

**VETUS
TESTAMENTUM
GRAECE IUXTA
LXX
INTERPRETES:...**

Constantin von Tischendorf

1821/3-6
Sem 1814

357 Gk
1856
v.1

Bought with
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
THOMAS WREN WARD,
Of Boston,
LATE TREASURER OF
HARVARD COLLEGE.

25 June, 1860.

Deposited in
ANDOVER LIBRARY

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM

GRAECE

IUXTA LXX INTERPRETES.

TEXTUM VATICANUM ROMANUM EMENDATIUS EDIDIT, ARGUMENTA ET LOCOS
NOVI TESTAMENTI PARALLELOS NOTAVIT, OMNEM LECTIONIS VARIETATEM
CODICUM VETUSTISSIMORUM ALEXANDRINI, EPHRAEMI SYRI, FRIDERICO-
AUGUSTANI SUBIUNXIT, PROLEGOMENIS ET EPILEGOMENIS INSTRUXIT

CONSTANTINUS TISCHENDORF.

*Bibl. - C. T.
5 Gr (1856.)*

EDITIO ALTERA CORRECTIOR ET AUCTIONIOR.

TOMUS PRIMUS.

LIPSIAE:

F. A. BROCKHAUS.

1856.

1860, June 25,
Ward Fund.
Th. 3 + 18 + Binding Th. 1 -
\$ 3.25. 2. Feb.

357
G-K
1856

POTENTISSIMO ET CLEMENTISSIMO PRINCIPI
FRIDERICO GUILIELMO IV.

AUGUSTISSIMO BORUSSIAE REGI

GERMANICI NOMINIS DECORI IMMORTALI

LITTERARUM BONARUM MAGNANIMO PATRONO

FIDELI FIDEI SACRAE DEFENSORI

MENTE VENERABUNDA AC DEVOTA

ITERATOS SUOS CIRCA SACRUM HUNC TEXTUM LABORES

DAT DICAT DEDICAT

CONSTANTINUS TISCHENDORF.

Ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν Κυρίῳ,
Ἰησοῦς Ναυή XXIV, 15.

QUIBUS ALTERA EDITIO A PRIORE DIFFERAT.

Divenditis intra quadriennium¹⁾ exemplis mille et ducentis nova huius libri editio paranda erat. Quae quum non ita parari posset ut tota singulis partibus eam rationem assumeret quae mihi post annos hos quattuor studiorum criticorum plenissimos videretur optima, quoniam opus totum ab initio formis litterarum fixis exscriptum esset: tamen emendatio suscepta est eiusmodi quae non indigna videretur omnium eorum studio qui ad investigandos textus sacros paullo sunt curiosiores. Pertinebat autem cura nostra quum ad ipsum textum cum notis locorum parallelorum et apparatu critico, tum ad Prolegomena et Epilegomena. In textu enim et notis et apparatu non modo si quid typis male exscriptum erat emendatum est²⁾, sed etiam correctiones aliquot vel ab editorum Romanorum calamo profectae (ut Psalm. 7, 5. 43, 43.) vel critica ratione facillimae eademque commendatissimae (ut Exod. 12, 40. ἀπολείψετε pro ἀπολείψεται; Deut. 6, 2. φυλάσσεσθε pro φυλάσσεσθε) in textum receptae sunt, item notatio locorum Novi Testamenti plenior perfectiorque exhibita nec non apparatus aliquoties correctus est. Multo vero plus laboris in emendandis augendisque Prolegomenis positum est. Sectiones enim I. II. III. IV. V. VI., quibus de origine et fatis deque auctoritate editionis Septuagintaviralis explicatur, novae sunt, item sectionis VII. nota uberior de historia editionum Complutensis et Venetae. Per sectiones quae sequuntur ab VIII. usque ad XV. nonnihil mutatum, passim etiam aliquid novi additum est. Sectio XVI. ubi de mutationibus gravioribus in editionem nostram textus Romani receptis refertur, passim mutata passim amplificata est, maxime inde quod examine repetito plures inveni editionis principis emendationes calamo factas. Sectio XVIII. de textu prophetae Danielis Septuagintavirali tota nunc demum accessit; item fere tota XIX. de variis textus Romani repetitionibus. Quae in sectione XXI. de Holmesii apparatu exponuntur, nunc auctiora quam antea sunt. Sectio XXII. de lectionibus codicis Vaticani in editione Romana haud expressis maximam partem nova est. Plane vero

1) Primum prodiit exeunte anno 1850.

2) Si qui sunt qui ex frequenti usu errores typographicos vel alios editionis nostrae noverint, gratissimum nobis fecerint si nobis indicare voluerint.

novae sectiones XXIII. et XXIV. ubi quum de universo apparatu critico tum maxime de codicibus Graecis uncialibus agitur, allatis lectionis speciminibus ex iis qui Holmesio nondum innotuerant. Passim tantum mutatae sectiones de codicibus ad apparatus nostrum continuum adhibitis: XXV. usque XXVIII., XXX. et XXXI., XXXIII. et XXXIV. Rursus vero novae sunt sectio XXIX. in qua oratio Manassis ex Alexandrino potissimum codice exscribitur, sectio XXXII. ubi varietas lectionis ex eo quod nuperrime in lucem protraxi fragmento codicis Friderico-Augustani affertur, sectiones XXXV. et XXXVI. cum supplementis variantium lectionum ad duos locos qui in Alexandrino codice perierunt: I B α s. 12, 17. usque 14, 9. et Psalm. 49, 19. usque 79, 12. Denique notabile editioni nostrae supplementum accessit textus prophetae Danielis Septuagintaviralis, quemadmodum ex codice Chisiano editus passimque e Syriaco codice Mediolanensi emendatus est. Qua de re accuratius explicatur in Prolegg. sect. XVIII.

Quae quum ita sint, sperare licet etiam hac altera editione nostra multorum studia circa hoc tam grave tamque sanctum antiquae fidei monumentum et excitatum et adiutum iri. Quo consilio edendi laborem in me susceperim satis dixi (cf. inprimis Prol. sect. VIII.): id quod aequos existimatores memores esse velim, ne forte me non praestitisse arguant quod nunc quidem praestare animus nec erat nec poterat esse. Duae vero res in editione paranda repetendaque animum meum assidue occupabant; quum enim quantus laborum campus pateret criticis circa textum Graecum Veteris Testamenti studiis, tum hoc intellegebam quantum inde esset frugis redundaturum ad Novi Testamenti studia: quod non tantum de sermone dico quo libri apostolorum conscripti sunt, sed etiam de universa ratione quae inter utrumque Foedus intercedit expedienda atque illustranda. Quem laborum campum ut ipse pro virili parte emetiar, si Deus vult ac vitam viresque dederit, constanter operam dabo. Nec enim vero dubito quin severa studia in his sacris textibus posita non modo a pietate hominis Christiani non abhorreant, sed ipsi ecclesiae, cui veritas divina summo loco est, fructus bonos atque eiusmodi quos dies non debeat sint latura.

Scribebam Lipsiae die mensis Ianuarii XVIII., anno salutis 1855.

PROLEGOMENA.

I. Inter docta antiquitatis sacrae monumenta insignem locum occupat Septuagintaviralis quae dicitur librorum Veteris Testamenti interpretatio. Huius de origine antiquus exstat libellus, a quo veteres qui de eadem re scripserunt fere omnes pependisse videntur. Circumfertur nomine Aristeae, formamque epistulae habet ab Aristeae scriptae Philocrati fratri ¹⁾. Narrat igitur Aristeas, quem virum apud Ptolemaeum Philadelphum Aegypti regem magno in honore constitutum ipsa epistula testatur et Iosephus eidem regi a custodia corporis fuisse perhibet, Demetrium Phalereum bibliothecae Alexandrinae praepositum regi Ptolemaeo Philadelpho — regnavit ab anno ante Chr. 284. usque 246. — bibliothecam, quam ad augendam praecipua eius cura pertineret, quondam inspicienti praesente ipso Aristeae suasorem exstitisse ut etiam Iudaeorum leges (καὶ τῶν Ἰουδαίων νόμιμα) in Graecum sermonem converterentur atque in bibliothecam regiam conferrentur. Cui proposito ut satisfaceret, regem ad Iudaeorum pontificem litteras se daturum promississe. Eventus autem praeparandi causa regem eodem Aristeae suasore Iudaeis omnibus vel a patre Ptolemaeo Lagi filio vel iam antea in captivitatem abductis cum eximia quadam animi magnitudine libertatem impertivisse. Tum vero repetito Demetrii consilio, testantis legis Mosaicae libros negligentius neque ut revera essent interpretatos esse, quippe quibus regii animi cura non contigisset ²⁾, scripsisse regem

1) Epistulae Aristeae post editionem principem Graecam Latinam Basileensem a. 1564. variae editiones prodierunt, ut Francofurtensis iuxta exemplar Vaticanum — sed id non celeberrimum bibliorum exemplar est — emendata, ex recensione Eldani de Parchum a. 1640., item Oxoniensis a. 1692., repetita in dissertatione Antonii van Dale Oxonii 1705. atque ibidem eodemque anno ab Humfr. Hodio praemissa libris IV de bibliorum textibus originalibus. Sed novis laboribus criticis et digna et satis indigens est; quos propediem suscipere propositum est.

2) τοῦ νόμου τῶν Ἰουδαίων βιβλία σὺν ἑτέροις ὀλίγοις τισὶν ἀπολείπει· τυγχάνει γὰρ Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ φωνῇ λεγόμενα· ἀμελέστερον δὲ καὶ οὐχ ὡς ὑπάρχει σεσήμανται, καθὼς ὑπὸ τῶν εἰδόντων προσαναφέρεται, προνοίας γὰρ βασιλικῆς οὐ τέτευχε. Grave in his atque ambiguum est illud σεσήμανται. Mihi quidem pro contextu non videtur aliter quam interpretationis sensu accipiendum esse.

Eleazaro Iudaeorum pontifici, ut ad se mitteret una cum legis exemplari viros seniores septuaginta et duo, electos ex quaque tribu sex, quum aliis virtutibus tum interpretandi facultate pollentes. Quibus litteris cum donariis magnificis ab Andrea et Aristeia Hierosolymam perlatis, Eleazarum regi Aegyptiorum per omnia morem gessisse, legatos eius rebus Iudaeorum mirum in modum delectatos cum lege aureis litteris perscripta aliisque muneribus, quibus regem remuneraretur, auxisse et cum probatissimis viris septuaginta et duobus, quorum ipsa nomina afferuntur, Alexandriam remisisse. Iudaeos Alexandriam perductos et a rege splendide exceptos propterque sapientiam inter convivia luculenter probatam admiratione affectos undecimo post adventum die legis interpretationem aggressos esse. Hoc autem ita esse institutum ut Demetrio duce in Pharum insulam traicerent ibique omnia factis per singula conlationibus ad perfectam convenientiam elaborarent atque Demetrio dictarent. Opere intra dies septuaginta et duo absoluto statutum esse diem quo interpretatio coram Iudaeis atque Aegyptiis praelegeretur; praelectam ipsos Iudaeos magna laude affecisse, dira insuper Demetrio rogante imprecantes ei qui aliquid de textu immutaturus esset. Rebus ita gestis regem laetatum esse atque admiratione ipsius Iudaeorum legislatoris plenum interrogasse cur nemo poetarum aut historicorum tanti operis mentionem fecisset. Respondisse Demetrium, legem, qua singulari esset sanctitate, non potuisse nisi cum periculo usurpari ab exteris, ab eaque re Theopompum et Theodecten poenis divinis coercitos esse. Quibus auditis regem veneratione legem prosecutum libros interpretum religiose servari iussisse ipsosque interpretes muneribus regiis ornatos in patriam remisisse.

II. Haec igitur epistolae Aristeae summa. Iamvero post Aristeam de Graeca librorum legis interpretatione mentionem fecit Aristobulus Iudaeus philosophus, Ptolemaei Philometoris aequalis¹⁾. Is testibus Clemente et Eusebio²⁾ quum totam

1) De aetate Aristobuli conferendus omnino est Valekenae in diatriba de Aristobulo Iudaeo etc. 1806. pag. 27 sqq. Errorem Anatolii apud Euseb. hist. eccl. 7, 32. tractat pag. 24 sqq.

2) Eusebio teste in Praep. Evang. IX, 6. (ed. Gaisf. II. pag. 356.) et XIII, 12. (ed. Gaisf. III, pag. 310.) Aristobulus haec scripsit: Φανερόν ὅτι κατηκολούθηκεν ὁ Πλάτων τῇ καθ' ἡμᾶς νομοθεσίᾳ, καὶ φανερός ἐστὶ περιειργασμένος ἕκαστα τῶν ἐν αὐτῇ λεγομένων. διηρημήνευται γὰρ πρὸς Δημητρίου τοῦ Φαληρέως, δι' ἑτέρων (ὑφ' ἑτέρων, ὑφ' ἑτέρου), πρὸς τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Περσῶν ἐπικρατήσεως, τὰ τε κατὰ τὴν ἐξαγωγήν τὴν ἐξ Αἰγύπτου τῶν Ἑβραίων, ἡμετέρων δὲ πολιτῶν, καὶ ἡ τῶν γεγονότων ἀπάντων αὐτοῖς ἐπιφάνεια καὶ κράτησις τῆς χώρας καὶ τῆς ὅλης νομοθεσίας ἐπεξήγησις --- ἡ δὲ ὅλη ἐρμηνεία τῶν διὰ τοῦ νόμου πάντων ἐπὶ τοῦ

legis interpretationem sub Ptolemaeo Philadelpho factam esse, tum antea iam varia plura ex Iudaeorum historia ad exterorum cognitionem pervenisse asseruit.

Duobus fere saeculis post Philo Iudaeus eadem de re haec tradidit. Ptolemaeum Philadelphum summis illum laudibus dignum interpretandae legis caussa (ζῆλον καὶ πόσον λαβῶν τῆς νομοθεσίας ἡμῶν) ad Iudaeorum pontificem eundemque et regem legatos misisse. Hunc regis consilio tamquam divinitus dato magnopere delectatum misisse ad eum probatissimos quosque utriusque linguae gnaros. Qui ubi advenissent, a rege liberaliter exceptos responsis ad difficiles quaestiones sapientiam approbasse, tum vero interpretationis faciundae caussa in Pharum insulam tranquillitate insignem solos se cum libris suis recepisse ac deo mirabiliter ipsorum precibus favente ita vertisse ut omnia penitus inter se convenirent. Interpretationis virtutem iudicio hominum et Chaldaice et Graece doctorum revera tantam inventam esse ut non interpretes illos sed vates et prophetas haberent (οὐχ ἑρμηνεῖς ἐκείνους ἀλλ' ἱεροφάντας καὶ προφήτας προσαγορεύοντες, οἷς ἐξεγένετο συνδραμεῖν λογισμοῖς εἰλικρινέσι τῷ Μωυσέως κατὰρωτάτῳ πνεύματι). Proptereaque quotannis tantae rei gratam memoriam in Pharo insula celebrari, non a Iudaeis modo verum etiam ab aliis multis¹⁾.

Philonem, qui circa Christum natum lucem adspexit, Iosephus excepit, anno post Christum 37. natus. Is ipse dicit historiam de interpretatione librorum legis ex Aristaei — hanc enim nominis formam usurpat, Ἀρισταῖος, non Ἀριστεάς — epistula se hausisse: cuius textum, quemadmodum in antiquis nostris libris scriptis legitur, etsi saepe immutavit atque ad suum conformavit usum, tamen in summa rei nihil inter utrumque interest²⁾.

III. Ab illis ad patres ecclesiae pervenimus, quorum in hac caussa princeps Iustinus Martyr est. Is historiam de accersitis a Ptolemaeo Philadelpho interpretibus, quorum numerum septuagenarium facit, non modo repetiit, verum etiam

προσαγορευθέντος Φιλαδέλφου βασιλέως --- προσενεγκαμένου μείζονα φιλοτιμίαν, Δημητρίου τοῦ Φαληρέως πραγματευσαμένου τὰ περὶ τούτων. Eadem fere, exceptis ultimis, apud Clementem Strom. I. pag. 410.

1) Vide Phil. de vita Moys. II. § 5 — 7. (ed. Mang. pag. 139 sqq.)

2) Vide Ioseph. Antiq. XII. II. 4 — 15. Locus supra a nobis ex Aristaeo textu allatus apud Iosephum sic legitur: δηλῶ σοι τὰ τῆς Ἰουδαίων νομοθεσίας βιβλία λείπειν ἡμῖν σὺν ἑτέροις· χαρακτηῖρσι γὰρ Ἑβραϊκοῖς καὶ φωνῇ τῇ ἑθνικῇ ἐστὶν ἡμῖν ἀσαφῆ. συμβέβηκε δὲ αὐτὰ καὶ ἀμελέστερον ἢ ἔχει σεσημάνθαι, διὰ τὸ βασιλικῆς οὐπω τετυχηκέναι προνοίας. Statim subsequitur: ἔστι δὲ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ταῦτα παρὰ σοὶ διηκριβωμένα. Nec praeteriit Iosephus quae Aristaeas de Theopompo et Theodecte traderat. Cf. I. I. XII. II. 14.

ita auxit atque excoluit ut interpretationem non ad legem sed ad Moysis ceterorumque prophetarum scripta¹⁾ referret atque ipsos Septuaginta interpretes ad interpretandi opus totidem cellulis inclusos atque sic a mutuo congressu prohibitos esse, nihilo vero secius unam eandemque omnes interpretationem protulisse faceret, rege hanc rem ut divinam admirante. In cuius narrationis fidem relata a se ab indigenis Alexandrinis accepisse illarumque cellularum rudera in Pharo insula suis oculis vidisse se testatur. Denique ex aliis quoque scriptoribus ac potissimum ex Philone et Iosepho idem disci posse notat²⁾.

Quam in his Iustinus divinam virtutem interpretibus Septuaginta tribuerat, eam Irenaeus et Clemens ac post eos alii plurimi confirmarunt, quamvis singulas historiae partes, ut quae est de septuaginta cellulis, non omnes repeterent vel non eodem prorsus modo traderent. Sed duo inprimis digni sunt de quibus paullo accuratius videamus, Epiphanius et Hieronymus. Ille³⁾ enim a traditione Iustini circa cellulas discedit eo quod duo et septuaginta interpretes in cellulis triginta sex et quidem in singulis binos inclusos dicit, ad eumque modum alia plura conformat. Dicit enim viginti septem i. e. omnes scripturae sacrae libros in sermonem Graecum conversos esse, remque totam ita narrat ut «mirum in modum» et ex singulari dei providentia sanctique spiritus consensu» gestam esse probet. Inprimis vero multis grave visum est quod ea quae Ptolemaeus Philadelphus Hierosolymam scribit, primum librorum prophetarum⁴⁾, secundum interpretum Hebraici textus ad se mittendorum causa, magnopere ab iis differunt quae in libello Aristeae atque etiam apud Iosephum leguntur, quamvis Epiphanius in ea re ad ipsum provocet Aristeam⁵⁾.

Longe aliter Hieronymus. Ipsa eius verba in prologo ad Genesin haec sunt: «Nescio quis primus auctor LXX cellulas» Alexandriae mendacio suo extruxerit, quibus divisi eadem» scriptitarint, quum Aristeas eiusdem Ptolemaei ὑπερασπιστής» et multo post tempore Iosephus nihil tale retulerint, sed in» una basilica congregatos contulisse scribant, non prophetasse.

1) τὴν τοῦ Μωυσεῶς καὶ τῶν ἄλλων προφητῶν.

2) Vide Cohort. ad gentes cap. 13. Rursus alio loco (in Apologia I. § 31.) eandem historiam tangens libros prophetarum (τὰς βίβλους τῶν προφητειῶν) a Ptolemaeo rege expelitos confirmat; in eo vero tempora confundit quod ad Herodem regem legatos Aegyptios missos dicit.

3) Vide Epiph. de mensuris et ponderibus tom. II. pag. 161. (Col. 1683.)

4) βίβλοι προφητῶν περὶ Θεοῦ καὶ κοσμοποιίας δηλοῦσαι.

5) ὡς ἐξέδωκεν ὁ Ἀρισταῖος ἐν τῷ συντάγματι.

» Aliud est enim vatem, aliud interpretem esse: ibi spiritus
 » ventura praedicit, hic eruditio et verborum copia ea quae
 » intellegit transfert.» Item identidem eorum refutat opinio-
 nem quibus omnes Veteris Testamenti libri a Septuaginta inter-
 pretibus translati videbantur, ut comm. in Ezech. V. habet:
 « Quamquam et Aristeas et Iosephus et omnis schola Iudaeo-
 » rum quinque tantum libros Moysis a LXX translatos asse-
 » rant.»

IV. Atque haec quidem e Graecis atque Latinis fontibus hausta sunt. Videndum vero etiam est quid Hebraei eadem de re senserint: quamquam, si verum quaerimus, non tam ab Hebraeis quam ab Hellenistis originem versionis Graecae discendam esse inde apparet quod Hebraeorum plerique sanctae linguae veneratione ducti versionem illam contentui habuerunt¹⁾. Invenitur autem Hebraeorum de re nostra traditio duobus potissimum locis talmudicis, quorum alter Babylonici, alter Hierosolymitani talmudis est. Priore (talm. Babyl. Megill. 9.) Rabbi Iehuda mentionem facit de senioribus septuaginta duobus a Ptolemaeo rege in totidem cellulas convocatis eiusque iussu Pentateuchum deo mirabiliter favente summa consensione interpretatis; sed locos quindecim taxat propterea quod sanctum textum mutatum exhibeant. Altero loco (talm. Hieros. Megill. 6.) eadem res tractatur, sed nihil de Ptolemaeo rege summo interpretationis auctore legitur, nihil de septuagenario seniorum numero, nihil de cellulis, neque magis ad solum Pentateuchum interpretatio valuisse dicitur, quamquam loci tredecim qui tamquam ab Hebraeo diversi afferuntur non sunt nisi de Pentateucho petiti²⁾. Posterior igitur locus priore simplicior est videturque Hebraeis sanior; sed videndum potius est uter opiniones quae in ipsa antiquitate circumferebantur magis repraesentet.

V. His vero expositis omnibus quae fides habenda sit quaeritur. Per saecula plus quindecim libello Aristeae plena fides habita est, atque homines critici, ut magnus ille Hieronymus, eo tantum a vulgata traditione discedebant quod quibus narratio Aristeae post exulta atque aucta erat sano iudicio aspernabantur. Ex quo vero tempore Ludovico de Vivis in commentario ad Augustini libros de civitate dei (Basileae 1522.), ad XVIII, 42. fides libelli Aristeae in suspicionem venit, plures fuerunt qui probarent et totum libellum suppositicium et ipsam rem fictam esse. Quae sententia ab Humfredo Hodio acute ac

1) Cf. Humfr. Hodii de biblior. text. origin. pag. 218 sqq. imprimis pag. 227.

2) Hebraeum horum locorum textum vide apud Frankel: Vorstudien zu der Septuaginta, pag. 25 sqq.

docte defensa¹⁾ mox tantopere recepta est, ut vix esset qui dissentiret. Nec igitur Ptolemaei Philadelphi nomen ad vulgatam Graecam versionem ullo modo pertinuisse, nec LXX interpretes mirum in modum consensisse aut omnino exstitisse, nec divini quicquam in interpretatione accidisse aut revera inesse, longe plurimorum hodie opinio fert²⁾. Nec dubium est quin multa contra fidem epistolae Aristeae earumque quas scriptores Christiani celebrabant traditionum suo iure dicantur³⁾. Tamenvero videndum est ne a varietate formarum quas traditio induit concludatur facile ad totius traditionis mendacium: ita enim fere fit ut pro dubitandi libidine una cum fabulosis etiam vera vel certe probabilia abiiciantur. Etiamsi Aristeae libellus pro apocrypho habeatur, ita ut non sit cuius esse dicitur ac plura contineat ab historica fide prorsus aliena, tamen non sequitur totam quam tradit historiam in mera ponendam esse fabula, nec magis originem libelli cum Antonio van Dale⁴⁾ ad multo recentiora tempora revocandam esse. De aetate enimvero ipsius versionis Graecae si quaeritur, id ipsum quod sub Ptolemaeo Philadelpho facta dicitur, qua de re magna veterum scriptorum consensus est, a vero minime abhorret, praesertim quum de solo Pentateucho, qui ut ante omnes libros reliquos verteretur eximia eius in cultu gravitas facere debebat, apud Aristeam Aristobulum Philonem Iosephum sermo sit⁵⁾. Cui sententiae quum plura sunt quae favent, tum imprimis diuturna Iudaeorum a Ptolemaeo Lagi filio in Aegyptum deductorum captivitas et insigne Ptolemaeorum studium Graecas propagandi litteras: quamquam verisimilius est usui horum Iudaeorum consulendi causa quam pro curiositate regis ver-

1) Hoc fecit primum in dissertatione contra historiam Aristeae de LXX interpretibus, Oxonii 1685., rursus in libris IV de biblicorum textibus originalibus, versionibus Graecis et Latina vulgata, Oxonii 1705.

2) Iis qui hodieque aliter sentiunt ducem se praebet Const. Oiconomos, Atheniensis, qui quattuor volumina eruditionis et studii plena nuper edidit hoc titulo: Περὶ τῶν ὀ ἑρμηνευτῶν τῆς παλαιᾶς θείας γραφῆς βιβλία δ. Συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχικοῦ Ἰρόνου, Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. Ἀθήνησιν. αὐμδ' et seqq. Oiconomo vero vix cedere videtur doctus Anglus Grinfield, auctor libri: An Apology for the Septuagint. London 1850.

3) Cf. prae aliis Montsfaucou in iis quae Hexaplis Origenis praeponit Praeliminariis cap. III. sect. II. § VI sqq.

4) Is in dissertatione sua super Aristeam Amst. 1705. pag. 4 sq. probare studuit hunc Pseudaristeam inter Philonis et Iosephi tempora prodidisse, sed omnino posteriorem Philone esse. Si quo tempore dudum omnes libri sacri Graece legebantur, tum demum liber Aristeae confictus esset, non in eo acquievisset auctor ut solum Pentateuchum ab interpretibus illis versum diceret.

5) Ipso textu omnino invito (vide supra) Oiconomos aliique, ut Valeknaer, Haevernick, veterrima traditione de totius Veteris Testamenti interpretatione agi contendunt.

sionem susceptam esse. Huc etiam aliquid valet prologus libri Iesu Siracidae, ubi interpretis anno tricesimo octavo Ptolemaei Euergetae i. e. anno ante Christum 134. Graecae omnium librorum sacrorum versionis¹⁾ testimonium perhibet, atque eum quidem in modum ut rem minime novam sed omnibus ex ipso usu notissimam ponere videatur. Quod ad testimonium accedit additamentorum ad librum Estherae subscriptio, in omnibus antiquissimis codicibus nostris, etiam in Friderico-Augustano exhibita, qua liber iste sub Ptolemaeo et Cleopatra i. e. ut plerisque videtur sub Ptolemaeo Philometore inter 181 et 145 ante Christum in Graecum translatus dicitur. Nimirum hoc tempore canonici Iudaeorum libri una cum ipsorum hagiographis iam versi fuisse videntur; Estherae enim liber, ut ex Iosepho et Hieronymo constat, non modo ultimum omnium locum tenebat, sed etiam separatim a legis, prophetarum atque hagiographorum voluminibus et scribi et asservari solebat. Iamvero si circa initium alterius ante Chr. saeculi Graeca librorum sacrorum versio in Hellenistarum usu fuisse statuendum est, haud absonum fidei est, quinquaginta vel sexaginta annis ante initium eius versionis Pentateucho factum esse.

VI. Sed ut haec ad coniciendam versionis Graecae aetatem haud improbabiler dicta sint, difficilior quaestio est de veris auctoribus deque legibus quas vertendo secuti sint. Illud quidem dubitari nequit, quin non iidem omnes sed alii alios libros et variis illi quidem temporibus converterint²⁾. Hinc enim factum est ut singuli libri magnopere inter se differant versionis bonitate totoque ingenio et ratione; quemadmodum quinque Moysis libri³⁾ maximam certe partem multo melius

1) Hoc planissimum certissimumque est; nec erat quod Frankel: *Vorstudien zu den LXX* pag. 22. dubitaret, verba prologi: οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ usque ἐν ἐξυτοῖς λεγόμενα, utrum de Chaldaica an de Graeca versione librorum sacrorum accipienda essent. Quum enim ipse interpretis Graeco scribat deque sua Graeca interpretatione loquatur, quod de lege, de prophetis librisque reliquis dicit non potest aliter quam de Graeco versis eademque lingua pervulgatis intellegi. Similiter idem doctus Iudaeorum magister in eo offendit quod αἱ προφητεῖαι, non οἱ προφῆται scriptum sit. Quae quam male distinxerit, ex Iustino poterit discere qui (vide supra pag. XII. nota 2.) eundem prorsus in modum τὰς βίβλους τῶν προφητειῶν dixit.

2) Plures fuisse interpretes luculenter inde demonstratur quod eadem voces Hebraicae non eodem in omnibus libris modo expressae sunt. Cuius rei exempla aliquot vide apud Eichhornium in introductione ad *Vetus Testamentum* 1823. vol. I. pag. 467 sq. Huc etiam pertinet scripturae differentia qua in variis libris nomina propria leguntur: quamquam videndum est ne inconstantiam codicum ipsis interpretibus imputemus.

3) In singulos qui esse videntur ipsius Pentateuchi auctores nuper docte inquisivit Frankel: *Ueber den Einfluss der palastinensischen Exegese auf die alexandrinische Hermeneutik* pag. 4 — 227. cum epicrisi pag. 228 sq.

quam prophetae Graece redditi sunt. Sed multum abest ut sciatur quot interpretum studia in textibus nostris distingui queant. Plerosque ex Iudaeis Alexandrinis fuisse, idoneis argumentis efficitur¹⁾. Potest etiam textus primum editus manum correctricem subisse, unde maior singulorum unitas fieret.

Difficillimum vero dictu est unde interpretes ea hauserint quae apud ipsos ab Hebraeorum textu differunt. Fuerunt qui Graeca ex Chaldaica potius versione vel paraphrasi quam ex ipso textu Hebraeo fluxisse dicerent²⁾; aliis satis videbatur hunc ipsum nullis punctis signatum proptereaque erratu proclivi dicere. Alii Pentateuchum certe derivarunt ex codice Samaritanorum, quocum revera Graeca versio duobus fere locorum millibus consentit; alii ut Gesenius³⁾ utrosque et Samaritanos et Graecos interpretes libros Moysis ex eodem fonte hausisse statuerunt; contra Frankelius Samaritanum ad Graeca conformatum censet⁴⁾.

Quae quidem, sive hoc sive illud adsumis, non ita comparata sunt ut rationem quae est inter Graecum textum et Masoreticum Hebraicum satis explicent; nec enim satis est codicum unde interpretatio fluxerit inquirere proprietatem, sed etiam in hermeneuticis quas interpretes secuti sunt legibus momentum magnum est positum. Sunt haec omnia eiusmodi quae ut ad claritatem et ad ipsam probabilitatem perveniant novis variisque laboribus opus habent; neque vero, opinor, ulla res est quae post sanctos Novi Foederis libros doctorum theologorum studio industria diligentia dignior sit quam Graecus Veteris Testamenti textus. Is enim unde tantam in re sacra auctoritatem habeat, nemini dubium esse potest. Habet enim inde quod saepe invito ipso Hebraeo textu eximia cum gravitate ad sanctorum apostolorum scripta adhibita est. Quod inde auctoritatis iam a Philone et Iosepho⁵⁾ magnopere

1) Exposuit hac de re post Hodium (De biblior. textib. origin. pag. 440 sqq.), a quo multa mutuavit, Eichhornius l. l. vol. I. pag. 472 sqq. Exempla Hodii impugnavit Frankel: Vorstudien etc. pag. 40 sqq.; tamen et ipse concedit plerosque libros ab Alexandrinis Iudaeis versos esse, nec nisi partem Asiaticis vindicat. Quod eo loco titulum primi libri Moysis: γενεσις του κοσμου, non ab ipsis interpretibus positum vult, id ab illa est cupidine contra ipsa certiora ab incertis rebus disserendi, cui vir doctissimus passim nimis indulget. Ceterum idem in utroque quem identidem vidimus libello probabiliter de multis exposuit quae ad totius interpretationis ingenium et ad singulorum interpretum rationem rectius cognoscendam faciunt.

2) De hac tota re conferendus est Frankel: Vorstudien etc. pag. 22 sqq.

3) Cf. eius dissertatio de Pentateuchi Samaritani origine, indole et auctoritate. 1815.

4) Cf. Ueber den Einfluss der palastinens. Exegese etc. pag. 238 sqq.

5) Philo constanter et Iosephus plerumque Graeco textu, non Hebraeo, in scriptis suis usi sunt.

comprobatae insigne incrementum cepit, ut fovit multorum patrum credulitatem et, quam Hieronymus iam explosit, superstitionem sedulitatem circa veterem de interpretationis origine traditionem, ita non potuit non ipsius ecclesiae fide atque usu confirmari. Quam rem luculenter testantur interpretationes eiusdem Graeci textus, quae a primis inde post Christum saeculis quum in orientalibus tum in occidentalibus Christiani orbis partibus prodierunt. Nam Syri et Armeni, Copti et Aethiopes, Arabes, Iberi et Slavi, pariter atque Latini Vetus suum Testamentum vel solum vel inprimis e celebri textu Graeco petierunt. Ac quum Hieronymus in locum eius quem ipse antea magno studio correxerat popularium suorum textus novam interpretationem eamque ex Hebraeo fonte haustam substituisset, magnam illa quidem auctoritatem in Latina ecclesia sensim nacta est, tamen non tantum valuit ut Graecus ille textus antiquam dignitatem amitteret aut communi usu depelleretur.

VII. Hinc factum est ut, ubi primum post diuturnas medii aevi tenebras nova litterarum lux exorta est, non modo homines docti aequae ac pii in adornandis LXX interpretum editionibus strenua studia ponerent, sed ipsi Pontifices Romani, quippe bene consulturi Christiano orbi, eorum edendorum curam in se susciperent. Salutis enim anno 1587. editio prodit Sixti V., qui iam antequam apostolicam sedem conscenderat Gregorio XIII. suscipiendi operis suator atque auctor exstiterat¹⁾. Quae editio mox tantam assecuta est famam ut et Venetae et Complutensi, quae iam ante annos plus sexaginta iuris publici factae erant, ubique terrarum anteponeretur, neque magis postea Alexandrino codice Ernesti Grabii studiis in lucem emisso principatum deiiceretur. Quem principatum habuit inde

1) Ad eandem rem iam Pius V. animum attenderat, quamquam nulla eius sit mentio nec in epistula dedicatoria Antonii Carafae ad Sixtum V. nec in praefatione ad lectorem nec in decreto Papae. Testatur vero Ios. Silos. qui in Hist. clericor. regul. P. I. lib. XIII. ad annum 1575. haec habet: «Cavit accurate huic divinarum Scripturarum nitore sacrosanctum concilium Tridentinum, ac iuxta eius decreta Pius Pontifex V. illarum correctionem est aggressus; cumque in eiusmodi sacrorum biblicorum eruditione et litteratura insigni tunc laude floreret Romae Agellius, linguarum maxime peritissimus instructus, agi de iis gravissimae rei momentis non potuit quin ipse inter paucos consuleretur adhibereturque operi. Igitur, ut testatur ipsemet data ad Latinum Latinum epistula, demandatum hoc illi negotium fuit una cum viris doctissimis Mariano Victorio episc. Reatino, Paulino e Dominicana familia et P. Emanuele Sa societatis Iesu.» Ista ne de Latinis potius, ad quae certe concilii Tridentini decreta spectant, quam de Graecis biblicis dicta videantur, ea quae sequuntur vetant, ubi ipsi LXX memorantur. Ceterum cf. infra (sect. X. med.) quae Ant. Carafa in epistula dedicatoria scribit de actis concilii Tridentini nondum pervulgatis.

quod editores Romani antiquissimo codice Vaticano editionis fundamento se usos professi sunt ac fere revera usi sunt, quum utraque quae praecesserat editio ad posteriorum codicum fidem non sine arbitrio conformata esset¹⁾, Grabiana²⁾ vero non modo Alexandrinum codicem iusto pluris faceret

1) Editio Complutensis exstat in Polyglottis Complutensibus: Biblia hebr. chald. graec. et lat. nunc primum impressa in Complutensi universitate de mandato et sumptibus Franc. Ximenii de Cisneros (archiepisc. Toletani) industria Arn. Gu. de Brocario 1514—1517. 6 voll. (Sed publicata demum est brevi post annum 1522.) Mira est de hac editione dissensio inter editores atque eos qui post examinarunt. Ut enim ipsi editores exemplaria vetustissima simul et emendatissima, a Leone X. ex ipsa apostolica bibliotheca Complutum missa a se expressa simulque adhibita alia non pauca, etiam castigatissimum Bessarionis codicem, praedicarunt: ita Waltonus in Prolegg. bibl. polygl. IX, 28. omnibus inferiorem esse et a genuino LXX versione omnium longissime abesse dixit; novam enim versionem et mixtam esse, partim ex LXX, partim ex Origenis additamentis ex Theodotione, partim ex Aquilae, Symmachi aliorumque interpretum, imo et commentariorum Graecorum verbis consarcinatam, ut hoc modo textui Hebraeo per columnas aptius responderet. Ita igitur Waltonus, nec fere aliter alii multi iudicarunt. Quae reprehensio iusto iniquior esse videtur; certe enim longe plurima Compluti edita ex codicibus confirmantur. Tamen vero pro dubia eius editionis fide multo praestat lectiones Complutenses ad ipsos codices exigere quam flecta auctoritate donare. Nihilominus ante haec duo saecula textus Complutensis aliquoties repetitus est: Antwerpiae (studio Livineii et Canteri, Lutine ab Ario Montano) in Regiis bibl. polygl. 1572., ex officina Sanctandreana in Polyglottis quae Vatabli plerumque dicuntur 1586. (eadem editio in aliis exemplaribus 1587. prodisse dicitur, in aliis 1599. Heidelbergae, item 1616. ex officina Commeliniana. Qua de re cf. Bibliothecam Sacram Andreae Gottl. Masch, p. I. cap. III. § VIII.); Hamburgi 1596. in Bibl. polygl. Wolderi (non ad Aldinam hunc textum conformatum esse, contra Fabricium monuit Masch in Biblioth. sacr. p. II. vol. II. sect. I. § LII.), Parisiis in Polyglottis (auctore potissimum D. Michaeli de Jay) 1645. — Qui rursus nuperime in editione Theilli et Stieri polyglotta a Boeckelio editionis Complutensis usus est factus, eum a sana ratione critica prorsus alienum iudico.

Editio Veneta s. Aldina tribus voluminibus quae et V. et N. T. Graece complectuntur ex aedibus Aldi et Ansulani soceri prodiit anno 1518. Quae quamquam dudum Complutensi purior et Romanae editioni propior dicta est, tamen et ipsa vario modo et graviter a vero deflexit, quemadmodum iam Usserius his notavit: «Observavi eam sequi interdum non LXX sed Aquilae »lectiones, glossemata quoque plurima in manuscriptorum marginibus pri- »mum notata et in textum postea admissa hic occurrere, eaque non ex »variis solum editionibus et versionibus petita, sed etiam in locis quos »citaverunt apostoli a vulgata Graeca τὴν ὀ' lectione discrepantes.» Etiam haec editio (vitiis insuper plurimis typographi deformata) fidei dubiae est; nec enim satis constat e quibus codicibus fluxerit, nec magis quanta diligentia, quanta religione editores auctoritatem librorum mss. sint secuti. Repetitus est textus Aldinus Argentorati 1526. a Wolph. Cephaleo (novo titulo Arg. et ut alibi est Basil. 1529.); Basileae 1545. a Io. Hervagio, et ibidem 1550. a Nicol. Brylengero (denuo omissa 1582.); Francofurti ad Moenum typis Wechelianis 1597. (rursus Venetiis 1687.).

2) De Grabiana editione, item de Turicensi Breitingeri vide infra ad codicem Alexandrinum.

sed etiam parum recte ad editionis Origenianae hexaplaris similitudinem accederet. Nihilominus inter viros doctos qui textus sacros penitus cognitos habent satis constat, suas virtutes quum unicuique harum trium editionum tum maxime Alexandrinae esse, ipsam vero Vaticanam minime omnibus esse numeris absolutam.

VIII. Quae quum ita essent, quid faciendum erat novam nuper editionem cogitanti? Apparatum criticum si haberemus eiusmodi qui et multos maximeque antiquissimos testes complecteretur et lectionum varietatem plene atque accurate referret, arduum opus recensendi textum suscipi debebat; certe enim poterat. Quem ut habeamus tantum abest ut a celebri Holmesiano opere ne proficiscendum quidem sit, si quis talem apparatus conficere voluerit. Neque vero exiguae temeritatis fuisset, textus Septuagintaviralis novam recensionein parare et quam imperfectis perfectae recensioneis subsidiis uti liceret bene scire. Debebam vero etiam nunc quidem eo magis a recensendo textu abstinere quoniam quam editionem cogitabam communi destinabam usui, non doctae paucorum hominum curiositati. Tamen si quid possem editione nova manuali ad rem criticam caute sed vere promovendam conferre, haud recusandum duxi. Propterea hanc viam ingressus sum, ut textum per haec tria fere saecula probatissimum repeterem, mutatis tantummodo quibus mutatione maxime opus esset, addita vero plena lectionis varietate ex tribus codicibus antiquissimis, quos fere solos utpote editos¹⁾ confidenter adhibere licebat. Ita enim providere videbar ne quae in textu Vaticano minus recte aut male haberent pro veris aut certis venditarentur, neve magis aliquid temere mutaretur aut dubium pro dubio reponeretur.

Sed explicatius dicendum erit quum quas in repetendo textu Romano leges secuti simus et quos locos mutatos dederimus, tum quos codices et quo modo ad apparatus adhibuerimus. Quo loco simul de universo apparatu critico quo Graecus Veteris Testamenti utitur exponetur, et nostri apparatus supplementa ex gravissimis quibusdam codicibus afferentur. Ante haec vero omnia de ipsa editione Vaticana paullo uberius referendum videtur.

IX. Editio Romana hunc titulum habet: η παλαια διαθηκη κατα τους εβδομηκοντα δι αυθεντιας ξυστου ε' ακρου αρχιερεως εκδοθεισα. Vetus Testamentum iuxta Septua-

1) Hoc potissimum ad annum 1850. valet, ubi editio haec stereotypa primum prodiit. Quae nuperrime demum ipse in oriente detexi insignia fragmenta textus antiquissimi, de iis vide infra. Etiam supplementa apparatus nostri inde afferentur.

ginta ex auctoritate Sixti V. Pont. Max. editum. Liber est formae maximae, paginarum 783, accedentibus duabus cum addendis et corrigendis, de quibus infra dicemus. Textus quavis pagina in duas columnas divisus est, quarum unaquaeque 55 circiter linearum est. Observatur capitum distinctio, non item versuum. In ipso textu nec nomina propria nec alia ulla nec initia enuntiationum littera maiori sive initiali notantur. Exeunte capite plerumque adduntur notae ¹⁾, in quibus Aquilae, Symmachi, Theodotionis, editionum quae dicuntur Quintae et Sextae, aliorumque vel patrum vel interpretationum vel codicum lectiones afferuntur, item loci obscuriores explicantur. Ita sub Genesis capite I. haec leguntur:

α Η δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος] Aquila, κένωσις καὶ οὐδέν. Symmachus, ἀργὸν καὶ ἀδιάκριτον. Theodotio, κενὸν καὶ οὐδέν. β [Συναχθῆτω τὸ ὕδωρ] A. et S. συστήτω. γ [Σπείρον σπέρμα] A. σπερματίζον εἰς τὸ γένος αὐτῶν. δ [Εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς] L. V. εἰς φαῦσιν τῆς γῆς.

Item sub Exodi cap. VIII: α Καὶ ἐξαποστελῶ αὐτούς] AA. LL. τὸν λαόν. β [Σκνίπες] Ita VV. LL. et S. Augustinus. AA. LL. σκνίπες. quae scriptura reperitur apud Origenem et Philonem lib. 4. περὶ βίου μωυσέως. σκνιπῶν φορὰ ἐχύθη. Schol. ἄλλος. φθειρες. γ [Κυνόμυιαν] Schol. τὸ σαμαρειτικόν. κορακα. κοινόμυιαν autem legendum non esse, sed κυνομυιαν, intelligi potest vel ex etymologia, quam Philo explicat lib. 4. περὶ βίου μωυσέως. δ [Μὴ προσθῆς ἔτι παραὼ ἐξαπατήσαι] Aquila et Symmachus παραλογίσασθαι.

Item sub Psalmo III: α Ψαλμός.] Schol. ὠδή, καὶ δι' ὅλης τῆς βίβλου ὁμοίως. β [διάψαλμα] Schol. Θεοδοτίων καὶ Σύμμαχος, διάψαλμα. ἡ δὲ πέμπτη ἔκδοσις. διαπαντός. καὶ δι' ὅλης δὲ τῆς βίβλου ἐπὶ τοῦ διαψαλματος ὁμοίως ἐκδεδώκασιν. De hoc autem disputatum est a S. Hieronymo in epist. ad Marcellam. γ [ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ.] Aquila, ἡγιασμένου. Symmachus, ἁγίου ἑαυτοῦ. δ [ἀντιλήψεταιί μου] Iustinus legit, ἀντελάβετό μου. et ita est in paraphrasi Chaldaica, Psalterio Aethiopico, et Arabico. Item in translationibus Latinis, suscepit me.

1) Inprimis ad has notas contulisse se profitetur Petrus Morinus in epistula ad Silvium Antonianum haec scribens: *Mihi uni data est provincia commentariorum in Vetus Testamentum Vaticanorum, quae catenae dicuntur, evolvendorum ac perlegendorum, ut ex iis varias lectiones variasque interpretationes Aquilae, Symmachi et Theodotionis, Quintae praeterea ac Sextae editionis exciperem et in annotationes transferrem, quas itidem scribendas susceperam. Immensum id opus tam multa legendi aliquot annis exhausti ac pleraque correxi ex Hebraicae linguae coniectura. De ceteris qui in paranda editione partem habuerunt vide infra pag. XXIV. nota 1.*

Textui vero praemissa haec sunt:

1. ταξις των της παλαιας διαδηκης βιβλιων εν τηδε τη εκδοσει. 1)

2. Dedicatoria epistula Antonii Carafae Cardinalis sanctae sedis apostolicae bibliothecarii ad Sixtum Quintum P. M.

3. Praefatio ad lectorem.

4. Sixti Papae V. de ea editione decretum.

X. In ea epistula quae secundo loco posita est, Sixto Quinto P. M. Antonius Carafa haec scribit:

Annus agitur iam fere octavus ex quo Sanctitas vestra pro singulari suo de sacris litteris benemerendi studio auctor fuit beatae memoriae Gregorio XIII. Pont. Max. ut sacrosancta Septuaginta Interpretum Biblia, quibus Ecclesia tum Graeca tum Latina iam inde ab Apostolorum temporibus usa est, ad fidem probatissimorum codicum emendarentur. Quod enim Sanctitas V. pro accurata sua in perlegendis divinis scripturis diligentia animadvertisset, infinitos pene locos ex iis non eodem modo ab antiquis sacris scriptoribus afferri quo in vulgatis Bibliorum Graecis editionibus circumferrentur, existimassetque non aliunde eam lectionum varietatem quam e multiplici eaque confusa veterum interpretatione fluxisse; rectissime censuit ad optimae notae exemplaria provocandum esse, ex quibus, quoad fieri posset, ea quae vera et sincera esset Septuaginta Interpretum scriptura eliceretur. Ex quo fit ut vestram non solum pietatem sed etiam sapientiam magnopere admirer; cum videam S. V. de Graecis Bibliis expoliendis idem multos post annos in mentem venisse quod sanctos illos Patres Tridenti congregatos auctoritate ac reverentia ductos verae ac purae Septuaginta interpretationis olim cogitasse cognovi ex actis eius Concilii nondum pervulgatis. Huius autem expolitionis constituendae munus cum mihi demandatum esset a Gregorio XIII., cuius cogitationes eo maxime spectabant ut Christiana Religio quam latissime propagaretur, operam dedi ut in celebrioribus Italiae bibliothecis optima quaeque exemplaria perquirerentur atque ex iis lectionum varietates descriptae ad me mitterentur. Quibus sane doctorum hominum quos ad id delegeram industria et iudicio clarae memoriae Gulielmi Cardinalis Sirleti (quem propter excellentem doctrinam et multiplicem linguarum peritiam in locis obscurioribus mihi consulendum proposueram) persaepe examinatis et cum vestro Vaticanae bibliothecae (cui me benignitas vestra

1) Quem editio Vaticana singulorum librorum ordinem habet, expressum illum quidem ad fidem codicis Vaticani, is nec a nobis mutatus est. Ceterum de eo breviter explicat Morinus in praefatione ad lectorem. Vide infra pag. XXVI.

nuper praefecit) exemplari diligenter collatis; intelleximus cum ex ipsa collatione tum e sacrorum veterum scriptorum consensione, Vaticanum codicem non solum vetustate verum etiam bonitate caeteris anteire; quodque caput est, ad ipsam quam quaerebamus Septuaginta interpretationem, si non toto libro, maiori certe ex parte, quam proxime accedere. Quod mihi cum multis aliis argumentis constaret, vel ipso etiam libri titulo, qui est κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα, curavi de consilio et sententia eorum quos supra nominavi, huius libri editionem ad Vaticanum exemplar emendandam; vel potius exemplar ipsum, quod eius valde probaretur auctoritas, de verbo ad verbum repraesentandum, accurate prius sicubi opus fuit recognitum et notationibus etiam auctum. Factum est autem providentia sane divina, ut quod Sanctitate vestra suadente sui Cardinalatus tempore inchoatum est, id variis de causis aliquoties intermissum per ipsa fere initia Pontificatus sui fuerit absolutum; scilicet ut hoc praeclarum opus, vestro Sanctissimo nomini dicatum, quasi monumentum quoddam perpetuum esset futurum apud omnes bonos et vestrae erga Rempublicam Christianam voluntatis et meae erga Sanctitatem vestram observantiae.

XI. Praefatio vero ad lectorem, quam Petrum Morinum scripsisse constat, sic habet:

Qui sunt in sacrosanctis scripturis accuratius versati, fatentur omnes Graecam Septuaginta Interpretum editionem longe aliis omnibus quibus Graeci usi sunt et antiquiorem esse et probatiorem. Constat enim eos Interpretes, natione quidem Iudaeos, doctos vero Graece, trecentis uno plus annis ante Christi adventum, cum in Aegypto regnaret Ptolemaeus Philadelphus, Spiritu sancto plenos sacra Biblia interpretatos esse, eamque interpretationem a primis Ecclesiae nascentis temporibus tum publice in Ecclesiis ad legendum propositam fuisse, tum privatim receptam et explanatam ab Ecclesiasticis scriptoribus qui vixerunt ante B. Hieronymum, Latinae vulgatae editionis auctorem. Nam Aquila quidem Sinopensis, qui secundus post Septuaginta eosdem libros ex Hebraeo in Graecum convertit et multo post tempore sub Hadriano principe floruit, et eius interpretatio, (quod ea quae de Christo in scripturis praedicta fuerant, ut a Iudaeis gratiam iniret aliter quam Septuaginta vertendo, subdola obscuritate involverit) iamdiu est cum a recte sentientibus, licet in hexaplis haberetur, aliquibus locis non est probata. Hunc vero qui subsequuti sunt, Symmachus et Theodotio, alter Samaritanus sub L. Vero, alter Ephesius sub Imp. Commodo, uterque (quamvis et ipsi in hexaplis circumferrentur) parum fidus interpretatus est. Symmachus, quod Samaritanis offensus, ut placeret Iudaeis, non unum sanctae scripturae locum perturbato sensu corruperit;

Theodotio, quod Marcionis haeretici sectator nonnullis locis perverterit potius quam converterit sacros libros. Fuerunt praeter has apud Graecos aliae duae editiones incertae auctoritatis: altera Antonio Caracalla Imp. apud Hierichuntem, altera apud Nicopolim sub Alexandro Severo in doliis repertae: quae quod in octaplis inter Graecas editiones quintum et sextum locum obtinerent, Quintae et Sextae editionis nomen retinuerunt. Sed nec hae satis fidae interpretationes habitae sunt. His additur alia quaedam editio sancti Luciani martyris, qui vixit sub Diocletiano et Maximiano Imp., valde illa quidem probata, sed quae cum Septuaginta Interpretibus comparari nullo modo possit, vel ipsis etiam Graecis scriptoribus testantibus et Niceta confirmante his plane verbis in commentario Psalmorum: ἡμεῖς δὲ καὶ τὴν τοιαύτην ἔκδοσιν σεβαζόμενοι, τῇ τῶν ἑβδομήκοντα προσκείμεθα μάλιστα, ὅτι διηρημένως τὴν τῆς διαλέκτου μεταβολὴν ποιησάμενοι μίαν ἐν ἑκάστοις ἔννοιαν καὶ λέξιν ἀποδεδώκασιν.

Adeo Septuaginta Interpretum editio magni nominis apud omnes fuit; nimirum quae instinctu quodam divinitatis elaborata bono generis humani prodierit in lucem. Sed haec etiam ipsa, quod in hexaplis ita primum ab Origene collocata fuerit ut eius e regione aliae editiones quo inter se comparari commodius possent ad legendum propositae essent, deinde vero varietates tantum ex iis ad illam sub obelis et asteriscis notari essent coeptae, factum est ut vetustate notis oblitteratis insincera nimis et valde sui dissimilis ad nos pervenerit: quippe quae insertis ubique aliorum interpretationibus, aliquibus autem locis duplici atque etiam triplici eiusdem sententiae interpretatione intrusa, male praeterea a librariis accepta, suum ob id nitorem integritatemque amiserit. Hinc illae lectionum penitus inter se dissidentes varietates et, quod doctissimorum hominum ingenia mentesque diu torsit, ipsae exemplarium non solum inter se sed a veteribus etiam scriptoribus dissensiones. Quod malum primo a multis ignoratum, ab aliis postea neglectum, quotidie longius serpens, principem librum, et a quo tota lex divina et Christiana pendent instituta, non levibus maculis inquinavit.

Quo nomine dici non potest quantum omnes boni debeant Sixto V. Pont. Max. Is enim quod in sacris litteris, unde sanctissimam hausit doctrinam, aetatem fere totam contriverit, quodque in hoc libro cum veterum scriptis conferendo singularem quandam diligentiam adhibuerit, vidit primus qua ratione huic malo medendum esset; nec vidit solum, sed auctoritate etiam sua effecit ut summus Pontifex Gregorius XIII. Graeca Septuaginta Interpretum Biblia, adhibita diligenti castigatione, in pristinum splendorem restituenda curaret. Quam rem exe-

quendam cum ille demandasset Antonio Carafae Cardinali, viro veteris sanctitatis et omnium honestarum artium cultori, nulla is interposita mora delectum habuit doctissimorum hominum¹⁾ qui domi suae statis diebus exemplaria manuscripta, quae permulta undique conquisierat, conferrent et ex iis optimas quasque lectiones elicerent; quibus deinde cum codice Vaticanae bibliothecae saepe ac diligenter comparatis intellectum est, eum codicem omnium qui extant longe optimum esse, ac operae pretium fore si ad eius fidem nova haec editio pararetur.

Sed emendationis consilio iam explicato, ipsa quoque ratio quae in emendando adhibita est nunc erit aperienda, in primisque Vaticanus liber describendus, ad cuius praescriptum haec editio expolita est. Codex is, quantum ex forma characterum conici potest, cum sit maioribus litteris quas vere antiquas vocant exaratus, ante millesimum ducentesimum annum, hoc est ante tempora B. Hieronymi et non infra scriptus videtur²⁾. Ex omnibus autem libris qui in manibus fuerunt unus hic prae aliis, quia ex editione Septuaginta si non toto libro certe maiorem partem constare visus est, mirum in modum institutam emendationem adiuvit; post eum vero alii duo qui

1) In elaboranda editione Romana, praeside Antonio Carafa Cardinali imprimis studia posuerunt sua iam sub Pio V, qui primus rem aggressus est, praeter Gulielm. Sirlotum, cuius Carafa in ipsa dedicatione libri mentionem fecit, Antonius Agellius, Latinus Latinius, Marianus Victorius, Paulinus Dominicanus, Emmanuel Sa, Petrus Parra; tum sub Gregorio XIII. accessere praeter Petrum Morinum, quem de labore suo ipsum testantem iam vidimus, Petr. Ciaconius, Latinis potissimum libris occupatus, Francisc. Turrianus, Paulus Comitulus, Fulv. Ursinus, Laelius Carafae theologus, Ioh. Maldonatus, Ioh. Livineius, Bartholom. Valverde, Rob. Bellarminus, Franciscus Toletus.

2) Ex quo tempore haec Romae edita sunt, multa a multis circa aetatem Vaticani libri disputata sunt, quamquam ii tantum aliquid in his scire possunt qui quam plurimos summae antiquitatis libros ipsi viderunt et quaecunque ad definiendam aetatem faciunt omni diligentia observarunt. Argumentum maximae vetustatis quod editores Romani a litteris Vaticani codicis sumpserunt, id per se quidem non satis est, etsi revera perfecto uncialium litterarum genere ab Herculanensibus scripturis nonnullis vix diverso utitur; sed accedunt plura quibus illorum sententia, qua is codex quarto saeculo adscribitur, maiorem in modum confirmatur. Eiusmodi est interpunctionis simplicitas summaque raritas, item quod scriptura nondum initiales quas dicunt litteras reliquis maiores habet. Alia argumenta a Novo potissimum Testamento sumpta sunt. De quibus omnibus nuper exposui in Studiis et criticis theologicis Heidelbergensibus 1847. I. pag. 129 sqq. et in Prolegomenis codicis mei Friderico-Augustani 1846. Eandem sententiam tuitus est etiam Hugius in programmate «de antiquitate codicis Vaticani» Friburgi Brisgoviae 1810. Is iam correxerat graves Birchii circa hunc codicem errores.

ad eius vetustatem proximi quidem sed longo proximi intervallo accedunt, unus Venetus ex bibliotheca Bessarionis Cardinalis, et is quoque grandioribus litteris scriptus¹⁾; alter qui ex Magna Graecia advectus nunc est Carafae Cardinalis²⁾: qui liber cum Vaticano codice ita in omnibus consentit ut credi possit ex eodem archetypo descriptus esse. Praeter hos magno etiam usui fuerunt libri ex Medicea bibliotheca Florentiae collati, qui Vaticanas lectiones multis locis aut confirmarunt aut illustrarunt. Sed libri Vaticani bonitas non tam ex horum codicum miro consensu perspecta est, quam ex iis locis qui partim adducuntur partim explicantur ab antiquis sacris scriptoribus; qui fere nusquam huius exemplaris lectiones non exhibent ac reponunt, nisi ubi aliorum Interpretum locum aliquem afferunt, non Septuaginta. Quorum editio cum esset nova emendatione perpolienda, recte ad huius libri normam, qui longe omnium antiquissimus, solus³⁾ iuxta Septuaginta inscribitur, perpoluta est; vel potius rectissime liber ipse ad litteram, quoad fieri potuit per antiquam orthographiam aut per librarii lapsus, est expressus. Nam vetus illa et iam obsoleta eius aetatis scriptura aliquibus locis repraesentata non est; cum tamen in aliis omnibus, nisi ubi manifestus apparebat librarii lapsus, ne latum quidem unguem, ut aiunt, ab huius libri auctoritate discessum sit⁴⁾, ne in iis quidem quae si minus mendo, certe suspitione mendae videbantur non carere.

1) Iacobo Morellio in Bibliotheca ms. Marciana gr. et lat. (Bassani 1802.) est codex I., quem tom. I. pag. 3 — 6. descripsit. Continet Iobi librum a cap. XXX, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum, Sapientiam Salomonis, Siracidem, Prophetas omnes, Tobiam, Iudith, Maccabaeorum libros tres. Ipse examinavi anno 1843., ac plura inde descripsi luce digna. Saeculo nono scriptum putavit cum aliis Morellius; nescio an octavum praestet. Variantes lectiones inde excerptas Holmes et Parsons in apparatu editionis Oxoniensis protulerunt, qui quum sero resciscerent uncialibus litteris scriptum esse, per errorem accidit ut codicem numero 23. insignirent. Ceterum hic codex imprimis valuisse videtur ad edendos Maccabaeorum libros quippe qui in ipso Vaticano prorsus desint.

2) Catalogus librorum mss. Carafae Cardinalis in bibliotheca Vaticana servatur. Cf. Blume in Itineris Italici tom. III. Hinc verosimile est ipsos libros mss. ex manibus Carafae in eam bibliothecam transisse. Hunc codicem imprimis ad Genesin edendam adhibitum esse credibile est, cuius longe maiorem partem in ipso Vaticano perisse constat. Deest vero etiam Psalmorum pars: quam si Carafae liber una cum Genesi praebuit, totum ille Vetus Testamentum continuisse credendus erit.

3) Perquam notabilis est subscriptio Proverbiorum Salomonis in codice Ephraemi Syri rescripti a nobis eruta: παροιμια σολομωντος παρα εβδομηροντα. Ita enim eiusdem laudis, quam soli Vaticano tribuerunt editores Romani, codex Ephraemi Syri particeps est factus.

4) Hoc Morinus quo iure dicat, probabitur infra, ubi ex ipso Vaticano codice variantes lectiones afferentur.

Satius enim visum est locos vel aliquo modo suspectos (nec enim fieri potest ut in quantumvis expurgato exemplari non aliqua supersit macula) quemadmodum habentur in archetypo relinqui quam eos ex alicuius ingenio aut coniectura emendari: quod multa quae primo vel mendosa vel mutilata in hoc codice videbantur, ea postea cum aliis libris collata vera et sincera reperirentur. Nam in libris Prophetarum, qui maxime in hoc exemplari (uno excepto Daniele) puram Septuaginta editionem resipiunt, mirum quam multa non habeantur; quae tamen recte abesse et eorum Interpretum non esse, intellectum est tum ex commentariis veterum scriptorum Graecis et Latinis, tum ex libris manuscriptis in quibus illa addita sunt sub asteriscis.

Atque haec ratio in notationibus quoque servata est, in quibus cum multa sint ex commentariis Graecis petita quae in codicibus manuscriptis partim mutilata partim varie scripta aliquibus locis circumferuntur, ea non aliter atque in archetypis exemplaribus reperiuntur descripta sunt, quo uniuscuiusque arbitratu adiuvantibus libris restitui possint. Nec vero illud omittendum, quod item pertinet ad notationes; non omnia in iis repraesentata esse quae aut ad confirmandas lectiones Vaticanas e scriptoribus vulgatis aut ad explenda quae in Septuaginta non habentur, ex aliorum editionibus afferri potuissent, quod in communibus libris cum legantur, inde sibi unusquisque nullo negotio ea parare possit. Quae vero in libris manuscriptis reperta, vel ad indicandas antiquarum tum lectionum tum interpretationum varietates (sub scholii illas nomine, quod ipsarum incerta esset auctoritas, nonnunquam relatas) vel ad stabiliendam scripturam Vaticanam et eius obscuriores locos illustrandos pertinere visa sunt, ea certe non sunt praetermissa.

Ordo autem librorum in Vaticano exemplari cum idem fere sit cum eo qui apud Graecos circumfertur, a vulgatis tamen editionibus variat in hoc quod primo habet duodecim Prophetas et hos ipsos aliter dispositos; deinde reliquos quattuor, quemadmodum vulgo editi sunt. Atque hunc ordinem verum esse intelligimus ex eo quod illum agnoscunt et probant veteres Ecclesiastici scriptores. Et cum toto exemplari nulla capitum divisio sit, (nam in nova editione consultum est legentium commoditati) in libro tamen quattuor Prophetarum distinctio quaedam apparet subobscura, illi paene similis quam describit sanctus Dorotheus martyr, qui vixit sub Magno Constantino.

Maccabaeorum libri absunt ab hoc exemplari, atque item liber Genesis fere totus; nam longo aevo consumptis membranis mutilatus est ab initio libri usque ad caput XLVII;

et liber item Psalmorum, qui a Psalmo CV. usque ad CXXXVIII. nimia vetustate mancus est. Sed haec ex aliorum codicum collatione emendata sunt ¹⁾.

Quod si aliqua videbuntur in hac editione, ut ait B. Hieronymus, vel lacerata vel inversa, quod ea sub obelis et asteriscis ab Origene suppleta et distincta non sint; vel obscura et perturbata, quod cum Latina vulgata non consentiant, et in aliquibus aliis editionibus apertius et expressius habeantur; eris lector admonendus, non eo spectasse huius expolitionis industriam ut haec editio ex permixtis eorum qui supra nominati sunt interpretationibus (instar eius quam scribit B. Hieronymus a Graecis *κοινήν*, a nostris appellatam Communem) concinnata, Latinae vulgatae editioni, hoc est Hebraeo, ad verbum respondeat; sed ut ad eam quam Septuaginta Interpretes Spiritus sancti auctoritatem sequuti ediderunt, quantum per veteres libros fieri potest, quam proxime accedat. Quam nunc novis emendationibus illustratam et aliorum Interpretum reliquiis quae supersunt auctam, non parum profuturam ad Latinae vulgatae intelligentiam, dubitabit nemo qui hanc cum illa accurate comparaverit.

Quae si doctis viris et pie sentientibus, ut aequum est, probabuntur, reliquum erit ut Sixto V. Pont. Max. huius boni auctori gratias agant et ab omnipotenti Deo publicis votis poscant, optimum Principem nobis florentem quam diutissime servet. Qui cum omnes curas cogitationesque suas in amplificandam ornandamque Ecclesiae dignitatem contulerit, dubitandum non est quin Rep. Christiana optimis legibus et sanctissimis institutis per eum reformata, religione ac pietate, revocatis antiquis ritibus, in suum splendorem restituta, in hoc quoque publicam causam sit adiuturus ut sacri veteres libri, hominum incuria vel improbitate corrupti, pro sua eximia benignitate ab omni labe vindicati, quam emendatissimi pervulgentur.

XII. Denique Sixti Papae V. decretum additur, datum Romae die VIII. Octobr. 1586, cuius priora ita habent:

Ad perpetuam rei memoriam. Cupientes, quantum in nobis est, commissi nobis gregis saluti quacunque ratione ac via prospicere, ad pastorem nostram curam pertinere vehementer arbitramur, Sacrae Scripturae libros, quibus salutaris doctrina continetur, ab omnibus maculis expurgatos integros purosque pervulgari. Id nos in inferiori gradu constituti, quantum potuimus, studio et diligentia nostra praestitimus,

1) Vide supra pag. XXV. not. 2. Tamen ipsis verbis id non dictum est ex codicibus illis lacunas Vaticani expletas esse.

et in hac altissima specula a Deo collocati assidue mentis nostrae oculis spectare non desistimus. Cum itaque superioribus annis pia recordationis Gregorius Papa XIII. praedecessor noster, nobis suggerentibus, Graecum Vetus Testamentum iuxta Septuaginta Interpretum editionem, qua ipsi etiam Apostoli nonnunquam usi fuerunt, ad emendatissimorum codicum fidem expoliendum mandaverit, eius rei cura dilecto filio nostro Antonio Sanctae Romanae Ecclesiae Presbytero Cardinali Carafae, et ad id per eum delectis eruditis aliquot viris demandata, et iam expolitio huiusmodi, permultis exemplaribus ex diversis Italiae bibliothecis et praecipue ex nostra Vaticana diligenter collatis matureque examinatis, absoluta sit: volumus et sancimus ad Dei gloriam et Ecclesiae utilitatem, ut Vetus Graecum Testamentum iuxta Septuaginta ita recognitum et expolitum ab omnibus recipiatur ac retineatur, quo potissimum ad Latinae vulgatae editionis et veterum Sanctorum Patrum intelligentiam utantur.

XIII. Ad calcem libri duabus paginis exhibentur: Addenda in notationibus et: Animadvertenda; item Corrigenda in notationibus Psalterii et aliquot aliis locis. Haec postrema non modo ad notas verum etiam ad textum pertinent; sunt vero ab iis qui postea Vaticanum textum ediderunt, ut a Reineccio, ab Holmes et Parsons, a Leandro van Ess, a Iagero, etiam a Breitingero in lectionum Vaticanarum indice maximam partem praetermissa. Potiora haec sunt: Βασ. δ' 4, 31. ἐπέδηκε legendum dicitur pro ἀπέδηκε, item Psalm. 94, 8. πειρασμοῦ pro πικρασμοῦ, Ierem. 22, 19. ταφήσεται pro ταφήσονται, Dan. 8, 11. ἐράχθη pro ἐταράχθη, posito ἐταράχθη quod etiam in cod. Alexandrino est, in variis lectionibus. Accedunt quas plerique receperunt duae Psalmorum correctiones; Psalm. enim 118, 173. ἡρετισάμην pro ἡρετισάμην et 143, 12. ἰδρυμένα pro ἰδρουμένα legendum esse scriptum est.

Praeterea vero aliae quoque emendationes in exemplaribus editionis principis ut videtur omnibus inveniuntur. Sunt enim loci in ipso textu editorum manu correcti calamo. Neque magis vero hos diligenter observarunt qui textum Vaticanum repetendum curarunt. Nos passim in apparatu id ipsum indicavimus, esse aliquid in editione Romana correctum calamo, ut tom. II. p. 60. Psalm. 46, 5; tom. II. p. 234. Mich. 7, 16; tom. II. p. 244. Ion. 4, 8; tom. II. p. 264. Malach. 2, 17. Sed de his correctionibus omnibus accuratius post videbimus.

XIV. Iam dicendum est quibus rebus in repetendo Vaticano textu ab ipsa editione Vaticana a nobis discessum sit. Ac primum quidem interpunctio per totum librum emendatricem manum poscere videbatur. Universa enim eiusmodi est quam obsoletam aequae ac legentibus incommodam dicas.

Quod quum in frequentia signorum, ab antiquissimis Graecorum codicibus satis aliena, tum in eo cernitur quod puncti signum saepissime positum est ubi rationibus nostris parum convenit. Quaevis pagina poterit exemplo esse. Ita Genes. 23, 4 sqq. in Romana editione sic leguntur:

Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ σάρρας, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ. καὶ ἀπέθανε σάρρα ἐν πόλει ἀρβόκ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλώματι. αὕτη ἐστὶ χειβρῶν ἐν τῇ γῆ χαναάν. ἤλθε δὲ ἀβραὰμ κόψασθαι σάρραν, καὶ πενήσῃσαι. καὶ ἀνέστη ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς τοῦ χέτ, λέγων. πάροιχος καὶ παρεπίδημος ἐγὼ εἶμι μετ' ὑμῶν. δότε μοι οὖν κτήσιν τάφου μετ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἀπ' ἐμοῦ. ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ χέτ πρὸς ἀβραὰμ, λέγοντες. μὴ κύριε. ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν. ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρὸν σου. οὐδεὶς γάρ etc.

Eadem apud nos in hunc modum scripta sunt:

Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάρρας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ. ² καὶ ἀπέθανε Σάρρα ἐν πόλει Ἀρβόκ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλώματι. αὕτη ἐστὶ Χειβρῶν ἐν τῇ γῆ Χαναάν. ἤλθε δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάρραν καὶ πενήσῃσαι. ³ καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ λέγων ⁴ Πάροιχος καὶ παρεπίδημος ἐγὼ εἶμι μετ' ὑμῶν. δότε μοι οὖν κτήσιν τάφου μετ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἀπ' ἐμοῦ. ⁵ ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χέτ πρὸς Ἀβραὰμ λέγοντες ⁶ Μὴ, κύριε. ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν, ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρὸν σου. οὐδεὶς γάρ etc.

Praeterea vero loci sunt plurimi qui in editione Romana minus recte, sunt etiam qui male distincti videbantur. In quibus leviora quidem correximus, lectorem de differentia Romanae editionis non monentes; saepissime vero maximeque per posteriorem operis partem ipsa Romana interpunctio in notis est exhibita. Ita Exod. 19, 15. pro γίνεσθε ἑτοιμοί, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθητε γυναικί, scripsimus Γίνεσθε ἑτοιμοί τρεῖς ἡμέρας, μὴ προσέλθητε γυναικί. Item Exod. 22, 30. pro οὕτω ποιήσεις. τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα etc., scripsimus οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου. ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑ. τ. μ. etc. Item Exod. 30, 36. pro ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν θυμίαμα. κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσατε ὑμῖν ἑαυτοῖς etc. dedimus ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν. ³⁷ θυμίαμα κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ π. ὑ. ε. etc. Relata vero est Romana interpunctio exempli caussa Ezech. 25, 9 et 10. 26, 2. 27, 25 et 26.

Tamen vero in interpunctione emendanda ita nobis temperavimus ut non mutarem nisi mutatio maximam probabilitatis

speciem haberet. Hinc e. c. II Βασ. 22, 12. κύκλω αὐτοῦ ἢ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων. ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος intactum reliquimus, etsi praestare videbatur cum Alexandrino codice σκότος ὑδάτων cum iis quae sequuntur coniungere, favente ipso Hebraeo textu. Neque magis locos tetigimus eiusmodi qui emendari non possent nisi ipsa lectione mutata, ut Ezech. 21, 12.

Porro usum maiorum litterarum initialium, praecipue in scribendis nominibus propriis, ab aliis editoribus textus Romani, in quo ipso non est, recepimus. Item maiore littera, quae quasi interpunctionis locum teneret, initia orationum, interrogationes et responsa similiaque notare placuit. Qui quamvis non sit antiquorum codicum usus, tamen intelligentibus viris probatum iri spes est.

In distinguendis versibus plerumque secuti sumus exemplum priorum editorum, qui Graecum textum ad Latina exemplaria, a quibus is mos ad Hebraea quoque transiit, interpungere consueverunt. Tamen Graecus textus et ipse suam sibi rationem poscit, cui ubi ex re videbatur ita satisfactum est ut et Latinum et Graecum versuum ordinem duplicatis numeris exhiberemus. Simili modo usi sumus ubi capitum differentia inventa est. Inprimis huc spectat altera pars libri Ieremiae, quam ut lectores cum Hebraeo textu, cuius sectiones diversissimum a Latinis ordinem habent, facile conferre possent, data est opera.

XV. Ad accentus transeo. His in corrigendis multum laboris consumptum est. Ita, ut aliquid exemplorum afferam, in nominibus substantivis scriptum est:

Ἄπις pro ἄπις ἀνδραχιά pro ἀνδραχία ἀρνάσι pro ἄρνασι βορβᾶν constanter pro βορβάν τὰς γᾶς pro τὰς γᾶς γαλῆ pro γαλή γρῦπα et γῦπα pro -ύ- γομόρ pro γόμορ; utrumque enim in ed. Rom. erat. δυναστῶν, item σατραπῶν, pro δυνάστων et σατράπων, similiaque εὐδυναν pro εὐδύναν ἐνέδραν pro ἐνεδραν δερμάστρεις pro δερμαστρεῖς δῦμα pro δύμα κηλίδα pro κηλίδα κλίμαξ pro κλίμαξ κρηπίδος pro κρηπίδος. κρίμα ubique; ed. Rom. modo κρίμα modo κριμα habet¹⁾ κύτος pro κῦτος λαίλαψ pro λαίλαψ λάρον pro λᾶρον λεχώς pro λεχῶς μεγιστᾶνας pro μεγιστάνας μυῖαν pro μυῖαν μύσος pro μῦσος ὄσφῦν, quod ipsum in ed. Rom. calamo restitutum est, pro ὄσφῦν πλήμυρα pro πλημμύρα ποία semper; ed. Rom. ποία et ποιά habet; πούς semper; fluctuat ed. Rom. inter πούς et ποῦς

1) Utrumque in antiquis libris haberi constat, quemadmodum Aeschylus iota produxit, Nonnus corripuit. Videtur illud antiquitati Graecae, hoc Alexandrinae aetati placuisse.

πρᾶσις pro -ά- πρεσβῦται pro πρεσβύται σκῦλα semper; passim enim σκύλα erat; σκνίφες pro σκνίφες σμίλαξ pro σμίλαξ σμάραγδος pro σμαράγδος στῦλοι pro στύλοι σῦς pro σύς σφηκιάν pro σφηκίαν σφραγίδος pro σφραγίδος σφῦραν pro σφύραν τεχνίται pro τεχνίται χῶρα pro χῶρα χρίσμα et χρίσις pro -ί- ψῦχος pro -ύ- etc.

In nominibus adiectivis:

βαρεῖα pro βαρεία ἐρυδρᾶν pro ἐρυδρᾶν, quod saepe in ed. Rom. reperitur. λινᾶ et λινᾶς pro -ά- πλησίοι pro πλήσιοι χαλκοῖ χαλκοῦς et χρυσοῖ χρυσοῦς pro -οί et -οὺς ὠραία pro ὠραῖα etc. Adde pron. Αὐται pro Αὔται Gen. 40, 4.

In verbis:

ἐνειρας pro ἐνείρας ἐστάναι pro ἐστᾶναι ἐκφάνωσι pro ἐκφανῶσι εὐρέ, εἰπόν pro εὔρε, εἶπον¹⁾ λῦε pro λύε πρᾶσσε pro πράσσε περιέσχον pro περίεσχον συνιών, συνιεῖς etc. (ut alibi συνιεῖν), ἀφιῶσι (ut alibi ἀφιουῖσι) constanter scriptum est²⁾ ὤσας pro ὄσας. Item λαρῦναι, μεγαλῦναι, πληθῦναι, λεπτῦνον, σῦρον pro -ύ-; καμμῦσαι, κηρῦξαι, ἰσχῦσαι, κατισχῦσαι, ἐνισχῦσαι pro -ύ-; ἐκκλῖναι, θλίψαι, συντριψαι, ρῖψον, χρίσαι pro -ί-; μιᾶναι, πικρᾶναι, γηρᾶσαι pro -ά-. Item κεραννύντες, ὀμνύντες, σβεννύντι pro -ῦ-; ἐκβιάσαι, ἐκσπάσαι, κρεμάσαι pro -ᾶ-; καδυβρίσαι pro -ῖ-; item alia id genus multa³⁾.

In adverbis: ἐπίμιξ pro ἐπίμιξ etc.

Pertinent huc etiam eiusmodi ut Exod. 11, 9. ἵνα πληθύνω ubi ed. Rom. ἵνα πληθυνῶ; Deut. 8, 8. et 9. ἀποστεῖλαι et ἀναστήσαι, ubi male ed. Rom. -στεῖλαι et -στῆσαι habet.

Multa corrigenda erant in nominibus gentilibus, ut Σπαρτιᾶται pro -άται, ut Μωαβῖται, Ἀμμωνῖτις, Γαλααδίτις, Σωμανῖτις, quae ubique -ῖται et -ῖτις scripta erant. Simili ratione utitur Δευῖται, quod Δευῖται edi solebat.

Nec nihil in eo positum est studii ut nomina propria eodem constanter et accentu et spiritu ederentur, ut Ἀμράμ⁴⁾, Βαρνή, Γασιών Γαβέρ, Δεββώρα, Ἐδραῖν, Ἐλεαλήν, Ἐλιάβ, Ἐλισάφ, Ἐλισαφάν, Ἐλισούρ, Ἐσεβών, Ἡράμ, Ἡσαῦ, Ζακχού, Ἰεριχώ, Ἰεμινί, Ἰησοῦς, Ἰού, Ἰωζάβδος, Ἰούαν, Ἰωάδαμ, Κῦρος, Μάγδωλον, Μαρών, Νουά, Ὀλδα, Ὀζιήλ, Σελμωνᾶ, Χάλεβ.

1) Uterque in his Imperativis accentus librorum scriptorum veterum auctoritate defendi potest. Nec magis alia de quibus hic exponitur multa eodem ubique accentu a veteribus scribis notata sunt.

2) Haec enim pro formis contractis a radice ἔω habere praestat, quam nec συνιόντος (quod posui pro συνιόντος) apud LXX inauditum est; cf. II Παραλ. 26, 5.

3) A πειράω et πειράζω admisimus et πειρᾶσαι et πειράσαι; item ἁμαρτῶν (quemadmodum II Παραλ. 6, 39. est ἁμαρτῶντι) et ἁμαρτῶν.

4) Ed. Rom. Num. 26, 58. ἄμραμ et 59. ἄμράμ. Contra Exod. 6, 18. Ἀμβράμ.

Item ne eadem nomina modo diaeresis puncta haberent modo non haberent, ut Ἀμισαδαῖ, Ἀρμαδαῖμ, Ἐφραῖμ¹⁾, Ἰεὶήλ. In his vero omnibus dici non potest quanta sit editionis Romanae ceterarumque inconstantia; quam non solum ad accentus et spiritus sed ad ipsas litteras²⁾ pertinere, infra probabitur. Hinc etsi multa a nobis emendata sunt, tamen sperare non licet, Romanae inconstantiae nunc quidem nulla vestigia remansisse.

Porro saepe accidit ut editores Romani iique qui secuti sunt genitivos nominum priorum in -ᾶς accentu nominativorum in -ᾶς insignirent. Hinc, quemadmodum recte in ipsa Rom. editione est ζελφᾶς Gen. 46, 18., restituimus Ἀδᾶς Gen. 36, 10 sqq. Βαλλᾶς Gen. 46, 15. Μελχᾶς Gen. 24, 15. et 24. Μασεκχᾶς Gen. 36, 36. Ὀλιβεμᾶς Gen. 36, 14. et 18. Σωφᾶς I Chron. 7, 36. Item ἀπὸ Μαρισῆς (alibi habetur Μαρισά, Μαρησά) et similia.

In vocibus encliticis, quarum ratio etiam in antiquis libris scriptis admodum fluctuat, maxime probabilia secuti nobis videmur³⁾.

In ed. Rom. scribitur ἀναμέσον, διαπαντός, καίγε etc. Nos maluimus scribere ἀνά μέσον, ἀπ' ἀρχῆς⁴⁾, ἀφ' ὅτε, διὰ παντός, διὰ κενῆς, διὰ τί, εἰς αὐρίον, ἐπὶ τὸ αὐτό, ἵνα τί, καί γε, πρὶν ἢ, τὸ δεύτερον, τὸ δειλιόν, τὸ πρότερον, τὸ πρῶν, τὸ τάχος, et quae huius generis alia sunt; quamquam quos ea lex fines habeat difficile dictu est. Similia enim ut κατῶλου, διόλου, οὐκέτι certe non ubique disiuncta scribere aequum erit⁵⁾.

1) Ἐφραῖμ postquam ed. Rom. aliquoties habuit, plerumque sequitur Ἐφραῖμ. Nos ubique Ἐφραῖμ edidimus; in Alexandrino codice (item in FL I Chron. 12, 30.) plerumque εφραῖμ est, quod non ubique adnotavimus. Vide infra.

2) Passim a diversitate scriptionis diversitas accentus commendari videbitur, ut in Κισων, Κεισων, Κισσων; in Φισων et Φεισων; in Γεων et Γηων. Tamen in his quoque eundem nos accentum posuimus.

3) Passim confusum esse visum est τίς, ubi pronominis relativi vicem sustinet, cum indefinito τίς, ut Lev. 14, 35. 21, 17. ubi τίνος (pro τινός) αὐτοῦ et τίνι (pro τινί) ἐάν edidimus. Nec magis vero ferendum erat Num. 22, 38. δυνατὸς ἔσομαι λαλῆσαι τί. Scripsimus λαλῆσαι τι, suadente ipso textu Hebraeo.

4) Sed I Βασ. 2, 29. ἀπαρχῆς servavimus quum ab ἀπαρχή derivandum videretur. Sap. Sal. 14, 23. ἐξάλλων (ab ἔξαλλος) pro ἐξ ἄλλων scripsimus.

5) Ita etiam pro μὴ δὲ, quod frequens est in ed. Rom., μηδὲ scripsimus. Pertinet huc etiam scriptura προσελθων, εισελθων etc. cum ς non σ. Servavimus hac in re plerarumque editionum morem. Sed a scriptis libris plus auctoritatis habet scriptura, quae etiam in ed. Rom. principe invenitur, προσελθων, εισελθων etc.; nisi quod constantiae causa ex auctoritate librorum scriptorum etiam εἰς πρὸς ὡς et similia ubi per se posita sunt edenda sunt.

Spiritus varietatem iam tetigimus ubi de nominibus propriis diximus. Prae aliis (ut ἐλιχτά scripsimus pro ἐλιχτά Lev. 6, 21.) huc pertinet pronomen reflexivum αὐτοῦ, αὐτῶ etc. quod ubi pro more plerorumque editorum Novi Testamenti aliorumque operum Graecorum exspectas, editores Romani rectissime casus obliquos pronominis demonstrativi αὐτοῦ, αὐτῶ etc. ponere consueverunt. Reflexionem enim quam vocant iis certe temporibus quibus et Graecus Veteris Testamenti textus et libri Novi Testamenti debentur¹⁾ multo saepius neglectam quam observatam esse, admodum probabile est. Quod quum antiquorum auctoritate codicum spiritibus et accentibus instructorum inde ab octavo fere saeculo, tum potissimum eo probatur quod multis locis ubi utrum αὐτοῦ an αὐτοῦ etc. legendum sit dubium esse possit praeposita inveniuntur ἀπ' αὐτ' ἐπ' κατ' μετ', non ἀφ' αὐτ' ἐφ' κατ' μετ'. Quam in rem in LXX interpretum libris cf. I Βασ. 9, 5. μετ' αὐτοῦ 18, 13. ἀπ' αὐτοῦ II Βασ. 13, 19. ἐπ' αὐτῆς IV Βασ. 3, 27. αὐτ' αὐτοῦ Iudic. 3, 23. κατ' αὐτοῦ I Παραλ. 15, 15. ἐπ' αὐτούς (cod. Alex. ἐφ' ἑαυτούς²⁾), atque quod eiusdem rationis est II Παραλ. 29, 9. οὐκ (cod. Alex. οὐχ) αὐτῶν. Quorum exemplorum gravissima ea sunt ubi vel maxime contrarium exspectes, ut IV Βασ. 3, 27. Iudic. 3, 23.³⁾ Accedunt vero etiam alia, praepositione nulla apposita, quibus quae in his Romanorum editorum ratio fuerit luculenter probatur, ut Sirac. 27, 25. Ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει. Quae quum ita sint, eos quoque locos ubi a sua illi ratione desciverunt⁴⁾ ad eandem revocandos duximus. Itaque αὐτοῦ repositum est pro αὐτοῦ Gen. 41, 11. 46, 1. II Βασ. 1, 11. 15, 14; αὐτῆς pro αὐτῆς II Βασ. 11, 4. 13, 19; αὐτῶ pro αὐτῶ Deut. 12, 18. 17, 16. 18. 29, 13; αὐτῶν pro αὐτῶν Deut. 25, 2. II Βασ. 13, 19; eademque paucis locis aliis, excepto uno eoque solo nisi fallor, II Παραλ. 8, 1. ubi formae reflexivae singulare momentum esse videbatur.

Altered
3rd ed.

Aliae mutationes non in ipso quidem spiritu factae sunt sed tamen a spiritu pendent. Inveniuntur enim in ed. Rom. aliquot loci ubi ante adspiratas syllabas οὐκ, rursusque ante non adspiratas οὐχ est editum. Quod etsi potissimum ex Vati-

1) Antiquiorum etiam Graecorum usum vereor ne multi nimis ad editiones parum accuratas et ad codices recentioris aetatis iudicaverint.

2) Scilicet ubi reflexivum pronomen posterior aetas volebat, plenior formam ἑαυτοῦ breviori αὐτοῦ praetulisse videtur. Cf. etiam Gen. 39, 6. ubi pro κατ' αὐτόν in ed. Rom. codex Alex. habet κατ' ἑαυτόν.

3) Rarum est quod contra sit, ut III Βασ. 11, 18. μετ' αὐτῶν (cod. Alex. μετ' αὐτῶν), ut certe editum est.

4) Factum est etiam ut ipsi se corrigerent calamo, ut I Maccab. 3, 3. ubi pro τὰ σκευή αὐτοῦ calamo editorum repositum est τ. σκ. αὐτοῦ.

cano libro fluxisse videtur, quemadmodum haud raro accedit Alexandrini codicis auctoritas (ut Exod. 16, 27. ουκ ευρον), doctisque rationibus defendi potest, tamen invitis accidisse editoribus inde sequitur quod passim ipsorum calamus correxit, ut Exod. 12, 19. ubi ante εὑρεθήσεται ex οὐκ restitutum est οὐχ; item Iob. 31, 26. ubi οὐχ ὀρώμεν correctum est pro eo quod primum scriptum erat οὐκ ὀρώμεν (ὀ: sic). Hinc etiam reliquos locos emendandos curavimus. Sunt autem fere hi: Gen. 34, 7. οὐκ οὕτως Deut. 21, 7. οὐκ ἐωράκασιν III Βασ. 8, 46. οὐκ αμαρτήσεται I Ἔσδρ. 8, 66. οὐχ ἐχώρισεν II Ἔσδρ. 3, 43. οὐχ ἦν et 9, 1. οὐχ ἐχώρισθη Nehem. 13, 26. οὐχ ἦν Psalm. 105, 41. οὐκ ὑπελείψθη Prov. 29, 7. οὐκ ὑπάρχει Sirac. 44, 49. οὐκ εὑρέθη et 48, 13. οὐκ ὑπερῆρεν. Accedunt qui ex eodem genere sunt, II Ἔσδρ. 6, 44. καὶ ἐμέ et III Macc. 2, 22. καὶ ἐδάφους.

Praetereo quae circa iota subscriptum aliter a nobis quam a Romanis editoribus edita sunt, ut ζῆν pro ζῆν, ἦρεν pro ἦρεν etc.; item quod iota adscriptum quod plerumque¹⁾ in Ἄσωμεν, Ὠιδή²⁾ ab illis editum est non posuimus.

Satis autem nos exercuit ν ἐφελευστικόν, saepe praeter morem nec opinor sine negligentia in ed. Rom. modo additum modo omissum; ut Deut. 1, 21. παραδέδωκε ἡμῖν 4, 20. ἔλαβε ὁ θεός 23, 22. ἔστι ἐν σοί Ios. 24, 27. εἶπε Ἰησοῦς 6, 22. τοῖς κατασκοπεύσασιν εἶπεν Iudic. 19, 44. ἔστι ἐν I Βασ. 17, 8. ἀνεβόησε εἰς; item Exod. 14, 14. ἐξήγαγεν κύριος 23, 22. ἔστιν πᾶσα 26, 18. εἴκοσιν στύλους 38, 10. ἐποίησεν τοῖς Num. 22, 41. κεκάλυφεν τήν Ios. 18, 3. ἔδωκεν κύριος. In his intacta non reliquimus nisi quae aut ab inhibendo orationis cursu aut alia aliqua idonea causa defendi posse viderentur, ut Iob. 36, 16. προσεπηπάτησέν σε. Item ubique restituimus εἴκοσι, etiamsi vocalis sequitur. Quod quum bene observet ed. Rom. IV Βασ. 46, 2. εἴκοσι ἐτῶν et II Βασ. 3, 20. εἴκοσι ἄνδρες, aliquot aliis locis ut Gen. 6, 3. Iudic. 4, 3. I Βασ. 4, 18. 14, 14.³⁾ non observat. Sic vero constanter, paucissimis locis exceptis, in libris scriptis antiquissimis omnibus haberi edoctus sum, quamquam cum Etymolog. Magn. pag. 297, 51. Ludovicus Dindorf aliter statuit; v. Steph. Thes. Gr. ling. sub εἴκοσι et εἰκοσιεννέα.

XVI. Referendum est de correctionibus maioris momenti. Harum pars haud exigua conformata est ad calami

1) plerumque, sed non constanter; quemadmodum pag. 475. ter legitur Ὠιδή, semel Ὠδή.

2) Ab Alexandrino aliisque vetustissimis codicibus ea scriptio abhorret; ubique enim Ἄσωμεν, Ὠδή scriptum est.

3) Hoc loco atque alibi perperam Gravius ex Alexandrino codice εἴκοσιν edidit. Rursus alibi ut IV Βασ. 46, 2. accurate edidit εἴκοσι ἐτῶν.

emendationes ¹⁾ in ed. Rom. exhibitas; quarum quas non recepimus una indicabimus. Alia quae correximus, per errorem in ed. Rom. scripta esse tam est manifestum, ut mireris plerosque qui Vaticanum textum repetierunt fideliter repetenda curasse. Alia denique idoneis de caussis a nobis atque aliis ²⁾, pauciora enim primi dedimus, emendata esse nemini dubium erit.

Genesis 19, 5. scripsimus πρὸς ἡμᾶς pro πρ. ὑμᾶς 20, 14. et 16. δίδραγμα, quemadmodum est 23, 15. 16. atque alibi, pro δίδραγμα 21, 21. lectio Romana a Morino, Reineccio, Essio, editore Veneto 1822. aliisque ³⁾ retenta sic habet: ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ φαράν Αἰγύπτου. Sed calamo post ἐρήμῳ additum est φαράν, ac pro ἐκ φαράν emendatum est ἐκ τῆς. Utraque correctio quum prope ad Alexandrinum codicem accedit (habet ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Φαράν et ἐκ γῆς Αἰγύπτου), tum aliis testibus multis commendatur, nisi quod plerique cum Alexandrino τῇ addunt et γῆς pro τῆς habent. 23, 8. scripsimus Ἐφρών, ut statim v. 20. subsequitur, pro Ἐφρώμ 27, 45. τῶν δυο ὑμῶν pro τ. δ. ἡμῶν 33, 18. παρενέβαλε pro παρενέλαβε 36, 37. Σαμαδά ex emendatione calami pro Σαμαά ⁴⁾. 41, 1. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ pro ἐπὶ καὶ ποταμοῦ 50, 23. Μαχίρ, ut bis est 46, 20., pro Μαχείρ Exodi 10, 26. τῷ δεῶ ἡμῶν pro τ. δε. ὑμῶν 12, 10. edidimus ἀπολείψετε pro ἀπολείψεται. Cod. Alex. habet ἀπολείψετε. 16, 22. Μωυσεῖ cum editoribus Romanis edidimus, sed apud illos calamo correctum est Μωυση. Constat inter utramque formam antiquos libros scriptos in iisdem scriptoribus saepe fluctuare. 30, 33. ὅς ἂν δῶ scripsimus ex emendatione calami pro ὡς ἂν δῶ item 31, 5. λειτουργικά ex emendatione calami pro λειτουργικά 33, 16. μετ' ἡμῶν pro μ. ὑμῶν 34, 11. ἐντέλλομαι, ut iam in ed. Rom. calamo correctum est, pro ἐντέλλωμαι 35, 7. ἡρῦδρωδανωμένα, ut bis praecessit, pro ἡρῦδρωδανωμένα 35, 13. nihil mutavi; sed τοὺς secundum, quod in aliquot testibus Holmesii deest, calamo in ed. Rom. confossum est. Levitici 8, 26. ἔλαβεν. Praemiserant editores Rom. καί, sed rursus calamo deleverunt. 18, 3. ἐπ' αὐτῇ edidimus ex emendatione calami pro ἐπ' αὐτῆς Numerorum 1, 10. Φαδασσοῦρ scripsimus, ut capp. 2. et 7. quater est, pro Φαδασοῦρ 1, 13. Φαγεήλ,

1) Vide supra sect. XIII.

2) Inprimis huc pertinent Waltonus, Lambertus Bos, Ernestus Grabe.

3) Neque Breitinger correxit. Holmesius vero per incuriam in textu habere videtur: non enim calami, ut alibi solet, mentionem facit; quid quod apparatus ad impressum textum Romanum, non ad correctum conformavit.

4) Minus recte ad h. l. Breitinger in Proll. notat, Σαμαά ex vitio typographi pro Σαλαμά editum esse. Quum enim Σαμαδά (non ut in Alex. cod. Σαλαμά) praecederet, etiam h. l. Σαμαδά debebat edi.

ut 2, 27. et cap. 7. bis est, pro Φαγαϊήλ 6, 20. στηθύνου
 pro στηθηνίου 7, 42. Ἐλίσάφ, quemadmodum et praecessit
 et sequitur, pro Ἐλειςάφ 10, 49. Σουρισαδαί, ut 2, 12.
 7, 36. et 41. est, pro Σουρισεδαί 10, 22. υἱὸς Ἐμιούδ, ut
 2, 18. 7, 48. et 53., pro υἱὸς Σεμιούδ (Alius est 34, 20. Σαλα-
 μηλ υἱὸς Σεμιούδ.) 14, 29. ἐγόγγυσαν pro ἐγόγγυζαν 16, 1.
 Ἰσάαρ, ut aliquoties antea, pro Ἰσαάρ 21, 14 sq. χειμάρρους
 pro χιμάρρους 26, 39. δῆμος ὁ Σουδαλαί, quemadmodum
 recte nota sub textu habet, nisi quod τ cum δ confusum est,
 pro δ. ὁ Σουδαλάν 26, 60. ἐγενήθησαν correximus pro ἐγενή-
 θησαν, retento etiam a Reineccio, Holmesio aliisque 28, 4.
 τὸ πρῶν pro τὸ τοπρῶν 33. semper edidimus Αἰλίμ, ut ed.
 Rom. et Exod. 25, 27. et Num. 33, 10. habet; contra 33, 9.
 scriptum erat Αἰλίμ. 33, 14. 15., ut ubique ante, Ῥαφι-
 δεῖν edidimus pro Ῥαφιδῖν 34, 8. Αἰμάδ, ut 13, 22., pro
 Ἐμάδ Deuteronomii 2, 13 sq. Ζαρעד ut Num. 21, 12.
 pro Ζαρέτ (Alex. cod. Num. 21, 12. ζαρε habet; Deut. 2, 13 sq.
 inter ζαρε et ζαρετ fluctuat.) 4, 43. Γαλαάδ, quemadmodum
 supra erat, pro Γαλαάδ dedimus 6, 2. φυλάσσεισθαι pro -σθαι
 correximus, quamquam pro more confundendi αι et ε nec
 Alex. cod. -σθαι tuetur. Ceterum haud dubie in aliis codd.
 multis ipsum -σθαι reperitur. 11, 11. in ed. Rom. post
 εἰσπορεύη additum est ὑμεῖς, sed rursus calamo confossum.
 Id ad paucos posteriores editores transit. 14, 17. πελεκᾶνα,
 ut Lev. 11, 18. est, pro πελακᾶνα edidimus 14, 8. μηρυ-
 κᾶται, ut Lev. 11, 26., pro μαρυκᾶται. Essius corrupte edi-
 dit μυρηκᾶται. Alexandrinus codex utroque loco αναμαρυκαται
 habet 28, 29. ὡς εἴ τις pro ὡσεὶ τις correximus 28, 57.
 χόριον, quod idem Alex. cod. tuetur, intactum reliquimus. Sed
 calamo correctum est in ed. Rom. κόριον 29, 18. τίνος ἢ διάν-
 νοια ἐξέκλινεν correximus pro τινὸς ἢ διάνοια ἐξέκλινον (iam
 calamo correctum est ἐξέκλινεν. Errat Breitinger ἐξέκλιναν edi-
 tioni Romanae, ἐξέκλινον emendationi Morini tribuens). Apud
 Waltonum et Bosium indeque apud Essium est: τινὸς ἢ διάν.
 ἐξέκλινεν 32, 39. restituimus ad normam eorum quae sub-
 sequuntur ἀποκτενῶ (etiam cod. Alex. habet) pro ἀποκτείνω.
 Waltono et Bosio magis placuit ἀποκτείνω.

Iosuae 2, 19. scripsimus ἡμεῖς δέ pro ὑμεῖς δέ 7, 12.
 ἐγενήθησαν pro ἐγενήθησαν 13, 22. Βεώρ, ut ante semper,
 pro Βαιώρ 14, 13 sq. 15 sq. Ἰεφονῆ, ut alibi saepissime,
 pro Ἰεφονή et Ἰεφανῆ 15, 63. ἡδυνασθησαν (ita post alios,
 etiam Essium) pro ἡδυνασθησαν (quod servat Holmes!). Reinec-
 cius aliique ediderunt ἡδυνήθησαν Iudicum 1, 24. Δεῖξον
 ἡμῖν pro Δ. ὑμῖν 3, 8. Κουσαρσαδαίμ ante ἔτη, quemad-
 modum eodem versu praecedit et v. 10. ter sequitur, reponi
 debebat pro Κουσαρσαδαίμ 5, 1. ἦσαν pro ἦσαν 6, 3. ἀνέ-

βαινον pro ἀνέβαιναν 9, 23. ἤΐτέτησαν, ut calamo correctum in ed. Rom., pro ἤΐτέτισαν. Ad hoc inepte ab ipso servatum Holmes nullam lectionis varietatem notat. 11, 24. κληρονομήσομεν ex emend. calami pro κληρονομήσωμεν 16, 9. στυππίου posuimus pro στιππού, collatis 15, 14. Lev. 13, 47. et 59. Alex. quidem codex constanter alteram formam tuetur, quam nec nos mutavimus in prophetis. 18, 14. ὅ τι (Alex. cod. τι) pro ὅτι edidimus 20, 6. ἐμέλισα, quod iam calamus restituit editioni Romanae, pro ἐμέλησα 21. semper edidimus Ἰαβεῖς Γαλαάδ. Ed. Rom. eodem capite modo -βῖς ut vv. 9. 14., modo -βεῖς ut vv. 8. 10. 12. habet. Ruth 2, 13. εὔροιμι, ut iam calamo correctum est, pro εὔροιοι 6, 11. Δεῖαν, ut ubique ante, pro Δίαν scripsimus.

I Βασ. 1, 15. scripsimus ἡμέρα pro ἡμέρα 3, 21. τοῦ προφήτης ex ed. Rom. retinuimus, quamquam calamo correctum est τοῦ προφήτας: quae quidem correctio errori videtur deberi 8, 20. δικάσει ex emendatione calami in ed. Rom. pro δικάση edidimus 10, 5. restituimus cum Reineccio, Essio aliisque ἀνάστημα (ita etiam cod. Alex.) pro ἀν'στεμα 25, 10. πεπληθυμένοι ex emendatione calami in ed. Rom. pro πεπληθυμένοι 25, 29. ἐνδεδυμένη correximus pro ἐνδεδυμένη, quod quamvis ineptum repetiit Essius 25, 35. ἡρέτισα pro ἡρέτισα, quemadmodum in emendationibus ad calcem editionis Rom. exhibitis Psalm. 118, 173. ἡρετισάμην pro ἡρετισάμην restitutum est. II Βασ. 3, 10. Βηρσαβεέ, ut alibi saepe, pro Βηρσεβεέ 18, 4. ὑμῶν pro ἡμῶν 23, 4. οὐ, quod iam in ed. Rom. calamus restituit sed nihilominus Essius cum aliis neglexit, pro οὐ III Βασ. 2, 23. ἀρχιστράτηγος, ut alibi, pro ἀρχιστράτηγος 3, 3. Σαλωμών pro Σαλωμόν ex emendatione calami in ed. Rom. 3, 36. Οἰκοδόμησον pro ὠκοδόμησον 4, 12. ἐκ Βηΐσαν pro ἐκβηΐσαν 7, 35. τὰς ἐπαρύστρεις pro τ. ἐπαρύστρεις 8, 37. λιμός pro λοιμός ex emendatione calami. Eiusdem cap. versu 41. inter σου et οὗτος male editum erat οὐ, sed delevit calamus. 12, 24. πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν pro --- ἡμῶν 13, 11. κατώκει pro κατώκη 13, 20. ἐπὶ τῆς τραπέζης pro ἐπὶ τῆς τε τρ. In ed. Rom. τε delevit calamus. 15, 23. δυναστεία, quemadmodum statim sequitur 16, 5. et 28., pro δυναστία 16, 28. Συρία Νασιβ· καὶ pro συρία. νασιβ καὶ¹⁾ IV Βασ. 4, 31. ἐπέδηκε, ut ad calcem ed. Rom. corrigitur, pro ἀπέδηκε 5, 17. inter ἡμιόνων et ὅτι οὐ editum erat καὶ σύ μοι δώσεις ἐκ τῆς γῆς τῆς πυρῆας, sed ea omnia calamus delevit, nota sub textu in hunc modum scripta:

1) III Βασ. 20, 20. αἱ κύνες non mutavimus. Alii, ut Reineccius et Holmes, ediderunt οἱ κύνες.

« In nonnullis libris sequitur καὶ σὺ --- πυρῶας. » 8, 8 sq. bis posuimus ἀρρωστίας. Ed. Rom. v. 8. -ίας, v. 9. -είας 16, 10. correximus Θαλγαῖφελλασάρ pro Θαλγαφῆλλασάρ 17, 16. et 32. (priore loco) ex ἐαυτῆς, quod ineptum erat, calamo correctum est ἐαυτοῖς 18, 34. Σεπφαρουαῖμ pro Σεπφαουραῖμ edidimus. Certe enim aliis locis omnibus -ρουα-, non -ουρα-scriptum est. 19, 25. συνήγαγον, quod iam in ed. Rom. restituit calamus, reposuimus pro ἤγαγον 19, 28. ἐν τοῖς pro ἐκ τοῖς. (Nil mutavit Ess.) 19, 30. οἴκου ex emendatione calami pro οἶκον 21, 4. τὸ ὄνομα pro τῷ ὄνομα. (Fideliter Ess. repetiit.) Eadem correctio in ipsa ed. Rom. II Παραλ. 26, 8. facta est calamo. 22, 19. ὅσα ἐλάλησα pro ὅσα ἐλάλησας. ζ iam deletum calamo in ed. Rom. etiam Ess. servavit.

I Παραλ. 2, 9. Ἰεραμεήλ, ut vv. 26. 27. legitur et hoc loco iam calamo correctum est, dedimus pro Ἰεραμαήλ 7, 6. ante Βαλέ delevimus καί, quemadmodum iam in ed. Rom. calamus exstinxit 5, 23. Βαάλ Ἐρμών, ut alibi, pro Βάαλ, Ἐρμών 18, 1. Γέδ, ut alibi, pro Γέδ 27, 16. Πουβήν ex emendatione calami pro Πουβίν II Παραλ. 3, 16. Δαβίρ, ut subsequitur 4, 20. 5, 9., pro Δαυίρ 5, 7. et 8. ter Χερουβίμ ex emendatione calami pro Χερουβίν 18, 7. λαλείτω pro λαλήτω 18, 21. ψευδές pro ἀψευδές. Sed α iam extinctum est calamo. 30, 18. Ἰσάχαρ καὶ Ζαβουλών pro Ἰσάχαρ. Ζαβουλών 36, 22. Κύρου, ut iam restituit calamus, pro κυρίου.

I Ἔσδρ. 1, 33. αὐτὸν in ed. Rom. calamus restituit pro αὐτός 4, 56. φρουροῦσι post alios correximus pro φροροῦσι 5, 69. in ed. Rom. impressum est καὶ βουλάς καί, sed alterum καί calamus exstinxit. 6, 21. dedimus εὐρίσκηται ex emendatione calami pro εὐρίσκητε, servato a plerisque. 9, 12. στήτωσαν pro στήτωταν II Ἔσδρ. 2, 61. ἐκλήθη pro ἐκκλήθη 4, 10. τὸ κατάλοιπον pro τὸ κατάλιπον Nehemiae 1, 9. ἡ διασπορὰ ὑμῶν pro ἡ δ. ἡμῶν 2, 18. ἐκραταιώθησαν pro ἐκκραταιώθησαν 3, 22. ἄνδρες Ἐχχεχάρ scripsimus. Eodem modo in ed. Rom. (ἐχχεχάρ) scriptum esse videtur, sed Essius cum aliis edidit ἐκ Χεχάρ. 4, 11. φωνεύσωμεν pro φωνεύσωμεν correximus 10, 30. τῆς γῆς ex calami emendatione pro τοῖς γῆς, quod cum aliis etiam Holmesius retinuit. Tobiae 1, 7. αὐτὰ ἐν Ἱεροσολύμοις pro α. εἰς Ἱεροσολύμοις 2, 7. ὀρύξας, ut calamo correctum est, pro ὠρύξας 3, 9. ἡμᾶς pro ὑμᾶς 3, 10. ὥστε ex emendatione calami pro ὅς τε¹⁾ Judith 6, 5. Ἀμμών pro Ἀμμώμ 9, 6. εἶπαν ex emendatione calami pro εἶπα 12, 1.

1) Tob. 7, 3. ἐκ Νινευῆ non mutavi. Holmesius cum Alex. cod. posuit ἐν Νινευῆ, sed ἐκ ex ipso codice Vaticano laudat.

αὐτοῦ καὶ συνέταξε correximus, qui verborum ordo in ipsa ed. Rom. calamo indicatus est. Esther 2, 7. τῷ εἶδει pro τὸ (quod Ess. servat) εἶδει 8, 14. ἐν Σούσοις pro ἐκ (etiam apud Essium retento) Σούσοις.

Iob 3, 25. ἐδεδοίκειν pro ἐνδεδοίκειν 5, 15. ἀπόλοιτο pro ἀπώλοιτο emendavimus 9, 4. διανοίῃ edidimus. Idem est in ed. Romana, sed iota subscriptum tantum non evanuit. Hinc Holmesius, Essius aliique διανοίῃ sine iota ediderunt! 9, 14. διακρινεῖ pro διακρίνει¹⁾ 18, 11. ὀδύναι, ut est calamo correctum, pro ὠδύναι (servavit Ess.) 18, 17. ἀπόλοιτο pro ἀπώλοιτο 19, 2. ποιήσετε pro ποιήσητε 21, 31. ἀνταποδώσει pro ἀνταπωδώσει 25, 5. σελήνη pro σελήνη 30, 14. κέχρηται ex emendatione calami pro κέκριται 39, 24. ὀργῇ pro ὀργῆ 42, 8. ὑμᾶς pro ἡμᾶς Psalmorum 6, 2. ἐλέγξις pro ἐλλέγξις 7, 5. ἄρα ἀπὸ τῶν ex emendatione calami pro ἄρα τῶν 9, 29. ἐνέδρα, ut recte iam Ess; ed. Rom. ἐνέδρα, Bos Reineccius Holmes ἐνεδρα 13, 3. addidimus ὑπὸ ante τὰ χεῖλη ex emendatione calami 17, 41. ἐξωλόθρηυσας in ed. Rom. calamo restitutum pro ἐξολώθρηυσας 21, 9. correximus σωσάτω pro σωσάτω²⁾ 34, 26. μεγαλοῤῥημονοῦντες pro μεγαλοῤῥημοῦντες 42, 1. ἀνθρώπου ex emendatione calami pro προσώπου 44, 6. cum Waltono, Bosio aliisque omisimus μου ante τοῦ βασιλέως, quemadmodum etiam in ipsa ed. Rom. in nota sub textu deest. 47, 5. οἱ βασιλεῖς edidimus pro οἱ βασιλ. τῆς γῆς. Istud enim additamentum, quamquam in Alex. codice est, ipsorum editorum calamus delevit. 62, 12. correximus ἐπαινεθήσεται pro ἐπαινεσθήσεται 67, 8. τὴν ἔρημον pro τὸν ἔρημον 67, 22. τριχός pro τριχός 77, 1. προσέχετε pro προσέσχετε 88, 1. Ἰσραηλίτη pro Ἰσραηλίτῃ; ibidem v. 50. ὠμοσας pro ὠμωσας 89, 14. εὐφρανθείμεν intactum reliquimus cum Waltono, Bosio etc. (Reineccius sic interpunxit: ἡμῶν. Εὐφρανθείμεν, ἀνδ'). Sed ed. Rom. calamo confossum habet nec agnoscit in notis. Cf. cod. Alex.³⁾ 101, 4. συνεφρύγησαν pro συνεφρύγισαν 101, 28. et 103, 29. ἐκλείψουσιν pro ἐκκλείψουσιν 107, 7. σου post τῇ δεξιᾷ in ed. Rom. additum calamo, item 121, 4. ἐπὶ ante τοῖς et 131, 16. ἀγαλλιάσει ante ἀγαλλιάσονται⁴⁾ Prover-

1) Iob. 9, 11. οὐδ' ὡς non mutandum duxi, quamquam Holmesius et Essius ac fortasse etiam alii ediderunt οὐδ' ὡς.

2) Huius generis plura, ut πρόν pro πρός, γένοιτο, πλάπος, ἄνθρωπος, ἄνθρωπος etc. in hunc catalogum non relata sunt. Nec magis omnia quorum vitiosam scripturam calamo correxerunt, ut ἀποβε [βε calamo additum] βληχυῖα Iesai. 1., ἀκουσε [σε calamo extinctum] σεσσε Ierem. 37.

3) Psalm. 94, 1. ἀγαλλιασόμεθα non mutavimus. Holmes aliique ἀγαλλιασώμεθα ediderunt.

4) Psalm. 118, 129. ἐξερεύνησεν non attigi. Holmes corrigendum duxit ἐξηρεύνησεν. Vide notam pag. XLI. ad Ierem. 13, 19.

biogum 6, 14. edidimus *διστραμμένη καρδία* pro *διστραμμένη καρδία* 24, 21. μηδετέρω pro μηδ' έτέρω 25, 3. άνεξέλεγκτος pro άνεξέλεγκτος 29, 2. έγκωμιαζομένων pro έγκωμιαζομένων 29, 9. κρίνει pro κρίνει 29, 27. άδίκω ex emendatione calami pro δικαίω 33, 20. οίνοπότης pro οίνοπότης Ecclesiast. 5, 17. πείν pro ποιείν 6, 10. Ισχυροτέρου pro Ισχυρωτέρου Cantici 5, 11. έλάται pro έλαταί Sap. Sal. 15, 18. άνοία pro άνοια 16, 16. έν Ισχυί pro έν Ισχύει Sirac. 3, 28. έπαγωγή pro έπαγωγή 4, 17. *διστραμμένως* ex emendatione calami pro *διστραμένως*; ibidem *παιδεία* pro *παιδιά* 4, 31. *έκτεταμένη* pro *έκτεταγμένη* 11, 12. rursus Ισχυί pro Ισχύει 12, 11. φύλαξαι pro φύλαξε 22, 11. restituimus *έξέλιπε* γάρ ante φώς, quae in ed. Rom. per errorem excidisse in promptu est. 27, 14. πολυόρκου correximus pro πολιοόρκου 30, 9. σύμπαιξον pro σύμπαιζον 30, 15. 16. *ύγεία* et *ύγείας* pro *υγεία* et *υγείας* 32, 12. καδ' εύρεμα pro καδ'εύρεμα 32, 25. κρίνη pro κρίνη¹⁾ 37, 6. άμνημονήσης pro άμνημοσύνης (Ess. post alios άμνημονεύσης correxerat) 38, 16. *έναρξαι* pro *έναρξε* 39, 7. κατευδύνει pro κατευδύνει 39, 13. *είσακούσατε* pro *είσακούσατε* 46, 12. *άντικαταλασσόμενον* pro *άντικαταλασσόμενον* 51, 2. *άπωλείας* pro *άπολείας*; ibidem *βοηδός* ex emendatione calami pro *βοηδός*.

Hoseae 14, 3. correximus *μή* *είπωμεν* pro *μή* *είπομεν* Amosi 1, 40. *Σεμέλια calamo effectum est* ex *Σεμέλεια* Michae 5, 4. rursus Ισχυί pro Ισχύει 6, 14. *παραδοθήσονται* pro *παραδωθήσονται* 7, 16. *άποκωφθήσεται* ex calami emendatione pro *άποκωφθήσεται* 7, 17. *όφεις* pro *όφεις* Iohel. 2, 4. *ώς* *όρασις* pro *ός* *όρασις* 2, 16. *παστου* pro *μαστου* 2, 30. *δώσω* pro *δώσωσι*²⁾ Ion. 4, 8. ζήν, ut calamo emendatum est, pro ζείν Habac. 3, 8. *ώργισθής* pro *ώργισθής* 3, 9. *του* *έπικαλείσθαι* pro *τ.* *έπικαλείσθαι* (etiam apud Essium!) Hagg. 1, 6. *είσηνέγκατε* pro *είσηνέγκατε* Zachar. 7, 11. *ήπειδηςαν* pro *ήπειδηςαν* Malach. 2, 17. *παρωξύναμεν* ex emendatione calami pro *παροξύναμεν*.

Esaiæ 1, 8. *πολιορκουμένη* pro *πολιουρκουμένη* 4, 1. *ήμων* bis pro *ύμων* 5, 5. *καδ'ελω* pro *κατελω* 8, 10. *μεδ' ήμων* pro *μεδ' ύμων* 9, 6. *συναπαύσεται* ex calami emendatione pro *συναπαύσεται*; ibidem *βοσκηθήσονται* pro *βοσκηθήσονται* 9, 7. *Δαυίδ* pro *Δαβίδ* 15, 8. *Μωαβίτιδος* ex calami emendatione pro *Μωαβείτιδος* 16, 4. *διώκοντος* pro *διώκοντες* 19, 3. *νομός* *έπί* *νομόν* pro *νόμ.* *έ.* *νόμ.* 23, 15. *χρόνος* *βασιλέως* ex emendatione calami pro *χρόνον* *βασιλέως* 33, 18. non admisimus

1) Sirac. 34, 21. non mutandum videbatur μεσοπωρών. Maluit Henricus Stephanus in Thesauro cum aliis μεσοπορών.

2) Hos Iohelis locos primus ut videtur Lamb. Bos emendavit.

οἱ συνεβουλεύοντες, quod in ed. Rom. calamo factum est ex οἱ
 συμβουλεύοντες 34, 2. τὰ ἔθνη correximus pro τὰ ἔθνη 38, 2.
 τοῖχον pro τεῖχον 40, 18. ὁμοιώματι pro ὁμοιώματι 41, 23.
 ἐπερχόμενα pro ἐπεχόμενα 42, 24. τίς pro οἷς 43, 28. ἀπολέσαι
 pro ἀπωλέσαι 53, 10. servato δῶτε¹⁾ scribendum visum est
 ὑμῶν pro ἡμῶν 61, 3. καταστολήν pro κατὰ στολήν Iere-
 miae 11, 20. pro πρὸ σέ correximus πρὸς σέ²⁾ 15, 11.
 κατευθύνοντων posuimus pro κατευθύνοντων 19, 6. servavi-
 mus Ἐννόμ sed ex emendatione calami assentientibus Alex.
 et Fr. Aug. scribendum erat Ἐννόμ 27, 21. ἐντέλλομαι ex
 emendatione calami pro ἐντέλλωμαι edidimus 31, 33. οὐκ
 ἐποίησαν αἶδε³⁾. ³⁴ἀπό pro οὐκ ἐποίησαν, αἶ δέ ³⁴ἀπό 39, 17.
 rursus τῆ ἰσχυῖ pro τῆ ἰσχυεῖ 45, 27. ἠρώτησαν pro ἠρώ-
 τησαν Threnorum 3, 26. ψυχῆ pro ψυχῆ 3, 31. οἰκτει-
 ρήσει pro οἰκτηρήσει 4, 21. ἀποχεεῖς pro ἀποχέεις Epist.
 Ierem. 1, 19. τὸν ἱματισμόν pro τὸ ἱματισμόν Ezech. 17, 17.
 ἐν χαρακοβολίᾳ. Cavit Essius ne iota subscriptum, quod omise-
 rant sive editores sive typographi Romani, ipse adderet. 18, 25.
 κατευθύνει secundo loco pro κατευθύνει. Debebat enim v. 25.
 ad v. 29. corrigi. 23, 21. ἐπεσκέψω pro ἐπισκέψω 25, 7.
 χωρῶν pro χειρῶν 26, 4. λεωπετρίαν, ut subsequitur v. 14.,
 pro λεοπετρίαν⁴⁾ 39, 2. τὰ ὄρη τὰ Ἰσρ. edidimus, ut statim
 v. 4. subsequitur, pro τὰ ὄρη τῶ Ἰσρ. Cod. Alex. utroque loco
 τοῦ Ἰσρ. 40, 22. 26. 31. 34. item 43, 17. κλιμακτῆρσιν et
 κλιμακτῆρες ex emendatione calami pro κλημακτ. 41, 15.
 κατόπισθεν pro κατώπισθεν 45, 7. τὰ ὄρια τὰ pro τὰ ὄρια
 τὰς 45, 17. ἐν τοῖς σαββάτοις pro ἐν ταῖς σαββ. Dan. 5, 4.
 λιθίνους pro ληθίνους 5, 23. τοῦ οἴκου αὐτοῦ pro τοῦ οἴκου.
 Ipsi editores αὐτοῦ calamo addiderunt. 6, 25. ἐν πασῇ τῇ γῆ
 pro ἐν πᾶσι (fideliter servat Ess) τῇ γῆ.

I Mac c. 2, 66. πολεμήσει πόλεμον pro πολ. πόλεμος 3, 37.
 τὰς καταλειφθεῖσας pro τ. καταλειφθήσας 3, 45. κατάλυμα
 pro κατάλυμα 3, 49. ἱερωσύνης pro ἱεροσύνης 4, 45. ἐπέ-
 πεσεν αὐτοῖς pro ἐπ. αὐτῆς 7, 23. τὰ ἔθνη pro τὰ ἔθνη ab
 Essio non mutato 9, 48. ἐνεπήδησεν pro ἐνεπίδησεν. Videtur

1) In eo nihil subesse incuriae, ex commentario editionis Rom. cla-
 rum sit, qui sic habet: «[ἐὰν δῶτε περὶ ἀμαρτίας]. Sic legit S. Hieronymus,
 sic etiam Cyrillus. Aliquot vero libri habent δῶται, quod etiam Iustinus
 martyr habet.»

2) Ierem. 13, 19. ἀποικίσθη nec a Romanis editoribus nec a nobis
 mutatum est. Similiter alibi in editione habentur ἐξολόθρευσεν, εὐοδώθη,
 ἐξερεύνησεν. Fuerunt qui corrigerent ἀπωκίσθη, ἐξολόθρευσεν, εὐοδώθη,
 ἐξερεύνησεν. Sed Romana illa omnia ex Vaticano codice fluxisse videntur.

3) Nescio an rectius Grabe scribat Αἶδέ.

4) Ezech. 28, 24. σκόλωψ intactum reliqui. Ediderunt alii σκόλοψ.

vero in ipsa ed. Rom. η, non ε fuisse, nisi quod dimidia littera in typis periit¹⁾. 45, 10. αἱ δυνάμεις pro αἱ δυνάμις II Macc. 3, 13. πάντως ex emendatione calami pro πάντων 9, 24. τὴν χώραν pro τ. χώραν 11, 4. ταῖς μυριάσι pro τ. μυριάσει 13, 15. πρωτεύοντα pro πρωτεύοντα 14, 8. ἀνηκόντων pro ἀνηκόντων 14, 42. item III Macc. 3, 16. ἀλιτηρίοις pro ἀλητηρίοις 15, 4. In ἀποφηναμένων litterae φην super rasuram scriptae sunt. Quid ante fuerit, non video. 45, 30. πρωταγωνιστής pro πρωταγωνιστής III Macc.²⁾ 1, 23. Σαββαλέως pro Σαββαλλέως 4, 2. ὀλεθρίαν ex emendatione calami pro ὀλετρίαν 4, 5. πεπυκασμένων pro πεπηκασμένων 5, 19. ἄγγοχένοι pro ἡγγοχένοι. Fortasse tamen erunt qui formam ἡγγοχένοι, ad quam lectio Alexandrini codicis ἡγγοχένοι proxime accedit, non prorsus improbandam existiment.

Praeterea aliquoties Μωσῆς (ut Ierem. 45, 1. Mich. 6, 4.), ἀνδρεία, λειτουργία (ut I Παραλ. 23, 24. 26. 28.; 24, 3.), quae plerumque ed. Rom. habet, restituimus pro Μωσῆς, ἀνδρεία, λειτουργία; item ἐνενήκοντα pro ἐννεμήκοντα Gen. 5, 9. (illud ipsum eiusdem capituli versu 17. sequitur). Sed aegre fero quod eadem non ubique restituimus. Item praestabat, ni fallor, non admittere duplices formas ἔνατος et ἔννατος, ἀέναος et ἀένναος. Sed quae eius generis sunt pleraque aut omnia ad unam eandemque formam revocari non poterunt nisi nova atque accurata totius textus recensione instituta. Ut enim levior videatur varietas quae est in ζωγρεία et ζωγρία, ἀργία et ἀργεία, ὑπερηφανία et ὑπερηφάνεια³⁾, χαυῶνες et καυῶνες, χλιδῶνες et χλιδόνες, εὔρεμα et εὔρημα, σύστημα et σύστημα, φυλάσσειν et φυλάττειν, similibusque: non minimam difficultatem habet mira nominum propriorum varietas, quae ut passim tanta est ut dubites an alterum nomen cum altero conveniat, ita plerumque in liberrima litterarum maximeque affinium commutatione aut duplicatione nec non syllabarum conversione conspicua est. Exempla sunt: Ἀβινεμ et Ἀβινειμ, Ἀβεσσαῖ et Ἀμεσσαῖ, Ἀμβραμ et Ἀμραμ, Ἀχιμελεχ et Ἀβιμελεχ, Ἀχινααμ et Ἀχινουομ, Αὐναν et Αὐν Βαλταμ et Βαλταν, Βαιδλεεμ et Βηδλεεμ, Βεδσαμυς et Βαιδσαμυς, Βαριμωδ Καδης et Μαριμωδ Καδημ Γεων et Γηων, Γηρων et Γεδσων Ἐδραῖν et

1) Similis ratio est loci I Macc. 44, 9. ubi Essius edidit κάθηγτο. Romana vero editio ἐκάθηγτο habet, nisi quod ε praeter morem pallidum ac paene evanidum in nostro certe exemplari est.

2) Tertium Maccabaeorum librum editio Romana non in capita distributum habet.

3) Quum in prioribus libris plerumque ὑπερηφάνεια legatur, post plerumque in notis ad Alexandrini codicis lectionem (ὑπερηφανία) notavimus eandem in ipso textu esse. Ceterum nec Alex. codex eandem semper formam habet; cf. Amos 8, 7.

'Εδραειν, 'Ελιαχιμ et 'Ελιαχειμ, 'Εφωδ et 'Εφουδ Θιρας et Θειρας 'Ιεζραελ et 'Ιεζραηλ, 'Ιεσσεμου et 'Ιεσσαιμου Κιτιων et Κιτιαιων, Κισων Κισσων et Κεισων Μαγεδδω et Μαγγεδω, Μαδιαμ et Μαδιαν, Μαλαα et Μααλα, Μαρησα et Μαρισα, Μελχιηλ et Μελχιλ, Μεραρι et Μεραρει, Μηδεια et Μηδια, Μωδεϊν et Μωδεειμ Νινευη et Νινευι, Ναδιμ et Ναθανιμ 'Ομουσι 'Ομουσει et δ Μουσι 'Ραφακης et 'Ραβσακης, 'Ραγαν et 'Ραγαν Σεπφαρουαϊμ¹⁾, Σεπφαρουαϊν, 'Επφαρουαϊμ²⁾, Σηλωμ et Σηλω, Σιδων et Σειδων, Σολομων Σαλομων Σαλωμων Φαλλος et Φαλλους, Φισων et Φεισων Χετιειμ Χετπειμ Χετπειμ, Χαρμι et Χαρμει. Quae varietas quamvis ad quaestionem quae est de unitate totius interpretationis Veteris Testamenti Graecae satis momenti habeat, praetereaue non satis certum sit libri Graece scripti ad eandem legem atque Graece versi exigendi sint, tamen confido nomina ista pleraque ex diligenti recensione multo aliter atque nunc sunt aliquando proditura esse. Nunc quidem in eo acquiescendum erat lectionibus Alexandrini codicis itemque passim Friderico-Augustani et Parisiensis rescripti Vaticano textui substratis facilem saepe emendationis viam monstrasse, quamquam homines rei criticae studiosi probe scient, codices ipsos praestantissimos eadem nomina easdem voces non eodem semper modo exhibere.

XVII. Quibus emendationibus in textum receptis subiungamus aliquot lectiones alias, quae Romanis quin praestent vix dubium est. Pleraeque ita comparatae sunt ut comprobent quanta sit in emendanda Romana lectione Alexandrini codicis praestantia³⁾; nec paucae vero iam iisdem pla-

1) IV Βασ. 18, 34. certe -ρουα-, quod alibi constanter legitur, pro -ουρα- correximus.

2) -αϊμ Esai. 36, 19. 37, 13. pro -αίμ reposuimus, quum idem nomen IV Βασ. 18. 19. ubique cum punctis diaereticis editum esset. Ceterum mira lectionis varietas conspicua est locis his parallelis: IV Βασ. 18. 19. et Esai. 36. 37. Hoc quidem modo ab eodem interprete scripti esse nequeunt.

3) Obiter tangam locos duos difficillimos, quos et ipsos Grabii acumen coniecturis adiit: Gen. 31, 7. et 41. Amos 3, 12. Prioribus Genesis locis δέκα ἀμνῶν (unus cod. apud Holmesium μνῶν) et δέκα ἀμνάσιν legitur. Quod male habere iam Hieronymus docuit verbis his: *Pro eo quod nos posuimus «decem vicibus» LXX interpretes posuerunt «decem agnis», nescio qua opinione ducti.* Grabius vero ad haec sic: *Atqui non LXX sed librarii sunt in culpa si recta sit nostra emendatio.* Emendat enim δέκα μνῶν et δέκα μναῖς, collatis III Reg. 10, 17. Esdr. 2, 69. Neh. 7, 71 sq. (Ezech. 45, 12.) ubi LXX מִנִּי (מִנִּי) pariter atque his Gen. locis מִנִּי (מִנִּי) per μναῖς reddidisse videantur. Quae si recte habent, pro simili vocalium permutatione conferendi erunt celebres loci Psalm. 87, 11. Esai. 26, 14. Altero vero loco Amosi plerumque legitur ἱερεῖς, cum ἀκούσατε coniunctum. Edidit Grabius Ἱερεῖς, cum ἐν Δαμασκῶ coniunctum. (Qua in re male fecit quod non notavit, in Alex. codice ἱερεῖς cum ἀκούσατε manifesto coniungi.) LXX enim מִנִּי (quod Luciano versum sit κληνη) per Ἱερεῖς reddidisse Grabio

cuerunt quibuscum, ut notavimus, ipsi passim textum nostrum correximus.

Exod. 2, 8. omnino ἡ νεᾶνις legendum est, ut ex ipso Vaticano codice apud Holmesium laudatur. 8, 29. post ἡ κυνόμια male excidit ἀπὸ σοῦ, quod Alex. cod. aliique multi testantur. Eadem in ipso Vaticano apud Holmesium ante ἡ κυνόμια legi dicuntur. Quod alii testes multi habent: ἀπὸ Φαραώ, id textui illatum videtur postquam genuinum ἀπὸ σοῦ iam excidisset. Lev. 5, 4. mira lectio ἡ ἄνομος ἡ, quam Alex. cod. plane confirmat, (super ἡ enim priore lineola exprimit spiritum, et ante ἡ alterum interpungitur) corrigenda est ex testibus aliis multis nulla mutata littera: ἡ ἄν ὁμόση 11, 5. cum Alex. lege ὅτι ἄν ᾿γει pro ὅτι οὐκ ἀνάγει, quemadmodum iam Nobilius editor veteris textus Latini in notis ad h. l. dicit in quosdam libros Graecos per errorem οὐκ irrepsisse. 26, 22. cum Alex. cod. legendum est ἀποστελῶ pro ἀποστέλλω Num. 22, 34. ἀρέσκει lectio Alexandrini codicis multo praestat Romanae lectioni ἀρχέσει 30, 7. ante οὓς ὠρίσατο omnino deesse videntur verba, quamquam Holmes ex nullo codice affert, καὶ οἱ ὀρισμοί. Aliter Alex. codex cum aliis multis locum sanat, ὅσα pro οὓς substituto. Deut. 19, 19. cum Alex. lege τὸν πονηρόν pro τὸ πονηρόν 21, 12. cum eodem lege εἰς ἄξις pro εἰς ἄξης.

Iosuae 10, 21. ὑγιεῖς ferri quidem potest; sed quum toties antiqui libri mss. εἰ et ἡ confundant, ὑγιής¹⁾ reponendum duco. 15, 8. corrige cum Alex. ἐπὶ βορρᾶν pro ἐπὶ βορρᾶ 22, 32. cum Alex. lege ἐκ γῆς Γαλαάδ pro ἐκ τῆς Γαλαάδ.

Iudic. 6, 32. malo αὐτόν pro αὐτό 15, 6. nescio an praestet τῷ ἐκ τῶν φίλων quam τῷ ἐκ τῶν φίλων, si tamen ista forma Attica apud LXX ferenda videatur.

I Bas. 4, 3. ἐπαισεν pro ἔπαισεν (quod nec Grabe mutavit) repone 23, 1. τοὺς ἄλλω, quod in ipso Alex. cod. est, vitiosum videtur pro τοὺς ἄλλως (ἄλλως) II Bas. 6, 17. cum Alex. lege καὶ εἰρηνικάς III Bas. 2, 28. pro κεκληκώς cum Alex. corrige κεκλικώς²⁾ 2, 30. cum Alex. lege πορεύσομαι pro

visi sunt. Id quod similibus satis confirmatur. Sed rursus iam Hieronymus corruptam loci interpretationem his verbis testatus est: *Quod in principio capituli iuxta Septuaginta positum est «sacerdos», in Hebraico non habetur, sed pro hoc verbo legitur שׂר, quod Aquila interpretatus est «grabatum.» Et puto LXX ipsum verbum posuisse Hebraicum, quod quidam non intelligentes pro שׂר posuerunt ἱερεῖς «sacerdotes.»* Hinc quod Grabius edidit ipsius Hieronymi commendatur coniectura.

1) Id non recte Grabe et Breitinger ex Alex. hauserunt; is enim υγιεῖς confirmat.

2) Mirum est, hanc lectionem a Grabio non modo non in textum admissam sed ne exscriptam quidem esse ex Alexandrino codice.

πορεύομαι 8, 59. cum Alex. lege οὗς pro ὡς 45, 30. malim ὡς pro οὗς legere, collato loco 16, 13. IV Βασ. 5, 21. post καὶ εἶπεν Εἰρήνη omnino excidit alterum καὶ εἶπεν Εἰρήνη, quemadmodum recte addit Alex. codex. 47, 6. scribendum est κατώκισεν pro κατώκησεν¹⁾; item 47, 11. ἀπόκισε cum Alex. pro ἀπόκησε.

I Παραλ. 21, 10. editur αἶρω. Videtur αἶρω scribendum esse, quemadmodum est II Βασ. 24, 12. Tamen in ipso Hebraeo textu altero loco legitur קוּר, altero קוּר II Παραλ. 28, 3. mirum est ἐν γέ. Praestat Alexandrini lectio ἐν γῆ.

Iob. 8, 20. praestat cum Alex. legere ἀποποιήσεται quam ἀποποιήσεται 28, 8. αὐτήν corrigendum videtur cum AC (sic) pro αὐτ' ἑ 28, 12 et 13. nescio an εὐρέσῃ cum εὐρεσῆ commutandum sit. 34, 20. editum est ἐκκλεινομένων. Aut ἐκκλειομένων cum Alex. aut ἐκκλινομένων reponendum videtur. 36, 29. pro ἐὰν συνῆ ἀπέκτασις²⁾ scribendum videtur ἐὰν συνῆ ἀπεκτάσεις. Ipsa ed. Rom. sub textu notat: «Nonnulli libri habent ἐπεκτάσεις» 37, 3. praeferendum videtur βοήσεται φωνή pro β. φωνῆ.

Psalm. 4, 7. cum Alex. ἡμῖν pro ὑμῖν, item 113, 5. σοί pro σύ legere praestat. 104, 21. κτίσεως, quamquam idem Alex. aliique (sed Parsons confudisse videtur) habent, ex itacismo pro κτήσεως editum est³⁾. 130, 2. praetulerim ἀνταπόδοσις (Alex. ανταποδοσεις) receptae lectioni ἀνταποδώσεις 138, 9. corrige cum Alex. κατ' ὄρθρον pro κατ' ὄρθρον 142. in inscriptione nescio an praestet κατεδίωκεν pro κατεδιώκει.

Prov. 8, 8. cum Alex. lege ἐν αὐτοῖς pro ἑαυτοῖς 9, 18. lege ὄμμα cum Alex. pro ὄνομα 12, 18. μαχαίρα pro μάχαιραι reponendum videtur. Alex. cod. μάχαιραν habet. 16, 30. reponere διαλογίζεται vel cum AC λογίζεται pro διαλογίζεται 18, 4. ἀναπηδύει et ed. Rom. et Alex. codex tuentur. Tamen id probabile est ex itacismo pro ἀναπιδύει positum esse. 24, 73. (31, 5.) ἐπιλάθονται (de qua forma cf. Steph. Thesaur.) commutandum videtur cum ἐπιλάθονται.

Sap. Salom. 19, 4. cum AC lege προσαναπληρώσωσι pro προαναπληρώσωσι.

Sirac. 10, 10. ἰατρόν lege pro ἰατρός 37, 5. pro πολέμου substitue πολεμίου 38, 22. Alexandrina lectio οὕτως praestat Romanae οὕτω ὡς; item 38, 28. τήξει in Alex. cod. praestat recepto πήξει 40, 1. cum AC legendum est ἐπιταφῆς pro ἐπὶ ταφῆ 43, 23. mira est lectio ab ipsis AC confirmata:

1) κατώκησεν etiam Alex. cod. tuetur, non ut Grabe refert κατώκισεν.

2) Hoc loco interpunctionem editionis Vaticanae retinui, quum nec mutata interpunctione locus videretur restitui posse.

3) De Psalm. 103, 24. aliter sentio. Gravius quidem rursus κτήσεως emendandum censet, docto in Prolegomenis praemisso commentario, quem vide.

ἐφύτευσεν αὐτὴν Ἰησοῦς. Legendum est ἐφύτευσεν ἐν αὐτῇ νή-
σους 43, 31. nescio an μεγαλυεὶ praestet quam μεγα-
λύνει 45, 24. legendum est προστατεῖν pro προστάτην.

Hoseae 14, 1. corrige cum Alex. ἡσθένησας pro ἡσθέ-
νησαν Habac. 2, 18. pro γλυπτὸν, τι (sic plane in ed. Rom. est)
legendum videtur γλυπτὸν ὅτι cum cod. Alex. Esai. 30, 22.
cum eodem pro ποιήσης κ. λιχμήσης reponendum est ποιήσεις
κ. λιχμήσεις 30, 30. pro δεῖξαι scribendum videtur, quamvis
invito Alex. codice, δείξει 53, 10. restituendum videtur δῶται
cum ἡμῶν. De quo loco cf. supra. Ierem. 22, 15. pro βασι-
λεύσης lege cum Ax FA βασιλεύσεις, item 22, 18. pro Καὶ ἐπὶ
lege cum Ax (in FA neutrum est; cf. commentarium) Οὐαὶ
ἐπὶ 23, 32. cum Ax FA omitte οὐ 36, 28. ἀπέστειλε (-λεν)
prius delendum videtur. Ezech. 16, 41. pro δῶσω ex Alex.
reponendum δῶς, item 17, 16. ἄξει pro ἄξη 40, 29. pro τῷ αἰλαμ-
μῶν cum Alex. corrige τὰ αἰλ. Dan. 9, 16. Alexandrini codicis
lectio ἐν πάσῃ ἐλεημοσύνη praestat receptae: ἐν πᾶσιν ἐλεημοσύνη.

Praeterea alia multa quum a pluribus tum a Schleus-
nero (in opusculis criticis ad versiones Graecas V. Ti. 1812.)
ad emendandos Graecos Veteris Testamenti textus in medium
prolata sunt. Qui quamvis passim ipsos interpretes non re-
stituisse sed ex Hebraeo fonte correxisse videatur, egregie
tamen novam textus recensionem instituturum adiuvabit; nec
enim pauca observavit quae non tantum ingenio valent sed
etiam magna probabilitate commendantur. Cuius rei probandae
copiam facturum aliquid exemplorum apponam, etsi passim iam
notavi quae acumen eius non fugerunt. Sunt autem vel ab
eo primo proposita vel commendatione eius confirmata.

Gen. 19, 33. et 35. recte praefert lectionem multorum
codicum αὐτὴν receptae αὐτόν Exod. 16, 14. λεπτόν pro λευκόν
proponit. Iudic. 5, 16. tribus modis sanare studet; vult enim
ἐκάδισας, διγωνίας et ἀγγελῶν (postremum iam a Lamberto
Bos eiusque asseclis pro Vaticana lectione substitutum est)
legi. I Βασ. 11, 7. recte commendat ἔβησαν pro ἐβόησαν,
rursusque 13, 4. ἀνεβόησαν pro ἀνέβησαν IV Βασ. 23, 5.
et 11. κατέπαυσε pro κατέκαυσε legendum censet (cf. infra ad
Iob. 3, 17.). I Παραλ. 4, 40. mavult πλίνας quam πλείνας
(saepissime πλίνας scriptum); quod idem ad Esai. 17, 4. et
Psalm. 77, 35. applicat. Iob. 4, 6. ἀκακία pro κακία com-
mendat; ibidem 11, 12. νήφεται pro νήχεται; 13, 16. δόλιος
pro δόλος; 42, 18. οὕτως pro οὔτος Psalm. 47, 9. proponit
ναοῦ pro λαοῦ, item Sirac. 49, 12. ναόν pro λαόν¹⁾ 58, 4.

1) Ita Psalm. 26, 4. in antiquissimo codice Londinensi papyraceo
nuperrime a me in Monum. sacr. ined. nova collectione edito τον λαον αυτου
pro τον ναον αυτου scriptum est.

κατεύδυναν pro κατεύδυνα legi vult. 63, 7. pro ἐξερευνήσει commendat ἐξερευνήσεις. Equidem maluerim ἐξερεύνησιν (quod ipsum « exereunesin » in antiquissimo Psalterio Veronensi est), quum ν in ἐξερευνησιν (ut saepe scribitur) sequente π facillime absorberi potuerit. 69, 1. proponit ὁ Θεὸς εἰς τὸ σῶσαί με, κύριε εἰς τὴν β. μ. πρόσχες. Equidem ab edito textu vix recedens sic legendum puto: Εἰς τὸ σῶσαί με κύριε· ὁ Θεός, εἰς τὴν etc. 78, 9. pro κύριε reponi vult καί. Rectissime; saepe enim $\bar{\kappa}\epsilon$ et και (κε, $\kappa\eta$) confusa sunt in libris scriptis. Prov. 9, 12. pro ἄν ἀντλήσεις sive ἀνατλήσεις sive cum Grabio ἄν τλήσεις legi vult. Equidem cum Grabio facio. 15, 10. παιδεία κακοῦ reponi vult pro παιδ. ἀκάκου, quae emendatio nullam a legibus criticis difficultatem habet. 26, 7. παροιμίαν pro παρανομίαν, ibidem 28, 28. στέγουσι pro στένουσι legi vult. Cantic. 1, 7. pro ἐταίρων commendat ἐτέρων, quod ipsum in codice C est. 6, 11. ἔγνω ἢ pro ἔγνων ἢ commendat. Certe η et ν litterarum antiqua forma simillima est. Ierem. 5, 31. ἐπεκράτησαν mavult quam ἐπεκρότησαν, rursusque Amosi 6, 5. ἐπικροτοῦντες pro ἐπικρατοῦντες; Nah. 8, 12. κατ' ἀρχῶν pro κατάρχων; Malach. 1, 10. ἀνάψετε pro ἀνάψεται. Identidem voces transcriptis ipsis litteris Hebraicis constantes a librariis non ab interpretibus detortas esse docet; hos enim dedisse III Βασ. 18, 32. 35. 38. Θαλαν, non Θαλασσαν; II Παραλ. 3, 4. αυλαμ, non αιλαμ; Esth. 9, 26. 28. 29. φουραι, non φρουραι; Esai. 66, 19. Φουλ, non Φουδ; Ierem. 17, 26. μαναα, non μαννα. Multa vero quae iam editores Romani in notis exhibuerunt iubet in textum recipi, ut Gen. 15, 15. ταφεις pro τραφεις (Ed. Rom.: « Omnes LL. VV. τραφεις; nusquam ταφεις. » Vitium igitur illi quidem non librariorum sed interpretum esse statuerunt, nec codex inventus est qui a communi lectione discederet. Nihilominus Complutensis editio ταφεις indeque etiam auctore Boeckelio editio nupera Theilii polyglotta habet.); Iob. 3, 17. ἐξέπαυσαν pro ἐξέκαυσαν; Psalm. 88, 21. et 91, 10. ελαίω pro ἐλέει et ἐλέω; Eccles. 7, 19. μὴ ἀνῆς pro μὴ μιάνης.

XVIII. Atque haec quidem de singulis Vaticani textus locis qui manum criticam vel flagitant vel iam experti sunt. Reddenda vero etiam ratio est de libro prophetae Danielis cum additamentis de Susanna deque Belo et Dracone a nobis ad calcem Vaticani textus adiecto. Iam in ipsa antiquitate Christiana Graecum libri Danielis textum non tam ex LXX virorum interpretatione quam iuxta Theodotionem legi solitum esse, testis est Hieronymus, cuius in praefatione in Daniele haec verba leguntur: « Daniele prophetam iuxta LXX interpretes ecclesiae non legunt, utentes Theodotionis editione; » et hoc cur acciderit nescio. » Eius rei causam, quam Hieronymus ultimis verbis quae attulimus ignorare se professus est,

fuerunt qui in eo positam dicerent quod Origenes in hexaplaire opus suum versionem Danielis septuagintaviralem utpote ab ipso Hebraeo et a ceteris interpretationibus admodum diversam non recepisset, textu Theodotionis prae ceteris textui LXX virorum simili in eius locum substituto. A celeberrimo enim illo Origenis opere quum totius ecclesiae usus tantopere penderet, factum esse ut Theodotionis textus mox in communem reciperetur usum, alter vero apud plerosque negligeretur. Sed ab ipso quidem Origene non prorsus esse neglectum, sed in Tetrapla receptum, «ubi», quae Simonis de Magistris verba sunt, «quoniam textus Hebraeus deesset, illa varietas etsi »deprehensa fuisset reprehendi non posset.» Tetrapla vero multo rarius quam hexaplaire textum describi solitum. Quae explicatio maxime eo laborat quod dubia distinctione Hexaplorum et Tetraplorum nititur. Illud quidem certum est, ipsi Origeni deberi quod saeculo superiore versio Danielis septuagintaviralis post diuturnam oblivionem Romae e codice Chisiano in lucem protrahi posset; hunc enim codicem ex Origenis Tetraplis depromptum fuisse, subscriptio testatur capiti Danielis ultimo apposita. Vide editionis nostrae pag. 642.

Quum igitur in Vaticana editione textus Danielis iuxta Theodotionem exhibitus indeque a nobis repetitus esset, ceteris libris omnibus ex LXX interpretibus qui vocantur petitis, consentaneum nobis visum est illum Danielis textum qui ad eosdem LXX interpretes refertur appendicis loco addere. Qua in re secuti sumus praeceuntibus aliis¹⁾ editionem Romanam Simonis de Magistris²⁾ sed correctam ex collatione ipsius codicis apud Holmesium exhibita³⁾ nec neglectis iis quae e Syriaco textu, tetraplari et ipso, sedecim annis post ex codice Medio-

1) Michaellem dico (Gottingae 1773., rursus 1774.), Segarium (Trai. ad Rhenum 1775.), Parsons (in editionis LXX Holmesianae tomo II. 1818.) et editorem Oxoniensem (1848.).

2) Daniel secundum Septuaginta ex Tetraplis Origenis nunc primum editus e singulari Chisiano codice annorum supra 1000. Romae 1772. Ceterum ex eodem codice anno 1840. ibidem prodiit liber Ezechielis, docto apparatu instructus. Librum impressum in ipsa vidi bibliotheca Chisiana anno 1843.; sed tum nullum exemplar sinibus Italiae egressum erat.

3) Est codex Holmesii nr. 88. Cuius de aetate Holmesius vel potius Parsons parum sibi constitit. Postquam enim ad Danielem saeculi XI (volebat IX?) dixit, ad Ieremiam notat: Videtur esse transcriptus anno 880. Mihi ipsi anno 1843. examinanti videbatur undecimi fere saeculi esse. De editionis Romanae ad ipsum codicem ratione gravis est Iacobi Parsons nota haec: «expressa, quoad textum, ut videtur, Septuagintaviralem ex apographo »codicis 88. mei in usum cl. Francisci Blanchini exarato.» Hinc quae in editione Romana a collatione Holmesiana differunt in mero apographi errore posita esse videntur. Videntur certe.

lanensi a Caietano Bugato edito¹⁾, ad emendandum Chisianum textum hauriri poterant. Syrum autem adhibuimus duce potissimum Henr. Aug. Hahnio, qui in nupera Danielis editione sua²⁾ non satis habuit e Syro passim Graecum emendare, sed etiam locos in utroque codice corruptos³⁾ docte restituere conatus est⁴⁾. Ipsi pro instituto nostro maluimus Graeca codicis Chisiani plerumque edere, notatis sub textu signis Origenianis unaque Syriacorum differentia, quam ipsum pristinum textum critice restitutum edere: quippe quod pro testium penuria ac ratione passim quidem sed non ubique cum aliqua probabilitate fieri potest.

De signis Origenianis in commentario a nobis expressis haec adnotanda sunt. Frequentissimus est ✕ asteriscus: hunc Origenes iis praeposuit quae quamquam in Hebraeo legebantur, a LXX interpretibus non reddita erant, proptereaque ab ipso Origene ex aliis interpretibus, maxime ex Theodotione, adsumebantur. Contrariam vim in ⚡ obelo esse voluit; istum enim iis praefixit quae LXX interpretes invito Hebraeo textu habebant. De quo utroque signo quum inter omnes conveniat, tum magna est de lemnisco ÷ et hypolemnisco —⁵⁾ dubitatio. Si Isidoro Hispalensi fides est, positi sunt eum in finem ut interpretes non singulis quidem verbis sed eodem sensu convenire significant. A qua sententia si proficiscimur, lemniscus et hypolemniscus, ut unum e pluribus dicam, ita inter se differre poterant ut alter omnes tres (Aquilam Symmachum et Theodotionem) cum LXX consentire, alter unum tantum eorum ab iisdem discedere significaret⁶⁾. Reliquum signum est /, quod metobelum dixerunt. Id nunquam per se

1) Daniel secundum editionem LXX interpretum ex Tetraplis desumptam. Ex codice Syro-estranghelo bibliothecae Ambrosianae Syriace edidit, Latine vertit notisque criticis illustravit Caietanus Bugati. Mediol. 1788.

2) Δανιηλ κατα τους εβδομηκοντα. E codice Chisiano post Segaarium edidit, secundum versionem Syriaco-hexaplarem recognovit, annotationibus criticis et philologicis illustravit Henr. Aug. Hahn, Phil. Dr. et Theol. Cand. Lipsiae 1845.

3) Inter hos eminet VIII, 11.

4) Raro clariss. Hahnium in notanda codicis lectione errasse vidimus. ut II, 9. III, 21. IV, 5. XII, 14. Ubicumque ν ἐφέλκ. ante consonam edidimus, repetitum est ex ed. Rom., sed puto in ipso codice multo saepius quam in editione reperiri. Male in ed. Rom. et apud posteriores editores II, 14. et 15. Ἀρωχῆ et Ἀριώχης editum est; nec magis Αἰτωπίας III, 1. cum iisdem repetendum censuimus. Contra στυπίον, qua in voce magna est scripturae varietas, III, 46. intactum reliquimus.

5) In Chisiano codice etiam — invenitur, teste editore Romano. Id ab errore librarii esse videtur, cuius quidem quanta in ponendis illis signis omnibus negligentia fuerit, per priora capita satis indicavimus.

6) Cf. quae circa hanc rem disputavit Montfaucon in praeliminariis in Hexapla Origenis cap. IV. sect. IV. (in editione Bahrtdii pag. 80 sqq.)

positum est sed aliud signum quod praecessit excipit; habet autem eam vim ut eorum verborum, ad quae signum praefixum pertinet, finem indicet. In aliis libris, ut in antiquissimis Octateuchi fragmentis Sarravianis, in locum metobeli duo puncta substituta sunt.

XIX. Ab hac disputatione discedere non possum quin breviter dicam de editionibus LXX interpretum cum antiquioribus tum recentioribus quae Vaticanam ducem habuerunt. Prima est editio Parisiensis quae accurante Iohanne Morino anno 1628. (rursus mutato tantummodo primo folio 1644.) prodiit. (In adornanda ipsa Rom. ed. partes habuit Petrus Morinus.) Hac in editione primum textus LXX interpretum versibus distinctus est ad normam vulgatae Latinae. Atque e regione Graeci textus apposita est Latina translatio, quam Morinus repetiit ex opere Flaminii Nobilii (V. T. secundum LXX Latine redditum et ex auctoritate Sixti V. P. M. editum cum annotationibus et scholiis, studio et cura Flaminii Nobilii cum ipsius praefatione, iuvantibus Ant. Agellio, Laelio, Barthol. Valverda et Petr. Morino. Romae 1588.), quo ille dederat operam ut veterem Latinam sive Italiam textus Graeci versionem restitueret.

Altera et tertia prodierunt Londini 1653. et 1657. Posterior est pars celeberrimi operis polyglotti a Briano Waltono editi. Etiam haec Graeco textui appositum habet veterem Latinum eumque Flaminii Nobilii labore compilatum. Praeterea Waltoni et Morini editiones in eo quoque conveniunt quod Romanum textum passim emendatum habent, ut Gen. 19, 5. πρὸς ἡμᾶς pro πρὸς ὑμᾶς 27, 45. ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν pro ἀ. τ. δ. ἡμῶν Exod. 10, 26. τῷ θεῷ ἡμῶν pro τ. θ. ὑμῶν Num. 10, 19. Σουρισαδαῖ pro Σουρισεδαῖ: quae quidem laudabiliter mutata esse apparet. Minus vero recte alia habent, ut Gen. 10, 19. Σεβωῖν pro Σεβωῖμ 41, 39. et Deut. 2, 16. ἐπειδὴν pro ἐπειδή Gen. 34, 15. υἱοῦ Ἡσαῦ pro υἱοὶ Ἡσαῦ.

Hac utraque multo inferior est tertia, i. e. altera Londinensis editio iam ante Waltoni biblia anno 1653. publicata. Quae quanta licentia a Romano exemplari discedat quantisque sit vitiis deformata, allato magno exemplorum numero ostendit Lambertus Bos in Prolegomenis editionis suae, unde etiam Breitinger excrispsit. Nihilominus ea Londinensis editio ter repetita est: primum Cantabrigiae 1665. cum praefatione Iohannis Pearson, tum Amstelodami 1683. curante Iohanne Leusden, tertium Lipsiae 1697. auctoribus Clavero et Klumpffio. Contra magis Morini et Waltoni exemplum secutus est Lambertus Bos, cuius editio Franequerae Frisiorum prodiit anno 1709. Qui ut multis locis revera emendavit lectionem Romanam, ita saepe deseruit nulla idonea de causa neque indicata Romanae edi-

tionis diversitate. Multa vero etiam immutata reliquit quae partim ad ipsius Rom. editionis emendationes vel calamo factas vel in calce libri (ut IV Βασ. 4, 31.) notatas conformare par erat. Praeterea textui subiecit apparatus criticum sed satis illum quidem imperfectum, ut iam docuit Bretingerus in praefatione in novam suam Grabiani operis editionem. A qua Bosii editione pependerit Davidis Millii Amstelodamensis a. 1725.; Lipsiensis Reineccii 1730. et 1757. (cf. exempli causa lectiones Bosio proprias Gen. 44, 20. et 32. Exod. 4, 4. Lev. 23, 39. Num. 20, 23. 30, 5. Iudic. 5, 16.; contra nec ipse correxit vitia editionis Romanae Deut. 44, 17. πελακᾶνα [Lev. 44, 18. recte πελεκαῖνα], 1 Regg. 25, 10. πεπληθυσμένοι Lev. 8, 26. καὶ ἔλαβεν Num. 26, 35. [39.] δῆμος ὁ Σουδαλᾶν etc.), item Oxoniensis 1805. Similiter editio Londinensis in aedibus Valpianis 1819. impressa « ex editionibus Holmesii (vide post) et Lamberti Bos » petita ipso titulo dicitur. Veneta vero editio quae 1822. prodiit, iuxta exemplar Vaticanum Romae editum et Anglicanum Londini excusum, ut ipse titulus habet, instituta est. Quae prorsus eadem quum titulus editionis Lipsiensis 1697. habeat, videtur imprimis hanc editor Venetus secutus esse.

Supersunt quattuor: Lipsiensis Leandri van Ess stereotypa, primum 1824. edita, Parisiensis Iageri 1839., Oxoniensis 1848. (tomis tribus 42°.), cuius in titulo est: « Accedit » potior varietas codicis Alexandrini », denique Londinensis apud Sam. Bagster filiosque nuperrime impressa. Nuperrimam Londinensem non vidi. Oxoniensis non emendatior est reliquis, cuius rei exempla post dabimus. Parisiensis Latina translatione (Flaminii illa Nobilii) atque, ut in titulo est, « animad- » versionibus et complementis ex aliis manuscriptis » aucta est. Tanta vero inconcinnitate laborat ut recte Lückius (Göttinger Gelehrte Anzeigen 1840. I. pag. 647.) dixerit hominem a criticis rationibus non prorsus abhorrentem unum hoc inde discere posse quomodo non sit edendum. Passim quidem editor Parisinus correctiones Vaticani textus assumpsit quales supra recensuimus, ut Gen. 49, 5. 20, 14. et 16. 23, 8. 27, 45. 36, 37. 44, 1.; multo vero plura, quamquam partim iam calamo correctata, partim etiam haud dubie vitiosa et inepta, intacta reliquit; cf. exempli causa locos in indicem nostram relatos hos: Gen. 24, 24. 33, 18. 50, 23. Exod. 35, 7. Lev. 8, 26. Num. 6, 20. 10, 19. 21, 14 sq. 26, 39. 28, 4. Deut. 4, 43. 44, 17. 1 Regg. 25, 10. Etiam eiusmodi male retinuit ut λάρον Deut. 44, 15. et λάρον Lev. 44, 15.; Αὐνάν Gen. 44, 13. et Αὐνᾶν Gen. 44, 24.: quae quidem eadem inconcinnitate retenta sunt apud Reineccium, Holmesium aliosque ¹⁾.

1) Item in ed. Oxon. 1848. In eadem etsi passim emendatum est, ut Gen. 49, 5. 23, 8. 27, 45. 33, 18. 36, 37. 44, 1., tamen multo plura

Denique de Lipsiensi dicendum est editione quae nomen Leandri van Ess prae se fert. De ea multus fui in prior editione mea 1850. ubi in Prolegg. pag. XXIX sq. haec scripta sunt: «verum est incredibilem in eo opere » fidem servatam esse ipsis manifestis Vaticani exemplaris » vitiis; quod ut aliquot locis iam supra indicatum est» (ea etiamnum repetii), «ita longe pluribus, si quis catalogum » correctionum modo exhibitum cum Essiana editione conferre » voluerit clarissimum erit. Accedit vero vitiorum quae ipsa » plane sua vindicat numerus tantus ut Romanam editionem » longe superaverit. Exempla pauca ex prioribus libris affe- » ramus» etc. Sed eadem non amplius repetere licet; quum enim ipse nuper viro generosissimo Carolo Tauchnitio, cuius in typis Essiana editio exscripta exstat, auctor existissem typorum ad meas notas expoliendorum, ille id diligenter faciendum curavit, unde propediem editio multo correctior proditura est.

XX. Argumenta in margine superiore notata editionem nostram adhibituris grata fore spero. Quorum conscribendorum pro spatii ratione passim non exigua difficultas erat. Propterea neque neglectum est si quid subsidii a similibus aliorum laboribus peti poterat.

In adscribendis Novi Testamenti locis parallelis distinctum est inter eos quibus ad locum aliquem Veteris Testamenti alluditur et eos quibus ipsum dictum aliquod sive affertur sive dicitur afferri. Illis quibus alluditur asteriscum praefiximus, alteris non praefiximus. Ubi in evangeliiis synopticiis aliquid ex V. T. laudatur, aliquoties unius tantum locum adscripsimus, ad quem reliquorum geminos conferre facile esset; plerumque vero apposita nota «pp» (i. e. et locos parallelos) id ipsum significatum est.

XXI. Restat ut de apparatu critico explicemus. Superstitum codicum Graecorum qui textum Veteris Testamenti continent magnus numerus est¹⁾; ad plus trecentos apud Holmesium recensitos fere centum accedunt alii, ab eo nondum notati. Inveniuntur dispersi per Europam atque orientales terras, imprimis Romae, Parisiis, Florentiae, Vindobonae, Londini, Oxonii, Venetiis. Plurimi a decimo inde saeculo litteris minutis exarati sunt; pauci, quorum Holmes quindecim commemorat, a quarto

intacta manserunt, ut Gen. 20, 14 et 16. 21, 21. 50, 23. Ex. 35, 7. Lev. 8, 26. Num. 6, 20. 10, 19. 21, 14 sq. 26, 39. 28, 4. 1 Regg. 25, 10. Deut. 14, 17. Extremo loco ad vitiosum *πελακᾶνα* ne notatur quidem Alex. codicis differentia.

1) Multo etiam plures codices Novi Testamenti superesse constat; explent enim millenarium numerum.

fere usque ad nonum vel decimum saeculum uncialibus litteris. Ex his omnibus ne decem quidem totum V. T. complectuntur; Pentateuchi vel libros omnes vel partes plus octoginta, Psalmos fere centum quinquaginta, Esaiam et Danielem fere quadraginta, Iobum fere triginta, Proverbia, Ecclesiasten et Canticum, item librum Baruchi fere viginti, et paullo pauciores libros Tobit, Iudith, Sap. Sal., Ecclesiastici et Maccabaeorum. Plurimorum codicum collationes magno sumtu institutae sunt in usum editionis Holmesianae (Tom. I. Oxonii 1798. ed. Holmes; II — V. Oxonii 1810 — 1827. ed. Parsons). Eae vero quemadmodum in editis habentur non modo universae graviter differunt inter se fide atque accuratione, sed ad ipsos principales testes tam negligenter tamque male factae sunt ut etiam atque etiam dolendum sit tantos numos raro liberalitate per Angliam suppeditatos ¹⁾. criticae sacrae parum profuisse. Quod quum ab intellegendis viris iam satis intellectum sit, exemplis tantummodo paucis demonstrabo.

Pessime fecit quod ad repraesentandum codicem Alexandrinum, locupletissimum testem, non usus est nisi editione Grabiana. Quid enim tandem editori Oxoniensi facilius esse poterat quam ipsum sequi codicem Londini patentem? Atque non modo in editis Grabianis, de quorum exigua fide infra dicemus, acquievit, sed nec ipsum quidem Grabium diligenter vidit: de quibus enim iste lectionibus studiose in Prolegg. explicuerat, quoniam in edito ipsius textu non comparebant, eae ab Holmesio plane sunt praetermissae, etsi passim similia ex aliis codicibus afferenda ducebat. Rursus textum Grabii solum quum sequebatur, multas res inepte imputavit codici quae editori debentur. Cuius generis est I Bas. 2, 29.: «ἀπ' ἀρχῆς (sic) Alex.»; quod idem ad δι' ἐκβολάς Zachar. 9, 10.; ἐξ ἀρέσεως Gen. 49, 5.; αὐτῆς pro αὐτῆς II Bas. 6, 17. et similia alibi quadrat ²⁾. Quum enim in Prolegg. differentiam codicis, si qua sit, ab editione ita se distincturum profiteatur ut «III.» de illo, «Alex.» de hac ponat, ea quibus non appositum est nisi «Alex.» de utroque interpretari fas est ³⁾. Denique parum

1) Catalogo fautorum tom. I. a. 1798. exhibito hanc notam adiecit editor: li ergo fuerunt fautores quorum ab auctoritate factum est ut potuerim huc usque rem institutam assequi, et quorum ex subsidiis pecuniariis in hoc opus de anno in annum munificentissime collatis id mihi suppetebat, unde iam valuerim ad hanc collationem et editionem impendere ultra septem millia librarum Sterlingorum (circa 50,000 thaleros Boruss.).

2) Similiter in notanda interpunctione versatur; quam quum saepe Grabius ex arbitrio fecisset invito ipso codice, Holmesius ex sola editione petiit.

3) Exempla quae attuli eiusmodi sunt ut possint in codice haberi; talibus enim locis vitandae ambiguitatis causa passim in antiquissimis libris scriptis appositus est spiritus, sed his ipsis locis non habentur nisi apud Grabium.

accurate versatus est circa lectiones « caractere minore » apud Grabium expressas. De iis Holmesius sic: « Sunt lectiones » nonnullae quae, ut in codice Alex. omissae, ad textum editionis » Alexandrinae sub minori caractere admoventur. » Rursus ad Genesin: « In hanc editionem inducta fuerunt aliqua vocabula » quae non habebantur in codice Alexandrino, et ea impresserunt editores in caractere litterarum minore. » Iamvero saepe, ubi Alex. codex cum Vaticana editione consentit, apud Holmesium non liquet quae litteris minoribus apud Grabium scripta referuntur utrum suppleant an corrigant Alex. codicem. Nec magis ubi et « III. » et « Alex. » affert accurate affert, ut Exod. 19, 7. ubi habet: « λαου] Ισραηλ III. λαοῦ in caract. minore Alex. » At Alex. codex Ισραηλ pro τοῦ λαοῦ habet, neque λαοῦ sed τοῦ λαοῦ litteris minoribus exhibet editio Grabii.

Deinde, ut iam supra indicatum est, Holmesius passim manifestos editionis Romanae errores repetiit; ad hos vero quod vel paucos vel nullos codices notat qui differant, incredibilis est negligentiae. Ita, ut iam vidimus, Iudic. 9, 23. ἡδέτισαν repetit neque ex ullo cod. ἡδέτησαν affert. Quod ne socordiae potius quam ignorantiae esse dicamus, vetamur eo quod addit, ipsum ἡδέτησαν legi « Arm. 1. Arm. ed. Georg. Slav. mosq. » Item Iosuae 2, 19. repetit ὑμεῖς δὲ ἄδῶοι. Quod quum ferri plane non posset, dudum plerique ediderunt ἡμεῖς δ. ἄ. Teste vero Holmesio a vitioso ὑμεῖς quattuor tantum codd. differunt. Item Deut. 14, 17. vitiosum πελακᾶνα repetit, ab eo 16 codd. differre significans; at videntur tantum non omnes differre. Item Nehem. 10, 30. ineptum τοῖς γῆς (quod iam editores Rom. correxerunt calamo) repetit, significans novem codd. aliter habere; item Iob. 9, 4. nihil mali suspicans edit διανοία absque iota subscripto, quod in ed. Rom. expalluit.

Quam negligenter denique prae ceteris res grammaticas, magni illas quidem in re critica momenti, curaverit, quum plurimis possim, paucis probabo. Ad προσεύξατο Ion. 4, 2. prorsus nullam codicum differentiam, nec magis ad παροργισμένην Sirac. 4, 3. aut εὐφράνθη Sirac. 30, 5. refert. At tribus iis locis omnibus differre plurimos, certissimum est; ipse Alex. codex προσηξατο, παρωργισμένην, ηὐφρανθη habet. Similiter Gen. 47, 27. praeterit Alex. codicis lectionem εὐξήθησαν, sed eodem versu nec omissum γῆ nec ἐκληρονομήθησαν pro ἐκληρονόμησαν Alexandrino codici adscribit, quamquam testes earundem lectionum alios multos affert. Item Deut. 12, 20. ἐπιθυμήσει pro ἐπιθυμήση in margine codicis 131, ibidem 12, 29. κατακληρονομήσεις pro κατακληρονομήσης, κατοικήσεις pro κατοικήσης, 17, 4. ἐκζητήσεις pro ἐκζητήσης, Psalm. 47, 4. ἀντιλαμβάνεται pro ἀντιλαμβάνηται in codd. multis inveniri

testatur, male praetermissa Alexandrini codicis mentione. Exod. 5, 13. ἐδίδετο ex Alex. codice affert, sed ibidem 2, 21. ἐξέδετο, item 5, 22. ἀπέσταλκες non affert.

XXII. Prae aliis vero multis quae ex Holmesiano opere utiliter disci possunt magni faciunda est collatio ipsius Vaticani codicis ad singulos instituta libros, exceptis Prophetis Proverbiis Ecclesiaste Cantico Sapientia Salomonis et Siracide; unde quod dudum suspicari facile erat luculenter comprobatum est, editores Romanos non tantum, ut professi sunt, in orthographicis — quae quidem ipse Holmesii collator plerumque neglexit¹⁾ — sed in lectionibus sat multis ab exemplari scripto discessisse. Exempli caussa videamus lectiones per ultima quattuor Genesis capita, a quibus Vaticanus textus incipit, ex ipso codice a collatore exscriptas. Distinguamus autem eas quas Vaticanus codex ut videtur solus tuetur, ab iis quas cum aliis communes habet. Prioris generis sunt: XLVII, 2. omittit αυτου, v. 19. omittit ουκ, v. 26. habet επι γην pro επι γης (alii nonnulli επι την γην), v. 29. om. του ante αποθανειν, XLVIII, 3. habet ωφθη μοι ο Θεος μου, v. 4. om. σε primum et secundum (posterius accedente cod. 75.), v. 5. habet εις Αιγυπτον προς σε, v. 16. το ονομα μου εν αυτοις, XLIX, 28. in fine add. ο πατηρ (alius unus ο πατηρ αυτων), L, 5. ο πατηρ με ωρκισε, v. 13. και ανελαβ. αυτ. εκει, v. 18. om. σοι, v. 19. habet εγω ειμι. Alterius generis: XLVII, 11. omittit αυτου prius (item Alex. Coisl. aliique plus decem) et habet εν γη Αιγυπτου, v. 14. habet το αργυριον παν (accedit solus cod. 75.), v. 17. omittit αυτων prius (item Cotton. Alex. Ambr. Coisl. aliique plurimi), v. 19. om. τω ante Φαραω (item Cotton. Alex. Coisl. aliique multi), item v. 20. loco tertio, v. 24. omittit και ante δωσετε (item Alex. Coisl. aliique plurimi), v. 25. om. τω ante Φαραω, v. 28. habet ετη δεκαεπτα ετη, posteriore ετη tribus punctis improbato, ibidem εγενοντο δε. XLVIII, 1. om. και primum (cum aliquot versionibus), v. 5. om. γη (item Cotton. aliique multi), v. 10. habet οι δε οφθαλμοι (item Cotton. aliique multi), v. 12. Ιωσηφ αυτους (cum solo cod. 75.), v. 15. ηυλογησεν (item Alex. aliique) et εναντιον (item Cotton. aliique multi), v. 17. om. την χειρα (item Cotton. aliique plurimi). Post hunc versum usque XLIX, 16. collatio deficit. XLIX, 16. habet εαυτου λαον (item Cotton. aliique multi), v. 26. επ ευλογιαις (item Cotton. Alex. Ambr. Coisl. aliique permulti). L, 1. habet

1) Dubitari nequit quin orthographica ratio universa in Vaticano codice eadem sit atque in Alexandrino similibusque. Collator Holmesianus in universum certe indicavit, ubique prima manu scriptum esse λημφομαι, ελημφοθη cum similibus, item τεσσαρα etc., ολεθρευειν, item λευει, σεινα, εναχειμ, μωαβειταις, ραφαειν.

το προσωπον, v. 6. omittit τω Ιωσηφ, v. 10. habet εποιησαν, v. 11. εν αλωνι (item Cotton. Alex. Ambr. Coisl. aliique plurimi), v. 15. ειπον, v. 16. παρεγενοντο et λεγοντες pro ειπαν, v. 20. ινα τραφη, v. 21. ειπε δε, v. 24 et 25. υμας ο Θεος (item alii plurimi).

XXIII. Itaque ut ad apparatus perveniatur eiusmodi, unde textus Veteris Testamenti Graeci tum antiquissima ratio ea qua per antiquos testes licet probabilitate restituatur tum historia accurate discatur, non ab opere Holmesiano, ut iam supra diximus, sed a novis circa ipsos testes studiis criticis proficiscendum est. Constat tria instrumentorum criticorum genera esse, codices Graecos, versiones antiquas, patres aliosque scriptores veteres. Haec tria genera omnia summo studio ac labore in rem criticam convertenda sunt; sed maxima prae reliquis auctoritas est ipsis Graecis codicibus. Propterea nunc quidem, ut editionis huius ratio fert, missis interpretationibus ¹⁾, patribus ²⁾

1) Fluxerunt ex LXX interpretum textu versiones inprimis hae: Latina vetus sive Itala, tertio vel secundo iam saeculo instituta; Aegyptiaca (Sahidica, Memphitica sive Coptica, Basmurica) tertii vel quarti saeculi; Aethiopica quarti vel quinti saeculi; Gothica quarti saeculi; Armeniaca quinti saeculi; Georgiana sexti saeculi; Syriacae aliquot, inprimis quae dicitur hexaplaris Pauli episcopi Telensis saeculo septimo ineunte facta; Slavonica noni saeculi; denique Arabicae aliquot aetate dubia sed non admodum antiquae. Inter has omnes primum in re critica locum obtinet Latina vetus, iam egregiis illa quidem laboribus tractata, sed multo pluribus indigens. De ceteris inprimis momentum criticum habent Aegyptiaca, Aethiopica, cui nunc clarissimi Dillmanni studiis nova lux affulget, Syriaca et Armeniaca.

2) Inter hos summum locum obtinet Origenes, cuius circa textum Veteris Testamenti Graecum studia magnam per totum orbem Christianum claritatem sunt assecuta. In magno opere suo quod Hexapla (item Tetrapla omissis Hebraeis?) inscripsit, columnis sex iuxta positis synopsis quam dicunt instituit Hebraei textus primum propriis tum Graecis litteris scripti et quattuor interpretationum Graecarum. Prima erat Aquilae qui in usum popularium suorum «diligentissimus verborum Hebraicorum explorator» existit, «studiose verbum ad verbum interpretans»; secunda Symmachi perspicua et eleganti versione Graecis auribus consulentis; tertia ipsorum LXX interpretum, quos Origenes ex reliquis maxime Theodotione praeposito signo ✕ auxit iis quae invito Hebraeo minus erant, obelis sive virgulis designans ea quae ex superfluo sive invito Hebraeo apposita videbantur. Quarta denique interpretatio Theodotionis erat qui maxime id egerat ut textum Septuagintaviralem ex Hebraeo et Aquila emendaret. «Nonnulli vero libri», ut Hieronymi verbis pergam, «et maxime hi qui apud Hebraeos »versu compositi sunt, tres alias editiones additas habent, quam Quintam »et Sextam et Septimam translationem vocant, auctoritatem sine nominibus interpretum consecutas.» Magnopere optandum est ut, quibus antehac Morinus, Drusius, Montefalconius, Bahrdtius, Schleusnerus aliique de sacris litteris promeruerunt, studia colligendorum omnium eorum quae ex opere Origenis passim etiamnum supersunt repetantur promoveanturque. Ceterum ille textus Origenis hexaplaris, sive textus Septuagintaviralis ex recensione Origenis, ab eruditis magni factus saepiusque repetitus, a communi sive

et scriptoribus aliis¹⁾, ex iis tantum antiquissimis codicibus Graecis apparatus confecimus quorum utpote criticum in usum iam editorum lectiones omni cum fiducia afferri possent. Quos antequam accuratius videamus, breviter dicere placet, quot et quinam codices ante decimum saeculum litteris potissimum uncialibus scripti ad nostra tempora pervenerint. Ab illis enim, ubi religiose excussi fuerint, inprimis pendebunt restituendorum LXX interpretum studia.

Holmesius quidem codices eiusmodi tredecim ad apparatus suum adhibuit. Praeter principales enim duos, Vaticanum (II. apud Holm.) et Alexandrinum (III. Holm.), quos quippe totum fere V. T. complectentes nullus alius ambitu aequiparat, adhibuit ad Pentateuchum tres maiore ambitu: Ambrosianum (VII. Holm.) quinti fere saeculi, Coislinianum sexti fere saeculi (X. Holm.), Basiliano-Vaticanum (XI. Holm.) a medio Levitico incipientem noni fere saeculi; item tres fragmentorum codices: Cottonianum (I. Holm.) Genesis quinti fere saeculi, incendio illum quidem dudum deletum sed ante incendium a Grabio potissimum et Usserio collatum, Vindobonensem (VI. Holm.) Genesis purpureum sexti fere saeculi, Sarravianum partim Lugduni Batavorum (IV. Holm.) partim Parisiis (V.) et Petropoli (V.) asservatum, saeculi fere quarti. Ex his octo (apud Holm. novem) codicibus Coislinianus etiam libros Iosuae, Iudicum, Ruth et Regum tres complectitur; Ambrosianus etiam Iosuae librum fere dimidium cum duobus prophetarum foliis, altero Iesiae, altero Malachiae; Basiliano-Vaticanus etiam libros omnes a Iosua usque Esdram, Nehemiam et Esther; Sarravianus etiam aliquot fragmenta Iosuae et Iudicum (quorum folium unum Petropolitana bibliotheca habet). Ad ceteros libros Holmesius praeter praecipuum illud par unciales codices habebat quinque: 1. codicem Marchalianum Claromontanum olim, nunc Vaticanum (XII. Holm.), octavi fere saeculi, ad prophetas omnes; 2. Dublinensem (VIII. Holm.) rescriptum cum Iesiae fragmentis, sexti fere saeculi; 3. Venetum Marcianum (nr. 23. Holm.) octavi vel noni saeculi, ad alteram libri Iob partem, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum, Sapientiam Salomonis, Ecclesiasticum, Prophetas omnes, Tobit, Iudith et

αὐτῶν ἰ. e. immuni illa a criticis Origenis studiis distingui solebat. Mox vero ille ipse novae corruptionis causa eo exstitit quod homines imperiti, qui describendo operam dabant, signa Origenis modo confundebant modo omittebant, praetereaque continuo textui immiscebant quae eos qui primum descripserant ut Pamphilum ut Eusebium ex reliquis columnis in margine adnotasse probabile est.

1) Inter hos maxime eminent Philo et Iosephus, quorum in scriptis tot antiquissimi LXX interpretum textus testimonia inveniuntur.

Maccabaeorum libros tres; 4. fragmenta Psalmorum Parisiensia (nr. 43. Holm.) in codice multis picturis ornato, noni fere saeculi; 5. codicem Vaticanum libri Iob cum picturis, eiusdem fere saeculi (nr. 258. Holm.).

XXIV. Quem ad catalogum Holmesianorum codicum uncialium accedunt alii undecim antiquitatis laude praestantes sed magnam partem ambitu exiguo. Eorum septem (1. 6. 7. 8. 9. 10. 11.) a me ipso in oriente detecti indeque in Europam allati atque etiam duobus exceptis (6. 11.) iam editi sunt; alii vero duo (2. 5.) in bibliothecis Parisiensi et Londinensi a me primum eruti et publicati sunt.

Primus est codex Friderico-Augustanus Lipsiensis, quarti fere saeculi, alter codex Ephraemi Syri rescriptus Parisiensis, quinti fere saeculi, de quorum utroque accuratius post dicemus. Tertius est codex Psalmorum Veronensis, Latinis ille litteris quinti vel sexti saeculi scriptus, apposita insuper interpretatione Latina. Quartus est Psalmorum codex Turicensis purpureus quinti vel sexti saeculi. Quintus codex papyraceus Londinensis cum fragmentis psalterii, cuius aetas saeculum quartum superare videtur. Sextus est codex nuperrime a me ex oriente allatus, in quo maxima pars est libri Genesis, saeculi fere octavi. Septimus ex eodem itinere meo orientali in Europam allatus palimpsestus est, saeculi fere sexti, cum maxima libri Numerorum parte. Octavus codex est Tischendorfianus II. Lipsiensis, saeculi fere septimi, cum fragmentis Numerorum, Deuteronomii, Iosuae, Iudicum. Nonus, decimus, undecimus, pariter a me in oriente reperti atque huc allati, non continent nisi pauca fragmenta: nonus saeculi fere septimi sex foliis palimpsestis fragmenta Iesariae, decimus eiusdem ut videtur saeculi foliis tribus palimpsestis fragmenta secundi et tertii libri Regum, undecimus saeculi fere quinti foliis duobus Psalmorum fragmenta continet. His denique addi potuerit alius codex ex oriente a me allatus et nuperrime Musei Britannici factus, continens totos libros Iudicum et Ruth cum extrema parte libri Iosuae. Scriptus est enim litteris minusculis noni saeculi, formarum Alexandrinarum constantia prae plerisque codicibus antiquioribus insignis.

Hos autem omnes a tertio usque ad duodecimum lectionis aliquot speciminibus illustrabimus. Ac primum quidem de Psalterio Veronensi videndum est, quod edidit Blanchinus additum Vindiciis suis canonicarum scripturarum etc. Romae 1740. hoc titulo: *Psalterium duplex cum canticis iuxta vulgaram Graecam LXX seniorum et antiquam Latinam Italiam versionem. Prodit ex insigni cod. Graeco-latino Ampl. Capituli Veronensis uncial. charact. ante VII. saec. exarato.* Speciminis loco partem Psalmi 142. describam a Blanchino in tabulis aeri

incisis exhibitam. Distinguam autem in utraque columna voces in ipso codice scriptas continuo.

psalmos to dauid	psalmus ipsi dauid
ote auton ediocen abessalom	quando eum filius suus
o yios autu	persequabatur
quirie isacuson tes proseuces mu	̄dne exaudi orationem meam
enotise ten deesin mu	auribus percipe praecem meam
en te alethia su	in veritate tua
isacuson mu en te diceosyne su	exaudi me in tua iustitia
ce me iseltes is crisis	et ne intres in iudicio
meta tu dulu su	cum seruo tuo
oti u diceothesete	quoniam non iustificabitur
enopion su pas zon	coram te omnis uiuens
oti catedioxen	quoniam persecutus est
o etros (sic) ten psycen mu	inimicus animam meam
etapinosen is gen ten zoen mu	humilavit in terra vita mea
ecatisan me en scotinys	collocaverunt me in tenebrosis
os necrus eonos	sicut mortuos saeculi
ce acediasen en emy	et tedium passus est in me
to pneuma mu	̄sp̄s meus
en emy etaracte e cardia mu	in me conturatum est cor meum
emneste imeron	memoratus sum dierum
arceon	antiquorum
ce emeletesa en pasin	et meditatus sum in omnibus
tys ergys su	operibus tuis
en pyemasin ton ciron su	in facturis manum tuarum
emeleton	meditatus sum
diepetasa pros se tas ciras mu	extendi manus meas ad te
e psyce mu os ge	anima mea sicut terra

Ceterum confirmat hic codex etiam formas ut λήμψομαι, ἀντιλήμπτωρ, ἐξολεθρεῦσαι, χεῖραν, hunc in modum: lempsome, antilemtor, exolethreuse, chiran.

2. (4.) Psalmorum codex Turicensis commentatorem invenit Ioannem Iacobum Breitinger, qui Turici 1748. libellum edidit hoc titulo: *De antiquissimo Turicensis bibliothecae Graeco Psalmorum libro in membrana purpurea titulis aureis ac litteris argenteis exarato, epistola ad Ang. Mar. Card. Quirinum*. Qua in commentatione postquam de scripturae codicis ratione grammatica expositum est, consentiente illa quidem in rei summa cum codice Alexandrino et similibus, lectio locorum potissimum eiusmodi affertur quos quomodo Hieronymus vel Iustinus legerit sciri possit. Ita Ps. 26, 6. a quo psalmo codicis Turicensis initium fit, habet καὶ νῦν ἰδοὺ ὑψώσεν κεφαλὴν μου, omisso contra Vat. et Alex. articulo, quemadmodum iam Hieronymus

in Graeco inventum testatur. Ibidem v. 8. tuetur lectionem iam ab Hieronymo allatam εξεζητησεν σε το προσωπον μου, quorum loco Vat. et Alex. habent: εξεζητησα το προσωπον σου. Item Ps. 27, 2. κυρια post εισακουσον invitis Vat. et Alex. habet, quod et ipsum Hieronymus ut « additum » in Graeco esse testatur. Ps. 36, 23. cum Alex. cod. post Ξελησαι habet σφοδρα. Hoc rursus Hieronymus in Graeco additum nec apud quemquam haberi interpretum dicit. Ps. 38, 12. omittit cum Alex. cod. vocem ταράσσειται. Quem in locum Hieronymus: *Et dicitis in Graeco vos non invenisse conturbatur. Sed et hoc sub veru additum est in LXX. Et hinc apud vos et apud plerosque error exoritur quod scriptorum negligentia virgulis et asteriscis subtractis distinctio universa confunditur.* Ps. 39, 12. cum Alex. cod. pro προσχεσ habet σπευσον, quod ipsum Hieronymus in Graeco repertum dicit. Ps. 40, 7. de voce ει Hieronymus sic: *Et dicitis quod si in Graeco non sit positum, cum manifestissime et in Hebraeo et in cunctis interpretibus scriptum sit et LXX transtulerint.* Sed revera cod. Turic. cum Alex. cod. omittit ει. Ps. 43, 10. post εξελευση cum Alex. addit ο Ξεος, quod Hieronymus in Graeco repertum quamquam superfluum dicit. Ps. 47, 9. Vat. ed. ούτως και ειδομεν, Alex. cod. ουτως ιδαμεν. Sed Hier. testatur και illud in Graeco repertum quamquam superfluum. Turic. cod. ουτως και ιδαμεν.

3. (5.) Insigne hoc monumentum papyraceum, quo nullus codicum sacrorum antiquior videtur, Musei Britannici est. Psalmos tres et viginti (inter decimum et trigesimum sextum) quos foliis triginta continet hoc ipso anno edidi in Monumentorum sacrorum ineditorum nova collectione, vol. I. pag. 247—278. Quo in textu mira vitiositas mixta est cum antiquissima scripturae ratione. Exemplum sumam a pag. 241. cum quinque prioribus versibus pag. 242., quibus continetur Ps. 20, 14. — 21, 10. Singula verba seiungamus, accentibus praeter acutum, in quo nulla difficultas est, additis signis quae prope accedant expressis.

εν ταισ δυναστείαισ σου εσ τό τελοσ
 υπερ της αντιλήμψεωσ της εώδι
 κα' νησ ψαλμοσ τω δαυειδ ο $\overline{\text{D}}$ σ ο $\overline{\text{D}}$ σ μου
 προσχεσ μοι ινα τι εγκατέλειπέσ με
 μακράν απο της σωτηρίασ μου οι
 λογοι των παραπτωμάτων μου
 ο $\overline{\text{D}}$ σ μου καικράξομαι ημέρασ προς
 σε και ουκ=εισακούση μου και νυκτοσ
 και ουκ εισ άνοιάν εμοι συ δε εν α
 γίοισ κατηκεισ ο έπαινοσ του ιηλ
 επι σοι ήλπισαν οι $\overline{\text{P}}$ ρεεσ ημων

ἤλπισαν καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς
 προσ σέ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθη
 σαν ἐπι σοί ἤλπισαν καὶ οὐ [κατῆσ]
 χύνθησαν ἐγὼ δὲ ἐμὶ σκώληξ
 καὶ οὐκ ἄνασθ' ὄνειδος ἄνων
 καὶ ἐξουδένημα λαοῦ πάντα
 οἱ θεωροῦντες με ἐξεμυκτη

ρισάν με καὶ ἐλάλησαν ἐν χεῖλε
 σι καὶ ἐκίνησαν κεφαλὴν καὶ
 εἶπαν ἤλπισεν ἐπι κν ρυ
 σάσω αὐτῶν σωσάτω αὐτοῦ
 ε θελει αὐτοῦ ὅτι συ εἰ ὁ εκπα

4. (6.) De hoc Genesis codice breviter exposui in meis Anecdosis sacris et profanis (Lipsiae 1855.) pag. 6 et sq. unde haec adscribam: «Lectionis bonitate tantopere excellit ut non dubitem quin egregie facturus sit ad pristinam integritatem Genesi Graecae reddendam; ipsi enim Alexandrino codici, quocum saepe facit, non raro praestare videtur. Cum Vaticanus liber, unde Romana editio fluxit, tota fere Genesi careat, inventum hunc thesaurum maximi faciundum existimo. Exemplum textus esto Gen. 31, 31—47. Ibi lectiones quadraginta quinque ab ed. Rom. differunt. Locis tredecim cum Alexandrino cod. consentit; aliis vero novem accedente sexies (ter hiat) codice Cottoniano illo qui incendio periit (vide supra) contra Alexandrinum est. Porro saepe cum Cottoniano consentit invitis Alex. codice et Rom. editione, ut v. 32. (transposita sunt καὶ εἶπεν --- ἡμῶν etc.) et v. 40. (ἐγινόμενῃ et παγετός). Versu 33. cum Vind. codice purpureo omittit εἰς contra ed. Rom. et Alex. codicem. Notabilis etiam est consensio nostri codicis et codicis Veneti, de quo Holmesius, apud quem numero 72. notatur, sic iudicat: Est sane codex in suo genere singularis et maximi faciendus; continet enim textum hucusque incognitum. Cum eo cod. noster solus v. 36. omittit ἀποκριθεὶς usque Λάβαν, item v. 37. cum eodem solus corruptam lectionem θεσω δέ pro θες ὡδε tuetur. Quum vero plura alia tantum non solus praebeat, ut vv. 45. 47. 42. ubi habet εἰς στήλην, ἐκάλεσεν δέ, ἐχθεῖς, vv. 37 et 46. ubi omittit ὅτι et ἐκεῖ, tum multis locis plane propria habet, ut v. 33. εἰσῆλθεν εἰς, v. 37. ἡραύνηκας (reliqui ἡρεύνησας, alii tres ἡρεύνηκας), ibidem εὔρηκας (reliqui εὔρες), v. 38. αἱ βόες (pro αἱ αἴγες), v. 41. τοῖς πρόβασι (reliqui τ. προβάτοις), v. 43. ἃ σ' ὄρας ὄλα pro ὅσα σὺ ὄρας» etc.

5. (7.) Hunc Numerorum codicem palimpsestum edidi in Monumentorum sacrorum ineditorum nova collectione, vol. I. pag. 49—138. De textu vero in Anecdosis meis sacris et pro-

fanis pag. 1 et seq. haec adnotavi: «Textu consentit saepe cum Alexandrino codice contra editionem Vaticanam Romanam, neque raro cum reliquis testibus nostris antiquissimis contra utrumque facit. Sunt etiam quae omnium solus eaque bene tueatur. Ita, ut exempli caussa ipsum primum folium videamus, quod continet 26, 54. — 27, 2. τὴν κληρονομίαν αὐτῶν usque τῶν ἀρχόντων καί, v. 57. habet δῆμος ὁ Γεδσών (pro Γεδσωνί) et δῆμος ὁ Καάϛ (pro Κααϛί): quae scriptura conferenda est cum δῆμ. ὁ Χεβρών v. seq. in codice Alex. Versu 58. codex palimps. noster ubique facit cum Alexandrino; in utroque enim legitur καὶ δῆμος ὁ Χεβρών· καὶ δῆμ. ὁ Ὀμουσί καὶ δῆμ. ὁ Κορέ, item Ἀμβράμ. Versu 59. rursus in utroque est τῆς γυναικὸς Ἀμβράμ Ἰωχαβέϛ, item postea Ἀμβράμ. Versu 60. uterque habet ἐτέχθησαν pro ἐγενήθησαν; item v. 62. συνεπεσκ. ἐν τοῖς υἱοῖς pro συνεπ. ἐν μέσῳ υἱῶν, et κληρ. ἐμμέσῳ pro κλ. ἐν μέσῳ. Versu 63. Alex. solus οἷ cum ὅτι commutat et v. 65. omittit κύριος: quod utrumque male habet. Exeunte vero capite et Alex. codex et noster υἱὸς Ναυή pro ὁ τοῦ Ναυή praebent. Versu 1. capitis 27. lectiones codicis Alex. Μαχέρ et Αἰγλά etiam in nostro codice sunt, non item Μαννασσῆ et Μαλά. Versu 2. noster codex ubique habet ἐναντίον pro ἐναντι. Lectionum imprimis notabilium nec dum alibi inventarum exempla haec habe: 14, 23. ἦν ὤμοσα τοῖς πατράσιν σου. Pro σου plerumque legitur αὐτῶν, nisi quod in uno codice est ὑμῶν. 31, 16. ἔνεκεν Βεελφεγώρ. Eadem nominis forma — hoc certe loco — unus utitur Origenes pro vulgato Φογώρ. 33, 3. Ῥαμασσῆ, quod cum solo interprete Copto commune habet pro vulgari lectione Ῥαμεσσῆ.

6. (8.) Etiam huius codicis palimpsesti quae supersunt fragmenta biblica in novam meam collectionem Monumentorum sacrorum ineditorum recepi, ubi paginas complent 38 a pag. 139. usque 176. Lectionis exemplum de fragmentis Iosuae quorum textus maxime insignis est desumam. Locus Ios. 11, 6. usque 11. sic ibi scriptus est:

Και εἶπεν $\bar{\kappa}\sigma$ πρὸς
 $\bar{\epsilon}\nu$ · μὴ φοβηθῆσ
 ἀπο προσώπου αὐ
 τῶν· ὅτι αὐριον
 τὴν ὥραν ταυτὴν
 παραδίδωμι αὐ
 τοὺς τετροπῶ
 μένους ἐναντίον·
 $\bar{\iota}\eta\lambda'$ · τοὺς ἵππους
 αὐτῶν νευροχο
 πησεις· καὶ τὰ ἀρ
 ματὰ αὐτῶν κατὰ

κατεδιωκὸν εἰς
 σιδωνοσ τῆσ με
 γαλῆσ· καὶ εἰς
 μασερημῶϛ ἀπο
 θάλασσησ· καὶ εἰ
 ὡσ τῶν πεδίων
 μάσφαν κατὰ ἀ
 νατολάσ· καὶ ἐκο
 ψαν αὐτοὺσ· εἰς
 τοὺ μὴ καταλεί
 φθῆναι ἐξ αὐτῶν
 σεσωσμένον· καὶ

καυσεις πυρι· και
 πασ ο λαοσ ο πολεμι
 στησ· επ αυτους ε
 πι το υδωρ' μαρων
 εξαπεινα· και ε
 πεσον επ αυτους
 εν τη ορινη· και
 παρεδωκεν αυτους
 $\overline{\kappa\sigma}$ υποχειριουσ
 τω $\overline{\iota\eta\lambda}$ · και επατα
 ξαν αυτους· και
 κοπτοντες αυτους

διαπεφευγοτα·
 και εποιησεν αυ
 τοισ $\overline{\iota\sigma}$ · καθοτι ειπεν
 αυτω $\overline{\kappa\sigma}$ · τους ιπ
 πους αυτων ενευ
 ροκοπησεν· και τα
 αρματα αυτων ενε
 πρησεν πυρι: και
 επεστραφη $\overline{\iota\sigma}$ · και
 πασ $\overline{\iota\eta\lambda}$ μετ αυτου
 εν τω καιρω εκει
 νω: και κατελα

7. (9.) Haec fragmenta prophetae Iesaiiae ex foliis Armeniacis palimpsestis magna cum difficultate eruta in collectione mea nova Monumentorum sacrorum ineditorum a pag. 185. usque 198. edidi. Sunt ex capitibus tertio, quinto, vigesimo nono, quadragesimo quarto, quadragesimo quinto. Textum optimae notae esse in Anecdotis meis sacr. et prof. pag. 9. exemplis his probavi: 3, 8—14. bis facit cum Alex. codice, v. 10. γενηματα et v. 12. την τριβον tuens; praeterea v. 8. διο et v. 11. συμβ. αυτω κατα cum perpaucis codd. habet; v. 10. δησομεν cum solo Eusebio, v. 14. αυτος ο κυριος cum solo Procopio. Item 5, 2—7. cum Alexandrino consentit sexies; v. 4. ινα ποιηση (item v. 7.) cum paucis codd. minusc. tuetur, assentientibus Origene, Basilio, Chrysostomo, et v. 5. νυν ουν assentientibus praeter aliquot minuculos codice olim Claromontano nunc Vaticano in margine (XII. Holm.) et Severo.

8. (10.) Haec fragmenta alterius (ex cap. 22. et 23.) et tertii (ex capp. 13. 16. 17.) libri Regum palimpsesta in eadem mea Monumentorum sacrorum collectione edita sunt a pag. 177. usque 184. In Anecdotis sacr. et profanis pag. 9. illustravi his: Ad recensionem pertinent perquam antiquam a Vaticana editione admodum diversam imprimis cum Holmesii codicibus X. (Coislin.) et XI. (Basiliano-Vatic.) consentientem. Ita folio primo per priores decem versus cum utroque contra ed. Rom. tuetur και ου μη αναστωσιν, επ εμε, και παιδευων, φοβον Θεου, και ante ανατειλαι; item cum iisdem et Alexandrino ου παρηλθεν, item επανιστανομενους cum II. (Vatic.) et XI. (Alex. επανισταμενους), cum Alex. ο Θεος ο φυλαξ, cum X. et Alex. ο ηλιος, cum Alex. ουτος ο οικος, cum duobus tantum codd. minusc. δυναμιν, cum uno Holm. nr. 64. εν ανθρωποις, denique ο διδους solus, reliquis κυριος vel κυρ. ο Θεος praemittentibus.

9. (11.) Hoc fragmentum Psalterii antiquissimi stichometrice scripti Psalm. 141(2), 7—8. 142(3), 1—3. 144(5), 7—13. continet. De eo breviter dixi in Anecd. sacr. et prof. pag. 12. allata

inscriptione psalmi 142., quae sic habet: ψαλμος τω δαυειδ' οτε αυτον εδιωκεν αβεσσαλωμ' ο υιος αυτου. In codd. Vat. et Alex. scriptum est: ψαλμος τω δαδ οτε αυτον ο υιος κατεδιωκει (Alex. -ωξεν). Noster vero textus plane convenit cum eo quem supra ex Psalterio Veronensi Latinis litteris scripto attulimus.

10. (12.) Quem ultimo loco posui codicem minusculum noni saeculi, de eo in Anecd. sacr. et profan. pag. 7. haec dicta sunt. Formas Alexandrinas antiquas pauci codices summae antiquitatis tam fideliter conservarunt quam hic codex. Exempla haec excerpimus: λήμψη, έξολεδρευδείς, βενιαμείν, σεραφείν, σύνσημον, ήλδοσαν, ιδαμεν, έριμμένην, έρύσαντο, τοίς λάψανσιν, έξηραύνησαν, έξένεγκον, άνέβεννεν. Textum vero praebet imprimis notabilem et gravem, profectum a recensione quae nondum innotuit. Quod quo iure dicam, iudicari poterit ad priores capituli primi versus 27.: per hos enim quinquaginta locis a Romana editione discedit, duodevicies cum Alexandrino codice consentiens (ut v. 17. Σεφέρ cum Alex. solo et v. 27. Μαγεδών cum solis Alex. et cod. X. apud Holm. habet), tredecies cum aliis codd. uncialibus, porro alia cum paucis codd. minusc. communia habens, alia sociis plane nullis. Huius quod ultimo loco dixi generis sunt: v. 4. έν τῷ κυρίῳ, v. 5. omissum τόν prius, v. 7. έβδομήκ. άνδρας (quod reliqui omnes omittunt) βασιλείς, ibidem και άποκεκομμένοι, v. 10. γεσί (ed. Rom. γεσσί, cod. Alex. γεδδ), v. 11. πόλις γραμματέων, v. 14. έβόησεν pro έγόγγυζε, v. 16. addita εις γήν Ιουδα post τῶν υἱῶν. Uno tantum socio habet v. 4. εις χειρας (cum cod. 58., de quo Holmes: «quantivis pretii est»), v. 8. ένέπρησαν πυρί, v. 17. έκοψαν.

XXV. Iamvero ab his transeundum est ad tres codices eos quos ad apparatus nostrum continuum adhibuimus. Acquievimus iis tribus, quoniam tum quum primum hanc Veteris Testamenti editionem parabamus, nullus alius aetate vel auctoritate similis criticum in usum editus erat; nimirum Psalterium Veronense natura sua parum aptum videbatur quod in manualementem hanc editionem transferremus¹⁾. Continet autem Alexandrinus codex totum Vetus Testamentum exceptis I Reg. (I Sam.) 12, 17. — 14, 9. Psalm. 49, 19. — 79, 12.²⁾ paucisque alibi versibus vel vocibus. Qua in re ex antiquis similem non habet nisi Vaticanum, in quo desunt priora Genesis capita 46, Psalmi triginta tres (105—138.) et tres Macca-

1) Collationem ceterorum codicum antiquissimorum ex Holmesio repetere ab hac editione stereotypa prorsus alienum erat; quippe enim nullus ea qua nostris ex rationibus opus est diligentia in opere Holmesiano exhibitus est. Ex numero vero codicum minusculorum fragmenta Pentateuchi Lipsiensia non indigna erant quorum ratio haberetur.

2) Ad utrosque locos infra supplementa apparatus nostri data sunt.

baeorum libri. His igitur textus partibus nullum Alexandrinus codex nec antiquiorem nec parem habet. Maccabaeorum quidem libri praeterea in duobus codd. uncialibus octavi et noni fere saeculi inventi sunt. Codice autem Friderico-Augustano quae continentur: fragmenta I Chron. et II Esdrae, item Nehemiae et Estherae libri toti, praeter Alexandrinum et Vaticanum ex uno tantum codice unciali eoque saeculi fere octavi, qui est ex Basiliano-Vaticanis, innotuerunt. Porro Tobiae liber, cuius primum caput et quod excedit in Friderico-Augustano est, praeter Alex. et Vatic. testem alterum uncialem habet codicem Venetum octavi vel noni saeculi. Ieremias denique, cuius maximam partem Friderico-Augustanus exhibet, praeter par illud nobile etiam in duobus est uncialibus codicibus octavi ac noni fere saeculi. Codicis denique celeberrimi Parisiensis rescripti fragmenta ex libris Iobi, Proverbiorum, Ecclesiastae, Cantici, Sapientiae Salomonis, Ecclesiastici, praeter Vaticanum et Alexandrinum non inventa sunt nisi in duobus codicibus uncialibus, quorum alter Venetus inde a cap. 30. libri Iobi incipiens octavi, alter Vaticanus cum solo Iobi libro noni fere saeculi est.

Sed de his singulis iam paullo fusius dicendum est.

XXVI. Codex Alexandrinus Musei Britannici factus est, postquam, ut in ipso codice praenotatur, cubiculo patriarchali (Alexandriae) anno 1098. dono datus fuerat rursusque anno 1628. a Cyrillo Lucari patriarcha primum Alexandrino post Constantinopolitano dono missus Carolo I. Britanniae regi. Idem Cyrillus Lucaris sua manu traditionem testatur ex qua hic codex « manu Theclae nobilis feminae Aegyptiae paullo post concilium Nicaenum » scriptus dicitur. Quae traditio multis excogitata videtur ad venerandi libri gloriam. Quodsi verum est, ut in veteri est proverbio, non facile spargi rumorem quin aliquid subsit, ex celebri S. Theclae coenobio Seleucensi, quod iam Gregorii Nazianzeni tempore florebat ¹⁾, Alexandrinus codex prodisse recte visus est; unde facile fieri poterat ut ipsius Theclae manu exaratus diceretur. Praeterea vero litterarum forma, interpunctionis simplicitas, compendiorum raritas ac quicquid denique ad definiendam libri aetatem facit, sive in Veteri sive in Novo Testamento, eiusmodi est ut quinto saeculo scriptus esse maxima cum probabilitate existimetur.

De quo codice ad rem criticam adhibendo post merita

1) Quemadmodum est in vita Gregorii Nazianzeni: Τῆς ἐκκλησίας ὑπανεχώρησε, καὶ καταλαβὼν Σελεύκειαν τῷ παρθενῶνι τῆς πανάγου Θέκλῆς ἐνδαιτᾶται etc. Neque aliter ipse Gregorius de se in iambis habet: Πρῶτον μὲν ἦλθον εἰς Σελεύκειαν φυγᾶς, Τὸν παρθενῶνα τῆς ἀοιδίμου κόρης Θέκλας etc. Vide Grabii Prolegg. initio.

Waltoni, qui variantes lectiones Alexandri Huisi opera excerpandas suisque Polyglottis Bibliis inserendas curaverat, egregie promeruit vir multis nominibus clarus, Ernestus Grabe ¹⁾. Is enim ipsius codicis edendi curam suscepit. Prodiit opus Oxonii 1707—1720. voluminibus quattuor formae maximae, quorum ab ipso Grabio primum et quartum publicata sunt; reliqua duo a duobus defuncti amicis, quorum alter, Franciscus Lee, et ipse volumini tertio doctam commentationem praeponit. Cuius editionis quae ratio sit, ipse Grabius uberrime exponit in Prolegomenis. Asserit autem codicis lectiones omnes vel in ipso textu suo vel in margine a se expressas, exceptis iis de quibus in Prolegg. explicuisse satis habuit. Huiusmodi sunt quum omnes qui manifesti videbantur librarii errores, tum quae «priscorum librariorum scribendi rationi a nostra diversae» tribuit. Tamenvero ex istis ²⁾ pauca quaedam, ut συνπροπέμψαι Gen. 12, 20. atque alibi, item plerumque ὄφελκ. ante consonam se retinuisse testatur. Errores vero illos ³⁾ antequam recenset, praemittit haec: «Quod inter haec sphalmata occurrant aliqua quorum tamen similia vel eadem alibi in margine textus sunt posita, id diversis rationibus vel contrariis subinde amicorum consiliis esttribuendum; quorum alii modo exteriorem libri oram paucioribus maculandam, alii contra paucissima erratis annumeranda monuere.» Accedit quod locis antiqua manu mutatis plerumque non retulit nisi alterius manus emendationem ⁴⁾; ubi vero male quid mutaverat antiquus corrector, non admisit nisi ipsam primam manum. Quibus in rebus quamvis difficillimum sit omnibus satisfacere, atque etiam par sit editorem ex ipsius consilio non ex diversis aliorum rationibus metiri, tamen facile afferre possum multa quibus

1) «Natione Borussus» ab editoribus voluminum II. et III. in ipso titulo nuncupatur, quamquam «Germaniam suam illi haud satis gratam» Franc. Lee in Prolegg. dicit.

2) In his non modo ponuntur ὄφελκ in εμ μεσῶ, εγ γαστρι; ὄφελκ in assimilatione neglecta, ut in συνκαλυμμα, ενχωριον, ενπνεον; ρ omissum in ορδισας, κεαγρας; neglecta aspiratio ut in εκθρος (item εκχθρος); μ retentum in coniugatione verbi λαμβανω, ut ελημφθην; ὄφελκ in finale accusativorum in α desinentium, ut ακριδαν, νυκταν: sed etiam confusa ε cum α in τεσσερακοντα, εκαθερισεν; α cum ε, ut in εραυναν; item formae quales διαβεννεις, εριψεν, κροσωτα; confusum saepissime ημεις, ημων etc. cum υμεις, υμων etc.

3) In his sunt: Gen. 1, 29. παν pro παντα (vide infra); 11, 17. Φαλεκ pro Φαλεγ; 14, 1. Σελλασαρ pro Ελλασαρ; 14, 5. Σομαιους pro Ομαιους; 24, 32. επεσαξεν pro απεσαξεν; 25, 27. αβλαστος pro απλαστος; 27, 1. Ισακ pro Ισαακ; 46, 20. Πετρεφη pro Πετεφρη; Exod. 5, 22. απεσταλεις; 8, 6. ἡ βάτραχος etc.

4) Ita Exod. 8, 3. refert tantum in Alex. post φυραμασιν σου addi και εν τοις φρεασιν. At primae manus lectio φρεασιν pro φυραμασι, quae et ipsa in aliis codd. est, non debebat praeteriri silentio.

ille libere correctis, ipsius codicis lectione nec in margine nec in Prolegg. notata, ab officio edendi codicis haud dubie discessit¹⁾. Praeterea per quattuor volumina Grabiana haud pauca in quibus nec vitium nec prisca orthographia est male ex codice exscripta reperiuntur²⁾.

Atque haec quidem de solo Alexandrino codice apud Grabium dicta sunt. Quo edendo ille haud acquiescens adnixus est ut celebrem Origenianam editionem imitaretur. Hinc aliis quae ex Theodotione aut alio interprete ad LXX interpretum textum accessisse videbantur praefixit asteriscos, alia quae in Graeco quidem sed non in Hebraeo exstant textu obelis vel lemniscis vel hypolemniscis notavit. Qua de re non est quod hoc loco accuratius videamus; tamen hoc in promptu est, rem a Grabio susceptam quum difficillimam tum talem fuisse quae vix cum editione Alexandrini codicis conveniret facileque erroris ansam daret³⁾.

1) Huiusmodi sunt Gen. 24, 21. ευωδωκεν apud Grabium pro ευοδωκεν in codice; Exod. 15, 17. κατειργασω pro κατηργασω, qualia alibi saepe; item Gen. 32, 7. μετ' αυτου pro μετ αυτου; I Bas. 18, 13. αφ αυτου pro απ αυτου; III Bas. 11, 18. μετ αυτων pro μετ αυτων, quod genus tacitae correctionis frequens est; item Gen. 38, 9. ούχ αύτῶ pro ουχ αυτω; Gen. 42, 27. 28. μαρσιπος ter pro μαρσιππος; Lev. 18, 4. πορευεσθαι pro πορευεσθε (ut in ed. Rom.); 18, 6. προσελευσετε pro προσελευσεται (ut in ed. Rom.); Num. 31, 3. [και] παραταξασθαι pro και παραταξασθε (ut ed. Rom.); Deut. 15, 6. δανειη pro δανιη (ed. Rom. δανεις); Deut. 17, 16. αποστρεψει pro αποστρεψη (quod ipsum in ed. Rom.); I Bas. 3, 17. διακρυψεις pro διακρυψης (ed. Rom. δη κρυψης); Exod. 25, 16. πηγews, sed Alex. cum Vat. πηγεις; Exod. 6, 5. ὧν οἱ, sed Alex. cum Vat. ὄν οἱ; Exod. 16, 17 sq. quater ὧ pro ὄ, quod Alex. tuetur cum ed. Vat., ibidem τω γομορ pro το γομορ; Lev. 25, 16. οὔτος pro οὔτως, ut etiam ed. Rom. habet; Lev. 10, 16. Μωσης, sed Alex. cum Vat. Μωυσης; IV Bas. 17, 9. ημφιασαντο pro ημφιασαντο, ibidem 16, 5. εδυναντο pro ηδυναντο; Lev. 19, 29. εμπλησθησεται pro εμπληθησεται, atque item alia plurima, quae si corrigenda Grabio visa sunt, certe correctioni debebat apponi quod in ipso codice est.

2) Pauca de multis exempla haec sunt: Exod. 4, 13. αλλον δυναμενον pro δυν. αλλον; 13, 15. συω τω κυριω pro σ. τ. σεω; 16, 6. ειπεν pro ειπεν δε Lev. 2, 3. απο θυσιων pro απο των θυσιων; 10, 10. και διαστελλαι, sed και deest; 11, 10. εν χειμαρροις et 11, 11. εν τοις χειμ., sed codex habet τοις 11, 10. non item 11, 11.; 13, 5. ημερα pro τη ημερα; 24, 11. της γυναικος Ισρ., sed est τ. γυν. της Ισρ.; 25, 10. εις και εκαστος pro εις κατ εκαστος I Bas. 1, 21. non deest εν; 1, 26. non deest κυριε, sed pro eo legitur κυριος; 3, 7. refert και πριν, sed πριν non est in codice; 7, 12. non omittitur Μασσηφαδ, sed pro eo est Μασσηφα; 17, 11. non est ηκουσαν sed ηκουσεν (17, 18. στρυφαλιδας, non στρυφαλιδας); II Bas. 2, 13. non deest την ante κρηνην; III Bas. 10, 1. deest εν teste Grabio, sed codex habet αυ ενιγμασιν etc. Mirum quid accidit in extrema libri Habacuci parte, ubi προσευχη Ἀμβακούμ traditur. Hanc enim is qui Grabianum opus continuavit non ex continuo prophetae textu ut debebat petiit, sed ex hymnorum collectione Psalterio adiuncta, in qua multa ab illo differunt.

3) Grabii studia circa codicem Alexandrinum totumque LXX interpretum textum diligenter secutus est Breitinger, qui edidit Tiguri Hel-

XXVII. Quae quum ita sint, mirum non est quod centum fere annis post mortem Grabii doctos Anglos immortalis thesauri sui laude plenos cupido incessit editionis parandae eiusmodi quae exemplar scriptum totum quam splendidissime ac fidelissime repraesentaret. Hinc magno sumtu typis ad codicis similitudinem fusis edendi cura demandata est Henrico Herveyo Baber. Absolutum est opus intra annos quattuordecim; primum enim volumen anno 1812. prodiit, tertium cum Prolegomenis 1826. Quam veram Alexandrini codicis editionem immensum praestare Grabianae in promptu est. Ipsi igitur

vetiorum 1730—1732. voluminibus quattuor «*V. T. ex versione LXX interpretum. Olim ad fidem codicis ms. Alex. summo studio et incredibili diligentia expressum, emendatum ac suppletum a Jo. Ern. Grabe S. T. P. Nunc vero exemplaris Vaticani aliorumque mss. codd. lectionibus Var. nec non criticis dissertationibus illustratum insigniterque locupletatum.*» Quo in opere quaecumque Grabius peccaverat fideliter repetita sunt. Deinde lectionibus Vaticanae editionis (editionis, non codicis; praeterea «*aliorumque mss. codd.*» omnino male in titulo est) saepe opposuit Grabii emendationes cum Alexandrinis lectionibus confusas. Exempla vide sub nota 1. pag. LXVII.: Exod. 6, 5.; 16, 17.; 25, 16. Lev. 16, 5.; 18, 4. 6.; 25, 16. Deut. 17, 16. In quibus ut vitare non poterat a Grabio tacito in textum recepta, ita debebat corrigere de quibus ille explicuerat in Prolegomenis. Huiusmodi sunt Exod. 14, 13. ποιησει υμιν (Alex. cum Vat. ημιν); Deut. 12, 9. θεος υμων (Alex. cum Vat. ημων); Ios. 3, 10. προσωπου υμων (Alex. cum Vat. ημων); υμων bis Ios. 10, 19. Item αποστειλω I Βασ. 21, 2. cuius loco in Prolegg. recte notatum est codicem habere αποστειλω (per errorem apud Grabium est αποτελω, quod ipsum fideliter repetiit Breitinger). Praeterea passim accidit ut Breitinger minutas Grabii litteras cum maioribus confunderet, i. e. Grabii emendationes cum ipsius codicis lectionibus, ut Deut. 29, 12. ubi σε την διαθηκην pro codicis lectione venditat, sed σε de suo addidit Grabius idque recte minoribus litteris expressit. Post Breitingerum etiam Reineccius ad repraesentandum codicem Alexandrinum editione Grabii usus est in Bibliis quae edidit Lipsiae 1754. quadrilinguis, quorum in praefatione haec leguntur: «*Graeca τῶν ὀ interpretatio ad Grabianam codicis Alex. ἔκδοσιν conformata quidem est, eidem vero etiam variantes codicis*» (lege editionis) «*Vaticani lectiones aliorumque interpretum Graecorum maioris momenti subiectae sunt expositiones.*»

Praeterea nuper Mosquae editio LXX interpretum ad opus Grabianum instituta est, emendationibus ipsius Grabii sine scrupulo in textum admissis. Cuique parti — totum V. T. in quattuor partes distributum est — additae sunt appendices, in quibus lectiones Alex. codicis a Grabio in marginem relegatae recensentur; omnia vero ea quae Grabius, minutis litteris a reliquo textu distincta, ad eum codicem addidit, mirum in modum absque ullo commentario in ipsam editionem sunt recepta. Libri titulus sic habet: Τα βιβλια, τουτεστιν, η θεια γραφη της παλαιας τε και καινης διαθηκης, και η μεν παλαια κατα τους εβδομηκοντα, εκ του ως οιον τε ακριβως εκδοθεντος αρχαιου αλεξανδρινου χειρογραφου, η δε καινη εκ της κατ επικυρωσιν του της Κωνσταντινουπολεως πατριαρχου Κυριλλου εκδοσεως ετει αωιγενομενης, εξετυπωθη δι ευλογιας της αγιωτατης διοικουσης συνοδου πασων των Ρωσσιων, παρα της κατα την Μοσχαν ιεροβιβλιακης κοινοτητος. Εν Μοσχα. ετει αωκά (i. e. 1821.)

Baberi opus ubique ad apparatus nostrum adhibuimus; quapropter nostra non ad Grabium aut, quod etiam peius est, ad Breitingerum iudicari poterunt. Quorum uterque quum in conficiendo apparatu plerumque nobis ad manus esset, notavimus permulta quibus ex Babero corrigendi sunt; unde exempla pauca attulimus supra.

De suis circa codicem studiis exponens Baber in Prolegg. pag. XXXIV. « labores plane Herculeos in libros Veteris Testamenti typis codicis Alexandrini palaeographiae assimilibus describendo se exantlasse » fatetur; « plagulas enim terque quaterque, aliquando etiam sexies cum autographo se contulisse. » Quod quale sit plane scio, qui toties desudaverim in eodem laborum genere; et grato agnosco animo quam bene ille de criticis his studiis promeruerit. Tamenvero arduae rei quam suscepit nequaquam satisfecit ita ut non saepe a religione editoris subtilitateque discesserit cum magno operis sui detrimento. Primum enim in editione Baberi incredibilis copia est errorum sive typographi sive editoris, quorum quum magnam partem ipse in appendice correxerit, alios non correxit. Ita per solum Genesis librum notati sunt plus triginta. Ad Proverb. VI. in dimidia pagina indicantur tres, ad quos accedit ni fallor quartus non notatus; μηδε enim ibidem pro μησε editum est. Porro exempla errorum quos appendix non corrigit haec sunt: I Βασ. 4, 10. χιαιαδες (pro χιλιαδες); ibidem 16, 3. ον Ξαν (pro εαν) ειπω; IV Βασ. 22, 1. εβασιλευσεν ιλημ. (pro εν ιλημ); I Esdr. 8, 56. στιαβοντα (pro στιλβοντα); Iob. 3, 23. ηδος (pro η οδος). Haec omnia quum per se eiusmodi sint ut multo magis ab editore quam a librario profecta videantur, tum nullo modo tanguntur in appendice quae alia similia pleraque tractat; denique nec inveniuntur apud Grabium in indice errorum codicis. Ita etiam Gen. 46, 10. Αωδ atque ibidem v. 16. Αροηλεις cum Grabio pro lectione codicis habui, quum Αωδ et Αροηδεις omnino ex errore fluxisse videantur Baberi. Gen. 46, 31. ο ante οικος, item 47, 4. ρ in γαρ voce suppleta sunt calamo in editione Baberi. Neque raro fit ut appendice textui contradicente quid codex habeat vel dubium sit vel plane non liqueat. (Ita I Esdr. 4, 23. in editione est χαλχαμυς, sed in appendice: « χαλχαμυς. Ita in cod. ms. » Quod posterius quum idem Grabius testetur secutus sum. Item IV Βασ. 2, 3. quum editio habeat επανωθεν, in appendice est: « απανωθεν. Sic cum edd. mss. plurimis legit codex noster. » Quum απανωθεν etiam Grabius tueatur, επανωθεν omnino ex errore Baberi est. Item Ierem. 31, 36. editio: κειδαρεις, quod idem Grabius et iam ante eum Waltonus testatus est; appendix: « χειραδας. Ita habet cod. ms. » Recepti prius; vitium

enim in appendice, non in textu esse visum est. Eadem ratio loci I Macc. 4, 52. est, ubi textus: $\chi\alpha\sigma$ · $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\sigma$, appendix: « $\chi\alpha\sigma$ · $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\sigma$. Sic cod. ms.» At illud etiam Grabius testatur. Item Gen. 50, 8. textus $\sigma\upsilon\gamma\gamma\epsilon\nu\epsilon\iota\alpha\nu$ cum Grabio, appendix male ut videtur $\sigma\upsilon\gamma\gamma\epsilon\nu\epsilon\sigma\iota\alpha\nu$; item Esth. 6, 4. textus cum Grabio $\epsilon\iota\varsigma\text{-}\phi\epsilon\rho\omega\nu$, appendix per errorem ut videtur Romanam lectionem $\epsilon\iota\varsigma\phi\epsilon\rho\epsilon\iota\nu$ habet. Contra I Macc. 8, 17. editum $\alpha\chi\omega\varsigma$, quamquam idem Grabius tuetur, erroneum visum est, quum in appendice esset: « $\alpha\chi\omega\varsigma$. Sic cum duplici χ .» Porro incerta mihi res mansit III Macc. 7, 17. Editio: $\rho\omicron\delta\omicron\phi\omicron\rho\nu\omicron\nu$, item Grabius; appendix vero: « $\rho\omicron\delta\omicron\phi\omicron\rho\omicron\nu$. Sic legit cod. ms.» Hinc in apparatu meo est: « $\rho\omicron\delta\omicron\phi\omicron\rho\nu\omicron\nu$ (?)» Item Gen. 49, 24. ubi Baber edidit $\gamma\epsilon\nu\eta\mu\alpha\tau\iota$ ¹⁾, Grabe $\gamma\epsilon\nu\eta\mu\alpha\tau\iota$. Hoc loco ad Romanam lectionem $\gamma\epsilon\nu\eta\mu\alpha\tau\iota$ nihil notavimus; praestabat vero $\gamma\epsilon\nu\eta\mu\alpha\tau\iota$ cum dubii significatione ex Grabio recipere²⁾, quemadmodum III Bas. 18, 12. « $\omicron\upsilon\chi$ $\epsilon\upsilon\rho\eta\sigma\epsilon\iota$ (?)» ex Grabio petivimus, quorum loco $\omicron\upsilon\chi$ $\epsilon\upsilon\rho\eta\sigma\epsilon\iota$ apud Baberum legitur, differentia Grabii non notata. Mitto eiusmodi alia quae nos exercuerunt, nec nisi omnibus circumspectis a nobis expedita sunt.

Deinde vero minime probo Baberi studia circa locos alteram manum passos, quibus plerisque ita se expedit ut diceret: «Quid a prima fuerit non liquet.» At debebat ex erasarum litterarum vestigiis atque ex ratione spatii, caute adhibito Holmesii apparatu, si non omnibus certe plurimis locis probabilia coniicere³⁾. Neque enim pleraque tam recondita videntur ut strenuam investigationem frustrentur. Unde factum est ut passim ipsi quod nobis e coniectura visum est, addito interrogationis signo vel nota «videtur» «vdtr», in apparatu poneremus. Cui rei quam ille parum subtilitatis attulerit, paucis exemplis probabo ab ipso in appendice tractatis. II Παραλ. 19, 7. edidit $\gamma\epsilon\nu\epsilon\sigma\delta\omega$ |||| $\phi\omicron\beta\omicron\varsigma$, significans unam erasam esse litteram. Ad quem locum in appendice habet: «Littera quaedam perperam scripta derasa est.» At nihil perperam scriptum erat, sed $\acute{\omicron}$ articulus quem multi codices tuentur a prima manu additus fuerat. Item II Παραλ. 29, 10. inter $\delta\iota\alpha\delta\epsilon\sigma\delta\alpha\iota$ et $\delta\iota\alpha\delta\eta\chi\eta\nu$ $\chi\upsilon\rho\iota\upsilon$ decem fere litteras erasas significat, quod in appendice his illustrat: «Vox quaedam forsitan bis perperam scripta erasa est.» At quod eo ipso loco editio Vaticana addit:

1) Eadem forma in Alexandrino est alibi, ut Iob. 39, 4.

2) Non magis de Lev. 13, 49. certus sum. Grabe edidit $\pi\upsilon\rho\iota\zeta\omicron\upsilon\sigma\alpha$; Baber $\pi\upsilon\rho\rho\iota\zeta\omicron\upsilon\sigma\alpha$ (ut in ed. Rom. est), addita nota: « $\pi\upsilon\rho\rho\iota\zeta\omicron\upsilon\sigma\alpha$ pro $\pi\upsilon\rho\iota\zeta\omicron\upsilon\sigma\alpha$.» Secutus sum Baberum nulla differentiae Grabianae mentione facta.

3) Loci a correctoribus voxati frequentissimi sunt in Novi Testamenti fragmentis codicis Ephraemi Syri rescripti; sed pauci sunt quorum lectionem reconditiorem non probabiliter elicuisse mihi videar. Cuius rei in rescripto codice maiorem quam in ceteris difficultatem esse facile intellegitur.

διασηκην μου, idem in Alexandrino codice erasum esse apparet. Item Ierem. 9, 12. post διοδευεσθαι quinque litteras erasas indicat, notans in appendice: «Ut ope vitreorum cerni potest librarius bis scripserat και ειπεν.» At nihil probabilius est quam αυτην, quod in Vaticano textu est, correctori displicuisse. Item II Παρλα. 6, 26. edidit οτι cum hoc commentario: «Correctio manus senioris.» At eo loco pro ratione spatii debet clarum esse utrum οταν an οτε a prima datum fuerit. Porro alibi nihil notat ubi nota vel maxime desideratur; ut ad I Esdr. 4, 7. ubi αποκτελνουσιν edidit, quo et antiquiorem et recentiorem lectionem sed neutram perspicuam significat. Quo loco quum Grabius αποκτεινουσιν edidisset, hoc ipsum secundae, αποκτενουσιν vero primae manus esse conieci. Item Num. 7, 8. in textu Baberi est: αμνο-ενα, quod sic a librario scriptum esse nequit. Fuerat, nisi fallor, αμνῶ, ad quod corrector ενα addidit ¹⁾.

Neque magis Baber operam dedit ut varios correctores recte distingueret, sed promiscue posuit omnia, nisi quod ambiguis commentarii verbis rem magis etiam implicuit quam explicuit. Ibi enim modo est «manu antiqua», modo «manu perantiqua», modo «corrector quidam vetustissimus», modo «corrector vetustus», modo similia alia. Quae quidem ab accurato codicis examine multum abhorrent.

Tertio denique loco totius appendicis imperfectissima ratio taxanda est. Quid tandem millies ac decies millies repetit esse in codice ειπεν pro ειπε, εποιησεν pro εποιησε etc.? Postquam autem coeptum est de omnibus referri quae vitiosa aut singularia sunt, rursus multa eiusdem generis non notantur, ita ut dubites utrum librario an typographo debeantur. Eadem inconstantia in notandis iis est quae in Grabii libro male de codice exscripta sunt. Denique passim talia proferruntur quae editorem rei quam tractat parum gnarum prodant, quale est ad III Βασ. 20, 9. και εγεγραπτο: «linea est a manu quadam vetustissima.» Scilicet lineola super ε omnino ab ipso librario esse ac speciem spiritus habere videtur, qua και et ε iuxta posita (γεγραπτο ineunte versu proximo sequitur) separantur; quemadmodum passim fit in Alexandrino aliisque antiquissimis codd. Item ad Sirac. 46, 26. δωη in commentario notatur: «Forsan pro δωη.» Quod notarum genus haud infrequens est.

XXVIII. Nostra igitur ex editione Baberi fluxisse, quamvis opera data sit ut corrigerentur quae apud hunc male habere viderentur, iam supra vel dictum vel significatum est. Quam

¹⁾ Ex Grabio supplevi quod Num. 2, 3. ex ουτοι corrector restituit οι, item quod Ios. 6, 5. εις την πολιν κατα προσωπον transposuit ad modum Vaticani textus: κατα πρ. εις τ. πολ.

in rem pauca addenda sunt. Lectionum variantium notatio quum hoc difficile habeat quod aliis notabilia videntur quae aliis non videntur, ipsi quidem dando quam negando displicere maluimus. Notavimus enim multa quae in scriptura antiqui librarii vel vitiosa vel negligenti vel singulari sunt posita. Sed sunt saepe per se quidem vitiosa ac nullius momenti quae curiosius indagantem ad probabilia aut ad verum ducant. Nihilominus providendum erat ne exscribendis fideliter omnibus quae inepte aut levissime differunt et nimis cresceret apparatus et utentibus molestior quam utilior fieret. Hinc plerumque praetermisimus ν ἐφέλκυστικόν in Alexandrino fere ubique praeter morem additum; item ubi α i et ϵ differunt et differentia prorsus nihili est, e. c. υ μεις οψεται, αυτος λεγετε, εν παιδες pro εν πεδαις (IV Βασ. 25, 7.); item passim confusa \omicron i et υ (ut Tob. 3, 2. σοι κρινεις; Psalm. 118, 114. εἰ σοι), η et ϵ i (ut Prov. 10, 12. φηλια; IV Βασ. 16, 17. λιθην; Gen. 21, 23. αδικισιν pro αδικησειν; Lev. 11. διχιλουν pro διχηλουν; modo enim hoc modo illud in codice est), η et ϵ i (ut Gen. 39, 9. υπεξειρηται pro υπεξηρηται; Prov. 17, 1. μεδ ειδονης), ι et \omicron i (ut φινικης Esai. 23, 2.), η et υ (quod rarissimum est, sed e. c. Exod. 28, 27. υποδητην); item plerumque ν ante labiales et palatinas non mutatum neque ante liquidas assimilatum, ut ενπνουν, συνπεπτωκα, συνβιωτης, πανφυλων; ενκατελιπες, απεκτανκατε, ενχειριδιον, ενχρισαι, συγγραφην; ut ενμινατε, συνμισγειν, συνμειγη. Plerumque, ut notavimus, in codice est $\epsilon\mu$ μεσω (nescio an praestet $\epsilon\mu$ μεσω quam $\epsilon\mu\mu\epsilon\sigma\omega$, $\epsilon\gamma$ γαστρι quam $\epsilon\gamma\gamma\alpha\sigma\tau\rho$ i scribere); sed etiam $\epsilon\nu$ μεσω invenitur ut Ezech. 7, 14. 9, 2.; plerumque est — quod passim praetermisimus, ut Gen. 16, 11. 38, 18 sqq. — $\epsilon\gamma$ γαστρι, sed nec $\epsilon\nu$ γαστρι vitatur ut Exod. 2, 22. II Βασ. 11, 5. ¹⁾ Huc pertinent etiam, cuiusmodi alibi plerumque (ut Esai. 49, 12. $\epsilon\gamma$ γης) indicavi, $\epsilon\chi$ χαραν Gen. 29, 4.; διακεχυμενοι I Βασ. 30, 16.; item quod Gen. 26, 21. Deut. 28, 48. omisimus $\epsilon\chi\delta\rho$ ια et $\epsilon\chi\delta\rho$ ις; item aliquoties $\omicron\rho\delta$ ου (ut Ios. 6, 15.) $\omicron\rho\delta$ ισας (ut Exod. 34, 4.) pro $\omicron\rho\delta$ ρου $\omicron\rho\delta$ ρισας (ut Exod. 32, 7. et alibi), quamquam similia quae identidem recurrunt (ut $\kappa\epsilon\alpha\gamma\rho\alpha\varsigma$, $\epsilon\pi\alpha\rho\upsilon\sigma\tau\iota\delta\alpha\varsigma$) curiose indicavimus. Prae ceteris vero hoc loco de ι et ϵ i confusis explicandum est. Haec enim confusio tam frequens ac tam parum sibi constans est ut inutile visum sit eam ubique accuratis-

1) Similis inconstantia in aliis est, quemadmodum plerumque τεσσαρακοντα et εξολοθρευειν habet, sed aliquoties ut Nehem. 6, 15. Exod. 16, 35. τεσσαρακοντα, item ut I Βασ. 2, 31. 33. εξολοθρευειν. Item saepe εραυναν, sed passim etiam ερευναν legitur. Item similia alia, quae quidem omnia diligenter relata sunt. Erunt quibus etiam τεσσαρες (frequentissimum) est τεσσαρας) βοας Num. 7, 7. notabile videatur.

sime in apparatu exprimere. Relata vero est multo saepius in posteriore quam in priore operis parte¹⁾, neque facile neglecta ubi momentum aliquod (ut nusquam omissum est *ειδεα*, aliquoties obvium in ipso Vaticano textu, et alia) vel certe aliquam constantiae speciem (ut in *αλιμμα*, *καταλελιμμενος* et similibus) haberet. Negleximus vero *ισραηλειται* *ισμαηλειται* *μωαβειται*, ubi proxime ab iis posita erant *ισραηλιται* *ισμαηλιται* *μωαβιται*; item saepe *οικτειρμοι* *οικτειρων* pro *-ι-*; item passim tacuimus ubi modo *φλεια* *πλημμελεια* *δουλεια* *αγχιστεια* *πανοικεια*, modo *φλια* *πλημμελια* *δουλια* *αγχιστια* *πανοικια* repertum est; item quae promiscue ponuntur *λειτουργια* *λειτουργεια*, *κλιτος* et *κλειτος* (paucis versibus continuis Exod. 25. scribuntur *κλειτος* *κλειτη* *κλιτεσι* *κλιτων* *κλειτους* *κλιτους*) saepius praeterita quam relata sunt. Item aliquoties *εξεκεια*s praetermisimus quum plerumque esset *εξεκια*s; item saepe *ιδωλον* pro *ειδωλον*, quamquam saepius relatum est. Huc accedit magna mendorum copia eiusmodi quae non valeant nisi ad probandum, Alexandrinum codicem aequae ac tot monumenta similia alia multis vitiis deformatum esse; id quod iam iis satis testatum est quae ut in commentario referremus aliqua ratio suasit. Quale vitiorum genus dicam, haec exempla docebunt: Gen. 3, 10. *περιπαντος* pro *περιπατουντος* 10, 9. *τιγας* pro *γιγας*, alibi *κην* pro *γην*, *οιγον* pro *οικον* 13, 17. bis scriptum *αυτης* 24, 14. *εν του* pro *εν τουτω* 37, 3. *ηγα* pro *ηγαπα* 41, 27. *επτα εστη* (pro *ετη*) Exod. 14, 25. *αυξονας* pro *αξονας* 15, 21. *αναβατηρ* pro *-την* Lev. 25, 13. *εστωπει* pro *εν τω ετει* I Bas. 7, 12. *ανα βεσον* (pro *μεσον*) Gen. 28, 22. *αποδεκατωσοι* pro *-τωσω* Gen. 40, 20. *εποιου* pro *εποιει* Deut. 10, 8. *επεχευσδαι* pro *επευχεςδαι*, aliquoties in Genesi *αβραν* pro *αβραμ*; item *οις* (pro *εις*) *οικον*, *ον* (pro *εν*) *οδυνη*, *διανεβαι* pro *διαβαινε*, *ν* (pro *η*) *καρδια*²⁾, *επληθυνδν* (I Bas. 1, 12.) pro *επληθυνεν*; item *εωσσου* pro *εως ου*, *οι δουλοισσου* etc.; item Ios. 4, 23. *εποιησαν κυριος ο θεος* Gen. 47, 24. *το πεμπτος* 19, 31. *προς την νεωτερα* 7, 9. *τον* (et praecedat et sequitur *την*) *κιβωτον*

1) Per aliquot Genesis capita praetermisimus etiam plerumque *ιδεν*, *ιδον* pro *ειδεν*, *ειδον* posita. Quae quamquam promiscue scribi videntur (cf. *ειδεν* 9, 22. 29, 32, item ** *ειδεν* 1, 4. 31, 2.), atque etiam *ειδειν* 44, 23. *ειδοντες* 37, 3. et similia inveniuntur, tamen praetermissa hoc loco supplementimus. Est igitur *ιδεν* in Alexandrino: VIII, 13. (locus rescriptus est) XIII, 10. XVIII, 2. XIX, 28. XXI, 19. XXII, 4. 13. 14. XXIV, 30. 63. 64. XXVI, 8. XXIX, 10. XXX, 8. XXXI, 42. XXXII, 25. XXXIII, 4. (locus rescriptus) 5. XXXIV, 2. Item *ιδον*: VII, 4. IX, 23. XVI, 13. 14. XXXII, 30. XXXIII, 10. Item IV, 4. *επειδεν*. In ipsa ed. Rom. Gen. XII, 15. *ιδον* habetur, multoque saepius eadem forma in Vat. cod. inveniri credibile est.

2) Vitia eiusmodi diligenter videndum est ne error oculorum codici imputaverit.

Exod. 7, 17. μεταβασιλει pro μεταβαλει Gen. 41, 51. επελαθεσαι; item prorsus inepta Gen. 38, 16. προς με pro pr. σε 27, 6. ισαακ pro ιακωβ 27, 17. ρεβεκκας pro ιακωβ I Βασ. 15, 5. πολεμων pro πολεων Deut. 28, 31. οινος pro ονος; item confusa υμεις et ημεις etc. locis eiusmodi ut I Macc. 3, 22. ημεις δε μη φοβηθητε Ierem. 3, 22. υμεις εσομεθα Ios. 9, 19. τα ιματια ημων και τα υποδημ. υμων, ibidem v. 30. εφοβηθημεν περι τ. ψυχων υμων απο προσωπου υμων¹⁾.

Contra saepe idoneis de caussis referenda duximus quae obiter intuenti nihili videbuntur, ut II Βασ. 22, 40. δυναμι pro δυναμει, ubi inter δυναμιν et δυναμει coniectura fluctuare potest. Item I Βασ. 4, 15. αυτων pro αυτου; in illo enim αυτω lectio latere potest. Item Deut. 13, 15. αναλων αναλεις pro αναρων ανελεις retuli ut quam facile ab altero ad alterum transiri posset appareret. Item II Παραλ. 18, 26. αποδесσαι pro αποδесσει propter locum geminum III Βασ. 22, 27. exhibui. Item passim εξελουμαι sive εξελουμαι pro εξ. με relatum est, quamvis vix aliud momentum habeat quam quod dormitantem librarium de futuri forma propter soni similitudinem cogitasse demonstret. Item Ion. 1, 15. σαλους αυτης exscripsi adiuncta nota «(? σαλου εαυτης?).» Nisi enim forte ab editore codicis σ cum ε confusum est, omnino eadem confudisse librarius censendus erit.

Praeterea, ut alia transeam quae commentario non egere videntur, notandum est ea quae per compendium in codice scripta sunt plerumque a nobis plene esse scripta, ut $\overline{\alpha\varsigma}$ $\overline{\delta\varsigma}$ $\overline{\pi\eta\rho}$ $\overline{\mu\eta\rho}$ $\overline{\alpha\nu\omicron\varsigma}$ $\overline{\omicron\nu\omicron\varsigma}$ $\overline{\pi\nu\alpha}$ $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$ $\overline{\iota\eta\lambda}$. Pertinet huc inprimis $\overline{\delta\alpha\delta}$, quod dubitare possis utrum $\overline{\delta\alpha\upsilon\iota\delta}$ (ut nos dedimus) an $\overline{\delta\alpha\upsilon\epsilon\iota\delta}$ reddendum sit.

Denique exhibendus est ordo librorum, quem in Alexandrino codice ab editione Vaticana diversum esse in commentario significari non poterat. Quam in rem potero indicem transscribere, in ipso codice antiqua manu textui praemissum. Habet autem ita: Γενεις κοσμου Εξοδος αιγυπτου Λευιτικον Αριθμοι Δευτερονομιον Ιησους Ναυη Κριται Ρουθ. Hoc loco additur: Ομου βιβλια $\overline{\eta}$. Pergitur: Βασιλειων $\overline{\alpha}$ Βασιλειων $\overline{\beta}$ Βασιλειων $\overline{\gamma}$ Βασιλειων $\overline{\delta}$ Παραλειπομενων $\overline{\alpha}$ Παραλειπομενων $\overline{\beta}$. Rursus additur: Ομου βιβλια $\overline{\epsilon}$. Sequuntur: Προφηται $\overline{\iota\zeta}$ in hunc modum: Ωσηε $\overline{\alpha}$ Αμωσ $\overline{\beta}$ Μιχαιας $\overline{\gamma}$ Ιωηλ $\overline{\delta}$ Αβδειου $\overline{\epsilon}$ Ιωνας $\overline{\epsilon}$ Ναουμ $\overline{\zeta}$ Αμβακουμ $\overline{\eta}$ Σοφονιας $\overline{\delta}$ Αγγαιος $\overline{\iota}$ Ζαχαριας $\overline{\iota\alpha}$ Μα-

1) Ex alio genere sunt soloecismi ut παν χορτον, παν τεκτονα, παν οικον, παν πονον, παν λογον, modo in Alex. modo in Vatic. modo in utroque codice positi, ac passim etiam in Rom. editione servati: cuiusmodi a nobis ubique relata sunt.

λαχίας ιβ̄ Ησαΐας ιγ̄ Ιερεμίας ιδ̄¹⁾ Ιεζεκιηλ ιε̄ Δα-
 νηλ ις̄ Εσθήρ Γωβιτ Ιουδειδ̄ Εσζρας ᾱ ιερευς²⁾ Εσζ-
 ρας β̄ ιερευς³⁾ Μακκαβαιων λογος ᾱ Μακκαβαιων λο-
 γος β̄ Μακκαβαιων λογος γ̄ Μακκαβαιων λογος δ̄ Ψαλ-
 τηριον μετ ωδων⁴⁾ Ιωβ Παροιμια Εκκλησιαστης Ασματα
 ασματων Σοφια η παναρετος Σοφια Ιησου υιου Σιραχ.

XXIX. Oratio Mannassis quae dicitur, quum passim cum LXX interpretibus coniuncta habeatur tum in libris anti-
 quis scriptis tum in editionibus impressis (primum in ed. Wal-
 toni polyglotta), Vaticanæ editionis, si quis vult, supplendæ
 causa ex Alexandrino codice, in quo inter hymnos Psalterio
 adiunctos legitur, hoc loco adscribam⁵⁾. Προσευχή Μαννασση.
 Κύριε παντοκράτωρ έπουράνιε, 'Ο θεός τών πατέρων ήμών, Τοῦ
 'Αβραάμ καί 'Ισαάκ καί 'Ιακώβ, Καί τοῦ σπέρματος αὐτῶν
 τοῦ δικαίου, 'Ο ποιήσας τόν οὐρανόν καί τήν γήν σὺν παντί
 τῷ κόσμῳ αὐτῶν, 'Ο πεδήσας τήν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ
 προστάγματός σου, 'Ο κλείσας τήν ἄβυσσον καί σφραγισάμενος
 τῷ φοβερῷ καί ἐνδόξῳ ὀνόματί σου. "Ον πάντα φρίττει καί
 τρέμει ἀπό προσώπου δυνάμεώς σου, "Οτι ἄστεκτος ἡ μεγαλο-
 πρέπεια τῆς δόξης σου, Καί ἀνυπόστατος ἡ ὀργή τῆς ἐπὶ
 ἁμαρτωλοῦς ἀπειλῆς σου, 'Αμέτρητόν τε καί ἀνεξιχνίαστον
 τό ἔλεος (cod. ελαιον) τῆς ἐπαγγελίας σου. "Οτι σὺ εἶ κύριος
 ὕψιστος, Εὐσπλαγγνος μακρόθυμος καί πολυέλεος, Καί με-
 τανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων. (Alibi plura h. l. adduntur in
 hunc modum: σὺ κύριε κατὰ τὸ πλήθος τῆς χρηστότητός σου
 ἐπηγγείλω μετάνοιαν καί ἄφεςιν τοῖς ἡμαρτηκόσιν σοι, καί τῷ
 πλήθει τῶν ὀλικιζμῶν σου ὤρισας μετάνοιαν ἁμαρτωλοῖς εἰς σω-

1) Post hunc in textu distinguuntur Βαρουγ, Θρηνοι et Επιστολή Ιερεμίου.

2) Inscriptum est textui: ο ιερευς, subscriptum: εζρας ᾱ.

3) Ipsius libri inscriptio est: ιερευς. Quem librum excipit Nehemias, ab eo qui praecedat libro non seiunctus.

4) Psalterio praefixa sunt: 1. Αθανασίου αρχιεπισκοπου Αλεξανδρειας εις τους ψαλμους. (Est Athanasii ad Marcellinum epistula.) 2. Υποθεσεις (ita codex) Ευσεβειου του Παμφυλου. 3. Περιοχαι εις τους ψαλμους. 4. Κανονες ημερινοι ψαλμων. 5. Κανονες νυκτερινοι ψαλμων. Sequuntur vero ad calcem Psalterii: υμνοι α' usque ιδ'. α' est oda Mosis Exod. 15, 1 sqq. β' oda Mosis Deut. 32, 1 sqq. Sub γ' usque θ' exhibentur preces Annae matris Samuelis, Esaiæ, Ionæ, Habacucī, Hiskiae, Mannassis (vide supra), Azariae. ε' est υμνος των πατερων ημων Dan. 3, 52 sqq. ια' προσευχη Μαρίας της θεοτοκου Luc. 1, 46 sqq. ιβ' προσευχη Συμεων Luc. 2, 29 sqq. ιγ' προσευχη Ζαχαριου Luc. 1, 68 sqq. ιδ' υμνος εωθινος. Incipit Δοξα εν υψιστοις θεω και επι γης ειρηνη; exit: Παρατεινον το ελεος σου τοις γινωσκουσιν σε.

5) Ex editione Baberi III, 567. Ipsius codicis scriptura a nostro textu differt his: κλισας, φριττι, μεγαλοπρεπια, πολυελαιος, ανομειαι, ιδιεν (prima manu), σειδηρου, αναενυσε, προσοχθεισματα, δαιομενος, αιτουμα (totum verbum rescriptum) τηρησεις, διξης, σωσις, ελαιος, δυναμεις.

τηρίαν.) Σὺ οὖν κύριε ὁ Θεὸς τῶν δικαίων Οὐκ ἔδου μετά-
νοιαν δικαίοις, Τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ τοῖς
οὐχ ἡμαρτηκόσιν σοι, Ἄλλ' ἔδου μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἁμαρ-
τωλῷ, Διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἄριστόν ψάμμου θαλάσσης. Ὅτι
ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, (alibi additur κύριε, ἐπλήθυναν αἱ
ἀνομίαι μου) Καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιός ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος
τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου, κατακαμπτόμενος
πολλῷ δεσμῷ σιδήρου εἰς τὸ ἀνανεῦσαι με ὑπὲρ ἁμαρτιῶν μου
(alibi εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαι τὴν κεφαλὴν μου), καὶ οὐκ ἔστιν μοι
ἄνεσις, Διότι παρώργισα τὸν θυμὸν σου Καὶ τὸ πονηρὸν
ἐνώπιόν σου ἐποίησα (alibi additur μὴ ποιήσας τὸ δέλημά σου
καὶ μὴ φυλάξας τὰ προστάγματά σου), Στήσας βδελύγματα
καὶ πληθύνσας προσοχδίσματα. Καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας
(alibi additur μου) δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστότητος· Ἠμάρ-
τηκα, κύριε, ἡμάρτηκα, Καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γι-
νώσκω. Αἰτοῦμαι (alibi Ἄλλ' αἰτ.) δεόμενός σου, Ἄνεσ μοι,
κύριε, ἄνεσ μοι, Μὴ (alibi Καὶ μὴ) συναπολέσης με ταῖς ἀνο-
μίαις μου, Μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσης τὰ κακά
μοι, Μηδὲ καταδικάσης με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, Ὅτι
σὺ εἶ, κύριε (alibi Θεός), ὁ Θεὸς τῶν μετανοούντων, Καὶ ἐν
ἐμοὶ δελξῆς τὴν (alibi δελξεις πᾶσαν τὴν) ἀγαθωσύνην σου, Ὅτι
ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου. Καὶ αἰνέσω
σε διὰ παντός ἐν (alibi additur πάσαις) ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς
μου· Ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν, Καὶ σοῦ
ἔστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.¹⁾

XXX. Transeo ad alterum locupletissimum apparatus
nostri instrumentum, codicem Friderico-Augustanum.
Hunc, quum anno 1844. celeberrimis Europae bibliothecis per-
lustratis orientales terras et quae ibi monasteria vigent adibam,
in abiectis lacerorum voluminum reliquiis detexi. Inventum
thesaurum eodem anno ex oriente attuli in patriam, ornatum-
que nomine Friderici Augusti regis Saxoniae, cuius auspiciis
iter susceperam, non sine grati animi testificatione iis cessi
penes quos tunc supremum administrandae patriae consilium
erat. Horum ex voluntate quum in publica bibliotheca universi-
tatis Lipsiensis depositus esset, accuratissimam et splendidissi-
mam paravi editionem hoc titulo: Codex Friderico-Augustanus,
sive Fragmenta Veteris Testamenti e codice Graeco omnium
qui in Europa supersunt facile antiquissimo. In oriente detexit,
in patriam attulit, ad modum codicis edidit Const. Tischendor-
dorf. Lipsiae 1846.²⁾ Cui operi quae praefatus sum, in iis,
ut cetera praeteream, de patria, de antiquitate, de correcto-

1) Ceterum ista oratio locum nacta est in Constitutionum Apostolica-
rum libro II. cap. 22. Vide editionis Guil. Ueltzen pag. 36 sq.

2) Prodiit praeter Prolegomena totus e lithographeo Uekermanni.

ribus et notis uberius explicatum est. Quibus de rebus breviter hoc loco dicturus plura quaerentem ad codicis editionem delegare possum.

Ac patria quidem codicis nescio an ipsa ea Aegypti pars fuerit ex qua LXX virorum interpretatio primum prodisse traditur; quod si minus, certe in uno de monasteriis Aegypto inferiori proximis elaboratus videtur. Cf. § 10.

De aetate codicis § 11. dixi. Ibi ab eo exorsus sum quod hominum ceteroquin doctorum quae prava esset licentia in aestimanda codicum antiquorum aetate exposui; quorum alteros antiquitatis laudem omni modo elevare, alteros omni modo extollere, ignorare vero id quod res esset saepe utroque; nec enim scire quemquam posse nisi id studiorum genus diligenter exercuerit; ad quod prae ceteris pertinere ut quicquid papyrorum ac membranarum summae antiquitatis Graecae aetatem tulit suis oculis viderit. Quibus expositis summae antiquitatis indicia in codice nostro conspicua ita tractata sunt ut similes codices antiquissimos quos ipse vidi conferrem, ut Vaticanum biblicum, Vaticanum Dionis Cassii, fragmenta Iohannea Borgiana, Vindobonenses Genesis et utrumque Dioscoridis, Pentateuchi fragmenta Parisina et Leidensia, Institutionum Florentinum, codicem Alexandrinum et Ephraemi Syri rescriptum. Qua conlatione hoc effectum est, nullum esse codicem qui Friderico-Augustanum aetate antecedit, perpauca, ut Vaticanum biblicum et Pentateuchi illa fragmenta, qui fere aequiparent. Cuius rei argumenta prae ceteris haec urgentur:

1. Litterarum uncialium genus tam et simplex et elegans tamque sibi constans est ut cum nonnullis papyris Herculanensibus prae omnibus codicibus Graecis conveniat.

2. Scriptura nullas prorsus initiales quas vocant litteras habet. Quod ut in voluminibus Herculanensibus aliisque papyris, item in Vaticano codice biblico atque in celeberrimis Pentateuchi fragmentis est, ita iam abhorret ab antiquissimis et ipsis Alexandrino, Dionis Cassii, Ephraemi Syri, Genesis Vindobonensi, Cantabrigiensi, aliisque codicibus qui quinto fere saeculo idoneis de caussis putantur scripti esse.

3. Interpunctionis tanta simplicitas atque raritas est ut e. c. per duas secundi folii columnas nusquam, tertia semel, quarta bis punctum inveniatur (cf. § 5.), quam rem nescio an cum nullo codice praeter Vaticanum biblicum communem habeat.

4. Soli omnium codici Friderico-Augustano proprium hoc est quod textum quavis pagina in quattuor columnas divisum habet; qua re proxime ad voluminum papyraceorum qualia Herculanum dedit similitudinem accedit. Quod quam grave antiquitatis argumentum sit, ex eo intellegitur quod alii codices

antiquissimi iique soli, ut Vaticanus biblicus, ut Dionis Cassii, ut duo Pentateuchi Samaritani exemplaria veterrima quae Naplusi in Syria vidi, (ut codex Syrus e Nitria nuper Londinum advectus quem quarti saeculi esse subscriptio probat, ut fragmenta Pentateuchi Latini Lugdunensia antiquissima,) trium columnarum usum habent.

Accedunt alia minus peculiaris, prae quibus correctorum ratio momentum habet. Horum enim alterum atque tertium quum aliquot fere saeculis post attigisse codicem probabile sit, tum ipsi sexto saeculo exeunte non posteriores videntur. Quibus omnibus caute diligenterque perpensis quod conclusi, codicem Friderico-Augustanum medio fere saeculo quarto scriptum videri, de eo neque nunc aliter sentio. Quod si quis et docte et religiose examinare voluerit, gratissimum fecerit; vagae enimvero dubitandi libidini aut ignorantiae quamvis arroganti nihil tribuo.

De textus ratione nec in Prolegomenis codicis fusius disserui neque id hoc loco facere animus est. Sed illud quidem, quod ab aliis nuper luculenter doctum est, nunquam dubitavi, codicem Friderico-Augustanum in praestantissimis textus LXX virorum restituendi instrumentis habendum esse.

XXXI. Quae autem codice Friderico-Augustano continentur haec sunt:

Foliis 4 prioribus inest I Chronic. (Παραλ.) 11, 22 — 19, 17. -βασαηλ ουτος επαταξεν usque και επολεμησεν αυτον. Sequitur II Esdr. 9, 9. (κυριος ο θεος ημων) usque finem libri; item Nehemiae et Estherae libri toti cum libro Tobiae usque 2, 2. πτωχον των αδελφων ημων. Fol. 5—19. Inde a folio 20. usque folium 42. legitur Ierem. 10, 25. επι γενεας usque finem Ieremiae. Denique adduntur Threni usque 2, 20. ιερεια και προφη-. Quas ad sacri textus partes accessit nuperrime fragmentum in Monumentorum sacror. ined. nova collectione a me exhibitum, continens Iesariae 66, 12—24. Ierem. 1, 1—7. unde in fine huius sectionis lectiones variantes afferam¹⁾.

Gravis vero in hoc codice plurimum manuum diversitas est. Is qui primus auctorem codicis subsecutus est ex numero eorum videtur qui antiquis διορθωται vocabantur, i. e. qui id officii habebant ut recens scripta ad exemplar unde descripta erant curiosius recognoscerent. Huic quae debentur duobus asteriscis (**) in apparatu notavimus, sed fere non sunt nisi quae utpote perperam scripta emendari debebant. Sequuntur

1) Hoc fragmentum ad alteras pertinere partes codicis Friderico-Augustani et ipsas in oriente a me detectas meisque Lipsiensibus multo ampliores, in Prolegomenis Fragmentorum sacrorum ineditorum sect. VII. pag. XL. significavi. Quem locum eos quorum intererit conferre velim.

manus tertia et quarta sive correctores alter et tertius (in apparatu .⁴ et ::). Uterque multos locos attigit maximeque additamentis auxit. Multa conveniunt inter utrumque; quemadmodum enim tertius corrector quae secundus scripserat passim vel mutavit vel delevit, ita ipsi tertio quae nec mutavit nec delevit comprobata videntur¹⁾. Utrique enim commune hoc est quod ex opere Origenis hexaplatari petierunt quae inferrent textui. Id quod duplex nota secundi correctoris a tertio recognita testatur. Exeunte enim libro Εσδρας β̄ tertia manu adscripta haec sunt: Αντεβληθη προς παλαιωτατον λιαν αντιγραφον δεδιορῳμενον χειρι του αγιου μαρτυρος παμφιλου· οπερ αντιγραφον προς τω τελει υποσημειωσις τις ιδιοχειρος αυτου υπεκειτο εχουσα ουτως: μετελημφθη και διορῳθη προς τα εξαπλα ωριγενους αντωνινος αντεβαλεν· παμφιλος διορῳσα: — quae quidem eadem manu uberius ac definitius nec non rectius exeunte libro Esther in hunc modum repetita leguntur: αντεβληθη προς παλαιωτατον λιαν αντιγραφον δεδιορῳμενον χειρι του αγιου μαρτυρος παμφιλου· προς δε τω τελει του αυτου παλαιωτατου βιβλιου οπερ αρχην μεν ειχεν απο της πρωτης των βασιλειων· εις δε την εσθηρ εληγεν· τοιαυτη τις εν πλατει ιδιοχειρος (ex ω correctum est ο) υποσημειωσις (correctum est -μειρο -μι-) του αυτου μαρτυρος υπεκειτο εχουσα ουτως: μετελημφθη και διορῳθη προς τα εξαπλα ωριγενους υπ αυτου διορῳμενα· αντωνινος ομολογητης αντεβαλεν· παμφιλος διορῳσα το τευχος εν τη φυλακη· δια την του θεου πολλην και χαριν και πλατυσμον· και ει γε μη βαρυ ειπειν τουτω τω αντιγραφω παραπλησιον ευρειν αντιγραφον ου ραδιον: — διεφωνη δε το αυτο παλαιωτατον βιβλιον προς τοδε το τευχος εις τα (ex τα correctum est τινα) κυρια ονοματα. Ex hac nota simul clarum fit cur usque ad finem libri Estherae multo plura adnotata sunt quam per fragmenta Ieremiae. Priora vero folia quattuor ex Chronicorum libris, quos ipsos exemplar Pamphili praebuisse testatur, qui factum sit ut iidem correctores adeo non attigerint, ex iis intellegitur quae tertia manu exeunte folio quarto adscripta reperiuntur, signo crucis ter apposito. Ea sic habent: Μεχρι του σημειου των τριων σταυρων εστιν το τελος των επτα φυλλων των περισσων και μη οντων του εσδρα. Testantur igitur, ista folia quattuor una cum tribus aliis dudum deperditis alieno loco non tam

1) Quum magna sit in distinguendis correctoribus secundo et tertio difficultas quum in ipso libro scripto tum in eius editione, ea quae studiose eruta in apparatu huius libri posuimus commentarii loco haberi poterunt. Praeterea in multis nominibus propriis aliisque quae ἵ habent dici nequit utrum puncta diaeresis soli correctori debeantur an corrector iam inventa instauraverit. Idem signum dubito an ubique a Babero (Grabe quidem quae sibi ipsi videbantur praebuit) recte ex Alexandrino codice exscriptum sit.

codici inserta quam ex librarii errore illata ac fortasse bis exarata esse. Proptereaque, opinor, is qui recognovit praetermisit. Quinta denique manus, quae potissimum id egit ut passim pallentes litteras instauraret vel potius deformaret, quae in apparatus recipere semel tantum adscripsit: istis praefiximus signum *.*.* Cf. Ierem. 52, 42.

Ceterum in lectionibus huius codicis notandis eandem atque in Alexandrino codice legem secuti sumus, nisi quod pauciora etiam ex iis quae minus ad talem apparatus pertinent (cf. XXVIII.) praetermissa sunt. Pauca tantum addam memoratu haud indigna. Saepius enim quam in apparatu expressum est *οι* et *υ* confusa leguntur, ut Neh. 9, 6. *σοι* (quod idem in Alex.¹) pro *συ* (*σὺ εἶ αὐτός*), item Ierem. 22, 6. (*σοι μοι*); Esth. 4, 6. *σχυνιοις*; Ierem. 45, 48. *λοιπουντες*. Identidem in verbo *φευγειν* et similibus eiectum est (a prima manu) *γ*, ut Ierem. 27, 28. *φευοντων*; 45, 49. *πεφευοτων*. Similem rationem habent *βιβιον*²) bis Ierem. 28, 60. 63.; aliquoties *ιουμια* pro *ιδουμια*. Ad *ει* et *ι* confusa pertinent, quae suo loco referri poterant, I Chron. 12, 26. *λευει* (h. l. etiam in Alex.); 45, 4. *λευειτας*; Thren. 4, 6. *ευπρεπια*. *Εφραιμ*, non *εφραιμ*, ad modum Alexandrini esse in FA I Chron. 12, 30. iam supra notatum est.

XXXII. Hoc loco suppleam lectionis varietatem inventam in fragmento eiusdem codicis Friderico-Augustani nuperrime a me edito.

Iesaiæ 66, 43. codex habet *ουτως καγω υμας παρακαλεσω* 14. *υμων η καρδια ... τοις σεβομενοις αυτον ... απιληση* 15. om. *αυτου* secundum et tertium 17. **κρεα υεια, *.*κρεας υειον* 18. *τ. λογισμ. αυτ. επισταμαι ... γλωσσας αυτων* 19. *Σαρσεις κ. φουδ κ. λουδ ... και Σοβελ ... ουδε εωρακασιν μου τα εργα και την δοξ. κ. αναγγ. μου την δοξαν* 21. *λημψομε εμοι ιερεις* 22. *ενωπιον μου ειπεν κυριος ουτως* 23. *μηνα εκ μηνος ... και ηξι πασα σαρξ ενωπιον μου προσκυνησε ... ειπεν κυριος ο θεος*. Subscriptum est: *προφητης ησαιας*. Ieremiae 1, 1. inscriptum est: *ιερεμιας*. 1. **ος κατοικησει, **ος κατοικει* 2. *ος εγενηθη ... ιωσηα* 3. *ιωσηα (sed postea ιωσηα) ... εως συντελιας ενδεκατου ετους σεδεκια*.

XXXIII. Tertius LXX interpretum testis quem in apparatus recepimus codex est Ephraemi Syri rescriptus cum fragmentis librorum eorum qui iam antiquis, teste Gregorio Nazianzeno aliisque, *βιβλοι στιχηρα* dici ac per versus scribi

1) Magis etiam mirum quod in utroque est προστομα (pro προς στομα) Nehem. 2, 13.

2) Fortasse quispiam conferendum duxerit Italorum *bibbia* et similia.

solebant¹⁾. Haec fragmenta, omnino aequali quamquam non eadem manu scripta²⁾, fragmentis Novi Testamenti immixta sunt, quibus per haec duo saecula tantam celebritatem is codex nactus est. Ad haec enim quum plurium doctorum virorum studia antequam ipse anno 1843. ederem pertinuissent, tum Veteris Testamenti fragmenta tantum non sepulta atque in oblivione iacebant. Praeterquam enim quod Wetstenius passim inspexit, quemadmodum ad I Thess. 2, 8. lectionem *ὁμείρονται* Iob. 3, 21. ex AC laudat; item quod auctor catalogi bibliothecae Regiae ad quos Veteris Testamenti libros pleraque folia pertinerent recte indicavit, nemo inventus est qui explorando hoc antiquitatis sacrae thesauro laudem quaereret. Tanto magis laboribus meis circa Novi Testamenti fragmenta feliciter absolutis meum esse existimavi, etiam Veteris Testamenti venerandas reliquias ex diuturnis tenebris in lucem vindicare. Quicquid igitur de antiquo textu ante tot saeculorum seriem de industria extincto data opera erui poterat, id omne erui erutumque accurate edidi anno 1845. hoc titulo: Codex Ephraemi Syri rescriptus sive Fragmenta Veteris Testamenti e codice Graeco Parisiensi celeberrimo quinti ut videtur p. Chr. saeculi.

In Prolegomenis istius editionis, atque magis etiam in iis quae ad fragmenta Novi Testamenti³⁾ praefati sumus, uberius expositum est de antiquitate codicis Ephraemi (quod nomen a tractatibus Ephraemi Syri iisque Graece versis antiquae scripturae superscriptis assumpsit). Ibi igitur argumenta vide quibus ducti medio fere saeculo quinto adscribendum diximus, ita ut Alexandrinum codicem, si non praestat utrumque aetate parem habere, paullo antecedere videatur.

Item de patria codicis ad Prolegg. Novi Testamenti dictum est pluribus quae probarent, Alexandriae vel certe in Aegypto codicem exaratum esse, inde in Palaestinam vel Syriam vel Asiam minorem transmigrasse, denique Constantinopolin advectum saeculo duodecimo manum eius expertum esse qui antiquis deletis nova superscriberet. Constantinopoli vero Andr. Io. Lascaris, a Laurentio de Medicis librorum emen-

1) In hanc rem locum confer epistolae Blanchini ad Garbellium in Vindiciis canonicarum scripturarum pag. CCXIX: *Ex sacris vero Voluminibus libri septem, nempe Psalterium, Proverbia, Canticum Canticorum, Ecclesiastes, Iob, Sapientia, et Ecclesiasticus per versus scribebantur antiquitus. Et nullus dubito (verbis utor Ven. Card. Thomasii in Praef. ad Psalterium Vulg. Ed.) quin a LXX Interpretibus ipsis iuxta vetustissimos suos Codices Hebraicos id factum fuerit in quinque Libris prioribus, et in duobus posterioribus a suis Auctoribus etc.*

2) Cf. Prolegg. ad meam horum fragmentorum editionem § 1. et 2.

3) Haec edidi Lipsiae 1843. Utraque fragmenta coniuncta hunc utulum habent: Codex Ephraemi Syri rescriptus sive Fragmenta utriusque Testamenti e codice Graeco Parisiensi celeberrimo etc. Lipsiae 1845.

dorum caussa in orientem missus, attulit in Italiam, unde, postquam ad Catharinam de Medicis pervenisset, bibliothecae Regiae Parisiensis factus est.

Emendationes antiqui textus per haec Veteris Testamenti fragmenta pauciores inveniuntur quam per Novum Testamentum. Manus cui debentur simillima est primi Novi Test. correctoris, quem septimo fere saeculo vixisse conieci.

Textus codicis Ephraemi inter Vaticanum atque Alexandrinum medium quiddam tenet. Quantopere vero prae ceteris ad sinceram scripturam LXX interpretum accedat, quos ipsos sequi se Proverbiorum subscriptione¹⁾ profitetur, satis inde intellegitur quod hexaplaribus studiis ut videtur immunis est.

XXIV. Exhibendus est catalogus fragmentorum quae in codice Ephraemi supersunt. In quibus ipsis quum passim multa tantopere perierint ut legi nullo modo possent, ne quis codicem Ephraemi cum textu Romano edito consentire ponat ubi lectus non est, una indicabo quae deperdita sunt.

Iob. 2, 12 — 4, 12. -ρηξαντες εκαστος — εν λογοις σου 5, 27 — 7, 7. συ δε — ιδειν (Desunt plura verba post σεαυτω 5, 27.; item passim plura usque ισχυς μου 6, 12., pauca usque παντων 6, 18.; a quo inde usque μελετα 6, 30. plurima desunt; item aliqua usque 7, 7.) 10, 9 — 12, 2. μνησθητι — εστε ανθρωποι (Ab initio usque η και 11, 2. quovis versu aliquid deest; rursus duo verba post αμεμπτος 11, 4. Reliqua fere integra sunt.) 13, 18 — 18, 9. οίδα εγω — παγιδες (Inde a μου αντ- 16, 8. usque ανοικητος 18, 4. plura passim desiderantur.) 19, 27 — 22, 14. α ο οφθαλμος — ου κρινει νεφ- (fere integra.) 24, 7 — 30, 1. γυμνους — εν μερει (Inter αδικως 24, 10 — usque ορφανων 24, 20. pauca passim desunt; item 25, 1. 26, 1.²⁾; item post μεωδησονται usque και ουκ 26, 5. 6.) 31, 6 — 35, 16. εσταμαι — οργην αυτου (Inter αυτου 31, 23. et και ει δε επιχαρης 31, 29. aliqua periere; reliqua fere integra sunt.) 37, 5 — 38, 17. βροντησει — θανατου (Periit utpote minio scriptum 38, 1.) 40, 20 — 42, 17. -σαις δε φορβεαν — βασιλευς (Perpauca perierunt inter 40, 20. et 42, 4.)

Proverb. 1, 1 — 2, 8. νοησε τε (quae praecedunt minio scripta erant ac prorsus evanuerunt) — διαφυλαξαι 15, 29 — 17, 1. κρεισσων — μετα μαχης 18, 11 — 19, 26. η δε δοξα — εσται (Inter καρδια αυτου 19, 3. et -μωρητος 19, 5. permulta desunt.) 22, 17 — 23, 25. την δε σην — η τε-

1) Vide supra pag. XXV. notam 3.

2) Ὑπολαβῶν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει, Ὑπολαβῶν δὲ Ἰὼβ λέγει: haec atque similia quippe minio scripta fere ubique prorsus evanuerunt.

κουσα σε 24, 23 (i. e. 29, 27.) — 56 (i. e. 30, 21.) ωστε
αβρωτα — σεισται η γη 26, 23 — 28, 2. χειλη λεια —
αυτας 29, 30 — 31. ψευδεις — ο ανηρ αυτης.

Eccles. 1, 1 — 14. ματαιοτης ματ. τα (priora minio scripta
evanuerunt) — προαιρεσεις πνευματος 2, 18 — 12, 24. υπο τον
ηλιον — πονηρον (Inter τον χουν 3, 20. et και τινη εγω 4, 8. plura
desunt; item nil liquet inter πεσωσιν et τον μετοχον 4, 10.; item
pauca passim latent inter του βασι- 4, 13. et αγαθον 5, 4.

Cant. Cantic. 1, 1 (sed incipit post tres versus eva-
nidos: και σμη) — 3, 9. σαλωμων (post συσκιος usque κεδροι
1, 16. 17., item post λημ fere usque εαν 2, 7., item aliqua
alia passim non liquent.)

Sap. Salom. 8, 5 — 12, 10. -ζομενης — μετανοιας 14, 19 —
17, 18. ο μεν γαρ — ευμελης 18, 24 — 19, 22. επι γαρ — περι-
σταμ. (Perpauca passim evanuerunt, ut litterae inter γη σην et
αντι.)

Siracid. Prolog. — 7, 14. -φητων (priora non liquent) —
πρεσβυτερων (In Prologo quae sunt inter υπερων et τον ισλ, inter
εννομου et -ην ηρμενειαν (sic) et aliae litterae paucae latent;
item latet 1, 1 et 2. Seqq. fere integra sunt.) 8, 15 — 11, 17.
αυτος γαρ — ευσεβεισιν 12, 16 — 16, 1. και εαν — αχρη-
στον (Inter τι κοινω- 13, 2. et μη επεχε 13, 11. aliqua passim
desunt; item permulta inter ανηρ 13, 16. et και εν τοις 14, 4.;
item multa inter παρελθωτω 14, 14. et εν καταλυματι 14, 25.;
item pauca in seqq.) 17, 12 — 20, 5. διασηκην — σοφος
(fere integra.) 21, 12 — 22, 19. ου παιδευσησεται — αιση-
σιν 27, 19 — 28, 25. και ως — στασημον 30, 8 — 31, 5.
ιππος — καρδια 32, 22 — 34, 22. και ο κυριος — ου μη σοι
(Pauca passim desunt.) 37, 11 — 38, 15. μετα γυναικος —
εις χει- (Pauca passim desunt.) 39, 7 — 43, 27. αυτος κατευ-
θυνει — εφικωμεθα (Inter αναστρεφει et η χιλιοι 40, 11. et
41, 12. passim aliqua desiderantur; item pauca inter 42, 18.
et 43, 19. χει.) 45, 24 — 49, 12. ινα — ιωσηδεκ (Sed inde
a 45, 25. usque 46, 9. plurima interierunt; item aliqua inter
46, 9. et 47, 4. Post τυραννιδα 47, 21. usque εν αρματι 48, 9.
pleraque desunt; item aliqua in seqq.; nihil liquet post ανεβη
σεννα- 48, 18. usque εποισεν 48, 22.; rursus plurima desunt
usque finem horum fragmentorum.)

Quomodo in variis lectionibus notandis versati simus, iam
dictum est; quae enim de codice FA in eam rem diximus,
eadem de codice Ephraemi valent. Accurate ex hoc notata
sunt εμ μεσω, λιγμα, λαρυξ et similia. Ad συνβασταχθησεται
(notatum Iob. 28, 16. 19.) plura alia eius generis accedunt,
ut συνβιωσις Sap. Sal. 8, 9. 16. ενκρατης ibidem 8, 21. ενκατε-
λιπεν etc., quamquam etiam εγκαταλευπει Sirac. 4, 19. et alia

passim leguntur. Ad ὀρδινῆ (notatum Sap. Sal. 11, 23.) adde ὀρδιζόντες Sirac. 4, 12.; sed Sirac. 6, 36. est ὀρδιζει. Confusum η et ει relatum est saepe, ut παδῆγους Iob. 29, 25.; οἷη bis in Iobo; η τι Eccles. 6, 10.; η καλῆ bis Cantic. 1, 15.: quibus locis omnibus aliquid momenti habere visum est. Aliter est in ἐπιτημησιν Eccles. 7, 5.; συνηδησει Eccles. 10, 19.; πλισιον Cantic. 1, 15.; μηδιασει Sirac. 21, 10.; Ξεισεις Sirac. 7, 6.; διηρησαι Iob. 33, 5.; δημιουργων Sap. Sal. 15, 13. paucisque aliis locis. Contra relata sunt ρειπου et φενικων Iob. 14, 4. et 40, 25. Fere quinquies confusa sunt οι et υ, quemadmodum retulimus λοιμαινεται ad Prov. 27, 13. (adde λοιμαινεται Prov. 23, 8.), σοι pro συ Iob. 15, 4. διανυξει Iob. 11, 5.¹⁾

XXXV. Supplementum variarum lectionum ex opere Holmesiano petium ad I Βασ. XII, 18 — XIV, 9.²⁾

12, 18. κύριος: codd. quinque omittunt ... ἐφοβήθησαν: codd. quattuor ἐφοβήθη ... σφόδρα: X. aliique sex omittunt, XI. aliique multi (i. e. plus decem) ante τὸν κύριον ponunt.
19. εἶπαν: codd. multi εἶπεν ... πρὸς Σαμουήλ: alii quattuor πρ. τὸν Σαμ. ... ὑπὲρ τῶν: alii quattuor περὶ τῶν ... Δεόν σου: XI. aliique sex τὸν Δε. σου ... καὶ οὐ μή: alii tres ἵνα μή
20. καρδίᾳ: alii quattuor τῇ καρδίᾳ 21. παραβῆτε: alii quattuor ἐκκλίνητε ... οἳ οὐ: X. XI. aliique multi ἂ οὐ, alii quinque οὐ ... οἳ οὐκ: X. XI. aliique multi om. οἳ ... ὅτι οὐδέν: alii decem ὅτι οὐ Δεοί 22. ὅτι οὐκ: X. XI. aliique multi διότι οὐκ ... ἀπώσεται: alii tres ἀπολέσεται 23. καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς: alii quattuor ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο ... τῷ κυρίῳ: alii quattuor ἐνώπιον (τοῦ) κυρίου ... ἀνιέναι: XI. aliique sex ἀνεῖναι ... ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι (alii προσεύξασθαι): alii quattuor τοῦ διαλείπειν (διαλιπεῖν, ita etiam pro ἀνιέναι X. in margine) προσευχόμενον ... περὶ ὑμῶν: alii quattuor praemittunt ἐνώπιον (τοῦ) κυρίου ... δέξω: alii quattuor δηλώσω 24. καὶ ἐν: alii tres om. καὶ ... ἄ: alii quinque ὅσα, alii quattuor ὅτι 25. προστεθήσεσθε: alii quinque ἀπολεῖσθε.

13, 2. ἐαυτῷ (alii quinque αὐτῷ) Σαούλ: II. alii duo Σα.

1) Hac occasione data hi errores in ed. mea codicis Ephraemi corrigendi sunt: Pag. 11, 26. lego αυτοις; 22, 30. (Iob. 28, 8.) αυτην; 50, 30. αμπελων; 75, 16. μηλοις pro μημηλοις; 95, 2. ηκολουθηχοτων; 115, 14. μη πορευου (et 135, 3. φυλης pro φυλεις); 68, 2. (Eccles. 9, 12.) exeunte male praetermissum est καχω; item exeuntibus 69, 30. et 80, 5. verba: σου βασιλεια μη καταραση et εαν μη ο Δς δω per incuriam praetermissa sunt. 88, 25. Sap. Sal. 16, 17. πλεον pro πλειον quum dubitarem an recte ex codice edidissem, cel. Hase mihi rescripsit nunc quidem prae nigredino loci nihil prorsus cerni posse.

2) Cod. X. est codex Coislin. sexti vel septimi saeculi; XI. Basiliano-Vaticanus noni fere saeculi; II. celeberrimus est Vaticanus, unde editio Romana fluxit.

εαυτῶ ... ἀνδρῶν Ἰσραήλ: XI. alii tres υἱῶν Ἰσραήλ ... οἱ:
 II. X. XI. alii multi omittunt ... Μαχμάς: II. XI. alii quinque
 Μαχεμάς (XI. -αι-) ... καὶ χίλιοι: II. alii tres om. καὶ ...
 Γαβαά: II. X. alii multi Γαβεέ, XI. Γαβεαί ... καὶ τό: alii
 quinque καὶ ἐπὶ τό 3. Νασίβ: alii Νασείβ, alii Ἀσείβ ...
 τὸν ἐν: alii tres om. τόν ... ἀκούουσιν: alii quattuor ἤκουσαν ...
 σάλπ. σαλπίζει: XI. aliique, item X. aliique σαλπίζ. (alii ἐσάλπισε,
 X. aliique add. ἐν) σάλπιγγι ... λέγων: alii tres om. 4. ἤκουσε:
 X. XI. aliique multi ἤκουσαν ... πέπαιχε (alii 4 ἔκοψε) X. XI.
 aliique multi praemittunt ὅτι ... ἠσχύνθησαν: X. marg. ἠσχύνθη,
 XI. aliique multi ἐξουδένωσεν ... ἀνέβησαν: alii multi ἀνέβη,
 alii 6 ανεβήσεν (-σαν) ... οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ: X. XI. aliique per-
 multi ὁ λαὸς (X. addit Ἰσρ.) 5. καὶ λαός: XI. aliique καὶ ὁ
 λαός ... παρὰ τὴν θάλασσαν: alii multi παρὰ τὸ χεῖλος τῆς
 θαλάσσης ... Μαχμάς: alii Μαχεμάς vel Μαχαιμάς 6. κ. ἐκρ.
 ὁ λαός: alii quattuor κ. ἀνεχώρησεν ὁ λαὸς καὶ ἐκρύβη 11. ὅτι
 εἶδον ὡς: alii δι' τι εἶδ. ὅτι ... X. παραγείνου ... alii ἐν τ. μαρτ.
 τῶν ἡμερ. ὡς διέταξας ... XI. aliique ἐν Μαχμάς (X. Μαχεμάς,
 al. -αι-) 12. alii quattuor εἶπον ... X. XI. aliique multi τ. προσ-
 ῶπου κυρίου 13. II. X. XI. aliique multi ἕως αἰῶνος ἐπὶ Ἰσρ.
 14. σοι prius: II. XI. aliique multi omittunt. 15. X. XI. aliique
 multi ἀπῆλθ. ἐκ Γαλγ. εἰς ὁδὸν αὐτοῦ ... X. aliique παραγίνο-
 μένων 16. X. XI. aliique multi ὁ υἱὸς αὐτοῦ ... II. aliique
 Γαβεέ ... II. X. aliique εἰς Μαχεμάς 17. ἐπὶ γῆν: II. aliique
 ἐπὶ τὴν, X. marg. aliique ἐπὶ πηγὴν ... alii quattuor Σωβάλ
 18. ab initio II. aliique καὶ ἡ μὴ ἀρχή ... II. X. aliique multi
 Γαβεέ ... X. XI. aliique multi ἐκκύπτουσαν 19. XI. aliique ηὔρι-
 σκετο ... XI. aliique ἐν πάσῃ τῇ γῆ ... X. XI. aliique εἶπαν ...
 X. δόρατα 20. alii quinque εἰς ἕκαστος ... X. aliique multi τὸ
 θειοστήριον 21. δρεπάνῳ: alii quattuor add. καὶ τοῦ κατορθῶσαι
 τὸ βούκεντρον 22. X. aliique rursus Μαχεμάς vel Μαχαιμάς
 23. XI. aliique ἐξῆλθον ... X. XI. aliique multi om. τὴν ...
 X. aliique εἰς τὸ πέραν.

14, 1. X. XI. om. Καὶ γίνεται (alii 5 ἐγενήθη) ἡ (alii multi
 om.) ἡμέρα 2. ἐκάθητο: X. XI. aliique multi add. ἐν τῷ βουνῶ ...
 ἐν Μαγδών: II. εκ Μαγων, alii 3 ἐν Μαγεδδῶ, alii aliter ... κ. ἦσαν
 μ. αὐτοῦ: alii 4 καὶ ὁ λαὸς ὁ μ. αὐτοῦ ... X. aliique om. ὡς
 3. Ἀχιά: X. et alius Ἀχιάς ... Ἰωχαβήδ: II. Ἰωκαβήλ, alii
 Ἰωχαβήθ, Ἰωαβήδ et aliter ... alii quinque ἐν Σηλώ 4. οὗ:
 alii 5 om., alii δι' ἧς ... II. διαβ. ὑπόστασιν ἀλλοφύλων, καὶ
 ἀκρωτήριον πέτρας ἐνθεν, καὶ ἀκρωτήριον πέτρας ἐνθεν, καὶ ὁδοὺς
 πέτρας ἐκ τούτου, ὄνομα τῶ ἐνὶ Βαζές (ita etiam X. XI. aliique),
 καὶ ὄνομα τῶ ἄλλῳ Σενναάρ (Σενναάρ etiam alii). Varie diffe-
 runt alii. 5. ἐρχομένῳ bis: X. XI. aliique ἐρχομένων ... X. aliique
 multi Γαβεέ 6. XI. aliique multi Δεῦρ. καὶ διαβῶμεν ... Μεσσάβ:
 II. Μεσσάφ; differunt alii ... alii multi εἶ πως ποιήσει ... II. X.

XI. aliique multi ἡμῖν κύριος 7. X. XI. aliique ὁ ἄν ... XI. alii- que multi μετ' σου εἰμί 8. X. om. καί alterum 9. alii 6 ἀναγ- γελῶμεν ... X. XI. aliique multi ἐφ' ἑαυτούς ... X. XI. aliique διαβῶμεν.

XXXVI. Supplementum variarum lectionum ad Psalm. 49 — 79. Hoc sumam a codice Tischendorfiano V. biblio- thecae universitatis Lipsiensis, saeculi duodecimi¹⁾, de quo uberius exposui in Anecdotis meis sacris et profanis pag. 34 sqq. Consentit is inprimis cum Alexandrino codice, locisque iis ubi et Vatic. et Alex. textum deserit alios testes permultos assen- tientes habere solet. Adnotabo notatu digniora omnia, unaque indicabo tum ad quas lectiones alii tantum pauci accedunt, tum quae praeterea insigni codicum auctoritate commendantur.

49, 1. Δαυίδ pro Ἀσάφ 3. ἐνώπιον αὐτοῦ 4. τοῦ διακρίναι 6. ὁ Θεός 6. et 15. om. διάψαλμα 10. ἀγροῦ pro δρυμοῦ 15. θλίψεώς σου 16. ἐκδιηγῆ 18. μετὰ μοιχοῦ 19. κακίας et δολιότητος 21. κατὰ πρόσωπ. σ. τὰς ἁμαρτίας σου 22. καὶ οὐ μή 23. alii pl. ὁδὸς ἦν ... τὸ σωτήριόν μου 50, 1. ab initio om. εἰς τὸ τέλος ... al. multi Βηρσαβ. τὴν γυναῖκα (al. om.) τοῦ Οὐρίου 6. νικῶσεις 10. al. multi ἀκουτιεῖς μοι ... ὅστ' (solus) 13. τὸ πν. σου τὸ ἅγιον 51, 5. ὑπὲρ τοῦ λαλήσαι 6. om. τά 7. al. pl. καθελεῖ ... ἀπὸ σκην. σου 8. om. καί prim. 9. habet ἐπὶ τῷ πλήθει 5. et 7. om. διάψαλμα 52, 2. διεφθάρησαν 5. ἐν βρώσει 6. ἐδειλάσαν φόβῳ pro ἐφοβ. φόβον 7. ἐν τῷ ἐπιστρέψαι τὸν Θεόν 53, 3. κρινεῖς με 5. καὶ οὐ προέβ. et om. διάψ. 54, 1. al. multi τῷ Ἀσάφ 4. al. multi ἀνομίαι 8. et 20. om. διάψ. 9. habet τὸν Θεὸν τὸν σώζοντα et ἀπὸ καταιγίδος 11. καὶ ἀνομία καὶ κόπος 13. εἰ ὁ ἐχθρὸς et ὠνεῖδ. μοι, item ὁ μισῶν με et ἐμεγαλορημόνησεν 15. ὡς ἐπὶ τὸ αὐτό et ἐγλ. μοι 16. ἐλθέτω δὴ 20. ὅτι οὐκ ἐφοβ. 22. ἤγγισαν αἱ καρδίαι αὐτῶν, item οἱ λόγοι αὐτῶν 24. ἐγὼ δὲ κύριε ἐλπ. ἐπὶ σέ 55, 3 et seq. est ὅλην τὴν ἡμέραν· ὅτι πολλ. οἱ πολ. με ἀπὸ ὕψους· ἡμέρας οὐ φοβηθήσομαι, ἐγὼ δὲ ἐλπ. ἐπὶ σέ 5. om. ὅλην τ. ἡμέραν et habet ἐπὶ τ. 5. ἤλπισα 7. habet ὑπέμειναν τὴν ψυχὴν μου 8. ὡσεις 10. post εἰς τὰ ὀπίσω maiore distinctione posita, ἐν ἣ ἄν etc. cum ἰδοὺ ἔγνων coniuncta habet. 12. al. pl. om. αἱ 13. habet ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρῶν, καὶ τ. π. μ. ἀπὸ ὀλισθήματος· εὐαρεστήσω ἐν κυρίου etc. 56, 2. habet ἐπὶ σέ (cum paucissimis) ... al. multi παρέλθοι 3. et 7. om. διάψαλμα 5. habet ὄπλα 7. παγίδα et ἐνέπεσον 8. ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου 57, 2. εὐθείας κρίνατε ... al. pl. om. οἱ 3. ἀνομίαν 6. φωνῆς et φαρμακοῦται φαρμακευομένη, 7. συντρίψει 8. ὡσεὶ ὕδωρ ... al. pl. ἀσθενήσωσιν 9. κηρὸς ταχεῖς et πῦρ ἐπ' αὐτούς

1) Codex est palimpsestus; antiquior scriptura saeculi fere noni est.

10. καταπίεται αὐτούς 11. om. ἀσεβῶν 58, 6. et 14. om. διάψαλμα 8. habet ἰδού αὐτοί 9. ἐκγελάσεις 11. δείξη μοι (c. pauc.) 13. ἀμαρτία et λόγος 14. ἐν συντελείᾳ, ὑπάρξωσι, δεσπ. τοῦ Ἰακ. καὶ τῶν 16. γογγύσωσιν 17. al. pl. τὴν δύναμίν σου 18. βοηθ. μου εἶ (al. permult. add. σύ) et ὅτι ὁ θεός 59, 1. al. pl. om. ἔτι 2. ἀνεπύρισε et ἐπάταξεν (al. pl. add. τὸν Ἐδώμ) ἐν τῇ φάραγγι 6. om. διάψ. 9. habet Μανασσῆς et Ἐφραΐμ 11. ἢ τίς ὁδηγήσει 14. ποιήσωμεν 60, 1. post Δαυίδ addit ψαλμός 5. ἐν τῇ σκέπη et om. διάψαλμα 6. est εὐχῶν 7. ἡμέραν ἐφ' ἡμέρας τοῦ βασ. 8. om. αὐτῶν 9. est εἰς τοὺς αἰῶνας τοῦ ἀπ. με 61, 1. Ἰδιδοῦμ 2. παρ' αὐτῶ 4. πάντες ὑμεῖς 5. et 9. deest διάψ. 6. est ὑποταγήσεται (cum uno) et παρ' αὐτῶ 7. καὶ γὰρ αὐτός 9. λαῶν et ἐκχέατε ... al. pl. βοηθὸς ὑμῶν 11. ἄρπαγμα 62, 1. τῆς Ἰουδαίας 2. ἐδίψ. σε 6. ὡς ἐκ στέατος et αἰνέσει τὸ στόμα μου 9. ἐμοῦ δέ 63, 2. φωνῆς pro τῆς προσευχ. 3. σκέπασσον 4. τόξον αὐτῶν 5. φοβηθήσεται 6. παγίδα ... al. pl. εἶπον 7. ἐξερεύνησαν (nullus ap. Holm.) et ἐξερευνήσεις 9. ἐξηστῆνθησαν ἐπ' αὐτούς 64, 1. post ὠδή additum est Ἰερσμίου καὶ Ἰεζεκιήλ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτε ἔμελλον ἐκπορεύεσθαι, 2. est εὐχὴ ἐν Ἰερουσαλήμ 4. ταῖς ἀσεβείαις 6. ἐν θαλάσῃ μακρᾷ (c. pauc.) 7. ἐν τῇ ἰσχ. αὐτοῦ 8. ἤχ. κυμ. αὐτ. τίς ὑποστήσεται 11. al. permulti τὰς αὐλάκας ... γενήματα 13. πιανθίσονται τὰ ὠραία 65, 1. τῶ κυρίῳ 2. al. multi ἐν αἰν. αὐτ. 4. ψαλάτωσαν δὴ τῶ ὄν. σου, ὕψιστε. Ibidem et vv. 7. et 15. om. διάψαλμα 5. est ὡς φοβερός 15. ἀνοίσω σοι 16. διηγ. ὑμῖν 18. μὴ εἰσακ. μου 19. τῆς δεήσεώς μου 66, 1. al. pl. ψαλμ. ὠδῆς 2. ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς, omissio διάψ., quod idem v. 5. deest. 67, 2. ἀπὸ πρ. αὐτ. οἱ μισ. αὐτόν 3. ἐκλειπέτωσαν ... al. pl. ἀπολοῦνται 6. ταραχθήτωσαν 7. ἐν ἀνδρίᾳ 8. 20. 33. om. διάψ. 8. est ἐν τῇ ἐρήμῳ, 13. ὁ βασ. τ. δυν. τοῦ ἀγαπ., τῇ ὥρ. 17. ὑπολαμβάνητε (c. pauc.) 18. ἐν Σιναῖν, al. mult. ἐν Σινὰ ἦν 19. ἀνέβης et ἐν ἀνδρώποις ... al. pl. ἀπειθοῦντας 20. κατευοδώσει absque καί 21. καὶ τοῦ κυρίου κυρίου 26. est ἐχόμενα 27. κύριον absque τόν 28. Νεφθαλείμ 29. κατειργάσω 31. τοῦ ἐκκλεισθῆναι (al. pl. ἐγκλεισθ.) 34. om. ψάλ. τ. θεῶ et ἐν 36. est ἀγίους 68, 1. ψαλμός τῶ Δαυ. 5. est ἥρπαζον 6. οὐκ ἀπεκρύβησαν 7. deest ἐπ' ἐμέ prius (c. pauc.), tum est κύριε, κύριε τ. δυνάμεων· μηδέ 11. συνεχάλυψα et ἐγενήθη 13. ἐν πύλαις et οἱ πίνοντες οἶνον, 15. ἐκ τῶν βασιλέων 17. omittitur μου (c. pauc.), item v. 18. καί 21. est παρακαλοῦντας 28. ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ 30. ἐγώ, ἡ σωτηρία σου, ὁ θεός 33. ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν 35. ἐν αὐτῇ 37. τῶν δούλ. σου et τὸ ὄνομά σου 69, 1. εἰς τ. τέλ. ψαλμός et κύριε, 2. exeunte add. κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦσον 3. αἰσχυνθήτωσαν κ. ἐντραπήτωσαν, item ἀποστραφήτωσαν et καταισχυνθήτωσαν 4. ἀποστραφήτωσαν 5. οἱ ζητ. σε ὁ θεός

6. πτωχ. εἰμί 70, 1. ante Δαυ. add. ψαλμός, al. m. post Δαυ.;
 tum est τῶν υἱῶν, item τῶν πρῶτον (al. πρώτως) αἶχμ. ἀνεπί-
 γραφος παρ' Ἑβραίοις 7. βοηθός μου κρατ. 9. al. pl. γήρως
 10. al. pl. εἶπον 12. ὁ θεός μου 13. ἐκλειπέτωσαν 14. ἐλπῶ
 ἐπὶ σέ 15. ἀναγγελεῖ et γραμματίας 17. ὁ θεός μου, ἃ ἐδί-
 दाξάς με et μέχρι τοῦ νῦν 18. γήρως, tum ὁ θεός μου, ἕως οὗ
 et τῇ γενεᾷ πάση 19. ἕως τῶν ὑψίστων, ἃ ἐπ. μοι 20. om.
 πάλιν 21. est ἐπλ. ἐπ' ἐμέ τ. μεγαλωσύνην σου 22. ἔξομ. σοι ἐν
 λαοῖς κύριε et ἐν σκεύεσι 23. ἀγαλλιάσεται et ψάλλω 71. In-
 scribitur ψαλμός εἰς 3. est τῷ λαῷ καὶ οἱ βουν. δικαιοσύνην·
 κρινεῖ 6. σταγῶν ἢ στάζουσα ἐπὶ τῆς γῆς 8. ἀπὸ ποταμῶν
 10. Θαρσεῖς et καὶ νῆσοι 11. πάντ. οἱ βασιλ. τῆς γῆς 14. τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ ἐν. αὐτῶν 17. ἔσται, διαμένει, ἐνευλογηθήσονται
 18. ὁ θεός Ἰσραὴλ 19. εὐλογημένον et καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
 72, 1. post Ἀσάφ additur ὡδὴ πρὸς τὸν Ἀσσύριον 1. est τῇ
 καρδίᾳ 6. ἡ ὑπερηφανία εἰς τέλος, tum περιεβάλλοντο et ἑαυτῶν
 7. διηλθούσαν 12. οὗτοι ἁμαρτωλοὶ 15. ἡσυνθέτηκας 16. ἐνώ-
 πιον μου 17. ἕως οὗ et καὶ συνῶ ε. τ. ἐσχ. αὐτῶν 18. δολιότη.
 αὐτῶν ἔσ. αὐτ. κακά 19. εἰς ἐρήμωσιν ἐξάπινα· ἐξέλιπον 20. al.
 pl. ἐξεχειρομένων 21. ὅτι ἐξεκαύθη 22. ἐγενήθη 24. καὶ ἐν
 28. τοῦ ἐξαγγ. με 73, 1. ὁ θεός ἀπώσω 2. ῥάβδω 3. ἐν τῷ
 ἀγίῳ σου 5. εἰς τ. ἐξοδον 7. σου· εἰς τὴν γῆν ἔβεβ. 8. al. pl.
 εἶπον ... αἱ συγγένειαι et δεῦτε καὶ καταπαύσωμεν πάσας τ.
 ἑορτ. τοῦ θεοῦ ἀπὸ τ. γ. 9. τὰ σημ. αὐτῶν 14. al. pl. σὺ
 συνέσλασας ... τὴν κεφαλὴν 16. φαῦσιν καὶ ἥλιον 17. al. pl.
 τὰ ὠραῖα ... ἔαρ σὺ ἐπλασας αὐτά 18. om. τῆς κτ. σου 20. οἱ
 ἐσκοτισμένοι 21. om. καὶ prius 22. τοῦ ὄνειδισμοῦ σου τοῦ
 23. οἰκετῶν et ἀνέβη, omissis πρὸς σέ 74. Inscriptur ψαλμ.
 τῷ Ἀσάφ, omissis reliquis. Versu 2. ἔξομ. σοι καὶ 3. ἐγὼ ad
 priora trahitur 4. οἱ κατοικ. ἐν αὐτῇ et om. διάψ. 5. est
 παρανομεῖτε 6. καὶ μὴ λαλ. 7. ἐξ ἐξόδων 10. συνσλάσω et
 τὸ κέρασ 75, 4. et 10. deest διάψ. 7. est τοῖς ἵπποις 8. ἀπὸ
 τότε ἡ ὀργή σου 10. πραεῖς τῆς γῆς 76, 1. Ἰδιούμ 2. ἐκέ-
 κραξα, φωνῇ μου πρὸς 4. ἡὐφράνθη 4. 10. 16. deest διάψ.
 5. φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοὶ μου 7. ἔσκαλε (al. mult. ἔσκαλλε)
 9. τὸ ἔλ. αὐτοῦ ἀποκόψει; συνετέλεσε ῥῆμα ἀπὸ γεν. εἰς γενεάν
 10. μὴ ἐπιλ. 17. om. καὶ secundum 18. πλήθους 19. αἱ ἀστρ.
 αὐτοῦ (c. paucis) 20. αἱ ὁδοί 77, 1. est τῷ νόμῳ 4. τοῦ κυρίου
 5. ὅσα ἐνετ. et τοῦ γνωρ. αὐτά 6. om. οἱ 8. κατεύθυνε τὴν
 καρδίαν ἑαυτῆς 9. Ἐφραῖμ (ita ubique), et τόξοις 10. οὐκ
 ἠβουλήθησαν 13. παρέστησεν 19. εἶπον 20. δύναται 26. ἐν τῇ
 δυνάμει 27. χνοῦν 28. al. pl. ἐπέπεσεν ... ἐν μέσῳ 29. ἔφαγον
 30. om. αὐτῶν secundum 31. πλείοσιν 32. ἐπίστ. ἐν τοῖς
 34. τότε ἐξεζήτουν 36. ἐψ. αὐτόν 46. τοὺς καρπούς 48. εἰς
 χάλαζαν 51. παντὸς πόνου αὐτῶν 52. καὶ ἀνήγαγεν 53. ἐπ'
 ἐλπίδι 57. ἡσέτησαν 58. ἐν τοῖς βουνοῖς 60. σκῆνωμα ὃ

κατεσκήνωσεν 61. εἰς χεῖρας ἐχθρῶν 62. al. pl. ἐν ῥομφαίᾳ
 63. ἐπενθήθησαν 65. καὶ κεκραίπ. 69. μονοκέρωτος 72. ἐν
 ταῖς συνέσεσι 78, 1. est ὡς ὀπωροφ. 3. ὡσεὶ ὕδωρ 4. om. εἰς
 6. ἐπὶ τὰ ἔθνη et γινώσκοντα 8. κύριε ὅτι 9. ἔνεχεν bis
 10. τὰ ἔθνη 12. ἑπταπλασίονα 13. ἡμεῖς δέ 14. ἀνθρομ. σοι
 ὁ θεός 79, 2. est πρόβατον 5. τῶν δούλων 8. om. διάψ.
 10. est ἐπλήρωσε τὴν γῆν 12. ποταμῶν 13. αὐτῆς ὕς 15. καὶ
 ἐπίβλεψον.

**SIGNA ET SCRIPTURAE COMPENDIA IN APPARATU
 ADIIBITA.**

FA	significat	codicem	Friderico - Augustanum.
Ax sive A	- -	codicem	Alexandrinum (vide infra).
C	- -	codicem	Ephraemi Syri rescriptum.
*, ** etc.	- -	manum	primam, secundam etc.
add	- -	addit.	
om	- -	omittit.	
in f.	- -	in fine.	

Præterea lectiones omnes quibus nullum in apparatu signum præpositum est Alexandrini sunt codicis.

PROLEGOMENORUM INDEX.

I. De interpretationis LXX virorum origine. De ea quid tradiderit Aristeas in epistula ad Philocratem fratrem	pag. IX. X.
II. Aristobuli testimonium, item Philonis et Iosephi	X. XI.
III. Testimonia Iustini Martyris, Epiphani, Hieronymi	XI — XIII.
IV. Hebraeorum de eadem re traditiones	XIII.
V. De fide libelli Aristeae, deque vera interpretationis LXX virorum origine, ambitu, aetate	XIII — XV.
VI. De veris auctoribus et legibus quas interpretando secuti sint. De textus Septuagintaviralis auctoritate et antiquis versionibus	XV — XVII.
VII. De Sixto V. editore LXX interpretum. Sixtinam editionem excellere praestantia editionum reliquarum: Complutensis, Venetae, Alexandrinae sive Grabianae. In nota explicatur de Complutensi et Veneta editionibus deque utriusque repetitionibus. (Ibidem etiam mentio fit editionis nuperimae polyglottae Theiliana, cuius textum Septuagintaviralem innumeris vitiis deformatum esse comperimus.)	XVII — XIX.
VIII. De huius editionis consilio et ratione	XIX.
IX. Romana editio describitur. Notarum sub textu auctor atque exempla	XIX — XXI.
X. Antonii Carafae ad Sixtum Quintum epistula dedicatoria cum praecipua Vaticani codicis laude	XXI. XXII.
XI. Praefatio Petri Morini ad lectorem. LXX interpretes spiritu sancto plenos Biblia interpretatos esse. De Aquila, Symmacho, Theodotione, editione Quinta et Sexta, item de Luciano. Hexapla Origenis corruptorum codicum causam existisse. Merita Sixti V. et Gregorii XIII. (In nota pag. XXIV. a nobis explicatur de Pio V. et nomina collaboratorum Carafae referuntur.) Vaticanum librum cum duobus aliis, altero Veneto, altero ipsius Carafae, Romanae editionis fundamentum esse. (In nota pag. XXIV. a nobis de antiquitate libri Vaticani disseritur, item notis 1. et 2. pag. XXV. de duobus codd. reliquis ad editionem Vaticanam adhibitis.) De subscriptione: <i>κατα</i> (sive <i>παρα</i>) <i>εβδομηκοντα</i> , in cod. Vatic. (item in cod. Ephraemi Syri rescripto) inventa. De notationibus sub textu ed. Romanae. Quem codex Vaticanus singulorum librorum ordinem habeat; quae partes textus in eo perierint. Quae inter Latinum textum et Graecum ratio sit. Sixti V. laudes	XXII — XXVII.
XII. Ex decreto Sixti V. de ed. Romana	XXVII. XXVIII.
XIII. De indice corrigendorum et de emendationibus calami in ed. Romana	XXVIII.

- XIV. Quibus rebus haec editio ab ipsa Romana discesserit.
Interpunctio. Litterae initiales. Versus et capita XXVIII — XXX.
- XV. Accentuum emendatio, cuius plurima omnis generis exempla afferuntur. Puncta diaeretica. εἰσελῶν et εἰσελῶν. Voces encliticae. Adverbiorum compositorum scriptio continua et separata. Spirituum varietas: αὐτοῦ et αὐτοῦ. οὐκ ante adspiratas syllabas et similia. Iota subscriptum et adscriptum. ν ἐφέλκυστικόν ante consonantem. εἴκοσι, non εἴκοσιν XXX — XXXIV.
- XVI. Correctiones maioris momenti in textum nostrum receptae, inclusis iis quas ipsorum dedit editorum Romanorum calamus.
- Gen. 19, 5. 20, 14 et 16. 21, 21. 23, 8. 27, 45. 33, 18. 36, 37. 41, 1. 50, 23.
- Exod. 10, 26. 12, 10. 16, 22. 30, 33. 31, 5. 33, 16. 34, 11. 35, 7. (35, 13.)
- Lev. 8, 26. 18, 3.
- Num. 1, 10. 1, 13. 6, 20. 7, 42. 10, 19 et 22. 14, 29. 16, 1. 21, 14 sq. 26, 39. (ibi adde versu 40. in ed. Rom. male editum esse σουταλά) 26, 60. 28, 4. 33, 9. 44, 15. 34, 8.
- Deut. 2, 13 sq. 4, 43. 6, 2. 11, 11. 14, 8 et 17. 28, 29. (28, 57.) 29, 18. 32, 39.
- Ios. 2, 19. 7, 12. 13, 22. 14, 13 sqq. 15, 63.
- Iudic. 1, 24. 3, 8. 5, 1. 6, 3. 9, 23. 11, 24. 16, 9. 18, 14. 20, 6. 21, 9 et 14.
- Ruth 2, 13. 6, 11.
- I Βασ. 1, 15. (3, 21.) 8, 20. 10, 5. 25, 10. 29, 35. II Βασ. 3, 10. 18, 4. 23, 4. III Βασ. 2, 23. 3, 3 et 36. 4, 12. 7, 35. 8, 37 et 41. 12, 24. 13, 11 et 20. 15, 23. 16, 28. (20, 20.)
- IV Βασ. 4, 31. 5, 17. 8, 8 sq. 16, 10. 17, 16 et 32. 18, 34. 19, 25. 28, 30. 21, 4. 22, 19.
- I Παραλ. 2, 9. 5, 23. 7, 6. 18, 1. 27, 16. II Παραλ. 3, 16. 5, 7 et 8. 18, 7 et 21. 30, 18. 36, 22.
- I Ἐσδρ. 1, 33. 4, 56. 5, 69. 6, 21. 9, 12. II Ἐσδρ. 2, 61. 4, 10.
- Nehem. 1, 9. 2, 18. 3, 22. 4, 11. 10, 30.
- Tob. 1, 7. 2, 7. 3, 9 et 10. (7, 3.) Iudith 6, 5. 9, 6. 12, 1. Esther 2, 7. 8, 14.
- Iob. 3, 25. 5, 15. 9, 4 et 14. (9, 11.) 18, 11 et 17. 19, 2. 21, 31. 25, 5. 30, 14. 42, 8.
- Psalm. 6, 2. 7, 5. 9, 29. 13, 3. 17, 41. 21, 9. 34, 26. 42, 1. 44, 6. 47, 5. 62, 12. 67, 8 et 22. 77, 1. 88, 1. 89, 14. (94, 1.) 101, 4. 101, 28. 103, 29. 107, 7. (118, 129.) 121, 1. 131, 16.
- Proverb. 6, 14. 24, 21. 25, 3. 29, 2. 9, 27. 33, 20. Eccles. 5, 17. 6, 10. Cantic. 5, 11.
- Sap. Sal. 15, 18. 16, 16. Sirac. 3, 28. 4, 17 et 31. 11, 12. 12, 11. 22, 14. 27, 14. 30, 9 et 15 sq. 32, 12 et 25. (34, 21.) 37, 6. 38, 16. 39, 7 et 13. 46, 12. 51, 2.
- Hos. 14, 3. Amos. 1, 10. Mich. 5, 4. 6, 14. 7, 16 et 17. Joel 2, 4. 16. 30. Ion. 4, 8. Habac. 3, 8 et 9. Hagg. 1, 6. Zachar. 7, 11. Malach. 2, 17.
- Esai. 1, 8. 4, 1. 5, 5. 8, 10. 9, 6 et 7. 15, 8. 16, 4. 19, 3. 23, 15. (33, 18.) 34, 2. 38, 2. 40, 18. 41, 23. 42, 24. 43, 28. 53, 10. 61, 3.

- Ierem. 11, 20. (13, 19.) 15, 11. 19, 6. 27, 21. 31, 33. 39, 17. 45, 27. Thren. 3, 26 et 31. 4, 21. Epist. Ierem. 1, 19.
- Ezech. 17, 17. 18, 25. 23, 21. 25, 7. 26, 4. 39, 2. 40, 22. 26. 31. 34. 41, 15. 43, 17. 45, 7 et 17.
- Dan. 5, 4 et 23. 6, 25.
- I Macc. 2, 66. 3, 37. 45. 49. 4, 45. 7, 23. 9, 48. 15, 10.
- II Macc. 3, 13. 9, 24. 11, 4. 13, 15. 14, 8 et 42. 15, 4 et 30.
- III Macc. 1, 23. 3, 16. 4, 2 et 5. 5, 19.
- De Μωυσῆς et Μωσῆς, ἀνδρεία et ἀνδρία, λειτουργία et λειτουργεῖα, ἐνεθήκοντα, ἕνατος, ἀέναιος, ὑπερηφάνεια et ὑπερηφάνια et similibus. De mira nominum propriorum varietate XXXIV — XLIII.
- XVII. Emendationes in textum non receptae.
- De Gen. 31, 7 et 41.; item de Amos. 3, 12. in nota pag. XLIII. explicatur.
- Exod. 2, 8. 8, 29. Lev. 5, 4. 11, 5. 26, 22. Num. 22, 34. 30, 7. Deut. 19, 19. 21, 12.
- Ios. 10, 21. 15, 8. 22. 32. Iudic. 6, 32. 15, 6.
- I Βασ. 4, 3. 23, 1. II Βασ. 6, 17. III Βασ. 2, 28. 2, 30. 8, 59. 15, 30. IV Βασ. 5, 21. 17, 6 et 11.
- I Παραλ. 21, 10. II Παραλ. 28, 3.
- Iob. 8, 20. 28, 8. 28, 12 et 13. 34, 20. 36, 29. 37, 3.
- Psalm. 4, 7. 104, 21. 130, 2. 138, 9. 142, 1.
- Proverb. 8, 8. 9, 18. 12, 18. 16, 30. 18, 4. 24, 73.
- Sap. Sal. 19, 4. Sirac. 10, 10. 37, 5. 38, 22 et 28. 40, 1. 43, 23 et 31. 45, 24.
- Hos. 14, 1. Habac. 2, 18. Esai. 30, 22 et 30. 53, 10. Ierem. 22, 15 et 18. 23, 32. 36, 28. Ezech. 16, 41. 17, 16. 40, 29.
- Dan. 9, 16. XLIII — XLVI.
- Emendationes Schleusneri.
- Gen. 19, 33 et 35. Exod. 16, 14. Iudic. 5, 16. I Βασ. 11, 7. 13, 4. IV Βασ. 23, 5 et 11. I Παραλ. 4, 40. Iob. 4, 6. 11, 12. 13, 16. 42, 18. Psalm. 47, 9. Sirac. 49, 12. 58, 4. 63, 7. 69, 1. 78, 9. Proverb. 9, 12. 15, 10. 26, 7. 28, 28. Cantic. 1, 7. 6, 11. Ierem. 5, 31. Amos. 6, 5. Nah. 8, 12. Malach. 1, 10.
- III Βασ. 18, 32. 35. 38. II Παραλ. 3, 4. Esth. 9, 26. 28. 29. Esai. 66, 19. Ierem. 17, 26.
- Gen. 15, 15. Iob. 3, 17. Psalm. 88, 21. 91, 10. Eccles. 7, 19. XLVI sq.
- XVIII. De libro Danielis ex Theodotionis editione et secundum LXX. De textu Septuagintavirali hausto e codice Chisiano, emendato e Syriaco cod. Mediolanensi, indeque ad finem editionis nostrae addito XLVII — L.
- XIX. De repetitionibus textus Vaticani: editione Parisiensi Iohannis Morini a. 1628.; (de Latino opere Flamini Nobilii 1588.) editionibus Londinensibus anni 1653. et (quae pars est operis polyglotti Waltoni) 1657.; editione Lamberti Bosii 1709.; Amstelodamensi 1725.; Reineccii 1730. et 1757.; Oxoniensi 1805.; Oxoniensi Valpiana 1819.; Veneta 1822.; Oxoniensi 1848.; Parisiensi Iageri 1839.; Lipsiensi Leandri van Ess 1824. et postea. Notatur etiam recentissima Londinensis. (Oxoniensis a. 1817. praeterita est. Ea hunc habet titulum: V. T. Gr. iuxta exempl. Vat. Rom. ed. Acced. var. lectt. e cod. Alex. nec non introduct. Carpzovii.) L — LII.

- XX. De argumentorum et locorum Noyi Testamenti geminorum notatione..... LII.
- XXI. De apparatu critico. Codices Graeci LXX interpretum. Quam male habeat editionis Holmesianae apparatus, exemplis aliquot probatur..... LII — LV.
- XXII. De lectionibus Vaticani codicis ab editoribus non receptis. Afferuntur ex Holmesio ad Genes. 47 — 50. LV. LVI.
- XXIII. De tribus instrumentorum criticorum generibus, versionibus, patribus, codicibus. In nota 1. pag. LVI. breviter de versionibus explicatur ad textum Septuagintaviralem institutis, item in nota 2. de Hexaplis Origenis. Codices Holmesii ante decimum saeculum scripti, numero tredecim... LVI — LVIII.
- XXIV. Codices unciales undecim ab Holmesio nondum adhibiti. Horum singulorum quae ratio sit, lectionis exemplis docetur. Primus est Psalmorum Veronensis (pag. LVIII sq.), secundus Psalmorum purpureus Turicensis (pag. LIX sq.), tertius Psalmorum papyraceus Londinensis (pag. LX sq.), quartus Genesis codex ab editore nuperrime in oriente detectus (pag. LXI.), quintus Numerorum codex palimpsestus ab editore et detectus et publicatus (pag. LXI sq.), sextus cum fragmentis Oclateuchi Tischendorffianus Lipsiensis (pag. LXII sq.). Septimus octavus nonus sunt fragmenta palimpsesta Iesariae, librorum Regum, Psalmorum, nuperrime ab editore in lucem protracta (pag. LXIII sq.). Accedit decimus cum libris Iudicum et Ruth atque extrema parte libri Iosuae, minusculis litteris noni saeculi scriptus, nunc Londinensis. De duobus reliquis post specialim explicatur..... LVIII — LXIV.
- XXV. De auctoritate atque ambitu trium codicum veterrimorum ad apparatus continuum adhibitorum, Alexandrini, Friderico-Augustani, Ephraemi Syri rescripti..... LXIV. LXV.
- XXVI. De Alexandrino codice. Qua sit aetate, qua patria. Ernesti Grabii editio parum accurata. In nota 3. pag. LXVII. de Breitingeri editione exponitur ad Grabianam instituta, item de Reineccii Bibliis quadrilinguis et Mosquensi editione anni 1821. LXV — LXVIII.
- XXVII. Editio Henrici Herveii Baber. Incredibili eam errorum copia partim correctorum partim non correctorum deformari. De exiguis Baberi studiis circa locos alteram manum passos. De imperfecta appendicis ratione..... LXVIII — LXXI.
- XXVIII. Quomodo lectiones Alexandrini codicis ad apparatus nostrum adhibitae sint; quae sint praetermissae. Nota 4. pag. LXXIII. aliquot suppletur loci libri Genesis, ubi cod. Alex. εδov, εδεν, επιδεν pro ειδov, ειδεν, επειδεν habet. Compendia scripturae in eodem codice et singulorum librorum ordo..... LXXI — LXXV.
- XXIX. Oratio Mannassis ex cod. Alex. affertur, addita lectionis varietate..... LXXV. LXXVI.
- XXX. De codice Friderico-Augustano. De editoris circa eum studiis. De patria eius atque aetate de quo textus praestantia..... LXXVI — LXXVIII.
- XXXI. Quas textus sacri partes contineat codex Friderico-Augustanus. De correctoribus codicis; de subscriptione eius gravissima..... LXXVIII — LXXX.
- XXXII. Suppletur lectionis varietas inventa in fragmento codicis Friderico-Augustani nuperrime in lucem protracto... LXXX.

-
- XXXIII. De codice Ephraemi Syri rescripto. Qua sit aetate, qua patria, qua textus praestantia LXXX — LXXXII.
- XXXIV. Fragmenta codicis Ephraemi accurate recensentur, indicatis quae in his ipsis sunt lacunis. De variantium lectionum notatione. Nota 4. pag. LXXXIV. indicantur quae in editione codicis Ephraemi errata sunt LXXXII — LXXXIV.
- XXXV. Supplementum variarum lectionum ex opere Holmeseano petitum ad I Βασ. XII, 48 — XIV, 9. ubi Alex. cod. deficit LXXXIV — LXXXVI.
- XXXVI. Supplementum variarum lectionum ad Psalm. 49 — 79. e cod. Tischend. V. bibl. univ. Lips. desumptum LXXXVI — LXXXIX.
-

Γ Ε Ν Ε Σ Ι Σ .

I.

Εν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ² ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπέ-
^{He. 11, 3.} φέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. ³ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Γενηθήτω φῶς. καὶ ἐγένετο ³ φῶς. ⁴ καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ὅτι καλόν. καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνά μέσον ⁴ τοῦ φωτός καὶ ἀνά μέσον τοῦ σκότους· ⁵ καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν ⁵ καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα μία.
^{2 Pe. 3, 5.} ⁶ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος, καὶ ἔστω δια- ⁶ χωρίζον ἀνά μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. καὶ ἐγένετο οὕτως. ⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ ⁷ θεὸς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος. ⁸ καὶ ⁸ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα οὐρανόν· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα δευτέρα. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Συναχθήτω τὸ ⁹ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συνα-
γωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ ξηρά. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὴν ξηρὰν γῆν καὶ ¹⁰ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. ¹¹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ ¹¹ γένος καὶ κατ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιῶν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. ¹² καὶ ἐξήνεγκεν ¹² ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ κατ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιῶν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα ¹³ τρίτη. ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ ¹⁴ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνά μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνά μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς καὶ εἰς ἡμέ-
ρας καὶ εἰς ἑνιαυτούς· ¹⁵ καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐ- ¹⁵ ρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς ¹⁶ τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσων εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέ-
ρας. ¹⁷ καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ ὥστε φαίνειν ¹⁷ ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁸ καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀνά ¹⁸ μέσον τοῦ φωτός καὶ ἀνά μέσον τοῦ σκότους· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. ¹⁹ καὶ ¹⁹ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα τετάρτη. ²⁰ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Ἐξα- ²⁰ γαγέτω τὰ ὕδατα ἐρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὕτως. ²¹ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ κῆτη ²¹ τὰ μεγάλα καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἐρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. ²² καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ θεὸς λέγων *Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε*, καὶ πληρώ- ²² σατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς

Inscriptio: γενεσις κοσμου. I. 4. * ιδεν, item ιδεν νν. 8. 10. 13. 18. 21. 10. συστηματα 14. κ. γ. εις ομοιοτητα επι της 14. φαυσιν της γης· και αρχειν της ημερας και της νυκτος· και διαχωριζ. 21. πτερ. και πα (παν) γενος 22. ηυλογησεν

23 γῆς. ²³ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα πέμπτη. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ
 24 θεὸς Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα καὶ ἔρπετά καὶ
 25 θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ ἐγένετο οὕτως. ²⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία
 τῆς γῆς κατὰ γένος καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἔρπετά
 26 τῆς γῆς κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλὰ. ²⁶ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Ποιή-
 σωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν
 27 ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν κτηνῶν καὶ πά-
 28 σης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁷ καὶ ἐποίη-
 σεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ
 28 ἐποίησεν αὐτούς. ²⁸ καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ θεὸς λέγων Αὐξάνεσθε καὶ πλη-
 θύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς, καὶ ἄρχετε τῶν
 29 ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντων τῶν κτηνῶν
 30 καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁹ καὶ
 εἶπεν ὁ θεὸς Ἴδου δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπορίμον σπείρον σπέρμα, ὃ
 30 ἐστὶν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρ-
 31 ματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν. ³⁰ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ
 πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ παντὶ ἔρπετῷ ἔρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ
 31 ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν. καὶ ἐγένετο
 οὕτως. ³¹ καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησε· καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ
 ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα ἕκτη.

II.

2 Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. ² καὶ
 συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐποίησε· καὶ κα-
 τέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ἃ ἐποίησε. **He. 4. 1**
 3 ³ καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην καὶ ἡγάσεν αὐτήν, ὅτι ἐν
 αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἃ ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι.
 4 ⁴ αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο· ἡ ἡμέρα ἐποίησε
 5 κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ⁵ καὶ πᾶν χλωρὸν ἄγρου πρὸ τοῦ
 γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἄγρου πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι. οὐ γὰρ
 6 ἔβρεξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν· ⁶ πηγὴ
 7 δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. ⁷ καὶ ἔπλα-
 σεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρός-
 8 ωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. ⁸ καὶ **1 Co. 15.**
 ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδέμ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν **45.**
 9 ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε. ⁹ καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὠραῖον
 εἰς ὄρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν· καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παρα- **Ap. 22.**
 10 δείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναί γενοσθὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. ¹⁰ ποταμὸς δὲ
 ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδέμ ποτίζει τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσα-
 11 ρας ἀρχάς. ¹¹ ὄνομα τῷ ἐνὶ Φισῶν, οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐφράτ,
 12 ἐκεῖ οὐ ἔστι τὸ χρυσίον· ¹² τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ
 13 ἔστιν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. ¹³ καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ
 14 Γεῶν, οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. ¹⁴ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος
 15 Τίγρις, οὗτος ὁ προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρ-
 16 τος Εὐφράτης. ¹⁵ καὶ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε καὶ ἔθετο
 17 αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. ¹⁶ καὶ
 ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ λέγων Ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ πα-
 17 ραδείσῳ βρώσει φαγῆ· ¹⁷ ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν,

25. τα κτηνη κατα γενος και π. τ. ερπ. τ. γ. κατα γενος αυτων ... ιδεν, item 31. et alibi (v. Prolegg.) 28. ηυλογησεν 29. παν χορτον σποριμον σπειρων 30. παντι τω ερπετ. τω ερπ. II. 3. ηυλογησεν 5. εργαζεσθ. την γην 6. ανεβενεν 8. κυριος ο θεος 9. εμμεσω τω παραδεισω 11. φεισων ... ευειλατ 13. γηων 14. ο πορευομενος ο τετ. ουτος 15. οπι της τρυφης

οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθ-
 νεῖσθε. ¹⁸ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιή- 18
 σωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. ¹⁹ καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα 19
 τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγεν αὐτὰ
 πρὸς τὸν Ἀδὰμ ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἔαν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ
 ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. ²⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς 20
 κτήνεσι καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ·
 τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὐρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ. ²¹ καὶ ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν 21
 ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὑπνωσε· καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ καὶ ἀνεπλή-
 ρωσε σὰρκα ἀντ' αὐτῆς. ²² καὶ ὠκοδόμησεν ὁ θεὸς τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν 22
 ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ, εἰς γυναῖκα· καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἀδὰμ. ²³ καὶ εἶπεν 23
 Ἀδὰμ Τοῦτο νῦν ὅσπου ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου·
 αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη. ²⁴ Ἐνεκεν τούτου 24
 καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσε-
 ται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σὰρκα μίαν.

III.

Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὃ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦσχύ-
 νοντο. ὁ δὲ ὄφεις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὧν
 ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν ὁ ὄφεις τῇ γυναικί· Τί ὅτι εἶπεν ὁ θεός Οὐ
 μὴ φάγητε ἀπὸ παντός ξύλου τοῦ παραδείσου; ² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει 2
 Ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγόμεθα· ³ ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ 3
 τοῦ ξύλου ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός Οὐ φάγεσθε ἀπ'
 αὐτοῦ οὐδὲ μὴ ἄψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ ὄφεις τῇ γυ- 4
 ναικί Οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε· ⁵ ἦδει γὰρ ὁ θεός ὅτι ἢ ἂν ἡμέρα φάγητε 5
 ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώ-
 σκοντες καλὸν καὶ πονηρόν. ⁶ καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρώσιν, 6
 καὶ ὅτι ἀρεστόν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν καὶ ὠραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι, καὶ
 λαβροῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ'
 αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. ⁷ καὶ διηνοιχθήσαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν 7
 ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἐβράβησαν φύλλα συκῆς καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.
⁸ καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ 8
 τὸ δειλινόν· καὶ ἐκρύβησαν ὃ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου
 τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου. ⁹ καὶ ἐκάλεσε κύριος ὁ θεός τὸν 9
 Ἀδὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀδὰμ, ποῦ εἶ; ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τῆς φωνῆς σου 10
 ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθητι ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ
 ἐκρύβην. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνός εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ 11
 τοῦ ξύλου οὐ ἐνετείλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες;
¹² καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ Ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ 12
 τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός τῇ γυναικί· Τί τοῦτο ἐποίη- 13
 σας; καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Ὁ ὄφεις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος 14
 ὁ θεός τῷ ὄφει Ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτη-
 νῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ
 τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῆ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁵ καὶ 15
 ἔχθραν θήσω ἀνά μέσον σου καὶ ἀνά μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνά μέσον τοῦ
 σπέρματος σου καὶ ἀνά μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφα-
 λήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν. ¹⁶ καὶ τῇ γυναικί εἶπε Πληθύνων πλη- 16

17. ημ. φαγησθε 19. ον. αυτου 20. τω τε 22. κύριος ο θε. 23. * οπι
 οσπου ... αυτ. ελημφθη αυτη 24. προσκολλ. τη γυναικι αυτ. III. 1. * του εν
 τω παραδεισω(?) 2. ** απο παντος ξυλου ... φαγομεθα 3. απο δε καρπου ...
 εμμεσω 5. οτι εν η ... φαγησθε 6. ιδεν ... οπι απο 8. την φωνην ... εμμεσω
 10. την φωνην 11. οπι ο θεος 14. * οπι των επι

4 Γενεσις 3, 17. Adam et Eva extra paradisum. Cain et Abel.

θυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμὸν σου· ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς
 17 τὸν ἄνδρα σου ἢ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτὸς σου κυριεύσει. ¹⁷ τῷ δὲ Ἀδὰμ ^{Co. 11, 3}
 εἶπεν Ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικὸς σου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ
 ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἢ
 γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φαγῆ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου·
 18 ¹⁸ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῆ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ¹⁹ ἐν
 19 ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγῆ τὸν ἄρτον σου ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν
 20 γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση. ²⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ
 21 τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων. ²¹ καὶ
 ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους,
 22 καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς. ²² καὶ εἶπεν ὁ θεὸς Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν
 τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν· καὶ νῦν μὴ ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 23 καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²³ καὶ
 ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι
 24 τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. ²⁴ καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ καὶ κατώκισεν αὐτὸν ἀπέ-
 ναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ Χερουβιμ καὶ τὴν φλογίνην
 ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

IV.

Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κάιν.
 2 καὶ εἶπεν Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. ² καὶ προσέζηκε τεκεῖν τὸν ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ τὸν Ἀβελ. καὶ ἐγένετο Ἀβελ ποιμὴν προβάτων· Κάιν δὲ ἦν ἐργα-
 3 ζόμενος τὴν γῆν. ³ καὶ ἐγένετο μετ' ἡμέρας ἤνεγκε Κάιν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς
 4 γῆς θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁴ καὶ Ἀβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν
 προβάτων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν στεατῶν αὐτῶν. καὶ ἐπέιδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἀβελ ^{He. 11, 4}
 5 καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ. ⁵ ἐπὶ δὲ Κάιν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσ-
 6 ἔσχε. καὶ ἐλυπήθη Κάιν λίαν καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ⁶ καὶ εἶπε
 κύριος ὁ θεὸς τῷ Κάιν Ἴνα τί περιλύπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσ-
 7 ωπόν σου; ⁷ οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἡμαρτες; ἡσύ-
 8 χασον· πρὸς σὲ ἢ ἀποστροφή αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ. ⁸ καὶ εἶπε Κάιν ^{Mi. 23, 35. He. 12, 24.}
 πρὸς Ἀβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδῖον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
 εἶναι αὐτούς ἐν τῷ πεδίῳ ἀνέστη Κάιν ἐπὶ Ἀβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέ-
 9 κτεινεν αὐτόν. ⁹ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Κάιν Ποῦ ἔστιν Ἀβελ ὁ ἀδελ-
 10 φός σου; καὶ εἶπεν Οὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμι ἐγώ; ¹⁰ καὶ
 εἶπε κύριος Τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με ἐκ
 11 τῆς γῆς. ¹¹ καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς
 12 δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρὸς σου. ¹² ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν,
 καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ
 13 τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶπε Κάιν πρὸς κύριον τὸν θεὸν Μείζων ἢ αἰτία μου τοῦ
 14 ἀφεθῆναι με. ¹⁴ εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ
 προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ
 15 ἔσται πᾶς ὁ εὐρίσκων με ἀποκτενεῖ με. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς Οὐχ
 οὕτω· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάιν ἐπτά ἐκδικούμενα παραλύσει. καὶ ἔθετο κύριος
 ὁ θεὸς σημεῖον τῷ Κάιν τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὐρίσκοντα αὐτόν.
 16 ¹⁶ ἐξῆλθε δὲ Κάιν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Ναϊθ κατέναντι
 17 Ἐδέμ. ¹⁷ καὶ ἔγνω Κάιν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνώχ.
 καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν· καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ

19. ελημφθης 20. ομη αυτου... οτι αυτη μητ. 22. κυριος ο θεος...
 τ. χειρα και λαβη του 23. ελημφθη 24. χερουβιν IV. 1. και συνελαβεν
 και 5. ελυπησεν τον ... ομη αυτου 8. και ανεστη 9. ομη κυριος ... ο δε
 ειπεν 10. κ. ε. ο θεος τι εποιησας 11. συ επι της 12. οτι εργα 13. προς
 τον κυριον· μειζ. 14. εκβαλεις 15. ουτως

αὐτοῦ Ἐνώχ. ¹⁸ ἐγεννήθη δὲ τῷ Ἐνώχ Γαιδάδ, καὶ Γαιδάδ ἐγέννησε τὸν Μα- 18
 λελεήλ, καὶ Μαλελεήλ ἐγέννησε τὸν Μαβουσαά, καὶ Μαβουσαά ἐγέννησε τὸν
 Λάμεχ. ¹⁹ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ Ἀδά, καὶ 19
 ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Σελλά. ²⁰ καὶ ἔτεκεν Ἀδά τὸν Ἰωβήλ· οὗτος ἦν πατὴρ 20
 οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. ²¹ καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰουβάλ· 21
 οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. ²² Σελλά δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε 22
 τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ Θόβελ
 Νοεμά. ²³ εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναῖξιν, Ἀδά καὶ Σελλά Ἀκούσατέ 23
 μου τῆς φωνῆς, γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα
 ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοὶ καὶ νεανίσκον εἰς μῶλωπα ἐμοί· ²⁴ ὅτι ἐπτάκις 24
 ἐκδεδίχεται ἐκ Καῖν, ἐκ δὲ Λάμεχ ἐβδομηκοντάκις ἐπτά. ²⁵ ἔγνω δὲ Ἀδάμ 25
 Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ Σήθ λέγουσα Ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ
 Ἀβελ, ὃν ἀπέκτεινε Καῖν. ²⁶ καὶ τῷ Σήθ ἐγένετο υἱός, ἐπωνόμασε δὲ τὸ 26
 ὄνομα αὐτοῦ Ἐνώς· οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ.

V.

Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ,
 κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ² ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εὐλό- 2
 γησεν αὐτοὺς. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδάμ, ἡ ἡμέρα ἐποίησεν αὐ-
 τοὺς. ³ ἔζησε δὲ Ἀδάμ τριάκοντα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν 3
 ἰδέαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 Σήθ. ⁴ ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδάμ ὡς ἔζησε μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν 4
 Σήθ ἔτη ἐπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁵ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι 5
 αἱ ἡμέραι Ἀδάμ ὡς ἔζησε τριάκοντα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. ⁶ ἔζησε 6
 δὲ Σήθ πέντε καὶ διακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώς. ⁷ καὶ ἔζησε Σήθ 7
 μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν Ἐνώς ἐπτά ἔτη καὶ ἐπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν
 υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁸ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σήθ δώδεκα καὶ ἐννα- 8
 κόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε. ⁹ καὶ ἔζησεν Ἐνώς ἔτη ἑκατὸν ἐνενηκόντα καὶ ἐγέν- 9
 νησε τὸν Καϊνᾶν. ¹⁰ καὶ ἔζησεν Ἐνώς μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν Καϊνᾶν 10
 πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἐπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹¹ καὶ 11
 ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνώς πέντε ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε. ¹² καὶ 12
 ἔζησε Καϊνᾶν ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. ¹³ καὶ 13
 ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν Μαλελεήλ τεσσαράκοντα καὶ ἐπτα-
 κόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹⁴ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι 14
 Καϊνᾶν δέκα ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε. ¹⁵ καὶ ἔζησε Μαλελεήλ πέντε 15
 καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ. ¹⁶ καὶ ἔζησε Μαλελεήλ 16
 μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν Ἰάρεδ ἔτη τριάκοντα καὶ ἐπτακόσια, καὶ ἐγέν-
 νησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹⁷ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεήλ ἔτη 17
 πέντε καὶ ἐνενηκόντα καὶ ὀκτακόσια, καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ 18
 καὶ ἐξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ. ¹⁹ καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ 19
 μετὰ τὸ γεννησθαι αὐτόν τὸν Ἐνώχ ὀκτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ
 θυγατέρας. ²⁰ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ ἐννα- 20

18. εγεννηθη... τον μαϊηλ· και μαϊηλ. 20. ιωβελ... ην ο πατηρ
 22. ετεκε και αυτη V. 2. ** τ. ονομ. αυτων 3. διακοσ. κ. τριακ...
 ειδεαν 4. ** οπι ας εζησε... επτακ. ετη 5. εννακ. κ. τριακ. 6. διακ. κ.
 πεντ. 7. επτακ. κ. επτ. 8. εννακοσ. και (** οπι και) δωδ. 9. εκατ. ενε-
 νηκ. ετη 10. επτακοσ. κ. δεκαπεντε ετη 11. εννακοσ. κ. πεντ. ετη 12.
 εκατον εβδομηκ. ετη 13. επτακοσ. κ. τεσσερακ. ετη 14. εννακοσ. κ. δεκ.
 ετη 15. εκατον και εξηκ. πεντε ετη 16. επτακ. κ. τριακ. ετη 17. οκτακ.
 κ. ενενηκ. πεντ. ετη 18. ιαρετ... εκατ. κ. εξηκ. δυο ετη 20. εννακ. κ.
 εξηκ. δυο ετη

21 κόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε. ²¹ καὶ ἔζησεν Ἐνώχ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν
 22 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Μαθουσαάλα. ²² εὐηρέστησε δὲ Ἐνώχ τῷ θεῷ μετὰ τὸ
 γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσαάλα διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγα-
 23 τέρας. ²³ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνώχ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τρια-
 24 κόσια ἔτη. ²⁴ καὶ εὐηρέστησεν Ἐνώχ τῷ θεῷ· καὶ οὐχ εὐρίσκετο, ὅτι μετέ-He.11.5.
 25 θηκεν αὐτὸν ὁ θεός. ²⁵ καὶ ἔζησε Μαθουσαάλα ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκα-
 26 τὸν καὶ ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. ²⁶ καὶ ἔζησε Μαθουσαάλα μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν
 27 τὸν Λάμεχ δύο καὶ ὀκτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ²⁷ καὶ
 ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσαάλα ὡς ἔζησεν ἑννέα καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑννα-
 28 κόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε. ²⁸ καὶ ἔζησε Λάμεχ ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκα-
 29 τὸν ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ²⁹ καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε λέγων
 Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χει-
 30 ρῶν ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς κατηράσατο κύριος ὁ θεός. ³⁰ καὶ ἔζησε Λάμεχ
 μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Νῶε πεντακόσια καὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτη, καὶ
 31 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ³¹ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ ἑπτα-
 κόσια καὶ πενήκοντα τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε.

VI.

Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων καὶ ἐγέννησε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σήμ, τὸν
 Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. καὶ ἐγένετο ἡλίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ
 2 τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. ² ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς
 θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαὶ εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πα-
 3 σῶν ὧν ἐξελέξαντο. ³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός Οὐ μὴ καταμείνη τὸ πνεῦμά
 μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας·
 4 ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη. ⁴ οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς
 γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ μετ' ἐκεῖνο ὡς ἂν εἰσπορευόντο οἱ υἱοὶ τοῦ
 θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννώσαν αὐτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν
 5 οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. ⁵ ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεός *Mi. 21,
 ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖ- 37. *Lc.
 6 ται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας· ⁶ καὶ *1 Pe. 3,
 7 ἐνεθυμήθη ὁ θεός ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενόηθη. ⁷ καὶ 20. *2Pe.
 εἶπεν ὁ θεός Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς,
 ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι
 8 ἐνεθυμήθη ὅτι ἐποίησα αὐτούς. ⁸ Νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ.
 9 ⁹ αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ *Mi. 21,
 10 αὐτοῦ· τῷ θεῷ εὐηρέστησε Νῶε. ¹⁰ ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σήμ, 37. *Lc.
 11 τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. ¹¹ ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ 17, 26.
 12 γῆ ἀδικίας. ¹² καὶ εἶδε κύριος ὁ θεός τὴν γῆν, καὶ ἦν κατεφθαρμένη, ὅτι
 13 κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός
 14 ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφείρω αὐτούς καὶ τὴν γῆν. ¹⁴ ποιήσον οὖν σεαυ-
 τῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσσιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτόν, καὶ ἀσφαλ-
 15 τώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ. ¹⁵ καὶ οὕτως ποιήσεις τὴν κιβω-
 16 τόν· τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πενήκοντα πήχεων τὸ
 πλάτος, καὶ τριάκοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. ¹⁶ ἐπισυναῶν ποιήσεις τὴν

21. εκατ. κ. εξηκ. πεντε ετη 23. τριακ. εξηκ. πεντ. ετη 24. ηυρι-
 σκετο διοτι 25. εκατ. κ. εξηκ. (** ογδοηκ.) επτα ετη 26. ** επτακοσια
 και ογδοηκοντα δυο ετη 27. εννακροσ. κ. εξηκ. εννεα ετη 28. εκατ. ογδοηκ.
 οκτ. ετη 30. οση και ηητε πεντε VI. 1. εγενν. νωε τρ... τον χαφ...
 γεινεσθαι... εγεννηθησαν 2. δε οι αγγελιοι του 4. εγενν. εαυτοις 7. εως
 των πετειν. ... οτι εθυμωθη 10. τον χαφ 12. ιδεν 13. κ. ειπ. ο θεος
 προς νωε 15. ουτως

κιβωτόν, και εις πηχυν συντελέσεις αυτην ανωθεν· την δε θύραν της κιβωτου ποιήσεις εκ πλαγιων, καταγαια διώροφα και τριώροφα ποιήσεις αυτην. ¹⁷ εγω ¹⁷ δε ιδου επαγω τον κατακλυσμον υδωρ επι την γην, καταφθειραι πασαν σαρκα εν η εστι πνευμα ζωης υποκατω του ουρανου· και οσα αν η επι της γης τελευτήσκει. ¹⁸ και στησω την διαθήκην μου μετα σου· εισελεύση δε εις την ¹⁸ κιβωτόν, συ και οι υιοι σου και η γυνή σου και αι γυναικες των υιων σου μετα σου. ¹⁹ και απο παντων των κτηνων και απο παντων των ερπετων και ¹⁹ απο παντων των θηριων και απο πασης σαρκος, δυο δυο απο παντων εισαξεις εις την κιβωτον ενα τρέφης μετα σεαυτου· αρσεν και θηλυ εσονται. ²⁰ απο παντων των ορνέων των πετεινων κατα γενος και απο παντων των ²⁰ κτηνων κατα γενος και απο παντων των ερπετων των ερπόντων επι της γης κατα γενος αυτων, δυο δυο απο παντων εισελεύσονται προς σε τρέφειν μετα σου, αρσεν και θηλυ. ²¹ συ δε λήψη σεαυτω απο παντων των βρωμάτων α ²¹ εδεσθε και συναξεις προς σεαυτον, και εσται σοι και εκεινοις φαγειν. ²² και ²² εποίησε Νωε παντα οσα ενετείλατο αυτω κυριος ο θεος, ουτως εποίησε.

VII.

Και ειπε κυριος ο θεος προς Νωε Ειξελθε συ και πας ο οικος σου εις την κιβωτον, οτι σε ειδον δικαιον εναντιον μου εν τη γενεα ταυτη. ² απο δε ² των κτηνων των καθαρων εισαγαγε προς σε επτα επτα αρσεν και θηλυ, απο δε των κτηνων των μη καθαρων δυο δυο αρσεν και θηλυ· ³ και απο των πε- ³τεινων του ουρανου των καθαρων επτα επτα αρσεν και θηλυ, και απο παντων των πετεινων των μη καθαρων δυο δυο αρσεν και θηλυ, διαθρέψαι σπερμα επι πασαν την γην. ⁴ ετι γαρ ημερων επτα εγω επαγω υετον επι την γην τεσσαρα- ⁴κοντα ημερας και τεσσαρακοντα νυκτας, και εξαλειψω παν το αναστημα ο εποίησα απο προσωπου πασης της γης. ⁵ και εποίησε Νωε παντα οσα ενετείλατο ⁵ αυτω κυριος ο θεος. ⁶ Νωε δε ην ετων εξακοσιων και ο κατακλυσμος του υδατος ⁶ εγενετο επι της γης. ⁷ εισηλθε δε Νωε και οι υιοι αυτου και η γυνή αυτου και ⁷ αι γυναικες των υιων αυτου μετ αυτου εις την κιβωτον δια το υδωρ του κατακλυσμου. ⁸ και απο των πετεινων των καθαρων και απο των πετεινων των μη ⁸καθαρων, και απο παντων των ερπόντων επι της γης ⁹ δυο δυο εισηλθον προς ⁹ Νωε εις την κιβωτον, αρσεν και θηλυ, καθα ενετείλατο ο θεος τω Νωε. ¹⁰ και ¹⁰ εγενετο μετα τας επτα ημερας και το υδωρ του κατακλυσμου εγενετο επι της ¹¹ γης. ¹¹ εν τω εξακοσιοστω ετει εν τη ζωη του Νωε του δευτερου μηνος, εβδομη ¹¹ και εικαδι του μηνος· τη ημερα ταυτη εβραγησαν πασαι αι πηγαι της αβυσσου, και οι καταβραχται του ουρανου ηνεωχθησαν· ¹² και εγενετο ο υετος επι της ¹² γης τεσσαρακοντα ημερας και τεσσαρακοντα νυκτας. ¹³ εν τη ημερα ταυτη εις- ¹³ ηλθε Νωε, Σημ, Χαμ, Ιαφεθ, οι υιοι Νωε, και η γυνή Νωε και αι τρεις ¹⁴ γυναικες των υιων αυτου μετ αυτου εις την κιβωτον. ¹⁴ και παντα τα θηρια ¹⁴ κατα γενος και παντα τα κτηνη κατα γενος και παν ερπετον κινουμενον επι της ¹⁵ γης κατα γενος και παν ορνεον πετεινον κατα γενος αυτου ¹⁵ εισηλθον προς Νωε ¹⁵ εις την κιβωτον, δυο δυο αρσεν και θηλυ απο πασης σαρκος εν ω εστι πνευμα ζωης. ¹⁶ και τα εισπορευόμενα αρσεν και θηλυ απο πασης σαρκος εισηλθε, ¹⁶ καθα ενετείλατο ο θεος τω Νωε· και εκλεισε κυριος ο θεος την κιβωτον εξωθεν αυτου. ¹⁷ και εγενετο ο κατακλυσμος τεσσαρακοντα ημερας και τεσσαρακοντα ¹⁷

17. εν η εστιν εν αυτη ... οσα εαν 18. τ. διαθ. μ. προς σε 21. λημψη VII. 4. τεσσερακοντα bis ... ομ πασης 6. κ. ο κατακλυσμος ην επι 8. ο. κ. απο τ. πετειν. και α. τ. κτην. των καθαρ. κ. α. τ. κτην. των μη καθ. και α. τ. πετεινων και απο παντ. τ. ερπ. των επι 9. ενετ. αυτω ο θ. 11. καταραχται 12. τεσσερακοντα bis 13. ομ οι 14. ομ ορνεον... ομ αυτου 17. επι της γης τεσσερακ. η. κ. τεσσερακ. ν. επι τ. γ. κ. επληθυνθη.

νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτόν, καὶ
 18 ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς
 19 γῆς. καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. ¹⁹ τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφό-
 δρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ ἃ ἦν ὑποκάτω
 20 τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰ πεντεκαίδεκα πῆχεις ὑπεράνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψε
 21 πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ. ²¹ καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν
 πετεινῶν καὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν θηρίων, καὶ πᾶν ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς
 22 γῆς καὶ πᾶς ἄνθρωπος· ²² καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς καὶ πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς
 23 ξηρᾶς ἀπέθανε. ²³ καὶ ἐξῆλειψε πᾶν τὸ ἀνάστημα ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς,
 ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ ἔρπετῶν καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ
 ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ
 24 κιβωτῷ. ²⁴ καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πενήκοντα.

VIII.

Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων καὶ πάντων τῶν
 κτηνῶν καὶ πάντων τῶν πετεινῶν καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ὅσα ἦν
 μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ἐπήγαγεν ὁ Θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκό-
 2 πασε τὸ ὕδωρ. ² καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου καὶ οἱ καταβράχται
 3 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ³ καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ
 πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἤλαττονούτο τὸ ὕδωρ μετὰ πενήκοντα καὶ ἑκα-
 4 τὸν ἡμέρας. ⁴ καὶ ἐκάτισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι
 5 τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. ⁵ τὸ δὲ ὕδωρ ἤλαττονούτο ἕως τοῦ δεκάτου
 μηνός· καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ
 6 τῶν ὀρέων. ⁶ καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέωξε Νῶε τὴν θυρίδα
 7 τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα· ⁷ καὶ ἐξελθὼν οὐκ ἀνέστρε-
 8 ψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ⁸ καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν
 9 ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ⁹ καὶ οὐχ εὐρούσα ἡ πε-
 ριστερὰ ἀνάκρουσεν τοῖς ποσὶν αὐτῆς ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι
 ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἔλαβεν αὐτὴν
 10 καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. ¹⁰ καὶ ἐπισχῶν ἔτι ἡμέρας
 11 ἐπτὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹ καὶ ἀνέστρεψε
 πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἑσπέραν, καὶ εἶχε φύλλον ελαίας κάρφος ἐν τῷ
 12 στόματι αὐτῆς· καὶ ἔγνω Νῶε ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹² καὶ ἐπι-
 σχῶν ἔτι ἡμέρας ἐπτὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ οὐ προς-
 13 ἔθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. ¹³ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ
 ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνός μιᾶ τοῦ μηνός, ἐξέλειπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ
 τῆς γῆς· καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ εἶδεν ὅτι
 14 ἐξέλειπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ¹⁴ ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐξηράνθη ἡ
 15 γῆ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Νῶε λέγων
 16 ¹⁶ Ἐξελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ, σὺ καὶ ἡ γυνὴ σου καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ γυναῖκες
 17 τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, ¹⁷ καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα
 σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν· καὶ πᾶν ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἐξά-
 18 γαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ ἀξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἐξῆλθε
 Νῶε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ'

19. σφ. σφοδρως ... επεκαλ. 20. δεκαπεντε π. επανω 22. πας ος ην
 23. αναστεμα ... πασης τ. γης ... εξηλειφθησ. VIII. 1. εμνησθη ... οπι τ. ερποντ.
 2. απεκαλυφθησαν ... καταραχται 3. γης· ενεδιδου το υδωρ και ηλαττ. μετα
 5. υδ. πορευομενον ηλαττ... μηνος· εν δε τω ενδεκατω 6. τεσσαρακοντα...
 κορακα του ιδειν ει κεκοπακεν το υδωρ· και εξ. 7. ουχ υπεστρεψεν 9. επι
 παντι προσωπω πασης τ. γ... τ. χειρ. αυτου 13. του μηνος του πρωτου...
 εξελειπεν bis ... *· οπι ην εποιησε 14. τω μηνι τω δευτερ. εβδ. κ. εικ.
 τ. μην. εξηρ. η γη 15. τω νωε 17. εξαγαγ. μετα σου 18. *οπι μετ αυτου

αὐτοῦ· ¹⁹ καὶ πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ¹⁹
 ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν ἐξήλθουσαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ.
²⁰ καὶ ὠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν ²⁰
 κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγ-
 κεν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹ καὶ ὠσφράνθη κύριος ὁ θεὸς ὁσμὴν ²¹
 εὐωδίας, καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς διανοηθεὶς Οὐ προσθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν
 γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς
 ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ· οὐ προσθήσω οὖν ἔτι κατὰξαι πᾶσαν σάρκα
 ζῶσαν καθὼς ἐποίησα. ²² πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς σπέρμα καὶ θερισμὸς, ψυ- ²²
 χος καὶ καῦμα, θερος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

IX.

Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύ-
 ξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς.
² καὶ ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐπὶ πάντα ²
 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πάντας
 τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χεῖρας ὑμῶν δέδωκα. ³ καὶ πᾶν ἔρπετόν ὃ ἐστὶ ³
 ζῶν ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. ⁴ πλὴν ⁴
 κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε· ⁵ καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ⁵
 ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου
^{1p 13,} ^{10.} ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ⁶ ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου ἀντὶ ⁶
 τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον.
⁷ ὑμεῖς δὲ ἀλύξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύ- ⁷
 σατε αὐτῆς. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ λέγων ⁸
⁹ Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μετ' ⁹
 ὑμᾶς ¹⁰ καὶ πάση ψυχῇ ζώσῃ μετ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ ¹⁰
 πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς ὅσα ἐστὶ μετ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελεθόντων ἐκ
 τῆς κιβωτοῦ. ¹¹ καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ¹¹
 πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ οὐκέτι ἔσται κατακλυσμὸς
 ὕδατος καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. ¹² καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε Τοῦτο ¹²
 τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνά μέσον
 πάσης ψυχῆς ζώσης ἣ ἐστὶ μετ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰωνίους· ¹³ τὸ τόξον μου τί- ¹³
 θημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς
 γῆς. ¹⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν ὀφθήσεται τὸ τόξον ¹⁴
 ἐν τῇ νεφέλῃ, ¹⁵ καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἣ ἐστὶν ἀνά μέσον ἐμοῦ ¹⁵
 καὶ ὑμῶν καὶ ἀνά μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· καὶ οὐκ ἔσται ἔτι
 τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. ¹⁶ καὶ ἔσται τὸ τόξον ¹⁶
 μου ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνά μέσον ἐμοῦ
 καὶ τῆς γῆς καὶ ἀνά μέσον ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς.
¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης ἧς διεθέμην ἀνά ¹⁷
 μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνά μέσον πάσης σαρκὸς ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ ἦσαν δὲ οἱ ¹⁸
 υἱοὶ Νῶε οἱ ἐξελεθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ· Χάμ δὲ ἦν πατὴρ
 Χαναάν. ¹⁹ τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Νῶε· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ¹⁹
 γῆν. ²⁰ καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. ²⁰
²¹ καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²¹

20. θυσ. τῷ θεῷ· καὶ ... om εις 21. ετι του καταρ... om αυτου
 IX. 1. ηυλογησεν 2. υμων και ο φοβ. εσται ... γης και επι π. τ. ορνεα
 τ. ουρ... * om επι ultim. 3. εδωκα 5. * εκζητησω· εκ χ. π. τ. θ. εκξ. α.
 7. και πληθυνεσθε επι της γης pro κ. κατακυρ. αυτ. 9. om και ... εγω ιδου
 10. * απ. των κτην. (?) ... om εστι 11. ουκ εσται ετι ... υδατ. του καταφθ.
 14. τ. τοξ. μου εν 16. * οψ. αυτην sive αυτο του μν. (?) ... om και της
 γης ... μεσ. πασης ψυχ. 18. om δε ante ην 19. οι υιοι

22 ²² καὶ εἶδε Χάμ ὁ πατὴρ Χαναάν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν
 23 ἀνήγγειλε τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. ²³ καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ
 ἱμάτιον ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς καὶ
 24 συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθο-
 25 φανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. ²⁴ ἐξένηψε δὲ Νῶε ἀπὸ
 26 τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. ²⁵ καὶ εἶπεν
 26 Ἐπικατάρατος Χαναάν παῖς· οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ²⁶ καὶ εἶπεν
 27 Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σὴμ, καὶ ἔσται Χαναάν παῖς οἰκέτης αὐτοῦ.
 28 ²⁷ πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σὴμ· καὶ
 29 γενηθήτω Χαναάν παῖς αὐτοῦ. ²⁸ ἔζησε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη
 29 τριακόσια πενήκοντα. ²⁹ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἑνακόσια πενή-
 κοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

X.

Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ· καὶ ἐγεννήθησαν
 2 αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν. ² υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ καὶ Μαγῶγ καὶ Μαδοὶ
 3 καὶ Ἰωῦάν καὶ Ἐλισά καὶ Θοβέλ καὶ Μοσόχ καὶ Θείρας. ³ καὶ υἱοὶ Γαμέρ·
 4 Ἀσχανάζ καὶ Ῥιφάθ καὶ Θοργαμά. ⁴ καὶ υἱοὶ Ἰωῦάν· Ἐλισά καὶ Θάρσεις,
 5 Κήτιοι, Ῥόδιοι. ⁵ ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·
 6 ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ⁶ υἱοὶ
 7 δὲ Χάμ· Χοὺς καὶ Μεσραῖν, Φοῦδ καὶ Χαναάν. ⁷ υἱοὶ δὲ Χοὺς· Σαβὰ καὶ
 8 Εὐιλὰ καὶ Σαβαθαὶ καὶ Ῥεγμαὶ καὶ Σαβαθακά. υἱοὶ δὲ Ῥεγμαὶ· Σαβὰ καὶ Δα-
 9 δάν. ⁸ Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς.
 9 ⁹ οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐρούσιν Ὡς Νε-
 10 βρώδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
 11 Βαβυλῶν καὶ Ὀρέχ καὶ Ἀρχαδ καὶ Χαλάννη ἐν τῇ γῇ Σενναάρ. ¹¹ ἐκ τῆς γῆς
 12 ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσοῦρ· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Νινευὶ καὶ τὴν Ῥομβώθ πόλιν καὶ
 13 τὴν Χαλάχ ¹² καὶ τὴν Δασή, ἀνὰ μέσον Νινευὶ καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ· αὕτη ἡ
 14 πόλις μεγάλη. ¹³ καὶ Μεσραῖν ἐγέννησε τοὺς Λουδιεῖμ καὶ τοὺς Νεφθαλεῖμ καὶ
 15 τοὺς Ἐνεμετιεῖμ καὶ τοὺς Λαβιεῖμ καὶ τοὺς Πατροσωνιεῖμ ¹⁴ καὶ τοὺς Χασμω-
 16 νιεῖμ, ὃν ἐξῆλθε Φυλιστιεῖμ, καὶ τοὺς Γαφθοριεῖμ. ¹⁵ Χαναάν δὲ ἐγέννησε
 16 τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαιῖον καὶ τὸν
 17 Ἀμορραῖον καὶ τὸν Γεργεσαιῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἀρουκαῖον ¹⁷ καὶ τὸν
 18 Ἀσενναῖον καὶ τὸν Ἀράδιον καὶ τὸν Σαμαραῖον καὶ τὸν Ἀμαζί. ¹⁸ καὶ μετὰ
 19 τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χανααναίων· ¹⁹ καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χανα-
 20 ναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως ἔλθειν εἰς Γεραρὰ καὶ Γαζάν, ἕως ἔλθειν ἕως Σοδόμων
 21 καὶ Γομορράς, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωῖμ ἕως Δασά. ²⁰ οὗτοι υἱοὶ Χάμ ἐν ταῖς φυλαῖς
 22 αὐτῶν, κατὰ γλῶσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.
 21 ²¹ καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἐβερ, ἀδελφῷ Ἰά-
 22 φεθ τοῦ μείζονος. ²² υἱοὶ Σὴμ· Ἐλάμ καὶ Ἀσσοῦρ καὶ Ἀρφαξὰδ καὶ Λοῦδ καὶ
 23 Ἀράμ καὶ Καῖνᾶν. ²³ καὶ υἱοὶ Ἀράμ· Οὐζ καὶ Οὐλ καὶ Γατέρ καὶ Μοσόχ.
 24 ²⁴ καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καῖνᾶν, καὶ Καῖνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά, Σαλά
 25 δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐβερ. ²⁵ καὶ τῷ Ἐβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἐνὶ
 Φαλέγ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐ-

23. επεστηκαν ... οπισθοφανως ... αυτων οπισ -- φανες. 26. οπι οικετης
 27. παις αυτων 28. τριακ. πεντηκ. ετη X. 1. εγεννηθησαν 2. μαδαι
 3. θεργαμα 4. θαρσις 7. ρεγγμα bis ... σαβακαθα 10. σεννααρ 11. νι-
 νευη ... ρομβως ... και χαλαχ 12. δασεμ ... νινευη ... η μεγαλη 13. νεφ-
 θαλειμ ... αινεμετιεμ 14. οβ. εξηλθ. εκειθεν ... χαφθοριεμ 15. οπι αυτου
 19. εγενοντο ... οπι των 21. εγεννηθη 22. αιλαμ ... * και αραμων, omisso
 και καιναν 23. ως προ ουζ ... γαθερ 24. * οπι τον primum (?) ... καιναμ
 bis 25. φαλεχ

του Ἰεκτάν. ²⁶ Ἰεκτάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδάδ καὶ Σαλέϛ καὶ τὸν Σαρμώϛ ²⁶
καὶ Ἰαράχ ²⁷ καὶ Ὀδορρά καὶ Αἰβήλ καὶ Δεκλά ²⁸ καὶ Εὐάλ καὶ Ἀβιμαέλ καὶ ²⁷ ²⁸
Σαβά ²⁹ καὶ Οὐφειρ καὶ Εὐειλά καὶ Ἰωβάβ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. ³⁰ καὶ ²⁹ ³⁰
ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἀπὸ Μασσῆ ἕως ἐλθεῖν εἰς Σαφηρά ὄρος ἀνατολῶν.
³¹ οὗτοι υἱοὶ Σῆμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις ³¹
αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ³² αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις ³²
αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἔθνῶν ἐπὶ τῆς
γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

XI.

Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἐν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κι- ²
νῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν εὐρον πεδίον ἐν γῆ Σεναάρ καὶ κατώκησαν ἐκεῖ.
³ καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ Δεῦτε πλινθεύσωμεν πλίνθους καὶ ὀπτῆ- ³
σωμεν αὐτάς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον, καὶ ἄσφαλτος ἦν
αὐτοῖς ὁ πηλός. ⁴ καὶ εἶπαν Δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὐ ⁴
ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ δια-
σπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ⁵ καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν ⁵
πόλιν καὶ τὸν πύργον ὃν ὀικοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁶ καὶ εἶπε κύριος ⁶
Ἰδοὺ γένος ἐν καὶ χεῖλος ἐν πάντων· καὶ τούτο ἤρξαντο ποιῆσαι, καὶ νῦν οὐκ
ἐκλείψει ἀπ' αὐτῶν πάντα ὅσα ἂν ἐπαυῶνται ποιεῖν. ⁷ δεῦτε καὶ καταβάντες συγ- ⁷
χέωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ
πλησίον. ⁸ καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ⁸
καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. ⁹ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ⁹
ὄνομα αὐτῆς Σύγγυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε κύριος τὰ χεῖλη πάσης τῆς γῆς, καὶ
ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ¹⁰ καὶ αὗται αἱ ¹⁰
γενέσεις Σῆμ καὶ ἦν Σῆμ υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξάδ, δευτέ-
ρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμόν. ¹¹ καὶ ἔζησε Σῆμ μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν ¹¹
Ἀρφαξάδ ἔτη πενταχόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.
¹² καὶ ἔζησεν Ἀρφαξάδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. ¹²
¹³ καὶ ἔζησεν Ἀρφαξάδ μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν ἔτη τετραχόσια, ¹³
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑκατὸν καὶ
τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλά. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐ-
τὸν τὸν Σαλά ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ
ἀπέθανε. ¹⁴ καὶ ἔζησε Σαλά ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐβερ. ¹⁴
¹⁵ καὶ ἔζησε Σαλά μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐβερ τριακόσια τριάκοντα ἔτη, ¹⁵
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ καὶ ἔζησεν Ἐβερ ἑκατὸν ¹⁶
τριακοντατέσσαρα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλέγ. ¹⁷ καὶ ἔζησεν Ἐβερ μετὰ τὸ ¹⁷
γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλέγ ἔτη διακόσια ἐβδομήκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ
θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ καὶ ἔζησε Φαλέγ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ ¹⁸
ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ. ¹⁹ καὶ ἔζησε Φαλέγ μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ ¹⁹
ἑννέα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²⁰ καὶ ²⁰
ἔζησε Ῥαγαῦ ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Σερούχ. ²¹ καὶ ²¹
ἔζησε Ῥαγαῦ μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν τὸν Σερούχ διακόσια ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέν-
νησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ²² καὶ ἔζησε Σερούχ ἑκατὸν τριάκοντα ²²

26. ελμωδ. κ. τον σαλεφ ... ** ασαρμωϛ 27. ιαραδ ... αιζηλ 28. οπι
και ευαλ ... αβιμεηλ κ. σαβευ 30. μασσθε ... σωφρα 31. ουτ. οι υιοι
σηϛ 32. κατ. τα εθνη XI. 2. σεννααρ 3. οπι αυτου 4. ου η κεφ. εστ. ...
ποιησομεν εαυτων ... οπι ημ. 6. εκλ. εξ ... επιϛ. ποιησαι 7. εκ. αυτ.
9. το ονομ. αυτου ... αυτ. κυριος ο θεος επι 10. οπι και ην ... ετων εκατον
11. πενταχοσ. ετη 13. ηδ τετραχοσια ηδδ τριακοντα ... εκατον τριακ. ετη
16. τεσσερα ... φαλεχ 17. φαλεχ ... ετη τριαχοσια εβδ. 18. φαλεχ ...
εκατον τριακοντ. ετη 19. φαλεχ ... διαχοσ. ενν. 20. εκατ. τριακ. δυο

12 Γενεσις 11, 22. Abram, Lot, Sara. Abram in Canaan et Aegypto.

23 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ. 23 καὶ ἔζησε Σερούχ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν
24 Ναχώρ ἔτη διακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. 24 καὶ
25 ἔζησε Ναχώρ ἔτη ἑκατὸν ἑβδομηκονταεννέα καὶ ἐγέννησε τὸν Θάρρα. 25 καὶ
ἔζησε Ναχώρ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Θάρρα ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιπέντε, καὶ
26 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. 26 καὶ ἔζησε Θάρρα ἑβδομήκοντα
27 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ καὶ τὸν Ναχώρ καὶ τὸν Ἀρράν. 27 αὐταὶ δὲ αἱ
γενεαίαι Θάρρα· Θάρρα ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ καὶ τὸν Ναχώρ καὶ τὸν Ἀρράν,
28 καὶ Ἀρράν ἐγέννησε τὸν Λῶτ. 28 καὶ ἀπέθανεν Ἀρράν ἐνώπιον Θάρρα τοῦ πα-
29 τρός αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ ἣ ἐγεννήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. 29 καὶ ἔλαβον
Ἄβραμ καὶ Ναχώρ ἑαυτοῖς γυναῖκας· ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἄβραμ Σάρα, καὶ
ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχώρ Μελχά, θυγάτηρ Ἀρράν, καὶ πατὴρ Μελχά καὶ πατὴρ
30 Ἰεσχά. 30 καὶ ἦν Σάρα στειρα καὶ οὐκ ἔτεκνοποιεῖ. 31 καὶ ἔλαβε Θάρρα τὸν
31 Ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὸν Λῶτ υἱὸν Ἀρράν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σά-
ραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα Ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ
τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἦλθον ἕως Χαρράν,
32 καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. 32 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Θάρρα ἐν γῆ Χαρράν δια-
κόσια πέντε ἔτη. καὶ ἀπέθανε Θάρρα ἐν Χαρράν.

XII.

Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἄβραμ· Ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας Act. 7, 3.
σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.
2 καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου,
3 καὶ ἔσῃ εὐλογημένος· 3 καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμέ-
νους σε καταράσομαι, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ga. 3, 8.
4 καὶ ἐπορεύθη Ἄβραμ καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ὤχετο μετ' αὐτοῦ Act. 3, 25.
5 Λῶτ· Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαρράν. 5 καὶ ἔλα- He. 11, 8.
βεν Ἄβραμ Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὸν Λῶτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ὅσα ἐκτήσαντο καὶ πᾶσαν ψυχὴν ἣν ἐκτήσαντο
6 ἐκ Χαρράν, καὶ ἐξῆλθον πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν. 6 καὶ διώδευσεν Ἄβραμ· Act. 7, 4.
τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχέμ, ἐπὶ τὴν δρυὸν τὴν ὑψηλὴν·
7 οἱ δὲ Χανααναῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν. 7 καὶ ὤφθη κύριος τῷ Ἄβραμ καὶ He. 11, 9.
εἶπεν αὐτῷ· Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ
8 Ἄβραμ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. 8 καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος
κατὰ ἀνατολάς Βαιθίλ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθίλ κατὰ
θάλασσαν καὶ Ἀγγαί κατὰ ἀνατολάς· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ
9 κυρίῳ καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου. 9 καὶ ἀπῆρεν Ἄβραμ καὶ πορευ-
10 θῆς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 10 καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ κατέβη
11 Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. 11 ἐγέν-
12 ετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Ἄβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἄβραμ Σάρα τῇ
12 γυναικὶ· Γινώσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ· 12 ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ
13 Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστὶν αὐτή, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περι-
14 ποιήσονται. 13 εἰπὸν οὖν ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμί, ὅπως ἂν εὐ μοι γένηται διὰ σὲ
14 καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἕνεκεν σου. 14 ἐγένετο δὲ ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἄβραμ εἰς

24. om εκατον ... Σαρα 25. Σαρα ... εκατ. εικοσιεννεα 26. Σαρα
27. * Σαρα bis (* Σαρρα) ... Σαρ. δε εγενν. 28. αρρα ενωπ. Σαρρα ...
εγεννηθη 31. Σαρα ... τ. αβρ. τον υι. α... om αβραμ post γυναικα ... εις
την γην ... ηλθεν 32. om πασαι... Σαρα bis ... om γη XII. 1. om κ. δευ.
2. εση ευλογητος 3. ευλογηθησονται 5. την σαρα γυναικ. αυτ. 5. post
χανααν add και ηλθον εις γην χανααν 6. om την γην prius 8. κατ ανα-
τολας bis ... * in fine add τω οφθεντι αυτω sive simile quid (?) 11. τ.
γυναικ. αυτου

Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα. ¹⁵ καὶ 15 ἶδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραὼ καὶ ἐπήνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραὼ καὶ εἰσηγάγον αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ. ¹⁶ καὶ τῷ Ἀβραμ εὐ ἐχρήσαντο δι' αὐτὴν, καὶ ἐγένε- 16 νοντο αὐτῷ πρόβατα καὶ μῶσχοι καὶ ὄνοι καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι καὶ ἡμίονοι καὶ κάμηλοι. ¹⁷ καὶ ἤτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς 17 καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ περὶ Σάρας τῆς γυναικὸς Ἀβραμ. ¹⁸ καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν 18 Ἀβραμ εἶπεν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ὅτι γυνὴ σου ἐστίν; ¹⁹ ἕνα τί εἶπας ὅτι ἀδελφὴ μου ἐστίν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα. καὶ 19 νῦν ἰδοὺ ἡ γυνὴ σου ἐναντί σου, λαβὼν ἀπότρεχε. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ ἀν- 20 δράσει περὶ Ἀβραμ συμπροπέμψαι αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ.

XIII.

Ἀνέβη δὲ Ἀβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ αὐ- τοῦ καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ² Ἀβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτή- 2 νου καὶ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ. ³ καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον ἕως 3 Βαιθλή, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνά μέσον Βαιθλή καὶ ἀνά μέσον Ἀγγαί, ⁴ εἰς τὸν τόπον τοῦ Ψυσιαστηρίου οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν 4 ἀρχήν· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. ⁵ καὶ Λὼτ τῷ συμ- 5 πορευομένῳ μετὰ Ἀβραμ ἦν πρόβατα καὶ βόες καὶ σκηναί. ⁶ καὶ οὐκ ἐχώρει 6 αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλὰ· καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα. ⁷ καὶ ἐγένετο μάχη ἀνά μέσον τῶν ποιμένων τῶν 7 κτηνῶν τοῦ Ἀβραμ καὶ ἀνά μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Λὼτ· οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν. ⁸ εἶπε δὲ Ἀβραμ τῷ Λὼτ 8 Μὴ ἔστω μάχη ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνά μέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀνά μέσον τῶν ποιμένων σοῦ, ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοί ἐσμεν ἡμεῖς. ⁹ οὐκ ἰδοὺ 9 πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστίν; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ. εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιὰ· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιὰ, ἐγὼ εἰς ἀριστερά. ¹⁰ καὶ ἐπάρας Λὼτ τοὺς ὀφθαλ- 10 μούς αὐτοῦ ἐπεῖθε πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζόγορα. ¹¹ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Λὼτ 11 πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀπῆρε Λὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν· καὶ διε- χωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹² Ἀβραμ δὲ κατώκησεν ἐν γῆ 12 Χανανῶν· Λὼτ δὲ κατώκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδό- μοις. ¹³ οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ 13 θεοῦ σφόδρα. ¹⁴ ὁ δὲ θεὸς εἶπε τῷ Ἀβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Λὼτ ἀπ' 14 αὐτοῦ Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν· ¹⁵ ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ἣν σὺ ὄρᾳς, 15 σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. ¹⁶ καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου 16 ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναται τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται. ¹⁷ ἀναστὰς διόδευσον τὴν γῆν εἰς τε τὸ μῆκος 17 αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁸ καὶ ἀποσκηνώσας Ἀβραμ ἐλθὼν κατώκησε παρὰ τὴν δρῦν τὴν Μαμ- 18 βρη, ἣ ἦν ἐν Χεβρώμ· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ψυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

15. εισηγ. αυτ. προς φαραω 16. om και απτε παιδες ei απτε ημιονοι
19. εμαυτ. εις γυναικα ... εναντιον σου 20. συμπροπεμψαι ... οσα ην αυτω
και λωτ μετ αυτου XIII. 4. σκηνην προ αρχην ... το ονομα κυριου
5. κτηνη προ σκηνη 6. πολλα· κ. ουκ εδυναντο κατοικειν αμα 8. τ.
ποιμ. σου κ. α. μ. τ. ποιμ. μου ... ημεις εσμεν 9. και ιδου ... om εστι ...
* om δε 12. ενσκηνωσεν 15. εως του αιωνος 16. αριθμηθησεται 18. μαμ-
βρην ... χεβρων ... om τω

XIV.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφαὶ βασιλέως Σενναάρ καὶ Ἀριώχ βασιλέως Ἐλλασάρ, Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς Ἐλάμ καὶ Θαργάλ βασιλεὺς ἔθνων
 2 ἔποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων καὶ μετὰ Βαρσά βασιλέως
 3 Γομόρρας καὶ μετὰ Σενναάρ βασιλέως Ἀδαμὰ καὶ μετὰ Συμοβὸρ βασιλέως Σε-
 4 βωεὶμ καὶ βασιλέως Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγῶρ. ὅ πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ
 5 τὴν φάραγγα τὴν ἄλυκην· αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἄλων. ἕ δώδεκα ἔτη αὐτοὶ
 6 ἐδούλευσαν τῷ Χοδολλογομῷ, τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. ὁ ἐν δὲ
 7 τῷ τεσσαρεςκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε Χοδολλογομὸρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ
 8 κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἀσταρῶθ καὶ Καρναῖν, καὶ ἔστη ἰσχυρὰ ἄμα
 9 αὐτοῖς, καὶ τοὺς Ὀμμαίους τοὺς ἐν Σαυῇ τῇ πόλει, ὁ καὶ τοὺς Χορβαίους τοὺς
 10 ἐν τοῖς ὄρεσι Σηεῖρ ἕως τῆς τερεβίνθου τῆς Φαράν, ἡ ἐστὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ὁ καὶ
 11 ἀναστρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως, αὕτη ἐστὶ Κάδης, καὶ κατέ-
 12 κοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλήκ καὶ τοὺς Ἀμορραίους τοὺς κατοικοῦντας
 13 ἐν Ἀσασονθαμάρ. ὁ ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς Γομόρρας καὶ
 14 βασιλεὺς Ἀδαμὰ καὶ βασιλεὺς Σεβωεὶμ καὶ βασιλεὺς Βαλάκ, αὕτη ἐστὶ Σηγῶρ,
 15 καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἄλυκῃ ὁ πρὸς Χοδολλογο-
 16 μὸρ βασιλεῖα Ἐλάμ καὶ Θαργάλ βασιλεῖα ἔθνων καὶ Ἀμαρφαὶ βασιλεῖα Σενναάρ
 17 καὶ Ἀριώχ βασιλεῖα Ἐλλασάρ, οἱ τεσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ὁ ἡ δὲ
 18 κοιλάς ἡ ἄλυκῃ φρέατα ἀσφάλτου. ἔφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς
 19 Γομόρρας, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὄρεινὴν ἔφυγον.
 20 ὁ ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων καὶ Γομόρρας καὶ πάντα τὰ βριώ-
 21 ματα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον. ὁ ἔλαβον δὲ καὶ τὸν Λῶτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ
 22 Ἀβραμ καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο· ἡ γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις.
 23 ὁ παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις ἀπήγγειλεν Ἀβραμ τῷ περάτῃ· αὐ-
 24 τὸς δὲ κατῴκει παρὰ τῇ δρυὶ τῇ Μαμβρῇ Ἀμορραίου τοῦ ἀδελφοῦ Ἐσχῶλ καὶ
 25 τοῦ ἀδελφοῦ Λύνάν, οἱ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἀβραμ. ὁ ἀκούσας δὲ Ἀβραμ ὅτι
 26 ἠχμαλώτευται Λῶτ ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ, ἠρίστησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ,
 27 τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Δάν. ὁ καὶ ἐπέ-
 28 πεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ
 29 κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβά, ἡ ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκού. ὁ καὶ ἀπέστρεψε
 30 πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ Λῶτ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ ἀπέστρεψε καὶ
 31 πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν. ὁ ἐξῆλθε δὲ βασι-
 32 λεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς
 33 τοῦ Χοδολλογομῷ καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαβύ·
 34 τοῦτο ἡν τὸ πεδίον τῶν βασιλέων. ὁ καὶ Μελχισεδέκ βασιλεὺς Σαλήμ ἐξήνεγκε ἡε. 7.1
 35 ἄρτους καὶ οἶνον· ἡν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. ὁ καὶ εὐλόγησε τὸν
 36 Ἀβραμ καὶ εἶπεν Εὐλογημένος Ἀβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὅς ἐκτισε τὸν οὐρα-
 37 νὸν καὶ τὴν γῆν· ὁ καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὑψίστος, ὅς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς
 38 σου ὑποχειρίους σοι. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων. ὁ εἶπε δὲ ἡε. 7.2
 39 βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἀβραμ Δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ.
 40 ὁ εἶπε δὲ Ἀβραμ πρὸς τὸν βασιλεῖα Σοδόμων Ἐκτενῷ τὴν χεῖρά μου πρὸς κύριον

XIV. 1. σεννααρ αριωχ βασιλευς σελλασαρ και ο χοδολλ... αιλαμ κ. θαλγα βασ. 2. και σεννααρ βασ. αδ. και συμ. (** συμοβορ ... *?) β. σεβ. κ. μετα βασ. β. 4. οπι αυτοι ... εδουλευον 5. οι β. οι μετ ... οπι και ante καρναῖν ... κ. τ. σομαιους 6. τερεμινθου 7. ηλθουσαν ... ασασανθαμαρ 9. αιλαμ ... θαλγαλ ... οπι και ante αριωχ ... οι τεσσ. ουτοι βασ. 11. ελαβεν 12. τον λωτ υιον 13. εν τη δρυι τ. μ. ο αμορις του ... συνομοται 14. ηχμαλωτευθη λ. ο αδελφος α... inde ab και κατ -- usque βασιλεων ν. 17. regiit. 17. τ. κοιλ. την σαυην ... το πεδ. βασιλ... ** βασιλεως 19. ηυλογησεν 20. οπι αβραμ ante δεκατην 22. προς βασιλεα ... οπι κυριον

τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ²³ εἰ ἀπὸ σπαρτίου ²⁴ ἕως σφαιρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν· ἵνα μὴ εἴπῃς ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἄβραμ. ²⁴ πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι καὶ τῆς μερίδος τῶν ²⁴ ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ, Ἐσχῶλ, Λύνάν, Μαμβρῆ· οὗτοι λήψονται μερίδα.

XV.

Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἄβραμ ἐν ὄραματι λέγων Μὴ φοβοῦ, Ἄβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα. ² λέγει δὲ Ἄβραμ Δέσποτα κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ² ἄτεκνος· ὁ δὲ υἱὸς Μασέκ τῆς οἰκογενεῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἐλιέζερ. ³ καὶ ³ εἶπεν Ἄβραμ Ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει με. ⁴ καὶ εὐθύς φωνὴ κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὐ κληρονομήσει σε οὗτος· ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. ⁵ ἐξήγαγε δὲ ⁵ αὐτὸν ἔξω καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ⁶ καὶ ἐπίστευσεν Ἄβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ⁷ εἶπε δὲ ⁶ πρὸς αὐτὸν Ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν σε ἐκ χώρας Χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην κληρονομήσαι. ⁸ εἶπε δὲ Δέσποτα κύριε, κατὰ τί γνώσομαι ὅτι κληρονομήσω αὐτήν; ⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν καὶ αἶγα ⁹ τριετίζουσαν καὶ κριὸν τριετίζοντα καὶ τρυγόνα καὶ περιστερὰν. ¹⁰ ἔλαβε δὲ ¹⁰ αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα, καὶ ἔστηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε. ¹¹ κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα, ἐπὶ τὰ διχοτομήματα αὐτῶν· καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἄβραμ. ¹² περὶ δὲ ἡλίου δυσμᾶς ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ Ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. ¹³ καὶ ἐββέθη πρὸς Ἄβραμ Γινώσκων γνώση ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ¹³ ἐν γῆ οὐκ ἰδίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτούς καὶ κακώσουσιν αὐτούς καὶ ταπεινώσουσιν αὐτούς τετρακόσια ἔτη. ¹⁴ τὸ δὲ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ· ¹⁴ μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται ὡδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. ¹⁵ σὺ δὲ ἀπελεύσῃ ¹⁵ πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ, τραφεὶς ἐν γῆρᾳ καλῇ. ¹⁶ τετάρτη δὲ γενεᾶ ¹⁶ ἀποστραφήσονται ὡδε· οὐκ ἔτι ἀναπεπλήρωται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν. ¹⁷ ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμᾶς, φλόξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ ¹⁷ κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρός, αἱ διῆλθον ἀνά μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων. ¹⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κύριος τῷ Ἄβραμ διαθήκην ¹⁸ λέγων Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου· ¹⁹ τοὺς Κεναίους καὶ τοὺς Κενεζαίους καὶ ¹⁹ τοὺς Κεδμωναίους ²⁰ καὶ τοὺς Χετταίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς Ῥαφαεὶν ²⁰ καὶ τοὺς Ἀμορραίους καὶ τοὺς Χαναταίους καὶ τοὺς Εὐαίους καὶ τοὺς Γεργεσαίους καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

XVI.

Σάρα δὲ ἡ γυνὴ Ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ· ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία ἡ ὄνομα Ἄγαρ. ² εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ Ἰδοὺ συνέκλεισέ με κύριος τοῦ μὴ ² τίχτειν· εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. ὑπήκουσε δὲ Ἄβραμ τῆς φωνῆς Σάρας. ³ καὶ λαβοῦσα Σάρα ἡ γυνὴ Ἄβραμ ³ Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἄβραμ

23. σφαιρωτηρος ... λημψομαι 24. εισχωλ ... λημψονται XV. 1. inde a σου πο -- peritit usque v. 6. και επιστευσεν 7. ειπ. δε αυτω 11. οπι επι post σωματα 13. αβραν ... ιδια, και κακωσουσιν αυτο και δουλωσουσιν αυτους κ. ταπ. α. 15. μετ ειρηνης ... εν γηρει Vv. 16. 17. 18. 19. periere. XVI. 2. * οπι ουν (?) ... ινα τεκνοποιησεις εξ ... τ. φωνης αυτης

4 ἐν γῆ Χαναάν, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἄβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. 4 καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ἄγαρ καὶ συνέλαβε· καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη 5 ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. 5 εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ Ἀδικούμαι ἐκ σου· ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκη μου εἰς τὸν κόλπον σου· ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, 6 ἠτιμάσθη ἐναντίον αὐτῆς. κρῖναι ὁ θεὸς ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. 6 εἶπε δὲ Ἄβραμ πρὸς Σάραν Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσὶ σου· χρῶ αὐτῇ ὡς ἂν σοι ἀρεστόν ᾖ. καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σάρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς. 7 7 εὔρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς 8 πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ. 8 καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἄγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν Ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας 9 μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. 9 εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἀποστράφητι πρὸς τὴν 10 κυρίαν σου καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. 10 καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ 11 πληθους. 11 καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ, ὅτι ἐπήκουσε κύριος τῇ ταπεινώσει 12 σου. 12 οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπὶ αὐτόν, καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. 13 καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὴν Σὺ ὁ θεὸς ὁ 14 ἐπιδὼν με· ὅτι εἶπε Καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι. 14 ἔνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ φρέαρ οὐ ἐνώπιον εἶδον· ἰδοὺ ἀνά μέσον Κάδης καὶ ἀνά μέσον 15 Βαράδ. 15 καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ 16 υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαήλ. 16 Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκονταεξ ἡνίκα ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ τὸν Ἰσμαήλ.

XVII.

Ἐγένετο δὲ Ἄβραμ ἐτῶν ἐνενηκονταεννέα, καὶ ὦφθη κύριος τῷ Ἄβραμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ εἶμι ὁ θεὸς σου· εὐαρέσκει ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἀμεμπτος· 2 καὶ θῆσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνά μέσον σοῦ, καὶ 3 πληθυνῶ σε σφόδρα. 3 καὶ ἔπεσεν Ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν 4 αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων 4 Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ· καὶ ἔση πατὴρ 5 πληθους ἐθνῶν. 5 καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἄβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ 6 ὄνομά σου Ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. 6 καὶ αὐξανῶ σε Ro. 4, 17. 7 σφόδρα σφόδρα, καὶ θῆσω σε εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. 7 καὶ Lc. 1, 55. 8 στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνά μέσον σοῦ καὶ ἀνά μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον εἶναι σοῦ θεοῦ καὶ τοῦ σπέρματος σου μετὰ σέ. 8 καὶ δώσω σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ τὴν γῆν ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναάν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς 9 θεόν. 9 καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ Σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ 10 καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 10 καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἦν Act. 7, 8. Ru. 4, 11. 11 σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. 11 καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνά 12 μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. 12 καὶ παιδίον ὀκτῶ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν πᾶν ἀρσενικόν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· καὶ οἰκογενῆς καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀπὸ παντός 13 υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου, 13 περιτομῇ περιτμηθήσεται, ὁ οἰκογενῆς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος. καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου

3. καὶ ἔδωκεν 6. ἐναντίον σ. pro ε. τ. χερσὶ σ. ... desunt seqq. usque καὶ εἶπεν v. 10. 10. ἀριθμησεται ἀπο 13. ἐκαλ. ἀγαρ το ... ἐπιδων 16. ογδοηκονταεξ ἐτων ... τον ἰσμ. τω ἀβρ. XVII. 1. ἐναντίον ἐμοῦ ἦ. α. ἐστ. ἀβρααμ τ. ον. σου 6. om σφοδρα alterum 7. μου ἀνα μέσον ἐμοῦ καὶ α. μεσ. σου καὶ ... εἰς γενεὰς 8. ἐσομ. αὐτ. θεός (") 11. ἐν σημεῖω 12. ὑμῶν· ο οἰκογενῆς τῆς οἰκίας σου

ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. ¹⁴ καὶ ἀπερίτμητος ἄρσην, ὅς οὐ ¹⁴
περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολο-
θρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέ-
δασε. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Σάρα ἡ γυνὴ σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα ¹⁵
αὐτῆς Σάρα, Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς· ¹⁶ εὐλογήσω δὲ αὐτήν, καὶ δώσω ¹⁶
σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον. καὶ εὐλογήσω αὐτό, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς
ἔθνων ἐξ αὐτοῦ ἔσονται. ¹⁷ καὶ ἔπεσεν Ἀβραάμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ¹⁷
καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ λέγων, εἰ τῷ ἑκατονταετείᾳ γενήσεται υἱός, καὶ εἰ
ἡ Σάρρα ἐνενηκοντα ἔτων τέξεται. ¹⁸ εἶπε δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν θεόν· Ἰσμαὴλ ¹⁸
οὗτος ζήτω ἐναντίον σου. ¹⁹ εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ· Ναί· Ἰδοὺ Σάρρα ἡ ¹⁹
γυνὴ σου τέξεται σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ· καὶ στήσω τὴν
διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεὸς καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. ²⁰ περὶ δὲ Ἰσμαὴλ Ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· καὶ Ἰδοὺ εὐλό- ²⁰
γηκα αὐτόν, καὶ αὐξάνω αὐτόν καὶ πληθύνω αὐτόν σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεν-
νήσει, καὶ δώσω αὐτόν εἰς ἔθνος μέγα. ²¹ τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς ²¹
Ἰσαάκ, ὃν τέξεται σοι Σάρρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐτέρῳ.
²² συνετέλεσε δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ. ²³ καὶ ἔλα- ²² ²³
βεν Ἀβραάμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ πάν-
τας τοὺς ἀργυρωνήτους καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραάμ,
καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κατὰ
ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός. ²⁴ Ἀβραάμ δὲ ἐνενηκονταεννέα ἦν ἔτων ἡνίκα περιετέ- ²⁴
μετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ· ²⁵ Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἔτων ²⁵
δεκατριῶν ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ²⁶ ἐν δὲ τῷ ²⁶
καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Ἀβραάμ καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ²⁷ καὶ ²⁷
πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ
ἀλλογενῶν ἔθνων.

XVIII.

Ἔφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυὶ τῇ Μαιμβρῇ, κατημένου αὐτοῦ ἐπὶ
τῆς Σύρας τῆς σκηπῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ² ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ²
εἶδε, καὶ Ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰσπήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ Ἰδὼν προσέδραμεν
εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς Σύρας τῆς σκηπῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ
τὴν γῆν ³ καὶ εἶπε Κύριε, εἰ ἄρα εὔρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν ³
παιδῶ σου. ⁴ λημφθῆτω δὴ ὕδωρ καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύ- ⁴
ξατε ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁵ καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε· καὶ μετὰ τοῦτο πα- ⁵
ρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν οὐ ἐνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παιδῶ ὑμῶν. καὶ
εἶπεν Οὕτω ποίησον καθὼς εἶρηκας. ⁶ καὶ ἔσπευσεν Ἀβραάμ ἐπὶ τὴν σκηπῆν ⁶
πρὸς Σάρραν καὶ εἶπεν αὐτῇ Σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως καὶ
ποίησον ἐγκρυφίας. ⁷ καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβεν ἀπαλὸν ⁷
μοσχάριον καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό.
⁸ ἔλαβε δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐ- ⁸
τοῖς, καὶ ἔφαγον· αὐτὸς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁹ εἶπε δὲ πρὸς ⁹
αὐτόν Ποῦ Σάρρα ἡ γυνὴ σου; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἰδοὺ ἐν τῇ σκηπῇ. ¹⁰ εἶπε ¹⁰
^{Ro. 9. 9.} δέ· Ἐπαναστρέφω ἤξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἱὸν
Σάρρα ἡ γυνὴ σου. Σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τῇ Σύρᾳ τῆς σκηπῆς οὕσα ὀπισθεν

14. ἐξολοθρευθήσεται 15. εἶπεν δε ... σαρα ἀλλὰ σαρρα 16. αὐτον
προ αὐτο 17. ε. προσωπον και ... εἰ σαρρα ε. ε. γενήσεται 19. ο θεος
τω αβρ... οτι εἶναι αὐτ. θεος 20. και (omisso Ἰδου) εὐλογησα 23. τ.
υιον αὐτου 24. δε ἦν ἐνεκ. ετ. ἦν. περιετεμεν 25. ετ. δεκατρ. ἡνικα πε-
ριετμήθη 26. οτι δε 27. οτι αὐτου post οικογενεις ... ἔθνων περιετεμεν
αυτους XVIII. 4. λημφθῆτω ... νιψάτω 5. ληψομαι ... ου εινεκεν ...
ουτως 7. ελαβον μοσχ. ἀπαλον και καλ. 8. εφαγσαν

18 Γενεσις 18, 14. Sarra ridens. Abraham deprecatur pro justis.

11 αὐτοῦ. ¹¹ Ἀβραάμ δὲ καὶ Σάρρα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπε δὲ
 12 τῇ Σάρρα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. ¹² ἐγέλασε δὲ Σάρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Οὐπω
 13 μὲν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ^{1 Pe. 3}
 πρὸς Ἀβραάμ Τί ὅτι ἐγέλασε Σάρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Ἄρά γε ἀληθῶς τέξομαι;
 14 ἐγὼ δὲ γεγήρακα· ¹⁴ μὴ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον
 15 ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσται τῇ Σάρρα υἱός. ¹⁵ ἤρνησατο δὲ Σάρρα
 λέγουσα Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν αὐτῇ Οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.
 16 ¹⁶ ἔξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ
 17 Γομόρρας· Ἀβραάμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπροπέμπων αὐτούς. ¹⁷ ὁ δὲ
 κύριος εἶπεν Οὐ μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραάμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ.
 18 ¹⁸ Ἀβραάμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, καὶ ἐνευλογηθήσονται
 19 ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ¹⁹ ἤδειν γάρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ
 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς κυρίου ποιεῖν δικαιοσύνην
 καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβραάμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.
 20 ²⁰ εἶπε δὲ κύριος Κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόρρας πεπλήθυνται πρὸς μέ, καὶ αἱ
 21 ἀμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. ²¹ καταβάς οὖν ὄψομαι εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν
 22 αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρὸς μέ συντελοῦνται· εἰ δὲ μὴ, ἵνα γινῶ. ²² καὶ ἀπο-
 στρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς Σόδομα· Ἀβραάμ δὲ ἔτι ἦν ἐστηκώς
 23 ἐναντίον κυρίου. ²³ καὶ ἐγγίσας Ἀβραάμ εἶπε Μὴ συναπολέσης δίκαιον μετὰ
 24 ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· ²⁴ ἐάν ὡσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν
 τῇ πόλει, ἀπολείς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα
 25 δικαίων, ἐάν ὡσιν ἐν αὐτῇ; ²⁵ μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα ταῦτο τοῦ
 ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· μηδαμῶς.
 26 ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; ²⁶ εἶπε δὲ κύριος Ἐάν ὡσιν ἐν
 Σοδόμοις πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν καὶ πάντα τὸν
 27 τόπον δι' αὐτούς. ²⁷ καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραάμ εἶπε Νῦν ἠρξάμην λαλήσαι πρὸς
 28 τὸν κύριόν μου, ἐγὼ δὲ εἰμι γῆ καὶ σποδός· ²⁸ ἐάν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντή-
 κοντα δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολείς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πό-
 29 λιν; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἐάν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε. ²⁹ καὶ προσ-
 ἔθηκεν ἔτι λαλήσαι πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν Ἐάν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα;
 30 καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. ³⁰ καὶ εἶπε Μή τι, κύριε,
 ἐάν λαλήσω· ἐάν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνε-
 31 κεν τῶν τριάκοντα. ³¹ καὶ εἶπεν Ἐπειδὴ ἔχω λαλήσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐάν δὲ
 32 εὐρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἐάν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι. ³² καὶ
 εἶπε Μή τι, κύριε, ἐάν λαλήσω ἔτι ἅπαξ· ἐάν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ
 33 εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. ³³ ἀπῆλθε δὲ ὁ κύριος ὡς ἐπαύσατο λα-
 λῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἀβραάμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XIX.

Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας· Λὼτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν ^{2 Pe. 2,}
 πύλην Σοδόμων. ἰδὼν δὲ Λὼτ ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησε ^{6 sqq.}
 2 τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν ² καὶ εἶπεν Ἰδού, κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ ^{•Jud. 7.}
 παιδός ὑμῶν καὶ καταλύσατε, καὶ νύψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες
 ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. καὶ εἶπαν Οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσο-

11. εξελειπεν δε σαρρα γεινεσθ. τ. γυναικια 13. οπι τι 14. αδυνατει
 15. οπι αυτη 16. συνπροπεμπων 17. οπι ου 18. γεινομενος 19. μεθ
 εαυτον ... ελαλησεν επ αυτον 20. οπι προς με 22. οπι ετι 24. πεντ. εν
 τ. π. δικαιοι ... οπι παντα 26. εαν ευρω εν σοδ. πεντ. δικαιους ... οπι
 ολην τ. πολ. και 27. οπι μου 28. οι πεντ. δικ. πεντε, απολεις ... οτι ου
 μη ... τεσσαρακονταπ. 29. τεσσαρακοντα bis 30. απολεσω εαν ευρεθωσιν
 εκει τριακοντα 31. απολεσω ενεκεν των εικοσι 33. δε κυριος XIX. 1.
 ανεστη 2. προς τον οικον ... νιψατε ... ειπαν δε ... αλλ η εν

μεν. ³ και κατεβιάσατο αὐτούς, και ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν. και εἰσῆλθον εἰς τὸν ³ οἶκον αὐτοῦ· και ἐποίησεν αὐτοῖς πότον και ἀζύμους ἔπεισεν αὐτοῖς, και ἔφαγον. ⁴ πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δὲ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομίται περιεκύκλωσαν τὴν ⁴ οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. ⁵ και ἐξεκαλοῦντο τὸν ⁵ Λώτ και ἔλεγον πρὸς αὐτόν Που εἰσὶν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτούς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. ⁶ ἐξῆλθε δὲ Λώτ ⁶ πρὸς αὐτούς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέειπεν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁷ εἶπε δὲ ⁷ πρὸς αὐτούς Μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσητε. ⁸ εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέ- ⁸ ρες, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτάς πρὸς ὑμᾶς, και χρᾶσθε αὐταῖς καθά ἄν ἀρέσκει ὑμῖν· μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἀδικον, οὐ εἵνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. ⁹ εἶπαν δὲ αὐτῷ Ἀπόστα ἐκεῖ· εἰσῆλ- ⁹ θες παροικεῖν, μὴ και κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν σὲ κακώσωμεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. και παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λώτ σφόδρα, και ἤγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν. ¹⁰ ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεσπάσαντο τὸν Λώτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς ¹⁰ τὸν οἶκον, και τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν. ¹¹ τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ¹¹ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἐν ἄορασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· και παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν. ¹² εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Λώτ Εἰσὶ σοι ¹² ὧδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες, ἢ εἴ τις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου. ¹³ ὅτι ἡμεῖς ἀπολλύμεν τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώσῃ ἡ ¹³ κραυγὴ αὐτῶν ἐναντι κυρίου και ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν. ¹⁴ ἐξ- ¹⁴ ἤλθε δὲ Λώτ και ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς ἐλληφότας τὰς θυγα- ¹⁵ τέρας αὐτοῦ και εἶπεν Ἀνάστητε και ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρί- ¹⁵ βει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ ἦνίκα ¹⁵ δὲ ὄρθρος ἐγένετο, ἐσπουδάζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λώτ λέγοντες Ἀναστάς λάβε τὴν ¹⁶ γυναῖκά σου και τὰς δύο θυγατέρας σου ἃς ἔχεις και ἐξελθε, ἵνα μὴ και σὺ ¹⁶ συναπόλη ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. ¹⁶ και ἐταράχθησαν, και ἐκράτησαν οἱ ¹⁶ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ και τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ και τῶν χειρῶν τῶν ¹⁷ δύο θυγατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ. ¹⁷ και ἐγένετο ἦνίκα ἐξῆ- ¹⁷ γαγον αὐτούς ἐξω και εἶπαν Σώζων σῶζε τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν· μὴ περιβλέψῃ εἰς ¹⁸ τὰ ὀπίσω μηδὲ στήσῃ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σῶζου, μὴ ποτε συμ- ¹⁸ παραληφθῆς. ¹⁸ εἶπε δὲ Λώτ πρὸς αὐτούς Δέομαι, κύριε, ¹⁹ ἐπειδὴ εὐρεν ὁ ¹⁸ ¹⁹ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου και ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπὶ ²⁰ ἐμὲ τοῦ ζῆν τὴν ψυχὴν μου· ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ ²⁰ ποτε καταλάβῃ με τὰ κακὰ και ἀποθάνω. ²⁰ Ἴδου πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ κατα- ²¹ φυγεῖν με ἐκεῖ, ἢ ἐστὶ μικρά· και ἐκεῖ διασωθῆσομαι. οὐ μικρά ἐστὶ; και ²¹ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐνεκεν σοῦ. ²¹ και εἶπεν αὐτῷ Ἴδου ἐθαύμασά σου τὸ πρὸς- ²¹ ²² ωπον και ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν περὶ τῆς ἐλάλη- ²² σασ· ²² σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ· οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα ἕως ²² τοῦ ελθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης Σηγῶρ. ²³ ὁ ²³ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν και Λώτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγῶρ, ²⁴ και κύριος ἔβρεξεν ²⁴ ²⁵ ἐπὶ Σόδομα και Γόμορρα θεῖον και πῦρ παρά κυρίου ἐξ οὐρανοῦ, ²⁵ και κατέ- ²⁵ ²⁶ στρεψε τὰς πόλεις ταύτας και πᾶσαν τὴν περιχώρον και πάντα τοὺς κατοικοῦν-

Le. 17,
29.

3. παρεβιάζετο ... εἰς τὴν οἰκίαν αὐτ. 3. 4. εἶφαγον πρὸ τ. κοιμηθῆναι. και οἱ 6. οἱ πρὸς τὸ πρόθυρον ... και τὴν θύραν 8. και χρᾶσθε ... καθά ἀρεσκῆ ... μηδὲν ἀδικον ... στεγνὴν πρὸ σκέπην 9. οἱ αὐτῷ ... χρῖσ. κρίναι ... κακώσωμεν 11. οἱ ἐν 12. πρὸς λωτ Ἔστιν τις σοι ὧδε 13. ἀπολλύμεν ἡμεῖς ... ἐναντίον 14. ἐξέλθατε 15. ἐγένετο ... ἐπεσπουδάζον ... * ἄνδρες πρὸ ἀγγελοῖ (7) ... οἱ και συ 16. οἱ ἀγγ. τ. χ. αὐτῶν 17. περιβλεψῆς ... συναπολημφθῆς 19. οἱ ποτε 20. ἡ πόλις αὕτη ... ἡ ἐστ. μικρ. ἐκεῖ σωθῆσομαι 22. του σε ελθ... ἐπωνομασεν το ον. 24. ἐκ του ουρανοῦ 25. τ. πολ. ταυτ. ἐν αἰς κατωκει ἐν αὐταῖς λωτ κ. πασαν περιοικον και

20 Γενεσις 19, 25. Statua salis. Filiae Lot incestae. Abimelech

26 τας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. ²⁶ καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ ^{I.c. 17,}
 27 αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἀλός. ²⁷ ὤρθησε δὲ Ἀβραάμ τῷ πρῶτῃ ^{32.}
 28 εἰς τὸν τόπον οὐ εἰστήκει ἐναντίον κυρίου, ²⁸ καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδό-
 μων καὶ Γομόρρας καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ ἀνέ-
 29 βαινε φλόξ ἐκ τῆς γῆς ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρίψαι τὸν
 θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιόχου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ ἐξαπέ-
 30 στείλε τὸν Λῶτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι κύριον τὰς πό-
 λεις, ἐν αἷς κατώκει ἐν αὐταῖς Λῶτ. ³⁰ ἀνέβη δὲ Λῶτ ἐκ Σηγῶρ, καὶ ἐκάθητο
 ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφοβήθη γὰρ κοι-
 31 κῆσαι ἐν Σηγῶρ· καὶ κατώκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες
 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ὁ πατὴρ ἡμῶν
 πρεσβύτερος, καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς κα-
 32 θῆκει πάση τῇ γῆ· ³² δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον καὶ κοιμη-
 33 θῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³³ ἐπότι-
 σαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα
 ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοι-
 34 μηθῆναι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι. ³⁴ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον καὶ εἶπεν ἡ
 πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ἴδοὺ ἐκοιμήθη χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν·
 ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθη μετ'
 35 αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³⁵ ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν
 τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη
 μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀναστῆναι.
 36 ³⁶ καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Λῶτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ³⁷ καὶ ἔτεκεν ἡ
 37 πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωάβ λέγουσα Ἐκ τοῦ πατρὸς
 38 μου· οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁸ ἔτεκε δὲ καὶ ἡ νεω-
 τέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμάν λέγουσα Υἱὸς γένους μου· οὗτος
 πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

XX.

Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραάμ εἰς γῆν πρὸς λίβα, καὶ ὤκησεν ἀνά μέσον
 2 Κάδης καὶ ἀνά μέσον Σούρ· καὶ παρώκησεν ἐν Γεράροις. ² εἶπε δὲ Ἀβραάμ
 περὶ Σάρρας τῆς γυναῖκος αὐτοῦ ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν
 ὅτι γυνὴ μου ἐστίν, μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν.
 3 ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ βασιλεὺς Γεράρων καὶ ἔλαβε τὴν Σάρραν. ³ καὶ εἰσῆλ-
 θεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα καὶ εἶπεν Ἴδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις
 4 περὶ τῆς γυναῖκος ἧς ἔλαβες· αὕτη δὲ ἐστὶ συνωκηκυῖα ἀνδρὶ. ⁴ Ἀβιμέλεχ δὲ
 5 οὐκ ᾔψατο αὐτῆς, καὶ εἶπε Κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολείς; ⁵ οὐκ
 αὐτὸς μοι εἶπεν Ἀδελφή μου ἐστίν; καὶ αὕτη μοι εἶπεν Ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν
 6 καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. ⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς
 κατ' ὕπνον Καγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφείσάμην
 σου τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· ἐνεκα τούτου οὐκ ἀφήκά σε ἄψασθαι αὐτῆς.
 7 ⁷ νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἐστὶ καὶ προσεύξεται
 περὶ σοῦ καὶ ζήσῃ· εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνώσῃ ὅτι ἀποθνήσκῃ σὺ καὶ πάντα τὰ
 8 σά. ⁸ καὶ ὤρθησεν Ἀβιμέλεχ τῷ πρῶτῃ καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ,
 καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ πάντες
 9 οἱ ἄνθρωποι σφόδρα. ⁹ καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραάμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί

25. x. παντα τα αν. 27. το πρωι 28. της γης της περιχ. ... οπι εκ
 29. εκτριψ. κυριον πασ. 30. και εξηλθεν προ ανεβ. δε ... οπι αυτος ... και
 ωκησεν 32. δευρο ουν ποτισ. 33. ε. τ. νυκτ. ταυτη ... την νυκτα εκεινην
 ... κοιμηθ. αυτην και αναστην. 34. δε τη επαυρ. ... εχθες ... οινον και την
 νυκτα ταυτην 35. κοιμηθ. αυτην 38. αμμαν ο υιος του γενους μου XX.
 3. ειπεν αυτω 6. εφεισ. εγω σου ... ενεκεν 7. γνωρι οτι 8. το πρωι

τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μή τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἀμαρτίαν μεγάλην; ἔργον δ' οὐδεὶς ποιήσει πεπονηκάς μοι.
 10 εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· Τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο; 11 εἶπε δὲ Ἀβραάμ 10 11
 Εἶπα γάρ· Ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν
 ἕνεκεν τῆς γυναικὸς μου. 12 καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μου ἔστιν ἐκ πατρὸς ἀλλ' 12
 οὐκ ἐκ μητρὸς· ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα. 13 ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ 13
 θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου καὶ εἶπα αὐτῇ Ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιή-
 σεις εἰς ἐμέ, εἰς πάντα τόπον οὗ ἂν εἰσελθῶμεν ἐκεῖ, εἰπὼν ἐμέ ὅτι ἀδελφός
 μου ἔστιν. 14 ἔλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραχμα καὶ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ 14
 παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάρραν
 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. 15 καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· Ἴδου ἡ γῆ μου ἐναντίον 15
 σου· οὐ ἂν σοι ἀρέσκη κατοίκει. 16 τῇ δὲ Σάρρᾳ εἶπεν Ἴδου δέδωκα χίλια δι- 16
 δραχμα τῷ ἀδελφῷ σου· ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου καὶ πά-
 σαις ταῖς μετὰ σοῦ, καὶ πάντα ἀλήθευσον. 17 προσηύξατο δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν 17
 θεόν, καὶ ἴασατο ὁ θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰς παιδί-
 σκας αὐτοῦ, καὶ ἔτεκεν· 18 ὅτι συγκλείων συνέκλεισε κύριος ἕξωθεν πᾶσαν μή- 18
 τραν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ ἕνεκεν Σάρρας τῆς γυναικὸς Ἀβραάμ.

XXI.

Καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάρραν κατὰ εἶπε· καὶ ἐποίησε κύριος τῇ
 Σάρρᾳ κατὰ ἐλάλησε. 2 καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἀβραάμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, 2
 εἰς τὸν καιρὸν κατὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος. 3 καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραάμ τὸ ὄνομα 3
 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάρρα, Ἰσαάκ· 4 περιέ- 4
 τεμε δὲ Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, κατὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός.
 5 καὶ Ἀβραάμ ἦν ἑκατὸν ἐτῶν ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. 6 εἶπε 6 6
 δὲ Σάρρα Γέλῳτά μοι ἐποίησε κύριος· ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ συγχαρεῖται μοι. 7 καὶ 7
 εἶπε Τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραάμ ὅτι θηλάζει παιδίον Σάρρα, ὅτι ἔτεκεν υἱὸν ἐν
 τῷ γῆρα μου; 8 καὶ ἠύξῃ τὸ παιδίον καὶ ἀπεγαλακτίσθῃ· καὶ ἐποίησεν 8
 Ἀβραάμ δοχὴν μεγάλην ἢ ἡμέρα ἀπεγαλακτίσθῃ Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. 9 ἰδοῦσα 9
 δὲ Σάρρα τὸν υἱὸν Ἀγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραάμ, παίζοντα μετὰ
 Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, 10 καὶ εἶπε τῷ Ἀβραάμ· Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην 10
 καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ
 τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ. 11 σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραάμ 11
 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 12 εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον 12
 σου περὶ τοῦ παιδίου καὶ περὶ τῆς παιδίσκης· πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι Σάρρα,
 ἀκούε τῆς φωνῆς αὐτῆς· ὅτι ἐν Ἰσαάκ κληθήσεται σοι σπέρμα. 13 καὶ τὸν υἱὸν 13
 δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν.
 14 ἀνέστη δὲ Ἀβραάμ τὸ πρωί, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἄσκον ὕδατος καὶ ἔδωκεν 14
 τῇ Ἀγαρ· καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν.
 ἀπελθούσα δὲ ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. 15 ἐξέλειπε 15
 δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσκοῦ, καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης· 16 ἀπελ- 16
 θούσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν ὡσεὶ τόξου βολὴν· εἶπε γάρ· Οὐ
 μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ· ἀναβοῶσαν
 δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. 17 εἰσήκουσε δὲ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ 17
 τόπου οὗ ἦν, καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος θεοῦ τὴν Ἀγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν
 αὐτῇ· Τί ἐστίν, Ἀγαρ; μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου

13. ποιησον επ εμε 14. διδραχμα προβατα ... τω αβραμ 15. ου εαν
 18. οπι συγκλειων ... του αβιμελεχ XXI. 2. ετεκεν σαρρα τω 4. τη
 ογδοθη ημερα 5. αβρ. δε ην 6. γαρ εαν 7. γηρει 9. τ. υι. εαυτης 10.
 οπι ταυτης 11. υι. αυτου ισμαηλ 12. εστω το ρημα εναντιον ... οσα εαν
 14. εδωκεν αγαρ ... ωμον και το ... επλανατο την ερημον 15. εξελειπεν
 16. μακροτερον ... τ. παιδ. μου. και εκαθητο απ. α. μακροθεν 17. τ. π. σου εκ

22 Γενεσις 21, 18. Foedus inter Abimelech et Abraham. Isaacum

18 ἐκ τοῦ τόπου οὐ ἐστίν. ¹⁸ ἀνάστησι καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρὶ
19 σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό. ¹⁹ καὶ ἀνέωξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῆς καὶ εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπλησε τὸν ἄσκον
20 ὕδατος καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον. ²⁰ καὶ ἦν ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου, καὶ ἠύξθη
21 καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης. ²¹ καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ
22 Φαράν· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ τῆς Αἰγύπτου. ²² ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ καὶ Ὀχοζάδ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ
Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Ἀβραάμ λέγων Ὁ θεὸς μετὰ
23 σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐάν ποιῆς. ²³ νῦν οὖν ὁμοσόν μοι τὸν θεόν, μὴ ἀδικήσῃς με
μηδὲ τὸ σπέρμα μου μηδὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἣν
ἐποίησα μετὰ σοῦ ποιήσεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῆ ἣ σὺ παρώκησας ἐν αὐτῇ.
24 ²⁴ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ Ἐγὼ ὁμοῦμαι. ²⁵ καὶ ἠλεγξεν Ἀβραάμ τὸν Ἀβιμέλεχ
25 περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος ὧν ἀφείλοντο οἱ παῖδες τοῦ Ἀβιμέλεχ. ²⁶ καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ Οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησέ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐδὲ σὺ μοι
26 ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα ἀλλ' ἡ σήμερον. ²⁷ καὶ ἔλαβεν Ἀβραάμ πρόβατα
27 καὶ μόσχους καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ· καὶ διέθεντο ἀμφοτέροι διασθήκην. ²⁸ καὶ
28 ἔστησεν Ἀβραάμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. ²⁹ καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ
29 Ἀβραάμ Τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων ἃς ἔστησας μόνας;
30 ³⁰ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας λήψη παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὡσί μοι εἰς
31 μαρτύριον ὅτι ἐγὼ ὠρυξά τὸ φρέαρ τοῦτο. ³¹ διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ
32 τόπου ἐκείνου Φρέαρ ὀρκισμοῦ, ὅτι ἐκεῖ ὠμωσαν ἀμφοτέροι. ³² καὶ διέθεντο δια-
σθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὀρκισμοῦ. ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, Ὀχοζάδ ὁ νυμφαγω-
γὸς αὐτοῦ καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς
33 τὴν γῆν τῶν Φυλιστιεῖμ. ³³ καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραάμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ
34 ὄρκου, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου, θεὸς αἰώνιος. ³⁴ παρώκησε δὲ
Ἀβραάμ ἐν τῇ γῆ τῶν Φυλιστιεῖμ ἡμέρας πολλάς.

XXII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ θεὸς ἐπέειρασε τὸν Ἀβραάμ καὶ εἶπεν ^{11c. 11}
2 αὐτῷ Ἀβραάμ Ἀβραάμ. καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. ² καὶ εἶπε Λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ^{17.}
ἀγαπητόν ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, καὶ
3 ἀνενεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων ὧν ἄν σοι εἴπω. ³ ἀνα-
στάς δὲ Ἀβραάμ τὸ πρῶτον ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ· παρέλαβε δὲ μετ' ἐαυτοῦ
δύο παῖδας καὶ Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀνα-
στάς ἐπορεύθη. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ
4 τρίτῃ. ⁴ καὶ ἀναβλέψας Ἀβραάμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε τὸν τόπον μακρό-
5 θεν· ⁵ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου·
ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε, καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέ-
6 ψομεν πρὸς ὑμᾶς. ⁶ ἔλαβε δὲ Ἀβραάμ τὰ ξύλα τῆς ὀλοκαρπώσεως καὶ ἐπέθηκεν
7 Ἰσαάκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἔλαβε δὲ μετὰ χειρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ
8 ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. ⁷ εἶπε δὲ Ἰσαάκ πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα αὐτοῦ Πά-
τερ. ὁ δὲ εἶπε Τί ἐστὶ, τέκνον; εἶπε δὲ Ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστὶ τὸ
9 πρόβατον τὸ εἰς ὀλοκάρπωσιν; ⁸ εἶπε δὲ Ἀβραάμ Ὁ θεὸς ὄψεται ἐαυτῷ πρόβα-
9 τον εἰς ὀλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφοτέροι ἅμα ⁹ ἦλθον ἐπὶ τὸν
τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραάμ τὸ θυσιαστήριον καὶ

18. ποιησω αυτον 21. ερημω τη φαραν ... εκ γης αιγυπτου 22. φι-
κολ 25. αφειλαντο 26. εποιησεν το πραγμα τουτο ... αλλα σημερον 30.
αμν. ταυτας λημψη ... οπι μοι 32. φρ. του ορκου ... και οχοζαδ ... φικολ
XXII. 1. επειραζεν ... ειπ. προς αυτον ... ο δε ειπεν 2. ανενεγκον 4. οπι
αυτου 5. το παιδιον ... αναστρεψομεν 6. ελαβ. δε και το πυρ μετα χειρα
και τ. μαχ. 7. και ειπεν ισαακ ... αυτου ειπας πατερ ... τεκνον λεγων ιδου
το π. 9. εκει αβρααμ θυσιαστηριον

Ja. 2, 21. ἐπέστηκε τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέστηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ
 Ξυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. ¹⁰ καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραάμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λα- 10
 βεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυ- 11
 ρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ Ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. ¹² καὶ 12
 εἶπε Μὴ ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον μηδὲ ποιήσης αὐτῷ μηδέν·
 He 11, 17. νῦν γὰρ ἔγνω ὅτι φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ
 δι' ἐμέ. ¹³ καὶ ἀναβλέψας Ἀβραάμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ κριὸς 13
 εἰς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραάμ καὶ ἔλαβε
 τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
¹⁴ καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κύριος εἶδεν· ἵνα εἴπωσι 14
 σήμερον Ἐν τῷ ὄρει κύριος ὤφθη. ¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραάμ 15
 δεῦτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγων ¹⁶ Κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος, οὐ εἶνε- 16
 κεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ,
 He. 6, 14. ¹⁷ ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς 17
 ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης· καὶ
 Ac. 1, 3. κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων, ¹⁸ καὶ ἐνευλογηθήσονται 18
 25. Ga. 3, 16. ται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀντ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς
 φωνῆς. ¹⁹ ἀπεστράφη δὲ Ἀβραάμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπο- 19
 ρεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου· καὶ κατώκησεν Ἀβραάμ ἐπὶ τὸ φρέαρ
 τοῦ ὄρκου. ²⁰ ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραάμ λέ- 20
 γοντες Ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὐτῇ υἱοὺς τῷ Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ σου, ²¹ τὸν 21
 Οὐζ πρωτότοκον καὶ τὸν Βαυξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουηλ πατέρα Σύ-
 ρων, ²² καὶ τὸν Χαζὰδ καὶ Ἀζαῦ καὶ τὸν Φαλδὲς καὶ τὸν Ἰελδάφ καὶ τὸν Βα- 22
 ζουηλ. ²³ Βαζουηλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ρεβέκκαν. ὅκτω οὗτοι υἱοὶ οὓς ἔτεκε Μελχὰ 23
 τῷ Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραάμ. ²⁴ καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἢ ὄνομα Ρεύμα, 24
 ἔτεκε καὶ αὐτῇ τὸν Ταβὲκ καὶ τὸν Ταάμ καὶ τὸν Τοχὸς καὶ τὸν Μοχά.

XXIII.

Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάρρας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ. ² καὶ ἀπέθανε Σάρρα 2
 ἐν πόλει Ἀρβόκ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλῶματι· αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν.
 ἦλθε δὲ Ἀβραάμ κόψασθαι Σάρραν καὶ πενήθησαι. ³ καὶ ἀνέστη Ἀβραάμ ἀπὸ 3
 τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ λέγων ⁴ Πάροιχος καὶ 4
 παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μετ' ὑμῶν· δότε μοι οὖν κτῆσιν τάφου μετ' ὑμῶν, καὶ
 θάψω τὸν νεκρὸν μου ἀπ' ἐμοῦ. ⁵ ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χέτ πρὸς Ἀβραάμ λέ- 5
 γοντες ⁶ Μὴ, κύριε· ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ Θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν, ἐν
 τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρὸν σου· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ
 κωλύσει τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρὸν σου ἐκεῖ. ⁷ ἀναστάς 7
 δὲ Ἀβραάμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ. ⁸ καὶ ἐλάλησε 8
 πρὸς αὐτούς Ἀβραάμ λέγων Εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν ὥστε θάψαι τὸν νεκρὸν μου
 ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρών τῷ τοῦ
 Σαάρ· ⁹ καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν ὃ ἐστὶν αὐτῷ, τὸ ὄν ἐν μέρει 9
 τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ· ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνη-
 μείου. ¹⁰ Ἐφρών δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ· ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρών ὁ 10
 Χετταῖος πρὸς Ἀβραάμ εἶπεν, ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χέτ καὶ τῶν εἰσπορευομέ-
 νων εἰς τὴν πόλιν πάντων, λέγων ¹¹ Παρ' ἐμοὶ γενοῦ, κύριε, καὶ ἄκουσόν μου. 11

11. καὶ εἶπεν αὐτῷ ... οὐκ ὁ δὲ εἶπεν 12. τὸν Θεὸν σὺ 17. εἰ μὴν
 18. οὐκ τῆς γῆς 19. οὐκ ἅμα ... κατ. ἀβρ. ἐπὶ τῷ φρεατί 20. οὐκ τῷ
 ἀπὸ ναχωρ 21. ὡς πρὸ οὐκ 22. χασζαδ ... καὶ τὸν ἀζαυ κ. τ. φαλδὰς
 23. καὶ βαζουηλ ἐγενν. 24. ἡ ὄνομα ρεθρα ... μωχα XXIII. 2. ἐν γῇ
 χανααν 3. τ. υἱοῖς χετ 4. δότε οὖν μοι ... ἐκεῖ πρὸ ἀπ ἐμοῦ 6. γὰρ ἡμ.
 τὸ μνημ. αὐτ. κωλ. ἀπ. σ. 7. τ. υἱοῖς χετ 9. ἐν μεριδι ... δότε μ. αὐτ.
 10. ἐμμεσῷ ... κ. παντῶν τ. εἰσπ. ε. τ. πολ. λεγ.

24 Γενεσις 23, 11. Sarra sepelitur. Elieser ab Abrahamo legatus.

τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ σοὶ δίδωμι· ἐναντίον πάντων τῶν πολι-
12 τῶν μου δέδωκά σοι· θάψον τὸν νεκρὸν σου. ¹² καὶ προσεκύνησεν Ἀβραάμ ἐναν-
13 τίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ¹³ καὶ εἶπε τῷ Ἐφρών εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς
γῆς Ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου· τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ,
14 καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἐκεῖ. ¹⁴ ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρών τῷ Ἀβραάμ λέγων
15 ¹⁵ Οὐχί, κύριε· ἀκήκοα γάρ, γῆ τετρακοσίων διδραχμῶν ἀργυρίου· ἀλλὰ τί ἂν
16 εἶη τοῦτο ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρὸν σου θάψον. ¹⁶ καὶ ἤκουσεν
Ἀβραάμ τοῦ Ἐφρών· καὶ ἀπεκατέστησεν Ἀβραάμ τῷ Ἐφρών τὸ ἀργύριον ὃ
ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμ-
17 πόροις. ¹⁷ καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὃς ἐστὶ κατὰ
πρόσωπον Μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον ὃ
18 ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὃ ἐστὶν ἐν τοῖς ὄροις αὐτοῦ κύκλῳ ¹⁸ τῷ Ἀβραάμ εἰς
κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χέτ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.
19 ¹⁹ μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραάμ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ
ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Μαμβρῆ· αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χα-
20 ναάν. ²⁰ καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ Ἀβραάμ εἰς
κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

XXIV.

Καὶ Ἀβραάμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκῶς ἡμερῶν, καὶ κύριος τῆλόγησε
2 τὸν Ἀβραάμ κατὰ πάντα. ² καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τῷ παιδί αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ
τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἄρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ Θεὸς τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μη-
3 ρὸν μου, ³ καὶ ἐξορκιῶ σε κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς,
ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααναίων,
4 μετ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς· ⁴ ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου οὐ ἐγενήσῃν πορεύση καὶ
5 εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. ⁵ εἶπε δὲ
πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς Μὴ ποτε οὐ βούληται ἡ θυγὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς
τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν·
6 ⁶ εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραάμ Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου
7 ἐκεῖ· ⁷ κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου
τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγενήσῃν, ὃς ἐλάλησέ μοι καὶ ὃς ὤμοσέ
μοι λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου· αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν
8 ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ⁸ εἰάν δὲ
μὴ θέλῃ ἡ θυγὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ
9 ὄρκου μου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ. ⁹ καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν
χειρὰ αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν Ἀβραάμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ
10 τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁰ καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μετ' ἑαυτοῦ, καὶ
11 ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ. ¹¹ καὶ ἐκοίμισε
τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ, ἦνίκα
12 ἐκπορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι. ¹² καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ,
εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.
13 ¹³ Ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων
14 τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ· ¹⁴ καὶ ἔσται ἡ παρθένος ἧ ἂν ἐγὼ εἶπω
Ἐπίκλινον τὴν ὑδρίαν σου ἵνα πίω, καὶ εἶπη μοι Ἥθε σύ, καὶ τὰς καμήλους

11. omi παντων 13. παντος του λαου ... θαψον 15. oim γη ... αργυριου·
ανα μεσον εμ. κ. σ. τι αν ειη τουτο 16. κ. ηκ. αβρ. τω εφρ. ... εμποροις
17. omi εν απτε αυτω ει και παν απτε ο 20. omi εν XXIV. 4. ευλογησεν
3. * εξορκισω ... τ. ουρ. και της γης ... μετ αυτων pto εν αυτοις 4. αλλα
εις ... ου εγενομηνη ... λημψη 5. βουλεται 7. εγενησθη ... omi ος απτε ωμοσε
... λημψη ... μου ισαακ εκειθ. 8. του ορκου τουτου 9. * omi αβρααμ (?)
11. εκοιμησεν 12. omi μου prius

σου ποτιῶ ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην ἠτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ
 Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.
 15 καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ 15
 Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἢ τεχνεῖσα Βαθουήλ, υἱῷ Μελχᾶς τῆς γυναικὸς Ναχώρ,
 ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. 16 ἢ δὲ παρθέ- 16
 νος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ
 ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπλησε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη. 17 ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς 17
 συνάντησιν αὐτῆς καὶ εἶπε Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, 18 ἢ δὲ 18
 εἶπε Πίε, κύριε· καὶ ἔσπευσε καὶ καφεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς
 καὶ ἐπότισεν αὐτὸν ἕως ἐπαύσατο πίνειν. 19 καὶ εἶπε Καὶ ταῖς καμήλοις σου 19
 ὕδρευσομαι ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι. 20 καὶ ἔσπευσε καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς 20
 τὸ ποτιστήριον, καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλήσαι πάλιν, καὶ ὕδρευσατο πᾶ-
 σαις ταῖς καμήλοις. 21 ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν, καὶ παρεσιώπα τοῦ 21
 γνῶναι εἰ εὐώδωκε κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἢ οὐ. 22 ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο 22
 πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνά δραχμὴν
 ὀλκῆς καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· δέκα χρυσῶν ὀλκῆ αὐτῶν. 23 καὶ 23
 ἐπηρώτησεν αὐτήν καὶ εἶπε Θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγελόν μοι· εἰ ἔστι παρὰ τῷ
 πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλύσαι; 24 ἢ δὲ εἶπεν αὐτῷ Θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι 24
 τοῦ Μελχᾶς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ. 25 καὶ εἶπεν αὐτῷ Καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα 25
 πολλὰ παρ' ἡμῖν καὶ τόπος τοῦ καταλύσαι. 26 καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προς- 26
 εκύνησε τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν 27 Εὐλόγητός κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, 27
 ὃς οὐκ ἐγκατέλιπε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου·
 ἐμέ τ' εὐώδωκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου. 28 καὶ δραμοῦσα 28
 ἢ καὶς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 29 τῇ 29
 δὲ Ῥεβέκκα ἀδελφὸς ἦν ᾧ ὄνομα Λάβαν· καὶ ἔδραμε Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρω-
 πον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγὴν. 30 καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια ἐν 30
 ταῖς χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελ-
 φῆς αὐτοῦ λεγούσης Οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρω-
 πον, ἐστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς, 31 καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο 31
 εἰσελθε, εὐλόγητός κυρίου· ἵνα τί ἔστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἠτοίμασα τὴν οἰκίαν
 καὶ τόπον ταῖς καμήλοις. 32 εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀπέσαξε 32
 τὰς καμήλους· καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ
 νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ, 33 καὶ παρ- 33
 ἔστηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ εἶπεν Οὐ μὴ φάγω ἕως τοῦ λαλήσαι με τὰ
 ῥήματά μου. καὶ εἶπε Λάλησον. 34 καὶ εἶπε Παῖς Ἀβραάμ ἐγὼ εἰμι. 35 κύριος 34
 δὲ ἠύλογησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα
 καὶ μόσχους καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, παῖδας καὶ παιδίσκας, καμήλους καὶ
 ὄνους. 36 καὶ ἔτεκε Σάρρα ἢ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἕνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ 36
 τὸ γηρᾶσαι αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ. 37 καὶ ὠρκισέ με ὁ κύριός 37
 μου λέγων Οὐ λήψη γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααναίων,
 ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· 38 ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πο- 38
 ρεύσῃ καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψη γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. 39 εἶπα 39
 δὲ τῷ κυρίῳ μου Μὴ ποτε οὐ πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. 40 καὶ εἶπέ μοι Κύ- 40
 ριος ὁ θεός, ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἔξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐ-

14. om τω απε ισαακ ... ελεος τω κυριω μ. αβρ. 15. om αυτου post διανοια 20. επι το ποτιστηρ. ... αντλησαι υδωρ και υδρ. 21. γνων. η ευοδωκεν 22. ανα δραχμης οлк. ... ψελια 23. om του 24. και ειπεν αυτω ... ειμι εγω του ... ετεκ. αυτω ναχωρ 25. χορτασμα πολυ 26. om τω 27. εγκατελειπεν τ. δικ. και τ. αλ. ... εμε ευοδωκεν 28. απηγγειλεν 30. ψελια επι τας χειρας ... ουτως 31. ευλογητος κυριος 32. επεσαξεν ... om νιψασθαι 33. κ. ειπαν λαλησον 35. ευλογησεν 37. λημψη 38. αλλ η εις ... λημψη 39. πορευθη

τοῦ μετὰ σοῦ καὶ εὐδοῶσει τὴν ὁδὸν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς
 41 φυλῆς μου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. ⁴¹ τότε ἄνωσος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς
 μου· ἦνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλὴν μου καὶ μὴ σοι δῶσι, καὶ ἔσῃ ἄνωσος
 42 ἀπὸ τοῦ ὀρκισμοῦ μου. ⁴² καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν εἶπα Κύριε ὁ Θεὸς
 τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐδοῖς τὴν ὁδὸν μου, ἐν ἣ νῦν ἐγὼ πορεύομαι
 43 ἐν αὐτῇ. ⁴³ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες
 τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ, καὶ ἔσται ἡ παρθένος ἡ
 44 ἢ ἐγὼ εἶπω Πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ, ⁴⁴ καὶ εἶπῃ μοι Καὶ
 σὺ πίε καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἠτοίμασε κύριος τῷ
 45 ἐαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμαι ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ
 46 μου Ἀβραάμ. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου
 εὐθύς Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν
 47 πηγὴν καὶ ὑδρεύσατο. εἶπα δὲ αὐτῇ Πότισόν με. ⁴⁶ καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν
 ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς καὶ εἶπε Πίε σὺ, καὶ τὰς καμήλους σου
 48 ποτιῶ· καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους ἐπότισε. ⁴⁷ καὶ ἠρώτησα αὐτὴν καὶ εἶπα Θυ-
 γάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι. ἡ δὲ ἔφη Θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι υἱοῦ τοῦ Ναχώρ,
 49 ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχά. καὶ περιέβηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια περὶ τὰς
 50 χεῖρας αὐτῆς. ⁴⁸ καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα τῷ κυρίῳ, καὶ εὐλόγησα κύριον τὸν
 Θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὅς ἐνώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγα-
 51 τέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴⁹ εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος
 καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω
 52 εἰς δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. ⁵⁰ ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν καὶ Βαθουήλ εἶπαν Παρὰ κυ-
 ρίου ἐξῆλθε τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐ δυνασόμεθα σοι ἀντιπεῖν κακὸν ἢ καλόν.
 53 ⁵¹ Ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου, λαβὼν ἀπότρεχε· καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυ-
 54 ρίου σου, κατὰ ἐλάλησε κύριος. ⁵² ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ
 55 Ἀβραάμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ κυρίῳ. ⁵³ καὶ ἐξε-
 νέγκας ὁ παῖς σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν ἔδωκε τῇ Ῥεβέκκᾳ, καὶ
 56 δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. ⁵⁴ καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον
 καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. καὶ ἀναστὰς τὸ
 57 πρωὶ εἶπεν Ἐκπέμψατέ με ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁵ εἶπαν δὲ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ Μεινάτω ἡ παρθένος μετ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα,
 58 καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. ⁵⁶ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς Μὴ κατέχετε με· καὶ
 κύριος ἐνώδωσε τὴν ὁδὸν μου ἐν ἐμοί· ἐκπέμψατέ με ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύ-
 59 ριόν μου. ⁵⁷ οἱ δὲ εἶπαν Καλέσωμεν τὴν παῖδα καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς.
 60 ⁵⁸ καὶ ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν καὶ εἶπαν αὐτῇ Πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου
 61 τούτου; ἡ δὲ εἶπε Πορεύσομαι. ⁵⁹ καὶ ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐ-
 τῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ.
 62 ⁶⁰ καὶ εὐλόγησαν Ῥεβέκκαν καὶ εἶπαν αὐτῇ Ἀδελφὴ ἡμῶν εἰ· γίνου εἰς χιλιά-
 δας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.
 63 ⁶¹ ἀναστᾶσα δὲ Ῥεβέκκα καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ
 ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν ἀπῆλθεν.
 64 ⁶² Ἰσαάκ δὲ διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὀράσεως· αὐτὸς δὲ

40. λημψη 41. εση εκ της ... κ. μη δωσιν σοι 42. την νυν εγ. πορ.
 επ αυτην 43. ** εστηκα ... επι την πηγην ... εξελευσονται υδρευσασθαι
 υδωρ ... με μικρον υδωρ εκ τ. υ. σ. 44. μοι πие су 46. т. кам. μου
 εποτ. 47. τινος θυγ. ει ... ειμι εγω του υιου ναχωρ ... ψελια επι τας
 48. οπ τω απие κυριω ... ευοδωσεν μοι εν 49. οπ ει δε μη ... η εις
 αριστ. 50. το προσταγμα τουτο ... ου δυν. ουν σοι αντ. κακον καλω 52.
 т. παιδ. τον αβρ. ... т. ρημ. τουτων ... οπ τω απие κυριω 53. εδωκεν
 ρεβεκκα 54. επιον αυτος ... αναστας πρωι 56. ευοδωσεν ... οπ εν εμοι
 57. επερωτησωμεν 58. οπ την ... και προ η δε 59. т. παιδ. τον αβρ.
 60. ρεβεκκ. την αδελφην αυτων και 62. επορευετο

κατώκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα. ⁶³ καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχήσαι εἰς τὸ πε- 63
δῖον τὸ πρὸς δελίης, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε καμήλους ἐρχο-
μένας. ⁶⁴ καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδε τὸν Ἰσαὰκ καὶ κατε- 64
πήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου, ⁶⁵ καὶ εἶπε τῷ παιδί· Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ 65
πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς Οὗτός ἐστιν ὁ
κύριός μου· ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον περιεβάλετο. ⁶⁶ καὶ διηγήσατο ὁ παῖς 66
τῷ Ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν. ⁶⁷ ἐξῆλθε δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν οἶκον τῆς 67
μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή, καὶ ἠγάπησεν
αὐτὴν· καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

XXV.

Προσθέντος δὲ Ἀβραάμ ἔλαβε γυναῖκα ἣ ὄνομα Χεττούρα. ² ἔτεκε δὲ 2
αὐτῷ τὸν Ζομβρᾶν καὶ τὸν Ἰεζάν καὶ τὸν Μαδάλ καὶ τὸν Μαδιάμ καὶ τὸν Ἰε-
σβώκ καὶ τὸν Σωιέ. ³ Ἰεζάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαβὰ καὶ τὸν Δεδάν· υἱοὶ δὲ Δεδάν 3
Ἀσσυριεὶμ καὶ Λατουσιεὶμ καὶ Λαωμειμ· ⁴ υἱοὶ δὲ Μαδιάμ Γεφάρ καὶ Ἀφειρ 4
καὶ Ἐνώχ καὶ Ἀβειδὰ καὶ Ἐλδαγά. πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας. ⁵ ἔδωκε 5
δὲ Ἀβραάμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ⁶ καὶ τοῖς υἱοῖς 6
τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραάμ δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ
Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ πρὸς ἀνατολάς εἰς γῆν ἀνατολῶν. ⁷ ταῦτα 7
δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς Ἀβραάμ ὅσα ἐζησεν, ἑκατὸν ἐβδομηκονταπέντε ἔτη·
⁸ καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραάμ ἐν γῆρᾳ καλῷ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, 8
καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ 9
υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρών τοῦ Σαάρ τοῦ
Χετταίου, ὅς ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ· ¹⁰ τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἐκτήσατο 10
Ἀβραάμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χέτ, ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ. ¹¹ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰσαὰκ 11
υἱὸν αὐτοῦ· καὶ κατώκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὀράσεως. ¹² αὗται δὲ αἱ 12
γενέσεις Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία ἡ παιδίσκη
Σάρρας τῷ Ἀβραάμ. ¹³ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ κατ' ὀνόματα 13
τῶν γενεῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, καὶ Ναβαϊῶδ καὶ Κηδάρ καὶ Ναβδεὴλ
καὶ Μασσάμ ¹⁴ καὶ Μασμὰ καὶ Δουμὰ καὶ Μασσῆ ¹⁵ καὶ Χοδδὰν καὶ Θαιμὰν 14 15
καὶ Ἰετούρ καὶ Ναφές καὶ Κεδμὰ. ¹⁶ οὗτοι εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαὴλ, καὶ ταῦτα τὰ 16
ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν· δώδεκα
ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τρια- 17
κονταεπτὰ ἔτη· καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ.
¹⁸ κατώκησε δὲ ἀπὸ Εὐιλάτ ἕως Σούρ, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως 18
ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατώκησε.
¹⁹ καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ. 19
²⁰ ἦν δὲ Ἰσαὰκ ἑτῶν τεσσαράκοντα ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν θυγατέρα Βαβουὴλ 20
τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφὴν Λαβὰν τοῦ Σύρου, ἑαυτῷ
εἰς γυναῖκα. ²¹ ἐδέετο δὲ Ἰσαὰκ κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι 21
στεῖρα ἦν· ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ θεός, καὶ συνέλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥεβέκκα ἡ
γυνὴ αὐτοῦ. ²² ἐσκήρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ· εἶπε δέ· Εἰ οὕτω μοι μέλλει 22

63. om αὐτοῦ XXV. 2. * ζεβραν, ** ζεμβραν ... ** ιεξαν, * ιεξαν
s. ιεξαν (?) ... * μαδαιμ, ** μαδαι (?) pgo μαδαλ ... ιεσβοκ ... σωυε
3. ** ιεξαν (* ιεξαν?) ... τον σαβαν και τον θαιμαν και τον δαιδαν ... υ.
δ. δαιδαν εγενοντο ραβουηλ και ναβδεηλ και ασσυριμ κ. λατ. κ. λοωμειν
4. κ. αφερ ... κ. αβιρα κ. θεργαμα ... ουτοι παντες 7. om της 8. εν γηρει
9. οι δυο υιοι αυτ. ... ο εστιν 10. υιων χετ 11. τ. ισ. τον υ. α. 12. om
η αιγυπτια 13. κατ ονομα ... om και απτε ναβαιωδ 14. κ. ιδουμα 16.
κατα εθνος 18. ευειλατ ε. σουηλ 20. τεσσαρακοντα ... om συριας ... om εις
21. εδειτο ... και ελαβεν εγγαστρι 22. ουτως

23 γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ κυρίου. 23 καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ Δύο ἔσθαι ἐν γαστρὶ σου εἰσι, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διαστα-
 24 λήσονται· καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. 24 καὶ Ro.9,12.
 ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ τῆδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐ-
 25 τῆς. 25 ἐξῆλθε δὲ ὁ πρωτότοκος πυβράκης, ὅλος ὡσεὶ δορὰ δασύς· ἐπωνόμασε
 26 δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἡσαῦ. 26 καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ
 χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης Ἡσαῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰα-
 27 κώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἐξήκοντα ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα. 27 ἠϋξήθησαν δὲ
 οἱ νεανίσκοι· καὶ ἦν Ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδώς κυνηγεῖν, ἄγροικος· Ἰακώβ δὲ
 28 ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν οἰκίαν. 28 ἠγάπησε δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ ἡμέρα
 29 αὐτοῦ βρώσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. 29 ἠψῆσε δὲ Ἰακώβ ἔψημα·
 30 ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων. 30 καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ Γεῦσόν
 με ἀπὸ τοῦ ἐψήματος πυβροῦ τούτου, ὅτι ἐκλείπω· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα
 31 αὐτοῦ Ἐδώμ. 31 εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Ἡσαῦ Ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά
 32 σου ἐμοί. 32 καὶ εἶπεν Ἡσαῦ Ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν, καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα
 33 τὰ πρωτοτόκια; 33 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ Ὁμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤμοσεν
 34 αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ. 34 Ἰακώβ δὲ ἔδωκε τῷ He. 12,
 Ἡσαῦ ἄρτον καὶ ἔψημα φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἀναστὰς ὤχετο· καὶ 16.
 ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια.

XXVI.

Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον ὃς ἐγένετο
 ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ἀβραάμ· ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλι-
 2 στιείμ εἰς Γέραρα. 2 ὥφθη δὲ αὐτῷ κύριος καὶ εἶπε Μὴ καταβῆς εἰς Αἴγυπτον·
 3 κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῆ ἣ ἂν σοι εἴπω. 3 καὶ παροίκει ἐν τῇ γῆ ταύτῃ καὶ ἔσο-
 μαι μετὰ σοῦ καὶ εὐλογῆσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν
 γῆν ταύτην, καὶ στήσω τὸν ὄρκον μου ὃν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ τῷ πατρὶ σου.
 4 καὶ πληθύνω τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ· καὶ δώσω τῷ σπέρ-
 ματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα
 5 τὰ ἔσθαι τῆς γῆς· 5 ἄνδ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραάμ ὁ πατὴρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς,
 καὶ ἐφύλαξε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου
 6 7 καὶ τὰ νόμιμά μου. 6 κατώκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις. 7 ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄν-
 δρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἀδελφὴ μου ἐστίν·
 ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνὴ μου ἐστίν, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες
 8 τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὠραία τῇ ὄψει ἦν. 8 ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ·
 καὶ παρακύψας Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος εἶδε τὸν Ἰσαὰκ
 9 παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. 9 ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαὰκ
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀρά γε γυνὴ σου ἐστίν; τί ὅτι εἶπας Ἀδελφὴ μου ἐστίν; εἶπε
 10 δὲ αὐτῷ Ἰσαὰκ Εἶπα γὰρ Μὴ ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. 10 εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβι-
 μέλεχ Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς
 11 γυναικὸς σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. 11 συνέταξε δὲ Ἀβιμέλεχ
 παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῆς γυ-
 12 ναικὸς αὐτοῦ θανάτῳ ἔνοχος ἔσται. 12 ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῆ ἐκείνῃ, καὶ
 εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσιν κριθῆν· εὐλόγησε δὲ αὐτὸν κύριος.
 13 13 καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ προβαίνων μείζων ἐγένετο ἕως οὗ μέγας ἐγένετο

23. ἐν τῇ γαστρὶ 24. ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς 25. δε ὁ υἱὸς ὁ πρωτῶ.
 26. ἐγεννησεν ἢ ὅτε ἔτεκεν 27. ἰακ. δε ἦν ... (ἀβλαστος) 29. ἐψεμα 30.
 ἐψεματος τοῦ π. τουτ. ... ἐκλείπ. ἐγὼ· διὰ το ἐκλ. 32. εἶπεν δε ἡσ. ...
 πρωτοτοκεία (eliam 33. 34; conlra πρωτοτοκεία 31.) 34. ἐψεμα XXVI.
 1. ὅς ἐγεννηθῆ ε. τ. χρόνῳ 3. ὠμοσα ἀβρααμ 4. ἐνευλογηθήσονται 6. καὶ
 κατώκησεν 7. εἶπεν ὅτι ἀδελφῆ 8. ἐκεῖ· παρακ. δε (9. ἀποθάνῃ) 10. ὅτι
 ἐκ ... ὅτι ἂν 11. ἀπτομενος ... τουτου ἡ τῆς ... θανάτου 13. ἐγένετο bis

σφόδρα· ¹⁴ ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν καὶ γεώργια πολλά. ¹⁵ ἐξήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιεῖμ· ¹⁶ καὶ πάντα τὰ φρέατα ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ καὶ ἐπλησαν αὐτὰ γῆς. ¹⁷ εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαὰκ ἄπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. ¹⁸ καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαὰκ καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ¹⁹ καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος. ²¹ καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαὰκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος Ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. ²² ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον· ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐχθρία. ²³ ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐρυχωρία, λέγων Διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν καὶ ἠῤῥησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁴ ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. ²⁵ καὶ ὠφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς σου, μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γὰρ εἰμι, καὶ εὐλογήσω σε καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. ²⁶ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκητὴν αὐτοῦ· ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων. ²⁷ καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὀχοζὰδ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φιχὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ²⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαὰκ Ἰνα τί ἤλθετε πρὸς μέ; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. ²⁹ οἱ δὲ εἶπαν Ἰδόντες ἐωράκαμεν ὅτι ἦν κύριος μετὰ σοῦ, καὶ εἶπαμεν Γενέσθω ἀρὰ ἀνά μέσον ἡμῶν καὶ ἀνά μέσον σοῦ, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην· μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθά σε ἡμεῖς, καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης· καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ κυρίου. ³⁰ καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχὴν· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ³¹ καὶ ἀναστάντες τὸ πρωί, ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαὰκ, καὶ ἀπώχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. ³² ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν, καὶ εἶπαν Οὐχ εὗρομεν ὕδωρ. ³³ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ Ὄρκος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ Φρέαρ ὄρκου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁴ ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἰουδίθ, θυγατέρα Βεὼχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα Ἐλὼν Χετταίου· ³⁵ καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ρεβέκκᾳ.

XXVII.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γηραῖσαι τὸν Ἰσαὰκ καὶ ἠμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὄραν· καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον καὶ εἶπεν αὐτῷ Υἱέ μου. καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. ² καὶ εἶπεν Ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου· ³ νῦν οὖν λάβε τὸ σκευὸς σου, τὴν τε φαρ-

(14. αυτη ργο αυτω) 18. ωνομ. αβρααμ ο πατ. α. 19. ωρυξαν δε 20. εκαλεσεν ... τ. φρεατος εκεινου 21. απ. δε ισαακ 24. δια αβρ. 25. οπι εν τη φαρ. γεραρ. 26. φικολ 27. ηλθατε ... απεστειλατε 28. και ργο οι δε 29. μη ποιησειν ... κακα, καθοτι ημεις σε ουκ εβδελυξ. ... εχρημεθα ... κ. ν. συ ευλογητος υ. κ. 31. ωμοσαν ανθρωπος τω πλησ. αυτου 33. το ονομα αυτου ργο αυτο ... το ονομα ... οπι εκεινη 34. τεσσαρακοντα ... ιουδιν θυγ. βεηρ ... μασεμμαθ θυγ. αιλωμ του ευαιου XXVII. 1. γηρασαι ισακ ... κ. ειπ. αυτω ιδ. εγ. 3. οπι σου

4 τραν καὶ τὸ τόξον, καὶ ἔξελε εἰς τὸ πεδῖον καὶ θήρευσόν μοι θήραν· ⁴ καὶ
 ποίησόν μοι ἐδέσματα ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ ἔνεγκέ μοι ἵνα φάγω· ὅπως εὐλογήσῃ
 5 σε ἡ ψυχὴ μου πρὶν ἀποθανεῖν με. ⁵ Ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς
 Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδῖον θηρεῦσαι θήραν τῷ
 6 πατρὶ αὐτοῦ. ⁶ Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσω
 Ἴδε, ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου λέγοντος
 7 Ἔνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα· ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἕναν-
 8 τὸν κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ⁸ νῦν οὖν, υἱέ μου, ἄκουσόν μου κατὰ ἐγώ
 9 σοι ἐντέλλομαι· ⁹ καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους
 ἀπαλούς καὶ καλούς, καὶ ποιήσω αὐτούς ἐδέσματα τῷ πατρὶ σου ὡς φιλεῖ·
 10 ¹⁰ καὶ εἰσέλθεις τῷ πατρὶ σου, καὶ φάγεται· ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ
 11 τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν. ¹¹ εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ῥεβέκκην τὴν μητέρα αὐτοῦ
 12 Ἔστιν Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος· ¹² μὴ ποτε ψηλα-
 φήσῃ με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπὶ
 13 ἑμαυτὸν κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν. ¹³ εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ Ἐπὶ ἐμὲ ἡ κα-
 τάρα σου, τέκνον· μόνον ἐπάκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι.
 14 ¹⁴ πορευθεὶς δὲ ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ· καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέ-
 15 σματα κατὰ ἐφίλει ὁ πατήρ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἡσαῦ
 τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλήν, ἣ ἦν παρ' αὐτῆ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέ-
 16 δυσεν αὐτὴν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον· ¹⁶ καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρί-
 17 φων περιέστρεψεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰ γυμνά τοῦ τραχήλου αὐ-
 18 τοῦ· ¹⁷ καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν εἰς τὰς χεῖρας
 18 Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ¹⁸ καὶ εἰσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· εἶπε δὲ Πάτερ. ὁ δὲ
 19 εἶπεν Ἴδου ἐγώ· τίς εἶ σύ, τέκνον; ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ πατρὶ Ἐγὼ Ἡσαῦ
 ὁ πρωτότοκός σου, πεποίηκα κατὰ ἐλάλησάς μοι· ἀναστὰς κάθισον καὶ φάγε
 20 ἀπὸ τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου. ²⁰ εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ
 αὐτοῦ Τί τοῦτο ὁ ταχὺ εὔρες, ὦ τέκνον; ὁ δὲ εἶπεν Ὁ παρέδωκε κύριος ὁ θεός
 21 σου ἐναντίον μου. ²¹ εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακώβ Ἐγγισόν μοι καὶ ψηλαφήσω σε,
 22 τέκνον, εἰ σύ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ ἢ οὐ. ²² ἤγγισε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν
 πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν καὶ εἶπεν Ἡ μὲν φωνὴ φωνὴ Ἰακώβ,
 23 αἱ δὲ χεῖρες χεῖρες Ἡσαῦ. ²³ καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ
 24 ὡς αἱ χεῖρες Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι· καὶ εὐλόγησεν αὐτόν ²⁴ καὶ
 25 εἶπε Σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. ²⁵ καὶ εἶπε Προςάγαγέ μοι καὶ
 φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου. καὶ προς-
 26 ἤνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε. ²⁶ καὶ εἶπεν
 27 αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ Ἐγγισόν μοι καὶ φίλησόν με, τέκνον. ²⁷ καὶ ἐγγί-
 σασ ἐφίλησεν αὐτόν· καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμήν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ εὐλό- He. 11.
 28 γησεν αὐτόν καὶ εἶπεν Ἴδου ὀσμή τοῦ υἱοῦ μου ὡς ὀσμή ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐ- 20.
 29 λόγησε κύριος. ²⁸ καὶ δῶθη σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῆς
 29 πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλήθος σίτου καὶ οἴνου· ²⁹ καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔσνη,
 καὶ προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες· καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ
 30 δὲ εὐλογῶν σε εὐλογημένος. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα
 Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς ἂν ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ
 31 τοῦ πατρός αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. ³¹ καὶ

4. ενεγκον ... προ του αποθ. μ. 6. οπι τον primium ... ιδε εγω
 8. οπι μου prius ... εγ. εντελλ. σοι 12. ο πατ. μου 13. υπακουσον τ.
 φ. μου 15. και ενεδυσεν ιακωβ 18. πατερ μου ... εγω. ο δε ειπεν τις
 19. ιακωβ ο υιος αυτου τω πατρι αυτου ... εποιησα ... οπι απο 20. οπι
 σου 22. οπι μεν 23. * οπι ησαυ (?) ... ηυλογησεν 25. οπως προ ινα
 27. ηυλογησεν bis 28. ουρανου ανωθεν 29. κ. προσκυνησουσιν σοι αρχ. ...
 προσκυνησ. σε οι 30. τον ιακ. τον ... οπι αν ... θηρας αυτου

ἔποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε τῷ πα-
 τρὶ Ἀναστήτω ὁ πατήρ μου καὶ φαγέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως
 εὐλογῆσθαι με ἢ ψυχὴ σου. ³² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ Τίς εἶ σύ; ³²
 ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ εἰμὶ ὁ υἱὸς σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ. ³³ ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἐκ- ³³
 στασιν μεγάλην σφόδρα καὶ εἶπε Τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰσενέγκας
 μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ ἔλθειν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλο-
 γημένος ἔσται. ³⁴ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ³⁴
^{11. 12.} ^{17.} Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα, καὶ εἶπεν Εὐλόγησον δὴ ³⁵
 κάμέ, πάτερ. ³⁵ εἶπε δὲ αὐτῷ Ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου ἔλαβε τὴν ³⁵
 εὐλογίαν σου. ³⁶ καὶ εἶπε Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ· ἐπτέρνικε ³⁶
 γάρ με ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο· τὰ τε πρωτοτοκία μου εἴληφε, καὶ νῦν ἔλαβε τὴν ³⁶
 εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Οὐχ ὑπελείπου μοι εὐλογίαν,
 πάτερ; ³⁷ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ εἶπε τῷ Ἡσαῦ Εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, ³⁷
 καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας, σίτω καὶ οἴνω ἐστή-
 ριξα αὐτόν· σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; ³⁸ εἶπε δὲ Ἡσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ³⁸
^{11. 11.} ^{20.} Μὴ εὐλογία μία σοὶ ἐστί, πάτερ; εὐλόγησον δὴ κάμέ, πάτερ. κατανουχθέντος ³⁹
 δὲ Ἰσαὰκ ἀνεβόησε φωνὴ Ἡσαῦ καὶ ἐκλαυσεν. ³⁹ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πα- ³⁹
 τὴρ αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πλοῦτητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου
 καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν· ⁴⁰ καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήση, καὶ ⁴⁰
 τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις· ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν
 αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου. ⁴¹ καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ περὶ τῆς εὐλο- ⁴¹
 γίας ἧς εὐλόγησεν αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ
 Ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρὸς μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακώβ
 τὸν ἀδελφόν μου. ⁴² ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκα τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ⁴²
 τοῦ πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοὶ τοῦ ἀποκτείνειν σε.
⁴³ νῦν οὖν, τέκνον, ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραξι εἰς τὴν ⁴³
 Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρρᾶν· ⁴⁴ καὶ οἴκησον μετ' ⁴⁴
 αὐτοῦ ἡμέρας τινάς, ⁴⁵ ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελ- ⁴⁵
 φοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάθῃται ἃ πεποίηκας αὐτῷ· καὶ ἀποστείλασα μετα-
 πέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μὴ ποτε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
⁴⁶ εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαὰκ Προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας ⁴⁶
 τῶν υἱῶν Χέτ· εἰ λήψεται Ἰακώβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης,
 ἵνα τί μοι τὸ ζῆν;

XXVIII.

Προσκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο
 αὐτῷ λέγων Οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων· ² ἀναστὰς ²
 ἀπόδραξι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὸν οἶκον Βαθουήλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός
 σου, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ
 τῆς μητρός σου. ³ ὁ δὲ θεός μου εὐλογῆσαι σε καὶ αὐξήσαι σε καὶ πληθύναι σε, ³
 καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· ⁴ καὶ δώῃ σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς ⁴
 μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομήσαι τὴν γῆν τῆς παροικησεώς
 σου, ἣν ἔδωκεν ὁ θεός τῷ Ἀβραάμ. ⁵ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ· καὶ ⁵

31. x. ειπ. τ. πατρι αυτου ... οπι απο ... οπως ευλογησει 33. προ
 του σε εισελθειν ... ηυλογησα ... ευλογ. εστω 34. ισαακ του πατρ. αυτ. ...
 ανεβ. ησαυ φ. ... * πατηρ (?) 36. ηδη προ ιδου ... πρωτοτοκεια ... ειλη-
 φεν προ ελαβε ... υπειλειπω 37. εποιησα bis προ πεποιηκα ... εστηρισα
 38. προς ισαακ τον ... οπι κατανουχθεντ. usque εκλαυσεν 40. μαχαιρη ...
 εκλυσεις 45. ατεκνωθω ... (ed. r. ημων) 46. προσοχθεικα ... λημψεται ...
 οπι το XXVIII. 1. λημψη ... θυγατερων χανασαν 2. μεσοποταμ. συριας
 4. δεδωκεν

ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαζουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελ-
 6 φὸν Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ. ὁ Ἰδε δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν
 Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας λαβεῖν ἑαυτῷ
 γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Οὐ λήψῃ
 7 γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων· ἡ καὶ ἤκουσεν Ἰακώβ τοῦ πατρὸς
 8 καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας. ὁ Ἰδὼν δὲ
 καὶ Ἡσαῦ ὅτι πονηραὶ εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναὰν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς
 9 αὐτοῦ, ὁ ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν Μαελὲθ θυγατέρα
 Ἰσμαήλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ἀδελφὴν Ναβεώθ, πρὸς ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ γυναῖκα.
 10 ὁ καὶ ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου, καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρρᾶν.
 11 ὁ καὶ ἀπήνησε τόπῳ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδου γὰρ ὁ ἥλιος· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν
 λίθων τοῦ τόπου καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ
 12 ἐκείνῳ. ὁ καὶ ἐνυπνιάσθη· καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῆ, ἥς ἡ κεφαλὴ
 ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπὶ
 13 αὐτῇ· ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπὶ αὐτῆς. καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ
 τοῦ πατρὸς σου καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπὶ
 14 αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτήν καὶ τῷ σπέρματί σου. ὁ καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς
 ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν καὶ λίβα καὶ βορρᾶν καὶ ἐπὶ
 15 ἀνατολάς· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ σπέρ-
 16 ματί σου. ὁ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, διαφυλάσσω σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ οὗ
 ἃν πορευθῆς· καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι οὐ μὴ σε ἐγκαταλείπω
 17 ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. ὁ καὶ ἐξηγέρθη Ἰακώβ ἐκ τοῦ
 ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν.
 18 ὁ καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἡ
 οἴκος Θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. ὁ καὶ ἀνέστη Ἰακώβ τὸ πρωί, καὶ
 19 ἔλαβε τὸν λίθον ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἔστησεν αὐτὸν στή-
 20 λην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. ὁ καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
 ἐκείνου Οἶκος Θεοῦ· καὶ Οὐλαμλουζ ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον. ὁ καὶ
 21 ηὔξατο Ἰακώβ εὐχὴν λέγων Ἐάν ἡ κύριος ὁ Θεὸς μετ' ἐμοῦ, καὶ διαφυλάξῃ με
 ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἢ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῶ μοι ἄρτον φαγεῖν καὶ ἱμάτιον περι-
 22 βαλέσθαι, ὁ καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου·
 23 καὶ ἔσται κύριός μοι εἰς Θεόν· ὁ καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται
 μοι οἶκος Θεοῦ· καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῶς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

XXIX.

Καὶ ἐξάρσας Ἰακώβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν
 υἱὸν Βαζουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ.
 2 ὁ καὶ ὄρᾳ, καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων
 ἀναπαυόμενα ἐπὶ αὐτοῦ· ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια· λί-
 3 θος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος. ὁ καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ
 ποίμνια, καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον
 4 τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον
 αὐτοῦ. ὁ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ Ἀδελφοί, πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν Ἐκ
 5 Χαρρᾶν ἐσμεν. ὁ εἶπε δὲ αὐτοῖς Γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶπαν
 6 Γινώσκομεν. ὁ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν Ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ

5. αδελφ. δε ρεβ. 6. απωχετο pro απεστειλεν ... οπι εκειθεν ...
 λημψη γυν. απο των θυγ. χανααν 7. εαυτου ... οπι συριας 8. και ιδεν
 ησαυ 9. και επορευθη ... ναβαιωθ 11. επεθηκε 12. επ αυτης 13. οπι
 ειμι 14. θαλασσης pro γης ... και επι λιβαν και επι βορραν και επ ανατολ.
 15. οπι ειμι ... ου εαν ... εγκαταλειπω 16. απο pro εκ 18. ον εθηκεν
 19. κ. εκαλ. ιακωβ ... ουλαμμαυς 21. μοι κυριος XXIX. 2. αναπ. επι
 το αυτο 6. ετι αυτου λαλουντος, και ιδου

ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰακώβ Ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή, οὐπω ὦρα συναχθῆναι τὰ κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα ἀπελθόντες βόσκετε. ⁸ οἱ δὲ εἶπαν Οὐ δυνασόμεθα ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσοι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποιούμεν τὰ πρόβατα. ⁹ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἐβοσκει τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹⁰ ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν Ἰακώβ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐφίλησεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ, καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσε. ¹² καὶ ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστὶ, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστὶ· καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ ἐκ τῆς σαρκὸς μου εἶ σύ· καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. ¹⁵ εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ Ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι τίς ὁ μισθός σου ἐστὶ. ¹⁶ τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ μελλοῖσι Λεῖα, καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ Ῥαχὴλ. ¹⁷ οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας ἀσθενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἶδει καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφόδρα. ¹⁸ ἠγάπησε δὲ Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ, καὶ εἶπε Δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς θυγατρὸς σου τῆς νεωτέρας. ¹⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν Βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοὶ ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· οἴκησον μετ' ἐμοῦ. ²⁰ καὶ ἐδούλευσεν Ἰακώβ περὶ Ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτὴν. ²¹ εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν Δός μοι τὴν γυναῖκά μου· πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτὴν. ²² συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἀνδρας τοῦ τόπου καὶ ἐποίησε γάμον. ²³ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα· καὶ λαβὼν Λεῖαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰσήγαγεν πρὸς Ἰακώβ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. ²⁴ ἔδωκε δὲ Λάβαν Λεῖα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ²⁵ ἐγένετο δὲ πρωί, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεῖα· εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνα τί παρελογίσω με; ²⁶ ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν Οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν ἢ τὴν πρεσβυτέραν· ²⁷ συντέλεσον οὖν τὰ ἑβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοὶ καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾶ παρ' ἐμοῦ ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. ²⁸ ἐποίησε δὲ Ἰακώβ οὕτως, καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἑβδομα ταύτης· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. ²⁹ ἔδωκε δὲ Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ³⁰ καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ῥαχὴλ· ἠγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λεῖαν· καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. ³¹ ἰδὼν δὲ κύριος ὅτι θεὸς ὅτι ἐμισεῖτο Λεῖα, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. ³² καὶ συνέλαβε Λεῖα καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ· ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ῥουβὴν λέγουσα Διότι εἶδὲ μοι κύριος τὴν ταπεινώσιν καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· νῦν οὖν ἀγα-

6. 7. προβατων του πατρος αυτης· αυτη γαρ εβοσκεν τα προβατα του πατρος αυτης. και ειπεν ιακ. 8. αποκυλισωσι 9. οπι ιδου 10. οπι την απιε θυγατερα ... οπι και τα προβ. λαβ. τ. αδ. τ. μ. αυτου ... εποτισεν 12. ανηγγειλεν 13. και εγενετο ως ... συναντ. αυτου 17. οπι σφοδρα 18. περι ραχηλ 20. οπι και ησαν usque αυτον αυτην 21. αποδος προ δοσ ... ημερ. μου οπως 23. εισηγ. αυτην προς 24. λαβαν ζελφαν λεια τ. θυγ. αυτ. 25. οπι τω ... οπι παρα 26. ειπεν δε λαβαν 28. εδωκεν λαβαν 29. λαβ. ραχηλ τη 31. οτι μισεεται 32. οπι και εδωκε μοι υιον ... οπι ουν

33 πήσει με ὁ ἀνὴρ μου. ³³ καὶ συνέλαβε πάλιν καὶ ἔτεκεν υἷον δεύτερον τῷ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν ὅτι ἤκουσε κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον· καὶ
 34 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Συμεών. ³⁴ καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν υἷον, καὶ εἶπεν Ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνὴρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς
 35 υἱούς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Λευεὶ. ³⁵ καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν υἷον, καὶ εἶπε Νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰούδαν. καὶ ἔσθη τοῦ τίκτειν.

XXX.

Ἰδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακώβ, καὶ ἐζήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ εἶπε τῷ Ἰακώβ Δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μὴ, τελευτήσω ἐγώ.
 2 ² Συμωθεὶς δὲ Ἰακώβ τῇ Ῥαχὴλ εἶπεν αὐτῇ Μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ εἰμι, ὅς ἐστέ-
 3 ρησέ σε καρπὸν κοιλίας; ³ εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῷ Ἰακώβ Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλὰ,
 4 εἴσελθε πρὸς αὐτήν· καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιή-
 5 σομαι κάγῳ ἐξ αὐτῆς. ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ
 6 γυναικί, καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν Ἰακώβ. ⁵ καὶ συνέλαβε Βαλλὰ ἡ παιδίσκη
 6 Ῥαχὴλ καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἷον. ⁶ καὶ εἶπε Ῥαχὴλ Ἐκρινέ μοι ὁ θεός καὶ
 7 ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου καὶ ἔδωκέ μοι υἷον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ-
 8 τοῦ Δάν. ⁷ καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ καὶ ἔτεκεν υἷον δεύτερον
 9 τῷ Ἰακώβ. ⁸ καὶ εἶπε Ῥαχὴλ Συναντελάβετό μου ὁ θεός, καὶ συνανεστράφη
 10 τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἠδυνάστην· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νεφθαλεὶ. ⁹ εἶδε
 11 δὲ Λεῖα ὅτι ἔσθη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβε Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς καὶ ἔδω-
 12 κεν αὐτήν τῷ Ἰακώβ γυναικί. ¹⁰ καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν· καὶ συνέλαβε Ζελφὰ
 13 ἡ παιδίσκη Λεῖας καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἷον. ¹¹ καὶ εἶπε Λεῖα Ἐν τύχῃ· καὶ
 14 ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γάδ. ¹² καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λεῖας
 15 καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἷον δεύτερον. ¹³ καὶ εἶπε Λεῖα Μακαρία ἐγώ, ὅτι μακα-
 16 ριοῦσί με αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀσήρ. ¹⁴ ἐπορεύθη δὲ Ῥου-
 17 βὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν καὶ εὔρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ
 18 ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λεῖαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λεῖᾳ τῇ ἀδελφῇ
 19 αὐτῆς Δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁵ εἶπε δὲ Λεῖα Οὐχ ἱκανόν σοι
 20 ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγοράς τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε
 21 δὲ Ῥαχὴλ Οὐχ οὕτως· κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μαν-
 22 δραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁶ εἰσηλθε δὲ Ἰακώβ ἐξ ἀγροῦ ἐσπέρας, καὶ ἐξῆλθε
 23 Λεῖα εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ εἶπε Πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον· μεμίσθωμαι
 24 γὰρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου· καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα
 25 ἐκείνην. ¹⁷ καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεός Λεῖας, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἷον
 26 πέμπτον. ¹⁸ καὶ εἶπε Λεῖα Δέδωκέ μοι ὁ θεός τὸν μισθόν μου ἀντὶ οὗ ἔδωκα τὴν
 27 παιδίσκην μου τῷ ἀνδρὶ μου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσάχαρ, ὅ ἐστι
 28 μισθός. ¹⁹ καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεῖα καὶ ἔτεκεν υἷον ἕκτον τῷ Ἰακώβ. ²⁰ καὶ εἶπε
 29 Λεῖα Δεδώρηται ὁ θεός μοι δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· αἰρετεῖ με ὁ ἀνὴρ
 30 μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱούς ἐξ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαβουλών. ²¹ καὶ
 31 μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Δείνα. ²² ἐμνήστη δὲ
 32 ὁ θεός τῆς Ῥαχὴλ· καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός, καὶ ἀνέωξεν αὐτῆς τὴν μή-
 33 τραν· ²³ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἷον. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ Ἀφείλεν ὁ θεός
 34 μου τὸ ὄνειδος· ²⁴ καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσήφ λέγουσα Προσδέτω ὁ
 35 θεός μοι υἷον ἕτερον. ²⁵ ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν Ἰακώβ

33. παλιν λεια 34. εκληθη ηγο εκαλεσε ... λειε 35. ιουδα XXX.
 2. εσυμωθη δε ... και ειπεν ... του θεου 3. μου ινα τεκνοποιησωμαι 8.
 συνεβαλετο μοι ο θεος 10. εισηλθεν δε πρ. αυτ. ιακωβ 12. ετεκεν ετι τω
 13. μακαριζουσιν με πασαι αι γυν. 14. εν ημεραις ... μανδραγορου ...
 οπι τη αδελφ. αυτης 15. μανδραγορους ... λημψη 17. κ. επηκ. αυτης
 ο θεος, και 18. ανθ ων 21. δεινα· και εσθη του τικτειν 22. οπι της

τῷ Λάβαν Ἀπόστειλόν με ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. 26 ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία μου, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα 26 ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι. 27 εἶπε δὲ αὐτῷ 27 Λάβαν Εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισάμην ἄν· εὐλόγησε γάρ με ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ σῇ εἰσόδῳ. 28 διάστειλον τὸν μισθόν σου πρὸς μέ, καὶ δώσω. 29 εἶπε δὲ 28 29 Ἰακώβ Σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ. 30 με- 30 κρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἠϋξήθη εἰς πλήθος· καὶ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω καγὼ ἐμαυτῷ οἶκον; 31 καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Τί σοι δώσω; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακώβ Οὐ δώσεις μοι 31 οὐθέν· ἐάν ποιήσης μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου καὶ φυλάξω. 32 παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκεῖθεν 32 πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ραντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι μισθός. 33 ἐπακούσεται μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύ- 33 ριον, ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου· πᾶν ὃ ἐάν μὴ ἦ ραντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξί καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι, κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐμοί. 34 εἶπε δὲ 34 αὐτῷ Λάβαν Ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. 35 καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 35 τοὺς τράγους τοὺς ραντούς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἴγας τὰς ραν- τὰς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. 36 καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν 36 ἡμερῶν καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐποίμαινε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα. 37 ἔλαβε δὲ ἐαυτῷ Ἰακώβ ράβδον στυρακίνην 37 χλωρὰν καὶ καρυῖνην καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακώβ λεπίσματα λευκά· καὶ περισύρων τὸ χλωρόν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ράβδοις τὸ λευκὸν ὃ ἐλέπισε ποικίλον. 38 καὶ παρέθηκε τὰς ράβδους ἃς ἐλέπισεν ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστη- 38 ρίων τοῦ ὕδατος, ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ράβδων ἐλ- θόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισθήσῃσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ράβδους. 39 καὶ 39 ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ράβδους, καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ραντά. 40 τοὺς δὲ ἄμνους διέστειλεν Ἰακώβ, καὶ ἔστησεν 40 ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἄμνοις· καὶ διεχώρισεν ἐαυτῷ ποιμνία κατ' ἐαυτόν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν. 41 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβά- 41 νοντα ἔθηκεν Ἰακώβ τὰς ράβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισθῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ράβδους· 42 ἠνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐπί- 42 θεῖ· ἐγένετο δὲ τὰ μὲν ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ. 43 καὶ 43 ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ καὶ βόες καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαὶ καὶ κάμηλοι καὶ ὄνοι.

XXXI.

Ἦκουσε δὲ Ἰακώβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν λεγόντων Ἐἴληφεν Ἰακώβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. 2 καὶ εἶδεν Ἰακώβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν πρὸς 2 αὐτὸν ὡσεὶ γῆς καὶ τρίτην ἡμέραν. 3 εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἰακώβ Ἀποστρέφου 3 εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρὸς σου καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 4 ἀπο- 4

26. απ. μοι τ. γυν. και τ. παιδ. περι... δουλειαν 27. om επι 28. δωσω σοι 29. ειπ. δ. αυτω ιακ. 30. ην οσα ην εναντ. μου... ηυλογησεν... om ο θεος... * ομη καγω (?) 31. εαν ποιησεις 32. παρελθτω... om παντα... κ. παν διαραντον και λευκον 33. τη αυριον 35. κ. παν ο ην λευκ. εν αυτοις κ. παν ο ην φαιον ε. τ. αρνασιν 36. ημερων ανα 37. αυτω προ εαυτω... om και απτε περισυρων... εφαινετο δε (... τοις ραβδ.) 38. εν ταις ληνοις... ραβδων και ελθοντων 39. om και ενεκ. usque ραβδους 41. ε. ταις ληνοις... 42. ηνικα γαρ ετεκον... om μεν XXXI. 2. om του... ως εχθες

5 στείλας δὲ Ἰακώβ ἐκάλεσε Λεὶαν καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδῖον οὗ ἦν τὰ ποίμνια,
 6 καὶ εἶπεν αὐταῖς Ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς
 ἐμοῦ ὡς ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρὸς μου ἦν μετ' ἐμοῦ·
 6 καὶ αὐταὶ δὲ οἶδατε ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχυί μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν.
 7 ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἥλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα
 8 ἀμνῶν, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαι με. ὃ ἐὰν οὕτως εἴπη Ἰὰ
 ποικίλα ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα· ἐὰν δὲ εἴπη
 9 Ἰὰ λευκὰ ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκὰ· ὃ καὶ ἀφεί-
 10 λετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά. ὃ καὶ ἐγένε-
 11 το ἡλίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρό-
 11 βата καὶ τὰς αἴγας διάλευκοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί. ὃ καὶ εἶπέ
 12 μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ κατ' ὕπνον Ἰακώβ. ἐγὼ δὲ εἶπα Τί ἔστι; ὃ καὶ εἶπεν
 Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαί-
 13 νοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς
 ῥαντούς· ἐώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ. ὃ ἐγὼ εἶμι ὁ θεὸς ὁ ὀφθαλμοὶ σοι ἐν
 τόπῳ θεοῦ, οὗ ἠλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην καὶ ἠῆξω μοι ἐκεῖ εὐχήν· νῦν οὖν ἀνά-
 14 στηθι καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης καὶ ἀπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου,
 15 καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ὃ καὶ ἀποκριθεῖσαι Ῥαχὴλ καὶ Λεὶα εἶπαν αὐτῷ Μὴ
 16 ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; ὃ οὐχ ὡς αἱ
 ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ καταβρώσει κατέφαγε τὸ
 16 ἀργύριον ἡμῶν. ὃ πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν ἦν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πα-
 τρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν· νῦν οὖν ὅσα σοι εἶρηκεν ὁ θεὸς
 17 ποίει. ὃ ἀναστὰς δὲ Ἰακώβ ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδιά αὐτοῦ ἐπὶ
 18 τὰς καμήλους· ὃ καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ καὶ πᾶσαν τὴν ἀπο-
 σκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιεποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ,
 19 ἀπέλθειν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν. ὃ Λάβαν δὲ ὤχετο
 20 κείρας τὰ πρόβατα αὐτοῦ· ἔκλεψε δὲ Ῥαχὴλ τὰ εἶδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.
 20 ἔκρυψε δὲ Ἰακώβ Λάβαν τὸν Σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι ἀποδιδρά-
 21 σκει· ὃ καὶ ἀπέδρα αὐτὸς καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, καὶ διεβῆ τὸν ποταμόν, καὶ
 22 ὤρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαάδ. ὃ ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 23 τρίτῃ ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ· ὃ καὶ παραλαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μετ' ἑαυτοῦ
 24 ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γα-
 25 λαάδ. ὃ ἦλθε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον κατ' ὕπνον τὴν νύκτα καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσης μετὰ Ἰακώβ πονηρά. ὃ καὶ κατέλαβε
 26 Λάβαν τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ
 26 ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. ὃ εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ
 27 Τί ἐποίησας; ἵνα τί κρυφῆ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες
 28 τὰς θυγατέρας μου ὡς ἀλχημαλώτιδας μαχαίρα; ὃ καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἔξα-
 28 πείσειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν καὶ τυμπάνων καὶ κιθά-
 29 ρας· ὃ καὶ οὐκ ἠξιώσθην καταφιλήσαι τὰ παιδιά μου καὶ τὰς θυγατέρας μου·
 29 νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας. ὃ καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χεὶρ μου κακοποιῆσαι σε· ὁ δὲ
 30 θεὸς τοῦ πατρὸς σου χθρὸς εἶπε πρὸς με λέγων Φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσης
 μετὰ Ἰακώβ πονηρά. ὃ νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμία γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελ-

4. ραχηλ και λιαν ... οπι ην 5. μετ εμου p10 προς εμου 6. οπι τη
 9. αφειλατο 10. οπι εν γαστρι λαμβαν. ... ιδον εν τοις ... οπι μου ...
 αναβαιν. ησαν επι 11. ιακωβ ιακωβ 13. εν τω τοπω ω ηλιψας ... απει-
 λησε p10 εξελθη 14. αποκριθεισα 15. κατεφαγεν καταβρωσει 16. αφει-
 λατο ... οσα ειρηκ. ο 5. σοι 17. οπι αυτου p11us 18. υπαρχοντα αυτου
 24. και παντα τα αυτου 22. τη τριτη ημερα 23. παραλαβ. παντας τους
 26. κρυβη 27. οπι και απτε τυμπανων 28. οπι και p11us 29. εχθρς

θεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου· ἵνα τί ἐκλεψας τοὺς θεοὺς μου; ³¹ ἀποκρι- 31
 θεὶς δὲ Ἰακώβ εἶπε τῷ Λάβαν ὅτι ἐφοβήσῃν· εἶπα γάρ Μη ποτε ἀφῆλη τὰς
 θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ καὶ πάντα τὰ ἐμά. ³² καὶ εἶπεν Ἰακώβ Παρ' ὧ ἂν 32
 εὔρης τοὺς θεοὺς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐπίγνωσι τί
 ἐστι παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν καὶ λάβε. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐδέν· οὐκ ἦδει
 δὲ Ἰακώβ ὅτι Ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκλεψεν αὐτούς. ³³ εἰσελθὼν δὲ Λάβαν ἠρεύ- 33
 νησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐκ εὔρεν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, καὶ
 ἠρεύνησε τὸν οἶκον Ἰακώβ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐκ εὔρεν·
 εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχὴλ. ³⁴ Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἰδῶλα καὶ ἐνέβα- 34
 λεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς, ³⁵ καὶ εἶπε τῷ 35
 πατρὶ αὐτῆς Μη βαρέως φέρε, κύριε, οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι
 τὰ κατ' ἐπισμόν τῶν γυναικῶν μοὶ ἐστίν. ἠρεύνησε Λάβαν ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ
 οὐκ εὔρε τὰ εἰδῶλα. ³⁶ ὠργίσθη δὲ Ἰακώβ καὶ ἐμαχέσατο τῷ Λάβαν· ἀποκρι- 36
 θεὶς δὲ Ἰακώβ εἶπε τῷ Λάβαν Ἰτί τὸ ἀδίκημά μου; καὶ τί τὸ ἀμάρτημά μου,
 ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου, ³⁷ καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου 37
 μου; τί εὔρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θεὸς ὡδε ἐνώπιον τῶν
 ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνά μέσον τῶν δύο ἡμῶν.
³⁸ ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγὼ εἶμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἰγῆς σου 38
 οὐκ ἠτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον· ³⁹ θηριάλωτον οὐκ 39
 ἐνήνοχά σοι· ἐγὼ ἀπετίννουσιν παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα
 νυκτός· ⁴⁰ ἐγενόμην τῆς ἡμέρας συγκαίόμενος τῷ καύματι καὶ τῷ παγετῷ τῆς 40
 νυκτός, καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁴¹ ταῦτά μοι εἴκοσι 41
 ἔτη ἐγὼ εἶμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο
 θυγατέρων σου καὶ ἕξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν
 μου δέκα ἀμνάσιν. ⁴² εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἀβραάμ καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ 42
 ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας· τὴν ταπεινώσιν μου καὶ τὸν κόπον τῶν
 χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός, καὶ ἠλεγξέ σε χθές. ⁴³ ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν εἶπε τῷ 43
 Ἰακώβ Αἱ θυγατέρες θυγατέρες μου, καὶ υἱοὶ υἱοὶ μου, καὶ τὰ κτήνη κτήνη μου,
 καὶ πάντα ὅσα σὺ ὀρᾷς ἐμά ἐστὶ καὶ τῶν θυγατέρων μου· τί ποιήσω ταύταις
 σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν οἷς ἔτεκον; ⁴⁴ νῦν οὖν δεῦρο διαθῶμαι διαθήκην 44
 ἐγὼ τε καὶ σὺ, καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. εἶπε δὲ αὐτῷ
 Ἰδοὺ οὐθεὶς μετ' ἡμῶν ἐστίν· ἴδε ὁ θεὸς μάρτυς ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ⁴⁵ λα- 45
 βῶν δὲ Ἰακώβ λίθον ἔστησεν αὐτὸν στήλην. ⁴⁶ εἶπε δὲ Ἰακώβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐ- 46
 τοῦ Συλλέγετε λίθους. καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν· καὶ ἔφαγον
 ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνά μέσον
 ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον· ⁴⁷ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν Βουνὸς τῆς μαρτυρίας, 47
 Ἰακώβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν Βουνὸς μάρτυς. ⁴⁸ εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ Ἰδοὺ ὁ 48
 βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη ἦν ἔστησα ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς
 οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα Βουνὸς μαρτυρεῖ,
⁴⁹ καὶ ἡ ὄρασις ἦν εἶπεν Ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησὸ- 49
 μεθα ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. ⁵⁰ εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λάβης γυναῖ- 50

30. τ. πατρ. σου απελθῆν· και ινα τι 31. οπι οτι εφοβησην ... αφελης
 32. κ. ειπ. αυτω ιακ. π. ω εαν ... των σων παρ εμοι 33. ηραυνησεν ...
 και εξελθων ε. τ. ο. λειας ηραυνησεν εις τον 35. * καθ εθισμ. ... των
 γυναικιων μου εστιν ... ηρευν. δε 37. ωδε εναντιον των 39. ουκ ανενη-
 νοχα ... απ εμαυτου ... της νυκτος 40. τω καυσωνι και παγετω 41. δεκα
 και τεσσαρα ... * οπι δυο 43. αι θυγατ. σου θυγατ. μου κ. οι υιοι σου
 υιοι μου κ. τ. κτηνη σου κτ. μου ... εμα εστ. κ. ταις θυγατερες μ. 44.
 ** (* διαθωμεν?) διαθωμεθα ... οπι τε ... αυτω ιακωβ 46. και εφαγον
 και επιον εκει 47. μαρτυς προ της μαρτυριας ει μαρτυρει προ μαρτυς
 48. η στηλη αυτη ην εστησα ... τ. ονομα αυτου 49. εφιδου ... απο του
 προ αφ 50. ει λημψη γ. επι ταις

κας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὅρα, οὐδεὶς μετ' ἡμῶν ἐστὶν ὄρων· θεὸς μάρτυς
 51 μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ. ⁵¹ καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακώβ Ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος
 52 καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη· ⁵² εἴαν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σὲ μήτε σὺ διαβῆς
 53 πρὸς μετὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ· ⁵³ ὁ θεὸς Ἀβραάμ
 54 καὶ ὁ θεὸς Ναχώρ κρίναι ἀνά μέσον ἡμῶν. ⁵⁴ καὶ ὤμοσεν Ἰακώβ κατὰ τοῦ φό-
 βου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. καὶ ἔβυσεν θυσίαν ἐν τῷ ὄρει· καὶ ἐκάλεσε τοὺς
 55 ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει. ⁵⁵ ἀνα-
 στάς δὲ Λάβαν τὸ πρωὶ κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ
 εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἀποστραφείς Λάβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XXXII.

Καὶ Ἰακώβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἑαυτοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν
 2 θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. ² εἶπε δὲ
 Ἰακώβ ἠνίκα εἶδεν αὐτούς Παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ
 3 τόπου ἐκείνου Παρεμβολαί. ³ ἀπέστειλε δὲ Ἰακώβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ
 4 πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηεὶρ εἰς χώραν Ἐδῶμ, ⁴ καὶ ἐνετείλατο
 αὐτοῖς λέγων Οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ Οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ·
 5 μετὰ Λάβαν παρώκησα καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν· ⁵ καὶ ἐγένοντό μοι βόες καὶ
 ὄνοι καὶ πρόβατα καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ
 6 μου Ἡσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. ⁶ καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγε-
 λοὶ πρὸς Ἰακώβ λέγοντες Ἥλωμεν πρὸς τὸν ἀδελφὸν σου Ἡσαῦ, καὶ ἰδοὺ αὐ-
 7 τὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. ⁷ ἐφοβήθη
 δὲ Ἰακώβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο· καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μετ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς
 8 βόας καὶ τὰς καμήλους καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. ⁸ καὶ εἶπεν Ἰακώβ
 Ἐὰν ἔλθῃ Ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν κατὰ κόψην αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ
 9 δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. ⁹ εἶπε δὲ Ἰακώβ Ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἀβραάμ καὶ
 ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἰσαάκ, κύριε σὺ ὁ εἰπὼν μοι Ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς
 10 γενεσεώς σου, καὶ εὐ σε ποιήσω· ¹⁰ ἱκανούσῃ μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης καὶ
 ἀπὸ πάσης ἀληθείας ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου· ἐν γὰρ τῇ ράβδῳ μου ταύτῃ
 11 διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς. ¹¹ ἐξελοῦ με
 ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐκ χειρὸς Ἡσαῦ· ὅτι φοβούμαι ἐγὼ αὐτόν, μή
 12 ποτε ἔλθῶν πατάξῃ με καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνοις. ¹² σὺ δὲ εἶπας Εὐ σε ποιήσω,
 καὶ θῆσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἡ οὐκ ἀριθμηθήσεται
 13 ὑπὸ τοῦ πλήθους. ¹³ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὡν ἔφερε
 14 δῶρα καὶ ἐξάπεστειλεν Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ¹⁴ αἴγας διακοσίας, τράγους
 15 εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι, ¹⁵ καμήλους θηλαζούσας καὶ τὰ
 παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι καὶ
 16 πῶλους δέκα· ¹⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποιμνιον κατὰ μόνας. εἶπε
 δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνά
 17 μέσον ποιμνης καὶ ποιμνης. ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ λέγων Ἐὰν σοὶ συναν-
 τήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐρωτᾷ σε λέγων Τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ
 18 τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου; ¹⁸ ἐρεῖς Τοῦ παιδὸς σου Ἰακώβ· δῶρα
 19 ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. ¹⁹ καὶ ἐνετείλατο
 τῷ πρώτῳ καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω

50. 51. om oron usque η στηλη αυτη 52. μηδε 53. κρινει 54. εβυ-
 σεν ιακωβ 55. τ. υιους αυτου XXXII. 1. εαυτου οδον ... αναβλ. τοις
 οφθαλμοις ιδεν 3. om εμπροσθεν αυτου 5. βοες προ παιδες 6. om ιδου
 αυτος ... σοι προ σου 7. εφοβειτο ... τον μετ αυτου ... om και τας κα-
 μηλους 8. εκκοψη 9. κυριε ο ειπας μοι 10. ικανουσαι μοι ... om ταυτη
 ... νυν δε 11. εξελουμαι εκ ... om εκ χειρος απιε ησαυ 12. ειπας καλωσ
 ευ ... απο προ υπο 15. τεσσαρακοντα ... om και απιε πωλους 16. κ. εδωκ.
 δια χειρος τ. παισ. α. 18. και ερεις

τῶν ποιμνίων τούτων λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ἡσαῦ ἐν τῷ εὐρεῖν ὑμᾶς αὐτόν, ²⁰ καὶ ἐρεῖτε Ἴδου ὁ παῖς σου Ἰακώβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. ²⁰ εἶπε γάρ Ἐξιλιάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. ²¹ καὶ προεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ²¹ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²² ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην ²² ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας καὶ τὰς δύο παιδίσκας καὶ τὰ ἔνδεκα παιδιὰ αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ἰαβώχ. ²³ καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ διέβη τὸν χειμάρ- ²³ ρουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ. ²⁴ ὑπελείφθη δὲ Ἰακώβ μόνος, καὶ ἐπά- ²⁴ λαιεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ²⁵ εἶδε δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν, καὶ ²⁵ ἤψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰα- ²⁶ κώβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτόν μετ' αὐτοῦ. ²⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀποστείλόν με· ἀνέβη ²⁶ γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν Οὐ μὴ σε ἀποστείλω ἐὰν μὴ με εὐλογῆσῃς. ²⁷ εἶπε ²⁷ δὲ αὐτῷ Τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν Ἰακώβ. ²⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐ κλη- ²⁸ θήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ὅτι ἐν- ²⁹ σχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔση. ²⁹ ἠρώτησε δὲ Ἰακώβ ²⁹ καὶ εἶπεν Ἀνάγγελόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν Ἰνα τί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου; καὶ εὐλόγησεν αὐτόν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ ³⁰ τόπου ἐκείνου Εἶδος θεοῦ· εἶδον γὰρ θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη ³¹ μου ἡ ψυχὴ. ³¹ ἀνέτειλε δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος ἡνίκα παρήλθε τὸ εἶδος τοῦ θεοῦ· αὐ- ³¹ τὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. ³² ἔνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ ³² τὸ νεῦρον ὃ ἐνάρκησεν, ὃ ἐστίν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ὅτι ἤψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακώβ τοῦ νεύρου ὃ ἐνάρκησεν.

XXXIII.

Ἀναβλέψας δὲ Ἰακώβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελ- ¹ φὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. καὶ διεῖλεν Ἰακώβ ² τὰ παιδιὰ ἐπὶ Λεῖαν καὶ ἐπὶ Ῥαχὴλ καὶ τὰς δύο παιδίσκας· ² καὶ ἔβητο τὰς 2 ³ δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λεῖαν καὶ τὰ παιδιὰ αὐτῆς ³ ὀπίσω, καὶ Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσήφ ἐσχάτους. ³ αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· ⁴ καὶ ⁴ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτόν προσέπεσεν ἐπὶ ⁵ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφοτέροι. ⁵ καὶ ⁵ ἀναβλέψας Ἡσαῦ εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ, καὶ εἶπε Τί ταῦτά σοί ⁶ ἐστίν; ὁ δὲ εἶπε Τὰ παιδιὰ οἷς ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παιδά σου. ⁶ καὶ προσήγγι- ⁶ σαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν· ⁷ καὶ προσήγγισε ⁷ Λεῖα καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν· καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισε Ῥα- ⁸ χὴλ καὶ Ἰωσήφ, καὶ προσεκύνησαν. ⁸ καὶ εἶπε Τί ταῦτά σοί ἐστίν, πᾶσαι αἱ ⁸ παρεμβολαὶ αὐταὶ αἷς ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν Ἰνα εὖρη ὁ παῖς σου χάριν ἐναν- ⁹ τῶν σου, κύριε. ⁹ εἶπε δὲ Ἡσαῦ Ἔστι μοι πολλά, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. ⁹ ¹⁰ εἶπε δὲ Ἰακώβ Εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν ¹⁰ χειρῶν· ἔνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου ὡς ἂν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ, ¹¹ καὶ εὐδοκήσεις με· ¹¹ λάβε τὰς εὐλογίας μου ἃς ἤνεγκά σοι, ὅτι ἠλέησέ με ὁ ¹¹ θεὸς καὶ ἔστι μοι πάντα. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ ἔλαβε. ¹² καὶ εἶπεν Ἀπά- ¹²

19. τω ησαυ 21. προεπορευοντο 22. ιαβοκ 24. μετ αυτου ανθρωπος 26. μη ευλογ. με 28. αλλα ισρ. το ον. σ. εσται ... ομ εση 29. συ ερωτ. το ον. μ. ... ηυλογησεν 32. ενεκ. γαρ τουτου ... οι υιοι ... ** του μηρου ιακωβ εως ... ** νευρου και εναρκησεν XXXIII. 1. ** (etiam * ?) ομ τοις οφθαλμ. αυτου ... ** ερχ. αυτος και τετρ. ... και επιδιειλεν 2. εποιησεν pro εβητο 3. παρηλθεν ... του αδελφου 4. εφιλησεν και προσεπεσεν, omissis x. κατεφ. αυτ. 5. ομ ησαυ 6. παιδια pro τεκνα 8. χαριν εν οφθαλμοις σου 10. ει ευρηκα

13 ραντες πορευσόμεθα ἐπὶ εὐθειαν. ¹³ εἶπε δὲ αὐτῷ Ὁ κύριός μου γινώσκει ὅτι
 τὰ παιδία ἀπαλώτερα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπὶ ἐμέ· ἐὰν
 14 οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθаноῦνται πάντα τὰ κτήνη. ¹⁴ προελθέτω
 ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ
 σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, ἕως τοῦ
 15 ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς Σηεῖρ. ¹⁵ εἶπε δὲ Ἡσαῦ Καταλείψω μετὰ σοῦ
 ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ εἶπεν Ἴνα τί τοῦτο; ἱκανὸν ὅτι εὗρον χάριν
 16 ἐναντίον σου, κύριε. ¹⁶ ἀπέστρεψε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν
 17 αὐτοῦ εἰς Σηεῖρ. ¹⁷ καὶ Ἰακώβ ἀπαίρει εἰς Σκηνάς· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ
 οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
 18 τοῦ τόπου ἐκείνου Σκηναί. ¹⁸ καὶ ἦλθεν Ἰακώβ εἰς Σαλήμ πόλιν Σηκίμων, ἣ
 ἐστὶν ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας· καὶ παρεν-
 19 ἔβαλε κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως. ¹⁹ καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ
 ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμῶρ πατρὸς Συχέμ ἐκατὸν ἀμῶν·
 20 ²⁰ καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραήλ.

XXXIV.

¹ Ἐξῆλθε δὲ Δείνα ἡ θυγάτηρ Δείας, ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς
 2 θυγατέρας τῶν ἐγγυηρίων. ² καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχέμ ὁ υἱὸς Ἐμμῶρ ὁ Εὐαῖος, ὁ
 ἄρχων τῆς γῆς· καὶ λαβὼν αὐτὴν ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτήν.
 3 ³ καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ, καὶ ἠγάπησε τὴν παρθέ-
 4 νον, καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῆ. ⁴ εἶπε Συχέμ πρὸς
 Ἐμμῶρ τὸν πατέρα αὐτοῦ λέγων Λάβε μοι τὴν παιδα ταύτην εἰς γυναῖκα.
 5 ⁵ Ἰακώβ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμῶρ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· οἱ
 δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ· παρεσιώπησε δὲ Ἰα-
 6 κώβ ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτούς. ⁶ ἐξῆλθε δὲ Ἐμμῶρ ὁ πατὴρ Συχέμ πρὸς Ἰακώβ
 7 λαλῆσαι αὐτῷ. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου· ὡς δὲ ἤκουσαν, κατε-
 νύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν
 8 Ἰσραήλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ οὐχ οὕτως ἔσται. ⁸ καὶ ἐλά-
 λησεν Ἐμμῶρ αὐτοῖς λέγων Συχέμ ὁ υἱὸς μου προεἴλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα
 9 ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ⁹ καὶ ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν· τὰς θυγα-
 10 τέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ¹⁰ καὶ
 ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε, καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν· κατοικεῖτε καὶ ἐμπο-
 11 ρεύσατε ἐπὶ αὐτῆς καὶ ἐγκτάσατε ἐν αὐτῇ. ¹¹ εἶπε δὲ Συχέμ πρὸς τὸν πατέρα
 αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῆς Εὐροίμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν, καὶ ὃ ἐὰν
 12 εἴπητε δώσομεν. ¹² πληθύνετε τὴν φερρὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ
 13 μοι, καὶ δώσατέ μοι τὴν παιδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ¹³ ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ
 Ἰακώβ τῷ Συχέμ καὶ Ἐμμῶρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου, καὶ ἐλάλησαν αὐ-
 14 τοῖς, ὅτι ἐμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ¹⁴ καὶ εἶπαν αὐτοῖς Συμεὼν καὶ
 Δεὺλ οἱ ἀδελφοὶ Δείνας Οὐ δυνασόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν
 15 ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν· ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. ¹⁵ μόνον
 ἐν τούτῳ ὁμοιωθήσομεθα ὑμῖν καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς
 16 καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ περιτιμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν· ¹⁶ καὶ δώσομεν τὰς θυγα-
 17 τείρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ
 οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἓν. ¹⁷ ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν

12. πορευθωμεν 13. αυτους προ αυτα 14. * προελθωτω ** προελθωτω
 ... οπι αυτου ... με ελθειν 17. αυτω προ εαυτω 18. σικιμων ... οτε ηλθεν
 εκ XXXIV. 2. εμμωρ ο χορραιος 4. ειπεν δε ... την παιδισκην ταυτ.
 7. κατενυχθησαν ... συχημ εν ισραηλ 8. αυτοις εμμωρ ... προειλατο 9.
 οπι και ... επιγαμβρευσατε 10. x. ιδου η γη 11. ειπ. ημιν δωσομ. 14.
 δεινας, υιοι δε λειας ... οπι το ρημα 15. οπι μονον ... κατοικησωμεν
 16. λημψομεθα ... οικησωμεν

τοῦ περιτεμεῖσθαι, λαβόντες τὴν θυγατέρα ἡμῶν ἀπελευσόμεθα. ¹⁸ καὶ ἤρσαν 18
οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ καὶ ἐναντίον Συχέμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ. ¹⁹ καὶ οὐκ ἐχρό- 19
νισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ·
αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ ἦλθε δὲ 20
Ἐμμώρ καὶ Συχέμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλά-
λησαν πρὸς τοὺς ἀνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν λέγοντες ²¹ Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρη- 21
νικοὶ εἰσι, μετ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτὴν, ἡ δὲ
γῆ Ἰδου πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν· τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖ-
κας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. ²² ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωθήσονται 22
ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μετ' ἡμῶν ὥστε εἶναι λαὸν ἓνα, ἐν τῷ περιτε-
μεῖσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέμνηται. ²³ καὶ τὰ κτήνη 23
αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν
τούτῳ ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μετ' ἡμῶν. ²⁴ καὶ εἰσήκουσαν Ἐμμώρ 24
καὶ Συχέμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐμπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐ-
τῶν, καὶ περιετέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην. ²⁵ ἐγένετο 25
δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακώβ Συ-
μεὼν καὶ Δευί, ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσήλθον
εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· ²⁶ τὸν τε Ἐμμώρ καὶ 26
Συχέμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν
ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξήλθον. ²⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ εἰσήλθον ἐπὶ τοὺς 27
τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν ἐν ἣ ἑμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν·
²⁸ καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς βόας αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν 28
ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. ²⁹ καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν 29
καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν· καὶ
διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. ³⁰ εἶπε δὲ Ἰακώβ 30
πρὸς Συμεὼν καὶ Δευί Μισητόν με πεποιθήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι
τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν ἐν τε τοῖς Χαναταῖσι καὶ ἐν τοῖς Φερεζαῖσι· ἐγὼ δὲ
ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ, καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ συγκόψουσί με, καὶ ἐκτρι-
βήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου. ³¹ οἱ δὲ εἶπαν Ἄλλ' ὡσεὶ πόρνη χρήσονται τῇ 31
ἀδελφῇ ἡμῶν;

XXXV.

Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Ἰακώβ Ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθῆλ, καὶ
οἶκε ἐκεῖ· καὶ ποιήσον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι ἐν τῷ ἀποδι-
δράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ² εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ οἴκῳ 2
αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ Ἄρατε τοὺς Θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς μετ'
ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν· ³ καὶ 3
ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθῆλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ
ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὅς ἦν μετ' ἐμοῦ καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ
ἣ ἐπορεύθην. ⁴ καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακώβ τοὺς Θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους οἱ ἦσαν ἐν 4
ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσίν αὐτῶν· καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ
Ἰακώβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν Σηκίμοις, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμε-
ρον ἡμέρας. ⁵ καὶ ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων· καὶ ἐγένετο φόβος Θεοῦ ἐπὶ τὰς 5
πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶ ἦλθε δὲ 6
Ἰακώβ εἰς Λουζὰ ἣ ἔστιν ἐν γῇ Χαναάν, ἣ ἔστι Βαιθῆλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς

17. περιτεμενέσθαι ... λαβ. τὰς θυγατέρας 21. εἰσιν μετ' ἡμῶν· οἰκει-
τώσαν ... ληψόμεθα 22. μόνον ἐν τούτῳ ... περιτεμενέσθαι ... περιτετε-
τέμνηται 23. κ. τὰ ὑπάρχοντα καὶ τ. τετραπ. αὐτῶν κ. τ. υπαρχ. αὐτῶν (ex-
trema κ. τ. υπ. αὐτ. corrector improhavit) 24. εἰσηκουσεν ... ἐκπορευομενοι
26. καὶ τὸν συχεμ ... τὴν δεῖνα 30. οἱ πρὸς ... οἱ πᾶσι ... καὶ τοῖς
φερεζεοῖς ... ἐκτριβομαι 31. χρῆσονται XXXV. 2. οἱ τοὺς μετ' ὑμῶν
... καὶ καθαρίσασθε 3. επαχ. μοι ... ἐπορευομένη 4. ἐν σικιμοῖς 5. ἐκ σικιμῶν

42 Γενεσις 35, 7. *Moriuntur Rebecca et Isaac. Ruben incestans.*

7 ὅς ἦν μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
 τοῦ τόπου Βαιθῆλ· ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν
 8 ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁸ ἀπέθανε δὲ Δεβόρρα ἡ τροφὸς Ῥε-
 βέκκας, καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθῆλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ
 9 τὸ ὄνομα αὐτῆς Βάλανος πένθους. ⁹ ὤφθη δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἰακώβ ἔτι ἐν Λουζᾶ,
 ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.
 10 ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· Τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ
 11 ἔσται τὸ ὄνομά σου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹¹ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
 θεός· Ἐγὼ ὁ θεός σου· ἀυξάνου καὶ πληθύνου· ἔθνη καὶ συναγωγὰς ἐθνῶν ἔσον-
 12 ται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται. ¹² καὶ τὴν γῆν ἣν
 ἔδωκα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, σοὶ δέδωκα αὐτήν· σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί
 13 σου μετὰ σέ δώσω τὴν γῆν ταύτην. ¹³ ἀνέβη δὲ ὁ θεός ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου
 14 οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐλάλησε
 μετ' αὐτοῦ ὁ θεός, στήλην λιθίνην· καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτήν σπονδὴν, καὶ ἐπέ-
 15 χεεν ἐπ' αὐτήν ἔλαιον. ¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλά-
 16 λησε μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ θεός, Βαιθῆλ. ¹⁶ ἀπάρας δὲ Ἰακώβ ἐκ Βαιθῆλ ἐπηξε
 τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδέρ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς
 Χαβραῖά τοῦ ελθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθά, ἔτεκε Ῥαχὴλ· καὶ ἐδυστόκησεν ἐν τῷ
 17 τοκετῷ. ¹⁷ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα Θάρσει,
 18 καὶ γὰρ οὗτός σοι ἔστιν υἱός. ¹⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν,
 ἀπέθνησκε γάρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Υἱὸς ὀδύνης μου· ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσε
 19 τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βενιαμίν. ¹⁹ ἀπέθανε δὲ Ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἰπ-
 20 ποδρόμου Ἐφραθά· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. ²⁰ καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐπὶ τοῦ
 μνημείου αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν ἡ στήλη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς ἡμέρας
 21 ταύτης. ²¹ ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ῥου-
 βὴν καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· καὶ
 22 ἤκουσεν Ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ. ²² ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ
 23 δώδεκα· ²³ υἱοὶ Λείας πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν, Συμεών, Λευὶ, Ἰούδας,
 24 Ἰσάακ, Ζαβουλών· ²⁴ υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν· ²⁵ υἱοὶ δὲ Βαλλᾶς
 25 παιδίσκης Ῥαχὴλ Δὰν καὶ Νεφθαλεὶμ· ²⁶ υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας Γὰδ
 καὶ Ἀσήρ· οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας.
 27 ²⁷ ἦλθε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαάκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς Μαιμβρῆ, εἰς πόλιν τοῦ πε-
 28 28 ²⁸ ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαάκ ὡς ἔζησεν ἑτὶ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. ²⁹ καὶ ἐκλεί-
 29 πων Ἰσαάκ ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλή-
 ρους ἡμερῶν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

XXXVI.

2 Αὐταὶ δὲ αἱ γενεαί· Ἡσαῦ· αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. ² Ἡσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς
 γυναῖκας ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων· τὴν Ἀδὰ, θυγατέρα Αἰ-
 3 3 Ἐυαίου, ³ καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα Ἰσμαήλ, ἀδελφὴν Ναβαιώθ. ⁴ ἔτεκε δὲ
 4 αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλιφάς, καὶ Βασεμάθ ἔτεκε τὸν Ῥαγουήλ, ⁵ καὶ Ὀλιβεμά
 5 ἔτεκε τὸν Ἰεὺς καὶ τὸν Ἰεγλὸμ καὶ τὸν Κορέ· οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, οἳ ἐγένοντο

7. επεφανη 8. δεββωρα ... οπι και εταφη 9. οπι τω ... ηυλογησεν
 10. * οπι ετι (?) ... οπι και εκαλ. τ. ο. α. ισρ. 11. και εθνη και 12. ην
 δεδωκα ... οπι σοι εσται 14. οπι ο θεος 16. ηγγεισεν χαβραθα εις γην
 ελθειν εφραθα 17. οπι σοι 18. πατ. αυτου εκαλ. αυτον βενιαμειν 19. οπι
 του ιπποδρομου 20. εστιν στηλη μνημειου ραχ. ε. τ. σημερον ημερας
 21. οπι ιακωβ 23. λευεις 24. βενιαμειν 26. ουτοι οι υιοι 29. εκλιπων
 ... οπι ισαακ XXXVI. 2. οπι τας ... ελωμ 3. βασεμμαθ 4. δε αδα
 τω ησαυ (... βασεμ)

αὐτῶ ἐν γῇ Χαναάν. ⁶ ἔλαβε δὲ Ἡσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ⁶
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο καὶ πάντα ὅσα
περιεποιήσατο ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἐπορεύθη Ἡσαῦ ἐκ τῆς γῆς Χαναάν ἀπὸ
προσώπου Ἰακώβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁷ ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ τοῦ ⁷
οἴκειν ἅμα, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς ἀπὸ
τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. ⁸ κατώκησε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῷ ὄρει Σηείρ· ⁸
Ἡσαῦ αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. ⁹ αὐταὶ δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ ἐν τῷ ⁹
ὄρει Σηείρ. ¹⁰ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἡσαῦ· Ἐλιφάς, υἱὸς Ἀδᾶς γυ- ¹⁰
ναικὸς Ἡσαῦ, καὶ Ῥαγουήλ, υἱὸς Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹¹ ἐγένοντο δὲ ¹¹
Ἐλιφάς υἱοὶ· Θαιμάν, Ὠμάρ, Σωφάρ, Γοθώμ καὶ Κενέζ. ¹² Θαμνὰ δὲ ἦν ¹²
παλλακὴ Ἐλιφάδ τοῦ υἱοῦ Ἡσαῦ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφάδ τὸν Ἀμαλήκ. οὗτοι ¹²
υἱοὶ Ἀδᾶς γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹³ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχώθ, Ζαρέ, Σομέ ¹³
καὶ Μοζέ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁴ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμάς ¹⁴
θυγατὴρ Ἀνά τοῦ υἱοῦ Σεβεγών, γυναικὸς Ἡσαῦ· ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν ¹⁴
Ἰεοῦς καὶ τὸν Ἰεγλόμ καὶ τὸν Κορέ. ¹⁵ οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ἡσαῦ. υἱοὶ Ἐλιφάδ ¹⁵
πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Ὠμάρ, ἡγεμῶν Σωφάρ, ἡγε- ¹⁵
μῶν Κενέζ, ¹⁶ ἡγεμῶν Κορέ, ἡγεμῶν Γοθώμ, ἡγεμῶν Ἀμαλήκ· οὗτοι ἡγεμό- ¹⁶
νες Ἐλιφάδ ἐν γῇ Ἰδουμαία, οὗτοι υἱοὶ Ἀδᾶς. ¹⁷ καὶ οὗτοι υἱοὶ Ῥαγουήλ υἱοῦ ¹⁷
Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Ναχώθ, ἡγεμῶν Ζαρέ, ἡγεμῶν Σομέ, ἡγεμῶν Μοζέ· οὗτοι ¹⁷
ἡγεμόνες Ῥαγουήλ ἐν γῇ Ἐδώμ, οὗτοι υἱοὶ Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁸ οὗτοι ¹⁸
δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμάς γυναικὸς Ἡσαῦ· ἡγεμῶν Ἰεοῦλ, ἡγεμῶν Ἰεγλόμ, ἡγεμῶν ¹⁸
Κορέ· οὗτοι ἡγεμόνες Ὀλιβεμάς θυγατὴρ Ἀνά γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁹ οὗτοι υἱοὶ ¹⁹
Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν· οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ. ²⁰ οὗτοι δὲ υἱοὶ ²⁰
Σηείρ τοῦ Χορβαίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, ²⁰
Ἀνά ²¹ καὶ Δησών καὶ Ἀσάρ καὶ Ῥισών· οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορβαίου τοῦ ²¹
υἱοῦ Σηείρ ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. ²² ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτάν Χορρόλ καὶ Αἰμάν· ²²
ἀδελφὴ δὲ Λωτάν Θαμνά. ²³ οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· Γωλάμ καὶ Μαναχάθ καὶ ²³
Γαιβήλ καὶ Σωφάρ καὶ Ὠμάρ. ²⁴ καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγών· Ἀἰε καὶ Ἀνά· οὗ- ²⁴
τός ἐστιν Ἀνά ὃς εὗρε τὸν Ἰαμελν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια Σεβε- ²⁴
γών τοῦ πατὴρ αὐτοῦ. ²⁵ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δησών καὶ Ὀλιβεμά θυγάτηρ ²⁵
Ἀνά. ²⁶ οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησών· Ἀμαδά καὶ Ἀσβάν καὶ Ἰθρᾶν καὶ Χαββάν. ²⁶
²⁷ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀσάρ· Βαλαάμ καὶ Ζουκάμ καὶ Ἰουκάμ. ²⁸ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥι- ²⁷
σών· Ὠς καὶ Ἀράν. ²⁹ οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χορρόλ· ἡγεμῶν Λωτάν, ἡγεμῶν Σω- ²⁹
βάλ, ἡγεμῶν Σεβεγών, ἡγεμῶν Ἀνά, ³⁰ ἡγεμῶν Δησών, ἡγεμῶν Ἀσάρ, ἡγε- ³⁰
μῶν Ῥισών· οὗτοι ἡγεμόνες Χορρόλ ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ. ³⁰
³¹ καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ³¹
ἐν Ἰσραήλ. ³² καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδώμ Βαλάχ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει ³²
αὐτοῦ Δενναβά. ³³ ἀπέθανε δὲ Βαλάχ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβάβ υἱὸς ³³
Ζαρά ἐκ Βοσόβρας. ³⁴ ἀπέθανε δὲ Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσώμ ³⁴

6. κ. τ. υιους και τ. θυγ. και ... κ. π. τ. υπαρχ. και τα κτηνη ...
και οσα περιεπ. ... οπι ησαυ ... εκ γης 7. εδυνατο 8. ωκησεν 10. υιος
αδα ... βασεμμαθ 11. δε οι υιοι ελιφας θαιμ., ωμαν, σωφαρ; γοθομ
12. ουτοι οι υιοι αδα 13. ναχομ ... μασεμμαθ 14. ελιβεμας ... τον ιευς
15. ουτοι οι ηγεμονες υιου ησ. 16. γοθα 17. ναχοθ ... ηγ. μοζε, ηγ. σομε
... μασεμμαθ 18. ελιβεμας, ommissis θυγ. α. γυν. ησαυ 19. ουτ. δε υιοι
... κ. ουτ. οι ηγεμ. αυτ. ουτοι εισιν οι ηγεμονες αυτων· υιοι εδωμ. 21.
21. σααρ κ. ρεισων· ουτ. οι ηγεμ. 22. χορρει 23. γωλων κ. μαναχαθ
κ. γαιβηλ, σωφ και ωμαν 24. και ωναν· ουτ. εστ. ο ωνας 26. ιεθραν
27. σααρ· βαλααν κ. ζ. κ. ιουκαμ και ουκαν 28. ρεισων ... αραμ 29.
οπι δε ... χορρει 30. ηγεμ. σααρ ηγ. ρεισων ... χορρει 31. εν ιερουσαλημ
32. υι. του βεωρ (33. ιωβαδ)

35 ἐκ τῆς γῆς Θαιμανῶν. 35 ἀπέθανε δὲ Ἀσώμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ ὁ ἐκκόψας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ
 36 Γετθαιμ. 36 ἀπέθανε δὲ Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαδά ἐκ Μασ-
 37 σεκκᾶς. 37 ἀπέθανε δὲ Σαμαδά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαούλ ἐκ Ῥωβῶς
 38 τῆς παρὰ ποταμόν. 38 ἀπέθανε δὲ Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλλε-
 39 νῶν υἱὸς Ἀχοβῶρ. 39 ἀπέθανε δὲ Βαλλενῶν υἱὸς Ἀχοβῶρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ'
 αὐτοῦ Ἀράδ υἱὸς Βαράδ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογῶρ· ὄνομα δὲ τῇ γυ-
 40 ναικί αὐτοῦ Μετεβεήλ, θυγάτηρ Ματραίθ υἱοῦ Μαιζοῦβ. 40 ταῦτα τὰ ὀνόματα
 τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις
 αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· ἡγεμῶν Θαμνά, ἡγεμῶν Γωλά, ἡγεμῶν
 41 42 Ἰεζέρ, 41 ἡγεμῶν Ὀλιβεμάς, ἡγεμῶν Ἠλάς, ἡγεμῶν Φινῶν, 42 ἡγεμῶν Κενέζ,
 43 ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Μαζάρ, 43 ἡγεμῶν Μαγεδιήλ, ἡγεμῶν Ζαφωίν· οὗτοι
 ἡγεμόνες Ἐδώμ ἐν ταῖς κατωκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος
 1 Ἡσαῦ πατήρ Ἐδώμ. 1 κατώκει δὲ Ἰακώβ ἐν τῇ γῇ οὐ παρώκησεν ὁ πατήρ αὐ-
 2 τοῦ, ἐν γῇ Χαναάν· 2 αὐταὶ δὲ αἱ γενεαίαις Ἰακώβ.

XXXVII.

Ἰωσήφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐ-
 τοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὧν νέος μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλᾶς καὶ μετὰ τῶν
 υἱῶν Ζελφᾶς τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· κατήνεγκαν δὲ Ἰωσήφ ψόγον
 3 πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. 3 Ἰακώβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσήφ παρὰ
 πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γῆρως ἦν αὐτῷ· ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα
 4 ποικίλον. 4 ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸν ὁ πατήρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν
 υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.
 5 6 ἔνυπνιασθεῖς δὲ Ἰωσήφ ἔνυπνιον ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, 6 καὶ
 7 εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε τοῦ ἔνυπνιου τούτου οὐ ἔνυπνιασθήν. 7 ὥμην ὑμᾶς δε-
 8 σμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα καὶ ὠρῶν-
 8 θη· περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. 8 εἶ-
 9 παν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων
 κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτόν ἕνεκεν τῶν ἔνυπνιῶν αὐτοῦ
 9 καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. 9 εἶδε δὲ ἔνυπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ
 τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἔνυπνιασάμην ἔνυπνιον
 10 ἕτερον· ὥσπερ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με. 10 καὶ
 ἐπέτιμησεν αὐτῷ ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί τὸ ἔνυπνιον τοῦτο ὃ ἔνυ-
 11 πνιασθήης; ἀρά γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί
 11 σου προσκυνῆσαι σοὶ ἐπὶ τὴν γῆν; 11 ἐζήλωσαν δὲ αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ ^{Accl. 7,}
 12 πατήρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. 12 ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν ^{9.}
 13 τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. 13 καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ
 Οὐχὶ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς Συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς.
 14 εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ. 14 εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ Πορευθεῖς ἴδε εἰ ὑγιαίνουν
 οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν ἐκ
 15 τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών· καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. 15 καὶ εὔρεν αὐτόν ἄνθρωπος
 16 πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἠρώτησε δὲ αὐτόν ὁ ἄνθρωπος λέγων Τί ζητεῖς; 16 ὁ

34. ασομ ... εκ γης θεμανων 35. ασομ ... γεθσαιμ 36. σαλαμα εκ
 μασεκκας 37. σαλαμα 38. βαλαεννων ... * χοβωρ (v. 39. απεθ. usque
 αχοβ. suppletum est) 39. αραθ ... βαραθ ... ματραειθ υι. μεζοοβ 40. ιεβερ
 ργο ιεθερ 41. ελιβεμας ... φινες 43. μετοδιηλ ... ζαφωει XXXVII.
 1. οim δε ... δεκα επτα ... ποιμ. μ. τ. αδελφ. αυτ. τα προβατα· ων
 3. γηρους 4. ειδοντες ... αυτον επιλει ο πατηρ αυτου εκ ... εδυναντο %
 δραχματα εμμεσω ... δραγγματα ει δραγγμα 8. οim αυτου priimum 9. ιδεν
 ... ενυπνιασθην 10. οim αυτω post ειπεν 13. ουχ οι ... εν συχεμ 14. ει
 αναγγ. ργο και αναγγ.

δὲ εἶπε Τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκουσιν. ¹⁷ εἶπε δὲ 17
 αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος Ἀπήρασιν ἐντεῦθεν· ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων Πορευ-
 σῶμεν εἰς Δωθαιμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰωσήφ κατοπίσθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ
 εὔρεν αὐτούς ἐν Δωθαιμ. ¹⁸ προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν 18
 πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν. ¹⁹ εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς 19
 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται· ²⁰ νῦν οὖν δεῦτε ἀπο- 20
 κτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτόν εἰς ἓνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν Θηρίον
 πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, καὶ ὀφόμεθα τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. ²¹ ἀκούσας 21
 δὲ Ρουβὴν ἐξείλετο αὐτόν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ εἶπεν Οὐ πατάξωμεν αὐ-
 τὸν εἰς ψυχὴν. ²² εἶπε δὲ αὐτοῖς Ρουβὴν Μὴ ἐκχέητε αἷμα· ἐμβάλλετε αὐτόν 22
 εἰς ἓνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ·
 ὅπως ἐξέλθῃ αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἀποδῶ αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.
²³ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν Ἰωσήφ 23
 τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν, ²⁴ καὶ λαβόντες αὐτόν ἔρριψαν εἰς τὸν 24
 λάκκον· ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχεν. ²⁵ ἐκάτισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον· καὶ 25
 ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ἰσμαηλίται ἤρχοντο ἐκ
 Γαλαάδ, καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἕγεμον θυμιαμάτων καὶ ρητίνης καὶ στακτῆς·
 ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον. ²⁶ εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφούς 26
 αὐτοῦ Τί χρήσιμον ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα
 αὐτοῦ; ²⁷ δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτόν τοῖς Ἰσμαηλίταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν 27
 μὴ ἔστωσαν ἐπὶ αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. ἤκουσαν δὲ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιθηναῖοι ἔμποροι, καὶ 28
 ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσήφ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ
 τοῖς Ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν· καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον.
²⁹ ἀνέστρεψε δὲ Ρουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὄρεῖ τὸν Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ· 29
 καὶ διεβρήξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ 30
 εἶπε Τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι; ³¹ λαβόντες δὲ τὸν 31
 χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι.
³² καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, καὶ 32
 εἶπαν Τοῦτον εὔρομεν, ἐπίγνωσι εἰ χιτῶν τοῦ υἱοῦ σου ἐστίν ἢ οὐ. ³³ καὶ ἐπέ- 33
 γνω αὐτόν καὶ εἶπε Χιτῶν τοῦ υἱοῦ μου ἐστίν· Θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν,
 Θηρίον ἤρπασε τὸν Ἰωσήφ. ³⁴ διεβρήξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο 34
 σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐπένηει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλὰς. ³⁵ συν- 35
 ἤχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐ-
 τόν· καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱὸν μου
 πενθῶν εἰς ἄδου· καὶ ἔκλαυσεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁶ οἱ δὲ Μαδιθηναῖοι ἀπέ- 36
 δοντο τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ ἀρχιμαγεῖρω.

XXXVIII.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ,
 καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπόν τινα Ὀδολλαμίτην ᾧ ὄνομα Εἰράς. ² καὶ εἶδεν 2
 ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου ἣ ὄνομα Σαυά· καὶ ἔλαβεν αὐτήν
 καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν. ³ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα 3
 αὐτοῦ Ἦρ. ⁴ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Λύ- 4
 νάν. ⁵ καὶ προσεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σηλώμ· αὕτη 5
 δὲ ἦν ἐν Χασβὶ ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς. ⁶ καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἦρ τῷ πρω- 6

17. κατοπισθεν ... * οπι κ. ευρ. αυτους (?) ... εις δωθαιμ 18. προιδον ...
 και επορευοντο αποκτ. αυτ. 19. ειπαν δε 20. ριψομεν ... τι εστιν 21. εξει-
 λατο ... παταξομεν 22. εμβαλετε δε αυτον ... οπι τουτων 23. εξεδ. τον ιωσ.
 24. εκεινος ργο κενος 25. ιδον ... οι καμηλοι ... ριτινης 28. οι μαδ. οι εμπορ.
 30. ανεστρεψεν 31. οπι τω 34. ημερ. τινας 36. τω πετρεφη XXXVIII.
 1. οδολλαμειτην (* οπι τινα ?) 2. ιδεν 4. συλλ. ετι ετ. υιον 5. προσθ. ετι

7 τοτόκῳ αὐτοῦ, ἢ ὄνομα Θάμαρ. ⁷ ἐγένετο δὲ Ἦρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς
8 ἐναντι κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁸ εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνάν Εἰσελθε
πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον
9 σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. ⁹ γνοὺς δὲ Αὐνάν ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένε-
νετο ὅταν εἰσῆρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν
10 τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰ πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον τοῦ
11 θεοῦ ὅτι ἐποίησε τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτον. ¹¹ εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ
τῇ νύμφῃ αὐτοῦ Κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου ἕως μέγας γένηται
Σηλώμ ὁ υἱός μου· εἶπε γάρ Μὴ ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος ὡσπερ καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ. ἀπελθούσα δὲ Θάμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.
12 ¹² ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι καὶ ἀπέθανε Σαυὰ ἡ γυνὴ Ἰούδα· καὶ παρακλη-
θεὶς Ἰούδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰρὰς ὁ
13 ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμίτης, εἰς Θαμνά. ¹³ καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ
αὐτοῦ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνά κείρει τὰ πρόβατα
14 αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς περιέβαλε τὸ
θήριatron καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνάν, ἢ ἔστιν ἐν
παρόδῳ Θαμνά· ἴδε γὰρ ὅτι μέγας γέγονε Σηλώμ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτήν
15 αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁵ καὶ ἰδὼν αὐτήν Ἰούδας ἔδοξεν αὐτήν πόρνην εἶναι· κατεκα-
16 λύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. ¹⁶ ἐξέκλινε δὲ πρὸς
αὐτήν τὴν ὁδὸν καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ· οὐ γὰρ ἔγνω ὅτι
17 νύμφη αὐτοῦ ἐστίν. ἢ δὲ εἶπε Τί μοι δώσεις ἐὰν εἰσελθῆς πρὸς μέ; ¹⁷ ὁ δὲ
εἶπεν Ἐγὼ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου. ἢ δὲ εἶπεν Ἐὰν
18 δῶς μοι ἀρραβῶνα ἕως τοῦ ἀποστεῖλαί σε. ¹⁸ ὁ δὲ εἶπε Τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι
δώσω; ἢ δὲ εἶπε Τὸν δακτύλιόν σου καὶ τὸν ὀρμίσκον καὶ τὴν ράβδον τὴν ἐν τῇ
χειρὶ σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ
19 αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θῆριatron αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς,
20 καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ²⁰ ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔρι-
φον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένου αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κομίσασθαι παρὰ
21 τῆς γυναίκης τὸν ἀρραβῶνα· καὶ οὐχ εὔρεν αὐτήν. ²¹ ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἀνδρας
τοὺς ἐκ τοῦ τόπου Που ἔστιν ἡ πόρνη ἢ γενομένη ἐν Αἰνάν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ
22 εἶπαν Οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη. ²² καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν καὶ εἶπεν Οὐχ
23 εὔρον, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι μὴ εἶναι ὡδε πόρνην. ²³ εἶπε δὲ
Ἰούδας Ἐχέτω αὐτά, ἀλλὰ μὴ ποτε καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα
24 τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὔρηκας. ²⁴ ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον ἀνηγγέλη
τῷ Ἰούδα λέγοντες Ἐκπεπόρνευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ
25 ἔχει ἐκ πορνείας. εἶπε δὲ Ἰούδας Ἐξαγάγετε αὐτήν καὶ κατακαυθήτω. ²⁵ αὐτὴ
δὲ ἀγομένη ἀπέστειλε πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς λέγουσα Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου οὔτι-
νος ταῦτά ἐστιν ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω· καὶ εἶπεν Ἐπίγνωθι τίνας ὁ δακτύλιος καὶ
26 ὁ ὀρμίσκος καὶ ἡ ράβδος αὐτῆς. ²⁶ ἐπέγνω δὲ Ἰούδας καὶ εἶπε Δεδικαίωται Θά-
μαρ ἢ ἐγώ, οὐ ἔνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτήν Σηλώμ τῷ υἱῷ μου· καὶ οὐ προσέθετο
27 ἔτι τοῦ γινῶναι αὐτήν. ²⁷ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔπιχτε, καὶ τῆδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ
28 γαστρὶ αὐτῆς. ²⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίχτειν αὐτήν ὁ εἰς προεξήνεγκε τὴν χεῖρα·
λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα ἔδθησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα Οὗτος ἐξε-
29 λεύσεται πρότερος. ²⁹ ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ. ἢ δὲ εἶπε Τί διεκόπη διὰ σέ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ-

7. εναντιον 8. και γαμβρευσαι 9. εγινετο 10. εφανη το ρημα εναντ
11. ωσπερ οι αδ. 12. ο οδολλαμειτης ... (θαιμνα) 13. ανεβη 14. περι-
εβαλετο θεριatron ... σηλωμ ο υιος αυτου 16. οτι η νυμφη 17. αποστελ-
λω ... ομ μου ει μοι 19. * αναστας ... περιεβαλετο τ. θερ. αφ εαυτ. ...
(in fine add αφ εαυτης) 20. οδολλαμειτου ... τ. αρραβ. παρ. τ. γυν.
21. τους επι του 22. ειν. ενταυθα πορν. 24. απηγγελη 25. τινος προ
ουτινος 26. εινεκεν 27. ηνικα ετεκεν ... κοιλια προ γαστρι

τοῦ Φαρές. ³⁰ καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ 30
αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαρά.

XXXIX.

Ἰωσήφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρῆς ὁ εὐνοῦ-
χος Φαραῶ ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, οἱ
κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. ² καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων· ²
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ. ³ ἤδει δὲ ὁ κύριος ³
αὐτοῦ ὅτι ὁ κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐὰν ποιῇ, κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερ-
σὶν αὐτοῦ. ⁴ καὶ εὗρεν Ἰωσήφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ εὐηρέστησεν ⁴
αὐτῷ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ
ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ. ⁵ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ καταστήναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου ⁵
αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου
διὰ Ἰωσήφ· καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ
οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ εἰς χειρὰς Ἰω- ⁶
σήφ, καὶ οὐκ ἤδει τῶν κατ' αὐτὸν οὐδὲν πλὴν τοῦ ἄρτου οὐ ἤσθιεν αὐτός. καὶ
ἦν Ἰωσήφ καλὸς τῷ εἶδει καὶ ὠραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. ⁷ καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ⁷
ῥήματα ταῦτα καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ
Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. ⁸ ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ ⁸
τοῦ κυρίου αὐτοῦ Εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δὲ ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χειρὰς μου, ⁹ καὶ οὐκ ὑπερέχει ἐν τῇ ⁹
οἰκίᾳ ταύτῃ οὐδὲν ἐμοῦ οὐδὲ ὑπεξήρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδέν, πλὴν σου διὰ τὸ σὲ
γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο καὶ ἀμαρτήσο-
μαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ; ¹⁰ ἤνικα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσήφ ἡμέραν ἕξ ἡμέρας, καὶ ¹⁰
οὐκ ὑπήκουεν αὐτῇ καθεύδειν μετ' αὐτῆς τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. ¹¹ ἐγένετο δὲ ¹¹
τοιαύτη τις ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ
οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω. ¹² καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων λέγουσα ¹²
Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς
ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹³ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ¹³
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, ¹⁴ καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ ¹⁴
οἰκίᾳ καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα Ἴδετε, εἰσῆγαγεν ἡμῖν παῖδα Ἑβραῖον ἐμπαίζειν
ἡμῖν· εἰσῆλθε πρὸς μὲ λέγων Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ.
¹⁵ ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ὑψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν ¹⁵
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοῦ ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁶ καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμά- ¹⁶
τια παρ' ἑαυτῇ ἕως ἡλθὲν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ¹⁷
κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα λέγουσα Εἰσῆλθε πρὸς μὲ ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰς-
ῆγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαίξαι μοι, καὶ εἶπέ μοι Κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. ¹⁸ ὡς ¹⁸
δὲ ἤκουσεν ὅτι ὑψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
παρ' ἐμοῦ ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁹ ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ¹⁹
ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὕτως ἐποίησέ
μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. ²⁰ καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσήφ ἐνέβαλεν αὐ- ²⁰
τὸν εἰς τὸ ὄχυρῶμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται
ἐκεῖ ἐν τῷ ὄχυρῶματι. ²¹ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος, ²¹
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος. ²² καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχι- ²²

30. ** μετὰ τουτον ... ἐπι τὴν χεῖρα α. XXXIX. 1. οἱ τῶν 2. οἱ
αὐτοῦ 3. οἱ κυρίου μετ' αὐτοῦ ... ὅσα ἀν 4. εὐηρεστέι δε αὐτῷ 5. κα-
τασταθῆναι ... κυρ. ἐπι πασὶν ... οἱ αὐτοῦ 6. ἐπεστρεψεν ... κατ' ἑαυτὸν
9. οἱ αὐτοῦ οὐδ'. 10. οἱ τῷ 11. οἱ καὶ prius ... τοῦ ποιεῖν ... οἱ
αὐτῶν 12. ἱματ. αὐτοῦ 12. καταλειπὼν ... οἱ ἐν τ. χερσ. αὐτῆς 13. οἱ
κατελειπεν ... καὶ ἐφυγεν 14. εἰδετε 15. καταλειπὼν 17. μοι Κοιμηθήτι
μετ' ἐμοῦ 18. κατελειπεν ... καὶ ἐφυγεν 19. οἱ αὐτοῦ prius 20. καὶ
ελαβεν ... καὶ ἐνεβαλεν

δεσμοφύλαξ τὸ δεσμοκτήριον διὰ χειρὸς Ἰωσήφ καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους
 21 ὅσοι ἐν τῷ δεσμοκτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιῶσιν ἐκεῖ αὐτὸς ἦν ποιῶν. 23 οὐκ
 ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμοκτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν οὐδέν· πάντα γὰρ
 ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσήφ διὰ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι· καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει,
 ὁ κύριος εὐώδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

XL.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἤμαρτεν ὁ ἀρχιοινοχός τοῦ βασιλέως
 2 Αἰγύπτου καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου. 2 καὶ ὠργίσθη
 Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχῷ καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισι-
 3 τοποιῷ. 3 καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμοκτήριον, εἰς τὸν τόπον οὗ
 4 Ἰωσήφ ἀπῆκτο ἐκεῖ. 4 καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσήφ αὐτούς, καὶ
 5 παρέστη αὐτοῖς· ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. 5 καὶ εἶδον ἀμφοτέροι ἐνύπνιον
 ἐν μιᾷ νυκτί· ἡ δὲ ὄρασις τοῦ ἐνύπνιου τοῦ ἀρχιοινοχόου καὶ ἀρχισιτοποιοῦ, οἱ
 6 ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμοκτηρίῳ, ἦν αὕτη. 6 εἰσηλθὲ
 7 πρὸς αὐτούς Ἰωσήφ τὸ πρωί, καὶ εἶδεν αὐτούς καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. 7 καὶ
 ἠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραῷ, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυ-
 8 ρίῳ αὐτοῦ, λέγων Τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον; 8 οἱ δὲ εἶπαν
 αὐτῷ Ἐνύπνιον εἶδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰω-
 9 σήφ Οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἐστὶ; διηγήσασθε οὖν μοι. 9 καὶ
 διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχός τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ καὶ εἶπεν Ἐν τῷ ὕπνῳ
 10 μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου. 10 ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὕτη
 11 θάλλουσα ἀνενηνοχυῖα βλαστούς· πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. 11 καὶ τὸ πο-
 τήριον Φαραῷ ἐν τῇ χειρὶ μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν καὶ ἐξέλιψα αὐτὴν
 12 εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραῷ. 12 καὶ εἶπεν αὐτῷ
 13 Ἰωσήφ Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. οἱ τρεῖς πυθμένες τρεῖς ἡμέραι εἰσὶν· 13 ἔτι
 τρεῖς ἡμέραι καὶ μνησθήσεται Φαραῷ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε
 ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοῖαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραῷ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 14 κατὰ τὴν ἀρχὴν σου τὴν προτέραν, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν. 14 ἀλλὰ μνησθήτι μου
 διὰ σεαυτοῦ ὅταν εὐ γένηταί σοι, καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος, καὶ μνησθήσῃ
 15 περὶ ἐμοῦ πρὸς Φαραῷ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὄχυρώματος τούτου· 15 ὅτι κλοπῇ
 ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὥδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλον με εἰς
 16 τὸν λάκκον τοῦτον. 16 καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιός ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε, καὶ εἶπε
 τῷ Ἰωσήφ Κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον, καὶ ὦμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἶρειν ἐπὶ τῆς
 17 κεφαλῆς μου. 17 ἐν δὲ κανῶ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν ὧν Φαραῷ
 ἐσθίει, ἔργον σιτοποιοῦ· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ
 18 κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. 18 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῷ Αὕτη
 19 ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. τὰ τρία κανᾶ τρεῖς ἡμέραι εἰσὶν· 19 ἔτι τριῶν ἡμερῶν καὶ
 ἀφελεῖ Φαραῷ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φά-
 20 γεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. 20 ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ γενέσεως ἦν Φαραῷ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ·
 καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν
 21 παίδων αὐτοῦ. 21 καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ
 22 ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραῷ· 22 τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν,

22. omi αυτος ην ποιων 23. omi του δεσμοκτηριου ... εποιει, κυριος
 ευοδοι XL. 3. εν φυλ. παρα τω αρχιδεσμοφυλακι εις το 5. κ. ιδον αμφ.
 ενυπν. εκατερος ενυπνιον εν μ. νυκτι· ορασις τ. ενυπν. αυτου· ο αρχισιν. κ.
 ο αρχισ. ... omi ην αυτη 6. εισηλθ. δε πρ. α. το πρ. ιωσηφ ... ιδεν 8. ιδο-
 μεν ... αυτο ουκ εστιν 11. εις τας χειρας φαρ. 14. ευ σοι γενηται ... περι
 εμου φαραω 16. ιδεν ... ιδον 17. εν δε τω κ. τω ... τ. γεννηματων ων ο
 βασιλευς φαρ. εσθ. 19. omi και απιε αφειλει 20. του αρχιοινοχου ... του
 αρχισιτοποιου 21. απεκατεστησεν

καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ. ²³ καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσήφ ²³ ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ.

XLI.

Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. ὤτετο ἐστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ² καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ ² τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ ἄχει· ³ ἄλλαι δὲ ἑπτὰ ³ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχυραὶ τῷ εἶδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· ⁴ καὶ κατέφα- ⁴ γον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχυραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἶδει καὶ τὰς ἐκλεκτὰς ταῖς σαρκί. ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, ⁵ καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δευ- ⁵ τερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἐνὶ ἐκλεκτοῖ καὶ καλοῖ· ⁶ καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς· ⁷ καὶ ^{6 7} κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχους τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. ⁸ ἐγένετο δὲ ⁸ πρῶτὸν καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐξηγη- τὰς Αἰγύπτου καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραῶ. ⁹ καὶ ἐλάλησεν ὁ ⁹ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραὼ λέγων Ἦν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον. ¹⁰ Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ¹⁰ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν· ¹¹ καὶ εἶδομεν ἐνύπνιον ἀμφοτέροι ¹¹ ἐν νυκτὶ μιᾷ, ἐγὼ καὶ αὐτός· ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἶδομεν. ¹² ἦν δὲ ¹² ἐκεῖ μετ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. ¹³ ἐγενήθη δὲ καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτω καὶ ¹³ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. ¹⁴ ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχυ- ¹⁴ ρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτὸν καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ· καὶ ἦλθε πρὸς Φαραὼ. ¹⁵ εἶπε δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ Ἐνύπνιον ἐώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων ¹⁵ οὐκ ἔστιν αὐτό· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια συγ- κρῖναι αὐτά. ¹⁶ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ τῷ Φαραῶ εἶπεν Ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀπο- ¹⁶ κριθῆσεται τὸ σωτήριον Φαραῶ. ¹⁷ ἐλάλησε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ λέγων Ἐν τῷ ¹⁷ ὑπνῷ μου ὤμην ἐστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ¹⁸ καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ πο- ¹⁸ ταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ ἄχει· ¹⁹ καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποτα- ¹⁹ μοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχυραὶ τῷ εἶδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί, οἷας οὐκ εἶδον τοι- αύτας ἐν ὅλῃ γῆ Αἰγύπτου αἰσχυροτέρας· ²⁰ καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰ- ²⁰ σχυραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς πρῶτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλεκτάς, ²¹ καὶ ²¹ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν· καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχυραὶ καθὰ καὶ τὴν ἀρχὴν. ἐξεγερθεὶς δὲ ἐκοιμήσθη. ²² καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὑπνῷ μου, καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέ- ²² βαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ πλήρεις καὶ καλοὶ· ²³ ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ²³ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν· ²⁴ καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ ²⁴ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχους τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰωσήφ ²⁵ τῷ Φαραῶ Ἐν ἐνύπνιον Φαραὼ ἐν ἔστιν· ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ ἔδειξε τῷ Φαραῶ.

23. ουκ εμν. δε ... αλλα επελ. XLI. 4. ιδεν 3. κ. ενεμ. αι βοες παρα το χ. τ. π. εν τω αχει 4. τας εκλεκτας, omisso τ. σαρκ. 5. εν πυθ- μενι ενι 6. αλλοι δε επτα sine κ. ιδου 8. το ενυπν. sine αυτου 10. οικ. του αρχιδεσμοφυλακος 11. ιδομεν bis ... omi αμφοτεροι ... " omi εκαστος ... " κατα το αυτο 13. ουτως 14. εξηγαγεν α. εκ 15. φαρ. τω ιωσηφ ... αυτο ουκ εστ. 17. εσταν. επι το 19. τ. σαρκιν, και ενεμοντο εν τω αχει οιας ... εν ολη αιγυπτω 20. και εκλεκτας 22. ιδον 24. οιν αυτο

26 ²⁶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαὶ ἑπτὰ ἔτη ἐστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ ἑπτὰ ἔτη
 27 ἐστί· τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἐν ἐστί. ²⁷ καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ αἱ ἀναβαίνου-
 28 σαι ὀπίσω αὐτῶν ἑπτὰ ἔτη ἐστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθο-
 29 ροὶ ἑπτὰ ἔτη ἐστί· ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ. ²⁸ τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἶρηκα Φαραὼ
 30 Ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ ἔδειξε τῷ Φαραὼ, ²⁹ ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν
 31 πάσῃ γῆ Αἰγύπτου· ³⁰ ἦξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπιλήσονται τῆς
 32 πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν· ³¹ καὶ
 33 οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ
 34 ταῦτα, ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. ³² περὶ δὲ τοῦ δευτερώσαι τὸ ἐνύπνιον Φα-
 35 ραὼ δὶς, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ
 36 ποιῆσαι αὐτό. ³³ νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετόν, καὶ κατὰστη-
 37 σον αὐτὸν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου· ³⁴ καὶ ποιησάτω Φαραὼ καὶ καταστησάτω το-
 38 πάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποκεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς
 39 Αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας, ³⁵ καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώ-
 40 ματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων· καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος
 41 ὑπὸ χεῖρα Φαραὼ, βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω. ³⁶ καὶ ἔσται τὰ βρώ-
 42 ματα τὰ πεφυλαγμένα τῇ γῆ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἃ ἔσονται ἐν γῆ Αἰγύ-
 43 πτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ. ³⁷ ἤρεσε δὲ τὸ ῥῆμα ἐναντίον
 44 Φαραὼ καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ· ³⁸ καὶ εἶπε Φαραὼ πᾶσι τοῖς
 45 παισὶν αὐτοῦ Μὴ εὐρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ·
 46 ³⁹ εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· Ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ θεὸς σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν
 47 ἄνθρωπος φρονημώτερος καὶ συνετώτερος σοῦ. ⁴⁰ σὺ ἔσθι ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ
 48 ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαὸς μου· πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου
 49 ἐγώ. ⁴¹ εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· Ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσῃ γῆ
 50 Αἰγύπτου. ⁴² καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ πε-
 51 ριέσθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ
 52 περιέσθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ· ⁴³ καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ
 53 τὸ ἄρμα τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ· καὶ κα-
 54 τέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁴ εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· Ἐγὼ Φα-
 55 ραὼ, ἄνευ σοῦ οὐκ ἔξαρεῖ οὐδεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.
 56 ⁴⁵ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ τὸ ὄνομα Ἰωσήφ Ὑονσομφανήχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
 57 Ἄσενεθ θυγατέρα Πετρεφῆ ἱερέως Ἡλιοπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁶ Ἰωσήφ
 58 δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα ὅτε ἔσθη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. ἐξῆλθε δὲ
 59 Ἰωσήφ ἀπὸ προσώπου Φαραὼ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ⁴⁷ καὶ ἐποίη-
 60 σεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα· ⁴⁸ καὶ συνήγαγε πάντα
 61 τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῆ Αἰγύπτου, καὶ ἔσθη
 62 τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι· βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλῳ αὐτῆς
 63 ἔσθηκεν ἐν αὐτῇ. ⁴⁹ καὶ συνήγαγεν Ἰωσήφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης
 64 πολὺν σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύνατο ἀριθμηθῆναι· οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς. ⁵⁰ τῷ δὲ
 65 Ἰωσήφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ εἰσεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν
 66 αὐτῷ Ἄσενεθ ἡ θυγάτηρ Πετρεφῆ ἱερέως Ἡλιοπόλεως. ⁵¹ ἐκάλεσε δὲ Ἰωσήφ
 67 τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου Μανασσῆ, ὅτι ἐπιλαβέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάν-
 68 των τῶν πόνων μου καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου· ⁵² τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου

27. om επτ. ετ. εστι απιε εσονται 29. γη αιγυπτω 30. επιλησθη-
 31. σονται ... om της εσομενης ... εν ολη τη γη αιγ. 33. επι της γης αιγ.
 34. γεννηματα 35. ε. τ. πολ. συναχθητω 36. τα βρωμ. πεφυλαγμενα ...
 τ. λιμου εσονται εν γ. αιγυπτω 37. τα ρηματα 39. σου απιε και συνετωτ.
 40. ρονι 41. επι πασης γης 43. εφ ολ. της γης 44. επι παση γη 45. ασεν-
 46. νεθ ... πετρεφη ... ιλιουπολεως 46. εκ προσωπου 48. εν γη ... αυτης
 49. ων εσθηκ. 49. αριθμησαι 50. ασεννεθ θυγατηρ πετρεφη ... ιλιουπολεως
 51. μανασση λεγων οτι

ἐκάλεσεν Ἐφραΐμ, ὅτι ἠύξησέ με ὁ θεὸς ἐν γῆ ταπεινώσεώς μου. ⁵³ παρῆλθον ⁵³
δὲ τὰ ἐπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῆ Αἰγύπτου, ⁵⁴ καὶ ἤρξατο τὰ ⁵⁴
ἐπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, κατὰ εἶπεν Ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ
τῇ γῆ· ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῆ Αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι. ⁵⁵ καὶ ἐπέινασε πᾶσα ἡ γῆ Αἰ- ⁵⁵
γύπτου, ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραῶ περὶ ἄρτων· εἶπε δὲ Φαραῶ πᾶσι τοῖς
Αἰγυπτίοις Πορεύεσθε πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπη ὑμῖν ποιήσατε. ⁵⁶ καὶ ὁ ⁵⁶
λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς· ἀνέωξε δὲ Ἰωσήφ πάντας τοὺς σιτοβο-
λῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. ⁵⁷ καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἦλθον εἰς Αἴ- ⁵⁷
γυπτον ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ· ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ.

XLII.

Ἰδὼν δὲ Ἰακώβ ὅτι ἐστὶ πρᾶαις ἐν Αἰγύπτῳ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἰνα τί
ράψυμεῖτε; ² ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατάβητε ἐκεῖ καὶ πρία- 2
σθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζήσωμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. ³ κατέβησαν δὲ οἱ ³
ἀδελφοὶ Ἰωσήφ οἱ δέκα πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου· ⁴ τὸν δὲ Βενιαμὴν τὸν ⁴
ἀδελφὸν Ἰωσήφ οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· εἶπε γάρ Μὴ ποτε
συμβῆ αὐτῷ μαλακία. ⁵ ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομέ- ⁵
νων· ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῆ Χαναάν. ⁶ Ἰωσήφ δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς, οὗτος ⁶
ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς· ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ προσεκύνησαν
αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ Ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐπέγνω, ⁷
καὶ ἠλλοτριούτο ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πόθεν ⁸
ἦκατε; οἱ δὲ εἶπον Ἐκ γῆς Χαναάν, ἀγοράσαι βρώματα. ⁸ ἐπέγνω δὲ Ἰωσήφ ⁸
τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν· ⁹ καὶ ἐμνήσθη Ἰωσήφ ⁹
τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ ὧν εἶδεν αὐτός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κατάσκοποι ἐστε, κατα-
νοῆσαι τὰ ἔχνη τῆς χώρας ἦκατε. ¹⁰ οἱ δὲ εἶπαν Οὐχί, κύριε· οἱ παῖδές σου ¹⁰
ἦλθομεν πρίασθαι βρώματα· ¹¹ πάντες ἐσμέν υἱοὶ ἐνὸς ἀνθρώπου, εἰρηνικοὶ ¹¹
ἐσμεν· οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι. ¹² εἶπε δὲ αὐτοῖς Οὐχί, ἀλλὰ τὰ ¹²
ἔχνη τῆς γῆς ἦλθετε ἰδεῖν. ¹³ οἱ δὲ εἶπαν Δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ¹³
ἐν γῆ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον, ὁ δὲ ἔτε-
ρος οὐχ ὑπάρχει. ¹⁴ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ Τοῦτό ἐστιν ὃ εἶρηκα ὑμῖν, λέγων ¹⁴
ὅτι κατάσκοποι ἐστε· ¹⁵ ἐν τούτῳ φανεῖσθε· νῆ τὴν ὑγίαιαν Φαραῶ, οὐ μὴ ¹⁵
ἐξέλθητε ἐντεῦθεν ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἐλθῆ ὡδε. ¹⁶ ἀποστείλατε ¹⁶
εἰς ὑμῶν ἓνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ ἀπάχθητε ἕως τοῦ φανερὰ
γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὐ· εἰ δὲ μὴ, νῆ τὴν ὑγίαιαν Φα-
ραῶ, ἢ μὴν κατάσκοποι ἐστε. ¹⁷ καὶ ἔθετο αὐτούς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς· ¹⁷
¹⁸ εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ Τοῦτο ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν θεὸν ¹⁸
γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι. ¹⁹ εἰ εἰρηνικοὶ ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθῆτω εἰς ἐν τῇ ¹⁹
φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν,
²⁰ καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρὸς μέ, καὶ πιστευθήσονται ²⁰
τὰ ῥήματα ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν δὲ οὕτως. ²¹ καὶ εἶπεν ²¹
ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ναί, ἐν ἀμαρτίαις γὰρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελ-
φοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅτε καταδέετο ἡμῶν
καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν αὐτοῦ· καὶ ἐνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλίψις αὕτη.
²² ἀποκριθεὶς δὲ Ρουβὴν εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν λέγων Μὴ ἀδικήσητε ²²
τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου; καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται.
²³ αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ, ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς ἀνὰ μέσον αὐτῶν ²³

52. εφραιμ, οτι υψωσεν με 53. ευθηνειας α εγενετο εν γη αιγυπτω
54. ηρξαντο ... εν δε παση γη αιγ. ουκ ησαν 55. εκεκραξεν δε πας ο λαος
XLII. 2. ινα ζωμεν 4. βενιαμειν 6. ην αρχων 7. ειπαν 9. οτι αυτου
... ιδεν 10. πριασασθαι 12. ηλθατε 14. εστιν το ειρηκα 15. υγιαν
16. υγιαν 17. ει μην 19. εις κατασχεθητω 20. καταγαγετε 21. εν αμαρ-
τια ... υπεριδομεν ... οτι και απτε ενεκεν

21 ἦν· ²⁴ ἀποστραφείς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἐκλαυσεν Ἰωσήφ. καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν. ²⁵ ἐνετελίματο δὲ Ἰωσήφ ἐμπλήσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἐκάστω εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως· ²⁶ καὶ ἐπιζέοντες τὸν σίτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. ²⁷ λύσας δὲ εἰς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ οὐ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου· ²⁸ καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ Ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδιά αὐτῶν, καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν; ²⁹ ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς λέγοντες ³⁰ Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρά, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν. ³¹ εἶπαμεν δὲ αὐτῷ Εἰρηνικοὶ ἐσμεν, οὐκ ἐσμεν κατ' ἀσκοποὶ· ³² δώδεκα ἀδελφοὶ ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἰς οὐκ ὑπάρχει, ὁ δὲ μικρὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν. ³³ εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς Ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστε· ἀδελφὸν ἕνα ἄφετε ὧδε μετ' ἐμοῦ, τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες ἀπέλθατε, ³⁴ καὶ ἀγάγετε πρὸς μετὰ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον. καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατ' ἀσκοποὶ ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστε· καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε. ³⁵ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν καὶ ἦν ἐκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ ὁ πατὴρ αὐτῶν Ἐμὲ ἠτεκνώσατε· Ἰωσήφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὴν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα. ³⁷ εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ αὐτῶν λέγων Τοὺς δύο υἱοὺς μου ἀπόκτεινον ἂν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ· δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χειρὰ μου, καὶ γὰρ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ. ³⁸ ὁ δὲ εἶπεν Οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μετ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλείπεται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἂν πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου.

XLIII.

39 ³⁹ Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹ ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σίτον ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν Πά-
2 λιν πορευθέντες πρὸς μετὰ ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ² εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας λέγων Διαμαρτυρία μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς λέγων Οὐκ ὄψε-
3 σθε τὸ πρόσωπόν μου ἂν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μετ' ὑμῶν ἦ. ³ εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλης τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μετ' ἡμῶν, καταβησόμεθα καὶ ἀγορασόμεν
4 σοι βρώματα· ⁴ εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλης τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μετ' ἡμῶν, οὐ πορευ-
5 σόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν λέγων Οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον ἂν
6 μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μετ' ὑμῶν ἦ. ⁵ εἶπε δὲ Ἰσραὴλ Τί ἐκακοποιή-
6 σατέ με, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; ⁶ οἱ δὲ εἶπαν Ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεάν ἡμῶν, λέγων Εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῆ καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν

25. αγγια ... το αργυριον εκαστου εις 27. κατελυσαν, ιδεν 29. συμ-
βεβηκοτα 32. ο δε μικροτερος ... εις γην χαν. 33. γνωσομεθα ... οτι
του οικου 34. εμπορευεσθε 35. ιδον 36. βενιαμειν λημψεσθε ... παντα
ταυτα 38. η αν πορευεσθε XLII. 2. διαμαρτ. διαμεμαρτυρηται ... οτι
ο κυριος της γης ... ο νεωτερ. καταβη προς με 3. αποστελλεις ... αγο-
ρασωμεν 4. αποστελλεις 5. μοι προ με ... ει προ οτι 6. ζη, ει εστιν

ἐπερώτησιν ταύτην. μὴ ἤδειμεν ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν Ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; ἵ εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. ὃ ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρὸς μου ζητήσον αὐτόν· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτόν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτόν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς σὲ πάσας τὰς ἡμέρας. ὃ εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν ὀδῶ. ἵ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν Εἰ οὕτως ἐστὶ, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείλοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητινῆς καὶ τοῦ μέλιτος, θυμιάματά τε καὶ στακτὴν καὶ τερέβινθον καὶ κάρυα. ἵ καὶ τὸ ἀργύριον δισσοὺν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μετ' ὑμῶν· μὴ ποτε ἀγνόημά ἐστι. ἵ καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ ἀναστάντες κατὰβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ἵ ὁ δὲ θεὸς μου δώη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα καὶ τὸν Βενιαμίν· ἐγὼ μὲν γὰρ κατὰπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι. ἵ λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν Βενιαμίν· καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. ἵ εἶδε δὲ Ἰωσήφ αὐτοὺς καὶ τὸν Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ Εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θυμιάματα καὶ ἐτοίμασον· μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν. ἵ ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος κατὰ εἶπεν Ἰωσήφ, καὶ εἰσῆγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. ἵ ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ εἶπαν Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιβεῖσαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν. ἵ προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσήφ ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου λέγοντες Δεόμεθα, κύριε. κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα· ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλύσαι καὶ ἠνοήξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ. τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μετ' ἐαυτῶν ἀγοράσαι βρώματα· οὐκ οἶδαμεν τίς ἐνέβαλε τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. ἵ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε· ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν ψησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοχιμοῦν ἀπέχω. καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεὼν, καὶ ἠνεγκεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ἵ ἠτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα ἕως τοῦ εἰσεῖν τὸν Ἰωσήφ μεσημβρίας· ἠκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. ἵ εἰσῆλθε δὲ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσῆνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ἵ ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς Πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτερος ὃν εἶπατε, ἔτι ζῆ; ἵ οἱ δὲ εἶπαν Ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῆ. καὶ εἶπεν Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ· καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. ἵ ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ Ἰωσήφ εἶδε Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπεν Οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν

6. τ. επερωτ. αυτου ... ει ερει 8. εσομ. προς σε 10. * οπι ισραηλ ... αγγιους ... ριτινης ... οπι τε ... τερεμινθον 11. οπι και secund. 13. βενιαμειν ... κατὰ 14. βενιαμειν 15. ιδεν ... βενιαμειν ... κ. ενετειλατο τω επι ... εισαγαγειν 16. εις την οικιαν 17. οτι εισηνεχθησαν ... οικον ιωσηφ 18. οικου ιωσηφ 20. και εγενετο ηνικα ... νυν εν τοις μαρσιπποις ημων 22. αυτοις ο ανθρωπος ... υμων · το δε ... οπι τον ανθε συμεων 23. ηνεγκεν προ εδωκε 24. ελθειν ιωσηφ μεσημβρια 26. ο πρεσβυτερος 27. ευλογητος ... οπι αυτω 28. οπι αυτου prius ... ιδεν βενιαμειν ... κ. ειπεν αυτοις Ουτος εστιν ο αδ.

29 εἶπατε πρὸς με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ἐλεῆσαι σε, τέκνον. ²⁹ ἔταράχθη δὲ Ἰωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησε
30 κλαῦσαι· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον ἔκλαυσεν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ νιψάμενος τὸ πρὸς-
31 ὠπον ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο, καὶ εἶπε Παράθετε ἄρτους. ³¹ καὶ παρέστησαν
αὐτῷ μόνω, καὶ αὐτοῖς κατ' ἑαυτούς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι
μετ' αὐτοῦ κατ' ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθῆλειν μετὰ τῶν
32 Ἑβραίων ἄρτους, βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις. ³² ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον
αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα
33 αὐτοῦ· ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ³³ ἦσαν δὲ
μερίδας παρ' αὐτοῦ πρὸς ἑαυτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερίς Βενιαμὴν παρὰ τὰς
μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων· ἔπιον δὲ καὶ ἐμεθύστησαν
μετ' αὐτοῦ.

XLIV.

Καὶ ἐνετείλατο ὁ Ἰωσήφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ λέγων Πλήσατε
τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων ὅσα ἐὰν δύνωνται ἄραι, καὶ ἐμβά-
2 λετε ἐκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου· ² καὶ τὸ κόνδου μου
τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου
3 αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ καθὼς εἶπε. ³ τὸ πρῶτον διεφάυσε καὶ
4 οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. ⁴ ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν
πόλιν οὐκ ἀπέσχον μακρᾶν, καὶ Ἰωσήφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ Ἀναστάς
ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων καὶ καταλήψη αὐτούς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τί ὅτι
ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδου τὸ ἀργυροῦν;
5 ⁵ οὐ τοῦτό ἐστιν ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ·
6 πονηρὰ συντετελέκατε ἃ πεποιθήκατε. ⁶ εὐρών δὲ αὐτούς εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ
7 ῥήματα ταῦτα. ⁷ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἴνα τί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα
8 ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισὶ σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁸ εἰ τὸ μὲν ἀρ-
9 γύριον ὃ εὐρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν ἀπεστρέψαμεν πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χα-
9 ναάν, πῶς ἂν κλέψαιμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; ⁹ παρ'
ᾧ ἂν εὐρῆς τὸ κόνδου τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα
10 παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ¹⁰ ὁ δὲ εἶπε Καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται· παρ' ᾧ
11 ἂν εὐρέσῃ τὸ κόνδου, ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί. ¹¹ καὶ ἔσπευ-
σαν καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξαν ἕκα-
12 στος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. ¹² ἠρέυνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος ἕως
13 ἤλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον, καὶ εὐρε τὸ κόνδου ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμὴν. ¹³ καὶ
διεῖρήξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέστησαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
14 ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁴ εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ· καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
15 γῆν. ¹⁵ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ Τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ οἶδατε ὅτι
16 οἰωνισμῷ οἰωνεῖται ὁ ἄνθρωπος οἷος ἐγώ; ¹⁶ εἶπε δὲ Ἰούδας Τί ἀντεροῦμεν τῷ
κυρίῳ ἢ τί λαλήσομεν ἢ τί δικαιωθῶμεν; ὁ θεὸς δὲ εὐρε τὴν ἀδικίαν τῶν παί-
17 δων σου· ἰδοὺ ἐσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ παρ' ᾧ εὐρέσθη τὸ
17 κόνδου. ¹⁷ εἶπε δὲ Ἰωσήφ Μὴ μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ὁ ἄνθρωπος
παρ' ᾧ εὐρέσθη τὸ κόνδου, αὐτὸς ἔσται μου παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτη-
18 ρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. ¹⁸ ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας εἶπε Δέομαι, κύριε·

29. τα εντερα αυτου ... ταμειον 31. τοις αιγυπτ. πας ποιμην προ-
βατων 33. μεριδα ... προς αυτους ... βενιαμειν XLIV. 1. ιωσηφ προ
ο ιωσηφ ... εμβαλατε .. του μαρσιππου αυτου 2. εμβαλατε 4. λεγων
Αναστας ... καταλημψη ... μοι πονηρα 5. συντετελεσθαι 7. " ειπον ...
" ποιησαι το ρημ. τ. 8. ευραμεν 9. ευρεσθη 10. ο ανθρωπος παρ ω ...
αυτος εσται 11. ηνοιξεν 12. ηραυνα ... τω βενιαμειν 13. οτι ο ηπιε
ανθρωπ. 16. λαλησωμεν ... ο δε θεος

λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῆς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραώ. ¹⁹ κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδάς σου λέγων Εἰ ἔχετε ¹⁹ πατέρα ἢ ἀδελφόν; ²⁰ καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ Ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, ²⁰ καὶ παιδίον γήρους νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν. ²¹ εἶπας δὲ τοῖς ²¹ παισὶ σου Καταγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. ²² καὶ εἶπαμεν ²² τῷ κυρίῳ Οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ καταλίπη τὸν πατέρα, ἀποθάνειται. ²³ σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισὶ σου Ἐὰν μὴ καταβῆ ²³ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεσ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ²⁴ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παιδᾶ σου πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν ²⁴ αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. ²⁵ εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν Βαδίσατε πάλιν ²⁵ καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ²⁶ ἡμεῖς δὲ εἶπομεν Οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι· ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεσ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεσ' ἡμῶν. ²⁷ εἶπε δὲ ὁ παῖς σου πατὴρ ἡμῶν ²⁷ πρὸς ἡμᾶς Ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτακε μοι ἡ γυνή· ²⁸ καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἰς ἀπ' ²⁸ ἐμοῦ, καὶ εἶπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν ἄχρι νῦν· ²⁹ ἐὰν ²⁹ οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου καὶ συμβῆ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³⁰ νῦν οὖν ἐὰν εἰσπο- ³⁰ ρεύωμαι πρὸς τὸν παιδᾶ σου πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ᾖ μεσ' ἡμῶν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς, ³¹ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν ³¹ αὐτὸν μὴ ὄν τὸ παιδίον μεσ' ἡμῶν, τελευτήσῃ, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδες σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου πατρὸς δὲ ἡμῶν μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³² ὁ γὰρ παῖς ³² σου παρὰ τοῦ πατρὸς λέγων ἐκδέδεκται τὸ παιδίον Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. ³³ νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου· ³³ τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ³⁴ πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς ³⁴ τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεσ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ ἃ εὕρησει τὸν πατέρα μου.

XLV.

Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσήφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν Ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ· καὶ οὐ παρεστήκει οὐδεὶς τῷ Ἰωσήφ ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ² καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ² ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. ³ εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ Ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ· ἐτι ὁ πατὴρ μου ³ ζῆ; καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ. ⁴ εἶπε ⁴ δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ Ἐγγίσατε πρὸς μέ. καὶ ἤγγισαν, καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον. ⁵ νῦν οὖν μὴ ⁵ λυπείσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέ- στείλέ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν· ⁶ τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, ⁶ καὶ ἐτι λοιπὰ πέντε ἔτη ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ἀροτρίαισι οὐδὲ ἀμητός· ⁷ ἀπέστειλε ⁷

19. ομι σου 20. νεωτερον γηριως ... υπελ. τω πατρι αυτου 21. οτι καταγαγετε 22. τον πατερα· εαν δε καταλειπη 23. προσθ. ετι ειδειν 24. πατερα δε ημων ... ομι ημων posterius 25. ειπ. δε ημιν ... ομι και 26. ειπαμεν ... ομι ημων ante του νεωτ. 27. ο πατηρ ημ. 28. ομι οτι ... ετι προ αχρι νυν 29. ομι του 30. εαν εισπορευομαι ... το παιδαριον 31. το παιδαριον ... μετ οδυνης εις 32. σου εκδεδεκται το παιδιον παρα τ. πατρ. λεγων εαν μη ... εναντιον σου ... εσομ. προς τον 33. ομι αυτου XLV. 1. παριστηκει ουδ. ετι τω ... ανεγν. ιωσηφ τοις 3. ε. ειμ. ιωσ. (seqq. usque γαρ ") ο αδελφος υμων ον απεδοσθε εις αιγυπτον· ετι ... εδυναντο 4. ομι ειπε δε ιωσηφ usque ηγγισαν 6. ουκ εσται

γάρ με ὁ θεὸς ἐμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
 8 ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. ⁸ νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὡδε
 ἀλλὰ ὁ θεός, καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα Φαραὼ καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου
 9 αὐτοῦ καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. ⁹ σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν
 πατέρα μου καὶ εἶπατε αὐτῷ Ἰάδε λέγει ὁ υἱὸς σου Ἰωσήφ Ἐποίησέ με ὁ θεός
 10 κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατὰβηθι οὖν πρὸς μέ, καὶ μὴ μείνης· ¹⁰ καὶ κα-
 τοικήσεις ἐν γῇ Γεσέμ Ἀραβίας, καὶ ἔση ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ οἱ
 11 υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ οἱ βόες σου καὶ ὅσα σοὶ ἔστι· ¹¹ καὶ
 ἐκθρέψω σε ἐκεῖ, ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμός· ἵνα μὴ ἐκτριβῆς σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου
 12 καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. ¹² ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι καὶ οἱ ὀφθαλ-
 13 μοὶ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. ¹³ ἀπαγ-
 γείλατε οὖν τῷ πατρὶ μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὅσα ἴδετε,
 14 καὶ ταχύναντες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὡδε. ¹⁴ καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τρά-
 χηλον Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ, καὶ Βενιαμὶν ἐκλαυσεν
 15 ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐκλαυ-
 16 σεν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. ¹⁶ καὶ
 διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ λέγοντες Ἥκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ·
 17 ἐγάρη δὲ Φαραὼ καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ. ¹⁷ εἶπε δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ εἰπόν
 τοῖς ἀδελφοῖς σου Τοῦτο ποιήσατε· γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν καὶ ἀπέλθετε εἰς
 18 γῆν Χαναάν, ¹⁸ καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν
 ἦκετε πρὸς μέ· καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ φάγεσθε τὸν
 19 μυελὸν τῆς γῆς. ¹⁹ σὺ δὲ ἐντειλαὶ ταῦτα, λαβεῖν αὐτοῖς ἀμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου
 τοῖς παιδίοις ὑμῶν καὶ ταῖς γυναῖξιν ὑμῶν, καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν
 20 παραγίνεσθε· ²⁰ καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν, τὰ γὰρ
 21 πάντα ἀγαθὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται. ²¹ ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· ἔδωκε
 δὲ Ἰωσήφ αὐτοῖς ἀμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ τοῦ βασιλέως, καὶ
 22 ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· ²² καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς, τῷ
 23 δὲ Βενιαμὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς καὶ πέντε ἐξαλλασσοῦσας στολάς· ²³ καὶ
 τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε κατὰ τὰ αὐτά, καὶ δέκα ὄνους αἵροντας ἀπὸ πάντων
 τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς
 24 ὁδόν. ²⁴ ἔξαπέστειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 25 Μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. ²⁵ καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χα-
 26 ναάν πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν, ²⁶ καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ υἱὸς
 σου Ἰωσήφ ζῆ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ
 27 Ἰακώβ, οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. ²⁷ ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ
 Ἰωσήφ ὅσα εἶπεν αὐτοῖς· ἰδὼν δὲ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ὥστε
 28 ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακώβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ²⁸ εἶπε
 δὲ Ἰσραὴλ Μέγα μοὶ ἔστιν εἰ ἔτι Ἰωσήφ ὁ υἱὸς μου ζῆ· πορευθεὶς ὄψομαι αὐ-
 τὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

XLVI.

¹ Ἀπάρας δὲ Ἰσραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ
 2 ὄρκου, καὶ ἔθυσεν θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. ² εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ
 Ἰσραὴλ ἐν ὄραματι τῆς νυκτὸς εἰπὼν Ἰακώβ Ἰακώβ. ὁ δὲ εἶπε Ἰὶ ἔστιν;

7. υπολειπ. υμων κατ. 8. αλλ η ο θεος 10. αι βοες ... εκει προ εστι
 12. βενιαμειν 14. βενιαμειν τ. α. α. επεπεσεν ε. α. κ. βενιαμειν 17. τα
 πορια υμων κ. απελθατε 18. παραλαβοντες 19. γυναξι:ν absque υμων ...
 παραγεινεσθε 20. υμων των σκευων' τα γαρ 22. και τω βενιαμειν ...
 αλλασσουσας (23. αιροντ. α. π. τ. αγ. αιγ. αιροντας) 26. και ουτος αρχει
 π. της γ. αιγ. κ. ε. η διανοι:α 27. ελαλησεν δε ... ανεζωπυρισεν 28. ο
 υιος μου ιωσηφ XLVI. 1. ηλθον ... κ. εθυσεν εκει θυσι. 2. ο θεος
 ισραηλ ... ειπας

³ ὁ δὲ λέγει αὐτῷ Ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου· μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς 3
 Αἴγυπτον, εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ· ⁴ καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ 4
 σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος· καὶ Ἰωσήφ ἐπιβαλεῖ τὰς
 χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου. ⁵ ἀνέστη δὲ Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ 5
 ὄρκου, καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν καὶ
 τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἀμάξας ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ἀραι αὐτόν· ⁶ καὶ 6
 ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ
 Χαναάν εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακώβ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
⁷ υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, θυγατέρες καὶ θυγατέρες τῶν θυγα- 7
 τέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον. ⁸ ταῦτα δὲ τὰ 8
 ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ
 αὐτῶν. Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰακώβ Ῥουβὴν. ⁹ υἱοὶ δὲ Ῥου- 9
 βὴν Ἐνώχ καὶ Φαλλός, Ἀσρών καὶ Χαρμί. ¹⁰ υἱοὶ δὲ Συμεών Ἰεμουὴλ καὶ 10
 Ἰαμεὶν καὶ Ἀῶδ καὶ Ἀχεὶν καὶ Σαάρ καὶ Σαοὺλ υἱὸς τῆς Χανανίτιδος. ¹¹ υἱοὶ 11
 δὲ Δεὺν Ἰηρσὼν, Καὰθ καὶ Μεραρί. ¹² υἱοὶ δὲ Ἰούδα Ἡρ καὶ Αὐνὰν καὶ Ση- 12
 λὼμ καὶ Φαρὲς καὶ Ζαρά· ἀπέθανε δὲ Ἡρ καὶ Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν· ἐγένοντο
 δὲ υἱοὶ Φαρὲς Ἐσρών καὶ Ἰεμουὴλ. ¹³ υἱοὶ δὲ Ἰσάχαρ Ἰωλὰ καὶ Φουὰ καὶ 13
 Ἀσοῦμ καὶ Σαμβράν. ¹⁴ υἱοὶ δὲ Ζαβουλὼν Σερὲδ καὶ Ἀλλὼν καὶ Ἀχοὴλ. 14
¹⁵ οὗτοι υἱοὶ Δείας, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Δεί- 15
 ναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· πᾶσαι αἱ ψυχαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς.
¹⁶ υἱοὶ δὲ Γάδ Ἰακὼν καὶ Ἀγγίς καὶ Σαννίς καὶ Θασοβὰν καὶ Ἀηδεῖς καὶ 16
 Ἀροηδεῖς καὶ Ἀρηλεῖς. ¹⁷ υἱοὶ δὲ Ἀσήρ Ἰεμνά, Ἰεσσοῦα καὶ Ἰεοῦλ καὶ Βα- 17
 ριά καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. υἱοὶ δὲ Βαριά· Χοβὼρ καὶ Μελχιὴλ. ¹⁸ οὗτοι υἱοὶ 18
 Ζελφᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Δείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ,
 δεκαεξὶ ψυχάς. ¹⁹ υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ γυναικὸς Ἰακώβ Ἰωσήφ καὶ Βενιαμὶν. ²⁰ ἐγέ- 19 20
 νοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσήφ ἐν γῇ Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ θυγάτηρ Πετε-
 φρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραῖμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μα-
 νασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχίρ· Μαχίρ δὲ ἐγέννησε
 τὸν Γαλαάδ. υἱοὶ δὲ Ἐφραῖμ ἀδελφοῦ Μανασσῆ Σουταλαὰμ καὶ Ταάμ, υἱοὶ
 δὲ Σουταλαὰμ Ἐδώμ. ²¹ υἱοὶ δὲ Βενιαμὶν Βαλὰ καὶ Βοχὼρ καὶ Ἀσβήλ. ἐγέ- 21
 νοντο δὲ υἱοὶ Βαλὰ Γηρὰ καὶ Νοεμὰν καὶ Ἀγγίς καὶ Ῥὼς καὶ Μαρφίμ· Γηρὰ
 δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράδ. ²² οὗτοι υἱοὶ Ῥαχὴλ οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυ- 22
 χαὶ δεκαοκτώ. ²³ υἱοὶ δὲ Δάν Ἀσόμ. ²⁴ καὶ υἱοὶ Νεφθαλί· Ἀσιήλ καὶ Γωνὶ 23 24
 καὶ Ἰσάαρ καὶ Σολλήμ. ²⁵ οὗτοι υἱοὶ Βαλλᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυ- 25
 γατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτὰ. ²⁶ πᾶσαι δὲ 26
 ψυχαὶ αἱ εἰσελθούσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελεθόντες ἐκ τῶν μηρῶν
 αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑξηκονταεξί. ²⁷ υἱοὶ δὲ 27
 Ἰωσήφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ψυχαὶ ἑννέα. πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου Ἰα-
 κώβ αἱ εἰσελθούσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον ψυχαὶ ἑβδομηκονταπέντε. ²⁸ τὸν 28

3. λεγων pro ο δε λεγ. αυτ. 4. τας χειρ. σου 6. εκ γης χανααν και
 εισηλθεν ιακωβ εις αιγ. και 7. υι. κ. οι υιοι ... υιων pro θυγατερων ...
 αυτου μετ αυτου· και παν 8. ομη αμα ιακ. τ. π. αυτ. 9. φαλλουδ 10.
 και ιαχειμ ... και σαμουηλ υιος 11. μεραρει 12. ασρων 13. και ιασουφ
 και ζαμβραμ 14. σερ. κ. ασρων κ. αλοηλ 15. και αι θυγατ. 16. αγχεις
 κ. σαννις ... αηδεις κ. αροηδεις κ. αροηλεις. 17. ιεμνα και ιεσσαι ... σααρ
 pro σαρα ... χοβωρ κ. μελχιηλ 19. βενιαμειν 20. ε. γ. αιγυπτω ...
 ασεννεθ ... πετρεφη ... ιλιουπολεως ... μαννασση ter ... εφραιμ (ita sem-
 per, non εφραιμ) ... μαχειρ bis ... εδεμ 21. βενιαμειν ... χοβωρ pro
 βοχορ ... αγχεις ... μαμφειν και οφειμιν· γηρα 22. ους εγεννησεν ιακωβ
 ... om αι 23. δε δαιδαν 24. γωνι pro γωνι ... συλλημ 25. om αι
 26. om αι ante ψυχαι 27. om μετα ιακωβ ... om ψυχαι extremum

δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ συναντῆσαι αὐτῷ κατὰ
 29 Ἡρώων πόλιν εἰς γῆν Ῥαμεσσή. 29 ζεύξας δὲ Ἰωσήφ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀνέβη εἰς
 συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατὰ Ἡρώων πόλιν· καὶ ὄφθεις αὐτῷ ἐπέ-
 30 πεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πλινι. 30 καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ
 πρὸς Ἰωσήφ Ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἐώρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι
 31 γὰρ σὺ ζῆς. 31 εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ Ἀναβὰς ἀπαγγελά
 τῷ Φαραῶ καὶ ἐρῶ αὐτῷ Οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου, οἳ ἦσαν
 32 ἐν γῇ Χαναάν, ἤκασι πρὸς μέ· 32 οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες· ἄνδρες γὰρ κτη-
 νοτρόφοι ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς βόας καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγῆρασαν.
 33 34 33 ἔάν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραῶ καὶ εἴπη ὑμῖν Τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστίν; 34 ἐρεῖτε
 Ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμέν οἱ παῖδές σου ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς καὶ
 οἱ πατέρες ἡμῶν· ἵνα κατοικήσῃτε ἐν γῇ Γεσέμ Ἀραβίας. βδέλυγμα γὰρ ἐστὶν
 Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

XLVII.

Ἐλθὼν δὲ Ἰωσήφ ἀπήγγειλε τῷ Φαραῶ λέγων Ὁ πατήρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
 φοί μου καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες αὐτῶν καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἤλθον ἐκ γῆς Χα-
 2 ναάν, καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῇ Γεσέμ. 2 ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε
 3 ἄνδρας καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραῶ. 3 καὶ εἶπε Φαραῶ τοῖς ἀδελφοῖς
 Ἰωσήφ Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραῶ Ποιμένες προβάτων οἱ παῖδές
 4 σου, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. 4 εἶπαν δὲ τῷ Φαραῶ Παροικεῖν ἐν τῇ γῇ
 ἡκαμεν· οὐ γὰρ ἐστὶ νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παιδῶν σου, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς
 5 ἐν γῇ Χαναάν· νῦν οὖν κατοικήσομεν ἐν γῇ Γεσέμ. 5 εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰω-
 σήφ Κατοικεῖτωσαν ἐν γῇ Γεσέμ· εἰ δὲ ἐπίστη ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνα-
 τοί, κατὰστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. ἤλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον
 πρὸς Ἰωσήφ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἤκουσε Φαραῶ βασιλεὺς Αἰγύπτου.
 καὶ εἶπε Φαραῶ πρὸς Ἰωσήφ λέγων Ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἡκασί
 6 πρὸς σέ· 6 ἰδοὺ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκι-
 7 σον τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. 7 εἰσήγαγε δὲ Ἰωσήφ Ἰακώβ τὸν
 πατέρα αὐτοῦ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραῶ· καὶ ἠύλόγησεν Ἰακώβ τὸν
 8 9 Φαραῶ. 8 εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰακώβ Πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; 9 καὶ
 εἶπεν Ἰακώβ τῷ Φαραῶ Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου ἅς παροικῶ ἑκατὸν· He. 11
 10 τριάκοντα ἔτη· μικρὰ καὶ πονηρὰ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς 13.
 μου, οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἅς
 10 ἡμέρας παρώκησαν. 10 καὶ εὐλόγησας Ἰακώβ τὸν Φαραῶ ἐξῆλθεν ἀπὸ αὐτοῦ.
 11 11 καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ ἔδω-
 κεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ, ἐν γῇ Ῥαμεσσή,
 12 κατὰ προσέταξε Φαραῶ. 12 καὶ ἐσιτομέτρει Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς
 13 ἀδελφοῖς καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σίτον κατὰ σῶμα. 13 σίτος δὲ
 οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλειπε δὲ ἡ γῆ Αἰγύ-
 14 πτου καὶ ἡ γῆ Χαναάν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. 14 συνήγαγε δὲ Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον
 τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ Χαναάν τοῦ σίτου οὐ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτο-
 μέτρει αὐτοῖς· καὶ εἰσήνεγκεν Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ.
 15 15 καὶ ἐξέλειπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκ γῆς Χαναάν· ἤλθον δὲ
 πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσήφ λέγοντες Δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνή-
 16 σκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. 16 εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ

28. εμπροσθ. αυτων 29. κλαυθμ. πλιονι 33. οπι εστιν 34. κτην.
 οι παιδ. σ. εσμεν ... αραβια ... τοις αιγυπτιοις XLVII. 4. δε φαραω
 απηγγ. ιωσηφ 3. πατ. ημ. εκ παιδιοθεν εως του νυν 4. κατοικησωμεν
 οι παιδες σου εν 6. κατοικησον 7. ευλογησεν 8. οπι της 9. αφεικετο
 11. κατωκησεν ιωσ. τ. πατερα και 12. τω πατρι και τοις αδ. αυτου 13.
 εξελειπεν 14. εν γη αιγυπτω 15. εξελειπεν ... οπι παν

Φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκ-
 λείποιε τὸ ἀργύριον ὑμῶν. ¹⁷ ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἴωσήφ, καὶ ἔδω- 17
 κεν αὐτοῖς Ἴωσήφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων καὶ ἀντὶ τῶν
 βοῶν καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων· καὶ ἐξέβρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτη-
 νῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκεῖνω. ¹⁸ ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἦλθον πρὸς 18
 αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ ποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυ-
 ρίου ἡμῶν; εἰ γὰρ ἐκλείποιε τὸ ἀργύριον ἡμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη
 πρὸς σὲ τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολείπεται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀλλ' ἢ
 τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν. ¹⁹ ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου καὶ ἡ γῆ 19
 ἐρημωθῆ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ
 ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραῶ· δὸς σπέρμα ἵνα σπείρωμεν, καὶ ζῶμεν καὶ μὴ
 ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται. ²⁰ καὶ ἐκτίσατο Ἴωσήφ πᾶσαν τὴν 20
 γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραῶ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ
 Φαραῶ, ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραῶ· ²¹ καὶ 21
 τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὀρίων Αἰγύπτου ἕως τῶν
 ἄκρων, ²² χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ ἐκτίσατο ταύτην Ἴωσήφ· ἐν 22
 δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραῶ, καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν ἣν ἔδωκεν
 αὐτοῖς Φαραῶ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν. ²³ εἶπε δὲ Ἴωσήφ πᾶσι 23
 τοῖς Αἰγυπτίοις Ἴδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῶ,
 λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα καὶ σπείρατε τὴν γῆν· ²⁴ καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς, 24
 καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραῶ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐ-
 τοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῆ καὶ εἰς βρώσιν ὑμῖν καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν.
²⁵ καὶ εἶπαν Σέσωκας ἡμᾶς, εὖρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσό- 25
 μεθα παῖδες τῷ Φαραῶ. ²⁶ καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἴωσήφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς 26
 ἡμέρας ταύτης ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου τῷ Φαραῶ ἀποπεμπτῶν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν
 ἱερέων μόνον· οὐκ ἦν τῷ Φαραῶ. ²⁷ κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐπὶ 27
 γῆς Γεσέμ· καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἠύξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν
 σφόδρα. ²⁸ ἐπέζησε δὲ Ἰακώβ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη· καὶ ἐγένοντο αἱ 28
 ἡμέραι Ἰακώβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. ²⁹ ἤγγι- 29
 σαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἴωσήφ
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ εὖρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν
 μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μή με θάψαι ἐν
 Αἰγύπτῳ· ³⁰ ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύ- 30
 πτου καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥήμα
 σου. ³¹ εἶπε δὲ Ὁμοσόν μοι. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ 31
^{21.} τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

XLVIII.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἴωσήφ ὅτι ὁ πατήρ
 σου ἐνοχλεῖται· καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν
 Ἐφραῖμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ. ² ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακώβ λέγοντες Ἴδοὺ ὁ υἱός 2
 σου Ἴωσήφ ἔρχεται πρὸς σέ· καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην.
³ καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Ἴωσήφ Ὁ θεός μου ὤφθη μοι ἐν Λουζᾶ ἐν γῆ Χαναάν, 3
 καὶ εὐλόγησέ με ⁴ καὶ εἶπέ μοι Ἴδοὺ ἐγὼ ἀύξανῶ σε καὶ πληθύνῶ σε καὶ ποιήσω 4

17. τα κτηνη προς 18. το αργυριον και ... ουχ υπολειπεται εναντιον
 19. ερημωθησεται ... παιδες φαραω ... σπερματα ... ζησωμεν ... * ομη
 ουκ 20. γαρ ο λιμ. αυτων 21. αυτων προ αυτω 22. ομη ταυτην ... δο-
 ματα 23. σπερματα 24. τ. γεννηματα αυτης δωσετε ... μερος φαραω ...
 τεσσαρα ... εις σπερματα 25. ευραμεν 26. αποπεμπτ. τω φαραω ... μο-
 νων 27. ομη γη ... εκληρονομηθησαν ... ευξηθησαν 28. τεσσαρακοντα
 29. μη θαψαι με XLVIII. 1. ανηγγελη ... αυτου μετ αυτου ... μαννασση
 3. εν γη χαν. εν λουζα ... ηυλογησεν

60 Γενεσις 48, 4. Joseph cum duobus filiis coram Jacob morituro.

σε εἰς συναγωγὰς ἔθνων, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου
5 μετὰ σέ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. ὁ νῦν οὖν οἱ δύο υἱοὶ σου οἱ γενόμενοί σοι ἐν
γῆ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σέ εἰς Αἴγυπτον ἐμοὶ εἰσιν, Ἐφραΐμ καὶ
6 Μανασσῆ, ὡς Ῥουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσονται μοι. ὁ τὰ δὲ ἔκγονα ἃ ἐὰν γεννήσῃς
μετὰ ταῦτα ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, κληθήσονται ἐπὶ τοῖς
7 ἐκείνων κλήροις. ὁ ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέ-
θανε Ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῆ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον
Χαβραθὰ τῆς γῆς τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθὰ καὶ κατάρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ
8 ἱπποδρόμου, αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. ὁ ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσήφ εἶπε
9 Τίνες σοι οὗτοι; ὁ εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Υἱοὶ μού εἰσιν οὓς ἔδωκέ μοι ὁ
10 θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακώβ Προσάγαγέ μοι αὐτοὺς ἵνα εὐλογῆσω αὐτούς. ὁ
11 οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρωσ, καὶ οὐκ ἠδύνατο βλέ-
πειν καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐφίλησεν αὐτούς καὶ περιέλαβεν αὐ-
12 τοὺς. ὁ καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ Ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἔστερήσῃς,
καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. ὁ καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσήφ
ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.
13 ὁ λαβὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν τε Ἐφραΐμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀρι-
στερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγι-
14 σεν αὐτοὺς αὐτῷ. ὁ ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν Ἐφραΐμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
15 Μανασσῆ, ἐναλλάξ τὰς χεῖρας. ὁ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ὃ
εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ, ὁ θεὸς ὁ τρέ-
16 φων με ἐκ νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὁ ἄγγελος ὁ ρυόμενός με ἐκ
πάντων τῶν κακῶν, εὐλογῆσαι τὰ παιδιά ταῦτα καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς
τὸ ὄνομα μου καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ, καὶ πληθυν-
17 θείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. ὁ ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραΐμ, βαρὺ αὐτῷ κατε-
φάνη καὶ ἀντελάβετο Ἰωσήφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ
8 τῆς κεφαλῆς Ἐφραΐμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. ὁ εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ
αὐτοῦ Οὐχ οὕτως, πάτερ· οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος, ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ
19 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν Οἶδα, τέκνον, οἶδα· καὶ
οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος
20 μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἔθνων. ὁ καὶ εὐλό-
γησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ λέγον-
τες Ποιῆσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραΐμ καὶ ὡς Μανασσῆ καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ
21 ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. ὁ εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω,
καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετ' ὑμῶν καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων
22 ὑμῶν. ὁ ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἦν ἔλα-
βον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

II.

Ἐκάλεσε δὲ Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Συνάχθητε, ἵνα
2 ἀναγγείλω ὑμῖν τί ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· ὁ συνάχθητε καὶ
ἀκούσατέ μου, υἱοὶ Ἰακώβ· ἀκούσατε Ἰσραὴλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν.
3 ὁ Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φέρε-

5. μαννασση ... και ως συμεων 6. α αν γ. μ. τ. σοι εσονται ...
κληθ. εν τοις 10. δε αυτου εβαρυωπ. ... ουχ εδυναντο (sed omnia inde
a και ουχ εδυν. usque απο των γον. v. 12. **) ... και εγγεισεν δε αυτ.
13. μαννασση εν τη αριστερα 14. μαννασση 15. ηυλογησεν 17. μαννασση
19. αλλα ο αδελφ. 20. ηυλογησεν ... μαννασση bis 21. υμας εκ της γης
ταυτης εις 22. εν μαχαιρη II. 4. οπι αυτοις 2. αθροισθητε και ακου-
σατε, υιοι ιακωβ· ακουσ. ισρ. του πατρ. υμ.

σθαι καὶ σκληρὸς αὐθάδης. ⁴ ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσης· ἀνέβης γὰρ ἐπὶ 4
τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς σου, τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν οὐ ἀνέβης. ⁵ Συμεὼν 5
καὶ Δεὺλ ἄδελφοί σου συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξαιρέσεως αὐτῶν· ⁶ εἰς βουλήν αὐτῶν 6
μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ ἥπατά μου· ὅτι
ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκό-
πησαν ταῦρον. ⁷ ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μήνις αὐτῶν 7
ὅτι ἐσκληρύνθη· διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραήλ.
⁸ Ἰούδα, σὲ αἰνέσασαι οἱ ἄδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν 8
⁹ σου, προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου. ⁹ σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ 9
βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης· ἀναπεσῶν ἐκοιμήθης ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς 10
ἐγερεῖ αὐτόν; ¹⁰ οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐ- 10
τοῦ ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν· ¹¹ δε- 11
σμείων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ καὶ τῇ ἔλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ,
πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ·
¹² χαροποιοὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὲρ οἶνον, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα. 12
¹³ Ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει καὶ αὐτὸς παρ' ὄρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ 13
ἕως Σιδῶνος. ¹⁴ Ἰσάακ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἀνά μέσον τῶν 14
κλήρων· ¹⁵ καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλὴ, καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων, ὑπέστηκε 15
τὸν ὤμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. ¹⁶ Δὲν κρινεῖ τὸν λαὸν 16
αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραήλ. ¹⁷ καὶ γεννηθήτω Δὲν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκα- 17
θήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου· καὶ πεσεῖται ὁ ἵππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω,
¹⁸ τὴν σωτηρίαν περιμένων κυρίου. ¹⁹ Γάδ, πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν· 18 19
αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτόν κατὰ πόδας. ²⁰ Ἀσέρ, πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος· καὶ 20
αὐτὸς δώσει τροφὴν ἄρχουσι. ²¹ Νεφθαλὴ στέλεχος ἀνειμένον, ἐπιδιδούς ἐν τῷ 21
γεννήματι κάλλος. ²² υἱὸς ἠύξημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ἠύξημένος μου ζηλωτός, υἱὸς 22
μου νεώτατος, πρὸς με ἀνάστρεψον. ²³ εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδύρου, καὶ 23
ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων· ²⁴ καὶ συνετρέβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν, 24
καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρὸς αὐτῶν διὰ χεῖρα δυνάστου Ἰακώβ· ἐκει-
θεν ὁ κατισχύσας Ἰσραήλ παρὰ Θεοῦ τοῦ πατρὸς σου. ²⁵ καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ Θεὸς 25
ὁ ἐμός, καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχούσης
πάντα, εἶνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας, ²⁶ εὐλογίας πατρὸς σου καὶ μη- 26
τρὸς σου· ὑπερίσχυσεν ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μονίμων καὶ ἐπὶ εὐλογίαις θινῶν
ἀενάων· ἔσονται ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν.
²⁷ Βενιαμὴν λύκος ἄρπαξ, τὸ πρωινὸν ἔδεται ἔτι καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας δίδωσι τρο- 27
φήν. ²⁸ πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα, καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατήρ 28
αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐ-
τούς. ²⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ προστιθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψετε με 29
μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρών τοῦ Χετ-
ταίου, ³⁰ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ τῷ ἀπέναντι Μαιμβρῆ ἐν γῇ Χαναάν, ὃ 30
ἐκτήσατο Ἀβραάμ τὸ σπήλαιον παρὰ Ἐφρών τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου.
³¹ ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ 31
καὶ Ρεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Δεῖαν, ³² ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ 32
καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ. ³³ καὶ κατέπαυσεν 33

7. διασκορπιω ργο διασπερω 8. προσκυν. σε 10. εως αν 12. απο
οινου 14. εμμεσω 17. και εγενηθη τω δαν οφ. επ οδ. 19. πειρ. αυτων
κατα 20. διαδωσει τροφην 21. νεφθαλειμ 22. οim μου prius 24. χει-
ρων αυτων ... κατισχ. σε ιακωβ παρα του θεου του 25. ευλ. της γης ...
ενεκεν ... μαστων μητρας 26. υπερισχ. επ ευλογιαις μονιμων ... επι κε-
φαλης 27. βενιαμειν ... διαδωσει τροφην 28. παντ. οι υιοι ιακωβ ...
αυτοις ελαλησεν ... ηυλογησεν his 29. (εγω προστιθεμεν) ... θαψατε ...
εστιν εφρων εν τω αγρ. του χ. 30. εν τη γη 31. αυτου· και εκει εθ.
ισαακ ... και εκει εθ. λ.

Ἰακώβ ἐπιτάσσει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἐξέλιπε· καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

L.

Καὶ ἐπιπεσῶν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔκλαυσεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. ² καὶ προσέταξεν Ἰωσήφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐνεταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτω γὰρ καταριζοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς· καὶ ἐπένησεν αὐτὸν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας. ⁴ ἐπεὶ δὲ παρήλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς δυναστὰς Φαραὼ λέγων Εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὦτα Φαραὼ λέγοντες ⁵ Ὁ πατήρ μου ὤρκισέ με λέγων Ἐν τῷ μνημείῳ ᾧ ὤρυξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χαναάν, ἐκεῖ με θάψει. νῦν οὖν ἀναβάς θάψω τὸν πατέρα μου, καὶ ἐπανελεύσομαι. ⁶ καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ Ἀνάβηθι θάψον τὸν πατέρα σου καθάπερ ὤρκισέ σε. ⁷ καὶ ἀνέβη Ἰωσήφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραὼ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι τῆς γῆς Αἴγυπτου, ⁸ καὶ πᾶσα ἡ πανοικία Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ καὶ ἡ συγγένεια αὐτοῦ· καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑπελείποντο ἐν γῇ Γεσέμ. ⁹ καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἵπποις, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. ¹⁰ καὶ παρεγένοντο εἰς ἄλωνα Ἀτάδ, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα· καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. ¹¹ καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναάν τὸ πένθος ἐπὶ ἄλωνι Ἀτάδ καὶ εἶπαν Πένθος μέγα τοῦτό ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Πένθος Αἴγυπτου, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ¹² καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτίησεν Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ Ἐφρών τοῦ Χετταίου, κατέναντι Μαρμρῆ. ¹⁴ καὶ ὑπέστρεψεν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. ¹⁵ ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ ὅτι τέθνηκεν ὁ πατήρ αὐτῶν εἶπαν Μὴ ποτε μνησικαχῆσῃ ἡμῖν Ἰωσήφ, καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῶ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐνεδειξάμεθα εἰς αὐτόν. ¹⁶ καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰωσήφ εἶπαν Ὁ πατήρ σου ὤρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτόν λέγων ¹⁷ Οὕτως εἶπατε Ἰωσήφ Ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρὰ σοι ἐνεδείξαντο· καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρὸς σου. καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσήφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν εἶπαν Οἶδε ἡμεῖς σοὶ οἰκέται. ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ Μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμὶ ἐγώ· ²⁰ ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὃ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν γεννηθῇ ὡς σήμερον καὶ τραφῇ λαὸς πολὺς. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν. ²² καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔζησεν Ἰωσήφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. ²³ καὶ εἶδεν Ἰωσήφ Ἐφραΐμ παιδία ἕως τρίτης γενεᾶς· καὶ οἱ υἱοὶ Μαχίρ τοῦ υἱοῦ Μανασσῆ

33. εξαρ. ιακωβ τ. ποδας επι ... εξελειπεν L. 1. επι τον τραχηλον του π. α. εκλ. επ αυτον 3. τεσσαρακοντα 4. επειδη παρηλθ. 5. με προ του τελευτησαι λεγων ... επελευσομαι 7. της αιγυπτου 8. και την συγγενειαν κ. τα ... υπελειποντο 10. παρεγενετο εφ αλωνα 11. ιδον ... εν αλωνι ... εστιν τουτο ... το ονομα του τοπου εκεινου 12. οι υιοι ισραηλ καθως ενετειλατο αυτοις 14. επεστρεψεν ... οι συναναβ. παντες 15. ενεδειξ. αυτω 17. om και την αμαρτιαν 18. ειπον 19. om ιωσηφ 20. σημερον ινα διατραφη 22. εις αιγυπτον 23. ιδεν ... και υιοι μαχειρ ... μαννασση

- He. 11, ἐτέθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. ²⁴ καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ λέγων ²⁴
²⁴ Ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῆ δὲ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ
 τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραάμ,
 He. 11, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ²⁵ καὶ ὠρκίσειεν Ἰωσήφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων Ἐν τῇ ἐπι- ²⁵
²² σκοπῇ ἣ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ συνανοίσετε τὰ ὀστέα μου ἐντεῦθεν μετ'
 ὑμῶν. ²⁶ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσήφ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν καὶ ²⁶
 ἔθηκαν ἐν τῇ σορῶ ἐν Αἰγύπτῳ.

ΕΞΟΔΟΣ.

I.

- Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον
 ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν· ἕκαστος πανοικί αὐτῶν εἰσῆλθουσαν· ² Ρουβὴν, ²
 Συμεὼν, Λευί, Ἰούδας, ³ Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμίν, ⁴ Δάν καὶ Νεφθαλί, ³⁻⁴
 Γὰδ καὶ Ἀσήρ. ⁵ Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ· ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ἰακώβ ⁵
 πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. ⁶ ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσήφ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ⁶
 καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν, ⁷
 καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς.
 καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς.
 ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπὶ Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. ⁹ εἶπε δὲ ⁸⁻⁹
 τῷ ἔθνει αὐτοῦ Ἴδου τὸ γένος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μέγα πλήθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ
 ἡμᾶς· ¹⁰ δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς μή ποτε πληθυνθῆ, καὶ ἡνίκα ἂν ¹⁰
 συμβῆ ἡμῖν πόλεμος προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκ-
 πολεμήσαντες ἡμᾶς ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. ¹¹ καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας ¹¹
 τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτούς ἐν τοῖς ἔργοις· καὶ ὠκοδόμησαν πόλεις ὀχυ-
 ρὰς τῷ Φαραῶ, τὴν τε Πειθὼ καὶ Ῥαμεσσή καὶ Ὠν, ἣ ἐστὶν Ἡλιοῦπολις.
¹² καθότι δὲ αὐτούς ἐταπείνουν, τοσοῦτω πλείους ἐγένοντο, καὶ ἰσχυον σφόδρα ¹²
 σφόδρα· καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ κατεδυ- ¹³
 νάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βλά, ¹⁴ καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ¹⁴
 ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθεῖα καὶ πᾶσι τοῖς
 ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα ὧν κατεδουλοῦντο αὐτούς μετὰ
 βίας. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαλαῖς τῶν Ἑβραίων, τῇ μιᾷ ¹⁵
 αὐτῶν ὄνομα Σεπφώρα καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας Φουά, ¹⁶ καὶ εἶπεν Ὅταν ¹⁶
 μαιοῦσθε τὰς Ἑβραίας καὶ ὡσι πρὸς τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ἦ, ἀποκτείνετε
 αὐτό· ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό. ¹⁷ ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ¹⁷
 καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἐζωογονοῦν
 τὰ ἄρσενά. ¹⁸ ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαλαῖς καὶ εἶπεν αὐταῖς Τί ¹⁸
 ὄτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενά; ¹⁹ εἶπαν δὲ αἱ ¹⁹
 μαῖαι τῷ Φαραῶ Οὐχ ὡς γυναῖκες Αἰγύπτου αἱ Ἑβραῖαι· τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ
 εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαλαῖς, καὶ ἔτικτον. ²⁰ εὐ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαλαῖς, ²⁰
 καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς καὶ ἰσχυε σφόδρα. ²¹ ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ²¹

24. om λεγων ... om τοις πατρασιν ημων ... αβρ. και ισ. και 25.
 επισκεψεται 26. εθηκαν αυτον

Subscriptio (eadem atque inscriptio): γενεσις κοσμου.

Inscriptio: εξοδος αιγυπτου

I. 1. πανοικια 2. ιουδα 3. ζαβ. και βενιαμειν 7. κατισχυσαν 9. om
 αυτου ... ιδου το εθνος 10. om ουν ... ηνικα εαν 11. ινα κακωσουσιν ... την
 δε πιθωμ ... ηλιουπολεις 12. εγινοντο 15. αυτων η ονομα 21. επειδη εφοβ.

22 ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας. 22 συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶν ἄρσεν ὃ ἐὰν τεχθῆ τοῖς Ἑβραίοις εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωογονεῖτε αὐτό.

II.

2 Ἦν δὲ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ ὃς ἔλαβε τῶν θυγατέρων Λευί. 2 καὶ ἐν γα-^{Act. 7, 20.}
στρὶ ἔλαβε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν· ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἀστεῖον ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας^{He. 11, 23.}
3 τρεῖς. 3 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
θίβιν καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίσση καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν,
4 καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἔλος παρὰ τὸν ποταμόν. 4 καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ
5 αὐτοῦ μακρόθεν μαθεῖν τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ. 5 κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φα-
ραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο παρὰ τὸν
ποταμόν· καὶ ἰδοῦσα τὴν θίβιν ἐν τῷ ἔλει ἀποστείλασα τὴν ἄβραν ἀνείλατο αὐ-^{Act. 7, 21.}
6 τήν. 6 ἀνοίξασα δὲ ὄρα παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θίβει· καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγά-
7 τηρ Φαραὼ, καὶ ἔφη Ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Ἑβραίων τοῦτο. 7 καὶ εἶπεν ἡ
ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραὼ Θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ
8 τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον; 8 ἡ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ
9 Πορεύου. ἔλθοῦσα δὲ νεανὺς ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. 9 εἶπε δὲ πρὸς
αὐτήν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο καὶ θηλάσον μοι
αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον καὶ ἐθηλάζεν
10 αὐτό. 10 ἀδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου εἰσῆγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραὼ,^{Act. 7, 21.}
καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωυσῆν λέγουσα Ἐκ
11 τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνείλωμην. 11 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκεί-
ναις μέγας γενόμενος Μωυσῆς ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ. κατανοήσας δὲ τὸν νόμον αὐτῶν ὄρα ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύπτοντα^{Act. 7, 24.}
12 τινὰ Ἑβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. 12 περιβλεψάμενος δὲ ᾤδε
καὶ ᾤδε οὐχ ὄρα οὐδένα, καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ.
13 13 ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ὄρα δύο ἄνδρας Ἑβραίους διαπληκτιζομέ-^{Act. 7, 26.}
14 νους, καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι Διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; 14 ὁ δὲ εἶπε Ἦτις^{Act. 7, 27, 28.}
σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν
τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν Εἰ οὕτως
15 ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο; 15 ἤκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτη-
ἀνελεῖν Μωυσῆν· ἀνεχώρησε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραὼ καὶ ᾤκησεν ἐν^{Act. 7, 29.}
16 γῇ Μαδιὰμ· ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. 16 τῷ δὲ ἱερεῖ^{He. 11, 27.}
Μαδιὰμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
Ἰοθὼρ· παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἐπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρό-
17 βατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθὼρ. 17 παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλλον αὐ-
τάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς ἐβρῦσατο αὐτάς, καὶ ἤντησεν αὐταῖς καὶ ἐπότισε τὰ
18 πρόβατα αὐτῶν. 18 παρεγένοντο δὲ πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν
19 αὐταῖς Διὰ τί ἐταχύνετε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; 19 αἱ δὲ εἶπαν Ἄνθρωπος
Αἰγύπτιος ἐβρῦσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντησεν ἡμῖν καὶ ἐπότισε τὰ
20 πρόβατα ἡμῶν. 20 ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ Καὶ ποῦ ἔστιν; καὶ ἵνα τί
21 καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτὸν ὅπως φάγη ἄρτον. 21 κατω-
κίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα

II. 2. και εσχεν αυτην x. εγγαστ. ελ. 3. επειδη δε ... ετι κρυπτ. αυτο ... ελαβεν η μητηρ αυτω θιβιν 4. om τι 5. παρεπορ. επι τον 7. και θηλαζη σοι 8. αυτη η θυγατηρ ... η νεανις 10. μωυση ... ανειλ. αυτον 11. των αδελφων αυτου 13. * om εβραιους ... om συ 14. η pro μη ... τον αιγυπτ. χθες 15. και κατωκησεν 16. ποιμαιν. τ. π. ιοθωρ του πατρ. αυτων ... * om ιοθωρ posterius 17. εξεβαλον ... om και ηντησ. αυταις 18. προς ιοθωρ ... αυταις τι οτι 19. ειπον ... om ημων 20. om και απτε που ... ουτως καταλειοιπ. 21. εξεδετο ... μωυσηι

*Act. 7, 20. αὐτοῦ Μωυσῆ γυναῖκα. 22 ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπώ- 22 νόμασε Μωυσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσάμ, λέγων ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῆ ἄλλο- 23 τρία. 23 μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύ- 23 πτου· καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοή αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. 24 καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τὸν 24 στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· 25 καὶ ἐπέειδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνώσθη 25 αὐτοῖς.

III.

Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοῦδρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάμ, καὶ ἤγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος
 Act. 7, 30. Χωρήβ. 2 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὄρα 2 ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. 3 εἶπε δὲ Μωυσῆς Παρελ- 3 θῶν ὄψομαι τὸ ὄραμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος. 4 ὡς δὲ εἶδε 4 κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάτου λέγων Μωυσῆ Μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπε Τί ἐστίν; 5 ὁ δὲ εἶπε Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ 5 τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 6 καὶ εἶπεν Ἐγὼ 6 εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, θεὸς Ἀβραάμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον
 Act. 7, 31. τοῦ θεοῦ. 7 εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου 7 τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, 8 καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων 8 καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰε-
 Act. 7, 32. Μι. 22, 32. βουσαίων. 9 καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἤκει πρὸς μέ, καὶ γὰρ ἐώρακα 9 τὸν ὄμιλόν σου ὃν οἱ Αἰγύπτιοι ὀλίβουσιν αὐτούς· 10 καὶ νῦν δεῦρο ἀποστελλῶ σε 10 πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύ-
 Act. 7, 33. πτου. 11 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Τίς εἰμι ἐγὼ ὅτι πορεύσομαι 11 πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύ-
 *Act. 7, 7. πτου; 12 εἶπε δὲ ὁ θεὸς Μωυσῆ λέγων ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ· καὶ τοῦτό σοι τὸ 12 σημεῖον ὅτι ἐγὼ σε ἐξαποστελῶ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. 13 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν 13 Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· ἐρωτήσουςί με Τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; 14 καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆ λέγων Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν, καὶ 14 εἶπεν Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. 15 καὶ 15 εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆ Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, θεὸς Ἀβραάμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μου ἐστίν ὄνομα αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. 16 ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερούσιαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς 16 Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὤπταί μοι, θεὸς Ἀβραάμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ, λέγων Ἐπισκοπῆ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ· 17 καὶ εἶπεν Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς 17

22. omi mωουσης ... omi omi 25. και ειριδεν III. 1. και ηγεν 2. εν φλογι πυρος ... τουτο· τι omi 4. ιδεν 5. και ειπεν ... omi συ 6. και ειπεν αυτω ... ο θεος αβρααμ 7. ιδων ιδον 8. χειρος αιγυπτιων ... omi και εισαγαγειν αυτους ... κ. ευαιων κ. γεργεσ. 9. και εγω 14. * omi εγω (?) 12. omi ο θεος μωουση λεγων ... αποστελλω ... σε εξαγαγειν ... μου additur in marg. 13. εγω ελευσομαι ... τ. πατ. υμων 14. omi λεγων 15. τ. πατ. υμων ... omi γενεων 16. omi ουν ... τ. πατ. υμων 17. και ειπα

τὴν γῆν τῶν Χανααναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γε-
 18 γεσαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁸ καὶ
 εἰσακούσονται σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ πρὸς
 Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσ-
 κέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον ἵνα θύσω-
 19 μεν τῷ Θεῷ ἡμῶν. ¹⁹ ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰ-
 20 γύπτου πορευθῆναι ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς· ²⁰ καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
 πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ
 21 μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. ²¹ καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν
 22 Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί· ²² ἀλλὰ αἰτήσῃ γυνὴ
 παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, καὶ
 ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ σκυλεύσατε
 τοὺς Αἰγυπτίους.

IV.

Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν· Ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι μηδὲ εἰσακού-
 σωσι τῆς φωνῆς μου, ἐροῦσι γὰρ ὅτι οὐκ ὤπταί σοι ὁ Θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;
 2 ² εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος Τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρὶ σου; ὁ δὲ εἶπε Ῥάβδος.
 3 ³ καὶ εἶπεν Ῥῖψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένε-
 4 το ὄφις· καὶ ἔφυγε Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν· Ἐκ-
 τεινον τὴν χεῖρα καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς
 5 κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁵ ἵνα πιστεύσωσί σοι ὅτι ὤπταί
 σοι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ Θεὸς Ἰακώβ.
 6 ⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ
 εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 7 ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιών. ⁷ καὶ εἶπε πάλιν
 Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν
 κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη
 8 εἰς τὴν χροάν τῆς σαρκὸς αὐτῆς. ⁸ ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι μηδὲ εἰσακούσωσι
 τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ
 9 δευτέρου· ⁹ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυοῖν σημείοις τούτοις μηδὲ
 εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ
 τὸ ξηρόν, καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ.
 10 ¹⁰ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον Δέομαι, κύριε, οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθρὸς
 οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ Σεράποντί σου· Ἰσχνό-
 11 φωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγὼ εἰμι. ¹¹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τίς ἔδωκε
 στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησε δῦσκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν;
 12 οὐκ ἐγὼ ὁ Θεός; ¹² καὶ νῦν πορεύου καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμ-
 13 βιάσω σε ὃ μέλλεις λαλῆσαι. ¹³ καὶ εἶπε Μωυσῆς Δέομαι, κύριε, προχειρίσαι
 14 δυνάμενον ἄλλον ὃν ἀποστελεῖς. ¹⁴ καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν
 Οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός
 σοι· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδὼν σε χαρήσεται ἐν
 15 ἑαυτῷ. ¹⁵ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ·
 καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σοῦ καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιάσω ὑμᾶς ἃ ποιή-
 16 σετε. ¹⁶ καὶ αὐτὸς σοι λαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ
 17 δὲ αὐτῷ ἔση τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁷ καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς

18. πορευσόμεθα 22. οἱα ἀλλα ... καὶ συσκευασετε τ. αιγ. IV.

1. εαν ουν μη ... κυριος ο θεος 5. σοι κυριος ο θεος 6. εισενεγκαι ... η
 χειρ μωυσεως ωσει 7. εισενεγκαι ... καὶ εισην. τ. χ. αυτου ... τ. σαρκος
 αυτου 8. πρωτου, πιστευσωσιν σοι τ. φ. τ. σ. του εσχατου ... λημψη
 10. προς τον θεον ... εχθες και προ 11. κυριος τω μωυσει ... εγω κυριος
 ο θεος 12. α μελλεις 13. προχειρησαι 16. προςλαλησει προς

ὄφιν λήψη ἐν τῇ χειρὶ σου, ἐν ἣ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. ¹⁸ ἐπορεύθη δὲ 18
 Μωυσῆς καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰοῦδρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ καὶ λέγει Πορεύσομαι καὶ
 ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἐπιζῶσι.
 καὶ εἶπεν Ἰοῦδρ Μωυσῆ Βάδιζε ὑγιαίνων. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς
 ἐκεῖνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου. ¹⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν 19
 Μαδιάμ Βάδιζε ἀπέλθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου
 τὴν ψυχὴν. ²⁰ ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία ἀνεβίβασεν 20
 αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον· ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν
 ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ²¹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν 21
 Πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὄρα πάντα τὰ τέρατα ἃ δέ-
 δωκα ἐν ταῖς χερσὶ σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραῶ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν
 καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. ²² σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραῶ 22
 Ἔγδε λέγει κύριος Υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ· ²³ εἶπα δὲ σοι Ἐξαπόστειλον 23
 τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὄρα
 οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. ²⁴ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ 24
 καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτηε αὐτὸν ἀποκτεῖναι.
²⁵ καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφον περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ 25
 προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἔστω τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ
 παιδίου μου. ²⁶ καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ αὐτοῦ διότι εἶπεν Ἔστω τὸ αἷμα τῆς περιτο- 26
 μῆς τοῦ παιδίου μου. ²⁷ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρὼν Πορεύσθητι εἰς συνάντησιν 27
 Μωυσῆ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύθη καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ,
 καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. ²⁸ καὶ ἀνήγγειλε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν πάντας τοὺς 28
 λόγους κυρίου οὓς ἀπέστειλε καὶ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. ²⁹ ἐπο- 29
 ρεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ συνήγαγον τὴν γερούσιαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
³⁰ καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυ- 30
 σῆν, καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. ³¹ καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαός, καὶ 31
 ἐχάρη ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τοὺς υἱούς Ἰσραήλ καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν ἡλύψιν·
 κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

V.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραῶ καὶ εἶπαν αὐτῷ
 Ἔγδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι εορτάσω-
 σιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ² καὶ εἶπε Φαραῶ Τίς ἐστὶν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐ- 2
 τοῦ ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱούς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν
 Ἰσραήλ οὐκ ἐξαποστελλῶ. ³ καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέ- 3
 κληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον ὅπως θύσω-
 μεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μὴ ποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόβος. ⁴ καὶ εἶπεν 4
 αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου Ἴνα τί, Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, διαστρέφετε τὸν λαόν
 ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁵ καὶ εἶπε Φα- 5
 ραῶ Ἴδοὺ νῦν πολυπληθεῖ ὁ λαός, μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτούς ἀπὸ τῶν ἔργων.
⁶ συνέταξε δὲ Φαραῶ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσι λέγων 6
 Ὁὐκέτι προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν καθάπερ 7
 χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς
 ἄχυρα· ⁸ καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἧς αὐτοὶ ποιῶσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν 8
 ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς, οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν· σχολάζουσι γάρ, διὰ τοῦτο κεκράγασι
 λέγοντες Ἐγερῶμεν καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁹ βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀν- 9

17. λημψη 18. επεστρεψεν 20. εν χειρι αυτ. 21. α εδωκα ... αυ-
 του τ. καρδ. 23. βουλη 25. οπι αυτου 26. οπι μου 27. μωυσει 28.
 μωυσης ακρων ... π. τα σημεια 31. ιδεν V. 1. ινα εορτασ. μοι 2. τ.
 εστ. θεος ου 3. οπι κυριω ... συναντησει 4. τον λαον μου 5. ο λαος
 της γης 7. * οπι την ... εχθες ... ημεραν και το της σημερον ... οπι αλλ
 8. της πλινθουργιας ... πορευθωμεν προ εγερθωμεν

Ὠρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις
 10 κενοῖς. ¹⁰ κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιώκται καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον
 11 πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τάδε λέγει Φαραὼ Οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα· ¹¹ αὐτοὶ
 ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα ὅθεν ἐὰν εὔρητε, οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται
 12 ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. ¹² καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλη γῆ Αἰγύπτῳ
 13 συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα· ¹³ οἱ δὲ ἐργοδιώκται κατέσπευδον αὐτοὺς λέγον-
 τες Συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον
 14 ἐδίδοτο ὑμῖν. ¹⁴ καὶ ἐμαστιγώσθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραὼ, λέγοντες Διὰ τί
 οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας καθάπερ χθές καὶ τρίτην
 15 ἡμέραν καὶ τὸ τῆς σήμερον; ¹⁵ εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 κατεβόησαν πρὸς Φαραὼ λέγοντες Ἴνα τί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις;
 16 ¹⁶ ἄχυρον οὐ δίδεται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλίνθον ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν,
 17 καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μεμαστιγώνται· ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. ¹⁷ καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Σχολάζετε, σχολασταὶ ἐστε· διὰ τοῦτο λέγετε Πορευθῶμεν θύσωμεν
 18 τῷ θεῷ ἡμῶν. ¹⁸ νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται
 19 ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. ¹⁹ ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς
 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς λέγοντες Οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας
 20 τὸ καθήκον τῆ ἡμέρα. ²⁰ συνήντησαν δὲ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συν-
 21 ἄντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραὼ, ²¹ καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἴδοι ὁ
 θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν δσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναν-
 22 τίων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτεῖναι
 23 ἡμᾶς. ²² ἐπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπε Δέομαι, κύριε, τί ἐκάκω-
 23 σας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνα τί ἀπέσταλκάς με; ²³ καὶ ἀφ' οὗ πεπόρευμαι
 πρὸς Φαραὼ λαλήσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὄνοματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ
 ἐβρύσω τὸν λαόν σου.

VI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἦδη ὄψει ἃ ποιήσω τῷ Φαραῶ· ἐν γὰρ
 χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτούς ἐκ ^{Αει.13,}
 2 τῆς γῆς αὐτοῦ. ² ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἐγὼ ^{17.}
 3 κύριος, ³ καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὧν αὐτῶν, καὶ
 4 τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς· ⁴ καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς
 αὐτούς ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χανααναίων, τὴν γῆν ἣν παρωκῆκα-
 5 σιν, ἐν ἣ καὶ παρώκησαν ἐπ' αὐτῆς· ⁵ καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς δια-
 6 θήκης ὑμῶν. ⁶ βιάδιζε εἰπόν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω
 ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας,
 7 καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλη· ⁷ καὶ λήψομαι ^{Αει.13,}
 ἑμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἐμοί, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ^{17.}
 8 ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων· ⁸ καὶ
 εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χειρὰ μου δοῦναι αὐτὴν τῷ
 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρῳ, ἐγὼ κύριος.
 9 ⁹ ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆ ἀπὸ
 10 τῆς ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. ¹⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυ-
 11 σῆν λέγων ¹¹ Εἰσελθε λάλησον Φαραῶ βασιλεῖ Αἰγύπτου ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς
 12 υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹² ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς ἐναντι κυρίου λέγων

9. μεριμνασθωσαν his 11. αφαιρειτε 12. οπι γη 13. εδιδετο 14. εχθες
 15. οπι συ 17. πορευθ. και θυσωμ. 18. απελθοντες εργαζ. (21. ειπεν)
 22. ειπεν Κυριε δια τι εκακ. ... απεσταλκας 23. λαλησαι αυτω επι ...
 ερυσω VI. 1. οψη 5. καταδουλωσιν 6. δουλιας 7. λημψομαι υμ. εμαυτ.
 8. αυτην υμιν 9. ουτως 12. εναντιου

Ἴδου οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσῆκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. ¹³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ συνέταξεν ¹³ αὐτοῖς πρὸς Φαραώ βασιλέα Αἰγύπτου ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁴ καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν. υἱοὶ Ρουβὴν πρωτο- ¹⁴ τόκου Ἰσραὴλ· Ἐνώχ καὶ Φαλλούς, Ἀσρὼν καὶ Χαρμί· αὕτη ἡ συγγένεια Ρουβὴν. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Συμεών· Ἰεμουήλ καὶ Ἰαμεὶμ καὶ Ἀῶδ καὶ Ἰαχεὶν καὶ ¹⁵ Σαάρ καὶ Σαούλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης· αὗται αἱ πατριάι τῶν υἱῶν Συμεών. ¹⁶ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν· Γεδσών, ¹⁶ Καὰθ καὶ Μεραρί· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ ἑκατὸν τριακονταεπτὰ. ¹⁷ καὶ ¹⁷ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών· Λοβενὶ καὶ Σεμεὶ, οἴκοι πατριάς αὐτῶν. ¹⁸ καὶ υἱοὶ ¹⁸ Καὰθ· Ἀμβράμ καὶ Ἰσάαρ, Χεβρών καὶ Ὄζειλ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καὰθ ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη. ¹⁹ καὶ υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ Ὀμουσί. οὗτοι οἱ ¹⁹ οἴκοι πατριῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔλαβεν Ἀμβράμ τὴν Ἰωχα- ²⁰ βέδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ἀαρών καὶ τὸν Μωυσῆν καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβράμ ἑκατὸν τριακονταδύο ἔτη. ²¹ καὶ υἱοὶ Ἰσάαρ· Κορέ καὶ ²¹ Ναφὲκ καὶ Ζεχρεὶ. ²² καὶ υἱοὶ Ὄζειλ· Μισαήλ καὶ Ἐλισαφάν καὶ Σεγρεὶ. ²² ²³ ἔλαβε δὲ Ἀαρών τὴν Ἐλισαβέτ θυγατέρα Ἀμιναδάβ ἀδελφῆν Ναασσῶν ²³ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ καὶ τὸν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. ²⁴ υἱοὶ δὲ Κορέ· Ἀσειρ καὶ Ἐλκανὰ καὶ Ἀβιάσαρ· αὗται αἱ γενέ- ²⁴ σεις Κορέ. ²⁵ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρών ἔλαβε τῶν θυγατέρων Φουτιήλ αὐτῷ ²⁵ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές· αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριάς Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ²⁶ οὗτος Ἀαρών καὶ Μωυσῆς, οἳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐξαγαγεῖν ²⁶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. ²⁷ οὗτοι εἰσιν οἱ διαλε- ²⁷ γόμενοι πρὸς Φαραώ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, αὐτὸς Ἀαρών καὶ Μωυσῆς, ²⁸ ἢ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος Μωυσῆ ²⁸ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ. ²⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐγὼ κύριος· λάλη- ²⁹ σον πρὸς Φαραώ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ. ³⁰ καὶ εἶπε Μωυσῆς ³⁰ ἐναντίον κυρίου Ἴδου ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραώ;

VII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἴδου δέδωκά σε θεὸν Φαραῶ, καὶ Ἀαρών ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης· ² σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα ² σοι ἐντέλλομαι, ὁ δὲ Ἀαρών ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραῶ ὥστε ἐξαπο- ³ στεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ³ ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν ³ Φαραῶ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου καὶ τὰ τέρατα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ· ⁴ καὶ οὐκ ⁴ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραῶ. καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χειρά μου ἐπὶ Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει ⁵ μεγάλη· ⁵ καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐκτείνων τὴν ⁵ χειρά μου ἐπὶ Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν. ⁶ ἐποίησε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὕτως ⁶ ἐποίησαν. ⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρών δὲ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἐτῶν ⁷ ὀγδοηκοντατριῶν, ἠλικὰ ἐλάλησε πρὸς Φαραῶ. ⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν ⁸

13. ὥστε ἐξαγαγεῖν 15. ιαμειν κ. ιαωαδι κ. ιαχει 16. γηρσων ... με-
ραρει ... λευει secundo loco (prioris et v. 19. λευι) 17. σεμει 18. οζειηλ
... εκ. τριακοντα ετ. 19. κ. οι υιοι ... μοολει κ. ομουσει ... ουτοι οικoi
20. και μωυσην ... τριακονταεξ 22. και οι υιοι ... οιοι μισαηλ και ...
σεδρει 23. τ. ελισαβετ ... αμιναδαμ ... * νασσων (?) ... αβισουρ προ
αβιουδ ... και ελεαζαρ 24. ασηρ 26. ο αρων (sic) κ. μωυσης (?) ... ο θεος
αυτοις ... εξ αιγυπτου 27. εξ αιγυπτου 28. εν ημερα VII. 3. τα
σημεια και τερατα μου 5. * οιοι μου ... εκ μεσ. αυτης 7. αυτου ογδοη-
κοντατριων ετων ην ... ελαλησαν

70 Εξοδος 7, 9. Moses virgam in anguem, aquam in sanguinem

9 καὶ Ἀαρὼν λέγων Ὁ Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ λέγων Δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου Λάβε τὴν ράβδον καὶ ῥίψον ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων.
 10 ¹⁰ εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος· καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ράβδον ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων.
 11 ¹¹ συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου καὶ τοὺς φαρμακοὺς· καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως, καὶ ἐποίησαν ἕκαστος τὴν ράβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ράβδους.
 12 ¹² καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ράβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ράβδους.
 13 ¹³ καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος.
 14 ¹⁴ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Βεβάρηται ἡ καρδία Φαραὼ τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.
 15 ¹⁵ βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρῶτον· ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔσθι συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· καὶ τὴν ράβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου,
 16 ¹⁶ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σὲ λέγων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσῆκουσας ἕως τούτου.
 17 ¹⁷ τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τὴν ράβδον ἐν τῇ χειρὶ μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα· καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι, καὶ ἐποξέσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἰσχύουσιν οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.
 18 ¹⁸ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὼν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου Λάβε τὴν ράβδον σου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη αὐτῶν καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα· καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου, ἐν τε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις.
 19 ¹⁹ καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος· καὶ ἐπάρας τὴν ράβδον αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα.
 20 ²⁰ καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπώξεσεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου.
 21 ²¹ ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε κύριος.
 22 ²² ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ.
 23 ²³ ὠρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ ὥστε πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

*2 Tim. 3, 8.

Ar. 9 6.

*2 Tim. 3, 8.

VIII.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰσελθε πρὸς Φαραὼ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν
 2 Τάδε λέγει κύριος Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσωσιν· ἂν δὲ μὴ βούλει σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὄριά σου τοῖς βατράχοις.
 3 καὶ ἐξερευξέται ὁ ποταμὸς βατράχους· καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου καὶ εἰς τὰ ταμειῖα τῶν κοιτῶνων σου καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φουράμασί σου καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου· καὶ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν

9. ριψον αυτην επι 10. εριψεν 12. ερριψεν ε. τ. ρ. αυτου 13. καθαπ. ελαλησεν αυτ. 14. και ειπεν κυρ. 15. και στηση συναντων ... λημψη 19. οπι εν τη χειρ. σου ... τ. χειρα επι του ποταμου προ αιγυπτου ... γη αιγυπτω 20. επαρας ααρων την ραβδον VIII. 2. βουλη ... οπι τοις 3. εις τους οικους προ επι τους οικους ... φρεασιν προ φουραμασι, * κ. ε. τ. φουραμασιν σου και εν τοις φρεασιν σου κ. ε. τ. κ. σ.

λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. ⁵ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσὴν Εἰπόν Ἄαρών 5
τῷ ἀδελφῷ σου Ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμούς καὶ ἐπὶ
τὰς διώρυγας καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. ⁶ καὶ ἐξέτεινεν 6
Ἄαρών τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους· καὶ
ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου. ⁷ ἐποίησαν δὲ ὡσαύ- 7
τως καὶ οἱ ἐπαιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς
βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ⁸ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσὴν καὶ Ἄαρών καὶ 8
εἶπεν Εὐξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπὸ ἐμοῦ
καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ αὐτοὺς καὶ θύσωσι τῷ κυρίῳ. ⁹ εἶπε 9
δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραὼ Τάξαι πρὸς μὲ πότε εὐξομαι περὶ σοῦ καὶ περὶ τῶν
θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ
τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.
¹⁰ ὁ δὲ εἶπεν Εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν Ὡς εἶρηκας· ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος 10
πλὴν κυρίου· ¹¹ καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν 11
ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ
σου· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ¹² ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἄαρών 12
ἀπὸ Φαραώ· καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν βατράχων,
ὡς ἐτάξατο Φαραώ. ¹³ ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς, καὶ ἐτελεύ- 13
τησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν·
¹⁴ καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας, καὶ ὤζεσεν ἡ γῆ. ¹⁵ ἰδὼν δὲ Φα- 14 15
ραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐτῶν,
καθάπερ ἐλάλησε κύριος. ¹⁶ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσὴν Εἰπόν Ἄαρών Ἐκτει- 16
νον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνίφες
ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσι καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁷ ἐξέτει- 17
νεν οὖν Ἄαρών τῇ χειρὶ τὴν ράβδον καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο
οἱ σκνίφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἐν τε τοῖς τετράποσι καὶ ἐν παντὶ χῶματι τῆς γῆς
ἐγένοντο οἱ σκνίφες. ¹⁸ ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαιδοὶ ταῖς φαρμακίαις 18
αὐτῶν ἐξαγαγεῖν τὸν σκνίφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τε
τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. ¹⁹ εἶπαν οὖν οἱ ἐπαιδοὶ τῷ Φαραῷ 19
Δάκτυλος θεοῦ ἐστὶ τοῦτο· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσῆκου-
σεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. ²⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσὴν Ὁρῆρισον 20
τὸ πρῶν καὶ στηθὶ ἐναντίον Φαραώ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ,
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι
λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ²¹ ἐὰν δὲ μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ 21
ἐγὼ ἐξαποστελλῶ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ
ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κυνόμυιαν, καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς
κυνομυίας, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσὶν ἐπ' αὐτῆς. ²² καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ 22
ἡμέρᾳ ἐκεῖνη τὴν γῆν Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ
ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια· ἵνα εἰδῆς ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς πάσης τῆς γῆς.
²³ καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ· 23
ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσται τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁴ ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως, καὶ παρε- 24
γένετο ἡ κυνόμυια πληθὺς εἰς τοὺς οἴκους Φαραώ καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θερα-
πόντων αὐτοῦ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς

5. συναγαγε 6. η βατραχος 7. εν ταις επαοιδαις αυτων ... επι πασαν γην 8. ευξε ... και εξαποστελω τον λαον κ. θυσωσιν κυριω. 9. οικειων 10. πλην κυριος 11. και εκ των οικειων υμ. κ. εκ των επ. 13. οικειων 14. θειμωνιας θειμωνιας 17. εν τε τοις ανθρ. και εν τοις τετραποσιν ... γης· εγενοντο οι σκνιφες εν παση γη αιγυπτου 18. φαρμακειαις (VII, 11. et 22. φαρμακειαις) ... τον σκνιφαν ... εδυναντο ... ομη τε 20. φαραω· ιδου αυτ. εκπορευεται ... λατρευση 21. βουλη ... της κυνομυιας 22. εφ η ουκ ... ομη ειμι 23. εσται το σημειον τουτο 24. πασαν γην ... εξωλοθρευθη

72 Εξοδος 8, 25. Pestis jumentorum plaga quinta, ulcerum sexta.

25 κυνομυίης. ²⁵ ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Ἐλθόντες θύσατε
 26 κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῆ. ²⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς Οὐ δυνατόν γενέσθαι οὕτως,
 τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἂν γὰρ θύ-
 σωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθήσομεθα.
 27 ²⁷ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ θύσομεν τῷ θεῷ ἡμῶν
 28 καθάπερ εἶπε κύριος ἡμῖν. ²⁸ καὶ εἶπε Φαραὼ Ἐγὼ ἀποστελλῶ ὑμᾶς, καὶ θύ-
 σατε τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι· εὐ-
 29 ξασθε οὖν περὶ ἑμοῦ πρὸς κύριον. ²⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς Ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι
 ἀπὸ σοῦ καὶ εὐξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια καὶ ἀπὸ τῶν
 30 θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὖριον· μὴ προσῆς ἔτι Φαραὼ ἐξαπα-
 31 τῆσαι τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν θῆσαι κυρίῳ. ³⁰ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ
 31 Φαραὼ καὶ ἤβησε πρὸς τὸν θεόν· ³¹ ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς,
 καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ
 32 λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέλειψεν οὐδεμίαν. ³² καὶ ἐβάρυνε Φαραὼ τὴν καρδίαν
 αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἤθελησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

IX.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰσελθε πρὸς Φαραὼ καὶ ἔρεις αὐτῷ Τάδε
 λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύ-
 2 σωσιν· ² εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου ἀλλὰ ἔτι ἐγκρατεῖς
 3 αὐτοῦ, ³ ἴδου χεὶρ κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν
 τε τοῖς ἵπποις καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ταῖς καμήλοις καὶ βουσί καὶ προβάτοις
 4 θάνατος μέγας σφόδρα. ⁴ καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον
 τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· οὐ
 5 τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ῥήτῳ. ⁵ καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὄρον
 6 λέγων Ἐν τῇ αὖριον ποιήσει κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ καὶ ἐποίησε
 κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυ-
 7 πτίων· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν. ⁷ ἰδὼν δὲ
 Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν,
 8 ἐβάρυνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν. ⁸ εἶπε δὲ κύριος
 πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης κα-
 9 μιναιας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον
 9 τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ⁹ καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου·
 καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέου- ^{Ap. 16.}
 10 σαι, ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ ^{2.}
 ἔλαβε τὴν αἰθάλην τῆς καμιναιας ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωυσῆς
 εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι, ἐν τε τοῖς ἀνθρώ-
 11 ποῖς καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. ¹¹ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στήναι ἐναντίον
 Μωυσῆ διὰ τὰ ἔλκη· ἐγένετο γὰρ τὰ ἔλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς καὶ ἐν πάσῃ γῆ
 12 Αἰγύπτου. ¹² ἐσκήλησε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐ-
 13 τῶν, καθὰ συνέταξε κύριος. ¹³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ὁρῆρισον τὸ πρῶν

25. κυνομυίας 26. θύσομεν πρὸ θύσομεν 27. πορευσόμεθα ... θύσω-
 μεν κυρίῳ τ. θ. τῆμ. ... οὐ κυρίως 28. ἐξαποστελλῶ ... θύσατε κυρίῳ τ.
 θ. υ. 29. ἀπο σοῦ καὶ ἀπο τῶν ... * οὐ καὶ ἀπο τοῦ λαοῦ σου ... ἀπα-
 τῆσαι 31. καὶ ἀπο τῶν ... καὶ ἀπο τοῦ IX. 4. λατρευσωσιν μοι 2.
 βουλή ... καὶ πρὸ ἀλλὰ 3. ἐστὶ ἐν ... * οὐ ἐν τε τοῖς ἵπποις ... καὶ ἐν
 τοῖς καμήλοις 4. * οὐ ἐν τ. καιρ. ἐκείνῳ ... κτηνῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οὐ
 τ. α. π. τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν ἰσρ. ῥῆτῳ 5. 6. 7. ab oron usque λαόν **
 5. ** λεγὼν αὖριον ... ** γῆς αἰγυπτου 6. ** κτηνῶν τοῦ ἰσρ. 7. ** οὐ παν-
 τῶν 8. λαβετε υμιν πλ. ... ** καμιναιας 9. πασαν γην ... καὶ ἐν πασῇ
 10. καὶ ἔλαβον ... ** καμιναιας (inde a-viαιας usque ad finem v. 12. omnia
 **) ... ** ἐγενοντο ἔλκη 11. ** ἐγενοντο γὰρ 12. ** συνετ. κυρ. τῷ μωυση

καὶ στήξει ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ἰάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν
 Ἑβραίων· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα λατρεύσωσί μοι. ¹⁴ ἐν τῷ γὰρ νῦν ¹⁴
 καιρῷ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ
 τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ἐγὼ ἄλλος
 ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ¹⁵ νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου ¹⁵
 θανατώσω, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁶ καὶ ἐνεκεν τούτου διετηρήθης ἵνα ¹⁶
 ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ.
¹⁷ ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῆ τοῦ λαοῦ μου τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς; ¹⁸ ἰδοὺ ἐγὼ ^{17 18}
 ὦω ταύτην τὴν ὥραν αὐριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονεν
 ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισται ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹ νῦν οὖν κατὰ- ¹⁹
 σπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου καὶ ὅσα σοὶ ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ
 οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη ὅσα εἴαν εὐρεθῆ ἐν τοῖς πεδίοις καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
 οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσῃ. ²⁰ ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυ- ²⁰
 ρίου τῶν θεραπόντων Φαραώ συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. ²¹ ὅς ²¹
 δὲ μὴ προσέσχε τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις.
²² εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ²²
 ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπὶ τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη
 καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν ²³
 οὐρανόν, καὶ κύριος ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν, καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς
 γῆς· καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ²⁴ ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ ²⁴
 τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα, ἣτις τοιαύτη οὐ
 γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγένηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος. ²⁵ ἐπάταξε δὲ ἡ ²⁵
 χάλαζα ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ πᾶσαν βοτάνην
 τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα, καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις
 συνέτριψεν ἡ χάλαζα. ²⁶ πλὴν ἐν γῆ Γεσέμ, οὐ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγέ- ²⁶
 νετο ἡ χάλαζα. ²⁷ ἀποστείλας δὲ Φαραώ ἐκάλεσε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ εἶπεν ²⁷
 αὐτοῖς· Ἡμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.
²⁸ εὐξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γενηθῆναι φωνὰς ²⁸
 θεοῦ καὶ χάλαζαν καὶ πῦρ· καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προστεθήσεσθε
 μένειν. ²⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Μωυσῆς· Ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χει- ²⁹
 ράς μου πρὸς τὸν κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς
 οὐκ ἔσται ἔτι· ἵνα γινῶς ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ. ³⁰ καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου ³⁰
 ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν κύριον. ³¹ τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ³¹
 ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον· ³² ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα ³²
 οὐκ ἐπλήγησαν, ὄψιμα γὰρ ἦν. ³³ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραώ ἐκτὸς τῆς ³³
 πόλεως καὶ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς κύριον· καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ
 χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁴ ἰδὼν δὲ Φαραώ ὅτι πέπαυ- ³⁴
 ται ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, προσέειπε τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐβά-
 ρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρ- ³⁵
 δία Φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησε κύριος
 τῷ Μωυσῆ.

*1 Co.
10. 26.

14. omi allos 15. τ. χειρ. μου ... * θανατω pro θανατωσω και (9)
 ... δυναμιν pro ισχυν 17. ενποιη συ 18. ωων 19. σου οσα σοι εισιν εν
 ... ** οσα αν ευρεθη (* οσα σοι εστιν?) ... εν τω πεδιω ... η χαλαζα επ
 αυτα 21. εν τω πεδιω 24. σφοδρα σφοδρα ... ητις ου γεγ. τοιαυτη ...
 αφ ου γεγενηται 25. γη αιγυπτω ... * omi η χαλαζα extremum 28. omi
 περι εμου ... * omi και πυρ ... προσθησεσθε 29. προς τον θεον εις τον
 ουρανον, και αι 31. παρεστηκ. και το λινον 32. επληγη 33. κ. εξεπε-
 τασεν τ. γ. αυτου ... εσταξαν 34. την καρδ. αυτου 35. omi τω

X.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰσελθε πρὸς Φαραώ· ἐγὼ γὰρ ἐσκόλη-
 2 ρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἐξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα
 2 ταῦτα ἐπ' αὐτούς· ² ὅπως διηγήσῃσθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν καὶ τοῖς
 2 τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου
 3 ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. ³ εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ
 3 Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραώ καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων
 4 Ἔως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με; ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα λατρεύσωσί
 4 μοι. ⁴ ἐάν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστειλαὶ τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην
 5 τὴν ὥραν αὐριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὄριά σου· ⁵ καὶ καλύψει τὴν ὄψιν
 5 τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν· καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τῆς
 5 γῆς τὸ καταλειφθέν, ὃ κατέλειπεν ὑμῖν ἢ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν ξύλον τὸ
 6 φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς· ⁶ καὶ πλησθήσονται σου αἱ οἰκίαι καὶ αἱ οἰκίαι τῶν
 6 θεραπόντων σου καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῆ τῶν Αἰγυπτίων, ἃ οὐδέποτε
 6 ἐωράκασιν οἱ πατέρες σου οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν
 6 ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκκλίνας Μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραώ.
 7 ⁷ καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραώ πρὸς αὐτόν Ἔως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν
 7 σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους ὅπως λατρεύσωσι τῷ θεῷ αὐτῶν· ἢ εἰδέ-
 8 ναι βούλει ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; ⁸ καὶ ἀπέστρεψαν τὸν τε Μωυσῆν καὶ Ἀα-
 8 ρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορευέσθε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ
 9 ὑμῶν· τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι; ⁹ καὶ λέγει Μωυσῆς Σὺν τοῖς
 9 νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πορευόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσι καὶ
 10 προβάτοις καὶ βουσὶν ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἑορτὴ κυρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς
 10 Ἔστω οὕτω κύριος μετ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν
 11 ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία πρόσκειται ὑμῖν. ¹¹ μὴ οὕτως· πορευέσθωσαν δὲ οἱ
 11 ἄνδρες καὶ λατρεύσατ' αὐτῷ θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε· ἐξέβαλον δὲ
 12 αὐτούς ἀπὸ προσώπου Φαραώ. ¹² εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἐκτεινον τὴν
 12 χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρίς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶσαν
 13 βοτάνην τῆς γῆς καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃν ὑπελείπετο ἢ χάλαζα. ¹³ καὶ
 13 ἐπῆρε Μωυσῆς τὴν ράβδον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον
 13 ἐπὶ τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ ἐγενήθη καὶ
 14 ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα ¹⁴ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰ-
 14 γύπτου, καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὄρια Αἰγύπτου πολλὴ σφοδρὰ· προτέρα
 15 αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρίς καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔσται οὕτως. ¹⁵ καὶ ἐκάλυψε
 15 τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς καὶ
 15 πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐχ ὑπελείφθη
 16 γλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύ-
 16 πτου. ¹⁶ κατέσπευδε δὲ Φαραώ καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Ἠμάρτηκα
 17 ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ εἰς ὑμᾶς· ¹⁷ προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρ-
 17 τίαν ἔτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ'
 18 ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. ¹⁸ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραώ καὶ ἠῤῥῆξεν πρὸς
 19 τὸν θεόν. ¹⁹ καὶ μετέβαλε κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρὸν, καὶ ἀνέλαβε

X. 1. εβαρυνα την καρδ. αυτου ... τα σημ. μου ταυτα 2. ενπεπαιχα ... οσα εποηισα ... εγω ειμι κυρ. 4. οπι συ ... ακριδαν 5. οπι της γης ... κατελειπεν .. παν το ξυλ. 6. γη αιγυπτου, ο ουδεποτε ... οπι μωυσης 7. λεγουσιν δε ... * εσται ημιν, ** εσται ημιν τουτο ... κυριω τω θ. αυτ. 8. επεστρεψαν ... αυτοις φαραω Πορευεσθε λατρευσ. 9. λεγει δε ... νεαν. ημων κ. τοις πρεσβυταις ... κυριου του θεου ημων 10. ** ειπεν φαραω προς ... ουτως ... προκειται 11. οπι δε ... λατρευσατε τω κυριω ... ζητετε 12. τ. χειρα σου ... α υπελειπετο 13. οπι ανεμον 14. και μετ αυτην ουκ 15. ου κατελειφθη γλωρ. 18. προς κυριον 19. κυρ. απο θαλασσ. ανεμον ...

τὴν ἀκρίδα καὶ ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· καὶ οὐχ ὑπελείψθη ἀκρις μία ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτου. ²⁰ καὶ ἐσχλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, ²⁰ καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²¹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος. ²² ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο ²² σκότος γνόφος θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας· ²³ καὶ οὐκ εἶδεν ²³ οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο. ²⁴ καὶ ἐκάλεσε Φαραώ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων· Βαδίζετε λατρεύσατε κυρίῳ ²⁴ τῷ θεῷ ὑμῶν· πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μετ' ὑμῶν. ²⁵ καὶ εἶπε Μωυσῆς· Ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ²⁵ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας ἃ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ²⁶ καὶ τὰ κτήνη ²⁶ ὑμῶν πορεύσεται μετ' ὑμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειφόμεθα ὀπλήν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληφόμεθα λατρεύσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἶδαμεν τί λατρεύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἕως τοῦ εἰσεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ. ²⁷ ἐσχλήρυνε δὲ κύριος τὴν ²⁷ καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστella αὐτούς. ²⁸ καὶ λέγει Φαραώ ²⁸· Ἀπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεχε σεαυτῷ ἕτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· ἢ ὅτι ἂν ἡμέρα ὀφθῆς μοι, ἀποθανῆ. ²⁹ λέγει δὲ Μωυσῆς· Εἴρηκας· οὐκ ἔτι ὀφθῆσο- ²⁹ μαί σοι εἰς πρόσωπον.

XI.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· Ἐτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραώ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃ ὑμᾶς σὺν παντί, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῆ. ² λάλησον οὖν κρυφῆ εἰς τὰ ὦτα τοῦ ² λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³ κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, ³ καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐναντίον Φαραώ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ⁴ καὶ ⁴ εἶπε Μωυσῆς· Τάδε λέγει κύριος Περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου, ⁵ καὶ τελευτήσῃ πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου ⁵ Φαραώ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνου· ⁶ καὶ ἔσται κραυγὴ με- ⁶ γάλῃ κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονε καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. ⁷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῆ γλώσση αὐ- ⁷ τοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνου· ὅπως εἰδῆς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀνά μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδες σου ⁸ οὗτοι πρὸς με καὶ προσκυνήσουσί με λέγοντες· Ἐξῆλθε σὺ καὶ πᾶς ὁ λαός σου οὐ σὺ ἀφηγῆ· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραώ μετὰ θυμοῦ. ⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· Οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραώ ἵνα ⁹ πληθύνων πληθύνω μου τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ Μωυσῆς ¹⁰ δὲ καὶ Ἀαρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραώ· ἐσχλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν ἐξαποστella τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

19. καὶ ἐνεβαλεν αὐτὴν ε. τ. θάλασσ. τὴν ἐρυθρ. 21. ἐπὶ γῆν 22. τ. χεῖρα αὐτοῦ 23. οὐχ εἶδεν ... ὅτι τρεῖς ἡμερ. prius ... ἀνεστη ... ἦν φῶς ... κατεγίνοντο 25. ποιησωμεν 26. λημψομεθα ... λατρευσωμεν 28. αὐτῷ φαραῶ ... εἶδεν XI, 1. ὅτι ἐγώ ... δε ἀποστέλλῃ ... ἐκβολὴ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς 2. πλησίον, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον 5. θρόνου, ἕως τοῦ πρωτοτ. 7. ἐν δε πασιν ... ἀνά μεσον αἰγυπτ. κ. ἀνά μεσον τοῦ ισρ. 9. ὅτι πληθύνων ... τὰ σημ. μου κ. τὰ τερ. μου 10. * ὅτι τὰ σημεῖα καὶ (?), ** add τὰ σημεῖα καὶ ἅπλο πάντα τὰ τερ. ... * ὅτι ἐν γῆ αἰγυπτῳ (?) ... ἠθέλησεν προ εἰσηκούσεν ... ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ

XII.

2 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσὴν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου λέγων 2 Ὁ μὴν
 3 οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μηνσὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. 3 λάλη-
 σον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων Ἐν δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου
 λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ'
 4 οἰκίαν. 4 ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὥστε μὴ εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον,
 συλλήψεται μετ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ· κατὰ ἀρισμὸν ψυχῶν
 5 ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον. 5 πρόβατον τέλειον, ἄρ-
 6 σεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. 6 καὶ ἔσται
 ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφά-
 7 ξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἐσπέραν. 7 καὶ λήψον-
 ται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλείαν,
 8 ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. 8 καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ
 9 νυκτὶ ταύτῃ ὅπῃ πυρὶ, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. 9 οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐ-
 τῶν ὀμῶν οὐδὲ ἠψημένον ἐν ὕδατι ἀλλ' ἢ ὅπῃ πυρὶ, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ
 10 τοῖς ἐνδοστέοις. 10 οὐκ ἀπολείψετε ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆ, καὶ ὅστοῦν οὐ συντρι-
 ψετε ἀπ' αὐτοῦ· τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆ ἐν πυρὶ κατακαύ-
 11 σετε. 11 οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑπο-
 δῆματα ἐν τοῖς ποσίν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσίν ὑμῶν, καὶ ἔδεσθε
 12 αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· πάσχα ἐστὶ κυρίῳ. 12 καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν
 τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως
 κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν, ἐγὼ κύ-
 13 ριος. 13 καὶ ἔσται τὸ αἶμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἐστὲ
 ἐκεῖ· καὶ ὄψομαι τὸ αἶμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ
 14 τοῦ ἐκτριβῆναι ὅταν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 14 καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνη-
 μόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμι-
 15 μον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτήν. 15 ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέ-
 ρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγη ζύμην,
 ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως
 16 τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδόμης. 16 καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἅγια, καὶ ἡ
 ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἅγια ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν
 αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν.
 17 17 καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν
 ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμι-
 18 μον αἰώνιον· 18 ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώ-
 του ἀφ' ἐσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἕως
 19 ἐσπέρας. 19 ἐπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὔρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς ὃς
 ἂν φάγη ζυμωτὸν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, ἐν
 20 τε τοῖς γειώραις καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς· 20 πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ
 21 δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. 21 ἐκάλεσε δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερούσιαν
 υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον ^{11c. 11,}
 28.

XII. 1. ἐν γῇ αἰγυπτῳ 3. * om̄ ἐκαστος secundum (?) 4. ὡσιν οἱ ἐν ... ἱκανοὺς εἶναι ... συλλημψεται 5. ἀμνων pro ἀρνων ... λημψεσθε 6. τῶν υἱῶν 7. λημψονται ... φλείαν ... ἀν φαγωσιν αὐτο 10. ἀπολειψεσθε ... εἰς το πρωῆ ... συντριψεται εἰ κατακαυσεται 11. οὕτως ... υποδημ. ὑμων ... βακτηρ. ὑμων ... ἐστιν κυριου 12. πασι θεοις αἰγυπτειων 13. κα- τοικεῖτε pro ἐστε 14. αὕτη ὑμιν ... om̄ πασας ... om̄ νομιμον αιωνιον 15. δε τῆς πρωτῆς ημερας ... ἐξολοθρευθησεται 16. κεκλησεται ... ου ποιησεται ἐν 17. φυλαξασθε ... ε. γ. υ. νομ. αιων. εἰς τας γενεας ὑμων 18. ἐναρχομενου ... om̄ εως ante ἐσπερας 19. ἐξολοθρευθησεται 20. om̄ δε 21. om̄ υἱων ... προβατα

κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα. ²² λήψετε δὲ δέσμην ὑσσώπου, ²²
καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν καθίξετε τῆς φλιᾶς καὶ ἐπὶ
ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὃ ἐστὶ παρὰ τὴν θύραν· ὑμεῖς δὲ
οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ²³ καὶ παρελεύ- ²³
σεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ
^{He. 11,} ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφή- ^{28.}
σει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. ²⁴ καὶ φυλάξασθε τὸ ²⁴
ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ²⁵ ἔάν δὲ εἰσελθῆτε ²⁵
εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῶ κύριος ὑμῖν καθότι ἐλάλησε, φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύ-
την· ²⁶ καὶ ἔσται ἔάν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν Τίς ἡ λατρεία αὕτη; ²⁶
²⁷ καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν ²⁷
υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἠνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν
ἐβρύσατο· καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησε. ²⁸ καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ²⁸
Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν. ²⁹ ἔγε- ²⁹
νήθη δὲ μεσοῦσης τῆς νυκτὸς καὶ κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύ-
πτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ κατημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου ἕως πρωτοτόκου
τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους.
³⁰ καὶ ἀναστὰς Φαραὼ νυκτὸς καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ³⁰
καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῆ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία ἐν ἣ οὐκ ἦν
ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. ³¹ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών νυκτὸς καὶ εἶπεν ³¹
αὐτοῖς Ἀνάστητε καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ·
βαδίξετε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν καθὰ λέγετε· ³² καὶ τὰ πρόβατα ³²
καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὴ καμέ. ³³ καὶ κατε- ³³
βιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῆ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· εἶπαν γὰρ
ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. ³⁴ ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ³⁴
ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν
ὤμων. ³⁵ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς, καὶ ἤτη- ³⁵
σαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³⁶ καὶ ἔδωκε ³⁶
κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς·
καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους. ³⁷ ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ εἰς ³⁷
Σοκχώθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς· ³⁸ καὶ ³⁸
ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα καὶ βόες καὶ κτήνη πολλὰ σφό-
δρα. ³⁹ καὶ ἔπεισαν τὸ σταῖς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου ἐγκρυφίας ἀζύμους, οὐ ³⁹
γὰρ ἐζυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐπιμεῖ-
ναι, οὐδὲ ἐπισιτισμόν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. ⁴⁰ ἡ δὲ κατοίκησις τῶν ⁴⁰
υἱῶν Ἰσραὴλ ἦν κατώκησαν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῆ Χαναάν ἔτη τετρακόσια
τριακόσια· ⁴¹ καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριακόσια ἔτη ἐξῆλθε πᾶσα ἡ ⁴¹
δύναμις κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτὸς. ⁴² προφυλακὴ ἐστὶ τῷ κυρίῳ ὥστε ⁴²
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκείνη ἡ νύξ αὕτη προφυλακὴ κυρίῳ,
ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁴³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς ⁴³
Μωυσῆν καὶ Ἀαρών Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἄλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπὸ ⁴⁴
αὐτοῦ· ⁴⁴ καὶ πάντα οἰκέτην ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτόν, καὶ τότε φάγε-
ται ἀπὸ αὐτοῦ· ⁴⁵ πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπὸ αὐτοῦ. ⁴⁶ ἐν οἰκίᾳ μιᾶ ⁴⁵ 46

*Ga. 3,
17. *Act.
7, 6.
*He. 11,
27.

22. λημψεσθε ... απο της φλειας 23. φλειας ... ολεθρευοντα 24. νομ.
αιωνιον σεαυτω 28. οπι και ααρων 29. θρονου και εως ... λακκω και
παν πρωτοτοκον κτηνους 30. και ανεστη ... κ. παντες οι θεραπ. 31. βα-
διζετε λατρευετε 32. δε καμε 33. απο της γης 35. χρυσα και αργυρα
36. κυριος εδωκεν 37. απηραν δε οι υιοι ... πλην αποσκευης 39. ου γαρ
εδυνασθησαν υπομειναι 40. παροικησις ... παρωκησαν ... χανασαν αυτοι
και οι πατερες αυτων ετη 41. εγενετο δε ... * οπι νυκτος 44. οικετην
τινος και αργυρ. 45. παρ. και μισθ.

βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἕξω, καὶ ὅσοι οὐ συν- Jo. 19,
 47 48 τρίψετε ἀπὸ αὐτοῦ. 47 πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. 48 ἐὰν δέ 36.
 τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι τὸ πάσχα κυρίῳ, περιτεμείς αὐτοῦ
 πᾶν ἀρσενικόν· καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό, καὶ ἔσται ὡσπερ καὶ ὁ
 49 αὐτόχθων τῆς γῆς· πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπὸ αὐτοῦ. 49 νόμος εἰς ἔσται
 50 τῷ ἐγγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν. 50 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
 51 Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν πρὸς αὐτούς, οὕτως
 ἐποίησαν. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

XIII.

2 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Ἀγιάσον μοι πᾶν πρωτότοκον πρω- Lc. 2,
 τογενὲς διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτή- 23.
 3 νους, ἐμοί ἐστιν. 3 εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Μνημονεύετε τὴν ἡμέραν
 ταύτην ἐν ἣ ἐξήλθατε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κρα-
 4 ταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν· καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. 4 ἐν γὰρ τῇ σῆ-
 5 μερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων. 5 καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε
 κύριος ὁ Θεὸς σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χανααναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ
 Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι
 σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν
 6 τῷ μηνὶ τούτῳ. 6 ἕξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἑορτὴ κυ-
 7 ρίου· 7 ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, οὐκ ὀφθήσεται σοι ζυμωτὸν οὐδὲ ἔσται σοι
 8 ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὄρλοις σου. 8 καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 λέγων Διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ Θεός μοι, ὡς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου.
 9 9 καὶ ἔσται σοι σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου,
 ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξή-
 10 γαγέ σε κύριος ὁ Θεός ἐξ Αἰγύπτου. 10 καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ
 11 καιροὺς ὥρων, ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. 11 καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε κύριος
 ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χανααναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ
 12 δώσει σοι αὐτήν, 12 καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ·
 πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου ὅσα ἐὰν γένηται σοι,
 13 τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις τῷ κυρίῳ. 13 πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις πρό-
 βάτω· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξης, λυτρώσῃ αὐτό· πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν
 14 σου λυτρώσῃ. 14 ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα λέγων Τί τοῦτο; καὶ
 ἐρεῖς αὐτῷ ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγε κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ
 15 οἴκου δουλείας· 15 ἡνίκα δὲ ἐσκήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε
 πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων
 κτηνῶν· διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω πᾶν διανοῖγον μήτραν τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ
 16 πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. 16 καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χει-
 ρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε
 17 κύριος ἐξ Αἰγύπτου. 17 ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὠδήγησεν αὐ-
 τοὺς ὁ Θεός ὁδὸν γῆς Φυλιστιεῖμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν· εἶπε γὰρ ὁ Θεός Μὴ ποτε μετα-
 18 μελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. 18 καὶ ἐκύκλωσεν
 ὁ Θεός τὸν λαόν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· πέμπτη

46. βρωθήσεται· ου καταλειψετε απο των κρεων εις το πρωι· ουκ εξοί-
 σετε ... συντριψεται 47. ποιησει τουτο 48. προσηλ. και ποιη το ... ωσπερ
 ο αυτοχθ. 49. εγγχωρ. και τω προσηλυτω τω προσκειμενω εν υμιν 50. ο
 κυριος ... οπι προς αυτους XIII. 2. πρωτ. και διαν. 3. εξ αιγυπτου
 7. τας επτα ημερας 9. οπι ο θεος 11. και δω σοι 12. και αφοριεις παν
 ... * τα αρσ. αγιασεις τω ... βουκ. και εν ... οσα αν ... * οπι αγιασεις (?)
 14. ημας κυριος 15. απο πρωτοτοκου α. εως πρωτοτοκου ... θυω τω θυω
 ... οπι τω κυριω 17. αποστρεψει

δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁹ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰ 19
 ὀστᾶ Ἰωσήφ μετ' ἑαυτοῦ· ὄρκω γὰρ ὤρκισε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων Ἐπι-
 σκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσειτέ μου τὰ ὀστᾶ ἐντεῦθεν μετ'
 ὑμῶν. ²⁰ ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοχώθ ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὄθωμ ²⁰
¹ 1. 10. 10, παρὰ τὴν ἔρημον. ²¹ ὁ δὲ θεὸς ἠγείτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης ²¹
 δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός· ²² οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στῦ- ²²
 λος τῆς νεφέλης ἡμέρας καὶ ὁ στῦλος τοῦ πυρός νυκτὸς ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός.

XIV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ²
 ἀποστρέψαντες στρατοπεδευσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνά μέσον Μαγ-
 δώλου καὶ ἀνά μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν· ἐνώπιον αὐτῶν
 στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ³ καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ Οἱ υἱοὶ ³
 Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ· συγκέκλειε γὰρ αὐτούς ἡ ἔρημος. ⁴ ἐγὼ δὲ ⁴
 σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξα-
 σθήσομαι ἐν Φαραῶ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ γινώσκονται πάντες οἱ
 Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἶμι κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁵ καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ ⁵
 τῶν Αἰγυπτίων ὅτι πέφευγεν ὁ λαός· καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραῶ καὶ τῶν
 θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν τοῦ ἐξαποστεῖ-
 λαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; ⁶ ἐξευξεν οὖν Φαραῶ τὰ ἄρματα ⁶
 αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαόν αὐτοῦ συναπήγαγε μετ' ἑαυτοῦ, ⁷ καὶ λαβῶν ἐξακό- ⁷
 σια ἄρματα ἐκλεκτὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τριστάτας ἐπὶ
 πάντων. ⁸ καὶ ἐσκληρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ⁸
 τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· οἱ δὲ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. ⁹ καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐ- ⁹
 τῶν, καὶ εὔροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶσα ἡ
 ἵππος καὶ τὰ ἄρματα Φαραῶ καὶ οἱ ἵππεῖς καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς
 ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν. ¹⁰ καὶ Φαραῶ προσῆγε· καὶ ἀναβλέψαντες ¹⁰
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὄρωσι, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω
 αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον,
¹¹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐξῆ- ¹¹
 γαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ· τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰ-
 γύπτου; ¹² οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησαμεν πρὸς σέ ἐν Αἰγύπτῳ λέγοντες ¹²
 Πάρες ἡμᾶς ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις; κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν
 τοῖς Αἰγυπτίοις ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. ¹³ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν ¹³
 λαόν Θαρσεῖτε στήτε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιή-
 σει ἡμῖν σήμερον· ὃν τρόπον γὰρ ἐωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσ-
 θήσεσθε ἐτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ¹⁴ κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, ¹⁴
 καὶ ὑμεῖς σιγήσετε. ¹⁵ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τί βοᾷς πρὸς μέ; λάλησον ¹⁵
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἀναζευξάτωσαν· ¹⁶ καὶ σὺ ἔπαρον τῇ ράβδῳ σου, καὶ ¹⁶
 ἔκτεινον τὴν χειρὰ σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰσελεύσονται οἱ
 υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρὸν. ¹⁷ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ ¹⁷
 τὴν καρδίαν Φαραῶ καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω

18. ἐξ αἰγυπτου 19. κυριος υμας ... τα οστα μου 20. οθωμ 21. νυ-
 κταν 22. ουκ εξελειπεν ο στυλος ... παντ. του λαου XIV. 2. βεελσεφων
 3. * οπι τω λαω αυτου (?) ... περι των υιων ισραηλ Πλανωνται ουτοι ...
 οπι γαρ 4. στρατεια ... επιγνωσονται 5. ανηγγ. τω φαραω λεγοντες οτι
 ... ειπον ... πεποιηκαμεν 7. και ελαβεν 8. 9. inde a βασιλεως usque
 παρεμβε omnia rescripta 8. * οπι βασιλ. αιγ. (?) ... ** και την καρδιαν
 των θεραπ. α. κ. κατεδιωξαν 9. ** ευρον ... βεελσεφων 10. προσηγαγεν
 ... * οπι τοις οφθαλμοις ... και οιδε οι αιγ. 11. εξηγ. θανατωσαι ημας
 ... ημ. εξαγαγ. ημας 13. στηχετε ... την παρα τ. θεου 16. την ραβδον

αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῶ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ ἐν
 18 τοῖς ἄρμασι καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι
 ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῶ καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι καὶ ἵπποις
 19 αὐτοῦ. ¹⁹ ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὀπίσθεν· ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης
 20 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν. ²⁰ καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον
 τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ, καὶ
 ἔστη· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος, καὶ διήλθεν ἡ νύξ, καὶ οὐ συνέμιξαν ἄλ-
 21 λήλοις ὅλην τὴν νύκτα. ²¹ ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ
 ὑπήγαγε κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε
 22 τὴν θάλασσαν ξηρὰν, καὶ ἐσχίσθη τὸ ὕδωρ. ²² καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς
 μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ
 23 τεῖχος ἐξ εὐωνύμων· ²³ καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν
 καὶ πᾶς ἵππος Φαραῶ καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.
 24 ²⁴ ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἐωθινή καὶ ἐπέβλεψε κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν
 τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν
 25 τῶν Αἰγυπτίων, ²⁵ καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἀρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν
 αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ὁ
 26 γὰρ κύριος πολεμεῖ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. ²⁶ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν
 Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ καὶ
 27 ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ τε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας. ²⁷ ἐξέτεινε
 δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν
 ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξετίναξε κύριος τοὺς Αἰ-
 28 γυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁸ καὶ ἐπαναστραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἄρ-
 29 ματα καὶ τοὺς ἀναβάτας καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραῶ, τοὺς εἰσπεπορευμένους
 29 ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ²⁹ οἱ δὲ
 υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς
 30 τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ³⁰ καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων· καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους
 31 τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ³¹ εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν
 μεγάλην, ἃ ἐποίησε κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κύριον, καὶ
 ἐπίστευσαν τῷ Θεῷ καὶ Μωυσῆ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

XV.

Τότε ἦρε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν Ἄρ. 15,
 λέγοντες Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην 3.
 2 ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ² βοήθῃς καὶ σκεπαστῆς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν· οὗτός
 3 μου Θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν· Θεός τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. ³ κύριος
 4 συντρίβων πολέμους, κύριος ὄνομα αὐτῷ. ⁴ ἄρματα Φαραῶ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ
 ἔρριψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας· κατεπόθησαν ἐν ἐρυθρᾷ
 5 6 θαλάσῃ. ⁵ πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος. ⁶ ἡ δεξιὰ σου, 11c. 11,
 7 κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεῖρ, κύριε, ἔδραυσεν ἐχθρούς. ⁷ καὶ τῷ 29.
 8 κατέφαγεν αὐτούς ὡς καλάμην. ⁸ καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ
 ὕδωρ· ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

17. στρατεία 21. διεσχίσθη 22. αυτοῖς pro αὐτῆς 23. κατεδιωξ. δε.
 ... εἰσῆλθεν οπ. αὐτ. πασα ἡ ἵππος ... καὶ εἰσῆλθον εἰς μέσον 24. εἰς pro
 ἐπι 25. ἦγεν ... τοὺς αιγ. περι αὐτ. 26. καὶ ἐπι τοὺς αναβ. 28. οπ καὶ
 ante ου κατελ. 29. ἐμμεσω 30. χεῖρος αιγυπτίων ... ἰδεν 31. καὶ ἰδεν
 ισρ. ... καὶ ἐφοβήθη XV. 1. * οπ καὶ οἱ υἱοὶ ισρ. ... ταύτην τῷ κυ-
 ρίῳ, καὶ εἶπαν τῷ λέγειν 2. ουτ. Θεός μου 4. κατεποντισεν ἐν 7. καὶ
 κατέφαγεν 8. ἐμμεσω

⁹ εἶπεν ὁ ἐχθρὸς Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκύλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ 9
 τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου. ¹⁰ ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκάλυψεν 10
 αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ¹¹ τίς ὁμοίός σοι ἐν 11
 θεοῖς, κύριε, τίς ὁμοίός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν
 τέρατα. ¹² ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κατέπειν αὐτοὺς γῆ. ¹³ ὠδήγησας τῇ 12 13
 δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς
 κατάλυμα ἅγιόν σου. ¹⁴ ἤκουσαν ἔσθη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδίνες ἔλαβον κατοί- 14
 κοῦντας Φυλιστιεὶμ. ¹⁵ τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· 15
 ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν. ¹⁶ ἐπιπέσοι 16
 ἐπὶ αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος, μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθώθητῶσαν, ἕως
 παρέλθῃ ὁ λαός σου, κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος ὃν ἐκτήσω.
¹⁷ εἰσαγαγῶν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἔτοιμον κατοί- 17
 κητήριόν σου ὃ κατηρτίσω, κύριε, ἁγίασμα, κύριε, ὃ ἠτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.
¹⁸ κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπὶ αἰῶνα καὶ ἔτι. ¹⁹ ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος 18 19
 Ἐραῶ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπὶ αὐτοὺς κύ-
 ριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ
 τῆς θαλάσσης. ²⁰ λαβοῦσα δὲ Μαριάμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρῶν τὸ τύμπα- 20
 νον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμ-
 πάνων καὶ χορῶν. ²¹ ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ λέγουσα Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐν- 21
 δόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ²² ἐξῆρε δὲ 22
 Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν
 ἔρημον Σούρ· καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ἠύρισκον
 ὕδωρ ὥστε πιεῖν. ²³ ἦλθον δὲ εἰς Μερρᾶ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ Μερρᾶς, 23
 πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου Πικρία.
²⁴ καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωυσῆ λέγοντες Τί πιόμεθα; ²⁵ ἐβόησε δὲ 24 25
 Μωυσῆ πρὸς κύριον· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς
 τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔβητο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις,
 καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασε, ²⁶ καὶ εἶπεν Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου 26
 τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσης, καὶ ἐνωτίση ταῖς ἐντο-
 λαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάξης πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἦν ἐπή-
 γαγον τοῖς Αἰγυπτίοις οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ· ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου ὁ ἰώ-
 μενός σε. ²⁷ καὶ ἦλθον εἰς Αἰλείμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων καὶ 27
 ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων· παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

XVI.

Ἀπῆραν δὲ ἐξ Αἰλείμ, καὶ ἦλθον πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ· εἰς τὴν
 ἔρημον Σίν, ὃ ἐστὶν ἀνά μέσον Αἰλείμ καὶ ἀνά μέσον Σινᾶ. τῇ δὲ πεντεκαί-
 δεκάτῃ ἡμέρᾳ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου
² διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρῶν· ³ καὶ εἶπαν 2 3
 πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Ὁφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ
 Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσασμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καὶ ἠσθίομεν ἄρτους
 εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι πᾶσαν
 τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. ⁴ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἴδοὺ ἐγὼ ὕψω 4
 ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαὸς καὶ συλλέξουσι τὸ τῆς
 ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου ἢ οὐ·

9. καταληψομαι 10. και εκαλυψεν 12. και κατεπειν αυτ. η γη
 14. εφοβηθησαν προ ωργισθησαν 16. φοβος κ. τρομος ... απολιθ. εως αν
 ... ουτος ον ελυτρωσω 17. κατηργασω προ κατηρτισω 18. κυριε βασιλευων
 19. αναβατ. αυτου εις ... κυριος επ αυτους ... εμμεσω 20. ελαβεν δε μαριαμ
 ... εξηλθον 23. εις μερραν ... εδυναντο π. υδωρ εκ ... επωνομασθη 24.
 κατα μωυση 25. επειραζεν αυτον 26. οτι ο θεος σου 27. ηλθον ... επι τα
 υδατα XVI. 1. ηλθον 4. ονοματι προ νομω

5 ⁵ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ καὶ ἐτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰσενέγκωσι, καὶ ἔσται
6 διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ κατ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν. ⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς καὶ
⁷ Ἀαρὼν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ Ἐσπέρας γνώσεσθε ὅτι κύριος ἐξή-
7 γαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁷ καὶ πρῶτῃ ὄψεσθε τὴν δόξαν κυρίου ἐν τῷ εἰς-
8 ακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θεῷ· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν ὅτι διαγογγύζετε
8 κατ' ἡμῶν; ⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἐσπέρας κρέα φα-
γεῖν καὶ ἄρτους τὸ πρῶτῃ εἰς πλησμονὴν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυ-
σμὸν ὑμῶν ὃν ἡμεῖς διαγογγύζετε κατ' ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ κατ'
9 ἡμῶν ἐστὶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ. ⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς
¹⁰ Ἀαρὼν Εἰπὸν πᾶσιν συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ Πρὸσελθετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ· εἰς-
10 ακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν. ¹⁰ ἦνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πᾶσιν συναγωγῇ
υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὠφθη ἐν
11 ¹² νεφέλῃ. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹² Εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· λάλησον πρὸς αὐτοὺς λέγων Ἴδὲ πρὸς ἐσπέραν ἔδωκε κρέα,
καὶ τὸ πρῶτῃ πλησθήσεσθε ἄρτων· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
13 ¹³ ἐγένετο δὲ ἐσπέρα, καὶ ἀνέβη ὄρτυγομήτρα καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν·
14 τὸ πρῶτῃ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· ¹⁴ καὶ ἰδοὺ
ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευκόν, ὡσεὶ πάχος ἐπὶ τῆς γῆς.
15 ¹⁵ ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν ἕτερος τῷ ἐτέρῳ Τί ἐστὶ τοῦτο; οὐ γὰρ
ἤδεισαν τί ἦν. εἶπε δὲ Μωυσῆς αὐτοῖς Οὗτος ὁ ἄρτος ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φα-
16 γεῖν· ¹⁶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος Συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς
17 τοὺς καθήκοντας, γομὸν κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν· ἕκαστος
17 σὺν τοῖς συσκηνοῖς ὑμῶν συλλέξατε. ¹⁷ ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ
18 συνέλεξαν ὃ τὸ πολὺ καὶ ὃ τὸ ἕλαττον· ¹⁸ καὶ μετρήσαντες γομὸν, οὐκ ἐπλεό-
18 νασεν ὃ τὸ πολὺ, καὶ ὃ τὸ ἕλαττον οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθή-
19 κοντας παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν. ¹⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτοὺς Μηδεὶς καταλει-
20 πέτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶτῃ. ²⁰ καὶ οὐκ εἰσῆκουσαν Μωυσῆ, ἀλλὰ κατέλειπόν
τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶτῃ· καὶ ἐξέζεσε σκώληκας καὶ ἐπώζεσε· καὶ ἐπι-
21 κράνη ἐπ' αὐτοῖς Μωυσῆς. ²¹ καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρῶτῃ πρῶτῃ ἕκαστος τὸ καθή-
22 κων αὐτῷ· ἦνίκα δὲ διεθέρμαινεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο. ²² ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἕκτῃ συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸν τῷ ἐνί· εἰσῆλθουσαν δὲ πάντες οἱ
23 ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς καὶ ἀνήγγειλαν Μωυσεῖ. ²³ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐ-
τούς Οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστὶν ὃ ἐλάλησε κύριος; Σάββατα ἀνάπαυσις ἀγία τῷ
κυρίῳ αὐριον· ὅσα ἐὰν πέσσητε πέσσετε, καὶ ὅσα ἐὰν ἐψητε ἐψητε· καὶ πᾶν
24 τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρῶτῃ. ²⁴ καὶ κατέλειπον
ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρῶτῃ, καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν,
25 οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ. ²⁵ εἶπε δὲ Μωυσῆς Φάγετε σήμερον· ἔστι γὰρ
26 σάββατα σήμερον τῷ κυρίῳ, οὐχ εὐρεθήσεται ἐν τῷ πεδίῳ. ²⁶ ἔξ ἡμέρας συλ-
27 λέξετε· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ. ²⁷ ἐγένετο
28 δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐξήλθουσαν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ
εὔρον. ²⁸ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς

*Jo. 6.
49. 50.
*1 Co.
10, 3.

2 Co. 8.
15

5. ετοιμασωσιν ο αν ... διπλουν ο αν εισενεγκωσιν το 6. ειπεν δε
7. την δοξ. του θεου εν τ. εισακ. κυριον τ. γογγ. ... οτι γογγυζετε 8. ο
γογγ. υμων εστιν 9. προσελθατε ... υμων τον γογγυσμ. 13. και εγενετο
εσπ. ... το πρωι δε 15. ειδοντες ... οπι αυτο ... μωυσ. προς αυτους
16. εν τοις συσκηνοις 17. και εποιησαν ουτως ... ελαττον ουκ ηλαττονη-
σεν VV. 18—21 toti rescripti sunt. 18. ** το γομορ ... ** ολιγον ριο
ελαττον ... ** παρ αυτω συνελεξεν 19. ** εις το πρωι απ αυτου 20. ** κα-
τελειπον ... ** και εξεσεν σκ. ... ** μωυσης επ αυτοις 22. εισηλθον ...
μωυση 23. οπι Ου ... οσα αν εψητε ... καταλειπετω ... εως πρωι 24. και
κατελειπον ... καθαπερ συνεταξ. 25. σαββ. τω κυρ. σημερ., ουχ ευρησετε
26. οπι οτι 27. εξηλθον ... κ. ουκ ευρον

ἐντολὰς μου καὶ τὸν νόμον μου; ²⁹ ἴδετε, ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα ²⁹
 τὴν ἡμέραν ταύτην· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους
 δύο ἡμερῶν· καθίσεσθε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ
 τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ. ³⁰ καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 ἐβδόμῃ. ³¹ καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μάν· ἦν δὲ ³¹
 ὡσεὶ σπέρμα κορίου λευκόν, τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρίς ἐν μέλιτι. ³² εἶπε δὲ ³²
 Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος Πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μάν εἰς
 ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ
 ἐρήμῳ ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ³³ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς ³³
^{11ο. 9.} Ἀαρὼν Λάβε στάμον χρυσοῦν ἓνα καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλήρες τὸ γομὸρ τοῦ
^{4.} μάν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,
³⁴ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. καὶ ἀπέστηκεν Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ ³⁴
 μαρτυρίου εἰς διατήρησιν. ³⁵ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ μάν ἕτη τεσσαράκον- ³⁵
 τα· ἕως ἤλθον εἰς τὴν οἰκουμένην ἐφάγασαν τὸ μάν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος
 τῆς Φοινίκης. ³⁶ τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν. ³⁶

XVII.

Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν κατὰ παρεμ-
 βολὰς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου, καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Ῥαφιδεῖν· οὐκ ἦν δὲ
 ὕδωρ τῷ λαῷ πίνειν. ² καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Δὸς ἡμῖν ²
 ὕδωρ ἵνα πῶμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Τί λοιδορεῖσθε μοι, καὶ τί πειρά-
 ζετε κύριον; ³ ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι· καὶ διεγόγγυζεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς ³
 Μωυσῆν λέγοντες Ἰνα τί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτείνειαι
 ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει; ⁴ ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς ⁴
 κύριον λέγων Τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν καὶ καταλιθοβολήσουσί με.
⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου, λάβε δὲ σεαυτῷ ⁵
 ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ἣ ἐπάταξας τὸν ποταμόν,
 λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ πορεύσῃ. ⁶ ὅδε ἐγὼ ἔστηκα ἐκεῖ πρὸ τοῦ σε ἐπὶ τῆς ⁶
^{1 Co. 10, 4.} πέτρας ἐν Χωρήβ· καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ,
 καὶ πίεται ὁ λαός. ἐποίησε δὲ Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ⁷
 ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πειρασμός καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν
 λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον λέγοντας Εἰ ἔστι κύ-
 ριος ἐν ἡμῖν ἢ οὐ. ⁸ ἤλθε δὲ Ἀμαλήκ καὶ ἐπολέμει Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδεῖν. ⁸
⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας δυνατοὺς καὶ ἐξελεῖν ⁹
 παράταξαι τῷ Ἀμαλήκ αὔριον· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ
 βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ μου. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς ¹⁰
 καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἐξελεῖν παρετάξατο τῷ Ἀμαλήκ· καὶ
 Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. ¹¹ καὶ ¹¹
 ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραὴλ· ὅταν δὲ καθῆκε
 τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλήκ. ¹² αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖται· καὶ λαβόντες ¹²
 λίθον ὑπέστηκαν ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ αὐτοῦ· καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ
 ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐντεῦθεν εἰς καὶ ἐντεῦθεν εἰς· καὶ ἐγένοντο αἱ
 χεῖρες Μωυσῆ ἐστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. ¹³ καὶ ἐτρέψατο Ἰησοὺς τὸν ¹³
 Ἀμαλήκ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. ¹⁴ εἶπε δὲ κύριος ¹⁴

29. υμιν την ημ. ταυτ. και τα σαββατα ... καθησεσθε ... μηδεις υμων
 εκπ. εκαστος εκ τ. οικου 31. οπι αυτο ... δε ως σπερμα 32. ειδωσιν
 34. και απεθετο 35. το μαννα ... εις γην οικουμενην το μαν εφαγον
 XVII. 1. παρενεβαλον 2. μωυσην και ελεγον δος 3. και εγογγυζεν ο λαος
 επι μωυσην 4. οπι δε 5. οπι τουτου ... και λαβε μετα σεαυτου 6. * οπι
 εκει (?) ... σε ελθειν επι ... και εποιησεν μωυσ. 8. επορευθη προ επολεμει
 9. τω ιησου ... οπι δυνατους 10. οπι εξελθων 11. εγινετο 12. υπεστηκ.
 επ αυτον κ. εκασθ. επ αυτον· απρ. δε ... τας χειρας εντευθεν 14. και ειπεν

πρὸς Μωυσῆν Κατάγραφον τοῦτο εἰς μνημόσυνον εἰς βιβλίον, καὶ δὸς εἰς τὰ
 ὠτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλῆκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐ-
 15 ρανόν. ¹⁵ καὶ ὠκοδόμησε Μωυσῆς θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ
 16 ὄνομα αὐτοῦ Κύριος καταφυγή μου. ¹⁶ ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος
 ἐπὶ Ἀμαλῆκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

XVIII.

Ἦκουσε δὲ Ἰοθὼρ ἱερεὺς Μαδιάμ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε
 κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.
 2 Ἐλαβε δὲ Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ, μετὰ
 3 τὴν ἀφῆσιν αὐτῆς, ³ καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς· ὄνομα τῷ ἐνὶ αὐτῶν Γηρσάμ,
 4 λέγων Πάροικος ἦμην ἐν γῆ ἀλλοτρία· ⁴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλιέζερ,
 5 λέγων Ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς
 6 Φαραῶ. ⁵ καὶ ἐξῆλθεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς
 7 Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὐ παρενέβαλεν ἐπ' ὄρους τοῦ θεοῦ. ⁶ ἀνηγγέλη δὲ
 Μωυσῆ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ γαμβρὸς σου Ἰοθὼρ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνὴ
 7 καὶ οἱ δύο υἱοὶ σου μετ' αὐτοῦ. ⁷ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμ-
 8 βρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους·
 8 καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. ⁸ καὶ διηγήσατο Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ
 πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Φαραῶ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ
 Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξεί-
 9 λατο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραῶ καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. ⁹ ἐξέστη
 δὲ Ἰοθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κύριος, ὅτι ἐξείλατο
 10 αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἰοθὼρ Εὐλο-
 11 γητὸς κύριος, ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ·
 11 ¹¹ νῦν ἔγνω ὅτι μέγας κύριος παρά πάντας τοὺς θεοὺς, ἕνεκεν τούτου ὅτι
 12 ἐπέθετο αὐτοῖς. ¹² καὶ ἔλαβεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὀλοκαυτώματα καὶ
 θυσίας τῷ θεῷ· παρεγένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ
 13 συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ¹³ καὶ ἐγένετο
 μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρείστηκει δὲ πᾶς
 14 ὁ λαὸς Μωυσῆ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως δειλῆς. ¹⁴ καὶ ἰδὼν Ἰοθὼρ πάντα ὅσα ποιεῖ
 τῷ λαῷ λέγει Τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διὰ τί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς
 15 δὲ ὁ λαὸς παρέστηκε σοι ἀπὸ πρωΐθεν ἕως δειλῆς; ¹⁵ καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ
 γαμβρῷ Ὅτι παραγίνεται πρὸς με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρά τοῦ θεοῦ·
 16 ¹⁶ ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία καὶ ἔλθωσι πρὸς μέ, διακρίνω ἕκαστον,
 17 καὶ συμβιβάξω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. ¹⁷ εἶπε
 18 δὲ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν ¹⁸ Οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο·
 φθορᾶ καταφθάρησιν ἀνυπομονήτῳ καὶ σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅς ἐστι μετὰ
 19 σοῦ· βαρὺ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος. ¹⁹ νῦν οὖν ἀκου-
 20 σόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ
 λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεόν· ²⁰ καὶ
 διαμαρτύρη αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ ση-
 μανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιή-

14. εν βιβλιω ... ωτα ιησου ... εξαλειψω τον αμαληκ 15. οπι κυριω ... το ονομα του τοπου κυριος μου καταφυγη 16. πολεμησει XVIII. 1. ιοθωρ ο γαμβρ. μωυσ. ο ιερ. μαδ. 3. υιους αυτου ... οπι αυτων 4. οπι λεγων 5. και ηλθεν ... εις το ορος 6. απηγγελη ... ιδου ιοθωρ ο γ. σ. παραγινεται ... η γυνη σου 7. γαμβρω αυτου 8. οπι πασι 9. κυριος αυτοις ... εξειλατο κυριος ... των αιγυπτιων 10. εξειλατο τον λαον αυτου 11. οπι οτι απτε επεθετο 12. και ααρων και ... φαγειν αρτον 13. παρι- στηκει ... εως εσπερας 14. εποιει ... απο πρωι 15. παραγινεται 18. " ανυπονοητω ... λαος σου ουτος ... οπι βαρυ σοι usque ο θεος μετα σου v. 19.

σουσι ²¹ καὶ σὺ σεαυτῶ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατούς, θεο- 21
σεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις ἐπὶ αὐτῶν
χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους, ²² καὶ 22
κρинуῖσι τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ,
τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρинуῖσιν αὐτοί, καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ καὶ
συναντιλήψονται σοι. ²³ ἔάν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσης, κατισχύσει σε ὁ θεὸς καὶ 23
δυνήσῃ παραστήναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης
ἦξει. ²⁴ ἤκουσε δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν 24
αὐτῶ. ²⁵ καὶ ἐπέλεξε Μωυσῆς ἄνδρας δυνατούς ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίη- 25
σεν αὐτούς ἐπὶ αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ
δεκαδάρχους, ²⁶ καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρογκον 26
ἀνεφέρουσαν ἐπὶ Μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἐκρίνοσαν αὐτοί. ²⁷ ἐξαπέστειλε 27
δὲ Μωυσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

XIX.

Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἦλθουσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. ² καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδεῖν 2
καὶ ἦλθουσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατ-
^{Ac. 7, 38.} ἐναντι τοῦ ὄρους. ³ καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ· καὶ ἐκάλεσεν 3
αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους λέγων Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ καὶ ἀναγγελεῖς
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ⁴ Αὐτοὶ ἐωράκατε ὅσα πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλα- 4
βον ὑμᾶς ὡσεὶ ἐπὶ πτερυγῶν ἀετῶν, καὶ προσηγαγόμεν ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν.
⁵ καὶ νῦν ἐάν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην 5
^{1 Pe. 2, 9, 10.} μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν· ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα
ἡ γῆ, ⁶ ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλείον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ 6
ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁷ ἦλθε δὲ Μωυσῆς καὶ ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυ- 7
τέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέστηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς συν-
έταξεν αὐτοῖς ὁ θεός. ⁸ ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν Πάντα 8
ὅσα εἶπεν ὁ θεὸς ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα· ἀνήνεγκε δὲ Μωυσῆς τοὺς λόγους
τούτους πρὸς τὸν θεόν. ⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἴδου ἐγὼ παραγίνομαι 9
πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σὲ καὶ
σοὶ πιστεῦσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλε δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ
πρὸς κύριον. ¹⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Καταβάς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, 10
καὶ ἅγισσον αὐτούς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια, ¹¹ καὶ 11
ἕστωσαν ἑτοιμοὶ εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατα-
βήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. ¹² καὶ ἀφοριεῖς 12
τὸν λαὸν κύκλῳ λέγων Προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος καὶ θιγεῖν
^{He. 12, 20.} τι αὐτοῦ· πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσεται. ¹³ οὐχ ἄψεται αὐτοῦ 13
χεῖρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι καταταξευθήσεται· ἐάν τε κτῆνος
ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη
ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. ¹⁴ κατέβη δὲ Μωυ- 14
στῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἠγάσεν αὐτούς· καὶ ἐπλυναν τὰ ἱμάτια.
¹⁵ καὶ εἶπε τῷ λαῷ Γίνεσθε ἑτοιμοὶ τρεῖς ἡμέρας, μὴ προσέλθητε γυναικί. 15
^{Ac. 7, 38.} ¹⁶ ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γεννηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο φωναὶ 16

21. αυτοὺς ἐπ' αὐτῶν ... δεκαδάρχ. καὶ γραμματοεἰσαγωγεῖς 22. κου-
φισοῦσιν ... συναντιληψονται σοὺ 23. ἦξει εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ μετ' εἰρη-
νης 24. ὅσα αὐτῷ εἶπεν 25. δεκαδάρχ. καὶ γραμματοεἰσαγωγεῖς 26. καὶ
εκρίνον ... τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπερογκ. ἀνεφερον πρὸς ... εκρίνον αὐτοὶ 27. τὸν
γαμβρ. εαυτοῦ XIX. 1. ἦλθον ... ἐρημον σινᾶ 2. καὶ ἐξῆραν ... ἦλθον
5. τῆς φωνῆς μου 7. τ. πρεσβυτ. ἰσραηλ 8. καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ... τοῦ
λαοῦ πρὸς τούτους 9. παραγίνομαι 10. καὶ πλυνοῦσιν 11. τὸ ὄρος σινᾶ
12. ἀπὸ τοῦ ὄρους 16. γεννηθέντος πρ. ὀρθρ. ἐγένοντο

καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπὶ ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει ^{He. 12,}
 17 μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ^{19.} ¹⁷ καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς
 τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ
 18 ὄρος. ¹⁸ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπὶ αὐτὸ τὸν ^{He. 12,}
 θεὸν ἐν πυρὶ, καὶ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς ὡσεὶ καπνὸς καμίνου· καὶ ἐξέστη πᾶς ^{18.}
 19 ὁ λαὸς σφόδρα. ¹⁹ ἐγένοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρό- ^{Ap. 9 2.}
 20 τεραι σφόδρα· Μωυσῆς ἐλάλησεν, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. ²⁰ κατέβη
 δὲ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσε κύ-
 21 ριος Μωυσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ
 θεὸς πρὸς Μωυσῆν λέγων Καταβάς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μὴ ποτε ἐγγίωσι
 22 πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πληθὺς· ²² καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ
 ἐγγίζοντες κυρίῳ τῷ θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μὴ ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτῶν κύριος.
 23 ²³ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς
 τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ· σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν λέγων Ἀφόρισαι τὸ ὄρος καὶ
 24 ἁγιάσαι αὐτό. ²⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος Βάδιζε κατάβηθι καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ
 Ἀαρὼν μετὰ σοῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς
 25 τὸν θεόν, μὴ ποτε ἀπολέσῃ ἀπὸ αὐτῶν κύριος. ²⁵ κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν
 λαὸν καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

XX.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων ² Ἐγὼ εἰμι κύριος
 3 ὁ θεὸς σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ³ οὐκ ἔσον-
 4 ται σοὶ θεοὶ ἕτεροὶ πλὴν ἐμοῦ. ⁴ οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλὸν οὐδὲ παντὸς
 ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς
 5 ὕδασι ἐν ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁵ οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς·
 ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς σου, θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδούς ἁμαρτίας πατέρων
 6 ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με, ⁶ καὶ ποιῶν ἔλεος
 7 εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. ⁷ οὐ
 λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθάρισις κύριος
 8 ὁ θεὸς σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. ⁸ μνησθήτι τὴν ἡμέ-
 9 ραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν· ⁹ ἐξ ἡμέρας ἕργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ
 10 ἔργα σου, ¹⁰ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις
 ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ
 ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ
 11 ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. ¹¹ ἐν γὰρ ἕξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν
 οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατ-
 12 ἔπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησε κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδό- ^{Μι. 15. 4.}
 12 μην καὶ ἡγάσεν αὐτήν. ¹² τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ ^{19. 19.}
 σοὶ γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς τῆς κύριος ὁ ^{Eph. 6,}
 13—16 θεὸς σου δίδωσί σοι. ¹³ οὐ μοιχεύσεις. ¹⁴ οὐ κλέψεις. ¹⁵ οὐ φονεύσεις. ¹⁶ οὐ ^{2. 3.}
 17 ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. ¹⁷ οὐκ ἐπιθυμήσεις ^{Μι. 19,}
 τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου ^{18. 5, 21.}
 οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παιῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκη αὐτοῦ, οὔτε ^{27. Ro.}
 τοῦ βοῦς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ^{13. 9. Ja.}
^{2. 11.}
^{Ro. 7, 7.}

16. ο λαος εν 17. εις την συναντ. 18. το δε ορος σινα ... τον θεον εν πυρι επ αυτο· ανεβαινεν δε ... ως προ ωσει 19. ελαλει 20. ορος σινα 21. πεση 22. και οι ιερ. δε ... οπι κυριω ... πληθος προ κυριος 24. και ειπεν αυτω XX. 1. κυριος προς μωυσην παντ. 2. σου ο εξαγαγων σε 5. λατρευσης ... επι τριτην και τεταρτην γενεαν 7. λημψη ... οπι ο θεος σου 10. οπι κυριω ... * οι υιοι ... * οπι ο ανιω προσηλυτος 11. τον τε ουρανον ... ηυλογησεν 12. οπι σου ινα ευ σοι γενηται 13. 14. 15. ου φονευσεις. ου μοιχευσεις. ου κλεψεις 17. ουδε τ. αγρ. α. ουδε τ. π. α. ουδε την

ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστὶ 18 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐώρα τὴν φωνὴν καὶ τὰς λαμ- 18
 πάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ
 πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν, 19 καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Λάλησον σὺ ἡμῖν, 19
 καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μὴ ἀποθάνωμεν. 20 καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυ- 20
 σῆς Θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς,
 ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρτάνητε. 21 εἰστήκει δὲ 21
 ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον οὗ ἦν ὁ θεός. 22 εἶπε 22
 δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς
 Ἰσραὴλ Ἰμεῖς ἐωράκατε ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς· 23 οὐ ποιή- 23
 σετε ὑμῖν αὐτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς.
 24 Ψυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ ὕσετε ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὀλοκαυτώματα 24
 ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ
 τόπῳ οὗ ἐὰν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἤξω πρὸς σέ καὶ εὐλογήσω
 σε. 25 ἐὰν δὲ Ψυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῆς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμη- 25
 τοὺς· τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτοὺς καὶ μεμλάνται. 26 οὐκ 26
 ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ Ψυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς
 τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

XXI.

Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα ἃ παραθήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν. 2 ἐὰν κτήσῃ παῖδα 2
 Ἑβραῖον, ἕξ ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἔτει ἀπελεύσεται ἐλεύθερος
 δωρεάν. 3 ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συν- 3
 εἰσέλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἐξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. 4 καὶ ἐὰν δὲ ὁ κύριος δῶ 4
 αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνη αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται
 τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. 5 ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς 5
 Ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύ-
 θερος· 6 προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε 6
 προσάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν ὕραν ἐπὶ τὸν σταθμὸν καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ
 τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. 7 ἐὰν δὲ τις ἀποδῶται 7
 τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὡς περ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι.
 8 ἐὰν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς ἢ αὐτῷ καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει 8
 αὐτήν· ἔσται δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἠθέτησεν ἐν αὐτῇ.
 9 ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καθωμολογήσῃται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων 9
 ποιήσῃ αὐτῇ. 10 ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ 10
 τὴν ὀμίλιαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. 11 ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, 11
 ἐξελεύσεται δωρεάν ἄνευ ἀργυρίου. 12 ἐὰν δὲ πατάξῃ τίς τινα καὶ ἀποθάνῃ, 12
 θανάτῳ θανατούσῃ· 13 ὁ δὲ οὐχ ἐκὼν, ἀλλὰ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας 13
 αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. 14 ἐὰν δὲ τις ἐπιθῆται 14
 τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ Ψυσιαστηρίου μου
 λήψῃ αὐτὸν θανατῶσαι. 15 ὅς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ 15
 θανατούσῃ. 16 ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ τελευτήσῃ θανάτῳ. 16
 17 ὅς ἐὰν κλέψῃ τίς τινα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀπο- 17

19. μη ποτε αποθαν. 21. ιστηκει ... ου ην εκει 23. ου ποιησετε εαυ-
 τοις ... ου ποιησι υμιν αυτοις 24. επ αυτο τα ολοκ. και ... ομ και απτε
 τα προβ. 25. ενχειριδ. μου επιβ. επ αυτο 26. * ομ εν ... ομ αν
 XXI. 1. παραθησεις 2. τω δε ετει τω εβδ. εξαποστελεις αυτον ελευθερον
 3. και η γυνη εξελευσεται μετ αυτου 4. ομ και ab initio ... και τεκνη υιους
 και θυγ. ... κυριω αυτης 6. προς την Ψυραν ... τρυπ. αυτου ο κυριος το
 8. εαν δε μη ... αυτης ην ου καθωμολ. αυτω, sed αυτης ην ει αυτω (* αυτην)
 rescripta sunt 9. καθωμολογησεται 10. λαβη αυτω 12. * εαν δε και (?)
 13. παρεδωκεν αυτον εις ... ομ εκει 14. λημψη 15. * ομ αυτου secu-
 dum (?) 16. θανατω τελευτατω 17. ος αν

18 δῶται καὶ εὐρεθῆ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτω. 18 ἔάν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατα-
 19 κλιθῆ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, 19 ἔάν ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ
 ῥάβδου, ἄθῶος ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ ἀποτίσει καὶ τὰ
 20 ἰατρεία. 20 ἔάν δὲ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν
 21 ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκη ἐκδικηθήσεται. 21 ἔάν δὲ
 διαβίῳσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήτω· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐστίν.
 22 22 ἔάν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ
 ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζημίον ζημιωθήσεται· καθότι
 23 ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἄνθρωπος τῆς γυναικός, δώσει μετὰ ἀξιώματος· 23 ἔάν δὲ ἐξεικο-
 24 νισμένον ἢ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, 24 ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα Mi.5,38
 25 ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, 25 κατάκαυμα ἀντὶ κατα-
 26 καύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. 26 ἔάν δὲ τις πα-
 τάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ,
 καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτούς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν.
 27 27 ἔάν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ,
 28 ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτούς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. 28 ἔάν δὲ κερατίσῃ
 ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ
 29 οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἄθῶος ἔσται. 29 ἔάν
 δὲ ὁ ταῦρος κερατιστῆς ἢ πρὸ τῆς χεῖρας καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύ-
 ρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα,
 30 ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσποθάνειται. 30 ἔάν δὲ λύτρα
 ἐπιβληθῆ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἔάν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ.
 31 31 ἔάν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ.
 32 32 ἔάν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα
 33 δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. 33 ἔάν δὲ τις ἀνοίξῃ
 λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον καὶ μὴ καλύψῃ αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος
 34 ἢ ὄνος, 34 ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν,
 35 τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. 35 ἔάν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ
 πλησίον καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα καὶ διελοῦνται
 36 τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. 36 ἔάν δὲ γνω-
 ρίξῃται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστῆς ἐστὶ πρὸ τῆς χεῖρας καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας,
 καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὡσεὶ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει
 ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται.

XXII.

Ἐάν δὲ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον καὶ σφάξῃ ἢ ἀποδώται, πέντε
 μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.
 2 2 ἔάν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὐρεθῆ ὁ κλέπτης καὶ πληγείς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν
 3 αὐτῷ φόνος· 3 ἔάν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ αὐτῷ, ἐνοχός ἐστιν, ἀνταποθα-
 4 νεῖται. ἔάν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος. 4 ἔάν δὲ κα-
 5 ταλειφθῆ καὶ εὐρεθῆ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ τοῦ ὄνου ἕως προβά-
 του ζῶντα, διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει. 5 ἔάν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἄγρον ἢ ἀμπε-
 λῶνα, καὶ ἀφῆ τὸ κτήνος αὐτοῦ καταβοσκήσῃ ἄγρον ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ
 ἄγρου αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ· ἔάν δὲ πάντα τὸν ἄγρον καταβοσκήσῃ,

17. θανατῳ θανατουσῳ 18. καὶ παταξῆ τις 19. εἰν δε ... ἰατρια
 21. διαβωσιν ... οὐκ ἐκδικηθησεται 22. καθ. εἰν ... καὶ δώσει 24. * οἱη
 χεῖρα αντι χειρος 26. παταξῆ οφθαλμον ... ἐξαποστελεις 29. εχθες ... τῳ
 κυριῳ αυτων 30. οσα αν επιβαλη 31. υιον κερατιση η θυγατερα ... ποιη-
 σουσιν 33. οἱη η λατομ. λακκον 34. το δε τεθνηκος 35. τελευτησει
 36. εχθες ... οἱη ημερας XXII. 1. σφαξῆ αυτο η ... τεσσαρα 3. απο-
 θανεῖται 4. καταλημφθη ... απο ονου ... οἱη αυτα

τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει. ⁶ ἔάν δὲ ἐξελεῖν πῦρ εὖρη ἀκάνθας καὶ προσεμπρήση ἄλωνας ἢ στάχυσ ἢ πεδίον, ⁶ ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. ⁷ ἔάν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη ⁷ φυλάξαι καὶ κλαπῆ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἔάν εὑρεθῆ ὁ κλέψας, ἀποτίσει τὸ διπλοῦν. ⁸ ἔάν δὲ μὴ εὑρεθῆ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς ⁸ οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ὀμείται, ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. ⁹ κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περὶ τε μόσχου ⁹ καὶ ὑποζυγίου καὶ προβάτου καὶ ἱματίου καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὃ τι οὖν ἂν ἦ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἢ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἀλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον. ¹⁰ ἔάν δὲ τις δῶ τῷ πλη- ¹⁰ σίον ὑποζύγιον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ πᾶν κτήνος φυλάξαι, καὶ συντριβῆ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεὶς γινῶ, ¹¹ ὄρκος ἔσται τοῦ θεοῦ ¹¹ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι καθόλου τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον· καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ¹² ἔάν δὲ κλαπῆ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ. ¹³ ἔάν δὲ θηριάλωτον ¹² ¹³ γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ¹⁴ ἔάν δὲ αἰτήσῃ τις ¹⁴ παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῆ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ἦ μετ' αὐτοῦ, ἀποτίσει. ¹⁵ ἔάν δὲ ὁ κύριος ἦ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀπο- ¹⁵ τίσει· ἔάν δὲ μισθωτὸς ἦ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ¹⁶ ἔάν δὲ ἀπα- ¹⁶ τήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον καὶ κοιμηθῆ μετ' αὐτῆς, φερνῆ φερνιεῖ αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁷ ἔάν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς ¹⁷ δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πατρὶ κατ' ὅσον ἔστιν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων. ¹⁸ φαρμακοὺς οὐ περιποιήσετε. ¹⁹ πᾶν κοιμώμενον μετὰ ¹⁸ ¹⁹ κτήνους θανάτῳ ἀποκτενεῖτε αὐτούς. ²⁰ ὁ θυσιάζων θεοῖς θανάτῳ ἐξολοθρευ- ²⁰ θήσεται, πλὴν κυρίῳ μόνῳ. ²¹ καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε οὐδὲ μὴ θλίψετε ²¹ αὐτόν· ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ²² πᾶσαν χήραν καὶ ὄρφανὸν οὐ ²² κακώσετε· ²³ ἔάν δὲ κακίᾳ κακώσητε αὐτούς καὶ κεκράξαντες καταβοήσωσι ²³ πρὸς μέ, ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν, ²⁴ καὶ ὀργισθῆσομαι θυμῷ ²⁴ καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρα, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι· καὶ τὰ παιδία ὑμῶν ὄρφανά. ²⁵ ἔάν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ ²⁵ παρὰ σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπιέγων, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. ²⁶ ἔάν δὲ ²⁶ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτῷ· ²⁷ ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημο- ²⁷ σύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; ἔάν οὖν καταβοήσῃ πρὸς μέ, εἰσακού- ²⁸ σομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γὰρ εἰμι. ²⁸ θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ ²⁸ λαοῦ σου οὐ κακῶς ἐρεῖς. ²⁹ ἀπαρχὰς ἄλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· ²⁹ τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί. ³⁰ οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου ³⁰ καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἐπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ὄγδοῃ ἡμέρᾳ ἀποδώσεις μοι αὐτό. ³¹ καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· ³¹ καὶ κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀποβρίψατε αὐτό.

XXIII.

Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέσθαι μάρτυς ἄδικος. ² οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ· οὐ προστεθήσῃ μετὰ ²

ὅ. αὐτοῦ ἢ τα βελτ. 6. αλωνα 7. αποτισει διπλον 8. ἢ μὴν αὐτος πεπονηρ. 9. οτι ου εαν ἢ ... διπλον. 10. ἢ προβατον ἢ μοσχον ... καὶ τελευτησει ἢ συντριβη 11. εφ ὅλης ῥγο καθόλου ... καὶ ου μὴ αποτιση 12. αποτισει τῷ πλησίον 14. * οπι ἢ αιχμαλ. γενηται 15. μετ αὐτου ἢ 17. αὐτω ῥγο τῷ πατρι 18. περιβιωσητε 19. αποκτενετε sine αὐτους 20. θεοις ετεροις εξολοθρευθησεται 21. ουτε μὴ θλιψετε 25. * λαω ῥγο ἀδελφῳ (?) 28. ουκ ερεις κακως 30. οὕτως ... τ. μητερα αὐτου, τῇ δε ημερα τῇ ογδοῇ δωσεις 31. αποριψετε

3 πλήθους ἐκκλῖναι μετὰ τῶν πλειόνων ὥστε ἐκκλεῖσαι κρίσιν. ³ καὶ πένητα οὐκ
 4 ἐλεήσεις ἐν κρίσει. ⁴ ἐὰν δὲ συναντήσης τῷ βοῖ τοῦ ἐχθροῦ σου ἢ τῷ ὑπόζυ-
 5 γίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ. ⁵ ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑπό-
 6 ζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό,
 7 ἀλλὰ συναρείς αὐτὸ μετ' αὐτοῦ. ⁶ οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ.
 8 ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ. ἀδῶν καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς,
 9 καὶ οὐ δικαιοῦσαι τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δῶρων. ⁸ καὶ δῶρα οὐ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα
 10 ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια. ⁹ καὶ προσήλυ-
 11 τον οὐ βλίψετε· ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσηλύτου· αὐτοὶ γὰρ προσ-
 12 ἤλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ Ἐξ ἑτῆ σπερεῖς τὴν γῆν σου καὶ συναΐξεις τὰ
 13 γεννήματα αὐτῆς· ¹¹ τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἀφεςιν ποιήσεις καὶ ἀνήσεις αὐτήν, καὶ
 14 ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου· τὰ δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια θηρία.
 15 οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. ¹² Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις
 16 τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνάπαυσις· ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βοῦς
 17 σου καὶ τὸ ὑπόζυγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου καὶ
 18 ὁ προσήλυτος. ¹³ πάντα ὅσα εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς φυλάξασθε· καὶ ὄνομα θεῶν
 19 ἑτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεσθε, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῆ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. ¹⁴ τρεῖς
 20 καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι. ¹⁵ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασθε
 21 ποιεῖν· ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι, κατὰ τὸν και-
 22 ρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώ-
 23 πιδόν μου κενός. ¹⁶ καὶ ἑορτὴν θερисμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων
 24 σου ὧν ἐὰν σπείρης ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπὶ ἐξόδου τοῦ
 25 ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. ¹⁷ τρεῖς και-
 26 ροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἄρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
 27 ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὄριά σου,
 28 οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμη αἷμα θυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῆ στέαρ τῆς ἑορ-
 29 τῆς μου ἕως πρωῆ. ¹⁹ τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσεί-
 30 σεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐκ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς
 31 αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ἵνα ^{Μι. 11}
 32 φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν ἣν ἠτοίμασά σοι. ²¹ πρὸς- ^{10.}
 33 εχε σεαυτῷ καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπέλθῃ αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληται
 34 σε· τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπὶ αὐτῷ. ²² ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσῃτε τῆς ἐμῆς φωνῆς,
 35 καὶ ποιήσης πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην μου,
 36 ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν· ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα ἡ
 37 γῆ, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλεῖον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ^{1Ρο. 2}
 38 ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσῃτε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃτε ^{9. * ΑΠ.}
 39 πάντα ὅσα ἂν εἶπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου καὶ ἀντικείμενοι τοῖς ἀν- ^{1, 6.}
 40 τικειμένοις σοι. ²³ πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει
 41 σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Γερ-
 42 γεσαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς. ²⁴ οὐ προσκυνήσεις τοῖς
 43 θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ
 44 καθαιρέσει καθελεῖς καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. ²⁵ καὶ λατρεύ-
 45 σεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ

XXIII. 2. εκκλειναι μετα πλειονων ωστε εκκλειναι κρ. 5. αλλα εγερεις
 8. λημψη 9. προσηλ. ου κακωσετε ουδε μη βλιψετε 10. * εισαξεις ...
 γεννηματα 11. εβδομ. ετει ... τα θηρια τα αγρια ... ουτως ... και ελαιωνα σ.
 12. αναπαυση προ αναπαυσις 13. οσα λελαληκα ... φυλαξεσθε 14. εορτα-
 σετε 15. φυλαξεσθε sine ποιειν 16. του θερισμου πρωτογεννηματων ... επ
 εξοδω 17. ομη σου prius 18. * ου θυμιασεις ... * θυσιασματος 19. πρω-
 τογεννηματων 21. ομη και secundum 22. ακουση της φωνης μου ... οσα
 εντελλομαι ... εμου γαρ εστιν, ** εμου γαρ εσται ... Εαν ακουσης ... ποιη-
 σης ... εκχθροισ 24. αλλα και 25. * ομη και τον οινον σου

τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν. ²⁶ οὐκ ἔσται ἄγονος οὐδὲ ²⁶
 στείρα ἐπὶ τῆς γῆς σου· τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω.
²⁷ καὶ τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη εἰς ²⁷
 οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς, καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας.
²⁸ καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου, καὶ ἐκβαλεῖς τοὺς Ἀμορραίους ²⁸
 καὶ τοὺς Εὐαίλους καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ. ²⁹ οὐκ ²⁹
 ἐκβαλῶ αὐτούς ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πολλὰ γένη-
 ται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς· ³⁰ κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ, ἕως ³⁰
 ἂν αὐξήσῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν. ³¹ καὶ θήσω τὰ ὄρια σου ἀπὸ τῆς ³¹
 ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου
 ἕως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν
 τοὺς ἐγκατημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ. ³² οὐ συγκαταστήσῃ ³²
 αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην· ³³ καὶ οὐκ ἐγκατησονται ἐν τῇ γῇ σου, ³³
 ἵνα μὴ ἀμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρὸς μέ· ἐάν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν,
 οὗτοι ἔσονται σοι πρόσκομμα.

XXIV.

Καὶ Μωυσῆ εἶπεν Ἀνάβηθι πρὸς τὸν κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ Ναδάβ
 καὶ Ἀβιούδ καὶ ἐβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ προσκυνήσουσι
 μακρόθεν τῷ κυρίῳ. ² καὶ ἐγγιεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ²
 ἔγγιουσιν· ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. ³ εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ ³
 διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη
 δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ λέγοντες Πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε κύριος
 ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁴ καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα κυρίου. ⁴
 ὄρθρισας δὲ Μωυσῆς τὸ πρῶτον ὠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος καὶ δώδεκα
 λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ, ⁵ καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους ⁵
 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου
 τῷ θεῷ μοσχάρια. ⁶ λαβῶν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρα- ⁶
 τῆρας· τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ⁷ καὶ λαβῶν ⁷
 τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν Πάντα ὅσα
 ἐλάλησε κύριος ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁸ λαβῶν δὲ Μωυσῆς τὸ αἶμα κατε- ⁸
 σκέδασε τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ἴδου τὸ αἶμα τῆς διαθήκης ἧς διέθετο κύριος
 πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. ⁹ καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ⁹
 καὶ Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ καὶ ἐβδομήκοντα τῆς γερουσίας Ἰσραὴλ, ¹⁰ καὶ εἶδον ¹⁰
 τὸν τόπον οὗ εἰστήκει ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ
 ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὡς περ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ
 καθαριότητι. ¹¹ καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἰς· καὶ ¹¹
 ὠφθῆσαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς ¹²
 Μωυσῆν Ἀνάβηθι πρὸς μέ εἰς τὸ ὄρος καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξίδια
 τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. ¹³ καὶ ¹³
 ἀναστὰς Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ
 θεοῦ, ¹⁴ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν Ἦσυχάζετε αὐτοῦ ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ¹⁴
 ὑμᾶς· καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ μετ' ὑμῶν· ἐάν τι συμβῇ κρίσις, προς-
 πορευέσθωσαν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐκά- ¹⁵
 λυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. ¹⁶ καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, ¹⁶
 καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἕξ ἡμέρας· καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν Μωυσῆν τῇ

26. om αναπληρων 28. και εκβαλω 30. κατα μικρον μικρον 31. εως
 του ποταμου του μεγαλου ... εις χειρας XXIV. 1. προς κυριον 4. (ei
 ei " ορθισας) * om το πρῶτι 5. ανηνεγκεν ... εθυσεν 6. εις κρατῆρα
 9. εβδομηκ. των πρεσβυτερων ισραηλ 10. ιδον ... ου ιστηκει εκει ... πλιν-
 θου σαπφειρος ... τη καθαροτητι 13. (* om και ιησους) ... επι το ορος
 14. ειπεν 15. om και ιησους 16. ορος σινα ... κυριος μωυσην

17 ἡμέρα τῇ ἐβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. ¹⁷ τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου ὡσεὶ
18 πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ εἰς-
ἦλθε Μωυσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ·
ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

XXV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ
λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων οἷς ἂν δόξη τῇ καρδίᾳ, καὶ λήψεσθε τὰς ἀπαρ-
3 χὰς μου. ³ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον καὶ
4 ἀργύριον καὶ χαλκόν, ⁴ καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ κόκκινον διπλοῦν καὶ
5 βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, ⁵ καὶ δέρματα κριῶν ἠρυσροδανω-
6 μένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, ⁶ καὶ λίθους σαρδίου καὶ
7 λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδῆρη. ⁷ καὶ ποιήσεις μοι ^{AcI. 7,}
8 ἀγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν. ⁸ καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα σοι ^{41.}
δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς καὶ τὸ παράδειγμα πάντων
9 τῶν σκευῶν αὐτῆς, οὕτω ποιήσεις. ⁹ καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων
ἀσήπτων, δύο πῆχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίσεος τὸ
10 πλάτος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος. ¹⁰ καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ ^{He. 9}
καθαρῶ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν· καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια ^{4.}
11 χρυσᾶ στρεπτὰ κύκλῳ. ¹¹ καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς καὶ
ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο
12 δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. ¹² ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα,
13 καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ· ¹³ καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυ-
14 λίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἶρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς· ¹⁴ ἐν
15 τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. ¹⁵ καὶ ἐμβαλεῖς εἰς
16 τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι. ¹⁶ καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα ^{He. 9,}
χρυσίου καθαροῦ, δύο πῆχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίσεος ^{4.}
17 τὸ πλάτος. ¹⁷ καὶ ποιήσεις δύο Χερουβιμ χρυσοτορευτά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ
18 ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου· ¹⁸ ποιηθήσονται Χερουβ εἰς ἐκ τοῦ
κλιτοῦ τούτου καὶ Χερουβ εἰς ἐκ τοῦ κλιτοῦ τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου·
19 καὶ ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβιμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ¹⁹ ἔσονται οἱ Χερουβιμ ἐκ- ^{He. 9,}
τείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιαζόντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ^{5.}
ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ
20 πρόσωπα τῶν Χερουβιμ. ²⁰ καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνω-
21 θεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι. ²¹ καὶ γνωσθή-
σομαί σοι ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο
Χερουβιμ τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα
22 ἔαν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²² καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσῆν
χρυσίου καθαροῦ, δύο πῆχεων τὸ μῆκος, καὶ πῆχεος τὸ εὖρος, καὶ πῆχεος
23 καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος. ²³ καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ·
24 καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ· ²⁴ καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυ-
25 μάτιον τῇ στεφάνῃ κύκλῳ. ²⁵ καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ
ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς

17. εναντι 18. εις μεσον ... εκαστητο pro ην ... τεσσαρακοντα bis
XXV. 2. λαβετε μοι ... οπι και ante λημψεσθε 3. λημψεσθε ... οπι και
ante χαλκον 5. ηρυσροδανωμενα 6. γλυφην και εις (7. ποιησης) 8. οσα
εγω διγνυω σοι ... ουτως 9. ημισυς ter ... πηχεως bis (v. 16. 22. πηχεος)
10. om χρυσα 11. τεσσαρα 12. εκ ξυλων ασηπτων 14. δακτυλ. της δια-
στηκης 16. ημισυς bis 17. χερουβειμ χρυσα τορευτα 18. χερουβειμ 19.
χερουβειν bis ... συσκιαζοντες ταις 21. χερουβειν ... οσα αν 22. οπι χρυ-
σην ... ημισυς 23. στρεπτον κυματιον χρυσουν 24. στρεπτ. κυμ. χρυσουν
25. οπι και επιθησ. τ. τεσσ. δακτυλιους ... επι τα τεσσαρα

ὑπὸ τὴν στεφάνην· ²⁶ καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς ὄψας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ²⁶ ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. ²⁷ καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ²⁷ ἀσθήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρτίσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. ²⁸ καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς καὶ τὰς θυλάκας καὶ τὰ ²⁸ σπονδεῖα καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. ²⁹ καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου ²⁹ διὰ παντός. ³⁰ καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις ³⁰ τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ κρατῆρες καὶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται. ³¹ ἔξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ ³¹ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνὸς αὐτῆς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. ³² καὶ τρεῖς κρατῆρες ³² ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμισκῷ σφαιρωτῆρ καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἔξ καλαμισκοῖς τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. ³³ καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ ³³ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμισκῷ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. ³⁴ ὁ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμισκούς ἐξ αὐτῆς, ³⁴ καὶ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμισκούς ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἔξ καλαμισκοῖς τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. ³⁵ καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρα- ³⁵ τῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους. ³⁶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμισκοὶ ἐξ αὐτῆς ³⁶ ἔστωσαν· ὅλη τορευτὴ ἐξ ἐνὸς χρυσοῦ καθαροῦ. ³⁷ καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους ³⁷ αὐτῆς ἑπτὰ· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἐνὸς προσώπου. ³⁸ καὶ τὸν ἐπαρυστήρα αὐτῆς καὶ τὰ ὑποδέματα αὐτῆς ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ ³⁸ ποιήσεις. ³⁹ πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσοῦ καθαροῦ. ⁴⁰ ὅρα ποιήσεις ³⁹ ⁴⁰ κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

XXVI.

Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις δέκα ἀυλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· Χερουβιμ ἔργασία ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. ² μῆκος τῆς ἀυλαίας τῆς μιᾶς ὀκτώ καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ εὖρος ² τεσσάρων πήχεων ἡ ἀυλαία ἡ μία ἔσται· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς ἀυλααῖς. ³ πέντε δὲ ἀυλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἢ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέ- ³ ρας, καὶ πέντε ἀυλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ. ⁴ καὶ ποιήσεις ⁴ αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἀυλαίας τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολὴν· καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἀυλαίας τῆς ⁵ ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. ⁵ πενήτηκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ ⁵ ἀυλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πενήτηκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς ἀυλαίας ⁶ κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ⁶ ἐκάστην. ⁶ καὶ ποιήσεις κρίκους πενήτηκοντα χρυσοῦς, καὶ συνάψεις τὰς ἀυλαίας ⁶ ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις· καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. ⁷ καὶ ποιήσεις δέβρεις ⁷

26. τὴν τραπ. ἐν αὐτοῖς 28. σπονδία ... om ἐκ 31. om δε ... αὐτῆς τοῦ ἐνός ... om τῆς λυχνίας sec. 32. ἐν καρυισκ. τῷ ἐνι ... οὕτως 33. καὶ ἐκ τῆς λυχνίας ... ἐν καλαμισκ. τῷ ἐνι σφαιρωτῆρ κ. κρίνον ei pergitur: τοῖς ἐξ καλαμισκ. τοῖς ἐκπορ. ἐκ τῆς λυχν., omissis v. 34. ο σφαιρωτῆρ usque ἐξ αὐτῆς. 35. καὶ ἐκ τῆς λυχνίας. Post v. 35. add οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. Ο σφαιρωτῆρ ὑπο τοὺς δύο καλαμισκούς ἐξ αὐτῆς· καὶ σφαιρωτῆρ ὑπο τοὺς τέσσαρας καλαμισκούς ἐξ αὐτῆς· (haec * scripsit, ** re-scripsit omissis καὶ σφαιρωτῆρ ὑπο τ. τεσσ. καλ. ε. αὐτ.) οὕτως τοῖς ἐξ καλαμισκοῖς τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. Haec vs. 36. sequitur. 37. λυχν. αὐτῆς καὶ φανοῦσιν 38. om ποιήσεις 39. τάλαντ. χρ. καθ. ποιήσεις πάντα τὰ σκ. ταυτ. XXVI. 1. χερουβειν 2. * om κ. εὐρ. τεσσ. πήχ. ... ἔσται τὸ αὐτὸ ... om πασαις 3. ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας ... ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας 4. (αὐτάς pro αὐταῖς) ... οὕτως 5. πενήτηκ. δε ἀγκ. π. τῇ ... εἰς ἀλλήλας ἐκάστη

8 τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἑνδεκα δέβρεις ποιήσεις αὐτάς. ⁸ τὸ μήκος
 τῆς δέβρειως τῆς μιᾶς τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς
 9 δέβρειως τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσται ταῖς ἑνδεκα δέβρεισι. ⁹ καὶ συνάψεις
 τὰς πέντε δέβρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἕξ δέβρεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώ-
 10 σεις τὴν δέβριν τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. ¹⁰ καὶ ποιήσεις ἀγκύλας
 πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέβρειως τῆς μιᾶς τῆς ἀνά μέσον κατὰ συμ-
 11 βολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέβρειως τῆς
 12 δευτέρας. ¹¹ καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ
 13 συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέβρεις καὶ ἔσται ἐν.
 14 καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέβρεισι τῆς σκηνῆς· τὸ ἡμισυ τῆς δέβρειως
 τὸ ὑπολειμμένον ὑποκαλύψεις εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέβρειων τῆς σκηνῆς, ὑπο-
 15 καλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς· ¹³ πῆχυν ἐκ τούτου καὶ πῆχυν ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ
 ὑπερέχοντος τῶν δέβρειων, ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέβρειων τῆς σκηνῆς· ἔσται συγ-
 14 καλύπτρον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἕνθεν καὶ ἕνθεν ἕνα καλύπτρον. ¹⁴ καὶ ποιή-
 σεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμ-
 15 ματα δέρματα ὑακίνθου ἐπάνωθεν. ¹⁵ καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων
 16 ἀσήπτων· ¹⁶ δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ
 17 ἡμίσεος τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός· ¹⁷ δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἐνί,
 ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ· οὕτω ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.
 18 ¹⁸ καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς βορρᾶν.
 19 ¹⁹ καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις, δύο βάσεις
 τῷ στύλῳ τῷ ἐνί εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ
 20 ἐνί εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²⁰ καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς νότον
 21 εἴκοσι στύλους· ²¹ καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς, δύο βάσεις τῷ
 στύλῳ τῷ ἐνί εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνί
 22 εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²² καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος
 23 τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἕξ στύλους. ²³ καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν
 24 γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων, ²⁴ καὶ ἔσται ἕξ ἴσου κάτωθεν· κατὰ τὸ
 αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν· οὕτω ποιήσεις ἀμφο-
 25 τέραις ταῖς δυσὶ γωνίαις, ἴσαι ἔστωσαν. ²⁵ καὶ ἔσονται ὀκτώ στῦλοι, καὶ αἱ
 βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαεξ· δύο βάσεις τῷ ἐνί στύλῳ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη
 26 αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνί. ²⁶ καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσή-
 27 πτων πέντε τῷ ἐνί στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, ²⁷ καὶ πέντε μοχλοὺς
 τῷ στύλῳ τῷ ἐνί κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ
 28 τῷ ὀπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν· ²⁸ καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος
 ἀνά μέσον τῶν στύλων δικνεῖσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος.
 29 ²⁹ καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ, καὶ τοὺς δακτυλλοὺς ποιήσεις χρυ-
 σοῦς εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλοὺς, καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.
 30 ³⁰ καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.
 31 ³¹ καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἕξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλω-
 32 σμένου καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ Χερουβίμ. ³² καὶ
 ἐπιστήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ
 33 κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ³³ καὶ θήσεις

7. σκεπειν 8. μιας εσται τριαχ. ... μετρον το αυτο εσται 9. * οπι
 κ. τ. εξ δερρ. ε. τ. αυτο 10. κατα την συμβολ. 11. και εσονται εν 12.
 οπι το ημ. της δερρεως ... υποκαλυψεις το ... επικαλυψεις 13. οπι εκ τ.
 μηκ. τ. δερρ. 14. ηρυθροδανωμενα 15. τη σκηνη 16. οπι ποιησεις ...
 πηχεος 17. ουτως 19. τεσσερακοντα ... οπι και δυο βασ. usque αυτου
 20. εικοσι στυλ. το προς νοτ. 21. τεσσερακ. β. αυτοις 24. εσονται προ
 εσται ... κατωθ. και κατα ... κεφαλιδων εις συμβολην μ. ουτως 25. και
 βασεις ... δ. β. τω στυλω τω ενι και δυο β. τ. στ. τ. ενι εις αμφοτ. τα μερ.
 αυτου 27. οπι ενι ... τω οπισθιω κλιτει (30. αναστησης) 31. χερουβειν

τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τῶν στύλων, καὶ εἰσόσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετά-
 σματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀνὰ μέσον
 τοῦ ἁγίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. ³⁴ καὶ κατακαλύψεις τῷ κατα- ³⁴
 πετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. ³⁵ καὶ ἐπιθήσεις ³⁵
 τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τρα-
 πέζης ἐπὶ μέρος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θῆσεις ἐπὶ μέρος
 τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν. ³⁶ καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ³⁶
 ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμέ-
 νης, ἔργον ποικιλοῦ. ³⁷ καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους, καὶ ³⁷
 χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ χωνεύσεις
 αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

XXVII.

Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος,
 καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πή-
 χεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ² καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ ²
 αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ. ³ καὶ ποιήσεις στεφάνην ³
 τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ καὶ τὰς
 κρεάγρας αὐτοῦ καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις
 χαλκᾶ. ⁴ καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν· καὶ ποιήσεις τῇ ⁴
 ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλλοὺς χαλκοῦς ὑπὸ τὰ τέσσαρα κλίτη. ⁵ καὶ ὑποθήσεις ⁵
 αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν· ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως
 τοῦ ἡμίσου τοῦ θυσιαστηρίου. ⁶ καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ⁶
 ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. ⁷ καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφο- ⁷
 ρεῖς εἰς τοὺς δακτυλλοὺς· καὶ ἔστωσαν ἀναφορεῖς κατὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστη-
 ρίου ἐν τῷ αἶρειν αὐτό. ⁸ κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παραδειχθέν ⁸
 σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιήσεις αὐτό. ⁹ καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ ⁹
 κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἰστίᾳ τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, μῆκος ἑκατὸν
 πήχεων τῷ ἐνὶ κλίτει· ¹⁰ καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ¹⁰
 εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες ἀργυραῖ. ¹¹ οὕτως τῷ κλίτει ¹¹
 τῷ πρὸς ἀπηλιώτην ἰστίᾳ ἑκατὸν πήχεων μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι,
 καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων
 καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. ¹² τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ ¹²
 κατὰ θάλασσαν ἰστίᾳ πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις
 αὐτῶν δέκα. ¹³ καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τῆς πρὸς νότον ἰστίᾳ πεντήκοντα πήχεων· ¹³
 στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹⁴ καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ¹⁴
 ὕψος τῶν ἰστιῶν τῷ κλίτει τῷ ἐνὶ· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν
 τρεῖς. ¹⁵ καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον δεκαπέντε πήχεων τῶν ἰστιῶν τὸ ὕψος· ¹⁵
 στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁶ καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κά- ¹⁶
 λυμμα, εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος, ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλω-
 σμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ· στῦλοι αὐτῶν
 τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. ¹⁷ πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς κύκλι ¹⁷
 κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐ-

33. ἐπι τοὺς στύλους 35. θῆσεις προ ἐπιθήσεις 36. ὅτι τῇ θύρᾳ τῆς
 σκην. XXVII. 1. μῆκος et εὖρος sine articulo 3. κρεάγρας (cf. 38, 23.)
 ... ὅτι καὶ ante πάντα ... ὅτι αὐτοῦ 4. ἐπι προ ὑπο ... τέσσαρα 5. ἕως
 ἡμίσης 6. φορεῖς τῷ θυσιαστ. ἐκ 7. τοὺς φορεῖς ... ἐστῶσ. οἱ φορεῖς κατὰ
 τὰ δύο πλευρὰ 8. οὕτως ... ὅτι αὐτοῦ secund. 10. καὶ στῦλοι ... καὶ βα-
 σεις ... ψαλιδ. αὐτῶν ἀργ. 11. πορραν προ ἀπηλιώτην ... * ὅτι καὶ αἱ βασ.
 αὐτ. εἴκοσι ... * χαλκοὶ ... κρίκοι αὐτῶν καὶ ... ὅτι αὐτῶν ante περιηργ.
 13. αὐλῆς τὸ πρὸς ἀνατολὰς 14. τῶν ἰστιῶν τὸ ὕψος ... καὶ βάσεις 15.
 πεντεκαίδεκα ... καὶ βάσεις 16. καὶ βάσεις 17. ἀργυραῖ προ ἀργυριῶ

18 τῶν χαλκαῖ. ¹⁸ τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν, καὶ εὖρος πεντήκοντα ἐπὶ πενήκοντα, καὶ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ
 19 βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁹ καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ
 20 οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ. ²⁰ καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἑλαίων ἄτρυγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι,
 21 ἵνα καίηται λύχνος διὰ παντός ²¹ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἕξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης· καύσει αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῆ ἐναντίον κυρίου· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεάς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

XXVIII.

Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἱερατεύειν μοι, Ἀαρὼν καὶ Ναδάβ 2 καὶ Ἀβιούδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὺς Ἀαρὼν. ² καὶ ποιήσεις στολὴν 3 ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ³ καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως, καὶ ποιή- 4 σουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι. ⁴ καὶ αὗται αἱ στολαὶ ἃς ποιήσουσι· τὸ περιστήριον καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδῆρη καὶ χιτῶνα κοσμηβωτὸν καὶ κίδαριν καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσι στολὰς 5 ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι. ⁵ καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσοῦν καὶ τὸν ὑακίνθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύσ- 6 σσον, ⁶ καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποι- 7 κιλτοῦ. ⁷ δύο ἐπωμίδες συνεχούσαι ἔσονται αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς 8 δυοῖς μέρεσιν ἐξηρητημέναι. ⁸ καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων, ὃ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ καὶ ὑακίνθου καὶ πορ- 9 φύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ⁹ καὶ λήψη τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψεις ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν 10 Ἰσραὴλ. ¹⁰ ἕξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα καὶ τὰ ἕξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ 11 τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν, ¹¹ ἔργον λιθουργικῆς τέχνης· γλύμμα σφραγίδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. 12 ¹² καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὠμων τῆς ἐπωμίδος· λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἀναλήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ 13 ἐναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὠμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ αὐτῶν. ¹³ καὶ ποιή- 14 σεις ἀσπίδισκας ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ¹⁴ καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς· καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπίδισκας κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ 15 τῶν ἐμπροσθίων. ¹⁵ καὶ ποιήσεις λογιῶν τῶν κρίσεων ἔργον ποιικιλτοῦ· κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας 16 καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁶ ποιήσεις αὐτὸ τετράγωνον, ἔσται διπλοῦν· σπειθαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ σπειθαμῆς τὸ εὖρος. ¹⁷ καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων ἔσται· σάρ- 18 διον, τοπάξιον καὶ σμάραγδος ὁ στίχος ὁ εἰς· ¹⁸ καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος ἄν- 19 θραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἱασπις· ¹⁹ καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος λιγύριον, ἀγάτης, 20 ἀμέθυστος· ²⁰ καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον·

18. και αι βασεις 19. η αποσκευη 20. ατρυγητον ... οπι καυσαι 21. καυσει αυτον ... εναντι κυριου XXVIII. 4. οπι και αντε εκ ... τους υιους αρ. 3. ενεπλησας πνευματος αισθησεως 5. λημψονται ... την υακινθον 7. εσοντ. αυτω συνεχουσαι αυτω ... εξηρητισμεναι 8. οπι καθαρου 9. λημψη ... επ αυτοις 11. διαγλυψ. τ. δ. λιθ. διαγλυψεις 12. αναλημψεται ... μνημοσυν. εναντι κυριου περι 14. κροσσωτα bis 15. λογιον (βυσσ. κεκλωσμενου) 16. οπι αυτου 17. οπι και αντε σμαραγδ. 19. και αχατης και αμεθ. (20. βερυλλιον)

περικεκαλυμμένα χρυσίω, συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ, ἔστωσαν κατὰ στίχον αὐ-
 τῶν. ²¹ καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δεκαδύο κατὰ ²¹
 τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα ἔστωσαν εἰς
 δεκαδύο φυλάς. ²² καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κρωσσούς συμπεπλεγμένους, ἔρ- ²²
 γον ἀλυσιδωτῶν ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ²³ καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν ²³
 υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ
 ἅγιον, μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ²⁴ καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρί- ²⁴
 σεως τοὺς κρωσσούς· τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου
 ἐπιθήσεις, ²⁵ καὶ τὰς δύο ἀσπίδισκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους ²⁵
 τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. ²⁶ καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν ²⁶
 δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν ὅταν εἰσπο-
 ρεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἐναντι κυρίου· καὶ οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν
 Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐναντι κυρίου διὰ παντός. ²⁷ καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ²⁷
 ποδῆρη ὅλον ὑακίνθινον. ²⁸ καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὡς ἔχον ²⁸
 κύκλω τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐ-
 τοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ. ²⁹ καὶ ποιήσεις ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡσεὶ ²⁹
 ἐξανθούσης βόας ῥοῖσκους ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμέ-
 νου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω· τὸ αὐτὸ
 εἶδος ῥοῖσκους χρυσοῦς, καὶ κώδωνας ἀνά μέσον τούτων περικύκλω· ³⁰ παρὰ ³⁰
 ῥοῖσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω.
³¹ καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστή ἢ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ³¹
 ἅγιον ἐναντι κυρίου καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. ³² καὶ ποιήσεις πέταλον χρυ- ³²
 σοῦν καθαρόν, καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος, ἀγίασμα κυρίου.
³³ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης, καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, ³³
 κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται· ³⁴ καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν, καὶ ³⁴
 ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἁγίων ὅσα ἂν ἀγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 παντός δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διὰ
 παντός δεκτὸν αὐτοῖς ἐναντι κυρίου. ³⁵ καὶ οἱ κοσσυμβῶτοι τῶν χιτῶνων ἐκ ³⁵
 βύσσου· καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην, καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποιικλοῦ.
³⁶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιδάρεις ποιήσεις ³⁶
 αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ³⁷ καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ ³⁷
 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ κρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς
 χεῖρας· καὶ ἀγιάσεις αὐτούς ἵνα ἱερατεύωσί μοι. ³⁸ καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περι- ³⁸
 σκελῆ λίνα καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσται.
³⁹ καὶ ἔξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν ³⁹
 τοῦ μαρτυρίου, ἣ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ
 ἁγίου· καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἀμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· νόμι-
 μον αἰώνιον αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

XXIX.

Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις αὐτοῖς· ἀγιάσεις αὐτούς ὥστε ἱερατεύειν μοι
 αὐτούς· λήψη δὲ μωσχάριον ἐκ βοῶν ἐν καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο, ² καὶ ἄρ- ²
 τους ἄζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ·
 σεμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά. ³ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἐν· καὶ ³

20. και συνδεδ. ... * οπι εν χρυσιω 21. ισραηλ δωδεκα κατα τας
 γενεσεις αυτων κατα τα ονομ. αυτων ... εκαστου ... εις τας δωδεκα φυλας
 22. λογιον ... κρωσους ... οπι εκ 23. λημψεται ... επι το λογιον ... εναντι
 24. λογιον ... κρωσους ... λογιου 26. λογιον 27. ολον ποδηρη 28. ωιαν
 29. επι το λωμα τ. υ. κυκλοθεν ... επι του λωματος ... το δε αυτο 35. οι
 κοσυμβοι 37. ιερατευσωσιν 39. εφ εαυτοις αμαρτιαν XXIX. 1. αγιασαι
 ... λημψη μωσχαριον εκ βοων αμωμον και 2. οπι και λαγ. αζ. κεχρ. εν
 ελ. 3. οπι κ. επιθ. αυτ.

4 προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῶ, καὶ τὸ μωσχάριον καὶ τοὺς δύο κριοὺς⁴ καὶ
 5 Ἀαρῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ-
 6 ρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι.⁵ καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις Ἀαρῶν
 τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λο-
 6 γεῖον· καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα.⁶ καὶ ἐπιθήσεις τὴν
 μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἅγισμα ἐπὶ τὴν
 7 μίτραν.⁷ καὶ λήψη τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος καὶ ἐπιχεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κε-
 8 φαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν.⁸ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις καὶ ἐνδύ-
 9 σεις αὐτοὺς χιτῶνας·⁹ καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς
 τὰς κιθάραις· καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία μοι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τελειώσεις
 10 Ἀαρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ.¹⁰ καὶ προσάξεις τὸν
 μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρῶν καὶ
 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου παρὰ
 11 τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου·¹¹ καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου
 12 παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.¹² καὶ λήψη ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
 μόσχου καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ
 13 λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.¹³ καὶ λήψη πᾶν τὸ
 στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ
 14 τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.¹⁴ τὰ δὲ κρέατα^{11c. 13,}
 τοῦ μόσχου καὶ τὸ δέρμα καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμ-^{11.}
 15 βολῆς· ἀμαρτίας γὰρ ἐστὶ.¹⁵ καὶ τὸν κριὸν λήψη τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀα-
 16 ρῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ·¹⁶ καὶ
 σφάξεις αὐτόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.
 17¹⁷ καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη, καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόνια καὶ τοὺς
 18 πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ.¹⁸ καὶ ἀνοίσεις
 ὄλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ εἰς ὄσμὴν εὐωδίας·
 19 θυσίαμα κυρίῳ ἐστί.¹⁹ καὶ λήψη τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀα-
 20 ρῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ·²⁰ καὶ
 σφάξεις αὐτόν· καὶ λήψη τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ
 ὠτός Ἀαρῶν τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
 τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὠτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν
 καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν
 21 αὐτῶν τῶν δεξιῶν.²¹ καὶ λήψη ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ
 ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ἀαρῶν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ,
 καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ
 ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν
 υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεῖς πρὸς τὸ θυσιαστή-
 22 ριον κύκλῳ.²² καὶ λήψη ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ καὶ τὸ στέαρ τὸ κα-
 τακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ
 τὸ στέαρ τὸ ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἐστὶ γὰρ τελείωσις
 23 αὕτη·²³ καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἕν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύ-
 24 μων τῶν προτεθειμένων ἔναντι κυρίου·²⁴ καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖ-

4. om και primum 5. ενδυσεις αυτα ... λογιον bis 7. λημψη 9. εμοι ... inde ab αιωνα usque του μαρτυριου v. 10. exlg. rescripta ... " τας χειρας ααρων και 11. om totum v. 12. λημψη ... " αιματος του (" h. l. add μωσχου και θησεις επι των κερατων του) θυσιαστηριου και επιθησεις επι τ. κ. τ. θυσ. ... om παν 13. λημψη 14. κρεα 15. λημψη 16. κ. σφαξ. τον κριον 17. * om υδατι 18. τον κριον ολον ... θυσιασμα τω κυρ. ε. 19. om ληψη 20. λημψη ... της χειρος της δεξιας 21. λημψη ... αιματος του θυσιαστηριου .. om κ. επι τ. στολην αυτου ... om κ. οι υι. αυτου 22. λημψη ... κ. τους δ. νεφρ. και τον λοβ. τ. ηπατος ... το επ αυτων

ρας Ἀαρών καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἐναντι κυρίου. ²⁵ καὶ λήψη αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ ²⁵ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως εἰς ὄσμην εὐωδίας ἐναντι κυρίου· κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. ²⁶ καὶ λήψη τὸ στηθύδιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ὃ ἐστὶν ²⁶ Ἀαρών, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἐναντι κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι. ²⁷ καὶ ἀγιάσεις τὸ στηθύδιον ἀφόρισμα καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ²⁷ ἀφώριστα καὶ ὃς ἀφήρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρών καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἔσται Ἀαρών καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον ²⁸ αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἔστι γὰρ ἀφόρισμα τοῦτο, καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα κυρίῳ. ²⁹ καὶ ἡ στολή τοῦ ἀγίου ἣ ἐστὶν Ἀαρών ἔσται τοῖς υἱοῖς ²⁹ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, χρυσῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐ- ³⁰ τοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις. ³¹ καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψη καὶ ἐψήσεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ³¹ ³² καὶ ἔδονται Ἀαρών καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ καὶ τοὺς ἄρτους ³² τοὺς ἐν τῷ κανῶ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³³ ἔδονται αὐτὰ ³³ ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀγιάσαι αὐτούς· καὶ ἀλλογενῆς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν, ἔστι γὰρ ἅγια. ³⁴ ἐὰν δὲ καταλειφθῆ ἀπὸ ³⁴ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωί, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί· οὐ βρωθήσεται, ἁγίασμα γὰρ ἐστὶ. ³⁵ καὶ ποιήσεις Ἀαρών καὶ ³⁵ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι· ἑπτὰ ἡμέρας τελειώ- σεις τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁶ καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ ³⁶ τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ καθαρῶσαι τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἀγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ, καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἀγιάσαι αὐτό. ³⁷ ἑπτὰ ἡμέρας καθαρῶσαι τὸ θυσιαστή- ³⁷ ριον καὶ ἀγιάσεις αὐτό, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τοῦ ἀγίου· πᾶς ὁ ἀπτύμενος τοῦ θυσιαστηρίου ἁγιασθήσεται. ³⁸ καὶ ταῦτά ἐστὶν ἃ ποιήσεις ἐπὶ ³⁸ τοῦ θυσιαστηρίου· ἄμνους ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ θυσια- στήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ. ³⁹ τὸν ἄμνον τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ ³⁹ πρωί, καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. ⁴⁰ καὶ δέκατον σεμι- ⁴⁰ δάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἶν καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἶν οἴνου τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί. ⁴¹ καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ⁴¹ ποιήσεις τὸ δειλινόν κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωινήν καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐ- τοῦ· ποιήσεις εἰς ὄσμην εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, ⁴² θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς ⁴² γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐναντι κυρίου, ἐν οἷς γνω- σθήσομαι σοι ἐκεῖθεν ὥστε λαλῆσαι σοι. ⁴³ καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ⁴³ καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. ⁴⁴ καὶ ἀγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ ⁴⁴ τὸ θυσιαστήριον, καὶ Ἀαρών καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀγιάσω ἱερατεύειν μοι. ⁴⁵ καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός. ⁴⁶ καὶ ⁴⁵ ⁴⁶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύ- πτου, ἐπικληθῆναι αὐτοῖς καὶ εἶναι αὐτῶν θεός.

XXX.

Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· ² καὶ ποιήσεις ² αὐτὸ πήχεως τὸ μῆκος καὶ πήχεως τὸ εὖρος, τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πῆ-

24. αφοριεις αυτους 25. και δεξη αυτα ... ανοισεις αυτα 26. λημψη 28. γαρ αφαιρεμα τουτο κ. αφαιρεμα ... * om των υι. ισρ. 29. και η στ. ααρων η εσται του αγιου εσται τοις 31. λημψη 32. παρα την θυραν 33. και αγιασαι 35. ουτως 36. το μοσχ. το της ... * om ωστε αγ. αυτο 38. οσα ποιησεις ... post την ημεραν ** add επτα ημερας 40. του τεταρτου (pro τω тет.) του εν ... του εν (30, 24. εν habet) 41. om εις 42. εις τας γ. υ. επι τας θυρ. (46. και γνωσομαι) XXX. 2. πηχεος sec. loco

3 χεων τὸ ὕψος· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. ³ καὶ καταχρυσώσεις χρυσίῳ
καθαρῶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ καὶ τὰ κέρατα αὐ-
4 τοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτήν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. ⁴ καὶ δύο δακτυ-
λίους χρυσοῦς καθαρούς ποιήσεις ὑπὸ τὴν στρεπτήν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ
δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυοῖς πλευροῖς· καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις,
5 ὥστε αἶρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. ⁵ καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ
6 καταχρυσώσεις αὐτάς χρυσίῳ. ⁶ καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσμα-
τος τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖ-
7 θεν. ⁷ καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρῶν πρῶν·
8 ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ, ⁸ καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν
τοὺς λύχνους, ὁπὲρ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ· θυμίαμα ἐνδεδεχισμοῦ διὰ παντός ἔναντι
9 κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁹ καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα ἕτερον, κάρπωμα
10 θυσίαν καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν ^{He 9,}
ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ ^{7.}
11 καθαρῆς αὐτό· εἰς γενεὰς αὐτῶν ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ. ¹¹ καὶ ἐλάλησε
12 κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹² Ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κυρίῳ,
13 καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτώσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. ¹³ καὶ ταῦτό ἐστίν ὃ
δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύωνται τὴν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου,
ὃ ἐστὶ κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον· τὸ δὲ ἥμισυ
14 τοῦ διδράχμου εἰσφορά κυρίῳ. ¹⁴ πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν
15 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω δώσουσι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ. ¹⁵ ὁ πλουτῶν οὐ
προσθήσει καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδράχμου
16 ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁶ καὶ
λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς
τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημό-
17 συνον ἔναντι κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύ-
18 ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸ Ποίησον λουτήρα χαλκοῦν καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν,
ὥστε νίπτεσθαι· καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνά μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ
19 ἀνά μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐχχεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ· ¹⁹ καὶ νίφεται Ἀα-
20 ρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. ²⁰ ὅταν
εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίφονται ὕδατι καὶ οὐ μὴ ἀπο-
θάνωσιν· ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέ-
21 ρειν τὰ ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ²¹ νίφονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι·
ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίφονται ὕδατι ἵνα μὴ ἀπο-
θάνωσι· καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ'
22 αὐτόν. ²² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²³ Καὶ σὺ λάβε ἡδύσματα,
τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ
ἥμισυ τούτου διακοσίους πεντήκοντα, καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πεν-
24 τήκοντα, ²⁴ καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν
25 εἶν· ²⁵ καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα ἅγιον μύρον μυρεψικὸν τέχνη μυρε-

3. καταχρ. αυτα ... εσχαριδα 4. ποιησ. αυτους υπο 5. αυτα 6. εκει
7. οταν επισκευαζει 8. * απτη ... * om δια παντος ... εις τας γεν. 9. ανοι-
σεται ... σπεισεται 10. ** κ. εξιλ. επ αυτο και επιζησει επι των ... τ.
καθαρισμου των αμαρτιων του εξιλασμου απαξ του ενιαυτου καθαρεις αυτο
εις τας γεν. ... εστιν τω κυρ. 12. τα λυτρα ... τω κυριω 13. κατα το
διδραχμα το αγ. 14. δωσουσιν εισφορα 15. ελαττωνωσει ... του ημισυς
16. λημψη 19. τας χειρας αυτων εξ αυτου ... * om υδατι 20. οταν εις-
πορευονται ab initio ... αποθανωσ. η οταν ... τω κυριω 21. ** και ου μη
pro ινα μη ... ** om αυτω ... ** γεν. αυτων μετ αυτους (totum v. 21.
rescripsit corrector) 23. ανθος (sic) omissio το ... διακ. και πεντηκ. ...
* om κ. καλ. ε. διακ. πεντ. (** διακ. και πεντ.) 25. * om ελαιον prius

ψοῦ· ἔλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται. ²⁶ καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ- ²⁶
 τυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ²⁷ καὶ πάντα τὰ σκεύη ²⁷
 αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ
 θυμιάματος, ²⁸ καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ ²⁸
 σκεύη, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτήρα· ²⁹ καὶ ²⁹
 ἀγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν ἀγιασθή-
 σεται. ³⁰ καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἀγιάσεις αὐτοὺς ἱερα- ³⁰
 τεύειν μοι. ³¹ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων Ἐλαιον ἄλειμμα χρίσεως ³¹
 ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ³² ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρι- ³²
 σθήσεται, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως·
 ἅγιόν ἐστι, καὶ ἀγίασμα ἔσται ὑμῖν. ³³ ὅς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὅς ἂν δῶ ³³
 ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ εἶπε κύριος ³⁴
 πρὸς Μωυσῆν Δάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτὴν, ὄνυχα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ
 καὶ λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσω ἔσται· ³⁵ καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα μυρε- ³⁵
 ψικὸν ἔργον μυρεψοῦ μεμιγμένον, καθαρὸν ἔργον ἅγιον. ³⁶ καὶ συγκόψεις ἐκ ³⁶
 τούτων λεπτὸν καὶ θήσεις ἀπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου,
 ὅθεν γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖθεν· ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν. ³⁷ θυμίαμα κατὰ ³⁷
 τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς· ἀγίασμα ἔσται ὑμῖν κυρίῳ· ³⁸ ὅς ³⁸
 ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολείται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

XXXI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἴδου ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος ²
 τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν Ὄρ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ³ καὶ ἐνέπλησα ³
 αὐτὸν πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔργῳ, ⁴ δια- ⁴
 νοεῖσθαι καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν
 χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστόν, ⁵ καὶ ⁵
 τὰ λιθουργικά, καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικά τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ
 πάντα τὰ ἔργα. ⁶ καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιάβ τὸν τοῦ Ἀχισαμάχ ἐκ ⁶
 φυλῆς Δάν, καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν, καὶ πονήσουσι πάντα
 ὅσα συνέταξά σοι· ⁷ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ⁷
 καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς, ⁸ καὶ τὰ θυ- ⁸
 σιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν
 τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ⁹ καὶ τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν ⁹
 αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν ¹⁰
 αὐτοῦ ἱερατεύειν μοι, ¹¹ καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συν- ¹¹
 θέσεως τοῦ ἁγίου· κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐνετείλαμην σοι ποιήσουσι. ¹² καὶ ἐλά- ¹²
 λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹³ Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων ¹³
 Ὅρατε καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· σημεῖόν ἐστι παρ' ἐμοῦ καὶ ἐν ὑμῖν
 εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γινώτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. ¹⁴ καὶ φυ- ¹⁴
 λάξεσθε τὰ σάββατα, ὅτι ἅγιον τοῦτό ἐστι κυρίῳ ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸ θανα-
 τῶ θανατωθήσεται· πᾶς ὅς ποιήσῃ ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ
 ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁵ Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ¹⁵
 ἐβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἅγια τῷ κυρίῳ· πᾶς ὅς ποιήσῃ ἔργον τῇ ἡμέρᾳ

26. om της σκηνης 28. λουτηρα και την βασιν αυτου 33. εξολοθρευ-
 θησεται ... om αυτου 34. και χαρβανην 35. ** αυτο pro εν αυτω ... **
 μεμιγμ. συνθεσεως καθ. (* ?) XXXI. 2. του ουρι υιου ωρ της 3. con-
 jungit εν π. εργω διανοεισθαι ... αρχιτεκτονειν 4. νηστον και την βυσσον
 την κεκλωσμενην 5. om και απτε εις ... εργα και τα 6. ποιησουσιν pro
 πονησουσι 10. εις το ιερατ. μοι 11. εντεταλμαι 13. εστιν γαρ σημειον
 14. φυλαξασθε το σαββατον οτι αγιον εσται υμιν 14. πας οστις π. εν αυτη
 εργ. εξολοθρευθησεται ... λαου αυτης 15. πας οστις π. ε. τη ημ. του
 σαββατου

16 τῇ ἐβδόμῃ θανατωθήσεται. ¹⁶ καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα ποιεῖν
 17 αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· διαθήκη αἰώνιος ¹⁷ ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
 σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον· ὅτι ἔξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ
 18 τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κατέπαυσε καὶ ἐπαύσατο. ¹⁸ καὶ ἔδωκε
 Μωυσῆ, ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, τὰς δύο πλάκας
 τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

XXXII.

Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς ὅτι κεχρόνικε Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη
 ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρῶν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ ποιήσον ἡμῖν θεοὺς ὡς Ἰσρα. 7.
 προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ ⁴⁰
 2 γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. ² καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρῶν Περιέ-
 λεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων
 3 καὶ ἐνέγκατε πρὸς μέ. ³ καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ
 4 ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρῶν. ⁴ καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν
 αὐτῶν καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτοῦ
 καὶ εἶπεν Οὗτοι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
 5 ⁵ καὶ ἰδὼν Ἀαρῶν ἠκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν
 6 Ἀαρῶν λέγων Ἑορτὴ τοῦ κυρίου αὐρίου. ⁶ καὶ ὄρθρισας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν
 ὀλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου· καὶ ἐκάτισεν ὁ λαὸς φαγεῖν ^{1 Co. 10.}
 7 καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. ⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ^{7.}
 Βάδιζε τὸ τάχος κατάβηθι ἐντεῦθεν· ἠνόμησε γὰρ ὁ λαὸς σου ὃν ἐξήγαγες ἐκ
 8 γῆς Αἰγύπτου. ⁸ παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν
 ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ καὶ τεθύκασιν αὐτῷ καὶ εἶπαν
 9 ⁹ Οὗτοι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ
 νῦν ἔασόν με καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς ἐκτρέψω αὐτούς, καὶ ποιήσω σε
 11 εἰς ἔθνος μέγα. ¹¹ καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Ἰνα
 τί, κύριε, θυμοὶ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ
 12 μεγάλη καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ; ¹² μὴ ποτε εἴπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι
 λέγοντες Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐξανα-
 λῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἴλεως γενοῦ
 13 ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ¹³ μνηστῆς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν
 σῶν οἰκετῶν, οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων Πολὺ
 πληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πληθει, καὶ πᾶσαν
 τὴν γῆν ταύτην ἦν εἶπας δοῦναι αὐτοῖς, καὶ κατέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
 14 ¹⁴ καὶ ἰλάσθη κύριος περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς
 κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ,
 πλάκες λιθίνας, καταγεγραμμένας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ
 16 ἔνθεν ἦσαν γεγραμμένας· ¹⁶ καὶ αἱ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ
 17 θεοῦ κεκολλημένη ἐν ταῖς πλαξί. ¹⁷ καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ
 18 κραζόντων λέγει πρὸς Μωυσῆν Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁸ καὶ λέγει
 19 φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω. ¹⁹ καὶ ἡνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὄρα

15. θανατω θανατωθήσεται 16. 17. conjung. αυτων διαθ. αιων. εν εμοι
 17. ομη εν εμοι ... οτι εν εξ ... τον τε ουρανον ... επαυσατο και κατεπαυ-
 σεν 18. λαλων προς αυτον εν XXXII. 1. και ελεγον αυτω 3. ωσιν των
 γυναικων αυτων κ. ηνεγκ. 4. επλ. αυτο εν γραφιδι ... εποιησ. αυτο ... και
 ειπαν 5. εορτη κυριου 7. καταβηθι το ταχος ... ους εξηγ. 11. κατεναντι
 του θεου αυτου ... κ. εν βραχιονι υψηλω 13. οισ ωμοσας αυτοις κ. σαυτου
 ... δουναι τω σπερματι αυτων 14. κυριος περι της κακιας ης ειπεν ποιησαι
 τον λ. αυτ. 15. γεγραμμεναι προ καταγεγρ. 16. εστιν κεκολλημενη 17.
 την φωνην 19. ηνικα δε ηγγισεν

τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς· καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἔρριψεν ἀπὸ τῶν
χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος· ²⁰ καὶ λαβῶν ²⁰
τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρὶ, καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν
καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. ²¹ καὶ ²¹
εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν Τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς
ἀμαρτίαν μεγάλην; ²² καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν Μὴ ὀργίζου, κύριε· σὺ ²²
γὰρ οἶδας τὸ ὄρημα τοῦ λαοῦ τούτου. ²³ λέγουσι γὰρ μοι Ποίησον ἡμῖν θεοὺς ²³
οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς
ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. ²⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς Εἴ τιτι ὑπάρχει ²⁴
χρυσία, περιέλεσθε. καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ
μόσχος οὗτος. ²⁵ καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασε γὰρ ²⁵
αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν· ²⁶ ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς ²⁶
πύλης τῆς παρεμβολῆς καὶ εἶπε Τίς πρὸς κύριον; ἴτω πρὸς μέ. συνῆλθον οὖν
πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί. ²⁷ καὶ λέγει αὐτοῖς Ἔαδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ²⁷
Ἰσραήλ Θεῶδε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρόν, καὶ διέλθετε καὶ
ἀνακείμενοι ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνετε ἕκα-
στος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἑγγι-
στα αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευί καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ²⁸
ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας. ²⁹ καὶ εἶπεν ²⁹
αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ, ἕκαστος ἐν τῷ
υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοσῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ ³⁰
τὴν αὖριον εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Ὑμεῖς ἠμαρτήκατε ἀμαρτίαν μεγάλην·
καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεὸν ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἀμαρτίας ὑμῶν.
³¹ ὑπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπε Δέομαι, κύριε· ἠμαρτήκεν ὁ ³¹
λαὸς οὗτος ἀμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς· ³² καὶ νῦν ³²
εἰ μὲν ἀφείξ αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες· εἰ δὲ μή, ἐξάλειψόν με ἐκ
τῆς βίβλου σου ἢς ἔγραψας. ³³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἴ τις ἠμαρτήκεν ³³
ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτοὺς ἐκ τῆς βίβλου μου. ³⁴ νυνὶ δὲ βάδιζε κατάβητι ³⁴
καὶ ὀδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπά σοι· Ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου
προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· ἢ δ' ἂν ἡμέρᾳ ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ'
αὐτοὺς τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν. ³⁵ καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως ³⁵
τοῦ μοσχοῦ οὗ ἐποίησεν Ἀαρὼν.

XXXIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Προπορεύου ἀνάβητι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ
λαὸς σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ λέγων Ἐγὼ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. ² καὶ συναπο- ²
στελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Ἀμορραῖον καὶ
Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον ³ καὶ Χα- ³
ναναῖον, καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· οὐ γὰρ μὴ συναναβῶ
μετὰ σοῦ διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν
τῇ ὁδῷ. ⁴ καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο κατεπένησεν ἐν ⁴
πενθηκοῖς. ⁵ καὶ εἶπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος· ⁵
ὁρᾶτε μὴ πληγῆν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς· νῦν οὖν

20. κατεκαυσεν πυρὶ κ. κατηλασεν λεπτον ... ἐπι το υδωρ 21. προς
ααρων 22. προς μωυσ. λεγων 23. εκ γης αιγυπτου 24. οτι ει 26. συν-
ηλθσαν 27. κ. ειπεν αυτοις ... τ. ρομφ. εαυτου ... πυλης προ πυλην 28.
τη ημερα εκεινη 29. σημ. τω κυριω ... υιω και εν ... οτι αυτου 30. και
ειπεν 31. επεστρεψεν 32. οτι αυτων ... καμε εκ 33. εξηλ. αυτον 34. οπι
καταβητι 35. μοσχοου ον XXXIII. 2. μου προτερον σου κ. εκβ. τον χα-
ναναιον και τον αμορρ. κ. τον χεττ. και φερεζ. κ. γεργ. κ. ευ. κ. ιεβ. 3. οτι
κ. χαναναιον ... εισαξει ... οτι μη prius 4. κατεπενησεν 5. εγω επαγω

ἀφέλεσθε τὰς στολάς τῶν δοξῶν ὑμῶν καὶ τὸν κόσμον, καὶ δεῖξω σοι ἃ ποιήσω
 6 σοι. ⁶ καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν καὶ τὴν περιστολήν ἀπὸ
 7 τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ. ⁷ καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἔπηξεν ἔξω τῆς
 παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου· καὶ
 ἐγένετο πᾶς ὁ ζητῶν κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμ-
 8 βολῆς. ⁸ ἥνίκα δ' ἂν εἰξεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβο-
 λῆς, εἰστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
 αὐτοῦ· καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωυσῆ ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκη-
 9 νήν. ⁹ ὡς δ' ἂν εἰσεῖλθε Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, κατέβαιναν ὁ στῦλος τῆς νεφέ-
 10 λης καὶ ἴστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωυσῆ· ¹⁰ καὶ ἑώρα
 πᾶς ὁ λαὸς τὸν στῦλον τῆς νεφέλης ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· καὶ
 στάντες πᾶς ὁ λαὸς προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.
 11 ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἐνώπιος ἐνώπιω, ὡς εἴ τις λαλήσαι πρὸς
 τὸν ἑαυτοῦ φίλον· καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς
 12 υἱὸς Ναυῆ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. ¹² καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον
 Ἰδοῦ σὺ μοι λέγεις Ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι ὅτι
 συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δὲ μοι εἶπας Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν
 13 ἔχεις παρ' ἐμοῦ. ¹³ εἰ οὖν εὔρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτοῦ
 γνωστῶς ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὔρηκῶς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γινῶ
 14 ὅτι λαὸς σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ¹⁴ καὶ λέγει Αὐτὸς προπορεύσομαι σοι
 15 καὶ καταπαύσω σε. ¹⁵ καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύῃ, μὴ
 16 με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. ¹⁶ καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς ὅτι εὔρηκα χάριν
 παρὰ σοί, ἐγὼ τε καὶ ὁ λαὸς σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μετ' ἡμῶν·
 καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγὼ τε καὶ ὁ λαὸς σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐπὶ τῆς
 17 γῆς ἐστίν. ¹⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον ὃν εἶρη-
 18 κας ποιήσω· εὔρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας. ¹⁸ καὶ
 19 λέγει Ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου
 τῇ δόξῃ μου, καὶ φαλέσω τῷ ὀνόματί μου κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω
 20 ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτιρῶ. ²⁰ καὶ εἶπεν Οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ
 21 πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται. ²¹ καὶ
 22 εἶπε κύριος Ἰδοῦ τόπος παρ' ἐμοῦ, στήση ἐπὶ τῆς πέτρας· ²² ἥνίκα δ' ἂν παρ-
 ἔλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θῆσω σε εἰς ὀπήν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρὶ
 23 μου ἐπὶ σὲ ἕως ἂν παρέλθῃ· ²³ καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω
 μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεται σοι.

Ro. 9
15.

XXXIV.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας κα-
 θῶς καὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν
 2 πλακῶν τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις αἱς συνέτριψας. ² καὶ
 γίνου ἑτοιμος εἰς τὸ πρῶν, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι
 3 ἐκεῖ ἐπὶ ἄκρου τοῦ ὄρους. ³ καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ μηδὲ ὀφθῆτω ἐν
 παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους
 4 ἐκείνου. ⁴ καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας καθάπερ καὶ αἱ πρῶται· καὶ

5. αφελετε 6. ορους χωρηβ 7. οτι και εγενετο ... σκηνην εξω 8. οτι εξω της παρεμβολης ... κατενοουν ... ελθειν 9. επι των θυρων 10. και εωρα ... επι των θυρων ... post αυτου adid και κατενοουν απιοντος μωυση 11. προς εκυτου 13. οτι ινα ante ιδω ... οτι αν ... ενωπιον σου ... * οπι το μεγα 15. και ειπεν ... συ αυτος συμπορευση μετ ημων 16. ενδοξασθησομεθα 17. ειπεν δε 18. κ. λεγ. Δειξον μοι την σεαυτου δοξαν 19. τω ον. κυριου εναντ. σ. 21. και στηση 23. οψη . XXXIV. 1. εις το ορος προς με ... επι ργο εν ... ας συνετρ. 2. εις το ορος 3. σου και μηδεις οφθητω ... και αι βοες 4. καθαπερ αι πρωται

ὄρθησας Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καθότι συνέταξεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. ⁵ καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ ἢ καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου. ⁶ καὶ παρῆλθε κύριος ἔκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε Κύριος ὁ θεὸς οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, ⁷ καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ἔλεος ⁷ εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ οὐ καθαρῶν τὸν ἔνοχον, ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. ⁸ καὶ σπεύσας Μωυσῆς κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησε, ⁸ ⁹ καὶ εἶπεν Εἰ εὗρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω ὁ κύριός μου μεθ' ⁹ ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι, καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα σοί. ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἴδου ¹⁰ ἐγὼ τίθῃμί σοι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ποιήσω ἔνδοξα ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἐν παντὶ ἔθνει· καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαός, ἐν οἷς εἰ σὺ, τὰ ἔργα κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστὶν ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι. ¹¹ πρόσεχε σὺ ¹¹ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι· Ἴδου ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χετταῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον· ¹² πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ποτε θῆς διαθήκην τοῖς ἐγκα- ¹² θημένοις ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μὴ σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. ¹³ τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελείτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, ¹³ καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρὶ. ¹⁴ οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεοῖς ἑτέροις· ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ζηλω- ¹⁴ τὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτῆς ἐστὶ. ¹⁵ μὴ ποτε θῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ ¹⁵ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε καὶ φάγῃς τῶν αὐτῶν, ¹⁶ καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων ¹⁶ αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου δῶς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν οἱ υἱοί σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ¹⁷ ¹⁸ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῆ ἄζυμα, καθάπερ ¹⁸ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλ- ¹⁸ ¹⁹ θες ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁹ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά, πᾶν πρωτότοκον ¹⁹ μόσχου καὶ πρωτότοκον προβάτου. ²⁰ καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προ- ²⁰ ²⁰ βάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτό, τιμὴν δώσεις. πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. ²¹ ἐξ ἡμέρας ἑργᾶ, τῇ δὲ ἐβδόμῃ ²¹ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμνητῷ κατάπαυσις. ²² καὶ ἑορτὴν ἐβδομάδων ²² ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερτισμοῦ πυροῦ, καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἑνιαυτοῦ. ²³ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἑνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον ²³ κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ ὅταν γὰρ ἐκβάλλω τὰ ἔθνη πρὸ προσώπου σου καὶ ²⁴ πλατύνω τὰ ὄριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἥνικα ἂν ἀναβαί- ²⁴ ²⁵ νῃς ὀφθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου τρεῖς καιροὺς τοῦ ἑνιαυτοῦ. ²⁵ οὐ ²⁵

4. (ορθισας) ... το πρωι ανεβη ... καθα συνετ. ... μεθ εαυτου τας δυο
 5. εκαλ. Κυριος κυριος 7. και ποιων ελεος ... και τον ενοχ. ου καθαρῶν ...
 επαγ. αμαρτιας πατ. 9. ει ευρον ... συμπορευθητω κυριος μεθ ημ. ...
 om ημων post αμαρτιας 10. και ελαλησεν κυρ. ei * pergit και ειπεν Ιδου
 (?); ** pergit πρ. μωυσ. Ιδου ... om σοι utroque loco 11. απο προσωπου
 σου ... και τον χαναν. x. τον χεττ. x. τον φερεζ. x. τον ευ. x. τον γεργ. x.
 τον ιεβ. 12. διαθη προ θης ... μη ποτε γενηται 13. om και τα αλση α.
 εκκ. ... om εν 14. προσκ. θεω ετερω 15. διαθη προ θης ... ** εγκαθημ.
 προς αλλοφυλους επι ... φαγης των θυσιων αυτων 16. δωσεις ... εκπορνευ-
 σουσιν ... om και εκπορν. οι υιοι usque αυτων 18. εν γαρ τω μηνι
 19. om παν secund. 20. * om προβατω ... om αυτο ... τιμ. δωσ. αυτου
 21. τη δε ημερα τη εβδομη ... αμητω καταπαυσεις 22. πυρων 24. απο
 προσωπου σου x. εμπλατυνω ... ηνικ. εαν

σφάξεις ἐπὶ ζύμη αἷμα θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρῶν
 26 θυμάτα ἑορτῆς τοῦ πάσχα. ²⁶ τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν
 27 οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ καὶ
 εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰθάψον σεαυτῶ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν
 28 λόγων τούτων τέθειμαι σοὶ διαθήκην καὶ τῷ Ἰσραὴλ. ²⁸ καὶ ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς
 ἐναντίον κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ
 ἔφαγε καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε, καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς
 29 διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους. ²⁹ ὡς δὲ κατέβαινε Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ
 αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ· καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους,
 Μωυσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδοξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν
 30 τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῶ· ³⁰ καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ
 τὸν Μωυσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ· ^{2Co. 3}
 31 καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσει αὐτῶ. ³¹ καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ ἐπεστρά- ^{7.}
 φησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλη-
 32 σεν αὐτοῖς Μωυσῆς. ³² καὶ μετὰ ταῦτα προσήλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ· καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ
 33 ὄρει Σινᾶ. ³³ καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸ πρὸς- ^{2Co. 3,}
 34 ὠπον αὐτοῦ κάλυμμα. ³⁴ ἦνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς ἐναντι κυρίου λαλεῖν ^{13.}
 αὐτῶ, περιηρεῖτο τὸ κάλυμμα ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι· καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι
 35 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῶ κύριος. ³⁵ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ
 πρόσωπον Μωυσέως ὅτι δεδοξασται· καὶ περιέβηκε Μωυσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ
 πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῶ.

XXXV.

Καὶ συνήθροισε Μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Οὔτοι
 2 οἱ λόγοι οὓς εἶπε κύριος ποιῆσαι αὐτούς. ² ἔξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ
 ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κατάπαυσις, ἅγια σάββατα, ἀνάπαυσις κυρίῳ· πᾶς ὁ ποιῶν
 3 ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτω. ³ οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ
 4 τῶν σαββάτων· ἐγὼ κύριος. ⁴ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν
 5 Ἰσραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος λέγων ⁵ Λάβετε παρ' ὑμῶν
 αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ οἴσουςι τὰς ἀπαρχὰς
 6 κυρίῳ, χρυσίον ἀργύριον χαλκόν, ⁶ ὑάκινθον πορφύραν κόκκινον διπλοῦν δια-
 7 νηνησμένον καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, ⁷ καὶ δέρματα κριῶν
 8 ἠρυσροδανωμένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, ⁸ καὶ λίθους σαρ-
 9 δίου καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. ⁹ καὶ πᾶς
 10 σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε κύριος· ¹⁰ τὴν
 σκητὴν καὶ τὰ παραρύματα καὶ τὰ κατακαλύμματα καὶ τὰ διατόνια καὶ τοὺς
 11 μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους, ¹¹ καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς ἀναφο-
 12 ρεῖς αὐτῆς καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς καὶ τὸ καταπέτασμα, ¹² καὶ τὰ ἱστία τῆς
 13 αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, ¹³ καὶ τοὺς λίθους τοὺς τῆς σμαράγδου, ¹⁴ καὶ
 14 τὸ θυμίαμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, ¹⁵ καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ

25. θυσιασμάτων ... θυμίαμα ἑορτῆς 26. πρωτογεννήματα ... εἰσοίσεις
 πρὸς θῆσεις 28. ἐναντι κυρ. τεσσαρακοντα ... τεσσαρακοντα ... τῶν δυο
 πλακῶν 29. ἀπο τοῦ ορους σινα καὶ ἰδου αἱ πλάκες ... ἀπο τοῦ ορους καὶ
 μωυσης ... χρωτος πρὸ χρωματος 30. ἰδεν ... υιοι πρὸ πρεσβυτεροι ...
 τοῦ χρωτος 31. ἐλαλ. μωυσ. πρὸς αὐτοὺς 32. * υιοι πρὸ πρεσβυτεροι ...
 ὅσα ἐλάλησεν κυρ. 33. κατεπ. μωυσης λαλ. 34. ἕως οὐ εκπ. 35. ἰδον ...
 τ. πρὸς. μωυση ... τὸ κάλυμμα ε. τ. πρ. αὐτοῦ XXXV. 1. πᾶσαν τὴν
 ... εἶπεν πρὸς αὐτοὺς 2. κατάπαυσις ἁγίον σαββατον ἀναπαυσις τῷ κυρίῳ
 ... ἐν αὐτῇ ἔργον 3. ἐν τῇ ἡμέρᾳ 6. * ὅτι διανηνησμένον 7. ἠρυσροδα-
 νωμένα 8. κ. εἰς τὸν 9. σοφ. τῇ διανοίᾳ ... ὅτι πάντα 10. γλυμματα
 πρὸ κατακαλύμματα 14. τὰ θυμιαματα (sed vv. 14. et 15. rescripti sunt)

σκεύη αὐτῆς, ¹⁶ καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁷ καὶ ¹⁶ 17 τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας ¹⁸ 18 Ἰσραὴλ τοῦ ἱερέως, καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, ¹⁹ καὶ ¹⁹ 19 τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τῆς ἱερατείας, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως. ²⁰ καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ ²⁰ 20 ἀπὸ Μωυσῆ. ²¹ καὶ ἤνεγκαν ἕκαστος ὧν ἔφερεν ἢ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ὅσοις ²¹ 21 ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν ἀφαιρέμα· καὶ ἤνεγκαν ἀφαιρέμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. ²² καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, ²² 22 πᾶς ὧ ἔδοξε τῇ διανοίᾳ ἤνεγκαν σφραγίδας καὶ ἐνώτια καὶ δακτυλλοὺς καὶ ἐμπλόκια καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν· καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσοῦ κυρίῳ. ²³ καὶ παρ' ὧ εὐρέθη βύσσος, καὶ δέρματα ὑάκινθου ²³ 23 καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα ἤνεγκαν. ²⁴ καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαιρέμα ²⁴ 24 ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκόν, τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ· καὶ παρ' οἷς εὐρέθη ξύλα ἄσπητα, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν. ²⁵ καὶ πᾶσα γυνὴ ²⁵ 25 σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήθειν ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑάκινθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύσσον· ²⁶ καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἷς ἔδοξε ²⁶ 26 τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. ²⁷ καὶ οἱ ἄρχοντες ²⁷ 27 ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λογεῖον, ²⁸ καὶ τὰς συνθέσεις, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ²⁸ 28 καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. ²⁹ καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ ὧν ἔφερεν ἢ διὰ- ²⁹ 29 νοία αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαιρέμα κυρίῳ. ³⁰ καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς ³⁰ 30 υἱοῖς Ἰσραὴλ Ἴδου ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρίου τὸν ὄντα ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ³¹ καὶ ἐπέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας ³¹ 31 καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντων, ³² ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ³² 32 ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, ³³ καὶ λι- ³³ 33 θουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας· ³⁴ καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε καὶ τῷ Ἐλιὰβ ³⁴ 34 τῷ τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δάν· ³⁵ καὶ ἐπέπλησεν αὐτοὺς σοφίας συνέσεως δια- ³⁵ 35 νοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας.

XXXVI.

Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ὧ ἔδεδῆ σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος. ² καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Βεσελεὴλ ² 2 καὶ Ἐλιὰβ καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ὧ ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἐκουσίως βουλομένους προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα ὥστε συντελεῖν αὐτὰ· ³ καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα ³ 3 ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτὰ· καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρῶν. ⁴ καὶ παρεγί- ⁴ 4 νοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιῶντες τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ

16. ponitur post v. 17. 18. λειτουργοῦσιν ε. αυτ. εν τω αγιω 21. οἱς pro οσοις ... om αφαιρεμα και 22. γυναικ. αυτων ... αφαιρεμα 23. και πας ω ευρεθη παρ αυτω υακινθος και πορφυρα και κοκκινον και βυσσ. και ... ηρυθροδανωμενα ei pergit και δερματα αγια ηνεγκαν 24. om και ab initio ... αργ. κ. χαλκ. ηνεγκ. ... om και ull. ... της κατασκευης 26. αγιας pro αιγειας 27. 28. εις το λογειον της συνθεσεως, και το ελαιον 29. ανηρ η γυνη ... παντα εργα 30. του ουρι υιου ωρ 34. om γε 35. om συνεσεως ... συνιεναι ποιησ. παντα τ. ε. τ. αγιου τα υφαντ. κ. τα XXXVI. 1: κ. τα αγ. τα καθηκ. 2. τον βεσελεηλ 3. το πρωι πρωι 4. και παραγενομενοι

5 ἔργον ὃ εἰργάζοντο αὐτοί, ⁵ καὶ εἶπε πρὸς Μωυσῆν ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς
 6 κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι. ⁶ καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἐκή-
 7 ρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ λέγων Ἄνθρωποι καὶ γυναῖκες ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς
 8 ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου· καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. ⁷ καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐ-
 9 τοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προσκατέλιπον. ⁸ καὶ ἐποίησε πᾶς
 σοφὸς ἐν τοῖς ἐργαζομένοις (39, 4.) τὰς στολὰς τῶν ἁγίων, αἳ εἰσιν Ἀαρὼν
 9 (2) τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁹ καὶ ἐποίησε τὴν ἐπωμίδα ἐκ
 χρυσοῦ καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλω-
 10 (3) σμένης. ¹⁰ καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσοῦ τρίχες, ὥστε συνυφᾶναι σὺν τῇ
 ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ καὶ τῇ βύσσῳ
 11 (4) τῇ κεκλωσμένῃ· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησαν αὐτὸ. ¹¹ ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ
 ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγμένα καθ' ἑαυτὸ.
 12 (5) ¹² ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσοῦ καὶ ὑακίνθου
 καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συν-
 13 (6) ἔταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹³ καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμα-
 ράγδου συμπεπορημένους καὶ περισεσιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ
 ἐκκεκολαμμένους ἐγκόλαμμα σφραγιδῶς ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ·
 14 (7) ¹⁴ καὶ ἐπέστηκεν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς ὠμούς τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου
 15 (8) τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁵ καὶ ἐποίησαν λογεῖον
 ἔργον ὑφαντὸν ποικιλίᾳ κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσοῦ καὶ ὑακίνθου
 16 (9) καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης· ¹⁶ τετρά-
 γωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον, σπιζαμῆς τὸ μῆκος καὶ σπιζαμῆς τὸ εὖρος
 17 (10) διπλοῦν. ¹⁷ καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον, στί-
 18 (11) χος λίθων· σάρδιον καὶ τοπάξιον καὶ σμάραγδος ὁ στίχος ὁ εἰς· ¹⁸ καὶ
 19 (12) ὁ στίχος ὁ δεύτερος ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἰασπις· ¹⁹ καὶ ὁ στίχος ὁ
 20 (13) τρίτος λιγύριον καὶ ἀγάτης καὶ ἀμέθυστος· ²⁰ καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος χρυ-
 σόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνυχιον, περικεκυκλωμένα χρυσίῳ καὶ συνδεδεμένα
 21 (14) χρυσίῳ. ²¹ καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα,
 ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα εἰς σφραγιδᾶς, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ
 22 (15) ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. ²² καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κρωσσοῦς
 23 (16) συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ· ²³ καὶ ἐποίησαν
 24 δύο ἀσπιδίσκας χρυσαῖς καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς. ²⁴ καὶ ἐπέστηκαν τοὺς δύο
 25 (17) δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπὶ ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου· ²⁵ καὶ ἐπέ-
 26 (18) ἔστηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσοῦ ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν
 τοῦ λογείου, (18) καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια, ²⁶ καὶ ἐπέστηκαν
 ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας· καὶ ἐπέστηκαν ἐπὶ τοὺς ὠμούς τῆς ἐπωμίδος ἐξεναν-
 27 (19) τίας κατὰ πρόσωπον. ²⁷ καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέ-
 28 (20) ἔστηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπὶ ἄκρου τοῦ λογείου καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπι-
 29 (21) στίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. ²⁸ καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ
 ἐπέστηκαν ἐπὶ ἀμφοτέρους τοὺς ὠμούς τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρός-
 29 (21) ὀπον κατὰ τὴν συμβολήν, ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. ²⁹ καὶ συν-
 ἔσφιγγε τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπὶ αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς
 ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα
 τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλάται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε

4. ο αυτοι ηργαζοντο 5. και ειπαν πρ. μ. λεγοντες ... παρα ριο κατα
 7. ικανα ην αυτοις ... προσκατελειπον 8. εποιησαν ... σοφος τη διανοια
 9. εποιησαν 10. και συν τη βυσσω 11. μερων αυτου ... συμπεπλεγμενον
 12. οπι αυτο κατα τ. α. ποιησιν 13. συνπεπορη. ... * οπι και εκκεκολαμμ.
 ... εκκολαμμα 15. εποιησεν το λογιον 16. λογιον ... μηκ. αυτου ... ευρ.
 αυτου διπλ. 20. συνδεδ. εν χρυσ. 21. δωδεκα κατα ονοματα αυτ. εγγ.
 σφραγιδες 22. λογιον κρωσσοους 24. λογιου 25. τους δυο δακτυλ. εξ αμφ.
 ... λογιου 26. προσωπ. αυτου 27. λογιου επι το 29. λογιον bis

κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁰ καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ⁽²²⁾ 30
 ὑφαντὸν ὄλον ὑακίνθινον· ³¹ τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ ⁽²³⁾ 31
 διυφασμένον συμπλεκτόν, ὡς ἔχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον. ³² καὶ ⁽²⁴⁾ 32
 ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡς ἐξανθούσης ῥόας ῥοίσκους,
 ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης.
³³ καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέστηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα ⁽²⁵⁾ 33
 τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ῥοίσκων· ³⁴ κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοίσκος ⁽²⁶⁾ 34
 ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε κύ-
 ριος τῷ Μωυσῆ. ³⁵ καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους ἔργον ὑφαντὸν Ἀαρῶν ⁽²⁷⁾ 35
 καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ³⁶ καὶ τὰς κιθάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ ⁽²⁸⁾ 36
 βύσσου, καὶ τὰ περισκέλη ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ³⁷ καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ⁽²⁹⁾ 37
 ἐκ βύσσου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου, ἔργον ποικιλ-
 τοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁸ καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ ⁽³⁰⁾ 38
 χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσοῦ καθαροῦ· ³⁹ καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ ⁽³¹⁾ 39
 γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγίδος Ἀγίασμα κυρίῳ· ⁴⁰ καὶ ἐπέστηκαν ἐπὶ ⁽³¹⁾ 40
 τὸ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συν-
 ἔταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

XXXVII.

(36, 8.) Καὶ ἐποίησαν τῇ σκηνῇ δέκα ἀυλαίας· ² ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πη- ⁽⁹⁾ 2
 χεων μῆκος τῆς ἀυλαίας τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις· καὶ τεσσάρων πη-
 χεων τὸ εὖρος τῆς ἀυλαίας τῆς μιᾶς. ³ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίν- ⁽³⁵⁾ 3
 θου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον
 ὑφαντὸν Χερουβίμ· ⁴ καὶ ἐπέστηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσήπτους ⁽³⁶⁾ 4
 κατακεχρυσωμένους ἐν χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις
 αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ⁵ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς ⁽³⁷⁾ 5
 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ
 βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ, ⁶ καὶ τοὺς στύλους αὐτῶν ⁽³⁸⁾ 6
 πέντε καὶ τοὺς κρίκους· καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν
 κατεchrύσωσαν χρυσίῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ. (38, 9.) ⁷ καὶ 7
 ἐποίησαν τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἰστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης
 ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· ⁸ καὶ οἱ στυλοὶ αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ⁽¹⁰⁾ 8
⁹ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ⁽¹¹⁾ 9
 νότον ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στυλοὶ αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν
 εἴκοσι. ¹⁰ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν ἀυλαῖαι πενήτηντα πη- ⁽¹²⁾ 10
 χεων αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹¹ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ⁽¹³⁾ 11
 ἀνατολὰς πενήτηντα πη- ⁽¹⁴⁾ 12
 χεων, ἰστία ¹² πεντεκαίδεκα πηχῶν τὸ κατὰ νότου· ⁽¹⁴⁾ 12
 καὶ οἱ στυλοὶ αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹³ καὶ ἐπὶ τοῦ νότου ⁽¹⁵⁾ 13
 τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς ἀυλαῖαι πεντεκαίδεκα
 πη- ⁽¹⁶⁾ 14
 χεων· στυλοὶ αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁴ πᾶσαι αἱ ἀυ- ⁽¹⁶⁾ 14
 λαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· ¹⁵ καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων ⁽¹⁷⁾ 15
 αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν πε-
 ριηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στυλοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ

31. συμπλεκτον ωιαν ... διαλυτον 34. επι το λωμα (sed locus est '')
 36. και περισκελη 39. τα γραμματα εντετυπωμενα XXXVII. 2. εικοσι
 πηχων ... το αυτο ησαν πασαι 3. χερουβειν 4. om εν 5. * om της θυρας
 ... εργ. υφαντου χερουβειν 6. και τους χερουβειν και τους στυλους αυτ. ...
 κρικ. αυτων ... και τας βασεις α. π. χαλκας 7. * τα προς νοτον (?) 8. in
 fine add χαλκαι Vv. 9. 10. 11. 12. rescripti. 9. '' om και το κλ. το πρ.
 νοτον εκ. εφ εκατον ... '' in fine add χαλκαι 10. '' om πηχεων ... '' και
 βασεις 12. '' πηχεων τα κατα 13. και οι στυλοι 14. πασ. αι πυλαι αι
 της αυλης εκ 15. om αυτων primum ... και παντες

16 ⁽¹⁸⁾ στῦλοι τῆς αὐλῆς. ¹⁶ καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποι-
 κιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλω-
 σμένης, εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων,
 17 ⁽¹⁹⁾ ἐξισούμενον τοῖς ἰστίοις τῆς αὐλῆς· ¹⁷ καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ
 αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ
 18 ⁽²⁰⁾ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. ¹⁸ καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς
 19 ⁽²¹⁾ αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. ¹⁹ καὶ αὕτη ἡ
 σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῆ, τὴν λειτουργίαν
 20 ⁽²²⁾ εἶναι τῶν Δευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ²⁰ καὶ Βεσε-
 λεὴλ ὁ τοῦ Οὐρείου ἐκ φυλῆς Ἰουδα ἐποίησε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ,
 21 ⁽²³⁾ ²¹ καὶ Ἐλιάβ ὁ τοῦ Ἀχισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἤρχιτεκτόνησε τὰ ὑφαντὰ
 καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ ποικιλτικὰ, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

XXXVIII.

2 ⁽²⁾ (37, 4.) Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτόν, ² καὶ κατεχρύσωσεν αὐτήν
 3 ⁽³⁾ χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. ³ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυ-
 λίους χρυσοῦς, δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον,
 4 5 ^(5 6) ⁴ εὐρεῖς τοῖς διωστήρσιν ὥστε αἶρειν αὐτήν ἐν αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐποίησε τὸ ἰλα-
 6 ⁽⁷⁾ στήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, ⁶ καὶ τοὺς δύο Χερου-
 7 ⁽⁸⁾ βίμ χρυσοῦς· ⁷ Χερούβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἰλαστηρίου τὸ ἐν καὶ Χερούβ
 8 ⁽⁹⁾ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἰλαστηρίου τὸ δεύτερον, ⁸ σκιάζοντα ταῖς πτέρυξιν
 9 ⁽¹⁰⁾ αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἰλαστήριον. ⁹ καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ⁽¹¹⁾
 10 ⁽¹³⁾ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, ¹⁰ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ
 τοῦ κλίτους τοῦ ἐνδὸς καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, ⁽¹⁴⁾ εὐρεῖς ὥστε
 11 ⁽¹⁵⁾ αἶρειν τοῖς διωστήρσιν ἐν αὐτοῖς. ¹¹ καὶ τοὺς διωστήρας τῆς κιβωτοῦ καὶ
 12 ⁽¹⁶⁾ τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. ¹² καὶ ἐποίησε
 τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τε τρυβλία καὶ τὰς ὑψοκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ
 13 ⁽¹⁷⁾ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾶ. ¹³ καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν
 14 ἢ φωτίζει χρυσῆν, ¹⁴ στερεὰν τὸν καυλόν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων
 15 ⁽¹⁸⁾ τῶν μερῶν αὐτῆς· ¹⁵ ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες, τρεῖς
 16 ^(19—22) ἐκ τούτου καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· ¹⁶ καὶ τὰ λαμ-
 πᾶδια αὐτῶν ἅ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἄκρων, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἐνθέμια ἐξ
 αὐτῶν, ἓνα ὡσιν οἱ λύχνοι ἐπὶ αὐτῶν· καὶ τὸ ἐνθέμιον τὸ ἐβδομον τὸ ἐπὶ
 17 ⁽²³⁾ ἄκρου τοῦ λαμπαδίου ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν· ¹⁷ καὶ
 ἐπτὰ λύχνους ἐπὶ αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς
 18 ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς. (36, 34—36.) ¹⁸ οὗτος περιηργύρωσε τοὺς
 στύλους, καὶ ἐχώνευσε τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐχρύσωσε τοὺς
 μοχλοὺς χρυσίῳ, καὶ κατεχρύσωσε τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ,

16. κατακαλυμμα pro καταπετασμα 17. in fine add και αυτοι πε-
 ριηργυρωμεναι (sic) αργυριω 18. om και αυτοι περιηργ. αργ. 20. του Ουρι
 21. και ραφιδευτα και ποικιλτα XXXVIII. 4. in fine add δυο πηχεων
 και ημισυς το μηκος αυτης και πηχεως και ημισυς το πλατος αυτης και
 πηχεως και ημισυς το υψος αυτης 3. και εποιησεν αυτη κυματιον χρυσου
 κυκλω· κ. εχωνευσ. ... χρυσ. επι τα τεσσερα μερη αυτης, δυο επ. 4. ευρος
 5. ανωθεν 6. και εποιησεν δυο χερουβειν 7. και χερ. ab initio ... το
 δευτερον του ιλαστηριου 8. αυτων κατα προσωπον αυτων επι 10. δακτυλ.
 χρυσοις, δυο δακτυλιους επι το κλιτος το εν και δυο δακτυλιους επι το
 κλιτος το δευτερον 11. χρυσιω καθαρω 12. om τε ... σπονδια ... σπει-
 σεις 14. χρυσην στερεαν· τον ita dist. 16. ακρων αυτων ... om εξ post
 ενθεμια ... εξ pro επ ... εβδομον του επ ακρ. 17. λυχν. αυτη επ αυτης
 ... επαρυστρ. αυτης 18. εχωνευσ. τοις στυλοις

καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. ¹⁹ οὗτος ἐποίησε καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκη- 19
νῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατα-
κάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς. ²⁰ οὗτος ἐχώνευσε τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς 20
σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύ-
λην τῆς αὐλῆς· καὶ ἀγκύλας ἐποίησε τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς ἐπὶ τῶν στύλων·
οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς. (38, 20.) ²¹ οὗτος ἐποίησε τοὺς πασσάλους τῆς 21
σκηνῆς καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. ²² οὗτος ἐποίησε τὸ θυσια- (1) 22
στήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς
καταστασιάσασι μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς. ²³ οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ (3) 23
σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ τὴν βάσιν καὶ τὰς φιάλας
καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς. ²⁴ οὗτος ἐποίησε θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον (4) 24
δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρείου ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσου αὐτοῦ· (5·6) καὶ
ἐπέστηξεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος
τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, (7) εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὸ
θυσιαστήριον. (37, 29.) ²⁵ οὗτος ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον 25
καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. (38, 8.) ²⁶ οὗτος 26
ἐποίησε τὸν λουτήρα τὸν χαλκοῦν καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατό-
πτρων τῶν νηστευσασῶν, αἱ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ-
τυρίου, ἐν ἧ ἡμέρᾳ ἐπηξεν αὐτήν· (40, 30. 31.) ²⁷ καὶ ἐποίησε τὸν λου- 27
τήρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας
αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, (32) εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυ-
ρίου· ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ
αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

XXXIX.

(38, 24.) Πᾶν τὸ χρυσίον ὃ κατεργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν
ἐργασίαν τῶν ἁγίων ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τά-
λαντα καὶ ἑπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ² καὶ ἀρ- (25) 2
γυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκευασμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τά-
λαντα καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι· (26) δραχμὴ μία τῇ
κεφαλῇ τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ³ πᾶς ὁ παραπορευό- 3
μενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἐξήκοντα μυριάδας
καὶ τριςχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πενήκοντα. ⁴ καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα (27) 4
τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς καὶ εἰς τὰς
κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ⁵ ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, 5
τάλαντον τῇ κεφαλίδι. ⁶ καὶ τοὺς χίλιους ἑπτακοσίους ἑβδομηκονταπέντε (28) 6
σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις, καὶ κατεχύρωσε τὰς κεφα-
λίδας αὐτῶν καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. ⁷ καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος (29) 7
ἑβδομήκοντα τάλαντα καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. ⁸ καὶ ἐποίησαν ἐξ (30) 8
αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ⁹ καὶ τὰς βάσεις τῆς 9

19. ουτ. εποιησ. τους στυλους προ ουτ. επ. και τ. κρικους ... ανωθεν το
κατακαλ. 20. ** τας αργυρ. τοις στυλοις και (* οπι της σκηνης prius) ...
και τη πυλη της αυλ. κ. αγκ. εποιησαν αργ. επι των ... περιηγ. αυτους
22. οπι το secund. ... πυριων ... α ην τοις 23. και την βασ. αυτου και
το πυρειον αυτ. ... τας κεαγρας (cf. 27, 3.) χαλκας 24. τω θυσιαστηρ. πε-
ριθεμα ... εις αυτο εως του ημισυς ... το θυσιαστηρ. εν αυτοις 25. του
χρισματος προ της χρισ. 31. τας χειρ. και τ. ποδ. αυτων XXXIX. 1. εγεν.
εκ χρυσ. ... επτακοσιοι και τριακοντα σικλοι 2. χιλ. και επτ. και εβδομ.
... κεφ. και το ημ. 3. κ. τριςχιλιους και πεντακοσιους και π. 4. οπι εκα-
τον secund. 5. ταλαντον εν τη 6. χιλ. και επτ. και εβδομ. σ. εποιησαν
ε. τ. α. των στυλων 7. τετρακοσια εβδομηκοντα ... διςχιλιοι και τετρακο-
σιοι σικλ.

αύλης κύκλω, ⁽³¹⁾ και τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, και τοὺς πασσάλους
 10 τῆς σκηνης, και τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλω, ¹⁰ και τὸ παράθεμα τὸ
 χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου, και πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, και πάντα
 11 τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνης τοῦ μαρτυρίου. (39, 32.) ¹¹ και ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
 12 Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν. ¹² τὸ δὲ λοιπὸν
 χρυσοῦν τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἐναντι
 13 ⁽¹⁾ κυρίου. ¹³ και τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον και πορφύραν και τὸ κόκκινον
 ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρών, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ.
 14 ⁽³³⁾ ¹⁴ και ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν, και τὴν σκηνὴν και τὰ σκεύη
 15 ⁽³⁵⁾ αὐτῆς, τὰς βάσεις και τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς και τοὺς στύλους, ¹⁵ και τὴν
 κιβωτὸν τῆς διαθήκης και τοὺς διωστῆρας αὐτῆς, ⁽³⁸⁾ και τὸ θυσιαστήριον και
 16 πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ¹⁶ και τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως και τὸ θυμίαμα τῆς
 17 συνθέσεως, ⁽³⁷⁾ και τὴν λυχνίαν τὴν καθάραν ¹⁷ και τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύ-
 14 ⁽³⁶⁾ χνους τῆς καύσεως και τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, ¹⁸ και τὴν τράπεζαν τῆς
 προθέσεως και πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς και τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους,
 19 ⁽⁴¹⁾ ¹⁹ και τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου αἱ εἰσὶν Ἀαρών, και τὰς στολὰς τῶν υἱῶν
 20 ⁽⁴⁰⁾ αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατεῖαν, ²⁰ και τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς και τοὺς στύλους, και
 21 τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνης και τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, ²¹ και πάντα
 τὰ σκεύη τῆς σκηνης και πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς, ⁽³⁴⁾ και τὰς διφθέρας
 δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα και τὰ καλύμματα ὑάκινθινα και τῶν λοι-
 πῶν τὰ ἐπικαλύμματα, ⁽⁴⁰⁾ και τοὺς πασσάλους και πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ
 22 ⁽⁴²⁾ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνης τοῦ μαρτυρίου. ²² ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ,
 23 ⁽⁴³⁾ οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν. ²³ και εἶδε Μωυσῆς
 πάντα τὰ ἔργα, και ἦσαν πεποιηχότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ
 Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν αὐτὰ· και εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωυσῆς.

XL.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνός
 3 τοῦ πρώτου νομηνία στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ³ και θήσεις τὴν
 4 κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, και σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι. ⁴ και
 εἰσίοσεις τὴν τράπεζαν, και προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς· και εἰσίοσεις τὴν
 5 λυχνίαν, και ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς. ⁵ και θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ
 χρυσοῦν εἰς τὸ θυμιαν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ· και ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπε-
 6 τάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνης τοῦ μαρτυρίου. ⁶ και τὸ θυσιαστήριον
 τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνης τοῦ μαρτυρίου. ⁽⁸⁾ και
 7 ⁽⁹⁾ περιθήσεις τὴν σκηνὴν, και πάντα τὰ αὐτῆς ἀγιάσεις κύκλω. ⁷ και λήψῃ
 τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, και χρίσεις τὴν σκηνὴν και πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, και
 8 ⁽¹⁰⁾ ἀγιάσεις αὐτὴν και πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, και ἔσται ἁγία. ⁸ και χρίσεις
 9 τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων και πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ⁹ και ἀγιάσεις
 10 ⁽¹²⁾ τὸ θυσιαστήριον, και ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. ¹⁰ και προς-
 11 ⁽¹³⁾ ἄξεις Ἀαρών και τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνης τοῦ μαρτυρίου,
 11 ⁽¹³⁾ και λούσεις αὐτοὺς ὕδατι. ¹¹ και ἐνδύσεις Ἀαρών τὰς στολὰς τὰς ἁγίας,

9. σκηνης pro αυλης ab initio 10. χαλκ. κυκλω του θυσ. 13. κοκκιν. και βυσσον εποιησ. 14. om τας βασεις ... μοχλους sine αυτης ... στυλους και τας βασεις αυτης 18. 19. 20. inde a προθεσεως usque τα ιστια rescrip-ta s. 18. ** π. αυτης τα σκευη κ. τ. αρτ. της προθεσεως 20. στυλους και τας βασεις αυτης και το 21. om παντα secund. ... ηρυθροδανωμενα κ. τ. κατακαλυμματα δερματα υακινθινα ... τα εις εργα 22. παρασκευην 23. ιδεν XL. 2. om μια 5. ενωπιον της κιβωτ. του μαρτυριου· και θη-σεις το καλ. του καταπ. 6. παρα την θυραν ... την αυλην κυκλω pro την σκηνην ommissis reliquis 7. λημψη ... ελαιον της χρισεως 8. παντ. αυτου τα σκευη

καὶ χρίσεις αὐτὸν καὶ ἀγιάσεις αὐτόν, καὶ ἱερατεύσει μοι· ¹² καὶ τοὺς ⁽¹⁴⁾ 12
 υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, ¹³ καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς ⁽¹⁵⁾ 13
 ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι· καὶ ἔσται ὥστε
 εἶναι αὐτοῖς χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ⁽¹⁶⁾ 14
 ἐποίησε Μωυσῆς πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε. ¹⁵ καὶ ⁽¹⁷⁾ 15
 ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ
 Αἰγύπτου νομηθῆναι, ἐστάθη ἡ σκηνή· ¹⁶ καὶ ἔστησε Μωυσῆς τὴν σκηνήν, ⁽¹⁸⁾ 16
 καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλοὺς καὶ ἔστησε τοὺς
 στύλους· ¹⁷ καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κα- ⁽¹⁹⁾ 17
 τακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτήν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ·
¹⁸ καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ὑπέθηκε τοὺς ⁽²⁰⁾ 18
 διωστήρας ὑπὸ τὴν κιβωτόν, ¹⁹ καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτόν εἰς τὴν σκηνήν ⁽²¹⁾ 19
 καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβω-
 τὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ²⁰ καὶ ἐπέθηκε ⁽²²⁾ 20
 τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνήν τοῦ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ κα-
 ταπετάσματος τῆς σκηνῆς, ²¹ καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προ- ⁽²³⁾ 21
 θέσεως ἐναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ²² καὶ ἔθηκε ⁽²⁴⁾ 22
 τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνήν τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς
 νότον, ²³ καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἐναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέ- ⁽²⁵⁾ 23
 ταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ²⁴ καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ ⁽²⁶⁾ 24
 σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, ²⁵ καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' ⁽²⁷⁾ 25
 αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθὰπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ²⁶ καὶ ⁽²⁹⁾ 26
 τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς, ²⁷ καὶ ⁽³³⁾ 27
 ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ συνετέλεσε
 Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα. ²⁸ καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν τοῦ μαρ- ⁽³⁴⁾ 28
 τυρίου, καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή· ²⁹ καὶ οὐκ ἠδυνάσθη Μωυ- ⁽³⁵⁾ 29
 σῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνήν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτήν ἡ νε-
 φέλη, καὶ δόξης κυρίου ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή· ³⁰ ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νε- ⁽³⁶⁾ 30
 φέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεξεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν·
³¹ εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεξεύγνυσαν ἕως ἡμέρας ἧς ἀνέβη ἡ ⁽³⁷⁾ 31
 νεφέλη· ³² νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ' αὐτῆς ⁽³⁸⁾ 32
 νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

Γέλος τῆς ἐξόδου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

I.

Καὶ ἀνεκάλεσε Μωυσῆν καὶ ἐλάλησε κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ
 μαρτυρίου λέγων ² Δάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρω- ²

14. ὅσα συνεταξεν κυριος 15. ὁμοίως τῷ ἀπὸ δευτέρου 16. κεφαλίδ. αυ-
 τῆς ... στύλους αὐτῆς 18. ἐνεβάλεν εἰς αὐτήν καὶ ἐπέθηκεν τοὺς διωστήρ.
 19. * ἔθηκεν 20. καὶ ἔθηκεν ... μαρτυρίου ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τοῦ
 μαρτυρίου πρὸς βορρ. 21. ἐναντίον 23. ἐναντίον 25. ὃν τρόπον ἢ καθὰ-
 περ 26. ** τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου 27. ** ὁμοίως καὶ ἔθηκεν usque θυσια-
 στηρίου 29. ἠδυνήθη ... ἐπλήσθη 31. ἕως τῆς ἡμέρας ... * ἐπὶ αὐτήν

Subscriptio: ἐξοδος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου

Inscriptio: λευιτικόν
 SEPTUAGINTA I.

I. 1. μωσῆν
 8

3 πος ἐξ ὑμῶν ἐὰν προσγάγη δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν
 βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. ³ ἐὰν ὀλοκαύτωμα τὸ
 δῶρον αὐτοῦ ἐκ τῶν βοῶν, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει· πρὸς τὴν θύραν τῆς σκη-
 4 νῆς τοῦ μαρτυρίου προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον κυρίου, ⁴ καὶ ἐπιθήσει τὴν
 χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος, δεκτὸν αὐτῷ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐ-
 5 τοῦ. ⁵ καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἐναντι κυρίου· καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰα-
 ρῶν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ
 6 τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁶ καὶ ἐκδείραντες τὸ ὀλοκαύ-
 7 τωμα μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη· ⁷ καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰα-
 ρῶν οἱ ἱερεῖς
 8 πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ· ⁸ καὶ ἐπιστοι-
 βάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰα-
 ρῶν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ
 9 στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ⁹ τὰ δὲ
 ἐγκοιλία καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα
 10 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμῆ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁰ ἐὰν δὲ
 ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τε τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν
 εἰρίφων εἰς ὀλοκαυτώματα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό, καὶ ἐπιθήσει τὴν
 11 χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσια-
 στηρίου πρὸς βορρᾶν ἐναντι κυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰα-
 ρῶν οἱ ἱερεῖς
 12 τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· ¹² καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη,
 καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στέαρ· καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ
 13 ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ¹³ καὶ τὰ ἐγκοιλία καὶ τοὺς
 πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ
 14 τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμῆ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁴ ἐὰν δὲ ἀπὸ
 τῶν πετεινῶν κάρπωμα προσφέρει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ
 15 τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ· ¹⁵ καὶ προσοίσει αὐτὸ
 ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν· καὶ ἐπιθήσει ὁ
 ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βᾶσιν τοῦ θυ-
 16 σιαστηρίου· ¹⁶ καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ
 17 παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ· ¹⁷ καὶ ἐκ-
 κλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύγων καὶ οὐ διελεῖ· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ
 τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς· κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμῆ
 εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

II.

Ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶ-
 ρον αὐτοῦ· καὶ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· θυσία
 2 ἐστὶ. ² καὶ οἶσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰα-
 ρῶν τοὺς ἱερεῖς· καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐ-
 τῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ καὶ πάντα τὸν λί-
 βανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
 3 ριον· θυσία ὁσμῆ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ³ καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἰα-
 ρῶν
 4 καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. ⁴ ἐὰν δὲ
 προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου δῶρον κυρίῳ ἐκ σεμιδάλεως,
 ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν

2. εαν προσφερη ... κτηνων· απο 3. εναντι 6. δειραντες 7. στοι-
 βασουσιν 8. * οπι οι ιερεις ... επι τα διχοτ. ... στεαρ και τα ξυλα επι
 9. επιθησει ο ιερευς 10. εις ολοκαυτωμα 12. αυτο οι ιερεις ε. τ. ξυλα επι
 13. κυριω sine τω 14. προσφερτης δωρον τω κυριω (... * προσοιση) 15. οπι
 αυτο ... επι pro προς 16. κατα ανατολας 17. καρπωμα εστιν· θυσια ita
 disting. II. 4. προσφερτης (... εκ λιβανου) ... κυριω· εκ sic disting. 5.
 αζυμ. εσται 7. οπι σεμιδαλις 8. ποιη 13. διαπαουσ. αλα ... απο pro επι
 14. προσφερη ... πρωτογεννηματων bis ... απαλον νεα ... προσοισει III.
 1. θυσιαν ... βοων αυτου πρ. 2. οπι εναντιον κυριου

ἐλαίῳ. ⁵ ἔάν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν 5
ἐλαίῳ ἄζυμά ἐστι· ⁶ καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχειεῖς ἐπ' αὐτὰ 6
ἔλαιον· θυσία ἐστὶ κυρίῳ. ⁷ ἔάν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν σου, σεμί- 7
δαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται. ⁸ καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τού- 8
των τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσια-
στήριον ⁹ ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει 9
ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ὁσμῆ εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁰ τὸ δὲ κατα- 10
λειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ
τῶν καρπωμάτων κυρίῳ. ¹¹ πᾶσαν θυσίαν ἣν ἂν προσφέρητε κυρίῳ οὐ ποιή- 11
σετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην καὶ πᾶν μέλι, οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ καρ-
πῶσαι κυρίῳ. ¹² δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ κυρίῳ· ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστή- 12
ριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ¹³ καὶ πᾶν δῶρον θυσίας 13
^{Mc. 9, 49.} ὑμῶν ἀλλ' ἀλισθήσεται· οὐ διαπαύσατε ἄλλας διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμά-
των ὑμῶν· ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν προσοίσετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἄλλας.
¹⁴ ἔάν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, νέα πεφυραμένα χίδρα 14
ἐρικτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων· ¹⁵ καὶ 15
ἐπιχειεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον· θυσία ἐστὶ. ¹⁶ καὶ 16
ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ καὶ πάντα
τὸν λίβανον αὐτῆς· κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

III.

¹ Ἐάν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἔάν μὲν ἐκ τῶν βοῶν
αὐτὸ προσαγάγῃ, ἔάν τε ἄρσεν ἔάν τε θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἔναντι
κυρίου· ² καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάξει 2
αὐτὸ ἔναντιον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσ-
χεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτω-
μάτων κύκλῳ. ³ καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, 3
τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας,
⁴ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ 4
τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ· ⁵ καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ 5
οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ξύλα
τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· κάρπωμα ὁσμῆ εὐωδίας κυρίῳ. ⁶ ἔάν 6
δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσία σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἢ
θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ⁷ ἔάν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προς- 7
άξει αὐτὸ ἔναντι κυρίου· ⁸ καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου 8
αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσ-
χεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ⁹ καὶ 9
προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ κυρίῳ, τὸ στέαρ καὶ
τὴν ὀσφύν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό· καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατα-
καλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, ¹⁰ καὶ ἀμφοτέρους 10
τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών ¹¹ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσια- 11
στήριον· ὁσμῆ εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. ¹² ἔάν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον 12
αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἔναντι κυρίου· ¹³ καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφα- 13
λὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
ριον κύκλῳ. ¹⁴ καὶ ἀνοίσει ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακα- 14
λύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, ¹⁵ καὶ ἀμφοτέρους 15

5. τ. ολοκ. τα επι 6. θυσίαν ... * προσοίσεις 9. καρπ. τῷ θεῷ· το
... οπι και παν το στ. το κατ. τ. κοιλίαν ... και το στεαρ της κοιλίας
11. οσμην 13. σφαξουσ. αυτον 14. επ αυτου ... το καλυπτον ... * οπι
και παν usque κοιλίας

τοὺς νεφροὺς καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν
 16 λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ· ¹⁶ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ
 θυσιαστήριον· κάρπωμα ὁσμῆ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. πᾶν τὸ στέαρ τῷ κυρίῳ·
 17 ¹⁷ νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν· πᾶν
 στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

IV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 λέγων Ψυχὴ ἐὰν ἀμάρτη ἔναντι κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμά-
 3 των κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἐν τι ἀπ' αὐτῶν· ³ ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιε-
 ρεὺς ὁ κεχρισμένος ἀμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἀμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς
 ἀμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἀμαρ-
 4 τίας. ⁴ καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου
 ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι
 5 κυρίου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου. ⁵ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς
 ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ εἰσίοσει αὐτὸ
 6 εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· ⁶ καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα,
 καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπτάκις ἔναντι κυρίου κατὰ τὸ καταπέτασμα
 7 τὸ ἅγιον· ⁷ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα
 τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἐναντίον κυρίου, ὃ ἐστὶν
 ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν
 8 βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, ὃ ἐστὶ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκη-
 9 νῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἀμαρτίας, περιε-
 λεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ
 9 ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, ⁹ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, ὃ
 ἐστὶν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
 10 περιελεῖ αὐτό, ¹⁰ ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας
 11 τοῦ σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως. ¹¹ καὶ
 τὸ δέριμα τοῦ μόσχου καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς
 12 ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ, ¹² καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον
 ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν οὐ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιάν, καὶ κατα-
 13 κάψουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί· ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται.
 14 ¹³ ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ
 ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου
 14 ἢ οὐ ποιηθήσεται καὶ πλημμελήσωσι, ¹⁴ καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία ἣν
 ἤμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς
 15 ἀμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ καὶ
 ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 16 τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. ¹⁶ καὶ εἰς-
 οἰσει ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ-
 17 τυρίου· ¹⁷ καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ
 18 ρανεῖ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου· ¹⁸ καὶ
 ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυ-
 19 μιμάτων τῆς συνθέσεως, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον κυρίου, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ
 μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν
 20 καρπώσεων τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁹ καὶ τὸ πᾶν στέαρ
 20 περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ²⁰ καὶ ποιήσει τὸν μόσχον

15. om παν 16. 17. κυριω νομιμον sine distinct. IV. 2. om παντων
 ... ποιησει 3. του λαον ... add αυτου in fine 5. οισει α. επι την 7. εναντι
 8. και το παν ab initio 9. το επι pro ο εστιν επι 10. αφελεται ... omi
 αυτο (... διανοισει pro και ανοισει) 13. παντων pro πασων ... πλημμε-
 λησουσιν 17. ενωπιον 18. των προς την θυραν

ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἀμαρτίας, οὕτω ποιηθήσεται· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία. ²¹ καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· ἀμαρτία συναγωγῆς ἐστίν. ²² εἴαν δὲ ὁ ἄρχων ἀμάρτη καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἢ οὐ ποιηθήσεται ἀκουσίως, καὶ ἀμάρτη καὶ πλημμελήσῃ, ²³ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἀμαρτία ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον. ²⁴ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου· ἀμαρτία ἐστίν. ²⁵ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἀμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἔκχεεῖ παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων. ²⁶ καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὡς περὶ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ²⁷ εἴαν δὲ ψυχὴ μία ἀμάρτη ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου ἢ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ, ²⁸ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἀμαρτία ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει χίμαιραν ἕξ αἰγῶν· θήλειαν ἄμωμον οἴσει περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε. ²⁹ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἀμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁰ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἔκχεεῖ παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ³¹ καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ³² εἴαν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἀμαρτίας, θήλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ³³ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἀμαρτίας, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁴ καὶ λαβῶν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἀμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἔκχεεῖ παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως. ³⁵ καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

V.

Ἐάν δὲ ψυχὴ ἀμάρτη καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὀρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἐώρακεν ἢ σύνοιδεν, εἴαν μὴ ἀπαγγεῖλῃ, λήψεται τὴν ἀμαρτίαν. ² ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἣτις εἴαν ἄψῃται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου ἢ θηριάλωτου ἀκαθάρτου ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων· ³ ἢ ἄψῃται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ ἧς ἂν ἀψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μετὰ τοῦτο δὲ γινῶ, καὶ πλημμελήσῃ· ⁴ ἢ ψυχὴ ἢ ἄνομος ἢ διαστέλλουσα τοῖς χεῖλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα εἴαν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μετ' ὄρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὗτος γινῶ, καὶ ἀμάρτη ἐν τι τούτων· ⁵ καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἀμαρτίαν περὶ ὧν ἠμάρτηκε κατ' αὐτῆς, 5

20. οὕτως 21. οπι ολον 22. θεου αυτων 23. ημαρτησεν ... χαιμαρρον 24. χαιμαρρου ... τοπω ω 27. παντων προ πασων 28. χαιμερραν 29. χαιμεραν ... εν τοπω ω 30. λημψεται 32. εις αμαρτιαν 34. ολοκαυτωσεως προ ολοκαρπωσεως V. 1. ει εωρ. ει συνοιδ. ... λημψεται 2. οπι εκεινη 2. ante βδελυγμ. add η των 4. μετ ορκου 5. και εξαγορευση

6^ο καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε κυρίῳ, περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἀμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία. ⁷ ἔὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσούς ⁸ περιστερῶν κυρίῳ, ἓνα περὶ ἀμαρτίας καὶ ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα, ⁹ καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας πρότερον· καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου καὶ οὐ διελεῖ, ⁹ καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμαρτία γὰρ ἐστὶ. ¹⁰ καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὀλοκάρπωμα ὡς καθήκει· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹¹ ἔὰν δὲ μὴ εὐρίσκη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἤμαρτε τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως περὶ ἀμαρτίας· οὐκ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτῷ λίβανον, ὅτι περὶ ἀμαρτίας ἐστὶ. ¹² καὶ οἴσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράξα τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων κυρίῳ· ἀμαρτία ἐστὶ. ¹³ καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτεν ἀφ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ· τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς θυσία ¹⁴ ¹⁵ τῆς σεμιδάλεως. ¹⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁵ Ψυχὴ ἢ ἂν λάβῃ αὐτὸν λήθῃ καὶ ἀμάρτη ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἀγίων κυρίου, καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου ¹⁶ σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἀγίων, περὶ οὗ ἐπλημμέλησε· ¹⁶ καὶ ὁ ἤμαρτεν ἀπὸ τῶν ἀγίων ἀποτίσει αὐτό, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁷ καὶ ἡ ψυχὴ ἢ ἂν ἀμάρτη καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμέλησεν καὶ λάβῃ τὴν ἀμαρτίαν, ¹⁸ καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμελείαν πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ ἧς ἠγνόησε καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ· ¹⁹ ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελεῖα ἐναντι κυρίου.

VI.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 3 Ψυχὴ ἢ ἂν ἀμάρτη καὶ παριδῶν παρὶδῇ τὰς ἐντολάς κυρίου, καὶ ψεύσεται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ ἢ περὶ κοινωνίας ἢ περὶ ἀρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον, 3 ἢ εὗρεν ἀπώλειαν καὶ ψεύσεται περὶ αὐτῆς, καὶ ὁμόση ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἔὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος ὥστε ἀμαρτεῖν ἐν τούτοις· 4 καὶ ἔσται ἡνίκα ἔὰν ἀμάρτη καὶ πλημμέλησῃ, καὶ ἀποδῶ τὸ ἄρπαγμα ὃ ἤρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην ἣτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν ἣν εὗρεν, 5 ἀπὸ παντὸς πράγματος οὐ ὧμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό· τίνος ἐστίν, αὐτῷ ἀποδώσει ἢ ἡμέρα ἐλεγγῆ. 6 καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τῶν προβάτων ἄμωμον τιμῆς εἰς ὃ ἐπλημμέλησε· 7 καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν

6. χειμεραν 7. ισχυι ... εἰς προβατον ... νεοσσους 8. περι αμαρτίας 9. αμαρτίας γαρ 10. ποιησεις ... περι αμαρτίας 11. αυτου η χειρ ... νεοσσους ... σεμιδαλιν ... επ αυτο λιβανον 12. απ αυτης ο ιερευς 13. ψυχη εαν λαβῃ ... του σικλου των αγιων 14. και ημαρτεν omisso ὃ ... αποτισαι 17. και ψυχη εαν α. κ. ποιηση 19. πλημμελησιν προ πλημμελεια VI. 2. ψυχη εαν 4. ηρπασεν, το αδ. 5. * το πεμπτον 6. οισει κυριω

ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. ⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁸
⁹ Ἐντειλαὶ τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὗτος ὁ νόμος τῆς ὀλοκαυ- ⁹
 τώσεως· αὐτὴ ἡ ὀλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου
 ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωί, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ’
 αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. ¹⁰ καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκε- ¹⁰
 λῆς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν ἣν
 ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὀλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ παρα-
 στήσει αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου. ¹¹ καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ¹¹
 ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην, καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς
 εἰς τόπον καθαρόν. ¹² καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ, καὶ ¹²
 οὐ σβεσθήσεται· καὶ καύσει ἐπ’ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τὸ πρωί πρωί, καὶ στοι-
 βάσει ἐπ’ αὐτοῦ τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ’ αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σω-
 τηρίου. ¹³ καὶ πῦρ διὰ παντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται. ¹³
¹⁴ οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐναντι κυρίου ¹⁴
 ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁵ καὶ ἀφελεῖ ἀπ’ αὐτοῦ τῆ ὄρακι ἀπὸ τῆς σεμι- ¹⁵
 δάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ
 ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα ὁσμὴν εὐω-
 δίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. ¹⁶ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ’ αὐτῆς ἔδεται ¹⁶
 Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκη-
 νῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. ¹⁷ οὐ πεφθῆσεται ἐζυμωμένη· μερίδα αὐτὴν ¹⁷
 ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· ἁγία ἁγίων ἐστίν, ὡς περὶ τὸ τῆς
 ἁμαρτίας καὶ ὡς περὶ τὸ τῆς πλημμελείας. ¹⁸ πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται ¹⁸
 αὐτήν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου·
 πᾶς ὃς ἐὰν ἄψῃται αὐτῶν ἁγιασθήσεται. ¹⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ¹⁹
 λέγων ²⁰ Τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὃ προσοίσει κυρίῳ ἐν ²⁰
 τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἂν χρίσῃ αὐτόν, τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διὰ
 παντός, τὸ ἡμισυ αὐτῆς τὸ πρωί καὶ τὸ ἡμισυ αὐτῆς τὸ δειλινόν. ²¹ ἐπὶ τηγά- ²¹
 νου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἴσει αὐτήν ἐλικτά, θυσίαν ἐκ κλα-
 σμάτων, θυσίαν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ²² ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ’ αὐτοῦ ²²
 ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτήν· νόμος αἰώνιος, ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται. ²³ καὶ ²³
 πᾶσα θυσία ἱερέως ὀλοκαυτος ἔσται καὶ οὐ βρωθήσεται. ²⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος ²⁴
 πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁵ Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὗτος ²⁵
 ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας· ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα σφάζουσι τὰ περὶ
 τῆς ἁμαρτίας ἐναντι κυρίου· ἁγία ἁγίων ἐστίν. ²⁶ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτήν ²⁶
 ἔδεται αὐτήν· ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
²⁷ πᾶς ὁ ἀπτώμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς ἁγιασθήσεται· καὶ ὡς ἐὰν ἐπιβραντισθῇ ²⁷
 ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃς ἐὰν βραντισθῇ ἐπ’ αὐτό, πλυθήσεται
 ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ²⁸ καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὐ ἐὰν ἐψηθῇ ἐν αὐτῷ συντριβήσεται· ²⁸
 ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἐψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ καὶ ἐκκλύσει ὕδατι. ²⁹ πᾶς ἄρ- ²⁹
 σην ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά, ἁγία ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ· ³⁰ καὶ πάντα τὰ ³⁰
 περὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν ἐὰν εἰσνεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν
 τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθή-
 σεται. (7, 1) ³¹ καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κυρίου τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας· ἁγία ³¹
 ἁγίων ἐστίν. ³² ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα σφάζουσι τὸν κριδὸν ⁽²⁾ ³²
 τῆς πλημμελείας ἐναντι κυρίου, καὶ τὸ αἷμα προσχεεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυ-
 σιαστηρίου κύκλῳ· ³³ καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ’ αὐτοῦ, καὶ ⁽³⁾ ³³

7. ἐπλημμέλησεν αὐτῷ 8. ἐντειλαὶ ἀαρῶν 10. οἱ περὶ ... καταναλω-
 σει 12. καυθῆσ. ἐπ αὐτοῦ ... καυσ. ὁ ἱερ. ἐπ αὐτῷ ... οἱ περὶ πρωί alterum
 15. οἱ περὶ παντὶ ... ὁσμῆ 17. οἱ περὶ ἐστίν 18. πᾶς ὁς ἀν VV. 19. 20. 21. 22. 23.
 praetermissi sunt 25. λαλήσον ἀαρῶν ... ἐν τοπῷ ω ... σφάζουσιν τὰς
 ἁμαρτίας 27. ἐπιβραντισθῇ 28. οἱ περὶ ἐν αὐτῷ ... ἐψηθῆ his 29. ἐστίν κυρίου
 30. ὧν ἀν ... ἐξιλάσ. ἐν τοπῷ ἁγ.

τὴν ὀσφύν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτει τὰ ἐνδοσθία καὶ πᾶν τὸ στέαρ
 31 ⁽⁴⁾ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, ³⁴ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐ-
 τῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
 35 ⁽⁵⁾ περιελεῖ αὐτά· ³⁵ καὶ ἀνοίσει αὐτά ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα
 36 ⁽⁶⁾ τῷ κυρίῳ· περὶ πλημμελείας ἐστί. ³⁶ πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά,
 37 ⁽⁷⁾ ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἔδονται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστί. ³⁷ ὡςπερ τὸ περὶ τῆς ἀμαρ-
 τίας οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας, νόμος εἰς αὐτῶν· ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλιάσει-
 38 ⁽⁸⁾ ται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. ³⁸ καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὀλοκαύτωμα ἀνθρώ-
 39 ⁽⁹⁾ που, τὸ δέσμα τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς προσφέρει αὐτὸς αὐτῷ ἔσται. ³⁹ καὶ
 πᾶσα θυσία ἧτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἧτις ποιηθήσεται ἐπ'
 ἐσχάρας ἧ ἐπὶ τηγάνου τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἔσται.
 40 ⁽¹⁰⁾ ⁴⁰ καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ καὶ μὴ ἀναπεποιημένη πᾶσι
 τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔσται, ἐκάστῳ τὸ ἴσον.

VII.

2 ^(11· 12) ¹ Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου ἦν προσόισουσι κυρίῳ. ² ἐὰν μὲν
 περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσόισι ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως
 ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακε-
 3 ⁽¹³⁾ χρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ³ ἐπ' ἄρτους
 4 ⁽¹⁴⁾ ζυμίταις προσόισι τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσία αἰνέσεως σωτηρίου. ⁴ καὶ προσ-
 ἀξει ἐν ἀπὸ πάντων τῶν δῶρων αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ· τῷ ἱερεὶ τῷ προσ-
 5 ⁽¹⁵⁾ χέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται· ⁵ καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως
 σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται· καὶ ἐν ἧ ἡμέρᾳ δωρεῖται βρωθήσεται, οὐ καταλεί-
 6 ⁽¹⁶⁾ ψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶν. ⁶ καὶ ἐὰν εὐχὴ ἢ ἡ ἐκούσιον θυσιάζῃ τὸ
 δῶρον αὐτοῦ, ἢ ἂν ἡμέρᾳ προσάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ βρωθήσεται καὶ τῇ
 7 ⁽¹⁷⁾ αὔριον· ⁷ καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης
 8 ⁽¹⁸⁾ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁸ ἐὰν δὲ φαγῶν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ
 τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό, οὐ λογισθήσεται αὐτῷ,
 μίασμά ἐστιν· ἡ δὲ ψυχὴ ἧτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀμαρτίαν λήψεται.
 9 ⁽¹⁹⁾ ⁹ καὶ κρέα ὅσα ἐὰν ἀψῆται παντὸς ἀκαθάρτου οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ
 10 ⁽²⁰⁾ κατακαυθήσεται· πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα. ¹⁰ ἡ δὲ ψυχὴ ἧτις ἐὰν φάγῃ
 ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου ὃ ἐστί κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ
 11 ⁽²¹⁾ ἐπ' αὐτῷ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹¹ καὶ ἡ ψυχὴ ἧ
 ἂν ἀψῆται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου ἢ τῶν
 τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ
 τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου ὃ ἐστί κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη
 12 13 ^(22· 23) ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹³ Λά-
 λησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Πᾶν στέαρ βοῶν καὶ προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ
 14 ⁽²⁴⁾ ἔδεσθε· ¹⁴ καὶ στέαρ θνησιμαίων καὶ θηριαλώτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν
 15 ⁽²⁵⁾ ἔργον, καὶ εἰς βρωσιν οὐ βρωθήσεται· ¹⁵ πᾶς ὁ ἔσθων στέαρ ἀπὸ τῶν κτη-
 νῶν ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ
 16 ⁽²⁶⁾ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπὸ
 17 ⁽²⁷⁾ τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν· ¹⁷ πᾶσα ψυχὴ ἧ ἂν φάγῃ αἷμα,
 18 ⁽²⁸⁾ ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
 19 ⁽²⁹⁾ Μωυσῆν λέγων ¹⁹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων Ὁ προσφέρων

37. ἐξίλασ. ἐν αὐτῷ ἔσται 38. τῆς αὐτοῦ προσφερ. 39. ἐπ. ἐσχάρας ἐπὶ
 40. ὅτι ἀναπεποιημένη secund. VII. 2. ἐὰν μὲντοι ... ὅτι καὶ ἠπτε λα-
 γανα 3. " το δῶρον αὐτ. ἐπὶ θυσίαν (inde ἠ-χρισμένα v. 2. usque αἰνε-
 σεως v. 3. rescripta) 6. εὐχὴ ἢ ἐκούσιον 8. λογισεται ... ληψεται
 9. ὅς ἂν ἀψῆται 10. οὐ ἐστὶν κυρίου ... αὐτοῦ ἐπ. αὐτοῦ 11. καὶ ψυχὴ
 14. θνησιμαίον κ. θηριαλώτων οὐ ποιηθήσεται ... φαγεται ἢ βρωθήσεται
 15. * ἀπ. ... ἐκ ἢ ἀπὸ 16. τ. πετεινῶν κ. ἀπὸ τ. κτηνῶν

θυσιάων σωτηρίου οἶσει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτη-
 ρίου· ²⁰ αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρπώματα κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ ⁽³⁰⁾ 20
 τοῦ στηθύνιου καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος προσοίσει αὐτὰ ὥστε ἐπιτιθεῖναι δόμα
 ἔναντι κυρίου. ²¹ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ⁽³¹⁾ 21
 ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ²² καὶ τὸν βραχίονα τὸν ⁽³²⁾ 22
 δεξιὸν δώσετε ἀφαιρέμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· ²³ ὁ ⁽³³⁾ 23
 προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, αὐτῷ
 ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. ²⁴ τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ ⁽³⁴⁾ 24
 τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυ-
 σιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς
 αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁵ αὕτη ἡ χρίσις Ἀαρὼν καὶ ⁽³⁵⁾ 25
 ἡ χρίσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ἡ ἡμέρᾳ προσηγά-
 γετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεῦναι τῷ κυρίῳ, ²⁶ καθὰ ἐνετείλατο κύριος δοῦναι· ⁽³⁶⁾ 26
 αὐτοῖς ἡ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· νόμιμον αἰώνιον εἰς
 τὰς γενεὰς αὐτῶν. ²⁷ οὗτος ὁ νόμος τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσίας καὶ ⁽³⁷⁾ 27
 περὶ ἀμαρτίας καὶ τῆς πλημμελείας καὶ τῆς τελειώσεως καὶ τῆς θυσίας τοῦ
 σωτηρίου, ²⁸ ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἡ ⁽³⁸⁾ 28
 ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου
 ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

VIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάβε Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς ²
 αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸν μόσχον τὸν
 περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τοὺς δύο κριοὺς καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων· ³ καὶ πᾶ- ³
 σαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
⁴ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἐξεκκλησίασε ⁴
 τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵ καὶ εἶπε Μωυσῆς ⁵
 τῇ συναγωγῇ Τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι. ⁶ καὶ προς- ⁶
 ἤνεγκε Μωυσῆς τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι·
⁷ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν ⁷
 αὐτὸν τὸν ὑποδύτην καὶ ἐπέδηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα, καὶ συνέζωσεν αὐ-
 τὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ· ⁸ καὶ ἐπέ- ⁸
 δηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέδηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν
 ἀλήθειαν· ⁹ καὶ ἐπέδηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέδηκεν ἐπὶ ⁹
 τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον
 ἄγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁰ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ¹⁰
 ἐλαίου τῆς χρίσεως, ¹¹ καὶ ἔβρανεν ἐπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπτάκις· ¹¹
 καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον καὶ ἡγίασεν αὐτό, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὸν
 λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ ἔχρισεν τὴν σκηνὴν καὶ
 πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ¹² καὶ ἐπέχεε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ¹²
 ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρὼν, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν καὶ ἡγίασεν
 αὐτόν. ¹³ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶ- ¹³
 νας καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας καὶ περιέδηκεν αὐτοῖς κιδάρεις, καθάπερ συν-
 ἔταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁴ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ¹⁴
 ἀμαρτίας, καὶ ἐπέδηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφα-
 λὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἀμαρτίας· ¹⁵ καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ¹⁵
 ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ ἐπέδηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ

19. σωτηρίου κυρίου οἶσει 20. επιθεῖναι 21. δωσεται VIII. 4. αυτω
 συνεταξεν 5. add τουτο εστιν απε ο ενετειλ. 7. ενεδ. αυτους ... εζωσ.
 αυτους ... αυτον επενδυτην ... επεδηκεν αυτω 8. επ αυτο το λογιον ...
 λογιον 11. ερανεν επ αυτου ... τα σκευη αυτου προ τα εν αυτη ... τα εν
 αυτη προ τα σκευη αυτης 13. καθα 14. και υιοι ααρων

δακτύλω, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάση
 16 τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἠγάσεν αὐτὸ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἔλαβε
 Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσπύων καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπα-
 τος καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε
 17 Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ¹⁷ καὶ τὸν μόσχον καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ καὶ
 τὰ κρέα αὐτοῦ καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἕξω τῆς παρεμ-
 18 βολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁸ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν
 κριὸν τὸν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐπέστηκεν Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας
 19 αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁹ καὶ ἔσφαξε Μωυσῆς τὸν κριόν· καὶ προσ-
 20 ἔχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, ²⁰ καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανό-
 μησε κατὰ μέλη· καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ μέλη καὶ τὸ
 21 στέαρ, ²¹ καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ἐπλυνεν ὕδατι· καὶ ἀνήνεγκε Μωυ-
 σῆς ὄλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὀλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὀσμὴν εὐω-
 22 δίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ²² καὶ
 προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριόν, τὸν δεύτερον κριὸν τελειώσεως· καὶ ἐπέστηκεν
 23 Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²³ καὶ
 ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ
 τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς
 24 καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁴ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς
 Ἀαρὼν· καὶ ἐπέστηκε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβούς τῶν ὠτων
 τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα
 τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν· καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια-
 25 στήριον κύκλῳ. ²⁵ καὶ ἔλαβε τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφύν καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς
 κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ'
 26 αὐτῶν καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ²⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως
 τοῦ ὄντος ἐναντι κυρίου ἔλαβεν ἄρτον ἓνα ἄζυμον καὶ ἄρτον ἕξ ἐλαίου ἓνα καὶ
 27 λάγανον ἓν, καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ²⁷ καὶ
 ἐπέστηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
 28 καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἐναντι κυρίου. ²⁸ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν
 χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὀλο-
 καύτωμα τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστιν ὀσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ.
 29 ²⁹ καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στήθνιον ἀφείλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἐναντι κυρίου, ἀπὸ
 τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωυσῇ ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο
 30 κύριος τῷ Μωυσῇ. ³⁰ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως καὶ ἀπὸ
 τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέβρανε ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ τὰς
 στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐ-
 31 τοῦ· καὶ ἠγάσεν Ἀαρὼν καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς
 στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς
 υἱοὺς αὐτοῦ Ἐψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ
 ἀγίῳ, καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώ-
 32 σεως, ὃν τρόπον συνέταξαί μοι λέγων Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται
 αὐτά· ³² καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαύσατε.
 33 ³³ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας,
 ἕως ἡμέρα πληρωθῆ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς
 34 χεῖρας ὑμῶν, ³⁴ καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἢ ἐνετείλατο κύριος τοῦ
 35 ποιῆσαι ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ³⁵ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ

15. και εξεχ. το αιμα ... εξιλασ. περι αυτου 17. και τα κρεα αυτ.
 και την βυρσαν αυτ. κ. τ. κ. α. και κατεκαυσ. α. παρεξω 18. και οι υιοι
 21. ολοκαυτ. ο εστιν 22. της τελειωσης 24. ποδων προ χειρων ... χει-
 ρων προ ποδων 29. αφειλεν το επιθεμα 30. προσεβρανε ... τους υιους αυτου
 μετ αυτου κ. τας ... οπι και ηγιασεν ααρων usque υιων αυτου μ. αυτου
 31. φαγονται ταυτα ... κατακαυθησεται 33. οπι ημερα απιε τελειωσης

μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας ἡμέραν καὶ νύκτα· φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτω γὰρ ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός.
³⁶ καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους οὓς συνέταξε 36
κύριος τῷ Μωυσῆ.

IX.

Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ.² καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν Λάβε σεαυ- 2
τῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριδὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἄμωμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι κυρίου.³ καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ λάλησον λέγων Λά- 3
βετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον καὶ ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκάρπωσιν ἄμωμα,⁴ καὶ μόσχον καὶ κριδὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἔναντι 4
κυρίου, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ὅτι σήμερον κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν.⁵ καὶ ἔλαβον καθὼς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ- 5
τυρίου· καὶ προσῆλθε πᾶσα συναγωγή, καὶ ἕστησαν ἔναντι κυρίου.⁶ καὶ εἶπε 6
Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ εἶπε κύριος Ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα κυρίου.⁷ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν Πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, 7
καὶ ποιήσον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου, καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποιήσον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ.⁸ καὶ προσῆλθεν Ἀαρὼν 8
πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ.⁹ καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ ἔβαψε τὸν δάκτυλον 9
εἰς τὸ αἷμα καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου.¹⁰ καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν 10
λοβδὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ.¹¹ καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέ- 11
καυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς.¹² καὶ ἔσφαξε τὸ ὀλοκαύτωμα· καὶ 12
προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσια-
στήριον κύκλῳ.¹³ καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη, αὐτὰ καὶ 13
τὴν κεφαλὴν ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.¹⁴ καὶ ἔπλυε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς 14
πόδας ὕδατι, καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.¹⁵ καὶ 15
προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ· καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν καθὰ καὶ τὸν πρῶτον.
¹⁶ καὶ προσήνεγκε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει.¹⁷ καὶ προσ- 16
ῆνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ πρωينوῦ.¹⁸ καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον 18
καὶ τὸν κριδὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.¹⁹ καὶ 19
τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κριοῦ, τὴν ὀσφύν καὶ τὸ στέαρ τὸ κατα-
καλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν λοβδὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος.²⁰ καὶ ἐπέστηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύ- 20
νια, καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.²¹ καὶ τὸ στηθύνιον καὶ τὸν 21
βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφείλεν Ἀαρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.²² καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαὸν εὐλό- 22
γησεν αὐτούς, καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου.²³ καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν 23

36. επτα ημερας· ημερας και νυκτας φυλαξασθε ... ουτως IX. 3. χειμαρρον ... εις ολοκαρπ. ενιαυσιον β. ελαβον καθως 6. δοξα pro η δοξα 7. εξιλαση π. σεαυτου 8. οπι αυτου 13. και επεστηκεν 15. χειμαρρον ... εσφαξεν αυτο ... * οπι και εκαθαρισεν αυτον, ** και εκαθαρισεν καθω (" καθω?) 17. προϊνου 22. ολοκαυτ. του σωτηριου, omissis και τα

τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν· καὶ ὤφθη δόξα
 24 κυρίου παντὶ τῷ λαῷ. ²⁴ καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ
 τοῦ θυσιαστηρίου, τὰ τε ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα· καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς
 καὶ ἐξέστη, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

X.

Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρῶν Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ ἕκαστος τὸ πυρεῖον
 αὐτοῦ ἐπέσθησαν ἐπ' αὐτὸ πῦρ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προς-
 2 ἤνεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον ὃ οὐ προσέταξε κύριος αὐτοῖς. ² καὶ ἐξῆλθε
 3 πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι κυρίου. ³ καὶ
 εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν Τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπε κύριος λέγων Ἐν τοῖς ἐγγίξουσέ
 μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξαστήσομαι· καὶ κατενύχθη
 4 Ἀαρῶν. ⁴ καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς τὸν Μισαδάη καὶ τὸν Ἐλισαφάν, υἱοὺς Ὀζιήλ,
 υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Προσελθατε καὶ ἄρατε
 5 τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ⁵ καὶ προς-
 ἦλθον καὶ ἦραν αὐτούς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον
 6 εἶπε Μωυσῆς. ⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς
 υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλειμμένους τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε
 καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
 συναγωγὴν ἔσται θυμὸς· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ κλαύσονται
 7 τὸν ἐμπυρισμὸν ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ κυρίου. ⁷ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκητῆς
 τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρί-
 8 σεως τὸ παρὰ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωυσῆ. ⁸ καὶ
 9 ἐλάλησε κύριος τῷ Ἀαρῶν λέγων ⁹ Οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε, σὺ καὶ οἱ
 υἱοὶ σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἐὰν εἰσπορεύσθε εἰς τὴν σκητὴν τοῦ μαρτυρίου ἢ
 προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· νόμιμον
 10 αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ¹⁰ διαστείλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβή-
 11 λων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, ¹¹ καὶ συμβιβάζειν
 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἅπαντα τὰ νόμιμα ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς
 12 Μωυσῆ. ¹² καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς
 υἱοὺς Ἀαρῶν τοὺς καταλειφθέντας Λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ
 τῶν καρπωμάτων κυρίου, καὶ φάγεσθε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ἅγια
 13 ἁγίων ἐστί. ¹³ καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμιμον γὰρ σοὶ ἐστί καὶ
 νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέ-
 14 ταλταί μοι. ¹⁴ καὶ τὸ στηθύσιον τοῦ ἀφορίσματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι-
 ρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ
 σοῦ· νόμιμον γὰρ σοὶ καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ
 15 σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁵ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος καὶ τὸ στηθύσιον
 τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν ἀφόρισμα
 ἀφορίσαι ἔναντι κυρίου· καὶ ἔσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι
 16 σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁶ καὶ
 τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε Μωυσῆς, καὶ ὅδε ἐνεπε-
 πύριστο· καὶ ἐθυμώθη Μωυσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν
 17 τοὺς καταλειμμένους λέγων ¹⁷ Διὰ τί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἐν
 τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστί, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέ-
 λητε τὴν ἀμαρτίαν τῆς συναγωγῆς καὶ ἐξιλάσθησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου.

23. ηυλογησαν ... η δοξα X. 1. om duo ... πυριον ... εθησαν ...
 επ αυτα θυμιαματα 4. μισαδαι 5. (προσηλθεν ...) om αυτους 6. μωυσης
 τω ααρων ... οι αδελφ. υμ. πας οικος 7. το γαρ ελαιον 9. ηνικα αν
 11. και συμβιβασεις ... παντα 12. παρα του θυσιαστηριου 14. * om των
 υιων ισραηλ 15. αφοριεις προ αφορισαι 16. εμπειπυριστο ... τους ιερεις
 τ. υιους

18 οὐ γὰρ εἰσῆλθῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον· κατὰ πρόσωπον ἔσω φά- 18
γεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξε κύριος. 19 καὶ ἐλάλησεν 19
Ἄαρὼν πρὸς Μωυσῆν λέγων· Εἰ σήμερον προσαγηόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας
αὐτῶν καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι τοι-
αῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται κυρίῳ;
20 καὶ ἤκουσε Μωυσῆς, καὶ ἤρρεσεν αὐτῷ. 20

XI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἄαρὼν λέγων· 2
Ἰσραὴλ λέγοντες Ταῦτα τὰ κτήνη ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν
ἐπὶ τῆς γῆς· 3 πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὄπλῃν καὶ ὄνουχιστῆρας ὄνουχίζον δύο χηλῶν 3
καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. 4 πλὴν ἀπὸ τούτων 4
οὐ φάγεσθε, ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς
ὀπλάς καὶ ὄνουχίζόντων ὄνουχιστῆρας· τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο
ὄπλῃν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· 5 καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι οὐκ 5
ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὄπλῃν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· 6 καὶ 6
τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὄπλῃν οὐ διχηλεῖ,
ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· 7 καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὄπλῃν τοῦτο καὶ ὄνουχίζει 7
ὄνουχας ὄπλῃς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· 8 ἀπὸ 8
τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἀψεσθε· ἀκά-
θαρτα ταῦτα ὑμῖν. 9 καὶ ταῦτα ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι· 9
πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ἐν ταῖς θα-
λάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε. 10 καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν 10
αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς
χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς
ζώσης ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστι, 11 καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν 11
κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε. 12 καὶ πάντα 12
ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα
τοῦτό ἐστιν ὑμῖν. 13 καὶ ταῦτα ἃ βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρω- 13
θήσεται, βδέλυγμά ἐστι· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρυπα καὶ τὸν ἀλιαιετον, 14 καὶ 14
τὸν γυπα καὶ τὸν ἰκτινον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, 15 καὶ στρουθὸν καὶ γλαῦκα 15
καὶ λάρον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, 16 καὶ πάντα κόρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ 16
ἰέρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, 17 καὶ νυκτικόρακα καὶ καταράκτην καὶ ἴβιν 18 καὶ 17 18
πορφυρίωνα καὶ πελεκᾶνα καὶ κύκνον 19 καὶ ἐρωδιὸν καὶ χαραδριὸν καὶ τὰ 19
ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα καὶ νυκτερίδα. 20 καὶ πάντα τὰ ἐρπετὰ τῶν πετει- 20
νῶν ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα βδελύγματά ἐστὶν ὑμῖν. 21 ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε 21
ἀπὸ τῶν ἐρπετῶν τῶν πετεινῶν ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώ-
τερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, 22 καὶ ταῦτα φάγεσθε 22
ἀπ' αὐτῶν· τὸν βροῦχον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὸν ἀττάκην καὶ τὰ ὅμοια
αὐτῷ, καὶ ὀφιομάχην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὴν ἀκρίδα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ.
23 πᾶν ἐρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν οἷς εἰσὶ τέσσαρες πόδες βδελύγματά ἐστὶν 23
ὑμῖν, 24 καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν 24
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, 25 καὶ πᾶς ὁ αἵρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν 25

18. εως προ εσω 19. (προσαγειοχασιν ...) ταυτα προ τοιαυτα 20. μω-
σης XI. 4. οπι πλην α. τ. ου φαγεσθε 5. οτι αναγει 6. (χυρογλυλλιον
...) οτι αναγει 8. θνησιμαίων ουκ αψεσθε οτι 9. οπι παντα οσα εστιν
usque υδασι 10. και εν χειμαρροις ... ψυχης ζωσης 12. πτερ. και
λεπιδες εν τω υδατι ... εσται υμιν 13. και ταυτα βδελυξεσθε 13. γυπα
x. τ. αλιετον 14. x. τ. γρυπα και ικτινα ... ομοια αυτων 15. ομοια αυτων
16. οπι totus v. 18. πορφυρωνα 19. και γλαυκα και αρωδιον ... ομοια
αυτων 20. τεσσερα 21. τεσσερα εχει 22. x. την ακριδα x. τ. ο. αυτη x.
τον οφιομαχην x. τ. ο. αυτω 23. οις εστιν ... υμιν εστιν

26 πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁶ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἔστι διχηλοῦν ὀπλήν καὶ ὄνυχιστήρας ὄνυχίζει καὶ μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν
 27 ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁷ καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα ἀκάθαρτά ἐστὶν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος
 28 τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, ²⁸ καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας·
 29 ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστὶν ὑμῖν. ²⁹ καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἔρπετων
 30 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ καὶ ὁ μῦς καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, ³⁰ μυγάλη
 31 καὶ χαμαιλέων καὶ χαλαβώτης καὶ σαῦρα καὶ ἀσπάλαξ. ³¹ ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἔρπετων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν
 32 τεθνηκότων ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ³² καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν ἀκάθαρτον ἔσται, ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου ἢ ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου· πᾶν σκεῦος ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ εἰς ὕδωρ βαφθήσεται καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸν ἔσται·
 33 ³³ καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον
 34 ἢ ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται. ³⁴ καὶ πᾶν βρῶμα ὃ ἐσθεται, εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ποτὸν ὃ πίνεται ἐν
 35 παντὶ ἀγγεῖω ἀκάθαρτον ἔσται. ³⁵ καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται·
 36 ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστί, καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται. ³⁶ πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος ἔσται καθαρὸν· ὁ δὲ ἀπτόμενος τῶν
 37 θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται. ³⁷ ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων
 38 αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον ὃ σπαρήσεται, καθαρὸν ἔσται· ³⁸ ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτό,
 39 ἀκάθαρτόν ἐστὶν ὑμῖν. ³⁹ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν ὃ ἔστιν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο, ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ⁴⁰ καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λουσε-
 41 ται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ⁴¹ καὶ πᾶν ἔρπετον ὃ ἔρπει ἐπὶ
 42 τῆς γῆς, βδέλυγμα ἔσται τοῦτο ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται. ⁴² καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλάς, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διὰ παντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτό,
 43 ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστί. ⁴³ καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ
 44 ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς, ⁴⁴ ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ ἀγιασθήσεσθε καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ οὐ
 45 μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς,
 46 ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός·
 47 καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος. ⁴⁶ οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι καὶ πάσης
 47 ψυχῆς ἔρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, ⁴⁷ διαστεῖλαι ἀνά μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀνά μέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνά μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα καὶ ἀνά μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

25. τα ἱματια και ακ. 26. ουκ αναμαρυκαται 27. τεσσερα ... εσται υμιν
 28. om αυτου ... υμιν εστιν 29. γαλη pγο η γαλη ... κορκοδιλος 30. χαμη-
 λεον ... χαλαβωτης ... ** σπαλαξ (* om κ. σπαλ.) 31. εστιν υμιν 32. επιπεση
 απο των τεθνηκ. αυτων ... ξυλινου η δερματινου η σακκου ... ο εαν ποιηθη
 33. εις ο αν 34. εσθητε ... εις ο εαν απελθη ... αγγιω 35. ο εαν πεση
 37. om απο ... * om σποριμον 39. αποθ. απο των ... τουτο φαγειν 40. post
 ιματια prius add και λουσεται υδατι (sed ab ακαθαρτος seq. usque ακαθαρ-
 τος proximum * om) 41. τουτο εσται 42. τεσσερα 45. και αγιοι εσεσθε

XII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ² ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γυνή ἣτις ἐάν σπερματισθῆ καὶ τέκη ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ³ καὶ τῆ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκρο- ³ βυστίας αὐτοῦ· ⁴ καὶ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι ἀκα- ⁴ θάρτῳ αὐτῆς· παντὸς ἀγίου οὐχ ἄψεται καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύ- ⁵ σεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. ⁵ ἐάν δὲ θῆλυ τέκη, ⁵ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δις ἑπτὰ ἡμέρας κατὰ τὴν ἀφεδρον αὐτῆς· καὶ ἐξήκοντα ⁶ ἡμέρας καὶ ἕξ καθεσθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. ⁶ καὶ ὅταν ἀναπλη- ⁶ ρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ νοσοδὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα περὶ ἀμαρ- ⁷ τίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· ⁷ καὶ προσοίσει ⁷ αὐτὸν ἐναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρῶσει αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς· οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ. ⁸ ἐάν δὲ μὴ εὐρίσκη ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήψεται δύο τρυ- ⁸ γόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ μίαν περὶ ἀμαρ- ⁸ τίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρῶσθήσεται.

XIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν καὶ Ἀαρὼν λέγων ² Ἀνθρώπῳ ἐάν τιτι ² γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγῆς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφή λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα ἢ ἓνα ³ τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. ³ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἐν δέρματι τοῦ ³ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θρῖξ ἐν τῇ ἀφῇ μεταβάλη λευκή, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς ⁴ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, ἀφή λέπρας ἐστὶ· καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, ⁴ καὶ μιανεῖ αὐτόν. ⁴ ἐάν δὲ καὶ τηλαυγῆς λευκὴ ἢ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς ⁴ αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ἢ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρῖξ αὐτοῦ ⁵ οὐ μετέβαλε τρίχα λευκὴν, αὕτη δὲ ἐστὶν ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ⁵ ἀφήν ἑπτὰ ἡμέρας· ⁵ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ⁵ ἰδοὺ ἡ ἀφή μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφή ἐν τῷ δέρματι, καὶ ⁶ ἀφοριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον· ⁶ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτόν ⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἀφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ⁷ ἀφή ἐν τῷ δέρματι, καὶ καθαρῶσει αὐτόν ὁ ἱερεὺς· σημασία γάρ ἐστι, καὶ ⁷ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καθαρὸς ἔσται. ⁷ ἐάν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ⁷ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτόν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρῶσαι αὐτόν, ⁸ καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἱερεῖ· ⁸ καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ⁸ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς· λέπρα ἐστὶ. ⁹ καὶ ἀφή λέπρας ἐάν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἦξει πρὸς τὸν ἱερέα· ¹⁰ καὶ ⁹ ¹⁰ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα ¹¹ λευκὴν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ, ¹¹ λέπρα πα- ¹¹ ¹¹ λαιουμένη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς· καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς καὶ ¹² ἀφοριεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτος ἐστίν. ¹² ἐάν δὲ ἀνθούσα ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ ¹²

XII. 4. κ. τριακοντα ημερας και δεκα καθ. εν ιματιω ... παντος αγ-
γιου ... εως ου πληρ. 5. αφεδρον pro αφ. αυτης ... μιαν pro εξ ... κα-
θησεται 6. η δυο τρυγονας 7. om αυτον 8. λημψεται ... νεοσσοις
XIII. 2. ανθρ. τιτι εαν ... σημασια ... και αχθησεται 3. μεταβαλη εν τη
αφη 4. εαν δε τηλαυγ. λευκ. ην ... om αυτου prius ... om μη η 6. αυ-
τον ο ιερευς ... om και ante καθαρῶσει ... ιματια pro ιμ. αυτου 7. το κα-
θαρῶσαι 9. εν τω ανθρωπω (10. ηλιους pro υγιους) 11. χρωτος εστιν
12. εξανθουσα εξανθησει η λεπρα

δέρματι, και καλύψη ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέσμα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν
 13 καὶ ὅλην τὴν ὄρασιν τοῦ ἱερέως, ¹³ και ὄψεται ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ ἐκάλυψεν
 ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέσμα τοῦ χρωτός, και καθαρῖε αὐτὸν ὁ ἱερεύς τὴν ἀφήν·
 14 ὅτι πᾶν μετέβαλε λευκόν, καθαρὸν ἐστὶ. ¹⁴ και ἡ ἂν ἡμέρα ὀφθῆ ἐν αὐτῷ
 15 χρώς ζῶν, μιανθῆσεται. ¹⁵ και ὄψεται ὁ ἱερεύς τὸν χρωτὰ τὸν ὑγιῆ, και μιανεῖ
 16 αὐτὸν ὁ χρώς ὁ ὑγιῆς, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστὶ· λέπρα ἐστίν. ¹⁶ ἐὰν δὲ ἀποκατα-
 17 στῆ ὁ χρώς ὁ ὑγιῆς και μεταβάλλῃ λευκῆ, και ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα· ¹⁷ και
 ὄψεται ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ μετέβαλεν ἡ ἀφή εἰς τὸ λευκόν, και καθαρῖε ὁ
 18 ἱερεύς τὴν ἀφήν, καθαρὸς ἐστὶ. ¹⁸ και σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέσματι αὐτοῦ
 19 ἔλκος, και ὑγιασθῆ, ¹⁹ και γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἔλκους οὐλή λευκῆ ἢ τηλαυ-
 20 γῆς λευκαίνουσα ἢ πυβρίζουσα, και ὀφθῆσεται τῷ ἱερεῖ· ²⁰ και ὄψεται ὁ ἱερεύς,
 και ἰδοῦ ἡ ὄψις ταπεινότερα τοῦ δέσματος, και ἡ θρήξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς
 λευκῆν, και μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ὅτι λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἐξῆνθησεν.
 21 ²¹ ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ θρήξ λευκῆ, και ταπεινὸν
 μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέσματος τοῦ χρωτός, και αὐτῆ ἢ ἀμαυρά, και ἀφοριεῖ αὐτὸν
 22 ὁ ἱερεύς ἐπτὰ ἡμέρας. ²² ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέσματι, και μιανεῖ
 23 αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἀφή λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἐξῆνθησεν. ²³ ἐὰν δὲ κατὰ
 24 χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα και μὴ διαχέηται, οὐλή τοῦ ἔλκους ἐστὶ, και κα-
 25 θαρῖε αὐτὸν ὁ ἱερεύς. ²⁴ και σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέσματι αὐτοῦ κατα-
 καύμα πυρός, και γένηται ἐν τῷ δέσματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύ-
 26 ματος ἀυγάζον τηλαυγὲς λευκόν, ὑποπυβρίζον ἢ ἔκλευκον, ²⁵ και ὄψεται αὐτὸν
 ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ μετέβαλε θρήξ λευκῆ εἰς τὸ ἀυγάζον, και ἡ ὄψις αὐτοῦ
 ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέσματος, λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ κατακαύματι ἐξῆνθησε· και
 26 μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἀφή λέπρας ἐστίν. ²⁶ ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ
 οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἀυγάζοντι θρήξ λευκῆ, και ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέσματος,
 27 αὐτὸ δὲ ἀμαυρόν, και ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς ἐπτὰ ἡμέρας· ²⁷ και ὄψεται αὐ-
 τὸν ὁ ἱερεύς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέσματι,
 28 και μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἀφή λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἐξῆνθησεν. ²⁸ ἐὰν
 δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ ἀυγάζον και μὴ διαχυθῆ ἐν τῷ δέσματι, αὐτῆ δὲ
 ἀμαυρά ἢ, οὐλή τοῦ κατακαύματός ἐστὶ, και καθαρῖε αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ὁ γὰρ
 29 χαρακτήρ τοῦ κατακαύματός ἐστὶ. ²⁹ και ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς
 30 ἀφή λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, ³⁰ και ὄψεται ὁ ἱερεύς τὴν ἀφήν,
 και ἰδοῦ ἡ ὄψις αὐτῆς ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέσματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρήξ ξανθίζουσα
 λεπτή, και μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· θραῦσμα ἐστὶ, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα
 31 τοῦ πώγωνός ἐστὶ. ³¹ και ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεύς τὴν ἀφήν τοῦ θραύσματος, και ἰδοῦ
 οὐκ ἢ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέσματος, και θρήξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ,
 32 και ἀφοριεῖ ὁ ἱερεύς τὴν ἀφήν τοῦ θραύσματος ἐπτὰ ἡμέρας· ³² και ὄψεται
 ὁ ἱερεύς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, και ἰδοῦ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα,
 και θρήξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, και ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι
 33 κοίλη ἀπὸ τοῦ δέσματος, ³³ και ξυρηθῆσεται τὸ δέσμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ
 34 ξυρηθῆσεται, και ἀφοριεῖ ὁ ἱερεύς τὸ θραῦσμα ἐπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον· ³⁴ και
 ὄψεται ὁ ἱερεύς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, και ἰδοῦ οὐ διεχύθη τὸ
 θραῦσμα ἐν τῷ δέσματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, και ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος
 οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέσματος, και καθαρῖε αὐτὸν ὁ ἱερεύς· και πλυνά-
 35 μενος τὰ ἱμάτια καθαρὸς ἐστὶ. ³⁵ ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν
 36 τῷ δέσματι μετὰ τὸ καθαρῖσθῆναι αὐτόν, ³⁶ και ὄψεται ὁ ἱερεύς, και ἰδοῦ
 διακέχεται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέσματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεύς περὶ τῆς

12. καλυψει 15. τον χρωτα υγιην 17. και καθαρὸς ἐστὶ 20. οτι
 οτι απιε λεπρα 21. οτι και απιε αφοριει 22. οπι διαχυσει 24. οτι το
 απιε υγιασθεν 25. οψεται αυτο (... * οπι εν τω κατακ. usque ἐστιν) ...
 ** μιανει αυτο 28. η αμαυρα ... η ουλη 29. κ. ανδρ. και γυν. 30. λεπρα
 ἐστιν της 31. του τραυματος bis ... ουκ η οψις

τριχὸς τῆς ξανθῆς, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν· ³⁷ ἐὰν δὲ ἐνώπιον μείνη ἐπὶ χώρας 37
τὸ θραῦσμα καὶ θρήξ μελαινα ἀνατείλη ἐν αὐτῷ, ὑγίακε τὸ θραῦσμα, καθαρὸς 38
ἔστι, καὶ καθαρῶν αὐτὸν ὁ ἱερεὺς. ³⁸ καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν 38
δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα, ³⁹ καὶ ὄψεται 39
ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευ-
κανθίζοντα, ἀλφός ἐστιν, ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρὸς 40
ἔστιν. ⁴⁰ ἐὰν δὲ τινι μαθήσῃ ἢ κεφαλῇ αὐτοῦ, φαλακρὸς ἐστι, καθαρὸς ἐστιν· 40
⁴¹ ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαθήσῃ ἢ κεφαλῇ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἐστι, κα- 41
θαρὸς ἐστιν. ⁴² ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαν- 42
τώματι αὐτοῦ ἀφή λευκὴ ἢ πυθρίζουσα, λέπρα ἐστὶν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐ-
τοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ· ⁴³ καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ 43
ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυθρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ
φαλαντώματι αὐτοῦ, ὡς εἶδος λέπρας ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ⁴⁴ ἄν- 44
θρωπος λεπρὸς ἐστὶ· μιάσσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἢ
ἀφῇ αὐτοῦ. ⁴⁵ καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παρα- 45
λελυμένα καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπτος καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβα-
λέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται· ⁴⁶ πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἐὰν ἢ ἐπ' αὐτὸν 46
ἡ ἀφή, ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται, κεχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς
παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἢ διατριβῆ· ⁴⁷ καὶ ἱματίῳ ἐὰν γένηται ἀφή ἐν αὐτῷ 47
λέπρας, ἐν ἱματίῳ ἐρέῳ ἢ ἐν ἱματίῳ στιππυίνῳ, ⁴⁸ ἢ ἐν στήμονι ἢ ἐν κρόκῃ, 48
ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν δέρματι ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι,
⁴⁹ καὶ γένηται ἡ ἀφή χλωρίζουσα ἢ πυθρίζουσα ἐν τῷ δέρματι ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ 49
ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐργασίμῳ δερμάτος, ἀφή
λέπρας ἐστὶ, καὶ δείξει τῷ ἱερεῖ· ⁵⁰ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν, καὶ ἀφο- 50
ριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁵¹ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ 51
τῇ ἐβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφή ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ
κρόκῃ ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ,
λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἀφή, ἀκάθαρτός ἐστι. ⁵² κατακαύσει τὸ ἱμάτιον ἢ τὸν 52
στήμονα ἢ τὴν κρόκην, ἐν τοῖς ἐρέοις ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν παντὶ σκεύει
δερματίνῳ ἐν ᾧ ἂν ἢ ἐν αὐτῷ ἡ ἀφή· ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κα-
τακαυθήσεται. ⁵³ ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφή ἐν τῷ ἱματίῳ 53
ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, ⁵⁴ καὶ συν- 54
τάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ἢ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ ἀφοριεῖ ὁ
ἱερεὺς τὴν ἀφήν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. ⁵⁵ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ 55
πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἀφήν, καὶ ἦδε οὐ μὴ μετέβαλεν ἡ ἀφή τὴν ὄψιν, καὶ ἡ
ἀφή οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ἐστήρικται ἐν
τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. ⁵⁶ καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἡ 56
ἀμαυρὰ ἢ ἀφή μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτό, ἀποβήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἢ
ἀπὸ τοῦ στήμονος ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης ἢ ἀπὸ τοῦ δερμάτος. ⁵⁷ ἐὰν δὲ ὀφθῇ 57
ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερμα-
τίνῳ, λέπρα ἐξανθουσα ἐστὶν· ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή. ⁵⁸ καὶ 58
τὸ ἱμάτιον ἢ ὁ στήμων ἢ ἡ κρόκη ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον ὃ πλυθήσεται καὶ
ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται.

37. το θραυσμ. επι χωρας 38. αυγασμα ... λευκανθιζοντα 39. λευκα-
θιζοντα ... post αλφος εστιν αιδ καθαρος εστιν (altero non omisso) 43.
αναφαλαντωματι 44. οπι μιανσει 45. εσται προ εστω ... ακατακαλυπτος
... περιβαλλεσθω 46. οσας αν η επ αυτου αφη ... ακαθαρτος εστιν ...
εσται αυτου η διατρ. 47. εν αυτω αφη ... στιππυινω 51. εμμονος εστιν·
η αφη ακ. ε. ita disting. 52. εν ω εαν γενηται η αφη· οτι λεπρα· εν
55. πλυθ. αυτου την αφην ... μη προ ου μη ... την οψιν η αφη ... διαχεειται
... εστηρισται 56. μετα το καυθηναι αυτον ... η α. τ. δερματος η α. τ. στημ.
η α. τ. κροκης 57. οφθησεται προ οφθ. ετι 58. οπι και απιε καθαρων

59 ⁵⁹ οὗτος ὁ νόμος ἀφῆς λέπρας ἱματίου ἐρέου ἢ στυππυίνου ἢ στήμονος ἢ κρόκτης ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρῆσαι αὐτὸ ἢ μιᾶναι αὐτό.

XIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ·
 3 ἢ ἂν ἡμέρα καθαρῶσθῃ, καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα· ³ καὶ ἐξελεύσεται ^{Μι. 8, 4}
 ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰάται ἢ ἀφῆ τῆς
 4 λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ. ⁴ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρι-
 σμένῳ δύο ὄρνιθια ζῶντα καθάρᾳ, καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκ-
 5 κινον καὶ ὕσσωπον· ⁵ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ σφάξουσι τὸ ὄρνιθιον τὸ ἐν
 6 εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι· ⁶ καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτό,
 καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ βά-
 7 ψει αὐτὰ καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ'
 8 ὕδατι ζῶντι· ⁷ καὶ περιβράνει ἐπὶ τὸν καθαρῶσθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἐπτάκις,
 8 καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδῖον. ⁸ καὶ
 πλυνεῖ ὁ καθαρῶσθεις τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν
 τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύ-
 9 σεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπτά ἡμέρας.
⁹ καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πώγωνα καὶ τὰς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ
 10 ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ
 11 καθαρὸς ἔσται. ¹⁰ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἄμνους ἀμώμους ἐνιαυ-
 σίους, καὶ πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν
 12 πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν· ¹¹ καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ
 καθαρῶσθων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαρῶσθόμενον καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου, ἐπὶ τὴν
 13 θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τὸν ἕνα,
 καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφο-
 14 ριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. ¹³ καὶ σφάξουσι τὸν ἄμνον ἐν τόπῳ οὐ σφά-
 ζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ τὸ
 περὶ ἀμαρτίας ὡςπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἐστὶ τῷ ἱερεῖ, ἅγια ἁγίων ἐστὶ.
 14 ¹⁴ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει
 ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαρῶσθόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ
 15 ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ· ¹⁵ καὶ
 λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως
 16 τὴν ἀριστεράν, ¹⁶ καὶ βάψει τὸν δάκτυλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος
 ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς, καὶ βανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπτάκις ἔναντι
 17 κυρίου. ¹⁷ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὄν ἐν τῇ χειρὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ
 τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαρῶσθόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς
 τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος
 18 τοῦ τῆς πλημμελείας· ¹⁸ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως
 ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρῶσθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ
 19 αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. ¹⁹ καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας,
 καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαρῶσθόμενου ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ· καὶ
 20 μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύτωμα. ²⁰ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύ-
 τωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ
 21 αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρῶσθήσεται. ²¹ ἐὰν δὲ πένηται καὶ ἡ χεῖρ αὐτοῦ μὴ

59. αφη λεπρας ... om ερευου η στυππ. XIV. 4. λημψονται 5. αγγιον
 6. λημψεται ... κεκλωσμενον 7. περιρανιει 9. τας οφρυας 10. λημψεται ...
 ενιαυσιους αμωμους ... προβ. εις ενιαυσ. αμωμον 11. om ο αντε καθαρικων
 12. λημψεται ... αφορ. αυτο 13. εν τοπω ω 14. λημψεται 16. om αυτου ...
 κ. ρανιει ο ιερευς 17. το εν τη 19. περι του ακαθαρτου του καθαρικου
 20. * και οισει (inde ab ολοκαυτωμα v. 20. usque καθαρικου v. 21. *)

εὐρίσκη, λήψεται ἄμνον ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα ὥστε ἐξιλά-
 σασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
 σίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν, ²² καὶ δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστε- 22
 ρῶν, ὅσα εὔρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας καὶ ἡ μία εἰς
 ὀλοκαύτωμα. ²³ καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ εἰς τὸ καθαρῶσαι αὐτὸν 23
 πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου. ²⁴ καὶ 24
 λαβῶν ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τῆς πλημμελείας καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου ἐπι-
 θῆσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου. ²⁵ καὶ σφάζει τὸν ἄμνον τὸν τῆς πλημμε- 25
 λείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπι-
 θῆσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαραζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
 τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ 26
 ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. ²⁷ καὶ ῥανεῖ 27
 ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀρι-
 στερᾷ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου. ²⁸ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ 28
 τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαραζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ
 ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ
 τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. ²⁹ τὸ δὲ κατα- 29
 λειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ὃν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφα-
 λὴν τοῦ καθαρασθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.
³⁰ καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νοσσῶν τῶν περιστερῶν, 30
 καθότι εὔρεν αὐτοῦ ἡ χεὶρ, ³¹ τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλο- 31
 καύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ. καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαραζομένου ἔναντι
 κυρίου. ³² οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή τῆς λέπρας καὶ τοῦ μὴ εὐρίσκον- 32
 τος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμόν αὐτοῦ. ³³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν 33
 καὶ Ἀαρὼν λέγων ³⁴ Ὡς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναανίων, ἣν ἐγὼ 34
 δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἀφήν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς
 ἐγκτήτου ὑμῖν, ³⁵ καὶ ἦξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ λέγων 35
 Ὡς περ ἀφή ἐώραται μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ. ³⁶ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι 36
 τὴν οἰκίαν πρὸ τοῦ εἰσελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἀφήν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα
 γένηται ὅσα ἂν ἦ ἐν τῇ οἰκίᾳ. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς κατα-
 μαθεῖν τὴν οἰκίαν. ³⁷ καὶ ὄψεται τὴν ἀφήν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφή ἐν τοῖς τοίχοις 37
 τῆς οἰκίας, κοιλάδας γλωριζούσας ἢ πυρρίζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινο-
 τέρα τῶν τοίχων. ³⁸ καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς 38
 οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἐπτά ἡμέρας. ³⁹ καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς 39
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἀφή ἐν τοῖς
 τοίχοις τῆς οἰκίας. ⁴⁰ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς 40
 ἐστὶν ἡ ἀφή, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον.
⁴¹ καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξυσουσιν ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπε- 41
 ξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴² καὶ λήψονται λίθους ἀπε- 42
 ξυσμένους ἑτέρους καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων, καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται
 καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰκίαν. ⁴³ ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἀφή καὶ ἀνατελεῖ ἐν 43
 τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν καὶ
 μετὰ τὸ ἐξαλείψῃν, ⁴⁴ καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καὶ ὄψεται. εἰ διακέχυται 44
 ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστι. ⁴⁵ καὶ 45
 καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς καὶ πάντα

24. λημψεται 22. η δυο τρυγ. η δυο νεοσσους 25. τον αμνον της
 πλημμ. ... λημψεται ... του δεξ. τ. καθαραζομ. 29. του καθαραζομενου
 30. μιαν των τρυγονων ... νεοσσων (** ? ?) 32. η αφη λεπρας 35. αναγ-
 γειλη ... εωρατ. μου εν 36. ιδειν τον ιερεα την οικιαν ... οσα εαν 37.
 οπι και ιδου η αφη ... οπι η πυρριζουσας 39. ιδ. ου διεχυθη 41. απο-
 ξυσ. τ. οικιαν ... οπι τον απεξυσμενον 42. λημψονται his ... στερεους pro
 ετερους 43. παλιν αφη 44. οψεται ει sine distinct.

46 τὸν χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον· ⁴⁶ καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἀφωρισμένη ἐστὶν ἀκάθαρτος ἔσται
 47 ἕως ἑσπέρας, ⁴⁷ καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ
 ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ ἔσθων ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
 48 αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ⁴⁸ ἔὰν δὲ παραγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ
 ἱερεὺς καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοῦ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ
 ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαρῶς ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἀφή.
 49 ⁴⁹ καὶ λήψεται ἀφαγίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὄρνιθια ζῶντα καθαρὰ καὶ ξύλον
 50 κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὕσσωπον· ⁵⁰ καὶ σφάζει τὸ ὄρνιθιον
 51 τὸ ἐν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι, ⁵¹ καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέ-
 δρινον καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ τὸν ὕσσωπον καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν,
 καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι,
 52 καὶ περιβράνει ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἑπτὰκις. ⁵² καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν
 ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὄρνιθίου καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ὄρνιθίῳ τῷ
 ζῶντι καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ καὶ ἐν τῷ ὕσσωπῳ καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ
 53 κοκκίνῳ· ⁵³ καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον,
 54 καὶ ἐξιλιάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἔσται. ⁵⁴ οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν
 55 56 ἀφήν λέπρας καὶ θραύσματος, ⁵⁵ καὶ τῆς λέπρας ἱματίου καὶ οἰκίας, ⁵⁶ καὶ
 57 οὐλῆς καὶ σημασίας καὶ τοῦ αὐγάζοντος, ⁵⁷ καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ἡ ἡμέρα
 ἀκάθαρτον καὶ ἡ ἡμέρα καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

XV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων ² Δάλησον τοῖς υἱοῖς
 Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἄνδρὶ ἄνδρὶ ὡς ἔὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος
 3 αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάθαρτος ἔστι. ³ καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας
 αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς ῥύσεως ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα
 αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· πᾶσαι αἱ ἡμέραι
 ῥύσεως σώματος αὐτοῦ ἢ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως ἀκαθαρ-
 4 σία αὐτοῦ ἐστὶ. ⁴ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ γονορρῦης ἀκά-
 θαρτός ἐστι, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρῦης ἀκάθαρ-
 5 τον ἔσται. ⁵ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἔὰν ἄψῃται τῆς κοίτης αὐτοῦ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
 6 αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ⁶ καὶ ὁ καθή-
 μενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ὁ γονορρῦης πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 7 καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ⁷ καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ
 χρωτὸς τοῦ γονορρῦου πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος
 8 ἔσται ἕως ἑσπέρας· ⁸ ἔὰν δὲ προσειέλθῃ ὁ γονορρῦης ἐπὶ τὸν καθαρὸν, πλυνεῖ
 9 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ⁹ καὶ
 πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου ἐφ' ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρῦης ἀκάθαρτος ἔσται
 10 ἕως ἑσπέρας. ¹⁰ καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος ὅσα ἂν ἢ ὑποκάτω αὐτοῦ ἀκάθαρτος
 ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἵρων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται
 11 ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹¹ καὶ ὄσων ἔὰν ἄψῃται ὁ γονορρῦης
 καὶ τὰς χεῖρας οὐ νέμπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα
 12 ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹² καὶ σκεῦος ὀστράκινον ὃ ἂν ἄψῃ-
 ται ὁ γονορρῦης συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι, καὶ
 13 καθαρὸν ἔσται. ¹³ ἔὰν δὲ καθαρῶς ὁ γονορρῦης ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, καὶ
 ἐξαριθμηθήσεται αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμόν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ

48. ἰδου ου διαχυσ. ου διαχ. 49. λημψεται 51. λημψεται ... περι-
 ρανει 53. ἐξω πολεως 56. * οπι του XV. 2. οπι η ρυσις αυτου ...
 ακαθ. εσται 4. εφ η αν κοιμ. επ αυτη 5. ος αν 7. οπι του prius 8. εαν
 δε προσεγγιση ... οπι αυτου 9. και επι παν ... καθιση pro επιβη 10. ος
 εαν η 11. οπι υδατι 12. ου εαν 13. εξαριθμησεται εαυτω ... καθαρι-
 σμον sine αυτου

ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁴ καὶ τῇ ¹⁴
 ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν καὶ
 οἶσει αὐτὰ ἐναντι κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώ-
 σει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ. ¹⁵ καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ μίαν ¹⁵
 εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ ἐξέλσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι κυρίου ἀπὸ τῆς
 ρύσεως αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ ¹⁶
 λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 πᾶν ἱμάτιον καὶ πᾶν δέρμα ἐφ' ὃ ἂν ἦ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυ-
 θήσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. ¹⁸ καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ¹⁸
 ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται
 ἕως ἑσπέρας. ¹⁹ καὶ γυνὴ ἣτις ἂν ἦ ρέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ρύσις αὐτῆς ¹⁹
 ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφένδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἀπτό-
 μενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, ²⁰ καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζηται ²⁰
 ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφένδρῳ αὐτῆς ἀκάθαρτον ἔσται, καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ
 ἐπ' αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται. ²¹ καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτῆς πλυνεῖ ²¹
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
 ἕως ἑσπέρας. ²² καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος παντὸς σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ²²
 πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.
²³ ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ²³
 ἐν τῷ ἄπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁴ ἐὰν δὲ κοίτη ²⁴
 κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτος
 ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἣ ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῇ ἀκάθαρτος
 ἔσται. ²⁵ καὶ γυνὴ ἐὰν ρέῃ ρύσει αἵματος ἡμέρας πλείους οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ²⁵
 ἀφένδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ρέῃ μετὰ τὴν ἀφένδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ρύσεως
 ἀκαθαρσίας αὐτῆς καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφένδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος·
²⁶ καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἣς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ρύσεως ²⁶
 κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφένδρου ἔσται αὐτῇ, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ
 ἐπ' αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφένδρου· ²⁷ πᾶς ὁ ἀπτό- ²⁷
 μενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα
 ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁸ ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ρύσεως, ²⁸
 καὶ ἐξαριθμησεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. ²⁹ καὶ ²⁹
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὕτη δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ
 οἶσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ³⁰ καὶ ³⁰
 ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ
 ἐξέλσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἐναντι κυρίου ἀπὸ ρύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.
³¹ καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν, καὶ ³¹
 οὐκ ἀποθάνουσι διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιάνειν αὐτοὺς τὴν σκη-
 νὴν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. ³² οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονορροῦς, καὶ ἐὰν τι ἐξέλθῃ ³²
 ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ, ³³ καὶ τῇ αἱμορροοῦσῃ ἐν ³³
 τῇ ἀφένδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονορροῦς ἐν τῇ ρύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ,
 καὶ τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθήμενης.

XVI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς
 Ἄαρων, ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἐναντι κυρίου καὶ ἐτελεύτησαν·

14. λημψεται ... νεσσοους 15. περι της ρυσ. 16. ος εαν εξελθῃ
 17. εφ ο εαν ... πλυνθησεται 19. ητις εαν ... αιματι εσται ... εστω εν τη
 20. εαν pro παν ab initio 24. ος εαν 23. ου εαν αυτη καθηται επ αυτω
 εν δε τω 24. τις κοιμηθη ... και ακαθαρτος ... επ αυτης ακαθαρτος 25.
 om αυτης exlr. ... ακαθ. εσται 26. πασαν κοιτην εφ την 29. λημψεται
 δυο ... νεσσοους 31. om αυτων post ακαθαρσιαν 33. αυτης, ο γονορρυης
 ... και εν τω ανδρι

2² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Δάλησον πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσῃω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθάνειται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὄφθῆσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. ³ οὕτως εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὄλοκαύτωμα. ⁴ καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ζώνη λινῆ ζώσεται, καὶ κίθαριν λινὴν περιθήσεται· ἱμάτια ἅγια ἐστί, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνδύσεται αὐτά. ⁵ καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριὸν ἓνα εἰς ὄλοκαύτωμα. ⁶ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁷ καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρους καὶ στήσει αὐτοὺς ἔναντι κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλήρους, κλήρον ἓνα τῷ κυρίῳ καὶ κλήρον ἓνα τῷ ἀποπομπαίῳ. ⁹ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κληρὸς τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει περὶ ἁμαρτίας. ¹⁰ καὶ τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κληρὸς τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυρίου τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. ¹¹ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ¹² καὶ λήψεται τὸ πυρεῖον πλήρες ἀνδράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἀπέναντι κυρίου, καὶ πλήσει τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ¹³ καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθάνειται. ¹⁴ καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἐπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ. ¹⁵ καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ ἁμαρτίας τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ εἰσοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ¹⁶ καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὃν ἀπέναντι κυρίου καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμάρου καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ, ¹⁹ καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἐπτάκις καὶ καθαρῆι αὐτό, καὶ ἀγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ συντελέσει ἐξιλασκό-

XVI. 2. μωυσην λεγων ... εισπορευεσθωσαν 4. χρωτ. αυτου και κιθαρεις περι τον τραχηλον αυτου, και ζωνη λινη ζωσεται, αγιασμχ εστιν· και λουσεται 5. λημψεται 6. χειμαρρους 7. λημψεται ... χειμαρρους 8. χειμαρρους κληρον ενα 9. χειμαρρον ... αυτον κληρος 10. χειμαρρον ... αποπομπην αφησει 11. αμαρτιας τον αυτου και του οικου αυτου μονον, και εξιλ. π. αυτου κ. τ. οικ. αυτου ... τον μοσχον τον ... αμαρτ. τον αυτου 12. λημψεται τ. πυριον 14. λημψεται ... κατ ανατολας 15. χειμαρρον τ. π. της αμαρτιας ... και οισουσιν απο του 16. αμαρτιων αυτου· και ουτως ... εμμεσω 17. ως αν εξελθῃ ... αυτου προ εαυτου 18. απ αυτου και λημψεται ... χειμαρρου 19. επ αυτου απο ... οπι των αντε υιων

μενος τὸ ἅγιον καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαρῶν· καὶ προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. ²¹ καὶ ἐπιθήσει ²¹ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ πάσας τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἐτοίμου εἰς τὴν ἔρημον. ²² καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ²² ἄβατον, καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. ²³ καὶ εἰσελεύσεται Ἰσραὴλ ²³ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν ἣν ἐνδεδύκει εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ. ²⁴ καὶ λού- ²⁴ σεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται ποιῆσαι τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὀλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ λαοῦ ὡς περὶ τῶν ἱερέων. ²⁵ καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστή- ²⁵ ριον. ²⁶ καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν δισταλμένον εἰς ἄφεισιν πλυνεῖ ²⁶ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁷ καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τὸν χίμα- ²⁷ ρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ^{He.13,} ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ ^{11.} τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν. ²⁸ ὁ δὲ κατα- ²⁸ καίων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁹ καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώ- ²⁹ νιον· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, ὁ αὐτόχθων καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκειμένος ἐν ὑμῖν. ³⁰ ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ ³⁰ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν ἐναντι κυρίου, καὶ καθαρῶσθήσεσθε. ³¹ σάββατα ³¹ σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον. ³² ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς, ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν καὶ ὃν ἂν τελειώ- ³² σωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, στολὴν ἁγίαν. ³³ καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν ³³ σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἐξιλάσεται. ³⁴ καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ³⁴ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

XVII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον πρὸς Ἰσραὴλ καὶ ² πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς· ³ Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος λέγων ³ Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν ³ Ἰσραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν ὃς ἐάν σφάξῃ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ⁴ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ ⁴ εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ σωτήριον κυρίῳ δεχτὸν εἰς ὄσμην εὐωδίας, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸ ὥστε προσ- ⁵ ἐνέγκαι δῶρον τῷ κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ λογισθήσεται τῷ ἄν-

20. προσαξ. ααρων τ. χειμαρρον 24. προσαξει ργο επιθησει ... χει-
μαρρου bis ... * οπι ετοιμου (?) 22. λημψεται ο χειμαρρος ... χειμαρρον
(23. ενεδυκει) 24. εκδυσεται ... ολοκαρπωμα ργο ολοκαυτωμα ... οπι περι
απτε του οικου ... οπι και περι του λαου 26. 27. χειμαρρον 29. οπι δε-
κατη τ. μηνος ... ταπεινωσατε 32. τελειωσουσιν 34. καθαπερ XVII.
2. παντας τους υιους 3. προσηλ. η των προσκ. ... αν ργο εαν 4. σωτη-
ριον κυριου ... ωστε μη προσενεγκαι δωρ. κυριω

5 θρώπων ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχεεν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ
 λαοῦ αὐτῆς. ⁶ ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν ὅσας αὐτοὶ
 σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσι τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
 τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά·
 6 ⁶ καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι κυρίου
 παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὄσμην
 7 εὐωδίας κυρίῳ· ⁷ καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ
 ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.
 8 ⁸ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν
 τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν ὅς ἂν ποιήσῃ ὀλοκαύτωμα ἢ θυ-
 9 σίαν ⁹ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνάγκη ποιῆσαι αὐτὸ
 10 τῷ κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ
 ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν
 ὑμῖν ὅς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν
 11 τὴν ἔσθουσιν τὸ αἷμα καὶ ἀπολώ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹¹ ἡ γὰρ ψυχὴ
 πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί, καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστη-
 12 ρίου ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξι-
 13 λάζεται. ¹² διὰ τοῦτο εἶρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ἠἴσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φά-
 14 γεται αἷμα, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκειμένος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. ¹³ καὶ
 ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν
 ὑμῖν ὅς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον ἢ πετεινὸν ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα
 14 καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῆ· ¹⁴ ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί. καὶ
 εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης
 15 σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί· πᾶς ὁ ἔσθων αὐτὸ ἐξολοθρευθήσεται. ¹⁵ καὶ πᾶσα
 ψυχὴ ἣτις φάγεται θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον, ἐν τοῖς αὐτόχθουσι ἢ ἐν τοῖς προσ-
 16 ηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
 ἡμέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται· ¹⁶ ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια καὶ τὸ σῶμα μὴ
 λούσῃται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

XVIII.

2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ
 3 ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· ³ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύ-
 πτου, ἐν ἣ κατωκήσατε ἐπ' αὐτῇ, οὐ ποιήσετε· καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς
 Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν
 4 οὐ πορεύσεσθε. ⁴ τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματά μου φυλά-
 5 ξεσθε καὶ πορεύσεσθε ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁵ καὶ φυλάξεσθε
 πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ πάντα τὰ κρίματα μου, καὶ ποιήσετε αὐτά·
 6 ἂ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁶ ἄν-
 7 θρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεία σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται ἀποκα-
 8 λύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ κύριος. ⁷ ἀσχημοσύνην πατρός σου καὶ ἀσχημοσύνην
 μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· μήτηρ γὰρ σοῦ ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχη-
 8 μοσύνην αὐτῆς. ⁸ ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχη-
 9 μοσύνη πατρός σου ἐστίν. ⁹ ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ
 ἐκ μητρός σου, ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἐξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύ-
 10 νην αὐτῶν. ¹⁰ ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρὸς σου, οὐκ

No. 10,
 5. Ga. 3,
 12. Lc.
 10, 28.

4. ἐξολοθρευθήσεται 5. σφαξουσιν 7. θύσουσ. ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν
 τοῖς 8. Ἰσραὴλ καὶ ἀπο 9. " (etiam * ?) om καὶ ab initio ... ἐξολοθρευ-
 θήσεται 10. τῶν προ ἢ τῶν ... λαοῦ αὐτοῦ 11. ἀντὶ τῆς ψυχῆς 13. Ἰσραὴλ
 καὶ τῶν ... τὸ αἷμα αὐτοῦ 14. ἐξολοθρευθήσεται 16. λημψεται XVIII.
 3. γῆς αἰγυπτου ... ἐπ αὐτῆς ... καὶ ἐν τοῖς 4. om καὶ ante πορεύσεσθε
 5. φυλάξεσθε ... om αὐτὰ poster. 7. ἐστίν, καὶ οὐκ 9. ἐνδογ. γεγενν. ἢ
 ἐξω ... ἀσχημοσ. αὐτῆς 10. om θυγατρὸς σου

ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. ¹¹ ἀσχημο- 11
 σύνην συγατρὸς γυναικὸς πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ὁμοπατρία ἀδελφῆ σου
 ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹² ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πα- 12
 τρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ πατρὸς σου ἐστίν. ¹³ ἀσχημοσύνην ἀδελ- 13
 φῆς μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ μητρὸς σου ἐστίν. ¹⁴ ἀσχημο- 14
 σύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
 τοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ· συγγενῆς γὰρ σου ἐστίν. ¹⁵ ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ 15
 ἀποκαλύψεις· γυνὴ γὰρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐ-
 τῆς. ¹⁶ ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη ἀδελ- 16
 φοῦ σου ἐστίν. ¹⁷ ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ συγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· 17
 τὴν συγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ τὴν συγατέρα τῆς συγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ
 ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκείαι γὰρ σου εἰσιν, ἀσέβημά ἐστι.
¹⁸ γυναῖκα ἐπὶ ἀδελφῆ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύ- 18
 νην αὐτῆς ἐπὶ αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς. ¹⁹ καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκα- 19
 σαρείας αὐτῆς οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ²⁰ καὶ πρὸς 20
 τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου ἐκμιανθῆναι πρὸς
 αὐτήν. ²¹ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βε- 21
 βηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον· ἐγὼ κύριος. ²² καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ 22
 κοίτην γυναικείαν· βδέλυγμα γὰρ ἐστίν. ²³ καὶ πρὸς πᾶν τετράπουον οὐ δώσεις 23
 τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στή-
 σεται πρὸς πᾶν τετράπουον βιβασθῆναι· μουσαρὸν γὰρ ἐστίν. ²⁴ μὴ μιαινέσθε ἐν 24
 πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη ἃ ἐγὼ ἐξαποστέλλω
 πρὸ προσώπου ὑμῶν, ²⁵ καὶ ἐξεμιάνθη ἡ γῆ· καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς 25
 δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ αὐτῆς. ²⁶ καὶ φυλά- 26
 ξέσθε πάντα τὰ νόμιμά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε
 ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὃ ἐγχώριος καὶ ὃ προσγενόμενος προσή-
 λυτος ἐν ὑμῖν· ²⁷ πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς 27
 γῆς οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ· ²⁸ καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ 28
 ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαινέειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς
 πρὸ ὑμῶν· ²⁹ ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, 29
 ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιούσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ³⁰ καὶ φυλάξετε 30
 τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσητε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδε-
 λυγμένων ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ κύ-
 ριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

XIX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν 2
 υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ 3
^{16.} θεὸς ὑμῶν. ³ Ἐκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάβ- 3
 βατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴ οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώ- 4
 λοις, καὶ θεοῦς χωνευτοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁵ καὶ 5
 ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε· ⁶ ἢ ἂν ἡμέρα 6
 θύσετε βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης,
 ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁷ ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῆ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄδυστόν 7

10. om ση 12. οικ. γαρ μητρος 13. om versus 16. γυνη γαρ προ ασχη-
 μοσυνη 17. 18. λημψη 19. ου προσελευση 22. κοιτην γυναικος 23. δω-
 σεις κοιτην ... μουσερον 24. εξαποστελω 25. εμιανθη ... αδικιαν αυτων ...
 η γη εν τοις εγκαταλελιμμενοις 26. om και παντα τ. προστ. μου ... ο εγχ.
 η ο προσηλ. ο προσγεν. 27. προτεροι υμων· εμιανθη 28. προσωχθεισεν εν
 τοις 29. ος αν ... εξολοθρευθησονται 30. ανομων προ νομιμων ... ο γεγο-
 νεν ... αυτοις· εγω XIX. 2. εγω αγιος 3. om και μητερα αυτου 5. δε-
 κατην υμων 6. θυσητε

8 ἔστιν, οὐ δεχθήσεται· ⁸ ὁ δὲ ἔσθων αὐτὸ ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια κυ-
 9 ρίου ἐβεβήλωσε· καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἔσθουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ
 10 αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε
 τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερι-
 11 σμοῦ σου οὐ συλλέξεις· ¹⁰ καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ
 τὰς ῥώγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ κα-
 12 ταλείψεις αὐτά· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹¹ οὐ κλέψετε, οὐ ψεύσεσθε,
 οὐδὲ συκοφαντήσῃ ἕκαστος τὸν πλησίον. ¹² καὶ οὐκ ὀμειώσῃ τῷ ὀνόματί μου
 ἐπὶ ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ εἰμι <sup>MI. 5,
33.</sup>
 13 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹³ οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον, καὶ οὐχ ἄρπᾶ, καὶ οὐ μὴ
 14 κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωῒ. ¹⁴ οὐ κακῶς
 ἔρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ
 15 κύριον τὸν θεόν σου, ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁵ οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν
 κρίσει· οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ οὐδὲ μὴ θαυμάσης πρόσωπον δυνάστου,
 16 ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. ¹⁶ οὐ πορεύσῃ δόλω ἐν τῷ ἔσθῃ σου·
 17 οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁷ οὐ μι-
 σήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου· ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου,
 18 καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. ¹⁸ καὶ οὐκ ἐκδικᾶται σου ἡ χεὶρ, καὶ οὐ
 μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν· <sup>ML. 19, 19.
22, 39, 5,
43. Ro. 13,
9. Ga. 5,
11. Ja. 2, 8.</sup>
 19 ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹⁹ τὸν νόμον μου φυλάξεσθε· τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις
 ἑτεροζύγῳ, καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον, καὶ ἱμάτιον ἐκ
 20 δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. ²⁰ καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ
 γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη ἢ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ
 αὕτη λύτροις οὐ λελύτρωται ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπῆ ἔσται αὐ-
 21 τοῖς· οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ ἀπθλευθερώθη· ²¹ καὶ προσάξει τῆς πλημ-
 μελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κρινὸν πλημ-
 22 μελείας· ²² καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας
 ἔναντι κυρίου περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἡμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρ-
 23 τία ἣν ἡμαρτεν. ²³ ὅταν δὲ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δι-
 δωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύσετε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν
 ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικάθατος, οὐ
 24 βρωθήσεται. ²⁴ καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰ-
 25 νετὸς τῷ κυρίῳ, ²⁵ ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν, πρόσθεμα
 26 ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²⁶ μὴ ἔσθετε ἐπὶ
 27 τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ οἰωνεῖσθε οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε. ²⁷ οὐ ποιήσετε σισόην
 ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν.
 28 ²⁸ καὶ ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ γράμματα
 29 στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²⁹ οὐ βεβηλώσεις
 τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ
 30 πλησθήσεται ἀνομίας. ³⁰ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου
 31 φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι κύριος. ³¹ οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθους καὶ τοῖς
 ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε ἐκμανθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς
 32 ὑμῶν. ³² ἀπὸ προσώπου πολιτοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέ-
 33 ρου· καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου, ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³³ ἐάν δέ τις

8. λημψεται ... εξολοθρευθησονται (9. οπι ου συντ. τ. 9. υμων)
 10. τους ρωγας 11. ου συκοφ. 12. βεβηλωσεται ... οπι το αγιον ... οπι
 ειμι 13. ουκ αρπασεις ... του μισθου παρα 14. προθησεις 15. λημψη
 ... ου θαυμασεις 16. εφ αιματι 17. λημψη 18. μηνιοις 19. φυλαξασθε
 20. αυτη οικετις 23. καταφυτευσητε ... οπι ο καρπος αυτου ... απερικα-
 θαρτον 25. γεννηματα 26. οινωνισθε ... ορνιθοσκοπηθησεσθε 28. επι ψυχης
 ου ποιησετε ... οπι ειμι 29. εμπληθησεται 31. επακολουθησεσθε εγγαστρι-
 μυθους

προσέλθη ὑμῖν προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν· ³⁴ ὡς ὁ αὐτό- 34
 χθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπή-
 σεις αὐτόν ὡς σεαυτόν· ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἐγὼ εἰμι
 κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. ³⁵ οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν στα- 35
 θμίαις καὶ ἐν ζυγοῖς· ³⁶ ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμῖα δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος 36
 ἔσται ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰ-
 γύπτου. ³⁷ καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, 37
 καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

XX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λα- 2
 λήσεις Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν γεγεννημένων προσηλύτων
 ἐν Ἰσραὴλ ὅς ἂν δῶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσῃω·
 τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτόν ἐν λίθοις. ³ καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω 3
 τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ ἀπολώ αὐτόν ἐκ τοῦ λαοῦ
 αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου καὶ
 βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι. ⁴ ἐάν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐ- 4
 τόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου, ἐν τῷ
 δοῦναι αὐτόν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν· ⁵ καὶ 5
 ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ τὴν συγγένειαν αὐ-
 τοῦ, καὶ ἀπολώ αὐτόν καὶ πάντας τοὺς ὁμονοῦντας αὐτῷ ὥστε ἐκπορνεύειν
 αὐτόν εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ⁶ καὶ ψυχὴ ἢ ἂν ἐπακολούθησῃ 6
 ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαιδοῖς ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσω-
 πόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην καὶ ἀπολώ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁷ καὶ 7
 ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· ⁸ καὶ φυλάξεσθε τὰ προς- 8
 τάγματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά, ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων ὑμᾶς. ⁹ ἄνθρωπος ἄν- 9
 θρωπος ὅς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ θανάτῳ
 θανατούσῃω· πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν, ἔνοχος ἔσται. ¹⁰ ἄν- 10
 θρωπος ὅς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὅς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα τοῦ
 Ἰσρα. 8, 5. πλησίον, θανάτῳ θανατούσῃωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. ¹¹ καὶ ἐάν 11
 τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
 ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσῃωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοί εἰσι. ¹² καὶ ἐάν τις κοι- 12
 μηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσῃωσαν ἀμφότεροι· ἠσεβήκασιν γάρ,
 ἔνοχοί εἰσιν. ¹³ καὶ ὅς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικός, βδέλυγμα 13
 ἐποίησαν ἀμφότεροι· θανάτῳ θανατούσῃωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. ¹⁴ ὅς ἂν λάβῃ γυ- 14
 ναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτόν
 καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν. ¹⁵ καὶ ὅς ἂν δῶ κοιτασίαν αὐτοῦ 15
 ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσῃω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. ¹⁶ καὶ γυνὴ 16
 ἣτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτήνος βιβασιθῆναι αὐτὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε
 τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτήνος· θανάτῳ θανατούσῃωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. ¹⁷ ὅς ἂν 17
 λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν
 ἀσχημοσύνην αὐτῆς καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδος ἐστίν, ἐξο-
 λοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπε-
 κάλυψεν, ἀμαρτίαν κομιοῦνται. ¹⁸ καὶ ἀνὴρ ὅς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀπο- 18
 καθήμενης καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκά-
 λυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολοθρευθήσονται

33. προσηλυτος υμιν 34. ως αυτοχθων 36. εσται υμιν 37. φυλαξασθε
 XX. 2. η των προσγεγεννημενων προσηλ, εν τω ισρ. ... δω απο του 4. οπι
 του απτε μη 6. ψυχη εαν ... λαου αυτου 7. οτι εγω κυρ. ο θ. υμ. αγιος
 ειμι 8. κυρ. ο θεος υμων ο αγ. υμ. 9. ος ειπη κακως 11. οπι και ab
 initio 12. οπι και 13. εποιησεν ... οπι θανατω 14. ανομημα ppo ανομια
 16. απ αυτου 17. εξολοθρευθησονται 18. εξολοθρευθησονται

19 ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἄμαρ-
 20 τίαν ἀπολοῦνται. ²⁰ ὅς ἂν κοιμηθῆ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην
 21 τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἄτεκνοι ἀποθάνουσι. ²¹ ὅς ἂν λάβῃ γυ-
 ναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
 22 τοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθάνουσι. ²² καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστά-
 γματά μου καὶ τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ
 23 ὑμῖν ἡ γῆ εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ’ αὐτῆς. ²³ καὶ οὐχὶ πο-
 ρεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξαποστέλλω ἀφ’ ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα
 24 ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. ²⁴ καὶ εἶπα ὑμῖν Ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν
 γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι·
 25 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ²⁵ καὶ ἀφο-
 ριεῖτε αὐτούς ἀνά μέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀνά μέσον τῶν κτηνῶν
 τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀνά μέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρ-
 των· καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι καὶ ἐν τοῖς πετει-
 νοῖς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τῆς γῆς ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.
 26 ²⁶ καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας
 27 ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν εἶναι μοι. ²⁷ καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅς ἂν γένηται
 αὐτῶν ἐγγαστρίμουσος ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· λίθους
 λιθοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι.

XXI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰπὸν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀα-
 ρῶν καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐ-
 2 τῶν, ² ἀλλ’ ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἑγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ υἱοῖς
 3 καὶ θυγατράσιν, ἐπ’ ἀδελφῶ ³ καὶ ἐπ’ ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ
 4 τῇ μὴ ἐκδεδομένη ἀνδρὶ, ἐπὶ τούτοις μιανθήσεται. ⁴ οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα
 5 ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ. ⁵ καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν
 κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ, καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ἐπὶ τὰς
 6 σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. ⁶ ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ
 οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα τοῦ
 7 θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι. ⁷ γυναῖκα πόρνην καὶ βε-
 βηλωμένην οὐ λήφονται καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρός αὐτῆς, ὅτι
 8 ἅγιός ἐστι κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀγιάσεις αὐτόν· τὰ δῶρα κυρίου τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει· ἅγιος ἔσται, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων
 9 αὐτούς. ⁹ καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἂν βεβηλωθῆ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ
 10 ὄνομα τοῦ πατρός αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ· ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται. ¹⁰ καὶ ὁ
 ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφα-
 11 λὴν οὐκ ἀποκιδάρωσε καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαρρήξει, ¹¹ καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ
 τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ
 12 μιανθήσεται, ¹² καὶ ἐκ τῶν ἀγίων οὐκ ἐξελεύσεται καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγια-
 σμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ ἐπ’ αὐτῷ·
 13 ¹³ ἐγὼ κύριος. ¹³ οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται· ¹⁴ χήραν
 δὲ καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ’

18. εκ του γενους 19. οικειοτ. απεκαλυψας 21. ος αν λαβ. την γυν. 22. μου ποιειν αυτα ... προσοχθ. υμας 23. εξαποστελω 25. και των πετεινων τ. ακαθαρτων και των καθαρων ... εγω ργο α εγω 26. ειναι εμοι 27. λιθοβολησατε XXI. 1. μιανθησεσθε 2. και επι μητρι κ. επι υι. κ. επι θυγ. 3. τη μη εγγιζουση ανδρι ... μιανθησεσθαι 4. οπι ου μιανθησεται 5. ξυρησεται 7. λημψονται ... οπι οτι ... κυριω θεω 8. αγιασει 13. οπι γυναικα ... λημψεται 14. εβδελυγμενην ργο εκβεβλημενην ... λημψεται bis

ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα· ¹⁵ καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ¹⁵
σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἐλά- ¹⁶
λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁷ Εἰπὸν Ἀαρὼν ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους ¹⁷
σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τίτι ἐὰν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προς-
φέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ¹⁸ πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ¹⁸
οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος τυφλὸς ἢ χλωλὸς ἢ κολοβόριν ἢ ὠτότμητος, ¹⁹ ἢ ἄν- ¹⁹
θρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς ἢ σύντριμμα ποδός, ²⁰ ἢ κυρτὸς ²⁰
ἢ ἔφηλος ἢ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ ψώρα ²¹
ἀγρία ἢ λειχήν ἢ μονόρχις, ²¹ πᾶς ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρμα- ²¹
τος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου, ²²
ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν. ²² τὰ ²²
δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται· ²³ πλὴν πρὸς ²³
τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι ²⁴
μῶμον ἔχει· καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ²⁴
ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ²⁴ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ- ²⁴
τοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ.

XXII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Εἰπὸν Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς ²
αὐτοῦ Καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβηλώ-
σουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἀγιάζουσί μοι· ἐγὼ κύριος. ³ εἰπὸν ³
αὐτοῖς Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ
σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια ὅσα ἂν ἀγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ τῷ κυρίῳ,
καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπὶ αὐτῷ ἢ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ
ἐμοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴ καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν ⁴
τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρῶ ἢ γονορρῦει, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται ἕως ἂν κα-
θαρισθῇ· καὶ ὁ ἀπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἐξέλθῃ
ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ⁵ ἢ ὅστις ἂν ἄψηται παντὸς ἕρπετος ἀκαθάρτου ὃ ⁵
μιανεῖ αὐτόν, ἢ ἐπὶ ἀνθρώπῳ ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτόν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν
αὐτοῦ, ⁶ ψυχὴ ἣτις ἐὰν ἄψηται αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· οὐκ ⁶
ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων ἐὰν μὴ λούσῃται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ⁷ καὶ δύῃ ὁ ⁷
ἥλιος καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἐστὶ.
⁸ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτόν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ ⁸
κύριος. ⁹ καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἄμαρ- ⁹
τίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ ἐὰν βεβηλώσουσιν αὐτὰ· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ
ἀγιάζων αὐτούς. ¹⁰ καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια· πάροιχος ἱερέως ἢ ¹⁰
μισθωτὸς οὐ φάγεται ἅγια. ¹¹ ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσῃται ψυχὴν ἐγκτητον ἀργυ- ¹¹
ρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ οὗτοι
φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. ¹² καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ¹²
ἀνδρὶ ἄλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν ἀγίου οὐ φάγεται. ¹³ καὶ θυγάτηρ ἱερέως ¹³
ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἢ αὐτῇ, ἐπαναστρέφει ἐπὶ
τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς
αὐτῆς φάγεται· καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπὸ αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἄνθρωπος ¹⁴

14. om λαου 17. ην εν αυτω ... προσφερων 18. ω εαν η εν ... χλωλος η
τυφλος 19. om η ab initio ... ανθρ. ω εστιν εν αυτω 20. πτιλος τοις οφθαλμοις
... ανθρ. ος εαν η εν ... λιχην 21. πας ος εστιν ... ου προσεγγιει ... θυ-
σιας του θεου 23. om αυτου 24. ελαλ. κυριος προς μωυσην και αρ.
XXII. 2. αγιων υιων 3. αυτοις εις sine distinct. ... παντος σπερματος
... επ αυτω, εξολοθρευθησεται 4. λεπρος η γονορρυης 5. om η ab initio
6. ητις αψηται 7. εστιν αυτου 8. ουκ εδεται 9. φυλαξουσιν ... δι αυτο
εαν δε βεβηλωσιν αυτα 11. εκ των εργαων αυτ. 12. τ. απ. των αγιων 13. αν-
θρωπου ιερεως ... χηρα εκβεβλημενη ... μη ην αυτη

ὅς ἂν φάγη ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸ
 15 καὶ δώσει τῷ ἱερεὶ τὸ ἅγιον. 15 καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰ-
 16 σραὴλ ἃ αὐτοὶ ἀφαιροῦσι τῷ κυρίῳ, 16 καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν
 πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων
 17 18 αὐτούς. 17 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 18 Λάλησον Ἐσαρὼν καὶ
 τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ πάση συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεις πρὸς αὐτούς Ἄνθρω-
 19 πος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτούς
 20 ἐν Ἰσραὴλ, ὅς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν
 ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ θεῷ εἰς ὀλοκαύτωμα,
 19 19 δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενά ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ
 20 τῶν αἰγῶν· 20 πάντα ὅσα ἂν ἔχη μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προσάξουσι κυρίῳ, διότι
 21 οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. 21 καὶ ἄνθρωπος ὅς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ
 κυρίῳ, διαστείλας εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἐορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βου-
 22 κολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰςδεκτόν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται
 22 ἐν αὐτῷ. 22 τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιοῦντα ἢ ψω-
 23 ραγριοῦντα ἢ λειχήνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσι ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρ-
 23 πωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. 23 καὶ μόσχον
 ἢ πρόβατον ὠτότμητον ἢ κολοβόκερκον σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ
 24 εὐχὴν σου οὐ δεχθήσεται. 24 βλαδίαν καὶ ἐκτετριμμένον καὶ ἐκτομίαν καὶ
 ἀπεσπασμένον οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιή-
 25 σετε. 25 καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ
 πάντων τούτων, ὅτι φθάρματα ἔστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς· οὐ δεχθή-
 26 27 σεται ταῦτα ὑμῖν. 26 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 27 Μόσχον ἢ
 πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῆ, καὶ ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ
 δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα κυρίῳ.
 28 28 καὶ μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ
 29 μιᾶ. 29 ἂν δὲ θύσῃς θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰςδεκτὸν ὑμῖν θύσετε
 30 αὐτό· 30 αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν
 31 εἰς τὸ πρῶν· ἐγὼ εἰμι κύριος. 31 καὶ φυλάξτε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσετε
 32 αὐτάς. 32 καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ
 33 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς, 33 ὁ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς
 Αἰγύπτου ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός· ἐγὼ κύριος.

XXIII.

2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ
 ἔρεις πρὸς αὐτούς Λί ἐορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτάς κλητὰς ἁγίας, αὐταὶ
 3 εἰσιν αἱ ἐορταὶ μου. 3 Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάβ-
 4 βατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ· πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις, σάββατά
 4 ἔστι τῷ κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. 4 αὐταὶ αἱ ἐορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ
 5 ἁγίαι ἃς καλέσετε αὐτάς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. 5 ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ
 τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυ-
 6 ρίῳ. 6 καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἐορτὴ τῶν ἄζύμων
 7 τῷ κυρίῳ, ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. 7 καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία

14. κατα αγνοϊαν ... οπι και εκτλ. 15. αυτοι προσφερουσιν 18. η απο
 των υιων των προσηλ. 19. και εκ των προβ. 20. οτι ου δ. υμιν εστιν
 21. ευχην κατα αιρεσιν εν ταις 22. 23. toti **. 22. ** μυρμηκιωντα ει
 λιχηνας ... ** προσαξ. αυτα 23. ** αποθησεις αυτα ... ** εις ευχην σ. ου
 προσδεχθησεται 24. εκτομιδα ... προσαξετε 25. οτι φθαρτα ... οπι μω-
 μος εν αυτοις 28. η προβατον ... αυτην η τα 32. εμμεσω XXIII. 2. ει-
 σιν εορται 3. και τη ημερα . . . κυρ. υμων εν 4. τ. κυριω και αυται αγιας
 καλεσατε αυτας 7. και η ημερα

ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ⁸ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα 8
τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν
ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων ¹⁰ Εἰπὸν 9 10
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ
δίδωμι ὑμῖν καὶ θερρίζετε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρ-
χὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα· ¹¹ καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἐναντι κυ- 11
ρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς. ¹² καὶ ποιή- 12
σετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ἣ ἂν φέρητε τὸ δράγμα πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον
εἰς ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· ¹³ καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δεκάτα σεμιδάλεως 13
ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσία τῷ κυρίῳ, ὁσμὴ εὐωδίας κυρίῳ, καὶ σπον-
δῆν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν οἴνου· ¹⁴ καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα 14
οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς
τὰ δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κα-
τοικίᾳ ὑμῶν. ¹⁵ καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων ἀπὸ 15
τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος ἑπτὰ ἑβδομάδας
ὀλοκλήρους, ¹⁶ ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντή- 16
κοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ. ¹⁷ ἀπὸ τῆς κατοικίας 17
ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως
ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθῆσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ· ¹⁸ καὶ προσά- 18
ξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἄμνους ἄμώμους ἐνιαυσίους καὶ μόσχον ἕνα ἐκ
βουκολίου καὶ κριοὺς δύο ἄμώμους, καὶ ἔσονται ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· καὶ
αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ· ¹⁹ καὶ 19
ποιήσουσι χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας καὶ δύο ἄμνους ἐνιαυσίους εἰς
θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος· ²⁰ καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ 20
ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος ἐπίθεμα ἐναντίον κυρίου μετὰ
τῶν δύο ἄμνων· ἅγια ἔσονται τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ
ἔσται. ²¹ καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητὴν· ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον 21
λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ
τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. ²² καὶ ὅταν θερρίζετε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συν- 22
τελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερρίζειν σε, καὶ τὰ
ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ
ὑπολείψεις αὐτά· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ- 23
σὴν λέγων ²⁴ Δάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾶ 24
τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ ἁγία ἔσται
ὑμῖν· ²⁵ πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα κυρίῳ. 25
²⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων ²⁷ Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ 26 27
ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξίλασμοῦ, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε
τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. ²⁸ πᾶν ἔργον οὐ ποιή- 28
σετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξίλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλά-
σασθαι περὶ ὑμῶν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ²⁹ πᾶσα ψυχὴ ἧτις μὴ τα- 29
πεινωθῆσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξολοθρευθῆσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.
³⁰ καὶ πᾶσα ψυχὴ ἧτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολείται ἡ 30
ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³¹ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· νόμιμον αἰώνιον 31
εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. ³² σάββατα σαββάτων ἔσται 32
ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἐσπέρας

8. και η εβδομη ημερα 10. τα δραγματα 11. αὐτα ο ιερευς 12. εν
η εαν 13. ευωδ. τω κυριω ... σπονδη αυτω 14. του θεου ... εις τας γε-
νεας υμων νομιμ. αιων. 15. αριθμ. υμεις απο 16. εσχατ. εβδομης 17. πρω-
τογεννηματων 18. προσαξει ... εκ βουκολιων ... οτι και αντε εσονται ... θυ-
σιαν οσμην 19. χιμαρρον 19. 20. πρωτογεννηματος 20. εναντι 21. ημε-
ραν κλητη 22. υπολειψη ... κυριος θεος 25. τω κυριω 28. οτι εν 29.
εξολεθρευθησεται

33 Ἔως ἑσπέρας σαββατεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. ³³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μω-
 34 σῆν λέγων ³⁴ Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς
 35 τοῦ ἐβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ. ³⁵ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ
 36 πρώτη κλητὴ ἁγία, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ³⁶ ἑπτὰ ἡμέρας προσά-
 ξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὄγδοη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν,
 καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κυρίῳ· ἐξόδιόν ἐστὶ, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ
 37 ποιήσετε. ³⁷ αὗται ἑορταὶ κυρίῳ ἃς καλέσετε κλητὰς ἁγίας ὥστε προσενέγκαι
 καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν
 38 τὸ κατ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν, ³⁸ πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου καὶ πλὴν τῶν δο-
 μάτων ὑμῶν καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν καὶ πλὴν τῶν ἐκουσίων ὑμῶν
 39 ἃ ἂν δώτε τῷ κυρίῳ. ³⁹ καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδό-
 μου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ κυρίῳ
 ἑπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ ἀνά-
 40 παυσις. ⁴⁰ καὶ λήψετε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὠραῖον καὶ κάλ-
 λυθρα φοινίκων καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς καὶ ἰτέας καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ
 χειμάρρου, εὐφρανθῆναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνι-
 41 αυτοῦ. ⁴¹ νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ ἑορ-
 42 τάσετε αὐτήν. ⁴² ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας, πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν
 43 Ἰσραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς, ⁴³ ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν ὅτι ἐν σκηναῖς
 κατώκησα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου·
 44 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς
 υἱοῖς Ἰσραὴλ.

XXIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἐντειλαὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
 καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλαῖνον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύ-
 3 χνον διὰ παντὸς ³ ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηנῇ τοῦ μαρτυρίου,
 καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωὶ ἐνώ-
 4 πιον κυρίου ἐνδελεχῶς· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁴ ἐπὶ τῆς λυ-
 χνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον κυρίου ἕως εἰς τὸ πρωί.
 5 ⁵ καὶ λήψετε σεμίδαλιν καὶ ποιήσετε αὐτήν δώδεκα ἄρτους, δύο δεκάτων
 6 ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἰς· ⁶ καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἕξ ἄρτους τὸ ἐν θέμα,
 7 ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυρίου· ⁷ καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα
 λίβανον καθαρὸν καὶ ἄλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκειμένα
 8 τῷ κυρίῳ· ⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσθήσεται ἔναντι κυρίου διὰ παντὸς
 9 ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διαθήκην αἰώνιον. ⁹ καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς
 υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων
 10 τοῦτο αὐτῶν ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. ¹⁰ καὶ ἐξῆλ-
 θεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς
 Ἰσραὴλ· καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίδος καὶ ὁ ἄν-
 11 θρωπος ὁ Ἰσραηλίτης, ¹¹ καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτι-
 δος τὸ ὄνομα κατηράσατο. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν· καὶ τὸ ὄνομα
 12 τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμεῖθ θυγάτηρ Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν· ¹² καὶ ἀπέ-
 13 θεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρίναι αὐτὸν διὰ προστάγματος κυρίου. ¹³ καὶ
 14 ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁴ Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς
 παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσι πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν

36. ολοκαυτωμα bis ... τω κυριω pro κυριω 37. αυται αι εορτ. τω κυρ. 38. παντων των ευχων 39. add τη απιε ημερα ... γεννηματα ... εορτασετε 40. λημψεσθε ... om τη ημερα ... ξυλων ... εχχειμαρρου (43. κατακησα) XXIV. 2. λαβετωσαν μοι 3. απ εσπερας 4. εναντι κυριου εως πρωι 5. λημψεσθε 8. προθησεται 9. τουτο αυτω απο 10. γυναικ. ιεραηλιτιδος 11. υιος pro ο υιος ... δαβρι 12. εν φυλακη

κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ¹⁵ καὶ τοῖς υἱοῖς ¹⁵
 Ἰσραὴλ λάλησον καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρωπος ὅς ἐάν καταράσῃται θεὸν
 -Jb. 19,7 ἄμαρτιαν λήφεται, ¹⁶ ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου θανάτῳ θανατούσῃ· λί- ¹⁶
 θοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ἰσραὴλ· ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε
 αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου τελευτάτω. ¹⁷ καὶ ἄνθρω- ¹⁷
 πος ὅς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσῃ. ¹⁸ καὶ ¹⁸
 ὅς ἂν πατάξῃ κτήνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. ¹⁹ καὶ ¹⁹
 ἐάν τις δῶ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται
 -Mt. 5,38 αὐτῷ· ²⁰ σύντριμμα ἀντὶ συντριμματος, ὄφθαλμὸν ἀντὶ ὄφθαλμοῦ, ὀδόντα ²⁰
 ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῶ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτω δοθήσεται αὐτῷ. ²¹ ὅς ²¹
 ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσῃ· ²² δικαίωσις μία ²²
 ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγγωρίῳ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²³ καὶ ²³
 ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασαμένον ἔξω
 τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίη-
 σαν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

XXV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ λέγων ² Λάλησον ²
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὅταν εἰσελθῆτε εἰς τὴν γῆν ἣν
 ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν σάββατα τῷ
 κυρίῳ. ³ Ἐξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἔξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου ³
 καὶ συναΐξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς· ⁴ τῷ δὲ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ σάββατα ἀνάπαυσις ⁴
 ἔσται τῇ γῆ, σάββατα τῷ κυρίῳ· τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς καὶ τὴν ἄμπε- ⁵
 λόν σου οὐ τεμεῖς, ⁵ καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθε- ⁵
 ρίσεις καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἀγιάσματος σου οὐκ ἐκτριγήσεις· ἐνιαυτὸς ἀνα- ⁶
 παύσεως ἔσται τῇ γῆ. ⁶ καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι καὶ τῷ ⁶
 παιδί σου καὶ τῇ παιδίσκι σου καὶ τῷ μισθῷ σου καὶ τῷ παροίκῳ τῷ
 προσκειμένῳ πρὸς σέ· ⁷ καὶ τοῖς κτήνεσί σου καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ ⁷
 σου ἔσται πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρώσιν. ⁸ καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ⁸
 ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἐπτάκις· καὶ ἔσονται σοι ἑπτὰ ἐβδομάδες ἐτῶν ⁹
 ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁹ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῆ ⁹
 ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Ἰλασμοῦ,
 διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῆ ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἀγιάσετε τὸ ἔτος τὸν πεν- ¹⁰
 τηκοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἀφ᾽ ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν
 αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ἀπελεύσεται εἰς
 ἕκαστος εἰς τὴν κτήσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύ-
 σεσθε. ¹¹ ἀφέσεως σημασία αὕτη τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· ¹¹
 οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγή-
 σετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς· ¹² ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν, ἅγιον ἔσται ὑμῖν, ¹²
 ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς. ¹³ ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως ¹³
 σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσεται εἰς τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ. ¹⁴ ἐάν δὲ ἀποδῶ πρᾶ- ¹⁴
 σιν τῷ πλησίον σου, ἐάν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ βλιβέτω
 ἄνθρωπος τὸν πλησίον· ¹⁵ κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ ¹⁵
 τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεται σοι. ¹⁶ καθότι ¹⁶

15. λημφεται 16. οπι η 17. ανθρωπος εαν (19. δη προ δω) 20. ουτως·
 22. και εγγωριω 23. καθα XXV. 2. εαν εισελθητε 5. τα αυτοματα τα
 ... αγιασματος μου 7. γεννημα σου 8. τεσσαρακοντα 9. και διαγγελειτε
 ... υμων τω μηνι ... "οπι τη δεκατη ει" add post μηνος 10. αγιασατε
 ... εις κατ εκαστος ... την πατριδα 11. ουδε μη αμησητε 12. 13. φα-
 γεσθε τα γεννηματα αυτης εστω επι της αφεσεως· σημασια αυτη· επαν.
 εκαστος ε. τ. κτησιν α. 14. εαν και κτηση 15. οπι ετων μετα usque
 αριθμον ... γεννηματων

αν πλείον τῶν ἐτῶν πληθυνεῖ τὴν ἐγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον
 τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσῃ τὴν ἐγκτησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων αὐτοῦ,
 17 οὕτως ἀποδώσεται σοι. ¹⁷ μὴ ὑλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον, καὶ φοβηθήσῃ
 18 κύριον τὸν θεόν σου· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁸ καὶ ποιήσετε πάντα
 τὰ δικαιώματά μου καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε καὶ ποιήσετε
 19 αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. ¹⁹ καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφό-
 ρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπὶ αὐ-
 20 τῆς. ²⁰ ἐὰν δὲ λέγητε Ἴί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ τούτῳ ἐὰν μὴ
 21 σπειρώμεν μηδὲ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν; ²¹ καὶ ἀποστέλλω τὴν
 εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς
 22 τὰ τρία ἔτη. ²² καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννη-
 μάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γέννημα αὐτῆς,
 23 φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. ²³ καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν· ἐμὴ γάρ
 24 ἐστὶν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστέ ἐναντίον μου. ²⁴ καὶ 1 Pe. 2
11.
 25 κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς. ²⁵ ἐὰν δὲ πένη-
 ται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ,
 καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγγιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελ-
 26 φοῦ αὐτοῦ. ²⁶ ἐὰν δὲ μὴ ἦ τιλὶ ὁ ἀγγιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ καὶ
 27 εὐρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, ²⁷ καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως
 αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ ὃ ἀπέδοτο αὐτῷ αὐτῷ, καὶ
 28 ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. ²⁸ ἐὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ
 τὸ ἱκανὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ
 ἕως τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπε-
 29 λεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. ²⁹ ἐὰν δὲ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν
 πόλει τετειχισμένη, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς· ἕως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ἡμε-
 30 ρῶν, ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. ³⁰ ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς
 ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὐσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βε-
 βαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν
 31 τῇ ἀφέσει. ³¹ αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος
 κύκλω, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται· λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται.
 32 καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. ³² καὶ αἱ πόλεις Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν πόλεων
 33 κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις· ³³ καὶ ὅς
 ἂν λυτρώσῃται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰ-
 κίων πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν
 34 Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἰῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμέ-
 νοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν
 35 ἐστίν. ³⁵ ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς
 χερσὶ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται
 36 ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁶ οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον οὐδὲ ἐπὶ πλήθει, καὶ
 φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου, ἐγὼ κύριος, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.
 37 ³⁷ τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις

16. πληθυνη ... om και αποτ καθοτι ... om ελαττ. τ. ετ. ... ελατ-
 τονωση τ. κτησιν (priore loco εκτησιν scribitur) ... γεννηματων (17. ὑλι-
 ψετω) 18. ποιησατε αυτας ... κατοικησητε ... om επι τ. γης 20. om
 δε ... γεννηματα 21. αποστελω ... γεννηματα 22. γεννηματων οι γεννημα
 23. *και γη 25. και αποδωσεται ... ο αγγιστευων εγγιζων εγγιστα αυτου
 26. ευρεθη προ ευπορηθη 27. συλλογιετε τα επι της ... αποδωσ. οπερ
 εχει ... απεδ. αυτον εαυτω 28. μη ευρεθη η χειρ αυτου ... αποδουν. αυτα
 ... εξελευσ. την αφεσιν ... καταπαυσιν προ κατασχεσιν 31. αι ουκ εστιν
 αυταις ... λογισθητωσαν 32. οικειαι ... αυτων κατασχεσεως 33. λυτρω-
 σαμενος ... εμμεσω 35. om ο μετα σου ... παρα σου ... αντιλημψη 36.
 λημψη (... το κακον προ τοκον) ... θεον· εγω 37. και πλεονασμον ου

αὐτῶ τὰ βρώματά σου. ³⁸ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς 38
 Αἰγύπτου, δεῦναί ὑμῖν τὴν γῆν Χαναὰν ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ³⁹ ἐὰν δὲ τα- 39
 πεινωθῆ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ καὶ πρᾶξῃ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν
 οἰκέτου· ⁴⁰ ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι, ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως 40
 ἐργᾶται παρὰ σοί· ⁴¹ καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' 41
 αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πα-
 τρικὴν ἀποδραμεῖται. ⁴² διότι οἰκέται μου εἰσιν οὗτοι οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς 42
 Αἰγύπτου, οὐ πρᾶξῃσεται ἐν πράσει οἰκέτου· ⁴³ οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ 43
 μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. ⁴⁴ καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι 44
 ἂν γένωνται σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλῳ σου εἰσιν, ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε
 δοῦλον καὶ δούλην· ⁴⁵ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, 45
 ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ
 γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. ⁴⁶ καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέ- 46
 κνοῖς ὑμῶν μετ' ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα· τῶν δὲ
 ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ
 αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις. ⁴⁷ ἐὰν δὲ εὖρη ἢ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροί- 47
 κου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθῆς ὁ ἀδελφός σου πρᾶξῃ τῷ προσηλύτῳ ἢ
 τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοὶ ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, ⁴⁸ μετὰ τὸ πρᾶξῃναι 48
 αὐτῷ λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ· εἰς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν,
⁴⁹ ἀδελφὸς πατρός αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρός λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ 49
 τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώται αὐτόν· ἐὰν δὲ
 εὐπορηθῆς ταῖς χερσί, λυτρώται ἑαυτόν. ⁵⁰ καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτη- 50
 μένον αὐτόν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὐ ἀπέδοτο ἑαυτόν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς
 ἀφέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ
 ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. ⁵¹ ἐὰν δὲ τι πλεῖον τῶν ἐτῶν ἢ, πρὸς ταῦτα ἀπο- 51
 δώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ· ⁵² ἐὰν δὲ ὀλί- 52
 γον καταλειφθῆ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖ-
 ται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ὡς μισθωτὸς·
⁵³ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτόν ἐν τῷ μόχθῳ 53
 ἐνώπιόν σου. ⁵⁴ ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς 54
 ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ⁵⁵ ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ 55
 οἰκέται εἰσίν, παιδῆς μου οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

XXVI.

Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα οὐδὲ
 γλυπτὰ, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν στήσετε ἐν τῇ γῇ
 ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ² τὰ σάββατά μου ²
 φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι κύριος. ³ ἐὰν τοῖς ³
 προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε καὶ ποιήσητε
 αὐτάς, ⁴ καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεν- ⁴
 νήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν· ⁵ καὶ ⁵
 καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν
 σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε μετὰ
 ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν·

39. δουλείαν 40. ο μισθωτος 41. εἰς τὴν γῆν εαυτου ... ἀποθάνειται
 43. ὅτι καὶ 44. κτησασθε 46. τῶν ἀδελφῶν ... ὅτι αὐτὸν 47. ὅτι ἡ
 ἀπὸ ἐκ γενετῆς 48. ἔσται αὐτῷ 49. πατρός ἢ υἱός ... φυλῆς τῆς σαρκός
 αὐτοῦ λυτρώσεται ... λυτρωσεται ἑαυτόν 50. συλλογιεῖται ... ἀπέδοτο
 εαυτῷ ἕως 51. πλεον 52. συλλογιεῖται 53. ἐνιαυτος ... κατατενεῖς 54.
 μετὰ ταῦτα ... ἐνιαυτῷ pro ἔτει 55. οἰκεται, παιδῆς XXVI. 1. Ἐγὼ
 κυρ. ο θ. υμ. ad antecedd. trahit 4. γεννηματα 5. καταλημψεται (bis)
 υμ. ο ἀμητος

6⁶ καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῆ ὑμῶν, καὶ κοιμηθήσεσθε καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ
7 ἐκφοβῶν, καὶ ἀπολωῖ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν· ⁷ καὶ διώξεσθε τοὺς
8 ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνω· ⁸ καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν
πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας, καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ
9 ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μάχαιρα· ⁹ καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς
10 καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεσ' ὑμῶν· ¹⁰ καὶ φάγεσθε
11 παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε· ¹¹ καὶ
12 θήσω τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχὴ μου ὑμᾶς· ¹² καὶ
ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεὸς καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός· ^{2 C. 6,}
13 ¹³ ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ^{16.}
ὑμῶν δούλων, καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν καὶ ἤγαγον ὑμᾶς
14 μετὰ παρρησίας· ¹⁴ ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστά-
15 γματαί μου ταῦτα ¹⁵ ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ
ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκε-
16 δάσαι τὴν διαθήκην μου, ¹⁶ καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν, καὶ ἐπιστήσω ἐφ'
ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν τὴν τε ψώραν καὶ τὸν ἰκτερα σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλ-
17 μούς ὑμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτῆχουσιν· καὶ σπερεῖτε διὰ κενῆς τὰ
17 σπέρματα ὑμῶν καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν· ¹⁷ καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσω-
πὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται
18 ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς καὶ φευξέσθε οὐθενὸς διώκοντος ὑμᾶς· ¹⁸ καὶ ἐὰν
ἔως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἐπτάκις
19 ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ¹⁹ καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν,
20 καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκῆν· ²⁰ καὶ
ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχύς ὑμῶν, καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς,
21 καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ· ²¹ καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα
πορεύησθε πλάγιοι καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς
22 ἐπτὰ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν· ²² καὶ ἀποστέλλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ
ἄγρια τῆς γῆς καὶ κατέδεται ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλι-
23 γοστοὺς ποιήσω ὑμᾶς, καὶ ἐρημωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν· ²³ καὶ ἐπὶ τούτοις
24 ἐὰν μὴ παιδευθῆτε ἀλλὰ πορεύησθε πρὸς μὲ πλάγιοι, ²⁴ πορεύσομαι καγὼ
μεσ' ὑμῶν θυμῶ πлагίω, καὶ πατάξω ὑμᾶς καγὼ ἐπτάκις ἀντὶ τῶν ἀμαρ-
25 τιῶν ὑμῶν· ²⁵ καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικουσαν δίκην διαθήκης,
καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς,
26 καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν· ²⁶ ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδεία
ἄρτων, καὶ πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἐνί, καὶ
ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῶ, καὶ φάγεσθε καὶ οὐ μὴ ἐμπλη-
27 σθῆτε· ²⁷ ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου καὶ πορεύησθε πρὸς μὲ
28 πλάγιοι, ²⁸ καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεσ' ὑμῶν ἐν θυμῶ πлагίω, καὶ παιδεύσω
29 ὑμᾶς ἐγὼ ἐπτάκις κατὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν· ²⁹ καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας
30 τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε· ³⁰ καὶ ἐρη-
μώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ
θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθιεῖ ἡ
31 ψυχὴ μου ὑμῖν· ³¹ καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ
32 ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς ὀσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν· ³² καὶ ἐξε-
ρημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν οἱ
33 ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ· ³³ καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς
ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα· καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν

7. και πολεμος ου διελευσεται δια της γης υμων και διωξεσθε 11. την διαθηκην μου 12. μου λαος 16. επισυστησω ... ικτερον και σφακελιζον-
τας 17. οπι και φευξεσθε usque υμας 18. προσθησω παιδευσαι 21. πο-
ρευεσθε 22. αποστελω ... ποιησει 23. πορευσησθε 25. χειρας εχθρων
26. εις το θλιψαι ... * σιτοδιαν 27. πορευσησθε πлагιοι 30. εξολεθρευσω

ἔσονται ἔρημοι. ³⁴ τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας ³⁴ τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς ³⁵ πάσας τὰς ἡμέ- ³⁵ ρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, σαββατιεῖ ἂν οὐκ ἔσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἤνικα κατωκεῖτε αὐτήν. ³⁶ καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω ³⁶ δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώκοντος· ³⁷ καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ³⁷ ὡσεὶ ἐν πολέμῳ οὐθενὸς κατατρέχοντος, καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν· ³⁸ καὶ ἀπολείσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ³⁸ ἐχθρῶν ὑμῶν. ³⁹ καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ' ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ³⁹ ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακῆσονται. ⁴⁰ καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ⁴⁰ ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπο- ρεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι· ⁴¹ καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν Συμῶ ⁴¹ πλάγιω· καὶ ἀπολώ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἢ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⁴² καὶ μνησθήσομαι τῆς διασθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς διασθήκης Ἰσαὰκ καὶ τῆς ⁴² διασθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι· καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, ⁴³ καὶ ἡ γῆ ἐγκα- ⁴³ ταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν· τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτήν δι' αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας ἄνδ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν. ⁴⁴ καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ⁴⁴ οὐχ ὑπερεῖδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλώσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διασθήκην μου τὴν πρὸς αὐτοὺς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. ⁴⁵ καὶ μνησθήσομαι διασθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας ὅτε ἐξήγαγον αὐ- ⁴⁵ τοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, ἐναντι τῶν ἐθνῶν τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός· ἐγὼ εἰμι κύριος. ⁴⁶ ταῦτα τὰ κρίματά μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ⁴⁶ καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

XXVII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ² καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ὅς ἂν εὐξηται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυ- ρίῳ, ³ ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἕως ἐξηκονταετοῦς, ἔσται ³ αὐτοῦ ἡ τιμὴ πενήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἀγίῳ· ⁴ τῆς δὲ ⁴ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα. ⁵ ἔάν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἕως ⁵ εἰκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἰκοσι δίδραχμα, τῆς δὲ θηλείας δέκα δίδραχμα. ⁶ ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε ⁶ δίδραχμα, τῆς δὲ θηλείας τρία δίδραχμα ἀργυρίου. ⁷ ἔάν δὲ ἀπὸ ἐξηκονταε- ⁷ τῶν καὶ ἐπάνω, ἔάν μὲν ἄρσεν ᾦ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου, ἔάν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. ⁸ ἔάν δὲ ταπεινὸς ᾦ τῇ τιμῇ, στή- ⁸ σεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς· καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς. ⁹ ἔάν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν ⁹ προσφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὅς ἂν δῶ ἀπὸ τούτων τῷ κυ-

34. αὐτῆς καὶ πασας 36. διλιαν pro δουλειαν 39. αμαρτίας υμων ... οπι καὶ δια τ. αμ. τ. πατ. αὐτων 40. εναντ. εμου 43. καὶ εγκατα- λειψ. ἡ γῆ υπ αὐτων ... υπεριδον 44. υπεριδον ... οτι εγω ειμι 45. αυ- των τῆς διασθηκης τῆς XXVII. 2. 3. αὐτου· τω κυριω εσται· sic di- stincta 3. εως εξηκοστου ετους ὕ. εως εικοστου ετους εστω 6. πεντε διδρ. αργυριου ... οπι αργυριου 7. οπι αὐτου 8. χεὶρ αὐτου ευξ. (9. δη pro δω)

10 ρίω, ἔσται ἅγιον. ¹⁰ οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῶ οὐδὲ πονηρὸν καλῶ· ἐὰν
 δὲ ἀλλάσσω ἀλλάξῃ αὐτὸ κτήνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα ἅγια.
 11 ¹¹ ἐὰν δὲ πᾶν κτήνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον
 12 τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτήνος ἐναντι τοῦ ἱερέως, ¹² καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς
 ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν τιμήσῃται αὐτὸ ὁ
 13 ἱερεὺς, οὕτω στήσεται. ¹³ ἐὰν δὲ λυτρουμένος λυτρώσῃται αὐτό, προσθήσει τὸ
 14 ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἄνθρωπος ὅς ἂν ἀγιάσῃ τὴν οἰκίαν
 αὐτοῦ ἁγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀνὰ μέσον καλῆς καὶ
 15 ἀνὰ μέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσῃται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, οὕτω σταθήσεται. ¹⁵ ἐὰν
 δὲ ὁ ἀγιάσας αὐτὴν λυτρώται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπί-
 16 πεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. ¹⁶ ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ
 τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἀγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ
 17 τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ¹⁷ ἐὰν δὲ ἀπὸ
 τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ
 18 στήσεται. ¹⁸ ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσ-
 λογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα ἕως εἰς τὸν ἐνι-
 19 αυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ. ¹⁹ ἐὰν
 δὲ λυτρώται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγιάσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυ-
 20 ρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. ²⁰ ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται τὸν ἀγρὸν,
 21 καὶ ἀποδώται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσῃται αὐτόν· ²¹ ἀλλ'
 ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξελθλυθῆναι τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὡς περὶ τὴν γῆν ἢ ἀφω-
 22 ρισμένην τῷ ἱερεὶ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ. ²² ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὐ κέκτι-
 ται, ὅς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἀγιάσῃ τῷ κυρίῳ,
 23 ²³ λογιεῖται πρὸς αὐτόν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέ-
 24 σεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἁγίαν τῷ κυρίῳ· ²⁴ καὶ
 ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὐ κέ-
 25 κτηται αὐτόν, οὐ ἦν ἢ κατάσχεσις τῆς γῆς. ²⁵ καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίαις
 26 ἁγίοις, εἴκοσι ὄβολοι ἔσται τὸ δίδραχμον. ²⁶ καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένη-
 ται ἐν τοῖς κτήνεσί σου ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ καθάγιασει αὐτὸ οὐδεὶς· ἐὰν
 27 τε πρόβατον, τῷ κυρίῳ ἔστιν. ²⁷ ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἀλ-
 λάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ
 28 ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται, πραθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. ²⁸ πᾶν
 δὲ ἀνάθεμα ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἔστιν,
 ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνου, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀπο-
 29 δώσεται οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ· ²⁹ καὶ
 πᾶν ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανα-
 30 τωθήσεται. ³⁰ πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς καὶ τοῦ
 31 καρποῦ τοῦ ξυλίνου τῷ κυρίῳ ἔστιν, ἅγιον τῷ κυρίῳ. ³¹ ἐὰν δὲ λυτρώται λυ-
 τρῶ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει πρὸς αὐτόν, καὶ
 32 ἔσται αὐτῷ. ³² καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν
 33 τῷ ἀρισμῷ ὑπὸ τὴν ράβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ. ³³ οὐκ ἀλλά-
 ξεις καλὸν πονηρῶ οὐδὲ πονηρὸν καλῶ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσω ἀλλάξῃ αὐτό, καὶ
 34 τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται. ³⁴ αὐταὶ εἰσὶν αἱ ἐντολαὶ
 αἷς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

10. ἅγιον 11. προσφερετε ... ἐναντιον 12. τιμησει ... τιμησεται ο
 ιερεις ουτως 14. αγιασει ... ἅγιον ... ὡς ἂν τιμησεται ... ουτως 15. λυ-
 τρωσεται ... οπι της τιμης 19. λυτρουται 20. λυτρωσεται 21. η γη
 αφωρισμενη ... οπι αυτου 23. ἅγιον 26. καθαγιασει ουδεις 27. αλλαξει
 28. ο εαν 29. λυτρωσεται 31. προς αυτο 32. ο εαν 33. οπι ουδε πο-
 νηρον καλω ... αλλαξεις προ αλλαξης

Subscriptio: λευειτικον

ΑΡΙΘΜΟΙ.

I.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾷ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους δευτέρου ἐξελεύοντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων ² Δάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ³ πᾶς ἄρσῃ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκ- ³ πορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν, σὺ καὶ Ἀαρῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς· ⁴ καὶ μεσ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ⁴ ἐκάστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. ⁵ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ⁵ ἀνδρῶν οἵτινες παραστήσονται μεσ' ὑμῶν· τῶν Ῥουβὴν Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ· ⁶ τῶν Συμεὼν Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί· ⁷ τῶν Ἰούδα Ναασσῶν υἱὸς Ἀμι- ^{6 7} ναδάβ· ⁸ τῶν Ἰσάχαρ Ναθαναήλ υἱὸς Σωγάρ· ⁹ τῶν Ζαβουλῶν Ἐλιὰβ υἱὸς ^{8 9} Χαιλῶν· τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, τῶν Ἐφραΐμ Ἐλισαμά υἱὸς Ἐμιούδ, ¹⁰ τῶν Μα- ¹⁰ νασσῆ Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦρ· ¹¹ τῶν Βενιαμὴν Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· ¹¹ ¹² τῶν Δὰν Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί· ¹³ τῶν Ἀσὴρ Φαγεήλ υἱὸς Ἐχράν· ^{12 13} ¹⁴ τῶν Γὰδ Ἐλισάφ υἱὸς Ραγουήλ· ¹⁵ τῶν Νεφθαλί Ἀχιφέ υἱὸς Αἰνάν. ^{14 15} ¹⁶ οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριάς αὐτῶν, ¹⁶ χιλιάρχοι Ἰσραὴλ εἰσι. ¹⁷ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν τοὺς ἀνδρας τούτους ¹⁷ τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, ¹⁸ καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ ¹⁸ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους, καὶ ἐπηξονούσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριάς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ¹⁹ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ¹⁹ καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾷ. ²⁰ καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρω- ²⁰ τοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²¹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν ἕξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ²¹ πεντακόσιοι. ²² τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, ²² κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²³ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν ἑννέα καὶ πεντήκοντα ²³ χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ²⁴ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ ⁽²⁶⁾ ²⁴ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁵ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ⁽²⁷⁾ ²⁵ τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ²⁶ τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ ⁽²⁸⁾ ²⁶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁷ ἢ ἐπίσκεψις ⁽²⁹⁾ ²⁷ αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρα- ²⁸ ²⁸ κόσιοι. ²⁸ τοῖς υἱοῖς Ζαβουλῶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, ⁽³⁰⁾ ²⁸

Inscriptio: αριθμοί.

1. 2. συναγ. υἱων ἰσραηλ ... συγγενείας αὐτῶν 4. ἕκαστος ἕκαστος
 5. τῷ ρουβην ... υἱὸς ἐδίουρ 6. τῷ συμεων 7. τῷ ἰουδα 9. υἱὸς σεμιουδ
 10. μαννασση 11. βενιαμειν 12. αμισαδαί (ποη αμισαδαϊ) 13. φαγαϊηλ
 (ποη φαγαϊηλ) 18. πασαν συναγωγ. ἐξεκκλησιασαν ἐπεσκηπησαν πρὸ
 ἐπηξονουσαν 21. τεσσερακοντα

κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν
 29 ⁽³¹⁾ τῇ δυνάμει, ³⁰ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν ἑπτὰ καὶ πεν-
 30 ⁽³²⁾ τήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³⁰ τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ υἱοῖς Ἐφραΐμ κατὰ
 συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ
 ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκο-
 31 ⁽³³⁾ σαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³¹ ἢ ἐπίσκεψις
 32 ⁽³⁴⁾ αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ³² τοῖς
 υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πα-
 33 ⁽³⁵⁾ τριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα
 ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,
 34 ⁽³⁶⁾ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες
 καὶ διακόσιοι. ³⁴ τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους
 αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ
 κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο-
 35 ⁽³⁷⁾ ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁵ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν
 36 ⁽²¹⁾ πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³⁶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγ-
 γενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀρι-
 37 ⁽²⁵⁾ θμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς
 καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁷ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ
 38 τῆς φυλῆς Γὰδ πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντή-
 39 κοντα. ³⁸ τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ'
 οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν,
 πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνά-
 39 μει, ³⁹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ
 40 ἑπτακόσιοι. ⁴⁰ τοῖς υἱοῖς Ἀσήρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν,
 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν
 αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν
 41 τῇ δυνάμει, ⁴¹ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ μία καὶ τεσσαράκοντα
 42 χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ⁴² τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ
 δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν,
 κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο-
 43 ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ⁴³ ἢ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ τρεῖς
 44 καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁴⁴ αὕτη ἢ ἐπίσκεψις ἦν ἐπεσκέψαντο
 Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες· ἕνα εἷς κατὰ
 45 φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς ἦσαν. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο πᾶσα ἢ ἐπίσκε-
 ψις υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκ-
 46 πορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραὴλ, ⁴⁶ ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ τριςχίλιοι καὶ
 47 πεντακόσιοι καὶ πενήκοντα. ⁴⁷ οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ
 48 ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων
 49 ⁴⁹ Ὁρα τὴν φυλὴν Λευὶ οὐ συνεπισκέπη, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψη ἐν
 50 μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁵⁰ καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ
 μαρτυρίου καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ·
 ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ λειτουργή-
 51 σουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβалоῦσι· ⁵¹ καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν
 τὴν σκηνὴν κατελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν

29. ** πεντακοσιοι (ab εκ της φυλης usquo πεντακοσιοι **) (31. τηςσε-
 ρακοντα) 32. 33. μαννασση 34. 35. βενιαμειν 37. 41. τεσσερακοντα
 44. επεσκεψατο ... ** δωδεκα αρχοντες ... πατριας αυτων 45. των υιων
 47. οπι φυλης ... ου συνεπεσκεπησαν 49. λημψη εμμεσω των ... ** των
 αδελφων αυτων των υιων ισρ. 50. αυτοι αρουσιν ... οπι και απε κυκλω

ἀναστήσουσι· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανέτω. ⁵² καὶ παρεμ- ⁵²
βαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ
ἡγεμονίαν σὺν δυνάμει αὐτῶν. ⁵³ οἱ δὲ Λευῖται παρεμβαλλέτωσαν ἐναντίοι κύκλῳ ⁵³
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἀμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ
φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵⁴ καὶ ⁵⁴
ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ
Ἄαρῶν, οὕτως ἐποίησαν.

II.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἄαρῶν λέγων ² Ἄνθρωπος ἐχό- 2
μενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμ-
βαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντίοι, κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμ-
βαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολὰς τάγμα 3
παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα Ναασ-
σῶν υἱὸς Ἀμιναδάβ· ⁴ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ ἐβδομῆ- 4
κοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ⁵ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσά- 5
χαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσάχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· ⁶ δυνάμεις αὐτοῦ 6
οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁷ καὶ οἱ 7
παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλῶν
Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλῶν· ⁸ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἑπτὰ καὶ πενήκοντα 8
χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁹ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα 9
ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐ-
τῶν πρῶτοι ἐξαροῦσι. ¹⁰ τάγματα παρεμβολῆς Ῥουβὴν πρὸς λίβα δυνάμεις αὐτῶν, 10
καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ· ¹¹ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ 11
ἐπεσκεμμένοι ἕξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ¹² καὶ οἱ παρεμ- 12
βάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεῶν Σα-
λαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί· ¹³ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἑννέα καὶ πενή- 13
κοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ¹⁴ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ 14
Γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ Ἐλισάφ υἱὸς Ῥαγουήλ· ¹⁵ δυνάμεις αὐτοῦ 15
οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήκοντα.
¹⁶ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ῥουβὴν ἑκατὸν πενήκοντα μία 16
χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν δεῦτεροι ἐξα-
ροῦσι. ¹⁷ καὶ ἀρῆσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν 17
μέσων τῶν παρεμβολῶν· ὡς καὶ παρεμβαλοῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος
ἐχόμενος κατ' ἡγεμονίας. ¹⁸ τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ παρὰ θάλασσαν σὺν 18
δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· ¹⁹ δύ- 19
νάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁰ καὶ 20
οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ
Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦρ· ²¹ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ τριά- 21
κοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ²² καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Βενια- 22
μίν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν Ἀβιδάν υἱὸς Γαδεωνί· ²³ δυνάμεις αὐτοῦ 23

51. ἀναστησουσιν αὐτὴν 52. ἐν τῇ αὐτοῦ 53. παρεμβαλετωσαν 54.
σα ἐνετείλατο II. 2. κατὰ ταγμα αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰς σημ. ... παρεμ-
βαλετωσαν ... ἐναντίον κυρίου 3. καὶ οὗτοι (**οἱ) π. π. κατ' ἀνατολὰς 4.
6. τριζμημενοι πρῶτο ἐπεσκεμμενοι 6. τεσσερες 9. φυλῆς ἰουδα ... ἐκ. καὶ
ογδοηκ. ... πρωτ. ἀναζευξουσιν 10. ταγμα ... λιβα σὺν δυνάμει αὐτῶν ...
υἱος ἐδιουρ 11. οἱ τριζμημενοι ... τεσσερακοντα 12. φυλὴ συμεων 13.
15. 16. οἱ τριζμημενοι 15. τεσσερακοντα 16. ρουβην μια καὶ πενήκοντα
καὶ ἑκατον χιλ. ... δευτεροι ἀναζευξουσιν 17. ἀνα μεσων παρεμβολων· ὡς
παρεμβαλλουσιν, οὕτως καὶ ἀναζευξουσιν ... ἐχομ. κατὰ ταγμα αὐτῶν 18.
κατὰ θάλασσαν 19. τεσσερακοντα 20. φυλὴ (** φυλῆς) μανασση (bis)
21. ° τριακοσιοι 22. βενιαμειν his ... ἀβειδαν

24 οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁴ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραΐμ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ
 25 ἑκατὸν, σὺν δυνάμει αὐτῶν τρίτοι ἐξαροῦσι. ²⁵ τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισα-
 26 δαΐ. ²⁶ δύνამις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτα-
 27 κόσιοι. ²⁷ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Ἀσήρ, καὶ ὁ ἄρχων
 28 τῶν υἱῶν Ἀσήρ Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ²⁸ δύνამις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι μία
 29 καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁹ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι
 30 φυλῆς Νεφθαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ³⁰ δύνα-
 31 μις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τρεῖς καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
 32 ³¹ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν ἑκατὸν καὶ πενήκονταεπτὰ
 33 χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν. ³² αὕτη ἡ ἐπί-
 34 σκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν
 παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεν-
 33 τακόσιοι πενήκοντα. ³³ οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνε-
 34 τέλατο κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁴ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέ-
 ταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως
 ἐξήκον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

III.

Καὶ αὐταὶ αἱ γενέσεις Ἀαρῶν καὶ Μωυσῆ, ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος
 2 τῷ Μωυσῆ ἐν ὄρει Σινᾶ. ² καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρῶν· πρωτό-
 3 τοκος Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. ³ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν
 υἱῶν Ἀαρῶν, οἱ ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερα-
 4 τεύειν. ⁴ καὶ ἐτελεύτησε Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ ἔναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν
 πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς·
 5 καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ἀαρῶν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ
 6 ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁶ Λάβε τὴν φυλὴν Λευὶ καὶ στήσεις αὐ-
 7 τοὺς ἐναντίον Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ. ⁷ καὶ φυλάξουσι
 τὰς φυλακὰς αὐτοῦ καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ
 8 μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁸ καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκευῆ
 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ
 9 ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁹ καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ἀαρῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς
 10 ἱερεῦσι· δεδομένοι δόμα οὗτοι μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ Ἀαρῶν
 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλά-
 11 ξουσι τὴν ἱερατεῖαν αὐτῶν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν καὶ ἔσω τοῦ κατα-
 12 πετάσματος· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθανεῖται. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος
 12 πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹² Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν
 Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ·
 13 λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. ¹³ ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότο-
 κόν· ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκόν ἐν γῆ Αἰγύπτου ἠγάσσα ἐμοὶ πᾶν
 πρωτότοκόν ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται· ἐγὼ κύριος.
 14 15 ¹⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ λέγων ¹⁵ Ἐπίσχεψαι
 τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν· πᾶν ἄρσε-

24. οι ηριθμημενοι ... τριτ. αναζευξουσιν 25. σαμισαδαι 26. οι ηρι-
 θμημενοι 27. φαγαϊηλ 28. τεσσαρακοντα 29. παρεμβalonτες ... νεφθαλειμ
 his 34. οι αριθμηθεντες ... επτα και πεντηκ. και εκατον χιλ. κ. εξακ. συν
 δυναμει αυτων ... αναζευξουσιν 32. και πεντακοσ. και πεντηκ. 33. οπι
 εν 34. ισραηλ καθα ενετελατο κυρ. III. 1. εν τω ορει 2. και ελεαζαρ
 3. και οι ηλιμμενοι ... χειρας του ιερατευειν 6. την λευι 9. ααρων τω
 αδελφω σου ... δομα δεδομενοι ... μονοι προ μοι 10. και τα εσω 12. εγω
 ιδου (... ηλιφα) 13. ηγιασας 15. αντε παν υαδδ κατα συγγενειας αυτων

νικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐπισκέψασθε αὐτούς. ¹⁶ καὶ ἐπεσκέψαντο αὐ- 16
 τοὺς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς κύριος.
¹⁷ καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσῶν, Καὰθ καὶ Με- 17
 ραρὶ. ¹⁸ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσῶν κατὰ δήμους αὐτῶν· Λοβενὶ 18
 καὶ Σεμεῖ. ¹⁹ καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν· Ἀμράμ καὶ Ἰσάαρ, Χε- 19
 βρῶν καὶ Ὀζιήλ. ²⁰ καὶ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μοολὶ καὶ Μουσί. 20
 οὗτοι εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ²¹ τῷ Γεδσῶν δῆμος 21
 τοῦ Λοβενὶ καὶ δῆμος τοῦ Σεμεῖ· οὗτοι δῆμοι τοῦ Γεδσῶν. ²² ἡ ἐπίσκεψις 22
 αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις
 αὐτῶν ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. ²³ καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς 23
 παρεμβαλοῦσι παρὰ θάλασσαν· ²⁴ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ 24
 Γεδσῶν Ἐλισάφ υἱὸς Δαήλ. ²⁵ καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ 25
 μαρτυρίου· ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς
 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ²⁶ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς 26
 πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα πάντων τῶν
 ἔργων αὐτοῦ. ²⁷ τῷ Καὰθ δῆμος ὁ Ἀμράμ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ἰσάαρ εἷς, καὶ 27
 δῆμος ὁ Χεβρῶν εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιήλ εἷς· οὗτοι εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ Καὰθ,
²⁸ κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ 28
 ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. ²⁹ οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ 29
 παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα· ³⁰ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πα- 30
 τριῶν τῶν δῆμων τοῦ Καὰθ Ἐλισαφάν υἱὸς Ὀζιήλ. ³¹ καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν 31
 ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ λυχνία καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη
 τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ πάντα τὰ
 ἔργα αὐτῶν. ³² καὶ ὁ ἄρχων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν Ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς 32
 Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. ³³ τῷ 33
 Μεραρὶ δῆμος ὁ Μοολὶ καὶ δῆμος ὁ Μουσί· οὗτοι εἰσι δῆμοι τοῦ Μεραρὶ. ³⁴ ἡ 34
 ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξα-
 κισχίλιοι καὶ πεντήκοντα· ³⁵ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Με- 35
 ραρὶ Σουριήλ υἱὸς Ἀβιχαὶλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βορρᾶν.
³⁶ ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρὶ· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς 36
 μοχλοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ
 σκεύη αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, ³⁷ καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ 37
 τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. ³⁸ οἱ παρεμ- 38
 βάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῆς Μωυσῆς καὶ
 Ἀαρῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς
 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθάνειται. ³⁹ πᾶσα ἡ ἐπίσκε- 39
 ψις τῶν Λευιτῶν οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ
 δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιά-
 δες. ⁴⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἀρσεν 40
 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνό-
 ματος· ⁴¹ καὶ λήψη τοὺς Λευίτας ἐμοί, ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτο- 41
 τόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρω-
 τοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴² καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρό- 42
 πον ἐνετείλατο κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ⁴³ καὶ ἐγένοντο 43

15. επανω αριθμησονται αυτους 16. και ηριθμησεν αυτους ... καθα
 συνετ. 17. ουτοι υιοι 19. αμβραμ 20. ουτοι υιοι ... ομουσι 21. σεμει
 (v. 18. σεμεϊ) 22. επανω ο αριθμος αυτων 23. κατα θαλασσαν 25. * οπι
 της θυρας 27. αμβραμ ... σααρ ... εισιν δημοι 29. * κατα νοτον 30.
 οπι των 32. ο επι ... υιος ργο ο υιος 33. ο ομουσι 36. * βασεις αυτων
 37. πασσαλ. αυτων κ. τ. κλαδους α. 38. και οι παρεμβ. ... ανατολων ...
 προσπορευομενος ργο απτομενος 40. λαβε τ. αρ. αυτων 41. λημψη 42.
 κυριος αυτω

πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ 44 45 ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. 44 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 45 Λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· ἐγὼ κύριος. 46 46 καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ 47 τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· 47 καὶ λήψη πέντε σίκλους κατὰ κεφαλὴν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψη, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ 48 σίκλου· 48 καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν 49 πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. 49 καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεο- 50 ναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν· 50 παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξηκονταπέντε σίκλους, κατὰ 51 τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 51 καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆι.

IV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων 2 Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πα- 3 τριῶν αὐτῶν, 3 ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πενήτηκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ- 4 τυρίου. 4 καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἅγιον 5 τῶν ἁγίων. 5 καὶ εἰσελεύσεται Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ ὅταν ἐξαίρη ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ 6 τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· 6 καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὄλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ 7 διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς. 7 καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβα- λοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον καὶ τὰ τρυβλία καὶ τὰς θυλάκας καὶ τοὺς κυάβους καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διὰ παντὸς ἐπ' 8 αὐτῆς ἔσονται· 8 καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβалоῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀνα- 9 φορεῖς. 9 καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον καὶ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φω- τίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας 10 αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς· 10 καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς κάλυμμα δερματίνον ὑακίν- 11 θινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων. 11 καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι 12 δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. 12 καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερ- 13 ματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. 13 καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπι- θήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον· 14 14 καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς κρεάγρας καὶ τὰς φιάλας καὶ τὸν καλυπτῆρα

43. om τα αντε αρσενικα ... χιλιαδες τρεις 45. των υιων 47. λημψη his ... εικ. οβολοι ο σικλος 49. om τα 50. πεντε και εξηκοντα και τριακοσιους και χιλιους κατα IV. 2. καθ 3. απο ειχουσαετους και επανω 4. κααθ εκ μεσου υιων λευι κατα δημους αυτων κατ οικους πατριων αυτων 5. εισελευσονται ... οι υιοι ... σκηνην προ κιβωτον 8. διεμβαλ. τους αναφορεις αυτης 9. λημψονται (... επαρυστιδας) ... αγια τ. ελ. αυτης οσοι λειτ. 11. επικαλυψουσιν προ καλυψουσιν ... δερματι 12. λημψονται 12. δερματι 13. και επιθησει τον καλυπτηρα 14. σκευη αυτου οσοι ... om επ αυτω ... κρεαγρας

καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα
 δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ· καὶ λήψονται
 ἱμάτιον πορφυροῦν καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ
 ἐμβαλοῦσιν αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀνα-
 φορεῖς. ¹⁵ καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καλύπτοντες τὰ ἅγια ¹⁵
 καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· καὶ μετὰ ταῦτα
 εἰσελεύσονται υἱοὶ Καὰθ αἶρειν, καὶ οὐχ ἄψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνω-
 σι· ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ¹⁶ ἐπίσκοπος ¹⁶
 Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς καὶ τὸ θυμίαμα τῆς
 συνθέσεως καὶ ἡ θυσία ἡ κατ' ἡμέραν καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ
 ὅλης τῆς σκηνῆς καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.
¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων ¹⁸ Μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς ¹⁷ ¹⁸
 φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καὰθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν· ¹⁹ τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, ¹⁹
 καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι· προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν
 ἁγίων Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προσπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς
 ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ· ²⁰ καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα ²⁰
 τὰ ἅγια, καὶ ἀποθανοῦνται. ²¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²² Λάβε ²¹ ²²
 τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεδσῶν, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ
 δήμους αὐτῶν, ²³ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενηκονταετοῦς ²³
 ἐπίσκεψαι αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν
 τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁴ αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσῶν, λει- ²⁴
 ουργεῖν καὶ αἶρειν· ²⁵ καὶ ἀρεῖ τὰς δέβρεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ ²⁵
 μαρτυρίου καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὄν
 ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
²⁶ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσὰ ²⁶
 καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι·
²⁷ κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδ- ²⁷
 σῶν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ
 ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος πάντα τὰ ἄρτὰ ὑπ' αὐτῶν. ²⁸ αὕτη ἡ λειτουρ- ²⁸
 γία τῶν υἱῶν Γεδσῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν
 χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ²⁹ οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐ- ²⁹
 τῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς, ³⁰ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκο- ³⁰
 σαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπο-
 ρευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³¹ καὶ ταῦτα τὰ ³¹
 φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ
 τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους
 αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν καὶ
 οἱ στῦλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, ³² καὶ τοὺς ³²
 στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ κατα-
 πετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν καὶ τοὺς πασσάλους
 αὐτῶν καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ
 λειτουργήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτούς καὶ πάντα τὰ σκεύη
 τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν. ³³ αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν ³³
 Μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ

14. εμβαλοῦσιν pro διεμβалоῦσιν ... ληψονται ... εμβαλ. αυτα 15.
 εισελ. οι υιοι 16. και εν πασι 18. εξολοθρευσητε 19. εισπορευεσθωσαν
 20. το αγιον 22. om και τουτους ... om κατα δημους αυτ. 23. επισκε-
 ψασθαι ... και ποιειν τ. εργ. της σκηνης τ. μαρτ. 24. δημου γεδσων
 25. κατακαλυμμα bis pro καλυμμα ... επ αυτην 26. περισσα αυτων ...
 λειτουργικα αυτων και οσα 27. om και ante κατα ... αρτα δι αυτων pro
 εργα αυτων ... εξ ονοματων 31. υπ αυτου ... μοχλους αυτης ... κατακα-
 λυμμ. της σκηνης ... το καλυμμα της 32. κλαδους pro καλους

34 τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ³⁴ καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν
 35 αὐτῶν, ³⁵ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς
 36 ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ³⁶ καὶ
 ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν διςχιλίοι ἑπτακόσιοι πενήκοντα.
 37 ³⁷ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου Καὰθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-
 τυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ
 38 Μωυσῆ. ³⁸ καὶ ἐπεσκέπησαν υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
 39 πατριῶν αὐτῶν, ³⁹ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς,
 πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-
 40 τυρίου· ⁴⁰ καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
 41 πατριῶν αὐτῶν, διςχιλίοι ἑξακόσιοι τριάκοντα· ⁴¹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου υἱῶν
 Γεδσὼν, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυ-
 42 σῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁴² ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ
 43 δῆμος υἱῶν Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴³ ἀπὸ
 πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος
 44 λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁴⁴ καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπί-
 σκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τριςχιλίοι καὶ
 45 διακόσιοι· ⁴⁵ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς
 46 καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁴⁶ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι οὓς
 ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ
 47 δῆμους καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴⁷ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ
 ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων
 48 καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ⁴⁸ καὶ ἐγενήθησαν οἱ
 49 ἐπισκεπέντες ὀκτακισχιλίοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. ⁴⁹ διὰ φωνῆς κυρίου ἐπε-
 σκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ
 ἐπὶ τῶν αἵρουσιν αὐτοί, καὶ ἐπεσκέπησαν ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

V.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
 καὶ ἐξαποστείλατῶσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν καὶ πάντα γονοβρῦν
 3 καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ, ³ ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε
 ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανουῖσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ
 4 καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. ⁴ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπέστει-
 λαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καθὰ ἐλάλησε κύριος Μωυσῆ, οὕτως ἐποίη-
 5 σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁶ Δάλησον τοῖς
 υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅστις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν
 7 τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παριδῶν παρίδη καὶ πλημμελήσῃ ἢ ψυχὴν ἐκείνη, ⁷ ἐξα-
 γορεύσει τὴν ἁμαρτίαν ἣν ἐποίησε, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν, τὸ κεφάλαιον,
 καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἀποδώσει τίνε ἐπλημ-
 8 μέλησεν αὐτῷ. ⁸ ἐὰν δὲ μὴ ἦ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγγιστεύων ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ
 τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον κυρίῳ τῷ ἱερεὶ
 ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ.
 9 ⁹ καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἐὰν

35. ποιειν τα εργα της σκηνης τ. μαρτ. 36. διςχιλ. τριακοντα πεντηκ. 38. οι υιοι 39. και εως ργο εως 40. οπι και εγεν. η επ. αυτων 44. κ. εγενετο η επισκ. της συγγενειας αυτων κατ οικ. 46. υιων ισραηλ ... δημους αυτων κατ 48. οπι και ... οι επεσκεμμενοι ... και πεντηκοντα ριθ ογδοηκοντα 49. ους επεσκεψ. αυτ. V. 2. εκ της συναγωγης 3. ου μιανουσιν 4. οπι αυτους ... τω μωυση 6. οστις εαν ... οπι πασων 7. την ημαρτεν 8. ανθρωπω αγγιστευων ... τω κυριω ... εξιλασμου 9. απαρχη και παντα

προσφέρωσι κυρίω, τῷ ἱερεὶ αὐτῷ ἔσται· ¹⁰ καὶ ἐκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ¹⁰
 ἔσται· καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν δῶ τῷ ἱερεὶ, αὐτῷ ἔσται. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς ¹¹
 Μωυσῆν λέγων ¹² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνδρες ¹²
 ἄνδρες ἐὰν παραβῆ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτόν, ¹³ καὶ κοι- ¹³
 μηθῆ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρός
 αὐτῆς καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ἢ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ἦν μετ' αὐτῆς
 καὶ αὐτὴ μὴ ἦ συνειλημμένη, ¹⁴ καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζη- ¹⁴
 λώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίσανται, ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώ-
 σεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ἦ μεμιασμένη, ¹⁵ καὶ ἄξει ¹⁵
 ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ
 αὐτῆς τὸ δέκατον τοῦ οἴφι ἄλευρον κριθίνον· οὐκ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον
 οὐδὲ ἐπαθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον, ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύ-
 νου ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. ¹⁶ καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει ¹⁶
 αὐτὴν ἔναντι κυρίου· ¹⁷ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ¹⁷
 ὄστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ-
 ρίου, καὶ λαβῶν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ· ¹⁸ καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν ¹⁸
 γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναίκος, καὶ δώ-
 σει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλο-
 τυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικατα-
 ρωμένου τούτου. ¹⁹ καὶ ὀρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ ἔρεῖ τῇ γυναικί Εἰ μὴ κεκοί- ¹⁹
 μηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυ-
 τῆς, ἄθῳα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου·
²⁰ εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὑπανδρος οὔσα ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην ²⁰
 αὐτοῦ ἐν σοὶ πλην τοῦ ἀνδρός σου, ²¹ καὶ ὀρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ²¹
 ὄρκις τῆς ἀράς ταύτης, καὶ ἔρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί Δῶ ἡ σε κύριος ἐν ἀρᾷ
 καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου δια-
 πεπτωκότα καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην· ²² καὶ εἰςελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ²²
 ἐπικαταρῶμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα καὶ διαπεσεῖν μη-
 ρόν σου. καὶ ἔρεῖ ἡ γυνὴ Γένοιτο, γένοιτο. ²³ καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀράς ²³
 ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρῶ-
 μένου· ²⁴ καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρῶμένου, ²⁴
 καὶ εἰςελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρῶμενον τοῦ ἐλεγμοῦ. ²⁵ καὶ ²⁵
 λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναίκος τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπι-
 στήσει τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου καὶ προσοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον·
²⁶ καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς καὶ ἀνοίσεται ²⁶
 αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. ²⁷ καὶ ²⁷
 ἔσται ἐὰν ἢ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰςελεύσεται
 εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρῶμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοι-
 λίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν τῷ λαῷ
 αὐτῆς· ²⁸ ἐὰν δὲ μὴ μιανθῆ ἡ γυνὴ καὶ καθαρὰ ἦ, καὶ ἄθῳα ἔσται καὶ ἐκ- ²⁸
 σπερματιεῖ σπέρμα. ²⁹ οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ὡς ἂν παραβῆ ἡ γυνὴ, ²⁹
 ὑπανδρος οὔσα καὶ μιανθῆ· ³⁰ ἢ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτόν πνεῦμα ³⁰
 ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι
 κυρίου, καὶ ποιήσῃ αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τούτον· ³¹ καὶ ἄθῳος ἔσται ³¹
 ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

12. παριδῃ αὐτὸν ὑπεριδοῦσα 13. μετ' αὐτῆς τις ... δε μὴ ἡ μεμιαμ-
 μενη ... μὴ ἡ μετ' 14. * (* ?) αὐτὴ μεμίσανται ... μεμιασμένη 15. κα:
 οἰσει 17. ληψεται ... ἀγγεῖω 18. τὸ ἐπικαταρῶμενον τούτου 19. πρὸς τὸν
 ἄνδρα 21. ἐμμέσῳ 25. ληψεται ... ἐπὶ τὸ θυσιαστ. 26. ἀνοίσει 27. εἰ
 μὴ ἡ μεμιασμένη ... ἀρὰν ἐν τῷ 30. ὡς εἰ ... στήσει 31. * καὶ ἡ γυνὴ
 (* ?) ... ληψεται

VI.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ
 3 ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὅς ἂν μεγάλως εὐξῆται εὐχὴν ἀφαγιόσασθαι
 4 ἀγγελίαν κυρίου, ³ ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἀγνισθήσεται, καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ ^{1.c. 1,}
 5 ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίνεται, καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίνεται, καὶ ^{15.}
 6 σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται, ⁴ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς
 7 αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρ-
 8 του οὐ φάγεται. ⁵ πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἀγνισμοῦ ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ
 9 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι ὅσας ηὔξατο κυρίῳ, ἅγιος
 10 ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς. ⁶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ ἐπὶ
 11 πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσελεύσεται. ⁷ ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ ἐπ’
 12 ἀδελφῶ καὶ ἐπ’ ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ’ αὐτοῖς ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι
 13 εὐχὴ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ’ αὐτῶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ. ⁸ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς
 14 αὐτοῦ ἅγιος ἔσται κυρίῳ. ⁹ ἔάν τις ἀποθάνῃ ἐπ’ αὐτῶ ἐξάπινα, παρα-
 15 χρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
 16 ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται. ¹⁰ καὶ τῇ ἡμέρᾳ
 17 τῇ ὀγδόῃ οἶσει δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσοῦς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὰς
 18 θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ¹¹ καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἀμαρτίας
 19 καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἤμαρτε
 20 περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἀγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ¹² ἢ ἡγιά-
 21 σθη κυρίῳ τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς, καὶ προσάξει ἄμυδον ἐνιαύσιον εἰς πλημμέ-
 22 λειαν· καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεροι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιανθῇ ἡ κεφαλὴ εὐχῆς
 23 αὐτοῦ. ¹³ καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου· ἢ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς
 24 αὐτοῦ προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁴ καὶ προσ-
 25 ἀξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἄμυδον ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα εἰς ὀλοκαύτωσιν, καὶ
 26 ἄμνάδα ἐνιαυσίαν μίαν ἄμωμον εἰς ἀμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄμωμον εἰς σω-
 27 τήριον, ¹⁵ καὶ κανοῦν ἄζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ,
 28 καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐτῶν καὶ σπονδὴν αὐτῶν.
 29 ¹⁶ καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἐναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἀμαρτίας αὐτοῦ
 30 καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ, ¹⁷ καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ
 31 ἐπὶ τῷ κανῶ τῶν ἄζύμων, καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν
 32 σπονδὴν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ξυρήσεται ὁ ἡγυμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
 33 μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ
 34 ὅ ἐστιν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου. ¹⁹ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα
 35 ἐφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ καὶ ἄρτον ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ καὶ λάγανον ἄζυ-
 36 μον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἡγυμένου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν
 37 τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, ²⁰ καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἐναντι κυρίου· ἅγιον
 38 ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθύνου τοῦ ἐπίθεματος καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ
 39 ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ ταῦτα πίνεται ὁ ἡγυμένος οἶνον. ²¹ οὗτος ὁ νόμος τοῦ
 40 εὐξαμένου ὅς ἂν εὐξῆται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν
 41 ἂν εὐρῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δυνάμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἢ ἂν εὐξῆται κατὰ
 42 νόμον ἀγγελίας. ²² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²³ Λάλησον Ἀαρῶν

VI. 2. ος εαν ... αγνιαν 3. σικερα· αγνισθησεται απο οινου 4. αυτου·
 απο πασων οσα γεινεται ... στεμφυλλων 5. της ευχης του αγνισμου αυτου
 ... ας ηυξατο 7. και επι μητρι 9. θανατω αποθανη ... * εβδομη καθα-
 ρισθησεται (?) 10. τη δε ημερα ... νεοσσοις 12. ηγιασεν (omisso η) κυ-
 ριω πασας τας ... αι προτερον ... οτε εμιανθη κεφαλη 14. εις ολοκαυτωμα
 ... αμωμον μιαν ... οτι ενα 17. κυριω προ τω κυρ. 18. * ευγμενος ...
 εστιν επι την 19. λημψεται ... αζυμον ενα ... * ευγμενου ... κεφαλην προ
 ευχην 20. * ευγμενος 21. δυναμιν ευχης αυτ. ης αν ... κατα τον νομ. αγνιας
 Inter v. 23. et v. 24. inseritur v. 27.

καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγοντες αὐτοῖς
 2¹ Εὐλογήσαι σε κύριος καὶ φυλάξαι σε· 2⁵ ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ 2⁴ 2⁵
 ἐπὶ σὲ καὶ ἐλεῆσαι σε· 2⁶ ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ δώῃ σοι
 εἰρήνην. 2⁷ καὶ ἐπιστήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ κύριος
 εὐλογήσω αὐτούς.

VII.

Καὶ ἐγένετο ἡ ἡμέρα συνετέλεσε Μωυσῆς ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνήν,
 καὶ ἔχρισεν αὐτὴν καὶ ἡγίασεν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυ-
 σιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ καὶ ἡγίασεν αὐτὰ·
 2 καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐ- 2
 τῶν· οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παραστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς·
 3 καὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν ἐναντι κυρίου ἕξ ἀμάξας λαμπηνίκας καὶ δώ- 3
 δεκα βόας, ἅμαξαν παρὰ δύο ἀρχόντων καὶ μόσχον παρὰ ἐκάστου, καὶ προσή-
 γαγον ἐναντίον τῆς σκηνῆς. 4 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων 5 Λάβε παρ' 4 5
 αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
 καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις ἐκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. 6 καὶ λα- 6
 βῶν Μωυσῆς τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς βόας ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις, 7 καὶ 7
 τὰς δύο ἀμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ τὰς
 λειτουργίας αὐτῶν, 8 καὶ τὰς τέσσαρας ἀμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε 8
 τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ
 ἱερέως· 9 καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου 9
 ἔχουσιν· ἐπ' ὧμων ἀροῦσιν. 10 καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαι- 10
 νισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἔχρισεν αὐτό, καὶ προσήνεγκαν οἱ
 ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. 11 καὶ εἶπε κύριος πρὸς 11
 Μωυσὴν Ἀρχῶν εἰς καθ' ἡμέραν, ἄρχων καθ' ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα
 αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. 12 καὶ ἦν ὁ προσφέρων ἐν τῇ 12
 ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ Ναασσὼν υἱὸς Ἀμειναδάβ, ἄρχων τῆς φυ-
 λῆς Ἰούδα· 13 καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριά- 13
 κοντα καὶ ἑκατὸν ὀκτὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ
 τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ
 εἰς θυσίαν· 14 θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 15 μόσχον ἕνα 14 15
 ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· 16 καὶ χίμαρον ἕξ 16
 αἰγῶν ἕνα περὶ ἀμαρτίας· 17 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς 17
 πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ
 Ἀμειναδάβ. 18 τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναήλ υἱὸς Σωγάρ, ὁ ἄρ- 18
 χων τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ. 19 καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυ- 19
 ροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀκτὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα
 σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη-
 μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 20 θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 20
 21 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· 22 καὶ 21 22
 χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἀμαρτίας· 23 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις 23
 δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον
 Ναθαναήλ υἱοῦ Σωγάρ. 24 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, 24
 Ἐλιάβ υἱὸς Χαιλῶν· 25 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ 25
 ἑκατὸν ὀκτὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σί-
 κλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς
 θυσίαν· 26 θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 27 μόσχον ἕνα ἐκ 26 27

VII. 1. τῇ ἡμέρᾳ ἡ 2. οὗτοι ἀρχοντες ... παραστηκόντες 3. τὰ δῶρα
 ... κ. προσήνεγκαν ἐναντίον 7. om και ab initio 7. τοῦ υἱοῦ 9. οὐκ ἐδω-
 κεν 12. τὸ δῶρον αὐτοῦ τῇ ἡμ. τ. πρώτη 16. χειμαρρον 17. τοῦτο τὸ δῶρ.
 18. σωγάρ ἀρχων 22. χειμαρρον

28 βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ²⁸ καὶ χίμαρον ἐξ αἰ-
 29 γῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ²⁹ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε,
 τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαι-
 30 λών· ³⁰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ·
 31 ³¹ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ,
 φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμ-
 32 φότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ³² θύσκειν
 33 μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· ³³ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα,
 34 ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ³⁴ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρ-
 35 τίας· ³⁵ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε,
 36 ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοὺρ υἱοῦ Σεδιούρ· ³⁶ τῇ ἡμέρᾳ
 37 τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεών, Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαθαί· ³⁷ τὸ δῶρον
 αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν
 ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη
 38 σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ³⁸ θύσκειν μίαν δέκα χρυ-
 39 σῶν, πλήρη θυμιάματος· ³⁹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύ-
 40 41 σιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁴⁰ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁴¹ καὶ εἰς
 θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυ-
 42 σίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιήλ υἱοῦ Σουρισαθαί· ⁴² τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ
 43 ἄρχων τῶν υἱῶν Γάδ, Ἐλισάφ υἱὸς Ῥαγουήλ· ⁴³ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον
 ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδο-
 44 μήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀνα-
 45 πεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁴⁴ θύσκειν μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυ-
 46 47 μιάματος· ⁴⁵ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύ-
 48 49 τωμα· ⁴⁶ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁴⁷ καὶ εἰς θυσίαν σωτη-
 ρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε·
 48 τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισάφ υἱοῦ Ῥαγουήλ· ⁴⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν
 49 υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· ⁴⁹ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν
 ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σί-
 κλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημέ-
 50 νης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁵⁰ θύσκειν μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·
 51 52 ⁵¹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁵² καὶ
 53 χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁵³ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις
 54 δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον
 54 55 Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ· ⁵⁴ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδῳ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γα-
 55 56 μαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦρ· ⁵⁵ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα
 καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν
 σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς
 56 57 θυσίαν· ⁵⁶ θύσκειν μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· ⁵⁷ μόσχον ἓνα ἐκ
 58 βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁵⁸ καὶ χίμαρον ἐξ αἰ-
 59 γῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁵⁹ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε,
 τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιήλ υἱοῦ Φα-
 60 61 δασσοῦρ· ⁶⁰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδάν υἱὸς Γα-
 61 62 δεωνί· ⁶¹ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ
 αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον,
 62 ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁶² θύσκειν
 63 μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· ⁶³ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα,
 64 65 ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁶⁴ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρ-

28. χειμαρρον 33. αμνον ενιαυσιον 35. οπι κριους πεντε 40. χειμαρ-
 ρον 45. αμνον ενιαυσιον 46. χειμαρρον 51. αμνον ενιαυσιον 52. χειμαρρον
 54. μαννασση... φαδασουρ 57. αμνον ενιαυσιον 58. χειμαρρον 60. βενια-
 μειν 63. αμνον ενιαυσιον 64. χειμαρρον

τίας· ⁶⁵ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ⁶⁵ ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβιδὰν υἱοῦ Γαδεωνί. ⁶⁶ τῇ ἡμέρᾳ ⁶⁶ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαϊ· ⁶⁷ τὸ δῶρον αὐτοῦ ⁶⁷ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὄλκῃ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυροῦν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁶⁸ θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, ⁶⁸ πλήρη θυμιάματος· ⁶⁹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον ⁶⁹ εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁷⁰ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁷¹ καὶ εἰς θυ- ⁷⁰ ⁷¹ σίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαϊ. ⁷² τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνδεκάτῃ ἄρ- ⁷² ⁷³ χων τῶν υἱῶν Ἀσῆρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ⁷³ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυ- ⁷³ ροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὄλκῃ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυροῦν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁷⁴ θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁵ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁷⁶ καὶ ⁷⁵ ⁷⁶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁷⁷ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις ⁷⁷ δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἐχράν. ⁷⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, ⁷⁸ Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν· ⁷⁹ τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ⁷⁹ ἑκατὸν ὄλκῃ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυροῦν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφοτέρα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· ⁸⁰ θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· ⁸¹ μόσχον ἓνα ἐκ ⁸⁰ ⁸¹ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα· ⁸² καὶ χίμαρον ἐξ αἰ- ⁸² ⁸³ γῶν ἓνα περὶ ἀμαρτίας· ⁸³ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, ⁸³ ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν. ⁸⁴ οὗτος ὁ ἐγκαι- ⁸⁴ ⁸⁵ νισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ἢ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα. ⁸⁵ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἓν, καὶ ἐβδομήκοντα ⁸⁵ σίκλων ἢ φιάλη ἢ μία· πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν διςχίλιοι καὶ τετρακό- σιοι σίκλοι, σίκλοι ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἀγίῳ. ⁸⁶ θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα, πλήρεις ⁸⁶ θυμιάματος· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυισκῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. ⁸⁷ πᾶσαι ⁸⁷ αἱ βόες αἱ εἰς ὀλοκαύτωσιν μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ θυσῖαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἀμαρτίας· ⁸⁸ πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις εἴκο- ⁸⁸ σιτέσσαρες, κριοὶ ἐξήκοντα, τράγοι ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες ἐξήκοντα ἐνιαύ- σιοι ἄμωμοι. αὕτη ἡ ἐγκαίνωσις τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χει- ρας αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸ χρίσαι αὐτόν, ⁸⁹ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν εἰς τὴν ⁸⁹ σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ· καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦν- τος πρὸς αὐτόν ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυ- ρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο Χερουβίμ, καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

VIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ ἐρεῖς ² πρὸς αὐτόν Ὅταν ἐπιτιθῆς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας

65. αβειδαν 66. 71. αμισαδαι (ποη αμισαδαϊ) 69. αμν. ενα ενιαυσ. αμωμον 70. χειμαρρον 72. 77. φαγατηλ 75. om ενα tertium 76. χειμαρρον 81. * om ενα tertium 82. χειμαρον 84. om φιαλ. αργ. δωδ. 85. om σικλοι allerum 86. ** post θυμιαματος add φιαλαι αργυραι δωδεκα, praeterea sequitur η θυισκη εν τω σικλω των αγιων 87. βοες εις ... om και ante αι θυσαι ... χειμαροι 88. om ενιαυσιοι prius ... ενιαυσιαι ... εγκαινισις 89. nec cod. Alex. ante εν τω εισπορ. distinguit .. χερουβειμ

3 φωτιούσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. ³ καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρὼν· ἐκ τοῦ ἐνδὸς μέρους
κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, κατὰ συνέταξε κύριος
4 τῷ Μωυσῆ. ⁴ καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ χρυσῆ ὁ καυλὸς αὐτῆς,
καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε κύριος τῷ Μωυσῆ,
5 6 οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ὁ Λάβε
7 τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀφαγιεῖς αὐτούς. ⁷ καὶ οὕτω ποιή-
σεις αὐτοῖς τὸν ἀγνισμὸν αὐτῶν· περιβράνεις αὐτούς ὕδωρ ἀγνισμοῦ, καὶ ἐπε-
λεύσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνούσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ
8 καθαροὶ ἔσονται. ⁸ καὶ λήψονται μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν καὶ τούτου θυσίαν σεμί-
δαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψη περὶ ἁμαρ-
9 τίας. ⁹ καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συν-
10 άξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι
κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας·
11 ¹¹ καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
12 καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. ¹² οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς
χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων, καὶ ποιήσεις τὸν ἓνα περὶ ἁμαρτίας καὶ τὸν
13 ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. ¹³ καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας
ἔναντι κυρίου καὶ ἔναντι Ἀαρὼν καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτούς
14 ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. ¹⁴ καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ,
15 καὶ ἔσονται μοί. ¹⁵ καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ
ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτούς
16 ἔναντι κυρίου. ¹⁶ ὅτι ἀπόδομα ἀποδομένοι οὗτοί μοι εἰσιν ἐκ μέσου υἱῶν
Ἰσραὴλ, ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν
17 Ἰσραὴλ εἴληφα αὐτούς ἐμοί. ¹⁷ ὅτι ἐμοί πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ
ἀνθρώπων ἕως κτήνους· ἢ ἡμέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτου
18 ἡγίασα αὐτούς ἐμοί, ¹⁸ καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν
19 υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ἀαρὼν καὶ
τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ
20 ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια. ²⁰ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ
Ἀαρὼν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευῖταις· κατὰ ἐνετείλατο κύ-
21 ριος τῷ Μωυσῆ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ
ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· καὶ ἀπέδωκεν αὐτούς Ἀαρὼν
ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν ἀφαγνίσασθαι αὐτούς.
22 ²² καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· κατὰ συνέταξε
23 κύριος τῷ Μωυσῆ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. ²³ καὶ ἐλάλησε κύ-
24 ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁴ Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰ-
25 κοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰσελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ²⁵ καὶ
ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι,
26 ²⁶ καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλα-
κάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευῖταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

IX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ
δευτέρῳ ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ λέγων

VIII. 4. omi αυτης prius 6. των υιων 7. ουτως ... omi αυτοις ...
περιρανεις ... omi παν 8. λημψονται ... λημψη 12. χειρας αυτων ...
ποιησει 13. αποδομα κυριω 14. εμοι 17. εξ υιων ... απο ανθρωπου ...
εν γη αιγυπτω 19. add των υιων ισραηλ post προσεγγιζων 20. πασα συν-
αγωγη 21. επλυναν τ. ιμ. αυτων· x. απεδωκαν 22. εισηλθουσαν 24. τουτ
εστιν ... εισελ. λειτουργειν λειτουργειαν εν εργοις εν τη 25. ουχι εργ.

² Εἰπόν καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα κατὰ ὥραν αὐτοῦ· ³ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσεις αὐτὸ κατὰ καιροῦς, κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό. ⁴ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα ἑναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ· κατὰ συνέταξιν κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· ⁶ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκείνοι πρὸς αὐτόν Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ; ⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Στήτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁹ Δάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἄνθρωπος ἀνθρώπος ὃς ἐάν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυρίῳ· ¹⁰ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπὶ ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό, ¹¹ οὐ καταλείψουσιν ἀπὸ αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶτον καὶ ὅπου οὐ συντριψουσιν ἀπὸ αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. ¹² καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐάν καθαρὸς ἦ καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι καὶ ὑστερήσει ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἀμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ¹³ ἐάν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν καὶ ποιῆσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιήσῃ αὐτό· νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς. ¹⁴ καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἐστάσῃ ἢ σκηνῇ, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωῆ. ¹⁵ οὕτως ἐγένετο διὰ παντός, ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁶ καὶ ἡνίκα ἀνέβῃ ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔσται ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁷ διὰ προσταγματος κυρίου παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ προσταγματος κυρίου ἀπαροῦσι· πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιαῖς ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ὅταν ἐφέλκῃται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάσσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι· ¹⁹ καὶ ἔσται ὅταν σχεπάσῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβалоῦσι καὶ διὰ προσταγματος κυρίου ἀπαροῦσι· ²⁰ καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῆ, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τὸ πρωῆ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός· ²¹ μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπὶ αὐτῆς παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν, ²² ὅτι διὰ προσταγματος κυρίου ἀπαροῦσι· τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προσταγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

X.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς, ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονται σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν

IX. 3. ποιησετε ... κατα καιρον αυτου 5. ερημω σινα 7. προς αυτους ... ωστε προσενεγκαι ... εμμεσω 10. μακρην η εν υμιν ... τω κυριω 11. ημερα προς εσπερ. 12. συντριψεται 13. ος αν ... του ποιησαι ... εξολοθρευθησεται ... δωρ. κυριου ... (* προσηνεγκαν) ... λημψεται 14. ποιησει ... ουτως ποιησει αυτο 15. επι της γης 17. απηρον ... παρενεβαλλον (18. κυριου παρεμβαλλουσιν) 20. σχεπαση ... εξαρουσιν 21. post νυκτος add και αναβη η νεφελη απαρουσιν ημερας 22. η μηνος ... οπι της νεφ. σκιαζ. ... παρεμβαλωσιν 23. εφυλαξαν

3 καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. ³ καὶ σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πᾶσα
 4 ἡ συναγωγή ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁴ ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλ-
 5 πίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ
 σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατο-
 6 λὰς· ⁶ καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ πα-
 7 ρεμβάλλουσαι λίβα· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμ-
 8 βολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην,
 καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς βορρᾶν· σημασίᾳ σαλ-
 9 πιούσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. ⁷ καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλ-
 10 πιεῖτε καὶ οὐ σημασίᾳ. ⁸ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς σάλ-
 11 πιγξι, καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁹ ἐὰν δὲ ἐξέλθῃτε
 εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν,
 καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ διασω-
 12 θήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν
 καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις ὑμῶν σαλπιεῖτε ταῖς σάλ-
 13 πιγξιν ἐπὶ τοῖς ὀλοκαυτώμασι καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν, καὶ
 14 ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹¹ καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ἐναυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μη-
 15 νὸς ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ¹² καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ
 16 Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ
 17 ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. ¹³ καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ·
 18 ¹⁴ καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ
 19 ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ναασσῶν υἱὸς Ἀμιναδάβ· ¹⁵ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
 20 φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· ¹⁶ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυ-
 21 λῆς υἱῶν Ζαβουλὼν Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλῶν· ¹⁷ καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν καὶ
 22 ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσῶν καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρί, οἱ αἵροντες τὴν σκηνήν. ¹⁸ καὶ
 ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
 23 αὐτῶν Ἐλισοῦρ υἱὸς Σεδιούρ· ¹⁹ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν Σα-
 24 λαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί· ²⁰ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γὰδ Ἐλισάφ ὁ τοῦ
 25 Ῥαγουήλ. ²¹ καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ αἵροντες τὰ ἅγια, καὶ στήσουσι τὴν
 26 σκηνὴν ἕως παραγένωνται. ²² καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ σὺν δυ-
 27 νάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· ²³ καὶ ἐπὶ
 28 τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσοῦρ· ²⁴ καὶ ἐπὶ
 29 τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν Ἀβιδὰν ὁ τοῦ Γαδεωνί· ²⁵ καὶ ἐξαροῦσι
 30 τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δὰν ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐ-
 31 τῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ἀχιέζερ ὁ τοῦ Ἀμισαδαί· ²⁶ καὶ ἐπὶ τῆς
 32 δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν· ²⁷ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
 33 φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί Ἀχιφὲ υἱὸς Αἰνάν. ²⁸ αὐταὶ αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. ²⁹ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ὀβάβ υἱῷ Ῥαγουήλ
 τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γαμβρῷ Μωυσῆ· Ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε
 κύριος Τούτου δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι κύ-
 30 ριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐ πορεύσομαι ἀλλὰ
 31 εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς τὴν γενεάν μου. ³¹ καὶ εἶπε Μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς
 32 οὐ ἕνεκεν ἧσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔση ἐν ἡμῖν πρεσβύτης· ³² καὶ
 ἔσται ἐὰν πορευθῆς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθο-
 33 ποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν. ³³ καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου
 ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα

X. 6. νοτον προ λιβα ... οπι παρα ... οπι προς 9. σαλπιετε προ ση-
 12. ερημω του σινα 14. των υιων 17. αιροντες sine οι 23. μαν-
 24. βενιαμειν ... αβιδαν υιος γαδεωνι 25. μισαδαι 26. φαγαιτηλ
 27. αχειρε 29. τω ωβαβ ... τω μαδιανιτι γαμβρω 30. αλλ εις 31. εγκα-
 32. ταλειπτης ... εινεκεν 32. α αν 33. κιβωτ. διαθηκης

αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. ³⁵ καὶ ἐγένετο ³⁵
 ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐξεγέρσῃτι κύριε, καὶ διασκορ-
 πισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. ³⁶ καὶ ἐν τῇ ³⁶
 καταπαύσει εἶπεν Ἐπίστρεφε, κύριε, χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ. ³¹ καὶ
 ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιαζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς ³¹
 παρεμβολῆς.

XI.

Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου· καὶ ἤκουσε κύριος καὶ
 ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγε μέρος
 τι τῆς παρεμβολῆς. ² καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἠῤῥατο Μωυ- 2
 σῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. ³ καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖ- 3
 νου Ἐμπυρισμός, ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ κυρίου. ⁴ καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ 4
 ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν, καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 καὶ εἶπαν Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ⁵ ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας οὓς ἤσθιομεν 5
 ἐν Αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς σικύους καὶ τοὺς πέπονας καὶ τὰ πράσα καὶ
 τὰ κρόμμια καὶ τὰ σχόρδα. ⁶ νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος, οὐδὲν πλὴν 6
 εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ⁷ τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστί, καὶ 7
 τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος χρυστάλλου. ⁸ καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συνέλεγον, καὶ 8
 ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θύτῃ, καὶ ἤψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύ-
 τρᾳ καὶ ἐποίησαν αὐτὸ ἐγκρυφίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρῆς
 ἐξ ἐλαίου. ⁹ καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαινε 9
 τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. ¹⁰ καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαίωντων αὐτῶν κατὰ δῆμους 10
 αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα, καὶ
 ἔναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν. ¹¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον Ἴνα τί ἐκάκωσας 11
 τὸν Σεράποντά σου, καὶ διὰ τί οὐχ εὔρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι τὴν
 ὀρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; ¹² μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν 12
 τοῦτον ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι Λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου,
 ὡσεὶ ἄραι τιθνηδὸς τὸν Σηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐ-
 τῶν; ¹³ πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμοὶ 13
 λέγοντες Δὸς ἡμῖν κρέα ἵνα φάγωμεν. ¹⁴ οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν 14
 λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύτερόν μοι ἐστί τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁵ εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς 15
 μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὔρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κά-
 κωσίν μου. ¹⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Συναγάγέ μοι ἐβδομήκοντα ἄν- 16
 δρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας ὅτι οὗτοί εἰσι πρε-
 σβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἄξις αὐτοὺς πρὸς τὴν σκητὴν
 τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. ¹⁷ καὶ καταβήσομαι καὶ λαλήσω 17
 ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοὶ καὶ ἐπιθήσω ἐπ'
 αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὀρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις
 αὐτούς σὺ μόνος. ¹⁸ καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς Ἀγίσασθε εἰς αὐριον, καὶ φάγεσθε 18
 κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου λέγοντες Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι κα-
 λὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ δώσει κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε
 κρέα. ¹⁹ οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα 19
 ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας· ²⁰ ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ 20
 ἐκ τῶν μυκτῆρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ
 ὃς ἐστὶν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ λέγοντες Ἴνα τί ἡμῖν ἐξελ-

35. κυριε, διασκορπισθ. XI. 3. πυρ παρα 4. επεθυμησαν 5. σικυας ... κρομμια 7. ως ειδος 10. εκαστος κατα την θυραν 11. οργην προ ορμην 12. τον παντα λαον ... τετοκα ... λαβε αυτους ... εις γην 13. οπι μοι ... επ εμε 14. οτι βαρυ 15. ειδω 16. συ αυτος ... εις τη 17. συναντιληψονται 18. υμιν κρεα φαγειν

21 θεῖν ἐξ Αἰγύπτου; 21 καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐξακόσαιο χιλιάδες πεζῶν ὁ λαὸς ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ εἶπας Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται 22 μῆνα ἡμερῶν· 22 μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; 23 23 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώση 24 εἰ ἐπικαταλήψεται σε ὁ λόγος μου ἢ οὐ. 24 καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου, καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν 25 πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. 25 καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους· ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ οὐκ ἔτι προσ- 26 ἔθεντο. 26 καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἐνὶ Ἑλδὰδ καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδὰδ, καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων καὶ οὐκ ἦλθον πρὸς τὴν σκηνήν, καὶ 27 ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 27 καὶ προσδραμῶν ὁ νεανίσκος ἀπήγγειλε Μωυσῆ καὶ εἶπε λέγων Ἑλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 28 28 καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ὁ παρεστηκὼς Μωυσῆ ὁ ἐκλεκτὸς εἶπε 29 Κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς. 29 καὶ εἶπε Μωυσῆς αὐτῷ Μὴ ζηλοῖς ἐμέ; καὶ τίς δώη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῶ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ 30 ἐπ' αὐτούς; 30 καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρε- 31 σβύτεροι Ἰσραὴλ. 31 καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου καὶ ἐξεπέρασεν ὄρτυγομή- 32 τραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν ὁδὸν ἡμέρας ἐν- 32 τεῦθεν καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ δίπτηχον ἀπὸ 33 τῆς γῆς. 32 καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὄρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον συν- 33 ἦγαγε δέκα κόρους, καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. 33 τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν, καὶ κύριος ἐθυμώθη εἰς 34 τὸν λαόν· καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαόν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. 34 καὶ ἐκλή- 35 θη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας, ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν 35 τὸν λαόν τὸν ἐπιθυμητήν. 35 ἀπὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀση- 36 ρῶν, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσηρῶν.

XII.

Καὶ ἐλάλησε Μαριάμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς 2 Αἰθιοπίσσης ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιοπίσσαν ἔλαβε, 2 καὶ εἶπαν Μὴ Μωυσῆ μόνῳ λελάληκε κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἔκρουσε κύριος. 3 3 καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πρᾶϋς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς 4 ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. 4 καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ Ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξῆλ- 5 θον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 5 καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέ- 6 λης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν 6 καὶ Μαριάμ, καὶ ἐξῆλθον ἀμφοτέρω. 6 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε τῶν λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωστήσο- 7 μαι καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. 7 οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὄλῳ He.3,2.

21. ** κρεας (ἐξ αιγυπτου v. 20. usque αυτοις exlg. v. 22. **) ... ** om φαγειν 22. ** συναχθησεται, και 23. μη η χειρ κ. ουχι ... επικαταλημψεται 25. ελαλησ. κυριος προς ... του επ αυτου ... επ αυτους το πνευμα 26. το πνευμα ... εις την 27. τω μωυση 28. ο εκλεκτος αυτου ... κυριε μου μωυσ. 29. αυτω μωυσης ... ζηλ. συ μοι 31. απο θαλασσης ... ** διπηχυν 32. τη επαυριον 33. εκλειπειν ... κυρ. εν τω λαω πλ. 35. της επιθυμιας XII. 1. ης ελαβεν 2. ελαλησεν ργο λελαληχε ... και εν ημιν 4. και μαριαμ και ααρων ... εξελθατε 7. ουτως ως

τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστί· ⁸ στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ, ἐν εἶδει καὶ οὐ ⁸
 δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἶδε· καὶ διὰ τί οὐκ ἐφοβήθητε κατα-
 λαλήσαι κατὰ τοῦ ἑραπόνοτός μου Μωυσῆ; ⁹ καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐ- ⁹
 τοῖς, καὶ ἀπῆλθεν. ¹⁰ καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηπῆς, καὶ ἰδοὺ Μα- ¹⁰
 ριάμ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών· καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν ἐπὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα.
¹¹ καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν Δέομαι, κύριε, μὴ συνεπιθῆ ἡμῖν ἄμαρτίαν, ¹¹
 διότι ἠγνοήσαμεν καθ' ὅτι ἡμάρτομεν· ¹² μὴ γένηται ὡσεὶ ἶσον θανάτῳ, ὡσεὶ ¹²
 ἔκτρομα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρός· καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρ-
 κῶν αὐτῆς. ¹³ καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον λέγων Ὁ θεός, δέομαί σου, ¹³
 ἴασαι αὐτήν. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰ ὁ πατήρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυ- ¹⁴
 σεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἐπτά ἡμέρας; ἀφορισθῆτω ἐπτά
 ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. ¹⁵ καὶ ἀφωρίσθη ¹⁵
 Μαριάμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐπτά ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν ἕως ἐκα-
 θαρσίστη Μαριάμ.

XIII.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ
 τοῦ Φαράν. ² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ³ Ἀπόστειλον σεαυτῷ ^{2 3}
 ἄνδρας καὶ κατασκοπέσῃωσαν τὴν γῆν τῶν Χανααναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς
 υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἄνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν κατὰ δήμους πατριῶν
 αὐτῶν ἀποστείλεις αὐτούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς ⁴
 Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαράν διὰ φωνῆς κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ
 υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι. ⁵ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς Ρουβὴν, Σα- ⁵
 μουὴλ υἱὸς Ζαχοὺρ· ⁶ τῆς φυλῆς Συμεών, Σαφάτ υἱὸς Σουρί· ⁷ τῆς φυλῆς ^{6 7}
 Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή· ⁸ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ· ⁹ τῆς ^{8 9}
 φυλῆς Ἐφραΐμ, Αὐσὴ υἱὸς Ναυή· ¹⁰ τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Φαλτί υἱὸς Ραφου· ¹⁰
¹¹ τῆς φυλῆς Ζαβουλών, Γουδιήλ υἱὸς Σουδί· ¹² τῆς φυλῆς Ἰωσήφ τῶν υἱῶν ^{11 12}
 Μανασσῆ, Γαδδί υἱὸς Σουσί· ¹³ τῆς φυλῆς Δάν, Ἀμιήλ υἱὸς Γαμαλί· ¹⁴ τῆς ^{13 14}
 φυλῆς Ἀσήρ, Σαζούρ υἱὸς Μιχαήλ· ¹⁵ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβὶ υἱὸς Σαβί· ¹⁵
¹⁶ τῆς φυλῆς Γάδ, Γουδιήλ υἱὸς Μαχλί. ¹⁷ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οὓς ^{16 17}
 ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκοπέσασθαι τὴν γῆν· καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ
 υἱὸν Ναυὴ Ἰησοῦν. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς Μωυσῆς κατασκοπέσασθαι τὴν γῆν ¹⁸
 Χαναάν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀναβῆτε ταύτη τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀναβήσεσθε εἰς
 τὸ ὄρος, ¹⁹ καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστί, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' ¹⁹
 αὐτῆς εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί· ²⁰ καὶ τίς ἡ γῆ ²⁰
 εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθονται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλὴ ἐστὶν ἢ πονηρά· καὶ τίνας αἱ πό-
 λεις ἂς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχῆρσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις· ²¹ καὶ ²¹
 τίς ἡ γῆ, ἢ πίον ἢ παρειμένη, εἰ ἐστὶν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὐ· καὶ προσκαρ-
 τερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἕαρος,
 πρόδρομοι σταφυλῆς. ²² καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου ²²
 Σὶν ἕως Ῥοβ, εἰσπορευομένων Διμάθ. ²³ καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον καὶ ²³
 ἀπῆλθον ἕως Χεβρών, καὶ ἐκεῖ Ἀχιμάν καὶ Σεσοὶ καὶ Θελαμί, γενεαὶ Ἐνάχ·
 καὶ Χεβρών ἐπτά ἔτεσιν ἄκοδομήθη πρὸ τοῦ Γανὶν Αἰγύπτου. ²⁴ καὶ ἦλθσαν ²⁴
 ἕως φάραγγος Βότρου, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα
 καὶ βότρυον σταφυλῆς ἓνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦραν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ

8. δοξαν μου ειδεν 9. απηλθον 10. απηλθεν απο ... αρ. προς μα-
 ριαμ 12. μη γενοιτο 14. αφορισθησεται εξω 15. εως καθερισθη XIII.
 1. παρενεβαλεν 4. απεστειλεν 5. σαμαλιηλ υιου (ισ) ζαχρου 8. ιγαλ 10.
 βενιαμειν 12. μανασση 15. ναβα υιος ιαβι 16. μαχι 19. η ισχυρος ...
 ει ολιγοι 20. επ αυτην ει καλη ... εις ας (... εν αντιχιστοις) 21. λημψε-
 σθε 22. ρωβ 23. και ηλθον ... αχιχαμ κ. σεμει κ. θελαμειν ... ενακ
 24. και ηρον *

25 ἀπὸ τῶν ῥοῶν καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. 25 καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φά-
 26 ραγὲ Βότρυς, διὰ τὸν βότρυον ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. 26 καὶ ἀπέ-
 27 στρεψαν ἐκεῖθεν κατασκευάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας. 27 καὶ
 πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν
 Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Φαράν Κάδης, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάση
 28 συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς. 28 καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν
 Ἥλθσαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι,
 29 καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. 29 ἀλλ' ἦ ὅτι ἤρασθ' τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ'
 αὐτῆς, καὶ πόλεις ὄχυραὶ τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα, καὶ τὴν γενεάν Ἐνάχ
 30 ἠωράκαμεν ἐκεῖ. 30 καὶ Ἀμαλῆκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον, καὶ ὁ
 Χετταῖος καὶ ὁ Εὐαῖος καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ
 ὄρεινῃ, καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην
 31 ποταμόν. 31 καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνα-
 32 τοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. 32 καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ' αὐτοῦ
 εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι
 33 ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστὶ μᾶλλον. 33 καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣν κατε-
 σκέψαντο αὐτήν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγοντες Τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν
 αὐτήν κατασκέψασθαι, γῆ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστὶ, καὶ
 34 πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἠωράκαμεν ἐν αὐτῇ ἄνδρες ὑπερμήκεις. 34 καὶ ἐκεῖ ἠωράκαμεν
 τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν
 ἐνώπιον αὐτῶν.

XIV.

Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐνέδωκε φωνήν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς
 2 ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖνην. 2 καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν πάντες οἱ
 υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ὅφελον ἀπεθάνομεν
 3 ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν· 3 καὶ τίνα τί κύριος
 εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ
 τὰ παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγὴν· νῦν οὖν βέλτιόν ἐστίν ἀποστραφῆναι εἰς
 4 Αἴγυπτον. 4 καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ Δῶμεν ἀρχηγὸν καὶ ἀποστρέψωμεν
 5 εἰς Αἴγυπτον. 5 καὶ ἔπεσε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης
 6 συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. 6 Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυῆ καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννή
 7 τῶν κατασκευασμένων τὴν γῆν διέβρῆξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, 7 καὶ εἶπαν πρὸς
 πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγοντες Ἡ γῆ, ἣν κατεσκευάσαμεθα αὐτήν,
 8 ἀγαθὴ ἐστὶ σφόδρα σφόδρα· 8 εἰ αἰρετίζεις ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν
 9 γῆν ταύτην καὶ δώσει αὐτήν ἡμῖν, γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. 9 ἀλλὰ
 ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς
 γῆς, ὅτι κατὰ βρωμα ἡμῖν ἐστίν· ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν, ὁ δὲ
 10 κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. 10 καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλι-
 11 ποβολῆσαι αὐτούς ἐν λίθοις· καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς
 11 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. 11 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ-
 σῆν Ἔως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι
 12 ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; 12 πατάξω αὐτούς θανάτῳ καὶ *Jud. 5.
 ἀπολώ αὐτούς, καὶ ποιήσω σὲ καὶ τὸν οἶκόν σου εἰς ἔθνος μέγα
 13 καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. 13 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον Καὶ ἀκούσεται

25. om̄ τον ab initio 26. επεστρεψαν ... τεσσαρακοντα 27. παση τη
 συναγ. 28. ηλθομεν 29. κατοικουν την γην, και αι πολεις ... γενεαν αιναχ
 30. γη προς νοτον 31. κατακληρονομησωμεν 32. μετ αυτων ... εστιν ημων
 XIV. 1. εδωκεν 2. ει εν τη 3. παιδια ημων εις διαρπ. εσονται ... βελτιον
 ημιν εστιν 9. γεινεσθε 10. εν νεφελη ... εν πασιν 11. εν πασιν τοις
 θουμασιοις

Αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχυί σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν· ¹⁴ ἀλλὰ καὶ ¹⁵ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν ὅτι σὺ εἶ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμούς ὀπτάζει, κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα· ¹⁵ καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἓνα, καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου λέγοντες ¹⁶ Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷ καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου, κύριε, ὃν τρόπον εἶπας λέγων ¹⁸ Κύριος μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ καθαρισμῶ οὐ καθαρῶν τὸν ἔνοχον, ἀποδίδους ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς· ¹⁹ ἄφες τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ καθάπερ ἔλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. ²⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰλεως αὐτοῖς εἰμὶ κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ²¹ ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν· ²² ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὀρῶντες τὴν δόξαν μου καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον καὶ οὐκ εἰσῆκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²³ ἢ μὴν οὐκ ὄψονταί τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἔστι μετ' ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἶδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακόν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με οὐκ ὄψονται αὐτήν. ²⁴ ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ καὶ ἐπηκολούθησέ μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. ²⁵ ὁ δὲ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὐριοὶ ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν. ²⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου; τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. ²⁷ εἰπὸν αὐτοῖς Ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος, ἢ μὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν· ²⁸ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ κατηριζομένηνοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί· ²⁹ εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνώσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ· ³⁰ καὶ τὰ παιδιὰ ἃ εἶπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. ³¹ καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ· ³² οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν ὑμῶν ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ³³ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου. ³⁴ ἐγὼ κύριος ἐλάλησα, ἢ μὴν οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται καὶ ἐκεῖ ἀποθάνουσι. ³⁵ καὶ οἱ ἄνθρωποι οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγεννηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς, ³⁶ καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατέλιπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου· ³⁷ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ἔζησαν ἀπὸ τῶν

13. ἐν ἰσχυί 14. ὀφθαλμοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς 15. εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς 16. ἡ χεὶρ σου 22. ἐρημῳ ταυτῃ 23. εἰ μὴν οὐκ ... ἀγαθὸν ἢ κακὸν ... παροξύνοντες 24. ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα ... καὶ εἰσαξῶ 28. εἰ μὴ πρὸ ἢ μὴν ... ὅτι εἰς τὰ ὦτά μου ... οὕτως 31. εἰς διαρπαγὴν ἐσονται 33. τεσσαράκοντα ... πορνείαν αὐτῶν ἕως ἀναλώθη 34. τεσσαράκοντα ἡμέρας ... λήψεσθε 35. εἰ μὴν οὕτως ... ἐπισυνισταμένη 36. ἐπὶ πρὸ περὶ

39 ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν. ³⁹ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπένησεν ὁ λαὸς σφόδρα. ⁴⁰ καὶ ὀρθρίσαντες τὸ πρωὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους λέγοντες Ἰδοὺ οἶδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. ⁴¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἰνα τί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὖοδα ⁴² ἔσται ὑμῖν. ⁴² μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ ἐστι κύριος μεσ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε ⁴³ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ ὅτι ὁ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἐμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρα οὐ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες ⁴⁴ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν. ⁴⁴ καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. ⁴⁵ καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρέψαντο αὐτοὺς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως Ἐρμάν· καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

XV.

2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς Ὅταν εἰσελθῆτε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν ἢ ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, ³ καὶ ποιήσεις ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ὀλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ κατ' ἐκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὄσμην εὐωδίας ⁴ τῷ κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων, ⁴ καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οἴφι ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἔν. ⁵ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἔν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας· τῷ ἄμνῳ τῷ ἐν ⁶ ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὄσμην εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἔν. ⁷ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἔν προσοίσετε εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ. ⁸ ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ, ⁹ καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἡμισυ τοῦ ἔν, ¹⁰ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἡμισυ τοῦ ἔν, κάρπωμα ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ. ¹¹ οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ ἢ τῷ κριῷ ¹² τῷ ἐνὶ ἢ τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. ¹² κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὧν ἐὰν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἐνὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹³ πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁴ ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν ἢ ὅς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ. ¹⁵ νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἕναντι κυρίου. ¹⁶ νόμος εἰς ἔσται καὶ δικαίωμα ἐν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸ Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, ¹⁹ καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφάρεμα ἀφόρισμα κυρίῳ· ²⁰ ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν

40. ἐπὶ τὴν κορυφὴν 43. ὅτι ἀμαλήκ 44. ἐπὶ κορυφὴν ... ἐκ μεσοῦ τῆς παρεμβ. 45. κατέβη δὲ ... ἐτρέψατο ... ἕως ἔρμα XV. 1. καὶ ἐλάλησεν 2. τῆς κατασχεσεως 3. καὶ ποιήσητε καρπώματα κυρίῳ, ὀλοκαυτώματα ἢ ... εὐωδίας κυρίῳ 4. τοῦ οἴφι πεφυραμένης ἐν τετάρτῳ τοῦ ἐν ἐλαίῳ 6. οἷα ποιήσεις θυσίαν ... ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ 8. ** post βοῶν nihil ποιησεται ... εἰς ὀλοκαύτωμα 9. ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ 11. οὕτως 12. ἀριθμ. ὅν ποιήσητε 14 καὶ ποιήση ... οὕτως 19. τῷ κυρίῳ 20. ἀπαρχῶν

ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό· ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἄλλω, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτόν, ²¹ ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ²¹ ὑμῶν. ²² ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ὡς ²² ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, ²³ κατὰ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ ²³ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ²⁴ καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γεννηθῆ ἀκουσίως, ²⁴ καὶ ποιήσῃ πᾶσα ἡ συναγωγή μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν ἄμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· ²⁵ καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ²⁵ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἠνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν, ²⁶ καὶ ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν ²⁶ συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. ²⁷ ἐὰν τε ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως, προσᾶξει αἶγα ²⁷ μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας· ²⁸ καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ²⁸ ἀκουσιασθείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. ²⁹ τῷ ἐγγωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς ²⁹ νόμος εἰς ἔσται αὐτοῖς, ὅς ἐὰν ποιήσῃ ἀκουσίως. ³⁰ καὶ ψυχὴ ἧτις ποιήσῃ ἐν ³⁰ χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος παροξυνεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ³¹ ὅτι τὸ ῥῆμα ³¹ κυρίου ἐφάνηκε καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ διεσχέδασεν· ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ. ³² καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ³² ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ³³ καὶ ³³ προσήγαγον αὐτόν οἱ εὐρόντες συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ· ³⁴ καὶ ἀπέ- ³⁴θεντο αὐτόν εἰς φυλακὴν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν αὐτόν. ³⁵ καὶ ἐλά- ³⁵λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Θανάτῳ θανατούσῃω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβο- λήσατε αὐτόν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγή. ³⁶ καὶ ἐξήγαγον αὐτόν πᾶσα ἡ συνα- ³⁶γωγή ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐλιθοβόλησεν αὐτόν πᾶσα ἡ συναγωγή λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, κατὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁷ καὶ εἶπε κύριος ³⁷ πρὸς Μωυσῆν λέγων ³⁸ Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ εἶρεῖς πρὸς αὐτούς Καὶ ³⁸ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον· ³⁹ καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις καὶ ὄψεσθε αὐτά, καὶ μνησθή- ³⁹σεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου καὶ ποιήσετε αὐτάς, καὶ οὐ διαστραφήσε- σθε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν· ⁴⁰ ὅπως ἂν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ⁴⁰ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν· ⁴¹ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ ⁴¹ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

XVI.

*Jud.11. Καὶ ἐλάλησε Κορέ υἱὸς Ἰσάαρ υἱοῦ Καὰθ υἱοῦ Λευί, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ Ἐλιάβ, καὶ Αὖν υἱὸς Φαλέθ υἱοῦ Ρουβὴν, ² καὶ ἀνέστησαν ἔναντι ² Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πενήτηκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συνα-

20. αφαιρεμα αφοριειτε ... απο αλωνος 21. αρτον απαρχης 22. δια- μαρτυρητε 23. κυριος υμιν εν ... ης συνετ. 24. συνταξιν αυτου ... χει- μαρρον 26. πασα η συναγωγη ... προσηλ. και τω προσπορευομενω 27. εαν δε ψυχη ... αιγαν 28. post αυτου add και αφεθησεται αυτω 29. ος αν 30. ποιησει ... και εξολοθρευθησεται 32. εν τη ημερα του σαββατου 33. αυτον συλλεγοντα τα ... ομη τη ημερα των σαββατ. 34. ποιησ. αυτω 36. ελιθοβολησαν ... εν λιθοις ... κατὰ ελαλησεν κυρ. προς μωυσην. 39. και οπισω των οφθ. υμων εν XVI. 1. αυναν

3 γωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί· ³ συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν καὶ εἶπαν Ἐγέτω ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι καὶ ⁴ ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διὰ τί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου; ⁴ καὶ ⁵ ἀκούσας Μωυσῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, ⁵ καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορέ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν λέγων Ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ Θεὸς τοὺς ὄντας ^{2 Tim. 2, 19.} αὐτοῦ καὶ τοὺς ἅγιους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν, καὶ οὓς ἐξελέξατο ἑαυτῶ ⁶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. ⁶ τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα, Κορέ ⁷ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, ⁷ καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἐναντι κυρίου αὐρίου· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἐκλέλεχται κύριος, ⁸ οὗτος ἅγιος· ἱκανούστω ὑμῖν, υἱοὶ Λευί. ⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορέ Εἰς- ⁹ ἀκούσατέ μου, υἱοὶ Λευί. ⁹ μὴ μικρὸν ἐστί τοῦτο ὑμῖν ὅτι διέστειλεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτόν λει- ¹⁰ τουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ παρίστασθαι ἐναντι τῆς σκη- ¹¹ νῆς λατρεύειν αὐτοῖς, ¹⁰ καὶ προσηγάγετο σὲ καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς σου ¹¹ υἱοὺς Λευί μετὰ σοῦ; καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν; ¹¹ οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ ¹² συναγωγὴ σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν Θεόν· καὶ Ἀαρῶν τίς ἐστίν ὅτι δια- ¹² γογγύζετε κατ' αὐτοῦ; ¹² καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθᾶν καὶ Ἀβειρῶν ¹³ υἱοὺς Ἐλιάβ. καὶ εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹³ μὴ μικρὸν τοῦτο ὅτι ἀνήγαγες ¹⁴ ἡμᾶς εἰς γῆν βέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κα- ¹⁴ τάρχεις ἡμῶν; ἄρχων εἶ. ¹⁴ καὶ σὺ εἰς γῆν βέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ¹⁵ ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελώνας; τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ¹⁵ ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας· οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹⁵ καὶ ἐβαρυσύμησε Μωυ- ¹⁶ σῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον Μὴ πρόσχης εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ¹⁶ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. ¹⁶ καὶ εἶπε ¹⁷ Μωυσῆς πρὸς Κορέ Ἀγιάσον τὴν συναγωγὴν σου, καὶ γίνεσθε ἑτοιμοὶ ἐναντι ¹⁷ κυρίου σὺ καὶ Ἀαρῶν καὶ αὐτοὶ αὐρίου. ¹⁷ καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον ¹⁸ αὐτοῦ καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἐναντι κυρίου ἕκα- ¹⁸ στος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρῶν ¹⁹ ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπέ- ¹⁹ θεσαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα· καὶ ἔστησαν παρὰ ²⁰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν, ¹⁹ καὶ ἐπισυνέστη- ²⁰ σεν ἐπ' αὐτοὺς Κορέ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκη- ²¹ νῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάση τῇ συναγωγῇ. ²⁰ καὶ ἐλά- ²¹ λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν λέγων ²¹ Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς ²² συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἅπαξ. ²² καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρός- ²³ ωπον αὐτῶν καὶ εἶπαν Θεὸς Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄν- ²³ θρωπος εἰς ἡμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὀργὴ κυρίου; ²³ καὶ ἐλάλησε ²⁴ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁴ Δάλησον τῇ συναγωγῇ λέγων Ἀναχωρήσατε ²⁵ κύκλω ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορέ. ²⁵ καὶ ἀνέστη Μωυσῆς καὶ ἐπορεύθη πρὸς ²⁶ Δαθᾶν καὶ Ἀβειρῶν, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι ²⁶ Ἰσραὴλ. ²⁶ καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν λέγων Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν ²⁷ σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἄπτεσθε ἀπὸ πάντων ὧν ²⁷ ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. ²⁷ καὶ ἀπέστησαν ²⁸ ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορέ κύκλω· καὶ Δαθᾶν καὶ Ἀβειρῶν ἐξῆλθον, καὶ εἰστήκεισαν

3. ειπαν προς αυτους 5. οπι και απιε προσηγαγετο ... ους ουκ εξελ. ε. ου προσηγ. 6. εαυτοις ... εαυτου 7. ον αν εκλεξηται 9. υμας ο θεος ισραηλ ... εναντι της συναγωγης 10. ζητετε ιερατευειν 11. τι εστιν 13. 14. ημων αρχων· ει και συ sic dist. 16. συ κ. αυτοι κ. ααρων 17. 18. 19. και επιθησετε v. 17. usque μαρτυριου v. 19. ** 18. ** οπι κ. επεθ. επ αυτ. πυρ 19. ** πασαν αυτου την συναγωγην παρα τας θυρας 22. η οργη 24. κορε και δαθαν και αβειρων 26. παντων οσα 27. κορε και δα- θαν και αβειρων κυκλω· κ. δαθ. κ. αβ. εξ. κ. ιστηκεισαν

παρά τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. ²⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι ²⁸ κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. ²⁹ εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθάνουσι οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπί- ²⁹ σκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπῆ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος ἀπέσταλκέ με. ³⁰ ἀλλ' ἢ ἐν φάσματι δειξέι κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατα- ³⁰ πίεται αὐτούς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνάς αὐτῶν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ἄδου, καὶ γνώσεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. ³¹ ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους ³¹ τούτους, ἐβράβη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν, ³² καὶ ἠνοιχθή ἡ γῆ καὶ κατέπιεν ³² αὐτούς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορέ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ³³ καὶ κατέβησαν αὐτοὶ καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα ³³ εἰς ἄδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. ³⁴ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλω αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι ³⁴ λέγοντες Μὴ ποτε καταπήν ἡμᾶς ἡ γῆ. ³⁵ καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου καὶ ³⁵ κατέφαγε τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα. ³⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν ³⁷ καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρῶν ³⁶ ³⁷ τὸν ἱερέα Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἠγίασαν τὰ πυρεῖα τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν. ³⁸ καὶ ποιήσον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περί- ³⁸ θεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσήνεχθησαν ἐναντι κυρίου καὶ ἠγιάσθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ³⁹ καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρῶν ³⁹ τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσέβησαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ⁴⁰ μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἀλλογενῆς ὃς ⁴⁰ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρῶν ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἐναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὡσπερ Κορέ καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ αὐτῷ. ⁴¹ καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ ⁴¹ Ἀαρῶν λέγοντες Ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν κυρίου. ⁴² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ⁴² ἐπισυστρέφειν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν, καὶ ὤρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου. ⁴³ καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς ⁴³ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν λέγων ⁴⁵ Ἐκ- ⁴⁴ ⁴⁵ χωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτούς εἰς ἅπαξ καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ⁴⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρῶν Λάβε τὸ ⁴⁶ πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπέβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν. ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἤρξται θραῦειν τὸν λαόν. ⁴⁷ καὶ ⁴⁷ ἔλαβεν Ἀαρῶν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦδη ἐνῆρξτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα καὶ ἐξίλασατο περὶ τοῦ λαοῦ, ⁴⁸ καὶ ἔστη ἀνά μέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ⁴⁸ ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. ⁴⁹ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει ⁴⁹ τεσσαρεςκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ. ⁵⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρῶν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ- ⁵⁰ τυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

27. των σκηνωματων αυτ. 29. απεστειλεν 31. υποκ. των ποδων αυτων
33. παντα οσα εστ. αυτοις ζωντες 34. οτι ειπαν λεγοντες 38. εν τοις
40. οπι αυτω 44. * οπι και αρων 46. * οπι οργη 47. και ελαβεν και
επεβαλεν

XVII.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· καὶ ἐκάστου ³ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραφον ἐπὶ τῆς ῥάβδου. ³ καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπίγραφον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί· ἔστι γὰρ ῥάβδος μία, κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐ- ⁴ τῶν δώσουσι. ⁴ καὶ ᾄσεις αὐτάς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου κατέναντι τοῦ ⁵ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖ. ⁵ καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέ- ⁶ ξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυ- ⁷ σμὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν. ⁶ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρ- ⁸ χοντι τῷ ἐν ῥάβδον κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥά- ⁹ βδους· καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀνὰ μέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. ⁷ καὶ ἀπέστηκε ⁸ Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ ἐγένετο ⁹ τῇ ἐπαύριον καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ¹⁰ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευί, καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν καὶ ¹¹ ἐξήνεγκε βλαστὸν καὶ ἐβλάστησε κάρυα. ⁹ καὶ ἐξήνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥά- ¹² βδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἶδον, καὶ ἔλα- ¹³ βον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀπόδес τὴν ¹⁴ ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. ¹¹ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ¹² ἐποίησαν. ¹² καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Ἰδοὺ ἐξανηλώ- ¹³ μεθα, ἀπολώλαμεν, παρανηλώμεθα· ¹³ πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου ἀποθνήσκει· ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν.

XVIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν λέγων Σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου λήψετε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου λή- ² ψετε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ² καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου προσεγάγου πρὸς σεαυτόν, καὶ προστεθήτωσάν σοι καὶ ³ λειτουργείτωσάν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς ⁴ τοῦ μαρτυρίου, ³ καὶ φυλάσσονται τὰς φυλακὰς σοῦ καὶ τὰς φυλακὰς τῆς ⁵ σκηνῆς· πλὴν πρὸς τὰ σκευὴ τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύ- ⁶ σονται, καὶ οὐκ ἀποθάνονται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. ⁴ καὶ προστεθήσονται πρὸς ⁷ σέ, καὶ φυλάσσονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κατὰ πάσας τὰς ⁸ λειτουργίας τῆς σκηνῆς, καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ· ⁵ καὶ φυ- ⁹ λάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ ⁶ ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς ⁷ Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς ⁸ λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ⁷ καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ δια- ⁹ τηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ ¹⁰ ἔνδοξον τοῦ καταπετάσματος, καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱε- ¹¹ ρατείας ὑμῶν· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὃ προσπορευόμενος ἀποθάνεται. ⁸ καὶ ἐλάλησε ¹² κύριος πρὸς Ἀαρὼν Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν

XVII. 2. πατριων αυτων παρα ... om και απτε εκαστου ... ραβδου αυτου
3. αυτου προ ααρων ... om γαρ 5. περιελω απο σου 6. οσα αυτοι 6. κατα
αρχοντα 8. εις την σκηνην ... η ραβδ. η ααρων ... εξηνηθησεν προ εξηνεγκε
10. εις σημειον 11. οσα συνεταξεν XVIII. 4. πατρος σου μετα σου λημ-
ψεσθε ... λημψεσθε 2. om σοι prius 3. σκηνης σου 5. φυλαξετε ...
εσται ετι 8. και εγω ιδου ... απαρχων μου

ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, νόμιμον αἰώνιον. ⁹ καὶ τοῦτο ἔστω ⁹ ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόσασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. ¹⁰ ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε ¹⁰ αὐτά· πᾶν ἄρσενικὸν φάγεται αὐτά, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου· ἅγια ἔσται σοι. ¹¹ καὶ ¹¹ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτά καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. ¹² πᾶσα ¹² ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν, ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. ¹³ τὰ πρωτογενήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐ- ¹³ τῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ, σοὶ ἔσται· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδε- ται αὐτά. ¹⁴ πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται. ¹⁵ καὶ πᾶν ¹⁴ ¹⁵ διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκός, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται· ἢ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀν- θρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. ¹⁶ καὶ ἡ ¹⁶ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντίμησις πέντε σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, εἴκοσι ὄβολοί εἰσι. ¹⁷ πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προ- ¹⁷ βάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ, ἅγια ἔστι· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσ- χεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνολοῖς κάρπωμα εἰς ὄσμὴν εὐω- δίας κυρίῳ· ¹⁸ καὶ τὰ κρέα ἔσται σοὶ καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέμα- ¹⁸ τος, καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν σοὶ ἔσται. ¹⁹ πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ¹⁹ ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίῳ, δέδωκα σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· διαθήκη ἀλὸς αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι κυρίου σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ. ²⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς ²⁰ Ἄαρῶν· Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐ- τοῖς, ὅτι ἐγὼ μερὶς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ²¹ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ- τυρίου. ²² καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ- ²² τυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. ²³ καὶ λειτουργήσῃ ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν ²³ λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν. ²⁴ ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα ἐὰν ²⁴ ἀφορίσωσι κυρίῳ ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ, διὰ τοῦτο εἶρηκα αὐτοῖς· Ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρον. ²⁵ καὶ ἐλάλησε κύ- ²⁵ ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁶ Καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ- ²⁶ τοὺς· Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου· ²⁷ καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ²⁷ ἀπὸ ἄλλω καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληθοῦ. ²⁸ οὕτως ἀφελεῖτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ²⁸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ἄαρῶν τῷ ἱερεῖ· ²⁹ ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἢ ²⁹ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ- ³⁰

9. πασης της πλ. ... αμαρτιων οσα 12. σιτου και οινου 13. πρωτο-
γεννηματα 14. εν τοις υιοις 15. πας διανοιγον πασαν μητραν 18. και τον
βραχιονα τ. δεξ. εσται σοι 20. οτι και κληρονομια σου ... εμμεσω 23. λημ-
ψονται ... εμμεσω των υιων 24. οσα αν ... εμμεσω των υιων 27. αφ
αλωνος και ως αφαιρ. 28. οτι αυτους ... παντων αφαιρεματων ... παντων
επιδεκατων ... οσα αν 29. οτι η 30. ερειτε

τούς Ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθῆσεται τοῖς Λευί-
 31 ταις ὡς γέννημα ἀπὸ ἄλω καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ ληνοῦ· ³¹ καὶ ἔδεσθε αὐτὸ
 ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστὶν ἀντὶ τῶν
 32 λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ³² καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ
 ἄμαρτιαν ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν
 Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

XIX.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων ² Αὕτη ἡ διαστολὴ
 τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος λέγων Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέ-
 τωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἄμωμον, ἣτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον καὶ ἡ
 3 οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός, ³ καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα·
 καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ σφάξουσιν
 4 αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ· ⁴ καὶ λήφεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ
 ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐ-
 5 τῆς ἐπτάκις· ⁵ καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ
 6 κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται· ⁶ καὶ
 λήφεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν
 7 εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως· ⁷ καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ
 ἱερεὺς καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς
 8 τὴν παρεμβολὴν· καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας· ⁸ καὶ ὁ κατα-
 κάλων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκά-
 9 θαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ⁹ καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς
 δαμάλεως καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν· καὶ ἔσται
 10 τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν, ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἁγισμᾶ ἐστὶ· ¹⁰ καὶ
 ὁ συνάγων τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθα-
 ρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προσηλύτοις προσ-
 11 κειμένοις νόμιμον αἰώνιον· ¹¹ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀν-
 12 θρώπου ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας· ¹² οὗτος ἁγιοσθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγισθῇ
 13 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται· ¹³ πᾶς ὁ
 ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ μὴ ἀφα-
 γισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν· ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ,
 ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεβράντισθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστιν, ἔτι ἡ ἀκα-
 14 θαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστί· ¹⁴ καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν
 οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀκά-
 15 θαρτα ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας· ¹⁵ καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεωγμένον ὅσα οὐχὶ δεσμὸν
 16 καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ ἀκάθαρτά ἐστί· ¹⁶ καὶ πᾶς ὃς ἂν ᾤψῃται ἐπὶ προσώ-
 που τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος ἐπτὰ
 17 ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται· ¹⁷ καὶ λήφονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς
 κατακεκαυμένης τοῦ ἁγισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος·
 18 ¹⁸ καὶ λήφεται ὕσσωπον καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ περιβρά-
 νει ἐπὶ τὸν οἶκον καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι ἂν ὦσιν ἐκεῖ,
 καὶ ἐπὶ τὸν ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου ἢ τοῦ τραυματίου ἢ τοῦ τε-
 19 θνηκότος ἢ τοῦ μνήματος· ¹⁹ καὶ περιβράνει ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν

30. γεννημα bis ... απο αλωνος 31. υμεις και οι υιοι υμων και οι
 32. και ουτοι λημψονται XIX. 2. εν εαυτη 4. λημψεται 5. αυτης και
 τα κρεα και 6. λημψεται 10. την σποδον ... τ. πρ. τοις προσκειμ. εμ-
 μεσω υμων 11. ** ημερας εως εσπερας 12. αγιοσθησεται και τη ... και
 καθαρ. εστιν 13. απο πασης ψυχης ... περιεραντισθη 15. οσα ουκ εχει
 προ ουχι 16. επι προσωπον ... οστεου ανθρωπου 17. λημψονται 18. λημ-
 ψεται ... περιρανει ... οσαι εαν ... τραυματος 19. περιρανει

τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁰ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολο- 20 θρευθήσεται ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν· ὅτι ὕδωρ βάντισμοῦ οὐ περιεβράντισθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστι. ²¹ καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιβράινων ὕδωρ βάντισμοῦ πλυνεῖ 21 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀπτώμενος τοῦ ὕδατος τοῦ βάντισμοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ²² καὶ παντὸς οὐ ἂν ἄψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον 22 ἔσται, καὶ ψυχὴ ἢ ἀπτομένη ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

XX.

Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν ἔρημον Σιν ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης· καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μα- ρριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ² καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἠῤροίσθησαν ἐπὶ 2 Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν. ³ καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Ὁφε- 3 λον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐναντι κυρίου· ⁴ καὶ ἵνα 4 τί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; ⁵ καὶ ἵνα τί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παρα- 5 γενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον, τόπος οὐ οὐ σπείρεται, οὐδὲ συ- καὶ οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε βόσκι οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν. ⁶ καὶ ἦλθε Μωυσῆς καὶ 6 Ἀαρῶν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ- ρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον· καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς. ⁷ καὶ 7 ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁸ Λάβε τὴν ράβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον 8 τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρῶν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέ- τραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς· καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποιεῖτε τὴν συναγωγὴν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁹ καὶ ἔλαβε 9 Μωυσῆς τὴν ράβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ συνέταξε κύριος· ¹⁰ καὶ ἐξεκ- 10 κλησίασε Μωυσῆς καὶ Ἀαρῶν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀκούσατέ μου, οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; ¹¹ καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ 11 ράβδῳ δις, καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη αὐ- τῶν. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρῶν Ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἀγιά- 12 σαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συνα- γωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς. ¹³ τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας, ὅτι 13 ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντι κυρίου, καὶ ἠγιάσθη ἐν αὐτοῖς. ¹⁴ καὶ 14 ἀπέστειλε Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδῶμ λέγων Τάδε λέ- γει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραὴλ Σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον τὸν εὐρόντα ἡμᾶς· ¹⁵ καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρωκήσαμεν ἐν Αἴ- 15 γύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν· ¹⁶ καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσῆκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, 16 καὶ ἀποστείλας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν Κά- δης πόλει ἐκ μέρους τῶν ὄριων σου. ¹⁷ παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ 17 διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν οὐδὲ δι' ἀμπελώνων, οὐδὲ πόμμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· ὁδῶ βασιλικῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα ἕως ἂν παρελθῶμεν τὰ ὄριά σου. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἐδῶμ Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· 18 εἰ δὲ μή, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. ¹⁹ καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ 19 υἱοὶ Ἰσραὴλ Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατος σου πῶμεν

19. τριτη επειτα και εν ... αφαγν. εν τη 20. εξολοθρευθησεται ... περιεραντισθη 21. περιραινων 22. και η ψυχη XX. 2. συνηθροισθησαν 3. σφελον απωλομεθα 5. σπερειται 6. επεσαν 8. om σου prius 13. τουτο υδωρ 15. παρωκησ. εις αιγυπτον και εκακ. ημ. οι αιγ. ημερας πλειους και τους

ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμὴν σοι· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἐστὶ,
 20 παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. 20 ὁ δὲ εἶπεν Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· καὶ ἐξήλ-
 21 θεν Ἐδὼμ εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ. 21 καὶ
 οὐκ ἤθελῆσεν Ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὄριων αὐτοῦ· καὶ
 22 ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ. 22 καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης· καὶ παρεγένοντο οἱ
 23 υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς Ὄρ τὸ ὄρος. 23 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ-
 24 σῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν Ὄρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὄριων γῆς Ἐδὼμ λέγων 24 Προστε-
 θήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν δέ-
 δωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, διότι παρωξύνάτέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς λοιδορίας.
 25 25 λάβε τὸν Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς
 26 Ὄρ τὸ ὄρος ἐναντι πάσης τῆς συναγωγῆς· 26 καὶ ἔκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν
 αὐτοῦ καὶ ἐνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Ἀαρὼν προστεθεῖς ἀποθα-
 27 νέτω ἐκεῖ. 27 καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ συνέταξε κύριος αὐτῷ, καὶ ἀνεβίβα-
 28 σεν αὐτὸν εἰς Ὄρ τὸ ὄρος ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς, 28 καὶ ἐξέδυσεν τὸν
 Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ
 ἀπέθανεν Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ἐλεά-
 29 ζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. 29 καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ἀαρὼν· καὶ
 ἔκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ.

XXI.

Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανεὺς βασιλεὺς Ἀράδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον
 ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀσαρὲν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ καὶ κατεπροε-
 2 νόμειυσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. 2 καὶ ἠῤῥατο Ἰσραὴλ εὐχὴν κυρίῳ καὶ εἶπεν
 Ἐάν μοι παραδῶς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς
 3 πόλεις αὐτοῦ. 3 καὶ εἰσῆκουσε κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ καὶ παρέδωκε τὸν
 Χανανεὺν ὑποχείριον αὐτοῦ· καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ,
 4 καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἀνάθεμα. 4 καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὄρ
 τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν περιεκύκλωσαν γῆν Ἐδὼμ· καὶ ὠλι-
 5 γοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. 5 καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ
 Μωυσῆ λέγοντες Ἰνα τί τοῦτο; ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἐν τῇ
 6 ἔρημῳ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ, ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ
 6 ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ. 6 καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς
 θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν· καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
 7 7 καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν ἔλεγον ὅτι ἡμάρτομεν ὅτι κατελα-
 λήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ σοῦ· εὐχαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω
 8 ἄφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ἠῤῥατο Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. 8 καὶ
 εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ποίησον σεαυτῷ ὄφιν καὶ θῆς αὐτὸν ἐπὶ σημείου,
 καὶ ἔσται ἐάν δάκῃ ὄφιν ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται.
 9 9 καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ ἐγέ-
 νετο ὅταν ἔδακνεν ὄφιν ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν,
 10 11 καὶ ἔζη. 10 καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὄβωῤ. 11 καὶ ἐξά-
 ραντες ἐξ Ὄβωῤ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀχαλγαὶ ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἔρημῳ ἣ
 12 ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Μωάβ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου. 12 καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ
 13 παρενέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρέδ. 13 καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ
 πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἔρημῳ τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὄριων τῶν Ἀμορραίων· ἔστι

19. ἐγὼ δε ... ὄρος πορευόμεθα 20. συναντήσιν αὐτοῦ 24. τὴν ἐδωκα
 τ. υ. ἰσρ. ἐν κατασχεσεῖ 25. ἀαρῶν τὸν ἀδελφὸν σου ... ἐναντίον 27. ἀνε-
 βίβασ. αὐτοὺς 28. ἀαρῶν ἐκεῖ ἐπὶ 29. ἰδεν XXI. 4. ὁ χαναναιὸς ...
 ἀσαρειμ ... κατεπρονομήσαν 3. τὸν χανανεὺν ὑποχ. αὐτῷ ... ἐπεκάλεσεν
 4. τὴν γῆν 5. ἰνα τί ἐξήγαγετε ... ἀποκτ. ἡμᾶς ἐν (6. ἐδακνον) 7. ἡμαρ-
 τηκαμεν 9. ὅταν ἐδακνεν 11. ἐξ ὠβωῤ παρενεβ. ἐν ἀχαλγαῖ τῷ πέραν
 12. ὅτι καὶ prius ... ζαρε

γὰρ Ἀρνῶν ὄρια Μωάβ ἀνά μέσον Μωάβ καὶ ἀνά μέσον τοῦ Ἀμορραίου.
 14 διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ Πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν Ζωδβ ἐφλόγισε καὶ 14
 τοὺς χειμάρρους Ἀρνῶν, 15 καὶ τοὺς χειμάρρους κατέστησε κατοικίσαι Ἡρ· καὶ 15
 πρόσκειται τοῖς ὄροις Μωάβ. 16 καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ· τοῦτο φρέαρ ὃ εἶπε 16
 κύριος πρὸς Μωυσῆν Συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν. 17 τότε 17
 ἦσεν Ἰσραὴλ τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος Ἐξάρχετε αὐτῶ 18 φρέαρ· ὦρυ- 18
 ξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν,
 ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς Μανθαναεῖν· 19 καὶ ἀπὸ Μαν- 19
 θαναεῖν εἰς Νααλιήλ· καὶ ἀπὸ Νααλιήλ εἰς Βαμῶθ· 20 καὶ ἀπὸ Βαμῶθ εἰς 20
 Ἰανήν, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ βλέπον
 κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. 21 καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηῶν βα- 21
 σιλέα Ἀμορραίων λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων 22 Παρλευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· τῇ 22
 ὁδῷ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν οὔτε εἰς ἀμπελῶνα, οὐ πιόμεθα
 ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα ἕως παρέλθωμεν τὰ ὄριά
 σου. 23 καὶ οὐκ ἔδωκε Σηῶν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὀρίων αὐτοῦ· καὶ 23
 συνήγαγε Σηῶν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ
 εἰς τὴν ἐρημον· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσά, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ. 24 καὶ ἐπά- 24
 ταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ ἀπὸ
 Ἀρνῶν ἕως Ἰαβόκ, ἕως υἰῶν Ἀμμάν· ὅτι Ἰαζήρ ὄρια υἰῶν Ἀμμῶν ἐστὶ. 25 καὶ 25
 ἔλαβεν Ἰσραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας· καὶ κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις
 ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων, ἐν Ἐσεβῶν καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις
 αὐτῇ. 26 ἔστι γὰρ Ἐσεβῶν, πόλις Σηῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμορραίων ἐστίν· 26
 καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωάβ τὸ πρότερον, καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν
 αὐτοῦ ἀπὸ Ἀροῆρ ἕως Ἀρνῶν. 27 διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταὶ Ἐλθετε 27
 εἰς Ἐσεβῶν ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηῶν· 28 ὅτι πῦρ ἐξῆλ- 28
 θεν ἐξ Ἐσεβῶν, φλόξ ἐκ πόλεως Σηῶν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωάβ καὶ κα-
 τέπαε στήλας Ἀρνῶν. 29 οὐαὶ σοι Μωάβ, ἀπώλου λαὸς Χαμῶς· ἀπεδόθησαν οἱ 29
 υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἀλχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν
 Ἀμορραίων Σηῶν, 30 καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται Ἐσεβῶν ἕως Δαιβῶν, 30
 καὶ αἱ γυναῖκες ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ. 31 κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν 31
 πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων. 32 καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι 32
 τὴν Ἰαζήρ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν
 Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ. 33 καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς 33
 Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὠγ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς
 ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραεῖν. 34 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ 34
 φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν καὶ πάντα τὸν λαὸν
 αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῶ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηῶν
 βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Ἐσεβῶν. 35 καὶ ἐπάταξεν αὐτόν καὶ 35
 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ
 ζωγρεῖαν· καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

XXII.

Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν
 Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ. 2 καὶ ἰδὼν Βαλάχ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν 2
 Ἰσραὴλ τῷ Ἀμορραίῳ, 3 καὶ ἐφοβήθη Μωάβ τὸν λαὸν σφόδρα ὅτι πολλοὶ ἦσαν, 3
 καὶ προσώχθισε Μωάβ ἀπὸ προσώπου υἰῶν Ἰσραὴλ. 4 καὶ εἶπε Μωάβ τῇ 4

14. ἐν βιβλίῳ ... πολεμος κυρίου τὴν ζσοβ 16. τοῦτο ἐστὶν τὸ φρέαρ
 ... οὗ συναγαγε τὸν λαόν 18. μανθανεῖν 19. μανθανεῖν 20. εἰς ναπην
 22. οὗ τῇ ... ἀμπελῶνα σου ... ἕως αὐ 24. ἀμμάν προ ἀμμῶν 25. συγ-
 κυρ. αὐταῖς 26. οὗ ἐστὶν sec. ... ἔλαβεν 27. ἐλθετε 29. (ἀπολού ...) οὗ
 σῆων 30. γυναῖκες αὐτῶν 32. κατελαβετο ... τὸν οὐτα ἐκεῖ 35. ζω-
 γρεῖαν ... τὴν γῆν αὐτῶν

γερούσια Μαδιάμ Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγή αὕτη πάντας τοὺς κύκλω ἡμῶν, ὡσεὶ
 ἐκλείξει ὁ μόσχος τὰ γλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου· καὶ Βαλάκ υἱὸς Σεπφὼρ βασι- * 2 Pe.
2, 15.
Jud. 11.
 5 λέυς Μωάβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. ⁵ καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βα-
 λαάμ υἱὸν Βεὼρ Φαθουρά, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ,
 καλέσαι αὐτὸν λέγων Ἴδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκά-
 6 λυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάσθεται ἐχόμενός μου. ⁶ καὶ νῦν δεῦρο
 ἄρασαι μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι
 ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἶδα οὓς ἐὰν εὐλογῆσης σὺ
 7 εὐλόγηται, καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σὺ κεκατήρηνται. ⁷ καὶ ἐπορεύθη ἡ γερου-
 σία Μωάβ καὶ ἡ γερούσια Μαδιάμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·
 8 καὶ ἤλθον πρὸς Βαλαάμ καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ. ⁸ καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτούς Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ
 ἂν λαλήσῃ κύριος πρὸς μέ· καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωάβ παρὰ Βαλαάμ.
 9 ⁹ καὶ ἤλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ
 10 σοί; ¹⁰ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς τὸν θεόν Βαλάκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωάβ
 11 ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς μέ λέγων ¹¹ Ἴδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου καὶ
 κεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάσθεται ἐχόμενός μου· καὶ νῦν
 δεῦρο ἄρασαι μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν καὶ ἐκβαλῶ αὐτόν
 12 ἀπὸ τῆς γῆς. ¹² καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ Οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν οὐδὲ
 13 καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος. ¹³ καὶ ἀναστάς Βαλαάμ τὸ πρωτὸν
 εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ Ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, οὐκ ἀφήσὶ με
 14 ὁ θεὸς πορεύεσθαι μεθ' ὑμῶν. ¹⁴ καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ ἤλθον πρὸς
 15 Βαλάκ καὶ εἶπαν Οὐ θέλει Βαλαάμ πορευθῆναι μεθ' ἡμῶν. ¹⁵ καὶ προσέθετο
 16 Βαλάκ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. ¹⁶ καὶ ἤλθον
 πρὸς Βαλαάμ καὶ λέγουσιν αὐτῷ Τάδε λέγει Βαλάκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ Ἄξιῷ σε
 17 μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρὸς μέ· ¹⁷ ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς
 18 ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαι μοι τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη
 Βαλαάμ καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ Ἐὰν δῶ μοι Βαλάκ πλήρη τὸν οἶκον
 αὐτοῦ ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ
 19 θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου· ¹⁹ καὶ νῦν ὑπομείνατε
 αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει κύριος λαλή-
 20 σαι πρὸς μέ. ²⁰ καὶ ἤλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ κα-
 λέσαι σε πάρεσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστάς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ
 21 ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. ²¹ καὶ ἀναστάς Βαλαάμ τὸ πρωτὸν
 22 ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων Μωάβ. ²² καὶ ὠρ-
 γίσθη θυμῷ ὁ θεὸς ὅτι ἐπορεύθη αὐτός, καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ δια-
 βαλεῖν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐ-
 23 τοῦ μετ' αὐτοῦ. ²³ καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν
 τῇ ὁδῷ καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος
 ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδῖον· καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ
 24 αὐτοῦ τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. ²⁴ καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
 25 αὐλάξι τῶν ἀμπέλων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν· ²⁵ καὶ ἰδοῦσα
 ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ προσέβλεψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέ-
 θλιψε τὸν πόδα Βαλαάμ πρὸς τὸν τοῖχον· καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν.
 26 ²⁶ καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενωῷ, εἰς
 27 ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν· ²⁷ καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον

XXII. 4. ὡσεὶ ἐκλείξει 5. βαιωρ βαθουρα ος 6. καταρασαι ... οτι ισχυ-
 ροτερος μου εστιν ... οτι οίδα οτι ους αν ευλογης 8. πραγμα α αν 10.
 απεστ. αγγελους προς 11. εκαλυψεν ... εκ της γης 14. ειπον αυτω 15. ετι
 βαλακ 17. παντα οσα 18. *οπι κ. ειπ. τ. αρχ. βαλακ ... (βαλαμ ...)
 αργ. η χρυσ. 21. των ανδρων μωαβ 22. επορευετο ... ενδιαβαλλειν αγ-
 τον ... οπι και αυτος επιβεβηκει 24. αμπελωνων

τοῦ θεοῦ συνεχάρησεν ὑποκάτω Βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ. ²⁸ καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου καὶ λέγει τῷ ²⁸ Βαλαάμ Τί ἐποίησά σοι ὅτι πέπαικάς με τρίτον τοῦτο; ²⁹ καὶ εἶπε Βαλαάμ ²⁹ τῇ ὄνῳ Ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. ³⁰ καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ Οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ³⁰ ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν Οὐχί. ³¹ ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ³¹ ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ, καὶ ὄρᾳ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ³² καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ Διὰ τί ἐπάταξας τὴν ὄνον ³² σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολὴν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, ³³ καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον ³³ τοῦτο· καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιποιησάμην. ³⁴ καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ ἀγγέλῳ κυρίου Ἠμάρτηκα, οὐ γὰρ ἤπιστάμην ὅτι σὺ μοι ἀνθεστήκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν· καὶ νῦν εἰ μή σοι ἀρκέσει, ἀποστραφήσομαι. ³⁵ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλαάμ ³⁵ Συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλήν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλήσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλαάκ. ³⁶ καὶ ³⁶ ἀκούσας Βαλαάκ ὅτι ἦκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλιν Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ὀρίων Ἀρνῶν, ἣ ἐστὶν ἐκ μέρους τῶν ὀρίων. ³⁷ καὶ εἶπε Βαλαάκ ³⁷ πρὸς Βαλαάμ Οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σὲ καλέσαι σε; διὰ τί οὐκ ἦρχου πρὸς μέ; ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε; ³⁸ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάκ Ἴδού ³⁸ ἦκω πρὸς σὲ νῦν· δυνατὸς ἔσομαι λαλήσαι τι; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. ³⁹ καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ Βαλαάκ, καὶ ³⁹ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. ⁴⁰ καὶ ἔθυσσε Βαλαάκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέ- ⁴⁰ στειλε τῷ Βαλαάμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. ⁴¹ καὶ ἐγενήθη πρῶτῃ, ⁴¹ καὶ παραλαβὼν Βαλαάκ τὸν Βαλαάμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαλαάκ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

XXIII.

Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ Βαλαάκ Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς. ² καὶ ἐποίησε Βα- ² λαάκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ³ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάκ Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ ³ πορεύσομαι εἴ μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἐὰν μοι δεῖξῃ ἀναγγελῶ σοι. καὶ παρέστη Βαλαάκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ· καὶ Βαλαάμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν, καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. ⁴ καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ ⁴ Βαλαάμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ Τοὺς ἑπτὰ βωμούς ἠτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ⁵ καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ ⁵ στόμα Βαλαάμ καὶ εἶπεν Ἐπιστραφεῖς πρὸς Βαλαάκ οὕτω λαλήσεις. ⁶ καὶ ἀπε- ⁶ στράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ⁷ καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό ⁷ με Βαλαάκ βασιλεὺς Μωάβ ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν λέγων Δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ. ⁸ τί ἀράσωμαι ὃν μὴ ⁸

28. καὶ εἶπεν τῷ ... πεποίηκα ... τοῦτο τρίτον 29. χειρὶ μου 30. ἡ ὄνος ἐφ' ἧς ... ἐκ νεότητος ... τῆς ἡμέρας ταύτης ... σοι τοῦτο 31. τοῦ Βαλαάμ ... ἀγγελ. τοῦ θεοῦ ἀνθεστ. 32. λέγει αὐτῷ 33. τοῦτο τρίτον ... ἐξεκλ. ἀπ' ἐμοῦ, νῦν σε μὲν 34. εἰς συνάντησιν μοι ἐν τῇ ὁδῷ ... ἀρεσκει 38. πρὸς σε· νῦν δυνατὸς ita dist. ... εἰς τὴν καρδίαν μου, τοῦτο φυλάξω λαλήσαι XXIII. 3. ἐγὼ δε πορευσομαι 5. οὕτως 6. ἐφειστήκει 8. ἀρασομαι

9 ἀράται κύριος; ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταράται ὁ θεός; ⁹ ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὄρεων ὄψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μό-
 10 νος κατοικήσει καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται. ¹⁰ τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρ-
 11 μα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δῆμους Ἰσραήλ; ἀποδάνοι ἡ ψυχὴ μου
 12 ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων. ¹¹ καὶ
 13 εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ Τί πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέ-
 14 κληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκας εὐλογίαν. ¹² καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ
 15 Οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλήσαι; ¹³ καὶ
 16 εἶπε πρὸς αὐτόν Βαλάκ Δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄψει
 17 αὐτόν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἢ μέρος τι αὐτοῦ ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κα-
 18 τάρασαί μοι αὐτόν ἐκεῖθεν. ¹⁴ καὶ παρέλαβεν αὐτόν εἰς ἀγροῦ σκοπιᾶν ἐπὶ
 19 κορυφῆν λελαξευμένου, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνεβίβασε μό-
 20 σχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ¹⁵ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ Παράστηθε
 21 ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. ¹⁶ καὶ συνήν-
 22 τησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ εἶπεν
 23 Ἀποστράφητι πρὸς Βαλάκ καὶ τάδε λαλήσεις. ¹⁷ καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν·
 24 καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες
 25 Μωᾶβ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλάκ Τί ἐλάλησε κύριος; ¹⁸ καὶ ἀναλα-
 26 βῶν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἀνάστηθε Βαλάκ καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρ-
 27 τυς υἱὸς Σεπφῶρ. ¹⁹ οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἄν-
 28 θρώπου ἀπειληθῆναι· αὐτὸς εἶπας οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ;
 29 ²⁰ ἰδοὺ εὐλογεῖν παρελήμμαι· εὐλόγησά, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω. ²¹ οὐκ ἔσται
 30 μόχθος ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ· κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ'
 31 αὐτοῦ, τὰ ἐνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ. ²² θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτόν ἐξ Αἰγύπτου,
 32 ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· ²³ οὐ γὰρ ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαν-
 33 τεῖα ἐν Ἰσραήλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακώβ καὶ τῷ Ἰσραήλ τί ἐπιτελέσει
 34 ὁ θεός. ²⁴ ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυρωθήσεται·
 35 οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγη θήραν καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται. ²⁵ καὶ εἶπε
 36 Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ Οὔτε κατάραις καταράσῃ μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν μὴ
 37 εὐλόγησῃς αὐτόν. ²⁶ καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαάμ εἶπε τῷ Βαλάκ Οὐκ ἐλάλησά σοι
 38 λέγων Τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεός, τοῦτο ποιήσω; ²⁷ καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς
 39 Βαλαάμ Δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ κατά-
 40 ρασαί μοι αὐτόν ἐκεῖθεν. ²⁸ καὶ παρέλαβε Βαλάκ τὸν Βαλαάμ ἐπὶ κορυφῆν τοῦ
 41 Φογῶρ τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. ²⁹ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ Οἰ-
 42 κοδόμησόν μοι ὡς ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ὡς ἑπτὰ μόσχους καὶ
 43 ἑπτὰ κριούς. ³⁰ καὶ ἐποίησε Βαλάκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνή-
 44 νεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

XXIV.

Καὶ ἰδὼν Βαλαάμ ὅτι καλὸν ἔστιν ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ,
 οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέ-
 2 στρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ² καὶ ἐξάρας Βαλαάμ τοὺς ὀφθαλ-
 3 μούς αὐτοῦ καθορᾶ τὸν Ἰσραήλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο
 4 ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ. ³ καὶ ἀναλαβῶν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπε Ἦησὶ Βα-
 5 λαάμ υἱὸς Βεῶρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὄρων, ⁴ φησὶν ἀκούων λόγια
 6 ἰσχυροῦ, ὅστις ὄρασιν θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ·

8. ο κυριος ... καταρασομαι 9. απο των βουνων ... οτι ου 11. εποιη-
 σας ... ευλογησας 12. οτι αν 13. οψη his 16. αποστραφητι 17. εφι-
 στηκει 21. τα δε ενδοξα 22. ο θεος 24. γαυρωθησεται 26. αποκρι-
 θεεις δε 28. επι την κορυφην XXIV. 1. οτι αυτω 3. βαιωρ ... ο αν-
 θρ. αληθινος ορων 4. θεου ισχυρου ... απεκαλυμμενοι

5 Ὡς καλοὶ οἱ οἴκοί σου Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραήλ· 6 ὡσεὶ νάπαι σκιά- 5 6
 ζουσαι καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶν, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ ἃς ἔπηξε κύριος,
 καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. 7 ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐ- 7
 τοῦ καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γὼγ βασιλεία, καὶ αὐ-
 ξηθήσεται βασιλεία αὐτοῦ. 8 θεὸς ὠδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μο- 8
 νοκέρωτος αὐτῶ· ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ,
 καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν. 9 κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων 9
 καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε εὐλόγηνται, καὶ οἱ
 καταρώμενοί σε κεκατήρανται. 10 καὶ ἐθυμώθη Βαλάκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συν- 10
 εκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ Καταρᾶσθαι τὸν
 ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο· 11 νῦν σὺν 11
 φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου· εἶπα Τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε κύριος τῆς
 δόξης. 12 καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὓς ἀπέ- 12
 στείλας πρὸς με ἐλάλησα λέγων 13 Ἐάν μοι δῶ Βαλάκ πλήρη τὸν οἶκον αὐ- 13
 τοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου, ποιῆσαι
 αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἂν εἶπη ὁ θεός, ταῦτα ἐρῶ. 14 καὶ 14
 νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο συμβουλεύσω σοι τί ποιήσει ὁ
 λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. 15 καὶ ἀναλαβὼν τὴν παρα- 15
 βολὴν αὐτοῦ εἶπε Φησὶ Βαλαάμ υἱὸς Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς
 ὁρῶν, 16 ἀκούων λόγια θεοῦ, ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου καὶ ὄρα- 16
 σιν θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· 17 Δεῖξω αὐτῶ, 17
 καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίξει· ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀνα-
 στησεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγούς Μωάβ καὶ προ-
 νομεύσει πάντας υἱοὺς Σήθ, 18 καὶ ἔσται Ἐδώμ κληρονομία, καὶ ἔσται κλη- 18
 ρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰσραήλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύϊ· 19 καὶ ἐξεγερ- 19
 θήσεται ἐξ Ἰακώβ καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. 20 καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλήκ, 20
 καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ
 σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται. 21 καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παρα- 21
 βολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐάν θῆς ἐν πέτρα τὴν νοσ-
 σιάν σου, 22 καὶ ἐάν γένηται τῷ Βεώρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμα- 22
 λωτεύσουσί σε. 23 καὶ ἰδὼν τὸν Ὠγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶ- 23
 πεν Ὠ ὦ, τίς ζήσεται ὅταν θῆ ταῦτα ὁ θεός; 24 καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶν 24
 Κιτταίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσοὺρ, καὶ κακώσουσιν Ἐβραίους, καὶ αὐτοὶ ὁμο-
 θυμαδὸν ἀπολοῦνται. 25 καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν 25
 τόπον αὐτοῦ· καὶ Βαλάκ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτόν.

XXV.

Καὶ κατέλυσεν Ἰσραήλ ἐν Σαττεῖν· καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι
 εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ. 2 καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων 2
 αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τοῖς εἰδώ-
 λοις αὐτῶν, 3 καὶ ἐτελέσθη Ἰσραήλ τῷ Βεελφεγῶρ· καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος 3
 τῷ Ἰσραήλ. 4 καὶ εἶπε κύριος τῷ Μωυσῇ Λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγούς τοῦ λαοῦ 4
 καὶ παραδειγματίσον αὐτοὺς κυρίῳ κατέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται
 ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραήλ. 5 καὶ εἶπε Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ Ἀπο- 5
 κτείνετε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγῶρ. 6 καὶ ἰδοὺ 6

5. καλοὶ οἰκοὶ 6. ἐπὶ ποταμῶν ... κύριος, ὡσεὶ 7. ἡ γὼγ βασ. αυ-
 του ... ἡ βασιλεία 8. ὁ θεός ... ἐκχθρῶν 9. ἠυλογοῦνται 10. καταρᾶσα-
 σθαι ... τοῦτο τρίτον 12. οἱς ἀπεστείλας 13. ὅσα εἰαν εἶπη μοι 15. βαιωρ
 16. ἐπιστήμην υψίστου ... ἰδων· ἐν ὑπνῳ ita dist. ... ἀπεκαλυμμενοὶ 17.
 καὶ ἀναστήσεται ... παντ. τοὺς υἱοὺς 21. καινεον 22. βαιωρ 24. κητταίων
 XXV. 2. προσεκυνησεν 3. ἐτελεσθήσαν τῷ 4. πρὸς μωυσὴν ... ὅτι παν-
 τας ... τῷ κυρίῳ κατέν. του λαοῦ

ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν προσήγαγε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανίτιν ἐναντίον Μωυσῆ καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷ καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ⁸ καὶ λαβὼν σειρομάστιγον ἐν τῇ χειρὶ ⁸ εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τὸν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ⁹ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹¹ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυμὸν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζηλωσάί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζῆλῳ μου. ¹² οὕτως εἰπὼν Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, ¹³ ¹³ καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀντ' ὧν ἐζήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ ἐξιλιάσατο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁴ ¹⁴ τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρί, υἱὸς Σαλμών ἄρχων οἴκου πατριάς τῶν Συμεῶν. ¹⁵ ¹⁵ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυῖα Χασβί, θυγάτηρ Σοῦρ ἄρχοντος ἔθνους Ὀμμώθ, οἴκου πατριάς ἐστὶ τῶν Μαδιάμ. ¹⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Δάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων ¹⁷ Ἐχθραίνετε ¹⁸ τοῖς Μαδιθαλοῖς καὶ πατάξατε αὐτούς, ¹⁸ ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογῶρ καὶ διὰ Χασβί θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιάμ ἀδελφὴν αὐτῶν τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογῶρ.

* 1 Co. 10, 8.

XXVI.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ ² Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα λέγων ² Λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ⁴ ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὼ λέγων ⁴ Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξεληθέντες ἐξ Αἰγύπτου· ⁵ Ρουβὴν πρωτότοκος Ἰσραὴλ. υἱοὶ δὲ Ῥουβὴν· Ἐνώχ ⁶ καὶ δῆμος τοῦ Ἐνώχ· τῷ Φαλλοῦ, δῆμος τοῦ Φαλλοῦ· ⁶ τῷ Ἀσρών, δῆμος τοῦ Ἀσρωνί· τῷ Χαρμί, δῆμος τοῦ Χαρμί. ⁷ οὗτοι δῆμοι Ῥουβὴν· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ⁸ ⁸ τριάκοντα. ⁸ καὶ υἱοὶ Φαλλοῦ· Ἐλιάβ. ⁹ καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ· Ναμουήλ καὶ Δαζάν καὶ Ἀβειρών· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ ἐν τῇ ἐπισυστάσει κυρίου· ¹⁰ ¹⁰ καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτούς καὶ Κορὲ ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ τοὺς πενήτηκοντα καὶ διακόσιους, καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ· ¹¹ οἱ δὲ υἱοὶ Κορὲ οὐκ ἀπέθανον. ¹² καὶ οἱ υἱοὶ Συμεῶν· ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεῶν· τῷ Ναμουήλ, δῆμος ὁ Ναμουηλί· τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχίν, δῆμος Ἰαχινί· ¹³ τῷ Ζαρά, δῆμος ὁ Ζαραί· τῷ Σαούλ, δῆμος ὁ Σαουλί. ¹⁴ οὗτοι δῆμοι Συμεῶν ἐκ ¹⁵ ⁽¹⁹⁾ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁵ υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἡρ καὶ Αὐνάν· καὶ ἀπέθανον Ἡρ καὶ Αὐνάν ἐν γῇ Χαναάν.

6. εναντι μωυση 8. απο των υιων 12. την διαθηκην μου διαθηκην ειρηνης 13. μετ αυτου 14. ζαμβρι υι. σαλω ... πατριας συμεων ... σομωθ 18. την αδελφην XXVI. 1. μωυσην λεγων και προς 2. πασης της 3. ελεαζαρ μετ αυτων εν 5. του φαλλουει 6. ασρωμ ... ασρωνει ... τω χαρμει 7. τεσσερακοντα ... πενητηκοντα προ τριακοντα 9. επισταντες 12. συμεων· δημος ... ναμουηλει ... τω ιαχειν δημ. ο ιαχεινι 13. ζαραει ... σαουλει 15. post αυναν add και σηλων και φαρες και ζαρα ... απεθανεν

16 καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σηλώμ, δῆμος ὁ (20) 16
 Σηλωνί· τῷ Φαρές, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρά, δῆμος ὁ Ζαραϊ. 17 καὶ (21) 17
 ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρές· τῷ Ἀσρών, δῆμος ὁ Ἀσρωνί· τῷ Ἰαμουίν, δῆμος ὁ
 Ἰαμουίνι. 18 οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἕξ καὶ (22) 18
 ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 19 καὶ υἱοὶ Ἰσάχαρ κατὰ δῆμους (23) 19
 αὐτῶν· τῷ Θωλά, δῆμος ὁ Θωλαϊ· τῷ Φουά, δῆμος ὁ Φουαϊ. 20 τῷ (24) 20
 Ἰασούβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ Σαμράμ, δῆμος ὁ Σαμραμί. 21 οὗτοι δῆ- (25) 21
 μοι Ἰσάχαρ ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τε-
 τρακόσιοι. 22 υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σαρέδ, δῆμος ὁ Σα- (26) 22
 ρεδί· τῷ Ἀλλών, δῆμος ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλλήλ, δῆμος ὁ Ἀλληλί. 23 οὗτοι (27) 23
 δῆμοι Ζαβουλὼν ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
 24 υἱοὶ Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σαφών, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγί, (15) 24
 δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνί, δῆμος ὁ Σουνί. 25 τῷ Ἀζενί, δῆμος ὁ Ἀζενί· (16) 25
 τῷ Ἀδδί, δῆμος ὁ Ἀδδί. 26 τῷ Ἀροαδί, δῆμος ὁ Ἀροαδί· τῷ Ἀριήλ, δῆ- (17) 26
 μος ὁ Ἀριηλί. 27 οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες (18) 27
 καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 28 υἱοὶ Ἀσῆρ κατὰ δῆμους (11) 28
 αὐτῶν· τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰεσοῦ, δῆμος ὁ Ἰεσουϊ· τῷ Βαριά,
 δῆμος ὁ Βαριαϊ. 29 τῷ Χοβέρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιήλ, δῆμος ὁ (15) 29
 Μελχηλί. 30 καὶ τὸ ὄνομα θυγατρὸς Ἀσῆρ Σάρα. 31 οὗτοι δῆμοι Ἀσῆρ (16· 47) 30 31
 ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
 32 υἱοὶ Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν· Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. 33 υἱοὶ (28· 29) 32 33
 Μανασσῆ· τῷ Μαχίρ, δῆμος ὁ Μαχιρί· καὶ Μαχίρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· τῷ
 Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλααδί. 34 καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχιζέρ, δῆμος ὁ (30) 34
 Ἀχιζερί· τῷ Χελέγ, δῆμος ὁ Χελεγί. 35 τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· (31) 35
 τῷ Συχέμ, δῆμος ὁ Συχεμί. 36 τῷ Συμαέρ, δῆμος ὁ Συμαερί· καὶ τῷ (32) 36
 Ὀφέρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. 37 καὶ τῷ Σαλπαάδ υἱῷ Ὀφέρ οὐκ ἐγένοντο αὐ- (33) 37
 τῷ υἱοὶ ἀλλ' ἢ θυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ·
 Μαλὰ καὶ Νουὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Θερσά. 38 οὗτοι δῆμοι Μα- (34) 38
 νασσῆ ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.
 39 καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ· τῷ Σουθαλά, δῆμος ὁ Σουθαλαϊ· τῷ Ταναχ, (36) 39
 δῆμος ὁ Ταναχί. 40 οὗτοι υἱοὶ Σουθαλά· τῷ Ἐδέν, δῆμος ὁ Ἐδενί. (36) 40
 41 οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες (37) 41
 καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν. 42 υἱοὶ (38) 42
 Βενιαμίν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Βαλέ, δῆμος ὁ Βαλί· τῷ Ἀσυβήρ, δῆμος
 ὁ Ἀσυβηρί· τῷ Ἰαχιράν, δῆμος ὁ Ἰαχιρανί. 43 τῷ Σωφάν, δῆμος ὁ Σω- (39) 43
 φανί. 44 καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλέ Ἀδάρ καὶ Νοεμάν· τῷ Ἀδάρ, δῆμος (40) 44
 ὁ Ἀδαρί, καὶ τῷ Νοεμάν, δῆμος ὁ Νοεμανί. 45 οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν κατὰ (41) 45
 δῆμους αὐτῶν ἕξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεν-
 τακόσιοι. 46 καὶ υἱοὶ Δάν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σαμέ, δῆμος ὁ Σαμεϊ· (42) 46
 οὗτοι δῆμοι Δάν κατὰ δῆμους αὐτῶν. 47 πάντες οἱ δῆμοι Σαμεϊ κατ' (43) 47

4/

16. σηλων ... δημ. ο φαρες ... ζαραει 17. εγενοντο υιοι (... αστρων)
 ... ιαμουηλ ... ιαμουηλι 20. αμβραν ... αμβραμει (24. οπι σαφων δη-
 μος ο) 25. τω αζαινει ... ο αζαινει 26. οπι τω αριηλ δημ. ο αρ. 27. οπι
 υιων ... οπι τεσσαρες ... τεσσερακοντα χιλ. και τετραχιςχιλιοι κ. πεντ.
 28. τω ιαμειν δημ. ο ιαμεινι ... ιεσουι bis (... ο βαραι) 30. της θυγα-
 τρος 31. τεσσερακοντα χιλ. κ. εξακοσιοι 32. μαννασση 33. μαννασση ...
 μαχειρ bis ... ο μαχειρι 34. τω χελεκ ... ο χελεκι 37. αιγλα 38. μαν-
 νασση ... εξηκοντα χιλ. κ. πεντακοσιοι 39. τω θωσουσαλα ... ο θουσαλαϊ
 40. θουσαλα 42. βενιαμειν ... δημ. ο βαλει ... αχιραν ... αχιραι 44. εγε-
 νοντο υιοι βαλε αδερ κ. νοεμα (... οπι τω αδαρ, δημ. ο αδ. και τω νοεμ.)
 45. βενιαμειν 46. τω σαμειδη, δημος σαμειδη 47. σαμει

48 ἐπισκοπὴν αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁴⁸ υἱοὶ Νεφθαλί κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιήλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί· τῷ Γαυνί, δῆμος ὁ
 49 50 Γαυνί· ⁴⁹ τῷ Ἰεσέρ, δῆμος ὁ Ἰεσερί· τῷ Σελλήμ, δῆμος ὁ Σελλημί. ⁵⁰ οὗτοι
 δῆμοι Νεφθαλί ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.
 51 ⁵¹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραήλ, ἑξακόσαιοι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτα-
 52 53 κόσιοι καὶ τριάκοντα. ⁵² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων ⁵³ Τούτοις
 54 μερισθῆσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων· ⁵⁴ τοῖς πλείοσι πλεονάσεις
 τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττωσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἐκάστῳ
 55 κατ'ὡς ἐπεσκέπησαν δοσθῆσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵⁵ διὰ κλήρων μερισθῆ-
 56 σεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν· ⁵⁶ ἐκ
 τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀνά μέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.
 57 ⁵⁷ καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Γεδσών, δῆμος ὁ Γεδσωνί· τῷ Καάζ,
 58 δῆμος ὁ Κααζί· τῷ Μεραρί, δῆμος ὁ Μεραρί. ⁵⁸ οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευί· δῆ-
 μος ὁ Λοβενί, δῆμος ὁ Χεβρωνί, δῆμος ὁ Κορέ καὶ δῆμος ὁ Μουσί. καὶ
 59 Καάζ ἐγέννησε τὸν Ἀμράμ· ⁵⁹ τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἰωχαβέδ,
 θυγάτηρ Λευί, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Λευί ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἀμράμ
 60 τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσὴν καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ⁶⁰ καὶ ἐγεννήθησαν
 61 τῷ Ἀαρὼν ὁ τε Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. ⁶¹ καὶ ἀπέ-
 θανε Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἐναντι κυ-
 62 ρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. ⁶² καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ
 εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέ-
 63 πησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κληρὸς ἐν μέσῳ υἱῶν
 64 Ἰσραήλ. ⁶³ καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἱ ἐπε-
 σκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ ἐν Ἀραβῶν Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰε-
 64 ριχώ. ⁶⁴ καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ
 65 Ἀαρὼν, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· ⁶⁵ ὅτι εἶπε
 κύριος αὐτοῖς Θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ
 αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

XXVII.

Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφὲρ υἱοῦ Γαλαὰδ υἱοῦ
 Μαχίρ, τοῦ δήμου Μανασσῆ τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν·
 2 Μααλά καὶ Νουά καὶ Ἐγλά καὶ Μελχά καὶ Θεραά· ² καὶ σταῖσαι ἐναντι
 Μωυσῆ καὶ ἐναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντι τῶν ἀρχόντων καὶ ἐναντι
 3 πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς Σύρας τῆς σκητῆς τοῦ μαρτυρίου λέγουσιν ³ Ὁ πατὴρ
 ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς
 ἐπισυστάσεως ἐναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέ-
 4 θανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ. ⁴ μὴ ἐξαλειφθῆτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατά-
 5 σχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. ⁵ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὴν κρίσιν
 6 7 αὐτῶν ἐναντι κυρίου. ⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν λέγων ⁷ Ὅρθως θυγα-
 τέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι· δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν
 μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κληρὸν τοῦ πατρὸς αὐτῶν
 8 αὐταῖς. ⁸ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ λαλήσεις λέγων Ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ

47. εξακοσιοι pro τετρακοσιοι 48. γωνι bis 49. τω ιεσρι, δημ. ο ιεσρι
 50. πεντε και τεσσερακοντα (56. του κληρους 57. τω γεδσωνι) 58. και
 δημος ο χεβρων κ. δημος ο ομουσι κ. δημ. ο κορε ... τον αμβραμ 59. γυ-
 ναικος αμβραμ ιωχαβεδ ... τω αμβραμ 60. ετεχθησαν 62. συνεπεσκ. εν
 τοις υιοις ισραηλ ... εμμεσω 63. οτι pro οι 65. οτι κυριος ... ιησους
 υιος ναυη XXVII. 1. μαχειρ ... μανασση ... μαλα ... αιγλα 2. πασης
 της συναγ. 3. εμμεσω ... δια αμαρτιαν 4. εμμεσω των αδ. 7. ως ορθως ... εμμεσω

υἱὸς μὴ ἢ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ· ⁹ εἴαν 9
 δὲ μὴ ἢ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ¹⁰ εἴαν 10
 δὲ μὴ ὡσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ· ¹¹ εἴαν δὲ μὴ ὡσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονο- 11
 μίαν τῷ οὐκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσαι τὰ αὐτοῦ·
 καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, κατὰ συνέταξε κύριος
 τῷ Μωυσῆ. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀνάβητε εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ 12
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαύ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν
 ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει· ¹³ καὶ ὄψη αὐτήν, καὶ προς- 13
 τεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, κατὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν
 ὄρει τῷ ὄρει, ¹⁴ διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν· ἐν τῷ ἀντι- 14
 πίπτειν τὴν συναγωγὴν ἀγιάσαι με οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἐναντι αὐ-
 τῶν, τοῦτ' ἔστι τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. ¹⁵ καὶ εἶπε 15
 Μωυσῆς πρὸς κύριον ¹⁶ Ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης 16
 σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, ¹⁷ ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προς- 17
 ῶπου αὐτῶν καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει
 αὐτούς καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου ὡσεὶ πρό-
 βατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν. ¹⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Λάβε 18
 πρὸς σεαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυή, ἄνθρωπον ὅστις ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ
 ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτόν· ¹⁹ καὶ στήσεις αὐτὸν ἐναντι Ἐλεάζαρ τοῦ 19
 ἱερέως, καὶ ἐντελῆ αὐτῷ ἐναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῆ περὶ αὐτοῦ
 ἐναντίον αὐτῶν· ²⁰ καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰσακούσω- 20
 σιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ἐναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ 21
 ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δήλων ἐναντι κυρίου· ἐπὶ τῷ στόματι
 αὐτοῦ ἐξελεύσονται καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ²² καὶ ἐποίησε Μωυσῆς κατὰ ἐνε- 22
 τείλατο αὐτῷ κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Ἐλεάζαρ
 τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, ²³ καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ 23
 ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν κατὰπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

XXVIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἐντείλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ 2
 καὶ ἔρεις πρὸς αὐτούς λέγων Τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου εἰς
 ὄσμην εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. ³ καὶ ἔρεις 3
 πρὸς αὐτούς Ταῦτα τὰ καρπώματα ὅσα προσάξετε κυρίῳ, ἄμνους ἐνιαυσίους
 ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς· ⁴ τὸν ἄμνον τὸν ἕνα 4
 ποιήσεις τὸ πρῶν, καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν.
⁵ καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν 5
 ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἔν· ⁶ ὀλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει 6
 Σινᾶ εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ· ⁷ καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἔν τῷ 7
 ἄμνῳ τῷ ἐνί, ἐν τῷ ἀγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ. ⁸ καὶ τὸν ἄμνον 8
 τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν
 σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὄσμην εὐωδίας κυρίῳ. ⁹ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαβ- 9
^{Μι. 12} ββάτων προσάξετε δύο ἄμνους ἐνιαυσίους ἀμώμους καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως
⁵ ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδὴν, ¹⁰ ὀλοκαύτωμα σαββάτων 10

11. om ισραηλ 12. om του ιορδανου ... τουτο ορος 14. ερημω σινα
 ... του αγιασαι ... εναντιον ... τουτο δε εστιν ... αντιλογιας καδης 17. ως
 προβατα 18. τον ιησουν ... ος εχει 19. εναντιον ... και εντειλαι περι
 20. αυτου υιοι 21. επερωτησωσιν 22. εναντι ελεαζαρ XXVIII. 2. διατη-
 ρησατε προσφερ. μοι 4. ποιησετε ppo ποιησεις bis 7. και σπονδη αυ-
 του 9. 10. εις θυσιαν αναπεποιημ. εν ελ. και σπονδην ολοκαυτωματος
 σαββατου

ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, καὶ τὴν σπονδὴν
 11 αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, μόσχους
 12 ἕκ βοῶν δύο καὶ κριὸν ἓνα, ἄμνους ἑνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· ¹² τρία δέκατα
 σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα σεμι-
 13 δάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἐνί, ¹³ δέκατον δέκατον σεμι-
 δάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, θυσίαν ὁσμὴν εὐωδίας κάρ-
 14 πωμα κυρίῳ. ¹⁴ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἔν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί,
 καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἔν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἐνί, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἔν ἔσται τῷ
 ἀμνῷ τῷ ἐνί οἴνου· τοῦτο τὸ ὀλοκαύτωμα μῆνα ἕκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ
 15 ἑνιαυτοῦ. ¹⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυ-
 16 τώσεως τῆς διὰ παντός ποιηθήσεται καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐν τῷ μηνὶ
 17 τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα κυρίῳ. ¹⁷ καὶ τῇ πεν-
 18 τεκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτῇ, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ¹⁸ καὶ
 ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιή-
 19 σετε. ¹⁹ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἕκ βοῶν δύο,
 20 κριὸν ἓνα, ἄμνους ἑνιαυσίους ἑπτὰ, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν· ²⁰ καὶ θυσία αὐτῶν
 σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί καὶ δύο
 21 δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί, ²¹ δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί τοῖς
 22 ἑπτὰ ἀμνοῖς· ²² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ
 23 ὑμῶν, ²³ πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός τῆς πρωινῆς, ὅ ἐστιν ὀλο-
 24 καύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. ²⁴ ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς
 ἐπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· ἐπὶ τοῦ ὀλοκαυτώ-
 25 ματος τοῦ διὰ παντός ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη
 26 κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. ²⁶ καὶ τῇ
 ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἐβδομάδων, ἐπί-
 27 κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ²⁷ καὶ προσάξετε
 ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· μόσχους ἕκ βοῶν δύο, κριὸν ἓνα,
 28 ἄμνους ἑνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· ²⁸ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη
 ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί (καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί,)
 29 30 ²⁹ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς· ³⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν
 31 ἓνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, ³¹ πλὴν τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ
 διὰ παντός· καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ
 τὰς σπονδὰς αὐτῶν

XXIX.

Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ μιᾶ τοῦ μηνὸς ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν
 2 ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. ² καὶ ποιήσετε ὀλο-
 καυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἓνα ἕκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμ-
 3 νοὺς ἑνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· ³ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη
 ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί,
 4 5 ⁴ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς· ⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν
 6 ἓνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, ⁶ πλὴν τῶν ὀλοκαυτωμάτων τῆς
 νομηνίας καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα
 τὸ διὰ παντός καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρι-

11. νομηνιαὶς ... ὀλοκαυτώματα κυρίῳ ... δύο, κριὸν 14. ἡ σπονδ.
 αὐτῶ 15. χίμαρον (16. 17. om πασχα usque μηνος) 17. ποιηθήσεται
 εορτῇ ... om επτα ημ. αζ. εδεσθε 19. ὀλοκαύτωμα κυρίῳ ... επτα αμν.
 ενιαυσίους ... om αμωμοι 20. και η θυσια ... in fine add ποιησετε 22.
 χιμαρον ... om περι αμαρτίας 23. om της απτε δια 24. " duo pro επτα
 25. και η ημερα 30. χιμαρον 31. ὀλοκαυτώματος της νομηνιας· και η
 θυσια αυτων και το ὀλοκαύτωμα το δια παντος και την ... αι σπονδαι
 XXIX. 5. χιμαρον 6. δια παντος, αι θυσιαι

σιν αὐτῶν εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁷ καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἐπί- 7
 κλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν· καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ
 ποιήσετε. ⁸ καὶ προσείσατε ὀλοκαυτώματα εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κυρίῳ καρπώ- 8
 ματα κυρίῳ, μσχον ἓκ βοῶν ἕνα, κριοὺν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ, ἄμω-
 μοι ἔσονται ὑμῖν. ⁹ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἑλαίῳ, τρία 9
 δέκατα τῶ μσχοῦ τῶ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα τῶ κριοῦ τῶ ἐνὶ, ¹⁰ δέκατον δέκα- 10
 τον τῶ ἀμνοῦ τῶ ἐνὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνοὺς· ¹¹ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ 11
 ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως,
 καὶ ἡ ὀλοκαύτως ἡ διὰ παντός, ἡ θυσία αὐτῆς καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ
 τὴν σύγκρισιν εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. ¹² καὶ τῇ πεντεκαδικῇ 12
 ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου ἐπίκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον
 λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. ¹³ καὶ 13
 προσείσατε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 πρώτῃ μσχοῦς ἓκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκα-
 τέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται· ¹⁴ αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν 14
 ἑλαίῳ, τρία δέκατα τῶ μσχοῦ τῶ ἐνὶ τοῖς τρικαίδεκα μσχοῦς, καὶ δύο δέκατα
 τῶ κριοῦ τῶ ἐνὶ ἐπὶ τοὺς δύο κριοὺς, ¹⁵ δέκατον δέκατον τῶ ἀμνοῦ τῶ ἐνὶ ἐπὶ 15
 τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνοὺς· ¹⁶ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, 16
 πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.
¹⁷ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μσχοῦς δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους 17
 τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· ¹⁸ ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς 18
 μσχοῦς καὶ τοῖς κριοῦς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριζμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγ-
 κρισιν αὐτῶν· ¹⁹ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυ- 19
 τώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ²⁰ τῇ ἡμέρᾳ 20
 τῇ τρίτῃ μσχοῦς ἑνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα
 ἀμώμους· ²¹ ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μσχοῦς καὶ τοῖς κριοῖς 21
 καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριζμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ²² καὶ χίμα- 22
 ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ
 θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ²³ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μσχοῦς δέκα, 23
 κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· ²⁴ αἱ θυσίαι αὐ- 24
 τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μσχοῦς καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ
 ἀριζμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ²⁵ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ 25
 ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
 σπονδαὶ αὐτῶν. ²⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μσχοῦς ἑνέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς 26
 ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· ²⁷ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ 27
 αὐτῶν τοῖς μσχοῦς καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριζμὸν αὐτῶν, κατὰ
 τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ²⁸ καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς 28
 ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ²⁹ τῇ 29
 ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μσχοῦς ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας
 ἀμώμους· ³⁰ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μσχοῦς καὶ τοῖς 30
 κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριζμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ³¹ καὶ 31
 χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παν-
 τός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ³² τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μσχοῦς 32
 ἑπτὰ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους· ³³ αἱ θυσίαι 33
 αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μσχοῦς καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ

7. ἔργον λατρευτον 8. ολοκαυτωμα εἰς ὀσμ. ευωδ. καρπωμα, μσχοῦν (... ἀμώμους) 11. * χεῖμαρον, ** χεῖμαρρον 12. εορτασατε 13. προσεισατε 14. και δεκατ. δεκατ. ... τεσσαρεςκαιδεκα 16. 19. * χεῖμαρον, ** χεῖμαρρον 20. και τη ημ. 21. οπι και η σπονδ. αυτ. 22. * χεῖμαρον, ** χεῖμαρρον 23. τεσσαρεςκαιδεκα 25. χεῖμαρρον 26. τεσσαρεςκαιδεκα 28. * χεῖμαρον, ** χεῖμαρρον 29. τεσσαρεςκαιδεκα 31. * χεῖμαρον, ** χεῖμαρρον 32. τεσσαρεςκαιδεκα

34 ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ³⁴ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ
 35 ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
 36 σπονδαὶ αὐτῶν. ³⁵ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λα-
 37 τρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. ³⁶ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὄσμὴν εὐω-
 38 δίας καρπώματα τῷ κυρίῳ, μόσχον ἓνα, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ
 39 ἁμώμους· ³⁷ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ
 38 καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· ³⁸ καὶ χίμα-
 39 ρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ
 39 θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ³⁹ ταῦτα ποιήσετε κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς
 ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα
 ὑμῶν καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

XXX.

Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύ-
 2 ριος τῷ Μωυσῆ. ² καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν
 3 Ἰσραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος· ³ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὅς ἂν
 εὐξηται εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὀμώσῃ ὄρκον, ἢ ὀρίσῃται ὀρισμῶ περὶ τῆς ψυχῆς
 αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος
 4 αὐτοῦ ποιήσει. ⁴ ἐὰν δὲ εὐξηται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ ἢ ὀρίσῃται ὀρισμὸν ἐν τῷ
 5 οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, ⁵ καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς
 τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὀρισμοὺς αὐτῆς οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,
 καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατήρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ
 6 πάντες οἱ ὀρισμοὶ οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μενοῦσιν αὐτῇ. ⁶ ἐὰν
 δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατήρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς
 αὐτῆς καὶ τοὺς ὀρισμοὺς οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται·
 7 καὶ κύριος καθαρῶς αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατήρ αὐτῆς. ⁷ ἐὰν δὲ γενομένη
 γένηται ἀνδρὶ, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων
 8 αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ⁸ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ
 παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ
 αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς στήσονται.
 9 ⁹ ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἐὰν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ
 εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς οὐ
 10 μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ κύριος καθαρῶς αὐτήν. ¹⁰ καὶ
 εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης, ὅσα ἐὰν εὐξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς με-
 11 νοῦσιν αὐτῇ. ¹¹ ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἢ εὐχὴ αὐτῆς ἢ ὁ ὀρι-
 12 σμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μετ' ὄρκου, ¹² καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ
 παρασιωπήσῃ αὐτῇ καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ
 αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς στή-
 13 σονται κατ' αὐτῆς. ¹³ ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ
 πάντα ὅσα ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ κατὰ
 τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
 14 περιεῖλε, καὶ κύριος καθαρῶς αὐτήν. ¹⁴ πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὄρκος δεσμοῦ κα-
 15 κῶσαι ψυχὴν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ· ¹⁵ ἐὰν
 δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἕξ ἡμέρας, καὶ στήσῃ αὐτῇ πάσας
 τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ, ὅτι ἐσιώ-

34. * χειμαρον, ** χειμαρρον 36. ολοκαυτ. καρπωμ. εις οσμ. ευωδίας κυριω 38. * χειμαρον, ** χειμαρρον 39. τω κυριω XXX. 1. παντα α ενετ. 3. τω κυριω 4. γυνη ευξηται 5. ορισατο priore loco 6. om πασας ... ορισμους αυτης 7. ευχη pro αι ευχαι ... οσα pro ους 8. ουτως (8. 9. ωρισμοι) 9. η αν ημερα ... οτι ανηρ ανεν. επ αυτης 10. οσ αν 11. ο ορισμ. ο 12. οι ωρισμ. ους 13. οσα αν 14. αυτην pro ψυχην 15. ορισμ. αυτης επ αυτη

πησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἤκουσεν· ¹⁶ ἂν δὲ περιελὼν περιέλη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ¹⁸ μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ. ¹⁷ ταῦτα τὰ ¹⁷ δικαιοῦματα ὅσα ἐνετέλλατο κύριος τῷ Μωυσῆ ἀνὰ μέσον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πατρῶν καὶ θυγατρῶν ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρῶν.

XXXI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἐκδίκηει τὴν ἐκδίκησιν υἱῶν ² Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προσεβήθη πρὸς τὸν λαόν σου. ³ καὶ ³ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν λέγων Ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἐναντι κυρίου ἐπὶ Μαδιάν, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ κυρίου τῇ Μαδιάν· ⁴ χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν ⁴ Ἰσραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι. ⁵ καὶ ἐξηρίθνησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ, ⁵ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. ⁶ καὶ ἀπέ- ⁶ στείλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκευῆ τὰ ἅγια καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁷ καὶ παρετάξαντο ἐπὶ ⁷ Μαδιάν, καθὰ ἐνετέλλατο κύριος Μωυσῆ, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· ⁸ καὶ ⁸ τοὺς βασιλεῖς Μαδιάν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, καὶ τὸν Εὐὶν καὶ τὸν Ῥοκὸν καὶ τὸν Σοῦρ καὶ τὸν Οὐρ καὶ τὸν Ῥοβόκ, πέντε βασιλεῖς Μαδιάν, καὶ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν Ῥομφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐπρονόμεισαν τὰς γυναῖκας Μαδιάν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν ⁹ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἐγκτήνη αὐτῶν καὶ τὴν δυνάμιν αὐτῶν ἐπρονόμεισαν· ¹⁰ καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν ¹⁰ καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ¹¹ καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομίην ¹¹ αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ¹² καὶ ἤγαγον ¹² πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκευῆ καὶ τὴν προνομίην εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβίᾳ Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ¹³ καὶ ἐξῆλθε Μω- ¹³ σῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· ¹⁴ καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκό- ¹⁴ ποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου· ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἰνα τί ἐζωγρήσατε πᾶν ¹⁵ σῆλυ; ¹⁶ αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαάμ τοῦ ἀπο- ¹⁶ στήσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἕνεκεν Φογώρ, καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. ¹⁷ καὶ νῦν ἀποκτείνετε πᾶν ἀρσενικόν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρ- ¹⁷ τία, πᾶσαν γυναῖκα ἣτις ἔγνω κοίτην ἀρσενος ἀποκτείνετε· ¹⁸ καὶ πᾶσαν τὴν ¹⁸ ἀμαρτίαν τῶν γυναικῶν ἣτις οὐκ οἶδε κοίτην ἀρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς. ¹⁹ καὶ ¹⁹ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελὼν καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν· ²⁰ καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος ²⁰ δερμάτινον καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαγιεῖτε. ²¹ καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομέ- ²¹ νους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὃ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ· ²² πλὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ ²² καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασσιτέρου, ²³ πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρὶ, ²³

16. περιαιρων περιελη αυτης μετα ... λημψεται 17. και ανα μεσον γυναικ. XXXI. 2. των υιων 3. μαδιαμ bis 4. φυλης και χιλιους ... οπι υιων 6. φυλης και χιλιους ... υιος ελεαζαρ 7. μαδιαμ ... τω μωυση 8. μαδιαμ bis ... ευειν ... ροκομ ... βαιωρ ... εν ρομφαιαις ... ταις τραυματαις 9. προενομεισαν ab initio ... μαδιαμ ... ενκτηματα 11. ανθρωπου 12. παντας τους 17. και πασαν γυναικα ... αρσενος αποκτενετε 18. ουκ εγνω 19. παρεμβαλετε 22. τ. αργυρ. κ. τ. χρυσιου

καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἀγνισμοῦ ἀγνισθήσεται· καὶ πάντα
 24 ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς διελεύσεται δι' ὕδατος. ²⁴ καὶ πλυνεῖσθε
 τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰς-
 25 ελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων
 26 ²⁶ Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτη-
 νους, σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς,
 27 ²⁷ καὶ διελεῖτε τὰ σκύλα ἀνά μέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς
 28 τὴν παράταξιν καὶ ἀνά μέσον πάσης συναγωγῆς. ²⁸ καὶ ἀφελεῖτε τέλος κυρίῳ
 παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν,
 μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ
 29 ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων· ²⁹ καὶ ἀπὸ τοῦ
 ἡμίσεος αὐτῶν λήψεσθε, καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου·
 30 ³⁰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἓνα ἀπὸ πεντήκοντα, ἀπὸ
 τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων
 καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσοισι
 31 τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ κυρίου. ³¹ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
 32 κατὰ συνέταξιν κύριος τῷ Μωυσῆ. ³² καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς
 ὃ προενόμισαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμιστὰι ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσαιοι χιλιά-
 33 δες καὶ ἐβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες, ³³ καὶ βόες δύο καὶ ἐβδομήκοντα
 34 ³⁴ χιλιάδες, ³⁴ καὶ ὄνοι μία καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες, ³⁵ καὶ ψυχὰι ἀνθρώπων
 ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἱ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός, πᾶσαι ψυχὰι, δύο καὶ τριά-
 35 κοντα χιλιάδες. ³⁵ καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἢ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς
 τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τριακόσαιοι καὶ τριάκοντα χιλιάδες
 37 καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια, ³⁷ καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίῳ ἀπὸ τῶν προ-
 38 βάτων ἑξακόσαιοι ἐβδομήκοντα πέντε· ³⁸ καὶ βόες ἕξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες,
 39 καὶ τὸ τέλος κυρίῳ δύο καὶ ἐβδομήκοντα· ³⁹ καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ
 40 πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ εἰς καὶ ἐξήκοντα· ⁴⁰ καὶ ψυχὰι ἀνθρώπων
 ἑκατάδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ δύο καὶ τριάκοντα ψυχὰι.
 41 ⁴¹ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ
 42 ἱερεῖ, κατὰ συνέταξιν κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁴² ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν
 43 Ἰσραὴλ, οὓς διεῖλε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, ⁴³ καὶ ἐγένετο
 τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων τριακόσαιοι καὶ τριάκοντα
 44 χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια, ⁴⁴ καὶ βόες ἕξ καὶ τριάκοντα χιλιά-
 45 ⁴⁵ δες, ⁴⁵ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, ⁴⁶ καὶ ψυχὰι ἀνθρώπων ἕξ
 47 καὶ δέκα χιλιάδες· ⁴⁷ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ
 ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσοισι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου,
 48 ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁴⁸ καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν πάντες
 οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως χιλιαρχοὶ καὶ ἑκατόνταρχοι,
 49 ⁴⁹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν
 τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἰς·
 50 ⁵⁰ καὶ προσενηνόχασμεν τὸ δῶρον κυρίῳ ἀνὴρ ὃ εὔρε σκεῦος χρυσοῦν καὶ χλι-
 δῶνα καὶ ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλιάσασθαι
 51 περὶ ἡμῶν ἐναντι κυρίου. ⁵¹ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυ-
 52 σίον παρ' αὐτῶν, πᾶν σκεῦος εἰργασμένον· ⁵² καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ

23. ὅσα μὴ διαπορεύεται ... οὐ διελεύσεται 27. ἐκπορευομένων ...
 πάσης τῆς 28. τὸ τέλος ... ἐκπορευομένων 29. λημψεσθε 30. λημψη ...
 ἀπο τῶν πενήτη. 32. ἐπρονομισαν ... ἐβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακισ-
 χίλια 33. βοῶν 34. ὄνων 35. πᾶσα ψυχὴ 36. ἐκπορευομένων ... post
 τριακοσαιοὶ add χιλιάδες 40. ἕξ καὶ δεκά 41. καθάπερ 43. τὸ τῆς προ
 ἀπο τῆς ... post τριακοσαιοὶ add χιλιάδες 47. Ἰσραὴλ ἐν ἀπο 49. παρ ἡμῶν
 50. χρυσοῦν, χλιδῶνα κ. ψέλλιον

ἀφαίρεμα ὃ ἀφείλον κυρίῳ ἑκατάδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πενήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων· ⁵³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ⁵⁴ πολεμισταὶ ἐπρονόμεισαν ἕκαστος ἑαυτῷ. ⁵⁵ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ⁵⁶ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου.

XXXII.

Καὶ κτήνη πλήθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γάδ, πλήθος σφόδρα· καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζήρ καὶ τὴν χώραν Γαλαάδ, καὶ ἦν ὁ τόπος τόπος κτήνεσι. ² καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γάδ εἶπαν πρὸς ² Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς λέγοντες ³ Ἀταρώθ καὶ Δαιβὼν καὶ Ἰαζήρ καὶ Ναμρά καὶ Ἐσεβὼν καὶ Ἐλεαλή ³ καὶ Σεβαμά καὶ Ναβαὺ καὶ Βαιάν, ⁴ τὴν γῆν ἣν παραδέδωκε κύριος ἐνώπιον ⁴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστί, καὶ τοῖς παισὶ σου κτήνη ὑπάρχει. ⁵ καὶ ἔλεγον Εἰ εὖρομεν χάριν ἐνώπιόν σου, δοσθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις ⁵ σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιάσῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. ⁶ καὶ εἶπε Μωυ- ⁶ σῆς τοῖς υἱοῖς Γάδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; ⁷ καὶ ἵνα τί διαστρέφετε τὰς δια- ⁷ νοίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; ⁸ οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάνης Βαρνή ⁸ κατανοῆσαι τὴν γῆν; ⁹ καὶ ἀνέβησαν φάραγγα Βότρουο, καὶ κατενόησαν τὴν ⁹ γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκε κύριος αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ ὠργίσθη Συμῶ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ¹⁰ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε λέγων ¹¹ Εἰ ὄφονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ ¹¹ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου, ¹² πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή ὁ διακεχωρισμένος καὶ ¹² Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυή, ὅτι συνεπηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου. ¹³ καὶ ὠργίσθη Συμῶ ¹³ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ κατερόμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεά, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου. ¹⁴ Ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύντριμμα ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, ¹⁴ προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν Συμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁵ ὅτι ἀποστρα- ¹⁵ φήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην. ¹⁶ καὶ προσῆλθον αὐτῷ καὶ ἔλεγον ¹⁶ Ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν, ¹⁷ καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν ¹⁷ Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁸ οὐ ¹⁸ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ¹⁹ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς ²⁰ Ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλισθῆτε ἔναντι κυρίου εἰς πόλε-

52. ἐξ και δεκα XXXII. 1. πληθ. πολυ σφοδρα· κ. ιδον 2. ανδρας προ αρχοντας 3. αταρων ... αμβραμ προ ναμρα ... βαμα προ βαιαν 4. παρεδωκεν ... ενωπιον υιων ... κτηνοτρ. γη 5. ελεγοσαν ... εναντιον σου ... τοις παισιν σου 6. πορευονται εις πολεμον 7. τας καρδιας ... αναβηναι 9. αυτοις κυριος 11. ωμοσα αβρααμ 13. κατερεμβευσεν ... τεσσαρακοντα ... εως αν εξαναλωθη 14. συστρεμμα 16. οικοδομησωμεν ... κατασκευαις 17. προφυλακη 19. κληρονομησωμεν εαυτοις απο 20. εξοπλισθησεσθε

21 μον, ²¹ και παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὀπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι κυρίου ἕως
 22 ἂν ἐκτριβῆ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ²² και κατακυριεύσῃ ἡ γῆ
 ἔναντι κυρίου, και μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, και ἔσεσθε ἀδῶοι ἔναντι
 κυρίου και ἀπὸ Ἰσραήλ, και ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυ-
 23 ρίου. ²³ ἔάν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἀμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου και γνώσε-
 24 σθε τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά. ²⁴ και οἰκοδομήσετε
 ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν και ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, και
 25 τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. ²⁵ και εἶπαν υἱοὶ Ῥουβὴν
 και υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Οἱ παῖδές σου ποιήσουσι καθὰ ὁ κύριος
 26 ἡμῶν ἐντέλλεται. ²⁶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν και αἱ γυναῖκες ἡμῶν και πάντα τὰ
 27 κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαὰδ. ²⁷ οἱ δὲ παῖδές σου παρελεύ-
 σονται πάντες ἐνωπλισμένοι και ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον,
 28 ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει. ²⁸ και συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα
 29 και Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ και τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραήλ, ²⁹ και
 εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν και οἱ υἱοὶ Γὰδ
 μετ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, και
 κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, και δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ
 30 ἐν κατασχέσει. ³⁰ ἔάν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μετ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλε-
 μον ἔναντι κυρίου, και διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν και τὰς γυναῖκας
 αὐτῶν και τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, και συγκατακλη-
 31 ρομηθῆσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ³¹ και ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν
 και οἱ υἱοὶ Γὰδ λέγοντες Ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν, οὕτω ποιή-
 32 σομεν. ³² ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, και
 33 δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ³³ και ἔδωκεν αὐτοῖς
 Μωυσῆς, τοῖς υἱοῖς Γὰδ και τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν και τῷ ἡμίσει φυλῆς Μα-
 νασση υἱὸν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων και τὴν βασι-
 λείαν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν και τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὄριοις αὐτῆς,
 34 πόλεις τῆς γῆς κύκλω. ³⁴ και ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν Δαιβὼν και τὴν
 35 Ἀταρῶθ και τὴν Ἀροῆρ ³⁵ και τὴν Σοφάρ και τὴν Ἰαζήρ, και ὑψωσαν αὐτάς,
 36 ³⁶ και τὴν Ναμράμ και τὴν Βαιθαρὰν, πόλεις ὀχυράς και ἐπαύλεις προβάτων.
 37 ³⁷ και οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ὠκοδόμησαν τὴν Ἐσεβὼν και Ἐλεαλὴν και Καριαζάιμ
 38 ³⁸ και τὴν Βεελεμῶν, περικεκυκλωμένας, και τὴν Σεβαμά. και ἐπωνόμασαν
 39 κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων ἅς ὠκοδόμησαν. ³⁹ και ἐπο-
 ρεύθη υἱὸς Μαχίρ υἱοῦ Μανασση Γαλαὰδ και ἔλαβεν αὐτήν, και ἀπώλεσε
 40 τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. ⁴⁰ και ἔδωκε Μωυσῆς τὴν Γαλαὰδ
 41 τῷ Μαχίρ υἱῷ Μανασση, και κατώκησεν ἐκεῖ. ⁴¹ και Ἰαῖρ ὁ τοῦ Μανασση
 ἐπορεύθη και ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, και ἐπωνόμασεν αὐτάς ἐπαύλεις
 42 Ἰαῖρ. ⁴² και Ναβαὺ ἐπορεύθη και ἔλαβε τὴν Καὰθ και τὰς κώμας αὐτῆς,
 και ἐπωνόμασεν αὐτάς Ναβὼθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

XXXIII.

Και οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου
 2 σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ και Ἀαρών. ² και ἔγραψε Μωυσῆς τὰς

21. οπλιστής ... ως αν 22. κυριου απο ισρ. 25. οι υιοι bis ... ο κυρ.
 ημιν εντεταλται 26. κ. παντα τα κτ. ημ. και αι γυναικ. ημ. 29. και υιοι
 30. εις πολεμον 31. θεραπουσιν αυτου, ουτως (31. 32. ποιησομεν· ημεις
 ita dist.) 32. εναντι κυρ. ενωπλισμ. εις την γ. 33. τω ημισυ φ. μαννασση
 ... των αμορραιων 35. την γην σωφαρ 36. την αμβραν ... την βαιθαρρα
 πολεις οχυρας πολεις προβατων 37. ελεαλη κ. καριαζαιμ 38. και την βαμω
 κ. τ. βεελεμ. περικεκαλυμμενας 39. μαχειρ ... μαννασση εις γαλ. 40. μα·
 χειρ ... μαννασση 41. ιαιρ ... μαννασση ... ιαηρ 42. την κανααθ

ἀπάρσεις αὐτῶν καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου· καὶ οὗτοι
σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ³ ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσή τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ 3
πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλ-
θον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων· ⁴ καὶ οἱ 4
Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας οὓς ἐπάταξε κύριος, πᾶν
πρωτότοκον ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν
κύριος. ⁵ καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσή παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ· ⁶
⁶ καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχώθ παρενέβαλον εἰς Βουζάν, ὃ ἐστὶ μέρος τι τῆς 6
ἐρήμου. ⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουζάν καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρώθ, 7
ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Βεελσεφῶν, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. ⁸ καὶ 8
ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρώθ καὶ διεβήσαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον·
καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ καὶ παρενέβαλον
ἐν Πικρίαῖς. ⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν καὶ ἦλθον εἰς Αἰλεῖμ, καὶ ἐν Αἰλεῖμ 9
δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον
ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. ¹⁰ καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλεῖμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θαλάσσαν 10
ἐρυθράν· ¹¹ καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρη- 11
μον Σιν· ¹² καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά· 12
¹³ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακά καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλοῦς· ¹⁴ καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰ- 13 14
λοῦς καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδεῖν, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. ¹⁵ καὶ 15
ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδεῖν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· ¹⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ 16
τῆς ἐρήμου Σινᾶ καὶ παρενέβαλον ἐν Μνήμασι τῆς ἐπιδυμίας· ¹⁷ καὶ ἀπῆραν 17
ἐκ Μνημάτων τῆς ἐπιδυμίας καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσηρώθ· ¹⁸ καὶ ἀπῆραν ἐξ 18
Ἀσηρώθ καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾶ· ¹⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ καὶ παρεν- 19
έβαλον ἐν Ῥεμμὼν Φαρές· ²⁰ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὼν Φαρές καὶ πα- 20
ρενέβαλον εἰς Λεβωνᾶ· ²¹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσ- 21
σάν· ²² καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσάν καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλάθ· ²³ καὶ 22 23
ἀπῆραν ἐκ Μακελλάθ καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφάρ· ²⁴ καὶ ἀπῆραν ἐκ Σα- 24
φάρ καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδάθ· ²⁵ καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδάθ καὶ παρεν- 25
έβαλον εἰς Μακηλώθ· ²⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλώθ καὶ παρενέβαλον εἰς 26
Καταάθ· ²⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταάθ καὶ παρενέβαλον εἰς Ταράθ· ²⁸ καὶ 27 28
ἀπῆραν ἐκ Ταράθ καὶ παρενέβαλον εἰς Μαθεκκά· ²⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκκά 29
καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ· ³⁰ καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ καὶ παρενέβαλον 30
εἰς Μασουρούθ· ³¹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουρούθ καὶ παρενέβαλον εἰς Βαναία· 31
³² καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναία καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος Γαδγάδ· ³³ καὶ ἀπῆ- 32 33
ραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγάδ καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐτεβαθά· ³⁴ καὶ ἀπῆραν ἐξ 34
Ἐτεβαθά καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνά· ³⁵ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνά καὶ πα- 35
ρενέβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ· ³⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ καὶ παρενέβα- 36
λον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν· καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν καὶ παρενέβαλον εἰς
τὴν ἔρημον Φαράν, αὕτη ἐστὶ Κάδης· ³⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης καὶ παρεν- 37
έβαλον εἰς Ὠρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς Ἐδώμ. ³⁸ καὶ ἀνέβη Ἄαρὼν ὁ ἱερεὺς διὰ 38
προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξό-
δου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾶ τοῦ μηνός·
³⁹ καὶ Ἄαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέθνησκει ἐν Ὠρ 39
τῷ ὄρει. ⁴⁰ καὶ ἀκούσας ὁ Χανανεὶς βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῆ 40
Χαναάν, ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁴¹ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠρ τοῦ ὄρους 41

XXXIII. 2. ἐπαρσεις ... οὗτοι οἱ σταθμ. τ. πορείας α. 3. καὶ ἀπῆραν
4. πάντας ὄσους 5. ἀπαρ. δε 7. ἐπι στομα ... βεελσεφῶν 9. ὑδατων
υδατων 11. ἐν τῇ ἐρημῳ ... οἱ σιν 12. οἱ σιν ... ραφακαν 15. τῇ
σιναιργο σιναι 20. ἐν λεβωνα 21. ρεσσα 22. ρεσσα ... μακελαθ 23. μα-
κελαθ ... ἐν αρσαφαρ 24. ἐκ σαρσαφαρ ... ἐπι χαραδαθ 27. 28. θαραθ
29. ασελμωνα 31. βανικαν 32. βανικαν ... εἰς ὄρος 33. ιεταβαθαν 34.
ιεταβαθαν 38. ἱερεὺς πλησιον τοῦ ὄρους δια ... τεσσαρακοστῳ 40. χανανις

42 και παρενέβαλον εις Σελμωνᾶ· 42 και ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ και παρενέβαλον
 43 44 εις Φινῶ· 43 και ἀπῆραν ἐκ Φινῶ και παρενέβαλον ἐν Ὠβῶν· 44 και ἀπῆραν
 45 ἐξ Ὠβῶν και παρενέβαλον ἐν Γαῖ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὀρίων Μωάβ· 45 και
 46 ἀπῆραν ἐκ Γαῖ και παρενέβαλον εις Δαιβῶν Γὰδ· 46 και ἀπῆραν ἐκ Δαιβῶν
 47 Γὰδ και παρενέβαλον ἐν Γελμῶν Δεβλαθαίμ· 47 και ἀπῆραν ἐκ Γελμῶν Δε-
 48 βλαθαίμ και παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρίμ ἀπέναντι Ναβαῦ· 48 και ἀπῆ-
 49 ραν ἀπὸ ὀρέων Ἀραρίμ και παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδά-
 50 νου κατὰ Ἰεριχώ· 49 και παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀνὰ μέσον Αἰσιμῶν
 50 ἕως Βελσαῖ τὸ κατὰ δυσμᾶς Μωάβ. 50 και ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ
 51 δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ λέγων 51 Λάλησον τοῖς υἱοῖς
 Ἰσραὴλ και ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εις γῆν Χανα-
 52 ναάν, 52 και ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν,
 και ἐξαρεῖτε τὰς σκοπιάς αὐτῶν, και πάντα τὰ εἶδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν
 53 ἀπολεῖτε αὐτά, και πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε· 53 και ἀπολεῖτε πάν-
 54 τας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν και κατοικήσετε ἐν αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέδωκα
 τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. 54 και κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ
 κατὰ φυλάς ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πληθύνετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, και τοῖς
 ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν· εις ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐ-
 55 τοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλάς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε. 55 ἐὰν δὲ μὴ
 ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, και ἔσται οὗς
 ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν και βολίδες ἐν
 ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, και ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοι-
 56 κήσετε· 56 και ἔσται καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοὺς ποιήσω ὑμᾶς.

XXXIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Ἐντειλαὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
 και ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εις τὴν γῆν Χαναάν, αὕτη ἔσται
 3 ὑμῖν εις κληρονομίαν, γῆ Χαναάν σὺν τοῖς ὀρίοις αὐτῆς. 3 και ἔσται ὑμῖν τὸ
 κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σιν ἕως ἐχόμενον Ἐδῶμ, και ἔσται ὑμῖν τὰ
 4 ὄρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν· 4 και
 κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὄρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβίν, και παρελεύσεται
 Ἐννάκ, και ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς λίβα Κάδης τοῦ Βαρνή, και ἐξε-
 5 λεύσεται εις ἔπαυλιν Ἀράδ, και παρελεύσεται Ἀσεμωνᾶ· 5 και κυκλώσει τὰ
 ὄρια ἀπὸ Ἀσεμωνᾶ χειμάρρον Αἰγύπτου, και ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θαλάσσα.
 6 6 και τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν· ἡ μεγάλη ὀριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν
 7 τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης. 7 και τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς βορρᾶν· ἀπὸ τῆς
 θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος·
 8 8 και ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εις Αἰ-
 9 μάθ, και ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὄρια Σαραδάκ· 9 και ἐξελεύσεται τὰ
 ὄρια Δεφρωνά, και ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ἀρσεναῖν· τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὄρια
 10 ἀπὸ βορρᾶ. 10 και καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὄρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀρσε-
 11 ναῖν Σεπφαμάρ· 11 και καταβήσεται τὰ ὄρια ἀπὸ Σεπφαμάρ Βηλά ἀπὸ
 ἀνατολῶν ἐπὶ πηγᾶς, και καταβήσεται τὰ ὄρια Βηλά ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χε-
 12 νερέθ ἀπὸ ἀνατολῶν· 12 και καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, και

41. εν σελμωνα 42. εν φινω 46. εις γελμων 47. (δαιβλαθαιμ) ...
 αβαρειμ 48. αβαρειμ 49. ασιμων ... βελσαττιμ κατα 50. επι του ιορ-
 δανου 51. διαβεννετε 53. οπι παντας 54. την γην κληρωτε ... αυτου
 εκει· αυτου ita dist. 55. οσους αν καταλειπητε ... εκθρευσουσιν 56. ποιη-
 σω υμιν XXXIV. 3. το πρ. βορρα απο 4. ακραβειν ... σεεννακ ...
 ασελμωνα 5. σελμωνα χειμαρρον 6. θαλασσα προ η θαλασσα ... υμιν το
 οριον 7. οπι το ορος allegum 8. καταμετρηθησεται ... εις σαδαδακ 9.
 ζεφρωνα ... ασερναϊν 10. υμιν εαυτοις ... ασερναϊν

ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἄλυκη. αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλω. ¹³ καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Αὕτη ἡ γῆ ¹³ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος δοῦ-
 ναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ· ¹⁴ ὅτι ἔλαβε ¹⁴
 φυλὴ υἱῶν Ρουβὴν καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ
 ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν· ¹⁵ δύο φυλαὶ καὶ ¹⁵
 ἡμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ
 ἀπὸ νότου κατ' ἀνατολάς. ¹⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁷ Ταῦτα ¹⁶ ¹⁷
 τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἳ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν, Ἐλεάζαρ ὁ ἱε-
 ρεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ· ¹⁸ καὶ ἄρχοντα ἓνα ἐκ φυλῆς λήψετε κατα- ¹⁸
 κληρονομήσαι ὑμῖν τὴν γῆν. ¹⁹ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυ- ¹⁹
 λῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή· ²⁰ τῆς φυλῆς Συμεῶν, Σαλαμιήλ υἱὸς ²⁰
 Σεμιούδ· ²¹ τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Ἐλδὰδ υἱὸς Χασλῶν· ²² τῆς φυλῆς Δάν, ²¹ ²²
 ἄρχων Βακχίρ υἱὸς Ἐγλί· ²³ τῶν υἱῶν Ἰωσήφ φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρχων ²³
 Ἀνιήλ υἱὸς Σουφί· ²⁴ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραΐμ, ἄρχων Καμουήλ υἱὸς Σαβα- ²⁴
 θάν· ²⁵ τῆς φυλῆς Ζαβουλών, ἄρχων Ἐλισαφάν υἱὸς Φαρνάχ· ²⁶ τῆς φυλῆς ²⁵ ²⁶
 υἱῶν Ἰσάαχαρ, ἄρχων Φαλτιήλ υἱὸς Ὀζᾶ· ²⁷ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ, ἄρχων ²⁷
 Ἀχιώρ υἱὸς Σελεμί· ²⁸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαήλ υἱὸς Ἰαμιούδ. ²⁸
²⁹ τούτοις ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῆ Χαναάν. ²⁹

XXXV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδά-
 νην κατὰ Ἰεριχώ λέγων ² Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ δώσουσι τοῖς Λευί- ²
 ταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια
 τῶν πόλεων κύκλω αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις· ³ καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πό- ³
 λεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ πᾶσι
 τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. ⁴ καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων ἅς δώσετε τοῖς ⁴
 Λευίταις ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω διςχιλίους πήχεις κύκλω· ⁵ καὶ με- ⁵
 τρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς διςχιλίους πήχεις, καὶ
 τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα διςχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασ-
 σαν διςχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν διςχιλίους πήχεις· καὶ
 ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ ὄμορα τῶν πόλεων. ⁶ καὶ τὰς ⁶
 πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἔξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἅς δώσετε
 φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις·
⁷ πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις, ⁷
 ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. ⁸ καὶ τὰς πόλεις ἅς δώσετε ἀπὸ τῆς κα- ⁸
 τασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ πολλά, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων
 ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατακληρονομήσουσι, δώ-
 σουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις. ⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέ- ⁹
 γων ¹⁰ Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς διαβαίνετε ¹⁰
 τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν, ¹¹ καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγα- ¹¹
 δευτήρια ἔσται ὑμῖν, φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκου-
 σίως. ¹² καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ τοῦ ἀγγιστεύοντος τὸ ¹²
 αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποσάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῆ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς

13. 14. μαννασση 15. προς ανατολας 17. οπι υμιν ... ιησους υιος
 ναυη 18. λημψεσθε 20. υιος εμιουδ 21. βενιαμειν 22. βοκκι υιος εκλι
 23. μαννασση ... υιος ουφιδ 27. αχιωβ 28. υιος αμιουδ 29. ουτοι οισ
 ενετειλ. κ. καταμετρησαι τους υιους XXXV. 2. προαστια 3. αι πολεις
 αυτοις ... αφωρισματα ... * οπι κ. πασι τ. τετραπ. αυτ. 6. πολεις ας
 δωσετε ... φυγειν ... τεσσερακοντα 7. ας δωσετε ... τεσσερακοντα ...
 προαστια 8. των υιων 10. διαβεννετε 11. φυγειν ... πας παταξας 12.
 απο αγγιστευοντος

13 κρίσιν. ¹³ καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε, τὰς ἐξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν·
 14 ¹⁴ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε
 15 ἐν γῆ Χαναάν. ¹⁵ φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ
 τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν· ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φυγεῖν
 16 ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. ¹⁶ ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ
 17 αὐτὸν καὶ τελευτήσῃ, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσῳ ὁ φονευτὴς. ¹⁷ ἐὰν
 δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθάνεται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀπο-
 18 θάνῃ, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσῳ ὁ φονευτὴς. ¹⁸ ἐὰν δὲ ἐν σκεύει
 ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθάνεται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ,
 19 φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσῳ ὁ φονευτὴς· ¹⁹ ὁ ἀγγιστεύων τὸ αἷμα,
 οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ἔταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐ-
 20 τόν. ²⁰ ἐὰν δὲ δι' ἐχθρὰν ὥσῃ αὐτόν καὶ ἐπιβρίψῃ ἐπ' αὐτόν πᾶν σκεῦος ἐξ
 21 ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ²¹ ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτόν τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνῃ,
 θανάτῳ θανατούσῳ ὁ πατάξας, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσῳ ὁ φο-
 22 νεύων· ὁ ἀγγιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντήσαι
 αὐτῷ. ²² ἐὰν δὲ ἐξάπινα οὐ δι' ἐχθρὰν ὥσῃ αὐτόν ἢ ἐπιβρίψῃ ἐπ' αὐτόν πᾶν
 23 σκεῦος οὐκ ἐξ ἐνέδρου, ²³ ἢ παντὶ λίθῳ ἐν ᾧ ἀποθάνεται ἐν αὐτῷ οὐκ εἰ-
 δώς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν
 24 οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν, ²⁴ καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀνὰ μέσον τοῦ πα-
 τάξαντος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀγγιστεύοντος τὸ αἷμα κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα.
 25 ²⁵ καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγγιστεύοντος τὸ αἷμα,
 καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτόν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου
 26 αὐτοῦ οὐ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
 27 ὃν ἔχρισαν αὐτόν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ. ²⁶ ἐὰν δὲ ἐξέδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ
 27 ὄρια τῆς πόλεως εἰς τὴν κατέφυγεν ἐκεῖ, ²⁷ καὶ εὔρῃ αὐτόν ὁ ἀγγιστεύων τὸ
 αἷμα ἔξω τῶν ὀρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγγιστεύων
 28 τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχος ἔστιν· ²⁸ ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς
 κατοικεῖτω ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθάνειν τὸν
 29 ἱερέα τὸν μέγαν ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέ-
 30 σεως αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς
 30 ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. ³⁰ πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων
 φονεύσει τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἰς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθα-
 31 νεῖν· ³¹ καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου
 32 ὄντος ἀναιρεθῆναι, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. ³² οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυ-
 γεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν
 33 ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· ³³ καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσῃτε τὴν γῆν εἰς τὴν ὑμεῖς
 κατοικεῖτε, τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξίλασθήσεται ἡ
 34 γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκ-
 35 χέοντος· ³⁴ καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ
 κατασκηνώ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

XXXVI.

Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχίρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

14. εν τω περαν 15. φυγαδιον ... φευγειν 18. * ομι εν αυτω ... θανατω αποθάνεται ο φον. 20. επιριψη 21. παταξει pro αποκτενει 22. εξαπινης ... επιριψη 25. και εις την πολ. του φυγαδ. αποκαταστησει αυτον η συναγωγη ου κατεφυγεν 28. καταφυγης αυτου 30. φονευσει 31. λημψεσθε λ. επι ψ. 32. λημψεσθε ... φευγειν 33. γην εφ ης υμ. κατ. επ αυτης ... και ου μη εξιλασθ. 34. κατασκηνω επ αυτης· εγω ... κυρ. ο κατασκ. εμμεσω XXXVI. 1. αρχ. πατριων φυλης ... μαχειρ ... μανασση

² καὶ εἶπαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κλη-
ρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξε κύριος δοῦναι
τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· ³ καὶ ³
ἔσονται ἐνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος
αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς κλη-
ρονομίαν τῆς φυλῆς οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κλη-
ρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. ⁴ ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἄφεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ⁴
καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς οἷς
ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαι-
ρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵ καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ⁵
διὰ προστάγματος κυρίου λέγων Οὕτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσήφ λέγουσι. ⁶ τοῦτο ⁶
τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαὰδ λέγων Οὐ ἀρέσκη ἐναν-
τίον αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστω-
σαν γυναῖκες· ⁷ καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ⁷
φυλῆς ἐπὶ φυλῆν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐ-
τοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγγιστεύουσα ⁸
κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς
αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγγιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κλη-
ρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ· ⁹ καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ⁹
ἐπὶ φυλῆν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν θυγα- ¹⁰
τράσι Σαλπαὰδ· ¹¹ καὶ ἐγένοντο Θερσὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νουὰ καὶ ¹¹
Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν, ¹² ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μα- ¹²
νασση υἱῶν Ἰωσήφ ἐγενήθησαν γυναῖκες· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν
ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν. αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα
καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ ἐπὶ
τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

Τέλος τῶν ἀριθμῶν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

I.

Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου
ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀνά μέσον Φα-
ράν, Τοφὸλ καὶ Λοβὸν καὶ Αὐλῶν καὶ Καταχρύσεια· ² ἑνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χω- ²
ρῆβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεῖρ ἕως Κάδης Βαρνή. ³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρα- ³
κοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μᾶ τοῦ μηνὸς ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάν-
τας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς,
⁴ μετὰ τὸ πατάξαι Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβῶν ⁴

2. συνεταξ. δουν. κυρ. 3. προστεθησονται εις την... (του κληρους) 4. η
αφαιρεισις 6. αρεσκει 7. οτι και ab initio 8. οτι εκ των φυλων 9. και
περιστραφησεται κληρος 10. κυρ. προς μωυσην ... εποιησ. θυγατερες
11. μαλαα και θερσα και αιγλα κ. μελχα κ. νουα 12. δημου μαννασση
... εγεν. αυτοις γυναικες

Subscriptio: αριθμοι

Inscriptio: δευτερονομιον

1, 4. Και ουτοι ... οτι θαλασσης 3. τεσσαρακοστω 4. τον σηων βασ.
των αμορρ.

καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσταρῶν καὶ ἐν Ἐδραῖν,
 5 ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῆ Μωάβ ἤρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν
 6 νόμον τοῦτον λέγων ὁ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρήβ λέγων
 7 Ἰκανούσῃω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ· ἑπιστρέφητε καὶ ἀπάρατε
 ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορραίων καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιόικους
 Ἀραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδῖον, καὶ πρὸς λίβρα καὶ παραλλαν γῆν Χανααναίων καὶ
 8 Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου. Ἰδετε πα-
 ραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν
 ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, δοῦναι αὐ-
 9 τοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. ἔπειτα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ
 10 ἐκείνῳ λέγων Οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς· ὁ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπέλη-
 θυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει·
 11 ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσβλήσῃ ὑμῖν ὡς ἐστὶ χιλιοπλασίως, καὶ
 12 εὐλογῆσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν
 13 κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; ὁδοῦτε ἑαυ-
 τοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, καὶ
 14 καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθητέ μοι καὶ εἶπατε
 15 Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς
 καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν,
 χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους καὶ γραμ-
 16 ματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν
 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Διακούετε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρί-
 νατε δικαίως ἀνὰ μέσον ἀνδρῶν καὶ ἀνὰ μέσον ἀδελφοῦ καὶ ἀνὰ μέσον προση-
 17 λύτου αὐτοῦ· οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ
 τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ
 θεοῦ ἐστὶ· καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρὸν ἦ ἐφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμέ,
 18 καὶ ἀκούσομαι αὐτό. καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας
 19 τοὺς λόγους οὓς ποιήσετε. καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρήβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν
 τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἣν εἶδετε ὁδὸν ὄρους τοῦ
 Ἀμορραίου, καθότι ἐνετειλάτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἦλθομεν ἕως
 20 Κάδης Βαρνή. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς Ἦλθατε ἕως τοῦ ὄρους τοῦ Ἀμορραίου,
 21 ὁ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν· ἴδετε παραδέδωκεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς
 ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονομήσατε, ὃν τρόπον εἶπε
 22 κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε. καὶ
 προσήλθατέ μοι πάντες καὶ εἶπατε Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν καὶ
 ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, τὴν ὁδὸν
 δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐ-
 23 τὰς. καὶ ἤρρεσεν ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄν-
 24 δρας, ἄνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν. καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος,
 25 καὶ ἦλθσαν ἕως φάραγγος Βότρουο, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν· καὶ ἐλά-
 βωσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς καὶ κατήνεγκαν πρὸς
 26 ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον Ἀγαθὴ ἡ γῆ ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. καὶ οὐκ
 ἠθελήσατε ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν·
 27 καὶ διεγογγύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν καὶ εἶπατε Διὰ τὸ μισεῖν κύριον

4. εδραιν 7. του μεγαλου ευφρατου 8. παραδεδωκα ... εισελθοντες
 ργο εισπορευθεντες ... τω ισαακ ... τω ιακωβ 10. θεος ημων 12. φε-
 ρειν μονος 13. * αυτους ηγουμ. υμων, ** αυτους εφ υμας ηγουμ. υμ.
 15. δεκαδάρχους 16. κρινετε ... του αδελφου αυτου 17. επιγνωσεσθε
 ... η σκληρον 18. τους παντας λογους 19. σοχωσ ργο χωρηβ 20. εως
 ορους ... ο ο κυριος ... διδωσιν ημιν 24. οιν ημιν ... κληρονομειτε
 22. εισπορευομεθα 23. ενωπιον μου 25. ελαβον ... προς ημας 26. θεου
 υμων 27. διεγογγυσσατε

ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Ἀμορ-
 ραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. ²⁸ ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ²⁸
 ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν λέγοντες Ἐθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτε-
 ρον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ
 υἱοὺς γιγάντων ἑωράκαμεν ἐκεῖ. ²⁹ καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς Μὴ πτήξητε μηδὲ φο- ²⁹
 βησῆτε ἀπ' αὐτῶν. ³⁰ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ³⁰
 ὑμῶν, αὐτὸς συνεπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν
 ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ³¹ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἣν εἶδετε ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορ- ³¹
 ραίου, ὡς τροφοφορήσει σε κύριος ὁ θεὸς σου ὡς εἶ τις τροφοφορήσαι ἄν-
 θρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἡλθετε
 εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ³² καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατέ κυρίῳ τῷ ³²
 θεῷ ἡμῶν, ³³ ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τό- ³³
 πον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν κατ' ἣν πορεύε-
 σθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφελῇ ἡμέρας. ³⁴ καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν ³⁴
 λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε λέγων ³⁵ Εἰ ὄψεται τις τῶν ἀνδρῶν τού- ³⁵
 των τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ³⁶ πλὴν Χάλεβ ³⁶
 υἱὸς Ἰεφοννή, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη
 καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. ³⁷ καὶ ἐμοὶ ³⁷
 ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς λέγων Οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. ³⁸ Ἰησοῦς υἱὸς ³⁸
 Ναυῆ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐ-
 τὸς κατακληρονομήσει αὐτήν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁹ καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ ³⁹
 οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐ-
 τήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. ⁴⁰ καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατο- ⁴⁰
 πεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. ⁴¹ καὶ ἀπεκρί- ⁴¹
 σθητε καὶ εἶπατε Ἐμάρτομεν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες
 πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀνα-
 λαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ συναθροισθέντες ἀνεβαί-
 νετε εἰς τὸ ὄρος. ⁴² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Εἰπὸν αὐτοῖς Οὐκ ἀναβήσεσθε ⁴²
 οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῆτε ἐνώπιον
 τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ παρέ- ⁴³
 βητε τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. ⁴⁴ καὶ ἐξῆλ- ⁴⁴
 θεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κα-
 τεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηεῖρ
 ἕως Ἐρμᾶ. ⁴⁵ καὶ καθίσαντες ἐκλάετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ ⁴⁵
 οὐκ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν. ⁴⁶ καὶ ἐνεκάστησθε ⁴⁶
 ἐν Κάδης ἡμέρας πολλάς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάστησθε.

II.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν θαλάσσαν ἐρυθρᾶν,
 ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ ἡμέ-
 ρας πολλάς. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ ³ Ἰκανούσῃ ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο, ^{2 3}
 ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βορρᾶν. ⁴ καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι λέγων Ὑμεῖς παραπο- ⁴
 ρεύεσθε διὰ τῶν ὀρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ, οἱ κατοικοῦσιν ἐν
 Σηεῖρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. ⁵ μὴ συν- ⁵

27. ε. τας χειρ. των αμορραιων ... εξολοθρευσαι 30. ** in fine add
 κατ οφθαλμους αυτων 31. οτι οδον ορ. τ. αμορραιου ... ως ετροφοφορη-
 σεν ... ωσει τροφοφορησαι ... οδον ην 32. θεω υμων 33. πορευεται ...
 δειγνυων ... πορευεσθ. εν αυτη 34. και ως ηκουσεν ... υμων, παροξυνθεις
 35. την αγαθην 38. κατακληροδοτησει ... in fine add και τα παιδια υμων
 α ειπατε εν διαρπαγη εσεσθε 41. ειπατε μοι ... εναντιον κυριου ... ημων
 ημεεις· αναβαντες ita dist. ... πολεμησωμεν ... ανεβεννετε 45. εναντι κυ-
 ριου, και ουκ II. 3. προς βορραν 4. οτι υμας αντε σφοδρα

άψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα
 6 ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ. ὁ ἀργυρίου
 βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψετε παρ'
 7 αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε· ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ
 ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάνωξί πῶς διήλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ
 τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ
 8 ἐπεδεῆθης ῥήματος. ἄ καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἰσαῦ, τοὺς
 κατοικοῦντας ἐν Σηεῖρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἀραβα ἀπὸ Αἰλῶν καὶ ἀπὸ Γεσιῶν
 9 Ἰάβερ· καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. ἢ καὶ εἶπε κύριος
 πρὸς μέ Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πό-
 λεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λῶτ
 10 δέδωκα τὴν Ἀροθρ κληρονομεῖν. ἰο οἱ Ὀμμῖν πρότεροι ἐνεκάστητο ἐπ' αὐτῆς,
 11 ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, καὶ ἰσχύοντες ὥσπερ οἱ Ἐνακίμ. ἰἰ Ῥαφαῖν λογισθή-
 σονται καὶ οὗτοι ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ, καὶ οἱ Μωαβίται ἐπονομάζουσιν αὐ-
 12 τοὺς Ὀμμῖν. ἰἢ καὶ ἐν Σηεῖρ ἐνεκάστητο ὁ Χοβράϊος τὸ πρότερον, καὶ υἱοὶ
 Ἰσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατ-
 ωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν· ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας
 13 αὐτοῦ, ἣν δέδωκε κύριος αὐτοῖς. ἰἴ νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ
 14 παραπορεύεσθε τὴν φάραγμα Ζαρέδ. ἰἵ καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ
 Κάδης Βαρνή ἕως οὐ παρήλθομεν τὴν φάραγμα Ζαρέδ τριάκοντα καὶ ὀκτώ
 ἔτη, ἕως οὐ διέπεσε πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς
 15 παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς αὐτοῖς· ἰἶ καὶ ἡ χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ'
 16 αὐτοῖς ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὐ διέπεσαν. ἰἷ καὶ
 ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέ-
 17 18 σου τοῦ λαοῦ, ἰἷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ λέγων ἰἶ Σὺ παραπορεύσῃ σῆ-
 19 μερον τὰ ὄρια Μωάβ τὴν Ἀροθρ, ἰἷ καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν· μὴ
 ἐχθραίνετε αὐτοῖς μηδὲ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς
 γῆς υἱῶν Ἀμμάν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λῶτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ.
 20 ἰἶ γῆ Ῥαφαῖν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατώκουν οἱ Ῥαφαῖν τὸ πρό-
 21 τερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζοχομμῖν, ἰἶ ἔθνος μέγα καὶ
 πολὺ καὶ δυνατώτερον ὑμῶν ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύ-
 ριος πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐ-
 22 τῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰἶ ὥσπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσαῦ τοῖς κατοι-
 κοῦσιν ἐν Σηεῖρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χοβράϊον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν,
 καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας
 23 ταύτης· ἰἶ καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀσηδῶν ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καπ-
 πάδοκες οἱ ἐξελεθόντες ἐκ Καππαδοκίας ἐξέτριψαν αὐτοὺς καὶ κατωκίσθησαν
 24 ἀντ' αὐτῶν. ἰἶ νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φά-
 ραγμα Ἀρνῶν· ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηῶν βασιλεῖα Ἐσεβῶν
 τὸν Ἀμοβράϊον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν, συναπτε πρὸς αὐτὸν

5. ου γαρ μη δωσω 6. αγορ. απ αυτων ... λημψεσθε 7. θεος υμων
 ... φοβεραν ταυτην ... τεσσαρακοντα 8. γασιων ... επιστραφεντες 9. δω
 υμιν απο, postea omi υμιν 10. οι οομμειν το προτερον ... πολυ και ισχυ-
 ρον ωσπερ οι ενακειμ 11. ραφαιμ ... ωσπερ οι ενακειμ ... ομμειν 12.
 και οι υιοι ησ. εξετρ. αυτ. και απωλ. αυτ. απο ... γην κληρονομιας ... ην
 εδωκεν 13. αναστητε υμεις και παραπορευεσθε ... ζαρετ (*ζαρε? ζαρετ?)
 και παρηλθομεν την φαραγμα ζαρε 14. ζαρετ (v. Prolegg.) ... πασα η γε-
 νεα ... οπι αποθνησκοντες ... omi ο θεος 15. χειρ κυριου ην ... του εξ-
 αναλ. α. εκ της 18. παραπορευη 19. εκχθραινετε α. και μη συναψ. 20. ρα-
 φαιμ ... οι ραφαιμ κατωκουν ... ζομζομμειν 21. omi υμων ... ωσπερ
 οι ενακειμ ... απο προσωπου 22. εποιησεν 23. εν ασηρωδ 24. omi ουν
 ... παρελθατε

πόλεμον. ²⁵ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον ²⁵
σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκού-
σαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται καὶ ὠδίνας ἔξουσιν ἀπὸ προσώπου σου.
²⁶ καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου Κεδαμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσε- ²⁶
βῶν λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων ²⁷ Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ πο- ²⁷
ρεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδ' ἀριστερά, ²⁸ βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ ²⁸
μοι καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρε-
λεύσομαι τοῖς ποσὶ, ²⁹ καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν ²⁹
Σηεὶρ καὶ οἱ Μωαβίται οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀροθήρ, ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορ-
δάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. ³⁰ καὶ οὐκ ἤβλησε ³⁰
Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβῶν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ ³¹
θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ ³¹
εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ³² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ' Ἰδοὺ ³²
ἔρχομαι παραδοῦναι πρὸς προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν τὸν Ἀμορ-
ραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐναρξάει κληρονομησαί τὴν γῆν αὐτοῦ. ³³ καὶ ³³
ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβῶν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ³⁴
αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἰασσά. ³⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ³⁵
πρὸς προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα ³⁶
τὸν λαὸν αὐτοῦ· ³⁶ καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ³⁶
ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ ³⁷
τὰ τέκνα αὐτῶν· οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν. ³⁷ πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομεύσαμεν ³⁷
καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν, ³⁸ ἐξ Ἀροθήρ ἣ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χει- ³⁸
μάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ ³⁹
Γαλααδ· οὐκ ἐγενήθη πόλις ἣτις διέφυγεν ἡμᾶς, τὰς πάσας παρέδωκε κύριος ³⁹
ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ⁴⁰ πλὴν ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμὰν οὐ προσήλθο- ⁴⁰
μεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρου Ἰαβὼκ καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὄρεινῃ, ⁴¹
καθὼς ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

III.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὁγ βασι-
λεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλε-
μον εἰς Ἐδραῖμ. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ' Μὴ φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς ²
χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ³
αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς περ ἐποίησας Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς ⁴
κατώκει ἐν Ἐσεβῶν. ³ καὶ παρέδωκεν αὐτόν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ³
ἡμῶν, καὶ τὸν Ὁγ βασιλέα τῆς Βασάν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπα- ⁴
τάξαμεν αὐτόν ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα. ⁴ καὶ ἐκρατήσαμεν πα- ⁴
σῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν ⁵
παρ' αὐτῶν· ἐξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ βασιλέως Ὁγ ἐν ⁵
Βασάν, ⁶ πᾶσαι πόλεις ὄχυραί, τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί· πλὴν τῶν ⁶
πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα ⁷ ἐξωλοθρεύσαμεν ὡς περ ἐποίη- ⁶
σαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς καὶ ⁷
τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ⁸ καὶ πάντα τὰ κτήνη· καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ⁷
ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς. ⁸ καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χει- ⁸

25. επι προσωπον 26. κεδμωθ. 27. ουτε αριστερα 28. τοις ποσιν μου
(29. εν αροηλ) 30. οπι σηων 31. παραδουναι σοι τον σηων ... αυτου,
εναρξαι 34. εξωλεθρευσαμεν ... πολιν εξης· και ita dist. ... κατελειπομεν
35. προενομευσουμεν αυτοις 36. απο αροηρ ... ουκ την πολιν 37. πλην εις
γην υιων ... προσηλθουμεν ... χειμαρρω ... ημιν κυρ. ο θεος ημων III.
4. οδον της εις ... αυτου μετ αυτου ... εδραειν 2. τω σηων 3. αυτον
και τον ωγ 6. εξωλεθρευσαμεν (bis) αυτους ωσπερ ... πολιν εξης· και ita
dist. ... γυναικας αυτων

ρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ
 9 χειμάρρου Ἀρνῶν καὶ ἕως Ἀερμών· ⁹οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερμών
 10 Σανιῶρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σανίρ· ¹⁰πᾶσαι πόλεις Μισῶρ,
 καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασάν ἕως Ἐλχᾶ καὶ Ἐδραῖμ, πόλεις βασι-
 11 λείας τοῦ Ὠγ ἐν τῇ Βασάν· ¹¹ὅτι πλήν Ὠγ βασιλεὺς Βασάν κατελείφθη ἀπὸ
 τῶν Ῥαφαῖν. Ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, Ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν
 υἱῶν Ἀμμάν, ἐννεὰ πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος
 12 αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός. ¹²καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ
 ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροθῆρ, ἣ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἥμισυ
 τοῦ ὄρους Γαλαὰδ· καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ.
 13 ¹³καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν βασιλείαν Ὠγ ἔδωκα
 τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν περιχώρον Ἀργόβ, πᾶσαν Βασάν ἐκεί-
 14 νην, γῆ Ῥαφαῖν λογισθήσεται. ¹⁴καὶ Ἰαῖρ υἱὸς Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν
 περιχώρον Ἀργόβ ἕως τῶν ὀρίων Γαργασὶ καὶ Μαχαζὶ· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ
 15 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασάν Θαυῶν Ἰαῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁵καὶ
 16 τῷ Μαχίρ ἔδωκα τὴν Γαλαὰδ. ¹⁶καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ δέδωκα ὑπὸ
 τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάρρου Ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάρρου ὄριον καὶ ἕως τοῦ
 17 Ἰαβόκ· ὁ χειμάρρος ὄριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν· ¹⁷καὶ ἡ Ἀραβα καὶ ὁ Ἰορδά-
 νης ὄριον Μαχαναρέθ καὶ ἕως Θαλάσσης Ἀραβα, Θαλάσσης ἀλυκῆς ὑπὸ Ἀση-
 18 δῶν τὴν Φασγά ἀνατολῶν. ¹⁸καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων
 Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι
 προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός·
 19 ¹⁹πλήν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι
 πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικεῖτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν αἷς ἔδωκα ὑμῖν·
 20 ²⁰ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ὡσπερ καὶ ὑμᾶς,
 καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν
 21 αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν
 κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν ἔδωκα ὑμῖν. ²¹καὶ τῷ Ἰησοὶ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ
 ἐκείνῳ λέγων Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ Θεὸς
 ἡμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις· οὕτως ποιήσει κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πάσας
 22 τὰς βασιλείας ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ· ²²οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι
 23 κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. ²³καὶ ἐδεήθητι κυρίου ἐν τῷ
 24 καιρῷ ἐκείνῳ λέγων ²⁴Κύριε Θεέ, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν
 σου καὶ τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν
 ὑψηλόν· τίς γὰρ ἐστὶ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθά
 25 ἐποίησας σὺ καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου; ²⁵διαβὰς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγα-
 θὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθόν καὶ τὸν
 26 Ἀντιλίβανον. ²⁶καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἔνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέ μου·
 καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἰκανούσθω σοι, μὴ προσθῆς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον
 27 τοῦτον. ²⁷ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ ἀναβλέψας τοῖς
 ὀφθαλμοῖς σου κατὰ Θαλάσσαν καὶ βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολάς, καὶ ἴδε
 28 τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ²⁸καὶ ἐντειλαὶ
 Ἰησοὶ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται

8. αρνων εως 9. επονομασεν α. σανειρ 10. μεισωρ ... εδραιμ 11.
 ραφαιεν 13. μαννασση ... πασ. την περιχωρον ... πασ. την βασαν ... ρα-
 φαιεν 14. ιαιερ ... μαννασση ... γαργασει· και ο ιαιερ επωνομασεν αυτο
 επι ... βασαν αυωθ ιαιερ 15. μαχειρ 16. εδωκα απο της 17. οριον απο
 μαχενερεθ 18. δεδωκεν 19. πολλα τα κτ. 20. οπι υμων prius ... κατα-
 κληρονομησουσιν 21. τω ιησου ... ο θεος υμων τοις ... διαβεννεις 24.
 κυριε κυριε συ ηρξαι ... τις γαρ θεος εν ουρανω 27. επι κορυφην ... και
 αναβλεψον τ. οφθ. κατα ... νοτον προ λιβα 28. ενισχυσον

πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ οὗτος κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἐώρακας. ²⁹ καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπη συνέγγυς οἴκου Φογῶρ. 29

IV.

Καὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹ οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελείτε ἀπ' ² αὐτοῦ· φυλάσσετε τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ³ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακασιν πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τῷ Βεελφεγῶρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγῶρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν· ⁴ ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ ⁵ τῷ θεῷ ὑμῶν ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. ⁶ ἴδετε δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα ⁷ καὶ κρίσεις κατὰ ἐνετείλατό μοι κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν· ⁸ καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ⁹ ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνων, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἐροῦσιν Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ¹⁰ ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα ὡς ἐστὶν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐ- ¹¹ τοῖς ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα; ¹² καὶ ποῖον ἔθνος μέγα ὡς ἐστὶν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; ¹³ πρόσεχε σεαυτῷ ¹⁴ καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν σου σφόδρα, μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐώρακασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱούς τῶν υἱῶν σου ¹⁵ ἡμέραν ἣν ἔστητε ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρήθ ¹⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶπε κύριος πρὸς μέ' Ἐκκλησίασον πρὸς μέ τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαι με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱούς αὐτῶν διδάξουσι. ¹⁷ καὶ προσθήσετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ ¹⁸ οὐρανοῦ, σκότος, γνόφος, θύελλα. ¹⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου ²⁰ τοῦ πυρὸς φωνὴν ῥημάτων ἣν ὑμεῖς ἤκούσατε, καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἶδετε ἀλλ' ἡ φωνήν· ²¹ καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ²² ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. ²³ καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ²⁴ καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἶδετε ὁμοίωμα ²⁵ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρήθ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς· ²⁶ μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν ²⁷ εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ, ²⁸ ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ²⁹ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ³⁰ ὁμοίωμα παντὸς ἕρπετος ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος ὅσα ³¹ ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς· ³² καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ³³ καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ πλανηθεὶς προσκυνήσῃ αὐτοῖς καὶ λατρεύσῃ αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεὸς σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ³⁴ ὑμᾶς ³⁵ δὲ ἔλαβεν ὁ θεὸς καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς

28. και αυτος κατακλ. ... om πασαν IV. 1. ρηματων προ κριματων ... om και πολυπلاس. 2. θεου υμων 3. θεος υμων τω ... θεος ημων εξ 5. κυριος ο θεος μου ... ουτως υμας εν ... om υμεις 6. ποιησετε· Οτι sic dist. 7. εστιν εν αυτω ... οισ αν 8. εστιν εν αυτω 10. θεου υμων ... οτε ειπεν ... σσας αυτοι 12. εν τω ορει εκ μεσου ... ρηματων υμεις 16. υμιν αυτοις ... αρσ. και θηλυκ. 19. προσκυνησεις 20. κυριος ο θεος ... om εκ γης αιγυπτου

σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
 21 ²¹ καὶ κύριος ὁ θεὸς ἐβυσμώσῃ μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν, καὶ ὤμο-
 22 σεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν ἣν
 23 κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ²² ἐγὼ γὰρ ἀποβῆσκω ἐν τῇ γῇ
 ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε καὶ κλη-
 24 ρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ²³ προσέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάσῃτε
 τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε
 καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος
 24 ὁ θεός σου· ²⁴ ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον ἐστί, θεὸς ζηλωτής. ²⁵ * Ησ. 12
29.
 25 ²⁵ ἐὰν δὲ γεννήσης υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονη-
 26 ρὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν παροργίσει αὐτόν, ²⁶ διαμαρτύρομαι ὑμῖν
 σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλεία ἀπολείψῃ ἀπὸ τῆς γῆς
 εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε
 27 ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἐκτριβὴ ἐκτριβήσεσθε. ²⁷ καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς
 ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνε-
 28 σιν εἰς οὓς εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ· ²⁸ καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις,
 ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται οὔτε μὴ ἀκού-
 29 σωσιν οὔτε μὴ φάγωσιν οὔτε μὴ ὄσφρανθῶσι. ²⁹ καὶ ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν
 θεὸν ὑμῶν, καὶ εὕρησθε αὐτόν ὅταν ἐκζητήσετε αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδιάς
 30 σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ ἑλίψει σου· ³⁰ καὶ εὕρησουσί σε πάντες
 οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον τὸν
 31 θεὸν σου καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ· ³¹ ὅτι θεὸς οἰκτίρμων κύριος ὁ θεός
 σου, οὐκ ἐγκαταλείψει σε οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε, οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην
 32 τῶν πατέρων σου ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κύριος. ³² ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας
 τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐκτισεν ὁ θεὸς ἀνθρώπον ἐπὶ
 τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε
 33 κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἤκουσται τοιοῦτο· ³³ εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φω-
 νὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ
 34 ἔζησας· ³⁴ εἰ ἐπίερασεν ὁ θεὸς εἰσελθῶν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους
 ἐν πειρασμῷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν χειρὶ κρα-
 35 ταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε
 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιον σοῦ βλέποντος· ³⁵ ὥστε εἰδῆσαι σε
 36 ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεός ἐστί καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλὴν αὐτοῦ. ³⁶ ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαι σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
 ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου
 37 τοῦ πυρός· ³⁷ διὰ τὸ ἀγαπήσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ * Λεβ. 13
17.
 σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχυί αὐτοῦ
 38 τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, ³⁸ ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα σοῦ πρὸ
 προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς
 39 ἔχεις σήμερον. ³⁹ καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος
 ὁ θεός σου οὗτος θεός ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ
 40 ἔστιν ἕτι πλὴν αὐτοῦ· ⁴⁰ καὶ φυλάξασθε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ-

21. οπι ο θεος ... υφ ημων ... θεος διδωσιν 23. προσεχ. υμεις μη
 ... οπι και ανομησητε ... ποιησετε υμ. αυτοις 25. εναντι κυριου 26. δια-
 βεννετε ... κληρονομησαι αυτην 27. ολιγω 28. ουδε μη ιερ 29. και εκ-
 ζητησετε ... θεον ημων ... οταν εκζητησητε ... καρδιας υμων 30. επ
 εσχατου ... επι κυριον 31. οτι ο θεος ... εκτριψη ... οπι κυριος ip sine
 32. τον ανθρωπον ... εως ακρου ... οπι ει ηκουστ. τοιουτο 35. ωστε ειδη-
 ναι ... αυτος προ ουτος ... εστιν αλλος πλην 36. ακουστην σοι εποιησεν
 την φωνην αυτου 38. εξολεθρευσαι 40. και φυλαξη τα δικαιωμ. αυτ. και
 τας εντολας αυτ. οσας

ματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴¹ τότε ἀφώρισε Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, ⁴² φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθῆς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύζεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται. ⁴³ τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ρουβὴν, καὶ τὴν Ραμμὸθ ἐν Γαλαὰδ τῷ Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασάν τῷ Μανασσῆ. ⁴⁴ οὗτος ὁ νόμος ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴⁵ ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁴⁶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι ἐγγὺς οἴκου Φογὼρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁷ καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου, ⁴⁸ ἀπὸ Ἄροῆρ ἧ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν ὃ ἔστιν Ἀερμών, ⁴⁹ πᾶσαν τὴν Ἀραβα πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτὴν.

V.

Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. ² κύριος ὁ θεός ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ. ³ οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην ἀλλ' ἢ πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς ὡδε πάντες ζῶντες σήμερον. ⁴ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ⁵ καὶ ἐγὼ εἰστήκειν ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων ⁶ Ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεός σου ὃ ἐξεγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ⁷ οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου. ⁸ οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁹ οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεός ζηλωτής, ἀποδιδούς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν τοῖς μισοῦσί με, ¹⁰ καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. ¹¹ οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθάρσιον κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. ¹² φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτὴν ὃν τρόπον ἐνετέλατό σοι κύριος ὁ θεός σου. ¹³ Ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, ¹⁴ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου ὡς περ καὶ

40. μακροχρονοιοι pgo μακροημεροι 42. φυγειν ... εχθες και τριτης 43. ραμμωθ ... μανασση 45. ισραηλ εν τη ερημω εξελθ. 49. αραβα ο εστιν περαν ... απο ασηδωθ V. 3. οτι κυριος 4. οτι εν τω ορει 5. ιστηκειν ... αναγγ. υμιν ενωπιον κυριου 6. σου οστις εξηγαγον σε ... δουλειας 7. πλην εμου pgo προ προσωπου μου 8. γλυπτον pgo ειδωλον ... εν τω υδατι 9. αυτοις και ου λατρευσεις 11. λημψη ... του κυριου σου επι ... οτι ο θεος σου 14. και ο προσηλυτος ... οτι και το υποζυγ. σου ante ωσπερ

15 σύ. ¹⁵ καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκείθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· διὰ τοῦτο συν-
 16 ἔταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ
 17 ἀγιάζειν αὐτήν. ¹⁶ τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνε-
 18 τείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη
 19 20 σεις. ¹⁹ οὐ κλέψεις. ²⁰ οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν
 21 ψευδοῦ. ²¹ οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν
 22 οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παιῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν
 23 παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παν-
 24 τὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. ²² ταῦτα τὰ ῥήματα
 25 ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός·
 26 σκότος, γνόφος, βύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέβηκε· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ
 27 ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας καὶ ἔδωκέ μοι. ²³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσατε τὴν φωνὴν
 28 ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ, καὶ προσήλθετε πρὸς μέ πάν-
 29 30 τες οἱ ἠγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, ²⁴ καὶ ἐλέγετε Ἰδοὺ
 31 ἔδειξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεός ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ
 32 ἤκουσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἶδομεν ὅτι λαλήσει ὁ
 33 34 θεός πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. ²⁵ καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώ-
 35 σει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν
 36 κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα· ²⁶ τίς γὰρ σὰρξ ἦτις ἤκουσε
 37 φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται;
 38 39 ²⁷ πρόσελθε σὺ καὶ ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεός ἡμῶν, καὶ σὺ
 40 λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσει κύριος ὁ θεός ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ
 41 ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν. ²⁸ καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν
 42 λαλούντων πρὸς μέ, καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἔκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων
 43 τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ· ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. ²⁹ τίς
 44 δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ὥστε φοβεῖσθαι με καὶ φυ-
 45 λάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ἢ αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς
 46 47 αὐτῶν δι' αἰῶνος; ³⁰ βάδισον εἰπὸν αὐτοῖς Ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους
 48 49 ὑμῶν. ³¹ σὺ δὲ αὐτοῦ στηῖ μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σέ τὰς ἐντολάς καὶ
 50 τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτούς, καὶ ποιείτωσαν οὕτως
 51 ἐν τῇ γῇ ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. ³² καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον
 52 ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ
 53 54 κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν
 55 αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ἦ, καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς
 56 ἣν κληρονομήσητε.

VI.

Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετεί-
 2 λατο κύριος ὁ θεός ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς
 3 εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν· ² ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν,
 4 φυλάσσεσθαι πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὡς ἐγὼ ἐν-
 5 τέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας
 6 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. ³ καὶ ἄκουσον Ἰσραὴλ καὶ
 7 φύλαξον ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ἦ καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλά-

15. συνεταξεν σε ... φυλαξεσθαι σε την 21. ουδε τον ... ουδε τον ...
 ουδε την ... ουδε του ... ουδε του υποζ. 22. τα ρημ. ταυτα ... εδωκεν
 εμοι 25. προσθωμεν ακουσαι ημεις 27. ακουσον οσα εαν ... προς σε, και
 συ ... οσα εαν λαληση 29. ουτως ... φυλασσειν 31. οτι ουτως 32. εκ-
 κλινεις δεξια 33. οπι σοι ... οπι εν αυτη VI. 1. εισπορ. υμεις ... οτι
 αυτην 2. θεον ημων 3. φυλαξαι ... ευ η σοι

λησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.
 Mc. 12, 29. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελεῖσθων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἄκουε ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἰς ἐστίν ⁵ καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. ⁶ καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου. ⁷ καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ καὶ κοιτᾶζόμενος καὶ διανιστάμενος. ⁸ καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ⁹ καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φιλίας τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς ἃς οὐκ ᾤκοδόμησας, ¹¹ οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐπέπλησας, λάκκους λελατομημένους οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελώνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐ κατεφύτευσας, καὶ φαγῶν καὶ ἐμπλησθεῖς, ¹² πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹³ κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κοληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὄμη. ¹⁴ οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἐτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω ὑμῶν, ¹⁵ ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτῆς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί. μὴ ὀργισθεῖς θυμῷ κύριος ὁ θεός σου σοι ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ¹⁶ οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν τῷ πειρασμῷ. ¹⁷ φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι. ¹⁸ καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῖν, ¹⁹ ἐκδιώξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος. ²⁰ καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὖριον λέγων Τί ἐστι τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν; ²¹ καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου Οἰκέται ἦμεν τῷ Παραῶ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. ²² καὶ ἔδωκε κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Παραῶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, ²³ καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ²⁴ καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾦ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὡς περ καὶ σήμερον. ²⁵ καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

VII.

Ἐὰν δὲ εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησῇ αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετ-

5. καρδίας προ διανοίας 7. και ανισταμενος 9. γραψεις ... φλειας 10. και ισαακ και ιακωβ 12. μη πλατυνηθῃ η καρδια σου και επιλαθη 13. προσκυνησεις προ φοβηθησῃ ... λατρευσης 14. ου μη πορευσεσθε 15. οτι θεος ... οργισθ. θυμωθη ... σου εν σοι και εξολοθρευση 16. εξεπειρασασθε 17. και τα μαρτ. αυτου 18. το καλον και το αρεστον εναντιον ... κληρονομησεις ... δουναι τοις πατρ. 19. οτι κυριος 20. τινα εστιν 23. κ. εξηγαγ. ημας κυριος ο θεος ημων εκειθεν ινα εισαγαγη ημας δουναι ημ. τ. γ. τ. ην ωμοσεν κυριος ο θεος ημων τοις πατρ. ημ. δουναι ημιν 24. ποιειν πασας τας εντολας και τα κριματα φοβεισθ. κ. τ. θ. ημ. ινα πολυημεροι ωμεν πασας 25. εναντι VII. 1. Και εσται εν τω εισαγαγειν σε κυριον τον θεον σου ... μεγαλα και πολλα

ταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Εὐαῖον
 2 καὶ Ἰεβουσαιῖον, ἑπτὰ ἔθνη πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν, ² καὶ παραδώσει
 αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανι-
 σμῶ ἀφανιεῖς αὐτούς· οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐλεήσητε
 3 αὐτούς, ³ οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ
 4 υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου· ⁴ ἀποστήσει γὰρ
 τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ
 5 κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολοθρεύσει σε τὸ τάχος. ⁵ ἀλλ' οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς·
 τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση
 6 αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί· ⁶ ὅτι λαὸς
 ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ προείλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐτῷ
 7 λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ⁷ οὐχ ὅτι
 πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλετο κύριος ὑμᾶς καὶ ἐξελέξατο κύριος
 8 ὑμᾶς, ὑμεῖς γὰρ ἔστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· ⁸ ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγα-
 πᾶν κύριον ὑμᾶς, καὶ διατηρῶν τὸν ὄρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξή-
 γαγεν ὑμᾶς κύριος ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ἐξ οἴκου δου-
 9 λείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. ⁹ καὶ γνώσῃ ὅτι κύριος ὁ θεός
 σου οὗτος θεός, θεός πιστός, ὁ φυλάσσει διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν
 10 αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ εἰς χιλιάς γενεάς, ¹⁰ καὶ ἀπο-
 διδοὺς τοῖς μισοῦσι κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ
 11 τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς. ¹¹ καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς καὶ
 τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ταῦτα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν.
 12 ¹² καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξῃτε καὶ
 ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξῃ κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ
 13 ἔλεος ὃ ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν· ¹³ καὶ ἀγαπήσει σε καὶ εὐλογήσει σε καὶ
 πληθύνει σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔγγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὸν καρπὸν τῆς
 γῆς σου, τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν
 βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος
 14 τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. ¹⁴ εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· οὐκ ἔσται
 15 ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου· ¹⁵ καὶ περιελεῖ κύριος
 ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονη-
 ρὰς ἃς ἐώρακας καὶ ὅσα ἔγνωσ οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ
 16 πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. ¹⁶ καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἔθνων ἃ κύριος
 ὁ θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ
 17 λατρεύσης τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο ἔστι σοι. ¹⁷ ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν
 τῇ διανοίᾳ σου ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι
 18 αὐτούς; ¹⁸ οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνηστῆσι μνηστῆσῃ ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός
 19 σου τῷ Φαραῶ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, ¹⁹ τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους
 οὓς ἴδωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα,
 τὴν χειρὰ τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξήγαγέ σε κύριος
 ὁ θεός σου· οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεός ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς σὺ φοβῆ
 20 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁰ καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς
 αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ·
 21 ²¹ οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεός μέγας
 22 καὶ κραταιός. ²² καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσ-

1. τον γεργεσαιον ... τον αμορραιον ... τον ιεβουσαιον ... μεγαλα και
 πολλα 2. ελεησης 3. λημψη 4. εξολεθρευσει 5. ουτως 6. προειλατο
 7. προειλατο ... om κυριος sec. 8. om και ante διατηρων ... εξηγ. κυρ.
 υμας εκειθεν εν χ. κρατ. και εν βραχιονι υψηλω ... om κυριος 9. ο θεος
 ο πιστος ... την διαθηκ. κ. το ελεος 10. εξολεθρευσαι 12. παντα τα δικ.
 ταυτα ... κατα ωμοσεν 13. εκγονα ... σου, τον καρπον 16. λατρευσεις
 17. εξολεθρευσαι 19. ιδον ... ουτως ... θεος ημων πασιν

ώπου σου κατὰ μικρὸν μικρὸν· οὐ δυνήσῃ ἐξαναλώσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σέ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. ²³ καὶ ²³ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἀπολείς αὐτοὺς ἀπωλεία μεγάλη ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃτε αὐτούς· ²⁴ καὶ παραδώσει τοὺς βασι- ²⁴ λείς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολείτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς. ²⁵ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν καύσετε πυρί· οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύ- ²⁵ ριον οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ, μὴ πταίσης δι' αὐτό, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ· ²⁶ καὶ οὐκ εἰσέλθῃς βδέλυγμα εἰς τὸν οἶ- ²⁶ κόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὡς περ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιεῖς καὶ βδε- λύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστι.

VIII.

Μι. 4, 4. Λε. 4, 4.
 Πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθῃτε καὶ κληρονομήσῃτε τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος ὁ θεός ὑμῶν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ² καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ² ὁδὸν ἣν ἤγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς αὐ- τοῦ τῆ οὐ. ³ καὶ ἐκάκωσέ σε καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα ³ ὃ οὐκ ἤδεισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγείλῃ σοι ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. ⁴ τὰ ἱμάτιά σου οὐκ ἐπαλαιώθη ἀπὸ σοῦ, τὰ ὑπο- ⁴ δῆματά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ, οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν ἰδοὺ τεσ- σαράκοντα ἔτη. ⁵ καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὡς εἴ τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ ⁵ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτω κύριος ὁ θεός σου παιδεύσει σε· ⁶ καὶ φυλάξῃ τὰς ἐν- ⁶ τολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. ⁷ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, οὗ ⁷ χεῖμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων· ⁸ γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαί, γῆ ἐλαίας ἐλαίου ⁸ καὶ μέλιτος· ⁹ γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ⁹ ἐνδεηθήσῃ ἐπ' αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἧς οἱ λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐ- τῆς μεταλλεύσεις χαλκόν· ¹⁰ καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις κύριον ¹⁰ τὸν θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς δέδωκέ σοι. ¹¹ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ¹¹ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· ¹² μὴ ¹² φαγῶν καὶ ἐμπλησθῆς, καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, ¹³ καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀρ- ¹³ γυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων ὧν σοι ἔσται πληθυνθέν- των σοι, ¹⁴ ὑψωθῆς τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος ¹⁴ σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ¹⁵ τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου ¹⁵ τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβεραῆς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδα- τος· ¹⁶ τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ἤδεις σὺ καὶ οὐκ ¹⁶ ἤδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ

23. και απολεσει... εξολοθρευσει 24. απολειται... ουδεις... εξολοθρευ-
 σης 25. κατακαυσετε πυρι· και ουκ... λαβειν προ ου ληψη VIII. 1. τ.
 γην την αγαθην... οπι ο θεος υμων 2. οπως κακωση 3. ρηματι εκπο-
 ρευομενω 4. οπι ουκ επαλ. απο σου, τα υποδ. σου... τεσσερακοντα 5.
 ουτως 7. εις την γην την αγ... ορειων κ. δια τ. πεδιων 9. ουδεν επ
 αυτης... λιθ. αυτης σιδηρος 10. εδωκεν 11. του φυλαξαι αυτου τας εντ.
 (12. εμπλησθης... ωκοδομησας) 14. καρδια σου... δουλιας 16. οπι ηδεις
 συ και ουκ... και ινα εκπειραση σε ευ σε ποιησαι

17 ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου· ¹⁷ μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου Ἡ ἰσχὺς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρὸς μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην·
 18 ¹⁸ καὶ μνηστῆσθαι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πα-
 19 τράσι σου ὡς σήμερον. ¹⁹ καὶ ἔσται ἐὰν λήσῃ ἐπιλάσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῆς ὀπίσω θεῶν ἐτέρων καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ὅτι ἀπωλεία ἀπο-
 20 λείψῃ· ²⁰ κατὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔσθῃ ὅσα κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολείψῃ ἀντ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

IX.

Ἄκουε Ἰσραὴλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν κληρονο-
 μῆσαι ἔσθῃ μεγάλη καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλα καὶ τει-
 2 χήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ² λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ,
 οὓς σὺ οἶσθα καὶ σὺ ἀκήκοας Τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ;
 3 ³ καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος προπορεύεται πρὸ προσ-
 ὴ ὄπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν, οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτούς ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἀπολεῖ αὐτούς ἐν τάχει, κατὰ περ
 4 εἶπέ σοι κύριος. ⁴ μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κύριον τὸν
 θεόν σου τὰ ἔσθῃ ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων Διὰ τὴν δικαιοσύνην μου
 5 εἰσήγαγέ με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ⁵ οὐχὶ διὰ τὴν
 δικαιοσύνην σου οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κλη-
 ρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἔσθῶν τούτων κύριος
 ἐξολοθρεύσει αὐτούς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε
 6 κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσαάκ καὶ τῷ Ἰακώβ. ⁶ καὶ
 γνώσῃ σήμερον ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ θεός σου δίδωσί
 σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.
 7 ⁷ μνηστῆσθαι μὴ ἐπιλάσῃ ὅσα παρωξύνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ·
 ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἦλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπει-
 8 θούντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύριον. ⁸ καὶ ἐν Χωρήθ παρωξύνατε κύριον, καὶ
 9 ἐθυμώθη κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, ⁹ ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος
 λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης ἃς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς·
 καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας,
 10 ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. ¹⁰ καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλά-
 κας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγέ-
 γραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἡμέρα ἐκ-
 11 κλησίας· ¹¹ καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσαράκοντα
 νυκτῶν ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης.
 12 ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἀνάστηθι κατὰ βῆθι τὸ τάχος ἐντεύθεν, ὅτι ἠνό-
 μησεν ὁ λαός σου οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς

*He. 12.
29.

16. επ εσχατω σου 17. και μη ειπης 18. δυναμιν ινα ... οπι κυριος
 20. οπι ο θεος IX. 1. εισελθ. και κληρ. 2. ευμηκεις ... ησθα και ακη-
 κοας 3. εξολοθρευσει ... προ προσωπου ... ante κ. απολει add και εξολοθρευ-
 σει αυτους 4. τας δικαιοσυνας ... in fine add αλλα δια την ασεβειαν των
 εσθων τουτων κυριος εξολοθρευσει αυτους προ προσωπου σου 5. ανομιαν
 προ ασεβειαν ... εξολοθρευσει ... πατρασ. υμων αβρααμ και ισαακ και ια-
 κωβ 6. οπι σημερον ... οτι ου δια ... θεος διδωσιν 7. αιγυπτου εως ηλ-
 θετε 8. εξολοθρευσαι 9. κατεγεινομην ... τεσσαρακ. his 10. τας γεγραμ-
 μενας ... επεγραπτο (sic) ... * οπι ημερα εκκλησιας (?) ... * * εκ μεσου
 του πυρος ημερα εκκλησ. 11. τεσσαρακ. his ... εδωκεν μοι κυριος ... της
 διαθηκης 12. αναστ. και καταβηθι

ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ¹³
 πρὸς με λέγων Λελάληκα πρὸς σὲ ἄπαξ καὶ δις λέγων Ἐώρακα τὸν λαὸν
 τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν. ¹⁴ καὶ νῦν ἔασόν με ἐξολοθρεῦ- ¹⁴
 σαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
 ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹⁵ καὶ ἐπι- ¹⁵
 στρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ,
 καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων ἐπὶ ταῖς δυοῖς χερσὶ μου. ¹⁶ καὶ ἰδὼν ὅτι ¹⁶
 ἠμάρτετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν αὐτοῖς χωνευ-
 τόν, καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατο κύριος ὑμῖν ποιεῖν, ¹⁷ καὶ ἐπι- ¹⁷
 λαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἔρριψα αὐτάς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου καὶ συνέτριψα
 ἐναντίον ὑμῶν. ¹⁸ καὶ ἐδεήσθη ἐναντίον κυρίου δεύτερον κατὰ περὶ καὶ τὸ πρό- ¹⁸
 τερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ
 ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἠμάρτετε, ποιῆσαι τὸ
 πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ παροξύναι αὐτόν. ¹⁹ καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ ¹⁹
^{11e. 12.} τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ²⁰
^{21.} ὑμᾶς· καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. ²⁰ καὶ ἐπὶ Ἄαρὼν ²⁰
 ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ἠύξάμην καὶ περὶ Ἄαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνω.
²¹ καὶ τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον, ἔλαβον αὐτόν καὶ κατέ- ²¹
 καυσα αὐτόν ἐν πυρὶ, καὶ συνέκοψα αὐτόν καταλέσας σφόδρα ἕως ἐγένετο
 λεπτόν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτός, καὶ ἔρριψα τὸν κοινορτὸν εἰς τὸν χει-
 μάρρουν τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους. ²² καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ καὶ ἐν τῷ ²²
 πειρασμῷ καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας παροξύναντες ἦτε κύριον. ²³ καὶ ²³
 ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς κύριος ἐκ Κἀδης Βαρνή λέγων Ἀνάβητε καὶ κληρο-
 νομήσατε τὴν γῆν ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐ-
 τοῦ. ²⁴ ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν. ²⁴
²⁵ καὶ ἐδεήσθη ἐναντι κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ²⁵
 ὅσας ἐδεήσθη, εἶπε γὰρ κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. ²⁶ καὶ εὐξάμην πρὸς τὸν ²⁶
 θεὸν καὶ εἶπα Κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολοθρεύσης τὸν λαόν σου καὶ
 τὴν μερίδα σου ἣν ἐλυτρώσω, οὐς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχυί σου
 τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾷ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψη-
 λῷ. ²⁷ μνήσθητι Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν θεραπόντων σου οἱς ²⁷
 ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ, μὴ ἐπιβλέψης ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου
 καὶ τὰ ἀσεβήματα καὶ ἐπὶ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν. ²⁸ μὴ εἴπωσιν οἱ κατοι- ²⁸
 κούντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν λέγοντες Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι
 κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισησαὶ
 αὐτούς ἐξήγαγεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς. ²⁹ καὶ οὗτοι λαὸς σου ²⁹
 καὶ κληρὸς σου, οὐς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχυί σου τῇ μεγάλῃ
 καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾷ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

12. αυτοις, εποιησαν εαυτ. χωνευτα 13. om λεγων prius 14. οπι και
 νυν ... εξολεθρευσαι ... πολυ κ. ισχυρ. 15. om εως του ουρανου ... om
 δυαι 16. εναντι ... μοσχον χωνευτον, κ. παρ. ταχυ ... om ποιειν 17.
 ερειψα ... om δυο sec. ... συνετριψα αυτας 18. εναντι bis ... τεσσαρακ.
 bis ... θεου υμων του παροξ. 19. την οργην κ. τ. θυμον ... εξολεθρευσαι
 ... καιρω εκεινω 20. εθυμωθη κυριος σφοδρα του εξολεθρευσαι 21. πυρι,
 κ. συνετριψα αυτ. και κατηλασα σφ. εως ου εγεν. λ. κ. εγενηθη ... απο
 pro εκ 22. παροξυοντες ητ. κυρ. τον θεον υμων 23. απεστειλεν ... ανα-
 βητε κληρονομησατε ... εγω διδωμι 24. κυριον αφ ης ημερας εγν. 25.
 τεσσαρακ. bis ... εξολεθρευσαι 26. ηυξαμην ... κυριε κυριε βασ. ... εξο-
 λεθρ. ... κληρονομιαν pro μεριδα ... ελυτρωσ. εν τη ισχυι σου τη μεγαλη,
 ους ... εν χειρι ... μεγαλω pro υψηλω 27. τουτου κ. επι τα αμαρτ. αυτ.
 κ. επι τα ασεβ. αυτων 28. μη ποτε ... εξηγαγεν ... μισησαι κυριον αυτ.
 ... αποκτ. εν τη ερημω sine αυτους 29. οπι και εν τ. χειρι σ. τη κρ.

X.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρὸς μέ Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας
 λιθίνας ὡσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μέ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις
 2 σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίην· 2 καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν
 ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτάς εἰς τὴν κιβωτόν.
 3 καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα τὰς πλάκας λιθίνας
 ὡς αἱ πρώται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς χερσὶ
 4 μου. 4 καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα
 λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ
 5 ἔδωκεν αὐτάς κύριος ἐμοί. 5 καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέ-
 βαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα, καὶ ἦσαν ἐκεῖ κατὰ ἐνετεί-
 6 λατό μοι κύριος. 6 καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρώθ υἱῶν Ἰακίμ Μισαδαΐ·
 ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ
 7 ἀντ' αὐτοῦ. 7 ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγὰδ, καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ εἰς Ἐτεβαζᾶ, γῆ
 8 χειμαρροῦ ὑδάτων. 8 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Δευτ.
 αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου, λειτουρ-
 9 γεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 διὰ τοῦτο
 οὐκ ἔστι τοῖς Δευταῖς μερίς καὶ κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς
 10 κληρὸς αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. 10 καγὼ εἰστήκειν ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα
 ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰστήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ
 11 τούτῳ, καὶ οὐκ ἤθελησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. 11 καὶ εἶπε κύριος πρὸς
 μέ Βάδιζε ἄπαρον ἔναντιον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κλη-
 12 ρονομείτωσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. 12 καὶ
 νῦν Ἰσραὴλ τί κύριος ὁ θεὸς σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι κύριον
 τὸν θεόν σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν,
 καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 13 ψυχῆς σου, 13 φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ δικαιώ-
 14 ματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ἵνα εὖ σοι ᾦ; 14 ἰδοὺ κυρίου ^{1Co. 10,}
 τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ^{26.}
 15 ἐστὶν ἐν αὐτῇ· 15 πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς,
 καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ
 16 τὴν ἡμέραν ταύτην. 16 καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν
 17 τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε· 17 ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν οὗτος θεὸς τῶν
 θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς καὶ φοβερός, ὅστις
 18 οὐ θαυμάζει πρόσωπον οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον, 18 ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ
 καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρῳ, καὶ ἀγαπᾶ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ
 19 ἱμάτιον. 19 καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῆ Αἰγύπτῳ.
 20 20 κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολ-
 21 ληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῆ· 21 οὗτος καύχημά σου καὶ οὗτος
 θεὸς σου, ὅστις ἐποίησεν ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἐνδοξα ταῦτα ἃ ἴδωσαν
 22 οἱ ὀφθαλμοί σου· 22 ἐν ἑβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς
 Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεὸς σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ.
 τῷ πλήθει.

X. 1. υπερ πγο ὡσπερ ... κιβωτ. λιθινην 2. γραψω ... οσα ην ...
 αις συνετρ. 3. τας δυο πλακ. τας λιθ. ὡσπερ 6. ιακειμ μεισαδαι· και εκει
 7. ιεταβαθα ... χειμαρρου 9. εσται ... κατὰ ειπ. 10. καγω εστην ...
 τεσσερακ. his ... μου ... εθελησεν ... εξολεθρ. 11. εναντι ... πατρασιν
 υμων δουν. αυτην αυτοις 12. σου, πορευεσθαι 15. προειλατο 16. σκληρ-
 ρυν. ετι 17. ο μεγ. ο ισχυρος κ. ο φοβερὸς ... ουδε μη 18. και αγαπαν
 τον πλησιον δουναι 20. προσκυνησεις πγο φοβηθησῃ ... αυτω μονω 21.
 αυτος καυχ. σ. κ. αυτος ... εποιησεν σοι ... ιδον 22. εβδομηκ. πεντε

XI.

Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ² καὶ γνώσεσθε σήμερον ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἶδασιν οὐδὲ ἴδωσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ³ καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραῶ βασιλεῖ Αἰγύπτου καὶ πάσῃ τῇ γῆ αὐτοῦ, ⁴ καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν, καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ⁵ καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁶ καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαδὰν καὶ Ἀβειρῶν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραὴλ. ⁷ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον. ⁸ καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσετε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ⁹ ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύη ὑμεῖς ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, οὐχ ὡσπερ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπεπόμευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπεύρωσι τὸν σπέρρον καὶ ποτίζωσι τοὺς ποσὶν αὐτῶν ὡς εἰ κῆπον λαχανείας. ¹¹ ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύη ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν γῆ ὄρεινή καὶ πεδινή, ἐκ τοῦ ὑέτου τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ. ¹² γῆ ἦν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτήν διὰ παντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ. ¹³ ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ¹⁴ καὶ δώσει τὸν ὑέτον τῇ γῆ σου καθ' ὥραν πρῶμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσείσεις τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἐλαιόν σου, ¹⁵ καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου. ¹⁶ καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῆ ἡ καρδία σου, καὶ παραβῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ θυμῶεις ὀργῇ κύριος ἐφ' ὑμῖν καὶ συσχῆ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑέτος καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολείσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς κύριος ἔδωκεν ὑμῖν. ¹⁸ καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν. ¹⁹ καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς, καθήμενου σου ἐν οἴκῳ καὶ πορευομένου

XI. 2. ουδε ειδον 3. εμμεσω ... βασιλεως 4. * * τη δυναμει ... αιγυπτιων, τα αρματα ... οπι και την δυν. αυτων ... κυρ. ο θεος εως 5. ερημω' ως εισηλθετε 6. εμμεσω 7. εωρων ... εποιησεν υμιν 8. εντελλ. υμιν σημερον ... κ. εισελθητε και κληρονομησητε ... διαβεννετε 10. εισπορευεσθε υμεις ... η γη αιγυπτου, οθεν εκπορευεσθε ... οπι αυτων ... λαχανιας 11. συ εισπορευη 12. αυτην· Δια παντος 11a dist. ... της συντελειας 13. εντολας αυτου οσας ... οπι σου οπιγ. 14. της γης ... προιμον 15. δωσεις ... σου και εν τοις κτ. 17. οργισθη ... ης εδωκεν ο θεος υμιν 19. λαλειν αυτα καθημενους εν οικ. κ. πορευομενους

20 σου ἐν ὁδῷ, καὶ καθεύδοντός σου καὶ διανισταμένου σου· ²⁰ καὶ γράψετε αὐτὰ
 21 ἐπὶ τὰς φιλίας τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ²¹ ἵνα μακροημερεύ-
 σθε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πα-
 22 τράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ²² καὶ
 ἔσται ἐάν ἀκοῆ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι
 σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς
 23 ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ, ²³ καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ εἴδη
 ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε εἴδη μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ μᾶλ-
 24 λον ἢ ὑμεῖς. ²⁴ πάντα τὸν τόπον οὗ ἐάν πατήσῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν
 ὑμῖν ἔσται· ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ με-
 25 γάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς ἑαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ
 ὄριά σου. ²⁵ οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· καὶ τὸν φόβον
 ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πά-
 26 σης τῆς γῆς ἐφ' ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς.
 27 ²⁶ ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν·
 27 τὴν εὐλογίαν, ἐάν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ὅσας ἐγὼ
 28 ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ²⁸ καὶ τὴν κατάραν, ἐάν μὴ ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς
 κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ
 29 τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ
 30 οἴδατε. ²⁹ καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν
 διαβαίνει ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν, καὶ δώσεις εὐλογίαν ἐπ' ὄρος Γαριζὶν
 30 καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος Γαιβάλ. ³⁰ οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου
 ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῆ Χαναὰν τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον
 31 τοῦ Γολγὼλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς; ³¹ ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορ-
 δάνην, εἰσελθόντες κληρονομησαὶ τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν
 32 ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. ³² καὶ φυλάξεσθε
 τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις ταύτας ὅσας ἐγὼ
 δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

XII.

Καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ αἱ κρίσεις ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν
 τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας
 2 τὰς ἡμέρας ἃς ὑμεῖς ζητεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς. ² ἀπωλεία ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τό-
 πους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτούς,
 ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέως·
 3 ³ καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν,
 καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε
 4 πυρί, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. ⁴ οὐ ποιήσετε οὕτω
 5 κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· ⁵ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός
 σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐπικλη-
 6 θῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ ἐλεύσεσθε ἐκεῖ· ⁶ καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα
 ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν,

19. εν οδ. κ. κοιταζομενους κ. διανισταμενους 20. φλειας τ. οικων 21. πολυημερευσητε 22. εντελλ. υμιν 23. ισχυροτερα μαλλον 24. ορια υμων 25. υμων· τον φοβον ... επι προσωπου ... ελαλ. κυριος πρ. 26. σημερον εναντιον υμων ευλογιας κ. καταρας 28. τας καταρας ... εισακουσητε ... υμων οσας εγω ... οισ ουκ οιδ. 29. γην ην διαβεννεις ... την ευλογιαν ... γαριρειν (sic) 31. ante κ. κατοικ. add και κληρονομησετε αυτην 32. προσταγμ. μου ... κρισεις αυτου ας XII. 1. προσταγμ. και τα κριματα α φυλαξεσθε του ποιησαι επι της γης ης ... πατερων ημων 2. παντα τα εδη εν οισ ... κατακληρονομειτε 3. απολειτε 4. ουτως 5. θεος υμων ... φυλων pro πολεων ... εκει επικληθηθαι ... εισελευσεσθε 6. οτι και τας ευχας υμων

καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν· ⁷ καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ⁷ καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν οὐ ἔάν ἐπιβάλητε τὴν χεῖρα, ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου. ⁸ οὐ ποιήσετε πάντα ὅσα ἡμεῖς ⁸ ποιούμεν ὡς σήμερον ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ· ⁹ οὐ γὰρ ἤκατε ⁹ ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν ἣν κύριος ὁ θεός ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹⁰ καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς ¹⁰ γῆς ἧς κύριος ὁ θεός ὑμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας. ¹¹ καὶ ¹¹ ἔσται ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν ὅσα ἂν εὗξησθε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· ¹² καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ¹² ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Δευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κληρὸς μετ' ὑμῶν. ¹³ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀνενέγκης τὰ ὀλοκαυ- ¹³ τώματά σου ἐν παντὶ τόπῳ οὐ ἔάν ἴδῃς, ¹⁴ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέ- ¹⁴ ξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσετε τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹⁵ ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν ¹⁵ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγεται αὐτό, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον· ¹⁶ πλὴν τὸ αἷμα ¹⁶ οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. ¹⁷ οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ¹⁷ ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας τὰς εὐ- ¹⁸ χὰς ὅσας ἂν εὗξησθε καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν σου· ¹⁸ ἀλλ' ἢ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ¹⁸ ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν· καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα οὐ ἔάν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου. ¹⁹ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Δευίτην πάντα τὸν ¹⁹ χρόνον ὅσον ἂν ζῆς ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁰ ἔάν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ²⁰ ὄριά σου καθάπερ ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς Φάγομαι κρέα, ἔάν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχὴ σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα. ²¹ ἔάν δὲ μακρὰν ἀπέχη σου ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ ²¹ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὧν ἂν δῶ ὁ θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου· ²² ὡς ἔσθεται ἡ δορ- ²² κὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡς- ²³ αὐτως ἔδεται. ²³ πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχὴ· ²³ οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν· ²⁴ οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε ²⁴

6. omi τας ομολογ. υμων 7. τας χειρας ... ηυλογησεν 8. α ημεις ... εναντιον αυτου 10. θεος υμων ... κατακληρονομησει 11. θεος υμων ... ante κ. παν εκλ. add και τα δοματα υμων ... om κυριω 12. εναντι ... υμων, οι παιδες 14. πολεων pro φυλων ... ανοισεις τα ολ. σου 15. φαγετε αυτο 17. πασας ευχας ... ευξησθε, τας ... * omi των χειρων sive τ. χ. σου ... ** των χειρων υμων 18. εναντι bis ... φαγη αυτα ... ου αν ... post παιδισκη σ. add και ο λευιτης ... πολεσιν σου 19. εγκαταλειπης ... λευιτην οσον αν χρονον ζη 20. ειπης pro ερεις ... επιθυμησει ... της καρδιας σου 21. μακροτερον απεχη ... omi εκει prius ... ως αν δω σοι ο θεος σου 22. ουτως 23. το γαρ αιμα

25 αὐτὸ ὡς ὕδωρ· 25 οὐ φαγῆ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ
 σέ, ἐὰν ποιήσης τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
 26 26 πλὴν τὰ ἅγια σου, ἐὰν γένηται σοι, καὶ τὰς εὐχὰς σου λαβὼν ἦξεις εἰς
 τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 27 ἐκεῖ, 27 καὶ ποιήσεις τὰ ὀλοκαυτώματά σου· τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
 ριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν
 28 βᾶσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῆ. 28 φυλάσσου
 καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι, ἵνα εὖ
 σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἐὰν ποιήσης τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ
 29 καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 29 ἐὰν δὲ ἐξολοθρευθῆς κύριος ὁ θεός σου
 τὰ ἔθνη, εἰς οὓς εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου
 30 σου, καὶ κατακληρονομήσης αὐτήν, καὶ κατοικήσης ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, 30 πρόσχε
 σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσης ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι· αὐτοὺς
 ἀπὸ προσώπου σου, λέγων Ἰὼς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν,
 31 ποιήσω καὶ γὰρ. 31 οὐ ποιήσεις οὕτω τῷ θεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύγματα κυρίου,
 ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυ-
 32 γατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν. 32 πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ
 ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτό, οὐδὲ
 ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

XIII.

Ἐὰν δὲ ἀναστῆ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος τὸ ἐνύπνιον καὶ δῶ
 2 σοὶ σημεῖον ἢ τέρας, 2 καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ
 3 λέγων Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ οἴδατε, 3 οὐκ ἀκού-
 σεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο·
 ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεός σου ὑμᾶς εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ
 4 ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. 4 ὀπίσω κυρίου τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθε, καὶ τοῦτον φοβηθήσεσθε καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκού-
 5 σεσθε καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε. 5 καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον
 ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος ἀποθάνει· ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαι σε ἀπὸ κυρίου
 τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ
 τῆς δουλείας, ἐξῶσαι σε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου
 6 πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφανιεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 6 ἐὰν δὲ πα-
 ρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρὸς σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου
 ἢ ἡ θυγάτηρ, ἢ ἡ γυνὴ σου ἢ ἐν-κόλπῳ σου, ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου,
 7 λάθρα λέγων Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ἤδεις σὺ καὶ
 7 οἱ πατέρες σου, 7 ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγ-
 γιζόντων σοὶ ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς,
 8 8 οὐ συνθελήσεις αὐτῷ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλ-
 μός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ' αὐτῷ οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσης αὐτόν.
 9 9 ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτὸν ἐν

25. μετα σε εις τον αιωνα ... εναντι 26. σου α αν σοι γενηται ...
 αυτω επικληθῆναι 28. καλον κ. το αρεστ. εναντι 29. εξολοθρευση ... εις
 ους συ ... κατακληρονομησεις αυτους ... κατοικησεις 30. εξολοθρευθῆναι
 ... απτε λεγων add ου μη εκζητησης τους θεους αυτων ... και εγω 31. ου-
 τως κυριω τω θ. σ. τα βδελυγμ. γαρ α κυριος εμισησεν ... εποιησαν τοις
 32. σοι προ υμιν XIII. 1. ενυπνιον sive το ... δωσει 2. οις ουκ 3. θεος
 υμων υμας του ειδ. ει αγ. κυριον τον 4. πορευεσθε, κ. αυτον φοβ. και τας
 εντολας αυτου φυλαξεσθε κ. της φ. α. ακ. και αυτω δουλευσετε κ. αυτω πρ.
 5. εκ της οδου ... αφανιειτε τον πονηρον 6. θυγατηρ σου ... η ο φιλος ο
 ισος ... πορευθωμεν κ. λατρευσ. ... οις ουκ 8. ουδε μη σκεπ. 9. και η χειρ
 σου εσται επ αυτω

πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ· ¹⁰ καὶ 10
 λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαι σε
 ἀπὸ κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δου-
 λείας. ¹¹ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσει ποιῆσαι 11
 ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. ¹² ἐὰν δὲ ἀκούσης ἐν μιᾷ τῶν 12
 πόλεων σου ἧν κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ λεγόντων
¹³ Ἐξήλθον ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοι- 13
 κοῦντας τὴν γῆν αὐτῶν λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις
 οὓς οὐκ ᾔδειτε, ¹⁴ καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐρευνησεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ 14
 ἀληθείης σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, ¹⁵ ἀναιρῶν 15
 ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀνα-
 θέματα ἀναθεματιεῖτε αὐτήν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ· ¹⁶ καὶ πάντα τὰ σκύλα 16
 αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ καὶ
 πάντα τὰ σκύλα αὐτῆς πανδημεὶ ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· καὶ ἔσται
 ἀολκῆτος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι. ¹⁷ καὶ οὐ προσκολληθή- 17
 σεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρὶ σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ
 θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ δώσῃ σοι ἔλεος, καὶ ἐλεήσῃ σε καὶ πληθύνῃ σε
 ὡς τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ¹⁸ ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ 18
 Θεοῦ σου, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον,
 ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

XIV.

Υἱοὶ ἐστε κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀνὰ μέσον
 τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῶ· ² ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ 2
 σὲ ἐξελέξατο κύριος ὁ Θεός σου γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάν-
 των τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ³ οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. ⁴ ταῦτα 3 4
 κτήνη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἄμνον ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ
 αἰγῶν, ⁵ ἔλαφον καὶ δορκάδα καὶ πύγαργον, ὄρυγα καὶ καμηλοπάρδαλιν· ⁶
⁶ πᾶν κτήνος διχηλοῦν ὄπλῃν καὶ ὄνυχιστῆρας ὄνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον ⁶
 μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. ⁷ καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ ⁷
 τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὀπλάς καὶ ὄνυχίζόν-
 των ὄνυχιστῆρας, τὸν κάμηλον καὶ δασύποδα καὶ χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγουσι
 μηρυκισμὸν καὶ ὄπλῃν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστί. ⁸ καὶ τὸν 8
 ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὄπλῃν τοῦτο καὶ ὄνυχίζει ὄνυχιστῆρας ὄπλης, καὶ τοῦτο μη-
 ρυκισμὸν οὐ μηρυκαῖται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ
 φάγεσθε, τῶν θησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε. ⁹ καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάν- ⁹
 των τῶν ἐν τῷ ὕδατι· πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες φά-
 γεσθε. ¹⁰ καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες οὐ φάγεσθε, ¹⁰
 ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστὶν. ¹¹ πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. ¹² καὶ ταῦτα οὐ φάγε- ^{11 12}
 σθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρῦπα καὶ τὸν ἀλιαίετον, ¹³ καὶ τὸν γῦπα ¹³

11. προσθήσουσιν ἐτι ποιῆσαι κατὰ τὸ πονηρὸν ῥῆμα 12. κατοικεῖν
 ἐκεῖ 13. ἐξήλθον ... ἐξ ἡμῶν ... πόλιν πρὸ γῆν ... οἱ οὐκ 14. ἐξετάσεις
 ... ἐξεραυνησεις 15. ἀναιρῶν ἀναιλεις ... τῇ πόλει ἐκείνη ... μαχαίρης
 16. πανδημι ἐναντι 17. οἱ καὶ ab initio ... δώσει ... κ. πληθύνει σε κ.
 ἐλεήσει σε καὶ πληθύνει καθὼς ἐλάλησεν σοι, ὡς τρ. ὡμ. κύριος τ. πατρ. σ.
 18. ** εἰ δὲ ... εἰσακουσῆτε ... πασας τας ἐντ. α. ἀς ... ἐναντι XIV.
 1. οὐ φοιβησῆτε, οὐκ ἐπιθήσεται. 2. γενέσθαι αὐτῷ λαῶν 4. ταῦτα τὰ ...
 χίμαρον 5. post δορκάδα add καὶ βουβαλὸν καὶ τραγελάφον ... κ. πυ-
 γαργὸν καὶ ὄρ. 6. διχηλευσὸν ... (ὄνυχίζων) 7. (χοιρογρυλλιον) ... ὅτι ἀναγεῖ
 μηρ. ταῦτα ... οἱ ταῦτα 8. οἱ ὄπλῃν ... ὄνυχίζει ὄνυχας ὄπλ. ... οὐκ
 ἀναμαρυκαῖται ... καὶ τῶν θησι. 9. ἐν τοῖς ὕδατι ... ἐστὶν αὐτοῖς ... ταῦτα
 φάγεσθε 10. οὐδε λεπίδες ... ἀκ. ταῦτα ἐστὶν ὑμῖν 12. ἀλιετον

14 ⁽¹⁵⁾ καὶ τὸν ἰκτινον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, ¹⁴ καὶ στρουθὸν καὶ γλαῦκα καὶ λάρων,
 15 16 ^(16· 17) ¹⁵ καὶ ἔρωδιον καὶ κύκνον καὶ ἴβιν, ¹⁶ καὶ καταράκτιν καὶ ἱέρακα καὶ
 17 ⁽¹⁸⁾ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ ἔποπα καὶ νυκτικόρακα, ¹⁷ καὶ πελεκᾶνα καὶ γαρα-
 18 ⁽¹⁹⁾ θριδὸν καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ πορφυρίωνα καὶ νυκτερίδα. ¹⁸ πάντα τὰ
 19 ⁽²⁰⁾ ἔρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτά ἐστὶν ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. ¹⁹ πᾶν
 20 ⁽²¹⁾ πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. ²⁰ πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ
 τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται, καὶ φάγεται ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ· ὅτι
 λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐ-
 21 ⁽²²⁾ τοῦ. ²¹ δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ
 22 ⁽²³⁾ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν, ²² καὶ φαγῆ αὐτὸ ἐν τῷ
 τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ·
 οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ
 πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον
 23 ⁽²⁴⁾ τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας. ²³ ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ
 σοῦ, καὶ μὴ δύνη ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέ-
 ξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσει σε
 24 ⁽²⁵⁾ κύριος ὁ θεός σου, ²⁴ καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον
 ἐν ταῖς χερσὶ σου καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός
 25 ⁽²⁶⁾ σου αὐτόν. ²⁵ καὶ δώσεις ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου,
 ἐπὶ βουσίν ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐπ' οἴνῳ ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν
 ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου· καὶ φαγῆ ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ εὐ-
 26 ⁽²⁷⁾ φρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, ²⁶ καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου,
 27 ⁽²⁸⁾ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ. ²⁷ μετὰ τρία ἔτη ἐξοί-
 σεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου· ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ θῆσεις
 28 ⁽²⁹⁾ αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου, ²⁸ καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῶ
 μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὄρφανός καὶ ἡ χήρα
 ἢ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε
 κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῆς.

XV.

2 Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. ² καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως·
 ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ
 3 ἀπαιτήσεις· ἐπικέκληται γὰρ ἄφεσις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ³ τὸν ἀλλότριον ἀπαι-
 τήσεις ὅσα ἐὰν ἦ σοι παρ' αὐτῶ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ
 4 χρέους σου· ⁴ ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος
 ὁ θεός σου ἐν τῇ γῆ ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσὶ σοὶ ἐν κλήρῳ κατακληρονο-
 5 μεῖν σε αὐτήν. ⁵ ἐὰν δὲ ἀκοῆ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν
 φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σῆ-
 6 μερον, ⁶ ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι, καὶ δανιεῖς
 ἔσθνησι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῆ, καὶ ἄρξεις ἐσθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρ-

13. ικτινα Inter v. 13. et 14. ** add και παντα χορακα και τα ομοια αυτω 14. post λαρων add και ιερακα και τα ομοια αυτω 15. αρωδιον ... ιβην 16. κ. καταρ. και υποπα και πορφυριωνα κ. νυκτικορ. 17. om και πορφυρ. 18. ακαθ. ταυτα εστ. υμ. 20. και παν ... ** ante ουχ add και ευφρανθηση 21. αποδεκ. παν το γεννημα ... γεννημα 22. αυτο εναντι κυριου του θεου σου εν τοπω ω αν ... αυτου· εκει (ita dist.) οισεις ... και τα πρωτοτ. 23. οτι ευλογηση 24. λημψη ... ο θεος αυτον 25. το αργυριον ... ου εαν ... προβατοις, επι οινω ... ου εαν επιθυμει ... εναντι ... om και ευφρανθ. 26. om αυτω 27. γεννηματων 28. ινα ευλογησει ... εργοις σου XV. 2. ουτως ... οτι επικεκλ. αφ. 4. κατακληρονομησαι αυτην 5. εισακουσης ... om και ποιειν ... ταυτας ας 6. δανιη, και συ αρξη πολλ. εσθν.

ξουσιν. ⁷ ἐάν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεής ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ⁷ σου ἐν τῇ γῇ ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ' οὐ μὴ συσφιγξεις τὴν χειρὰ σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδομένου· ⁸ ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χειρὰς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται. ⁹ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἐβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσεται ὁ ὄφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη. ¹⁰ διδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται· καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογῆσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις καὶ ἐν πᾶσιν οὐ ἂν ἐπιβάλλῃς τὴν χειρὰ σου. ¹¹ οὐ γὰρ μὴ ἐκλείπῃ ἐνδεής ἀπὸ τῆς γῆς σου· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγων Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χειρὰς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ τῷ ἐπιδομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. ¹² ἐάν δὲ πραθῇ σοὶ ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοὶ ἕξ ἔτη, καὶ τῷ ἐβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. ¹³ ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν· ¹⁴ ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· καθὰ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. ¹⁵ καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης οἶσθα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁶ ἐάν δὲ λέγῃ πρὸς σέ Οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστὶν αὐτῷ παρὰ σοί, ¹⁷ καὶ λήψῃ τὸ σπήτιον καὶ τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοὶ οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τὴν παιδίσκη σου ὡσαύτως ποιήσεις. ¹⁸ οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἕξ ἔτη, καὶ εὐλογῆσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐάν ποιῆς. ¹⁹ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐάν τεχθῇ ἐν ταῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐκ ἐργᾶ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρης τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων σου· ²⁰ ἐναντι κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἕξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ ὃ ἐάν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ²¹ ἐάν δὲ ἦ ἐν αὐτῷ μῶμος, γλωτὸν ἢ τυφλόν, μῶμον πονηρόν, οὐ θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· ²² ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτό, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον· ²³ πλὴν αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐχχεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

XVI.

Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. ² καὶ θύσεις τὸ πάσχα ἐκ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, πρόβατα καὶ βόας, ἐν τῷ τόπῳ ὃ ἐάν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³ οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ

7. σοι εν κληρω, ουκ αποστρεψεις ... ουδε μη 8. αυτω, δανιον δανειεις α. οσ. αν επιδεηται και καθ' οσον υστερεται 9. ετος αφεσεως ... βοησεται 10. δανιον δανειεις α. οσ. αν επιδεηται σου· και ου λυπηση ... εργοις σου 11. εκλειπη ... οπι ποιειν ... δεομενω 12. η η εβραια 14. της ληγου ργο του οινου ... ηυλογησεν 15. ησθα ε. γ. αιγυπτω 16. ηγαπησεν 17. λημψη, ομισσο και ... το ους ... ** θυραν επι τον σταθμον ... εσται οικετης σου ... ποιησεις ωσαυτως 18. εφετιον 19. τοις βουσιν ... κειρης το πρωτοτοκον 20. κυριου του θεου σου ... ω αν 21. τυφλον, η και πας μωμος πονηρος, ου 22. φαγεται 23. το αιμα ... φαγη XVI. 2. ω αν

ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς
 4 Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. ¹ οὐκ ὀφθῆσεται σοι ζύμη ἐν
 πᾶσι τοῖς ὅροις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν
 5 ἐὰν θύσῃς τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τὸ πρωί. ² οὐ δυνήσῃ θύσαι
 6 τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεων σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ³ ἀλλ'
 ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξήλ-
 7 θες ἐξ Αἰγύπτου. ⁴ καὶ ἐψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῆ ἐν τῷ τόπῳ οὐ ἐὰν
 ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, καὶ ἀποστραφήσῃ τὸ πρωί καὶ ἐλεύσῃ εἰς
 8 τοὺς οἴκους σου. ⁵ ἐξ ἡμέρας φαγῆ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐξόδιον
 ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιη-
 9 θῆσεται ψυχῇ. ⁶ ἑπτὰ ἐβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ, ἀρχαμένου σου δρέ-
 10 πανον ἐπ' ἀμνητὸν ἄρξη ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἐβδομάδας. ⁷ καὶ ποιήσεις ἑορτὴν
 ἐβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου καθὼς ἡ χεὶρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῶ κύριος
 11 ὁ θεός σου. ⁸ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός
 σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης καὶ
 ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ οὖσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν
 12 ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ⁹ καὶ
 μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς
 13 ἐντολάς ταύτας. ¹⁰ ἑορτὴν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συν-
 14 αγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἄλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. ¹¹ καὶ εὐφρανθήσῃ
 ἐν τῇ ἑορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ
 παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ
 15 οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. ¹² ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ
 τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ. ἐὰν δὲ εὐλογῆσῃ σε κύριος ὁ
 θεός σου ἐν πᾶσι γεννήμασί σου καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ
 16 εὐφραίνόμενος. ¹³ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθῆσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐναν-
 τίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξῃται αὐτόν κύριος, ἐν τῇ
 ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἐβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς
 17 σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθῆσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός, ¹⁴ ἕκαστος κατὰ
 δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ
 18 σοι. ¹⁵ κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου
 αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρινούσι τὸν λαὸν κρίσιν
 19 δικαίαν. ¹⁶ οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσκονται πρὸς ὄψον, οὐδὲ λήψον-
 ται δῶρον. τὰ γὰρ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ ἐξαίρει λόγους
 20 δικαίων. ¹⁷ δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε
 21 τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ¹⁸ οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλλος, πᾶν
 22 ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ¹⁹ οὐ στήσεις
 σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

XVII.

Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον ἐν ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ
 2 μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶν. ² ἐὰν δὲ

3. ** νυκτος, μνησθητε 4. ὧν ἂν θυσητε 6. θυσαι ... πρὸς δυσμαῖς
 ... ἐκ γῆς αἰγυπτου 7. τοπω ὧν ἂν ... ἀπελευση 9. ἐβδομ. ολοκληρους
 10. καθοτι ισχυει η χεὶρ σου ... δω σοι καθοτι ηυλογησεν σε κυριος ο θεος
 σου 11. ἐναντι ... λευιτης ο ἐν ταῖς πολεσιν σου ... οπι ουσα ... ὧν ἂν
 12. οἰκετης ησθα ... φυλαξεις 13. τῶν σκηνων ποιεις 14. εὐφρανθ. ἐναντι
 κυριου του θεου σου, συ και 15. post θεος σου * add ἐπικληθηται το ονομα
 αυτου ἐκεῖ εἰ ** αυτον ἐπικ. τ. ον. α. ἐκεῖ ... πασι τοῖς γεννημασιν 16. ὧν
 ἂν ... οπι αυτον 18. καταστησεις σ. ἐν πασαις ταῖς 19. οὐκ ἐπιγνωσκονται
 ... λημψονται δωρα ... εκτυφλοι 20. φυλαξη προ διωξη 21. κυριου του
 θεου σου XVII. 1. Ου προκοισεις

εὐρεθῆ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ
 γυνή ὅς ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν δια-
 στήκην αὐτοῦ, ³ καὶ ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσωσιν αὐ-
 τοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ ἃ οὐ
 προσέταξέ σοι, ⁴ καὶ ἀναγγελῆ σοι καὶ ἐκζητήσης σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς ⁴
 γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν Ἰσραὴλ, ⁵ καὶ ἐξάξεις τὸν ⁵
 ἄνθρωπον ἐκεῖνον ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις,
 καὶ τελευτήσουσιν. ⁶ ἐπὶ δυοῖ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθάνεται ὁ ⁶
 ἀποθνήσκων, οὐκ ἀποθάνεται ἐφ' ἐνὶ μάρτυρι. ⁷ καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ⁷
 ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχά-
 των ⁸ καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ⁸ ἐάν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ⁸
 ῥῆμα ἐν κρίσει ἀνά μέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀνά μέσον κρίσις κρίσεως, καὶ
 ἀνά μέσον ἀφή ἀφῆς, καὶ ἀνά μέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως
 ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται
 κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, ⁹ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας καὶ πρὸς ⁹
 τὸν κριτὴν ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγ-
 γελουσί σοι τὴν κρίσιν. ¹⁰ καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί ¹⁰
 σοι ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐάν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι
 πάντα ὅσα ἂν νομοθετήσῃ σοι. ¹¹ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν ¹¹
 εἴπωσί σοι ποιήσεις, οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐάν ἀναγγείλωσί σοι
 δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. ¹² καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅς ἐάν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ ὥστε ¹²
 μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὄνοματι κυρίου
 τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς ἂν ἦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθα-
 νεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ πᾶς ¹³
 ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἔτι. ¹⁴ ἐάν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ¹⁴
 γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ κληρονομήσῃς αὐτὴν καὶ κατοική-
 σῃς ἐπ' αὐτήν, καὶ εἴπῃς Καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ
 ἔδνη τὰ κύκλω μου, ¹⁵ καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα ὃν ἂν ἐκλέ-
 ξῆται κύριος ὁ θεός αὐτόν· ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν
 ἄρχοντα, οὐ θυνήσῃ καταστήσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ
 ἀδελφός σου ἐστὶ. ¹⁶ διότι οὐ πληθυνεῖ ἐαυτῷ ἔππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν ¹⁶
 λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληθύνῃ αὐτῷ ἔππον· ὁ δὲ κύριος εἶπεν Οὐ
 προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. ¹⁷ καὶ οὐ πληθυνεῖ ἐαυτῷ γυναι-
 κάς, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ
 ἐαυτῷ σφόδρα. ¹⁸ καὶ ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψῃ αὐτῷ ¹⁸
 τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν, ¹⁹ καὶ ἔσται ¹⁹
 μετ' αὐτοῦ καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ,
 ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς
 ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν. ²⁰ ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ²⁰

2. ἐν σοι ἐν μια ... οστις ποιήσει ... ἐναντι 3. ἀπελθόντες ... προσ-
 κυνήσουσιν ... παντι τῷ κοσμῷ τῷ ἐκ τοῦ οὐρ. α οὐ προσεταξα (sine σοι)
 4. ἀνηγγελῆ ... ἐκζητήσεις ... * omi τούτο ... ἐν τῷ ἰσραηλ 5. γυναικ.
 ἐκείνην οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τούτο ἐπὶ τὴν πυλὴν καὶ
 τελευτήσουσιν καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις (6. ο ἀποθνήσκων· οὐκ
 ita dist.) 7. παντος τοῦ λαοῦ ἐπ ἐσχάτω ... ἐξαρεῖτε 8. πόλεσιν σου ...
 ο θεος σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ 10. ῥημα προ πρᾶγμα ... οὐ
 αν ... ο θεος σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ... κατὰ πάντα 11. ἦν
 εαν ... ἀναγγείλων 12. τοῦ μὴ προ ὥστε μὴ ... ος αν γενηται ... ἐν ἰσραηλ
 14. διιδ. σοι ἐν κληρω κ. κληρ. αὐτῆς κ. κατοικήσεις ἐπ αὐτῆς ... ἀρχοντας
 15. καθιστήσεις ... θεος σου 16. πλην προ διότι ... εαυτω προ αὐτω ...
 εἶπεν ὑμῖν 18. καὶ ἐστὶ οταν κ. ἐπὶ τοῦ διφρου τῆς ἀρχ. αὐτοῦ ... γραψ.
 εαυτω 19. θεον αὐτοῦ, φυλασσεσθαι ... in fine add αὐτα

ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῆ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρονίση ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

XVIII.

Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλη φυλῆ Λευὶ μερίς οὐδὲ κλῆρος *1 Co. 9. 13.
 2 μετὰ Ἰσραὴλ· καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. 3 κλῆρος
 δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ,
 3 καθότι εἶπεν αὐτῷ. 4 καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ
 τῶν θυόντων τὰ θύματα, εἴαν τε μόσχον εἴαν τε πρόβατον· καὶ δώσεις τὸν
 4 βραχίονα τῷ ἱερεῖ καὶ τὰ σιαγόνα καὶ τὸ ἐνυστρον, 5 καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ
 σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κου-
 5 ρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ· 6 ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο κύριος ἐκ πασῶν
 τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἐναντι κυρίου τοῦ Θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν
 6 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. 7 εἴαν
 δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 οὐ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκ-
 7 λέξηται, 8 λειτουργήσῃ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ὡς περ πάντες οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου·
 8 9 μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν. 9 εἴαν
 δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν
 10 κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων. 11 οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικα-
 θάρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντευόμενος μαν-
 11 τείαν, κληδονιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός, 12 ἐπαείδων ἐπαιδιθῆν, ἐγ-
 12 γαστρίμυθος καὶ τερατοσκοπός, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς· 13 ἔστι γὰρ βδελύγμα
 κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἔνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων
 13 κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. 14 τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου
 14 τοῦ Θεοῦ σου· 15 τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα οὐς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι
 κληδόνων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται, καὶ σοὶ οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ Θεός
 15 σου. 16 προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ὡς ἐμὲ ἀναστήσει ὁ κύριος ὁ Θεός
 16 σου, αὐτοῦ ἀκούσεσθε. 17 κατὰ πάντα ὅσα ἠγήσω παρὰ κυρίου τοῦ Θεοῦ σου
 ἐν Χωρὴθ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας λέγοντες Οὐ προσήσομεν ἀκούσαι τὴν
 φωνὴν κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἐτι, οὐδὲ
 17 μὴ ἀποθάνωμεν· 18 καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ· Ὅρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν
 18 πρὸς σέ· 19 προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὡς περ σέ, Αci. 3, 22.
 καὶ δώσω τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθότι ἂν 7. 37.
 19 ἐντελλώμαι αὐτῷ· 20 καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς εἴαν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ Αci. 3, 23
 20 προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. 21 πλὴν ὁ προ-
 φήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ λαλήσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα ὃ οὐ προσέταξα
 λαλήσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐν ὀνόματι Θεῶν ἐτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης
 21 ἐκεῖνος. 22 εἴαν δὲ εἶπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ

20. μακροχρονιος η ... υιοι αυτ. μετ αυτου XVIII. 4. καρπωμα κυριω 2. αυτω εν τοις αδ. αυτου 3. θυοντων τας θυσιας ... δωσει τω ιερει τ. βραχ. 5. κυριος ο θεος σου ... θεου σου ... ονοματι κυριου ... πασας τας ημερας προ εν τοις υι. ισρ. 6. πολεων υμων ... εκλεξ. κυριος 7. και λειτουργησει ... εναντι ... οπι του θ. σου 9. οπι σου 10. ευρησε-ται ... η την θυγατερα ... και κληδονιζ. 11. επαοιδων ... και επερωτων 12. κυριος ο θεος σου εξολοθρευσει 13. εναντι 14. κληδονισμων ... σοι δε ουχ 16. θεου ημων ... το μεγα τουτο 17. οπι προς σε 18. εκ με-σου των ... το ρημα μου 19. ανθρ. εκεινος ... των λογων αυτου οσα εαν λαλ. επι τω ον. μου ο προφητης, εγω 20. ος εαν ... ρημα επι τω ον. μου ... προσεταξα αυτω λαλ. κ. ος εαν λ. επ ον.

ἐλάλησε κύριος; ²² ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι κυρίου, ²³ καὶ μὴ γένηται καὶ μὴ συμβῆ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος· ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος, οὐκ ἀφέξεσθε αὐτοῦ.

XIX.

Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ἃ ὁ θεός δίδωσί σοι τὴν γῆν, καὶ κατακληρονομήσητε αὐτούς, καὶ κατοικήσητε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, ² τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς ² σου ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· ³ στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμεριεῖς εἰς τὰ ὄρια τῆς γῆς σου ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονευτῇ. ⁴ τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ ὅς ἂν ⁴ φύγῃ ἐκεῖ καὶ ζήσεται· ὅς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθῆς καὶ τρίτης· ⁵ καὶ ὅς ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ ⁵ πλησίον εἰς τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἢ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχη τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται· ⁶ ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ⁶ ὅτι παρατεδέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ἢ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν· καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς χθῆς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης. ⁷ διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐν- ⁷ τέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγων· Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ. ⁸ ἐὰν δὲ ἐμ- ⁸ πλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὄριά σου ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῶ σοι κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου, ⁹ ἐὰν ⁹ ἀκούσης ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, προσεθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας· ¹⁰ καὶ ¹⁰ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀνάτιον ἐν τῇ γῇ ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος. ¹¹ ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἄνθρω- ¹¹ πος μισῶν τὸν πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτόν καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτόν καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων· ¹² καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ λήψονται αὐτόν ἐκεῖ- ¹² θεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτόν εἰς χεῖρας τῶν ἀγχιστευόντων τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται· ¹³ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα ¹³ τὸ ἀνάτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὐ σοὶ ἔσται. ¹⁴ οὐ μετακινήσεις ὄρια τοῦ πλη- ¹⁴ σίον ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ, ἣ κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ¹⁵ οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἰς μαρ- ¹⁵ τυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα καὶ κατὰ ¹⁶ πᾶσαν ἁμαρτίαν ἣν ἐὰν ἁμάρτη· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ ἐπὶ ¹⁷ στόματος τριῶν μαρτύρων στήσεται πᾶν ῥῆμα. ¹⁶ ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδι- ¹⁶ κος κατὰ ἀνθρώπου καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, ¹⁷ καὶ στήσονται οἱ δύο ἄν- ¹⁷ θρωποι οἷς ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἐναντι κυρίου καὶ ἐναντι τῶν ἱερέων καὶ ἐναντι τῶν κριτῶν ὃι ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ¹⁸ καὶ ἐξετάσωσιν οἱ ¹⁸ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ

22. ο προφητης επι τω ... γενηται το ρημα ... * οπι εκεινος ... απ αυτου XIX. 1. θεος σου ... τ. γην αυτων ... κατακληρονομησεις ... κατοικησης 2. εμμεσω 3. καταφυγη εκει π. τω φον. 4. ακουσιως ργο ουκ ειδως ... εχθες κ. προ της τριτ. 5. ος αν ... πλησιον αυτου ... * εκκρουση 6. καρδια αυτου ... αυτου την ψυχην και αποθानη ... εχθες και προ 9. εαν εισακουση ... και προσεθησεις ... πρ. τας τρεις πολεις ταυτ. 10. γη σου την κυρ. ο θεος διδ. 11. οπι εν σοι ... πλησιον αυτου 12. λημψονται ... τω αγχιστευοντι 14. πλησιον σου ... οι προτεροι σου ... κληρονομια σου την ... ** in fine add κληρονομησαι αυτην 15. σταθησεται

19 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ
 20 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· ²⁰ καὶ οἱ ἐπί-
 λοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ
 21 ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. ²¹ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτῷ·
 ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ
 χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός.

XX.

Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ
 ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ θεός
 2 σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ² καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσης
 3 τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ ³ καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐ-
 τοὺς Ἄκουε, Ἰσραὴλ· ὑμεῖς πορευέσθε σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς
 ἐχθρούς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε
 4 μηδὲ ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ⁴ ὅτι κύριος ὁ θεός ὑμῶν ὁ προπορευό-
 μενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμησαὶ ὑμῖν τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, διασῶσαι ὑμᾶς.
 5 ⁵ καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ
 οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀπο-
 στραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος
 6 ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν. ⁶ καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ
 οὐκ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
 μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ.
 7 ⁷ καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήσεται γυναῖκα καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πο-
 ρευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ
 8 καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. ⁸ καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λα-
 λῆσαι πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἐροῦσι Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ
 καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ
 9 τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὡς περ ἡ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται
 οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρα-
 10 τιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ. ¹⁰ ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμησαὶ
 11 αὐτούς, καὶ ἐκκαλέσαι αὐτούς μετ' εἰρήνης· ¹¹ ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί
 σοι καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαός, οἱ εὐρεθέντες ἐν αὐτῇ ἔσονται σοι
 12 φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί σου· ¹² ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι καὶ ποιῶσι πρὸς
 13 σὲ πόλεμον, περικαθιεῖς αὐτήν, ¹³ ἕως ἂν παραδῶ σοι αὐτήν κύριος ὁ θεός
 σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαί-
 14 ρας, ¹⁴ πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πάντα
 ὅσα ἂν ὑπάρχη ἐν τῇ πόλει καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ,
 καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομήν τῶν ἐχθρῶν σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δι-
 15 δωσί σοι. ¹⁵ οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὐσας σου σφόδρα·
 16 οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων, ¹⁶ ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι
 17 κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἐμπνέον, ¹⁷ ἀλλ' ἢ ἀναθεματι-
 ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χετταῖον καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Ψερε-

19. επονηρ. τω πλησίον ποιησαι, και εξαρειτε τον 20. ποιειν 21. in fino
 add καθοτι αν δω μωμον τω πλησιον· ουτως δοθησεται αυτω XX. 3. προς-
 πορευεσθε ... εις πολεμον ... εκκλινητε 4. και διασωσαι 5. επιστραφητω
 6. ηυφρανθη ... επιστραφητω 7. επιστραφητω ... λημψεται 8. τις αν-
 θρωπος ... post καρδιαν add αυτου και 10. εκπολεμ. αυτην, και εκκαλεση
 11. * * και εσται εαν μεν ειρηνικα ... εν τη πολει εσονται ... οπι σοι ...
 υπηκοοι σοι 12. ποιησωσιν 13. και παραδωσει αυτην 15. ουτως ... ου-
 σασ απο σου ... αι ουχι απο των 16. ιδου δε απο των πολεων τούτων ων
 κυριος ... ου ζωγρησεται απ αυτων παν ενπνεον 17. αλλα αναθεματι ...
 τον αμορρ. κ. τον χαν.

ζαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετελεσμένον σοι κύριος ὁ θεός σου· ¹⁸ ἵνα μὴ διδάξῃς ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐ- 18 τῶν ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἀμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ¹⁹ ἔάν τις περικαθίστης περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμη- 19 σαι αὐτήν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἢ ἀπ' αὐτοῦ φαγῆ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἀγρῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; ²⁰ ἀλλὰ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ὀλοθρεύσεις 20 καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἣτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοσῆ.

XXI.

Ἐάν τις εὐρεθῆ τραυματίας ἐν τῇ γῇ ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, πεπτωκώς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἶδασι τὸν πατάξαντα, ² ἐξε- 2 λεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταὶ σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου. ³ καὶ ἔσται ἡ πόλις ἣ ἐγγίζουσα τῷ τραυ- 3 ματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἣτις οὐκ εἰργασται καὶ ἣτις οὐχ εἴλκυσε ζυγόν, ⁴ καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία 4 τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἣτις οὐκ εἰργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. ⁵ καὶ προσελεύ- 5 σονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπέλεξε κύριος ὁ θεός παρεστηκέναι αὐτῷ καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία καὶ πᾶσα ἀφή. ⁶ καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης 6 οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νύψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμά- 7 λεως τῆς νευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι, ⁷ καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν Αἰ χεῖ- 7 ρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ ἐώρακασιν· ἢ ἔλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ οὐς ἐλυτρώσω, κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα 8 ἀνάτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. ⁹ σὺ δὲ 9 ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀνάτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐάν ποιήσης τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹⁰ ἔάν τις ἐξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς 10 ἐχθρούς σου, καὶ παραδῶ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προ- 11 νομεύσης τὴν προνομὴν αὐτῶν, ¹¹ καὶ ἴδης ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ 11 εἶδει, καὶ ἐνδυμηθῆς αὐτῆς καὶ λάβης αὐτήν σεαυτῷ γυναῖκα, ¹² καὶ εἰσαῆς 12 αὐτήν ἐνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ περιου- 13 χεῖς αὐτήν ¹³ καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθιεῖ- 13 ται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μῆδος ἡμέ- 14 ρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτήν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται 14 σου γυνή. ¹⁴ καὶ ἔσται ἐάν τις θέλῃς αὐτήν, ἐξαποστελεῖς αὐτήν ἐλευθέραν, ¹⁴ 14 καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀβιθήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. ¹⁵ ἐάν τις γένωνται ἀνδρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἡγαπημένη καὶ 15 μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἡγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ 16 γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, ¹⁶ καὶ ἔσται ἢ ἂν ἡμέρα κατακλη- 16 16 ρονομῆ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἡγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον·

18. υμας ποιεειν 19. οπι μιαν ... πλειονας ... καταλημψιν ... εξολε-
θρευσεις ... αλλα απ αυτου ... δρυμω προ αγρω 20. το ξυλον ... εξολε-
θρευσεις XXI. 1. ην κυριος 2. εκμετρησ. τας πολ. 3. λημψεται ...
ουκ ειλκυσεν 4. την δαμαλιν 5. εξελεξατο ... θεος σου .. ονοματι προ
στοματι 7. ουκ εωρακασιν 8. κυριε, εκ γης αιγυπτου 9. οπι κυριου ...
οπι σου 10. εξελθης ... παραδω αυτους κυριος ... προνομευσεις 12. εις-
αξεις 13. αιχμαλ. αυτης απ αυτης ... πατερα αυτης ... εσται σοι 16. κα-
τακληροδοτη ... πρωτοτοκευσαι τον υιον

17 ¹⁷ ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὔρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ
 18 τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. ¹⁸ ἔὰν δέ τιτι ἢ υἱὸς ἀπειθήτης καὶ ἐρεδιστής, οὐχ ὑπακούων φωνῆν πατρὸς καὶ φωνῆν μητρὸς, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν καὶ
 19 μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν, ¹⁹ καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερούσιαν τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν
 20 πύλην τοῦ τόπου, ²⁰ καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτῶν Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰ-
 21 νοφλυγεῖ. ²¹ καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι
 22 ἀκούσαντες φοβηθήσονται. ²² ἔὰν δὲ γένηται ἐν τιτι ἁμαρτίχ κρῖμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσῃτε αὐτὸν ἐπὶ ξύλου· ²³ οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κε-Ga.3, 13
 23 κατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· καὶ οὐ μὴ μιανεῖτε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

XXII.

Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπερίδῃς αὐτά· ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτά τῷ ἀδελφῷ σου καὶ
 2 ἀποδώσεις αὐτῷ. ² ἔὰν δὲ μὴ ἐγγίξῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σὲ μηδὲ ἐπίστη αὐτόν, συνάξεις αὐτὸν ἐνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν
 3 ζητήσῃ αὐτά ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ³ οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα ἔὰν ἀπολήται παρ' αὐτοῦ καὶ εὐρύς, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν.
 4 οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτούς, ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.
 5 οὐκ ἔσται σκευὴ ἀνδρὸς ἐπὶ γυναίκεϊ, οὐδὲ μὴ ἐνδύσῃται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν· ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἔστι πᾶς ποιῶν ταῦτα. ⁶ ἔὰν δὲ συναντήσῃς νοσοῖᾶ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νοσοῖς ἢ ὠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλη ἐπὶ τῶν νοσῶν ἢ
 7 ἐπὶ τῶν ὠῶν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων· ⁷ ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδιὰ λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ πολυήμερος
 8 γένη. ⁸ ἔὰν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινὴν, καὶ ποιήσῃς στεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσῃς φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου ἔὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιάσῃ τὸ γέννημα καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἔὰν σπείρῃς μετὰ τοῦ γεννήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου. ¹⁰ οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹¹ οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἔρια καὶ λίνον ἐν τῷ αὐτῷ· ¹² στρεπτά ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἔὰν περιβάλλῃ ἐν αὐτοῖς. ¹³ ἔὰν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτὴν ¹⁴ καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν καὶ λέγῃ Ἰὴν γυναῖκα ταύτην ¹⁵ εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὔρηκα αὐτῆς τὰ παρθένια, ¹⁵ καὶ λαβῶν

18. πατρος αυτου ... μητρος αυτου ... ** εισακουση 19. οτι και απτε εξαξουσιν ... πυλην της πολεως αυτου 20. πολεως αυτου ... ουκ ακουει 22. κρεμαση 23. ουκ επικοιμηθησεται ... θαψετε αυτον ... μιανηται XXII. 1. * οτι και αποδωσ. αυτω ... ** κ. αποδ. αυτω αυτα 2. προς σε ο αδ. σου ... ** επιστη αυτο ... αυτα ενδον ... αποδωσεις αυτα αυτω 3. ουτως leg ... ευρης αυτα ... ** in fine add αυτα 4. ** ουκ υπεροψη ... πεπτωκοτα ... υπεριδης αυτα ... ** ανιστησεις αυτα μετα σου 5. οτι οτι 6. δενδρει ... λημψη 7. λημψη ... εση rto γενη 8. εαν δε ... οπι και απτε ποιησεις ... απ αυτης 9. γεννημα ... γεννηματος 11. ερια ... λινον επι το αυτο 13. α αν 14. 15. παρθενεια

ὁ πατήρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν
 γερούσιαν ἐπὶ τὴν πύλην, ¹⁶ καὶ ἐρεῖ ὁ πατήρ τῆς παιδὸς τῇ γερούσιᾳ Τὴν 16
 θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐ-
 τὴν ¹⁷ νῦν οὗτος ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, λέγων Οὐχ εὔρηκα 17
 τῇ θυγατρὶ σου παρθένια, καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρὸς μου, καὶ
 ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερούσιᾳς τῆς πόλεως· ¹⁸ καὶ λήψεται 18
 ἡ γερούσιᾳ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν,
¹⁹ καὶ ζημιώσουσιν αὐτόν ἕκατὸν σίκλους καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, 19
 ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν· καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή,
 οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον. ²⁰ ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας 20
 γένηται ὁ λόγος οὗτος καὶ μὴ εὔρεσῃ παρθένια τῇ νεάνιδι, ²¹ καὶ ἐξάξουσι 21
 τὴν νεάνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν
 αὐτὴν ἐν λίθοις καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ
 ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
 αὐτῶν. ²² ἐὰν δὲ εὔρεσῃ ἀνθρώπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνωκισμένης 22
 ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἀνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς
 καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ. ²³ ἐὰν δὲ γένηται παῖς 23
 παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὐρὼν αὐτὴν ἀνθρώπος ἐν πόλει κοιμηθῇ
 μετ' αὐτῆς, ²⁴ ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λι- 24
 θοβοληθήσονται ἐν λίθοις καὶ ἀποθаноῦνται· τὴν νεάνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν
 τῇ πόλει, καὶ τὸν ἀνθρώπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον· καὶ
 ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁵ ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὔρη ἀνθρώπος τὴν 25
 παῖδα τὴν μεμνηστευμένην καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε
 τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον, ²⁶ καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἔστιν ἀμαρτήμα θά- 26
 νάτου· ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἀνθρώπος ἐπὶ τὸν πλησίον καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ
 ψυχὴν, οὕτω τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ²⁷ ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὔρεν αὐτὴν, ἐβόησεν ἡ 27
 νεάνις ἢ μεμνηστευμένη καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ. ²⁸ ἐὰν δὲ τις εὔρη 28
 τὴν παῖδα τὴν παρθένον ἣτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ'
 αὐτῆς, καὶ εὔρεσῃ, ²⁹ δώσει ὁ ἀνθρώπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ 29
 τῆς νεάνιδος πενήτηκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνδ' ὧν
 ἐταπείνωσεν αὐτὴν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.
³⁰ οὐ λήψεται ἀνθρώπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει 30
 συγγάλλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

XXIII.

Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας οὐδὲ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.
² οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνῆς εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ³ οὐκ εἰσελεύσεται Ἄμμα- 2 3
 νίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰ-
 ελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, ⁴ παρὰ τὸ μὴ συναν- 4
 τῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένων ὑμῶν
 ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Με-
 σοποταμίας καταρᾶσθαι σε· ⁵ καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι 5

17. αυτος νυν επιτιθ. ... παρθενηια his (v. 20. παρθενια) ... εναντι
 ... * in fine add εκεινης 18. λημψεται ... παιδευσωσιν 19. δυνησει
 21. θυρας οικου πατρος αυτης ... οι ανδρες της πολεως αυτης εν λιθοις
 22. αμα αμφοτερους, τον τε 23. εμνηστευμενη (v. 25. 27. μεμνηστ.) ...
 * οπι εν πολει (?) ... * κοιμηθη ταυτης 24. του πλησιον αυτου 25. τον
 ανθρωπον τον κοιμωμενον 26. τη δε νεανιδι ου ποιησεται ουδεν' ουκ εστιν
 τη νεανιδι αμαρτ. θαν. οτι ως ει τις ... πλησιον αυτου ... ουτως 27. και ο
 βοηθων ουκ εστιν αυτη 28. βιασαμενος αυτην 29. ανδ' ου 30. λημψεται
 ... ανακαλυψει XXIII. 1. και προ ουδε ... * εις οικον κυρ. 2. om
 versum 4. καταρχασθαι

τοῦ Βαλαάμ, καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ Θεός σου τὰς κατάρας εἰς εὐλογίαν, 6 ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ Θεός σου. 6 οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ 7 συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. 7 οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν 8 τῇ γῇ αὐτοῦ· 8 υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾶ τρίτῃ εἰσελεύσονται εἰς ἐκ- 9 κλησίαν κυρίου. 9 ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβολεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυ- 10 λάξῃ ἀπὸ παντὸς ῥήματος πονηροῦ. 10 ἐὰν ᾗ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρός ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ 11 οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν· 11 καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἐσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. 12 13 12 καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω· 13 καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, καὶ ἔσται ὅταν διακαθίζῃς ἔξω, 14 καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου· 14 ὅτι κύριος ὁ Θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελέσθαι σε καὶ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθῆσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ. 15 15 οὐ παραδώσεις παιῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειται σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· 16 μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει σὺ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ, 17 οὐ θλίψεις αὐτόν. 17 οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, 18 καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. 18 οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης οὐδὲ ἀλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐ- 19 χήν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμφότερα. 19 οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου καὶ τόκον βρωμάτων καὶ τόκον παντὸς πρά- 20 γματος οὐ ἐὰν ἐκδανείσῃς· 20 τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογῆσῃ σε κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ 21 τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν. 21 ἐὰν δὲ εὖξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσῃ κύ- 22 ριος ὁ Θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία· 22 ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὖξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἁμαρτία. 23 τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ἠῆξω κυρίῳ τῷ Θεῷ δόμα ὃ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

XXIV.

(23, 25.) Ἐὰν δὲ εἰσελθῇς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσὶ σου στάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπ' ἀμητὸν τοῦ πλη- 2 σίον σου. (23, 24.) 2 ἐὰν δὲ εἰσελθῇς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν ὅσον ψυχὴν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβάλῃς. 3 (24, 1.) 3 ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὖρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει Μι.5, 31. αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ 19, 7. 4 5 (2. 3) αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· 4 καὶ ἀπελθούσα γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, 5 καὶ Μι.10, 4. μισήσῃ αὐτήν ὁ ἀνὴρ ὃ ἔσχας, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

5. εἰς εὐλογίας 9. ** εἰς πολεμὸν ἐπὶ τοὺς ... παντὸς πονηροῦ πράγματος 13. in fine add ἐν αὐτῷ 14. οἶ σου sec. ... παραδ. σοι τ. ἐχθ. σ. εἰς τὰς χεῖρας σου 16. ἐν παντι τοπω ου ἀρεσκη αὐτῷ 17. πορνη ἀπο τῶν ... τελισκομ. πρὸς πᾶσαν εὐχὴν ἀπο 19. τοκον ἀργ. τῷ αδ. σου ... cu αν εκδανισης 23. Θεω σου XXIV. vv. 1. 2. 3. toti ** 4. ** συναξεις πρὸ συλλεξης ... ** ἐπιβ. ἐπὶ τὸν ἀμητὸν 2. ** ὅσον ἀν ψυχῇ ... ** οὐκ ἐκβαλεῖς 3. ** συνοικήσει ... ** ὅτι εὐρηκεν ... ** ἀποστασίου εἰς τὰς 5. γράψει

καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, ⁽⁴⁾ 6
 σεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν
 ἑαυτῷ γυναῖκα μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτὴν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἐναντίον κυρίου
 τοῦ θεοῦ σου· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν
 κλήρῳ. ⁽⁵⁾ 7 ἔάν τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, ⁽⁵⁾ 7
 καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἄθως ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
 ἐνἑαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν. ⁽⁶⁾ 8 οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον ⁽⁶⁾ 8
 οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. ⁽⁷⁾ 9 ἔάν τις ἀλῶ ἄνθρωπος κλέπτων ⁽⁷⁾ 9
 ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν
 ἀποδῶται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
 αὐτῶν. ⁽⁸⁾ 10 πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν ⁽⁸⁾ 10
 κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὃν τρῶ-
 πον ἐνετειλάμην ὑμῖν φυλάξασθε ποιεῖν. ⁽⁹⁾ 11 μνησθήτι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ ⁽⁹⁾ 11
 θεός σου τῇ Μαρὶάμ ἐν τῇ ὁδοῦ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ⁽¹⁰⁾ 12 ἔάν ⁽¹⁰⁾ 12
 ὀφείλημα ἢ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὀτιοῦν, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν
 αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ· ⁽¹¹⁾ 13 ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐ τὸ ⁽¹¹⁾ 13
 δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ⁽¹²⁾ 14 ἔάν τις ἄνθρω- ⁽¹²⁾ 14
 πος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ· ⁽¹³⁾ 15 ἀποδώσει ἀποδώσεις ⁽¹³⁾ 15
 τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ,
 καὶ εὐλογήσῃ σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
⁽¹⁴⁾ 16 οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἢ ἐκ ⁽¹⁴⁾ 16
 τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου· ⁽¹⁵⁾ 17 αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν ⁽¹⁵⁾ 17
 αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν
 ἐλπίδα, καὶ καταβοθήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.
⁽¹⁶⁾ 18 οὐκ ἀποθаноῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθаноῦνται ⁽¹⁶⁾ 18
 ὑπὲρ πατέρων· ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται. ⁽¹⁷⁾ 19 οὐκ ἐκκλι- ⁽¹⁷⁾ 19
 νεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανου καὶ χήρας, οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον χήρας·
⁽¹⁸⁾ 20 καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ⁽¹⁸⁾ 20
 ὁ θεός σου ἐκεῖθεν, διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.
⁽¹⁹⁾ 21 ἔάν τις ἀμῆσης ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ ⁽¹⁹⁾ 21
 σου, οὐκ ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ
 χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογῆσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χει-
 ρῶν σου. ⁽²⁰⁾ 22 ἔάν τις ἐλαιολογῆς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμῆσασαι τὰ ὀπίσω ⁽²⁰⁾ 22
 σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· καὶ μνησθήσῃ ὅτι
 οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα
 τοῦτο. ⁽²¹⁾ 23 ἔάν τις τρυγήσῃ τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσῃ αὐτὸν ⁽²¹⁾ 23
 τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· ⁽²²⁾ 24 καὶ ⁽²²⁾ 24
 μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι
 ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

XXV.

Ἐάν τις γένηται ἀντιλογία ἀνὰ μέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς
 κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον καὶ καταγνώσιν τοῦ ἀσεβοῦς·
² καὶ ἔσται ἔάν τις ἄξιος ἢ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καθιεῖς αὐτὸν ἐναντι τῶν κριτῶν, ²
 καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ. ³ καὶ ἀρι- ³

5. η ἀποθάνη pto και αποθ. 6. εναντι ... θεος υμων διδ. υμιν 7. ου-
 δεν 8. ενεχυρας 9. εξαρειτε 10. φυλαξεσθε 12. οτιουν τι ... οπι αυτου
 exit. 15. αποδωσεις το ιματιον αυτου περι δυσμας ... σοι εσται 16. ουκ
 αποστερησεις μισθον 17. και ου καταβοθησ. περι σου 18. και υιοι ... οπι
 εν 19. και ουκ ενεχυρας 21. εαν αμησης αμητον σου ... επαναστραφηση
 ... τω πτωχω και τω προσηλ. 22. ελαιαλογησης 23. επανατρυγησεις ...
 οπι αυτον XXV. 1. δικαιωσουσιν τον δικαιον 2. και καθιεεις 3. και οπι

5 ἄνθρωπος ἐπιμαρτυρήσει ἐναντίον σου. ἴ οὐ φημῶσαι βουῖν ἀλοῶντα. ὅ ἐάν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἦ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτήν καὶ λήψεται αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα καὶ συνοικήσει αὐτῇ. ὅ καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἐάν τέκῃ κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραὴλ. ὅ ἐάν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν καὶ ἐρεῖ Οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς μου. ὅ καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπη Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν· ὅ καὶ προσελθούσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ Οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ· ὅ καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ Οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. ὅ ἐάν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἐνὸς αὐτῶν ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, ὅ ἀποκόψει τὴν χεῖρα· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτήν. ὅ οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν· ὅ οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἢ μικρόν· ὅ στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένη ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεὸς σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ· ὅ ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον. ὅ μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλήκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅ πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, οὐ δὲ ἐπέινας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν θεόν· ὅ καὶ ἔσται ἡνίκα ἐάν καταπάυσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλω σου ἐν τῇ γῇ ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλήκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάβῃ.

XXVI.

Καὶ ἔσται ἐάν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, ὅ καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· ὅ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ θεῷ μου ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς

3. τεσσερακοντα ... εαν δε προσθωσιν μαστ. αυτον ... οπι τας ὅ. του τετελευτηκοτος ... λημψεται 6. ο αν τεχθη 7. βουληται ανθρωπος ... το ονομα αυτου εν ισρ. 8. εκεινης ργο αυτου 9. προς αυτον εναντι ... εις το προσωπον ... ουτως ... (οικοδομησουσιν ...) οπι εν ισραηλ 11. ανθρωποι δυο 12. τ. χειρα αυτης 13. και ουκ 14. μεγα και μικρ. 16. θεω σου εστιν ... * οπι πας π. αδικον ... ** οπι πας π. ταυτα 17. εξ αιγυπτου 18. κυριον ργο θεον 19. * οπι των κυκλω σου ... ** οπι σου sec. ... εν κληρω κατακληρονομησαι XXVI. 1. σοι εν κληρω κατακληρονομησαι αυτην, και κατοικ. επ αυτης 2. λημψη ... ην κυριος ... διδ. σοι εν κληρω 3. ος αν ην εν ταις

1 Co. 9, 9. 1 Tim. 5, 18.

Mt. 23, 24. Mc. 12, 19. Lc. 20, 28.

πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. ⁴ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν ⁴
χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου·
⁵ καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ ⁵
μου καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρώκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ
ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πληθὺς πολὺ. ⁶ καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύ- ⁶
πτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς καὶ ἐπέστηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά· ⁷ καὶ ἀνεβοθή- ⁷
σαμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰσῆκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ
εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν καὶ τὸν ὄλιμον ἡμῶν· ⁸ καὶ ⁸
ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχυί αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν
χειρὶ κραταιᾷ καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὀράμασι μεγάλοις καὶ ἐν σημείοις
καὶ ἐν τέρασι· ⁹ καὶ εἰσῆγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν ⁹
τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ¹⁰
ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς ἧς ἔδωκάς μοι, κύριε, γῆν ῥέουσαν γάλα
καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις
ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ¹¹ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ¹¹
ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἡ οἰκία σου καὶ ὁ Δεῦκτης καὶ ὁ προσ-
τήλυτος ὁ ἐν σοί. ¹² ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν ¹²
γεννημάτων σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεῦτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λεῦιτῃ
καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσι
σου καὶ εὐφρανθήσονται. ¹³ καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου Ἐξεκάθαρα ¹³
τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λεῦιτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ
καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐνετείλω μοι· οὐ
παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου καὶ οὐκ ἐπέλαθόμην· ¹⁴ καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ ¹⁴
μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ'
αὐτῶν τῷ τεθνηκότι· ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα
καθ' ἃ ἐνετείλω μοι. ¹⁵ κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ¹⁵
εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθ' ἃ
ᾤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁶ ἐν ¹⁶
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιοῦ-
ματα καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ¹⁷ τὸν θεὸν εἴλου σήμερον εἶναι σου θεόν, ¹⁷
καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα
καὶ τὰ κρίματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ· ¹⁸ καὶ κύριος εἶλατό σε ¹⁸
σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπε φυλάττειν τὰς ἐν-
τολάς αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ εἶναι σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὄνο- ¹⁹
μαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστόν, εἶναι σε λαὸν ἅγιον κυρίου τῷ θεῷ σου,
καθὼς ἐλάλησε.

XXVII.

Καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ λέγων Φυλάσσεσθε πά-
σας τὰς ἐντολάς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ² καὶ ἔσται ἢ ἂν ²
ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι,
καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονία· ³ καὶ γρά- ³
ψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν δια-

4. λημψεται ... * om του θυσιαστηριου (?) 5. και αποκριθη και ερεις
(... απελαβεν) ... πολυ και μεγα 7. θεον των πατερων ημων 8. εν ισχυι
μεγαλη και ... και εν βραχ. αυτου τω υψηλ. 9. post ημας add εις την
γην ταυτην 10. γεννηματων ... om κυριε ... αφησεις αυτα εναντι ... εκει
εναντι 11. επι πασι ... και τη οικια σου 12. γεννηματων της γης σου ...
εμπλησθησονται pro ευφρανθ. 13. τα αγια μου 14. θεου μου 16. κατα
παντα τα δικ. ταυτα 17. om πασαις ... κριματα αυτου 18. επειεν σοι φυ-
λασσειν πασας τας XXVII. 3. om τουτων

βῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἥνικα ἂν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοι. ⁴ καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ἐν ὄρει Γαιβάλ, καὶ ⁵ κονιάσεις αὐτοὺς κονία. ⁶ καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων, οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτὸ σίδηρον. ⁷ λίθους ὀλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ⁸ καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου, καὶ φαγῆ καὶ ἐμπλησθήσῃ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ⁹ καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα. ¹⁰ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ λέγοντες Σιώπα καὶ ἄκουε, ¹¹ Ἰσραὴλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ¹² καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. ¹³ καὶ ἐνετέλλετο Μωυσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ¹⁴ Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην· Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάαχαρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμὴν. ¹⁵ καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρτας ἐν ὄρει Γαιβάλ· Ρουβὴν, Γὰδ καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλὼν, Δὰν καὶ Νεφθαλί. ¹⁶ καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ ¹⁷ Ἐπικατάρματος ἄνθρωπος ὅστις ποιήσῃ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνιτῶν, καὶ θῆσῃ αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐροῦσι Γένοιτο. ¹⁸ Ἐπικατάρματος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ¹⁹ Ἐπικατάρματος ὁ μεταπιθεὶς ὄρια τοῦ πλησίον· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁰ Ἐπικατάρματος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²¹ Ἐπικατάρματος ὅς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανου καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²² Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²³ Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁴ Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁵ Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ νύμφης αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁶ Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁷ Ἐπικατάρματος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλω· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁸ Ἐπικατάρματος ὅς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθώου· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. ²⁹ Ἐπικατάρματος πᾶς ἄνθρωπος ὅς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο.

XXVIII.

Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ² καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεὸς σου ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς· ³ καὶ

3. εισελθῆς ὅ. θυσιαστήριον prius post θεῷ σου post ... ἐπ' αὐτοὺς ὅ. το θυσιαστήριον ... ἐπ' αὐτοῦ 7. θύσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ φαγῆ ἐκεῖ 9. ἱερεῖς καὶ οἱ 11. " παντὶ τῷ λαῷ 12. γαριζεῖν ... καὶ λευὶ ... βενιαμειν 13. νεφθαλεῖ 14. οἱ λευιται ερουσιν 15. ο ανθρωπος ... τεχνιτου ... ερει 16. Γενοιτο γενοιτο 21. om παντος 22. η εκ μητρος 23. πενθερας pro νυμφης ... om επικατ. ο κοιμ. μ. της αδελφ. usque γενοιτο 26. πας ο ανθρ. οστις ... του ποιησαι XXVIII. 1. Καὶ ἐστὶν ὡς ἂν διαβῆτε τὸν ἰορδανην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν εἰάν ἀκοῇ εἰσακουσῆτε ... θεοῦ ὑμῶν ... om ταυτας ... θεὸς ὑπερανω παντων των εθνων

ἤξουσιν ἐπὶ σέ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὐται καὶ εὐρήσουσί σε, ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ³ εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ· ⁴ εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου· ⁵ εὐλογημένοι αἱ ἀποθῆκαι σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· ⁶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε. ⁷ παραδῶ ⁷ κύριος ὁ Θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου· ὁδῶ μιᾷ ἐξελεύσονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. ⁸ ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σέ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὐ ἂν ἐπιβάλης τὴν χειρὰ σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. ⁹ ἀναστήσαι σε κύριος ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ σου καὶ πορευθῆς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ· ¹⁰ καὶ ὄψονται σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληται σοι, καὶ φοβηθήσονται σε. ¹¹ καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ Θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς σου ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναι σοι. ¹² ἀνοίξει σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθόν, τὸν οὐρανόν, δοῦναι τὸν ὑέτον τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ. εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· καὶ δανειεῖς ἔθνη πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῆ, καὶ ἄρξεις σὺ ἔθνων πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσι. ¹³ καταστήσαι σε κύριος ὁ Θεός σου εἰς κεφαλὴν καὶ μὴ εἰς οὐρανόν, καὶ ἔσθι τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσθι ὑποκάτω, ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον φυλάσσειν· ¹⁴ οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν ἧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σέ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται καὶ καταλήψονται σε. ¹⁶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ· ¹⁷ ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαι σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· ¹⁸ ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου· ¹⁹ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε. ²⁰ ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σέ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὐ ἐὰν ἐπιβάλης τὴν χειρὰ σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατέλιπες με. ²¹ προσκολληθήσεται κύριος εἰς σέ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ²² πατάξει σε κύριος ἐν ἀπορίᾳ καὶ πυρετῷ καὶ ῥίγει καὶ ἐρεθισμῷ καὶ ἀνεμοφθορίᾳ καὶ τῇ ὥχρᾳ, καὶ καταδιώξονται σε ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε. ²³ καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ. ²⁴ δώῃ κύριος ὁ Θεός σου τὸν ὑέτον τῆς γῆς σου κονιορτόν, καὶ χροῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται, ἕως ἂν

2. εισακουσης 4. εκγονα pro γεννηματα ... om και post γης σου 6. ευλογητος his 7. παραδω σοι ... εν οδω μια 8. ταμειοις σου και εν πασιν ου 9. κυριος ο θεος σου ... εισακουσης ... om πασαις 11. αγαθα επι τοις ... γεννημασι ... γης ης ωμοσεν 12. τον αγαθον αυτου τον ουρανιον ... καιρου αυτου ... και εκδανειεις ... ου δανιη 13. ακουσης των εντολων κυριου ... φυλασσειν και ποιειν 14. απο παντων των λογων ων εγω ... δεξια η αριστ. 15. φυλασσειν και ποιειν πασας ... καταλημψονται 18. γεννηματα 20. εξαποστεilai κυρ. σοι την ... χειρα σου, οσα εαν ποιησης, εως αν εξολεθρ. σε x. εως απολ. ... εγκατελειπας 21. συ εισπορευη 22. κυριος απορια ... ρηγει ... post ερεθισμω addi και φονω 23. omi σοι 24. omi ο θεος σου ... τη γη σου ... καταβησ, επι σε

25 ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἄν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει. 25 δώῃ σε κύριος ἐπὶ κοπῆν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτούς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔσῃ διασπορὰ ἐν πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς.
 26 26 καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν. 27 πατάξαι σε κύριος ἔλκει Ἀίγυπτιῶ εἰς τὴν ἐδραν καὶ ψώρα ἀγρία καὶ κνήφη, ὥστε μὴ δύνασθαι σε ἰατῆ-
 28 ναι. 29 πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ καὶ ἀορασίᾳ καὶ ἐκστάσει διανοίας·
 29 29 καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡς εἴ τις ψηλαφήσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκοτεινῷ, καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδοὺς σου· καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ διαρπαζόμε-
 30 νος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν. 30 γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἔξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα
 31 φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν. 31 ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίου σου, καὶ οὐ φάγη ἐξ αὐτοῦ· ὁ ὄνος σου ἠρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεται σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι
 32 ὁ βοηθῶν. 32 οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομένοι ἔσονται ἐτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου βλέψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτά, οὐκ ἰσχύσει ἡ χεὶρ σου.
 33 33 τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου καὶ πάντας τοὺς πόρους σου φάγεται ἔθνος ὃ οὐκ
 34 ἐπίστασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τετραυρασμένος πάσας τὰς ἡμέρας· 34 καὶ
 35 ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὄραματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἃ βλέψῃ. 35 πατάξαι σε κύριος ἐν ἔλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνα-
 36 σθαι ἰατῆναί σε ἀπὸ ἔχθους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. 36 ἀπαγάγοι κύριος σὲ καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου οὓς ἂν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν ἐπ' ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοὺς ἐτέ-
 37 ροις, ξύλοις καὶ λίθοις· 37 καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διη-
 38 γήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ. 38 σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ὀλίγα εἰσίοσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς.
 39 39 ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι οὐδὲ εὐφρανθήσῃ
 40 ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ. 40 ἔλαιαι ἔσονται σοι ἐν πᾶσι τοῖς
 41 ὄρεσι σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρῆσῃς, ὅτι ἐκρυθήσεται ἡ ἔλαιά σου. 41 υἱοὺς καὶ θυγα-
 42 τέρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονται, ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ. 42 πάντα
 43 τὰ ξύλινά σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. 43 ὁ προσ-
 44 ἡλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ ἀναβήσεται ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω.
 44 44 οὗτος δανιεῖ σοί, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανιεῖς· οὗτος ἔσται κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔσῃ
 45 οὐρά. 45 καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐταὶ καὶ καταδιώξονται σε καὶ καταλήψονται σε, ἕως ἄν ἐξολοθρεύσῃ σε καὶ ἕως ἄν ἀπολέσῃ σε· ὅτι οὐκ εἰσθήκυσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ
 46 καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι. 46 καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα
 47 ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος, 47 ἀνδρῶν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ
 48 θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων. 48 καὶ λα-
 49 ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἄν ἐξολοθρεύσῃ σε. 49 ἐπάξει ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος

24. om εν ταχει 25. επισκοπην pro επι κοπην ... εχθρων σου ... εση εν διασπορα εν πασ. ταις 26. ο αποσοβων 27. εν ελκει ... εν ταις εδραις 29. ως ει ψηλαφησαι ο τυφλος ... εσται σοι 30. λημψη 31. ου μη φαγη 32. δεδομενα ... εσονται pro βλεψονται ... και ουκ ισχ. 36. καταστησεις ... εις εθνος 41. εσονται σοι 42. γεννηματα ... σου της γης 43. αναβησ. επι σε 44. δανιει ... δανιεις ... εις κεφαλην ... εις ουραν 45. καταλημψονται ... εξολεθρευσαι ει απολεσαι ... ηκουσας ... του φυλασσεσθαι σε πασας τας ... δικαιωμ. αυτου οσα 46. και εν τω ... εως αιωνος 47. ** και εν αγαθη ... καρδια pro διανοια 48. οις επαποστελλει ... om επι σε ... om εν sec. ... επιστησει ... εξολεθρ. 49. κυριος επι σε

μακρόθεν ἀπ' ἑσχάτου τῆς γῆς ὡς εἰ ὄρημα αἰτου, ἔθνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ⁵⁰ ἔθνος ἀνακιδὲς προσώπων, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον προ-
 σβύτου καὶ νέον οὐκ ἐλέγσει· ⁵¹ καὶ κατέδεται τὰ ἔθγονα τῶν κτηνῶν σου καὶ 51
 τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλείπει σοι σίτον, οἶνον, ἔλαιον, τὰ
 βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ
 σε· ⁵² καὶ ἐκτρέψῃ σε ἐν ταῖς πόλεσι σου, ἕως ἂν καθαιρεῖσθαι τὰ τεῖχη τὰ 52
 ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄχυρά, ἐφ' οἷς οὐ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου·
 καὶ ἑλίψει σε ἐν ταῖς πόλεσι σου αἰς ἔθωκέ σοι· ⁵³ καὶ φαγῇ τὰ ἔθγονα τῆς 53
 κοιλίας σου, κρέα υἰῶν σου καὶ θυγατέρων σου ὅσα ἔθωκέ σοι, ἐν τῇ στενο-
 χωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ἑλίψει σου ἢ ἑλίψει σε ὁ ἐχθρὸς σου· ⁵⁴ ὁ ἀπαλὰς ὁ ἐν 54
 σοὶ καὶ ὁ τρυφερός σφοδρὰ βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
 καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλείψεται τέκνα αὐ-
 τῶν ἀν καταλειφθῆ αὐτῷ, ⁵⁵ ὥστε δοῦναι ἐν αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων 55
 αὐτοῦ ἂν ἂν κατάρθῃ, διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆσαι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ στενο-
 χωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ἑλίψει σου ἢ ἂν ἑλίψῃ σε οἱ ἐχθροὶ σου ἐν πάσαις
 ταῖς πόλεσι σου· ⁵⁶ καὶ ἡ ἀπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερά, ἧς οὐχὶ παῖρα ἔλα- 56
 βεν ὁ ποῖς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἀπα-
 λότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν κόλπῳ αὐτῆς
 καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ⁵⁷ καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξέλθον διὰ 57
 τῶν μηρῶν αὐτῆς καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐάν τέκῃ καταφάγεται γὰρ αὐτὰ
 διὰ τὴν ἐνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ἑλίψει σου
 ἢ ἑλίψει σε ὁ ἐχθρὸς σου ἐν ταῖς πόλεσι σου, ⁵⁸ ἐάν μὴ εἰσκαύσῃς ποιεῖν 58
 πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φο-
 βεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἐντιμον τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν θεόν σου· ⁵⁹ καὶ 59
 παραδοξάσει κύριος τὰς πληγὰς σου καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πλη-
 γὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηράς καὶ πιστάς· ⁶⁰ καὶ ἐπιστρέ- 60
 φει πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν ἣν διευλαβῆσθαι ἀπὸ προσώπου αὐ-
 τῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοὶ· ⁶¹ καὶ πᾶσαν μαλακίαν καὶ πᾶσαν πληγὴν 61
 τὴν μὴ γεγραμμένην καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τού-
 του ἐπάξει κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε· ⁶² καὶ καταλειφθήσεσθε 62
 ἐν ἀριθμῷ βραχεί, ἀντ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει,
 οἷς οὐκ εἰσῆκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ⁶³ καὶ ἔσται ὃν τρόπον 63
 εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν εὐ ποιήσαι ὑμᾶς καὶ πληθύναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφραν-
 θήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῖσαι ὑμᾶς· καὶ ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ 64
 τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησαί αὐτήν· ⁶⁵ καὶ διασπείρει σε κύ- 64
 ριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς,
 καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἑθλοῖς καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἤπισθω σὺ καὶ
 οἱ πατέρες σου· ⁶⁶ ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' 65
 οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἔθνει τοῦ ποδοῦ σου· καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ
 καρδίαν ἑτέραν ἀπειθούσαν καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμοὺς καὶ τηκομένην ψυχὴν·
⁶⁶ καὶ ἔσται ἡ ζωὴ σου κρημαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβη- 66
 τήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου· ⁶⁷ τὸ πρῶτ' ἔρεις 67

49. ἔθνος ου ουκ 50. πρεσβυτερον 51. γεννηματα ... και ελαιον, βου-
 κολια 52. εν πασαις ταῖς ... τειχη σου ... εν πασαις ταῖς ... in f. uidi
 κυριος ο θεος σου 53. εθωκεν σοι κυριος ο θεος σου 54. ο απαλος εν ...
 γυναικα αυτου ... και καταλελ. τα τεκνα 55. καταλειφθησθαι αυτω μηθεν
 ... οπι σου prim. ... ελιψει σε ο εχθρος σου 56. η τρυφερα σφοδρα ...
 εν τω κολπῳ 57. οπι σου prim. et sec. ... η αν ελιψει ... εν πασαις ταῖς
 58. εισκαυσθη ... εντιμον και το 60. επιστρ. επι σε 61. οπι πασαν sec.
 ... εξολοθρ. 62. εισηκουσατε ... θεου υμων 63. ηφρανθη ... εξολοθρ. ...
 οπι εν ταχει ... υμεις εισπορευεσθε 64. ος ουκ 65. ουδε μη ... καρδιαν
 αυμουσαν και εκλειπ. (66. κερραμενη)

Πῶς ἂν γένοιτο ἐσπέρα, καὶ τὸ ἐσπέρας ἐρεῖς Πῶς ἂν γένοιτο πρῶτῃ, ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὀραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψῃ. ⁶⁸ καὶ ἀποστρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, ἐν τῇ ὁδῷ ἧ εἶπα Οὐ προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

XXIX.

Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωυσῆ στήσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῆ Μωάβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρήβ.
² καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῆ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραῶ
³ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῆ αὐτοῦ, ³ τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ με-
⁴ γάλα ἐκεῖνα· ⁴ καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναί καὶ ὀφθαλ-
⁵ μούς βλέπειν καὶ ὠτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁵ καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπο-
⁶ δῆματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν· ⁶ ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον
⁷ καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐγώ. ⁷ καὶ ἦλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου, καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἑσβεῶν καὶ Ὠγ βασιλεὺς
⁸ Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, ⁸ καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτήν ἐν κλήρῳ τῷ Ρουβὴν καὶ τῷ Γαδδί
⁹ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. ⁹ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους
¹⁰ τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε. ¹⁰ ὑμεῖς ἐστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχιφυλοὶ ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ
¹¹ Ἰσραὴλ, ¹¹ αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν καὶ ὁ προσθήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν,
¹² ¹² παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ,
¹³ ὅσα κύριος ὁ θεὸς σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον· ¹³ ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαὸν καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε
¹⁴ τοῖς πατράσι σου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ¹⁴ καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγώ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀράν ταύτην, ¹⁵ ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι μετ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσι μετ' ὑμῶν ὧδε σήμερον. ¹⁶ ὅτι ὑμεῖς οἴδατε πῶς κατωκήσαμεν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς παρήλθετε· ¹⁷ καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν καὶ τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἃ ἔστι παρ' αὐτοῖς· ¹⁸ μὴ τίς ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλὴ τίνος ἢ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μὴ τίς ἐστὶν ἐν ὑμῖν ρίζα ἄνω φύουσα
¹⁹ ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ· ¹⁹ καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων Ὅσιά μοι γένοιτο ὅτι ἐν τῇ ἀπο-

*Ho. 12, 15.

68. πλοίοις καὶ ἐν ... προσθήσεσθε XXIX. 1. διαθήκης ἧς ἐνετ. κυρ. τῷ μ. 2. παντας υἱους ... καὶ πασι τοῖς 3. εἶδον προ ἐωρακασιν ... in f. add τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν 4. τοῦ βλέπειν ... καὶ τὰ ὠτα 5. τεσσαρακοντα ... επαλαιωθησαν 6. οτι ουτος κυριος ... ομη ἐγώ 7. τῆς βασαν ... ἐν τῷ πολέμῳ 8. γαδδει ... τῷ ἡμισυ ... μανασση 9. post ταυτης add ποιειν αὐτους ... ποιησητε 10. σημερον παντες ἐναντι 11. καὶ αἱ ... τεκνα προ ἐκγονα ... ἐμμεσω ... ὑμων εως 12. παρελθ. τὴν διαθήκην ... θεου σου 13. σε εαυτω λαον 14. ουχ ὑμιν 15. σημερον μετ' ὑμων ἐναντι ... μετ' ἡμων ὧδε ... in f. add ἐναντι κυριου του θεου ὑμων 16. ως προ πως ... καὶ ὡς ... ἐμμεσω ... παρηλθομεν προ παρηλθετε 18. πορευεσθαι λατρευειν ... ριζα πικριας ... ἐναχλη προ ἐν χολη

πλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. ²⁰ οὐ μὴ θελήσει ὁ θεὸς εὐελατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυ- 20
θήσεται ὀργὴ κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, καὶ κολλη-
θήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ
βιβλίῳ τούτῳ, καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν·
²¹ καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας 21
τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.
²² καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἐτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν οἱ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ 22
ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς
ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς ἃς ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐτήν, ²³ θεῖον καὶ 23
ἄλλα κατακεκαυμένον, πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ οὐδὲ
μὴ ἀναβῆ ἐπ' αὐτήν πᾶν χλωρόν· ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα,
Ἄδαμὰ καὶ Σεβωίμ, ἃς κατέστρεψε κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ. ²⁴ καὶ ἐροῦσι 24
πάντα τὰ ἔθνη Διὰ τί ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς
ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος; ²⁵ καὶ ἐροῦσιν Ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ 25
θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ὅτε ἐξήγαγεν αὐ-
τοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ²⁶ καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ 26
ἠπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς· ²⁷ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν 27
ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτήν κατὰ πάσας τὰς κατάραις τὰς γεγραμμένας ἐν
τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου· ²⁸ καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐ- 28
τῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς
εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ νῦν. ²⁹ τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερά 29
ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νό-
μου τούτου.

XXX.

Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία
καὶ ἡ κατάρα ἣν ἔδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου
ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὐ ἔαν διασκορπίσῃ σε κύριος ἐκεῖ, ² καὶ ἐπιστραφήσῃ 2
ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα
ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-
χῆς σου, ³ καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν 3
συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς διεσκόρπισέ σε κύριος ἐκεῖ. ⁴ ἔαν 4
ἢ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν
συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεται σε κύριος ὁ θεός σου·
⁵ εἰσάξει σε ὁ θεός σου ἐκεῖθεν εἰς τὴν γῆν ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες 5
σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτήν· καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεοναστόν σε ποιήσει
ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. ⁶ καὶ περικαθαρῆεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν 6
καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ-
δίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῆς σύ· ⁷ καὶ δώσει κύριος ὁ θεός 7
σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε οἱ
ἐδίωξάν σε. ⁸ καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ 8
σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· ⁹ καὶ 9
εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκ-

20. ευελατευειν ... βιβλιω του νομου τουτου 21. παντων των υιων ...
της γεγραμμενης 23. αναβη επ αυτης ... σεβωειν ... οργη αυτου 24. ου-
τως κυριος 25. κατελειπον 26. ετεροις και προσεκυνησαν αυτοις οισ ουκ
27. κυριος θυμω ... τας αρας της διαθηκης τας γεγρ. 28. οτι απο της
γης αυτων XXX. 1. δεδωκα ... κυριος ο θεος σου εκει 2. υπακουση
3. κυριος ο θεος σου εκει 4. λημψεται ... οτι in fine κυρ. ο θεος σου
5. κυριος ο θεος σου ... οτι εκειθεν 6. * in fine add και το σπερμα σου
7. οτι ο θεος σου 9. πολυωρησει προ ευλογησει

γόνους τῆς κοιλίας σου καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου καὶ ἐν τοῖς γεν-
 νήμασι τῆς γῆς σου· ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοὶ
 10 εἰς ἀγαθὰ, καθότι εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου, ¹⁰ ἐὰν εἰσακούσης τῆς φω-
 νῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα
 αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τού-
 του, ἐὰν ἐπιστραφῆς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ
 11 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. ¹¹ ὅτι ἡ ἐντολή αὕτη ἦν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμε-
 12 ρον οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ (ἐστίν) ¹² οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ
 ἄνω ἐστὶν λέγων Ἰὲς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ λήψεται ἡμῖν αὐ-
 13 τήν) καὶ ἀκούσαντες αὐτῆς ποιήσομεν; ¹³ οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶν λέγων
 Ἰὲς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λάβη ἡμῖν αὐτήν καὶ
 14 ἀκουσθῆν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, καὶ ποιήσομεν; ¹⁴ ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα
 σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ταῖς χερσί σου
 15 ποιεῖν (αὐτό) ¹⁵ Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν
 16 θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ¹⁶ ἐὰν εἰσακούσης τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ
 θεοῦ σου ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πο-
 ρεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ
 καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογῆσει σε κύ-
 ριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν.
 17 ¹⁷ καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου καὶ μὴ εἰσακούσης, καὶ πλανηθεῖς προς-
 18 κινήσης θεοῖς ἑτέροις καὶ λατρεύσης αὐτοῖς, ¹⁸ ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι
 ἀπωλεία ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς
 19 διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν. ¹⁹ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σή-
 μερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ
 προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν· ἔκλεξαι τὴν ζωὴν σύ, ἵνα
 20 ζήσης σύ καὶ τὸ σπέρμα σου, ²⁰ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς
 φωνῆς αὐτοῦ καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ μακρότης τῶν
 ἡμερῶν σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου
 Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ δοῦναι αὐτοῖς.

XXXI.

Καὶ συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας
 2 υἱοὺς Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἐκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγὼ εἰμι σή-
 μερον, οὐ δυνησάμαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι· κύριος δὲ εἶπε πρὸς
 3 μέ Οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ³ κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος
 πρὸ προσώπου σου, οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ
 κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου,
 4 καθὰ ἐλάλησε κύριος. ⁴ καὶ ποιήσει κύριος ὁ θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε
 Σηὼν καὶ Ὠγ, δυοὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
 5 καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξωλόθρευσεν αὐτούς ⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτούς κύριος
 6 ὑμῖν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. ⁶ ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, μὴ
 φοβοῦ μηδὲ δειλιάσης μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ θεός

9. γεννημασιν ... επι σε εις ... ηυφρανθη 10. εισακουση ... φυλασσ.
 και ποιειν πασας τας 12. αναβησ. ημων εις ... λημψεται 13. λημψεται
 ημιν αυτην· και ακουσαντες αυτην ποιησομεν 16. εαν δε εισακουσητε ...
 θεου υμων οσας ... φυλασσειν ... απο τα δικαιωμ. απο τας εντολας αυτου
 και 17. προσκνησεις ... λατρευσεις 18. γης ης κυριος ο θεος σου διδω-
 σιν σοι· εις ην 19. και εκλεξετε (* εκλεξαι) την ευλογιαν ινα ζης συ και
 20. κατοικειν σε, omisso το XXXI. 2. εισπορ. η εκπορ. 3. αυτος εξο-
 λεθρ. 4. ποιησει αυτοις κυριος καθως ... εξωλεθρ. 5. ενωπιον υμων προ
 υμιν 6. μηδε δειλια

He. 13, σου ὁ προπορευόμενος μετ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μή σε ἀνῆ οὔτε μή σε ἐγκα-
 5 ταλίπη. ⁷ καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ
 Ἀνδρίζου καὶ Ἰσχυε· σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς
 τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατα-
 κληρονομήσεις αὐτοῖς· ⁸ καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνήσει σε 8
 οὔδὲ μή σε ἐγκαταλίπη, μή φοβοῦ μηδὲ δειλία. ⁹ καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰ 9
 ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ
 τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων 10
 Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, ¹¹ ἐν τῷ 11
 συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ
 τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἔναντιον παντὸς
 Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ¹² ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς 12
 γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα καὶ τὸν προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἵνα
 ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ ἀκούσονται
 ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου· ¹³ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἶ- 13
 δασιν ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν σου πάσας τὰς
 ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην
 ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἴδοὺ ἐγγίκασι αἱ 14
 ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στήτε παρὰ τὰς θύρας τῆς
 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰη-
 σοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
 τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας 15
 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔστη ὁ στύλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας
 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἴδοὺ σὺ κοιμᾷ 16
 μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν
 ἀλλοτρίων τῆς γῆς εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψουσί με, καὶ διασκε-
 δάσουσι τὴν διαθήκην μου ἣν διεθήμην αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ εἰς 17
 αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν
 μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα· καὶ εὕρησουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ
 καὶ θλίψεις, καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου
 ἐν ἐμοί, εὗροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. ¹⁸ ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ 18
 πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διὰ πάσας τὰς κακίας ἃς ἐποίη-
 σαν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοῦς ἀλλοτρίους. ¹⁹ καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα 19
 τῆς ὥδῆς ταύτης, καὶ διδάξετε αὐτήν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτήν
 εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυ-
 ροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ²⁰ εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν 20
 ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ
 φάγονται καὶ ἐμπλησθέντες κορηθῶσιν, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοῦς ἄλλο-
 τρίους καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνούσιν με καὶ διασκεδάσουσι τὴν

6. σου ουτος ο προπ. ... οτι εν υμιν ... ου μη σε ανη ουδ ου μη σε
 εγκαταλειπη 7. πατρασιν αυτων ... κατακληρ. αυτην αυτοις 8. συνπροπο-
 ρευομενος σοι μετα ... ουδ ου μη εγκαταλειπη σε 9. παντα τα ρηματα
 11. συνπορευεσθαι ... θεου σου ... τοπω ον αν ... * κυριος ο θεος σου
 12. εκκλησιασατε ... προσηλυτον σου ... πολεσιν σου ... ινα ακουσωσιν
 13. θεον υμων 15. κυριος εν στυλω νεφελης ... εστη επι τας ... επι τας
 ... * οτι του μαρτυριου exir. 16. κοιμασαι ... ο λαος ουτος ... εισπορευε-
 ται εκει εις αυτην ... εγκαταλειψουσιν 17. θυμω αυτοις εν ... εν υμιν pro
 εν εμοι 18. επεστρεψαν 19. οτι αυτην posi διδαξατε ... εμβαλετε ...
 οτι κατα προσωπον ... εις μαρτυριον pro μαρτυρουσα 20. οτι δουναι αυ-
 τοις ... * οτι και φαγονται ... in fine add ην διεθεμην αυτοις

21 διαθήκην μου. ²¹ καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῆ ἀπὸ στόματος αὐτῶν καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὡδε σήμερον πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτούς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²² καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ὥδῃ ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ²³ καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²³ καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῖ καὶ εἶπεν Ἄνδρίζου καὶ Ἰσχυε· σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ. ²⁴ ἠνίκα δὲ συνετέλεσε Μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, ²⁵ ²⁵ καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου λέγων ²⁶ Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον· ²⁷ ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν· ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μετ' ὑμῶν σήμερον παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν, πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; ²⁸ ἐκκλησιάσατε πρὸς με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁹ οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομία ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὰ πονηρὰ ἐναντίον κυρίου παροργίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

XXXII.

(31, 30.) Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα (1) ματα τῆς ὥδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος ² Πρόσεχε οὐρανέ, καὶ λαλήσω, καὶ (2) ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. προσδοκάσω ὡς ἕτερός τὸ ἀπόφθεγμα μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον· ³ ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα· δότε ⁴ μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁴ θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις· θεός πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία, δίκαιος καὶ ὁσιος κύριος. ⁵ ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητὰ, γενεὰ σχολιὰ καὶ διεστραμμένη. ⁶ ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε, οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὐτός σου πατήρ ἐκτήσατό σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἐπλασέ σε; ⁷ μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γενεαῖς· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ ἐροῦσί σοι. ⁸ ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὄρια ἔθνων κατὰ ἀρισμὸν ἀγγέλων θεοῦ, ⁹ καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁰ αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν ὡς κόρην ὄφθαλμοῦ. ¹¹ ὡς ἀετὸς σχεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε, διεῖς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς καὶ ἀνέλαβεν αὐτούς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. ¹² κύριος μόνος ἤγεν αὐτούς, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεός ἀλλότριος. ¹³ ἀνεβίβασεν αὐτούς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς, ἐψώμισεν αὐτούς γεννήματα ἀγρῶν· ἔθηλασαν μέλι ἐκ πέτρας καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς

21. ab initio καὶ ἐσται οταν ευρωσιν αυτον κακα πολλα καὶ θλιψεις κ. αντικαταστ. ... προσωπον αυτων ... ποιουσιν μοι ωδε 23. ενετειλ. μωυσης ιησου υιω ναυη κ. ειπ. αυτω ... κυριος αυτοις 28. διαμαρτυρωμαι ... ανομησητε 29. το πονηρον εναντι XXXII. 1. πασης της εκκλ. ισραηλ 2. ακουετω γη 3. οτι ονομα 6. εκτισεν pro επλασε 7. 8. inde η συνετε usque αγγελ. θεου ** 7. ** γενεας γενεων 8. ** ους διεσπειρ. 10. ομη γη 12. και ουκ 13. γεννηματα

πέτρας, ¹⁴ βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, ¹⁴ υἰῶν ταύρων καὶ τράγων μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιεν οἶνον. ¹⁵ καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπη- ¹⁵ μένος, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. ¹⁶ παρώξυνάν με ἐπ' ¹⁶ ἄλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν παρεπίκρανάν με· ¹⁷ ἔβυσαν δαιμονίους καὶ ¹⁷ οὐ θεῶ, θεοὺς οἷς οὐκ ᾔδεισαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἤκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. ¹⁸ θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλειπες, καὶ ἐπελάθου ¹⁸ θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε. ¹⁹ καὶ εἶδε κύριος καὶ ἐζήλωσε, καὶ παρωξύνθη δι' ¹⁹ ὀργὴν υἰῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων, ²⁰ καὶ εἶπεν Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ²⁰ ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. ²¹ αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ²¹ **Ro. 10, 19.** ἐπ' οὐ θεῶ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ γὰρ παραζηλώσω αὐτούς ἐπ' οὐκ ἔσται, ἐπὶ ἔσται ἀσυνέτῳ παροργιστῶ αὐτούς. ²² ὅτι πῦρ ἐκκέκαυ- ²² ται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἁῶν κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων. ²³ συναῶ εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ ²³ βέλη μου συμπολεμήσω εἰς αὐτούς. ²⁴ τηκόμενοι λιμῶ καὶ βρώσει ὀρέων, καὶ ²⁴ ὀπισθότονος ἀνιάτος· ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆν. ²⁵ ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμειῶν ²⁵ φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένω, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου. ²⁶ εἶπα ²⁶ Διασπερῶ αὐτούς, παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν· ²⁷ εἰ μὴ δι' ²⁷ ὀργὴν ἐχθρῶν ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν, ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι, μὴ εἴπωσιν Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα. ²⁸ ἔσθνος ²⁸ ἀπολωλεκθὲς βουλήν ἐστί, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. ²⁹ οὐκ ἐφρόνησαν ²⁹ συνιέναι· ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. ³⁰ πῶς διώξεται εἰς ³⁰ χιλοῦς, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτούς; ³¹ ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν· ³¹ οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι. ³² ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, ³² καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς· ³³ θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνιά- ³³ τος. ³⁴ οὐκ ἰδοῦ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυ- ³⁴ **Ro. 12, 19.** ροῖς μου; ³⁵ ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω ὅταν σφαλῇ ὁ πούς αὐτῶν, ³⁵ **Ho. 10, 30.** ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν· ³⁶ ὅτι κρινεῖ ³⁶ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται· εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς καὶ ἐκλελοιπότες ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους. ³⁷ καὶ ³⁷ εἶπε κύριος Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποιθῆσαν ἐπ' αὐτοῖς; ³⁸ ὧν ³⁸ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἤσθιετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν· ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γεννηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί. ³⁹ ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ³⁹ ζῆν ποιήσω, πατάξω καὶ γὰρ ἰάσομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. ⁴⁰ ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χειρὰ μου, καὶ ὁμοῦμαι τὴν δεξιάν ⁴⁰ μου καὶ ἐρῶ Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα· ⁴¹ ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μά- ⁴¹ χαιρὰν μου, καὶ ἀνδέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω· ⁴² μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἰ- ⁴²

14. ἐπιον 15. ἐγκατελειπεν θεον 16. ἐξεπικραναν 18. ἐγκατελειπες 20. οπι ημερων 21. παρωργισαν pro παρωξυναν 22. γεννηματα 23. μου συντελεσω εἰς 24. οπισθοτονος ... ἐπι της γης 25. πρεσβυτερου 26. καταπαυσω δη 27. μακροχρον. και ινα ... ημων υψηλη 28. οτι εσθνος 29. συνιεναι ταυτα· καταδεξ. ita dist. 30. και ο κυριος 31. εστιν pro εισιν 32. η σταφυλη αυτων 34. ουχ ιδου 35. εν καιρω οταν ... απωλειας αυτων 36. εκλελοιπотας· εν ita dist. 37. θεοι αυτων 38. εσθιετε 41. ·· post χειρ μου add και εκδικησει ... και ανταποδωσω δικην

ματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμα-
 43 λωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. ⁴³ εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ Ro. 15,
13.
 προσκυνήσατέ τον αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ· εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ
 αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ
 ἐκδικᾶται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦ-
 44 σιν ἀνταποδώσει· καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁴⁴ καὶ ἔγραψε
 Μωυσῆς τὴν ὥδην ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς
 υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἰσηλθε Μωυσῆς καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νό-
 45 μου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ. ⁴⁵ καὶ ἐξε-
 46 τέλεσε Μωυσῆς λαλῶν παντὶ Ἰσραὴλ, ⁴⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰπρσέχετε τῇ
 καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον,
 ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ
 47 νόμου τούτου· ⁴⁷ ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ
 ἔνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαί-
 48 νετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομησαί. ⁴⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν
 49 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ λέγων ⁴⁹ Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρίμ, τοῦτο ὄρος
 Ναβαῦ ὃ ἐστὶν ἐν γῇ Μωάβ κατὰ πρόσωπον Ἰεριχώ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χα-
 50 ναάν ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ⁵⁰ καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀνα-
 βαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν
 51 ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει τῷ ὄρει καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαόν αὐτοῦ· ⁵¹ ὅτι
 ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας
 52 Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν, διότι οὐχ ἠγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁵² ἀπέ-
 ναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

XXXIII.

Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἦν ἠλόγησε Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς
 2 Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ² καὶ εἶπε Κύριος ἐκ Σινᾶ ἦκει, καὶ ἐπέ-
 φανεν ἐκ Σηεῖρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν σὺν μυριάσι Κάδης,
 3 ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ. ³ καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες
 οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου, καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσι· καὶ ἐδέξατο ἀπὸ
 4 τῶν λόγων αὐτοῦ ⁴ νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωυσῆς, κληρονομίαν συναγω-
 5 γαῖς Ἰακώβ. ⁵ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν
 6 ἅμα φυλαῖς Ἰσραὴλ. ⁶ ζήτη τῷ Ρουβὴν καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν
 7 ἀρισμῷ. ⁷ καὶ αὕτη Ἰούδα· εἰσάκουσον, κύριε, φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαόν
 αὐτοῦ ἔλθοις ἄν· αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινούσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν
 8 ἔσῃ. ⁸ καὶ τῷ Λευὶ εἶπε Δότε Λευὶ δῆλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ
 ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ, ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος
 9 ἀντιλογίας. ⁹ ὁ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ Οὐχ ἐώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελ-
 φοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνω, ἐφύλαξε τὰ λόγια σου,
 10 καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε· ¹⁰ δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰα-
 κώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραὴλ· ἐπισήσουσι θυμίαμα ἐν ὄργῃ σου διὰ
 11 παντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου. ¹¹ εὐλόγησον, κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ

42. καταφαγεται ... εθνων pro εχθρ. 43. υιοι pro αγγελιοι ... ενισχυσ. αυτοους παντ. αγγελιοι θεου ... εκδικεεται ... εχθροισ αουτου 44. εν εκεινη τη ημερα ... προσηλθεν μωυσ. προς τον λαον 45. συνετελεσεν ... λαλων τους λογους τουτους 46. καρδια υμων 47. μακροημερευσητε ... in fin. add αυτην 49. αβαρειμ ... in fin. add εις κατασχεσιν 51. διοτι ηπειθησατε 52. οτι απεναντι οψη XXXIII. 1. προ τελευτης (2. Καδης· εκ ita dist.) 4. μωυσης ημιν 5. om αρχων 6. και συμεων εστω 7. της φωνης ... εισελθοις ... εχθρων αουτου εση 9. πατρι αουτου ... μητρι αουτου ... ** ουκ εγνω (?) ... om κ. τους υιους αουτου απεγνω 10. ** εν εορτη ... του θυσιαστηριου

Ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δεξιᾶ· κάταξον ὄσφυν ἐχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῶ, 12
καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. 12 καὶ τῷ Βενιαμὴν εἶπεν Ἠγαπη- 12
μένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ' αὐτῷ πά-
σας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὄμων αὐτοῦ κατέπαυσε. 13 καὶ τῷ Ἰωσήφ 13
εἶπεν Ἀπ' εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὠρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ
ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν, 14 καὶ κατ' ὄραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, 14
καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, 15 ἀπὸ κορυφῆς ὄρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βου- 15
νῶν ἀενάων, 16 καὶ κατ' ὄραν γῆς πληρώσεως· καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν 16
τῇ βάτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐπ' ἀδελ-
φοῖς. 17 πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ, κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα 17
αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔζη κεραιεὶ ἅμα ἕως ἀπ' ἄκρου γῆς. αὗται μυριάδες
Ἐφραΐμ, καὶ αὗται χιλιάδες Μανασσῆ. 18 καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν Εὐφράν- 18
θητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσαάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ. 19 ἔζη 19
ἐξολοθρεύσουσι· καὶ ἐπικαλέσασθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης·
ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοικούντων. 20 καὶ 20
τῷ Γὰδ εἶπεν Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γὰδ· ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρι-
ψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. 21 καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ 21
ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν· δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ
κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραὴλ. 22 καὶ τῷ Δάν εἶπε Δάν σκύμνος λέοντος, καὶ 22
ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν. 23 καὶ τῷ Νεφθαλί εἶπε Νεφθαλί πλησμονὴ 23
δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου, θαλάσσαν καὶ λίβα κληρο-
νομήσει. 24 καὶ τῷ Ἀσήρ εἶπεν Εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ, καὶ ἔσται 24
δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ· 25 σίδηρος καὶ 25
χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται, ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχὺς σου. 26 οὐκ ἔστιν 26
ὡς περ ὁ θεὸς τοῦ ἡγαπημένου· ὁ ἐπιβαλὼν ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθὸς σου, καὶ
ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. 27 καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχή, καὶ ὑπὸ 27
ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων· καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν λέγων Ἀπό-
λοιο. 28 καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ πεποιθώς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, ἐπὶ σίτῳ 28
καὶ οἴνῳ· καὶ ὁ οὐρανὸς σοι συννεφῆς δρόσω. 29 μακάριος σὺ Ἰσραὴλ· τίς 29
ὁμοίός σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθὸς σου, καὶ ἡ μά-
χαιρα καύχημά σου· καὶ ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχη-
λον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

XXXIV.

Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβῶν Μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαῦ ἐπὶ κο-
ρυφὴν Φασγά, ἣ ἔστιν ἐπὶ προσώπου Ἰεριχώ· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶ-
σαν τὴν γῆν Γαλαὰδ ἕως Δάν, 2 καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλί, καὶ πᾶσαν 2
τὴν γῆν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θα-
λάσσης τῆς ἐσχάτης, 3 καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περὶχωρα Ἰεριχὼ πόλιν φοι- 3
νίκων ἕως Σηγώρ. 4 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Αὕτη ἡ γῆ ἦν ὠμοσα τῷ 4
Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ λέγων Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν· καὶ
ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. 5 καὶ ἐτελεύτησε Μωυσῆς 5
ὁ οἰκέτης κυρίου ἐν γῆ Μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. 6 καὶ ἔθαψαν αὐτὸν 6

11. οσφυν· επανεστηκ. εχθρων αυτου 12. βενιαμειν ... om και extr.
13. ορειων προ ωρων 14. γεννηματων 15. και απο ab initio 16. εν αδελ-
φοις 17. της γης ... μαννασση 19. εξολοθρευσ. κ. επικαλεσασθε 20. ηυ-
λογημενος 21. αυτων προ λαων 22. εκπηδησει 23. νεφθαλει bis 24. ηυ-
λογημενος 25. και ως αι 27. σκεπασεις (* σκεπασεισε) θεου αρχην 28.
μονος πεποιθως ... επι σιτου και οινου κ. ο ουρ. συννεφης αυτω δροσω
29. ομοιος σου XXXIV. 1. επι προσωπον ... om εως δαν 2. νεφθαλειμ
... μαννασση 4. ωμοσα αβρααμ ... * δωσω την γην ταυτην ... εδειξα
(omisso και) αυτην τοις 5. εκει μωυσης οικητης

ἐν Γαλιεῖ οἴκου Φογῶρ· καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας
7 ταύτης. ⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν· οὐκ
8 ἡμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτοῦ. ⁸ καὶ
ἐκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Μωυσῆν ἐν Ἀραβίᾳ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ
Ἰεριχὼν τριάκοντα ἡμέρας· καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ
9 Μωυσῆ. ⁹ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέστηκε
γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ εἰσῆκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
10 καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁰ καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προ-
φήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω κύριος αὐτόν πρόσωπον κατὰ πρόσω-
11 πον ¹¹ ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτόν κύριος ποιῆσαι
αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραῶ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῇ
12 αὐτοῦ, ¹² τὰ θαυμασία τὰ μεγάλα καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, ἃ ἐποίησε
Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ.

Ἔλος τοῦ δευτερονομίου.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωυσῆ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ
2 τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ λέγων ² Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν
ἀναστὰς διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν ἣν
3 ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. ³ πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἔχρει τῶν ποδῶν
4 ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἶρηκα τῷ Μωυσῆ. ⁴ τὴν ἔρημον καὶ τὸν
Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς
5 θαλάσσης τῆς ἐσχάτης· ἀφ' ἡλίου δυσμῶν ἔσται τὰ ὄρια ὑμῶν. ⁵ οὐκ ἀντι-
στήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ
ὡσπερ ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω
6 σε οὐδ' ὑπερόψομαί σε. ⁶ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιελεῖς τῷ λαῷ He. 13
7 τούτῳ τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατέρασιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. ⁷ ἴσχυε οὖν καὶ
ἀνδρίζου φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου,
καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶ-
8 σιν οἷς ἐὰν πράσῃς. ⁸ καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ
τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εἰδῆς ποιεῖν
πάντα τὰ γεγραμμένα· τότε εὐοδωθήσῃ καὶ εὐοδώσεις τὰς ὁδοὺς σου, καὶ
9 τότε συνήσεις. ⁹ ἰδοὺ ἐντέταλμαί σοι· ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μηδὲ
10 φοβηθῆς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα οὐ ἐὰν πορεύῃ. ¹⁰ καὶ
11 ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ λέγων ¹¹ Εἰσέλθατε κατὰ μέσον
τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες Ἐτοιμάζεσθε
ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τούτον,

6. εν γαι· εν γη μωαβ· εγγυς ... οιδεν ουδ. τ. τελευτην αυτου 7. τε-
λευτησαι ... εφθαρη τα χελυνια 8. τον μωυσην 11. οπι παση 12. και
τα θαυμασια ... πασαν την χειρα

Subscriptio: δευτερονομιον

Inscriptio: ιησους υιος ναυη

I, 4. και ειπεν κ. τ. ιησου ... τ. λιτουργω 4. *οπι τα (?) 5. εγκα-
ταλειπω ... ουδε υπ. 6. αποδιαστελεις ... ** αυτων προ υμων, *οπι (?)
8, hab. σου (?) 7. η προ ουδε 8. εν αυτω ... ινα συνης ποιειν 9. εν-
τελλομαι ... οπι σου 11. οπι και sec. ... διαβησεσθε

εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹² καὶ τῷ Ρουβὴν καὶ τῷ Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ εἶπεν ¹² Ἰησοῦς ¹³ Μνήσθητε τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου λέ- ¹³ γων Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην. ¹⁴ αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδιά ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικεῖτωσαν ¹⁴ ἐν τῇ γῇ ἣ ἔδωκεν ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὐζωνοὶ πρότεροι τῶν ἀδελ- ¹⁵ φῶν ὑμῶν, πᾶς ὁ ἰσχύων, καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς ¹⁵ ἕως ἂν καταπαύσῃ κύ- ¹⁵ ριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὡσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου. ¹⁶ καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν Πάντα ¹⁶ ὅσα ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον οὐ ἐὰν ἀποστείλῃς ἡμᾶς πορευσόμεθα. ¹⁷ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν Μωυσῆ ἀκουσόμεθα σοῦ· πλὴν ¹⁷ ἔστω κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυσῆ. ¹⁸ ὁ δὲ ἄν- ¹⁸ θρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου.

II.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐκ Σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκο-
πεῦσαι λέγων Ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἰεριχώ. καὶ πορευθέντες
οἱ δύο νεανίσκοι εἰσῆλθον εἰς Ἰεριχώ, καὶ εἰσῆλθον εἰς οἰκίαν γυναικὸς
πόρνης ἣ ὄνομα Ῥαάβ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ. ² καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰε- ²
ριχώ λέγοντες Εἰσπεπόρευται ὡδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι
τὴν γῆν. ³ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰεριχώ καὶ εἶπε πρὸς Ῥαάβ λέγων ³
Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα·
κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἦκασι. ⁴ καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας ⁴
ἔκρυπεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα Εἰσεληλύθασι πρὸς μὲ οἱ ἄνδρες·
⁵ ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίστα- ⁵
μαι ποῦ πεπόρευται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς.
⁶ αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυπεν αὐτούς ἐν τῇ λινο- ⁶
καλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. ⁷ καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ⁷
ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη
ἐκλείσθη. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ ⁸
δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα ⁹ καὶ ⁹
εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκεν ὑμῖν κύριος τὴν γῆν, ἐπιπέπτωκε γὰρ
ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁰ ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὴν ¹⁰
ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυοῖ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου, τῷ Σηὼν καὶ Ὠγ, οὓς ἐξωλοθρέυσατε αὐτούς. ¹¹ καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ¹¹
ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ
προσώπου ὑμῶν· ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς
γῆς κάτω. ¹² καὶ νῦν ὁμόσατέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ¹²
ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου· ¹³ καὶ ζωγρήσατε τὸν ¹³

13. το ρημ. κυριου 14. προτερον 15. κληρονομησουσιν ... υμων διδω-
σιν ... κληρονομ. εαυτου ... εν τω περαν ... απ ανατολων 16. οσα αν 18.
ος εαν απειθησει ... ος εαν μη ... καθοτι αν II. 1. σαττει ... νεαν.
ηλθον ... εισηλθον ε. την οικ. 2. οπι λεγοντες ... ιδου ανδρες εισπεπ.
ωδε 3. εισαγαγε 4. οπι δυο ... πρ. με ωδε 5. (* οπισω αυτου ...) κα-
ταλημψεσθ. 8. εξηλθον οι καταδιωκοντες ... οπι δε post αυτοι ... και αυτη
ανεβη 9. κυριος υμιν ... προς προ εφ 10. την θαλασσαν την ερυθραν ...
εξ αιγυπτου ... εξωλεθρευσατε 11. εν ουδενι απο

οἶκον τοῦ πατρός μου, τὴν μητέρα μου καὶ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ πάντα
τὸν οἶκόν μου καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχὴν μου ἐκ
14 θανάτου. ¹⁴ καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνα-
τον. καὶ αὐτὴ εἶπεν Ὡς ἂν παραδῶ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσετε εἰς ἐμέ
15 16 ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ¹⁵ καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος, ¹⁶ καὶ εἶπεν ^{Jac. 2,}
αὐτοῖς Εἰς τὴν ὄρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, ^{25.}
καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες
17 ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. ¹⁷ καὶ εἶπαν
18 πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες Ἀδῶοί ἐσμεν τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ· ¹⁸ ἰδοὺ ἡμεῖς εἰς-
πορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ
κόκκινον τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς,
τὸν δὲ πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου καὶ πάντα
19 τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου συναΐξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. ¹⁹ καὶ
ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἕξω, ἐνοχος ἑαυτῷ ἔσται,
ἡμεῖς δὲ ἀδῶοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ
20 οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἐνοχοὶ ἐσόμεθα. ²⁰ ἐὰν δὲ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ ἢ καὶ ἀποκα-
21 λύσῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀδῶοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ. ²¹ καὶ
22 εἶπεν αὐτοῖς Κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν ἔστω· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. ²² καὶ ἐπο-
ρεύθησαν καὶ ἤλθον εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας·
23 καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδοὺς, καὶ οὐχ εὑροσαν. ²³ καὶ
ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ διέβησαν πρὸς
24 Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. ²⁴ καὶ
εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν ὅτι παραδέδωκε κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν,
καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν.

III.

Καὶ ὤρθησεν Ἰησοῦς τὸ πρῶν καὶ ἀπῆρεν ἐκ Σαττίν· καὶ ἤλθον εἰς
2 τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. ² καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς
3 ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς ³ καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ
λέγοντες Ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ
τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἴροντας αὐτήν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων
4 ὑμῶν καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς. ⁴ ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ
ἐκείνης, ὅσον διςχιλίους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε
τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόρευσε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθῆς καὶ
5 τρίτης ἡμέρας. ⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ Ἀγνίσασθε εἰς αὐριον, ὅτι αὐριον
6 ποιήσει κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. ⁶ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν Ἄρατε τὴν
κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς
7 τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ⁷ καὶ
εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον
πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα γινώσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ οὕτως ἔσο-
8 μαι καὶ μετὰ σοῦ. ⁸ καὶ νῦν ἐντεταίλαί τοις ἱερεῦσι τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν
τῆς διαθήκης λέγων Ὡς ἂν εἰσέλθῃτε ἐπὶ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου,
9 καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῳ στήσεσθε. ⁹ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Πρὸςαγά-
10 γετε ὧδε καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ ἐν τούτῳ γνώσεσθε

13. και την μ. ... και τας αδελφας μου pro κ. τον οικ. μου 14. * η ψυχη
υμων ... ποιησατε μετ εμου 16. απελθατε ... εως αναστρεψωσιν 18. εκ-
δησεις την ... ημας εν αυτη και τον πατ. 19. οικιαν pro θυρ. της οικ.
20. om η 21. υμων ουτως εσται 22. ηλθον ... ευρον 24. παρεδωκεν ...
εν χ. ημ. πασ. τ. γην ... κατεπτηχεν III. 1. απηρον εκ σαττειν κ. ηλθον
2. εγενηθη 3. πορευεσθε 4. πορευεσθε pro πορευσεσθε 5. εις την αυριον
... θαυμασια 7. αυτη pro ταυτη ... παντ. των υιων ... om οτι

ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. ¹¹ Ἴδου ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην. ¹² προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς. ¹³ καὶ ἔσται ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται. ¹⁴ καὶ ἀπῆρην ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἤρσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. ¹⁵ ὡς δὲ εἰσπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπίδα αὐτοῦ ὡς εἰ ἡμέραι θερύσεως πυρῶν. ¹⁶ καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἐν ἀφροστηκῶς μακρὰν σφοδρὰ σφοδρῶς ἕως μέρους Καραϊαρίμ, τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Ἀραβα θάλασσαν ἁλός, ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε· καὶ ὁ λαὸς εἰστήκει ἀπέναντι Ἰεριχώ. ¹⁷ καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

IV.

Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ λέγων ² Παραλαβὼν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς, ³ σύνταξον αὐτοῖς Καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου ἐτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ ὑμῶν, οὗ ἂν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα. ⁴ καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξεων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς, ⁵ εἶπεν αὐτοῖς Προσαγάγετε ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον ἀράτῳ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ· κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁶ ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διὰ παντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου αὖριον λέγων Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ἡμῖν; ⁷ καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου λέγων ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτόν. καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος. ⁸ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῖ· καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ. ⁹ ἔστησε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον

10. οτι εγω κυριος ζων ... ολεθρευων ολεθρευσει ... κ. τ. ευαιον κ. τ. φερεξεον κ. τ. γεργ. κ. τ. αμορρ. 11. της διαθηκης 12. εφ 14. ηραν την 15. οπι οι sec. ... οπι της διαθ. κυριου ... εις το μερος ... επληρου 16. οπι τα post υδατα ... * οπι σφοδρα σφοδρωσ, ** οπι σφοδρωσ ... οπι θαλ. αραβα ... θαλ. των αλων ... εξελειπεν ... ιστικει IV. 1. προς ιησαν 2. απο τ. λ. δωδεκα ανδρας ... εφ 3. αυτοις λεγων Ανελεσθε εντευθεν εκ ... θησετε ... στρατοπαιδια 5. αυτοις ιησους ... * εκ μεσου (?) ... αρατω εκειθ. εκαστ. λιθ. ενα επι ... οπι δωδεκα 6. * υπαρχουσιν (?) 6. 7. ** inde a τι εισιν usque αυτον ... εξελειπεν ... υμιν οι λιθ. ουτ. 8. λαβοντες ... αμα αυτοις ... απεθηκεν αυτους εκει 9. εστηκεν ... ιορδανω

40 ἡμέρας. ¹⁰ εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοῦς πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἀναγγεῖλαι
 41 τῷ λαῷ· καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, καὶ διέβησαν. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε
 πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ λίθοι
 42 ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹² καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ οἱ
 ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ-
 43 περ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. ¹³ τετρακιςμύριοι εὗζωνοι εἰς μάχην διέβησαν
 44 ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἱεριχώ πόλιν. ¹⁴ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
 ἠΰξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον τοῦ παντὸς γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο
 45 αὐτὸν ὡς περ Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ λέγων
 46 ¹⁶ Ἐντείλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυ-
 47 ρίου κυρίου ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι
 48 λέγων Ἐκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἵ-
 ροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἔστηκαν τοὺς
 πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπο-
 49 ρεύετο κατὰ χεῖρας καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κρηπίδος. ¹⁹ καὶ ὁ λαὸς
 ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· καὶ κατεστρατοπέδευ-
 σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ
 20 τῆς Ἱεριχώ. ²⁰ καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου
 21 ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλγάλοις ²¹ λέγων Ὅταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν
 22 λέγοντες Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; ²² ἀναγγεῖλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς
 23 διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, ²³ ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
 τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν μέχρι οὗ διέβησαν· κατὰ-
 περ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε κύριος
 24 ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν ἕως παρήλθομεν. ²⁴ ὅπως γινῶσι πάντα τὰ ἔσθη
 τῆς γῆς ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε κύριον
 τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

V.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ
 Ἰορδάνου καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἳ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξή-
 ρανε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτούς, καὶ ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι καὶ κατεπλάγησαν,
 καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμίαν ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
 2 ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ Ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας
 πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ
 3 δευτέρου. ³ καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε
 4 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. ⁴ ὃν
 δὲ τρόπον περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ
 5 ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθόντων ἐξ Αἰγύπτου, ⁵ πάντας
 τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς· τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ
 6 ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαρίτιδι· ⁶ διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλείστοι αὐτῶν τῶν
 μαχίμων τῶν ἐξεληλυθόντων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν
 τοῦ θεοῦ, οἳ καὶ διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτούς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς
 7 πατράσιν αὐτῶν δοῦναι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ⁷ ἀντὶ δὲ τούτων ἀντι-

40. οτι ου ... παντα οσα εν. κ. τω ιησοι ... διεβη 44. εναντ. παντος
 του ... ωςπερ εφοβουντο μωυσην 48. εκ μεσου του ιορδ. ... επι της ξη-
 ρας, και ωρμησεν ... εχθρας 20. οτι τουτους 24. οι υιοι υμων υμας 22.
 οτι τουτον 23. εκ του εμπρ. ... μεχρι ου 24. τον κυριον θεον υμων ε. π.
 χρονω V. 1. διαβηναι ... κατετακησαν αι διαν. αυτων 2. οτι πετρινας
 3. πετρ. εαυτω ακρ. 4. περιεκαθηρεν 6. τεσσαρακοντα ... διωρισ. κυριος
 αυτοις μη ... δουναι ημιν

κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοῦς περιέτεμε διὰ τὸ αὐτοὺς γεγεννη-
 σθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτιμήτους. ⁸ περιτιμηθέντες δὲ ἡσυχίαν εἶχον αὐτοῖσι ⁸
 καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. ⁹ καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ ⁹
 Ναυῆ Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφείλον τὸν ὄνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν. καὶ
 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Γάλγαλα. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ¹⁰
 τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν
 Ἰεριχώ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ, ¹¹ καὶ ἐφάγοσαν ἀπὸ τοῦ ¹¹
 σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα. ¹² ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάννα μετὰ ¹²
 τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς
 Ἰσραὴλ μάννα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.
¹³ καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἰεριχώ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ¹³
 ἄνθρωπον ἐστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
 καὶ προσελθὼν Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἡμέτερος εἶ ἢ τῶν ὑπεναντίων; ¹⁴ ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτῷ Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. καὶ Ἰησοῦς ἔπε- ¹⁴
 σεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ
 σῷ οἰκέτῃ; ¹⁵ καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν Δῦσαι τὸ ὑπόδημα ¹⁵
 ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ νῦν ἐστηκας ἐπ' αὐτοῦ ἅγιός ἐστι.

VI.

(5, 16.) Καὶ Ἰεριχώ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπο-
 ρεύετο ἐξ αὐτῆς οὐδὲ εἰσπορεύετο. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἴδου ἐγὼ ⁽¹⁾ ²
 παραδίδωμι ὑποχείριόν σοι τὴν Ἰεριχώ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ,
 δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχυί. ³ σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ. ⁽²⁾ ³
⁴ καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα· ⁵ καὶ ⁽⁴⁾ ⁴ ⁵
 ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσειταὶ αὐτόματα τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύ-
 σεται πᾶς ὁ λαὸς ὀρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. ⁶ καὶ ⁽⁵⁾ ⁶
 εἰσῆλθεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς ⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων ⁽⁶⁾ ⁷
 Παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι
 παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον κυρίου· ⁸ καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ⁽⁷⁾ ⁸
 ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ σημαι-
 νέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθεῖτω. ⁹ οἱ ⁽⁸⁾ ⁹
 δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω
 τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου σαλπίζοντες. ¹⁰ τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο ⁽⁹⁾ ¹⁰
 Ἰησοῦς λέγων Μὴ βοᾶτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν
 ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε. ¹¹ καὶ περιελ- ⁽¹⁰⁾ ¹¹
 θούσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβο-
 λήν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹² καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τὸ πρωί, ⁽¹¹⁾ ¹²
 καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, ¹³ καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς ⁽¹²⁾ ¹³
 οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου. καὶ μετὰ
 ταῦτα εἰσπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὀπίσθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς
 διαθήκης κυρίου· καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος
 ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἐξάκις ἐγγύθεν, ¹⁴ καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν ⁽¹³⁾ ¹⁴

7. περιετ. ιησους ... γεγεννησθαι 8. εσχον αυτοι καθ. 9. οπι υιω ναυη
 10. οπι τη ... αφ εσπερου ... οπι εν τω περ. τ. ιορδ. 11. εφαγον 12. εξε-
 λειπεν 13. τ. οφθ. αυτου ιδεν 14. νυν 15. και ειπεν ο ... λυσον ... συ
 ργο νυν VI. 2. υποχ. σου ... οπι οντας 3. παντας τους μαχητας 4. οπι
 αμα 5. ανακραγεντων ... εισελευσετε ... *εις τ. πολ. κατ. προσωπ. 6. ιησους
 υιος ναυη 7. εναντι 8. παρελθατωσαν 9. πορευομενοι και σαλπίζοντες
 10. μ. βοατω και μη ακ. μηζεις ... ** ημερα ... αναβοησατε 11. την πολιν
 ευθεως 12. οπι της διαθηκης 13. κ. οι ιερ. οι επτα αιροντες τας επτα
 σαλπ. ... του κυρ. 13. 14. και μετα ταυτα usque διαθηκης κυριου ρσνυπιur
 posti την παρεμβολην 13. οπι περιεκυκλ. τ. π. εξ. εγγυθεν 14. απηλθον

- 15 ⁽¹⁴⁾ παρεμβολήν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἕξ ἡμέρας. ¹⁵ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνέ-
 16 ⁽¹⁵⁾ ¹⁶ καὶ ἐγένετο τῇ περιόδῳ τῇ ἐβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς
 17 ⁽¹⁶⁾ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Κεκράξατε· παρέδωκε γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. ¹⁷ καὶ
 ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, κυρίῳ Σαβαώθ·
 18 ⁽¹⁷⁾ οἰκῶ αὐτῆς. ¹⁸ ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξεσθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μὴ
 ποτε ἐνδυμηθέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος καὶ ποιήσητε τὴν
 19 ⁽¹⁸⁾ παρεμβολήν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. ¹⁹ καὶ πᾶν
 ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος ἅγιον ἔσται τῷ κυρίῳ· εἰς θησαυρὸν
 20 ⁽¹⁹⁾ κυρίου εἰσνεχθήσεται. ²⁰ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγγιν οἱ ἱερεῖς· ὡς δὲ
 ἤκουσεν ὁ λαὸς τῶν σαλπίγγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ ^{He. 11,}
 καὶ ἰσχυρῷ. καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ, καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν ^{30.}
 21 ⁽²⁰⁾ πόλιν. ²¹ καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει, ἀπὸ ἀν-
 δρός καὶ ἕως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, καὶ ἕως μόσχου καὶ
 22 ⁽²¹⁾ ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας. ²² καὶ τοῖς δυοῖν νεανίσκοις τοῖς κατασκο-
 πεύσασιν εἶπεν Ἰησοῦς Εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός, καὶ ἐξαγάγετε
 23 ⁽²²⁾ αὐτὴν ἐκεῖθεν καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. ²³ καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατα-
 σκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός, καὶ ἐξηγάγασαν Ῥαάβ
 τὴν πόρνην καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
 αὐτῆς καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ κατέστησαν
 24 ⁽²³⁾ αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ
 οὖν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ· πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου
 25 ⁽²⁴⁾ ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσνεχθῆναι. ²⁵ καὶ Ῥαάβ τὴν πόρνην καὶ
 πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐζώγρησεν Ἰησοῦς καὶ κατώκισεν ἐν τῷ ^{He. 11,}
 Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας οὓς ^{31. Jac.}
 26 ⁽²⁵⁾ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἰεριχώ. ²⁶ καὶ ὤρκισεν Ἰησοῦς ἐν ^{2. 25.}
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον κυρίου λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς οἰκο-
 δομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην· ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτήν, καὶ
 ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὁζᾶν
 ὁ ἐκ Βαιθὴλ· ἐν τῷ Ἀβιρῶν τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐν τῷ
 27 ⁽²⁶⁾ ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησε τὰς πύλας αὐτῆς. ²⁷ καὶ ἦν κύριος μετὰ
 Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

VII.

Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην καὶ ἐνοσφίσαντο
 ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρά
 ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ τοῖς
 2 υἱοῖς Ἰσραὴλ. 2 καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαί, ἧ ἔστι κατὰ Βαιθὴλ,
 3 λέγων Κατασκέψασθε τὴν Γαί. 3 καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο

15. περιηλθον ... om εν τ. ημ. εκεινη. 16. om εγενετο ... παραδεδωκεν
 17. των κυριω των δυναμεων· πλην 18. φυλαξατε ... om σφοδρα ... om
 αυτοι ... ποιησετε 19. αργ. και χρυσ. και πας χ. και σιδ. 20. την φωνην
 των σαλπιγγων ... om απαν 21. ανεθεματισαν ... om ιησους ... πρεσβυ-
 τερου ... μοσχ. και εως προβατου κ. υποζ. 22. τοις δυο ... κ. παντα οσα
 ε. εν αυτη 23. εξηγαγεν την ρααβ ... κ. παντα οσ. η. αυτ. και πασαν τ.
 συγγεν. αυτης 24. ενεπυρισθη εν πυρι 25. και τον οικ. τον πατρ. αυτης
 ... κατωκησεν ... ιεριχω 26. om εναντ. κυριου ... ος αν στησει και οικοδ.
 ... θεμελιωσεν pgo θεμελιωσει ... ο αζαν ... αβειρων ... διασωθ. ελαχιστω
 ... om τας VII. 1. om μεγαλην ... αχαν ... ζαβρι ... οργη κυριος 2. γαι
 ... η εστιν την κατα βηθ αυν ... την γην pgo την γαι

τὴν Γαί, καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Μη ἀναβήτω
 πᾶς ὁ λαός, ἀλλ' ὡσεὶ διςχιλιοὶ ἢ τριςχιλιοὶ ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ ἐκπο-
 λιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσι.
 4 καὶ ἀνέβησαν ὡσεὶ τριςχιλιοὶ ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαί. 4
 5 καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαί εἰς τριακονταεξ ἄνδρας, καὶ κατε- 5
 διώξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς·
 καὶ ἐπιτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ καὶ ἐγένετο ὡς περ ὕδωρ. 6 καὶ διέβρηξεν 6
 Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναν-
 τίον κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεβάλοντο
 χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. 7 καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Δέομαι, κύριε, ἵνα τί διε- 7
 βίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην, παραδοῦναι αὐτὸν τῷ
 Ἀμορραίῳ ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατωκίσθημεν παρὰ τὸν
 Ἰορδάνην. 8 καὶ τί ἐρῶ ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ 8
 αὐτοῦ; 9 καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περι- 9
 κυκλώσουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ τί ποιήσεις τὸ
 ὄνομά σου τὸ μέγα; 10 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἀνάστηθι, ἵνα τί τοῦτο 10
 σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; 11 ἡμάρτηκεν ὁ λαός καὶ παρέβη τὴν δια- 11
 θήκην ἣν διεθήκην πρὸς αὐτοὺς· κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθήματος ἐνέβαλον εἰς
 τὰ σκευῆ αὐτῶν. 12 καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρός- 12
 ὠπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· αὐχένα ὑποστρέψουσιν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν,
 ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα· οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μετ' ὑμῶν, εἰ μὴ ἐξάρητε
 τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13 ἀναστὰς ἀγίασον τὸν λαόν, καὶ εἰπὸν ἀγία- 13
 σθῆναι εἰς αὐριον. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν
 ὑμῖν· οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε
 τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. 14 καὶ συναχθήσεσθε πάντες τὸ πρωὶ κατὰ φυλάς, καὶ 14
 ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατὰ δῆμους· καὶ τὸν δῆμον
 ὃν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν δείξῃ κύριος,
 προσάξετε κατ' ἄνδρα. 15 καὶ ὅς ἂν ἐνδείχθῃ, κατακαυθήσεται ἐν πυρὶ, καὶ 15
 πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου καὶ ἐποίησεν ἀνό-
 μημα ἐν Ἰσραὴλ. 16 καὶ ὥρθησεν Ἰησοῦς καὶ προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλάς· 16
 καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. 17 καὶ προσήχθη κατὰ δῆμους, καὶ ἐνεδείχθη 17
 δῆμος Ζαραῖ· καὶ προσήχθη κατ' ἄνδρα, 18 καὶ ἐνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Ζαμ- 18
 βρὶ υἱοῦ Ζαρά. 19 καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ Δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ 19
 θεῷ Ἰσραὴλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἀνάγγελίον μοι τί ἐποίησας, καὶ
 μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. 20 καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῖ καὶ εἶπεν Ἀληθῶς 20
 ἡμάρτον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. 21 εἶδον 21
 ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην καὶ διακόσια διδραχμα ἀργυρίου καὶ γλῶσσαν
 μίαν χρυσοῦν πεντήκοντα διδράχμων, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· καὶ ἰδοὺ
 αὐτὰ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐ-
 τῶν. 22 καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν 22
 παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύ-
 ριον ὑποκάτω αὐτῶν. 23 καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἤνεγκαν πρὸς 23
 Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ ἔστηκαν αὐτὰ ἔναντι κυρίου. 24 καὶ 24

3. τὴν γῆν γαί ... ἀναβαινετω ... ὡς διςχιλ. ... ἐνπολιορκησάτωσαν
 4. ἀνεβ. ἐκεῖ ὡς τριςχ. ... γαί 5. γαί τριακοντα καὶ ἐξ ... πυλ. εὗς συν-
 ετρ. α. ἐπὶ τοῦ 6. ἐναντι ... ἐπεβαλον τὸν ... τὴν κεφαλὴν 7. κυριε κυριε
 δια τι 11. διαθήκ. μου τὴν ... καὶ κλεψαντες 12. οτι καὶ ... ab ἐχθρῶν
 p̄giorē usq. ὑμῶν αὐτῶν * * * (et * ?) ἐπιστρεψουσιν κατὰ πρόσωπον
 τῶν 14. ἐνδείξη sec. et legit. ... κατ οἰκους 15. ἐποίησαν 17. δῆμ. ο
 ζαριει· κ. προσήχθ. δῆμος ο ζαριει κατ ἀνδρας 18. 19. ἀχαν 20. κυρίου
 θεου 21. ἰδον ... ψ. ποικ. καλὴν ... ἐνεκρυπται ἐν τῇ γῆ ἐν 22. κεκρυμμ.
 ἐν τῇ γῆ, καὶ το 23. καὶ πρὸς τοὺς

Ελαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν Ζαρά καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς
 25 εἰς Ἐμεκαχώρ. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ Τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς; ἐξολοθρεύσαι σε κύριος καθὰ καὶ σήμερον. καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶς
 26 Ἰσραήλ, ²⁶ καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν· καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχώρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

VIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς μηδὲ δειλιάσῃς· λάβε μετὰ σου πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί· ἰδοὺ
 2 δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαί καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ² καὶ ποιήσεις τὴν Γαί ὡς τρόπον ἐποίησας τὴν Ἱεριχώ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὴν προνομίην τῶν κτηνῶν προνομεύσεις σεαυτῷ· κατὰστησον δὲ σεαυτῷ ἐνε-
 3 δρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω. ³ καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί· ἐπέλεξε δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν
 4 δυνατοὺς ἐν ἰσχυί, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. ⁴ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Ἑμεῖς ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως,
 5 καὶ ἔσεσθε πάντες ἑτοιμοί. ⁵ καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ καταικοῦντες Γαί εἰς συνάν-
 6 τησιν ἡμῖν καθάπερ καὶ πρῶην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁶ καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ
 7 ἐροῦσι Φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ὡς τρόπον καὶ ἔμπροσθεν. ⁷ ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν. ⁸ κατὰ τὸ
 9 ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀνὰ μέσον Βαιθῆλ καὶ ἀνὰ
 10 μέσον Γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαί. ¹⁰ καὶ ὀρῆσας Ἰησοῦς τὸ πρῶν ἐπεσκέψατο τὸν λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ
 11 λαοῦ ἐπὶ Γαί. ¹¹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν, καὶ πορευόμενοι ἤλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν, ¹² καὶ τὰ ἐνεδρα τῆς
 14 πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδε βασιλεὺς Γαί, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει ὅτι ἐνεδρα αὐτῷ ἐστὶν ὀπίσω τῆς
 15 πόλεως. ¹⁵ καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ἰσραήλ ἀπὸ προσώπου αὐ-
 16 τῶν. ¹⁶ καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως· ¹⁷ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαί ὅς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραήλ, καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἠνεωγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραήλ. ¹⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρὶ σου ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα
 19 αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν· ¹⁹ καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξῆλθον ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ εἰσῆλθον ἐπὶ

24. πας ισραηλ μετ ... ανηγαγ. αυτον εις 25. om τω αχαρ ... ωλεθρευσας ει εξολοθρευσαι ... αυτ. πας ισρ. εν λιθοις VIII. 1. μετα σεαυτου ... γαι prius 2. ποιησης τη γαι ... τη ιερ. ει τω βασιλει 3. γαι· και επελ. ιησ. 4. ενεδρευσετε ... om απο 5. πας ο λαος ο προ παντες οι ... γαι 6. αποστησομεν 8. ποιησατε 9. γαι bis 10. οι πρεσβ. ισραηλ ... γαι 14. ιδεν ο βασ. της γαι ... πας ο λαος αυτου· και ... εστιν απο της πολ. οπισω 15. ιδεν ... πας ισραηλ 17. γαι ... om και κατελιπον ιισρ. 18. οτι εις την χειρα σου ... τον γαισον κ. την χ. αυτ. 19. εισηλθον εις

τὴν πόλιν καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. ²⁰ καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐθεώ-
 ρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οὐκέτι εἶχον
 ποῦ φύγωσιν ὡδε ἢ ὡδε. ²¹ καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον ὅτι ἔλαβον τὰ ²¹
 ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ
 μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς Γαί. ²² καὶ οὗτοι ἐξήλθον ἐκ τῆς ²²
 πόλεως εἰς συνάντησιν, καὶ ἐγενήθησαν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι
 ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι
 αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγόντα. ²³ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί συνέλαβον ²³
 ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν. ²⁴ καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ²⁴
 ἀποκτείνοντες πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαί καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τῷ ὄρει
 ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὐ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπ-
 ἔστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας. ²⁵ καὶ ²⁵
 ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρῶν καὶ ἕως γυναικῶν
 δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. ²⁷ πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν ²⁷
 τῇ πόλει πάντα ἃ ἐπρονόμεισαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυ-
 ρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ. ²⁸ καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ²⁸
 ἐν πυρί· χῶμα αἰκητόν εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτήν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
²⁹ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ²⁹
 ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐπιδύνοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς καὶ καθείλοσαν
 τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔβριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον, καὶ ἐπέστη-
 σαν αὐτῷ σωρὸν λίθων ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

IX.

Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορ-
 δάνου, οἱ ἐν τῇ ὄρεινῃ καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς
 θαλάσσης τῆς μεγάλης καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι καὶ οἱ
 Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι καὶ οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Γεργε-
 σαῖοι καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, ² συνήλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ ²
 Ἰσραὴλ ἅμα πάντες. (8, 30.) ³ Τότε ὠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον κυρίῳ ³
 τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαιβάλ, ⁴ καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων ⁽³¹⁾ ⁴
 κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον
 λίθων ὀλοκλήρων ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος· καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὀλοκαυ-
 τώματα κυρίῳ καὶ θυσίαν σωτηρίου. ⁵ καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων ⁽³²⁾ ⁵
 τὸ δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ πᾶς ⁽³³⁾ ⁶
 Ἰσραὴλ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν καὶ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν
 παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
 Λευῖται ἦσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐ-
 τόχθων, οἳ ἦσαν ἡμισυ πλησίον ὄρους Γαριζίν καὶ οἳ ἦσαν ἡμισυ πλησίον
 ὄρους Γαιβάλ, καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν
 λαὸν ἐν πρώτοις. ⁷ καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα ⁽³⁴⁾ ⁷
 τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα

20. οι κατοικουντες γαι... αυτων, εωρων αναβαιν. τον καπν. της πολ.
 20. 21. οπι και ουκετι usq. εις τ. ουρανον ... γαι 22. εξηλθον ... επα-
 ταξεν 23. γαι 24. παντ. τους εκ της γαι, τους εν ... οπι επι ... αυτους
 εως εις ... επεστρ. αυτους εις γαι 25. γαι 27. πλην των κτηνων και τ.
 σκυλ. ... οπι παντα α ... οπι εαυτοις 29. γαι ... καθειλον ... ερριψ. αυτον
 IX. 1. παντες οι βασ. ... κ. οι χεττ. κ. οι αμορρ. κ. οι γεργ. κ. οι χαν. κ.
 οι φερεζ. κ. οι ευ. κ. οι ιεβ. 2. συνηλθον. VV. 3. 4. 5. 6. 7. 8. ante IX, 4. pon.
 3. τω κυριω θεω 4. τω κυριω 5. μωυση, ον εγραψεν ενωπιον 6. δικαστ. αυ-
 των ... οπι και post ιερεις ... αυτοχθων, ησαν οι ημισεις ... γαριζειν και οι
 ημισεις αυτων ... καθα ενετ. ... τ. λαον ισραηλ 7. οπι ουτως ... οπι ιησους

- 8 ⁽³⁵⁾ ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ· ⁸ οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὠτα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς
- 9 προσπορευομένοις τῷ Ἰσραὴλ. (9, 3.) ⁹ Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκου-
- 10 ⁽⁴⁾ σαν πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῇ Ἰεριχὼ καὶ τῇ Γαί. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν καὶ γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας, καὶ ἐλθόντες ἐπειτίσαντο καὶ ἠτοιμάσαντο, καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν καὶ ἀσκούς οἴνου παλαιοὺς
- 11 ⁽⁵⁾ καὶ κατεβρώγatas ἀποδεδεμένους· ¹¹ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ
- 12 ⁽⁶⁾ ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρωμένος. ¹² καὶ ἤλθον πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλαγα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ
- 13 ⁽⁷⁾ Ἐκ γῆς μακρόθεν ἤκαμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. ¹³ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χορβαῖον Ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς, καὶ πῶς σοι
- 14 ⁽⁸⁾ διαθῶμαι διαθήκην; ¹⁴ καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν Οἰκέται σου ἐσμεν. καὶ εἶπε
- 15 ⁽⁹⁾ πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς Πόθεν ἐστέ, καὶ πόθεν παραγεγόνατε; ¹⁵ καὶ εἶπαν Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἤκασιν οἱ παῖδες σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ
- 16 ⁽¹⁰⁾ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, ¹⁶ καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων καὶ τῷ Ὠγ βασιλεῖ τῆς Βασάν, ὃς κατώκει ἐν
- 17 ⁽¹¹⁾ Ἀσταρῶν καὶ ἐν Ἐδραῖν. ¹⁷ καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν λέγοντες Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ πορεύσθε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς
- 18 ⁽¹²⁾ αὐτοὺς Οἰκέται σου ἐσμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν τὴν διαθήκην. ¹⁸ οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμούς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐξήλθομεν παραγε-
- 19 ⁽¹³⁾ νέσθαι πρὸς ὑμᾶς, νῦν δὲ ἐξηράνθησαν καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι· ¹⁹ καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν καινοὺς, καὶ οὗτοι ἐβρώγασι· καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαιῶνται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ
- 20 ⁽¹⁴⁾ σφόδρα. ²⁰ καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ κύριον οὐκ
- 21 ⁽¹⁵⁾ ἐπηρώτησαν. ²¹ καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διεῖπεντο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασῶσαι αὐτοὺς, καὶ ὤμωσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες
- 22 ⁽¹⁶⁾ τῆς συναγωγῆς. ²² καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαδέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσί, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικου-
- 23 ⁽¹⁷⁾ οῦσι. ²³ καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἤλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ
- 24 ⁽¹⁸⁾ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαὼν καὶ Κεφισὰ καὶ Βηρωῦτ καὶ πόλεις Ἰαρίν. ²⁴ καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὤμωσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι.
- 25 ⁽¹⁹⁾ ²⁵ καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πάση τῇ συναγωγῇ Ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς κύριον
- 26 ⁽²⁰⁾ τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἄψασθαι αὐτῶν. ²⁶ τοῦτο ποιήσομεν, ζωγῆσαι αὐτούς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσται κατ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὄρκον ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. ²⁷ ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάση τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχον-
- 28 ⁽²²⁾ τες. ²⁸ καὶ συνεχάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί παρελογί-

8. om υιων ... om και exir. (... προπορευομ.) 9. ιησους pro κυριος ... γαι 10. ονων pro ωμων 44. ep pro επανω ... οι αρτοι του επισιτισμου αυτων ξηροι και βεβρωμενοι 12. ηλθον ... παρεμβ. αυτων εις ... κ. προς παντα ισραηλ 13. κατωκεις ... διαθωμαι σοι 15. ειπ. προς αυτον 16. τοις δυσι βασ. ... βασιλει εσεβων pro β. των αμορρ. ... εδραειν 17. om ακουσαντες ... υμων pro σου ... om την 19. πεπαλαιωνται 20. τους επισιτισμους ... επερωτησαν 21. διεθετο 22. εισιν αυτων 23. εξηλθον εις ... χεφειρα κ. βηρωτ κ. πολις ιαρειμ 24. αρχοντ. της συναγωγης του κυρ. θεου 25. παντες οι αρχ. τη συν.

σαστέ με λέγοντες Μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμέν σφόδρα, ὑμεῖς δὲ ἐγγώριοι ἐστε τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν; ²⁹ καὶ νῦν ἐπικατάρατοι ἐστε· οὐ μὴ ἐκλείπη ἐξ ⁽²³⁾ 29 ὑμῶν δοῦλος οὐδὲ ξυλοκόπος οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. ³⁰ καὶ ⁽²¹⁾ 30 ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῖ λέγοντες Ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεός σου Μωυσῆ τῷ παιδί αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην καὶ ἐξολεθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικούντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποίησαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. ³¹ καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὡς ἀρέσκει ὑμῖν ⁽²⁵⁾ 31 καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν. ³² καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξεί- ⁽²⁶⁾ 32 λατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἀνεῖλον αὐτούς. ³³ καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυ- ⁽²⁷⁾ 33 λοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικούντες Γαβαὼν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος.

X.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζέκ βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαὶ καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς οὕτως ἐποίησαν καὶ τὴν Γαὶ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι ἠτύτομόλησαν οἱ κατοικούντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραὴλ, ² καὶ ² ἐφοβήθησαν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα· ἦδει γὰρ ὅτι πόλις μεγάλη Γαβαὼν ὡσεὶ μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. ³ καὶ ἀπέστειλεν ³ Ἀδωνιβεζέκ βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ πρὸς Ἐλάμ βασιλέα Χεβρῶν καὶ πρὸς Φιδῶν βασιλέα Ἱεριμούθ καὶ πρὸς Ἱεφθᾶ βασιλέα Λαχίς καὶ πρὸς Δαβὶν βασιλέα Ὀδολλάμ λέγων ⁴ Δεῦτε ἀνάβητε πρὸς μὲ καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμή- ⁴ σωμεν Γαβαὼν· ἠτύτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ καὶ ⁵ βασιλεὺς Χεβρῶν καὶ βασιλεὺς Ἱεριμούθ καὶ βασιλεὺς Λαχίς καὶ βασιλεὺς Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβαὼν καὶ ἐξεπολιόρχουν αὐτήν. ⁶ καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικούντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν ⁶ εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γαλγάλα λέγοντες Μὴ ἐκλύσης τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τὸ τάχος καὶ βοηθήσον ἡμῖν καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορ- ⁷ ραίων οἱ κατοικούντες τὴν ὄρεινήν. ⁷ καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς ⁷ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ. ⁸ καὶ εἶπε ⁸ κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτούς· οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. ⁹ καὶ ἐπεὶ παρε- ⁹ γένητο Ἰησοῦς ἐπ' αὐτούς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἐκ Γαλγάλων. ¹⁰ καὶ ἐξέστησεν αὐτούς κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ συνέτρι- ¹⁰ ψεν αὐτούς κύριος συντρίψει μεγάλη ἐν Γαβαὼν· καὶ κατεδίωξαν αὐτούς ὁδὸν ἀναβάσεως Ὀρωνίν, καὶ κατέκοπτον αὐτούς ἕως Ἀζηκά καὶ ἕως Μακηδά. ¹¹ ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτούς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς κατα- ¹¹ βάσεως Ὀρωνίν, καὶ κύριος ἐπέβριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ

28. εσμεν απο σου 29. δουλός ξυλοκόπος ... οπι ουδε υδροφ. 30. απηγγελη ... μωυση παιδι ... εξολεθρ. 31. δοκει ημιν ποιησαι ημιν 32. εκ χειρος 33. οπι δια τουτο usq. του θεου X. 1. γαῑ his ... εξωλεθρευ- σεν ... εποιησεν his 2. εφοβ. εν εαυτοις σφοδρα· ηδισαν γ. ο. η πολις ... ωσει και μια 3. αιλαμ ... φερααμ rgo φιδων ... ιαφιε βασ. λαχεις ... δαβειρ b. λαχεις (... οδολλαχ) 6. *απεστειλον (?) ... κ. εξελ. ημ. κ. βοηθ. ημ. 8. ουχ υποστησεται 9. και επιπαρεγενετο ... επορευθη ιησους 10. οπι των υιων ... συντριψιν μεγαλην ... αναβασ. βηθωρων 11. οπι των ... καταβασ. βεθωρων (?) ... επεριψεν

ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθάνοντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλά-
 12 ζης ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρα ἐν τῷ πολέμῳ. ¹² τότε ἐλάλη-
 σεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ἢ ἡμέρα παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχεί-
 ριον Ἰσραὴλ, ἠνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαὼν καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου
 υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαὼν, καὶ ἡ σελήνη
 13 κατὰ φάραγμα Αἰλών. ¹³ καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει ἕως ἡμύ-
 νατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ,
 14 οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. ¹⁴ καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα
 τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον ὥστε ἐπακοῦσαι θεὸν ἀνθρώπου,
 16 ὅτι κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι,
 17 καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακκηδᾶ. ¹⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ
 λέγοντες Εὐρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μα-
 18 κκηδᾶ. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ
 19 καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς· ¹⁹ ὑμεῖς δὲ μὴ ἐστήκατε κατα-
 διώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν καὶ
 μὴ ἀφήτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ
 20 θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ
 πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ
 21 οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς. ²¹ καὶ ἀπεστράφη πᾶς
 ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακκηδᾶ ὑγιεῖς, καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν
 22 Ἰσραὴλ τῇ γλώσσει αὐτοῦ. ²² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ
 23 ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου. ²³ καὶ ἐξηγάγασαν
 τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλήμ καὶ τὸν βα-
 24 σιλέα Χεβρων καὶ τὸν βασιλέα Ἱεριμοῦθ καὶ τὸν βασιλέα Λαχίς καὶ τὸν βα-
 25 σιλέα Ὀδολλάμ. ²⁴ καὶ ἐπεὶ ἐξηγάγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν
 Ἰησοῦς πάντα Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπαρονομέ-
 νους αὐτῷ λέγων αὐτοῖς Προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τρα-
 26 χήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τρα-
 χήλους αὐτῶν. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς Μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς μηδὲ
 δειλιάσητε, ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς
 26 ὑμῶν οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. ²⁶ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ
 ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων· καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως
 27 ἐσπέρας. ²⁷ καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς ἐνετείλατο Ἰησοῦς καὶ καθεῖλον
 αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔβριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον εἰς ὃ κατεφύγο-
 28 σαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.
 28 καὶ τὴν Μακκηδᾶ ἐλάβασαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν
 στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατε-
 29 λείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ
 βασιλεῖ Μακκηδᾶ ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. ²⁹ καὶ ἀπῆλθεν Ἰη-
 30 σοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Μακκηδᾶ εἰς Λεβνά, καὶ ἐπολιόρκει Λεβνά.
 30 καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν
 βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν
 αὐτῇ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίη-
 31 σαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. ³¹ καὶ ἀπῆλθεν

12. η ημ. η παρεδ. κυριος ο θεος ... οπι υιων 14. συνεπολεμησεν
 17. τω ιησοι 18. καταστησετε επ αυτου ανδρας φυλ. επ αυτους 19. αφητ.
 αυτους εισελθ. 20. παντες οι υιοι ισρ. 21. επεστραφη 22. εξενεγκατε
 23. βασιλ. τουτους εκ ... λαχεις 24. πολεμου και τους ... προσπορευεσθε
 25. * οπι ιησους ... ουτως 27. δυσμ. και ενετ. ... καθειλεν ... κατεφυγον
 28. ελαβον ... εξωλεθρ. αυτους και παν ενπν. 29. πας ο λαος ο μετ ...
 εν μακκηδα ... λεβμνα his 30. * και κυριος ... κυρ. εν χειρι ... ελαβεν ...
 ενπνεον ... ουδε εις διασεσ. ... εποιησεν his

Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λεβνὰ εἰς Λαχίς, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν. ³² καὶ παρέδωκε κύριος τὴν Λαχίς εἰς τὰς χεῖρας ³² Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Λεβνὰ. ³³ τότε ³³ ἀνέβη Ἐλάμ βασιλεὺς Γαζέρ βοηθήσων τῇ Λαχίς· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. ³⁴ καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ³⁴ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχίς εἰς Ὀδολλάμ, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν καὶ ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν. ³⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτήν κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐ- ³⁵ τὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἔμπνεον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχίς. ³⁶ καὶ ἀπῆλθεν ³⁶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρών, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν. ³⁷ καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν τὸ ἔμπνεον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ, ³⁷ οὐκ ἦν διασεσωσμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ὀδολλάμ, ἐξωλόθρευσαν αὐ- τὴν καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. ³⁸ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς Δαβίρ, ³⁸ καὶ περικαθίσαντες αὐτήν ³⁹ ἔλαβον αὐτήν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τὰς ³⁹ κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐ- τὴν καὶ πᾶν ἔμπνεον ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Χεβρών καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβίρ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. ⁴⁰ καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὄρει- ⁴⁰ νῆς καὶ τὴν Ναγέβ καὶ τὴν πεδινὴν καὶ τὴν Ἀσηδὼθ καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐ- τῆς· οὐ κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον, καὶ πᾶν ἔμπνεον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ⁴¹ ἀπὸ Κάδης Βαρνή ἕως Γά- ⁴¹ ζης, πᾶσαν τὴν Γοσὸμ ἕως τῆς Γαβαῶν, ⁴² καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐ- τῶν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰς ἅπαξ· ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραὴλ.

XI.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰαβίς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβὰβ βασιλέα Μαρών καὶ πρὸς βασιλέα Συμοὼν καὶ πρὸς βασι- ² λεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ εἰς Ἀραβα ἀπέ- ναντι Κενερώθ, καὶ εἰς τὸ πεδῖον καὶ εἰς Φεναεδδώρ, ³ καὶ εἰς τοὺς παρα- ³ λλους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ εἰς τοὺς παραλλοὺς Ἀμορραίους καὶ τοὺς Χετταίους καὶ Φερεζαίους καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει καὶ τοὺς Εὐαίους καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμών εἰς γῆν Μασσούμα. ⁴ καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς ⁴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἄρματα πολλὰ σφόδρα. ⁵ καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρεγέ- ⁵ νοντο ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαρών πολεμῆσαι τὸν

31. λαβμνα ... λαχεις ... περιεκαθισαν 32. λαχεις ... εφονευσεν ... εξωλεθρευσε ... εποιησεν τη λαβμνα 33. αιλαμ ... λαχεις ... αυτω προ αυτων 34. λαχεις ... επολιορκει 35. ενπνεον ... λαχεις 36. περιεκαθισαν 37. παντα τα ενπνεοντα ... τη οδολλαμ ... εξωλεθρ. 38. δαβειρ 39. τας πασας κωμ. ... επαταξαν ... εξωλεθρ. ... ενπνεον ... κατελειπον ... οπι αυτη ... οπι και τω βασ. αυτ. ... δαβειρ ... in fine add καθαπερ εποιησαν τη λεβμνα και τω βασιλει αυτης 40. κατελειπαν εν αυτη διασεσ. ... ενπνεον εξ αυτης εξωλεθρευσαν 41. και απεκτεινεν αυτους ιησους απο καθ. βαρν. ... τ. γην γοσ. 42. (πασας τους ...) βασιλεις αυτου τους κατα την γην αυτων ελαβεν ιησ. εις ... οπι ο θεος ισραηλ XI. 1. ιαβεις ... μαδων ... σομερων ... αχιφ 2. πρ. τους βασιλεις ... την ραβαθ προ αραβα ... απεν. χενερεθθι ... * ναφεδωρ, ** ναφεθδωρ (?) 3. φερεζεους ... ευαιους τους υπο ... εις την μασσηφαθ 4. η αμμ. η παρα το χειλος της θαλ. 5. βασ. ουτοι ... παρεγεν: προς αυτον και παρενεβ. επι το αυτο επι του ... μερρων

6 Ἰσραήλ. ⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὐριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν κατὰ
7 καύσεις ἐν πυρὶ. ⁷ καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς ἐπ’ αὐ-
8 τοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ Μαρῶν ἐξάπινα, καὶ ἐπέπεσαν ἐπ’ αὐτοὺς ἐν τῇ ὄρεινῃ.
8 ⁸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ἰσραήλ, καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατε-
9 δίδωκον ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης καὶ ἕως Μασερῶν καὶ ἕως τῶν πεδίων
10 Μασσῶχ κατ’ ἀνατολάς· καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι
11 αὐτῶν διασεσωσμένον. ⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ
12 κύριος, τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησε καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρὶ.
10 ¹⁰ καὶ ἐπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατελάβετο Ἀσὼρ καὶ τὸν
11 βασιλέα αὐτῆς· ἦν δὲ Ἀσὼρ τὸ πρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τού-
12 των. ¹¹ καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἔμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν ξίφει καὶ ἐξωλόθρευσαν πάν-
13 τας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἔμπνέον· καὶ τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.
12 ¹² καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλειῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰη-
13 σοῦς καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς ὃν τρόπον
14 συνέταξε Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. ¹³ ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμέ-
15 νας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραήλ· πλὴν Ἀσὼρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰσραήλ. ¹⁴ καὶ πάντα
16 τὰ σκύλα αὐτῆς ἐπρονόμεισαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξω-
17 λόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους ἕως ἀπώλεσεν αὐτούς, οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν
18 οὐδὲν ἔμπνέον. ¹⁵ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ
19 Μωυσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ, καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς· οὐ παρέβη
20 οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς. ¹⁶ καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν
21 τὴν γῆν τὴν ὄρεινὴν καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ναγέβ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσὸμ
22 καὶ τὴν πεδινὴν καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ ὄρος Ἰσραήλ καὶ τὰ ταπεινὰ
23 τὰ πρὸς τῷ ὄρει ἀπὸ ὄρους Χελγά, καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς Σηεῖρ καὶ ἕως
24 Βαλαγάδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών· καὶ πάντας
25 τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε καὶ ἀνεῖλε καὶ ἀπέκτεινε. ¹⁸ καὶ ἡμέρας πλείους
26 ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον. ¹⁹ καὶ οὐκ ἦν πόλις
27 ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραήλ· πάντα ἐλάβοσαν ἐν πολέμῳ, ²⁰ ὅτι διὰ κυρίου ἐγένετο
28 κατισχυῖσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραήλ, ἵνα ἐξο-
29 λοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος ἀλλ’ ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν ὃν τρόπον
30 εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ²¹ καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἐξω-
31 λόθρευσε τοὺς Ἐνακίμ ἐκ τῆς ὄρεινῆς, ἐκ Χεβρών καὶ ἐκ Δαβὶρ καὶ ἐξ Ἀνα-
32 βὼθ καὶ ἐκ παντὸς γένους Ἰσραήλ καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα, σὺν ταῖς πό-
33 λεσιν αὐτῶν· καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. ²² οὐ κατελείφθη τῶν Ἐνακίμ
34 ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν Γάζῃ καὶ ἐν Γέθ καὶ ἐν Ἀσελδὼ κατε-
35 λείφθη. ²³ καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ

6. τὴν ὥραν ταύτην ... αὐτοὺς τετροπωμ. ... ἐναντ. υἱων ἰσρ. ... οἱπ
εν 7. μαρρων ... ἐπεσαν αὐτοῖς 8. αὐτ. κατεδ. αὐτοὺς ... ἕως μασρεφῶς
μακειμ ... πεδ. μασσηφα ... οἱπ καὶ υἱί. ... κατέκοψεν 9. καθότι προ ὄν
τρ. ... ἐν πυρὶ 10. ἐπεστρεψεν ... ὅτι ασωρ τὴν το 11. ἀπεκτεινεν ...
ἐμπνεον his ... ἐν στοματι ξίφους κ. ἐξωλεθρευσεν 12. ἐξωλεθρευσεν 13.
μόνην αὐτὴν ἐνεπρ. ἰησοῦς 14. ἐξωλεθρευσαν ... κατελείπον αὐτῶν οὐδὲ ἐν
ἐνπν. 15. οὐδὲν ... συνέταξ. κυριος τῷ μωυση 16. τ. γ. τὴν ναγεβ ...
πεδεινην ... τὸ ὄριον ἰσραηλ κ. τ. πεδινὰ 17. ὄρει αλαχ ... οἱπ ἀπο ὄρ.
χελγα ... εἰς σηεῖρα ... βαλγαδ κ. τὸ πεδιον ... κ. τοὺς βασ. αὐτ. παντ.
ελαβ. κ. ἀν. αὐτοὺς κ. ἀπ. 19. πόλις ἧτις οὐ παρέδωκεν τοῖς υἱοῖς ἰσραηλ·
παντὰς ἐλάβεν ε. π. 20. τὴν καρδ. αὐτῶν ... ἐξολοθρευθῶσιν his 21. ἐξω-
λεθρευσεν his ... δαβειρ ... ἐξ ἀνωθ ... παντος ὄρους ἰσρ. 22. κατελείφθη-
σαν τῷ ἐνακιμ ὑπο ... γαζηθ ... ἐν ἀδωθ κατελείφθησαν

Μωυσῆ· καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλάς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὓς ἀνεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, ἀπὸ φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἀραβα ἀπ' ἀνατολῶν·² Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατέκει ἐν Ἐσεβίων, κυριεύων ἀπὸ Ἀρνῶν, ἣ ἐστὶν ἐν τῇ φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ ἕως Ἰαβόκ, ὄρια υἰῶν Ἀμμών,³ καὶ Ἀραβα ἕως τῆς θαλάσσης³ Χενερέθ κατ' ἀνατολὰς καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἀραβα, θαλάσσαν τῶν ἀλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν τὴν κατὰ Ἀσειμῶθ, ἀπὸ Θαιμάν τὴν ὑπὸ Ἀσηδῶθ Φασγά·⁴ καὶ Ὠγ βασιλεὺς Βασάν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσταρῶθ⁴ καὶ ἐν Ἐδραῖν,⁵ ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμών καὶ ἀπὸ Σεχχαί, καὶ πᾶσαν τὴν⁵ γῆν Βασάν ἕως ὀρίων Γεργεσί καὶ τὴν Μαχί καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ, ὀρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβίων.⁶ Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπά-⁶ταξαν αὐτούς· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ρουβὴν καὶ Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ.⁷ καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οὓς⁷ ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θαλάσσαν Βαλαγάδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Διβάνου καὶ ἕως ὄρους τοῦ Χελχὰ ἀναβαινόντων εἰς Σηείρ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κληρονομεῖν κατὰ κληρὸν αὐτῶν,⁸ ἐν τῷ ὄρει καὶ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐν Ἀραβα καὶ ἐν Ἀσηδῶθ⁸ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ Ναγέβ, τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον·⁹ τὸν βασιλέα⁹ Ἰεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί, ἣ ἐστὶ πλησίον Βαιθῆλ,¹⁰ βασιλέα Ἰερου-¹⁰σαλήμ, βασιλέα Χεβρών,¹¹ βασιλέα Ἰεριμούθ, βασιλέα Λαχίς,¹² βασιλέα Αἰ-^{11 12}λάμ, βασιλέα Γαζέρ,¹³ βασιλέα Δαβίρ, βασιλέα Γαδέρ,¹⁴ βασιλέα Ἐρμάθ,^{13 14} βασιλέα Ἀδέρ,¹⁵ βασιλέα Λεβνά, βασιλέα Ὀδολλάμ,¹⁶ βασιλέα Ἡλάθ,¹⁷ βα-^{15 - 17}σιλέα Ταφούτ, βασιλέα Ὀφέρ,^{18 - 22} βασιλέα Ὀφέκ τῆς Ἀρώκ, βασιλέα^{18 - 22} Ἀσώμ, βασιλέα Συμοῶν, βασιλέα Μαμβρώθ, βασιλέα Ἀζίφ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχάκ, βασιλέα Μαρεδῶθ, βασιλέα Ἰεκὸμ τοῦ Χερμέλ,²³ βασιλέα²³ Ὀδολλάμ τοῦ Φεννεαλδώρ, βασιλέα Γεῖ τῆς Γαλιλαίας,²⁴ βασιλέα Θερσά·²⁴ πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα.

XIII.

Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκῶς τῶν ἡμερῶν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Σὺ προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολείπεται πολλὴ εἰς κληρονομίαν.² καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλειμμένη· ὄρια Φυλιστιεῖμ, ὁ Γεσιρὶ καὶ ὁ² Χαναναῖος·³ ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὀρίων³

23. ** αὐτὴν πρὸ αὐτοῦ XII. 1. ἀνεῖλεν μωυσεως καὶ υἱοὶ ἰσραηλ ... ἀπο ἡλίου ... ὀρι γην post. ... ἀπο ανατ. 2. ἀροηρ πρὸ ἀρνῶν 3. χενερεθ ... σιμῶθ πρὸ ἀσειμῶθ ... ὑπο πρὸ ἀπο 4. ἐδραεῖν 5. ἀσελχα πρὸ σεχχαί ... ὀρι γην ... γεσουρι ... μαχατι 6. ἐν κληρῷ 7. * μωυσεως πρὸ ἰησοῦς ... οἱ υἱοὶ ... παρὰ τὴν θαλ. βαλαγαδ ... ἀλοχ πρὸ χελχα ... σηείρα ... κληρονομίαν κατὰ 8. μηδῶθ πρὸ ἀσηδῶθ ... κ. ἐν ἀγεβ ... φερεζεον 9. γαῖ ... γεθ πρὸ βαιθῆλ 11. ἰεριμου ... λαχεις 12. ἐγλωμ 13. δαβειρ 14. ἐρμα 15. λεβμνα 16. μακηδα πρὸ ἡλαθ 17. θαφφου 18 - 22. βασ. ἀφεκ, βασ. ἀσωρ, βασ. σαμρων, βασ. φασγα, βασ. μαρων, βασ. ἀχσαφ, βασ. θαναχ, βασ. μαγεδδων, βασ. κεδες, βασ. ἰεκοναμ τοῦ χερμελ 23. βασ. ἀδδωρ τοῦ ναφεδδωρ, βασ. γωειμ τῆς γελγεα 24. θερμα ... εἰκ. καὶ ἐννεα XIII. 1. ὑπολείπεται 2. ἡ γῆ ἡ καταλειμμένη ... ὁ γεσουρι

Ἀκκαρῶν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χανααναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις
 τῶν Φυλιστιεῖμ, τῷ Γαζαίῳ καὶ τῷ Ἀζωτίῳ καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ καὶ τῷ
 4 Γετθαίῳ καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ καὶ τῷ Εὐαίῳ· ἕκ Θαιμὰν καὶ πάση γῆ Χανα-
 5 ναὰν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδωνιοὶ ἕως Ἀφὲκ ἕως τῶν ὀρίων τῶν Ἀμορ-
 6 ραίων· ἕ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαλιὰς Φυλιστιεῖμ καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ
 ἀνατολῶν ἡλίου, ἀπὸ Γαλαὰλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών ἕως τῆς εἰσόδου Ἐμάθ·
 6 ἕ καὶ οἱ κατοικῶν τὴν ὄρεινὴν ἀπὸ τοῦ Διβάνου ἕως τῆς Μασερέθ Μεμφω-
 6 μαιμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ·
 7 ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον σοι ἐνετειλάμην· ἕ καὶ
 νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει
 φυλῆς Μανασσῆ, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θάλασσης τῆς μεγάλης κατὰ
 8 δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν· ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ· ἕ ταῖς δυοὶ φυλαῖς
 καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, τῷ Ρουβὴν καὶ τῷ Γάδ, ἔδωκε Μωυσῆς
 ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· κατ' ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωυσῆς ὁ
 9 παῖς κυρίου, ἕ ἀπὸ Ἀροήρ, ἡ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν
 πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἀπὸ Μαιδαβάν·
 10 ἕ πάσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβῶν
 11 ἕως τῶν ὀρίων υἰῶν Ἀμμών· ἕ καὶ τὴν Γαλααδίτιδα καὶ τὰ ὄρια Γεσιρί,
 καὶ τοὺς Μαχατί, πᾶν ὄρος Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἕως Ἀγά·
 12 ἕ πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὠγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρῶθ
 καὶ ἐν Ἐδραῖν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν
 13 Μωυσῆς καὶ ἐξωλόθρευσε· ἕ καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Γε-
 13 σιρί καὶ τὸν Μαχατί καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς Γεσιρί καὶ
 14 ὁ Μαχατί ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας· ἕ πλήν τῆς φυλῆς
 Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία· κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὗτος κληρονομία αὐτῶν,
 κατὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος· καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς ὃν κατεμέρισε Μωυσῆς
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ.
 15 16 ἕ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ρουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν· ἕ καὶ ἐγενήθη
 αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Ἀροήρ, ἡ ἔστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ
 17 πόλις ἡ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρνῶν· καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἕως Ἐσεβῶν, καὶ
 17 πάσας τὰς πόλεις τὰς οὐσας ἐν τῇ Μισὼρ, καὶ Δαιβῶν καὶ Βαιμῶν Βαάλ καὶ
 18 19 οἴκου Μεελβῶθ, ἕ καὶ Βασάν καὶ Βακεδμῶθ καὶ Μαιφαάδ, ἕ καὶ Καραθαίμ
 20 καὶ Σεβαμά καὶ Σεραδά καὶ Σιών ἐν τῷ ὄρει Ἐνάβ, ἕ καὶ Βαιθφογῶρ καὶ
 21 Ἀσηδῶθ Φασγά καὶ Βαιτθασεινῶθ, ἕ καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισὼρ, καὶ
 πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃν ἐπάταξε Μωυ-
 21 σῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιάμ, καὶ τὸν Εὐί καὶ τὸν Ῥοβὸκ καὶ τὸν
 Σούρ καὶ τὸν Οὐρ καὶ τὸν Ῥοβὲ ἄρχοντα, ἕναρα Σιών καὶ τοὺς κατοικοῦν-
 22 τας Σιών· ἕ καὶ τὸν Βαλαάμ τὸν τοῦ Βεὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ.
 23 ἕ ἐγένετο δὲ τὰ ὄρια Ῥουβὴν, Ἰορδάνης ὄριον· αὕτη ἡ κληρονομία υἰῶν Ῥου-
 24 βὴν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· ἕ ἔδωκε

3. σατραπείαις ... γετθαίω 4. θεμαν ... παση τη γη ... οπι γαζης
 ... εως αφεκα 5. γαβλι φυλιστ. ... απ ανατολ. ... αιμαθ 6. μασερεφωθ
 μαιμ ... εξολοθρευσω ... ενετειλ. σοι 7. της φυλης μαννασση 8. ταις δε
 δυο ... μανασσ. τοις μετ αυτου ... ην εδωκεν ... αυτην προ αυτω 9. μει-
 σωρ ... μαιδαβα 10. των αμορραιων 11. γαλααδιτιν ... γεσουρι ... μα-
 χατι ... εως ελχα 12. και πασαν ... εν τη βασαν ... ασταρ. και νεσδραειμ
 ... εξωλεθρευσεν 13. εξωλεθρευσαν ... γεσουρι his ... μαχατι his ... της
 ημερ. ταυτης 14. τη φυλη τη ... αυτων κληρονομια 15. αυτω προ αυτων
 ... η πολις εν 17. βισωρ ... δαιβωρ ... βαμωθ βααλ ... οικους βελαμων
 18. κ. ιασσα κ. κεδημωθ κ. μηφααθ 19. σαρθ προ σεραδα ... σιωρ ...
 ενακ 20. βεθφογωρ ... βησιμουθ προ βαιτθασεινωθ 21. σηωρ ... ροχομ προ
 ροβοκ ... τ. ρεβεκ αρχοντα σηωρ, τους κατοικ. την γην 23. οπι αυτων sei.

δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ²⁵
 Ἰαζήρ, πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως Ἀραβα, ἣ ²⁵
 ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἀράδ, ²⁶ καὶ ἀπὸ Ἑσεβῶν ἕως Ἀραβῶν κατὰ τὴν Μασ- ²⁶
 σηφά, καὶ Βοτανίμ καὶ Μαὰν ἕως τῶν ὄριων Δαιβῶν, ²⁷ καὶ Ἐναδῶμ καὶ ²⁷
 Ὁθαργαῖ καὶ Βαινθαναβρὰ καὶ Σοχωῶθ καὶ Σαφὰν καὶ τὴν λοιπὴν βασι-
 λείαν Σηὼν βασιλέως Ἑσεβῶν· καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀριεῖ ἕως μέρους τῆς Βαλάσσης
 Χενερέθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν. ²⁸ αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ ²⁸
 κατὰ δῆμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν· κατὰ δῆμους αὐτῶν αὐχένα ἐπι-
 στρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δῆμους αὐτῶν αἱ
 πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ²⁹ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς ²⁹
 Μανασσῆ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³⁰ καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ Μαὰν καὶ ³⁰
 πᾶσα βασιλεία Βασάν καὶ πᾶσα βασιλεία Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, καὶ πᾶ-
 σας τὰς κώμας Ἰαῖρ αἵ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἐξήκοντα πόλεις· ³¹ καὶ τὸ ³¹
 ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ, καὶ ἐν Ἀσταρῶν καὶ ἐν Ἐδραῖν πόλεις βασιλείας Ὠγ ἐν
 τῇ Βασανίτιδι, τοῖς υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσῆ καὶ τοῖς ἡμίσεσιν υἱοῖς Μα-
 χίρ υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³² οὗτοι οὗς κατεκληρονόμησε Μωυσῆς ³²
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβῶν Μωάβ, ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ
 Ἱεριχὼ ἀπ' ἀνατολῶν.

XIV.

Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, οἱς
¹³ κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυῆ καὶ οἱ
¹⁹ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ² κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ²
 ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει
 φυλῆς, ³ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ³
 ἐν αὐτοῖς, ⁴ ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ δύο φυλαὶ Μανασσῆ καὶ Ἐφραῖμ· καὶ ⁴
 οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἡ πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ
 ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁵ ὃν τρόπον ἐνετείλατο ⁵
 κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν.
⁶ καὶ προσήλθον οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλαγάλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐ- ⁶
 τὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννή ὁ Κενεζαῖος Σὺ ἐπίστη τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος
 πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνή. ⁷ τέσ- ⁷
 σαράκοντα γὰρ ἔτων ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ
 Κάδης Βαρνή κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν, καὶ ἀπεκρίθην αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν
 νοῦν αὐτοῦ. ⁸ οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρ- ⁸
 δίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθη ἐπακολουθεῖν κυρίῳ τῷ θεῷ μου. ⁹ καὶ ⁹
 ὤμοσε Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγων Ἡ γῆ ἐφ' ἣν ἐπέβησ σοὶ ἔσται
 ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθη ἐπακολουθεῖν
 ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ καὶ νῦν διέτρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε· ¹⁰

25. πασαι αι πολ. γ. και ημισυ ... αροηρ ppo αραβα ... προσωπ. ραββα
 26. εως ραμωθ κ. τ. μασφα κ. βοτανιν κ. μαναϊμ εως οριων δαβειρ 27. κ.
 νεμεκ, βηθαραμ κ. βηθαμνα κ. σωχω κ. σαφων κ. την ... οπι και exlg.
 ... μεριει ... χενερωθ 28. οπι κατα δ. αυτ. αυχενα usq. αι πολεις αυτ.
 30. απο μαναϊμ, κ. πασα βασα, και ... οπι της 31. εν ασταρωμ κ. ε.
 εδραϊμ π. της βασιλ. ... και εδοθησαν τοις υι. μαχειρ υιου μ. κ. τ. ημισε-
 σιν, post haec ** pergil της φυλης μανασση εγενηθησαν τα ορια κατα φυ-
 λας αυτων και κατ. δημ. αυτ. 32. totus v. ** ... περ. του χειμαρρου εν ...
 οπι του exlg. ... απο ανατ. XIV. 1. οπι εν τη γη ... εαυτοις 2. κυριος
 τω ιησου 4. τα αφωρισμ. αυτοις τοις ... οπι και τα κτηνη 5. τοις υιοις
 ισρ. ... εμερισαντο 6. προσηλθον ... εν γαλαλοις 7. τεσσαρακ. ... μωυ-
 σης δουλος κυριου κατασκοπευσαι ... απεκριθησαν 8. οπι μου ... συνανα-
 βαντες ... την διανοιαν του 9. εφ ης ... προσετεθη

τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον 11 ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν· ¹¹ ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέ 12 με Μωυσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελεῖν καὶ εἰσελεῖν εἰς τὸν πόλεμον. ¹² καὶ νῦν αἰτοῦμαι σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ Ἐνακίμ ἐκεῖ εἰσὶ, πόλεις ὄχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ᾗ, ἐξολοθρεύσω αὐτούς 13 ὃν τρόπον εἶπέ μοι κύριος. ¹³ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε Χεβρῶν 14 τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ υἱῷ Κενεζῆ ἐν κλήρῳ. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρῶν τῷ Χάλεβ τῷ τοῦ Ἰεφοννῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύ- 15 τῆς, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ τὸ δὲ ὄνομα τῆς Χεβρῶν ἦν τὸ πρότερον πόλις Ἀργόβ, μητρόπολις τῶν Ἐνακίμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

XV.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀρίων 2 τῆς Ἰδουμαίας, ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Κάδης πρὸς λίβα. ² καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς, ἀπὸ τῆς λοφιᾶς 3 τῆς φερούσης ἐπὶ λίβα· ³ καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως Ἀκραβίν, καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενά, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ Κάδης Βαρνή, καὶ ἐκπορεύεται Ἀσωρών, καὶ προσαναβαίνει εἰς Σάραδα, καὶ ἐκπορεύεται 4 τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης, ⁴ καὶ ἐκπορεύεται ἐπὶ Σελμωνάν, καὶ διεκβάλλει ἕως φάραγος Αἰγύπτου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὀρίων ἐπὶ τὴν θά- 5 λασσαν· τοῦτό ἐστιν αὐτῶν ὄρια ἀπὸ λιβὸς. ⁵ καὶ τὰ ὄρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἀλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ 6 ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου ⁶ ἐπιβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ Βαιθαγλαάμ, καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ Βαιθαράβα, καὶ 7 προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ λίθον Βαιῶν υἱοῦ Ρουβήν· ⁷ καὶ προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαλγάλ, ἣ ἔστιν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως Ἀδαμμίν, ἣ ἔστι κατὰ λίβα τῆ φάραγγι, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ἡλίου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξο- 8 δος πηγῆ Ρωγήλ· ⁸ καὶ ἀναβαίνει τὰ ὄρια εἰς φάραγγα Ἐννὸμ ἐπὶ νώτου τοῦ Ἰεβοῦς ἀπὸ λιβὸς, αὕτη ἔστιν Ἰερουσαλήμ, καὶ διεκβάλλει τὰ ὄρια ἐπὶ κορυφὴν ὄρους ἣ ἔστι κατὰ πρόσωπον φάραγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἣ 9 ἔστιν ἐκ μέρους γῆς Ῥαφαῖν ἐπὶ βορρᾶ· ⁹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθῶ, καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών, 10 καὶ ἄξει τὸ ὄριον εἰς Βάαλ, αὕτη ἔστι πόλις Ἰαρίμ· ¹⁰ καὶ περιελεύσεται ὄριον ἀπὸ Βάαλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ἀσσάρ ἐπὶ νώτου πόλιν Ἰαρίν ἀπὸ βορρᾶ, αὕτη ἔστι Χασλὼν, καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ 11 παρελεύσεται ἐπὶ λίβα· ¹¹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον κατὰ νώτου Ἀκκαρῶν ἐπὶ

10. τεσσαρακοστον 12. κυριος εν τη ... νυνι δε οι ... εξολοθρευσω
13. τη χεβρων υιω χαλ. τω ιεφ. τω κενεζεω 14. *εγεν. εν χεβρ., ** εγεν.
χεβρ. ... τω ιεφ. ... της σημερον ημερας ... κυρ. του θεου 15. οπι της
... οπι την ... αρβο XV. 1. των οριων σιμ ργο της ερ. σιν ... προς νο-
τον 2. απο νοτου ... επι νοτον 3. ακραββειμ ... απο νοτου ... εκπορ.
εσρωμ ... εις αδδαρα, κ. περιπορευεται 4. κ. πορευεται επι ασεμωνα ...
ταυτα εστ. αυτ. τα ορια απ. νοτου 5. επι βορραν 6. βαιθαλα ργο βαιθαγλ.
7. απο γαλγαλ ... προσαναβασεως αδομμι ... κατα νοτον φαραγγι ... πηγης
ηλιου 8. νωτου ιεβους ... οπι απο λιβος ... επι κορυφης ... ραφαειμ επι
βορραν 9. του υδατος ... διεκβ. ορους εφρ. κ. εξαξει 10. επι βααλ, επι
θαλασσαν εις ορος σχειρ και παρελευσ. επι νωτου π. ιαριμ ... χασαλων ...
παρ. επι νοτον

βορβᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὄρια εἰς Σοκχώθ, καὶ παρελεύσεται ὄρια ἐπὶ λίβα, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Λεβνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ Σάλασσαν. 12 καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Σαλάσσης, ἡ Σάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ. ταῦτα τὰ 12 ὄρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δῆμους αὐτῶν. 13 καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννή 13 ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησους τὴν πόλιν Ἀρβὸκ μητρόπολιν Ἐνάκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών. 14 καὶ 14 ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ, τὸν Σουσι καὶ Θολαμι καὶ τὸν Ἀχιμα. 15 καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦν- 15 τας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβίρ ἦν τὸ πρότερον πόλις γραμμάτων. 16 καὶ εἶπε 16 Χάλεβ Ὅς ἂν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐ- τῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. 17 καὶ ἔλαβεν αὐτὴν 17 Γοθονιήλ υἱὸς Κενέξ ἀδελφοῦ Χάλεβ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα αὐτοῦ γυναῖκα. 18 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορευέσθαι αὐτὴν καὶ συνεβουλεύσατο αὐ- 18 τῷ λέγουσα Αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν· καὶ ἐβόησεν ἐκ τοῦ ὄνου. καὶ εἶ- πεν αὐτῇ Χάλεβ Τί ἐστὶ σοι; 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν 19 Ναγέβ δέδωκάς με· δός μοι τὴν Βοθθανίς. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν Γοναιθλάν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γοναιθλάν τὴν κάτω. 20 αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. 20 21 ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ἐφ' ὁρίων Ἐδώμ 21 ἐπὶ τῆς ἐρήμου, καὶ Βαισελεήλ καὶ Ἀρά καὶ Ἀσώρ, 22 καὶ Ἰκὰμ καὶ Ῥεγμὰ καὶ 22 Ἀρουήλ, 23 καὶ Κάδης καὶ Ἀσοριωναῖν καὶ Μαινάμ 24 καὶ Βαλμαινάν καὶ αἱ 23 24 κῶμαι αὐτῶν, 25 καὶ αἱ πόλεις (25) Ἀσερών, αὕτη Ἀσώρ, 26 καὶ Σῆν καὶ Σαλ- 25 26 μαὰ καὶ Μωλαδᾶ, 27 καὶ Σερί καὶ Βαιφαλάθ, 28 καὶ Χολασεωλά καὶ Βηρσαβεέ, 27 28 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαυλεις αὐτῶν, 29 Βαλά καὶ Βακὼκ καὶ Ἀσόμ, 29 30 καὶ Ἐλβουδαδ καὶ Βαιθῆλ καὶ Ἐρμᾶ, 31 καὶ Σεκελάκ καὶ Μαχαρίμ καὶ 30 31 Σεθεννάκ, 32 καὶ Λαβὼς καὶ Σαλή καὶ Ἐρωμῶθ, πόλεις εἰκοσιεννέα καὶ αἱ 32 κῶμαι αὐτῶν. 33 ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσταὼλ καὶ Ῥάα καὶ Ἄσσα, 34 καὶ Ῥάμεν καὶ 33 34 Ἰανὼ καὶ Ἰλουθῶθ καὶ Μαιανί, 35 καὶ Ἰερμούθ καὶ Ὀδολλάμ καὶ Μεμβρά 35 καὶ Σαωχὼ καὶ Ἰαζηκά, 36 καὶ Σαχαρίμ καὶ Γάθηρα καὶ αἱ ἐπαυλεις αὐ- 36 τῆς, πόλεις δεκατέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 37 Σεννά καὶ Ἀδασάν καὶ 37 Μαγαδαλαγάδ, 38 καὶ Δαλάδ καὶ Μασφά καὶ Ἰαχαρεήλ, 39 καὶ Βασηδῶθ καὶ 38 39 Ἰδεαδαλέα, 40 καὶ Χαβρά καὶ Μαχές καὶ Μασχώς, 41 καὶ Γεδδῶρ καὶ Βα- 40 41 γαδιήλ καὶ Νωμάν καὶ Μαγηδάν, πόλεις ἐξκαίδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

11. βορραν, κ. διεκβαλλει τα ορ. εις ακκαρωνα, κ. παρελευσ. ορος της βαλα (** γαβαλα), κ. διεκβαλλει επι ιαβνηλ, κ. εσται 13. αρβεκ ... μητροπολις 14. εξωλεθρευσεν ... σουσαι κ. τον θολμαι (?) 15. δαβειρ ... οση το δε ονομ. δαβ. ... το προτερ. ην 16. οση και εκκοψη ... και δωσω αυτω αχσαν 17. χαλεβ ο νεωτερος ... αχσαν ... αυτου αυτω εις γυν. 18. εγενηθη ε. τ. εισπορευεσθαι ... απο του ονου 19. δος μοι γωλαθ μαϊμ ... αυτη χαλεβ την γωλαθ την κατω 21. δε αι πολεις αυτ. πολισ πρωτη φυλης ... επι οριων ... ερημου κασθηλ και εδραιν κ. ιαγουρ. Seqq. usque v. 44. plene sic habent: 22. και κινα κ. διμωνα κ. αδαδα 23. κ. κεδες κ. ιθναζιφ κ. τελεμ 24. κ. βαλωθ 25. κ. πολισ ασερωμ, αυτη ασωραμαμ 26. κ. σαμαα κ. μωδαδα 27. κ. ασερ, γαδδα και βαιθφαλεθ 28. κ. ασαρ- σουλα κ. βηρσαβεθ κ. αι κ. αυτ. και αι επαυλις αυτων 29. βααλα κ. αυειμ κ. ασεμ 30. κ. ελθωλαδ κ. χασειρ κ. ερμαλ 31. κ. σικελεγ κ. βεδεβτηνα κ. σανσαννα 32. κ. λαβωθ κ. σελεειμ κ. ρεμμων, πολ. εικ. και εννεα κ. αι κ. αυτ. 33. ε. τ. π. εσθαιολ κ. σαραα κ. ασνα 34. κ. ραμεν κ. ζανω κ. αδιαθαιμ κ. ηναιμ 35. κ. ιεριμουθ κ. οδολλα κ. εμρα (** νεμρα) κ. σω- χω κ. αζηκα 36. κ. σαργαρειμ κ. γαθηρα κ. αι εις. 37. σενναμ κ. αδασα κ. μαγαδαλαγαδ 38. κ. δαλααν κ. μασφα κ. ιεχθαηλ 39. κ. λαχεις κ. μα- σχαθ κ. εγλωμ 40. κ. χαββα κ. λαμας κ. χαθλωθ 41. κ. γαθηρωθ κ. βηθδαγων κ. νωμα κ. μακηδα, π. δεκαεξ κ. αι κ. α.

42 - 44 ⁴² Λεβνά καὶ Ἰσάκ καὶ Ἀνώχ, ⁴³ καὶ Ἰανὰ καὶ Νασίβ, ⁴⁴ καὶ Κεϊλάμ καὶ Ἀκιεζὶ καὶ Κεζίβ καὶ Βαθησάρ καὶ Αἰλώμ, πόλεις δέκα καὶ αἱ κῶμαι αὐ-
 45 46 τῶν· ⁴⁵ Ἀκκαρῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· ⁴⁶ ἀπὸ Ἀκ-
 47 47 καρῶν Γεμνά· καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον Ἀσηδῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν·
 48 49 ⁴⁷ Ἀσιεδῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα καὶ αἱ κῶμαι
 49 50 αὐτῆς καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ
 50 51 μεγάλη διορίζει· ⁴⁸ καὶ ἐν τῇ ὄρεινῃ Σαμίρ καὶ Ἰεδέρ. καὶ Σωχά, ⁴⁹ καὶ
 51 52 ⁵⁰ Ρεννά καὶ πόλις γραμματῶν, αὕτη Δαβίρ, ⁵⁰ καὶ Ἀνὼν καὶ Ἔς καὶ Μάν καὶ
 52 53 ⁵¹ Αἰσάμ, ⁵¹ καὶ Γοσδὸμ καὶ Χαλοῦ καὶ Χαννά καὶ Γηλώμ, πόλεις ἕνδεκα καὶ
 53 54 ⁵² αἱ κῶμαι αὐτῶν· ⁵² Αἰρέμ καὶ Ῥεμνά καὶ Σομά, ⁵³ καὶ Ἰεμαῖν καὶ Βαιθα-
 54 55 ⁵³ χοῦ καὶ Φακουά, ⁵⁴ καὶ Εὐμά καὶ πόλις Ἀρβόκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών, καὶ Σω-
 55 56 ⁵⁴ ραίβ, πόλεις ἑννέα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· ⁵⁵ Μαῶρ καὶ Χερμελ καὶ Ὀζιβ
 56 57 ⁵⁵ καὶ Ἰτάν, ⁵⁶ καὶ Ἰαριήλ καὶ Ἀρικὰμ καὶ Ζακαναῖμ, ⁵⁷ καὶ Γαβαὰ καὶ
 57 58 ⁵⁶ Θαμναθά, πόλεις ἑννέα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ⁵⁸ Αἰλουὰ καὶ Βηθσοῦρ καὶ
 58 59 ⁵⁷ Γεδδών, ⁵⁹ καὶ Μαγαρώθ καὶ Βαιθανάμ καὶ Θεκούμ, πόλεις ἕξ καὶ αἱ κῶ-
 59 60 ⁵⁸ μαι αὐτῶν· Θεκὼ καὶ Ἐφραθά, αὕτη ἐστὶ Βαιθλεέμ, καὶ Φαγῶρ καὶ Αἰτάν
 60 61 ⁵⁹ καὶ Κουλόν καὶ Τατάμ καὶ Θωβῆς καὶ Καρέμ καὶ Γαλέμ καὶ Θεθέρ καὶ
 61 62 ⁶⁰ Μανοχώ, πόλεις ἕνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ⁶⁰ Καριαῶν Βαάλ, αὕτη ἡ πόλις
 62 63 ⁶¹ Ἰαρίμ, καὶ Σωθηβᾶ, πόλεις δύο καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· ⁶¹ καὶ Βαδδαργεῖς
 63 ⁶² καὶ Θαραβαάμ καὶ Αἰνὼν ⁶² καὶ Αἰλοχιζά καὶ Ναφλαζών, καὶ αἱ πόλεις Σα-
 63 ⁶³ δῶν καὶ Ἀγκάδης, πόλεις ἑπτὰ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ⁶³ καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος
 κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἀπολέσαι αὐ-
 τούς· καὶ κατῴκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XVI.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια υἱῶν Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ
 ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς τὴν ὄρεινὴν τὴν ἔρημον εἰς
 2 Βαιθῆλ Λουζά, ² καὶ ἐξελεύσεται εἰς Βαιθῆλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὄρια
 3 τοῦ Ἀχαταρωθί, ³ καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὄρια Ἀπταλίμ
 ἕως τῶν ὀρίων Βαιθωρῶν τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διεξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν
 4 5 θάλασσαν· ⁴ καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ, Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ· ⁵ καὶ
 ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Ἐφραῖμ κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια τῆς
 κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρώθ καὶ Ἐρώκ ἕως Βαιθωρῶν τὴν ἄνω

42. λεβνα κ. αφερ (** αφερ, * αφερ?) κ. ιεφθα 43. κ. ασεννα κ. νε-
 σιβ 44. κ. κειλα κ. αχζεκ κ. μαρησα κ. εδωμ, π. εννεα κ. αι κ. αυτ.
 46. και απο ακκ. ιεμναί ... ασδωμ ... οπι κ. αι κωμ. αυτων 47. οπι
 ασιεδωθ ... αι επαυλεις pgo επαυλεις 48. σαφειρ κ. ιεδερ κ. σωχω 49.
 οπι και sec. ... αυτη εστιν δαβειρ Seqq. plene usq. v. 62: 50. κ. ανωβ
 κ. εσθεμω κ. ανειμ 51. κ. γοσομ κ. χιλουων κ. γηλων, π. δεκα κ. αι κ.
 αυτ. 52. ερεβ κ. εσαν κ. ρουμα 53. κ. ανουμ κ. βεθθαπφουε κ. αφακα
 54. κ. χαμματα κ. π. αρβοα α. ε. χ. κ. σιωρ, π. ενν. κ. αι κωμαι αυτων
 55. μαων κ. χερμελ κ. ζιφ κ. ιεττα 56. κ. ιεζδραελ κ. ιεκδααμ κ. ζανωα-
 κειμ 57. κ. γαβαα κ. θαμνα, π. ενν. κ. αι κ. αυτ. 58. αλουλ κ. βεθσοур
 κ. γεδωρ 59. κ. μαρωθ κ. βαιθανων κ. ελθεκεν, π. εξ κ. αι κ. αυτ. θεκω
 κ. εφραθα, αυτ. ε. βηθλεεμ, κ. φαγωρ κ. αιταμ κ. κουλον κ. ταταμ κ.
 σωρης κ. καρεμ κ. γαλλιμ κ. βαιθηρ κ. μανοχω, π. ενδ. κ. αι κ. αυτ. 60.
 καριαθ βααλ, αυτη πολις ιαριμ, κ. αρεββα, π. δυο κ. αι κωμαι αυτων κ.
 αι επ. αυτ. 61. βαδδαργεις κ. βηθαραβα κ. μαδων 62. κ. σοχοχα κ. νεβ-
 σαν κ. αι πολις αλων κ. ηνγαδδι, π. επτ. κ. αι κ. αυτ. 63. ηδυνηθησαν
 ... κατωκεισαν ... ημερας εκεινης XVI. 1. α. ανατολ. την ερημον, και
 αναβ. ... οπι λουζα 2. απο βαιθηλ λουζα ... αχιαταρωθ 3. εις τα ορια
 του ιεφαθθι ... της κατω 5. τα ορια υιων ... αδαρ pgo ερωκ ... της ανω

καὶ Γαζαρά. ⁶ καὶ ἐλεύσεται τὰ ὄρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ἰκασμῶν ἀπὸ ⁶
 βορρᾶ Θερμᾶ, περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηνασὰ καὶ Σέλλης, καὶ παρ-
 ελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς Ἰανωκὰ ⁷ καὶ εἰς Μαχὼ καὶ Ἀταρῶθ, καὶ αἱ ⁷
 κῶμαι αὐτῶν· καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ Ἰεριχώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην.
⁸ καὶ ἀπὸ Τάφου πορεύσεται τὰ ὄρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανά, καὶ ἔσται ⁸
 ἡ διεξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς Ἐφραῖμ κατὰ
 δήμους αὐτῶν. ⁹ καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραῖμ ἀνὰ μέσον ⁹
 τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ¹⁰
 οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραῖμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατώ-
 κει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραῖμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως ἀνέβη Φαραὼ
 βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ τοὺς
 Χαναναίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζέρ ἐξεκέντη-
 σαν· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

XVII.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ
 Ἰωσήφ, τῷ Μαχίρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαάδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστῆς
 ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. ² καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μα- ²
 νασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἰεζὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Κελέζ
 καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰεζιήλ καὶ τοῖς υἱοῖς Συχέμ καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαρίμ καὶ τοῖς
 υἱοῖς Ὀφέρ· οὗτοι ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν. ³ καὶ τῷ Σαλπαάδ υἱῷ Ὀφέρ ³
 οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων
 Σαλπαάδ· Μααλὰ καὶ Νουὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Θερσά. ⁴ καὶ ἔστησαν ⁴
 ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων
 λέγουσαι Ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν
 μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος κυρίου κληρὸς
 ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ ἔπεσεν ὁ σχοιτισμὸς αὐτῶν ἀπὸ ⁵
 Ἀνάσσα, καὶ πεδίον Λαβέκ ἐκ τῆς γῆς Γαλαάδ ἣ ἔστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου·
⁶ ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κληρὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ⁶
 αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γαλαάδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις.
⁷ καὶ ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Μανασσῆ Δηλανάθ, ἣ ἔστι κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, ⁷
 καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ Ἰασσιβ ἐπὶ πηγὴν Θαφθῶθ. ⁸ τῷ ⁸
 Μανασσῆ ἔσται, καὶ Θαφῆθ ἐπὶ τῶν ὀρίων Μανασσῆ τοῖς υἱοῖς Ἐφραῖμ. ⁹ καὶ ⁹
 καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ φάραγμα Καρανά ἐπὶ λίβα κατὰ φάραγμα Ἰαριήλ
 τερέμινθος τῷ Ἐφραῖμ ἀνὰ μέσον πόλεως Μανασσῆ· καὶ ὄρια Μανασσῆ ἐπὶ
 τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος θάλασσα ¹⁰ ἀπὸ ¹⁰
 λιβὸς τῷ Ἐφραῖμ, καὶ ἐπὶ βορρᾶν Μανασσῆ· καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὄρια αὐ-
 τοῖς. καὶ ἐπὶ Ἀσῆβ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν.
¹¹ καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσῆρ Βαιθσάν καὶ αἱ κῶμαι αὐ- ¹¹

6. διελευσεται ... εἰς μαχθῶθ ἀπο βορρα, καὶ παρελευσεται ἐπ α. ε. θηναθ σηλω καὶ παρελ. ... ιανω 7. ομ κ. ε. μαχω καὶ ... εἰς αταρωθ καὶ νααραθα κ. αἱ κ. α. κ. διελευσ. εἰς ιερ. 8. α. εφφουε παρελευσεται ορια ε. θ. ἐπι χειμαρρουν κανα ... ἡ διεξ. αὐτου ... φυλ. υἱων εφρ. 10. ελαβεν την πολιν ... ἐξεκεντησεν XVII. 1. μαννασση ... μαχειρ ... ομ εν rgius 2. αχιεζερ ... φελεκ ... εριηλ ... σεχεμ ... σεμιραε 3. σαλφααδ bis ... μαλα ... αιγλαμ 4. ιησου υιου ναυη ... α ο θεος ... κληρ. δια προσταγμ. κυρ. 5. μανασση pgo αυτων ... ομ απο ανασσ. και ... εκ γης γαλααδ και της βασαν η εστι 6. καταλελειμμενοις 7. κ. εγ. ορ. υι. μαν. απο ασηρ μαχθῶθ, η εστ. κατα προσωπ. συχεμ, και πορευεται τα ορια επι ιαμιν και εις ιασσηφ επι την γην θαθῶθ 8. θαφθῶθ ... ομ τ. υι. εφρ. 9. ομ και καταβ. τα ορια ... φαρ. καναι ε. λ. κατα την φαρ. ιαιερ, η τερεβινθος ... επι βορρα ... ομ θαλασσα 10. τω μανασση ... επι ασηρ

τῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦν-
 τας Μαγεδδῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Μαφετὰ καὶ τὰς κώμας
 12 αὐτῆς. ¹² καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύ-
 13 τας· καὶ ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ¹³ καὶ ἐγενήθη καὶ
 ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους,
 14 ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξώλεθρυσαν. ¹⁴ ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ τῷ
 Ἰησοῖ λέγοντες Διὰ τί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κληρον ἓνα κατ' σχοίνισμα ἐν; ἐγὼ
 15 δὲ λαὸς πολὺς εἰμι, καὶ ὁ θεὸς εὐλόγησέ με. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς Εἰ
 λαὸς πολὺς εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν καὶ ἐκκάθαρσον σεαυτῷ, εἰ στενοχωρεῖ
 16 σε τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ. ¹⁶ καὶ εἶπαν Οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ·
 καὶ ἵππος ἐπίλεκτος καὶ σίδηρος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν
 17 Βαιθσάν καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραὴλ. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἰη-
 σοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ Εἰ λαὸς πολὺς εἶ καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται
 18 σοι κληρὸς εἷς· ¹⁸ ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμὸς ἐστί, καὶ ἐκκαθαριεῖς
 αὐτόν, καὶ ἔσται σοι· καὶ ὅταν ἐξολοθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπί-
 λεκτος αὐτῷ ἐστί· σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

XVIII.

Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ, καὶ ἐπηξάν
 2 ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. ² καὶ κατε-
 3 λείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί. ³ καὶ εἶπεν
 Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ἔως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομήσαι τὴν γῆν ἣν
 4 ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ⁴ δότε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀνα-
 στάντες διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου καθά
 5 δεήσει διελεῖν αὐτήν. καὶ διήλθουσιν πρὸς αὐτόν, ⁵ καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ
 μερίδας· Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὄριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ στή-
 6 σονται αὐτοῖς ἀπὸ βορρᾶ. ⁶ ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας καὶ ἐνέγ-
 κατε ὧδε πρὸς μέ, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κληρὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
 7 ⁷ οὐ γὰρ ἐστί μερίς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν, ἱερατεία γὰρ κυρίου μερίς αὐτοῦ·
 καὶ Γὰδ καὶ Ῥουβὴν καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐλάβουσιν τὴν κληρονο-
 μίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ
 8 παῖς κυρίου. ⁸ καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν. καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς
 τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν λέγων Πορεύεσθε καὶ
 χωροβατήσατε τὴν γῆν, καὶ παραγενήθητε πρὸς μέ, καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν
 9 κληρὸν ἐναντι κυρίου ἐν Σηλῶ. ⁹ καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν,
 καὶ εἶδουσιν αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτήν κατὰ πόλεις ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον,
 10 καὶ ἦνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν. ¹⁰ καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κληρὸν ἐν Σηλῶ
 11 ἐναντι κυρίου. ¹¹ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δῆμους
 αὐτῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὄρια τοῦ κληροῦ αὐτῶν ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀνὰ

11. μαγεδδωρ κ. τ. κωμ. αυτ., και τους κατοικουντας ταναχ και τας κωμας αυτης, και το τρ. της ναφετα και 12. ηδυνηθησαν ... εξολεθρευσαι ... ηρχετο 13. οπι και sec. ... ολεθρευσει δε αυτ. ουκ εξωλεθρ. 14. με ηυλογησεν 15. ει συ ... εκκαθαρison ... το ορος εφραιμ 16. ειπαν οι υιοι ιωσηφ ... αρκει ... οπι το εφραιμ ... οπι εν αυτω 17. λεγων Ει 18. εξολεθρευσης ... οπι εστι sec. ... υπερισχυσεις αυτον XVIII. 1. εξεκκλησιασθη ... σηλωμ ... εκραταιωθη 2. ου κατεκληρονομησαν 3. αυτοις ιησους Εως ... εδωκεν ημιν κυριος ο θεος των πατερων ημων 4. τρεις ανδρας ... διελθατωσαν ... εμου ... δεησει διελθειν ... ηλθον 5. οπι αυτοις εχιγ. 6. προς με ωδε ... εναντιον 7. οτι η ιερατ. κυρ. μ. αυτων ... " φυλ. υιων μανασση ... επ ανατολας 8. πορευθητε ... προς με ωδε, και εξοισω 9. ιδον ... πολ. αυτης επτα ... in fine add εις σηλω 10. εναντιον 11. μανασση προ βενιαμιν ... οπι υιων prius

μέσον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ. ¹² καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ βορρᾶ· ἀπὸ τοῦ ¹²
 Ἰορδάνου προσαναβήσεται τὰ ὄρια κατὰ νότου Ἰεριχώ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀνα-
 βήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ Μα-
 βδαρίτις Βαιθῶν· ¹³ καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὄρια Λουζᾶ ἐπὶ νότου Λουζᾶ ¹³
 ἀπὸ λιβός αὐτῆς, αὕτη ἐστὶ Βαιθῆλ· καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Μααταρῶβ
 Ὀρέχ ἐπὶ τὴν ὄρεινήν, ἣ ἐστὶ πρὸς λίβα Βαιθωρῶν ἡ κάτω· ¹⁴ καὶ διελεύ- ¹⁴
 σεται τὰ ὄρια καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ
 λιβός, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρῶν λίβα, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξ-
 οδος εἰς Καριάθ Βάαλ, αὕτη ἐστὶ Καριαθιαρὶν πόλις υἱῶν Ἰούδα· τοῦτό ἐστι
 τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν. ¹⁵ καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους Καριάθ ¹⁵
 Βάαλ· καὶ διελεύσεται ὄρια εἰς Γασίν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθῶ· ¹⁶ καὶ ¹⁶
 καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ μέρους, τοῦτό ἐστι κατὰ πρόσωπον νότιης Σοννάμ,
 ἧ ἐστὶν ἐκ μέρους Ἐμέκ Ῥαφαῖν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται Γαίενα ἐπὶ
 νότον Ἰεβουσαι ἀπὸ λιβός, καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ῥωγήλ· ¹⁷ καὶ διελεύσε- ¹⁷
 ται ἐπὶ πηγὴν Βαιθσαμύς, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιλῶθ, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι
 πρὸς ἀνάβασιν Διθαμίν, καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιῶν υἱῶν Ῥουβήν· ¹⁸ καὶ ¹⁸
 διελεύσεται κατὰ νότου Βαιθάραβα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται ¹⁹ ἐπὶ τὰ ¹⁹
 ὄρια ἐπὶ νότον θάλασσαν ἀπὸ βορρᾶ· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὀρίων ἐπὶ
 λοφίαν τῆς θαλάσσης τῶν ἀλῶν ἐπὶ βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ λιβός·
 ταῦτα τὰ ὄρια ἐστὶν ἀπὸ λιβός. ²⁰ καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀριεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. ²⁰
 αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμίν, τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δήμους. ²¹ καὶ ²¹
 ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν Βενιαμίν κατὰ δήμους αὐτῶν Ἰεριχώ καὶ Βε-
 θεγαιῶ καὶ Ἀμεκασίς, ²² καὶ Βαιθαραβὰ καὶ Σαρά καὶ Βησανά, ²³ καὶ Δεῖν ^{22 23}
 καὶ Φαρά καὶ Ἐφραθά, ²⁴ καὶ Καραφὰ καὶ Κεφιρά καὶ Μονὶ καὶ Γαβαά, ²⁴
 πόλεις δώδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ²⁵ Γαβαῶν καὶ Ῥαμὰ καὶ Βηρωθᾶ, ²⁵
²⁶ καὶ Μασσημὰ καὶ Μιρῶν καὶ Ἀμωκή, ²⁷ καὶ Φιρὰ καὶ Καφὰν καὶ Νακὰν ^{26 27}
 καὶ Σεληκὰν καὶ Θαραηλά, ²⁸ καὶ Ἰεβοῦς, αὕτη ἐστὶν Ἰερουσαλήμ, καὶ Γα- ²⁸
 βαῶθ, Ἰαρίμ, πόλεις δεκατρεῖς καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν
 Βενιαμίν κατὰ δήμους αὐτῶν.

XIX.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεών· καὶ ἐγενήθη ἡ κλη-
 ρονομία αὐτῶν ἀνά μέσον κλήρων υἱῶν Ἰούδα. ² καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν 2
 Βηρσαβεὲ καὶ Σαμαὰ καὶ Καλαδάμ, ³ καὶ Ἀρωλά καὶ Βωλά καὶ Ἰασόν, 3
⁴ καὶ Ἐρθουλά καὶ Βουλά καὶ Ἐρμᾶ, ⁵ καὶ Σικελὰκ καὶ Βαιθμαχερέβ καὶ 4 5
 Σαρσουσὶν ⁶ καὶ Βαθαρῶθ καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν, πόλεις δεκατρεῖς καὶ αἱ κῶμαι 6

11. om των 12. ιεριχω επι β. ... ορος κατα θαλασσαν ... βαιθαιου
 13. επι νοτου ... om αυτης ... ορια απο αταρωθ αδδαρ επι 14. διελευσ. pro
 παρελευσεται ... βλεπ. εις θαλασσαν ... καριαθιαριμ 15. τα ορια εις γαιν
 16. μέρους του ορους, ο εστιν κατα ... νοτιης υιου εννομ ... ραφαιμ ... κατα-
 βησ. επι γαι ονομ επι νοτου ιεβους α. λ. και καταβ. 17. πηγην σαμε ... επι
 αγαλλιλωθ ... αναβ. εδωμιν ... λιθ. βααμ υιου 19. om επι τα ορια ...
 επι νοτου βαιθαλαγα απο βορρα ... εσται αυτου η διεξ. ... απο βορρα εις
 ... om εστιν 20. βαινιαμιν ... δημους αυτων 21. βαινιαμιν ... βηθαγλα
 κ. αμεκκα σεις Seqq. plene: 22. κ. βαιθαραβα κ. σεμριμ κ. βηθηλ 23. κ.
 αυειμ κ. αφαρ κ. αφρα 24. κ. αικαρεν κ. καφηραμμι κ. γαβαα, π. δωδ.
 κ. αι κ. αυτ. 25. γαβαων κ. ραμα κ. βηρωθ 26. κ. μασφα κ. χεφειρα κ.
 αμωσα 27. κ. ρεκεμ κ. ιερφαηλ κ. θαραλα κ. σηλαλεφ 28. κ. ιεβους, α.
 ε. ιερ., κ. γαβααθ και πολισ ιαριμ etc. ... βαινιαμιν XIX. 1. ο κληρος
 ο δευτερος τω συμεων ... κληρου 2. βηρσ. κ. σαβες κ. μωλαδα Seqq.
 plene usq. v. 5: 3. κ. σερσουλα κ. βαθουλ κ. βελβωλα κ. ασομ 4. κ. ελ-
 θουδαδ κ. ερμα 5. κ. σεκελα κ. βαιθαμμαρχασβωθ κ. ασερσουσιμ 6. βαι-
 θαλβαθ

7 αὐτῶν· ⁷ Ἐρεμμῶν καὶ Θαλχὰ καὶ Ἰεζέρ καὶ Ἀσάν, πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ
8 κῶμαι αὐτῶν ⁸ κύκλω τῶν πόλεων αὐτῶν ἕως Βαλέκ πορευομένων Βαμέθ κατὰ
9 λίβα· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεῶν κατὰ δήμους αὐτῶν. ⁹ ἀπὸ τοῦ
κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεῶν, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερίς
υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Συμεῶν ἐν μέσῳ
10 τοῦ κλήρου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν κατὰ δή-
μους αὐτῶν. ἔσται τὰ ὄρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν, Ἐσεδεκγῶλὰ ὄρια αὐτῶν·
11 ¹¹ ἡ θάλασσα καὶ Μαγελδά, καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιθάραβα εἰς τὴν φάραγγα,
12 ἧ ἔστι κατὰ πρόσωπον Ἰεκμάν· ¹² καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδοῦκ ἐξ ἐναντίας
ἀπὸ ἀνατολῶν Βαιθσαμύς ἐπὶ τὰ ὄρια Χασελωθὰ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Δαβι-
13 ρῶθ, καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ Φαγγαί· ¹³ καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναν-
τίας ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερὲ ἐπὶ πόλιν Κατασέμ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Ῥεμ-
14 μωναὰ Μαθαραοζά· ¹⁴ καὶ περιελεύσεται ὄρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ Ἀμῶθ, καὶ ἔσται
15 ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαήλ ¹⁵ καὶ Κατανὰθ καὶ Ναβαὰλ καὶ Συμοὼν καὶ
16 Ἰεριχώ καὶ Βαιθμάν. ¹⁶ αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ
17 δήμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ¹⁷ καὶ τῷ Ἰσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ
18 κλῆρος ὁ τέταρτος. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια αὐτῶν Ἰαζήλ καὶ Χασαλῶθ καὶ
19 ²⁰ Σουνάμ, ¹⁹ καὶ Ἀγὶν καὶ Σιωνὰ καὶ Ῥεηρώθ, ²⁰ καὶ Ἀναχερέθ καὶ Δαβιρῶν
21 καὶ Κισῶν καὶ Ῥεβέες, ²¹ καὶ Ῥεμμὰς καὶ Ἰεὼν καὶ Τομμάν καὶ Αἰμαρέκ
22 καὶ Βηρσαφής. ²² καὶ συνάψει τὰ ὄρια ἐπὶ Γαιθβῶρ καὶ ἐπὶ Σαλιμ κατὰ
θάλασσαν καὶ Βαιθσαμύς· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὀρίων ὁ Ἰορδάντης.
23 ²³ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις
24 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσῆρ κατὰ δήμους
25 αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια αὐτῶν Ἐξελεκεθ καὶ Ἀλέφ καὶ Βαιθδκ καὶ
26 Κεάφ, ²⁶ καὶ Ἐλιμελέχ καὶ Ἀμιήλ καὶ Μασσά· καὶ συνάψει τῷ Καρμήλω
27 κατὰ θάλασσαν καὶ τῷ Σιών καὶ Λαβανὰθ· ²⁷ καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν
ἡλίου καὶ Βαιθγεγενέθ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν καὶ Ἐκχαῖ καὶ Φθαιήλ κατὰ
βορρᾶν, καὶ εἰσελεύσεται ὄρια Σαφθαιβαισμὲ καὶ Ἰναήλ, καὶ διελεύσεται εἰς
28 Χωβασασομέλ ²⁸ καὶ Ἐλβῶν καὶ Ῥαάβ καὶ Ἐμεμαὼν καὶ Κανθάν ἕως Σι-
29 δῶνος τῆς μεγάλης· ²⁹ καὶ ἀναστρέψει τὰ ὄρια εἰς Ῥαμὰ καὶ ἕως πηγῆς
Μασφασσάτ καὶ τῶν Τυρίων· καὶ ἀναστρέψει τὰ ὄρια ἐπὶ Ἰασίφ, καὶ ἔσται
30 ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα καὶ Ἀπολέθ καὶ Ἐχοζόθ ³⁰ καὶ Ἀρχόθ καὶ Ἀφέκ
31 καὶ Ῥααῦ. ³¹ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἀσῆρ κατὰ δήμους αὐτῶν, πό-
32 ³³ λεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ³² καὶ τῷ Νεφθαλί ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. ³³ καὶ

7. αἶν και ρεμμωθ κ. βεθερ κ. ασαμ 8. αι περικυκλω τ. π. τουτων
ε. βααλ θερηρραμμωθ πορ. ιαμεθ ... κληρους προ δημους 9. απο των υιων
ιουδα ... εγενηθη μερις ... οπι οι 10. και εσται τ. ορ. τ. κ α. εως σαρ-
θιδ· τα ορ. α. 11. μαριλα προ μαγελδα ... επι δαβασθαι ... ιεκναμ 12.
αναστρεψει α. σαριδ ε. ε. α. α. σαμε ε. τ. ο. χασαλωθ βαθωρ κ. δ. επι τα
ορια δαβραθ ... επι ιαφαγαι 13. επι ανατολας επι γαιθθα ε. π. κασιμ ...
ρεμμωναμ μαθარიμ αννουα 14. κ. περ. επι τα ορια βορρα επι ενναθωθ ...
επι γαι ιεφθαηλ 15. κ. κατταθ κ. νααλωλ κ. σεμρων κ. ιαδηλα κ. βαιθλεεμ
16. αι πολ. αυτων 18. αυτων ιεζραελ κ. αχασελωθ κ. σ. 19. κ. αφεραειμ
κ. σειαν κ. ρεναθ 20. κ. αρρανεθ κ. ραββωθ κ. κειων κ. αεμε 21. κ.
ραμαθ κ. ην γαννιμ κ. ην αδδα κ. βαιθφασης 22. επι θαφωθ κ. ε. σασει-
μαθ ... βαιθσμας ... οπι αυτου ... τ. ορ. αυτων 23. επαυλεις προ κωμαι
25. αυτων χελκαθ και οολει και βατνε και αχσαφ 26. και αμαδ και μα-
σαψ· και συναψει ... σειωρ 27. απ ανατολων ηλ. βηθδαγων, κ. σ. τω ζ.
κ. ενγαῖ ιεφθαηλ κατα ... τα ορια ασαφθα βηθαεμεκ, και πορευεται το
μεθωριον ανηλ, κ. διελ. εις χαβωλ 28. απο αριστερων, και αχραν και ρωβ
κ. αμων κ. κανα εως 29. 30. και εως πολεως οχυρωματος των τυριων κ.
α. τα ορια επι σουσα και απο του σχοινισματος αζειφ (** αχζειφ) κ. αμμα
κ. αφεκ κ. ραωβ, πολεις εικοσι δυο 31. οπι πολεις 32. νεφθαλιμ

ἐγενήθη τὰ ὄρια αὐτῶν Μοολάμ καὶ Μωλά καὶ Βεσεμίν καὶ Ἀρμέ καὶ Ναβόκ καὶ Ἰερζαμαὶ ἕως Δωδάμ· καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτοῦ Ἰορδάνης. ³⁴ καὶ ³⁴ ἐπιστρέψει τὰ ὄρια ἐπὶ θάλασσαν ἐν Ἀθθαβώρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν Ἰακανά, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ νότου, καὶ Ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. ³⁵ καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν Τυρίων, Τύρος καὶ Ὠμαθαδακὲθ καὶ Κενερέθ, ³⁶ καὶ Ἀρμαίθ καὶ Ἀραήλ καὶ ³⁶ Ἀσώρ, ³⁷ καὶ Κάδες καὶ Ἀσσαρὶ καὶ πηγὴ Ἀσώρ, ³⁸ καὶ Κερωὲ καὶ Μεγα- ³⁷ λαρὶμ καὶ Βαιθθαμὲ καὶ Θεσσαμύς. ³⁹ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νε- ³⁹ φθαλί. ⁴⁰ καὶ τῷ Δάν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἑβδομος. ⁴¹ καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια αὐ- ⁴⁰ τῶν Σαράθ καὶ Ἀσά καὶ πόλεις Σαμμαύς, ⁴² καὶ Σαλαμίν καὶ Ἀμμῶν καὶ ⁴² Σιλαθά, ⁴³ καὶ Ἐλὼν καὶ Θαμναθά καὶ Ἀκκαρών, ⁴⁴ καὶ Ἀλκαθά καὶ Βεγε- ⁴³ θῶν καὶ Γεβεελάν, ⁴⁵ καὶ Ἀζώρ καὶ Βαναιβακάτ καὶ Γεθρεμμῶν, ⁴⁶ καὶ ⁴⁵ ⁴⁶ ἀπὸ θαλάσσης Ἱεράκων ὄριον πλησίον Ἰόππης. ⁴⁷ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς (⁴⁸) ⁴⁷ υἱῶν Δάν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ οὐκ ἐξέβλιψαν οἱ υἱοὶ Δάν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει· καὶ οὐκ εἶων αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐβλιψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὄριον τῆς μερίδος αὐτῶν. ⁴⁸ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν καὶ (⁴⁷) ⁴⁸ ἐπολέμησαν τὴν Λαχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτήν καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατώκησαν αὐτήν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδάν. καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλώμ καὶ ἐν Σαλαμίν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραῖμ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. ⁴⁹ καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὄριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ ⁴⁹ υἱοὶ Ἰσραὴλ κλῆρον τῷ Ἰησοὶ τῷ υἱῷ Ναυῆ ἐν αὐτοῖς ⁵⁰ διὰ προστάγματος ⁵⁰ τοῦ θεοῦ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ἠήτησατο Θαμνασάραχ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ· καὶ ὠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατῶκει ἐν αὐτῇ. ⁵¹ αὗται ⁵¹ αἱ διαιρέσεις ἃς κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυῆ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλῶ ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

XX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἰησοὶ λέγων Ἄλλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ. ἢ φυ- 3 γαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως· καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ

33. εγενετο ... αυτων μελεφ κ. μηλων κ. βεσενανιμ κ. αρμαι κ. νακεβ κ. ιαβνηλ εως ακρου· και εγεν. αι διεξ. αυτων ο ιορδ. 34. θαλασσαν αζανωθ θαβωρ κ. διελ. εκ. εις ικωκ ... νοτου, κ. τω ασηρ ... απ ανατ. 35. om αι ... τυρος κ. αμαθ κ. ρεκκαθ κ. χενεροθ 36. κ. αδαμι κ. ραμα κ. ασωρ 37. κ. κεδες κ. εδραι κ. π. α. 38. κ. ιαριων κ. μαγδαλιτηωραμ κ. βαιναθαθ κ. θασμους, πολεις δεκαεννεα 41. αυτων σαρα κ. εσθολ κ. πολεις σαμες 42. κ. σαλαμειν κ. ιααλων κ. ιεθλα 43. θαμνα 44. κ. ελθεκω κ. γαβαθων κ. βααλων 45. κ. ιουθ κ. βανηβαρακ κ. γ. 47. om αυτων sec. ... καταβαινειν ... εθλιβον 48. λεσεμ προ λαχισ ... μαχαιρης ... κατεπατησαν προ κατωκησαν ... λεσενδαν ... σαλαμειμ ... επ αυτοις 49. om τω bis 50. κυριου προ τ. θεου ... θαμναθ σαρα 51. κατεκληρονομησαν ... om των ... του ισραηλ XX. 3. απο προ υπο Post v. 3. ita pergitur (4.) και φευξεται εις μιαν των πολεων τούτων· και στησετε επι την θυραν της πολεως· και λαλησει εν τοις ωσιν των πρεσβυτερων της πολεως εκεινης τους λογους τούτους· και επιστρεψουσιν αυτον η συναγωγή προς αυτους· και δωσωσιν αυτω τοπον· και κατοικησει μετ αυτων· (5.) και οτι (corrige οτε) διωξεται ο αγχιστευων το αιμα· οπισω αυτου· και ου συνκλίσουσιν τον φονευσαντα εν τη χειρι αυτου· οτι ουκ ειδωσ επαταξεν τον πλησιον αυτου· και ου μισων αυτος αυτον απ εχθες· και τριτην· (6.) και κατοικησει εν τη

πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθάνειται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύον-
 7 τος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. ⁷ καὶ διέ-
 στείλει τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφθαλί, καὶ Συχέμ ἐν
 8 τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβόκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῷ ὄρει
 τῷ Ἰούδα. ⁸ καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν
 τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, καὶ Ἀρημὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς
 9 Γὰδ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ. ⁹ αὗται αἱ
 πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν
 αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παύοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐν
 χεῖρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντι τῆς συναγωγῆς
 εἰς κρίσιν.

XXI.

Καὶ προσήλθσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν
 ἱερέα καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν
 2 φυλῶν Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλῷ ἐν γῇ Χαναὰν λέγοντες
 Ἐνετείλατο κύριος ἐν χεῖρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ περι-
 3 σπόρια τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. ³ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ
 κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.
 4 ⁴ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς τῷ δήμῳ Καὰθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς
 ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ ἀπὸ φυλῆς
 5 Βενιαμὴν κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς. ⁵ καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλελειμμέ-
 νοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς
 6 Μανασσῆ κληρωτὶ πόλεις δέκα. ⁶ καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσσα-
 χαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμί-
 7 σους φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν πόλεις δεκατρεῖς. ⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ
 κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς
 8 Ζαβουλὼν κληρωτὶ πόλεις δώδεκα. ⁸ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις
 τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ
 9 κληρωτὶ. ⁹ καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν καὶ ἀπὸ
 10 τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἐπεκλήθησαν ¹⁰ τοῖς υἱοῖς
 Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ τῶν υἱῶν Λευί, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλη-
 11 ρος. ¹¹ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριασαρβόκ μητρόπολιν τῶν Ἐνάκ, αὕτη ἐστὶ
 12 Χεβρών ἐν τῷ ὄρει Ἰούδα. τὰ δὲ περισπόρια κύκλῳ αὐτῆς ¹² καὶ τοὺς ἀγροὺς
 τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χάλεβ υἱοῦ Ἰε-
 13 φωνῆ ἐν κατασχέσει. ¹³ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον
 τῷ φονεύσαντι τὴν Χεβρών καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ, καὶ τὴν Λεμνά
 14 καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, ¹⁴ καὶ τὴν Αἰλὼμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ,

πολει εκεινη εως της (corrigé εως στη) κατα προσωπον της συναγωγης
 εις κρισιν· εως αποθνη ο ιερευς ο μεγας ος εσται εν ταις ημεραις εκει-
 ναις· τοτε επιστρεφει ο φονευσας· και ελευσεται εις την πολιν αυτου·
 και προς τον οικον αυτου· και προς πολιν οθεν εφυγεν εκειθεν· 7. διε-
 στειλαν ... κεδες ... νεφθαλει ... αρβο 8. ιορδανου ιεριχω απ ανατολων
 εδωκαν την βοσορ ... ραμωθ προ αρημωθ ... οπι εκ τ. φυλ. γαδ ... γωλαν
 προ γαυλων 9. αποθνη εκ χειρος XXI. 1. προσηλθον ... και προς ιη-
 σουν ... φυλ. των υιων ισρ. 2. ειπαν ... οπι τα περισπορια 3. κατακληρ.
 αυτους 4. απο της φυλ. βαινιαμιν 5. καταλελιμμενοις ... ημισεις 6. γηρ-
 σωρ προ γεδσων ... ημισει ... βασαν κληρωτι π. 7. της φυλης ιερ
 9. βαινιαμιν ... οπι ταυτας 11. εδωκαν ... τ. ο. τω ιουδα ... τα κυκλω
 12. ιησους τω χαλεβ υιω 13. ααρων του ιερευς ... οπι εδωκεν ... προς
 αυτην προ συν αυτη ... λεβνα ... οπι τα εκιγ. 14. ιεθερ προ αιλωμ ...
 προ αυτη bis τα προς αυτην ... εσθεμω προ τεμα

καὶ τὴν Γεμὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ¹⁵ καὶ τὴν Γελλά καὶ τὰ ἀφωρι- 15
 σμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Δαβίρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ¹⁶ καὶ Ἄσα καὶ τὰ 16
 ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Τανὺ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Βαιῤσαμὺς καὶ
 τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ· πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων. ¹⁷ καὶ παρὰ 17
 τῆς φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Γαῤῥὲθ καὶ
 τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ¹⁸ καὶ Ἄναῤῥὼθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Γάμαλα 18
 καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, πόλεις τέσσαρες. ¹⁹ πᾶσαι αἱ πόλεις υἰῶν Ἄαρῶν 19
 τῶν ἱερέων δεκατρεῖς. ²⁰ καὶ τοῖς δήμοις υἰοῖς Καὰθ τοῖς Λευίταις τοῖς κατα- 20
 λελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἰῶν Καὰθ, καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν
 ἀπὸ φυλῆς Ἐφραΐμ· ²¹ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν 21
 τοῦ φονεύσαντος τὴν Συχέμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Γάζαρα καὶ τὰ
 πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ²² καὶ Βαιῤωρῶν καὶ τὰ ἀφωρισμένα 22
 τὰ αὐτῆ, πόλεις τέσσαρες. ²³ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν τὴν Ἐλκωῤαίμ καὶ τὰ 23
 ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Γεῤεδάν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ²⁴ καὶ Αἰλῶν 24
 καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Γεῤερεμμῶν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ,
 πόλεις τέσσαρες. ²⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Τανὰχ καὶ τὰ 25
 ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Ἰεβαῤῥὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, πόλεις δύο.
²⁶ πᾶσαι πόλεις δέκα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δήμοις 26
 υἰῶν Καὰθ τοῖς ὑπολειμμένοις. ²⁷ καὶ τοῖς υἰοῖς Γεδσῶν τοῖς Λευίταις ἐκ 27
 τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι,
 τὴν Γαυλῶν ἐν τῇ Βασανίτιδι καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ καὶ τὴν Βοσορὰν καὶ
 τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, πόλεις δύο. ²⁸ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ τὴν Κισῶν 28
 καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Δεββὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ²⁹ καὶ 29
 τὴν Ῥεμμὰθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Πηγὴν γραμμάτων καὶ τὰ ἀφω-
 ρισμένα αὐτῆ, πόλεις τέσσαρες. ³⁰ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ τὴν Βασελλὰν καὶ 30
 τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Δαββῶν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, ³¹ καὶ Χελ- 31
 κάτ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν Ῥαὰβ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, πό-
 λεις τέσσαρες. ³² καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ 32
 φονεύσαντι τὴν Κάδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ τὴν
 Νεμμὰθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ, καὶ Θεμμῶν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῆ,
 πόλεις τρεῖς. ³³ πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσῶν κατὰ δήμους αὐτῶν πόλεις δεκα- 33
 τρεῖς. ³⁴ καὶ τῷ δήμῳ υἰῶν Μεραρὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς 34
 Ζαβουλῶν τὴν Μαὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Κάδες καὶ τὰ περι-

15. ὠλων pro γελλα ... pro αυτη bis τα προς αυτη ... δαβειρ 16. αἰν
 pro ασα ... om κ. τανυ κ. τ. αφ. αυτη ... βεῤσαμιες ... pro αυτη bis τα
 προς αυτη 17. βαινιαμιν της γαβ. κ. τ. αφ. τα προς αυτην, κ. γαβее ...
 αφ. τα προς αυτη 18. αφ. τα προς αυτη, και την αλμων ... αφ. τα προς
 αυτην 19. πολεις δεκατρεεις και τα περισπορια αυτων 20. δημ. υιων κααθ
 .. καταλειμιμμενοις ... εγενηθη πολις των οριων α. 21. φονευοντος ...
 αφ. τα προς αυτην κ. την γαζερ κ. τα αφωρισμενα τα προς αυτη 22. και
 την καβσαειμ και τα αφωρισμενα τα προς αυτη και την ανω βαιῤωρων κ.
 τα αφ. τα προς αυτην 23. ελδεκω ... αφ. τα προς αυτην ... γαβεῤων ...
 αφ. τα προς αυτη 24. ιαλων ... αφ. τα προς αυτη ... γεῤρεμμων ... αφ.
 τα προς αυτη 25. θανααχ ... αφ. τα προς αυτη ... βαιῤσα pro ιεβαῤα ...
 αφ. τα προς αυτη 26. αι πασαι ... om αυτη ... προς αυτας ... υπολειμι-
 μμενοις 27. γηρσων ... την γωλαν ... την βεεῤαρα ... αφ. τα προς αυτη
 bis 28. απο pro εκ ... κισιων ... δεβραῤ ... αφ. τα προς αυτη bis 29.
 ιερμωῤ ... αφ. τα προς αυτη bis 30. την μασααλ ... την αβδων ... αφ.
 τα προς αυτη 31. θελκαῤ ... ροωβ ... αφ. τα προς αυτη bis 32. την
 κεδες ... την εμαῤδωρ ... την νοεμμων ... αφ. τα προς αυτη (sec. loco
 * αυτην) ιερ 33. γηρσων 34. υιων ζαβουλων ... την εκναμ ... και καρῤα
 pro κ. τ. καδης

35 36 σπόρια αὐτῆς, ³⁵ καὶ Σελλά καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τρεῖς. ³⁶ καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὴν Μισῶ καὶ τὰ 37 περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ³⁷ καὶ τὴν Δε- κμών καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαφὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 38 πόλεις τέσσαρες. ³⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος καὶ τὴν Ῥαμῶθ ἐν τῇ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, τὴν 39 Καμὴν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ³⁹ καὶ τὴν Ἐσβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 40 καὶ τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες. ⁴⁰ πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν τῶν καταλειμμένων ἀπὸ τῆς 41 φυλῆς τῆς Λευί· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο. ⁴¹ πᾶσαι πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, 42 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων· ⁴² πόλις καὶ τὰ περι- σπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως πᾶσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὄριοις αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ διὰ πρόσταγμα κυρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ἠτήσατο· τὴν Θαμνασαχάρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ὠκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν καὶ ὤκησεν ἐν αὐτῇ· καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 43 καὶ ἔστηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαχάρ. ⁴³ καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν καὶ 44 κατώκησαν ἐν αὐτῇ. ⁴⁴ καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀντέστη οὐδεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντα τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκε κύριος εἰς τὰς χεῖρας 45 αὐτῶν. ⁴⁵ οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, πάντα παρεγένετο.

XXII.

Τότε συνεχάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ τὸ 2 ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, ² καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνε- τείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ ὑπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ 3 πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν. ³ οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας πλείους· ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν κυρίου 4 τοῦ Θεοῦ ὑμῶν. ⁴ νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν 5 τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ⁵ ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολάς καὶ τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, πορεύεσθαι πᾶσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ προσκείσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν 6 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁶ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστει- 7 λεν αὐτούς· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. ⁷ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς

35. plene: δαμνα και τα περισπορια αυτης και την νααλωλ κ. τ. περ. αυτ., πολ. τεσσαρες 36. om του sec. ... ερημω τη μισωρ και τα 37. γεδ- σων ... μασφα 38. του φυγαδευτηριου ... om και sec. ... εν γη γαλααδ ... και την μαναϊμ 39. εσεβων 40. καταλειμμενων ... φυλ. του λευι ... om αι ... πολ. δωδεκα 41. πασαι αι ... τεσσερακ. 42. οριοις αυτης ... δια προσταγματος ... εστηκαν 44. κατεπ. αυτοις ... ανεστη ουδεις ... αυ- τοις εις 45. παρεγενοντο XXII. 1. ιησ. τους ρουβηνιτας 2. ενετ. ημιν ... κ. ουκ εισηκουσατε ... εντειλαμην υμιν 3. ενκαταλειπατε ... ημων ... ημερ. και πλειους 4. νυνη δε 5. om ποιειν sec. ... θεον υμων ... πορ. εν πασαις ... φυλασσεσθαι ... καρδιας προ διανοιας 7. τοις προ τω

Μανασσή ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, ⁸ καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθουσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ κτήνη 8 πολλὰ σφόδρα καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ ἱματισμὸν πολὺν διέλαντο τὴν προνομίην τῶν ἐχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐπορεύθησαν 9 οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Σηλῷ ἐν γῇ Χαναάν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γαλαὰδ εἰς γῆν κατασκέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ¹⁰ καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ὠκοδόμησαν 10 οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ Ἰδεῖν. ¹¹ καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ 11 Ἰσραὴλ λεγόντων Ἰδοὺ ὠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ' ὀρίων γῆς Χαναάν ἐπὶ τοῦ Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹² καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ 12 Ἰσραὴλ εἰς Σηλῷ ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. ¹³ καὶ ἀπέστειλαν οἱ 13 υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ τὸν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως ¹⁴ καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ· ἀρχῶν εἰς 14 ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ· ἀρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσὶ χιλιάρχοι Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβὴν καὶ πρὸς τοὺς 15 υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτούς λέγοντες ¹⁶ Γάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου Τίς ἡ 16 πλημμέλεια αὕτη ἣν ἐπλημμελήσατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ κυρίου οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ τοῦ κυρίου; ¹⁷ μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἀμάρτημα Φογῶρ, ὃ τι οὐκ 17 ἐκαθάρισθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου; ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου· καὶ ἔσται 18 ἐὰν ἀποστήτε σήμερον ἀπὸ κυρίου καὶ αὔριον, ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὀργή. ¹⁹ καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασκέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς 19 τὴν γῆν τῆς κυρίου κατασκέσεως οὐ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ κατακληρονομήσατε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ θεοῦ ἀποστάται γενήθητε, καὶ ὑμεῖς μὴδ' ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ²⁰ οὐκ ἴδου Ἄχαρ ὁ τοῦ Ζαρά πλημμελεῖα 20 ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος εἰς αὐτὸς ἀπέθανε τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ. ²¹ καὶ ἀπεκρίθησαν 21 οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ λέγοντες ²² Ὁ θεὸς θεὸς κύριός ἐστι, καὶ ὁ 22 θεὸς θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμελήσαμεν ἐναντι τοῦ κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ²³ καὶ 23

7. ἐν τῇ βασαν, καὶ τοῖς ἡμισίαι ... ἀδελφῶν αὐτῶν ... οἱ ἐν τῷ π. τοῦ ἰορδ. 8. λεγὼν ἐν πρὸ καὶ ἐν ... οἱ καὶ σιδηρον ... πολὺν σφοδρα ... ἐχθρῶν αὐτῶν 9. ἐκ σηλω ἐκ γῆς ... εἰς γῆν γαλααδ ... οἱ αὐτῆν 10. ἦλθουσιν εἰς γαλιλωθ ... το ἡμισίαι 11. ὠκοδομησαν ... το ἡμισίαι ... γαλιλωθ πρὸ γαλααδ 12. ἀναβῆναι 13. καὶ πρὸς το ἡμισίαι 14. πασῶν τῶν φυλ. 15. εἰς τὴν γαλααδ 16. ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ... οἱ ὑμῖν ... οἱ τοῦ ἐχθρ. 17. κεκαθαρισμεθα 18. ἀποστραφησεθε ... * οἱ σήμερον sec. ... εἰσται ὀργη 19. νυνὶ μικρα ὑμῖν ἡ γῆ τῆς ... ἐπὶ τὴν γῆν τῆς κατασχ. κυρίου ... κιβωτος πρὸ σκηνῆ ... κατακληρονομησατε ... κυρίου πρὸ θεοῦ ... γενήθητε, καὶ ἀπο ἡμῶν μὴ ἀποστήτε διὰ το 20. ἀχαν ... πασαν τὴν ... κ. οὐτ. εἰς μονος ἡν· μὴ μονος οὗτος ἀπεθανεν 21. το ἡμισίαι 22. add κυριος ἀπλε αὐτος οἶδε ... ἐν ἀποστασίαι ... ἐναντι κυρίου

εἰ ὠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,
 ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὀλοκαυτωμάτων, ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ
 24 θυσίαν σωτηρίου, κύριος ἐκζητήσει. ²⁴ ἀλλ' ἔνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποιή-
 25σαμεν τοῦτο λέγοντες Ἴνα μὴ εἴπωσιν αὐριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις
 25 ἡμῶν Τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ; ²⁵ καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀνά μέσον
 ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου, καὶ ἀπαλ-
 26 λωτρίωσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱῶν ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. ²⁶ καὶ
 εἶπαμεν ποιῆσαι οὕτω τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον, οὐχ ἔνεκεν καρ-
 27 πωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ²⁷ ἀλλ' ἵνα ἡ τοῦτο μαρτύριον ἀνά μέσον ἡμῶν
 καὶ ὑμῶν καὶ ἀνά μέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μετ' ἡμᾶς τοῦ λατρεύειν λατρείαν
 κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν
 καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς
 28 τέκνοις ἡμῶν αὐριον Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. ²⁸ καὶ εἶπαμεν Ἐὰν γένη-
 ταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς ἢ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὐριον, καὶ ἐροῦσιν
 Ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν οὐχ
 ἔνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀνά μέσον ὑμῶν
 29 καὶ ἀνά μέσον ἡμῶν καὶ ἀνά μέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν. ²⁹ μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς
 ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου ὥστε
 οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμὶν
 καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὃ ἐστιν ἐναντίον
 30 τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς
 συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥου-
 31 βῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρρεσεν αὐτοῖς. ³¹ καὶ
 εἶπε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβῆν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει
 φυλῆς Μανασσῆ Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μετ' ἡμῶν κύριος, διότι οὐκ ἐπλημ-
 μελήσατε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν, καὶ ὅτι ἐβύβασατε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 32 ἐκ χειρὸς κυρίου. ³² καὶ ἀπέστρεψε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν
 υἱῶν Ῥουβῆν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ
 ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναάν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεκρίθησαν
 33 αὐτοῖς τοὺς λόγους. ³³ καὶ ἤρρεσε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς
 υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν Θεὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν μηκέτι ἀνα-
 βῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβῆν καὶ
 τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ· καὶ κατώκησαν ἐπ' αὐτῆς.
 34 ³⁴ καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν τῶν Ῥουβῆν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ
 ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀνά μέσον αὐτῶν
 ὅτι κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐστί.

XXIII.

Καὶ ἐγένετο μετ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι κύριον τὸν Ἰσραὴλ
 ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβη-
 2 κῶς ταῖς ἡμέραις. ² καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ τὴν

23. η ὥστε ποιῆσαι ... κυρ. αὐτος εκζ. 24. αὐριον εἰπωσιν ... λεγον-
 τες Τι ... οπι και 25. υμων και ημων ... τους υιους ημων 26. ουτως
 ... ουκ ενεκεν 27. μαρτυριον τουτο ... α. μ. υμων κ. ανα μεσον ημων
 και α. μ. τ. τεκνων ημ. ... οπι κ. εν τ. θυσ. ημων 28. η και ταῖς ...
 ουκ ενεκεν ... ανα μεσ. ημων κ. α. μ. υμων ... τεκνων προ υιων 29. ημας
 αποστῆναι ... οπι αποστῆναι α. κυριου ... των σωτηριων ... κυριου του
 θεου ημων ο ε. απεναντιον 30. ακουσαντες ... οπι ισραηλ ... και οι ημισεις
 φυλης 31. ερυσασθε 32. οι αρχοντες των πατριων ... εκ γης γαλααδ
 33. και ευλογησαν τ. θ. υι. ισρ. απθε και ελαλησ. προη. ... εξολοθρευσαι
 34. βωμ. του ρουβην κ. τω γαδ κ. τω ημισει ... ο θεος θεος XXIII.
 1. μετα ημερας ... κυρ. τον θεον ... εχθρ. αυτων ... οπι ταῖς 2. ισρ. κατα την

γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. ³ ὑμεῖς δὲ ἐωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ³ ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ἡμῖν. ⁴ ἴδετε ὅτι ἐπέβριφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν ⁴ τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὀριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. ⁵ κύριος δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ἕως ὅ ⁵ ἂν ἀπόλωνται· καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑμῖν. ⁶ κατισχύσατε οὖν ⁶ σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα, ⁷ ὅπως μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὰ ⁷ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃτε οὐδὲ μὴ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς, ⁸ ἀλλὰ ⁸ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν προσκολληθήσεσθε, καθὰ περ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτούς κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔθνη μεγάλα ⁹ καὶ ἰσχυρά, καὶ οὐδεὶς ἀντίστη κατενώπιον ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ εἰς ὑμῶν ἐδίωξε χιλοὺς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, ¹⁰ καθὰ περ εἶπεν ἡμῖν. ¹¹ καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ¹¹ ἡμῶν. ¹² ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προσεστῆτε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τού- ¹² τοις τοῖς μετ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσῃτε πρὸς αὐτούς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, ¹³ γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσεστῆ κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦ- ¹³σαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁴ ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδὸν καθὰ καὶ πάν- ¹⁴τες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ γνώσεσθε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν διότι οὐκ ἔπεσεν εἰς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων ὧν εἶπε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἔσται ὃν τρέ- ¹⁵πον ἦκει πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλάλησε κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος ὁ θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρά, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣς ἔδωκε κύριος ὑμῖν, ¹⁶ ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἣν ἐνετείλατο ¹⁶ ἡμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς.

XXIV.

Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλάς Ἰσραὴλ εἰς Σηλώ, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησεν αὐτούς ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα ²

2. ειπεν αυτοις 3. εορακατε παντα οσα ... προσωπου υμων ... υμ. αυτος ο εκπ. υμιν 4. περιεφα ... καταλελειμμενα ... εθνη α εξωλεθρευσα 5. υμων αυτος εξολοθρευσει ... προσωπ. υμων ... αποστειλη ... ε. α. εξολοθρευσει ... κατακληρονομησατε ... ημων ημιν 6. η εις ευων. 7. καταλελειμμενα ... ουτε μη λατρ. αυτοις ουτε 8. αλλ η 9. εξωλεθρευσεν κυριος αυτους ... και υμιν ουδεις ... κατενωπ. υμων 10. εξεπολ. ημιν 12. υπολειφθητε προ προσεστητε ... οπι τοις μ. υμων ... υμεις προ υμιν 13. γνωσει γνωσεσθε ... εξολοθρευσαι ... ης εδωκεν 14. λογος εις ... ημων προς υμας· παντα ηκει υμιν· εν ου διαπεφωνηκεν 15. ηκει εφ υμας ... οπι ο θεος ... εξολοθρευση ... εδωκ. υμιν κυρ. ο θεος υμων 16. παραβαινειν ... θεου υμων ... υμιν XXIV. 1. πασας τας φ. ισρ. εν σηλω ... παντας τους πρ. ισραηλ και τους αρχοντας αυτων κ. τ. γρ. εtc. ... κ. εστησαν εναντιον

τὸν λαὸν Ἰάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Πέραν τοῦ ποταμοῦ παρώκησαν
 οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπ' ἀρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραάμ καὶ ὁ πατὴρ Να-
 3 χῶρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοὺς ἑτέροις. ³ καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραάμ
 ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ ἐπλή-
 4 θυνα αὐτοῦ σπέρμα καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, ⁴ καὶ τῷ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ
 καὶ τὸν Ἡσαῦ· καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ κληρονομήσαι αὐτῷ.
 καὶ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς
 5 ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταῖον· καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. ⁵ καὶ
 ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα
 6 ἐξήγαγε ⁶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσῆλθατε εἰς τὴν θάλασσαν
 τὴν ἐρυθρὰν· καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν ἄρ-
 7 μασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν. ⁷ καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς
 κύριον· καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν
 Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς.
 καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἦτε
 8 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. ⁸ καὶ ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κα-
 τοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας
 ἡμῶν· καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς
 9 ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁹ καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφῶρ βασιλεὺς Μωὰβ καὶ
 παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαάμ ἀράσασθαι ἡμῖν.
 10 ¹⁰ καὶ οὐκ ἠθέλησέ κύριος ὁ θεὸς σου ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίας εὐλόγησεν
 11 ἡμᾶς, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς. ¹¹ καὶ διε-
 βητε τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἰεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἡμᾶς
 οἱ κατοικούντες Ἰεριχώ, ὁ Ἀμορραῖος καὶ ὁ Χαναναῖος καὶ ὁ Φερεζαῖος καὶ
 ὁ Εὐαῖος καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος καὶ ὁ Χετταῖος καὶ ὁ Γεργεσαῖος· καὶ παρέδω-
 12 κεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ¹² καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν
 σφηκιάν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν
 13 Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὑμῖν
 γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ὠκοδομήκατε, καὶ
 κατωκίσθητε ἐν αὐταῖς· καὶ ἀμπελώνας καὶ ἐλαιώνας οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε
 14 ὑμεῖς ἔδεσθε. ¹⁴ καὶ νῦν φοβήθητε κύριον καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι
 καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους οἷς ἐλάτρευσαν
 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε
 15 κυρίῳ. ¹⁵ εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σή-
 μερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν τοῖς ἐν τῷ πέραν
 τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς
 γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι.
 16 ¹⁶ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον, ὥστε λα-

2. λαον λεγων ... του ισραηλ λεγων 3. οπι τον σοε. ... το σπερμα αυτου, και γε εδωκα 4. κληρονομιαν αυτω 5. επαταξεν κυριος ... εποιησεν 6. υμας ργο τ. πατ. ημων ... οπι τ. ερυθραν ... πατερων υμων 7. εκαλυψεν επ αυτους ... ιδοσαν οι οφθ. ημων ... αιγυπτω· Και ita dist. 8. ηγαγ. υμας ... ιορδανου και παρεταξατο υμιν κ. παρεδωκ. α. κ. εις χειρ. υμων ... εξωλοθρευσατε 9. υμιν 10. οπι ο θεος σου ... ευλογιαν ευλογησεν υμας ... εξειλ. υμας εκ των ... οπι κ. παρεδ. αυτ. 11. προς υμας ... ο αμορρ. κ. ο φερεζ. κ. ο χαναν. κ. ο χεττ. κ. ο γεργ. κ. ο ευαι. κ. ο ιεβουσαιος ... οπι κυριος ... οπι τας 12. προτ. ημων τ. σφ., κ. εξεβαλεν α. α. πρ. υμων ... δωδ. πολεις των 13. * εφ η ουκ ... επ αυτην ... ας ωκοδομησατε ... ους ου κατεφυτευσατε 14. τον κυριον ... εν δικαιοσ. κ. εν ευθ. ... οι πατ. υμων 15. ελεσθε ργο εκλεξασθε ... ο οικος μου λατρευσωμεν 16. κατα- λειπειν

τρεύειν θεοῖς ἑτέροις. ¹⁷ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς θεὸς ἐστίν· αὐτὸς ἀνή- 17
 γαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν
 πάσῃ τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς παρήλ-
 θομεν δι' αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἐξέβαλε κύριος τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ 18
 κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν κυ-
 ρίῳ, οὗτος γὰρ θεὸς ἡμῶν ἐστί. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Οὐ μὴ 19
 δύνησθε λατρεύειν κυρίῳ ὅτι ὁ θεὸς ἅγιός ἐστι, καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει
 τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν. ²⁰ ἦνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε 20
 κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξανα-
 λώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμᾶς. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν 21
 Οὐχί, ἀλλὰ κυρίῳ λατρεύσομεν. ²² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Μάρτυρες 22
 ὑμεῖς κατ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε κυρίῳ λατρεύειν αὐτῷ. ²³ καὶ νῦν πε- 23
 ριέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν
 ὑμῶν πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν Κυρίῳ λα- 24
 τρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα. ²⁵ καὶ διέβητο Ἰησοῦς διαστή- 25
 κην πρὸς τὸν λαόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν
 ἐν Σηλῷ ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁶ καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα 26
 ταῦτα εἰς βιβλίον νόμων τοῦ θεοῦ· καὶ ἔλαβε λίθον μέγαν καὶ ἔστησεν αὐ-
 τὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν τέρμινθον ἀπέναντι κυρίου. ²⁷ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν 27
 λαόν Ἴδου ὁ λίθος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα
 τὰ λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου ὃ τι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον· καὶ οὗτος
 ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἦνίκα ἂν ψεύσῃσθε
 κυρίῳ τῷ θεῷ μου. ²⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθησαν 28
 ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ⁽³¹⁾ 29
 ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν
 χρόνον μετὰ Ἰησοῦ καὶ ὅσοι εἶδον πάντα τὰ ἔργα κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ
 Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δούλος ⁽²⁹⁾ 30
 κυρίου ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. ³¹ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὄροις τοῦ κλήρου ⁽³⁰⁾ 31
 αὐτοῦ ἐν Θαμνασαράχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραῖμ, ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους τοῦ
 Γαλαάδ· ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνημεῖον, εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ,
 τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλγά-
 λοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου κατὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος· καὶ
 ἐκεῖ εἰσὶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³² καὶ τὰ ὅσα Ἰωσήφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ 32
 Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου καὶ κατῶρυξαν ἐν Σικλίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ
 ἐκτήσατο Ἰακώβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικλίμοις ἀμνά-
 δων ἑκατόν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσήφ ἐν μερίδι. ³³ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα 33
 καὶ Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν Γαβαὰρ Φι-
 νεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραῖμ ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ περιεφόρουσαν ἐν ἑαυ-
 τοῖς· καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε,
 καὶ κατῶρυγῃ ἐν Γαβαὰρ τῇ ἑαυτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπήλθουσιν ἕκαστος
 εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ

17. και γαρ ο θεος ημ. εστιν, αυτος ανηγαγ. ... εκ γης αιγυπτου
 18. λατρευσωμεν ... ο θεος ημ. 19. κυριω τω θεω, οτι θεος 20. εγκατα-
 λειπητε τον κυριον ... θεοις αλλοτριους ... εποιησεν υμιν 21. τω κυριω
 λατρευσωμεν 22. εξελ. τον κυριον 24. λατρευσωμεν 26. νομον ... τερε-
 βινθον 27. εσται υμιν ... οτι ουτος ακηκοεν ... οπι αυτω ... οσα ργο οτι
 ... θεω ημων 28. εξαπεστειλεν ... οπι κ. επορευθησαν ... εκαστον 29.
 εκ. και δεκα 30. θαμνασαχαρ ... ορει εφραιμ ... ορους γααδ· και εκει
 ... μνημιον εν ω ... οπι αυτοις 32. κατωρυξ. αυτα εν 33. ο υιος αρ. ο
 ιερευς ... γαβααδ ... της διαστηκης του θεου περιεφερον ... κατωρυχθη ε.
 γαβααδ ... τοπον εαυτων

τὴν Ἀστάρτην καὶ Ἀσταρῶν καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλῶμ τῷ βασιλεῖ Μωάβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτώ.

Κ Ρ Ι Τ Α Ι.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίαν Ἰησοῦ καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ κυρίου λέγοντες Τίς ἀναθήσεται ἡμῖν πρὸς τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς; ² καὶ εἶπε κύριος Ἰούδας ἀναθήσεται, ³ ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³ καὶ εἶπεν Ἰούδας τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι κἀγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ⁴ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεὼν. ⁴ καὶ ἀνέβη Ἰούδας· καὶ παρέδωκε κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν ⁵ Βεζέκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁵ καὶ κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζέκ ἐν τῇ Βεζέκ, καὶ παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον. ⁶ καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζέκ· καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐλάβοσαν αὐτόν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁷ καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζέκ Ἐβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός. καὶ ⁸ ἄγουσιν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἐπολέμουν υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι ⁹ ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ⁹ καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὄρεινὴν καὶ ¹⁰ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν. ¹⁰ καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών, καὶ ἐξῆλθε Χεβρῶν ἐξ ἐναντίας· καὶ τὸ ὄνομα τῆν Χεβρῶν τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφέρ· καὶ ἐπάταξαν τὸν Σεσοὶ καὶ Ἀχι- ¹¹ μάν καὶ Θολμί, γεννήματα τοῦ Ἐνάκ. ¹¹ καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβίρ ἦν ἔμπροσθεν Καριαθσεφέρ, πόλις ¹² γραμμάτων. ¹² καὶ εἶπε Χάλεβ Ὅς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχά θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹³ ¹³ καὶ προκατελάβετο αὐτήν Γοθονιήλ υἱὸς Κενέζ ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ νεώτερος· ¹⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀσχά θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. ¹⁴ καὶ ἐγένε-

33. καὶ τὴν ἀσταρῶν ... καὶ κατεκυρίευσεν

Subscriptio: ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ

Inscriptio: κριται

1, 1. ἰσρ. ἐν κυρίῳ λέγοντες ... τὸν χαναναῖον ... πολεμ. ἐν αὐτῷ 3. πρὸς συμεὼν τὸν ἀδελφόν ... καὶ πολεμησῶ ἐν τῷ χαναναίῳ κ. πορευσ. καὶ γέ ἐγὼ μετὰ 4. ἔδωκεν ... ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτ. ἐν βεζεκ, δεκα 5. καὶ εὐρον τὸν α. ε. τ. β. καὶ ἐπολεμησάν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν τ. χ. κ. τὸν φερεζέον 6. ἔλαβον 8. οἱ υἱοὶ ... στόμ. μαχαιρᾶς 9. τοῦ πολεμησῆσαι 10. οἱ ἐν χεβρ. κ. ἐξῆλθ. χεβρῶν ... τὸ δὲ ὄνομα χεβρ. τὴν ἔμπροσθεν καριαθροκ σεφερ ... ἐπάταξεν τὸν γεθθι κ. τὸν ἀχιμααμ κ. τὸν θαμει ... ἐνάμ 11. ἐπορευθῆσαν ἐκεῖθεν ... δαβειρ ... καὶ τὸ ὄνομα δαβειρ ... οἱ καριαθσεφ. 12. ἀσχάν 13. κενεζ ἀδελφὸς χαλ. ὁ νεωτ. ὑπερ αὐτόν ... οἱ χαλεβ ... ἀσχάν

νετο ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιήλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀγρόν· καὶ ἐγόγγυζε καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου Εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ Τί ἔστι σοι; ¹⁵ καὶ εἶπεν ¹⁵ αὐτῷ Ἀσχά Δὸς δὴ μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν. ¹⁶ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰοθὼρ τοῦ Κιναίου ¹⁶ τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ πόλεως τῶν φοινίκων μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ Ἰούδα, ἣ ἔστιν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ κατώκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ. ¹⁷ καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεῶν τοῦ ¹⁷ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφέθ, καὶ ἐξώλεθρευσαν αὐτούς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Ἀνάθεμα. ¹⁸ καὶ οὐκ ¹⁸ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρῶν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, τὴν Ἀζωτον οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα· καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ¹⁹ ὄρος, ὅτι οὐκ ἠδυνάστησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηγάβ διεστείλατο αὐτοῖς. ²⁰ καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, καθὼς ²⁰ ἐλάλησε Μωυσῆς· καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ. ²¹ καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλήμ οὐκ ἐκληρονόμησεν οἱ ²¹ υἱοὶ Βενιαμίν· καὶ κατώκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμίν ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²² καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ καὶ γε αὐτοὶ ²² εἰς Βαιθλ, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτῶν. ²³ καὶ παρενέβαλον καὶ κατεσκέφαντο ²³ Βαιθλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά. ²⁴ καὶ εἶδον οἱ φυ- ²⁴ λάσσοιτες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἔλαβον αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ Δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἰσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος. ²⁵ καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἰσοδον τῆς πόλεως· καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ²⁵ ἐν στόματι ῥομφαίας, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν. ²⁶ καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττίν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν καὶ ἐκά- ²⁶ λεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁷ καὶ οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ τὴν Βαιθσάν, ἣ ἔστι Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυ- ²⁷ γατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Θανάκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βαλάκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδῶ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ²⁸ καὶ ²⁸ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ

14. εν τω εισπορευεσθαι αυτην κ. επ. αυτ. αιτησας παρα τ. π. α. τον αγρ. και εγογγ. επανω του υποζ. και εκραξεν απο του υποζυγιου 15. οπι δη ... την λυτρ. μετ. και την λυτρ. ταπ. 16. ιωαβ του κιν. πενθερου μω. αν. εκ της π. τ. φ. προς τους υιους ιουδ. ε. τ. ερ. ιουδα την ουσ. ε. τ. νοτω επι ... και επορευθη και κατωκησεν 17. επαταξαν προ εκοψε ... σεφερ κ. ανεθεματισαν αυτην και εξωλεθρευσαν αυτην· κ. εκαλεσαν τ. ο. τ. πολ. εξολεθρευσις 18. γαζαν κ. το οριον αυτ. και την ασκ. και το ορ. α. κ. τ. α. και το οριον α. και την 19. κυριος ην ... ουκ εδυνατο κληρονομησαι τους ... διεστ. αυτην 20. εδωκεν ... καθα ... πολεις· και εξηρεν εκειθεν τους τρεις υιους ενακ 21. ουκ εξηραν οι υι. βαινιαμιν ... βαινιαμιν ... οπι εν ιερουσαλ. 22. βαιθηλ, και ιουδας μετ αυτων 23. κ. παρεν. οικος ισραηλ κατα βαιθηλ 24. ιδον οι φυλ. ανδρα εκπορευομενον εκ ... ελαβαν ... την εισοδ. της πολ. 26. απηλθεν ο α. ε. γ. χεττιειμ 27. κ. ουκ εκληρονομησεν μανασσης τ. βαιθηλ ... τα περισπορια αυτ. ουδε τ. εκθανααδ και τας ... δωρ και τας θυ. α. και τους κατοικουντας βαλααμ και τας (omissis ουδε τα περ. αυτ.) ... και τους κ. μαγεδων και τας (omissis ουδε τ. περ. α.) ... οπι ουδε τ. περ. α. post ιεβλααμ 28. εζητο προ εποιησεν

29 ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν. ²⁹ καὶ Ἐφραΐμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζέρ, καὶ
 30 ἐγένετο εἰς φόρον. ³⁰ καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Κέδρων οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωμανά· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐ-
 31 τῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. ³¹ καὶ Ἀσήρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀκχώ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαλάφ, τὸν Ἀσχαζὶ καὶ τὸν Χεβδὰ
 32 καὶ τὸν Ναϊ καὶ τὸν Ἐρεώ. ³² καὶ κατώκησεν ὁ Ἀσήρ ἐν μέσῳ τοῦ Χανα-
 33 ναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη ἐξάραι αὐτόν. ³³ καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαισσαμὺς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθανάχ· καὶ κατώκησε Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαισσαμὺς καὶ τὴν Βαιθενέθ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φό-
 34 ρον. ³⁴ καὶ ἐξέβλησεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆ-
 35 καν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. ³⁵ καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὄστρακῶδει, ἐν ᾧ αἱ ἀρκοὶ καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, ἐν τῷ Μυρσινῶνι καὶ ἐν Θαλαβίν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσήφ ἐπὶ τὸν Ἀμορ-
 36 ραῖον, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον. ³⁶ καὶ τὸ ὄριον τοῦ Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

II.

Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγάλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθῆλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τάδε λέγει κύριος Ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ εἶπα· Οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· ² καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καθελεῖτε· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε. ³ καὶ γὰρ εἶπον· Οὐ μὴ ἐξάρω αὐτούς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπήραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ⁵ ἐκλαυσαν. ⁵ καὶ ἐπυνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κλαυθμῶνες· καὶ ⁶ ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἦλθεν ἀνὴρ ⁷ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομησαί τὴν γῆν. ⁷ καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροτημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἐγνώσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου ⁸ τὸ μέγα ὅσα ἐποίησε ἐν τῷ Ἰσραήλ. ⁸ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ

29. κατωκει ... εμμεσω 30. τ. κ. χεβρων και τους κ. εναμμαν ... εν μεσω αυτου ... οπι αυτω 31. post δαλαφ ita pergil: και τον ασχενδει και την σχεδιαν και την ναφεκ και την ρωβ 32. ασηρ rgo ο ασηρ ... ουκ εδυνασθη 33. νεφθαλιμ ... βεσσαμυς ουδε τους κ. βαιθενεθ· κ. κατωκησεν ισραηλ εν ... βεσσαμυς κ. τ. βεθενεκ εγενηθησαν 34. αφηκεν 35. ορει του μυρσινωνος ου αι αρχ. και αι αλωπεκες· και εβαρυνθη χειρ ... εγενετο ... οπι αυτοις 36. αμορραιου ο ιδουμαιος επανω ακραβειν επι της π. κ. επ. II. 1. οπι ταδε λεγει ... κυριος κυριος ανεβιβασεν... ωμοσεν τ. π. υ. του δουнай υμιν κ. ειπεν υμιν 2. αυτων ου μη προσκυνησητε ... και τα θυσιαστ. α. κατακαυσετε ... οτε 3. και εγω ειπα Ου προσθησω του μετοικισαι τον λαον ον ειπα του εξολεθρευσαι αυτους εκ πρ. υμ. 4. προς παντα ισραηλ, κ. επηρεν 5. οπι και ... δια τουτο εκληθη το ... κλαυθμων ... εθυσαν 6. λαον, και απηλθαν οι υιοι ισραηλ εκαστος εις τον οικον αυτου και εις την κληρονομ. του κατακλ. τ. γ. 7. ο εποιησεν τω ισραηλ 8. οπι υιος σου.

δοῦλος κυρίου υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. ⁹ καὶ ἔβαψαν αὐτὸν ἐν ὄρει τῆς κλη- 9
 ρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθὰρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαὰς.
¹⁰ καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν· καὶ 10
 ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον καὶ γε τὸ ἔργον
 ὃ ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. ¹¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον 11
 κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ. ¹² καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον τὸν θεὸν 12
 τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτούς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθη-
 σαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ
 προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ παρώργισαν τὸν κύριον ¹³ καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, 13
 καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις. ¹⁴ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος 14
 ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ παρέδωκεν αὐτούς εἰς χεῖρας προνομευόντων, καὶ κατε-
 προνόμεισαν αὐτούς· καὶ ἀπέδοτο αὐτούς ἐν χερσὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλό-
 θεν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν
¹⁵ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο. καὶ χεὶρ κυρίου ἦν ἐπ' αὐτούς εἰς κακά, καθὼς 15
 ἐλάλησε κύριος, καὶ καθὼς ὤμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέβλιψεν αὐτούς σφόδρα.
¹⁶ καὶ ἤγειρε κύριος κριτάς, καὶ ἔσωσεν αὐτούς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνο- 16
 μευόντων αὐτούς. ¹⁷ καὶ γε τῶν κριτῶν οὐχ ὑπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν 17
 ὀπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ
 τῆς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακουεῖν τῶν λόγων κυρίου· οὐκ ἐποίη-
 σαν οὕτω. ¹⁸ καὶ ὅτι ἤγειρε κύριος αὐτοῖς κριτάς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ 18
 κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτούς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ
 κριτοῦ· ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν
 πολιορκούντων αὐτούς καὶ ἐκβλιβόντων αὐτούς. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν 19
 ὁ κριτής, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν
 πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς· οὐκ
 ἀπέβριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς. ²⁰ καὶ 20
 ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ καὶ εἶπεν Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπον τὸ
 ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ
 εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²¹ καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ 21
 προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν κατέλειπεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐν τῇ γῇ·
 καὶ ἀφῆκε ²² τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν 22
 κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἡ οὐ. ²³ καὶ 23
 ἀφήσει κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδω-
 κεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

III.

Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφῆκε κύριος αὐτὰ ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν
 Ἰσραήλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους Χαναάν, ² πλὴν διὰ τὰς 2
 γενεὰς υἱῶν Ἰσραήλ τοῦ διδάξαι αὐτούς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν

9. ἐν ὄρει τῆς κλ. α. ἐν Θαμναθαρ εως ἐν 10. ὅσοι οὐκ ... οὐκ γε ...
 ἐποίησαν τῷ ισρ. 11. ἐναντιον κυριου κ. ἐλατρευον 12. ἐγκατελειπον ... τον
 κυριον θεον ... αυτων προ των εθνων 13. ἐγκατελειπον τον κυριον ... τη
 βααλ 14. κυριος τῷ ισραηλ ... ἐν χειρὶ πρ. κ. ἐπρονομεισαν α. κ. ἀπεδοτον
 α. ἐν χειρὶ των προνομειουοντων κυκλ. κ. ο. ἠδυνασθησαν ... οὐκ των ἐχθρ.
 15. οἱς ἐπορνευον ... ἦν αυτοις εἰς ... οὐκ αυτοις 16. οὐκ κυριος sec.
 17. καὶ γε τ. αυτων οὐκ ἐπηκουσαν ... καὶ παρωργισαν τον κυριον κ. ἐξε-
 κλιναν ... εἰσακουειν εντολας κυριου ... οὕτως 18. ἠγειρεν αυτοις κυριος ...
 ἐσ. αυτ. ἐν χειρὶ των κριτων αυτων πασας ... στεναγμ. αυτ. καὶ προ προσ-
 ωπου ... οὐκ καὶ ἐκβλ. αυτ. 19. πορευθηται ... οὐκ ἀπεριψαν τ. ε. α. καὶ
 οὐκ ἀπεστησαν ἀπο τῆς οδοῦ α. τῆς σκληρας 20. ἐγκατελειπαν ... οὐκ ὑπη-
 κουσαν 21. κατελειπεν ... οὐκ υἱ. ναυη ε. τ. γη 22. ἐφυλαξαντο οἱ υἱοι
 ισραηλ ... οὐκ τῆς ου 23. ἀφηκεν III. 1. ἔθνη ἀφηκεν ἰησοῦς ὥστε 2. των υἱων

3 οὐκ ἔγνωσαν αὐτά· ³ τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἄλλοφύλων καὶ πάντα τὸν
 Χαναναῖον καὶ τὸν Σιδώνιον καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον
 4 ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ἀερμών ἕως Λαβωεμάθ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν
 αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γινῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολάς κυρίου ἃς ἐνετείλατο
 5 τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁵ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατώκησαν ἐν
 μέσῳ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερε-
 6 ζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου· ⁶ καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐ-
 τῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
 7 καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ⁷ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν
 ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς
 8 Βααλμ καὶ τοῖς ἄλλοις. ⁸ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέ-
 δοτο αὐτούς ἐν χειρὶ Χουσαρσαθαίμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐδού-
 9 λευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαθαίμ ἔτη ὀκτώ. ⁹ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρε κύριος σωτήρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐ-
 10 τούς, τὸν Γοθονιήλ υἱὸν Κενέξ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν. ¹⁰ καὶ
 ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ. καὶ ἐξῆλθεν εἰς
 πόλεμον πρὸς Χουσαρσαθαίμ· καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χου-
 11 σαρσαθαίμ βασιλέα Συρίας ποταμῶν, καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 12 Χουσαρσαθαίμ. ¹¹ καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα· καὶ ἀπέθανε Γοθο-
 12 νιήλ υἱὸς Κενέξ. ¹² καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 κυρίου· καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Ἐγλώμ βασιλέα Μωάβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, διὰ
 13 τὸ πεποιθηκέναι αὐτούς τὸ πονηρὸν ἐναντι κυρίου. ¹³ καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυ-
 τὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμων καὶ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν
 14 Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. ¹⁴ καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ
 15 Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλώμ βασιλεῖ Μωάβ ἔτη δεκαοκτώ. ¹⁵ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς σωτήρα τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρὰ υἱὸν τοῦ
 Ἰεμενί, ἀνδρα ἀμφοτεροδέξιον· καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ
 16 αὐτοῦ τῷ Ἐγλώμ βασιλεῖ Μωάβ. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δί-
 στομον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν
 17 ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν. ¹⁷ καὶ ἐπορεύθη καὶ προσήνεγκε τὰ δῶρα τῷ
 18 Ἐγλώμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἐγλώμ ἀνὴρ ἀστείος σφόδρα. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἡνίκα
 συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς φέροντας τὰ
 19 δῶρα· ¹⁹ καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλαγάλ, καὶ
 εἶπεν Ἀὼδ Λόγος μοι κρύφιος πρὸς σέ, βασιλεῦ. καὶ εἶπεν Ἐγλώμ πρὸς αὐ-
 τὸν Σιώπα· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀφ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐφεστῶτας ἐπ' αὐτόν.
 20 ²⁰ καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ θε-
 ρινῷ τῷ ἑαυτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν Ἀὼδ Λόγος θεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ.
 21 καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Ἐγλώμ ἐγγὺς αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ
 ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ καὶ ἔλαβε
 τὴν μάχαιραν ἐπάνωθεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν ἐν

3. σατραπείας ... του βαλαερμων εως λοβωημαθ 5. εμμεσω 7. εναντι
 κυριου ... επελαθοντο κυριου θεου α. κ. ε. ταις βααλειμ 8. εις χειρας ...
 συριας μεσοποταμιας ποταμων ... ** οκτω ετη 9. τον νεωτερον αυτου· και
 εισηκουσαν αυτου 10. επι τον πολεμον ... οπι προς χουσαρσαθαιμ 10. οπι πο-
 ταμων και εκρατ. χ. α. ε. τ. χουσαρσ. 11. ετη πενητηκοντα 12. εναντι προ
 ενωπιον 13. προσηγαγεν πρ. αυτον 15. αυτοις κυριος σωτηρα ... υιου του
 ιεμενει ... απεστειλαν 16. οπι αυτης ... μανδυαν αυτου ε. τ. μ. τ. δεξ.
 αυτου 17. οπι κ. επορευθη 18. ως προ ηνικα ... τους αιροντας 19. κ.
 εγλωμ ανεστρεψεν ... οπι των sec. ... εγλωμ πασιν εκ μεσου· και εξηλθον
 απ αυτου παντες οι παραστηκοντες αυτω 20. τω θερινω αυτου 21. αμα
 του ... οπι αυτον ... τ. μαχ. απο του μηρου του δεξ. αυτου ... εις την
 κοιλιαν εγλωμ.

τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ, ²² καὶ ἐπεισήνεγκε καὶ γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός· καὶ ²³ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ τὴν προσταῖδα, καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατε- ²³ ταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσφήνωσε. ²⁴ καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε· καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπῆλθον καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι ²⁴ τοῦ ὑπερώου ἐσφηνωμέναι, καὶ εἶπαν Μὴ ποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῷ θερυνῶ; ²⁵ καὶ ὑπέμειναν ἕως ἡσχύνοντο. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ²⁵ ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου· καὶ ἔλαβον τὴν κλειδα καὶ ἤνοιξαν, καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς. ²⁶ καὶ Ἀὼδ διεσώθη ²⁶ ἕως ἐθρομβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῶ· καὶ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυπτὰ καὶ διεσώθη εἰς Σετειρωθᾶ. ²⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραὴλ, ²⁷ καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς ²⁸ αὐτούς Καταβῆτε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα διαβῆναι. ²⁹ καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πᾶν ²⁹ λιπαρὸν καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ὁ ἀνὴρ. ³⁰ καὶ ἐνετράπη ³⁰ Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραὴλ, καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη· καὶ ἔκρινεν αὐτούς Ἀὼδ ἕως οὐ ἀπέθανε. ³¹ καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμε- ³¹ γὰρ υἱὸς Δινάχ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ ἔσωσε καὶ γε αὐτὸς τὸν Ἰσραὴλ.

IV.

Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε. ¹ καὶ ἀπέδοτο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὶν βασι- ² λέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. ³ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ³ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἔβλιψε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη. ⁴ καὶ Δεββώρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ ⁴ Λαφιδῶθ, αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ⁵ καὶ αὕτη ἐκάστητο ⁵ ὑπὸ φοίνικα Δεββώρα ἀνὰ μέσον τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Βαιθῆλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν. ⁶ καὶ ⁶ ^{11ο. 11,} ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαράκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ Κάδης Νεφθαλί, ^{32.} καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ σοι Καὶ ἀπελεύση εἰς ὄρος Θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλών, ⁷ καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάρρουν ⁷ Κισῶν ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβὶν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτόν εἰς χεῖράς σου; ⁸ καὶ εἶπε πρὸς ⁸

(22. τῆς φλογός ... κατα τ. φλεβός) 23. εἰς τὴν προσταῖδα ... οἱ κ. ἐξῆλθ. τοὺς διατ. ... ἐπ αὐτον 24. 25. ἐξῆλθον καὶ ἰδον ... ἀποκεκλι- σμεναι ... μὴ ποτε πρὸς διφρούς καζηται ἐν τῇ ἀποχωρησει τοῦ κοιτωνος· καὶ προσεμειναν αἰσχυνομενοι ... οὐκ τὴν 26. εἰς σεειρωθᾶ 27. οἱ κ αὼδ ε. γ. ἰσραηλ ... ἐσάλπισεν κερατινη 28. καταβαινετε ... ἐχθρούς υμῶν ... χειρι υμῶν ... ἀφηκαν 29. μωαβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ δ. χ. α. παν- τὰς τοὺς μαχητάς καὶ πάντας ἀνδρας ... οἱ κ ὁ 30. ὑπο τὴν χεῖρα 31. μετὰ τούτον ... υἱὸς ἀναθ ... ἀροτρόποδι ἐκτος μωσχων βοων ... οἱ κ καὶ γε IV. 1. προσετ. ἐτι οἱ ... ἐναντι κυριου 2. ἀπεδ. αὐτούς κυρ. ε. χ. ἰαμειν ... ἀσειρωθ ὅ. ἀνα μέσον ἰαμα κ. α. μ. βαιθῆλ ἐν ὄρει ... ἀνε- βησαν ... ἰσραηλ ἐκεῖ του κρινεσθαι 6. βαραχ ... ἀβινεεμ ἐκ κεδες νεφθα- λει ... οὐχι συ (i. e. σοι) ... οἱ κ σοι ... λημψη ... ἀπο bis pro εκ 7. ἀπαξω σε πρὸς τον ... ἰαμειν ... ἐν χειρι σου

αὐτήν Βαράκ Ἐάν πορευθῆς μετ' ἐμοῦ πορεύσομαι, καὶ ἐάν μὴ πορευθῆς οὐ πορεύσομαι, ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ἣ εὐοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ εἶπε Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισάρα. καὶ ἀνέστη Δεββώρα καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαράκ ἐκ Κάδης. ¹⁰ καὶ ἐβόησε Βαράκ τὸν Ζαβουλὼν καὶ τὸν Νεφθαλὶ ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἀνέβη Δεββώρα μετ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη ἀπὸ Καιναῖ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ, καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς πλεονεκτούντων, ἣ ἔστιν ἐγόμενα Κεδές. ¹² καὶ ἀνηγγέλη Σισάρα ὅτι ἀνέβη Βαράκ υἱὸς Ἀβινεὲμ εἰς ὄρος Θαβώρ. ¹³ καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρισὼν τῶν ἔθνων εἰς τὸν χειμάρρουν Κισῶν. ¹⁴ καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ἣ παρέδωκε κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι κύριος ἐξελεύσεται ἔμπροσθέν σου. καὶ κατέβη Βαράκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ· καὶ κατέβη Σισάρα ἐπάνωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ Βαράκ διώκων ὀπίσω τῶν ἀρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως Ἀρισὼν τῶν ἔθνων· καὶ ἔπεσε πᾶσα παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας, οὐ κατελείφθη ἕως ἐνός. ¹⁷ καὶ Σισάρα ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαήλ γυναικὸς Χαβὲρ ἑταίρου τοῦ Κιναῖου, ὅτι εἰρήνη ἦν ἀνά μέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσώρ καὶ ἀνά μέσον τοῦ οἴκου Χαβὲρ τοῦ Κιναῖου. ¹⁸ καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν Σισάρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐκκλινον, κύριέ μου, ἐκκλινον πρὸς μέ, μὴ φοβοῦ. καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτήν εἰς τὴν σκηνὴν· καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ. ¹⁹ καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξε τὴν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος καὶ ἐπότισεν αὐτόν, καὶ περιέβαλεν αὐτόν. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Σισάρα Στήθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐάν ἀνὴρ ἔλθῃ πρὸς σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ Εἰ ἔστιν ὧδε ἀνὴρ; καὶ ἐρεῖς Οὐκ ἔστι. ²¹ καὶ ἔλαβεν Ἰαήλ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκε τὴν σφύραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν ἐν κρυφῇ καὶ ἔπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῆ· καὶ αὐτὸς ἐξεστῶς ἐσκοτώθη καὶ ἀπέθανε. ²² καὶ ἰδοὺ Βαράκ διώκων τὸν Σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ

8. βαραχ ... μη πορ. μετ εμου ου 9. κ. ειπ. προς αυτον δεββωρα Πορευσομενη ... εις την οδον ... μετ αυτου βαραχ εκ κειδες 10. κ. παρηγγειλεν β. τω ζ. και τω ν. εις κειδες ... δεββ. ανεβη 11. και οι πλησιον του κειναιου εχωρισθησαν ... οπι απο καινα ... προς δρυι αναπαυομενων 12. ανηγγειλαν τω σ. ... υιος ιαβινεεμ επ ορος 13. οτι εννακ. α. σ. την αυτω ... οπι τον sec. ... ασειρωθ ... κεισων 14. βαραχ ... παραδωσει ... σειςαρα εν χειρι σου· ουχ ιδου κυρ. ελευσεται ... βαραχ απο του 15. σειςαρα ... βαραχ ... σισαρα απο του 16. βαραχ ... και εως δρυμου προ εως ασειρωθ ... πασα η παρεμβ. σειςαρα 17. ανεχωρησεν προ εφυγεν ... οπι εταιρου ... κειναιου bis ... οπι την ... ιαβειν ... οικου sine του 18. απαντησιν ... ειπεν προς αυτον Εκνευσον κ. μ. εκνευσον ... και εκνευσεν προς αυτον ... συνεκαλυψεν αυτον εν τη δερρει αυτης 19. τον ασκον ... εποτ. α. και συνεκαλυψεν το προσωπον αυτου 20. οπι σισαρα ... στηθι εν τη θυρα ... εαν τις ελθῃ ... ειπη σοι Εστιν ενταυθα ανηρ 21. και συνεκαλυψεν αυτον εν τη δερρει αυτης κ. ελ. ιαηλ ... εισηλθ. πρ. α. ησυχη κ. εθηκεν τ. π. εν τη γναθω αυτ. κ. διεπλασεν ε. τ. γ. κ. αυτος απεσκαρισεν ανα μεσον των γονατων αυτης και εξεψυξεν κ. απεθ. 22. βαραχ ... εις απαντην αυτου

ζητείς. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐβρίμμενος νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα ²³ Χαναάν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔμπροσθεν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἐπορεύετο χεὶρ ²⁴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὐ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

V.

Καὶ ἦσαν Δεββώρα καὶ Βαράχ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγοντες ² Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκουσιασθῆναι λαόν, εὐλογεῖτε κύριον. ³ ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε σατράπαι· ἄσομαι ἐγὼ εἰμι ³ τῷ κυρίῳ, ἐγὼ εἰμι ψαλῷ τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁴ κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ⁴ ἐν Σηεῖρ, ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδὼμ γῆ ἐσειόθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσταξε δρόσους καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ. ⁵ ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου Ἐλωί, τοῦτο Σινᾶ ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁶ ἐν ἡμέραις Σα- ⁶ μεγὰρ υἱοῦ Ἀνάθ, ἐν ἡμέραις Ἰαήλ ἐξέλιπον ὁδοὺς καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραπούς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. ⁷ ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλιπον ἕως ⁷ οὐ ἀνέστη Δεββώρα, ἕως οὐ ἀνέστη μήτηρ ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ ἐξελέξαντο θεοὺς και- ⁸ νοὺς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων· θυρεὸς ἐάν ὄφθῃ καὶ λόγχη ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραὴλ, ⁹ ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραὴλ· ⁹ οἱ ἐκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε κύριον. ¹⁰ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὄνου Σηλείας ¹⁰ μεσημβρίας, καστήμενοι ἐπὶ κριτηρίου καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνέδρων ἐφ' ὁδῷ, ¹¹ διηγείσθε ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀνὰ μέσον ὑδρευομένων· ἐκεῖ ¹¹ δώσουσι δικαιοσύνας. κύριε, δικαιοσύνας αὕξησον ἐν Ἰσραὴλ· τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις λαὸς κυρίου. ¹² ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Δεββώρα, ἐξεγείρου ἐξεγείρου, ¹² λάλησον ᾠδὴν· ἀνάστα, Βαράχ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεὲμ. ¹³ τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς· λαὸς κυρίου κατέβη αὐτῷ ¹³ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἑμοῦ. ¹⁴ Ἐφραῖμ ἐξεβρίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλήκ· ¹⁴ ὀπίσω σου, Βενιαμίν, ἐν τοῖς λαοῖς σου· ἐν ἑμοὶ Μαχίρ κατέβησαν ἐξερευ- ¹⁴ νῶντες, καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἔλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγήσεως γραμματέως. ¹⁵ καὶ ¹⁵ ἀρχηγὸι ἐν Ἰσάχαρ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράχ· οὕτω Βαράχ ἐν κοιλάσιν

22. σισαρα πεπτωκώς νεκρός ... ἐν τῇ γναθῷ αὐτοῦ 23. κ. εταπεινω-
σεν κυριος ο θ. τον ιαβειν ... ἐνωπιον υιων 24. ἐπορευθη χειρ κυριου υιων
ισραηλ ... ιαβειν ... ἕως ἐξωλόθρευσαν αὐτον. V. 1. ἦσεν ... βαραχ ...
καὶ εἶπεν ἐν τῇ ᾠδῇ ῥογ λέγοντες 2. plene: ἐν τῷ ἀρξασθαι ἀρχηγους ἐν ἰσρ.
ἐν προαιρεσει λαου εὐλογεῖτε τον κυρ. 3. plene: ἀκ. βασ., ἐνωτιζεσθε σατρ.
δυνατοι· ἐγὼ τῷ κ. ἀσομαι, ψαλ. τῷ θεῷ ἰσρ. 4. ἐκ σηειρ ... ο ουραν. ἐξ-
εσταθη καὶ γε νεφελαι 5. οπι ελωι ... σεινα 6. υιου κενασ ... ἐξελειπον
βασιλεις κ. ἐπορ. τριβους· ἐπορ. οδ. διεστρεμμενας 7. ἐξελειπεν φραζων ἐν
ἰσρ., ἐξελειπεν ... ἐξανεστη δεββωρα, οτι ἀνεστη μητ. ἐν τῷ ἰσρ. 8. ηρε-
τισαν θ. κενους ὡς ἀρτον κριζινον σχεπη νεανιδων σιρομαστων· ἀνηφθη
καὶ σιρομαστης ἐν τεσσερακ. χιλιασιν ... οπι ἐν ἰσρ. 9. οἱ δυνασται του
λαου εὐλογ. τον κυρ. 10. 11. ἐπιβ. ἐπι υποζυγιων, καστημ. ἐπι λαμπηνων
φθεγξασθαι φωνην ἀνακρουομενων α. μ. εὐφραινομενων· ἐκεῖ δωσ. δικ. κυ-
ριω· δικ. ἐνισχυσαν ἐν τῷ ἰσραηλ ... πολεις αὐτου ο λ. κ. 12. post δεβ-
βωρα add ἐξεγειρου μυριαδας μετὰ λαου ... λαλει μετ ᾠδης· ἐνισχυων ἐξα-
ναστας ο βαραχ· καὶ ἐνισχυσον δεββωρα τον βαραχ· αἰχμαλωτευσον 13.
plene: ποτε ἐμεγαλυνεν ἡ ἰσχυς αὐτου· κυριε ταπεινωσον μοι τους ἰσχυρο-
τερους μου 14. plene: λαος εφρ. ἐτιμωρησατο αὐτους ἐν κοιλαδι ἀδελφου
σου βενιαμειν ἐν λαοις σου· ἐξ ἑμου μαχειρ κατεβησαν ἐξεραυνωντες· καὶ
ἐκ ζαβουλων κυριος ἐπολεμει μοι ἐν δυνατοις ἐκειθεν· ἐν σκηπτρω ἐνισχυον-
τος ἡγησεως 15. plene: ἐν ἰσασχαρ μετὰ δεββ.· ἐξαπεστειλεν πεζους αὐτου
εἰς τὴν κοιλαδα ἵνα σοι κατοικησῃς ἐμμεσῶ χειλεων·

SEPTUAGINTA I.

ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς μερίδας Ῥουβὴν, μεγάλοι ἐξιχνούμενοι καρ-
 16 διαν. ¹⁶ εἰς τί ἐκάθισαν ἀνά μέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγγέ-
 17 λων εἰς διαιρέσεις Ῥουβὴν; μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας ¹⁷ Γαλαάδ, ἐν τῷ
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου οὐ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἄσῆρ
 18 ἐκάθισε παραλίαν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνώσει. ¹⁸ Ζαβουλῶν
 λαδὸς ὠνειδίσει ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ Νεφθαλί ἐπὶ ὕψι ἀγροῦ ἤλθον
 19 αὐτῶν. ¹⁹ βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θα-
 20 ναὰχ ἐπὶ ὕδατι Μαγεδδώ, δῶρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. ²⁰ ἐξ οὐρανοῦ παρε-
 21 τάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τρίβων αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα. ²¹ χειμάρ-
 ρους Κισῶν ἐξέσυρεν αὐτούς, χειμάρρους ἀρχαίων, χειμάρρους Κισῶν· κατα-
 22 πατήσει αὐτὸν ψυχὴ μου δυνατὴ. ²² ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρναι ἵππου, σπουδῆ
 23 ἔσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ ²³ καταραῖσαι Μηρώζ, εἶπεν ἄγγελος κυρίου Κατα-
 ρᾶσθε· ἐπικατάρatos πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτήν, ὅτι οὐκ ἤλυσαν εἰς βοήθειαν
 24 κυρίου, εἰς βοήθειαν ἐν δυνατοῖς. ²⁴ εὐλογηθεῖη ἐν γυναίξιν Ἰαήλ γυνὴ Χαβέρ
 25 τοῦ Κιναίου, ἀπὸ γυναικῶν ἐν σκηναῖς εὐλογηθεῖη. ²⁵ ὕδωρ ἤτησεν, γάλα ἔδω-
 26 κεν ἐν λεκάνῃ, ὑπερεχόντων προσήνεγκε βούτυρον. ²⁶ χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν
 εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφῦραν κοπιώντων, καὶ ἐσφυρο-
 κόπησε Σισάρα, διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν, διήλωσε κρόταφον
 27 αὐτοῦ· ²⁷ ἀνά μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη, ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη
 ἀνά μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς· κατακλιθεὶς ἔπεσεν, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ
 28 ἔπεσεν ἐξοδευθεὶς. ²⁸ διὰ τῆς θυρίδος παρέκυψε μήτηρ Σισάρα ἐκτὸς τοῦ
 τοξικοῦ Διότι ἠσχύνθη ἄρμα αὐτοῦ; διότι ἐχρόνισαν πόδες ἀρμάτων αὐτοῦ,
 29 ²⁹ αἱ σοφαὶ ἀρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψε
 30 λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ ³⁰ Οὐχ εὐρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκύλα; οἰκτίρμων
 οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· σκύλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκύλα βαμ-
 31 μάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκύλα. ³¹ οὕτως
 ἀπόλοιτο πάντες οἱ ἐχθροὶ σου, κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ὡς ἔξοδος
 ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

15. εξετεινεν τοις ποσιν αυτου διαιρεσεις ρουβην μεγαλοι ακριβασμοι καρδιας· 16. plene: ινα τι μοι καθησαι ανα μεσον των μοσφαιδαμ· του εισακουειν συρισμους εξεγειροντων του διελθειν εις τα του ρουβην· μεγαλοι εξιχνιασμοι καρδιας 17. omi ου ... κατεσκηνωσεν ... ινα τι ... ασηρ παρωκησεν παρ αιγιαλον θαλασσων κ. ε. τας διακοπας αυτ. κατεσκηνωσεν 18. 19. ονειδισας ... νεφθαλειμ ... ηλθον βασιλεις και παρεταξ. ... εν θενναχ επι υδατος μεγεδδω· πλεονεξιαν αργυριου 20. plene: εκ του ουρ. επολεμηθησαν· αστερες εκ της ταξεως αυτων επολεμησαν μετα ισραηλ 21. χ. κεισων εξεβαλεν α. χ. καθησειμ χ. κεισων 22. plene: τοτε απεκοπησαν πτ. ιππ. αμμαδαρωθ δυνατων αυτου 23. καταρασαιαι μαζωρ ειπ. ο αγγ. καταρασει καταρασασθαι τους ενοικους αυτης· οτι ουκ η. ε. την βοθη. κυρ· βοηθος ημων κυριος· εν μαχηταις δυνατοις 24. ε. εκ γυναικων ι. γ. χαλεβ τ. κειναιου· εκ γυν. εν σκηνη ευλ. 25. υ. ητ. αυτην· και γαλα εδ. αυτω· εν λακανη ισχυρων προσηγγεισεν βουτ. 26. την χειρ. α. την αρ. ε. π. ε· την δεξ. α. εις αποτομας κατακοπων· κ. απετεμεν σισαρα· απετριψεν την κεφ. αυτ. κ. συνεθλασεν· και διηλασεν την γνασον αυτ. 27. plene: α. μ. τ. ποδ. α. συνκαμψας επεσεν· εκοιμηθη μεταξυ ποδ. αυτης· εν ω εξαμψεν εκει επεσεν ταλαιπωρος 28. plene: δ. τ. θ. διεκυπτεν και κατεμανθανεν η μητ. σ. δια της δικτυωτης επιβλεπουσα επι τους μεταστρεφοντας σισαρα· δια τι ησχατισεν το αρμα αυτου παραγενεσθαι· δια τι εχρονισαν ιχνη αρμ. α. 29. plene: σοφαι αρχουσων αυτης ανταπεκριναντο πρ. α. και αυτη δε απεκρινατο εν ρημασιν αυτης 30. plene: ουχι ε. α. δ. σκυλα· φιλιαζων φιλοις εις κεφαλην δυνατοι σκυλα βαμμ. σισαρα· σκ. βαμμ. ποικιλιας· βαθη ποιικιλων περι τραχηλον αυτου σκυλον 31. καθως η ανατολη του ηλιου εν δυναστειαις αυτου ... τεσσερακ.

VI.

Και ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐ-
 τοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιάμ ἐπτά ἔτη. ² καὶ ἰσχυσε χεὶρ Μαδιάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³
 καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ τὰς τρυμαλιαῖς
 τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ τὰ σπήλαια καὶ τὰ κρεμαστά. ³ καὶ ἐγένετο ἐὰν ἔσπει-
 ραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαινον Μαδιάμ καὶ Ἀμαλήκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατο-
 λῶν συνανέβαινον αὐτοῖς· καὶ παρενέβαλον εἰς αὐτούς, ⁴ καὶ διέφθειρον τοὺς ⁴
 καρποὺς αὐτῶν ἕως εἰσεῖν εἰς Γάζαν, καὶ οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς
 ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταύρων καὶ ὄνων. ⁵ ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ ⁵
 κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκριβῶς εἰς
 πληθὺς, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς· καὶ ἤρχοντο
 εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ καὶ διέφθειρον αὐτήν. ⁶ καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ⁶
 ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ· ⁷ καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον ἀπὸ προσώ-
 που Μαδιάμ. ⁸ καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ⁸
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἐγὼ εἰμι ὃς ἀνήγαγον
 ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν, ⁹ καὶ ⁹
 ἐρρύσαμήν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων
 ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐ-
 τῶν. ¹⁰ καὶ εἶπα ὑμῖν Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς ¹⁰
 τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς κάθησθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε
¹¹ τοῦ Ἰσραὴλ, τῆς φωνῆς μου. ¹¹ καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν τερέμιν-
³² θον τὴν ἐν Ἐφραθα ἐν γῇ Ἰωᾶς πατὴρ τοῦ Ἐσδρί· καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς
 αὐτοῦ ῥαβδίζων σίτον ἐν ληνῶ εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. ¹² καὶ ¹²
 ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος μετὰ σοῦ, ἰσχυρὸς
 τῶν δυνάμεων. ¹³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, καὶ εἰ ¹³
 ἔστι κύριος μετ' ἡμῶν, εἰς τί εὗρεν ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστι πάντα
 τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες Μὴ οὐχὶ
 ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἐξέβριψεν ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς
 ἐν χειρὶ Μαδιάμ. ¹⁴ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπε ¹⁴
 Πορεύου ἐν τῇ ἰσχυί σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ·
 ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἐν ¹⁵
 τίνι σώσω τὸν Ἰσραὴλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ἠσθένησεν ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγὼ
 εἰμι μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος ¹⁶
 κυρίου Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιάμ ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα.

VI. 1. εναντι κυριου ... παρεδωκεν ... ετη επτα 2. κατισχυσεν ...
 μαδιαμ ανδρας (corrigere μανδρας) εν τ. ορ. και τοις σπηλαιοις κ. τοις οχυ-
 ρωμασιν 3. οταν εσπειρεν ανηρ ισρ. κ. ανεβαινεν ... ανατολων, και ανε-
 βαινον επ αυτον κ. παρενεβαλλον επ αυτους 4. κ. διεφθειραν τα εκφορια
 της γης εως του ελθειν ... ουχ υπελειποντο υ. ζ. εν ισραηλ, και ποιμνιον
 και μοσχον και ονον 5. οτι αυτοι τα κτηνη αυτ. αν. κ. τας σκηνας α. παρε-
 φερων και παρεγεινοντο ως ... αριθμος· και παρεγεινοντο εν τη γη ισρ. του
 διαφθειρειν αυτην 6. εκεκραξαν οι ... οτι απο προσωπ. μαδ. 8. και εγε-
 νετο επει εκεκραξαν οι υιοι ισραηλ προς κυριον περι μαδιαμ, και εξαπεστ.
 etc. ... ειμι ο αναβιβασας υμ. εξ αιγυπτου ... οτι κ. εξηγ. usque υμων
 9. οτι κ. ερρυσ. usque αιγυπτου 10. υμεις ενοικειτε εν 14. επι την δρυν
 την ουσαν εν εφρ. την του ιωας πατρ. αβιεζρι ... εραβδιζεν πυρους εν λ.
 του εκφ. εκ πρ. μαδιαμ 12. κ. ευρεν αυτον αγγ. κυρ. ... δυνατος τη ισχυι
 προ ισχ. τ. δ. 13. κυριος κυριος· και ει ... ινα τι ευρ. η. παντα τα ...
 οσα προ α ... οτι μη ... εξηγαγεν ... και νυν απωσατο ημ. κυριος κ.
 παρεδωκεν 14. κ. επεβλεψεν προς ... ειπεν αυτω ... οτι ταυτη ... και
 ιδου 15. οτι μου ... ταπεινοτερα προ ησθενησεν ... μαννασση ... μικρος
 τω οικω

17 ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν Εἰ δὴ εὖρον ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ποιήσεις
 18 μοι σήμερον πᾶν ὃ τι ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ, ¹⁸ μὴ χωρισθῆς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ
 εἰσεῖν με πρὸς σέ, καὶ ἐξοίσω τὴν θυσίαν καὶ θύσω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν
 19 Ἐγὼ εἰμι καθίσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. ¹⁹ καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθε καὶ ἐποίη-
 σεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἶφι ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἔθηκεν ἐν τῷ κο-
 φίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν
 20 ὑπὸ τὴν τερέμινθον καὶ προσήγγισεν. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος τοῦ
 θεοῦ Δάβε τὰ κρέα καὶ τὰ ἄζυμα καὶ θές πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν
 21 ζωμὸν ἐχόμενα ἔκχεε. καὶ ἐποίησεν οὕτως. ²¹ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου
 τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἤψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν
 22 ἀζύμων, καὶ ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύ-
 22 μους· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐπορεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²² καὶ εἶδε Γε-
 δεὼν ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτός ἐστι· καὶ εἶπε Γεδεὼν Ἄ ἄ, κύριέ μου κύριε,
 23 ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. ²³ καὶ εἶπεν αὐτῷ
 24 κύριος Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ²⁴ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Γε-
 δεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῷ Εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς
 25 ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθᾶ πατρὸς τοῦ Ἑσδρί. ²⁵ καὶ ἐγένε-
 νετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος Δάβε τὸν μόσχον τὸν ταῦρον
 ὅς ἐστι τῷ πατρὶ σου καὶ μόσχον δεύτερον ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσια-
 26 στήριον τοῦ Βάαλ ὃ ἐστι τῷ πατρὶ σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτὸ ὀλοθρεύ-
 26 σεις· ²⁶ καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ κορυφῇ
 Μαωζὶ τούτου. ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον καὶ ἀνοί-
 27 σεις ὀλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους οὗ ἐξολοθρεύσεις. ²⁷ καὶ ἔλαβε
 Γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησεν ὃν τρόπον ἐλάλησε
 πρὸς αὐτὸν κύριος· καὶ ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
 28 τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός. ²⁸ καὶ ὤρ-
 θρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ πρῶν, καὶ ἰδοὺ κατήρητο τὸ θυσιαστήριον
 τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ὠλόθρευτο· καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν
 29 δεύτερον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὠκοδομημένον. ²⁹ καὶ εἶπεν
 ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Ἦτις ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἐπεζήτησαν
 καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο.
 30 ³⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωᾶς Ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου καὶ
 ἀποθάνετω, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ὠλόθρευσε τὸ
 31 ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. ³¹ καὶ εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν οἱ
 ἐπανέστησαν αὐτῷ Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε ὑπὲρ τοῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς σώσετε
 αὐτόν; ὅς ἐάν δικάσῃται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως πρῶν· εἰ θεός ἐστι, δικα-

17. Καὶ εἰ ευρον χάριν ἐν ... ποιῆσ. μοι σημεῖον ὅτι συ λαλεῖς 18. μὴ
 κινήθῃς ... οἰσῶ τ. θ. μου κ. θύσω ... καθήσομαι 19. ἐπεθήκεν ἐπὶ το
 κανοῦν ... ἐνεχεεν εἰς χύτραν ... ὅτι αὐτὰ ... ὑπὸ τὴν δρυὶν καὶ προσεκυ-
 νησεν 20. κυρίου πρὸς τ. θεοῦ ... τ. κρ. καὶ τοὺς ἀρτους τοὺς ἀζυμοὺς ...
 ὅτι ἐχόμενα ... ἐκχεον 21. κ. ἀνηφθῆ πῦρ ... ἀπηλθῆν ἐξ ὀφθαλμ. 22.
 ἰδεν ... ὅτι οὗτος ... ὅτι μου ... ἰδον 23. ὅτι οὐ 24. ἐκαλεσεν αὐτο
 ... ἐξῆρι 25. ἐγενήθη τῇ ... τ. μοσχ. τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρὸς σου, μοσχ.
 τὸν δευτ. τὸν ἐπτ. ... τοῦ πατρὸς σου ... τὸ ἐπ αὐτῆς ἐκκοψατε· 26. θυσ.
 κυρ. τ. θ. σου τῷ οφθῆντι σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ορους μαωχ ... λημψῆ
 ... ὀλοκαυτώμα ... ἄλσους ὁ ἐκκοψεῖς 27. τριςκαίδεκα ... δουλ. αὐτοῦ κ.
 ἐπ. καθὰ ... ἐγενετο ... πόλεως μὴ ποιῆσαι 28. ἰδοὺ κατεσκαμμένον τὸ
 ... ἐπ αὐτῷ ἐκκεκομμένον· καὶ ὁ μοσχὸς ὁ σιτευτὸς ἀνήνεγμένον εἰς ὀλο-
 καυτώμα ἐπὶ τὸ 29. τὸ πρᾶγμα τοῦτο· κ. ἀνηταζον κ. ἐξεζήτουν, καὶ εἶπαν
 Γεδεων ὁ υἱὸς ... τὸ πρᾶγμα τ. 30. ἐξαγαγε ... ὅτι κατεσκαψεν ... καὶ
 ὅτι ἐκοψεν 31. καὶ εἶπεν ἰωᾶς πρὸς τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐσταμένους ἐπ αυ-
 τὸν ... περὶ τοῦ βααλ ... σωζετε ... ὅς ἀντεδικῆσεν αὐτὸν ἀποθάνεται ...
 εἰ ἐστὶν θεός,

ζέσω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. ³² καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ³²
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἱεροβάαλ λέγων Δικαζέσω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι κατηρέθη τὸ
 θυσιαστήριον αὐτοῦ. ³³ καὶ πᾶσα Μαδιάμ καὶ Ἀμαλήκ καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν ³³
 συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. ³⁴ καὶ πνεῦμα ³⁴
 κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεών, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβιέζερ
 ὀπίσω αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μανασσῆ καὶ ἐν Ἀσῆρ ³⁵
 καὶ ἐν Ζαβουλὼν καὶ ἐν Νεφθαλί, καὶ ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν. ³⁶ καὶ ³⁶
 εἶπε Γεδεών πρὸς τὸν θεόν Εἰ σὺ σώξεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ καθὼς
 ἐλάλησας, ³⁷ ἰδοὺ ἐγὼ τίθῃμι τὸν πόκον τοῦ ἐρίου ἐν τῇ ἄλωνι· ἐὰν δρόσος ³⁷
 γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, γνώσομαι ὅτι
 σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ καθὼς ἐλάλησας. ³⁸ καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ³⁸
 ὤρθησεν τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξεπίασε τὸν πόκον, καὶ ἔσταξε δρόσος ἀπὸ τοῦ
 πόκου πλήρης λεκάνη ὕδατος. ³⁹ καὶ εἶπε Γεδεών πρὸς τὸν θεόν Μὴ δὴ ὀ- ³⁹
 γισθῆτω ὁ θυμὸς σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἔτι ἄπαξ, πειράσω δὴ καὶ γε
 ἔτι ἄπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ
 πᾶσαν τὴν γῆν γενηθῆτω δρόσος. ⁴⁰ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ⁴⁰
 ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν
 ἐγενήθη δρόσος.

VII.

Καὶ ὤρθησεν Ἱεροβάαλ, αὐτὸς ἐστὶ Γεδεών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐ-
 τοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ· καὶ παρεμβολή Μαδιάμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ
 βορρᾶ ἀπὸ Γαβααθαμωραὶ ἐν κοιλάδι. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεών Πολὺς ²
 ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μὴ
 ποτε καυχῆσθαι Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ λέγων Ἡ χεὶρ μου ἔσωσέ με. ³ καὶ νῦν ³
 λάλησον δὴ ἐν ὧσὶ τοῦ λαοῦ λέγων Τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστρα-
 φέτω καὶ ἐκχωρεῖτω ἀπὸ ὄρους Γαλαάδ. καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι
 καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς ⁴
 Γεδεών Ἔτι ὁ λαὸς πολὺς ἐστὶ· κατένεγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκκα-
 θαρῶ σοὶ αὐτὸν ἐκεῖ· καὶ ἔσται ὄν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ Οὗτος πορεύσεται σὺν
 σοί, αὐτὸς πορεύσεται σὺν σοί· καὶ πᾶς ὄν ἂν εἴπω πρὸς σέ Οὗτος οὐ πο-
 ρεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. ⁵ καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν ⁵
 πρὸς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεών Πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώσση
 αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ
 πᾶς ὃς ἐὰν κλίνῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν. ⁶ καὶ ἐγένετο ὁ ἀρισμὸς τῶν ⁶

31. αὐτος εκδικησει αὐτον οτι κατεσκαψεν 32. εκεινη δικαστηριον του
 βααλ οτι κατεσκαψεν το θυσ. α. 33. απθε κ. παρενεβ. add και διεβησαν
 34. πνευμα θεου ενεδυναμωσεν 35. κ. αγγ. εξαπ. εν παντι μαννασση· και
 εβοησεν· και αὐτος οπισω αὐτου· και εξαπεστειλεν αγγελους εν ασηρ και ...
 κ. ανεβησαν εις απαντησιν αὐτου 36. οπι συ ... εν τη χειρι μ. τ. ισρ. ον
 τροπον ελ. 37. ιδ. εγ. απεριδομαι ... των εριων εν τω αλωνι· και εαν ...
 και γνωσ. ο. σωξεις εν τη ... ον τροπον ελαλ. 38. ωρθησεν γεδεων τη επ.
 κ. απεπιασεν ... κ. απερρυη η δροσος εκ του 39. οπι δη ... προς σε ετι
 απαξ· και πειρασω ετι απαξ ... γενηθητω ξηρασια επι την ποκ. μονον, επι
 δε 40. μονον, επι δε πασαν ... εγενετο VII. 1. ιροβααλ (?) ... ο λ. ο
 μετ ... παρενεβαλεν επι την γην ιαερ ... μαδιαμ και αμαληκ ην αυτω ...
 απο βορρα απο του βωμου του αβωρ εν τη κοιλαδι 2. εσωκεν (sic) 3. και
 ειπεν κυριος προς αὐτον Λαλησον δη εις τα ωτα του λ. λ. Τις δειλ. και φοβ.
 αποστραφητω· και εξωρμησεν απο του ορ. του γαλ. κ. απεστραφησαν απο
 4. οπι εστι ... καταγαγε αὐτους εις το υδ. κ. δοκιμω αὐτους σοι εκειθεν
 ... μετα σου bis pro συν σοι ... κ. παντα ον εαν ειπω σοι οτι ου πορ.
 5. κατεβιβασεν τ. λ. εις το ... ληψη ... εκ του υδατος ... λημψη ... ος αν
 καμψη τα γονατα α. του πιειν καταστησεις αὐτον καθ αυτον 6. πας ο αρισμ. τ.

λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν τριακόσιοι ἄνδρες, καὶ πᾶν
 7 τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐκλίναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πρὸς ὕδωρ. ⁷ καὶ εἶπε
 κύριος πρὸς Γεδεὼν Ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ
 δώσω τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς πορεύσονται ἀνὴρ εἰς τὸν
 8 τόπον αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν χειρὶ αὐτῶν καὶ τὰς
 κερατίνας αὐτῶν, καὶ τὸν πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς σκη-
 νὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσεν· καὶ ἡ παρεμβολὴ Μα-
 9 διαμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτω ἐν τῇ κοιλάδι. ⁹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος Ἀνάστα κατάβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρέ-
 10 δωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁰ καὶ εἰ φοβῆ σὺ καταβῆθαι, κατάβηθι σὺ καὶ
 11 Φαρά τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν, ¹¹ καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουσι· καὶ
 μετὰ τοῦτο ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ
 κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρά τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς ἀρχὴν τῶν πενήτηντα οἱ
 12 ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹² καὶ Μαδιάμ καὶ Ἀμαλήκ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνα-
 τολῶν βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἄκρῃς εἰς πληθός, καὶ ταῖς καμηλοῖς αὐ-
 τῶν οὐκ ἦν ἀρισμός, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ χεῖλους τῆς θαλάσσης εἰς
 13 πληθός. ¹³ καὶ ἦλθε Γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγούμενος τῷ πλησίον αὐτοῦ
 ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν Ἴδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κρι-
 θίνου στρεφομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιάμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς καὶ
 ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτήν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή.
 14 ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν αὕτη εἰ μὴ ῥομφαία
 Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωᾶς ἀνδρὸς Ἰσραὴλ· παρέδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν
 15 Μαδιάμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν
 ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε κυρίῳ, καὶ
 ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολήν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε
 16 κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολήν Μαδιάμ. ¹⁶ καὶ διείλε τοὺς τριακοσίους
 ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδωκε κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας
 17 κενὰς καὶ λαμπάδας ἐν ταῖς ὑδρίαις, ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπ' ἐμοῦ ὄψε-
 σθε καὶ οὕτω ποιήσετε· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς,
 18 καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιήσω οὕτω ποιήσετε. ¹⁸ καὶ σαλπῶ ἐν τῇ κερατίνῃ
 ἐγώ, καὶ πάντες μετ' ἐμοῦ σαλπείτε ἐν ταῖς κερατίταις κύκλῳ ὅλης τῆς παρ-
 19 εμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε Τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν. ¹⁹ καὶ εἰσηλθε Γεδεὼν καὶ
 οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φυλα-
 κῆς μέσης· καὶ ἐγείροντες ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς
 20 κερατίταις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἐσάλ-
 πισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίταις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ

λαμψάντων ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν τριακ. α. κ. πας ὁ ἐπιλοιπος τοῦ λαοῦ
 ἐκαμψαν ἐπὶ ... αὐτοῦ τοῦ πρὸς ὕδωρ 7. λαμψασιν ... παραδῶσω μαδιάμ ...
 λαὸς ἀποτρεχέτω ἀνὴρ 8. ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ... ὅτι τὸν ... εἰς τὸ σκη-
 νῶμα αὐτοῦ, τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκρατήσεν· ἡ δὲ παρεμβολὴ μ. τὴν
 ὑποκατώθεν αὐτοῦ ἐν 9. ἀναβῆθι κατάβηθι τὸ ταχὺ εἰς τὴν παρεμβολὴν
 ἐντενθεῖν 10. εἰ δὲ φοβῆ 11. τί λαλοῦσιν ... μετὰ ταῦτα ... αὐτοῦ εἰς μέρος
 τῶν π. τῶν ἐν τῇ 12. πάντες υἱοὶ α. ἐμβεβληκίσειαν ... ὅτι αὐτῶν ... ὡς περ
 ἡ α. τὴ ἐπὶ τὸ χεῖλος 13. εἰσηλθεν ... ἐξηγείται ... τὸ ἐνύπνιον ... Ἴδοὺ τὸ
 ἐνύπνιον ὁ ἐνυπνιασάμην ... κυλισμένη ἐν τῇ ... ἦλθεν ... σκηνῆς μαδιάμ ...
 κατέστρεψεν 14. αὕτη ἀλλ' ἡ ... παρέδωκ. κύριος ἐν 15. διηγήσιν ... προσ-
 εκ. κύριον κ. ἐπέστρεψεν ... ὅτι Ἰσραὴλ ... χερ. ὑμῶν 16. ὅτι εἰς ...
 λαμπάδας ἐμμεσῶ τῶν ὑδριῶν 17. οὕτως bis ... εἰσπορ. ἐμμεσῶ τῆς ...
 ἔσται ὡς εἰς 18. ὅτι ἐν ... παντ. οἱ μετ' ε. καὶ σαλπ. ταῖς κερ. καὶ ὑμεῖς
 κύκλῳ τῆς παρ. 19. ὅτι οἱ bis ... ἐν μερὶ τῆς παρ. ἀρχομένης τῆς φυλ.
 τῆς μεσοῦσης· πλὴν ἐγερσεὶ ἠγειρεν τοὺς φυλ. καὶ ἐσάλπ. κερατιταῖς
 20. ὑδρίας, καὶ

ἐκράτησαν ἐν χερσὶν ἀριστεραῖς αὐτῶν τὰς λαμπάδας καὶ ἐν χερσὶ δεξιαῖς αὐτῶν τὰς κερατῖνας τοῦ σαλπίζειν, καὶ ἀνέκραξαν Ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν. ²¹ καὶ ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἑαυτῷ κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδρα- ²¹ με πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσήμαναν καὶ ἔφυγον. ²² καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς ²² τριακοσίαις κερατῖναις, καὶ ἔθηκε κύριος τὴν Ῥομφαίαν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ· καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολή ἕως Βηθσεᾶδ Ταγα- ραγαθὰ Ἀβελμεουλά ἐπὶ Ταβάθ. ²³ καὶ ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ Νεφθαλί ²³ καὶ ἀπὸ Ἀσήρ καὶ ἀπὸ παντὸς Μανασσῆ, καὶ ἐδίωξαν ὀπίσω Μαδιάμ. ²⁴ καὶ ²⁴ ἀγγέλους ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραῖμ λέγων Κατάβητε εἰς συν- ἀντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοὺς τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορ- δάνην· καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραῖμ, καὶ προκατελάβοντο τὸ ὕδωρ ἕως Βαι- θηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. ²⁵ καὶ συνελάβοντο τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, καὶ τὸν ²⁵ Ὠρήβ καὶ τὸν Ζήβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὠρήβ ἐν Σούρ Ὠρήβ, καὶ τὸν Ζήβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφζήφ· καὶ κατεδίωξαν τὴν Μαδιάμ, καὶ τὴν κεφαλὴν Ὠρήβ καὶ Ζήβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

VIII.

Καὶ εἶπαν πρὸς Γεδεὼν ἀνὴρ Ἐφραῖμ Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐπορεύθης παρατάξασθαι ἐν Μαδιάμ; καὶ διελέ- ξαντο πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶς. ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; ² ἢ οὐχὶ κρείττων ἐπιφυλλίς Ἐφραῖμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέζερ; ³ ἐν χειρὶ ὑμῶν παρ- ³ ἔδωκε κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν Ὠρήβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί ἠδυ- νήσθη ποιῆσαι ὡς ὑμεῖς; τότε ἀνέβη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆ- σαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον. ⁴ καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη ⁴ αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ πεινῶντες καὶ διώκοντες. ⁵ καὶ ⁵ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοκχώθ Δότε δὴ ἄρτους εἰς τροφήν τῷ λαῷ τούτῳ τῷ ἐν ποσὶ μου, ὅτι ἐκλείπουσιν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι διώκων ὀπίσω τοῦ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ. ⁶ καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοκχώθ Μὴ χεῖρ Ζεβεὲ ⁶ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τῇ δυνάμει σου ἄρτους; ⁷ καὶ ⁷ εἶπε Γεδεὼν Διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν χειρὶ μου, καὶ ἐγὼ ἀλόησω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν ταῖς Βαρκηνίμ. ⁸ καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς ⁸ αὐτούς ὡσαύτως· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουήλ ὃν τρόπον ἀπε- κρίθησαν ἄνδρες Σοκχώθ. ⁹ καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς ἄνδρας Φανουήλ Ἐν ἐπι- ⁹ στροφῇ μου μετ' εἰρήνης κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον. ¹⁰ καὶ Ζεβεὲ καὶ ¹⁰

ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν τῶν (supplendum λαμπάδων?), καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατῖναι ²¹. ἐστ. ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν ²². ἐσάλπισ. αἱ κερατῖναι· καὶ ἐβητο κυρ. μαχαιραν... καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρ. κ. ἐφ. πασα ἡ π. ε. τῆς βασειττα καὶ συνηγμενη εἰς χεῖλους βασελμεουλα καὶ ἐπὶ γαβαθ ²³. ἐβόησεν... ἰσρ. ἐκ νεφθαλειμ κ. ἐξ ἀσηρ κ. ἐκ παντ. μανασση... κατεδιώξαν ²⁴. ἐξαπεστειλεν... ὀριω ἐφραιμ λεγων Ἀναστῆτε καὶ καταλαβετε ἑαυτοὺς... οπι εως sec. ²⁵. συνελαβον τοὺς δυο ἀρχοντας μαδ. τον ὠρηβ... ἐν σουρειν, καὶ τον... ἰακεφζηβ... κατεδιώξαν μαδιαμ... ἐκ του περαν VIII. 1. εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ... ὅτε ἐξεπορευου πολε- μῆσαι ἐν τῇ μαδιαμ· καὶ ἐκρινοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς 2. ὑμεῖς· οὐχὶ κριττω ἐπιφυλλιδες 3. ἠδυνασθην π. καθὼς υ.· καὶ κατεπαυσαν· τότε ἀνῆκε το 4. αὐτὸς καὶ διακοσιοι α. μετ' α. ὀλιγοψυχουντες κ. πεινωντες... οπι ε. τροφην... τῷ λαῷ τῷ μετ' ἐμοῦ ὅτι πεινωσιν· ἐγὼ δὲ διώκω οπ. ζεβεε κ. σ. βασιλεως μ. 6. εἶπαν... ἐν τῇ χ. σου... τῇ στρατειᾷ σου 7. γεδεων Ουχ οὕτως· ἐν τῷ... καὶ σαλμανα ἐν τῇ χ. μ. καὶ καταξανω τας... βαρ- κομμειν 8. πρὸς αὐτ. κατα ταυτα· καὶ... ἀπεκρ. αὐτῶ οἱ ἀνδρ. σοκχ. 9. καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδρασιν φ. λεγων Ἐν τῷ ἐπιστρεφειν με

Σαλμανά ἐν Καρχάρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ δεκαπέντε
χιλιάδες, πάντες οἱ καταλειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς ἀλλοφύλων· καὶ
11 οἱ πεπτωκότες ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. ¹¹ καὶ ἀνέβη
Γεδεὼν ὁδὸν τῶν σκηνοῦντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβαὶ καὶ Ἰεγε-
12 βάλ· καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολήν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποικυῖα. ¹² καὶ
ἔφυγον Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς
δύο βασιλεῖς Μαδιὰμ τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν
13 ἐξέστρεψε. ¹³ καὶ ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ ἐπά-
14 νωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές. ¹⁴ καὶ συνέλαβε παιδάριον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοκ-
χῶθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ὀνόματα τῶν ἀρχόντων
15 Σοκχῶθ καὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἐβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας. ¹⁵ καὶ
παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχῶθ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ
Σαλμανά, ἐν οἷς ὠνειδίσατέ με λέγοντες Μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά νῦν ἐν
16 χεὶρὶ σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλείπουσιν ἄρτους; ¹⁶ καὶ ἔλαβε
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς Βαρκη-
17 νίμ, καὶ ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. ¹⁷ καὶ τὸν πύργον Φα-
18 νουήλ κατέστρεψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς
Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά Ποῦ οἱ ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνετε ἐν Θαβῶρ; καὶ εἶπαν Ὡς
19 σὺ ὡς αὐτοί, εἰς ὁμοίωμα υἱοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ εἶπε Γεδεὼν Ἀδελφοί μου
καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου ἦσαν· ζῆ κύριος, εἰ ἐζωογονήκετε αὐτούς, οὐκ ἂν
20 ἀπέκτεινα ὑμᾶς. ²⁰ καὶ εἶπεν Ἰεθέρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ Ἀναστάς ἀπέκτεινον
αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι
21 ἔτι νεώτερος ἦν. ²¹ καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά Ἀνάστα σὺ καὶ συνάντησον
ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνδρὸς ἡ δύναμις σου. καὶ ἀνέστη Γεδεὼν καὶ ἀπέκτεινε τὸν
Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν
22 καμήλων αὐτῶν. ²² καὶ εἶπον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν Κύριε, ἄρξον ἡμῶν
καὶ σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χει-
23 ρὸς Μαδιὰμ. ²³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Γεδεὼν Οὐκ ἄρξω ἐγώ, καὶ οὐκ ἄρξει
24 ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν· κύριος ἄρξει ὑμῶν. ²⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Γεδεὼν Αἰ-
τήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτημα, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώπιον ἐκ σκύλων αὐτοῦ· ὅτι
25 ἐνώτια χρυσᾶ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν Ἰσμαηλίται. ²⁵ καὶ εἶπαν Διδόντες δώσομεν·
καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώπιον σκύλων αὐτοῦ.
26 ²⁶ καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν ὧν ἤτησε χίλιοι καὶ ἑπτα-
κόσιοι χρυσοῖ, παρὲξ τῶν μηνίσκων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων

10. εν καρχα ... πεντεκαιδεκα ... παντες καταλειφθεντες υιοι ανατολων·
και οι πεπτ. ησαν εκ. και εικοσι ... εσπασμενων 11. οδον κατοικουντων
... οπι απο ... ναβεθ εξ εναντιας ζεβее· κ. επατ. 12. εφυγεν ... παρεμ-
βολην αυτων εξετριψεν 13. ανεστρεψεν ... ιωας εκ του πολεμου απο ανα-
βασεως αρες 14. συνελαβον ... εκ των ... απεγραψατο προς αυτους τους
αρχοντας σ. κ. τους πρεσβυτερους αυτης ... οπι και 15. post σοκχωθ adι
και εισηλθεν προς τους αρχοντας σοκχωθ ... ειπ. αυτοις ... δι ους προ εν
οις ... εν τη χ. σου ... τοις εκλελυμενοις 16. κ. ελαβον τους αρχοντας και
τους πρεσβ. τ. π. και κατεξανεν αυτους εν ταις ... βαρακηνειμ και κατεξα-
νεν εν αυτοις ανδρας σοκχωθ 17. φαν. κατεσκαψεν 18. ωσει συ ομοιος
σοι ομοιος αυτων ως ειδος μορφη υιων βασιλεων 19. μητρ. μου εισιν· και
ωμοσεν αυτοις ζη κ. ει εξωογονησατε 20. τω ιεθερ ... το παιδ. αυτου τ.
μαχαιραν αυτου ... οτι ην νεωτερ. 21. αν. δη συ κ. απαντησον ημ. οτι ως
ανηρ η δυν. αυτου ... ανειλεν προ απεκτ. 22. ειπεν ... " (ει. " ?) αρχε
εν ημιν συ οmisso κυριε ... οπι κ. ο υι. του υι. σου ... οτι σεσωκας 23. εγω
υμων ... υμων προ εν υμιν 24. αιτησιν ... ενωτιον των σκ. ... χρυσα πολλα
ην αυτοις· οτι ισμαηλειται ησαν 25. ερριψεν εκει α. εν. χρυσου των σκ.
26. εγενηθη ... ητησατο σικλοι χιλ. κ. επτ. χρυσου πλην των σιωνων κ. των
ορμισκων ενφωθ κ. των περιβολαιων των

καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ βασιλεῦσι Μαδιάμ, καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. ²⁷ καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς ²⁷ Ἐφῶδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφραθά· καὶ ἐξεπόρνευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκῶλον. ²⁸ καὶ συνεστάλη Μαδιάμ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέστηκαν ²⁸ ἀραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεὼν. ²⁹ καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰωᾶς καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ²⁹ 30 τῷ Γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἐβδομήκοντα ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. ³¹ καὶ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν ἐν Συχέμ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ³¹ 31 καὶ γε αὐτῇ υἱόν, καὶ ἔστηκε τὸ ὄνομα Ἀβιμέλεχ. ³² καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς ³² 32 Ἰωᾶς ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωᾶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἐφραθά Ἀβὶ Ἐσδρί. ³³ καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε Γεδεὼν, καὶ ἐπέστρεψαν ³³ 33 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλίμ, καὶ ἔστηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βαάλ διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν. ³⁴ καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ ³⁴ 34 υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ῥυσσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν Σλιβόντων αὐτοὺς κυκλόθεν. ³⁵ καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἱερο- ³⁵ 35 βάαλ, αὐτὸς ἐστὶ Γεδεὼν, κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραὴλ.

IX.

Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἱεροβάαλ εἰς Συχέμ πρὸς ἀδελφοὺς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν συγγένειαν οἴκου πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ λέγων ² Δαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ ² 2 Τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν, κυριεῦσαι ὑμῶν ἐβδομήκοντα ἀνδρας πάντας υἱοὺς Ἱεροβάαλ ἢ κυριεῦσαι ὑμῶν ἀνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὅστων ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰμί. ³ καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ³ 3 ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ πάντας τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν Ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστί. ⁴ καὶ ἔδωκαν ⁴ 4 αὐτῷ ἐβδομήκοντα ἀργυρίου ἐξ οἴκου Βααλβερὶθ· καὶ ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἀνδρας κενοὺς καὶ δειλοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁵ καὶ εἰσῆλ- ⁵ 5 θεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφραθά καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ἱεροβάαλ ἐβδομήκοντα ἀνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα· καὶ κατελείφθη Ἰωᾶθαμ υἱὸς Ἱεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη. ⁶ καὶ συνήχθησαν πάν- ⁶ 6 τες ἀνδρες Σικίμων καὶ πᾶς οἶκος Βηθμααλώ, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὐρετῇ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σικίμοις. ⁷ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωᾶθαμ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔστη ἐπὶ κορυφῇ ὄρους Γα- ⁷ 7 ριζίν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ

πορφυρων των επι τοις βασ. μ. και πλην των κλοιων των χρυσων των εν τοις τρ. τ. κ. α. 27. εις εφουδ ... πολει αυτους (ila) εν εφραιμ ... εις σκανδαλον 28. κ. ενετραπη μαδιαμ απο προσωπου ισραηλ ... προσεθεντο ... ετη τεσσερακοντα 29. κατωκησεν εν τω οικω αυτ. 30. εβδομηκ. υιοι 31. κ. η παλλακη αυτ. η εν σικιμοις ετεκεν ... επεστηκεν το ον. αυτου 32. εν πολεια αγαθη και ... εφραθα πατρος αβιεζρει 33. απεστραφησαν ... βααλειμ ... εθεντο αυτοις τον βααλ βεερ εις διαθηκην 34. θεου αυτων ... παντ. των εχθρων αυτων κυκλ. 35. ομη αυτος εστι ... κατα πασαν την αγαθωσυνην ην IX. 1. εις σικιμα πρ. τους αδ. της μ. ... πασαν την συγγ. του οικ. της μητρος αυτ. 2. εν ωσιν των ανδρ. σικιμων Ποιον βελτιον εστιν το αρχειν υμων ... οτι σαρξ υμων και οστων υμ. εγω ειμι 3. ανδρ. σικιμων ... ομη η 4. εκ του οικου βααλ διαθηκης ... εμισθ. εν αυτοις αβ. ... θαμβουμενους προ δειλους 5. εις εφραιμ ... απειλειφη ιαθαμ 6. παντ. οι ανδρες ... πας ο οικ. μααλων ... τ. αβιμ. εις βασιλεα προς ... ομη τη ευρετη ... ομη της εκτγ. 7. ανηγγειλαν ... επι της κορυφης του ορ. γαριζειν ... εκλαυσεν επ αυτοις και

8 μου, ἄνδρες Σικίμων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ θεός. ⁸ πορευόμενα ἐπορεύθη τὰ ξύλα τοῦ χριστοῦ ἐφ' ἑαυτὰ βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ελαίᾳ Βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ελαία Μὴ ἀπολείψασα τὴν πιότητά μου, ἐν ἧ' δοξάσῃσι ¹⁰ τὸν θεὸν ἄνδρες, πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁰ καὶ εἶπον τὰ ξύλα ¹¹ τῇ συκῇ Δεῦρο βασιλέυσον ἐφ' ἡμῶν. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκὴ Μὴ ἀπολείψασα ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου τὰ ἀγαθὰ πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹² καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ἄμπελον Δεῦρο βασιλέυσον ἐφ' ἡμῶν. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος Μὴ ἀπολείψασα τὸν οἶνόν μου τὸν εὐφραίνοντα θεὸν καὶ ἀνθρώπους πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁴ καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα τῇ ῥάμνῳ Δεῦρο σὺ βασιλέυσον ἐφ' ἡμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα Εἰ ἐν ἀληθείᾳ χριτέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε ὑπόστητε ἐν τῇ σκιᾷ μου· καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπ' ἐμοῦ ¹⁶ καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Διβάνου. ¹⁶ καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε καὶ ἐβασίλευσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ ὡς ἀνταπόδοσις χειρὸς αὐτοῦ ¹⁷ ἐποιήσατε αὐτῷ, ¹⁷ ὡς παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἐξέῤῥιψε τὴν ¹⁸ ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας καὶ ἐῤῥύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ, ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου σήμερον καὶ ἀπεκτείνετε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα, καὶ ἐβασίλευσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν ¹⁹ παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστὶ· ¹⁹ καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐφρανθεῖτε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθεῖτε καὶ γε αὐτὸς ²⁰ ἐφ' ὑμῖν· ²⁰ εἰ δὲ οὐ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ Ἀβιμέλεχ καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας Σικίμων καὶ τὸν οἶκον Βηθμααλῶ, καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικίμων καὶ ²¹ ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλῶ καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ. ²¹ καὶ ἔφυγεν Ἰωθάμ καὶ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη ἕως Βαιῆρ καὶ ᾤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Ἀβιμέλεχ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²² καὶ ἤρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραὴλ τρία ἔτη. ²³ καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀνὰ μέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ²⁴ ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἠζήτησαν ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ ²⁴ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομήκοντα υἱῶν Ἱεροβάαλ, καὶ τὰ αἵματα αὐτῶν τοῦ θεῖναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ὃς ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ ἐπὶ ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτείνειν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἔστηκαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρεύοντας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ διήρπαζον πάντα ὃς παρεπορεύετο ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ· ²⁶ καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἀβιμέλεχ. ²⁶ καὶ ἦλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ παρῆλθον ἐν Σικίμοις, καὶ ἦλπισαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικί-

7. κ. ακουσαι υμ. 8. επορευθησαν ... χρισ. εαυτοις βασ. 9. η ελαια αφεισα την π. μ. την εν εμοι εδοξασεν ο θεος και ανθρωποι πορευσω αρχειν των ξυλων 10. ειπαν 11. η συκη αφεισα την ... το γεννημα μ. το αγαθον και πορευσω αρχειν ξυλων 12. τ. ξ. τη αμπελω 13. αφεισα pro Μη απολ. ... την ευφροσυνην την παρα του θεου των ανθρωπων πορευσω αρχειν ξυλων 14. οτι παντα ... προς την ραμνον 15. υμεις χρ. με εις βασιλευσιν εφ υμων, δ. πεποιθατε εν τ. σκεπη μου ... εξελθη π. εκ της ραμνου 16. και εν τελ. ... καθως pro αγαθωσυνην ... ει κατα το ανταποδομα της χειρος 17. ως επολημησεν ο ... ερριψεν ... εξειλατο υμας 18. της παιδισκης 19. οτι μετα sec. ... αυτου τη η. τ. ευλογηθειτε υμεις και ευφρανθ. ... οτι και γε ... εν υμιν 20. και ει μη, εξελθη π. εξ ... οικον μααλων' και ει μη, εξελθοι ... και απο τ. ο. μααλων 21. κ. απεδρα ιωθαμ κ. επορευθη εν οδω και εφυγεν εις ραρα ... κατωκησεν ... του αδ. α. 22. εν ισραηλ 23. οι ανδρες 24. το αιμα αυτ. επιθειναι επι ... τον αποκτειναντα αυτους κ. επι τους α. σικ. τους κατισχυσαντας χειρας α. ωστε απ. αυτους 25. εθεντο ... σικ. ενεδρα επι ... ανηρπαζον παντας τους διαπορευομενους ... οτι βασιλει 26. γαλααδ υιος αβεδ ... οτι και παρηλθον ... εις σικιμα' και επεποιθησαν αυτω

μων. ²⁷ καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀγρὸν καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ ἐπά- ²⁷
 τησαν, καὶ ἐποίησαν Ἐλλουλίμ, καὶ εἰσῆνεγκαν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν καὶ
 ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ. ²⁸ καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἰω- ²⁸
 βήλ Τις ἐστὶν Ἀβιμέλεχ καὶ τίς ἐστὶν υἱὸς Συχέμ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῶ;
 οὐχ υἱὸς Ἱεροβάαλ, καὶ Ζεβούλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀν-
 δράσιν Ἐμμώρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῶ ἡμεῖς; ²⁹ καὶ ²⁹
 τίς δώη τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρὶ μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ ἐρῶ
 πρὸς αὐτὸν Πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἐξελεύθε. ³⁰ καὶ ἤκουσε Ζεβούλ ἄρ- ³⁰
 χων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἰωβήλ, καὶ ὠργίσθη θυμῶ αὐτός.
³¹ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν κρυφῇ λέγων Ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς ³¹
 Ἰωβήλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔρχονται εἰς Συχέμ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ περιβάστη-
 ται τὴν πόλιν ἐπὶ σέ. ³² καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτός καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ³²
 καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ. ³³ καὶ ἔσται τὸ πρῶτ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον ³³
 ὀρθριεῖς καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ αὐτός καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ
 ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῶ ὅσα ἂν εὖρη ἢ χεῖρ σου. ³⁴ καὶ ³⁴
 ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπὶ Συ-
 χέμ τέτρασιν ἀρχαῖς. ³⁵ καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ καὶ ἔστη πρὸς τὴν θύραν ³⁵
 τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ
 τοῦ ἐνέδρου. ³⁶ καὶ εἶδε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ ³⁶
 Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνει ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ὀρέων· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζε-
 βούλ Τὴν σκιάν τῶν ὀρέων σὺ βλέπεις ὡς ἄνδρας. ³⁷ καὶ προσέτετο ἔτι Γαὰλ ³⁷
 τοῦ λαλῆσαι καὶ εἶπεν Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχό-
 μενα ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ ἑτέρα ἔρχεται δι' ὁδοῦ Ἡλωνμαωνενίμ. ³⁸ καὶ ³⁸
 εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ Καὶ ποῦ ἔστι τὸ στόμα σου ὡς ἐλάλησας Τις ἐστὶν
 Ἀβιμέλεχ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῶ; μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν ἐξουδένωσας; ἐξελεύθε
 δὴ νῦν καὶ παράταξαι αὐτῶ. ³⁹ καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχέμ καὶ ³⁹
 παρετάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ. ⁴⁰ καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ καὶ ἐφυγεν ἀπὸ ⁴⁰
 προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματῖαι πολλοὶ ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης.
⁴¹ καὶ εἰσῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀρημά· καὶ ἐξέβαλε Ζεβούλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ⁴¹
 ἀδελφοὺς αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν Συχέμ. ⁴² καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ⁴²
 ὁ λαὸς εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ. ⁴³ καὶ ἔλαβε τὸν λαόν· καὶ ⁴³
 διεῖλεν αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρευσε ἐν ἀγρῷ· καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ
 λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς.
⁴⁴ καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξέτειναν καὶ ἔστησαν παρὰ ⁴⁴
 τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξέτειναν ἐπὶ πάντας

27. ηλθον ... κατεπατον ... κ. εποιησ. χορους· και εισηλθον εις οικον . .
 κατηρωντο 28. γααδ υιος αβεδ Τι εστιν ... τις εστ. ο υιος ... ουχ ουτος
 υιος ... συχεμ καθοτι δουλ. 29. τω αβιμελεχ ργο προς αυτον 30. γααδ
 υιου αβεδ, και εθυμωθη οργη ... οπι αυτος 31. μετα δωρων ργο εν κρυφη
 ... γααδ υιος αβεδ κ. οι α. α. παραγεγονασιν εις σικιμα, και οι δε πολιορ-
 κουσιν την 32. συ και ο λαος 33. και ορθρισεις ... αυτω καταπερ εαν
 ευρη 34. ο λαος ο μετ ... επι σικιμα τεσσαρας αρχας 35. και εγενετο
 πρωι και εξηλθ. γααδ υιος σαβητ ... τη πυλη ... εκ των ενεδρων 36. γαδ
 υιος αβεδ ... καταβαινων α. τ. κορυφων ... συ ορας 37. γαλααδ ... εχομ.
 του ομφαλου ... αρχη μια παραγεινεται απο οδου δρυος αποβλεποντων
 38. οπι Και ... εστιν νυν το στ. σ. το λεγον Που εστιν ... ουχ ιδου ουτος
 εστιν ο λαος ον εξ. εν αυτω· εξελθε νυν και πολεμει προς αυτον 39. γααδ
 απο προσωπου των ανδρων σικιμων κ. επολεμησεν εν αβ. 40. κατεδιωξεν
 ... οπι και εφυγεν ... πολλαι εως θυρων της πολεως 41. κ. εκαθεισεν αβ.
 εν αριμα ... γααδ ... του μη οικ. εν σικιμοις 42. εγενηθη ... εις το πε-
 διον· Και απηγγελη (ita dist.) 43. παρελαβεν ... διειλ. αυτον τρις αρχας
 ... ενηδρ. εν αυτω· ... επανεστη αυτοις 44. αι αρχαι αι μετ α. εξεταστη-
 σαν κ. εξεστησαν παρα την πυλην της πολεως ... εξεχυθησαν επι παντας

45 τούς ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. 46 καὶ Ἀβιμέλεχ παρετάσσετο ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινεν, καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἄλας. 46 καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ, καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηλ-
 47 βερίθ. 47 καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου
 48 Συχέμ. 48 καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος Σελμών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐ-
 τοῦ· καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε κλάδου
 ξύλου καὶ ἤρε καὶ ἔστηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ
 49 Ὁ εἶδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς ἐγώ. 49 καὶ ἔκοψαν καὶ γε ἀνὴρ
 κλάδον πᾶς ἀνὴρ καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέστηκαν ἐπὶ τὴν
 συνέλευσιν, καὶ ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτούς τὴν συνέλευσιν ἐν πυρὶ· καὶ ἀπέθανον
 καὶ γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
 50 50 καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ἐκ Βαιθηλβερίθ καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ
 51 κατέλαβεν αὐτήν. 51 καὶ πύργος ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον
 ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ ἔκλεισαν ἔξωθεν αὐ-
 52 τῶν καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου. 52 καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ
 πύργου, καὶ παρετάξαντο αὐτῷ· καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ
 53 πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρὶ. 53 καὶ ἔρριψε γυνὴ μία κλάσμα ἐπιμύλιον
 54 ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ. 54 καὶ ἐβόησε ταχὺ πρὸς
 τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σπάσον τὴν ῥομφαίαν
 μου καὶ θανάτωσόν με, μὴ ποτε εἴπωσιν Γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέν-
 55 τησεν αὐτόν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. 55 καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι
 56 ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ· καὶ ἐπορεύθησαν ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 56 καὶ ἐπέ-
 στρεψεν ὁ θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπο-
 57 κτεῖναι τοὺς ἐβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ. 57 καὶ τὴν πᾶσαν πονηρίαν ἀνδρῶν
 Συχέμ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτούς ἡ κα-
 τάρᾳ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἱεροβάαλ.

X.

Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ Θωλὰ υἱὸς Φουά, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ Ἰσάχαρ· καὶ αὐτὸς ὤκει ἐν Σαμίρ ἐν ὄρει
 2 Ἐφραΐμ. 2 καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη
 3 ἐν Σαμίρ. 3 καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ἰαῖρ ὁ Γαλαάδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ
 4 εἴκοσι δύο ἔτη. 4 καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ
 τριάκοντα δύο πώλους, καὶ τριάκοντα δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ ἐκάλουν αὐτὰς
 5 ἐπαύλεις Ἰαῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν γῇ Γαλαάδ. 5 καὶ ἀπέθανεν Ἰαῖρ,

44. επαταξεν 45. επολεμει εν τη ... τον εν αυτη ανειλεν 46. πυργου σικιμων ... εισηλθον εις το οχυρωμα οικου του βααλ διαστηκης 47. απηγ-
 γελη ... του πυργου σικιμων 48. ορος ερμων, αυτος κ. πας ... αβ. αξινην ...
 εκοψεν φορτιον ξυλων και ελαβεν αυτο και επεστηκεν ε. τους ωμους α. κ. ε. προς τον λαον τον ... Τι ιδετε ... ως και εγω 49. εκοψαν και αυτοι εκαστος φορτιον και ηραν κ. επορ. ... οπι οπι. αβιμελεχ ... επι το οχυρωμα κ. ενεπρησαν επ αυτους το οχυρωμα εν ... οπι και γε 50. αβιμ. εις θαι-
 βαις κ. περιεκαθεισεν επ αυτην κ. προκατελαβοντο αυτην 51. πυργ. ην υψηλος εμμεσω ... γυναικ. και παντες οι ηγουμενοι της π. κ. απεκλεισαν εφ εαυτους και 52. πυργου και εξεπολεμησαν αυτον ... πυργου ενπρησαι αυτην εν 53. κλασμα μυλου επι την κ. α. κ. συνεβλασεν 54. το ταχος ... τον αιροντα ... οπι και ειπεν αυτω ... τ. μαχαιραν και ... απεθανεν αβιμελεχ 55. ιδεν ... απηλθον ανηρ 56. απεστρεψεν ... την κακιαν 57. και πασαν κακιαν α. σικιμων απεστρεψεν κυριος εις την ... ιωαθαμ του υιου αυτου
 X. 1. κατωκει εν σαμαρεια 2. εικ. και τρια ... εν σαμαρεια 3. ιαιερ ο γαλααδιτις ... εικ. και δυο 4. κ. εγενοντο αυτω ... επιβεβηκοτες ... τρ. και δ. πωλους ... εκαλεσεν ... ιαιερ ... αι εισιν εν τη γαλααδ 5. αιερ

καὶ ἐτάφη ἐν Ῥαμῶν. ⁶ καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι τὸ πο- 6
νηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς Βααλμ καὶ ταῖς Ἀσταρῶθ καὶ
τοῖς θεοῖς Ἀράμ καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος καὶ τοῖς θεοῖς Μωάβ καὶ τοῖς θεοῖς
υἱῶν Ἀμμῶν καὶ τοῖς θεοῖς Φυλιστιμ· καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ οὐκ
ἐδούλευσαν αὐτῷ. ⁷ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐ- 7
τοὺς ἐν χειρὶ Φυλιστιμ καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμῶν. ⁸ καὶ ἐθλίψαν καὶ ἐθλάσαν 8
τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, τοὺς πάντας υἱοὺς
Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ τοῦ Ἀμορρί τοῦ ἐν Γαλαάδ.
⁹ καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν τὸν Ἰορδάνην παρατάξασθαι πρὸς Ἰούδαν καὶ 9
Βενιαμὴν καὶ πρὸς Ἐφραῖμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα. ¹⁰ καὶ 10
ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον λέγοντες Ἠμάρτομέν σοι ὅτι ἐγκατελί-
πομεν τὸν θεόν καὶ ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλίμ. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς τοὺς 11
υἱοὺς Ἰσραὴλ Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμορραίου καὶ ἀπὸ υἱῶν
Ἀμμῶν καὶ ἀπὸ Φυλιστιμ ¹² καὶ Σιδωνίων καὶ Ἀμαλήκ καὶ Μαδιάμ, οἱ 12
ἐθλίψαν ὑμᾶς, καὶ ἐβοήσατε πρὸς μέ, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; ¹³ καὶ 13
ὑμεῖς ἐγκατελείπετέ με καὶ ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω
τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. ¹⁴ πορεύεσθε καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε 14
ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπαν οἱ 15
υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον Ἠμάρτομεν, ποιήσον σὺ ἡμῖν κατὰ πᾶν τὸ ἀγαθὸν
ἐν ὀφθαλμοῖς σου, πλην ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁶ καὶ ἐξέκλιναν 16
τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τῷ κυρίῳ μόνῳ·
καὶ ὠλιγόστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν κόπῳ Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν 17
καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαάδ, καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ παρενέβα-
λον ἐν τῇ σκοπιᾷ. ¹⁸ καὶ εἶπον ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλαάδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν 18
πλησίον αὐτοῦ Τίς ὁ ἀνὴρ ὅστις ἂν ἄρξεται παρατάξασθαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμῶν,
καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαάδ;

XI.

He. 11,
31.

Καὶ Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης ἐπισημὸς δυνάμει, καὶ αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς
πόρνῃς, ἣ ἐγέννησε τῷ Γαλααδ τὸν Ἰεφθάε. ² καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλααδ 2
αὐτῷ υἱοὺς· καὶ ἠδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθάε
καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς
γυναικὸς ἐταίρας σὺ. ³ καὶ ἔφυγεν Ἰεφθάε ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, 3
καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Τῶβ· καὶ συνεστράφησαν πρὸς Ἰεφθάε ἄνδρες κενοί, καὶ

5. εν ραμμω 6. om του ... εναντι κυρ. κ. ελατρευσαν ταις βααλειμ ...
om κ. τ. 2. αραμ ... post σιδωνος add και τοις θεοις συριας ... των αλλο-
φυλων pro φυλιστιμ ... εγκατελειπον 7. κ. εθυμωθη κυρ. εν τω ισρ. ...
αλλοφυλων pro φυλιστιμ 8. εσαθρωσαν pro εθλιψαν ... ενιαυτω pro καιρω
... ετη, παντας τους υι. ισρ. εν ... εν τη γη του αμορραιου εν τη γαλααδιτιδι
9. ιορδ. εκπολεμησαι· και εν τω ιουδα και βενιαμειν κ. εν τω οικω εφρ.
10. εγκατελειπομεν τον κυριον θεον ημων κ. ελατρευσαμεν ταις βααλειμ
11. ισραηλ Ουχι αιγυπτιοι κ. αμορραιοι κ. οι υιοι αμμων και μωαβ και οι
αλλοφυλοι 12. κ. σιδωνιοι κ. μαδ. κ. αμαλ. εξεθλειψαν υ. κ. εκεκραξατε
13. εγκατελειπετε μ. κ. ελατρευσατε 14. βαδιζετε κ. βοατε 15. κατα παντα
οσα αν αρεσκη ενωπιον σου· πλην κυριε εξελου 16. κ. μετεστησαν τους ...
κ. ελατρευσαν τω κυρ. και ουκ ευηρεστησαν εν τω λαω· και ωλιγοψυχησεν
εν τω κοπ. ισρ. 17. εξηλθον pro συνηχθησαν ... μασηφα pro σκοπια
18. κ. ειπ. οι αρχ. του λαου γαλααδ ... Τίς ανηρ ος αρξεται πολεμησαι εν
τοις υιοις ... εις κεφαλην XI. 1. ο γαλααδιτις δυνατος εν ισχυι, και αυ-
τος ην υι. γ. πορν. και ετεκεν τω 2. δυο υιους ... ειπον ... οτι γυν. υιος
ετερας ει συ 3. κ. απεδρα ιε. εκ πρ. ... κατωκησεν ... κ. συνελεγοντο πρ.
τον ιε. ανδρ. λιτοι, κ. συνεξεπορευοντο μετ αυτου

4 ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ἡνίκα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ
 5 Ἰσραὴλ; ⁵ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ λαβεῖν τὸν Ἰεφθάε ἀπὸ
 6 τῆς γῆς Τῶβ. ⁶ καὶ εἶπαν τῷ Ἰεφθάε Δεῦρο καὶ ἔση ἡμῖν εἰς ἀρχηγόν, καὶ
 7 παραταξόμεθα πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰεφθάε τοῖς πρεσβυτέροις Γα-
 λαὰδ Οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός
 μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ διὰ τί ἦλθατε πρὸς με νῦν ἡνίκα
 8 χρῆζετε; ⁸ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε Διὰ τοῦτο νῦν ἐπε-
 στρέψαμεν πρὸς σέ, καὶ πορεύση μεθ' ἡμῶν καὶ παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμ-
 9 μῶν, καὶ ἔση ἡμῖν εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαὰδ. ⁹ καὶ εἶπεν
 Ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαὰδ Εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς παρατάξα-
 σθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν καὶ παραδῶ αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ὑμῖν
 10 ἔσομαι εἰς ἄρχοντα; ¹⁰ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε Κύριος
 ἔστω ἀκούων ἀνὰ μέσον ἡμῶν εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτω ποιήσομεν.
 11 ¹¹ καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαὰδ, καὶ ἔστηκαν αὐτὸν ὁ
 λαὸς ἐπ' αὐτοὺς εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἀρχηγόν· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντας
 12 τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσήφ. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε
 ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ὅτι ἦλθες πρὸς
 13 μέ τοῦ παρατάξασθαι ἐν τῇ γῇ μου; ¹³ καὶ εἶπε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς
 τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε Ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῷ ἀναβαίνειν
 αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ νῦν
 14 ἐπίστρεψον αὐτὰς ἐν εἰρήνῃ, καὶ πορεύσομαι. ¹⁴ καὶ προσέζηκε ἔτι Ἰεφθάε
 15 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτω
 λέγει Ἰεφθάε Οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωάβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμὼν,
 16 ¹⁶ ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ
 17 ἕως θαλάσσης Σίφ, καὶ ἦλθεν εἰς Κάδης. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους
 πρὸς βασιλέα Ἐδώμ λέγων Παρελεύσομαι δὴ ἐν τῇ γῇ σου· καὶ οὐκ ἤκουσε
 βασιλεὺς Ἐδώμ· καὶ γε πρὸς βασιλέα Μωάβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ εὐδόκησεν.
 18 καὶ ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης, ¹⁸ καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσε
 τὴν γῆν Ἐδώμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ· καὶ ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τῇ γῇ
 Μωάβ καὶ παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνῶν, καὶ οὐκ εἰσῆλθεν ἐν ὄριοις Μωάβ,
 19 ὅτι Ἀρνῶν ὄριον Μωάβ. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηῶν βασι-
 λέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραὴλ Παρέλθωμεν
 20 δὴ ἐν τῇ γῇ σου ἕως τοῦ τόπου ἡμῶν. ²⁰ καὶ οὐκ ἐνεπίστευσε Σηῶν τῷ
 Ἰσραὴλ παρελθεῖν ἐν τῷ ὄριῳ αὐτοῦ· καὶ συνῆξε Σηῶν πάντα τὸν λαὸν αὐ-

4. καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμερας καὶ ἐπολεμησαν οἱ υἱοὶ ἀμμων μετὰ ἰσραηλ
 5. καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολεμουσαν οἱ πρεσβυτεροι ἰσραηλ παραλαβεῖν τ.
 ἰε. ἐν γῇ τῶβ 6. πρὸς ἰεφθ. ... εἰς ἡγουμενον, κ. πολεμησωμεν ἐν τοῖς
 υἱοῖς α. 7. Οὐχ ... κ. τι ὅτι ἦλθ. πρ. με ἡνίκα ἐβλήθητε 8. πρ. ἰεφθ. Οὐχ
 οὕτως· νῦν ἦλθομεν πρὸς σε καὶ συνπορευση ἡμῖν· κ. πολεμησομεν ἐν τοῖς
 υἱοῖς α. καὶ ἔση η. ε. κεφαλὴν 9. ὑμεῖς πολεμησαι ἐν τοῖς ... κυριος αυ-
 τοὺς ... ἐμου, ἐγὼ ὑμ. ε. εἰς κεφαλὴν 10. ἐστὶν ὁ ἀκούων ... οὕτως 11.
 κ. κατεστησαν ὁ λαὸς αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν εἰς κεφαλὴν εἰς ἡγουμενον 12. ὅτι
 ἦκει πρ. με συ πολεμησαι με ἐν 13. Διότι ... ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ
 ... αὐτὰς μετ' εἰρήνης· καὶ ἀπεστρεψαν οἱ ἀγγελοὶ πρὸς ἰεφθαε 14. οὐκ κ.
 προσεθ. ἐτι ... κ. ἀπεστ. ἰεφθ. ἀγγ. πρ. τὸν 15. οὐκ κ. εἶπ. αὐτῷ ... λέγων
 Ταδε λέγει ἰε. ... ἰεφθαε πρὸ ἰσραηλ 16. οὐκ ὅτι ... ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν
 ἐξ αἰγ. ἀλλ' ἐπορεύθη ... θαλάσσης. ἐρυθρας, κ. η. ἕως κ. 17. ἐξαπεστειλεν
 ... Παρελ. δια τῆς γῆς σου ... ὁ βασιλεὺς ... ἠβλήθη πρὸς εὐδοκ. 18. κ.
 διήλθεν ἐν ... κ. παρεγενετο κατ' ἀνατολάς η. τῆς γῆς ... παρενεβαλον ἐν
 τῷ ... εἰσῆλθον εἰς τὸ ὄριον ... ὅτι ἀρν. τὴν 19. σηῶν βασ. ἐσεβῶν τὸν
 ἀμορραῖον καὶ ... Παρελευσομαι δια τῆς γῆς ... τοῦ μου 20. κ. ο. ἠβλή-
 ῃσεν διελθεῖν τὸν ἰσρ. δια τῶν ὀριῶν α. κ. συνῆγαγεν

τοῦ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἰασά, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἰσραήλ. ²¹ καὶ παρ- 21
 ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ
 Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν· καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραήλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ
 Ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην ²² ἀπὸ Ἀρνῶν καὶ ἕως τοῦ Ἰα- 22
 βὼκ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου ἕως τοῦ Ἰορδάνου. ²³ καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ 23
 ἐξῆρε τὸν Ἀμορραῖον ἀπὸ προσώπου λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραήλ, καὶ σὺ κληρονομή-
 σεις αὐτόν; ²⁴ οὐχὶ ἂ ἐὰν κληρονομήσει σε Χαμὼς ὁ θεὸς σου, αὐτὰ κληρο- 24
 νομήσεις, καὶ τοὺς πάντας οὓς ἐξῆρε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν,
 αὐτοὺς κληρονομήσομεν; ²⁵ καὶ νῦν μὴ ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὑπὲρ Βαλακ 25
 υἱὸν Σεπφὼρ βασιλέως Μωάβ; μὴ μαχόμενος ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραήλ ἡ πο-
 λεμῶν ἐπολέμησεν αὐτόν ²⁶ ἐν τῷ οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβῶν καὶ ἐν τοῖς ὀρίοις αὐ- 26
 τῆς καὶ ἐν γῆ Ἀροῆρ καὶ ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῆς καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι
 ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην τριακόσια ἔτη; καὶ διὰ τί οὐκ ἐρύσω αὐτοὺς ἐν τῷ
 καιρῷ ἐκείνῳ; ²⁷ καὶ νῦν ἐγὼ εἶμι οὐχ ἡμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ 27
 πονηρίαν τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί· κρίναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀνὰ μέσον
 υἱῶν Ἰσραήλ καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἀμμῶν. ²⁸ καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς υἱῶν 28
 Ἀμμῶν τῶν λόγων Ἰεφθάε ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἐπὶ Ἰε- 29
 φθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ παρῆλθε τὸν Γαλαὰδ καὶ τὸν Μανασσῆ, καὶ παρῆλθε
 τὴν σκοπιὰν Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμῶν. ³⁰ καὶ ἠῤῥατο Ἰεφθάε εὐχὴν 30
 τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν Ἐὰν διδοὺς δῶς μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν ἐν τῇ χειρὶ μου,
³¹ καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς 31
 συνάντησίν μου ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ ἔσται
 τῷ κυρίῳ, ἀνοίσω αὐτόν ὀλοκαύτωμα. ³² καὶ παρῆλθεν Ἰεφθάε πρὸς υἱοὺς 32
 Ἀμμῶν παρατάξασθαι πρὸς αὐτούς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ
 αὐτοῦ. ³³ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροῆρ ἕως ἐλθεῖν ἄχρις Ἀρνῶν, ἐν ἀρι- 33
 θμῷ εἴκοσι πόλεις, καὶ ἕως Ἐβελχαρμὶμ πληγὴν μεγάλην σφόδρα· καὶ συν-
 εστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. ³⁴ καὶ ἦλθεν Ἰεφθάε 34
 εἰς Μασσηφὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο
 εἰς ὑπάντησιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη ἦν μονογενὴς αὐτῷ, οὐκ ἦν
 αὐτῷ ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ. ³⁵ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν αὐτὴν αὐτός, διέρρηξε 35
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἄ ἂ θυγάτηρ μου, ταραχῆ ἐτάραξάς με, καὶ σὺ
 ἦς ἐν τῷ ταραχῷ μου, καὶ ἐγὼ εἶμι ἡνοιξα κατὰ σοῦ τὸ στόμα μου πρὸς
 κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι. ³⁶ ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν Πάτερ, ἦνοι- 36

20. παρενεβαλεν εν ισραηλ και επολεμησεν μετα ισρ. 21. επαταξεν
 αυτους ... κατοικ. εν τη γη ... οπι εκεινην 22. και εκληρονομησεν παν το
 οριον του αμορραιου απο αρνων και ... της ερημου και εως 23. οπι ισραηλ
 ... εκ προσωπ. του ... in f. add επι σου 24. ουχι οσα κατεκληρονομησεν
 σοι ... και παντα οσα κατεκληρονομησεν σοι κυρ. ο θ. ημ. αυτα κληρονο-
 μησωμεν 25. μη κρεισσων ει συ του β. υιου ... μη μαχη εμαχεσατο ...
 επολεμ. αυτοις 26. εν τω οικω ισραηλ εν εσ. κ. ε. ταις θυγατρασιν αυτης
 κ. εν ιαζηρ και εν ταις θυγατρασιν αυτης κ. ε. πασαις ... ετη· διοτι ουκ
 ερυσαντο 27. και εγω ουχ ημ. σοι ... του πολεμησαι εν εμοι ... ο κυριος
 ... των υιων his 28. κ. ο. εισηκουσεν β. υ. α. και ουκ εισηκουσεν των
 29. εγενηθη ... κ. διεβη την γην γαλααδ ... μαννασση ... κ. διεβη την σκ.
 γ. και απο σκοπιας γαλααδ εις το 30. Εαν παραδωσει παραδωσ μοι ...
 οπι τη 31. εκ των θυρων του ... απαντησιν ... επιστρεψαι ... των υιων ...
 και ανοισω 32. κ. διεβη ιε. πρ. τους υι. α. του πολεμησαι προς 33. και
 εως του ελθειν εις σεμωειθ ειχ. πολ. εως αβελ αμπελωνων πληγην ... κ.
 ενετραπησαν οι 34. εισηλθεν ... εις απαντησιν αυτου ... οπι την ... μον.
 αυτω αγαπητη και ουκ εστιν αυτω πλην αυτης υι. η θυγ. 35. κ. εγενηθη
 ηνικα ε. αυτην και διερρ. τ. ι. αυτης κ. ειπ. Οιμμοι θυγατερ μου εμπεπο-
 δεστατη και σεμνοτατη· εις σκωλον εγενου εν οφθαλμοις μου· εγω δε ηνοιξα
 το στ. μ. περι σου πρ. κυρ. και ου 36. και ειπεν πρ. α. Πατηρ (?) μου

ξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον; ποιήσόν μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ στόματός σου ἐν τῷ ποιῆσαί σοι κύριον ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν σου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμ-
 37 μών. ³⁷ καὶ ἤδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς Ποιησάτω δὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτον· ἔασόν με δύο μῆνας καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθέنيά μου ἐγὼ εἶμι καὶ αἱ συνεταιρίδες μου.
 38 ³⁸ καὶ εἶπε Πορεύου· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας. καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.
 39 ³⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ᾔψατο· καὶ αὐτὴ οὐκ ἔγνω ἄνδρα.
 40 καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραὴλ, ⁴⁰ ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐπορεύοντο θυγατέρες Ἰσραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθάε τοῦ Γαλααδίτου ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἑκαστῷ.

XII.

Καὶ ἐβόησεν ἄνθρωπος Ἐφραΐμ, καὶ παρῆλθον εἰς βορρᾶν καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφθάε Διὰ τί παρῆλθες παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμών καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ σέ ἐν πυρὶ.
 2 ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰεφθάε Ἄνθρωπος μαχητῆς ἦμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών σφόδρα· καὶ ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χει-
 3 ρὸς αὐτῶν. ³ καὶ εἶδον ὅτι οὐκ εἶ σωτήρ, καὶ ἔζηκα τὴν ψυχὴν μου ἐν χειρὶ μου καὶ παρῆλθον πρὸς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μου· καὶ εἰς τί ἀνέβητε ἐπ' ἐμέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί;
 4 ⁴ καὶ συνέστρεψεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαὰδ καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραΐμ· καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραΐμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασωζόμενοι τοῦ Ἐφραΐμ Ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραΐμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ
 5 Μανασσῆ. ⁵ καὶ προκατελάβετε Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραΐμ· καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασωζόμενοι Ἐφραΐμ Διαβῶμεν· καὶ εἶπαν
 6 αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ Μὴ Ἐφραζίτης εἶ; καὶ εἶπεν Οὐ. ⁶ καὶ εἶπαν αὐτῷ Εἰπὸν δὴ στάχυς. καὶ οὐ κατεύθυνε τοῦ λαλῆσαι οὕτως, καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ καὶ ἔθυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἔπεσαν ἐν
 7 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἐφραΐμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες. ⁷ καὶ ἔκρινεν Ἰεφθάε τὸν Ἰσραὴλ ἕξ ἔτη· καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη
 8 ἐν πόλει αὐτοῦ Γαλαὰδ. ⁸ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβαισσάν ἀπὸ
 9 Βηθλεέμ. ⁹ καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα θυγατέρες, ἃς ἐξαπέστειλεν ἕξω, καὶ τριάκοντα θυγατέρας εἰσήνεγκε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἕξωθεν·

ει εν εμοι ηνοιξας ... ποιει μοι ον ... στοματος σου ανθ ων εποιησεν σοι κυριος εκδικησεις εκ των ε. σ. εκ των 37. οπι ηδε ... αυτης Και ποιησον μοι το ρημα τουτο· εασον ... και εγω και αι 38. εξαπεστειλεν ... παρθενεια 39. μετα τελος δυο μηνων κ. ανεκαμψεν πρ. τ. π. α. και επετελεσεν ιεφθαε την ... εγενηθη 40. εξ ημερων ... συνεπορευοντο αι ... οπι επι XII. 1. Κ. συνηχθησαν οι υιοι εφρ. κ. ηλθον εις κεφεινα κ. ειπον ... Τι οτι επορευθης πολεμειν εν τοις υι. ... οπι επι σε 2. αντιδικων προ μαχητης ... και υιοι α. εταπεινουν με σφοδρα· κ. εβ. προς υμ. 3. ιδον ο. ουκ ην ο σωζων, κ. εζημην ... εν τη χ. μ. κ. διεβην πρ. τους ... παρεδωκεν α. κ. ενωπιον μου· κ. ινα τι α. προς με τη η. τ. του πολεμειν εν 4. κ. συνηθροισεν ιε. ... κ. επολεμει τον εφρ. ... διασεσωσμενοι ... εμμεσω εφραιμ κ. εμμεσω μαννασση 5. προκατελαβοντο ανδρες γαλααδ ... κ. εγενηθη οτι ειπαν οι διασεσωσμενοι του εφρ. ... Μη υμεις εκ του εφραιμ· κ. ειπαν Ουκ εσμεν 6. κ. ειπεν αυτοις Ειπατε δη συνθημα· και κατηυθυναν του ... αυτων κ. σφαζουσιν αυτοους επι τας ... επεσαν εξ εφραιμ τω καιρ. εκ. δυο τεσσερακοντα χιλ. ανδρων 7. εν τη πολ. 8. εσεβων εκ βαιθλεεμ 9. κ. εγενοντο αυτω ... θυγατ. εξαπεσταλμεναι εξω κ. τριακ. γυναικες (ila) εισηγαγεν τοις

καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη. ¹⁰ καὶ ἀπέθανεν Ἀβαισσάν, καὶ ἐτάφη ἐν 10
 Βηθλεέμ. ¹¹ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης δέκα 11
 ἔτη. ¹² καὶ ἀπέθανεν Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλὼμ ἐν γῆ Ζα- 12
 βουλῶν. ¹³ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Παρα- 13
 ζωνίτης. ¹⁴ καὶ ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπι- 14
 βαίνοντες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πώλους· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη. ¹⁵ καὶ 15
 ἀπέθανεν Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Παραζωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Παραζῶν ἐν γῆ
 Ἐφραΐμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμαλήκ.

XIII.

Καὶ προσέζησαν ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου,
 καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Φυλιστιίμ τεσσαράκοντα ἔτη. ² καὶ ἦν 2
 ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Σαραὰ ἀπὸ δήμου συγγενείας τοῦ Δανὶ καὶ ὄνομα αὐτῷ Μα-
 νωέ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτεκεν. ³ καὶ ὤφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς 3
 τὴν γυναῖκα καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἰδοὺ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ συλ-
 λήψῃ υἱόν. ⁴ καὶ νῦν φύλαξαι δὴ καὶ μὴ πίης οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ 4
 φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον· ⁵ ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ σί- 5
 δηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι Ναζὶρ θεοῦ ἔσται τὸ
 παιδάριον ἀπὸ τῆς κοιλίας, καὶ αὐτὸς ἄρξεται σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς
 Φυλιστιίμ. ⁶ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα Ἄνθρω- 6
 πος θεοῦ ἦλθε πρὸς μέ, καὶ εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου θεοῦ φοβερόν
 σφόδρα, καὶ οὐκ ἠρώτησα αὐτὸν πόθεν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγ-
 γειλέ μοι. ⁷ καὶ εἶπέ μοι Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν 7
 μὴ πίης οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι θεοῦ ἅγιον
 ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ γαστροῦ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. ⁸ καὶ προσηύ- 8
 ξατο Μανωὲ πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε Ἀδωναϊέ, τὸν ἄνθρωπον
 τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ συμβιβασάτω ἡμᾶς
 τί ποιήσωμεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ. ⁹ καὶ εἰσῆκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς 9
 Μανωέ, καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα· καὶ αὕτη ἐκά-
 θητο ἐν ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. ¹⁰ καὶ ἐτάχυνεν 10
 ἡ γυνὴ καὶ ἔδραμε καὶ ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰδοὺ
 ὤπται πρὸς μέ ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν ἐν ἡμέρᾳ πρὸς μέ. ¹¹ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπο- 11
 ρεύθη Μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος

10. κ. απ. εν εσεβων 11. αιλων ο ζαβουνιτης· και εκρινεν τον ισραηλ
 δ. ετ. 12. αιλων ο ζαβουνιτης εν αιλειμ κ. εθαψαν αυτον εν 13. λαβδωμ
 υι. σελλημ ο φραζωνιτης 14. κ. εγενοντο α. τεσσερακ. υι. κ. τρ. υιοι των
 υιων αυτου επιβεβηκοτες 15. λαβδων υι. σελλημ ο φραζωνιτης ... εν
 φραζων ... ε. ορει λανακ XIII. 1. προσεθεντο ... οτι ετι ... εναντιον
 κυριου ... οτι κυριος ... ε. χ. αλλοφυλων τεσσερακ. ε. 2. κ. εγενετο ανηρ
 εκ σ. εκ της φυλης του δαν ... κ. η γυνη ... ετικτεν 3. Ιδου δη συ ...
 τετοκας, και εγγαστρι εξεις και τεξη υιον 4. οτι δη ... σικερα ργο με-
 θυσμα 5. εγγαστρι εξεις ... και ουκ αναβ. σιδηρ. επι τ. κεφ. αυτ. οτι
 ηγιασμενον ναζιραιον εσται τω θεω το παιδ. εκ της γαστρος ... σωζειν ...
 ε. χ. αλλοφυλων 6. ηλθεν ... οτι ανθρωπος του θεου ... και η ορασις αυ-
 του ως ορασις αγγ. του θ. επιφανης σφ. και ηρωτων 7. εγγαστρι εξεις ...
 οιν. κ. σικερα ... πασαν ακαθαρσιαν, οτι ναζιραιον θεου εστιν ... της γα-
 στρος 8. κ. εδετηθη μανωε του κυριου ... οτι αδωναιε ... ανθρωπος του
 θεου ον απεστ. προς ημας· ελθ. δη πρ. ημ. κ. φωτισατω ημας ... παιδαριω
 9. επηκουσεν ... παρεγενετο ο αγγ. ... γυναικα αυτης καθημενης εν τω
 αγρω 10. εξεδραμεν κ. απηγγειλεν ... ωπται μοι ο α. ο ελθων πρ. με τη
 ημ. εκεινη 11. μανωε κ. επορευθη ... οτι και ηλθεν

12 Ἐγώ. 12 καὶ εἶπε Μανωὲ Νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος, τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου
 13 καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ; 13 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωὲ Ἐκ
 14 πάντων ὧν εἶρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλάξεται, 14 ἀπὸ παντὸς ὃ ἐκπορεύεται
 15 ἐξ ἀμπέλου τοῦ οἴνου οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν
 16 ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω, πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ φυλάξεται. 16 καὶ εἶπε
 17 Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Κατάσχωμεν ὡδέ σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώ-
 18 πιόν σου ἔριφον αἰγῶν. 16 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωὲ Ἐάν
 19 κατάσχης, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν ἄρτων σου· καὶ ἐάν ποιήσης ὀλοκαύτωμα,
 20 τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό. ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου αὐτός. 17 καὶ
 21 εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Τί τὸ ὄνομά σοι, ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά
 22 σου καὶ δοξάσομέν σε; 18 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου Εἰς τί τοῦτο
 23 ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι θυμαστόν. 19 καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν
 24 ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ,
 25 καὶ διεχώρισε ποιῆσαι· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες. 20 καὶ ἐγένετο
 21 ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τοῦ οὐρανοῦ,
 22 καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογί· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέ-
 23 ποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. 21 καὶ οὐ προσέζηκεν
 22 ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·
 23 τότε ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτος. 22 καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυ-
 24 ναῖκα αὐτοῦ Θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν εἶδομεν. 23 καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ
 24 γυνὴ αὐτοῦ Εἰ ἤθελεν ὁ κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἔλαβεν ἐκ χειρὸς
 25 ἡμῶν ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἔδειξεν ἡμῖν ταῦτα πάντα, καὶ
 26 καθὼς καιρὸς οὐκ ἂν ἠκούτισεν ἡμᾶς ταῦτα. 24 καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ
 25 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμψών· καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν ^{He II.}
 αὐτὸ κύριος. 25 καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμ- ^{32.}
 βολῇ Δάν καὶ ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἐσθαὸλ.

XIV.

Καὶ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθά, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ
 2 τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων. 2 καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ
 καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπε Γυναῖκα ἐώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγα-
 3 τέρων Φυλιστιίμ, καὶ νῦν λάβετε αὐτὴν μοι εἰς γυναῖκα. 3 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
 πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μὴ οὐκ εἶσι θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου
 καὶ ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ μου γυνή, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν
 4 ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμητῶν; καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Ταύ-
 την λάβε μοι, ὅτι αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου. 4 καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ

12. νυν δε ελθοντος του ρηματος σου τι εσται το κριμα του παιδαριου
 κ. τα εργα α. 13. ων ειπα ... φυλαξασθω 14. απο παντων οσα ... οτι
 του ... οιν. κ. σικερα μη ... αυτω φυλαξασθω 15. κυριου Βιασωμεθα δη
 σε κ. ποιησομεν εναντιον 16. Εαν βιαση με ... οτι απο ... ποιησεις ...
 οτι τω ... εστιν προ αυτος 17. τι ονομα σοι· ινα οταν ελθη το ρ. σ. δο-
 ξασωμεν σε 18. κυριου Ινα τι 19. τω κυριω· τω θυμαστα ποιουντι κυ-
 ριω· και μ. κ. η γ. α. εθεωρουν 20. επανωθεν τ. θ. εις τον ουρανον ...
 ε. τ. φλογι του θυσιαστηριου εις τον ουρανον ... εθεωρουν προ βλεπ. 21.
 εστιν προ ουτος 22. θεον εωρακαμεν 23. Ει ουν βουλεται κυριος ... αν
 εδεξατο εκ των χειρων ... εφωτισεν ημας παντα ταυτα ... ο καιρος ουκ
 ον ακουστα εποιησεν ημιν ταυτα 24. οτι υιον ... σαμψων· κ. ηυλογησεν
 αυτον κυριος· κ. ηυξηθη το παιδαρ. 25. συμπορευεσθαι ... δαν ανα μεσ.
 σαρα ... εσθαελ XIV. 1. εκ των ... in fin. add και ηρεσεν ενωπιον αυ-
 του 2. οτι αυτου prius ... θυγατ. των αλλοφυλων ... μοι αυτην 3. Μη
 ουκ εστιν απο των θυγατερων των αδ. σου κ. εν παντι τω λαω ... εκ των
 ... οτι ηρεσεν εν οφθ. μ.

ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρίου ἐστίν, ὅτι ἐκδίκησιν αὐτὸς ζη-
 τεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀλλόφυλοι κυριεύοντες ἐν
 Ἰσραήλ. ⁵ καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς
 Θαμναθά· καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελῶνος Θαμναθά, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος
 ὠρυόμενος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ὁ
 συνέτριψεν αὐτὸν ὡς εἰ συντρίψει ἔριφον αἰγῶν· καὶ οὐδὲν ἦν ἐν ταῖς χερσὶν
 αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃ ἐποίησε.
⁷ καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναίκί, καὶ ἠψύχθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμ-
 ψῶν. ⁸ καὶ ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτήν· καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτώμα
 τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι.
⁹ καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐσθίων·
⁹ καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδω-
 κεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἀπὸ στόματος τοῦ λέοντος
 ἐξεῖλε τὸ μέλι. ¹⁰ καὶ κατέβη ὁ πατήρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν
 ἐκεῖ Σαμψὼν πότον ἡμέρας ἑπτὰ, ὅτι οὕτως ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι. ¹¹ καὶ
 ἐγένετο ὅτε εἶδον αὐτόν, καὶ ἔλαβον τριάκοντα κλητούς, καὶ ἦσαν μετ' αὐ-
 τοῦ. ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι· ἐὰν ἀπαγγέλ-
 λοντες ἀπαγγείλητε αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὔρητε, δώσω
 ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων· ¹³ καὶ ἐὰν μὴ δύνησθε
 ἀπαγγεῖλαι μοι, δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα δρόνια καὶ τριάκοντα ἀλλασσο-
 μένας στολὰς ἱματίων. καὶ εἶπαν αὐτῷ Προβάλου τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκου-
 σόμεθα αὐτό. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί βρωτὸν ἐξῆλθεν ἐκ βιβρώσκοντος, καὶ
 ἀπὸ ἰσχυροῦ γλυκύ. καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέ-
 ρας. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἶπαν τῇ γυναίκί Σαμψὼν
 Ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγεῖλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μὴ ποτε
 κατακαύσωμεν σὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρὶ· ἢ ἐκβιάσαι ἡμᾶς
 κεκλήκατε; ¹⁶ καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Πλὴν με-
 μίσηκάς με καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς
 τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλάς μοι αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψὼν Εἰ τῷ πατρὶ
 μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγειλα, σοὶ ἀπαγγεῖλω; ¹⁷ καὶ ἔκλαυσε πρὸς
 αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἃς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηνόχησεν αὐτῷ· καὶ αὐτὴ ἀπήγ-
 γειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁸ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον Τί γλυκύτερον μέλιτος καὶ
 τί ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Εἰ μὴ ἠροτριάσατε ἐν τῇ
 δαμάλει μου, οὐκ ἂν ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου. ¹⁹ καὶ ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα 19

4. οτι ανταποδομα αυτ. εκζητει ... εκεινω αλλοφυλοι εκυριευου των υιων
 ισρ. 5. κ. εξεκλινεν εις αμπελωνα ... λεοντων ... απαντησιν 6. κ. κατη-
 συνεν επ ... διεσπασεν αυτον ωσει διασπασαι ... τη χειρι ... ουδε τη μητρι
 α επ. 7. κ. ηρεσεν ενωπιον σαμψ. 8. επεστρεψεν ... ιδου συστροφη ...
 ip sine add ην 9. εις το στομα αυτ. κ. επορευθη ... εσθων ... απηγγει-
 λεν ... οτι εκ της εξεως του 10. εποιουν 11. κ. εγεν. εν τω φοβεισθαι
 αυτους αυτον προσκατεστησαν αυτω ετερους (i. e. εταιρους) τριακοντα, κ. ησ.
 12. Προβαλω υμ. προβλημα· και εαν ... απαγγελ. μοι το προβλημα εν
 13. δυνασθητε ... και δωσετε ... σινδονας ppo οθονια ... οπι αλλασσομε-
 νας ... σου ppo αυτο 14. αυτοις Εκ του εσθοντος εξηλθεν βρωσις κ. εξ
 ισχ. εξηλθεν γλυκυ ... ηδυνασθησαν ... επι τρ. ημ. το προβλ. 15. π. εμ-
 πυρισωμεν σε ... η πτωχευσαι εκαλεσατε ημας 16. ειπεν αυτω ... οπι
 πλην ... ηγαπηκας ... μου, καμοι ουκ απ. αυτο ... ιδου ppo ει ... απηγ-
 γειλα αυτο και σοι απαγγελω 17. επ αυτον ... ημερας εν αις ην εν αυ-
 ταις ο ... παρηνωχλησεν αυτον 18. οπι εν ... πριν δυναι τον ηλιον ... ει
 μη κατεδαμασατε μου την δαμαλιν, ουκ αν ευρετε 19. κ. κατευθυνεν επ

κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα καὶ ἐπάταξεν ἐξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγέλλασιν τὸ πρόβλημα· καὶ ὠργίσθη θυμῷ Σαμφῶν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμφῶν ἐνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ὧν ἐφιλάσεν.

XV.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐπεσκέψατο Σαμφῶν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν ἐρίφῳ αἰγῶν, καὶ εἶπεν Εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου καὶ εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτῆς ² εἰσελθεῖν. ³ καὶ εἶπεν ὁ πατήρ αὐτῆς λέγων Εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτήν ἐνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου· μὴ οὐχὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἢ ³ νεωτέρα ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτήν; ἔστω δὴ σοι ἀντὶ αὐτῆς. ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφῶν Ἡθῶωμαι καὶ τὸ ἅπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν ⁴ πονηρίαν. ⁴ καὶ ἐπορεύθη Σαμφῶν καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔστηκε λαμπάδα μίαν ⁵ ἀνά μέσον τῶν δύο κέρκων καὶ ἔδησεν. ⁵ καὶ ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐκάησαν ἀπὸ ἄλωνος ⁶ καὶ ἕως σταχύων ὄρθων, καὶ ἕως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας. ⁶ καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἐποίησε ταῦτα; καὶ εἶπαν Σαμφῶν ὁ νυμφίος τοῦ Θαμνί, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτήν τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ⁷ ἐν πυρὶ. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφῶν Ἐὰν ποιήσητε οὕτως ταύτην, ὅτι ἡ μὴν ⁸ ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσχατον κοπάσω. ⁸ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην· καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας ⁹ Ἡτάμ. ⁹ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ παρενέβαλον ἐν Ἰούδα, καὶ ἐξερίφθησαν ἐν Λεχί. ¹⁰ καὶ εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα Εἰς τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Δῆσαι τὸν Σαμφῶν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὄν τρόπον ¹¹ ἐποίησεν ἡμῖν. ¹¹ καὶ κατέβησαν τρισχίλιοι ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν πέτρας Ἡτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς Σαμφῶν Οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν, καὶ τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφῶν Ὅν τρόπον ¹² ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν αὐτῷ Δῆσαι σε κατέβημεν τοῦ δοῦναί σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφῶν Ὁμόσατέ ¹³ μοι μὴ ποτε συναντήσητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς. ¹³ καὶ εἶπον αὐτῷ λέγοντες Οὐχί!

19. ασκ. και επεσεν (i. e. επαισεν) εκειθεν τριακ. α. και ελ. τας στο-
 λας αυτ. κ. εδωκεν τοις ... κ. εθυμωθη οργη 20. κ. συνωκησεν η γ.
 σ. τω νυμφαγωγω αυτου ος την εταιρος αυτου XV, 1. αυτου φερων ερι-
 φον ... μου εις τον κοιτωνα· και ουκ αφηκεν ... εισελθ. προς αυτην 2.
 οση λεγων ... ειπας οτι μισ. εμισησα ... εδ. αυτ. τω συνεταιρω σου·
 ουχ ιδου ... κρεισσων αυτης εστιν· ε. σοι δη αντ αυτης 3. ειπ. αυτω
 σ. Αθωος ειμι το απ. α. των α. ο. εγω ποιω μεθ υμων κακα 4. συνεδη-
 σεν προ επεστρεψε ... εν τω μεσω προ κ. εδησεν 5. κ. εξηψεν πυρ ...
 εξαπ. εις τα δραγματα των α. και ενεπυρισεν τους σταχυας και τα προτε-
 θερισμενα απο στυβης και εως εστωτος κ. ε. αμπ. κ. ελ. 6. σ. ο γαμβρος
 του Θαμναθαιου ... αυτην τω συνεταιρω αυτου ... ενεβησαν ... ενεπυρισαν
 την οικιαν του πατρ. αυτ. και αυτην και τον πατερα αυτης ε. π. 7. 8. ου-
 τως, ουκ ευδοκησω αλλα την εκδικησιν μου εξ ενος και εκαστου υμων ποιη-
 σομαι· κ. επατ. α. γνημην ... κ. κατεβη· και κατεβη παρα τω χειμαρρω εν
 τω σπηλαιω ηταμ 9. παρενεβαλοσαν επι τον ιουδαν κ. εξεριφθησαν εν λευι 10.
 κ. ειπ. αυτοις πας ανηρ ιουδα Ινα τι ... ειπαν 11. τρισχιλιαδες ανδρων εξ ιου.
 επι την οπην της πετρας ... οτι αρχουσιν ημων οι αλλ. και ινα τι ταυτα
 ... Καθως εποιησαν ημιν ... εποιησαμεν 12. του δησαι σε κ. και παρα-
 δουναι σε εις χειρας ... μοι μη αποκτειναι με υμεις· και παραδοτε με αυτοις·
 μη ποτε απαντησητε υμεις εν εμοι 13. κ. ωμοσαν αυτω λεγοντες ουχι

ὅτι ἀλλ' ἢ δεσμῶ δῆσομέν σε καὶ παραδώσωμέν σε ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ θανάτῳ οὐ θανατώσωμέν σε· καὶ ἔδραμον αὐτὸν ἐν δυσὶ καλωδίῳις καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης. ¹⁴ καὶ ἦλθον ἕως Σιαγόνος· καὶ οἱ ¹⁴ ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ· καὶ ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐγενήθη τὰ καλώδια τὰ ἐπὶ βραχίουσιν αὐτοῦ ὡσεὶ στυπ-
πὸν ὃ ἐξεκαύθη ἐν πυρὶ, καὶ ἐτάκῃσαν δεσμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ χειρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εὔρε σιαγόνα ὄνου ἐξερριμμένην, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλα- ¹⁵
βεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλοὺς ἄνδρας. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμψὼν Ἐν ¹⁶
σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφω ἐξήλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα
χιλοὺς ἄνδρας. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο λαλῶν, καὶ ἔρριψε τὴν σιαγόνα ¹⁷
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Ἀναίρεσις σιαγόνος. ¹⁸ καὶ ¹⁸
ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἔκλαυσε πρὸς κύριον καὶ εἶπε Σὺ εὐδόκησας ἐν χειρὶ
δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθаноῦμαι τῷ δίψει
καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτημάτων; ¹⁹ καὶ ἔρρηξεν ὁ θεὸς τὸν λάκκον ¹⁹
τὸν ἐν τῇ σιαγόνι καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιε, καὶ ἐπέστρεψε τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησεν· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Πηγὴ τοῦ ἐπι-
καλουμένου ἢ ἐστὶν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁰ καὶ ἔκρινε τὸν ²⁰
Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσι ἔτη.

XVI.

Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην καὶ
εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. ² καὶ ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις λέγοντες Ἦκει Σαμψὼν ²
ᾧδε. καὶ ἐκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐν τῇ πύλῃ
τῆς πόλεως, καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες Ἔως διαφύσῃ ὁ ὄρ-
θρος καὶ φωνεύσωμεν αὐτόν. ³ καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου· καὶ ³
ἀνέστη ἐν ἡμίσει τῆς νυκτός, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πό-
λεως σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ ἀνεβάσταζεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ καὶ ἔστη-
κεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ ἐπὶ προσώπου
τοῦ Χεβρῶν καὶ ἔστηκεν αὐτὰ ἐκεῖ. ⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο καὶ ἠγάπησε ⁴
γυναῖκα ἐν Ἀλσωρήχ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιδᾶ. ⁵ καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτήν οἱ ⁵
ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπαν αὐτῇ Ἀπάτησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ
ἰσχὺς αὐτοῦ ἢ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δυνασόμεθα αὐτῷ, καὶ δῆσομεν αὐτόν τοῦ
ταπεινώσαι αὐτόν· καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλοὺς καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου.
⁶ καὶ εἶπε Δαλιδᾶ πρὸς Σαμψὼν Ἀπάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἢ ⁶
μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεσθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε. ⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν ⁷

ἀλλὰ δεσμῶ δῆσ. σε κ. παραδωσομεν σε εἰς χειρας α. θανάτῳ δε ου θανα-
τωσομεν σε ... δυο ργο εν δυσι ... ανηγαγον α. εκ της ... οπι εκεινης
14. και αυτος ηλθεν εως ... ηλαλαξαν εἰς απαντησιν αυτου κ. εδραμον ε.
συναντ. α. και κατηυθυνεν επ ... εγενοντο τα κ. τα εν τοις ... στιππουον
ηνικα αν οσφρανθη πυρος· και διελυθησαν οι δεσμοι απο των βραχιονων
αυτ. 15. ερριμμενην εν τη οδω 16. οπι τη ... οπι του 17. εγεν. ηνικα
συνετελεσεν ... απο της 18. εβοησεν ργο εκλαυσεν ... Συ εδωκας εν χ.
του ... εν διψει 19. κ. ηνοιξεν ο θ. το τραυμα της σιαγονος ... υδατα ...
αυτου εν αυτω και ανεψυξεν ... το ονομα της πληγης Επικλητος σιαγονος
εως 20. ετη εικοσι XVI. 1. εκειθεν εἰς γαζαν ... ιδεν 2. απηγγελη
... ενταυθα ργο ωδε ... οπι επ ... επι της πυλης ... Εως φωτος πρωι
μεινωμεν κ. αποκτεινωμεν αυτ. 3. ανεστη περι το μεσονυκτιον ... πολεως
και των δυο σταθμων κ. ανεβαστασεν ... επεστηκεν επι τω ωμω α. κ. ανη-
νεγκεν αυτα επι ... ορους ο εστιν επι προσωπον χεβρ. 4. μετα ταυτα ...
επι του χειμαρρου σωρηχ 5. οι σατραπαι των ... ειπ. προς αυτην ... αυ-
του εστιν η μεγ. ... δυνασ. προς αυτον ... ωστε ταπεινωσαι 6. αναγγει-
λον μοι

Σαμψών Ἐὰν δῆσωσί με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ
 8 ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ⁸ καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ ἄρ-
 χοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευράς ὑγράς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδθησεν αὐτὸν
 9 ἐν αὐταῖς· ⁹ καὶ τὸ ἐνεδρον αὐτῇ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄλ-
 λόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών· καὶ διέσπασε τὰς νευράς ὡς εἴ τις ἀποσπάσοι
 στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὄσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς
 10 αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών Ἰδοὺ ἐπλάνησάς με καὶ ἐλάλησας
 11 πρὸς μὲ ψευδῆ· νῦν οὖν ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι δεσῆσῃ. ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
 τήν Ἐὰν δεσμεύοντες δῆσωσί με ἐν καλωδίῳ καινοῖς οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν
 12 αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ¹² καὶ ἔλαβε
 Δαλιδὰ καλωδία καινὰ καὶ ἔδθησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξῆλθεν
 ἐκ τοῦ ταμείου, καὶ εἶπεν Ἄλλοφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών· καὶ διέσπασεν αὐτὰ
 13 ἀπὸ βραχιόνων αὐτοῦ ὡσεὶ σπαρτίον. ¹³ καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών Ἰδοὺ
 ἐπλάνησάς με καὶ ἐλάλησας πρὸς μὲ ψευδῆ· ἀνάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι δε-
 σῆσῃ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἐὰν ὑφάνης τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς μου
 σὺν τῷ διάσματι καὶ ἐγκρούσης τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ὡς
 14 εἷς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενής. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κοιμᾶσθαι αὐτὸν καὶ ἔλαβε
 Δαλιδὰ τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ὕφανεν ἐν τῷ διάσματι καὶ
 ἔπηξε τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπεν Ἄλλοφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών·
 καὶ ἐξυπνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἐξῆρε τὸν πάσσαλον τοῦ ὑφάσματος ἐκ
 15 τοῦ τοίχου. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς Σαμψών Δαλιδὰ Ἡὼς λέγεις Ἠγάπηκά σε, καὶ
 ἡ καρδιά σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με, καὶ οὐκ ἀπήγ-
 16 γειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ὅτε ἐξέβλιψεν αὐτὸν
 ἐν λόγοις αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας καὶ ἐστενοχώρησεν αὐτόν, καὶ ὀλιγοψύ-
 17 χησεν ἕως τοῦ ἀποθανεῖν. ¹⁷ καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ
 καὶ εἶπεν αὐτῇ Σίδηρος οὐκ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι ἅγιος θεοῦ ἐγώ
 εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου· ἐὰν οὖν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ
 18 ἰσχὺς μου, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι. ¹⁸ καὶ εἶδε Δα-
 λιδὰ ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκά-
 λεσε τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα Ἀνάβητε ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι
 19 ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτήν οἱ ἄρ-
 χοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁹ καὶ

7. μη ηρημωμεναις 8. οι σατραπαι των ... μη ηρημωμενας 9. ενεδρ.
 αυτου εκαθ. αυτου εν ... ειπ. προς αυτον ... διερρηξεν τ. ν. ον τροπον
 διασπαται κλωσμα του αποτιναγματος εν τω 10. ιδου παρελογισω με ...
 νυν αναγγ. δη μοι 11. εαν δεσμω δησουσιν με εν επτα καλ. εν οις ουκ
 εγενηθη εργον 12. ελαβεν αυτω (... οπι καλωδια) ... προσ εν αυτοις πε-
 git: και ειπεν προς αυτον Οι αλλ. επι σε σ. και το ενεδρον εκαθητο εν τω
 ταμειω και εσπασεν α. α. των βρ. α. ως ραμμα 13. σαμψων Ως νυν
 παρελογισω με ... μετα του διασματος ... εν τω πασσαλω ... ασθ. ως εις
 τ. ανθρ. 14. κ. εκοιμισεν αυτον δαλιδα κ. εδιασατο τους επτα βοστρυχους
 της κ. α. μετα της εκστασεως και κατεκρουσεν εν τοις πασσαλοις εις τον
 ... ειπ. προς αυτον Οι αλλοφ. ... κ. ηγερθη εκ του υ. α. κ. εξεσπασεν τους
 πασσαλους συν τω υφασματι εκ τ. τοιχ. και το διασμα και ουκ εγνωσθη
 η ισχυς αυτου 15. αυτον προ σαμψων ... Η ερεις (... οπι ουκ) ... τουτο
 το πρ. παρελογισω με 16. οτε κατειργασατο αυτον τοις λογ. αυτ. ολην την
 νυχτα κ. παρηνωχλησεν αυτον κ. ολιγοψυχησεν εως εις θανατον 17. απηγ-
 γειλεν α. παντα τα απο καρδιας αυτου ... Ξυρον ουκ αναβησεται επι την
 κ. μ. οτι ναζειραιος θεου ... εκ κοιλιας ... και εαν ξυρησομαι ... εσομαι
 κατα παντας τους ανθρ. 18. ιδεν ... οτι ανηγγειλεν παντα τα απο καρδιας
 αυτου κ. απεστ. παντας τους σατραπας των ... οπι ετι ... οπι τουτο ...
 ανηγγειλεν ... κακιαν προ καρδιαν ... πρ. αυτην πασαι αι σατραπιαι των
 ... ηνεγκαν ... εν ταις γ. α.

έκοίμισε Δαλιδά τὸν Σαμψὼν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς, καὶ ἐκάλεσεν ἄνδρα καὶ ἐξύρῃσε τὰς ἐπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἤρξατο ταπεινῶσαι αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπε Δαλιδά Ἄλλοφυλοι ἐπὶ σέ, ²⁰ Σαμψὼν. καὶ ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ, καὶ ἐκτιναχθήσομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ κύριος ἀπέστη ἀπάνωθεν αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν οἱ ἄλλοφυλοι καὶ ἐξέκοψαν τοὺς ²¹ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήνεγκαν αὐτόν εἰς Γάζαν καὶ ἐπέδησαν αὐτόν ἐν πέδαις χαλκείαις· καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τοῦ δεσμωτηρίου. ²² καὶ ἤρξατο ²² ἡριξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρῃσατο. ²³ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ²³ ἄλλοφύλων συνήχθησαν θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγῶν θεῷ αὐτῶν καὶ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν Ἐδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. ²⁴ καὶ εἶδον αὐτόν ὁ λαός, καὶ ὕμνησαν τὸν θεὸν αὐτῶν ὅτι ²⁴ παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας ἡμῶν. ²⁵ καὶ ὅτε ἠγαθύνθη ἡ ²⁵ καρδιά αὐτῶν, καὶ εἶπαν Καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου, καὶ ἐπαιξεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἐβράβιζον αὐτόν, καὶ ἔστησαν αὐτόν ἀνὰ μέσον τῶν κίωνων. ²⁶ καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα ²⁶ αὐτοῦ Ἄφες με καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας ἐφ' οἷς ὁ οἶκος ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπιστηριχθήσομαι ἐπ' αὐτούς. ²⁷ καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυ- ²⁷ ναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τὸ δῶμα ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψὼν. ²⁸ καὶ ²⁸ ἔκλαυσε Σαμψὼν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Ἄδωναϊε κύριε, μνήσθητι δὴ μου καὶ ἐνίσχυσόν με ἔτι τὸ ἄπαξ τοῦτο, θεέ, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἄλλοφύλοις. ²⁹ καὶ περιέλαβε Σαμψὼν τοὺς ²⁹ δύο κίονας τοῦ οἴκου ἐφ' οὓς ὁ οἶκος εἰστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐκράτησεν ἓνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἓνα τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ. ³⁰ καὶ εἶπε ³⁰ Σαμψὼν Ἀποθανέτω ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἄλλοφύλων· καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ³¹ καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ³¹ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτόν καὶ ἀνέβησαν· καὶ ἔθαψαν αὐ-

19. κ. εκοιμ. αυτον ανα μεσον των γονατων α. κ. εκ. τον κουρεα ... τους επτα βοστρυχους της ... ηρξ. ταπεινουσθαι και 20. ειπ. αυτω δ. Οι ... εξηγεθη ... εξελευσ. και ποιησω καθως αι και αποτιναξομαι ... οτι κυριος απεστη απ αυτου 21. επελαβοντο αυτου ... εξωρυξαν ... κατηγαγον ... εδησαν ... χαλκαις ... οικω της φυλακης 22. η ηριξ ... ανατειλαι ηνικα εξυρηθη 23. οι σατραπαι ... του θυσαι θυσιαν μεγαλην δαγων τω ... του ευφρανθ. ... παρεδωκεν ο θ. ημων ε. χ. ημ. σαμψ. 24. ιδεν ... κ. ηνεσαν τους θεους αυτ. και ειπαν Παρεδωκεν ... και τον εξερημουντα τ. γ. ημ. οστις επληθ. 25. κ. εγενετο οτε ... της φυλακης ργο δεσμωτηριου ... και ενεπαιζον αυτω ... οπι κ. ερραπ. αυτον ... α. μ. των δυο στυλων 26. προς το παιδαιριον τον χειραγωγουντα αυτον Επαναπαυσον με δη· και ποιησον ψηλαφησαι με επι τους στυλους· εφ ων ο οικος επεστηρικτο επ αυτων· και επιστηρισον με επ αυτους· ο δε παις εποιησεν ουτως 27. ο δε οικος ην πληρ. ανδρ. κ. γυναικων ... οι σατραπαι ... επι του δωματος ... γυναικες εμπλεποντες εμπαιζομενον τον σαμψ. 28. κ. εβοησεν σαμψων ... ειπεν Κυριε κυριε μνησθ. μου κ. εν. με δη πλην ετι το απ. τουτο· και εκδικησω εκδικησιαν αντι των ... μου εκ των αλλ. 39. τ. δυο στυλους τους μεσους εφ ων ο οικ. επεστηρικτο επ αυτων και επεστηρισατο επ αυτοις· ενα εν τη δεξ. α. κ. ενα εν τη αρ. αυτου 30. η ψυχη μου ... κ. εκλινεν εν ... επι τους σατραπας ... κ. εγενοντο οι ... πλειους υπερ ους 31. κ. πας ο οικος

τὸν ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἐσθαδλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ εἰκοσι ἔτη.

XVII.

2 Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἀπὸ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχαίας. ² καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ Οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν οὖς ἔλαβες ἀργυρίου σεαυτῇ, καὶ με ἠράσω καὶ προσεΐπας ἐν ὧσί μου, ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλα-
3 βον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Εὐλόγητος ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ. ³ καὶ ἀπέδωκε τοὺς χίλιους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀγιαζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου τῷ
4 υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι. ⁴ καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους ἀργυρίου καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χω-
5 νευτόν· καὶ ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαία. ⁵ καὶ ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἶκος θεοῦ· καὶ ἐποίησεν Ἐφωδ καὶ Θεραφίν, καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα ἀπὸ ἐνὸς υἱῶν
6 αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα. ⁶ ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βα-
7 σιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει. ⁷ καὶ ἐγενήθη νεανίας ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης, καὶ οὗτος παρῶκει
8 ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔάν εὕρῃ τόπῳ, καὶ ἦλθεν ἕως ὄρους Ἐφραΐμ καὶ ἕως οἴκου Μιχαία τοῦ
9 ποιῆσαι ὁδὸν αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας Πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Λευίτης εἰμί ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικῆσαι ἐν ᾧ
10 ἔάν εὕρῃ τόπῳ. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας Κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν καὶ
11 στολὴν ἱματίων καὶ τὰ πρὸς ζωὴν σου. ¹¹ καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης καὶ ἤρ-
12 ξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρὶ· καὶ ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐτῷ ὡς εἰς ἀπὸ υἱῶν αὐτοῦ. ¹² καὶ ἐπλήρωσε Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς
13 ἱερέα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχαία. ¹³ καὶ εἶπε Μιχαίας Νῦν ἔγνω ὅτι ἀγαθὺν εἶ μοι κύριος, ὅτι ἐγένετό μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

XVIII.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις ἡ φυλὴ Δὰν ἐζήτηε ἑαυτῇ κληρονομίαν κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ ἐπέ-
πεσεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ κληρονομία.
2 ² καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν ἀπὸ δῆμων αὐτῶν πέντε ἄνδρας υἱοὺς δυνάμειως

XVII. 1. εγενηθη α. εξ ... μιχα 2. Χιλίους κ. ε. αργυριου τους λημ-
φθεντας σοι· και εξωρχισας κ. ειπας ε. τοις ... ευλογημενος 3. Αγιασμο
ηγιασα ... χειρος μου κατα μονας του ποιησαι ... οπ κ. χωνευτον ... κ. νυν
επιστρεψω αυτα σοι· και αποδωσω σοι αυτο 4. του αργυριου ... αυτο τω
χωνευτη και ... εγενετο εν τω οικω μειχα 5. κ. ο ανηρ μειχα ... εφουδ
κ. θεραπειν ... ενεπλησεν τ. χειρα ενος των ... εγενηθη ... οπ αυτω 6.
οπ δε ... το αγαθον εν 7. εγενετο παιδαριον εκ ... ιουδα· εκ της συγ-
γενειας ιουδα ... αυτος προ ουτος 8. ανηρ εκ της πολ. ιουδα βηθλ. παροι-
κειν ου εαν ευρη· και εγενηθη εις ορος εφρ. εως οικου μειχα ... την οδ.
αυτ. 9. μειχα ... λευ. εγω ειμι εκ βεθλεεμ δημου ιουδα· εκ της συγγε-
νειας ιουδα ... παροικειν ου εαν ευρω. 10. μειχα ... γενου ... εις ημερας
κ. ζευγος ιματιων και προς το ζην σου 11. εγενηθη αυτω το παιδαριον ως
εις των 12. ενεπλησεν μειχα ... εγενηθη αυτω το παιδαριον εις ιερεα·
κ. ην εν τ. ο. μειχα 13. μειχα ... οτι ηγαθοποιησεν με ... εγενηθη
XVIII. 1. εζητει η φυλη του δαν ... του κατοικειν ... εως των ημερων εκει-
νων εμμεσω ... οπ υιων 2. εξαπεστειλαν οι υι. δ. εκ των συγγενειων αυ-
των π. α. απο μερους αυτων υιους δυν.

ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς Πορεύεσθε καὶ ἐξιχνιάσατε τὴν γῆν. καὶ ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραΐμ ἕως οἴκου Μιχαία· καὶ ἠύλισθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ ³ ἐν οἴκῳ Μι- 3 χαία. καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέ- κλιναν ἐκεῖ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τίς ἤνεγκέ σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοὶ ὧδε; ⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι ⁴ Μιχαίας καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενόμην αὐτῷ εἰς ἱερέα. ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ ὁ Ἑπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἐν ἣ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς Πορεύεσθε ἐν εἰ- 6 ρήνῃ, ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν ἐν ἣ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐπορεύθη- 7 σαν οἱ πέντε ἄνδρες καὶ ἦλθον εἰς Λαισά· καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ κατασιχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυρούς, καὶ μακρὰν εἰσι Σιδωνίων, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον. ⁸ καὶ ἦλθον ⁸ οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ Ἑσθαὸλ, καὶ εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν Τί ὑμεῖς κάτησθε; ⁹ καὶ εἶπαν Ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ⁹ ἐπ' αὐτούς, ὅτι εἶδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυχάζετε· μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομησαί τὴν γῆν. ¹⁰ καὶ ἦνίκα ἐὰν εἴσητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλα- 10 τεῖα, ὅτι ἔδωκεν αὐτήν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος τῶν ἐν τῇ γῇ. ¹¹ καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἀπὸ δῆμων ¹¹ τοῦ Δάν, ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ, ἑξακόσιοι ἄνδρες ἐζωσμένοι σκευῆ παρατάξεως. ¹² καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν Καριαθιαρίμ ἐν Ἰούδα· διὰ ¹² τοῦτο ἐκλήθη ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ Παρεμβολὴ Δάν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ ὀπίσω Καριαθιαρίμ. ¹³ καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραΐμ καὶ ἦλθον ¹³ ἕως οἴκου Μιχαία. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατα- ¹⁴ σκέψασθαι τὴν γῆν Λαισά καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς Ἐγινωτε ὅτι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ Ἐφῶδ καὶ Θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν γνωῖτε ὅ τι ποιήσετε. ¹⁵ καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ ¹⁵ νεανίσκου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον Μιχαία, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην.

2. ἐξ αραα και εσθαολ ... κ. εξεραυνησατε τ. γην· κ. παρεγενοντο εις ορος ... μειχα· κ. κατεπαυσαν εκ. 3. αυτων οντων παρα τω οικω μειχα ... του παιδαριου του νεωτερου του λευιτου ... ηγαγεν ... και τι ποιεις εν- ταυθα· και τι σοι εστιν ωδε 4. Ουτως ... μειχα ... εγενησθη 5. ει κατευο- δοι ... ην τημ. πορ. επ αυτης 6. Πορ. και εις ειρηνην ... καθ ην υμεις πορ. εν αυτη 7. κ. παρεγενοντο ε. λ. και ιδον τ. λ. τον κατοικουντα εν αυτη· καθ. εν ελπιδι κατα την συγκρισιν των σιδ. ησυχαζοντας εν ελπιδι· και μη δυναμενους λαλησαι ρημα εν τη γη· οτι μακραν εισιν απο σιδωνος· κ. λογος ουκ ην αυτοις μετα συριας 8. κ. παρεγενοντο οι ... κ. ελεγον αυ- τοις οι αδελφοι αυτων 9. επ αυτην· οτι εισηλθαμεν και ενεπεριεπατησαμεν εν τη γη εως σιγησαι· και ειδομεν τον λαον τον κατοικουντα εν αυτη εν ελπιδι κατα συγκριμα των σιδωνιων· και μακραν απεχοντες εκ σιδωνος· και λογος ουκ ην αυτοις μετα συριας· αλλα αναστητε και αναβωμεν επ αυ- τους οτι ευρηκαμεν την γην και ιδου αγ. σφ. κ. υμ. σιωπατε· μη ο. τ. πορ. του ελθειν και κατακληρονομησαι τ. γ. 10. οτι και ... ηνικα αν εισελθητε, ηξετε πρ. λ. πεποιθοτα κ. η γη ευρυχωρος ο. παρεδωκεν ... ου προ οπου ... ρηματος οσα εν 11. εκειθεν εκ συγγενειας του δαν εκ σ. και εσθ. ... περιεζωσμενοι σκ. πολεμικα 12. παρενεβαλοσαν εν καριαθιαρειμ ... οτι εν ... τω τοπ. εκεινω ... κατοπισθεν καριαθιαρειμ 13. οτι και ... παρηλθαν εκειθ. και ηλθαν εως του ορους εφραιμ ... μειχα 14. αδελφους αυτων Ει οιδατε οτι εν τοις οικοις τουτοις εφουδ κ. θεραφειν ... τι προ ο τι 15. εισηλθοσαν ... παιδαριου προ νεανισκου ... μειχα, κ. ησπασαντο αυτον (omisso εις ειρ.)

16 ¹⁶ καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἀνεζωσμένοι τὰ σκεύη τῆς παρατάξεως αὐτῶν
 17 ἑστῶτες παρὰ θύρας τῆς πύλης, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε
 18 ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν, ¹⁸ καὶ εἰσῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον
 Μιχαία, καὶ ὁ ἱερεὺς ἑστῶς· καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ Ἐφωδ καὶ τὸ
 Θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς Τί ὑμεῖς ποιεῖτε;
 19 ¹⁹ καὶ εἶπαν αὐτῷ Κώφευσον, ἐπίσες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ
 δεῦρο μεθ' ἡμῶν καὶ γένου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα· μὴ ἀγαθὸν εἶναι
 σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ οἴκου εἰς δῆμον
 20 Ἰσραήλ; ²⁰ καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδιά τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ Ἐφωδ καὶ τὸ
 21 Θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ²¹ καὶ
 ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἔστηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτῆσιν καὶ τὸ βάρος
 22 ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²² αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ Μιχαίας
 καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οἴκου Μιχαία ἐβόησαν καὶ κατε-
 23 λάβοντο τοὺς υἱοὺς Δάν. ²³ καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δάν τὸ πρόσωπον αὐτῶν
 24 καὶ εἶπαν τῷ Μιχαία Τί ἔστι σοι ὅτι ἐβόησας; ²⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας Ὅτι τὸ
 γλυπτὸν μου ὃ ἐποίησα ἐλάβετε καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἐπορευῆτε· καὶ τί μοι
 25 ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγετε πρὸς μέ Τί κράζεις; ²⁵ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ
 Δάν Μὴ ἀκουσθήτω δὴ φωνή σου μεθ' ἡμῶν, μὴ ποτε συναντήσωσιν ἡμῖν
 26 ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ προσθήσουσι ψυχὴν σοῦ καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου
 σου. ²⁶ καὶ ἐπορευῆσαν οἱ υἱοὶ Δάν εἰς ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἶδε Μιχαίας ὅτι
 27 δυνατώτεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁷ καὶ οἱ
 υἱοὶ Δάν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον ἐπὶ
 28 Λαισὰ ἐπὶ λαὸν ἠσυχάζοντα καὶ πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς
 ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ²⁸ καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυό-
 μενος, ὅτι μακρὰν ἔστιν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀν-
 29 θρώπου, καὶ αὐτὴ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ῥαάβ. καὶ ἠκοδόμησαν τὴν πόλιν
 30 καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, ²⁹ καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δάν, ἐν
 ὀνόματι Δάν πατρὸς αὐτῶν ὃς ἐτέχθη τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἦν Οὐλαμαῖς ὄνομα
 30 τῆς πόλεως τὸ πρότερον. ³⁰ καὶ ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Δάν τὸ γλυπτὸν· καὶ
 31 Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρσῶν υἱὸς Μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ
 31 φυλῇ Δάν ἕως ἡμέρας τῆς ἀποικίας τῆς γῆς. ³¹ καὶ ἔστηκαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν

16. ἄνδρες περιεζωσμένοι σκευη πολεμικα αυτων εστηλωμενοι παρα την θυραν του πυλωνος 17. οι πορευομενοι ... in fine add επελθοντες εκει ελαβον το γλυπτον και το εφουδ και το θεραφειν και το χωνευτον· και ο ιερευς εστηλωμενος παρα τη θυρα του πυλωνος· και οι εξακοσιοι ανδρες περιεζωσμενοι σκευη πολεμικα· 18. κ. ουτοι εισηλθ. εις οικ. μειχα ... οη κ. ο ιερ. εστως ... εφουδ ... θεραφειν 19. ειπ. προς αυτον ... ελθε προ δευρο ... κ. εση ημιν ... μη βελτιον ειναι ... γεινεσθαι ... φυλης κ. συγγενειας εν ισρ. 20. εφουδ ... θεραφειν ... εισηλθεν εμμεσω 21. απηλθαν ... εστηκαν την πανοικειαν κ. την κτησιν αυτου την ενδοξον εμπρ. αυτ. 22. αυτων δε μαμακρυνκοτων (iln) απο του οικ. μειχα ... μειχα κ. οι ανδρ. ο λαος οι οντες εν τοις οικοις οι συν τω οικω μετα μειχα εκραζον κατοπισω δαν και εβοησαν προς τους υι. δ. 23. κατα προσωπ. αυτ. κ. ε. προς μειχα 24. μειχα ... απηλθατε προ επορευητε ... εμοι ... και τουτο λεγετε μοι Τι τουτο κρ. 25. ειπον ... η φωνη ... απαντησωσιν ... προσθησεις την ψ. 26. εις την ο. α. ... μειχα ... ισχυροτεροι εισιν αυτου· και εξενευσεν κ. ανεστρεψεν 27. κ. αυτοι ελαβον οσα επ. μειχα ... εως λαισα ... οη επ ελπιδι ... οη εν πυρι 28. κ. ο. εστιν εξερουμενος ... ανθρωπων ... εν κοιλαδι η εστιν του οικου τωβ ... κατωκησαν 29. κατα το ονομα του πατρ. αυτ.· ος εγενηθη ... ην αλεις ονομα τη πολει 30. ανεστησαν ... του δαν το γλ. μειχα ... γηρσωμ υιου μαννασση ... εως της μετοικεισας του δαν 31. κ. εταξαν αυτοις το γλ.

ὃ ἐποίησε Μιχαίας πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν Σηλώμ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ.

XIX.

Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ γυναῖκα παλλακὴν ἀπὸ Βηθλεέμ Ἰούδα. ² καὶ ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ ² παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεέμ Ἰούδα· καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας μηνῶν τεσσάρων. ³ καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ³ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς τοῦ λαλήσαι ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὴν αὐτῷ· καὶ νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὄνων. ἡ δὲ εἰσηνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἠύφράνθη εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁴ καὶ κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς ⁴ νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἠύλισθησαν ἐκεῖ. ⁵ καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ ὤρθησαν τὸ ⁵ πρῶτ' καὶ ἀνέστη τοῦ πορευθῆναι· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν νυμφίον αὐτοῦ Στήρισον τὴν καρδίαν σου ψωμῷ ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο πο- ⁶ ρεύσεσθε. ⁶ καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ ⁶ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα Ἄγε δὴ αὐλισθητι, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ ⁷ καρδία σου. ⁷ καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευέσθαι αὐτός· καὶ ἐβιάσατο αὐ- ⁷ τὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισε καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ. ⁸ καὶ ὤρθησε τὸ πρῶτ' ⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Στή- ⁹ ρισον δὴ τὴν καρδίαν σου, καὶ στρατεύσον ἕως κλίνει τὴν ἡμέραν· καὶ ἔφαγον οἱ ⁹ δύο. ⁹ καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευθῆναι αὐτός καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ ⁹ ὁ νεανίας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Ἰδοὺ ¹⁰ δὴ ἠσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἐσπέραν· αὐλισθητι ὡδε καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ ¹⁰ καρδία σου, καὶ ὀρθησθε αὐρεὸν εἰς ὁδὸν ὑμῶν καὶ πορεύσθε εἰς τὸ σκήνωμά σου. ¹⁰ καὶ οὐκ εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε, καὶ ¹¹ ἦλθεν ἕως ἀπέναντι Ἰεβούσ, αὕτη ἐστὶν Ἰερουσαλήμ· καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ¹¹ ὄνων ἐπισσεσγαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἦλθον ἕως ¹¹ Ἰεβούσ· καὶ ἡ ἡμέρα προβεβήκει σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ νεανίας πρὸς τὸν κύ- ¹² ριον αὐτοῦ Δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς πόλιν τοῦ Ἰεβουσί ταύτην καὶ αὐ- ¹² λισθῶμεν ἐν αὐτῇ. ¹² καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ Οὐκ ἐκκλινοῦμεν ¹² εἰς πόλιν ἀλλοτρίαν ἐν ἣ ἔστιν ἀπὸ υἰῶν Ἰσραὴλ ὡδε, καὶ παρελευσόμεθα ¹³ ἕως Γαβαά. ¹³ καὶ εἶπε τῷ νεανίᾳ αὐτοῦ Δεῦρο καὶ ἐγγίσωμεν ἐνὶ τῶν τό- ¹³

31. μειχα ο επ. π. τ. ημ. σσας ... σηλω ... εκειναις και βασ. ουκ ην εν XIX. 1. κ. ελαβ. ο ανηρ εαυτω ... εκ βηθλ. 2. κ. ωργισθη αυτω η ... απηλθ. απ αυτ. ε. τον οικ. του ... εγενετο εκει ημ. τετραμηνον ... κατοπισθεν αυτης ... ε. την καρδ. αυτ. διαλλαξαι αυτ. εαυτω και απαγαγειν αυτην παλιν προς αυτον· κ. το παιδαριον αυτου μετ α. κ. ζ. υποζυγιων· και επορευθη εως οικου του πατρ. α. κ. ιδεν ... κ. παρτην εἰς απαντησιν α. 4. κ. εισηγαγεν αυτον ο ... μετ αυτ. ημερας τρεις ... κ. υπνωσαν εκ. 5. του απελθειν ... γαμβρον προ νυμφιον ... κλασματι αρτου ... πορευεσθε 6. εφαγ. επι το αυτο αμφοτεροι ... αρξαμενος προ αγε δη ... αγαθυνθητω 7. ο ανηρ απελθειν· και ... οπι κ. εκαθισε ... κ. παλιν ηυλ. εκ 8. τη τριτη του απελθειν ... οπι δη ... σου αρτω και στρατευθητι εως κλινη η ημερα· κ. εφ. και επιον αμφοτεροι 9. του απελθειν ... το παιδαριον προ ο νεαν. ... Ιδου δη εἰς εσπεραν κεκληκεν η ημερα· καταλυσον ωδε ετι σημερον και μεινατε ωδε και αγαθυνθητω ... την οδον ... κ. απελευση εἰς 10. ουκ ηβηλησεν ο ... κ. παρεγενοντο εως κατεναντι ... ζευγ. υποζυγιων 11. ετι αυτων οντων κατα ιεβους προ κ. ηλθ. ε. ιεβους ... και η ημερα κεκληκυια σφοδρα, κ. ειπ. το παιδαριον ... ε. την πολ. του ιεβουσαιου 12. ο κυρ. αυτου προ αυτον Ου μη εκκλεινω ... αλλοτριου η ουκ ε. εκ των ... οπι ωδε 13. τω παιδαριω αυτου ... κ. ελθωμεν εἰς ενα των

14 πων, καὶ αὐλισθησόμεθα ἐν Γαβαά ἢ ἐν Ῥαμά. ¹⁴ καὶ παρῆλθον καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἔδου αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς Γαβαά, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ Βενιαμίν.
 15 ¹⁵ καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν αὐλισθῆναι ἐν Γαβαά· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς
 16 οἰκίαν αὐλισθῆναι. ¹⁶ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης ἦρχετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἀγροῦ ἐν ἐσπέρα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ καὶ αὐτὸς παρῶκει ἐν Γαβαά,
 17 καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμίν. ¹⁷ καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε τὸν ὀδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως· καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ
 18 πρεσβύτης Ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Παραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεέμ Ἰούδα ἕως μηρῶν ὄρους Ἐφραΐμ· ἐκεῖθεν ἐγὼ εἶμι, καὶ ἐπορεύσθην ἕως Βηθλεέμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ πορεύομαι, καὶ
 19 οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. ¹⁹ καὶ γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ἐστὶ τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ ἄρτος καὶ οἶνός ἐστιν ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ μετὰ τῶν παιδῶν σου· οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος.
 20 ²⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρεσβύτης Εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ’
 21 ἐμέ, πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οὐ μὴ αὐλισθῆσθαι. ²¹ καὶ εἰσῆνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις· καὶ αὐτοὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐ-
 22 τῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ²² αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν κρούοντες ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτερον λέγοντες
 23 Ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. ²³ καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου καὶ εἶπε Μὴ, ἀδελφοί, μὴ κακοποιήσητε δὴ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ
 24 ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ²⁴ Ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ· ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα
 25 τῆς ἀφροσύνης ταύτης. ²⁵ καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακουῶσαι αὐτοῦ· καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἐξήγαγεν αὐτήν πρὸς αὐτοὺς ἔξω· καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωί,
 26 καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτήν ὡς ἀνέβη τὸ πρωί. ²⁶ καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν τοῦ οἴκου οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνὴρ, ἕως
 27 οὗ διεφάυσεν. ²⁷ καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ πρωί καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ
 28 τὸ πρόθυρον. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη,

13. αυλισθωμεν ... οπι η εν ραμα 14. κ. παρ. κ. απηλθον εν γαβαα· και εδου ... οπι αυτοις ... εστιν του βενιαμειν 15. καταλυσαι εν ... εστιν ανηρ ο συν. α. εις τον οικον καταλυσαι 16. εισηλθεν απο των εργ. α. εκ του αγρ. εσπερας ... οπι ην ... γαβα ... βενιαμειν 17. κ. αναβλειψας τοις οφθαλμοις ιδεν τον ανδρ. τον οδ. εν 18. Διαβαινομεν ημ. εκ β. της ι. εως μ. εως ορους του εφρ. εγω δε εκειθ. ειμι ... αποτρεχω ργο πορευομαι 19. υπαρχει τοις ... και γε α. κ. οιν. υπαρχει μοι κ. τη δουλη σου κ. τω παιδαριω τοις δουλοις σου· ουκ 20. ο ανηρ ο ... πλατεια μη καταλυσης 21. εισηγαγεν α. ε. την οικιαν αυτ. και παρενεβαλεν τοις υποζυγιοις αυτου· και ενιψεν 22. αυτων δε αγαθυνθεντων τη καρδια αυτ. ... οι ανδρες ... περιεκυκλωσαν ... και εκρουσαν την θ. κ. ειπαν ... της οικιας ... Εξαγαγε τ. α. τον ελθοντα 23. της οικιας κ. ειπ. προς αυτους Μηδαμως ... πονηρευσησθε ... εισεληλυθεναι 24. ιδου η ... εξαξω δη 25. ησελησαν οι ανδρ. ακουσαι ... ενεπαιξαν αυτη ... εως πρωι ... αυτην αμα τω αναβαινειν του ορθρον 26. η γυνη το πρωι, και ... του πυλωνος του οικ. του ανδρος ου ην ο κυρ. αυτης εκει 27. ο κυριος αυτης ... του απελθειν ... παρα την θυραν ... οπι του οικου 28. αναστηθι ... απεκριθη αυτω· αλλα τεθνηκει·

ὅτι ἦν νεκρά. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ, καὶ ²⁹ ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὄριω Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ βλέπων ἔλεγεν Οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἐώραται ἀπὸ ἡμέ- ³⁰ ρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς αὕτη· θεσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλήν ἐπ' αὐτὴν καὶ λαλήσατε.

XX.

Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ καὶ γῆ τοῦ Γαλαὰδ πρὸς κύριον εἰς **Μασσηφά**. ² καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ² ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ τετρακόσαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἔλχοντες ῥομφαίαν. ³ καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς ³ **Μασσηφά**· καὶ ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ **Λαλήσατε** ποῦ ἐγένετο ἡ πο- ⁴ νηρία αὕτη; ⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Δευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς φο- ⁴ νευθείσης, καὶ εἶπεν **Εἰς Γαβαὰ** τῆς Βενιαμὴν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακὴ μου τοῦ αὐλισθῆναι. ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες τῆς **Γαβαὰ** καὶ ἐκύκλω- ⁵ σαν ἐπ' ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός, ἐμὲ ἠθέλησαν φονεῦσαι καὶ τὴν παλ- ⁶ λακὴν μου ἐταπεινώσαν, καὶ ἀπέθανε. ⁶ καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακὴν μου καὶ ⁶ ἐμέλισα αὐτὴν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὄριω κληρονομίας υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐποίησαν ζέμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραὴλ. ⁷ ἴδου πάντες ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ ⁷ δότε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλήν ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς ⁸ λέγοντες Οὐκ ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστρέψομεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁹ καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ποιηθήσεται τῇ **Γαβαὰ**, ⁹ ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ. ¹⁰ πλὴν ληψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκα- ¹⁰ τὸν εἰς πᾶσας φυλάς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυ- ¹¹ ρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς **Γαβαὰ** Βενιαμὴν, ποιῆσαι αὕτῃ κατὰ πᾶν τὸ ἀπόπτωμα ὃ ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ συνήχθη ¹¹ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἰς, ¹² καὶ ἀπέστειλαν αἱ φυλαὶ ¹² Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμὴν λέγοντες **Τίς ἡ** πονηρία αὕτη ἡ γε- ¹³ νομένη ἐν ὑμῖν; ¹³ καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν **Γαβαὰ**, ¹³

28. κ. ανελαβεν αυτην επι το υποζυγιον· και ανεστη ο ανηρ· και απηλ-
θεν εις τον 29. και ηλθεν εις τον οικον αυτου κ. ελ. τ. μαχαιραν κ. επε-
λαβετο της παλλακης α. κ. ε. α. κατα τα οστα αυτης εις δ. μεριδας· κ.
εξαπεστειλεν αυτας εις πασας τας φυλας του ισρ. 30. ο ορων ... Ουτε εγε-
νηθη ουτε ωφθη ουτως απο της ημερας ... εξ αιγυπτου ε. τ. ημ. ταυτης·
και ενετειλατο τοις ανδρασιν οις εξαπεστειλεν λεγων· ταδε ερειτε προς παντα
ανδρα ισραηλ· ει γεγονεν· κατα το ρημα τουτο· απο της ημερας αναβασεως
υιων ισραηλ εξ αιγυπτου εως της ημερας ταυτης· θεσθε δη εαυτοις βουλην
περι αυτης κ. λαλ.

XX. 1. εξεκκλησιασθη πασα η ... οπι του 2. και
εστη το κλειμα παντος του λαου και πασαι αι φυλ. ισρ. εν τη ... πεζων
σπωμενων ρομφ. 3. βενιαμειν ... προς κυριον εις μασσηφα ... οπι ελθον-
τες ... η κακια αυτη 4. της πεφονευμενης ... βενιαμειν ... εγω κ. η γυνη
μου καταλυσαι 5. οι ανδρ. οι παρα της γαβ. κ. περιεκυκλωσαν επ εμε την
... και εμε ηθ. αποκτειναι ... εταπειν. και ενεπαιξαν αυτη· κ. απ. 6. κ.
επελαβομην της παλλακης ... οπι υιων ... εποιησ. αφροσυνην εν τω ισρ.
7. παντ. οι υιοι ... αυτοις λ. κ. β. ωδε 8. λεγων Ουκ ειςελευσομεθα α. εις
το ... εκκλινουμεν προ επιστρ. 9. ο ποιησομεν 10. και λημψομεθα ...
ταις πασαις φυλαις ... επισιτ. τω λαω· τοις ειςπορευομενοις επιτελεσαι τη
γαβ. του βενιαμειν κατα πασαν την αφροσυνην ην εποιησαν εν ισρ. 11. ισρ.
εκ των πολεων ως α. ε. ερχομενοι 12. εξαπεστειλαν ... βενιαμειν ... κα-
κια προ πονηρ. 13. τ. ανδρ. τους ασεβεις τους εν γαβαα τους υιους βελιαμ

καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς καὶ ἐκκαθαριοῦμεν πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαὰ ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν πόλεων εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἑλλκων ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκούντων τὴν Γαβαὰ, οἱ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ ¹⁶ ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι· πάντες οὗτοι σφενδονῆται ἐν λίθοις πρὸς τρίχα καὶ οὐκ ἐξαμαρτάνοντες. ¹⁷ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὴν τετρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν ἑλλκόντων ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι ἄνδρες παρατάξεως. ¹⁸ καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθὴλ καὶ ἠρώτησαν ἐν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἐν ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν; καὶ εἶπε κύριος Ἰούδας ἐν ἀρχῇ ἀναβήσεται ἀφηγούμενος. ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρῶν καὶ παρενέβαλον ἐπὶ Γαβαὰ. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς παράταξιν πρὸς Βενιαμὴν καὶ συνῆψαν αὐτοῖς ἐπὶ Γαβαὰ. ²¹ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ τῆς Γαβαὰ, καὶ διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν. ²² καὶ ἐνίσχυσαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ προσέστηκαν συνάψαι παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. ²³ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ ἠρώτησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες Εἰ προσθῶμεν ἐγγίσει εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε κύριος Ἀνάβητε πρὸς αὐτούς. ²⁴ καὶ προσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. ²⁵ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς Γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἕτι οκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν· πάντες οὗτοι ἑλλκοντες ῥομφαίαν. ²⁶ καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἦλθον εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελείας ἐνώπιον κυρίου. ²⁷ ὅτι ἐκεῖ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ²⁸ καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρῶν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ λέγοντες Εἰ προσθῶμεν ἔτι ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε κύριος Ἀνάβητε, αὐριον δώσω αὐτοῖς εἰς χεῖρας ὑμῶν. ²⁹ καὶ ἔστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνεδρα τῇ Γαβαὰ

13. καὶ ἐξαρουμεν κακίαν ἐξ ἰσρ. καὶ οὐκ ἤκουσαν εἰσακοῦσαι υἱοὶ βενιαμειν τῆς ... τῶν υἱῶν 14. βενιαμειν ἐκ τῶν ... ἐξελθεῖν τοῦ πολεμησαί μετὰ υἱῶν ἰσρ. 15. βενιαμειν ... ἐκ τῶν π. εἰκ. καὶ πεντε χ. ἀνδρῶν σπῶμενων ρ. χωρὶς τ. κατοικούντων ... οὗτοι ἐπεσχ. ε. α. ἐκλ. νεανισκοὶ 16. οἱ ἐκ παντ. λαοῦ ... σφενδ. βαλλόντες λίθους πρ. τὴν τρίχα ... διαμαρτανόντες 17. κ. πᾶς ἀνὴρ ... χωρὶς τῶν υἱῶν βενιαμειν ... σπῶμενων ... ἀνδρες πολεμιστᾶι 18. ἐπηρώτησαν ... ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμησαί μετὰ βενιαμειν ... οἱ ἐν ἀρχῇ 19. οἱ τὸ πρῶν ... ἐπὶ τὴν γαβαα 20. κ. ἐξῆλθεν (* add ἰσραηλ καὶ) πᾶς ἀνὴρ εἰς πολεμον μετὰ βενιαμειν· καὶ παρεταξάτο μετὰ αὐτῶν εἰς πολεμον ἀνὴρ ἰσραηλ πρὸς τὴν γαβαα 21. βενιαμειν ἐκ τῆς πολεως κ. δ. ἐν τῇ ἡμ. ἐκ. ἐν ἰσρ. 22. ἐνίσχυσεν ... προσέθεντο παρατάξαι πολεμον ἐν τῷ τ. ὠ παρεταξάντο ἐκεῖ ἐν τῇ 23. ἐπηρώτησαν ... προσθῶ προσεγγίσει εἰς πολεμον μετὰ βενιαμειν τοῦ ἀδελφου μου ... ὁ κύριος ... πρ. αὐτον 24. προσῆλθον ... πρὸς βενιαμειν 25. κ. ἐξῆλθεν βενιαμειν ε. ἀπαντησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ... διέφθειρεν ἐκ τοῦ λαοῦ οκτ. ... ἐσπασμενοὶ ῥομφ. 26. ἦλθον ... ἐναντὶ κυρίου ... ὀλοκαυτώματα σωτηρίου ἐναντὶ κυρίου· καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ ἰσραηλ ἐν κυρίῳ 27. καὶ ἤρωτο ὅτι ... ἡ κιβωτὸς ... οἱ τοῦ θεοῦ 28. οἱ καὶ ἐπηρ. οἱ υἱ. ἰσρ. ἐν κυρίῳ ... λεγῶν ... προσθῶ ... εἰς πολεμον μετὰ υἱῶν βενιαμειν τοῦ ἀδελφου μου· ἡ κοπασῶ ... ὅτι αὐριον παραδώσω αὐτον ἐν χεῖρὶ σου 29. ἐν τῇ γαβαα

κύκλω. ³⁰ και ανέβησαν οί υίοι 'Ισραήλ πρὸς υίους Βενιαμίν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ 30
 τρίτῃ, και συνῆψαν πρὸς τὴν Γαβαά ὡς ἄπαξ και ἄπαξ. ³¹ και ἐξῆλθον οί 31
 υίοι Βενιαμίν εἰς συνάντησιν τοῦ λαοῦ και ἐξεκενώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, και
 ἤρξαντο πατάσσειν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τραυματίας ὡς ἄπαξ και ἄπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς,
 ἧ ἔστι μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθῆλ και μία εἰς Γαβαά ἐν ἀγρῶ, ὡς τριά-
 κοντα ἄνδρας ἐν 'Ισραήλ. ³² και εἶπαν οί υίοι Βενιαμίν Πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν 32
 ὡς τὸ πρῶτον. και οί υίοι 'Ισραήλ εἶπαν Φύγωμεν και ἐκκενώσωμεν αὐτοὺς
 ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδοὺς· και ἐποίησαν οὕτω. ³³ και πᾶς ἀνὴρ ἀνέστη 33
 ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, και συνῆψαν ἐν Βαάλ Θαμάρ· και τὸ ἐνεδρον 'Ισραήλ
 ἐπήρχετο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ Μαραγαβέ. ³⁴ και ἦλθον ἐξεναντίας Γα- 34
 βαά δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς 'Ισραήλ· και παράταξις βα-
 ρεῖα, και αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ἡ κακία. ³⁵ και ἐπάταξε 35
 κύριος τὸν Βενιαμίν ἐνώπιον υἰῶν 'Ισραήλ, και διέφθειραν οί υίοι 'Ισραήλ ἐκ
 τοῦ Βενιαμίν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι και πέντε χιλιάδας και ἑκατὸν ἄν-
 δρας· πάντες οὗτοι εἶλκον ῥομφαίαν. ³⁶ και εἶδον οί υίοι Βενιαμίν ὅτι ἐπλή- 36
 γησαν· και ἔδωκεν ἀνὴρ 'Ισραήλ τῷ Βενιαμίν τόπον, ὅτι ἤλπισαν πρὸς τὸ
 ἐνεδρον ὃ ἔστηκεν ἐπὶ τῇ Γαβαά. ³⁷ και ἐν τῷ αὐτοὺς ὑποχωρῆσαι και τὸ 37
 ἐνεδρον ἐκινήθη· και ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαά, και ἐξεχύθη τὸ ἐνεδρον, και
 ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. ³⁸ και σημεῖον ἦν τοῖς υἰοῖς 'Ισραήλ 38
 μετὰ τοῦ ἐνεδρου τῆς μάχης, ἀνεγέχαι αὐτοὺς σύσσημον καπνοῦ ἀπὸ τῆς
 πόλεως. ³⁹ και εἶδον οί υίοι 'Ισραήλ ὅτι προκατελάβετο τὸ ἐνεδρον τὴν Γα- 39
 βαά, και ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει· και Βενιαμίν ἤρξατο πατάσσειν τραυ-
 ματίας ἐν ἀνδράσιν 'Ισραήλ ὡς τριάκοντα ἄνδρας, ὅτι εἶπαν Πάλιν πτώσει
 πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παράταξις ἡ πρώτη. ⁴⁰ και τὸ σύσσημον ἀνέβη 40
 ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως ὡς σθλος καπνοῦ· και ἐπέβλεψε Βενιαμίν ὀπίσω
 αὐτοῦ, και ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως ἕως οὐρανοῦ. ⁴¹ και ἀνὴρ 'Ισραήλ 41
 ἐπέστρεψε· και ἔσπευσαν ἄνδρες Βενιαμίν, ὅτι εἶδον ὅτι συνήντησεν ἐπ' αὐτοὺς
 ἡ πονηρία. ⁴² και ἐπέβλεψαν ἐνώπιον υἰῶν 'Ισραήλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου και 42
 ἔφυγον· και ἡ παράταξις ἔφθασεν ἐπ' αὐτοὺς, και οί ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθει-
 ρον αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁴³ και κατέκοπτον τὸν Βενιαμίν, και ἐδίωξαν αὐ- 43
 τὸν ἀπὸ Νουά κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι Γαβαά πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου.

30. κ. εταξεν ισρ. προς τον βενιαμειν ... κ. παρεταξαντο προς γαβ. καθως 31. βενιαμειν ... απαντησιν ... κ. εξειλχυσθησαν εκ ... ηρξ. τυπτειν εκ του ... καθως ... και μια αναβαινουσα ε. γαβ. εν τω αγρ. ωσει ... εν τω ισρ. 32. βενιαμειν Προκοπτουσιν ... καθως εμπροσθεν ... φυγ. κ. εκσπασωμεν α. εκ της ... οπι κ. εποιησ. ουτω 33. π. ανηρ ισραηλ ... αυτου ... οπι και συνηψαν ... επαλαιεν ργο επηρχετο ... απο δυσμων της γαβαα 34. κ. παρεγενοντο εξεν. της ... ισραηλ, και ο πολεμος εβαρυνθη ... οτι αφηπται αυτων η 35. κ. ετροπωσεν κυρ. τ. βενιαμειν κατα προσωπον ισραηλ ... εν τω βενιαμειν ... σπωμενοι ργο ειλκον 36. κ. ειδεν βενιαμειν οτι τετροπωται ... τω βενιαμειν ... επι το εν. ο εταξαν προς την γαβαα 37. plene: και το ενεδρον ωρμησεν· και εξεχυθησαν προς την γαβαα· και επορευθη το ενεδρον κ. επαταξαν ολην την π. εν στ. ρ. 38. κ. η συνταγη ην ανδρι ισρ. προς το ενεδρον μαχαιρα του ανεγεχ. α. πυργον του καπνου της πολ. 39. plene: και ανεστρεψεν ανηρ ισραηλ εν τω πολεμω· και βενιαμειν ηρξται του τυπτειν τραυματιας εν τω ανδρι ισραηλ ωσει τριακ. ανδρ. οτι ειπ. πλην τροπουμενος τροπουται εναντιον ημων καθως ο πολεμος εμπροσθεν 40. κ. ο πυργος ηρξατο αναβαινειν εκ της πολεως ... οπι ως ... βενιαμειν ... εις τον ουρανον 41. απεστρεψεν· κ. εσπευσεν ανηρ βενιαμειν· και ιδεν οτι ηπται αυτου η κακια 42. κ. εκλεισαν ενωπ. ανδρος ισραηλ ... οπι κ. εφυγον ... κ. ο πολεμος κατεφθασεν αυτον ... διεφθειραν αυτον εμμεσω 43. κ. εκοψαν τ. β. καταπαυσαι αυτον καταπαυσιν· και κατεπαυσεν αυτον εξεναντιας της γαβ. απο ανατολων ηλ.

44 ¹⁴ και ἔπεσον ἀπὸ Βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, οἱ πάντες οὔτοι
 45 ἄνδρες δυνάμεως. ¹⁵ και ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ και ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον
 πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν, και ἐκαλαμήσαντο ἐξ αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 πεντακισχιλίους ἄνδρας· και κατέβησαν ὀπίσω αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως Γε-
 46 δᾶν, και ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν διςχιλίους ἄνδρας. ¹⁶ και ἐγένοντο πάντες οἱ
 πεπτωκότες ἀπὸ Βενιαμὶν εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἑλκόντων ῥομφαίαν ἐν
 47 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οἱ πάντες οὔτοι ἄνδρες δυνάμεως. ¹⁷ και ἐπέβλεψαν οἱ λοι-
 48 ποὶ και ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν ἑξακόσιοι ἄν-
 δρες, και ἐκάθισαν ἐν πέτρᾳ Ῥεμμῶν τέσσαρας μῆνας. ¹⁸ και οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 ἐπέστρεψαν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν, και ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας
 ἀπὸ πόλεως Μεθλὰ και ἕως κτήνους και ἕως παντὸς τοῦ εὐρισκομένου εἰς
 πάσας τὰς πόλεις· και τὰς πόλεις τὰς εὐρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.

XXI.

Και οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν ἐν Μασσηφὰδ λέγοντες Ἄνθρωπος ἐξ ἡμῶν οὐ
 2 δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὶν εἰς γυναῖκα. ² και ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Βαι-
 3 ζήλ και ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· και ἤραν φωνὴν αὐ-
 3 τῶν και ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν, ³ και εἶπαν Εἰς τί, κύριε θεὲ Ἰσραὴλ,
 4 ἐγενήθη αὕτη τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν; ⁴ και ἐγένε-
 5 νετο τῇ ἐπαύριον και ὠρῆρσεν ὁ λαός, και ὠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον,
 5 και ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις και τελείας. ⁵ και εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Τίς οὐκ
 ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι ὁ ὄρκος
 μέγας ἦν τοῖς οὐκ ἀναβεβηκόσι πρὸς κύριον εἰς Μασσηφὰδ, λέγοντες Θανάτω
 6 θανατωθήσεται. ⁶ και παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Βενιαμὶν ἀδελφὸν
 7 αὐτῶν, και εἶπαν Ἐξεκότη σήμερον φυλὴ μία ἀπὸ Ἰσραὴλ· ⁷ τί ποιήσωμεν
 αὐτοῖς τοῖς περισσοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; και ἡμεῖς ὠμόσαμεν
 8 ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας. ⁸ και
 εἶπαν Τίς εἰς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ ὃς οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς Μασσηφὰδ;
 και ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἄνθρωπος εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεὶς Γαλαὰδ εἰς τὴν
 9 ἐκκλησίαν. ⁹ και ἐπεσκέπη ὁ λαός, και οὐκ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς
 10 Γαλαὰδ. ¹⁰ και ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ
 υἱῶν τῆς δυνάμεως, και ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες Πορεύεσθε και πατάξατε
 11 τοὺς οἰκούντας Ἰαβεὶς Γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας. ¹¹ και τοῦτο ποιήσετε·
 πᾶν ἄρσεν και πᾶσαν γυναῖκα εἰδυῖαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματιεῖτε, τὰς δὲ

44. x. επεσαν εκ του βενιαμειν ο. χ. α. συν πασιν τουτοις ανδρες δυνατοι 45. x. εξεκλιναν x. εφυγον ... την ργο του ... εκαλαμ. αυτον εν ταις οδοις πεντε χιλιαδας ανδρων· x. προσεκολληθησαν οπισω αυτου εως γαλααδ 46. εν τω βενιαμειν ειχ. και πεντε ... σπωμενων ... συν πασι τουτοις ανδρες δυνατοι 47. x. εξεκλιναν x. εφυγον ... την ργο του ... εν τη πετρα ρ. τετραμηνον 48. x. ανηρ ισρ. απεκλεισεν τους υιους βενιαμειν ... απο πολεως εξης κτηνους εως παντος τ. ευρεθεντος ... εξαπεστειλαν εν πυρι XXI. 1. K. ανηρ ισρ. ωμοσεν εν μασσηφα λεγων ... εξ υμων ου δωσεται την ... βενιαμειν 2. x. παρεγενοντο πας ο λαος εις μασσηφα και βαιζηλ ... x. επηραν την 3. Ινα τι κυριε ο θεος ... αυτη εν τω ισραηλ του επ. σ. εν τω ισραηλ 4. εν τη επαυριον ... ωκοδομησεν ... ανηνεγκεν ολοκαυτωματα σωτηριου. 5. Τις ο μη αναβας ... εκ πασων ... οτι ορκος μεγ. εν τω μη αναβαντι ... μασσηφα ... θανατω αποθανειται 6. περι βενιαμειν του αδελφου ... Αφηρηται ... εξ ισραηλ 7. οπι αυτοις τοις περισσοις 8. Τις μια των φυλ. ισρ. ητις ουκ ... μασσηφα 9. απεσχοπει ... και ιδου ουκ εστιν εκ. αν. α. των 10. απεστειλαν ... απο των υιων ... Πορευθητε ... παντας τ. κατοικουντας ... in f. add και τας γυναικας και τον λαον 11. και ουτος ο λογος ον ποιησετε ... αρσενικον ... γινωσκουσαν κοιτην ... οπι τας δε usque ουτως

παρθένους περιποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως· ¹² καὶ εὗρον ἀπὸ οἰκούντων 12
 Ἰαβεὶς Γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα
 εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ ἤνεγκαν αὐτάς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλώμ τὴν
 ἐν γῆ Χαναάν. ¹³ καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς 13
 υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην. ¹⁴ καὶ 14
 ἐπέστρεψε Βενιαμὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν
 αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας ἃς ἐζωοποίησαν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰαβεὶς
 Γαλαὰδ· καὶ ἤρρεσεν αὐτοῖς οὕτω. ¹⁵ καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμὴν, 15
 ὅτι ἐποίησε κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ εἶπον οἱ πρεσβύ- 16
 τεροι τῆς συναγωγῆς· Τί ποιήσωμεν τοῖς περισσοῖς εἰς γυναῖκας; ὅτι ἠφανί-
 σθη ἀπὸ Βενιαμὴν γυνή. ¹⁷ καὶ εἶπαν Κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμὴν· 17
 καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ¹⁸ ὅτι ἡμεῖς οὐ δυνασόμεθα δοῦ- 18
 ναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ
 λέγοντες· Ἐπικατάρatos ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ Βενιαμὴν. ¹⁹ καὶ εἶπαν· Ἰδοὺ δὴ 19
 ἑορτὴ κυρίου ἐν Σηλώμ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἣ ἐστὶν ἀπὸ βοβῶα τῆς
 Βαιθήλ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθήλ εἰς
 Συχέμ καὶ ἀπὸ νότου τῆς Λεβωνά. ²⁰ καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν λέγον- 20
 τες· Πορεύεσθε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελώσι, ²¹ καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ 21
 ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλὼ χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ
 ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελώνων καὶ ἀρπάσατε αὐτοῖς ἀνὴρ γυναῖκα ἀπὸ τῶν
 θυγατέρων Σηλὼμ, καὶ πορεύεσθε εἰς γῆν Βενιαμὴν. ²² καὶ ἔσται ὅταν ἔλθω- 22
 σιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρῖνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν
 αὐτοῖς· Ἐλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτάς, ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν
 τῇ παρατάξει, ὅτι οὐχ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς ὡς κληρὸς πλημμελήσατε. ²³ καὶ 23
 ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν, καὶ ἔλαβον γυναῖκας εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ
 τῶν χορευουσῶν ὧν ἤρπασαν· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν κλη-
 ρονομίαν αὐτῶν, καὶ ὠκοδόμησαν τὰς πόλεις καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς. ²⁴ καὶ 24
 περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς φυλὴν
 αὐτοῦ καὶ εἰς συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονο-
 μίαν αὐτοῦ. ²⁵ ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ· ἀνὴρ 25
 τὸ εὐρὸς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

Τέλος τῶν κριτῶν.

12. απο των κατοικουντων ... αι ουκ ... κ. ηγον αυτας ... σηλωμ η
 εστιν εν 13. απεστειλεν ... προς βενιαμειν τον εν 14. απεστρεψεν βενια-
 μειν ... οπι οι υιοι ισραηλ ... γυναικας αιτινες ησαν εκ των γυναικων ιαβεις
 ... ουτως 15. οπι επι ... τω βενιαμειν 16. ειπαν ... τοις επιλοιποις ...
 ηφανισται εκ του βενιαμειν 17. διασεσωσμενη τω βενιαμειν· κ. ου μη εξα-
 λειφθη φ. εξ 18. και ργο οτι ... ωμοσαμεν οι υιοι ... βενιαμειν 19. οπι
 ιδου δη ... τω κυριω ... σηλω ... εν τη οδω τη αναβαινουση εκ β. εις
 σικιμα κ. α. ν. του λιβανου τ. λεβ. 20. βενιαμειν ... Διελθατε 21. ιδου
 ως αν ... κατοικουντων σηλω εν σηλω χορευσαι εν χοροις ... απο των ...
 αρπασετε ανηρ εαυτοις γυναικας ... σηλω· κ. απελευσεσθε ... βενιαμειν
 22. προς υμας κ. ερ. προς αυτους Ελεησατε αυτους οτι ... εν τω πολεμω·
 ου γαρ υμεις εδ. αυτοις· κατα τον καιρον πλημμ. 23. βενιαμειν ... κατα
 τον αριθμον ... ας διηρπασαν· κ. απεστρεψαν επι την ... ωκοδομ. εαυτοις
 π. κ. κατωκησαν 24. εις την φυλην α. κ. ε. την ... κ. απηλθεν 25. οπι
 δε ... ανηρ εκαστος το ευρ. εν οφθαλμοις αυτου

Subscriptio: κριται

Ρ Ο Υ Θ .

I.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῆ· καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεέμ Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὸς
 2 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. ² καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Νωεμὶν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν καὶ Χελαιῶν, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεέμ τῆς Ἰούδα· καὶ ἤλθον εἰς ἀγρὸν
 3 Μωάβ καὶ ἦσαν ἐκεῖ. ³ καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νωεμὶν, καὶ
 4 κατελείφθη αὕτη καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα τῇ μιᾷ Ὀρφά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Ρούθ· καὶ κατώκησαν
 5 ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. ⁵ καὶ ἀπέθανον καὶ γε ἀμφότεροι, Μααλὼν καὶ Χελαιῶν· καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.
 6 ⁶ καὶ ἀνέστη αὕτη καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσεν ἐν ἀγρῷ Μωάβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ δοῦναι αὐ-
 7 τοῖς ἄρτους. ⁷ καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.
 8 ⁸ καὶ εἶπε Νωεμὶν ταῖς δυσὶν νύμφαις αὐτῆς Πορεύεσθε δὴ ἀποστράφητε ἐκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς· ποιῆσαι κύριος μετ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ. ⁹ δῶν κύριος ὑμῖν καὶ εὕρητε ἀνάπαυσιν ἐκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρός αὐτῆς. καὶ κατεφίλησεν αὐτάς· καὶ ἐπῆραν
 10 τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. ¹⁰ καὶ εἶπαν αὐτῇ Μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαὸν σου. ¹¹ καὶ εἶπε Νωεμὶν Ἐπιστράφητε δὴ, θυγατέρες μου· καὶ ἵνα τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται
 12 ὑμῖν εἰς ἀνδρας; ¹² ἐπιστράφητε δὴ, θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρὶ· ὅτι εἶπα ὅτι ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναι με ἀνδρὶ καὶ τέξομαι υἱούς, ¹³ μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδρυνθῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχέσησεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρὶ; μὴ δὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι
 14 ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου. ¹⁴ καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ὀρφά τὴν πενθερὰν αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ρούθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. ¹⁵ καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ρούθ Ἰδοὺ ἀνέστρεψε σύννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφητι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου. ¹⁶ εἶπε δὲ Ρούθ Μὴ ἀπάντησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε ἢ ἀποστρέψαι ὀπισθὲν σου, ὅτι σὺ ὅπου ἂν πορευθῆς πορεύσομαι, καὶ οὐ ἂν ἀλισθῆς ἀλισθήσομαι· ὁ λαὸς σου λαὸς μου, καὶ ὁ θεὸς σου θεὸς μου. ¹⁷ καὶ οὐ ἂν ἀποθάνῃς ἀποθανοῦμαι, κάκει ταφήσομαι· τάδε ποιῆσαι μοι κύριος καὶ τάδε προσδέξῃ, ὅτι θάνατος
 18 διαστελεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ¹⁸ Ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται αὕτη τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. ¹⁹ ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτάς εἰς Βηθλεέμ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ελθεῖν αὐτάς εἰς Βηθλεέμ καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ

Inscriptio: ρουθ

1. 1. εγεν. εν ταις ημεραις εν ... της ιουδα 2. αλιμελεχ ... νοεμμειν ... χελεων 3. αλιμελεχ ... νοεμμει 5. απεθαναν ... οπι και γε ... χελεων 6. επεστρεψαν ... ηκουσαν 7. εξηλθαν ... ησαν εκει ... οπι την 8. νοομμει ... Πορευθητε δη αποστρ. δη εκ. ε. τον οικ. του πατρος αυτ. 9. δω κυριος 10. επιστρεψομεν 11. νοομμειν ... post μου add πορευθητε (... εις ανδρες) 13. μοι σφοδρα υπερ 15. νοεμμειν ... η συννυμφος ... επιστραφητι 16. εμοι ... οπι συ 17. κυριος μοι 18. νοεμμειν 19. βαιθλεεμ ... οπι κ. εγεν. εν τ. ελθ. α. ε. βηθλεεμ ... επ αυτη και

εἶπον Εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμὶν; ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς Μὴ δὴ καλεῖτέ με Νωε- 20
μὶν, καλέσατέ με πικράν, ὅτι ἐπικράνην ἐν ἐμοί· ὁ ἱκανὸς σφόδρα. ²¹ ἐγὼ ²¹
πλήρης ἐπορεύθη, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ κύριος· καὶ ἵνα τί καλεῖτέ με
Νωεμὶν, καὶ κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με; ²² καὶ ἐπέ- 22
στρεψε Νωεμὶν καὶ Ῥούθ ἡ Μωαβίτις ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ
Μωάβ· αὐταὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θερισιμοῦ κριζῶν.

II.

Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυῖ
ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοόζ. ² καὶ εἶπε Ῥούθ ἡ Μωα- 2
βίτις πρὸς Νωεμὶν Πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρόν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι κατό-
πισθεν οὐ ἂν εὖρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτῇ Πορευοῦ, σύ-
γατερ. ³ καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισθε τῶν θερι- 3
ζόντων, καὶ περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοόζ τοῦ ἐκ τῆς
συγγενείας Ἐλιμέλεχ. ⁴ καὶ ἰδοὺ Βοόζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεὲμ καὶ εἶπε τοῖς θερι- 4
ζουσι Κύριος μεθ' ὑμῶν· καὶ εἶπον αὐτῷ Εὐλογῆσαι σε κύριος. ⁵ καὶ εἶπε 5
Βοόζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφροστῶτι ἐπὶ τοὺς θεριζόντας Τίνος ἡ νεᾶνις
αὕτη; ⁶ καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφροστὸς ἐπὶ τοὺς θεριζόντας καὶ εἶπεν 6
Ἡ παῖς ἡ Μωαβίτις ἐστὶν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ·
⁷ καὶ εἶπε Συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὀπισθεν τῶν θεριζόν- 7
των, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἀπὸ πρωῒθεν καὶ ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν
τῷ ἀγρῷ μικρόν. ⁸ καὶ εἶπε Βοόζ πρὸς Ῥούθ Οὐκ ἤκουσας, σύγατερ; μὴ πο- 8
ρευθῆς ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἐτέρῳ· καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν, ὡς κολλήθητι
μετὰ τῶν κορασιῶν μου. ⁹ οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρόν οὐ ἂν θεριζῶσι, 9
καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐντετεύχθη τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἄψα-
σθαι σου· καὶ ὅτε διψήσεις, καὶ πορευθήσῃ εἰς τὰ σκεύη καὶ πίεσαι ὅθεν
ἂν ὑδρευῶνται τὰ παιδάρια. ¹⁰ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύ- 10
νησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τί ὅτι εὖρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου
τοῦ ἐπιγινῶναί με, καὶ ἐγὼ εἰμι ξένη; ¹¹ καὶ ἀπεκρίθη Βοόζ καὶ εἶπεν αὐτῇ 11
Ἀπαγγέλιε ἀπηγγέλη μοι ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου μετὰ τὸ ἀπο-
θανεῖν τὸν ἀνδρα σου, καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα
σου καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ἤδεις ἐχθὲς
καὶ τρίτης. ¹² ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου· γένοιτο ὁ μισθός σου πλή- 12
ρης παρὰ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας
αὐτοῦ. ¹³ ἡ δὲ εἶπεν Εὐροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριε, ὅτι παρεκάλε- 13
σάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι
ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοόζ Ἦδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, 14
πρόσελθε ὡς καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων, καὶ βιάσεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει.
καὶ ἐκάθισε Ῥούθ ἐκ πλαγιῶν τῶν θεριζόντων· καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοόζ ἄλ-
φιτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε, ¹⁵ καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν 15
καὶ ἐνετείλατο Βοόζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων Καί γε ἀνὰ μέσον τῶν δραγ-
μάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν· ¹⁶ καὶ βαστάζοντες βαστά- 16
σατε αὐτῇ, καὶ γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουλισμένων,

19. ειπ. αυτη τι εστι νοομειν 20. οτι δη ... νοομειν ... πικριαν
21. νοομειν ... οτι κ. ο ικανος εκ. με 22. νοομειν ... αυτης μετ αυτης
επιστρεφουσα ... βαιθλεεμ II. 1. νωεμειν ... δυνατος εν ισχυι ... αβι-
μελεχ ... βοος 2. νοομειν ... συγατηρ 3. οπισθεν ... βοος ... αλιμελεχ
4. βοος ... βεθλεεμ ... ειπαν 5. βοος ... οπι αυτου ... νοομειν 8. βοος
συλλεξαι εν αγρω ... οτι ... οθεν αν υδρευονται 10. προσεκ. επι προσωπον
επι την γην· και προσεκυνησεν αυτον κ. ειπεν Τι 11. βοος ... παντα οσα
... κατελειπες 12. και γενοιτο 13. κυριε μου 14. βοος (v. 15. est βοος)
... κατελειπεν 16. βασταξατε αυτην

17 καὶ φάγεται καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. ¹⁷ καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐράβδισεν ἃ συνέλεξε, καὶ ἐγενήθη ὡς οἶφι κριθῶν.
 18 ¹⁸ καὶ ἦρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε,
 19 καὶ ἐξενέγκασα Ῥουθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλειπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς Ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; εἶη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος· καὶ ἀνήγγειλε Ῥουθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε,
 20 καὶ εἶπε Τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μετ' οὗ ἐποίησα σήμερον Βοὺζ. ²⁰ εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς Εὐλογητός ἐστι τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωεμὶν
 21 μὴ Ἐγγίξει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμῖν ἐστὶ. ²¹ καὶ εἶπε Ῥουθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς Καί γε ὅτι εἶπε πρὸς μέ Μετὰ τῶν κορασιῶν τῶν
 22 ἐμῶν προσκολληθήτη εἰς ἃν τελέσωσιν ὄλον τὸν ἀμητὸν ὃς ὑπάρχει μοι. ²² καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ῥουθ τὴν νύμφην αὐτῆς Ἀγαθόν, θυγάτηρ, ὅτι ἐξῆλθες
 23 μετὰ τῶν κορασιῶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονται σοι ἐν ἀγρῷ ἐτέρῳ. ²³ καὶ προσκολληθήτη Ῥουθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοὺζ τοῦ συλλέγειν ἕως τοῦ συντελεῖσαι τὸν θερισμόν τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν.

III.

Καὶ ἐκάθισε μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. ¹ εἶπε δὲ αὐτῇ Νωεμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς Θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηταί σοι; ² καὶ νῦν οὐχὶ Βοὺζ γνώριμος ἡμῶν, οὐ ἦς μετὰ τῶν κορασιῶν αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς
 3 λιχμᾶ τὸν ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτη τῇ νυκτί. ³ σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ καὶ περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σέ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἄλω· μὴ γνω-
 4 ρισθῆς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ καὶ κοιμηθήσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ
 5 σοι ἃ ποιήσεις. ⁵ εἶπε δὲ Ῥουθ πρὸς αὐτὴν Πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ποιήσω.
 6 ⁶ καὶ κατέβη εἰς τὸν ἄλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ
 7 πενθερὰ αὐτῆς. ⁷ καὶ ἔφαγε Βοὺζ καὶ ἔπινε, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ ἤλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· ἡ δὲ ἤλθεν ἐν κρυφῇ καὶ ἀπε-
 8 κάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἐξέστη ὁ
 9 ἀνὴρ καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁹ εἶπε δὲ Τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι Ῥουθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν
 10 σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεύς εἶ σύ. ¹⁰ καὶ εἶπε Βοὺζ Εὐλογημένη σὺ τῷ κυρίῳ θεῷ, θυγάτηρ, ὅτι ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ
 11 πρῶτον μὴ πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος. ¹¹ καὶ νῦν, θυγάτηρ, μὴ φοβοῦ· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ποιήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα
 12 φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ. ¹² καὶ νῦν ὁ ἀληθῶς ἀγχιστεύς ἐγὼ εἰμι· καὶ γέ ἐστιν ἀγχιστεύς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. ¹³ ἀλίσιθῃτι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τὸ πρῶτ' ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται
 14 ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγὼ, ζῆ κύριος· κοιμηθήτη εἰς τὸ πρῶτ'. ¹⁴ καὶ ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρῶτ'· ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βοὺζ Μὴ γνωσθήτω ὅτι ἤλθε γυνὴ εἰς τὸν ἄλω.

16. αφετε pro φαγεται 17. εραβδισεν 18. ιδεν ... κατελειπεν 19. απηγγειλεν ... βοος 20. και ειπεν νοομμειν ... εγκατελειπεν ... νοομμειν ... ημας εστιν 21. παιδαριων 22. νοομμει ... θυγατηρ ... επορευθης μετα 23. κορασιοις βοος συλλεγ. εως ου συνετελεσεν ... κ. τον θερισμον των πυρων III. 1. ειπ. δε νοομμει τη νυμφη αυτης θυγατηρ ... ευρω σοι 2. βοος 3. περιθησει ... επι σεαυτη ... εως ου ... φαγειν sine του 4. τοπον ου 5. οσα εαν 7. βοος ... ηλθεν κρυβη ... in f. add και εκαθευθεν 8. εξα-νεστη 10. βοος ... οτι θεω ... σου το ελαιον ... το μη πορευθηναι 12. και οτι αληθως 13. εως πρωι 14. βοος

15 καὶ εἶπεν αὐτῇ Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. καὶ ἐκράτησεν αὐτό, καὶ 15
 ἐμέτρησεν ἕξ κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.
 16 καὶ Ῥούθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς· ἣ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θύγατερ· 16
 καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ. 17 καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἰὰ ἕξ 17
 τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρὸς μέ Μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν
 πενθερὰν σου. 18 ἣ δὲ εἶπε Κάθου, θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγῶναί σε πῶς οὐ 18
 πεσεῖται ῥῆμα· οὐ γὰρ μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

IV.

Καὶ Βοὺζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς
 παρεπορεύετο ὃν ἐλάλησε Βοὺζ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοὺζ Ἐκκλίνας κάθισον
 ὧδε κρύφιε· καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. 2 καὶ ἔλαβε Βοὺζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ 2
 τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως καὶ εἶπε Καθίσατε ὧδε· καὶ ἐκάθισαν. 3 καὶ 3
 εἶπε Βοὺζ τῷ ἀγχιστεῖ Τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἣ ἔστι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ
 Ἑλιμέλεχ, ἣ δέδοται Νωεμὶν τῇ ἐπιστροφούσῃ ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, 4 καὶ εἶπα 4
 Ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέγων Κτήσαι ἐναντίον τῶν καθημένων καὶ ἐναντίον
 τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγγι-
 στεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐκ ἔστι παρέξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦ-
 σαι, καὶ γὰρ εἶμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ εἶμι, ἀγχιστεύσω. 5 καὶ εἶπε Βοὺζ 5
 Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαι σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ῥούθ
 τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαι σε δεῖ ὥστε
 ἀναστήσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. 6 καὶ εἶπεν 6
 ὁ ἀγχιστεὺς Οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἑμαυτῷ, μὴ ποτε διαφθείρω τὴν κλη-
 ρονομίαν μου· ἀγχίστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγ-
 χιστεῦσαι. 7 καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἐμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγγι- 7
 στείαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στήσαι πάντα λόγον, καὶ ὑπελύετο ἀνὴρ
 τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγγι-
 στείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραὴλ. 8 καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ 8
 Βοὺζ Κτήσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. 9 καὶ εἶπε Βοὺζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ Μάρ- 9
 τυρες ὑμεῖς σήμερον ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἑλιμέλεχ καὶ πάντα ὅσα
 ὑπάρχει τῷ Χελαιῶν καὶ τῷ Μααλῶν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν· 10 καὶ γὰρ Ῥούθ τὴν 10
 Μωαβίτιν τὴν γυναῖκα Μααλῶν κέκτημαι ἑμαυτῷ εἰς γυναῖκα τοῦ ἀναστήσαι
 τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθή-
 σεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ
 αὐτοῦ· μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. 11 καὶ εἶπσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ 11
 Μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπσαν Δῶ ἡ κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰς-
 πορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς Ραχὴλ καὶ ὡς Λεῖαν, αἱ ὠκοδόμησαν ἀμ-
 φότεραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθᾶ, καὶ ἔσται
 ὄνομα ἐν Βηθλεέμ· 12 καὶ γένοιτο οἶκος σοῦ ὡς οἶκος Φαρές, ὃν ἔτεκε Θάμαρ 12
 τῷ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ δώσει κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης.
 13 καὶ ἔλαβε Βοὺζ τὴν Ῥούθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθε 13
 πρὸς αὐτήν· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος κῆσιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν. 14 καὶ εἶπαν 14

16. η δε ειπεν Τις ει θυγατηρ 17. ησυχασει ... τελεση IV. 1. βοος
 ... ο αγχιστευτης ... ον ειπεν βοος ... βοος ... κρυφη 2. 3. βοος 3. οπι
 τω αγχιστει ... ητις εστιν ... αβιμελεχ ... νωεμειν 5. βοος (ποη ν. 8.) ...
 νοομμει ... αναστησασθαι σε 7. εμπροσθεν ισραηλ ... στησαι τον λογον
 ... ο ανηρ ... οπι τω αγχιστευοντι 9. οπι βοοζ ... αβιμελεχ ... χαιλεων
 ... νοομμει 10. εξολοθρευθησεται ... του λαου 11. και ειπαν πας ... γυ-
 ναικαν ... ραχην ... οικοδομησαν ... τον οικον ισραηλ και ποιησαι ...
 βαιθλεεμ 12. ο οικος σου ως ο οικος 13. βοος ... εγενετο ... εδ. κυρ.
 κρησιν αυτη κ. εγεννησεν υιον

αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμὶν Εὐλογητὸς κύριος ὃς οὐ κατέλυσε σοι σήμερον τὸν
 15 ἀγγιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραὴλ· ¹⁵ καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέ-
 φοντα ψυχὴν καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ ἀγαπήσασά
 16 σε ἔτεκεν αὐτόν, ἣ ἔστιν ἀγαθὴ σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. ¹⁶ καὶ ἔλαβε Νωεμὶν
 τὸ παιδίον καὶ ἔζηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηόν.
 17 ¹⁷ καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα λέγουσαι Ἐτέχθη υἱὸς τῆ Νωεμὶν,
 καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὁβηδ· οὗτος πατὴρ Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυίδ.
 18 19 ¹⁸ καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρὲς· Φαρὲς ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, ¹⁹ Ἐσρώμ ἐγέν-
 20 νησε τὸν Ἀράμ, καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, ²⁰ καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε
 21 τὸν Ναασσών, καὶ Ναασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών, ²¹ καὶ Σαλμών ἐγέννησε
 22 τὸν Βοόζ, καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὁβηδ, ²² καὶ Ὁβηδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί,
 καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν Δαυίδ.

Τέλος τῆς Ρούθ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΗ.

I.

Ἄνθρωπος ἦν ἐξ Ἀρμαθαίμ Σιφά ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ
 2 Ἐλκανὰ υἱὸς Ἰερεμεὴλ υἱοῦ Ἡλιοῦ υἱοῦ Θοκὲ ἐν Νασιβ Ἐφραΐμ. ² καὶ τούτῳ
 δύο γυναῖκες· ὄνομα τῇ μιᾷ Ἄννα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φεννάνα· καὶ ἦν
 3 τῇ Φεννάνα παιδίον, καὶ τῇ Ἄννα οὐκ ἦν παιδίον. ³ καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρω-
 πος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαίμ προσκυνεῖν καὶ ζῦειν
 κυρίῳ τῷ θεῷ Σαβαώθ εἰς Σηλώμ· καὶ ἐκεῖ Ἡλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ
 4 Ὁφνὶ καὶ Φινεὲς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. ⁴ καὶ ἐγενήθη ἡμέρα καὶ ἔβυσεν Ἐλκανὰ,
 5 καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνα γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς μερίδας· ⁵ καὶ τῇ
 Ἄννα ἔδωκε μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι τὴν Ἄνναν ἠγάπα
 6 Ἐλκανὰ ὑπὲρ ταύτην. καὶ κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, ⁶ ὅτι
 οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν βλάβην αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ἀθυ-
 μίαν τῆς βλάβειος αὐτῆς· καὶ ἠθύμει διὰ τοῦτο ὅτι συνέκλεισε κύριος τὰ περὶ
 7 τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. ⁷ οὕτως ἐποίησεν ἐνιαυτὸν κατ'
 ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἠθύμει καὶ ἔκλαιε, καὶ
 8 οὐκ ἤσθιε. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἄννα· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ
 ἐγώ, κύριε· καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἔστι σοι ὅτι κλαίεις; καὶ ἵνα τί οὐκ ἐσθίεις;
 καὶ ἵνα τί τύπτει σε ἡ καρδία σου, οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα;
 9 ⁹ καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοῦς ἐν Σηλώμ καὶ κατέστη ἐνώπιον

14. νοομμειν 15. η νυμφη σου η 16. νοομμειν ... εζηκεν αυτο 17. νωεμειν 19. εσρων (v. 18. est εσρωμ) ... τον αρραν, αρραν δε 21. βοος 22. in f. add τον βασιλεα

Subscriptio: τέλος της ρουθ

Inscriptio: βασιλειων α

I. 1. Καὶ εγενετο ανθρωπος εἰς ἐξ α. σωφιμ ... υιος ιεροαμ υι. ελιου υι. ζουου υιου σουπ εφραθαιος 2. παιδια, τη δε αννα 3. ανεβεννεν ο α. εκεινος ... ἐξ ημ. εἰς ημ. ροη. post εκ πολ. α. ἐξ αρμαθαεμ ... προσκυνειν κυριω θεω σαβ. εν σηλω ... ηλει και δυο 4. πασιν τοις υι. α. και ταις θυγατρασιν αυτης μερ. 5. πλην επει την ... ο κυριος συναπεκλεισεν ... συναπεκλεισεν 7. και ουτως 8. οπι αυτω ... οπι κυριε ... και δια τι ουκ εσθιεις ... ουκ εγω ειμι αγαθ. σοι 9. post σηλωμ add και μετα το πειν

κυρίου, καὶ Ἦλλ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τοῦ θίφρου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ κυρίου. ¹⁰ καὶ 10
αὕτη κατώδυνος ψυχῆ, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε.
¹¹ καὶ ηὔξατο εὐχὴν κυρίῳ λέγουσα Ἄδωναί κύριε Ἐλωὲ Σαβαώθ, ἐὰν ἐπι- 11
βλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης σου καὶ μνηστῆς μου καὶ
δῶς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως
ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ· καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίεται, καὶ σίδηρος οὐκ
ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹² καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνε προσευχο- 12
μένη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἦλλ ὁ ἱερεὺς ἐφύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς. ¹³ καὶ αὕτη 13
ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐκινεῖτο καὶ φωνὴ αὐτῆς
οὐκ ἤκούετο, καὶ ἐλογίσαστο αὐτὴν Ἦλλ εἰς μεθύουσαν. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ 14
παιδάριον Ἦλλ Ἔως πότε μεθύσῃσῃ; περιελού τὸν οἶνόν σου καὶ πορεύου ἐκ
προσώπου κυρίου. ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα καὶ εἶπεν Οὐχί, κύριε· γυνὴ ἢ σκληρὰ 15
ἡμέρα ἐγὼ εἶμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ ἐκχέω τὴν ψυχὴν
μου ἐνώπιον κυρίου· ¹⁶ μὴ δῶς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμῆν, ὅτι ἐκ 16
πλήθους ἀδολεσχίας μου ἐκτέτακα ἕως νῦν. ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη Ἦλλ καὶ εἶπεν 17
αὐτῇ Πορεύου εἰς εἰρήνην, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δώη σοι πᾶν αἴτημά σου ὃ ἤτήσω
παρ' αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἶπεν Εὐρέν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ 18
ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς,
καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπινε, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συν-
έπεσεν ἔτι. ¹⁹ καὶ ὀρῶντες τὸ πρῶτον καὶ προσκυνοῦσι τῷ κυρίῳ, καὶ πορεύον- 19
ται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν Ἐλκανὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Ἀρμαθαίμ,
καὶ ἔγνω τὴν Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος. ²⁰ καὶ συν- 20
έλαβε, καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν καὶ ἔτεκεν υἷόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ καὶ εἶπεν Ὅτι παρὰ κυρίου θεοῦ Σαβαώθ ἤτησάμην
αὐτόν. ²¹ καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν 21
Σηλωμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς δεκάτας
τῆς γῆς αὐτοῦ. ²² καὶ Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς 22
Ἔως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὀφθήσεται τῷ
προσώπῳ κυρίου, καὶ καθήσεται ἕως αἰῶνος ἐκεῖ. ²³ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ 23
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ποιεῖ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλα-
κτίσῃς αὐτό, ἀλλὰ στήσαι κύριος τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου. καὶ ἐκά-
θισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασε τὸν υἷόν αὐτῆς ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν. ²⁴ καὶ 24
ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλωμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις καὶ οἶφι σεμι-
δάλεως καὶ νέβελ οἴνου. καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου ἐν Σηλωμ, καὶ τὸ
παιδάριον μετ' αὐτῶν· καὶ προσήγαγον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ
αὐτοῦ τὴν θυσίαν ἣν ἐποίησε ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ. καὶ προσήγαγε
τὸ παιδάριον, ²⁵ καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον· καὶ προσήγαγεν Ἄννα ἡ μήτηρ τοῦ 25
παιδαρίου πρὸς Ἦλλ ²⁶ καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε· ζῆ ἡ ψυχὴ σου, ἐγὼ ἡ 26
γυνὴ ἢ κατασταῶσα ἐνώπιόν σου μετὰ σοῦ ἐν τῷ προσεύξασθαι πρὸς κύριον.
²⁷ ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσηξάμην, καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὸ αἴτημά 27

9. ηλει ο ιε. εμαθετο (προ εκαθητο?) επι 11. τω κυριω ... και ελωαι προ
κυριε ελωε ... post μνηστ. μου add και μη επιλαθης της δουλης σου ...
δοτον ενωπιον σου εως ημερα ... ου μη πιηται 12. ηλει 13. κ. αννα ελα-
λει ... πλην τα χειλη ... ηλει 14. ηλει ... οιν. σου απο σου 15. κυριε
μου ... εκχεω ενωπιον κυριου την ψυχην μου 16. αδ. μου και αδυμιας
εκτετακα 17. ηλει 18. οτι αυτης sec. 19. πορευοντ. και ηλθον την ...
εγνω ελκανα την 20. οτι κ. συνελαβεν ... post ημερων add και συνελα-
βεν αννα ... εν τω καιρω 22. εκει εως αιωνος 23. καθου εως ου απογ.
24. εις σηλωμ ηνικα απεγαλακτισεν αυτον ... εις τον οικον κυριου σηλωμ
... προσηγαγον προ προσηγαγε 25. το παιδαριον πρ. ηλει 26. κυριος
... σου, κυριε μου, εγω ... οτι μετα σου ... εν τω τω προσευξασθαι
27. κυριος μοι

28 μου ὃ ἤτησάμην παρ' αὐτοῦ· ²⁸ καὶ γὰρ κυχρῶ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἅς ζῆ αὐτός, χρῆσιν τῷ κυρίῳ.

II.

Καὶ εἶπεν Ἐσπερεύθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου, ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίᾳ σου·
² ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐκ
³ ἔστιν ἅγιος πλὴν σου· ³ μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά, μὴ ἐξελεύετω
 μεγαλοβόρημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, καὶ θεὸς
⁴ ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ· ⁴ τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ ἀσθενοῦντες
⁵ περιεζώσαντο δύναμιν· ⁵ πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρη-
⁶ καν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε· ⁶ κύριος
⁷ θάνατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει· ⁷ κύριος πτωχίζει καὶ
⁸ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ· ⁸ ἀνιστᾶ ἀπὸ γῆς πένητα καὶ ἀπὸ κοπρίας
 ἐγείρει πτωχόν, καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρο-
⁹ νομῶν αὐτοῖς, ⁹ διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ· καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου, ὅτι
¹⁰ οὐκ ἐν ἰσχυί δυνατὸς ἀνὴρ· ¹⁰ κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντιδικὸν αὐτοῦ, κύριος
 ἅγιος· μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω
 ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ
 αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τούτῳ καυχᾶσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν
 κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς· κύριος ἀνέβη εἰς
 οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, καὶ δίδωσιν ἰσχύιν τοῖς βασι-
¹¹ λεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ· ¹¹ καὶ κατέλειπεν αὐτὸν ἐκεῖ
 ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν
¹² τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως· ¹² καὶ οἱ υἱοὶ Ἡλὶ τοῦ ἱερέως
 υἱοὶ λοιμοί, οὐκ εἰδότες τὸν κύριον· καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως παρὰ τοῦ
¹³ λαοῦ παντὸς τοῦ θύοντος· ¹³ καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἠψήθη
¹⁴ τὸ κρέας, καὶ κρεάγγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν
 εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὸ χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν χύτραν, καὶ πᾶν ὃ
 ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγγρα ἐλάμβανεν ἑαυτῷ ὁ ἱερεὺς· κατὰ τὰδε ἐποίουν παντὶ
¹⁵ Ἰσραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι κυρίῳ ἐν Σηλώμ· ¹⁵ καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ
 στέαρ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι Δὸς
 κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας ἐφθὸν ἐκ τοῦ λέβη-
¹⁶ τος· ¹⁶ καὶ ἔλεγε ὁ ἀνὴρ ὁ θύων θυμιαθῆτω πρῶτον ὡς καθήκει τὸ στέαρ,
 καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου· καὶ εἶπεν Οὐχί, ὅτι
¹⁷ νῦν δώσεις· καὶ ἐὰν μὴ, λήψομαι κραταιῶς· ¹⁷ καὶ ἦν ἡ ἁμαρτία ἐνώπιον
¹⁸ κυρίου τῶν παιδαρίων μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἠσέτουν τὴν θυσίαν κυρίου· ¹⁸ καὶ
 Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου, παιδάριον περιεζωσμένον Ἐφοῦδ
¹⁹ Βάδ· ¹⁹ καὶ διπλοῖδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν
 αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
²⁰ θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν· ²⁰ καὶ εὐλόγησεν Ἡλὶ τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ λέγων Ἀποτίσαι σοι κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης
 ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον

II. 1. Καὶ προσευξάτο ἀννα καὶ εἶπεν ... το στ. μου ἐπ ἐχθρ. μου ...
 ὅτι ηυφράνθη 2. plene: οὐκ ἐστ. αγ. ὡς κύριος· καὶ οὐκ ἐστὶν πλὴν σου·
 καὶ οὐκ ἐστ. δικ. ὡς ὁ θ. ἡμῶν 3. υψηλά εἰς υπεροχὴν, μὴ ἐξελεύετω με-
 γαλορημοσύνη ... ἐπιτηδ. αὐτῶν 8. καθίσαι αὐτὸν μ. δ. λαῶν 9. δικαίων
 10. ἀσθενῆ ... ἀλλ' ἡ. ἐν 11. κατελείπον ... ἀπῆλθεν εἰς ἀρμ. εἰς τὸν οἶκον
 αὐτῶν ... ἡλεῖ 12. ἡλεῖ 14. εἰς τὸν λουτήρα ἢ εἰς τὸν λέβητα τ. μ. ἢ εἰς
 τὴν χ. ἢ ε. τὸν χαλκόν, παν ὁ ... ὁ ἱερεὺς ἑαυτῷ· κατὰ ταῦτα δε 16. οἴη
 καὶ ἔλεγε ... ὁ ἀνὴρ ὁ θύων ... τι προ ὅτι ... ληψομαι 17. ἐνωπ.
 κυρ. προσί σφόδρα ροπ. 18. βαρ 19. διπλοειδαν 20. ἡλεῖ ... κύριος σοι

αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ἄνναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱούς καὶ 21
 δύο θυγατέρας· καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου. ²² καὶ 22
 Ἦλὶ πρεσβύτης σφόδρα, καὶ ἤκουσεν ἃ ἐποιοῦν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰνα τί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στό- 23
 ματος παντὸς τοῦ λαοῦ κυρίου; ²⁴ μή, τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή ἦν ἐγὼ 24
 ἀκούω, μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἃς ἐγὼ ἀκούω τοῦ μὴ
 δουλεύειν λαὸν θεῶ. ²⁵ ἐὰν ἀμαρτάνων ἀμάρτη ἀνὴρ εἰς ἀνδρα, καὶ προσεύ- 25
 ζονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον· καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ ἀμάρτη, τίς προσεύξεται
 ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος
 ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. ²⁶ καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο, 26
 καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων. ²⁷ καὶ ἦλθεν ὁ ἀνὴρ 27
 θεοῦ πρὸς Ἦλὶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθη πρὸς
 οἶκον τοῦ πατρὸς σου, ὄντων αὐτῶν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραώ·
²⁸ καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐκ πάντων τῶν σκῆπτρων Ἰσραὴλ 28
 ἐμοὶ ἱερατεῦειν, τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου καὶ θυμιᾶν θυμίαμα καὶ
 αἶρειν Ἐφουδ· καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν
 Ἰσραὴλ εἰς βρώσιν. ²⁹ καὶ Ἰνα τί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν 29
 θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῶ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱούς σου ὑπὲρ ἐμέ ἐνευ-
 λογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας τοῦ Ἰσραὴλ ἔμπροσθέν μου; ³⁰ διὰ τοῦτο 30
 τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Εἶπα Ὁ οἶκος σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πα-
 τρὸς σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν φησὶ κύριος Μηδαμῶς
 ἐμοί, ὅτι ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω, καὶ ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμωθή-
 σεται. ³¹ Ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι καὶ ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα 31
 οἴκου πατρὸς σου, ³² καὶ οὐκ ἔσται σοι πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς 32
 ἡμέρας. ³³ καὶ ἀνδρα οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου, ἐκλεί- 33
 πειν τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ καὶ καταρρεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶς περισ-
 σεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. ³⁴ καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον 34
 ὃ ἦξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου Ὀφνὶ καὶ Φινεές, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθάνονται
 ἀμφοτέρω. ³⁵ καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερεᾶ πιστόν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ 35
 μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει· καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστόν, καὶ
 διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας. ³⁶ καὶ ἔσται ὁ περισσεύων 36
 ἐν οἴκῳ σου ἦξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὀβολοῦ ἀργυρίου λέγων Παράβριψόν με ἐπὶ
 μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον.

III.

Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἦλὶ τοῦ
 ἱερέως· καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὄρασις
 διαστέλλουσα. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ Ἦλὶ ἐκάθευθεν ἐν τῷ τόπῳ 2

21. και συνελαβεν κ. ετεκεν 22. ηλει ... ηκουσεν συμπαντα α ... in
 f. add και ως εκομιζον τας γυναικας τας παρεστωσας παρα την θυραν της
 σκηνης του μαρτυριου 23. ακουω ρηματα πονηρα εκ στ. του λ. κυρ. τουτου
 25. αμαρτανων αμαρταννη ... περι rpo υπερ sec. 26. επορευετο μεγαλυ-
 νομενον και αγαθον και μετα κυρ. και 27. ηλει ... οπι του ... εν τη αι-
 γυπτω 28. επελεξαμην ... οπι των (... ιεραψευειν) ... οπι του ... επι το
 θυσιαστ. ... εφουδ ενωπιον εμου 29. επεβλεψατε ... οπι μου sec. ..., θυ-
 σιας ισραηλ 30. ταδε ειπεν ... ειπας ... δοξαζω ... ατιμασθησεται 31.
 ημεραι ερχονται 32. plene: και ουκ εσται σου πρεσβυτης εν οικω μου· και
 επιβλεψη κραταιωμα μου εν πασιν οισ αγαθουει τον ισραηλ· και ουκ εσται
 πρεσβυτης εν τω οικω σου πασας τας ημερας 33. παν περισσευον 34. ηξει
 ... σου τουτους προς εφνει και φ. εν ημ. μια (... αμφοτεραι) 35. in f. add
 μου 36. οπι και ... πας ο περισσευων ... προσκυνησαι ... αργυριου και
 εν αρτω εν (corrige εν) ... παραριψον ... ιερατιων III. 1. ηλει 2. ηλει

αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι καὶ οὐκ ἠδύνατο βλέπειν·
 3 καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ
 4 ναῶ οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐκάλεσε κύριος Σαμουὴλ Σαμουὴλ· καὶ
 5 εἶπεν Ἴδου ἐγώ. καὶ ἔδραμε πρὸς Ἡλὶ καὶ εἶπεν Ἴδου ἐγώ, ὅτι κέκληκάς
 6 με· καὶ εἶπεν Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε. καὶ ἀνέστρεψε καὶ ἐκά-
 7 θευδε. καὶ προσέειπε κύριος καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ Σαμουὴλ· καὶ ἐπορεύθη
 8 πρὸς Ἡλὶ τὸ δεύτερον καὶ εἶπεν Ἴδου ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν Οὐ
 9 κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε. καὶ Σαμουὴλ πρὶν γινῶναι θεὸν καὶ ἀπο-
 10 καλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα κυρίου. καὶ προσέειπε κύριος καλέσαι Σαμουὴλ ἐν
 11 τρίτῳ· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ καὶ εἶπεν Ἴδου ἐγώ, ὅτι κέκληκάς
 12 με. καὶ ἐσοφίστατο Ἡλὶ ὅτι κύριος κέκληκε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν Ἀνά-
 13 στρεφε κάθευδε, τέκνον· καὶ ἔσται ἐάν καλέσῃ σε, καὶ ἐρεῖς Λάλει, ὅτι ἀκούει
 14 ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. καὶ
 15 ἦλθε κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ· καὶ εἶπε
 16 Σαμουὴλ Λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ
 17 Ἴδου ἐγώ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ἰσραὴλ· παντὸς ἀκούοντος αὐτά, ἠχθήσει
 18 ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερῶ ἐπὶ Ἡλὶ πάντα ὅσα
 19 ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. καὶ ἀνήγγελα αὐτῷ
 20 ὅτι ἐκδικῶ ἐγώ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, ὅτι κα-
 21 κολογοῦντες θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθετεῖ αὐτούς καὶ οὐδ' οὕτως.
 22 καὶ ἐν θυσίαις ἕως αἰῶνος. καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωῆ, καὶ ὠρῆρισε
 23 τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου· καὶ Σαμουὴλ ἐφοβήθη ἀπαγγεί-
 24 λαι τὴν ὄρασιν. καὶ εἶπεν Ἡλὶ πρὸς Σαμουὴλ Σαμουὴλ τέκνον· καὶ εἶπεν
 25 Ἴδου ἐγώ. καὶ εἶπε Τί τὸ ῥῆμα τὸ λαλήθην πρὸς σέ; μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ'
 26 ἐμοῦ· τάδε ποιῆσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσείη, ἐάν κρύψῃς ἀπ'
 27 ἐμοῦ ῥῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὡσί σου. καὶ ἀπήγγ-
 28 γειλε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν
 29 Ἡλὶ Κύριος αὐτός, τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῆσει. καὶ ἐμεγαλύνθη Σα-
 30 μουὴλ καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων
 31 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐγινωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὴν καὶ ἕως Βηρσαβεὶ·
 32 ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην τῷ κυρίῳ. καὶ προσέειπε κύριος δηλω-
 33 θῆναι ἐν Σηλώμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουὴλ· καὶ ἐπιστεύθη Σα-
 34 μουὴλ τοῦ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς
 35 γῆς καὶ ἕως ἄκρων. καὶ Ἡλὶ πρεσβύτης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευό-
 36 μενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου.

IV.

Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐπὶ
 Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον· καὶ ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον,
 καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Ἀβενέζερ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Ἀφέκ.
 2 καὶ παρατάσσονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐκλινεν ὁ πόλε-

2. ἠδυνατο 3. ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου (5. οἱ καὶ ἐδραμε usque ἰδου ἐγώ)
 6. ἐκάλεσεν ἐτι ... καὶ ἀνέστη σαμουὴλ κ. ἐπορ. πρ. ἡλεῖ ... σε, υἱε μου,
 ἀναστρεφε 7. πρὶν ἢ γν. τὸν θεόν 8. ἐπι σαμουὴλ ... ἡλεῖ bis 9. καὶ
 εἶπ. ἡλεῖ τῷ σαμουὴλ ... λαλεῖ κυριε ὅτι 10. ἀπτε κ. εἶπε add σαμουὴλ σα-
 μουὴλ 11. ὥστε παντός 12. ἡλεῖ 13. κ. ἀνηγγελα αὐτῷ ο. ἐκδικήσω ἐπι
 τὸν ... θεόν υἱοὶ 14. ἡλεῖ bis 15. ἀναγγεῖλαι τ. ὀρ. τῷ ἡλεῖ 16. ἡλεῖ
 17. μὴ διακρύψῃς ... ε. πάντων λόγων 18. κ. ἀπηγγ. αὐτῷ ... ἡλεῖ ...
 αὐτοῦ αὐτός ποιῆσει 19. καὶ κύριος ἦν 20. βηρσαβεαί 21. οἱ τοῦ ...
 γενέσθαι τοῦ κυρίου ... γῆς ἕως ... ἡλεῖ IV. 1. εἰς πολ. ἐπι ἰσραὴλ ...
 εἰς ἀπαντ. αὐτ. ἰσρ. εἰς ... ἀβεννεζερ 2. οἱ ἀλλοφ.

μος, καὶ ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ
 παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. ³ καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμ- 3
 βολήν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ Κατὰ τί ἔπταισεν ἡμᾶς κύριος
 σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλῶμ,
 καὶ ἐξελεύετω ἐκ μέσου ἡμῶν καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν. ⁴ καὶ ⁴
 ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλῶμ, καὶ αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν κυρίου κα-
 τημένου Χερουβὶμ· καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἠλ μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Ὀφνὶ καὶ
 Φινεές. ⁵ καὶ ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ⁵
 ἀνέκραξε πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλη, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ. ⁶ καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλ- 6
 λόφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη
 ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἦκει εἰς τὴν
 παρεμβολήν. ⁷ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ εἶπον Οὗτοι οἱ θεοὶ ἠκάσι 7
 πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν· οὐαὶ ἡμῖν· ἐξελοῦ ἡμᾶς, κύριε, σήμερον, ὅτι
 οὐ γέγονε τοιαύτη ἐχθρὸς καὶ τρίτη. ⁸ οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χει- 8
 ρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυ-
 πτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁹ κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας, 9
 ἀλλόφυλοι, ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ
 ἔσεσθε εἰς ἄνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς. ¹⁰ καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς· καὶ 10
 πταίει ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς σκηνώμα αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο
 πληγὴ μεγάλη σφόδρα, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγματῶν.
¹¹ καὶ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἠλ ἀπέθανον, Ὀφνὶ 11
 καὶ Φινεές. ¹² καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ Ἰεμιναιὸς ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ ἦλθεν εἰς 12
 Σηλῶμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεβρώγοτα καὶ γῆ ἐπὶ
 τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ Ἠλ ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύ- 13
 λην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν καρδία αὐτοῦ ἐξεστηχυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ
 τοῦ θεοῦ· καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ ἀνεβόησεν
 ἡ πόλις. ¹⁴ καὶ ἤκουσεν Ἠλ τὴν φωνὴν τῆς βοῆς καὶ εἶπε Τίς ἡ φωνὴ τῆς 14
 βοῆς ταύτης; καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ Ἠλί. ¹⁵ καὶ 15
 Ἠλ υἱὸς ἐνενήκοντα ἐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανεστήσαν καὶ οὐκ ἐπέ-
 βλεπε· καὶ εἶπεν Ἠλ τοῖς ἀνδράσι τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ Τίς ἡ φωνὴ τοῦ
 ἤχου τούτου; ¹⁶ καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας προσῆλθε πρὸς Ἠλ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ 16
 εἶμι ὁ ἤκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ γὰρ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον.
 καὶ εἶπεν Ἠλί Τί τὸ γεγονός ῥῆμα, τέκνον; ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον 17
 καὶ εἶπε Πέφευγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ
 μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ σου τεθνήκασιν, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ
 θεοῦ ἐλήφθη. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔπεσεν 18
 ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ
 καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρὺς· καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν
 Ἰσραὴλ εἰκοσι ἔτη. ¹⁹ καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεές συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν· 19
 καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ
 πενήτερός αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν, ὅτι ἐπεστράφη-

3. λαβ. προς ημας εκ σηλ. την κιβ. της διαστηκης του θεου ημων εις
 σηλωμ ... εμμεσω 4. την κιβ. της διαστηκης κυρ. των δυναμεων καστημε-
 νου χερουβειν ... αμφοτ. υιοι ηλει ... κιβωτ. της διαστηκης του θεου ...
 οφνει 5. κιβωτ. διαστηκης κυρ. 6. την φωνην της κραυγης ... ειπαν ...
 η κραυγη του αλαλαγμου η ... οπι τη 7. ουαι ημιν προπ. post σημερον ...
 τριτης 8. ουτοι εισιν οι 9. αλλοφυλ. μη ποτε 11. η κιβωτος ... ελημφθη
 ... ηλει ... οφνει 12. ιεμιναιος ... διερρηγοτα 13. ηλει εκαστητο επι ...
 η καρδια ... απαγγ. εις τ. π. 14. ηλει bis 15. κ. ηλει υι. ων εν. και
 οκτω ετων ... οι οφθ. αυτων ... εβλεπεν ... ηλει 16. ηλει ... και εγω εκ
 τ. παρ. πεφευγα ... οπι ηλι 17. κ. πλ. μεγ. εγενετο ... τεθνηκασιν οφνει
 και φινεες ... ελημφθη 19. ελημφθη

20 σαν ἐπ' αὐτήν ὠδίνες αὐτῆς, ²⁰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει. καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ Μὴ φοβοῦ, ὅτι υἷον τέτοκας· καὶ οὐκ
21 ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον Οὐαι-
βαρχαβῶθ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ
22 τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ²² καὶ εἶπαν Ἀπώκισται δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ ληφθῆναι τὴν
κιβωτὸν κυρίου.

V.

Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ εἰσήνεγκαν αὐτήν ἐξ
2 Ἀβενέζερ εἰς Ἀζωτον. ² καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ εἰσήνεγ-
3 καν αὐτήν εἰς οἶκον Δαγῶν, καὶ παρέστησαν αὐτήν παρὰ Δαγῶν. ³ καὶ ὤρ-
θρισαν οἱ Ἀζῶτιοι καὶ εἰσήλθον εἰς οἶκον Δαγῶν, καὶ εἶδον καὶ ἰδοῦ Δαγῶν
πεπτωκῶς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ἤγειραν τὸν
Δαγῶν καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ
τοὺς Ἀζωτίους καὶ ἐβασάνισεν αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς εἰς τὰς ἐδρας
4 αὐτῶν, τὴν Ἀζωτον καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐγένετο ὅτε ὤρθρισαν τὸ πρωί,
καὶ ἰδοῦ Δαγῶν πεπτωκῶς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης
κυρίου· καὶ κεφαλὴ Δαγῶν καὶ ἀμφότερα τὰ ἔγχη χειρῶν αὐτοῦ ἀφρηρημένα
ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια Ἀμαφέθ ἕκαστοι, καὶ ἀμφότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
5 πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον, πλην ἡ ῥάχις Δαγῶν ὑπελείφθη. ⁵ διὰ τοῦτο οὐκ
ἐπιβαίνουσι οἱ ἱερεῖς Δαγῶν καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγῶν ἐπὶ
βαθμὸν οἴκου Δαγῶν ἐν Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὑπερβαίνοντες
6 ὑπερβαίνουσι. ⁶ καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ κυρίου ἐπὶ Ἀζωτον καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς,
καὶ ἐξέξεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεφύησαν
7 μύες· καὶ ἐγένετο σύγχυσις θανάτου μεγάλη ἐν τῇ πόλει. ⁷ καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες
Ἀζώτου ὅτι οὕτως, καὶ λέγουσιν ὅτι οὐ καθήσεται κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ
8 μεθ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγῶν θεὸν ἡμῶν. ⁸ καὶ
ἀποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτούς καὶ
λέγουσι Ἴδι ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ θεοῦ Ἰσραὴλ; καὶ λέγουσιν οἱ Γεθᾶιοι Με-
τελθέτω κιβωτὸς τοῦ θεοῦ πρὸς ἡμᾶς· καὶ μετήλθε κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ
9 εἰς Γέθ. ⁹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὸ μετελθεῖν αὐτήν· καὶ γίνεται χεὶρ κυρίου τῇ
πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μι-
κροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς εἰς τὰς ἐδρας αὐτῶν. καὶ ἐποίησαν
10 οἱ Γεθᾶιοι ἑαυτοῖς ἐδρας, ¹⁰ καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς
Ἀσκάλωνα. καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσήλθε κιβωτὸς θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐβόη-
σαν οἱ Ἀσκαλωνῖται λέγοντες Ἴδι ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ
11 πρὸς ἡμᾶς θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; ¹¹ καὶ ἐξαποστέλλουσι καὶ
συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπον Ἐξαποστείλατε τὴν κιβω-
τὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανα-
τώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν· ὅτι ἐγενήθη σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα

21. ουαιχαβωθ· και ειπαν υπερ 22. ομι και ειπαν ... απο ισραηλ ...
λημφθηται ... in f. add και δια το τεθνηκεναι τον πενθερον αυτης και τον
ανδρα αυτης και ειπεν απωκισται δοξα απο ισραηλ οτι ελημφθη η κιβωτος
του θεου V. 1. αβεννεζερ 2. του κυριου 3. οι αζ. τη επαυριον κ. εις-
ηλθαν ... ιδαν ... αυτου επι την γην ενωπιον ... κατεστησαν αυτον ... το
οριον 4. το πρωι τη επαυριον ... αυτου επι την γην ενωπιον ... η κεφαλη
... εμπροσθεια ... εκαστον 5. βαθμον πλην η ραχισ γαζεε οικου ... υπερ-
βεννουσιν 6. εβαρ. χειρ ... επ αζωτον ... εις τας εδρας ... χυσις 7. ιδον
... οτι ουτως λεγουσιν 8. τους παντας σατραπας ... ομι τη ... γεθθαιοι
... κιβ. θεου ισραηλ ... μετηλθ. η κιβ. του θεου εις γεθθα 9. εν τη πολει
... και εως ... γεθθαιοι 10. ομι κ. εγενηθη usque ασκαλωνα ... ομι προς
ημας 11. αποστελλουσιν ... παντας τους ... ειπαν ... συγχυσις θανατου

σφόδρα, ὡς εἰσῆλθε κιβωτὸς θεοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ ¹² καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ¹³ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἐδρας· καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.

VI.

Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέζεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μύας. ² καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντις καὶ ² τοὺς ἐπαιδοὺς αὐτῶν λέγοντες Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτήν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. ³ καὶ εἶπαν Εἰ ἐξαπο- ³ στέλλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ δὴ ἐξαποστεί- λητε αὐτήν κενήν, ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν· μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν; ⁴ καὶ λέγουσι Τί τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν αὐτῇ; καὶ εἶπαν Κατὰ ἀριθμὸν ⁴ τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἐδρας χρυσαῖς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, ⁵ καὶ μῦς χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν ⁵ τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν· καὶ δώσετε τῷ κυρίῳ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁶ καὶ ⁶ ἵνα τί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον; ⁷ καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἄμαξαν καινὴν καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ⁷ ἄνευ τῶν τέκνων· καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὀπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. ⁸ καὶ λήψεσθε τὴν κιβωτὸν καὶ θήσετε αὐτήν ⁸ ἐπὶ τὴν ἄμαξαν, καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσαῖ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου καὶ θήσετε ἐν θέματι Βερσεχτὰν ἐκ μέρους αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτήν καὶ ἀπελάσατε αὐτήν, καὶ ἀπελεύσεσθε. ⁹ καὶ ὄψεσθε, εἰ ὁδὸν ὀρίων αὐτῆς πο- ⁹ ρεύσεται μετὰ Βαιθσαμύς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ ἐὰν μὴ, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χεὶρ αὐτοῦ ἦπται ἡμῶν, ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὕτω, καὶ ἔλαβον ¹⁰ δύο βόας πρωτοτοκούσας καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκώλυσαν εἰς οἶκον. ¹¹ καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐπὶ τὴν ἄμαξαν, ¹¹ καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ καὶ τοὺς μῦς τοὺς χρυσοῦς. ¹² καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ¹² ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαιθσαμύς, ἐν τρίβῳ ἐνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκοπίων, καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά· καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτῆς ἕως ὀρίων Βαιθσαμύς. ¹³ καὶ οἱ ἐν Βαιθσαμύς ἐθέριζον θερισμόν ¹³ πυρῶν ἐν κοιλάδι, καὶ ἦραν ὄφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον κιβωτὸν κυρίου, καὶ ηὐφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. ¹⁴ καὶ ἡ ἄμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ὡση ¹⁴ τὸν ἐν Βαιθσαμύς, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν· καὶ σκίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἀμάξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ. ¹⁵ καὶ ¹⁵ οἱ Δευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσαῖ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου· καὶ οἱ ἄνδρες Βαιθσαμύς ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ

11. om ισραηλ VI. 1. η κιβ. κυριου 2. του κυριου ... και εν τινι 3. ειπον ... μη δη αποστειλητε ... αποστη χειρ 4. χρυσας και πεντε μυας χρυσοις 5. και ποιησετε ομοιωμα των εδρων υμων και ομοιωμα των μυων υμων ... κουφισει 6. ως εβαρυνθη ... εξαπεστειλεν 7. καινην μιαν ... om απο 8. λημψεσθε τ. κιβ. κυριου ... αποδ. αυτα της β. και ου θησετε ε. 9. ει εις οδον ... πορ. και κατα βεθσαμυς 10. ουτως 11. θεμα αργοζ ... in f. add και τας εικονας των εδρων αυτων 12. κατηνυναν ... βεθσαμυς ... βεθσαμυς 13. βεθσαμυς ... ιδαν ... ευφρανθησαν 14. αγρον ιησου ... βεθσαμυς ... παρ αυτην ... ανηνεγκαν ολοκαρπωσιν 15. om του ... αργοζ ... βεθσαμυς ... και εθυσαν θυσιας

16 ἐκείνη τῷ κυρίῳ. ¹⁶ καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐώρων, καὶ ἀνέ-
 17 στρεψαν εἰς Ἀσκάλωνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁷ καὶ αὐταὶ αἱ ἔδραι αἱ χρυσαὶ ἃς
 ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ, τῆς Ἀζώτου μίαν, τῆς Ἰάζης
 18 μίαν, τῆς Ἀσκάλωνος μίαν, τῆς Γεθ μίαν, τῆς Ἀκκαρῶν μίαν. ¹⁸ καὶ μῦς οἱ
 χρυσοὶ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ
 πόλεως ἐστερεωμένης καὶ ἕως κώμης τοῦ Φερεζαίου καὶ ἕως λίθου τοῦ με-
 γάλου, οὐκ ἐπέστηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ
 19 Ὠσηὲ τοῦ Βαιθσαμουσίτου. ¹⁹ καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰεχονίου ἐν τοῖς ἀν-
 δράσι Βαιθσαμύς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν κυρίου· καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐβδο-
 μήκοντα ἄνδρας καὶ πενήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ ἐπέστησεν ὁ λαὸς ὅτι
 20 ἐπάταξε κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. ²⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες
 οἱ ἐκ Βαιθσαμύς Τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἁγίου
 21 τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς κυρίου ἀφ' ἡμῶν; ²¹ καὶ ἀπο-
 στέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιαρὶμ λέγοντες Ἀπεστρέφασιν
 ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου, κατάρβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς.

VII.

Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιαρὶμ καὶ ἀνάγουσι τὴν κιβωτὸν διαθή-
 κης κυρίου, καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδάβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ
 τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἠγάσαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου.
 2 ² καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαρὶμ, ἐπλήθυναν αἱ
 ἡμέραι· καὶ ἐγένετο εἴκοσι ἔτη, καὶ ἐπέβλεψε πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω κυ-
 3 ρίου. ³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ λέγων Εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ
 ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον, περιέλετε θεοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν
 καὶ τὰ ἄλλα, καὶ ἐτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ δουλεύσατε
 4 αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁴ καὶ περιεῖλον οἱ υἱοὶ
 5 Ἰσραὴλ τὰς Βααλίμ καὶ τὰ ἄλλα Ἀσταρώθ, καὶ ἐδούλευσαν κυρίῳ μόνῳ. ⁵ καὶ
 εἶπε Σαμουὴλ Ἀθροίσατε πάντα Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ προσεύξομαι περὶ
 6 ὑμῶν πρὸς κύριον. ⁶ καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ ὑδρεύονται ὕδωρ καὶ
 ἐξέχεαν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ
 εἶπαν Ἠμαρτήκαμεν ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐδίκασε Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 7 εἰς Μασσηφάθ. ⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ
 8 ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ⁸ καὶ
 εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουὴλ Μὴ παρασιωπήσης ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ
 9 βοᾶν πρὸς κύριον Θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁹ καὶ ἔλαβε
 Σαμουὴλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἓνα καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτως σὺν παντὶ τῷ
 λαῷ τῷ κυρίῳ· καὶ ἐβόησε Σαμουὴλ πρὸς κύριον περὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπήκου-
 10 σεν αὐτοῦ κύριος. ¹⁰ καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ ἀλλό-
 φυλοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐβρόντησε κύριος ἐν φωνῇ με-
 11 γάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔπταισαν
 12 ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ ἐξῆλθον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφάθ καὶ κατεδίωξαν
 12 τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχόρ. ¹² καὶ ἔλαβε

16. εις ακκαρων (17. om εδραι) 18. om χρυσοι ... πασ. των πο-
 λεων ... σατραπιων ... φερεξεου ... επεθεσαν ... post κυριου adid και εως
 της ημερας ταυτης ... αγρω ιησου του βεθσαμουσιτου 19. εσμενισαν υιοι
 ... βεθσαμυς ... ειδον 20. βεθσαμυς 21. (αποστελουσιν ...) καριαθιαρ-
 ρειμ VII. 1. καριαθιαρειμ ... υιον sino τον ... ηναγκασαν φυλασσειν
 2. καριαθιαρειμ ... εγενοντο ... πασ ο οικος 3. τους θεους τους αλλ.
 4. περιειλαν ... βααλειμ ... τω κυριω 5. τον παντα ... μασσηφατι 6. μα-
 σσηφατ bis 7. om οι prim. ... μασσηφατ 10. 11. om και συνεχυθησαν
 usque κατεδ. τ. αλλοφυλους 11. επαταξεν ... βελχορ

Σαμουήλ λίθον ἓνα καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Μασσηφάδ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παλαιᾶς, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβενέζερ, λίθος τοῦ βοηθοῦ, καὶ εἶπεν Ἔως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν κύριος. ¹³ καὶ ἐταπείνωσε κύριος τοὺς ¹³ ἄλλοφύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι προσελθεῖν εἰς ὄριον Ἰσραήλ· καὶ ἐγενήθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουήλ. ¹⁴ καὶ ἀπε- ¹⁴ δόθησαν αἱ πόλεις ἃς ἔλαβον οἱ ἄλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραήλ ἀπὸ Ἀσκάλωνος ἕως Ἀζόβ, καὶ τὸ ὄριον Ἰσραήλ ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων· καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ἰσραήλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Ἀμορραίου. ¹⁵ καὶ ἐδίκασε Σαμουήλ τὸν Ἰσραήλ πάσας τὰς ἡμέρας ¹⁵ τῆς ζωῆς αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐμαυτὸν καὶ ἐκύκλου Βαι- ¹⁶ σὴλ καὶ τὴν Γάλαγα καὶ τὴν Μασσηφάδ, καὶ ἐδίκασε τὸν Ἰσραήλ ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις. ¹⁷ ἡ δὲ ἀποστροφή αὐτοῦ εἰς Ἀρμαθαίμ, ὅτι ἐκεῖ ¹⁷ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ· καὶ ἐδίκασεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

VIII.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε Σαμουήλ, καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ Ἰσραήλ. ² καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος ² Ἰωήλ, καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἀβιά, δικασταὶ ἐν Βηρσαβεέ. ³ καὶ οὐκ ἐπο- ³ ρεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας καὶ ἐλάμβανον δῶρα καὶ ἐξέκλινον δικαιώματα. ⁴ καὶ συναθροίζονται ἄνδρες ⁴ Ἰσραήλ καὶ παραγίνονται εἰς Ἀρμαθαίμ πρὸς Σαμουήλ, ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ ⁵ ¹³ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοὶ σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου· καὶ νῦν κατά- ²¹ στησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη. ⁶ καὶ πο- ⁶ νηρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουήλ, ὡς εἶπαν Δὸς ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς· καὶ προσηύξατο Σαμουήλ πρὸς κύριον. ⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ ⁷ Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καθὰ ἃν λαλῶσί σοι, ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκασιν, ἀλλ' ἢ ἐμὲ ἐξουθενώκασι τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν. ⁸ κατὰ πάντα τὰ ποιή- ⁸ ματα ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐδούλευον θεοῖς ἑτέροις, οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσι καὶ σοί. ⁹ καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμε- ⁹ νος διαμαρτύρη αὐτοῖς, καὶ ἀπαγγεῖλεις αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁰ καὶ εἶπε Σαμουήλ πᾶν τὸ ῥῆμα τοῦ κυρίου πρὸς ¹⁰ τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα, ¹¹ καὶ εἶπε Τοῦτο ἔσται τὸ δι- ¹¹ καίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς· τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἄρμασιν αὐτοῦ καὶ ἐν ἵππευσιν αὐτοῦ καὶ προτρέχοντας τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, ¹² καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἑαυτῷ ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρ- ¹² χους, καὶ θερῖζειν θερισμὸν αὐτοῦ καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκευὴ πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ σκευὴ ἁρμάτων αὐτοῦ· ¹³ καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ¹³ λήψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ εἰς μαγειρίσσας καὶ εἰς πεσσούσας· ¹⁴ καὶ τοὺς ¹⁴ ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγα- ¹⁵ θοὺς λήψεται καὶ δώσει τοῖς δούλοις ἑαυτοῦ· ¹⁵ καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ ¹⁵

12. μασσηφα ... ἐτι ἐπερθεῖ (corr. ἐπελθεῖν?) ... ἐγενετο ... ἡμερας σαμουηλ 14. ἀπεδωκαν αὐτα τῷ ισρ. α. ἀκκαρων ε. γεδ ... ἀφείλαντο 16. ἐκυκλουν ... μασσηφα 17. οπι ἐχει sec. VIII. 2. του δευτερ. αὐτου ... δικαστας 3. ἐλαμβαναν δ. κ. ἐξεκλιναν 4. παντες ἀνδρες ... πρ. σαμ. εἰς αρμ. 6. καὶ τὴν πονηρ. το ρ. ἐνωπιον σαμ. ... δικ. ἐφ ἡμας 7. λαλησωσιν ... ἐμε ἐξουθενηκασιν ... ἐπ αὐτους 8. οπι τα ποιηματα ... καὶ ἐως τῆς ... ἐγκατελειπον 8. 9. οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσιν· καὶ συ νυν ἀκουε 9. βασιλευει 10. ρημα κυριου 11. λημψεται ... καὶ ἵππευσιν 12. χιλιαρχ. κ. ἐκατονταρχ. 13. θυγατερ. αὐτων λημψεται ... μαγειρισσας ... παισουσας (* παισουςσας) 14. οπι υμων sec. ... λημψεται ... δουλοις αὐτου 15. το σπερμα

τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ καὶ τοῖς
 16 δούλοις αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν καὶ τὰ βου-
 κόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ
 17 ἔργα αὐτοῦ· ¹⁷ καὶ τὰ ποιμνία ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ
 18 δούλοι. ¹⁸ καὶ βοήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ
 ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς· καὶ οὐκ ἐπακούσεται κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
 19 ναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα. ¹⁹ καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκου-
 σαι τοῦ Σαμουήλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐχὶ ἀλλ' ἢ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς,
 20 ²⁰ καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καθὰ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς
 ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν.
 21 ²¹ καὶ ἤκουσε Σαμουήλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς εἰς
 22 τὰ ὦτα κυρίου. ²² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ Ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν
 καὶ βασιλεύσον αὐτοῖς βασιλέα. καὶ εἶπε Σαμουήλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραὴλ Ἀπο-
 τρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

IX.

Καὶ ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμίν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Κίς, υἱὸς Ἀβιήλ υἱοῦ Ἰαρέδ
 2 υἱοῦ Βαχίρ υἱοῦ Ἀφὲκ υἱοῦ ἀνδρὸς Ἰεμιναιίου, ἀνὴρ δυνατός. ² καὶ τούτῳ υἱός,
 καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαούλ, εὐμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ
 3 ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν. ³ καὶ
 ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κίς πατρὸς Σαούλ· καὶ εἶπε Κίς πρὸς Σαούλ τὸν υἱὸν αὐ-
 τοῦ Δάβε μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορευθήτε καὶ
 4 ζητήσατε τὰς ὄνους. ⁴ καὶ διεῖλον δι' ὄρους Ἐφραΐμ καὶ διεῖλον διὰ τῆς
 γῆς Σελχά, καὶ οὐχ εὖρον· καὶ διεῖλον διὰ τῆς γῆς Σεγαλίμ, καὶ οὐκ ἦν·
 5 καὶ διεῖλον διὰ τῆς γῆς Ἰαμίν, καὶ οὐχ εὖρον. ⁵ αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν
 Σιφ καὶ Σαούλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ Δεῦρο καὶ ἀπο-
 6 στρέψωμεν, μὴ ἀνείς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους φροντίζη τὰ περὶ ἡμῶν. ⁶ καὶ
 εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον Ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ
 ὁ ἄνθρωπος ἐνδοξος, πᾶν ὃ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται· καὶ νῦν πο-
 ρευθῶμεν ὅπως ἀπαγγείλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣν ἐπορεύθημεν ἐπ' αὐτήν.
 7 ⁷ καὶ εἶπε Σαούλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ Καὶ Ἰδοὺ πορευσόμεθα,
 καὶ τί οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλελοίπασιν ἐκ τῶν ἀγ-
 γείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ' ἡμῶν εἰςενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ
 8 τὸ ὑπάρχον ἡμῖν; ⁸ καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαούλ καὶ
 εἶπεν Ἰδοὺ εὕρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις
 9 τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν. ⁹ καὶ ἔμπροσθεν
 ἐν Ἰσραὴλ τάδε ἔλεγεν ἕκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν Δεῦρο
 καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα· ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν
 10 ὁ βλέπων. ¹⁰ καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα, δεῦρο
 καὶ πορευθῶμεν· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ὁ
 11 τοῦ θεοῦ. ¹¹ αὐτῶν ἀναβαινόντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ εὐρί-
 σκουσι τὰ κοράσια ἐξεληλυθότα ὑδρεύεσθαι ὕδωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς Εἰ ἔστιν
 12 ἐνταῦθα ὁ βλέπων; ¹² καὶ ἀπεκρίθη τὰ κοράσια αὐτοῖς καὶ λέγουσιν αὐτοῖς

16. λημψεται (17. το ποιμνια) 19. του ακουσαι ... Ουχ αλλ η οτι
 20. κατα παντα (21. αυτοις) IX. 1. Και ην ανηρ ... βενιαμειν ... κεις
 ... αρεδ ... βεχωραθ ... αφιχ ... ιεμινναιου 3. οι ονοι κεις του ... κεις
 4. κ. διεληθαν δι ... γης σαλισσα ... γης σααλειμ ... γης του ιεμειναιου
 5. εις γην σειφ ... φροντιζη περι 6. (δη ο κυριος θεος του θεου ...) πο-
 ρευθωμεν εκει 7. ειςοισομεν ... οτι αρτοι ... αιτιων (αγγιων?) ... εστιν
 εν ημιν του ειςενεγκ. 9. οτι εν ... ελεγαν ... επερωτησαι θεον δευτε
 10. ο ανθρωπος του 11. ** υδρευσασθαι (*?) 12. οτι αυτοις sec.

Ἔστιν, ἰδοὺ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν ἦκει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμὰ. ¹³ ὡς ἂν εἰσελθῆτε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως ¹³ εὐρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμὰ τοῦ φαγεῖν· ὅτι οὐ μὴ φάγη ὁ λαὸς ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι· καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὐρήσετε αὐτόν. ¹⁴ καὶ ἀναβαίνουσι τὴν πόλιν· αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς μέσον ¹⁴ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμὰ. ¹⁵ καὶ κύριος ἀπεκάλυψε τὸ ὄπιόν Σαμουὴλ ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμπροσθεν ¹⁵ τοῦ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν Σαοὺλ λέγων ¹⁶ Ὡς ὁ καιρὸς αὐριον ἀποστελῶ πρὸς ¹⁶ σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμίν, καὶ κρίσεις αὐτόν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ λαοῦ μου, ὅτι ἦλθε βοή αὐτῶν πρὸς μέ. ¹⁷ καὶ Σαμουὴλ εἶδε ¹⁷ τὸν Σαοὺλ, καὶ κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι Οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου. ¹⁸ καὶ προσήγαγε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς ¹⁸ πόλεως καὶ εἶπεν Ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος. ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη ¹⁹ Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἶμι αὐτός· ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμὰ καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ ἔξαποστελῶ σε πρῶτῃ καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι. ²⁰ καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολωλυιῶν ²⁰ σήμερον τριταίων, μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὐρηναί· καὶ τίνοι τὰ ὠραῖα τοῦ Ἰσραὴλ, οὐ σοὶ καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου; ²¹ καὶ ἀπεκρίθη ²¹ Σαοὺλ καὶ εἶπεν Οὐχὶ ἄνδρὸς υἱὸς Ἰεμιναίου ἐγὼ εἶμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμίν; καὶ ἵνα τί ἐλάλησας πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; ²² καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ²² τὸν Σαοὺλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ ἑβδομηκοντα ἀνδρῶν. ²³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ Δός μοι τὴν μερίδα ἣν ἔδωκά σοι, ²³ ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. ²⁴ καὶ ἤψησεν ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν ²⁴ καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαοὺλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ Ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθεε αὐτὸ ἐνώπιόν σου καὶ φάγε, ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειται σοὶ παρὰ τοὺς ἄλλους, ἀπόκνιζε. καὶ ἔφαγε Σαοὺλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ²⁵ καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμὰ εἰς τὴν πόλιν· καὶ διέστρωσαν τῷ Σαοὺλ ²⁵ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη. ²⁶ καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ ²⁶ ἐκάλεισε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι λέγων Ἀνάστα, καὶ ἔξαποστελῶ σε· καὶ ἀνέστη Σαοὺλ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω. ²⁷ αὐτῶν ²⁷ καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς πόλεως καὶ Σαμουὴλ εἶπε τῷ Σαοὺλ Εἰπὸν τῷ νεανίσκῳ καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ σὺ στηθὶ ὡς σήμερον καὶ ἀκουσον ῥῆμα θεοῦ.

X.

Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακόν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐχὶ κέχρικέ σε κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ; καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου, καὶ σὺ σώσεις αὐτόν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ. ² καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἔχρισέ σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα· ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ'

12. ταχυνον νυν δια 13. οτι εις ... (εις βανα ...) ελθειν 15. totus vers. ** ... σαουλ πρ. αυτον 16. ο καιρ. ουτος αυριον αυριον αποστελλω ... βενιαμειν 17. Ιδου ανθρωπος 18. δη μοι ποιος οικος 19. εξαποστελλω 20. σου ροη. απτε σημερον ... και παντι τω 21. του μικροτερου ... βενιαμειν ... προς με 22. τοπον εκει 24. τ. κωλεαν και το επ αυτης ... μαρτυριαν τεθεισται σ. παρα του ανθρωπου αποκνιζει 25. εν τη πολει 26. κ. ανεστη κ. εξηλθ. σαουλ αυτος 27. post ημων add και διηλθεν ... ακουστον X. 1. αρξεις λαω ... οτι συ sec. ... in fin. add κυκλοθεν 2. κεχρικεν

έμοῦ, καὶ εὐρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ῥαχὴλ ἐν τῷ ὄρει Βενια-
 μὴν ἀλλομένους μεγάλα, καὶ ἐροῦσί σοι Εὐρηναίαι ὄνοι ὡς ἐπορεύθητε ζη-
 3 τεῖν· καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτείναται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ ἔδαφιλεύ-
 4 σατο δι' ὑμᾶς λέγων Τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου; ³ καὶ ἀπελεύση ἐκεῖθεν
 καὶ ἐπέκεινα ἤξεις ἕως τῆς δρυὸς Θαβώρ, καὶ εὐρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας
 ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν εἰς Βαιθὴλ, ἓνα αἶροντα τρία αἰγίδια καὶ ἓνα
 4 αἶροντα τρία ἀγγεῖα ἄρτων καὶ ἓνα αἶροντα ἀσκὸν οἴνου· ⁴ καὶ ἐρωτήσουσί
 σε τὰ εἰς εἰρήνην καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήψη ἐκ τῆς
 5 χειρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύση εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ, οὗ ἔστιν
 ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων, ἐκεῖ Νασιβ ὁ ἀλλόφυλος· καὶ ἔσται ὡς
 ἂν εἰσέλθῃτε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῶν προφητῶν καταβαινόντων
 ἐκ τῆς Βαμά, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα καὶ τύμπανον καὶ αὐλὸς καὶ κινύρα,
 6 καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες· ⁶ καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σέ πνεῦμα κυρίου καὶ προφη-
 7 τεύσεις μετ' αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον. ⁷ καὶ ἔσται ὅταν ἤξει τὰ
 σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σέ, ποίει πάντα ὅσα ἐὰν εὐρηῇ ἡ χεὶρ σου, ὅτι θεὸς μετὰ
 8 σοῦ. ⁸ καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλαγάλ, καὶ ἰδοὺ καταβαίνω πρὸς σέ
 ἀνενεγκεῖν ὀλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικὰς· ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως
 9 τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις. ⁹ καὶ ἐγενήθη ὥστε ἐπι-
 στραφῆναι τῷ ὄμμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουήλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς
 10 καρδίαν ἄλλην· καὶ ἦλθε πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁰ καὶ ἐρ-
 χεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξεναντίας αὐτοῦ· καὶ
 11 ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ καὶ προεφήτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐγε-
 νήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθρὸς καὶ τρίτης καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς
 ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ
 12 Τί τοῦτο τὸ γεγονός τῷ υἱῷ Κίς; ἢ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; ¹² καὶ ἀπε-
 κρίθη τις αὐτῶν καὶ εἶπε Καὶ τίς πατήρ αὐτοῦ; καὶ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς
 13 παραβολὴν Ἡ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; ¹³ καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ
 14 ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν. ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ
 παιδάριον αὐτοῦ Ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἶπαν Ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ εἶδαμεν
 15 ὅτι οὐκ εἰσὶ, καὶ εἰσῆλθομεν πρὸς Σαμουήλ. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαοὺλ
 16 Ἀπάγγειλον δὴ μοι τί εἶπέ σοι Σαμουήλ. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν οἰκεῖον
 αὐτοῦ Ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι ὅτι εὐρηναίαι αἱ ὄνοι· τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βα-
 17 σιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. ¹⁷ καὶ παρήγγειλε Σαμουήλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς
 18 κύριον εἰς Μασσηφάθ, ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ Τάδε εἶπε κύριος ὁ θεὸς
 Ἰσραὴλ λέγων Ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξειλάμην
 ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν
 19 θλιβουσῶν ὑμᾶς. ¹⁹ καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουδενήκατε τὸν θεόν, ὃς αὐτός ἐστιν
 ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν, καὶ εἶπατε Οὐχὶ
 20 ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλέα καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν. καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον κυρίου
 21 πᾶντα τὰ σκῆπτρα Ἰσραὴλ, καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμὴν· ²¹ καὶ
 προσάγει σκῆπτρον Βενιαμὴν εἰς φυλὰς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρί·
 καὶ προσάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρί εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαοὺλ * ^{Act. 13, 21.}

2. του βενιαμειν ... αποτετ. ο πατ. σου (... δι ημας) 3. αγγια 4.
 λημψη ... om εκει prius 5. τυμπανα 6. προφ. επ αυτων ... στραφησει:
 8. της γαλαγαλα ... ιδου εγω ... θυσαι θυσιας 10. βουνον των προφητων
 ... εμμεσω 11. απαντες οι ιδοντες ... εκθες ... ιδον ... εμμεσω τ. προφ.
 προφητευων ... ειπαν ... κεις 13. αυτου ου κεις· δια 14. οικιος ... ει-
 δομεν 15. οικιος 16. οικιον ... in fin. add ο ειπεν σαμουηλ 17. εις μα-
 σηφα 18. ανηγ. τον ισραηλ ... εκθλιβουσων 19. εξουδενωκατε ... σωτηρ
 υμων ... om οτι ... στησεις ... χιλιαδας pro φυλας (20. ισραηλ π. τα
 σκ. σαμουηλ) 20. 21. βενιαμειν bis 21. ματταρει ... ματταρειτ

υἱὸς Κίς· καὶ ἐζήτησε αὐτόν, καὶ οὐχ εὐρίσκετο. ²² καὶ ἐπηρώτησε Σαμουὴλ ²²
 ἔτι ἐν κυρίῳ Εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἶπε κύριος Ἰδοὺ αὐτὸς κέ-
 κρυπται ἐν τοῖς σκεύεσι. ²³ καὶ ἔδραμε καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέ- ²³
 στησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ· καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ
 ἐπάνω. ²⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαόν· Εἰ ἐωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ²⁴
 ἐαυτῷ κύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ ἐγνώσαν πᾶς ὁ
 λαὸς καὶ εἶπαν Ζήτησθε ὁ βασιλεὺς. ²⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν τὸ δι- ²⁵
 κείωμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου·
 καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον
 αὐτοῦ. ²⁶ καὶ Σαοὺλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά· καὶ ἐπορεύθη- ²⁶
 σαν υἱοὶ δυνάμεων ὧν ἤφατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαοὺλ. ²⁷ καὶ υἱοὶ ²⁷
 λοιμοὶ εἶπαν Τίς σώσει ὑμᾶς οὗτος; καὶ ἠτίμασαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν
 αὐτῷ δῶρα.

XI.

Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα καὶ ἀνέβη Νάας ὁ Ἀμμωνίτης καὶ παρεμ-
 βάλλει ἐπὶ Ἰαβίς Γαλααδ· καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν
 Ἀμμωνίτην Διάθου ἡμῖν διαθήκην καὶ δουλεύσομέν σοι. ² καὶ εἶπε πρὸς αὐ- ²
 τοὺς Νάας ὁ Ἀμμωνίτης Ἐν ταύτῃ διαθήσομαι διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξο-
 ρύξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιόν, καὶ θήσομαι ὄνειδος ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ³
 λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ἰαβίς Ἄνες ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἀποστελοῦμεν
 ἀγγέλους εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ· ἐὰν μὴ ᾗ ὁ σώζων ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς
 ὑμᾶς. ⁴ καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς Γαβαά πρὸς Σαοὺλ, καὶ λαλοῦσι τοὺς λό- ⁴
 γους εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ· καὶ ἦσαν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔ-
 κλαυσαν. ⁵ καὶ Ἰδοὺ Σαοὺλ ἦρχετο μετὰ τὸ πρῶτον ἐξ ἀγροῦ· καὶ εἶπε Σαοὺλ Τί ⁵
 ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν Ἰαβίς. ⁶ καὶ ⁶
 ἐφῆλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαοὺλ, ὡς ἤκουσε τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐθυ-
 μώθη ἐπ' αὐτοὺς ὀργῇ αὐτοῦ σφόδρα. ⁷ καὶ ἔλαβε δύο βόας καὶ ἐμέλισεν αὐ- ⁷
 τὰς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων λέγων Ὅς οὐκ
 ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω Σαμουὴλ, κατὰ τὰδε ποιήσουσι
 τοῖς βουσίην αὐτοῦ· καὶ ἐπῆλθεν ἕκαστασι κυρίου ἐπὶ τὸν λαόν Ἰσραὴλ, καὶ
 ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἰς. ⁸ καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Βεζεκ ἐν Βαμὰ πάντα ⁸
 ἄνδρα Ἰσραὴλ ἑξακοσίας χιλιάδας καὶ ἄνδρας Ἰούδα ἑβδομήκοντα χιλιάδας,
⁹ καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις Τὰδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς ⁹
 Ἀὐριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν
 πόλιν καὶ ἀπαγγέλλουσι τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς, καὶ εὐφράνθησαν. ¹⁰ καὶ εἶπον ¹⁰
 οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμωνίτην Ἀὐριον ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς,
 καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν. ¹¹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὐριον ¹¹
 καὶ ἔθετο Σαοὺλ τὸν λαόν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμ-
 βολῆς ἐν φυλακῇ τῇ ἐωθινή, καὶ ἔτυπτον τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν ἕως διεθερμάνθη
 ἡ ἡμέρα· καὶ ἐγενήθη καὶ ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθη-
 σαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό. ¹² καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ Τίς ὁ ¹²

21. κεις ... ουκ ευρισκ. 22. επερωτησεν ετι σαμουηλ· ετι εν κυρ.
 εισερχεται ετι ενταυθα ανηρ 23. εμμεσω 24. απαντα ... ορακατε ... και
 ζητω ειπαν ο βασ. 26. εις γαβααθα ... υιοι δυναμενοι 27. οι υιοι ... ημας
 XI. 1. αμανιτης ... επ ιαβεις ... ειαβεις ... αμανιτην 2. αμανιτης ... ε.
 ταυτη τη διαθηκη διαθησομαι υμιν ... οπι υμων ... επι παντα ισρ. 3. εια-
 βεις ... οπι η ... και εξελευσ. 4. εις γαβααθα 5. 6. Τι ο λαος οτι κλαιει
 (... οπι των ανδρων usque τα ρηματα) 7. αγγελων αυτων λεγων 8. οπι
 εν βαμα 9. ειαβεις γαλααδ αυρ. εσται ... ηλθαν ... ειαβεις ... ηυφραν-
 θησαν 10. ειπαν ... ειαβεις ... αμανιτην 11. τη πρωινη, κ. επληξεν τους
 ... εγενηθησαν οι υπολελειμμενοι

εἶπας ὅτι Σαοὺλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; παράδος τοὺς ἄνδρας καὶ θανατώσο-
 13 μεν αὐτούς. ¹³ καὶ εἶπε Σαοὺλ Οὐκ ἀποθάνειται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ,
 14 ὅτι σήμερον ἐποίησε κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς
 τὸν λαὸν λέγων Πορευθῶμεν εἰς Γάλαγα καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασι-
 15 λείαν. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γάλαγα, καὶ ἔχρισε Σαμουὴλ ἐκεῖ
 τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλαγαλοῖς, καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας
 καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου· καὶ εὐφράνθη Σαμουὴλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὥστε λαὸν.

XII.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ Ἴδοὺ ἤκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς
 2 πάντα ὅσα εἶπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα· ² καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ
 βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ γὰρ γεγήρακα καὶ κατήσομαι, καὶ οἱ
 υἱοί μου ἰδοὺ ἐν ὑμῖν· καὶ γὰρ ἰδοὺ διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητος καὶ
 3 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³ ἰδοὺ ἐγώ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ
 ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ Μόσχον τίνος εἴληφα ἢ ὄνον τίνος εἴληφα, ἢ τίνα
 κατεδυναστεύσα ὑμῶν ἢ τίνα ἐξεπίεσα, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα ἐξίλασμα
 4 καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ καὶ ἀποδώσω ὑμῖν. ⁴ καὶ εἶπαν πρὸς
 Σαμουὴλ Οὐκ ἠδίκησας ἡμᾶς, καὶ οὐ κατεδυναστεύσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐβλα-
 5 σασ ἡμᾶς, καὶ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν. ⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς
 τὸν λαὸν Μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν καὶ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ
 6 τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὐρήκατε ἐν χειρὶ μου οὐδέν· καὶ εἶπαν Μάρτυς. ⁶ καὶ εἶπε
 Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων Μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν
 7 Ἀαρών, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ⁷ καὶ νῦν κατάστητε καὶ
 δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπαγγελοῦ ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην κυ-
 8 ρίου ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν· ⁸ ὡς εἰσῆλθεν Ἰακώβ καὶ
 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος· καὶ ἐβόησαν
 οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρών,
 καὶ ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ
 9 τόπῳ τούτῳ. ⁹ καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς
 εἰς χεῖρας Σισάρα ἀρχιστρατήγου Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσώρ καὶ εἰς χεῖρας ἄλλο-
 10 φύλων καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωάβ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ ἐβόη-
 σαν πρὸς κύριον καὶ ἔλεγον Ἠμάρτομεν ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον καὶ ἐδου-
 λεύσαμεν τοῖς Βααλμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν· καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
 11 ἡμῶν, καὶ δουλεύσομέν σοι. ¹¹ καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἱεροβάαλ καὶ τὸν Βαράκ καὶ
 τὸν Ἰεφθάε καὶ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἐξέλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν
 12 κυκλόθεν, καὶ κατωκείτε πεποιθότες. ¹² καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν
 Ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἶπατε Οὐχὶ ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ'
 13 ἡμῶν· καὶ κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. ¹³ καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς
 14 ὃν ἐξελέξασθε, καὶ ἰδοὺ δέδωκε κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. ¹⁴ ἐὰν φοβησῆτε
 τὸν κύριον καὶ δουλεύσητε αὐτῷ καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ μὴ ἐρί-
 σσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἦτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ'
 15 ὑμῶν ὀπίσω κυρίου πορευόμενοι· ¹⁵ ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου
 καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν
 16 βασιλέα ὑμῶν. ¹⁶ καὶ νῦν κατάστητε καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο ὃ

15. εἰς βασιλεα τον σαουλ ... σαμ. ἐκεῖ καὶ πᾶς XII. 4. παντα
 ἀνδρα ἰσρ. 2. καὶ ἐγὼ γεγήρακα ... νεότητος μου 3. κατεδυναστεύσα ἢ
 τ. ἐξεπίασα ... ἐξ. ἢ υποδ. 4. οἱμ καὶ οὐκ ἐβλ. ἡμ. 6. μωσῆν ... καὶ
 ο ἀναγαγὼν 7. δικαιοσῶ ... τας πασας δικαιοσυνας (ita) κυρίου ας ἐπ.
 υμῖν 8. μωσῆν ... ἐξηγαγεν ... κατωκησεν 9. του κυριου θεου ... αρ-
 χιστρατηγου ειαβεις ... επολεμησαν αυτοις 10. εγκαταλελοιπαμεν ... βαα-
 λειμ 11. απεστ. κυριος τον ... υμας ... εχθρ. υμων ... πεποιθως 12. ἀλλ
 ἢ βασιλεὺς 13. ον ἐξελ. ον ἠτησασθε 15. εἰσακουσῆτε ... εἰς υμας

ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν· ¹⁷ οὐχὶ θερσιμὸς πυρῶν σήμερον; ἐπικα- 17
λέσομαι κύριον καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν, καὶ γινώτε καὶ ἴδετε ὅτι ἡ κα-
κία ὑμῶν μεγάλη ἦν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα.
¹⁸ καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουὴλ τὸν κύριον, καὶ ἔδωκε κύριος φωνὰς καὶ ὑετόν 18
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν
Σαμουὴλ. ¹⁹ καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ Πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δού- 19
λων σου πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν ὅτι προστεθείκαμεν
πρὸς πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κακίαν αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. ²⁰ καὶ 20
εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν Μὴ φοβεῖσθε· ὑμεῖς πεποιθήκατε τὴν πᾶσαν κα-
κίαν ταύτην, πλὴν μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὀπισθεν κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυ-
ρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν· ²¹ καὶ μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηρῶν ὄντων, οἳ 21
οὐ περανοῦσιν οὐδὲν καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐδὲν εἰσιν. ²² ὅτι οὐκ ἀπώ- 22
σεται κύριος τὸν λαόν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπεικῶς κύριος
προσελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν. ²³ καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἁμαρτεῖν τῷ κυ- 23
ρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν· καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ, καὶ δείξω
ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν. ²⁴ πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον καὶ 24
δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι ἴδετε ἃ ἐμεγά-
λυσε μετ' ὑμῶν· ²⁵ καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς 25
ὑμῶν προστεθήσεσθε.

XIII.

² Καὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν 2
Ἰσραὴλ· καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ δις χίλιοι οἱ ἐν Μαχμάς καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαι-
θήλ, καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαβαὰ τοῦ Βενιαμίν· καὶ τὸ κατά-
λοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἕκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ³ καὶ ἐπάταξεν 3
Ἰωνάθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλ-
λόφυλοι· καὶ Σαοὺλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν λέγων Ἐθετήκασιν
οἱ δούλοι. ⁴ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤκουσε λεγόντων Πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασιβ τὸν 4
ἀλλόφυλον, καὶ ἠσχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ ἐν Γαλγάλοις. ⁵ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλε- 5
μον ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβαίνουν ἐπὶ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ἀρμάτων
καὶ ἕξ χιλιάδες ἰππέων καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ
πλήθει· καὶ ἀναβαίνουν καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχμάς ἐξ ἐναντίας Βαιθω-
ρῶν κατὰ νότου. ⁶ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι στενωῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτόν, 6
καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ἐν ταῖς μάνδραις καὶ ἐν ταῖς πέ-
τραις καὶ ἐν τοῖς βόθροις καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. ⁷ καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν 7
τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ Γαλαὰδ· καὶ Σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγάλοις, καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ. ⁸ καὶ διέλειπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ ὡς 8
εἶπε Σαμουὴλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς Γάλαγα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς
αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπε Σαοὺλ Προσαγάγετε ὅπως ποιήσω ὀλοκαύτωςιν 9
καὶ εἰρηνικὰς· καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὀλοκαύτωςιν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν 10
ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ Σαμουὴλ παραγίνεται· καὶ ἐξῆλθε Σαοὺλ εἰς
ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν. ¹¹ καὶ εἶπε Σαμουὴλ Τί πεποίηκας; καὶ 11
εἶπε Σαοὺλ Ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου
ὡς διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς
Μαχμάς, ¹² καὶ εἶπα Νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς με εἰς Γάλαγα, 12
καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἔδεξθην· καὶ ἐνεκρατευσάμην καὶ ἀνήνεγκα
τὴν ὀλοκαύτωςιν. ¹³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ Μεματαίωται σοι, ὅτι οὐκ 13

17. επικαλ. τον κυριον (... omi κυριου). Inde a βασι- (βασιλεα) v. 17. usque ad εφ εαυτοις XIV, 9., deperdito uno codicis folio (nr. 168.), omnia desiderantur. Vide Prolegg.

ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου ἦν ἐνετείλατό σοι κύριος, ὡς νῦν ἠτοίμασε κύριος
 11 τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος· ¹⁴ καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στή- ^{Act. 13.}
 σεταί σοι, καὶ ζητήσῃ κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ^{22.}
 15 ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα
 ἐνετείλατό σοι κύριος. ¹⁵ καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγάλων·
 καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ
 λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ· αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγάλων εἰς Γαβαὰ Βενια-
 μὴν καὶ ἐπεσκέψατο Σαοὺλ τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακοσίους
 16 ἄνδρας. ¹⁶ καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες μετ'
 αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμὴν καὶ ἔκλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβε-
 17 βλήκεισαν ἐν Μαχμάς. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν
 18 ἀρχαῖς· ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερά ἐπὶ γῆν Σωγάλ, ¹⁸ καὶ ἡ
 ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαιθωρῶν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα
 19 ὁδὸν Γαβαὰ τὴν εἰσκύπτουσαν ἐπὶ Γαὶ τὴν Σαβίμ. ¹⁹ καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ
 εὑρίσκετο ἐν πάσῃ γῆ Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Μὴ ποιήσωσιν οἱ
 20 Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ. ²⁰ καὶ κατέβαινον πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύ-
 λων χαλκεύειν ἕκαστος τὸ σέριτρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος
 21 τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἑτοιμος τοῦ
 θερίζειν· τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν ὁδόντα, καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ
 22 δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή. ²² καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου
 Μαχμάς καὶ οὐχ εὑρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ
 Σαοὺλ καὶ μετὰ Ἰωνάθαν, καὶ εὑρέθη τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ αὐ-
 23 τοῦ. ²³ καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς.

XIV.

Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ
 αἵροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν
 2 ἐν τῷ πέραν ἐκεῖνῳ· καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλε. ² καὶ Σαοὺλ ἐκά-
 θητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν Μαγδῶν, καὶ ἦσαν μετ'
 3 αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες. ³ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Ἀχιτῶβ ἀδελφοῦ Ἰωχαβῆδ υἱοῦ
 Φινεὲς υἱοῦ Ἡλλῆ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ἐν Σηλῶμ αἵρων Ἐφοῦδ· καὶ ὁ λαὸς οὐκ
 4 ᾔδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν. ⁴ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς διαβάσεως οὐ ἐζήτηί Ἰω-
 νάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τού-
 του καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου, ὄνομα τῷ ἐν Βασῆς καὶ ὄνομα τῷ ἄλλῳ
 5 Σεννά, ⁵ ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἐρχομένῳ Μαχμάς, καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ
 6 νότου ἐρχομένῳ Γαβαὰ. ⁶ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ
 σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀπεριτμητῶν τούτων, εἴ τι
 ποιήσῃ κύριος ἡμῖν· ὅτι οὐκ ἔστι τῷ κυρίῳ συνεχόμενον σῶζειν ἐν πολλοῖς
 7 ἢ ἐν ὀλίγοις. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ Πολεῖ πᾶν ὃ ἐὰν ἡ
 8 καρδία σου ἐκκλίνῃ, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, ὡς ἡ καρδία σοῦ καρδία μου. ⁸ καὶ
 εἶπεν Ἰωνάθαν Ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ κατακυλισθη-
 9 σόμεθα πρὸς αὐτούς· ⁹ ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως ἂν
 ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν, καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐ-
 10 τοὺς· ¹⁰ ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀναβησόμεθα,
 ὅτι παραδέδωκεν αὐτούς κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν· τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον.
 11 ¹¹ καὶ εἰσῆλθον ἀμφοτέρω εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλό-
 φυλοι Ἰδοὺ Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν οὐ ἐκρύβησαν ἐκεῖ.
 12 ¹² καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες Μεσσάβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τὸν αἵροντα
 τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ λέγουσιν Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ γνωριοῦμεν ὑμῖν ῥῆμα.

XIV. 9. folium codicis 169. incipit a verbis καὶ οὐ μὴ 10. καὶ εἰς
 ταδε 11. μεσαβ ... οἱ εβραιοι 12. της μεσαβ πρωτον (pro προς τον?)
 ιωναθαν ... εἰς τας χεῖρας

καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἶρωντα τὰ σκεύη αὐτοῦ Ἀνάβητι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραήλ. ¹³ καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ 13 τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπέδιδου ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ 14 ἡ πρώτη ἣν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου. ¹⁵ καὶ ἐγενήθη 15 ἔκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν Μεσσαβ καὶ οἱ διαφθείροντες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἤθελον ποιεῖν· καὶ ἐθάμβησεν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ κυρίου. ¹⁶ καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαούλ ἐν 16 Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ¹⁷ καὶ 17 εἶπε Σαούλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ Ἐπισκέψασθε δὴ καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν· καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ εὕρισκετο Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἶπε Σαούλ τῷ Ἀχιῶ Προσάγαγε τὸ Ἐφούδ· ὅτι αὐ- 18 τὸς ἦρεν τὸ Ἐφούδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραήλ. ¹⁹ καὶ ἐγενήθη ὡς 19 λαλεῖ Σαούλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνε· καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸν ἱερέα Συνάγαγε τὰς χεῖράς σου. ²⁰ καὶ ἀνέβη Σαούλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ 20 ἔρχονται ἕως τοῦ πολέμου· καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. ²¹ καὶ οἱ δούλοι οἱ ὄντες ἐχθρὸς καὶ τρίτην 21 ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραήλ τῶν μετὰ Σαούλ καὶ Ἰωνάθαν. ²² καὶ πᾶς 22 Ἰσραήλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ, καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. ²³ καὶ ἔσωσε 23 κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραήλ· καὶ ὁ πόλεμος διήλθε τὴν Βαμῶθ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαούλ ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ. ²⁴ καὶ Σαούλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν 24 μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀράται τῷ λαῷ λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἐχθρόν μου· καὶ οὐκ ἐγένετο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου, καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἠρίστα. ²⁵ καὶ Ἰαάλ δρυμὸς 25 ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ. ²⁶ καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν με- 26 λισσῶνα, καὶ ἰδοὺ ἐπορεύετο λαλῶν· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον κυρίου. ²⁷ καὶ Ἰω- 27 νάθαν οὐκ ἀκηχόει ἐν τῷ ὀρκίζεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἕκ τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν 28 Ὁρκίσας ὠρκίσει τὸν λαόν ὁ πατήρ σου λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον· καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. ²⁹ καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν καὶ εἶπεν 29 Ἀπήλλαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν· ἴδε διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου ὅτι ἐγευσάμην βραχὺ τι τοῦ μέλιτος τούτου, ³⁰ ἀλλ' ὅτι ἔφαγεν ἕσθων σήμερον ὁ λαός 30 τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὧν εὔρεν, ὅτι νῦν ἂν μείζων ἦν ἡ πληγὴ ἡ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. ³¹ καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων 31 ἐν Μαχμάς, καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα. ³² καὶ ἐκλίθη ὁ λαὸς εἰς τὰ σκύλα· 32 καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ

14. ανδρας ... κοχλασιν 15. (ο εν μειαβ ...) πονειν 16. ιδον ... βενιαμειν 17. ευρισκεται 18. οτι ην η κιβωτος του θεου εν τη ημ. 19. ως ελαλει 20. ανεβοησεν 21. μετα τ. αλλοφ. εκθες κ. τριτ. ημ. οι αναβαινοντες 22. πας ανηρ ισρ. 21. 22. κ. πας usque εφραιμ cum κ. ιωναθαν conj. 23. διηλθεν βηθ αυν ... ολην την πολιν 25. ιαρ ργο ιααλ 26. οτι ιδου sec. 27. εν τω ορκωζειν 28. ωρκ. ο πατ. σ. τω λαω 29. ιδον ... οτι μου ... οτι τι 30. η πληγη εν

33 τὴν γῆν· καὶ ἤσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι. ³³ καὶ ἀπήγγελε Σαοὺλ λέγοντες
 'Ἠμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ, φαγὼν σὺν τῷ αἵματι· καὶ εἶπε Σαοὺλ 'Ἐκ
 34 Γεδθαίμ κυλλισατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν. ³⁴ καὶ εἶπε Σαοὺλ Διασπάρητε
 ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπατε αὐτοῖς προσαγαγεῖν ἐνταῦθα ἕκαστος τὸν μόσχον αὐ-
 τοῦ καὶ ἕκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ, καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου, καὶ οὐ μὴ
 ἁμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ ἐσθίειν σὺν τῷ αἵματι· καὶ προσῆγεν ὁ λαὸς ἕκαστος
 35 τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ. ³⁵ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαοὺλ θυ-
 σιαστήριον τῷ κυρίῳ· τοῦτο ἤρξατο Σαοὺλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυ-
 36 ρίῳ. ³⁶ καὶ εἶπε Σαοὺλ Καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἄλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ
 διαρπάσωμεν ἐν αὐτοῖς ἕως διαφύση ἡμέρα, καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς
 ἄνδρα· καὶ εἶπαν Πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ· καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς Προσέλ-
 37 θωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν θεόν. ³⁷ καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ τὸν θεόν Εἰ καταβῶ
 ὀπίσω τῶν ἄλλοφύλων, εἰ παραδώσεις αὐτούς εἰς χεῖρας Ἰσραήλ; καὶ οὐκ
 38 ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ³⁸ καὶ εἶπε Σαοὺλ Προσαγάγετε ἐνταῦθα
 πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ γινῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἁμαρτία
 39 αὕτη σήμερον. ³⁹ ὅτι ζῆ κύριος ὁ σώσας τὸν Ἰσραήλ, ὅτι ἂν ἀποκριθῆ κατὰ
 Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀποθάνεῖται. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ
 40 παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁴⁰ καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραήλ Ὑμεῖς ἔσεσθε εἰς δουλείαν,
 καὶ ἐγὼ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς μου ἐσόμεθα εἰς δουλείαν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς
 41 πρὸς Σαοὺλ Τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ. ⁴¹ καὶ εἶπε Σαοὺλ Κύριε ὁ θεὸς
 Ἰσραήλ, τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον; εἰ ἐν ἔμοι ἢ ἐν Ἰω-
 νάθαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, δὸς δῆλους· καὶ ἂν
 τάδε εἶπῃ, δὸς δὴ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, δὸς δὴ ὀσιότητα. καὶ κληροῦται
 42 Ἰωνάθαν καὶ Σαοὺλ, καὶ ὁ λαὸς ἐξῆλθε. ⁴² καὶ εἶπε Σαοὺλ Βάλλετε ἀνά
 μέσον ἔμοῦ καὶ ἀνά μέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου· ὃν ἂν κατακληρώσῃται
 κύριος, ἀποθάνετω. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ Οὐκ ἔστι τὸ ῥῆμα τοῦτο.
 καὶ κατεκράτησε Σαοὺλ τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀνά μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνά
 43 μέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰωνάθαν. ⁴³ καὶ εἶπε Σαοὺλ
 πρὸς Ἰωνάθαν Ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάθαν
 καὶ εἶπε Γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου
 44 βραχὺ μέλι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω. ⁴⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ Τάδε ποιή-
 45 σαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθίη, ὅτι θανάτῳ ἀποθάνῃ σήμερον. ⁴⁵ καὶ εἶπεν
 ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ Εἰ σήμερον θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν
 μεγάλην ταύτην ἐν Ἰσραήλ; ζῆ κύριος, εἰ πεσεῖται τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐ-
 τοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ θεοῦ ἐποίησε τὴν ἡμέραν ταύτην· καὶ
 46 προσῆύξατο ὁ λαὸς περὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε. ⁴⁶ καὶ
 ἀνέβη Σαοὺλ ἀπὸ ὀπίσθε τῶν ἄλλοφύλων· καὶ οἱ ἄλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν
 47 τόπον αὐτῶν. ⁴⁷ καὶ Σαοὺλ ἔλαχε τοῦ βασιλεύειν, κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ
 Ἰσραήλ· καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάντας τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωάβ καὶ
 εἰς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἐδῶμ καὶ εἰς τὸν Βαϊθαιώρ καὶ
 48 εἰς βασιλέα Σουβά καὶ εἰς τοὺς ἄλλοφύλους, οὓς ἂν ἐστράφη ἐσώζετο. ⁴⁸ καὶ
 ἐποίησε δύναμιν καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἐξείλετο τὸν Ἰσραήλ ἐκ χειρὸς
 49 τῶν καταπατούντων αὐτόν. ⁴⁹ καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαοὺλ Ἰωνάθαν καὶ Ἰεσσιοῦ
 καὶ Μελχισά· καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ὄνομα τῇ πρωτοτόκῳ

33. τω σαουλ λεγ. οτι ο λαος ημαρτηκεν ... γεθεμ ... ενταυθα λιθον
 34. σφαξατω επι τ. και φαγεται αυτα κ. ου μη ... προσηγαγεν πας ο ...
 εν χειρι αυτ. την νυκταν, κ. εσφαξεν εκ. 36. διαφωση η ημερα ... ειπεν
 38. προσαγαγε 40. δουλιαν bis 41. οτι τι ... (απεκριθη ...) η προ ει
 ... ειπης τω λαω σου ισραηλ, δος δη οσιοτ. (42. λαβετε) 43. Γευσαμε-
 νος ... οπι και 45. εν ιερουσαλημ (ιλημ προ ιηλ) την μεγ. ταυτην; ιλεως
 ζη ... απο της τριχος ... οπι εν 46. οπισθεν 47. οπι κατακληρ. εργον
 ... εις τον βεθωρ 48. εξειλατο 49. ισουει ... μελχισουε

Μερόβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελγὸλ. ⁵⁰ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀχι- 50
νοόμ, θυγάτηρ Ἀχιμάας· καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννήρ, υἱὸς
Νῆρ υἱοῦ οἰκείου Σαούλ. ⁵¹ καὶ Κίς πατήρ Σαούλ, καὶ Νῆρ πατήρ Ἀβεννήρ 51
υἱὸς Ἰαμὴν υἱοῦ Ἀβιήλ. ⁵² καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταῖος ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους 52
πάσας τὰς ἡμέρας Σαούλ· καὶ ἰδὼν Σαούλ πάντα ἄνδρα δυνατὸν καὶ πάντα
ἄνδρα υἷον δυνάμεως, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν.

XV.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Ἐμὲ ἀπέστειλε κύριος χρεῖσά σε εἰς βα-
σιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ νῦν ἀκούε τῆς φωνῆς κυρίου. ² τὰδε εἶπε κύριος Σα- 2
βαώθ Νῦν ἐκδικήσω ἃ ἐποίησεν Ἀμαλήκ τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν
τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου· ³ καὶ νῦν πορεύου καὶ πατάξεις τὸν 3
Ἀμαλήκ καὶ Ἰερίμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ
ἐξολοθρεύσεις αὐτόν· καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτόν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ
φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς καὶ ἀπὸ νη-
πίου ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μόσχου ἕως προβάτου καὶ ἀπὸ καμήλου ἕως
ὄνου. ⁴ καὶ παρήγγειλε Σαούλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλγά- 4
λοις τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων καὶ τὸν Ἰούδαν τριάκοντα χιλιάδας ταγμά-
των. ⁵ καὶ ἦλθε Σαούλ ἕως τῶν πόλεων Ἀμαλήκ, καὶ ἐνήδρευσεν ἐν τῷ χει- 5
μάρῳ. ⁶ καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸν Κιναῖον Ἄπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου 6
τοῦ Ἀμαληκίτου, μὴ προσῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναῖος
ἐκ μέσου Ἀμαλήκ. ⁷ καὶ ἐπάταξε Σαούλ τὸν Ἀμαλήκ ἀπὸ Εὐιλὰτ ἕως Σοῦρ 7
ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. ⁸ καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγάγ βασιλέα Ἀμαλήκ ζῶντα, καὶ 8
πάντα τὸν λαὸν καὶ Ἰερίμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι ῥομφαίας. ⁹ καὶ περιεποιή- 9
σατο Σαούλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἀγάγ ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων
καὶ τῶν βουκολίων καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ πάντων τῶν
ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐβούλοντο ἐξολοθρεῦσαι αὐτά· καὶ πᾶν ἔργον ἠτιμωμένον
καὶ ἐξουδενωμένον ἐξωλόθρευσαν. ¹⁰ καὶ ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουὴλ 10
λέγων ¹¹ Παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαούλ εἰς βασιλέα, ὅτι ἀπέστρε- 11
ψεν ἀπὸ ὀπισθῆ μου καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησε· καὶ ἠθύμησε Σα-
μουὴλ, καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον ὄλην τὴν νύκτα. ¹² καὶ ὤρῳρισε Σαμουὴλ καὶ 12
ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ἰσραὴλ τὸ πρῶί· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ λέγοντες
Ἦκει Σαμουὴλ εἰς Κάρμηλον, καὶ ἀνέστακεν αὐτῷ χεῖρα. καὶ ἐπέστρεψε τὸ
ἄρμα καὶ κατέβη εἰς Γάλγαλα ¹³ πρὸς Σαούλ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἀνέφερον ὄλο- 13
καύτωσιν τῷ κυρίῳ, τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὧν ἠνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ. καὶ παρε-
γένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ Εὐλόγητός σὺ τῷ κυρίῳ·
ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος. ¹⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ Καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ 14
ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν ἦν ἐγὼ ἀκούω; ¹⁵ καὶ 15
εἶπε Σαούλ Ἐξ Ἀμαλήκ ἠνεγκα αὐτά, ἃ περιεποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα
τοῦ ποιμνίου καὶ τῶν βοῶν ὅπως τυθῆ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ
ἐξωλόθρευσα. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Ἄνες καὶ ἀπαγγελῶ σοι ἃ 16

49. (... omi meροβ usque δευτερα) 50. αχεινοομ ... τω αρχιστρατηγω
αβεννηρ 51. κεις ... αβαινηρ υι. ειαμειν XV. 1. επι τον λαον αυτου επι
ισραηλ ... ακουσον τ. φ. των λογων κυρ. 2. αμαληκ 3. ιερειμ κ. παντα
αυτου ... περιποιησει ... αναθεματιει 4. δεκα χιλιαδ. ταγμ. κ. δεκα χιλ.
ταγμ. ιουδα 5. αμαληκ ... ενεδρευσεν ... χειμαρω 6. μετα παντων των
7. ευιλα ε. σ. η επι 8. λαον εξωλεθρευσεν ηρειμ απεκτεινεν 9. εβουλετο
εξολεθρευσαι ... εξωλεθρευσεν 11. οπι οτι εβασιλευσα ... οπισθεν ... ουκ
εστησεν 12. τω ισραηλ πρωι ... απηγγειλεν τω σαμουηλ λεγοντες ηκ. σαουλ
ε. καρμ. και ιδου (13. προβατα pro πρωτα) 14. αυτη pro τουτου ... βοων
ων 15. εξωλεθρευσα

17 ἐλάλησε κύριος πρὸς μὲ τὴν νύκτα· καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάλησον. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Οὐχὶ μικρὸς εἶ σὺ ἐνώπιον αὐτοῦ ἡγούμενος σκήπτρου φυ-
 18 λῆς Ἰσραὴλ; καὶ ἔχρισέ σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλέ σε κύριος ἐν ὁδῷ καὶ εἶπέ σοι Πορεύθητι καὶ ἐξολόθρευσον· ἀνελεῖς τοὺς
 19 ἀμαρτάνοντας εἰς ἐμέ, τὸν Ἀμαλήκ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως συντελέσης
 20 αὐτούς· ¹⁹ καὶ ἵνα τί οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου, ἀλλ' ὤρμησας τοῦ θῆσθαι
 20 ἐπὶ τὰ σκύλα καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; ²⁰ καὶ εἶπε Σαούλ
 πρὸς Σαμουὴλ Διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθην τῇ
 21 ὁδῷ ἣ ἀπέστειλέ με κύριος, καὶ ἤγαγον τὸν Ἀγάγ βασιλέα Ἀμαλήκ, καὶ τὸν
 21 Ἀμαλήκ ἐξολόθρευσα. ²¹ καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια
 τὰ πρῶτα τοῦ ἐξολοθρευμάτος, θῦσαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλα-
 22 λοις. ²² καὶ εἶπε Σαμουὴλ Εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας
 23 ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς κυρίου; ἰδοὺ ἀκοή ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴν, καὶ ἡ ἐπα-
 23 κρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν. ²³ ὅτι ἀμαρτία οἰώνισμά ἐστιν, ὀδύνην καὶ πόνους
 θεραφὶν ἐπάγουσιν· ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύ-
 24 ριος μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ Ἠμάρ-
 τηκα ὅτι παρέβην τὸν λόγον κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαὸν
 25 καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. ²⁵ καὶ νῦν ἄρον δὴ τὸ ἀμάρτημά μου καὶ
 26 ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ²⁶ καὶ εἶπε Σα-
 μουὴλ πρὸς Σαούλ Οὐκ ἀναστρέφω μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυ-
 27 ρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ
 ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐκράτησε Σαούλ
 28 τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοῦδος αὐτοῦ καὶ διέβρῆξεν αὐτό. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
 τὸν Σαμουὴλ Διέβρῆξε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς σου
 29 σήμερον, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ· ²⁹ καὶ διαι-
 ρεῖσθαι Ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς
 30 ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτός. ³⁰ καὶ εἶπε Σαούλ Ἠμάρτηκα, ἀλλὰ
 δόξασόν με δὴ ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου, καὶ ἀνά-
 31 στρεψον μετ' ἐμοῦ καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ³¹ καὶ ἀνέστρεψε Σα-
 32 μουὴλ ὀπίσω Σαούλ, καὶ προσεκύνησε τῷ κυρίῳ. ³² καὶ εἶπε Σαμουὴλ Πρὸς ἀ-
 γάγετέ μοι τὸν Ἀγάγ βασιλέα Ἀμαλήκ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγάγ τρέ-
 33 μων. καὶ εἶπεν Ἀγάγ Εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος; ³³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς
 Ἀγάγ Καθότι ἠτέκνωσε γυναῖκας ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ
 34 γυναικῶν ἡ μήτηρ σου· καὶ ἔσφαξε Σαμουὴλ τὸν Ἀγάγ ἐνώπιον κυρίου ἐν
 34 Γαλαλά. ³⁴ καὶ ἀπῆλθε Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ Σαούλ ἀνέβη εἰς τὸν
 35 οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά. ³⁵ καὶ οὐ προσέθετο ἔτι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαούλ
 ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σαμουὴλ ἐπὶ Σαούλ, καὶ κύριος με-
 τεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσε τὸν Σαούλ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

XVI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἔως πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαούλ, καγὼ
 ἐξουδένωκα αὐτὸν μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραὴλ; πλησον τὸ κέρας σου ἐλαίου,
 καὶ δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Ἰεσσαὶ ἕως Βηθλεέμ, ὅτι ἐώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς
 2 αὐτοῦ ἐμὸν βασιλέα. ² καὶ εἶπε Σαμουὴλ Πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκούσεται Σαούλ
 καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπε κύριος Δάμαλιν βοῶν λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ

18. om ανελεῖς ... συντελεσεις 19. της φωνης ... αλλα ωρμ. 20. εν τη οδω η απεσταλκεν ... εξωλεθρευσα 21. εξολοθρευματος 22. ολοκαυτωμα και θυσια 23. οδυνη κ. πονος θεραφειν (24. κ. ουκ ηκουσα) 25. κυριω θεω σου 26. αναστρεψω 27. απεστρεψεν 29. και ου προ ουδε 30. πρεσβυτ. λαου μου και ενωπιον ισρ. 31. προσεκ. σαουλ τω 32. ουτως πικρος θανατος 34. om τον 35. σαμουηλ ετι XVI. 1. και εγω εξουδενωκα ... εωρακα ... βασιλευειν προ βασιλεα

ἐρεῖς Θῦσαι τῷ κυρίῳ ἤκω· ³καὶ καλέσεις τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ ³γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις, καὶ χρίσεις ὃν ἂν εἶπω πρὸς σέ. ⁴καὶ ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα ἃ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἦλθεν εἰς Βηθλεέμ, καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ καὶ εἶπαν Ἡ εἰρήνη ἢ εἰσοδός σου, ὃ βλέπων; ⁵καὶ εἶπεν Εἰρήνη· θῦσαι τῷ κυρίῳ ἤκω, ἀγιάσθητε καὶ εὐφράνητε μετ' ἐμοῦ σήμερον. καὶ ἠγάσθη τὸν Ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. ⁶καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσιέναι ⁶αὐτοὺς καὶ εἶδε τὸν Ἐλιάβ, καὶ εἶπεν Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον κυρίου χριστός αὐτοῦ. ⁷καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ μηδὲ ⁷εἰς τὴν ἔξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν· ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέπεται ἄνθρωπος, ὄψεται ὁ θεός· ὅτι ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρόσωπον, ὁ δὲ θεός ὄψεται εἰς καρδίαν. ⁸καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσσαὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ παρήγαγε κατὰ ⁸πρόσωπον Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν Οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ θεός. ⁹καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τὸν Σαμά· καὶ εἶπε Καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο κύριος. ¹⁰καὶ ¹⁰παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουὴλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ Οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις. ¹¹καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί ¹¹Ἐκλελοίπασι τὰ παιδάρια; καὶ εἶπεν Ἔτι ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί Ἀπόστειλον καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακληθῶμεν ἕως τοῦ εἰσεῖν αὐτόν. ¹²καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν· ¹²καὶ αὐτὸς πυρρᾶκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς ὄρασει κυρίῳ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἀνάστα καὶ χρίσον τὸν Δαυὶδ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀγαθός. ¹³καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ ἔχρισεν αὐτόν ἐν ¹³μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ ἐφῆλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω· καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ. ¹⁴καὶ πνεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαοὺλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτόν πνεῦμα πονηρὸν ¹⁴παρὰ κυρίου. ¹⁵καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαοὺλ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ δὴ πνεῦμα κυρίου ¹⁵πονηρὸν πνίγει σε· ¹⁶εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρα· καὶ ἔσται ἐν ¹⁶τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοὶ καὶ ψαλῆ ἐν τῇ κινύρα αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε. ¹⁷καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἴδετε ¹⁷δὴ μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα καὶ εἰσαγάγετε αὐτόν πρὸς μέ. ¹⁸καὶ ἀπεκρίθη ¹⁸εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσσαὶ Βηθλεεμίτην καὶ αὐτόν εἰδότα ψαλμόν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός καὶ πολεμιστὴς καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει, καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ἀπέστειλε ¹⁹Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων Ἀπόστειλον πρὸς μέ τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. ²⁰καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαὶ γομῶν ἄρτων καὶ ἀσχὸν ²⁰οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν ἓνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαοὺλ. ²¹καὶ εἰσήλθε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἠγάπησεν αὐτόν σφόδρα, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ²²καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων Παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ²²ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ²³καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα ²³πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαοὺλ καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν.

3. εἰς θυσίαν ... γνωρισω ... ον εαν 4. εἶπαν Εἰρήνη 6. ἰδεν 7. Μὴ ἐπιστρεψῆς ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ... πρόσωπον, θεός δε 8. ἐξελέξατο κύριος. 9. τὸν σαμμα 10. εἶπ. σαμουηλ πρὸς ἰεσσαί 11. in fino add ενταυθα 12. ουτος προ αυτος ... αναστα χρισον 13. αυτου προ σαουλ 16. ανδρα ιδοντα ... ειναι εν σοι πν. πον. και ψαλλειν 17. ομη μοι 18. ομη και εἶπεν ... εορακα ... εἰδ. ψαλλειν κ. ο αν. σ. κ. ο ανηρ πολ. κ. συνετος λογ. και ανηρ αγαθος τω ιδειν 19. ομη σαουλ ... δαυ. τον υι. σου 20. ερ. εξ αιγων 21. ομη τα

XVII.

Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συν-
 2 ἀγονται εἰς Σοκχώθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεμβάλλουσιν ἀνὰ μέσον Σοκχώθ
 καὶ ἀνὰ μέσον Ἀζηκὰ Ἐφερμέν. ² καὶ Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ συνάγον-
 ται καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοί, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον
 3 ἐξεναντίας τῶν ἀλλοφύλων. ³ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἴστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα,
 καὶ Ἰσραὴλ ἴσταται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλῶν ἀνὰ μέσον αὐτῶν.
 4 ⁴ καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιάθ ὄνομα
 5 αὐτῷ ἐκ Γέθ, ὕψος αὐτοῦ τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς· ⁵ καὶ περικεφα-
 λαία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ βώρακα ἀλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς, καὶ
 ὁ σταθμὸς τοῦ βώρακος αὐτοῦ πέντε χιλιᾶδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου·
 6 ⁶ καὶ κνημίδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπίς χαλκῆ ἀνὰ μέσον
 7 τῶν ὤμων αὐτοῦ· ⁷ καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινό-
 των, καὶ ἡ λόγγη αὐτοῦ ἐξακοσίων σίκλων σιδήρου· καὶ ὁ αἶρων τὰ ὄπλα
 8 αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔστη καὶ ἀνεβόησεν εἰς τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι πολέμῳ ἐξεναντίας ἡμῶν;
 οὐκ ἐγὼ εἶμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαοῦλ; ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς
 9 ἄνδρα καὶ καταβήτω πρὸς μέ· ⁹ καὶ ἐὰν δυνηθῆ πολεμῆσαι πρὸς μέ καὶ ἐὰν
 πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους· ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω
 10 αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε ἡμῖν. ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυ-
 λος Ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ·
 11 δότε μοι ἄνδρα καὶ μονομαχήσομεν ἀμφοτέροι. ¹¹ καὶ ἤκουσε Σαοῦλ καὶ πᾶς
 Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν

XVII. 1. εἰς ογγω ... σογγω ... αζηκα εν αφεσδομμειν 2. οπι και
 post αυτοι ... οπι των 3. οπι οι 4. εξ πηχεων 5. περικεφαλαιαν 6. χαλ-
 και επανω των 7. υφαινοντος ... εξακοσιοι ... προςπορευετο 8. προς την
 παραταξιν ... ετι pro τι ... εκλεξ. αυτοις 9. πρ. με πολεμησαι ... εαν εγω
 ... δουλευσατε 10. μονομαχησωμεν 11. post ρηματα add αυτου

12. Καὶ εἶπεν δαυιδ υἱὸς ἀνθρώπου εφραθαίου· οὗτος ἐκ βηθλεεμ ἰουδα
 καὶ ὄνομα αὐτῷ ἰεσσαί, καὶ αὐτῷ οκτὼ υἱοί· καὶ ὁ ἀνὴρ ἐν ταῖς ἡμέραις
 σαοῦλ πρεσβύτερος ἐληλυθώς ἐν ἀνδρασιν. 13. καὶ ἐπορευθῆσαν οἱ τρεῖς υἱοὶ
 ἰεσσαί οἱ μείζονες, ἐπορευθῆσαν ὀπίσω σαοῦλ εἰς πόλεμον· καὶ ὄνομα τῶν
 υἱῶν αὐτοῦ τῶν πορευθέντων εἰς τὸν πόλεμον, ἐλιαβ ὁ πρωτοτοκὸς αὐτοῦ, καὶ
 ὁ δευτερός αὐτοῦ ἀμινάδαβ, καὶ ὁ τρίτος αὐτοῦ σαμμα. 14. καὶ δαυιδ αὐτὸς
 ἐστὶν ὁ νεώτερος· καὶ οἱ τρεῖς οἱ μείζονες ἐπορευθῆσαν ὀπίσω σαοῦλ, 15. καὶ
 δαυιδ ἀπηλθὲν καὶ ἀνεστρεψεν ἀπὸ τοῦ σαοῦλ, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ
 πατρὸς αὐτοῦ ἐν βηθλεεμ. 16. καὶ προηγεν ὁ ἀλλοφύλος ὀρῆριζων καὶ οφί-
 ζων, καὶ ἐστηλῶθη τεσσαρακοντα ἡμέρας. 17. καὶ εἶπεν ἰεσσαί πρὸς δαυιδ
 Λάβε δὴ τοὺς ἀδελφοὺς σου οἱφει τούτου καὶ δεκά ἀρτους τούτους, καὶ δια-
 δραμε εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ δὸς τοῖς ἀδελφοῖς σου· 18. καὶ τὰς δεκά
 στρυφαλίδας τοῦ γαλακτοῦ τούτου εἰσοίσεις τῷ χειλεαρχῷ (sic), καὶ τοὺς
 ἀδελφοὺς σου ἐπισκεψῆ εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἀνὰ χρεῖζωσιν γνῶσθαι. 19. καὶ
 σαοῦλ αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δρυὸς πολεμοῦντες μετὰ
 τῶν ἀλλοφύλων. 20. καὶ ὠρῆρισεν δαυιδ τὸ πρῶτον καὶ ἀφηκεν τὰ πρόβατα
 φυλακί, καὶ ἐλάβεν καὶ ἀπηλθὲν καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ἰεσσαί· καὶ ἦλθεν εἰς
 τὴν στοργυλωσιν καὶ δυνάμειν τὴν ἐκπορευομένην εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἠλα-
 λαξαν ἐν τῷ πολέμῳ. 21. καὶ παρετάξαντο ἰσραὴλ καὶ οἱ ἀλλοφύλοι παρα-
 ταξιν ἐξεναντίας παρατάξεως. 22. καὶ ἀφηκεν δαυιδ τὰ σκευῆ αὐτοῦ ἀφ'
 ἐαυτοῦ ἐπὶ χεῖρα φυλακὸς καὶ ἐδραμεν εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἦλθεν καὶ
 ἠρωτήσεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἰς εἰρήνην. 23. καὶ αὐτοῦ λαλοῦντος μετ'
 αὐτῶν ἰδοὺ ἀνὴρ ὁ ἀμεσσαῖος ἀνεβένεν, γολιάθ ὁ φιλιστιαῖος ὄνομα αὐτῷ ἐκ
 γέθ, ἐκ τῶν παρατάξεων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐλάλησεν κατὰ ῥήματα ταῦτα,

σφοδρα. ³² και ειπε Δαυιδ προς Σαουλ Μη δη συμπεσέτω καρδια του κυριου μου επ' αυτον· ο δουλος σου πορευεται και πολεμησει μετα του αλλοφυλου τουτου. ³³ και ειπε Σαουλ προς τον Δαυιδ Ου μη δυνηση πορευθηται προς τον αλλοφυλον του πολεμειν μετ' αυτου, οτι παιδαριον ει συ, και αυτος ανηρ πολεμιστης εκ νεότητος αυτου. ³⁴ και ειπε Δαυιδ προς Σαουλ Ποιμαίνων ην ο δουλος σου τω πατρι αυτου εν τω ποιμνίω· και οταν ηρχετο ο λεων και η αρκος και ελάμβανε πρόβατον εκ της αγέλης, ³⁵ και εξεπορευόμην οπίσω αυτου και επάταξα αυτον, και εξέσπασα εκ του στόματος αυτου· και ει επανίστατο επ' εμέ, και εκράτησα του φάρυγγος αυτου και επάταξα και εθανάτωσα αυτον. ³⁶ και τον λεοντα και την αρκον ετυπτεν ο δουλος σου, και εσται ο αλλοφυλος ο απεριτμητος ως εν τούτων· ουχι πορεύσομαι και πατάξω αυτον, και αφελω σήμερον ονειδος εξ Ισραηλ; διότι τις ο απεριτμητος ουτος ος ωνειδισε παραταξιν θεου ζωντος; ³⁷ κυριος ος εξείλατό με εκ χειρδς του λεοντος και εκ χειρδς της αρκτου, αυτος εξελείται με εκ χειρδς του αλλοφυλου του απεριτμητου τουτου. και ειπε Σαουλ προς Δαυιδ Πορευου, και εσται κυριος μετα σου. ³⁸ και ενέδυσε Σαουλ τον Δαυιδ μανδύαν και την περιεφραλαίαν χαλκήν περι την κεφαλήν αυτου, ³⁹ και εξωσε τον Δαυιδ την ρομφαίαν αυτου επάνω του μανδύου αυτου· και εκοπίασε περιπατήσας άπαξ και δις. και ειπε Δαυιδ προς Σαουλ Ου μη δύνωμαι πορευθηται εν τούτοις, οτι ου πεπειράμαι· και αφαιρουσιν αυτα απ' αυτου. ⁴⁰ και ελαβε την βακτηρίαν αυτου εν τη χειρι αυτου, και εξελέξατο εαυτω πέντε λίθους λείους εκ του χειμαρρου και εθετο αυτους εν τω καδίω τω ποιμενικω τω οντι αυτω εις συλλογήν, και σφενδόνη αυτου εν τη χειρι αυτου· και προσήλθε προς τον ανδρα τον αλλοφυλον. ⁴² και ειδε Γολιάθ τον Δαυιδ και εξητίμασεν αυτον, οτι αυτος ην παιδαριον και αυτος πυρράκης μετα κάλλους οφθαλμων. ⁴³ και ειπεν ο αλλό-

και ηκουσεν δαυιδ. 24. και πας ανηρ ισραηλ εν τω ιδειν αυτους τον ανδρα και εφυγον εκ προσωπου αυτου και εφοβηθησαν σφοδρα. 25. και ειπεν ανηρ ισραηλ Ει εορακατε τον ανδρα τον αναβαινοντα τουτον οτι ονειδισεν (προ ονειδισαι?) τον ισραηλ ανεβη; και εσται ανηρ ος αν παταξη αυτον, πλουτισει αυτον ο βασιλευς πλουτον μεγαν και την θυγατερα αυτου δωσει αυτω και τον οικον του πατρος αυτου ποιησει ελευθερον εν τω ισραηλ. 26. και ειπεν δαυιδ προς τους ανδρας τους συνεστηκοτας μετ αυτου λεγων Η (προ Τι?) ποιηθησεται τω ανδρι ος αν παταξει τον αλλοφυλον εκεινον και αφελει ονειδισμον απο ισραηλ; οτι τις αλλοφυλος ο απεριτμητος αυτος οτι ωνειδισεν παραταξιν θεου ζωντος; 27. και ειπεν αυτω ο λαος κατα το ρημα τουτο λεγων Ουτως ποιηθησεται τω ανδρι ος αν παταξει αυτον. 28. και ηκουσεν ελιαβ ο αδελφος αυτου ο μειζων εν τω λαειν αυτον προς τους ανδρας, και ωργισθη θυμω ελιαβ εν τω δαυιδ και ειπεν Ινα τι τουτο κατεβης; και επι τινα αφηκας τα μικρα προβατα εκεινα εν τη ερημω; εγω οίδα την υπερηφανιαν σου και την κακιαν της καρδιας σου, οτι ενεκεν του ιδειν τον πολεμον κατεβης. 29. και ειπεν δαυιδ Τι εποιησα νυν; ουχι ρημα εστιν; 30. και επεστρεψεν παρ αυτου εις εναντιον ετερου και ειπεν κατα το ρημα τουτο, και απεκριθη αυτω ο λαος κατα το ρημα του πρωτου. 31. και ηκουσθησαν οι λογοι ους ελαλησεν δαυιδ και ανηγγελησαν οπισω σαουλ, και παρελαβεν αυτον.

32. η καρδια 33. προς δαυιδ ... δυνηθηση ... πολ. προς αυτον, οτι παιδιον 35. της φαρυγγος 36. ονειδος σήμερον 37. και ειπεν δαυιδ Κυριος ... αρκου, ουτος ... κυριος εσται 38. σαουλ τον μανδ. αυτου και περικ. χ. επι την 39. κ. εξ. δαυ. θωρακαν και περιεζωσατο δαυιδ την ρομφ. αυτ. επ. του ... εκοπασεν περιπατησαι ... εν τούτοις πορευθηται ... διαφερουσιν 40. οπι λειους ... σφενδονην 41. και επορευθη ο αλλοφυλος πορευομενος και εγγιζων προς δαυιδ, και ανηρ ο αιρων τον θυραιον εμπροσθεν αυτου, και επεβλεψεν ο αλλοφυλος. 42. ιδεν ... ητιμασεν

φυλος πρὸς Δαυὶδ Ὡσεὶ κύων ἐγὼ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμέ ἐν ῥάβδῳ καὶ
 λίθοις; καὶ εἶπε Δαυὶδ Οὐχὶ ἀλλ' ἢ χείρων κυνός· καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυ-
 41 λος τὸν Δαυὶδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ. ⁴⁴ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ Δεῦρο
 πρὸς μὲ καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσι
 45 τῆς γῆς. ⁴⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον Σὺ ἔρχῃ πρὸς μὲ ἐν ῥομφαίᾳ
 καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, καὶ γὰρ πορεύομαι πρὸς σὲ ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ
 46 Σαβαώθ παρατάξεως Ἰσραὴλ ἣν ὠνείδισας σήμερον· ⁴⁶ καὶ ἀποκλείσει σε κύ-
 ριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν
 σου ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλα σοῦ καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων
 ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ
 47 γινώσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅτι ἔστι θεὸς ἐν Ἰσραὴλ, ⁴⁷ καὶ γινώσεται πᾶσα ἡ ἐκ-
 κλησία αὕτη ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει κύριος· ὅτι τοῦ κυρίου ὁ
 48 πόλεμος, καὶ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. ⁴⁸ καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλό-
 49 φυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυὶδ. ⁴⁹ καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα
 αὐτοῦ εἰς τὸ κᾶδιον καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἕνα, καὶ ἐσφενδόνησε καὶ ἐπά-
 ταξε τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδου ὁ λίθος διὰ τῆς περι-
 κεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
 51 γῆν. ⁵¹ καὶ ἔδραμε Δαυὶδ καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν
 αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ εἶδον οἱ
 52 ἀλλόφυλοι ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον. ⁵² καὶ ἀνίστανται ἄν-
 δρες Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα καὶ ἠλάλαξαν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως εἰς-
 ὁδοῦ Γέθ καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀσκάλωνος· καὶ ἔπεσον τραυματίαι τῶν ἀλλο-
 53 φύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως Γέθ καὶ ἕως Ἀκκαρῶν. ⁵³ καὶ ἀνέστρε-
 ψαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς
 54 παρεμβολὰς αὐτῶν. ⁵⁴ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου καὶ ἤνεγκεν
 αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἔστηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ.

43. ερχη προς με ... λιθω ... οπι κ. ειπ. δαυ. usque κυνος ... ειδω-
 λοις ργο θεοις 44. παραδωσω ... θηριοις ργο κτην. 45. κυριου σαβαωθ
 θεου παρ. 46. κυρ. εν τη χειρι μου σημερον ... αποκτεινω ... εν τη ημερα
 ταυτη 48. κ. επορευθη και ηγγισεν εις συν. δ. και εταχυνεν δαυιδ και εδρα-
 μεν εις την παραταξιν του αλλοφυλου. 49. οπι εκειθεν ... επι το ργο εις
 το ... επι το προσωπ. 50. και εκραταιωσεν δαυιδ υπερ τον αλλοφυλον εν
 τη σφενδονη και εν τω λιθω, και επαταξεν τον αλλοφυλον και εθανατωσεν
 αυτον· και ρομφαια ουκ ην εν χειρι δαυιδ. 51. post ρομφ. αυτου add και
 εξεσπασεν αυτην εκ του κολαιου αυτης ... αφειλεν εν αυτη ... ιδαν ... εφυ-
 γαν 52. εισοδου γαι ... πυλων κ. εις γεθ 53. απεστρεψαν 55. και ως
 ειδεν σαουλ τον δαυιδ εκπορευομενον εις απαντησιν του αλλοφυλου, ειπεν
 προς αβενηρ τον αρχοντα της δυναμεως Υιος τινος ο νεανισκος ουτος; και
 ειπεν αβενηρ Ζη η ψυχη σου, βασιλευ, ει οιδα. 56. και ειπεν ο βασιλευς
 Επηρωτησον (sic) συ, υιος τινος ο νεανισκος ουτος. 57. και ως επεστρεψεν
 δαυιδ του παταξαι τον αλλοφυλον, και παρελαβεν αυτον αβαινηρ και εις-
 ηγαγεν αυτον ενωπιον σαουλ, και η κεφαλη του αλλοφυλου εν τη χειρι αυτου.
 58. και ειπεν προς αυτον σαουλ Υιος τινος ει, παιδαριον· και ειπεν δαυιδ
 Υιος δουλου σου ιεσαι του βηθλεεμειτου. XVIII. 4. Και εγενετο ως
 συνετελεσεν λαλων προς σαουλ, και η ψυχη ιωναθαν συνεδεθη τη ψυχη δαυιδ,
 και ηγαπησεν αυτον ιωναθαν κατα την ψυχην αυτου. 2. και ελαβεν αυτον
 σαουλ εν τη ημερα εκεινη, και ουκ εδωκεν αυτον επιστρεψαι εν τω οικω
 του πατρος αυτου. 3. και διεθετο ιωναθαν και δαυιδ εν τω αγαπην αυτον
 κατα την ψυχην αυτου. 4. και εξεδυσατο ιωναθαν τον επενδυτην τον επανω
 και εδωκεν αυτον τω δαυιδ, και το (lege τον) μανδυαν αυτου και εως της
 ρομφαιας αυτου και εως του τοξου αυτου και εως της ζωνης αυτου. 5. και
 εξεπορευετο δαυιδ, εν πασιν οις απεστειλεν αυτον σαουλ συνηκεν· και κατε-
 στησεν αυτον σαουλ επι τους ανδρας του πολεμου· και ηρεσεν εν οφθαλμοις
 παντος του λαου και γε εν οφθαλμοις δουλων σαουλ.

XVIII.

6 Καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν πόλεων 6
 Ἰσραὴλ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν χαρμοσύνῃ καὶ ἐν κυμβάλοις· 7 καὶ ἐξῆρχον αἱ 7
 γυναῖκες καὶ ἔλεγον Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριά-
 σιν αὐτοῦ. 8 καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου 8
 τούτου, καὶ εἶπεν Τῷ Δαυὶδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς
 χιλιάδας. 12 καὶ ἐφοβήθη Σαοὺλ ἀπὸ προσώπου Δαυὶδ, 13 καὶ ἀπέστησεν αὐ- 12 13
 τὸν ἀπ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑαυτῷ χιλιάρχον· καὶ ἐξεπορεύετο καὶ
 εἰσεπορεύετο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. 14 καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ 14
 συνιῶν, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ. 15 καὶ εἶδε Σαοὺλ ὡς αὐτὸς συνιεῖ σφόδρα, 15
 καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. 16 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα 16
 τὸν Δαυὶδ, ὅτι αὐτὸς εἰσεπορεύετο καὶ ἐξεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ.
 20 καὶ ἠγάπησε Μελχὶθ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ 20
 καὶ ἠθύσθη ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. 21 καὶ εἶπε Σαοὺλ Δώσω αὐτῇ αὐτῷ, 21
 καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάνδαλον· καὶ ἦν ἐπὶ Σαοὺλ χεὶρ ἀλλοφύλων. 22 καὶ ἐνε- 22
 τεύλατο Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων Λαλήσατε ὑμεῖς λάτρα τῷ Δαυὶδ
 λέγοντες Ἴδου θέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσι
 σέ, καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ. 23 καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαοὺλ εἰς 23
 τὰ ὦτα Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἶπε Δαυὶδ Εἰ κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς
 ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦσαι βασιλεῖ; κἀγὼ ἀνὴρ ταπεινὸς καὶ οὐχὶ ἔνδοξος. 24 καὶ 24
 ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες Σαοὺλ αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησε Δαυὶδ.
 25 καὶ εἶπε Σαοὺλ Ἰάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυὶδ Οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι 25
 ἀλλ' ἢ ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐκδικῆσαι ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως·
 καὶ Σαοὺλ ἐλογίσαστο ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. 26 καὶ ἀπαγ- 26
 γέλλουσιν οἱ παῖδες Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠθύσθη ὁ λόγος
 ἐν ὀφθαλμοῖς Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ. 27 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἐπο- 27
 ρεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἑκατὸν

6. και εγενηθη εν τω εισπορευεσθαι αυτους εν τω επιστρεφειν δαυιδ
 απο του παταξαι τον αλλοφυλον, κ. εξηλθ. αι χ. ε. σ. δ. εκ πασων των πολ.
 ισρ. και χορευουσαι εις απαντησιν σαουλ του βασιλεως εν τυμπ. κ. χαρμ. κ.
 εν κ. 7. κ. εξηλθον αι γ. αι παιζουσαι 8. ειπεν Εδωκαν τω δαυιδ ...
 in f. add και τι αυτω πλην η βασιλεια 9. και ην σαουλ υποβλεπομενος τον
 δαυιδ απο της ημερας εκεινης και επεκεινα. 10. και εγενηθη απο της
 επαυριον και επεσεν πνευμα θεου πονηρον επι σαουλ, και προεφητευσεν εν
 μεσω οικου αυτου· και δαυιδ εψαλλεν εν χειρι αυτου ως κατ' εκαστην ημε-
 ραν, και το δορυ εν τη χειρι σαουλ. 11. και ηρεν σαουλ το δορυ και ειπεν
 Παταξω εν δαυιδ και εν τω τοιχω· και εξεκλινεν δαυιδ απο προσωπου αυ-
 του δις. 12. post δαυιδ add οτι ην κυριος μετ αυτου και απο σαουλ απεστη
 13. αυτον σαουλ απ 14. οτι ην sec. 15. ιδεν 16. εξεπορ. κ. εισεπορ.
 17. και ειπεν σαουλ προς δαυιδ Ιδου η θυγατηρ μου η μειζων μερωβ, αυ-
 την δωσω σοι εις γυναικα, και πλην γινου μοι εις υιον δυναμεως και πολε-
 μει τους πολεμους κυριου· και σαουλ ειπεν Μη εστω χειρ μου επ αυτω, και
 εσται επ αυτον χειρ αλλοφυλων. 18. και ειπεν δαυιδ προς σαουλ Τις εγω
 ειμι, και τις η ζωη της συγγενειας σου (pro του?) πατρος μου εν ισραηλ,
 οτι εσομαι γαμβρος του βασιλεως; 19. και εγενηθη εν τω καιρω του δο-
 θηναι την μεροβ θυγατερα σαουλ τω δαυιδ, και αυτη εδοθη τω ισραηλ τω
 μοθυλαθειτη εις γυναικα. 20. απηγγελη σαουλ κ. ευθυνηθη το ρημα εν οφθ.
 αυτ. 22. ab initio add και ειπεν σαουλ προς τον δαυιδ Εν ταις δυσιν επι-
 γαμβρευσεις μοι σημερον ... υμεις τον δαυ. λατρα 23. δαυ. κατα τα ...
 καγω ανθρωπος ταπ. 25. (δοτι pro δοματι) ... οτι εκδικησαι usque των
 αλλοφυλων 26. ευθυνηθη 27. ab initio add και ουκ επληρωθησαν αι ημεραι
 ... οτι εκατον

ἄνδρας, καὶ ἀνήνεγκε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν· καὶ ἐπιγαμβρεύεται τῷ βασι-
 28 λεί, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν Μελχὼλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ²⁸ καὶ
 29 εἶδε Σαοὺλ ὅτι κύριος μετὰ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἠγάπα αὐτόν, ²⁹ καὶ
 προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι.

XIX.

Καὶ ἐλάλησε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς
 2 παῖδας αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ. ² καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαοὺλ ἤρειτο τὸν
 Δαυὶδ σφόδρα· καὶ ἀπήγγειλεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ λέγων Σαοὺλ ζητεῖ θανα-
 3 τῶσαι σε· φύλαξαι οὖν αὐριον πρῶτῃ, καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυφῇ· ³ καὶ
 ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρός μου ἐν ἀγρῷ οὐ ἐὰν ᾔσ
 ἐκεῖ, καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄψομαι ὅτι ἐὰν
 4 ᾔῃ καὶ ἀπαγγελῶ σοι. ⁴ καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαοὺλ
 τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Μη ἀμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν
 5 δούλον σου Δαυὶδ, ὅτι οὐχ ἠμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ
 6 σφόδρα, ⁵ καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξε τὸν
 ἀλλόφυλον, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον καὶ
 7 ἐχάρησαν· καὶ ἵνα τί ἀμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀδῶν θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ δω-
 8 ρεάν; ⁶ καὶ ἤκουσε Σαοὺλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν, καὶ ὤμοσε Σαοὺλ λέγων Ζῆ
 9 κύριος, εἰ ἀποθανεῖται. ⁷ καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ καὶ ἀπήγγειλεν
 αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἰσήγαγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ,
 8 καὶ ᾔῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν. ⁸ καὶ προσέθετο ὁ πόλε-
 μος γενέσθαι πρὸς Σαοὺλ· καὶ κατέσχυσε Δαυὶδ καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύ-
 9 λους, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προς-
 10 ῶπου αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ
 καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἔψαλλε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.
 10 ¹⁰ καὶ ἐζήτηε Σαοὺλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυὶδ, καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προς-
 ῶπου Σαοὺλ· καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ Δαυὶδ ἀνεχώρησε καὶ
 11 διεσώθη. ¹¹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους εἰς
 οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτόν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν πρῶτῃ, καὶ ἀπήγγειλε τῷ
 12 Δαυὶδ Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ λέγουσα Ἐὰν μὴ σὺ σώσης τὴν ψυχὴν σαυτοῦ
 13 τὴν νύκτα ταύτην, αὐριον θανατωθήσῃ. ¹² καὶ κατάγει ἡ Μελχὼλ τὸν Δαυὶδ
 14 διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται. ¹³ καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχὼλ
 τὰ κενοτάφια καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφα-
 14 λῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ ἱματίῳ. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν
 15 τὸν Δαυὶδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν. ¹⁵ καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυὶδ
 16 λέγων Ἀγάγετε αὐτόν ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς μὲ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. ¹⁶ καὶ
 ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἦπαρ τῶν
 17 αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχὼλ Ἰνα τί οὕτως παρ-
 ελογίσω με, καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου καὶ διεσώθη; καὶ εἶπε Μελχὼλ
 18 τῷ Σαοὺλ Αὐτὸς εἶπεν Ἐξαπέστειλόν με, εἰ δὲ μή, θανατώσω σε. ¹⁸ καὶ

27. και ηνεγκεν ακροβυστιας αυτ. και επληρωσεν αυτας τω βασιλει ...
 αυτω σαουλ την 28. κ. ιδεν σ. και εγνω οτι 29. post ετι add και εγενετο
 σαουλ εχθρευων τον δαυιδ πασας τας ημερας 30. και εξηλθον οι αρχοντες
 των αλλοφυλων, και εγενετο αφ ικανου εξοδιας αυτων συνηκεν δαυιδ παρα
 παντας τους δουλους σαουλ· και ετιμηθη το ονομα αυτου σφοδρα. XIX.
 1. θανατωσαι αυτον. 2. Ζητει σαουλ ο πατηρ μου ... οπι ουν 4. αγαθα
 σοι σφοδρα 7. αυτω ιωναθαν παντα ... εκθες 8. γινεσθαι ... οπι πρ. σαουλ
 ... επαταξεν αυτους πληγην 9. κυριου προ θεου ... και ιδου δαυιδ εψ. εν
 ταις 10. post εις δαυ. add και εν τω τοιχω ... εξεσπασθη προ διεσωθη
 11. σωσεις ... σεαυτου ... νυκταν 13. και εζηκεν επι 14. αποστελλει
 15. αποστ. του ιδειν επι 17. εξαπεστειλες ... Αυτ. ειπ. προς με ... θανατω σε

Δαυίδ ἔφυγε καὶ διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαούλ· καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμά. ¹⁹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ ¹⁹ λέγοντες Ἴδου Δαυίδ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμά. ²⁰ καὶ ἀπέστειλε Σαούλ ἀγγέλους ²⁰ λαβεῖν τὸν Δαυίδ· καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ εἰστήκει καθεστῆκώς ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαούλ πνεῦμα θεοῦ καὶ προφητεύουσιν. ²¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ²¹ ἐτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί· καὶ προσέθετο Σαούλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. ²² καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαούλ, καὶ ²² ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἄλω τοῦ ἐν τῷ Σεφί, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε Που Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ; καὶ εἶπαν Ἴδου ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμά. ²³ καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμά, καὶ ἐγενήθη ²³ καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμά. ²⁴ καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ ἔπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· διὰ τοῦτο ἔλεγον Εἰ καὶ Σαούλ ἐν προφήταις;

XX.

Καὶ ἀπέδρα Δαυίδ ἐκ Ναυὰθ ἐν Ῥαμά, καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ἰωνάθαν καὶ εἶπε Τί πεποίηκα, καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχὴν μου; ² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν Μηδामῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· Ἴδου οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἢ μικρὸν καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὄπιόν μου· καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο. ³ καὶ ἀπεκρίθη Δαυίδ τῷ Ἰωνάθαν ³ καὶ εἶπε Γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εὔρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε μὴ γινῶναι τοῦτο Ἰωνάθαν, μὴ οὐ βούληται· ἀλλὰ ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, ὅτι καθὼς εἶπον ἐμπέπλησται ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τί ποιήσω ⁴ σοι; ⁵ καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἰωνάθαν Ἴδου δὴ νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ κα- ⁵ θίσας οὐ καθήσομαι φαγεῖν, καὶ ἐξαποστελεῖς με καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δειλῆς. ⁶ καὶ ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηται με ὁ πατήρ σου, καὶ ἐρεῖς ⁶ Παραιτούμενος παρητήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυίδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῇ φυλῇ. ⁷ ἐὰν τάδε εἶπῃ Ἀγα- ⁷ θῶς, εἰρήνη τῷ δούλῳ σου· καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γινῶσι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ. ⁸ καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου, ⁸ ὅτι εἰσηγάγες εἰς διαθήκην κυρίου τὸν δούλόν σου μετὰ σεαυτοῦ· καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σύ, καὶ ἕως τοῦ πατρός σου ἵνα τί οὕτως εἰσάγεις με; ⁹ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν Μηδामῶς σοι, ὅτι ἐὰν γινώσκων γινῶ ⁹ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ, καὶ ἐὰν

18. εσωθη ... om αυτω sec. ... επορ. δαυ. κ. σαμουηλ ... ναυιωθ
 19. ιδου δη ... ναυιωθ 20. ειδαν ... τ. προφ. των προφητευοντων ...
 ιστηκει ... in f. add και γε αυτοι 21. προεφητευσαν bis 22. ερχονται ...
 τ. φρεατ. του μεγαλου του εν σοκχω ... ναυιωθ 23. εν ναυιωθ ... επο-
 ρευθη πορευομενος και προφητευων ... εν ναυιωθ 24. εξεδ. και αυτος ...
 επροεφητευσεν και γε αυτος ... νυκταν ... Η και XX. 1. (ισραηλ προ
 δαυιδ ...) εν ναυιωθ ... και ειπ. ενωπ. ιω. Τι 2. μηδαμωσ συ ... η
 ρημα μικρον ... om απ εμου 3. χαριν ενωπιον σου ... μη γνωτω ... βου-
 λεται ... πεπληρωται ανα μ. εμ. και ανα μεσον του πατροσ σου εωσ θανατου
 4. om τι sec. 5. μετα του βασιλεωσ φαγειν ... πορευσομαι προ κρυβησο-
 μαι ... in f. add της τριτης 6. om και ... (παρητησ. απο του δαυιδ ...)
 om εωσ 7. (ειπησ ...) και εαν δε 8. οτι εισ διαθ. κυ. εισηγαγεσ (... om
 αδικια) 9. μηδαμωσ συ

10 μὴ ἦ εἰς τὰς πόλεις σου, ἐγὼ ἀπαγγεῶ σοι. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνά-
 11 θαν Ἴδὲ ἀπαγγείλη μοι ἐὰν ἀποκριθῆ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; ¹¹ καὶ εἶπεν
 Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ Πορεύου καὶ μένε εἰς ἀγρόν· καὶ ἐκπορεύονται ἀμφο-
 12 τεροι εἰς ἀγρόν. ¹² καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν
 ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὡς ἂν ὁ καιρὸς τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὸν ἦ
 13 περὶ Δαυὶδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σέ εἰς ἀγρόν· ¹³ τάδε ποιήσαι ὁ Θεὸς
 τῷ Ἰωνάθαν καὶ τάδε προσθήη, ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σέ καὶ ἀποκαλύψω
 τὸ ὄπιόν σου, καὶ ἐξαποστελῶ σε καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσται κύριος
 14 μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου. ¹⁴ καὶ ἐὰν μὲν ἔτι μου ζῶντος,
 15 καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐὰν θανάτῳ ἀποθάνω, ¹⁵ οὐκ ἐξαρεῖς ἔλεός
 σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εἰ μὴ, ἐν τῷ ἐξαίρειν κύριον
 τοὺς ἐχθροὺς Δαυὶδ ἕκαστον ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς εὐρεθῆναι τὸ ὄνομα
 τοῦ Ἰωνάθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐκζητῆσαι κύριος ἐχθροὺς τοῦ Δαυὶδ.
 17 ¹⁷ καὶ προσέθετο ἔτι Ἰωνάθαν ὁμῶσαι τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἠγάπησε ψυχὴν ἀγα-
 18 πῶντος αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν Αὐριον νεομηνία καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι
 19 ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου. ¹⁹ καὶ τρισσεύσεις καὶ ἐπισκέψῃ καὶ ἦξεις εἰς τὸν
 τόπον σου οὐ κρυβῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καθήσῃ παρὰ τὸ Ἐργάβ
 20 ἐκεῖνο. ²⁰ καὶ ἐγὼ τρισσεύσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, ἐκπέμπων εἰς τὴν Ἀματ-
 21 ταρί. ²¹ καὶ ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸ παιδάριον λέγων Δεῦρο εὐρέ μοι τὴν σχίζαν·
 ἐὰν εἴπω λέγων τῷ παιδαρίῳ Ὡδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὧδε, λάβε αὐτήν,
 22 παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι καὶ οὐκ ἔστι λόγος, ζῆ κύριος· ²² ἐὰν τάδε εἴπω
 τῷ νεανίσκῳ Ὡδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα, πορεύου, ὅτι ἐξαπέσταλκέ
 23 σε κύριος. ²³ καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησαμεν ἐγὼ καὶ σύ, ἰδοὺ κύριος μάρτυς ἀνά
 24 μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁴ καὶ κρύπτεται Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ, καὶ παρα-
 25 γίνεται ὁ μὴν καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. ²⁵ καὶ
 ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ
 τοῖχον, καὶ προέφθασε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκάθισεν Ἀβεννῆρ ἐκ πλαγίων Σαοὺλ,
 26 καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυὶδ. ²⁶ καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
 27 ὅτι εἶρηκε Σύμπτωμα φαίνεται μὴ καθαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαθάρισται. ²⁷ καὶ
 ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος
 τοῦ Δαυὶδ, καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Τί ὅτι οὐ παρα-
 28 γέγονεν ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ἐχθρὸς καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; ²⁸ καὶ ἀπε-
 κριθῆ Ἰωνάθαν τῷ Σαοὺλ καὶ εἶπεν αὐτῷ Παρήτηται παρ' ἐμοῦ Δαυὶδ ἕως
 29 εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθῆναι, ²⁹ καὶ εἶπεν Ἐξαπόστειλον δὴ με,
 ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῖν ἐν τῇ πόλει καὶ ἐνετείλαντο πρὸς μέ οἱ ἀδελφοί
 μου· καὶ νῦν εἰ εὗρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, διαβήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι
 τοὺς ἀδελφούς μου· διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως.
 30 ³⁰ καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαοὺλ ἐπὶ Ἰωνάθαν σφόδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Χίε κορα-
 σίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σύ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰ-
 31 σχύνην σου καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρὸς σου; ³¹ ὅτι πάσας τὰς ἡμέ-
 ρας ἃς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ἐτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου·
 32 νῦν οὖν ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανάτου οὗτος. ³² καὶ ἀπε-

10. Και τις απαγγελει 12. ιδου εαν ην αγαθον ... αποστελλω 13.
 ποιησαι κυριος τω ... εξαποστελλω 14. ομη εαν ... μετ εμου ελεος κυριου
 15. ομη σου ... απο προσωπου ... εξαρθηται το ον. ιωναθαν ... εκζητησει
 κυρ. εκ χειρος εκθρου τ. δ. 17. τω δαυ. εν τω ηγαπηκεναι αυτον, οτι
 ηγαπηκεν 18. αυτω ιωναθαν 19. εκρυβης ... καθισεις παρα το εργον εκ.
 20. θηρα ακοντιζων ... λααρματταραι 22. ιδε η σχ. εκει απο 24. εν τω
 αγρω 25. εκαθ. ο βασιλευς επι ... αβενηρ ενωπιον αυτου εκ 26. σαουλ
 ουδεν εν ... οτι ειπεν 27. ομη τη ημερα ... παραγεγονεν υιος ... εκθρς
 28. δαυ. παρ εμου 29. με δη ... ενετειλατο π. μ. ο αδελφος μου (... νυνι
 pro νυν ει) ... διασωθησομαι δη (30. ομη εις prius)

κρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαούλ ἵνα τί ἀποθνήσκει; τί πεποίηκεν; ³³ καὶ ἐπῆρε ³³ Σαούλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ἰωνάθαν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυίδ. ³⁴ καὶ ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὀργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφα- ³⁴ γεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, ὅτι συνε- ³⁵ τέλεσεν ἐπ' αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἐγενήθη πρῶτὸν καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν ³⁵ εἰς ἀγρόν, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ. ³⁶ καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ Δράμε εὐρέ μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἐγὼ ἀκον- ³⁶ τίζω· καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἠκόντισε τῇ σχίζῃ, καὶ παρήγα- ³⁷ γεν αὐτήν. ³⁷ καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου τῆς σχίζης οὐ ἠκόντιζεν ³⁷ Ἰωνάθαν. ³⁸ καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου καὶ εἶπεν Ἐκεῖ ἡ ³⁸ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα· καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ λέγων Ταχύνας σπεῦσον καὶ μὴ στῆς· καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰω- ³⁹ νάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἤνεγκε τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. ³⁹ καὶ τὸ ³⁹ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐδὲν πάρεξ Ἰωνάθαν καὶ Δαυίδ. ⁴⁰ καὶ Ἰωνάθαν ἔδωκε ⁴⁰ τὰ σκευῆ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Πο- ⁴¹ ρεύου εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν. ⁴¹ καὶ ὡς εἰσηλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυίδ ἀνέ- ⁴¹ στη ἀπὸ τοῦ Ἀργάβ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ⁴² τρίς, καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἕκαστος τῷ ⁴² πλησίον αὐτοῦ ἕως συντελείας μεγάλης. ⁴² καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυίδ Πο- ⁴² ρεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὁμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου λέγοντες Κύριος ἔσται μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ⁴³ σπέρματος μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος σοῦ ἕως αἰῶνος. ⁴³ καὶ ἀνέστη ⁴³ Δαυίδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσηλθεν εἰς τὴν πόλιν.

XXI.

Καὶ ἔρχεται Δαυίδ εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξέστη Ἀβι- ¹ μέλεχ τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί ὅτι σὺ μόνος καὶ οὐδεὶς μετὰ ² σοῦ; ² καὶ εἶπε Δαυίδ τῷ ἱερεῖ Ὁ βασιλεὺς ἐντέταλταί μοι ῥῆμα σήμερον ² καὶ εἶπέ μοι Μηδεὶς γνῶτω τὸ ῥῆμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ³ ἐγὼ ἐντέταλμαι σοι, καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ ³ λεγομένῳ Θεοῦ πίστις, Φελλανὶ Μαεμωνί. ³ καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά ³ σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς χεῖρά μου τὸ εὐρεθέν. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ ⁴ Δαυίδ καὶ εἶπεν Οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, ὅτι ἀλλ' ἡ ἄρτοι ⁴ ἅγιοι εἰσιν· εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάριά ἐστι πλὴν ἀπὸ γυναικός, καὶ φά- ⁵ γεται. ⁵ καὶ ἀπεκρίθη Δαυίδ τῷ ἱερεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀλλὰ ἀπὸ γυναικός ἀπε- ⁵ σχήμεθα ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα ⁶ τὰ παιδία ἡγνισμένα, καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται σήμερον ⁶ διὰ τὰ σκευῆ μου. ⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς ⁶ προθέσεως, ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν ἄρτοι ἀλλ' ἡ ἄρτοι τοῦ προσώπου, οἱ ἀφηρημέ- ⁶ νοι ἐκ προσώπου κυρίου τοῦ παρατεθῆναι ἄρτον θερμὸν ἢ ἡμέρᾳ ἔλαβεν αὐτούς.

Μι. 12,
3ss.

32. τω σαουλ πατρι αυτου και ειπεν προς αυτον Ινα 33. οπι του θαν. αυτ. κ. ε. ιωναθαν 34. απεπηδησεν ... εν οργη θυμω ... εν ημερα τη δευτ. 35. δαυ. εις το μαρτ. 36. ηκοντιζεν 37. ηκοντισεν 38. (οπι κ. ανεβ. ιω. ub initio) ... εβοησεν (39. 40. οπι ουκ εγνω usque επι το παιδαρ.) 40. πορ. και εισελθε 41. και το παιδ. εισηλθεν ... απο του υπνου κ. επ. επι πρ. α. επι την γην ... εκλαυσ. εκ. τον πλ. 42. ωμωμοκαμεν αμφ. ημεις XXI. 1. νοβα πρ. αμιμελεχ ... οπι συ ... ουδεις 2. τω αβιμελεχ τω ιερει ... σημερον ρημα ... Μη γν. μηδεις ... αποστελω σε κ. υ. ου εντελλομαι ... φελλωνι αλμωνι 3. χειρας 4. οτι η αλλ η αρτος αγιος εστιν ... παιδια εισιν 5. εκθες ... παιδαρια 6. ουκ ην εκει αρτος οτι αλλ η α. τ. προφητου οι ... οπι του

7 ⁷ καὶ ἐκεῖ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαούλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος
 Νεεσσαράν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωὴκ ὁ Σύρος, νέμων τὰς ἡμιό-
 8 νους Σαούλ. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιμέλεχ Ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τῆν
 χεῖρά σου δόρυ ἢ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα
 9 ἐν τῇ χειρὶ μου, ὅτι ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδὴν. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ
 ἱερεὺς Ἴδου ἡ ῥομφαία Γολιάθ τοῦ ἄλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι
 Ἡλά· καὶ αὕτη ἐνειλημένη ἦν ἐν ἱματίῳ· εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ λάβε,
 ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα πάρεξ ταύτης ἐνταῦθα. καὶ εἶπε Δαυὶδ Ἴδου οὐκ ἔστιν
 10 ὡςπερ αὕτη, δός μοι αὐτήν. ¹⁰ καὶ ἔδωκεν αὐτήν αὐτῷ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ
 καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου Σαούλ. καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς
 11 Ἀγχοὺς βασιλέα Γέθ. ¹¹ καὶ εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοὺς πρὸς αὐτόν Οὐχὶ οὗτος
 Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι Ἐπά-
 12 ταξε Σαούλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; ¹² καὶ ἔβητο
 Δαυὶδ τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου
 13 Ἀγχοὺς βασιλέως Γέθ. ¹³ καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ
 προσεποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πό-
 λεως καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς
 14 πύλης, καὶ τὰ σιελα αὐτοῦ κατέρρει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀγ-
 χοὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἴδου ἴδετε ἄνδρα ἐπίληπτον, ἵνα τί εἰσηγάγετε
 15 αὐτὸν πρὸς μέ; ¹⁵ μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγώ, ὅτι εἰσαγηθήκατε αὐτὸν ἐπι-
 ληπτεύεσθαι πρὸς μέ; οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἶκίαν.

XXII.

Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον
 τὸ Ὀδολλάμ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 2 καὶ καταβαίνουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. ² καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ
 καὶ πᾶς ὑπόχρεως καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος,
 3 καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. ³ καὶ ἀπῆλθεν Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς
 Μασσηφάθ τῆς Μωάβ, καὶ εἶπε πρὸς βασιλέα Μωάβ Γινέσθωσαν δὴ ὁ πα-
 τήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ ἕως ὅτου γινώ τί ποιήσει μοι ὁ θεός.
 4 ⁴ καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωάβ, καὶ κατώκουν μετ' αὐ-
 5 τοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ὄντος τοῦ Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. ⁵ καὶ εἶπε Γὰδ ὁ
 προφήτης πρὸς Δαυὶδ Μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ, πορεύου καὶ ἦξις εἰς γῆν
 6 Ἰουδα· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαρίκ. ⁶ καὶ
 ἤκουσε Σαούλ ὅτι ἐγνωσται Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ Σαούλ
 ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ῥαμά, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ
 7 χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ. ⁷ καὶ εἶπε
 Σαούλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ Ἀκούσατε δὴ, υἱοὶ
 Βενιαμὴν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας,
 8 καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἐκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους; ⁸ ὅτι σύγκεισθε πάντες
 ὑμεῖς ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὄπιόν μου ἐν τῷ διαδέσθαι
 τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ
 ἐξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὄπιόν μου, ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱὸς μου τὸν δοῦ-

7. νεσσαραν 8. αχιμελεχ Ἴδε ... χειραν ... σκευη μου ... κατασπευ-
 δον προ κ. σπουδ. 9. ειλημμενη ... εν ιματιω οπισω της επωμιδος ...
 λημψη 11. ειπαν ... ηρχον 12. εβηκεν 13. ηλλ. τον τροπον α. ... κατε-
 ρει τα σιελα αυτου 14. επιλημπτων 15. η προ μη ... επιλημπτων ει
 επιλημπτεισθαι ... (εισηγιαχατε ...) in fin. add μου XXII. 1. K. απηλ-
 λαγη δ. εκειθεν κ. ερχ. κ. διεσ. εις ... οδολαμ ... πας ο οικος 2. οπι πας
 υποχρ. κ. πας ... τη ψυχη 3. μασηφα ... γνω ο τι 4. οπι οντος 5. του
 ιουδα ... εν τη πολ. αριαθ 6. εν ραμμα 7. αυτω και ειπεν αυταις Ακ.
 δη υι. ιεμεινι ... χιλ. κ. εκατ. 8. οπι ο bis ... εξ υμων περι εμου

λόν μου ἐπ' ἐμέ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁹ καὶ ἀποκρίνεται Δωὴκ ὁ ⁹ Σύρος ὁ καθεστηκώς ἐπὶ τὰς ἡμιόλους Σαούλ καὶ εἶπεν Ἐώρακα τὸν υἱὸν Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτώβ τὸν ἱερέα. ¹⁰ καὶ ¹⁰ ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν Γολιάθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. ¹¹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι ¹¹ τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτώβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβά· καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. ¹² καὶ εἶπε ¹² Σαούλ Ἄκουε δὴ, υἱὲ Ἀχιτώβ· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, λάλει κύριε. ¹³ καὶ εἶπεν ¹³ αὐτῷ Σαούλ Ἴνα τί συνέδου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἐρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμέ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Καὶ ¹⁴ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματος σου καὶ ἐνδοξὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου; ¹⁵ ἢ σήμερον ¹⁵ ἤργημαι ἐρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς· μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, ὅτι οὐκ ἦδει ὁ δούλός σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ¹⁶ Σαούλ Θανάτῳ ἀποθανῆ, Ἀβιμέλεχ, σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου. ¹⁷ καὶ ¹⁷ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσι πρὸς αὐτόν Προσαγάγετε καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτὸς καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου· καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς κυρίου. ¹⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ Ἐπιστρέφου σὺ καὶ ¹⁸ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἐπεστράφη Δωὴκ ὁ Σύρος καὶ ἐθανάτωσε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας, πάντας αἰρόντας Ἐφούδ. ¹⁹ καὶ τὴν Νομβὰ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στό- ¹⁹ ματι ῥομφαίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός, ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος, καὶ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου. ²⁰ καὶ διασώζεται υἱὸς εἰς τῷ Ἀβιμέλεχ υἱῷ ²⁰ Ἀχιτώβ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω Δαυὶδ. ²¹ καὶ ἀπήγγει- ²¹ λεν Ἀβιάθαρ τῷ Δαυὶδ ὅτι ἐθανάτωσε Σαούλ πάντας τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. ²² καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ Ἔκρυψον ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι Δωὴκ ὁ ²² Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαούλ· ἐγώ εἰμι αἵτιος τῶν ψυχῶν οὐ- ²² κου τοῦ πατρὸς σου. ²³ κάθου μετ' ἐμοῦ, μὴ φοβοῦ· ὅτι οὐ εἰάν ζητῶ τῇ ²³ ψυχῇ μου τρόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοί.

XXIII.

Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ λέγοντες Ἰδοὺ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ Κεῖλᾷ, καὶ αὐτοὶ διαρπάξουσι καταπατοῦσι τοὺς ἄλλω. ² καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ² διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ πορευθῶ καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; καὶ εἶπε κύριος Πορευθῶ καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις καὶ σώσεις τὴν Κεῖλᾷ. ³ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν ³ τῇ Ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἐάν πορευθῶμεν εἰς Κεῖλᾷ, εἰς τὰ

9. δωηγ ... εορακα ... νοβα πρ. αμιμελεχ 11. σαουλ ο βασιλευς ... τον αχιμελεχ υι. αχ. τον ιερεαν ... ιερεις του κυριου τ. εν νοβα 13. συ κατ εμου (... δουναι σεαυτον και ρομφ.) ... επρωταν αυτον 14. αχιμελεχ τω βασιλει 15. ως ργο ἢ (... ο βασ. καιταδουλου αυτου) ... ο δουλ. ο σος 17. εφεστ. επ αυτω ... αμαρτησαι τους ργο απαντ. εις τους 18. απεστραφη δωηγ ... ο σ. κ. εδ. τ. ιερεις κυριου, και εθανατωσεν εν ... εφουδ λινον 19. νοβα ... in fin. add εν στοματι ρομφαιας 20. αχιμελεχ 21. om κ. απηγγ. αβ. τ. δ. 22. om οτι priim. et tertium ... απαγγελλει ... τ. ψυχ. εκεινων 23. φεφυλαξαι XXIII. 1. κειλα ... om καταπατουσι 2. κυριος προς δαυιδ ... om πορευου ... κειλα 3. ειπαν ... κειλα

4 σκύλα τῶν ἄλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα; ⁴ καὶ προσέειπε Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτῆσαι
 διὰ τοῦ κυρίου· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ
 κατάβηθι εἰς Κεῖλᾶ, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἄλλοφύλους εἰς χεῖράς σου.
 5 ⁵ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλᾶ καὶ ἐπολέμησε
 τοὺς ἄλλοφύλους· καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγε τὰ κτήνη αὐ-
 τῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην· καὶ ἔσωσε Δαυὶδ τοὺς κατοί-
 6 κούοντας Κεῖλᾶ. ⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχμέλεχ πρὸς Δαυὶδ,
 καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾶ κατέβη, ἔχων Ἐφουδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
 7 ⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ ὅτι ἦκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾶ, καὶ εἶπε Σαοὺλ Πέ-
 8 πρακεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκλείσται εἰσελθὼν εἰς πό-
 8 λιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. ⁸ καὶ παρήγγειλε Σαοὺλ παντὶ τῷ λαῷ καταβαίνειν
 9 εἰς πόλεμον εἰς Κεῖλᾶ, συνέχειν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔγνω
 Δαυὶδ ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς
 10 Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα Προςάγαγε τὸ Ἐφουδ κυρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ Κύριε ὁ
 11 θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου ὅτι ζητεῖ Σαοὺλ ἐλθεῖν ἐπὶ Κεῖλᾶ
 11 διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐμέ· ¹¹ εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταβήσεται
 Σαοὺλ καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπάγγειλον τῷ
 13 δούλῳ σου. καὶ εἶπε κύριος Ἀποκλεισθήσεται. ¹³ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄν-
 13 δρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι καὶ ἐξήλθον ἐκ Κεῖλᾶ, καὶ ἐπορεύοντο
 οὐ εἰς πόλιν ἐλθεῖν. ¹⁴ καὶ ἐκάθητο ἐν Μασερέμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στε-
 14 νοῖς, καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζίφ, ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμῶδει· καὶ
 ἐζήτησε αὐτὸν Σαοὺλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος εἰς
 15 τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἐξέρχεται Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυὶδ·
 16 καὶ Δαυὶδ ἦν ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμῶδει ἐν τῇ Καινῇ Ζίφ. ¹⁶ καὶ ἀνέστη Ἰω-
 17 νάθαν υἱὸς Σαοὺλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυὶδ εἰς Καινήν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς
 17 χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Μὴ φοβοῦ· ὅτι οὐ μὴ εὕρη σε
 ἡ χεὶρ Σαοὺλ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐγὼ ἔσο-
 18 μαί σοι εἰς δεῦτερον, καὶ Σαοὺλ ὁ πατήρ μου οἶδεν οὕτως. ¹⁸ καὶ διεβέντο
 ἀμφότεροι διαθήκη ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ, καὶ Ἰω-
 19 νάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμῶ-
 20 δους πρὸς Σαοὺλ ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες Οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ'
 ἡμῶν ἐν Μεσσαρὰ ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Ἐχελᾶ τοῦ
 20 ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου; ²⁰ καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς
 21 κατάβασιν καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ
 21 βασιλέως. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαοὺλ Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπονέ-
 22 σατε περὶ ἐμοῦ· ²² πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι, καὶ γινώτε τὸν τόπον
 αὐτοῦ οὐ ἔσται ὁ πούς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὐ εἶπατε, μὴ ποτε πανουργεύ-
 23 σθαι. ²³ καὶ ἴδετε καὶ γινώτε, καὶ πορεύσομαι μετ' ὑμῶν· καὶ ἔσται εἰ ἔστιν

3. εἰ πορευομεθα 4. ετι δαυιδ ερωτησαι ... οτι αυτω bis ... ανα-
 στηθι προς αυτον ... κειλα 5. κειλα bis ... ε πολ. εν τοις ... και ουκ
 απηγαγεν 6. φυγειν ... κειλα ... εφουδ pon. απτε κατεβη 7. (οτι οτι
 ηκει usque σαουλ ...) εις χειρας ... αποκεκλιται 8. εις πολ. καταβ. ε. κε-
 ειλα 9. οτι περι αυτ. σαουλ ου παρεσιωπα την 10. κειλα 12. και ειπεν
 δαυιδ Ει παραδωσουσιν παρα της κειλα εμε και τους ανδρας μου εις χει-
 ρας σαουλ; και ειπεν κυριος Παραδωσουσιν. 13. (ως υ προ ως τετρακ.)
 ... κειλα bis ... ου αν ε πορευθησαν ... του εξελθειν 14. κ. εκαθ. δαυιδ
 ε. τη ερ. εν μασερεθ ... εν τω ορει εν τη ερημω ζειφ εις ορος το αυχμω-
 δεσ εν γη αυχμ. 15. ιδεν ... ερχεται σαουλ ζητειν ... οτι ην ... ζειφ εν τη
 καινη 18. δαυιδ εκαθητο 19. ουκ ιδου ... μεσαρα 20. και κεκλ. 22. κ.
 γνωτε και ιδετε τ. τοπ. ου 23. κ. γνωτε κ. ειδατε εκ παντων των τοπων οπου
 κρυβεται εχει, και επιστρεψατε προς με εις ετοιμον, κ. πορευσομεθα μεθ

ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ἰούδα. ²⁴ καὶ ἀνέ- 24
στησαν οἱ Ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαούλ· καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄν-
δρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆ Μαὼν κατ' ἐσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου.
²⁵ καὶ ἐπορεύθη Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν 25
τῷ Δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μαὼν· καὶ ἤκουσε
Σαούλ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἔρημον Μαὼν. ²⁶ καὶ πορεύονται 26
Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου, καὶ ἦν Δαυὶδ
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου· καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπα-
ζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαούλ, καὶ Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ
παρενέβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτούς. ²⁷ καὶ πρὸς 27
Σαούλ ἦλθεν ἄγγελος λέγων Σπεῦδε καὶ δεῦρο, ὅτι ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ
τὴν γῆν. ²⁸ καὶ ἀνέστρεψε Σαούλ μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη 28
εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων· διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος Πέτρα
ἡ μερισθεῖσα.

XXIV.

Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Ἐνγαδδί. ² καὶ 2
ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψε Σαούλ ἀπὸ ὀπίσθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπηγγέλη
αὐτῷ λεγόντων ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐνγαδδί. ³ καὶ ἔλαβε μετ' ἑαυτοῦ 3
τρεις χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν
Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδδαιέμ. ⁴ καὶ ἦλθεν εἰς τὰς 4
ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπηλαῖον· καὶ Σαούλ
εἰσήλθε παρασκευάσασθαι, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ σπη-
λαίου ἐκάθηντο. ⁵ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη 5
ἦν εἶπε κύριος πρὸς σέ παραδοῦναι τὸν ἔχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ
ποιήσεις αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀφείλε
τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῦδος τοῦ Σαούλ λαθραίως. ⁶ καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα 6
καὶ ἐπάταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτόν, ὅτι ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῦδος αὐ-
τοῦ. ⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ Μηθαμῶς μοι παρὰ κυρίου, 7
εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπενέγκαι χεῖρά
μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς κυρίου ἐστὶν οὗτος. ⁸ καὶ ἔπεισε Δαυὶδ τοὺς ἄν- 8
δρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θῦσαι τὸν Σαούλ·
καὶ ἀνέστη Σαούλ καὶ κατέβη τὴν ὁδόν. ⁹ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ὀπίσω αὐτοῦ 9
ἐκ τοῦ σπηλαίου· καὶ ἐβόησε Δαυὶδ ὀπίσω Σαούλ λέγων Κύριε βασιλεῦ· καὶ
ἐπέβλεψε Σαούλ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψε Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ Ἰνα τί 10
ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων Ἰδοὺ Δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχὴν σου;
¹¹ ἰδοὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέ σε κύ- 11
ριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἠβουλήθη ἀποκτεῖναί
σε, καὶ ἐφεισάμην σου καὶ εἶπα Οὐκ ἐποίησω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, ὅτι
χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστι. ¹² καὶ ἰδοὺ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῦδος σου ἐν τῇ 12
χειρί μου, ἐγὼ ἀφήρηκα τὸ πτερύγιον καὶ οὐκ ἀπέκταγκά σε· καὶ γινῶσι καὶ

23. εξεραυνησω ... πασιν 24. κ. ανεστ. κ. επορευθ. οι ζιφ. 25. απηγ-
γελη 26. εκ μεσου bis pro ex μέρους ... om ex chlγ. ... και εγενετο δαυ.
27. κ. αγγ. ηλθ. πρ. σ. ... επεθεντο αλλοφ. XXIV. 1. om και εκαθι-
σεν ... ενγαδθει 2. λεγων ... ενγαδθει 3. αειαμειν 4. εισηλθεν σαουλ
5. ειπαν ... ιδου ημερα ... τ. διπλ. της σαουλ 7. παρα κυριω ει ... επε-
νεγκειν 8. εδ. αυτους αναστ. θανατωσαι ... κ. σαουλ ανεστη εκ του σπη-
λαιου κ. κατ. εις την 9. οπ. αυτου και εξηλθεν εκ ... Κυρ. μου ... om
εις τα (... εκρυψεν) 11. εορακασιν ... σημερον κυριος ... εβουληθη ...
οτι χρηστος κυριος εστιν. 12. και πατερ μου, κ. ιδου ... το πτερ. του μα-
τιου κ. ουκ

Ἴδε σήμερον ὅτι οὐκ ἔστι κακία ἐν τῇ χειρὶ μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀσέβησις καὶ οὐχ ἡμάρτηκα εἰς σέ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. 13 ¹³ δικάσαι κύριος ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἐκδικήσαι σοι κύριος ἐκ σοῦ, καὶ 14 ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. ¹⁴ καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία Ἐξ ἀνό- 15 μων ἐξελεύσεται πλημμέλεια· καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. ¹⁵ καὶ νῦν ὀπίσω τίνοσ σὺ ἐκπορεύῃ, βασιλεῦ Ἰσραὴλ; ὀπίσω τίνοσ καταδιώκεις σὺ; 16 ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος καὶ ὀπίσω ψύλλου ἑνός; ¹⁶ γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, ἴδοι κύριος καὶ κρίναι 17 τὴν κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρὸς σου. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαοῦλ, καὶ εἶπε Σαοῦλ Ἡ φωνὴ σου 18 αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; καὶ ἦρε Σαοῦλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσε. ¹⁸ καὶ εἶπε Σαοῦλ πρὸς Δαυὶδ Δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμέ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθὰ, 19 ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. ¹⁹ καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἃ ἐποίη- 20 σάς μοι ἀγαθὰ, ὡς ἀπέκλεισέ με κύριος εἰς χειρὰς σου σήμερον καὶ οὐκ 21 ἀπέκτεινάς με. ²⁰ καὶ ὅτι εἰ εὖροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει καὶ ἐκ- 22 πέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος ἀποτίσει αὐτῷ ἀγαθὰ, καθὼς πε- 21 ποίηκας σήμερον. ²¹ καὶ νῦν ἴδου ἐγὼ γινώσκω ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις, καὶ 22 στήσεται ἐν χειρὶ σου ἡ βασιλεία Ἰσραὴλ. ²² καὶ νῦν ὁμοσόν μοι ἐν κυρίῳ ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου 23 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. ²³ καὶ ὤμοσε Δαυὶδ τῷ Σαοῦλ· καὶ ἀπῆλθε Σαοῦλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσαρὰ στενήν.

XXV.

Καὶ ἀπέθανε Σαμουήλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς Ἰσραὴλ καὶ κόπτονται αὐτόν, καὶ θάπτουσιν αὐτόν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Ἀρμαθαίμ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ 2 καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μαῶν. ² καὶ τὴν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μαῶν, καὶ τὰ ποιμνία αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ· καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα, καὶ τούτῳ ποιμνία τρισχίλια καὶ αἶγες χίλιαι· καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποιμνιον 3 αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ. ³ καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ ὄνομα τῇ γυ- 4 ναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαία· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ ἀγαθὴ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρω- 4 πος κυνικός. ⁴ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμήλιος 5 τὸ ποιμνιον αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ εἶπε τοῖς παι- 6 δαρλοῖς Ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ ἐρωτήσατε 7 αὐτόν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου εἰς εἰρήνην, ⁶ καὶ ἐρεῖτε τάδε Εἰς ὥρας καὶ σὺ 7 ὑγιαίνων καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνοντα. ⁷ καὶ νῦν ἴδου ἀκή- 8 κασα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἳ ἦσαν μεσ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτούς καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐδὲν πάσας τὰς 8 ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμήλῳ. ⁸ ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγ- 9 γελοῦσί σοι· καὶ εὐρέτωσαν τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι 9 ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἤκομεν· δὸς δὲ ὃ ἐὰν εὖρη ἡ χεὶρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ 9 Δαυίδ. ⁹ καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νά- 10 βαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ· καὶ ἀνεπήδησε

12. ἐν τῇ χ. μ. κακία οὐδε ἀσεβ. οὐδε ἀσεβ. 13. ἐκδ. με κυρ. ἐκ ... ἐπι σοι 15. οἱ σὺ sec. 17. λαλῶν τὰ ῥημ. ταῦτα 19. σημερ. εἰς χ. σου 20. ὅτι ευρων τις ... ἐκπεμψει ... ἀνταποδωσει ... οἱ ἀγαθὰ 21. ἐν χερ- σιν σου βασιλεα (sic) ἰσρ. 22. ἐξολοθρεύσεις ... καὶ οὐκ ἀφανιεῖς 23. με- σαρας XXV. 1. ἐν ραμα ... ἐρημον φαραν 2. οἱ ἐν τῇ ... χίλιαι αι- γες ... κείρειν τὰ ποιμνία α. 3. τῇ συνεσει κ. καλῇ τῷ ... πονηρ. κ. σκληρ. 5. εἶπεν δαυιδ τοῖς 8. οἱ σου his post παιδάρια ... ο ἀν ... τοῖς παισιν σου τῷ υι. σου δαυ. 9. τὰ παιδ, δαυιδ κ. λαλ. τῷ ναβαλ κατὰ

¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυὶδ καὶ εἶπε Ἵς ὁ Δαυὶδ καὶ τίς ὁ υἱὸς ¹⁰
¹ Ἰεσσαί; σήμερον πεπληθυσμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι ἀναχωροῦντες ἕκαστος ἐκ
 προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹¹ καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν ¹¹
 μου καὶ τὰ θύματά μου ἃ τέθουκα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω
 αὐτὰ ἀνδράσιν οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσὶ; ¹² καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάκια ¹²
 Δαυὶδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἦλθον καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ
 κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ Ζώσασθε ἕκα- ¹³
 στος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυὶδ ὡς τετραχόσιοι ἄνδρες,
 καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν. ¹⁴ καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νά- ¹⁴
 βαλ ἀπήγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων λέγων Ἴδου Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ
 τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν. ¹⁵ καὶ οἱ ¹⁵
 ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν οὐ-
 δὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἡμεν παρ' αὐτοῖς, ¹⁶ καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ ¹⁶
 ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας
 ἃς ἡμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον. ¹⁷ καὶ νῦν γινῶμι καὶ ἶδε σὺ ¹⁷
 τί ποιήσεις, ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ, καὶ οὗτος υἱὸς λοιμῶς καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἔσπευ- ¹⁸
 σεν Ἀβιγαία καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου καὶ πέντε
 πρόβατα πεποιημένα καὶ πέντε οἶφι ἀλφίτου καὶ γομῶν ἐν σταφίδος καὶ δια-
 κοσίας παλάσας, καὶ ἔβητο ἐπὶ τοὺς ὄνους· ¹⁹ καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς ¹⁹
 Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι· καὶ
 τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε. ²⁰ καὶ ἐγενήθη αὐτῆς ἐπιβεβηκυῖης ἐπὶ τὴν ²⁰
 ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπη τοῦ ὄρου, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες
 αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. ²¹ καὶ Δαυὶδ ²¹
 εἶπεν Ἴσως εἰς ἄδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐκ ἐνε-
 τειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ
 ἀντὶ ἀγαθῶν· ²² τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσείη, εἰ ὑπο- ²²
 λείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως πρῶτῳ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. ²³ καὶ ²³
 εἶδεν Ἀβιγαία τὸν Δαυὶδ, καὶ ἔσπευσε καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνου καὶ
 ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν
 γῆν ²⁴ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἡ ἀδικία μου· ²⁴
 λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὠτά σου, καὶ ἄκουσον λόγων τῆς δούλης
 σου. ²⁵ μὴ δὴ θέσσω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοι- ²⁵
 μὸν τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὗτός ἐστι· Νάβαλ ὄνομα αὐτῷ καὶ
 ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάκια τοῦ κυ-
 ρίου μου ἃ ἀπέστειλας. ²⁶ καὶ νῦν, κύριέ μου, ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, ²⁶
 καθὼς ἐκώλυσέ σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀδῶν καὶ σώζειν τὴν
 χεῖρά σου σοί· καὶ νῦν γένοιτο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροὶ σου καὶ οἱ ζητοῦντες
 τῷ κυρίῳ μου κακά. ²⁷ καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη ²⁷
 σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ
 μου. ²⁸ ἄρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ ²⁸
 κυρίῳ μου οἶκον πιστόν, ὅτι πόλεμον κυρίου μου ὁ κύριος πολεμεῖ, καὶ κα-

10. x. ειπεν ναβ. τ. π. δ. x. απεκριθη ... oim bis ὁ 12. ηλθαν ...
 κατα παντα τα 13. και περιεζωσαντο ανηρ την μαχαιραν αυτου και περιε-
 ζωσατο και δαυιδ την μαχαιραν αυτου, x. ανεβ. οπ. 14. απεστειλεν δαυιδ
 16. ημεθα 17. τι συ ... και εις παντα τον 18. αγγια ... οιφει ... δια-
 κοσιους ... τας ονους 19. τω α. αυτης ναβαλ 20. (επιβεβηκυεις ...) κατε-
 βαιναν 23. ιδεν 24. και επεσεν επι τους ... ακουσ. τον λογον 25. λοιμ.
 τουτ. επι ναβαλ, οτι x. το ον. α. και αφροσυνη μετ αυτου· αυτος εστιν να-
 βαλ x. αφρ. μ. α. ... ουχ ιδον τα παιδ. σου α απ. 26. oim μου 27. μου,
 λαβε και δωσεις 28. oim ποιων ... oim πιστον ... ο κυριος μου

29 κία οὐχ εύρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. ²⁹ καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώ-
 κων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔσται ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη
 ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφενδονή-
 30 σεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης. ³⁰ καὶ ἔσται ὅτε ποιήσῃ κύριος τῷ κυρίῳ μου
 πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖται σοὶ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ
 31 Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ οὐκ ἔσται σοὶ τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου,
 ἐκχεαὶ αἷμα ἀθῶον δωρεὰν καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίῳ μου αὐτῷ· καὶ ἀγαθῶ-
 σαι κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ.
 32 ³² καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαίᾳ Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἀπέστειλέ
 33 σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μοι, ³³ καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ
 εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα
 34 καὶ σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί. ³⁴ πλὴν ὅτι ζῆ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἀπεκώ-
 λυσέ με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαι σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς
 ἀπάντησίν μοι, τότε εἶπα Εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ
 35 οὐρῶν πρὸς τοῖχον. ³⁵ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα ἃ ἔφερον αὐτῷ,
 καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου· βλέπε, ἤκουσα τῆς φω-
 36 νῆς σου καὶ ἠρέτισα τὸ πρόσωπόν σου. ³⁶ καὶ παρεγενήθη Ἀβιγαία πρὸς Νάβαλ·
 καὶ ἰδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ὡς πότος βασιλέως καὶ ἡ καρδία Νάβαλ
 ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς μεθύων ἕως σφόδρα· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ
 37 ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ. ³⁷ καὶ ἐγένετο πρωῒ ὡς ἐξένηψεν
 ἀπὸ τοῦ οἴνου Νάβαλ, ἀπήγγειλεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐναπέ-
 38 θανεν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς λίθος. ³⁸ καὶ ἐγένετο
 39 ὡσεὶ δέκα ἡμέραι καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Νάβαλ, καὶ ἀπέθανε. ³⁹ καὶ ἤκουσε
 Δαυὶδ καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ θνεϊδισμού μου
 ἐκ χειρὸς Νάβαλ, καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ
 τὴν κακίαν Νάβαλ ἀπέστρεψε κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ
 40 καὶ ἐλάλησε περὶ Ἀβιγαίας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁰ καὶ ἦλθον οἱ
 παῖδες Δαυὶδ πρὸς Ἀβιγαίαν εἰς Κάρμηλον καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ λέγοντες Δαυὶδ
 41 ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴¹ καὶ ἀνέστη καὶ προσε-
 κύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδί-
 42 σκην νύφαι πόδας τῶν παιδῶν σου. ⁴² καὶ ἀνέστη Ἀβιγαία καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν
 ὄνον, καὶ πέντε κοράσια ἠκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῶν παιδῶν
 43 Δαυὶδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴³ καὶ τὴν Ἀχινάαμ ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ
 44 Ἰεζραὴλ, καὶ ἀμφοτέραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες. ⁴⁴ καὶ Σαοὺλ ἔδωκε Μελχὼλ τὴν
 θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ Φαλτὶ υἱῷ Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομμά.

XXVI.

Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς ἀνυμῶδους πρὸς τὸν Σαοὺλ εἰς τὸν
 βουνὸν λέγοντες Ἰδοὺ Δαυὶδ σκεπάζεται μετ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελά
 2 κατὰ πρόσωπον τοῦ Ἰεσσεμοῦ. ² καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρη-
 μον Ζίφ, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ζητεῖν
 3 τὸν Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζίφ. ³ καὶ παρενέβαλε Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελά
 τῷ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰεσσεμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐκάτισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ·

29. η ψυχη ... των εχθρων 30. ποιησει ... σοι κυριος εις 31. σκαν-
 δαλον καρδιας ... χειρα κυριου μου ... αυτην προ αυτη 32. εμοι 34. εις
 απαντην μου 35. εκ της χειρος ... αυτη ειπεν 36. οτι αυτω ... εν τω
 οικω ... του βασιλεως 37. εως εξενηψεν ... ωσει λιθος 39. ηκ. δαυ. οτι
 απεθανεν ναβαλ ... εκ χ. του ναβ. ... περι αβιγαια 40. προς αβιγαια 41.
 επι προσωπ. επι τ. γην ... των παιδων του κυριου μου 42. ab initio adhi
 και εταχυνεν 43. εξ ιζιαελ κ. ησαν αμφοτεραι 44. υιω λαϊς τω εκ γαλλει
 XXVI. 1. σκεπ. παρ ημιν ε. τ. β. του αχιλα του κ. π. τ. εϊεσσαϊμου 2. κ. κατεβη
 σ. κ. επορευθη εις ... ζειφ bis ... εκλεκτων 3. του εχελα του επι ... εισσαι μου

καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἦκει Σαοὺλ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ⁴ καὶ ἀπέστειλε ⁴ Δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι ἦκει Σαοὺλ ἑτοιμος ἐκ Κεῖλα. ⁵ καὶ ἀνέστη ⁵ Δαυὶδ λάθρα καὶ εἰσπορεύεται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευθεν ἐκεῖ Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ ἐκάθευθεν ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκῶς κύκλῳ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ καὶ ⁶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν Χετταῖον καὶ πρὸς Ἀβεσσά υἱὸν Σαρουίας ἀδελφὸν Ἰωάβ λέγων Ἰὶς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ πρὸς Σαοὺλ εἰς τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν Ἀβεσσά Ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ. ⁷ καὶ εἰσπορεύεται Δαυὶδ καὶ ⁷ Ἀβεσσά εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθεύδων ὑπνω ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ Ἀβεννήρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευδε κύκλῳ αὐτοῦ. ⁸ καὶ εἶπεν Ἀβεσσά πρὸς ⁸ Δαυὶδ Ἀπέκλεισε κύριος σήμερον τὸν ἐχθρὸν σου εἰς χεῖράς σου, καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἅπαξ καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. ⁹ καὶ εἶπε ⁹ Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά Μὴ ταπεινώσης αὐτόν, ὅτι τίς ἐποίησε χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ ἀθωωθήσεται; ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ Ζῆ κύριος, ἐὰν μὴ κύ- ¹⁰ ριος παῖση αὐτόν, ἢ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ, ἢ εἰς πόλεμον καταβῆ καὶ προστεθῆ, ¹¹ μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χρι- ¹¹ στὸν κυρίου· καὶ νῦν λάβε δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἀπέλωμεν ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς. ¹² καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ ¹² δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς· καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξε- ¹³ γειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς. ¹³ καὶ ¹³ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀνά μέσον αὐτῶν. ¹⁴ καὶ προσεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαόν, ¹⁴ καὶ τῷ Ἀβεννήρ ἐλάλησε λέγων Οὐκ ἀποκριθήσῃ, Ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννήρ καὶ εἶπε Τίς εἶ σὺ ὁ καλῶν; ¹⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ Οὐκ ¹⁵ ἀνὴρ σὺ; καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ἰσραήλ; καὶ διὰ τί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα. ¹⁶ καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ πεποίηκας· ζῆ κύριος, ὅτι υἱὸι ¹⁶ θανατώσεως ὑμεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου· καὶ νῦν ἴδε δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος, ποῦ ἔστι τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐπέγνω Σαοὺλ τὴν φωνὴν Δαυὶδ καὶ εἶ- ¹⁷ πεν Ἡ φωνὴ σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; καὶ εἶπε Δαυὶδ Δουλὸς σου, κύριε βασιλεῦ. ¹⁸ καὶ εἶπε Ἰνα τί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριος ὀπίσω τοῦ δούλου αὐ- ¹⁸ τοῦ; ὅτι τί ἡμάρτηκα, καὶ τί εὗρέθῃ ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα; ¹⁹ καὶ νῦν ἀκουσάτω ¹⁹ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ· εἰ ὁ θεὸς ἐπισείει σε ἐπ' ἐμέ, ὀσφρανθεῖτή θυσία σου, καὶ εἰ υἱὸι ἀνθρώπων, ἐπικατάρτατοι οὗτοι ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου λέγοντες Πορεύου δούλευε θεοῖς ἑτέροις. ²⁰ καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ²⁰ ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου κυρίου, ὅτι ἐξετήλυθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν ψυχὴν μου καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι. ²¹ καὶ εἶπε ²¹ Σαοὺλ Ἡμάρτηκα· ἐπίστρεφε, τέκνον Δαυὶδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἀντ' ὧν ἐντιμος ψυχὴ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τῇ σήμερον μεματαίωμαι καὶ ἠγνόηκα

4. κειλα 5. πορευεται ... παρεμβεβληκως 6. πρ. αβισαϊ υι. σαρουεια ... αβισαϊ Εγω εισπορευομαι 7. αβισαϊ ... οπι υπνω ... οπι αυτου ... ενπεπηγος 8. αβισαϊ 9. αβισαϊ Μη διαφθειρης ... αθωωθησεται 10. οτι εαν μη 11. μηδαμως παρα κυ. επηνεγκεν ... οπι ημεις 12. οπι του υδατος ... οπι αυτου ... επεσεν 14. οπι κ. απεκρ. αβεννηρ ... ο καλων με προς τον βασιλεα 15. διαφθ. τον βασιλεα τον κυρ. σου 18. κ. ειπ. δαυιδ ... ο κυρ. καταδ. ... οτι ημαρτ. 19. ακουσ. δη ... εις εμε ... (επικαταγαγοι ργο επικαταρατοι ...) οπι ουτοι ... εστηρισθαι 20. την ψυχην 21. σε ετι ανθ ... σου, εν τη ... ηγνωσα

22 πολλά σφόδρα. 23 καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἴδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως,
23 διελέθτω εἰς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό. 23 καὶ κύριος ἐπιστρέψει ἐκά-
στω κατὰ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ· ὡς παρέδωκέ σε
κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ
24 χριστὸν κυρίου· 24 καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχὴ σου σήμερον ἐν ταύτῃ
ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνθεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐνώπιον κυρίου, καὶ σκε-
25 πάσαι με καὶ ἐξελεῖται με ἐκ πάσης θλίψεως. 25 καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ
Εὐλογημένος σύ, τέκνον, καὶ ποιῶν ποιήσεις καὶ δυνάμενος δυνήσῃ· καὶ ἀπῆλθε
Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαοὺλ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XXVII.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων Νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ
μῆ εἰς χεῖρας Σαοὺλ, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἀγαθὸν εἶν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλ-
λοφύλων καὶ ἀνῆ ἀπ' ἐμοῦ Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ καὶ
2 σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. 2 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ
3 μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Ἀμμάχ βασιλέα Γέζ. 3 καὶ ἐκά-
θισε Δαυὶδ μετὰ Ἀγχοῦς αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος
αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Ἀχινάαμ Ἰεζραηλίτις καὶ
4 Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. 4 καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαοὺλ ὅτι πέ-
5 φευγε Δαυὶδ εἰς Γέζ· καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. 5 καὶ εἶπε Δαυὶδ
πρὸς Ἀγχοῦς Εἰ δὴ εὔρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, δότωσαν
δὴ μοι τόπον ἐν μῆ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν καὶ καθήσομαι ἐκεῖ· καὶ
6 ἵνα τί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένη μετὰ σοῦ; 6 καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελάκ· διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελάκ τῷ βα-
7 σιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 7 καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν
8 ἡμερῶν ὧν ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων τέσσαρας μῆνας. 8 καὶ
ἀνέβαινε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπέτιθεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ
καὶ ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην· καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ κατωκεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἢ ἀπὸ
9 Γελαμψοῦρ τετειχισμένων καὶ ἕως γῆς Αἰγύπτου. 9 καὶ ἔτυπτε τὴν γῆν, καὶ
οὐκ ἐζωογονεῖ ἄνδρα ἢ γυναῖκα· καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ
ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἱματισμόν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἤρχοντο πρὸς Ἀγ-
10 χοῦς. 10 καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ Ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; καὶ εἶπε
Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Κατὰ νότον τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ νότον Ἰεσμεγὰ καὶ
11 κατὰ νότον τοῦ Κενεζί, 11 καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ ἐζωογόνησα τοῦ εἰσα-
γαγεῖν εἰς Γέζ, λέγων Μὴ ἀναγγέλωσιν εἰς Γέζ καθ' ἡμῶν λέγοντες Ἔαδε
Δαυὶδ ποιεῖ. καὶ τότε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἅς ἐκάθητο
12 Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. 12 καὶ ἐπιστεύθη Δαυὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα,
λέγων Ἡσχυνται ἀσχυρόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσται μοι
δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

XXVIII.

Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν
ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἐξελεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς

23. οπι κατα ... οπι σημερον 24. κ. εσχεπασοι (sic) με κ. εξελαιτο
με 25. ευλογημενον σ. τεκν. δαυιδ XXVII. (1. ηλθεν προ ανη απ εμου)
2. δαυ. και διεβη αυτος και οι ... υιον μωαβ 3. μ. αγχ. εν γεζ ... αγ.
η ιεζραηλειτις 5. και καθισον με εκει 6. αυτω αγχους εν ... σικελαγ
(... οπι δια τ. εγ. σ.) 7. ημερων δαυιδ ων εκαθ. εν ... ημερας τεσσαρες
μηνας 8. γεσερει και τον γεζραιον κ. επι τ. αμαλακιτην· κ. ι. κατωκ. η γη
απο γελαμσουρ απο ανηκοντ. τετειχ. και 9. ετυπτ. δαυιδ την ... ανδρ.
και γυν. κ. ελαμβανεν ... επεστρεψαν 10. ισαρηλει προ ιεσμεγα ... του
κηνει 11. ταδε εποιει δαυιδ ... κ. ταδε το 12. επιστ. αγχους εν τω δαυιδ
... μου δουλος XXVIII. 1. εγενετο ... οπι εξελθειν ... επι ισραηλ

πρὸς Δαυὶδ Γινώσκων γνώση ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐξελεύσῃ εἰς πόλεμον σὺ καὶ οἱ ἄνδρες σου. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγγοῦς Οὕτω νῦν γνώση ἃ ποιήσει ὁ θεὸς δουλός σου· καὶ εἶπεν Ἀγγοῦς πρὸς Δαυὶδ Οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαι σε πάσας τὰς ἡμέρας. ³ καὶ Σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Ἀρμαθαίμ ἐν πόλει αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωνάμ· καὶ συναθροίζει Σαοὺλ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ. ⁵ καὶ εἶδε Σαοὺλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα. ⁶ καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ διὰ κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δῆλοις καὶ ἐν τοῖς προφηταῖς. ⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστρίμυθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτήν καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ· καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν Ἴδοὺ γυνὴ ἐγγαστρίμυθος ἐν Ἀενδώρ. ⁸ καὶ συνεκαλύψατο Σαοὺλ καὶ περιεβάλετο ἱμάτια ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῇ Μάντευσαι δὴ μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ καὶ ἀνάγαγέ μοι ὃν ἐὰν εἶπω σοι. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ Ἴδοὺ δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαοὺλ, ὡς ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τίνα τί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχὴν μου θανατῶσαι αὐτήν; ¹⁰ καὶ ὤμοσεν αὐτῇ Σαοὺλ λέγων Ζῆ κύριος, εἰ ἀπαντήσεται σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹¹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Τίνα ἀναγάγω σοι; καὶ εἶπε Ἴδὸν Σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι. ¹² καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ Ἴνα τί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἶ Σαοὺλ. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Μὴ φοβού, εἰπὸν τίνα ἐώρακας· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ Θεοὺς ἐώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἔγνωσ; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄνδρα ὄρδιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος· καὶ ἔγνω Σαοὺλ ὅτι οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκίνησεν αὐτῷ. ¹⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ Ἴνα τί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναί με; καὶ εἶπε Σαοὺλ Θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμουὴλ Ἴνα τί ἐπερωτᾷς με, καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; ¹⁷ καὶ πεποίηκε κύριός σοι καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ μου, καὶ διαρρήξει κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου καὶ δώσει αὐτήν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυίδ. ¹⁸ διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλήκ, διὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐποίησε κύριός σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. ²⁰ καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἐστηκῶς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχύς ἔτι, οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ²¹ καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν

4. εἰς τον πολ. 3. εν ραμα εν 4. om οἱ ... εἰς γωναμαν 5. ιδεν 7. εἰπον 7. περιεκαλυψατο 9. ειπ. η γυνη προς αυτον ... εξωλεθρευσεν 10. σαουλ εν κυριω λεγ. 12. ιδεν 13. ειπε τινα εορακας ... om η γυνη ... εορακα 14. ορδριον ... αναβεβλ. διπλ. ... οτι σαμ. ουτος 15. σαμουηλ προς σαουλ ... παρην. με αναβ. με ... επακηχ. μου 16. επερωτησας με 17. ελαλ. κυρ. σοι εν ... διαρρηξει 18. της φωνης ... δια τουτο το ρ. τουτο επ. σοι κυρ. τη 20. κ. ισχ. ουκ ην εν α. ετι ... εκεινην proti ημεραν ροη. 21. ιδεν ... εσπευδεν

Ἴδου δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐδέμην τὴν ψυχὴν μου
 22 ἐν τῇ χειρὶ μου, καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησάς μοι. 22 καὶ νῦν ἄκου-
 σον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραστήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου,
 23 καὶ φάγε καὶ ἔσται σοι ἰσχύς ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. 23 καὶ οὐκ ἐβουλήθη φα-
 γεῖν· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσε τῆς
 24 φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίσφρον. 24 καὶ
 τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομάς ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ἔσπευσε καὶ ἐθύσεν αὐτήν,
 25 καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ ἔπεισεν ἄζυμα, 25 καὶ προσήγαγεν ἐνώ-
 πιον Σαοὺλ καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ· καὶ ἔφαγον, καὶ ἀνέστησαν καὶ
 ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

XXIX.

Καὶ συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Ἀφέκ,
 2 καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν Ἀενδῶρ τὴν ἐν Ἰεζραὲλ. 2 καὶ οἱ σατράπαι τῶν
 ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ
 3 ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Ἀγχοῦς. 3 καὶ εἶπον οἱ σα-
 τράπαι τῶν ἀλλοφύλων Τίνες οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς
 τοὺς στρατηγούς τῶν ἀλλοφύλων Οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὁ δούλος Σαοὺλ βασιλέως
 Ἰσραὴλ; γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος, καὶ οὐχ εὔρηκα ἐν
 αὐτῷ οὐδὲν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέπεσε πρὸς μὲ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
 4 4 καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν αὐτῷ
 Ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ οὐ κατέστη-
 σας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ μὴ γινέσθω
 ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλλαγῆσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ;
 5 οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων; 5 οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὃς ἐξῆρχον ἐν
 χοροῖς λέγοντες Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν
 6 αὐτοῦ; 6 καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχοῦς τὸν Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζῆ κύριος, ὅτι εὐ-
 θύς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἐξοδός σου καὶ ἡ εἰσοδός σου
 μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὔρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς
 ἡμέρας ἤκεις πρὸς μὲ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σα-
 7 τραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σὺ· 7 καὶ νῦν ἀναστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ
 8 οὐ μὴ ποιήσης κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων. 8 καὶ
 εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Τί πεποίηκά σοι καὶ τί εὔρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ'
 ἧς ἡμέρας ἤμην ἐνώπιόν σου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω
 9 πολεμήσας τοὺς ἐχθρούς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως; 9 καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχοῦς
 πρὸς Δαυὶδ Οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν
 10 ἀλλοφύλων λέγουσιν Οὐχ ἦξει μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον. 10 καὶ νῦν ὀρθρίσον τὸ
 πρῶν οὐ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἦκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε
 εἰς τὸν τόπον οὐ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ
 σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου· καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω
 11 ὑμῖν καὶ πορεύθητε. 11 καὶ ὤρθρισε Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν
 καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν
 ἐπὶ Ἰεζραὴλ.

21. (οἱ) ἤκουσεν) 22. τῆς φωνῆς ... ἐστὶ ἐν σοὶ 24. ἐθύσεν αὐτὰ
 ... ἐπέμψεν XXIX. 1. συναθροίζονται ... Ἰσραὴλ 2. οἱ πρ. ... ἐπ
 ἐσχάτω 3. σαοὺλ φυλῆς ἰσρ. ος γέγονεν ... οὐδεν 6. εὐθύς ... εὐρηκα ἐν
 σοὶ κακίαν ... τῆς ἡμερ. τῆς σήμερον 7. ἀναστραφε ... ποιήσεις 8. πο-
 λεμησαί 9. κ. απ. α. καὶ εἶπεν πρὸς ... οἶδας τι αγ. συ ε. ο. μ. καθὼς
 ἀγγελὸς θεοῦ 10. οἱ συ ... οἱ ἐκεῖ ... οἱ ἐν καρδ. σου ... ἐμοῦ κ.
 διορθρίσατε 11. ἀπελθεῖν τὸ πρῶν ... πολεμ. πρὸς ἰσραηλ

XXX.

Καὶ ἐγενήθη εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ τὴν Σεκελάκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλήκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ τὴν Σεκελάκ, καὶ ἐπάταξε τὴν Σεκελάκ καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρὶ. ² καὶ τὰς γυναῖκας ² καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα ἀλλ' ἠχμαλώτευσαν, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. ³ καὶ ἦλθε ³ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐμπεπύρισται ἐν πυρὶ, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἠχμαλωτευμένοι. ⁴ καὶ ἦρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἐκλαυσαν ⁴ ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχύς ἔτι τοῦ κλαίειν. ⁵ καὶ ἀμφοτέραι αἱ γυναῖκες ⁵ Δαυὶδ ἠχμαλωτεύθησαν, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλίτις καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁶ καὶ ἐβλίβη Δαυὶδ σφόδρα ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι ⁶ αὐτόν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ. ⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν Ἀχιμέλεχ Προσάγαγε τὸ Ἐφρούδ. ⁷ ⁸ καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ Γεδδούρ τούτου, εἰ καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν αὐτῷ Καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων καταλήψῃ αὐτούς καὶ ἐξαιρούμενος ἐξελεῖ. ⁹ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ ⁹ αὐτὸς καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου Βοσόρ, καὶ οἱ περισσοὶ ἔστησαν, ¹⁰ καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν. ¹⁰ ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἵτινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσόρ. ¹¹ καὶ εὗρισκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτόν καὶ ἄγου- ¹¹ σιν αὐτόν πρὸς Δαυὶδ· καὶ διδάσιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτόν ὕδωρ. ¹² καὶ διδάσιν αὐτῷ κλάσμα παλάτης καὶ ἔφαγε, καὶ κατέστη ¹² τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον καὶ οὐ πεπόκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Τίνος σὺ εἶ, καὶ πόθεν εἶ; ¹³ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον Ἐγὼ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Ἀμαληκίτου, καὶ κατέλιπέ με ὁ κύριός μου ὅτι ἠνωχλήθη ἐγὼ σήμερον τριταῖος. ¹⁴ καὶ ἡμεῖς ¹⁴ ἐπεσήμεθα ἐπὶ τὸν νότον τοῦ Χελεβὶ καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη καὶ ἐπὶ νότον Χελούβ, καὶ τὴν Σεκελάκ ἐνεπύρισαμεν ἐν πυρὶ. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ ¹⁵ Εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ Γεδδούρ τοῦτο; καὶ εἶπεν Ὁμοσον δὴ μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ θανατώσῃς με καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ Γεδδούρ τοῦτο. ¹⁶ καὶ κατήγαγεν αὐτόν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ¹⁶ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις οἷς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα. ¹⁷ καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτούς Δαυὶδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς ἀπὸ ¹⁷ ἕως φόρου ἕως δείλης καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ ὅτι ἀλλ' ἡ τετρακόσια παιδάρια ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἐφυγον. ¹⁸ καὶ ἀφείλατο Δαυὶδ πάντα ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληκῖται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς ¹⁸ γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλατο. ¹⁹ καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγά- ¹⁹ λου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἕως υἰῶν καὶ θυγατέρων καὶ ἕως πάντων ὧν

XXX. 1. αὐτοῦ εἰς σικελαγ ... σικελαγ bis ... ενεπρησεν 2. καὶ ηχμαλωτευσεν κ. τὰς ... μικροῦ καὶ ἕως ... ἐθανάτωσεν 3. ενεπυρισται ... αιχμαλωτευμενοι 4. οπι του ὅ. η ιζραηλειτις 7. αχιμελεχ 8. ab init. add καὶ προσηγαγεν αβιαθαρ το εφουδ προς δαυιδ ... καὶ καταλημψομαι ... καταλημψη καὶ 9. οπι αὐτος ... ερχεται 10. εξεδιωκεν δαυιδ συν 11. προς δαυ. εν αγρω 12. παλατης καὶ διακοσιους σταφιδας ... επ προ εν 13. κατελειπεν 14. επι νοτον του χερηθι ... νοτ. χαλεβ ... σικελα 15. ειπ. προς αὐτον δαυιδ ... οπι μου 16. κατηγεν ... οπι καὶ πινοντες 17. επ αυτ. κ. επατ. αυτ. δαυιδ ... ου περιεσωθη ... τετρακοσιοι ... εφυγαν 18. in f. add δαυιδ 19. κ. απο τ. σκυλ. προη. post θυγατερων ... παντας

20 ἔλαβον αὐτῶν, καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυίδ. ²⁰ καὶ ἔλαβε πάντα τὰ ποιμνία καὶ τὰ βουκόλια καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων· καὶ τοῖς σκύλοις ἐκεί-
 21 νοις ἐλέγετο Ταῦτα τὰ σκύλα Δαυίδ. ²¹ καὶ παραγίνεται Δαυίδ πρὸς τοὺς δια-
 κοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυίδ καὶ ἐκάθι-
 σεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάρρῳ τοῦ Βοσόρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυίδ καὶ
 εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ προσήγαγε Δαυίδ ἕως τοῦ λαοῦ,
 22 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην. ²² καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ
 πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυίδ καὶ εἶπον
 Ὅτι οὐ κατεδίωξαν μετ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἐξει-
 23 λόμεθα, ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέ-
 σθωσαν καὶ ἀποστρεφέντων. ²³ καὶ εἶπε Δαυίδ Οὐ ποιήσετε οὕτως μετὰ τὸ
 παραδοῦναι τὸν κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς, καὶ παρέδωκε κύριος τὸν
 24 Γεδδούρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁴ καὶ τίς ἐπακούσεται
 ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐχ ἤττον ἡμῶν εἰσί, διότι κατὰ τὴν μερίδα
 τοῦ καταβαίνοντος εἰς τὸν πόλεμον οὕτως ἔσται ἡ μερὶς τοῦ κατῆμένου ἐπὶ
 25 τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ μεριοῦνται. ²⁵ καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
 καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς
 26 σήμερον. ²⁶ καὶ ἦλθε Δαυίδ εἰς Σεκελάκ, καὶ ἀπέστειλε τοῖς πρεσβυτέροις τῶν
 σκύλων Ἰούδα καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ λέγων Ἴδου ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν
 27 28 κυρίου ²⁷ τοῖς ἐν Βαιθσοῦρ καὶ τοῖς Ἰραμὰ νότου καὶ τοῖς ἐν Γεδόρ, ²⁸ καὶ
 τοῖς ἐν Ἀροῆρ καὶ τοῖς ἐν Ἀμμαδι καὶ τοῖς ἐν Σαφί, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθιέ
 29 ²⁹ καὶ τοῖς ἐν Γέθ καὶ τοῖς ἐν Κιμάθ, καὶ τοῖς ἐν Σαφέκ καὶ τοῖς ἐν Θη-
 μάθ καὶ τοῖς ἐν Καρμήλω, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰερεμεὴλ καὶ τοῖς
 30 ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κενεζὶ ³⁰ καὶ τοῖς ἐν Ἰεριμούθ, καὶ τοῖς ἐν Βηρσαβεέ καὶ
 31 τοῖς ἐν Νομβέ ³¹ καὶ τοῖς ἐν Χεβρών, καὶ πάντας τοὺς τόπους οὓς διῆλθε
 Δαυίδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

XXXI.

Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ
 ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων καὶ πίπτουσι τραυματαίαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ.
 2 ² καὶ συνάπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτου-
 σιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Μελχισὰ υἱὸν Σαούλ.
 3 ³ καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ, καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ
 4 ἄνδρες τοξόται, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια. ⁴ καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς
 τὸν αἵρωντα τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἀποκέντησόν με
 ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσί με καὶ ἐμπαί-
 5 ξωσιν ἐμοί. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα·
 6 καὶ ἔλαβε Σαούλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. ⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἵρων
 τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαούλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν
 6 αὐτοῦ καὶ ἀπέθανε μετ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανε Σαούλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ
 7 καὶ ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό. ⁷ καὶ εἶδον

20. ελαβεν δαυιδ ... Ταυτα σκυλα 21. οπι διακοσιους ... ανδρας τ.
 εκλυθεντας ... χειμαρρ. τω βεχωρ ... οπι τα εις 22. ειπεν Διοτι ... εξει-
 λαμεθα ... γυναικαν ... επαγεσθωσαν κ. επιστρεφετωσαν 23. ουτως, αδελ-
 φοι μου 24. ουχ ηττον υμων, διοτι ... μεριδαν ... εις πολεμον 26. σιχε-
 λαγ ... των σκυλ. τοις πρεσβ. ... Ιδου υμιν ευλογια απο 27. βαιθηλ ...
 εν ραμαθ ... ειεθερ 28. οπι κ. τ. εν αμμαδι ... σαφαιως ργο σαφι ...
 εσθεμα 29. plene: κ. τοις εν ραχηλ κ. τοις ε. τ. πολεσιν του ιεραμηλει κ.
 τ. εν τ. πολεσιν του κειναιου 30. κ. τ. εν ραμμα κ. τ. εν βωρασαν κ. τ.
 εν αθαγ 31. κ. εις παντας XXXI. 2. οπι οί ... μελχιρουε υιους 4. απο-
 κεντησουσιν ... εμπ. μοι 5. ιδεν 6. τα σκ. αυτ. και παντες οι ανδρες αυτου
 εν 7. ιδον

οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς. ⁸ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ⁸ ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκρούς, καὶ εὐρίσκουσι τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὄρη Γελβουέ. ⁹ καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν καὶ ἐξέδυσαν τὰ ⁹ σκευὴ αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ· ¹⁰ καὶ ἀνέστηκαν τὰ σκευὴ αὐτοῦ εἰς ¹⁰ τὸ Ἄσταρτειον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει Βαιθσάμ. ¹¹ καὶ ¹¹ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ἰαβίς τῆς Γαλααδίτιδος ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ· ¹² καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμειως καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν ¹² νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τείχους Βαιθσάμ, καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ἰαβίς καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹³ καὶ λαμβάνουσι τὰ ὄσῃα αὐτῶν καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρου- ¹³ ραν τὴν ἐν Ἰαβίς, καὶ νηστεύουσιν ἑπτὰ ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοὺλ καὶ Δαυιδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἐκάθισε Δαυιδ ἐν Σεκελάκ ἡμέρας δύο. ² καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ ² τῇ τρίτῃ καὶ Ἰδοὺ ἀνὴρ ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαοὺλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεβρώγῃτα καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυιδ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ Πόθεν σὺ παραγίνῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐκ τῆς ³ παρεμβολῆς Ἰσραὴλ ἐγὼ διασέσωσμαι. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ Τίς ὁ λόγος ⁴ οὗτος; ἀπάγγειλόν μοι. καὶ εἶπεν ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθανον, καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε. ⁵ καὶ εἶπε Δαυιδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πῶς ⁵ οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; ⁶ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον ⁶ τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ Περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ, καὶ Ἰδοὺ Σαοὺλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ Ἰδοὺ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἱππάρχαι συνῆψαν αὐτῷ. ⁷ καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶδε με καὶ ⁷ ἐκάλεσέ με, καὶ εἶπα Ἰδοὺ ἐγώ. ⁸ καὶ εἶπέ μοι Τίς εἶ σύ; καὶ εἶπα Ἀμα- ⁸ ληχίτης ἐγὼ εἰμι. ⁹ καὶ εἶπε πρὸς μέ Στήθι δὴ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν ⁹

7. om oi en t. περ. τ. κοιλ. και 8. και ερχονται ... om x. ευρισκ. τ. σ. κ. τ. τρ. υιους 9. λαω αυτων 10. ασταρτιον ... τειχει βηθσαν 11. ακ. περι αυτου οι x. ειαβεις 12. ανεστη ... απο τειχ. βηθσαν ... αυτους ειαβεις 13. την ειαβεις

Subscriptio: βασιλειων α

Inscriptio: βασιλειων β

I. 1. δαυειδ ανεστρ. ... σικελαγ 2. εν τη ημερα ... om ηλθεν ... διερρηγοτα ... επι προσωπον επι την 3. παραγινου 4. αναγγειλον ... om οτι εφυγ. ο λ. εκ τ. π. και ... πολλοι πεπτ. εκ τ. λαου, x. απεθανεν σαουλ, και ιω. ο 5. om τω παιδαριω 6. περιεπεσαν ... γεβουε ... ιππαρχοι 7. και επεσεν x. επεβλεψεν ... ιδεν 8. om μοι ... x. ειπα προς αυτον 9. θανατωσεις

10 με, ὅτι κατέσχε με σκότος δεινόν, ὅτι πᾶσα ἡ ψυχὴ μου ἐν ἐμοί. ¹⁰ καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτόν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν, ὅτι ἤδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν· καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν χλιδῶνα
 11 τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὡδε. ¹¹ καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτά, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες
 12 οἱ μετ' αὐτοῦ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ¹² καὶ ἐκόψαντο καὶ ἐκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δειλῆς ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ
 13 τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πῶς εἶ σύ; καὶ εἶπεν Υἱὸς
 14 ἀνδρὸς παροίκου Ἀμαληκίτου ἐγὼ εἶμι. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Πῶς οὐκ
 15 ἐφόβησθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; ¹⁵ καὶ ἐκάλεσε
 16 Δαυὶδ ἐν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπε Πρὸς ἐλθῶν ἀπάντησον αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Δαυὶδ Τὸ αἷμά σου ἐπὶ
 17 τὴν κεφαλὴν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγον ὅτι ἐγὼ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν κυρίου. ¹⁷ καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν θρήνον τοῦτον ἐπὶ Σαοὺλ
 18 καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα· Ἴδού
 19 γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθύου ¹⁹ Στήλωσον Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων
 20 ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν· πῶς ἔπεσαν δυνατοί. ²⁰ μὴ ἀναγγεῖλητε ἐν Γέζ, καὶ μὴ
 21 εὐαγγελίσθητε ἐν ταῖς ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, μὴ ποτε εὐφρανθῶσι συγατέρες ἄλλοφύλων,
 22 μὴ ποτε ἀγαλλιᾶσονται συγατέρες τῶν ἀπεριτμητῶν. ²¹ ὄρη τὰ ἐν Γελβουὲ μὴ καταβάτω
 23 δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἄγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχρίσθη
 24 θυρεὸς δυνατῶν· θυρεὸς Σαοὺλ οὐκ ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ. ²² ἀφ' αἵματος
 25 τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν τόξον Ἰωνάθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς
 26 τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαοὺλ οὐκ ἀνέκαμψε κενή. ²³ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ
 27 ἠγαπημένοι καὶ ὡραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ
 28 θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν· ὑπὲρ αἰετοῦς κοῦφοι, καὶ ὑπὲρ λέοντος
 29 ἐκράταιώθησαν. ²⁴ συγατέρες Ἰσραὴλ, ἐπὶ Σαοὺλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδύσκοντα
 30 ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ
 31 ἐνδύματα ὑμῶν. ²⁵ πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου· Ἰωνάθαν
 32 ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματία. ²⁶ ἀλγῶ ἐπὶ σοί, ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν· ὡραιώθη
 33 μοι σφόδρα, ἐθαναστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν
 34 γυναικῶν. ²⁷ πῶς ἔπεσαν δυνατοί, καὶ ἀπώλοντο σκευὴ πολεμικῆ.

II.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ἐν κυρίῳ λέγων Εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ἰούδα; καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν Ἀνάβηθι καὶ εἶπε
 2 Δαυὶδ Ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Εἰς Χεβρών. ² καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυὶδ εἰς Χεβρών καὶ ἀμφότεραι αἱ
 3 γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλῆτις καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου,
 4 καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατώκουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρών. ³ καὶ ἔρχονται ἄνδρες
 5 τῆς Ἰουδαίας καὶ χροῦσι τὸν Δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ
 6 Δαυὶδ λέγοντες ὅτι οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος

He. 11, 32.

10. βασίλειον ... χλιδῶνα ... προς με pro ωδε 41. τα ιματια αυτου ... οπι διερρηξαν τα ιμ. αυτων 15. οπι αυτον 16. λεγων 18. τ. υιους ισραηλ τοξον 19. ισρ. επι τα υψ. σ. περι τεθνηκ. σου ... οπι τραυματιων 20. οπι μη ... αναγγειλατε ... απεριτμητων 21. * καταβητω (* καταβοι?) ... δροσ. μηδε νε. πεσοι εφ (... θυραι θανατων) ... ουκ εχρηθη 22. * και στεατος ει ** απο στ. omisso και 24. κοσμον χρυσιον 25. οπι του ... τραυματιας 26. αγαπην γυναικων II. 2. οπι εις χεβρων ... αχινοομ η ιεζραηλειτις ... καρμηλειτου 3. οι α. αυτου οι μετ α. ους ανηγαγεν δαυιδ εκαστος ... κατοικουν 4. εκει τον δαυ. επι τ. οι. ι. του βασ. επ αυτους ... ειαβεις

ἔταψαν τὸν Σαούλ. ⁵ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους ἵ
 Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δαυὶδ Εὐλόγημένοι ὑμεῖς τῷ
 κυρίῳ, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ Σαούλ τὸν
 χριστὸν κυρίου, καὶ ἐτάψατε αὐτὸν καὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ καὶ νῦν ⁶
 ποιῆσαι κύριος μετ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν, καί γε ἐγὼ ποιήσω μετ' ὑμῶν
 τὸ ἀγαθὸν τοῦτο ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁷ καὶ νῦν κραταιούσθησαν αἱ ⁷
 χεῖρες ὑμῶν καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοῦς, ὅτι τέθνηκεν ὁ κύριος ὑμῶν
 Σαούλ, καὶ γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ἰούδα ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλεία. ⁸ καὶ Ἀβεν- ⁸
 νῆρ υἱὸς Νῆρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαούλ ἔλαβε τὸν Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαούλ καὶ
 ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναέμ, ⁹ καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ⁹
 ἐπὶ τὴν Γαλααδίτιν καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰεζραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν
 Ἐφραΐμ καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὴν καὶ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. ¹⁰ τεσσαράκοντα ἐτῶν ¹⁰
 Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαούλ ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε,
 πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα οἳ ἦσαν ὀπίσω Δαυὶδ. ¹¹ καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἅς ¹¹
 Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ.
¹² καὶ ἐξῆλθεν Ἀβεννῆρ υἱὸς Νῆρ καὶ οἱ παῖδες Ἰεβοσθὲ υἱοῦ Σαούλ ἐκ Μα- ¹²
 ναέμ εἰς Γαβαὼν. ¹³ καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρούια καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐξῆλθον ¹³
 ἐκ Χεβρών καὶ συναντήσωσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαὼν ἐπὶ τὸ αὐτό,
 καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦ-
 θεν. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀβεννῆρ πρὸς Ἰωάβ Ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάκια καὶ ¹⁴
 παιξάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ἀναστήτωσαν. ¹⁵ καὶ ἀνέστησαν ¹⁵
 καὶ παρῆλθον ἐν ἀρισμαῖς τῶν παίδων Βενιαμὴν δώδεκα τῶν Ἰεβοσθὲ υἱοῦ
 Σαούλ καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυὶδ. ¹⁶ καὶ ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ ¹⁶
 τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον
 αὐτοῦ, καὶ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό· καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου
 Μερὶς τῶν ἐπιβούλων, ἣ ἔστιν ἐν Γαβαὼν. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ¹⁷
 ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐπταίσειν Ἀβεννῆρ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐνώ-
 πιον παίδων Δαυὶδ. ¹⁸ καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρούια, Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσα ¹⁸
 καὶ Ἀσαήλ· καὶ Ἀσαήλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ὡσεὶ μία δορκὰς ἐν ἀγρῷ.
¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ἀσαήλ ὀπίσω Ἀβεννῆρ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ πορεύεσθαι ¹⁹
 εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά κατόπισθεν Ἀβεννῆρ. ²⁰ καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννῆρ εἰς ²⁰
 τὰ ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς Ἀσαήλ; καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι. ²¹ καὶ ²¹
 εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννῆρ Ἐκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερά, καὶ κάτα-
 σχε σεαυτῷ ἐν τῶν παιδαρίων καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ· καὶ
 οὐκ ἠθέλησεν Ἀσαήλ ἐκκλῖναι ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ. ²² καὶ προσέειπε ἔτι ²²
 Ἀβεννῆρ λέγων τῷ Ἀσαήλ Ἀπόστηθι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν
 γῆν· καὶ πῶς ἀρῶ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ἰωάβ; ²³ καὶ ποῦ ἔστι ταῦτα; ἐπί- ²³
 στρεφε πρὸς Ἰωάβ τὸν ἀδελφόν σου· καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι. καὶ
 τύπτει αὐτὸν Ἀβεννῆρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψόαν, καὶ διεξῆλθε
 τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐ-
 τοῦ· καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου, οὐ ἔπεσεν ἐκεῖ Ἀσαήλ καὶ

5. ειαβεις ... om δαυιδ sec. ... πεποιηκατε το ελ. του θεου επι ...
 om επι sec. ... om τον χρ. κυριου ... om και ιω. τ. υι. αυτου 7. εις βασ.
 εφ εαυτους 8. ιεβοσθαι ... om εις μαναεμ 9. θασουρ pro θασιρι ...
 (ισραηλ pro ιεζραηλ ...) βενιαμειν ... επι ισραηλ απαντα 10. τεσσερα-
 κοντα ... ειεβοσθαι ... * πλ. τους οικους του δαυ. 11. εξ μηνας 12. αβε-
 νηρ ... ιεβοσθαι ... μαναειμ 13. εξηληθουσαν ... την εν γαβαων ... εκαθι-
 σαν αυτοι 14. αβενηρ 15. βενιαμειν ... ειεβοσθαι 16. εις πλαγιον 17.
 των παιδων 18. σαρουιας ... αβισαι ... om και ασαηλ semel ... ως η
 (i. q. ωσει) 19. εις τα δεξ. ο. εις τα 20. Ει συ αυτος α. κ. ειπ. αυτω
 21. εις δεξια ... κατασχεσ ... * (* ?) εκκλινειν 23. αποστρεφε ... ψοιαν
 κ. εξηληθεν

24 ἀπέθανε, καὶ ὑφίστατο. 24 καὶ κατεδίωξεν Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσα ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνε· καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ Ἀμμάν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ 25 προσώπου Γαὶ ὁδὸν ἔρημον Γαβαών. 25 καὶ συναθροίζονται οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν οἱ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν καὶ ἔστησαν ἐπὶ κε- 26 φαλήν βουνοῦ ἑνός. 26 καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννήρ Ἰωάβ καὶ εἶπεν Μὴ εἰς νεῖκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὀπισθε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν; 27 27 καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ζῆ κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ πρωϊοῦθεν 28 ἀνέβη ἄν ὁ λαὸς ἕκαστος κατόπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 28 καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τοῦ 29 Ἰσραήλ, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν. 29 καὶ Ἀβεννήρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖνην, καὶ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμ- 30 βολήν. 30 καὶ Ἰωάβ ἀνέστρεψεν ὀπισθεν ἀπὸ τοῦ Ἀβεννήρ καὶ συνήθροισε πάντα 31 τὸν λαόν, καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παιδῶν Δαυὶδ ἑνεακαίδεκα ἄνδρες. 31 καὶ Ἀσαήλ καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεν- 32 νήρ τριακοσίους ἐξήκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ. 32 καὶ αἴρουν τὸν Ἀσαήλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ· καὶ ἐπορεύθη Ἰωάβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ διέφασεν αὐτοῖς ἐν Χεβρών.

III.

Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαοὺλ 2 ἐπορεύετο καὶ ἡσθῆνει. 2 καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ υἱοὶ ἐν Χεβρών, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ἀμνὼν τῆς Ἀχινόμ τῆς Ἰσραηλίτιδος, 3 καὶ ὁ δεῦτερος αὐτοῦ 3 Δαλοῦα τῆς Ἀβιγαίας τῆς Καρμηλιάς, καὶ ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Μααχά 4 θυγατρὸς Θολμὶ βασιλέως Γεσσὴρ, 4 καὶ ὁ τέταρτος Ὀρνία υἱὸς Ἀγγίθ, καὶ ὁ 5 πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, 5 καὶ ὁ ἕκτος Ἰεθεραὰμ τῆς Αἰγὰλ γυναικὸς 6 Δαυὶδ· οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ ἐν Χεβρών. 6 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ Ἀβεν- 7 νήρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαοὺλ. 7 καὶ τῷ Σαοὺλ παλλακῇ Ῥεσφά θυγάτηρ Ἰωὺλ· καὶ εἶπεν Ἰεβοσθε υἱὸς Σαοὺλ πρὸς Ἀβεννήρ Τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλ- 8 λακὴν τοῦ πατρὸς μου; 8 καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννήρ περὶ τοῦ λόγου τού- 9 του τῷ Ἰεβοσθέ· καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς αὐτόν Μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγὼ εἰμι; ἐποίησα σήμερον ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Σαοὺλ τοῦ πατρὸς σου καὶ περὶ ἀδελ- 9 φῶν καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ἠτύμωσα εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ἐπι- 9 ζητεῖς ἐπ' ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; 9 τάδε ποιῆσαι ὁ θεὸς τῷ Ἀβεννήρ καὶ τάδε προσθεῖη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὤμοσε κύριος τῷ Δαυὶδ ὅτι 10 οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, 10 περιλεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν 11 Ἰούδαν ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβεε. 11 καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἔτι Ἰεβοσθε ἀποκριθῆ-

24. αβισαϊ ... αμμα 25. om οἱ pr. ... βενιαμειν 26. om ἡ ... οιδες ... επιστρεφειν ... οπισθεν 27. (εκ πρωεισθαιν ...) om αν ... κατοπισθεν 29. νυκταν ... εις παρεμβολην 30. απεστρεψεν απο οπισω του ... συνηθροισαν 31. βενιαμειν 32. om εν ante βηθλ. ... επορ. ολην τ. ν. ιω. και οι α. οι μ. α. III. 1. πολλυ 2. αχυνααμ τ. ιζραηλιτιδος 3. της αβιγαια ... μααχαθ ... θολμει 4. τεταρταιος ορνιας υι. φενγιθ ... σαφατια 5. ιεθερααμ τ. αιγας 6. ανα μεσον οικου his 6. 7. 8. ab αβεννηρ v. 6. usque ιεβοσθε v. 8. ** 7. ** ιολ 8. ** του λογου ιεβοσθε ... σημερον εποιησα ... και γνωριμων ... ομη συ 9. ομη εν τη ημ. τ. 10. δαν και εως 11. εδυνασθη ετι μεμφιβοσθαι

ναι τῷ Ἀβεννήρ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννήρ ¹²
 ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ εἰς Θαϊλάμ, οὗ ἦν παραχρῆμα, λέγων Διάβου διαστῆκην
 σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χεὶρ μου μετὰ σοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σέ πάντα
 τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ Καλῶς ἐγὼ διαστῆσομαι πρὸς σέ διαστῆ- ¹³
 κην, πλὴν λόγον ἓνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ λέγων Οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν
 μου ἐάν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχὸλ θυγατέρα Σαοὺλ, παραγινόμενου σου ἰδεῖν
 τὸ πρόσωπόν μου. ¹⁴ καὶ ἐξαπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσῆ υἱὸν Σαοὺλ ἀγγέ- ¹⁴
 λους λέγων Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου τὴν Μελχὸλ, ἣν ἔλαβον ἐν ἑκατὸν
 ἀκροβυστίαῖς ἀλλοφύλων. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν Ἰεβοσῆ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ ¹⁵
 τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παρὰ Φαλτιήλ υἱοῦ Σελλῆς. ¹⁶ καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ¹⁶
 μετ' αὐτῆς κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως Βαρακίμ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἀβεννήρ
 Πορεύου ἀνάστρεφε· καὶ ἀνέστρεψε. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς τοὺς πρεσβυ- ¹⁷
 τέρους Ἰσραὴλ λέγων Χθές καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυὶδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς.
¹⁸ καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ λέγων Ἐν χειρὶ τοῦ δού- ¹⁸
 λου μου Δαυὶδ σώσω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ χειρὸς πάντων
 τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννήρ ἐν τοῖς ὠσὶ Βενιαμίν, καὶ ἐπο- ¹⁹
 ρεύθη Ἀβεννήρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὠτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρών πάντα ὅσα
 ἤρρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς οἴκου Βενιαμίν. ²⁰ καὶ ἦλθεν ²⁰
 Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες· καὶ ἐποίησε
 Δαυὶδ τῷ Ἀβεννήρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον. ²¹ καὶ εἶπεν Ἀβεν- ²¹
 νήρ πρὸς Δαυὶδ Ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν
 μου τὸν βασιλέα πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διαστῆσομαι μετ' αὐτοῦ διαστῆκην, καὶ
 βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ σου· καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν
 Ἀβεννήρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. ²² καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωάβ ²²
 παρεγένοντο ἐκ τῆς ἐξοδίας, καὶ σκῦλα πολλὰ ἔφερον μετ' ἑαυτῶν· καὶ Ἀβεν-
 νήρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτόν καὶ ἀπεληλύθει
 ἐν εἰρήνῃ. ²³ καὶ Ἰωάβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἤλθουσιν, καὶ ἀπηγγέλη ²³
 τῷ Ἰωάβ λέγοντες Ἦκει Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐ-
 τὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. ²⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπε ²⁴
 Τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς σέ, καὶ ἵνα τί ἐξαπέσταλκας
 αὐτόν καὶ ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ; ²⁵ ἢ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννήρ υἱοῦ ²⁵
 Νήρ, ὅτι ἀπατήσασαί σε παρεγένετο καὶ γινῶναι τὴν ἐξοδὸν σου καὶ τὴν εἰς-
 οδὸν σου καὶ γινῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς; ²⁶ καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τοῦ ²⁶
 Δαυὶδ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβεννήρ ὀπίσω, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐ-
 τὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεειράμ, καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει. ²⁷ καὶ ἐπέστρεψε τὸν ²⁷
 Ἀβεννήρ εἰς Χεβρών, καὶ ἐξέκλινεν αὐτόν Ἰωάβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης λαλῆ-
 σαι πρὸς αὐτόν ἐνεδρεύων· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ἐκεῖ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἀπέ-
 θανεν ἐν τῷ αἵματι Ἀσαήλ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάβ. ²⁸ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ²⁸
 ταῦτα καὶ εἶπεν Ἀθῶός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου καὶ ἕως
 αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ. ²⁹ κατανησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν ²⁹
 Ἰωάβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ
 οἴκου Ἰωάβ γονορρυῆς καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης καὶ πίπτων ἐν ῥομ-

12. θηλαμ ... οὐ γ' ἦν ... διαστῆκ. συ μετ ... του επιστρ. επι σε
 13. Εγω καλωσ ... οψη 14. απεστειλεν δ. αγγελ. πρ. μεμφιβοσσαι υι. σ.
 λεγων ... ελαβ. εμαυτω εν (** ? * ?) 15. μεμφιβοσσαι ... υιου λαεις
 16. συν αυτη ο ανηρ αυτης μετ ... εως βαουρειμ 17. εκθες ... εφ υμων
 18. εν χ. δαυ. του δ. μου 19. και γε εν τοις ω. βενιαμειν ... παντος οικ.
 βενιαμειν 21. * πρ. τον κυριον ... τον παντα ισρ. ... επορευθησαν 22. πα-
 ρεγεινοντο ... μετ αυτων εφερον ... εν χεβρων 23. ηλθησαν προ ηλθουσιν
 24. κ. απηλθεν ιωαβ ... κ. απηλθεν εν 25. ομη η ... παραγεγονεν 26. αγ-
 γελ. οπισω αβεννηρ 27. ψοιαν 28. ομη εγω 29. εκλειποι ... γονορυης ...
 σκυταλη

30 φαίλα και ελασσούμενος ἄρτοις. ³⁰ Ἰωάβ δὲ και Ἀβεσσα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ δια-
 31 παρετηροῦντο τὸν Ἀβεννήρ ἀντ' ὧν ἐθανάτωσε τὸν Ἀσαήλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν
 ἐν Γαβαὼν ἐν τῷ πολέμῳ. ³¹ και εἶπε Δαυιδ πρὸς Ἰωάβ και πρὸς πάντα
 τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ Διαρρήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν και περιζώσασθε σάκ-
 32 κους και κόπτεσθε ἐνώπιον Ἀβεννήρ· και ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἐπορεύετο ὀπίσω
 τῆς κλίνης. ³² και θάπτουσι τὸν Ἀβεννήρ ἐν Χεβρών· και ἦρεν ὁ βασιλεὺς τὴν
 φωνὴν αὐτοῦ και ἐκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, και ἐκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς
 33 ἐπὶ Ἀβεννήρ. ³³ και ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννήρ και εἶπεν Εἰ κατὰ τὸν
 34 θάνατον Νάβαλ ἀποθανεῖται Ἀβεννήρ; ³⁴ αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέσθησαν, οἱ πόδες
 σου οὐκ ἐν πέδαις· οὐ προσήγαγεν ὡς Νάβαλ, ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπεσας·
 35 και συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν. ³⁵ και ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς περι-
 δειπνῆσαι τὸν Δαυιδ ἄρτοις ἔτι οὔσης ἡμέρας· και ὤμοσε Δαυιδ λέγων Τάδε
 ποιῆσαι μοι ὁ θεὸς και τάδε προσθεῖη, ὅτι ἐάν μὴ δύη ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύ-
 36 σωμαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινος. ³⁶ και ἔγνω πᾶς ὁ λαός, και ἤρρεσεν ἐνώ-
 37 πιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. ³⁷ και ἔγνω
 πᾶς ὁ λαὸς και πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ
 38 βασιλέως θανατῶσαι τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νήρ. ³⁸ και εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς
 παιδᾶς αὐτοῦ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἠγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ
 39 ἐν τῷ Ἰσραὴλ; ³⁹ και ὅτι ἐγὼ εἰμι συγγενὴς σήμερον και καθεσταμένος ὑπὸ
 βασιλέως; οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουίας σκληρότεροί μου εἰσιν· ἀποδιῶ
 κύριος τῷ ποιοῦντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

IV.

Και ἠκουσεν Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ ὅτι τέθνηκεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ ἐν Χε-
 βρών, και ἐξελεύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, και πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρεί-
 2 θησαν. ² και δύο ἄνδρες ἠγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθὲ υἱῷ Σαοὺλ·
 ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαανᾶ, και ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ῥηγάβ, υἱοὶ Ῥεμμῶν τοῦ Βη-
 3 ρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμίν, ὅτι Βηρωθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν. ³ και
 ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαῖοι εἰς Γεθαίμ, και ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς
 4 ἡμέρας ταύτης. ⁴ και τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ Σαοὺλ υἱὸς πεπληγῶς τοὺς πόδας υἱὸς
 ἐτῶν πέντε, και οὗτος ἐν τῷ ἐλθεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαοὺλ και Ἰωνάθαν τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ἰεζραήλ, και ἦρεν αὐτόν ἢ τιθηνὸς αὐτοῦ και ἔφυγε· και ἐγένε-
 5 το ἐν τῷ σπεύδειν αὐτόν και ἀναχωρεῖν και ἔπεσε και ἐχωλάνθη, και ὄνομα
 αὐτῷ Μεμφιβοσθῆ. ⁵ και ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ῥεμμῶν τοῦ Βηρωθαίου Ῥηγάβ
 και Βαανᾶ και εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Ἰεβοσθῆ, και
 6 αὐτὸς ἐκάθευθεν ἐν τῇ καίτῃ τῆς μεσημβρίας. ⁶ και Ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου
 ἐκάθαιρε πυροὺς και ἐνύσταξε και ἐκάθευθε, και Ῥηγάβ και Βαανᾶ οἱ ἀδελ-
 7 φοὶ διέλαθον ⁷ και εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον, και Ἰεβοσθὲ ἐκάθευθεν ἐπὶ τῆς
 κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ· και τύπτουσιν αὐτόν και θανατοῦσιν αὐτόν,
 και ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, και ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ και ἀπῆλ-
 8 θον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμᾶς ὅλην τὴν νύκτα. ⁸ και ἠνεγκαν τὴν κεφαλὴν Ἰεβο-
 σθῆ τῷ Δαυιδ εἰς Χεβρών, και εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβο-
 σθῆ υἱοῦ Σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου ὃς ἐζήτηι τὴν ψυχὴν σου, και ἔδωκε κύριος
 τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ Σαοὺλ

30. δε και ασαϊ 31. κοπτ. αβεννηρ εμπροσθεν (34. παιδες προ ποδες
 ... ως ναφα) 35. περιδειπνισαι ... αρτους 36. κ. π. ο λ. εγνω ... in f.
 add αγαθον 37. του θανατωσαι 38. ταυτη τω ισρ. 39. σημερον συγγε-
 νης ... κατεσταμενος ... ανταποδοι ... οτι τα IV. 1. μεμφιβοσθαι ...
 οτι υιος νηρ 2. συστρεμματων ... μεμφιβοσθαι ... οτι οτι βηρωθ ε. τ. υι.
 β. 3. γεθαιμ 4. εξ ισραηλ ... μεμφιβοσθαι 5. οι υιοι ... οικ. μεμφι-
 βοσθαι 6. εκαστερεν 7. μεμφιβοσθαι ... νυκταν 8. μεμφιβοσθαι bis ...
 ιδου κεφαλη ... τω κυριω μου

τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ῥη- 9
 χάβ καὶ τῷ Βαανὰ ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαλου καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Ζῆ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ¹⁰ ὅτι 10
 ὁ ἀπαγγέλλας μοι ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώ-
 πιον μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν ἐν Σεκελάκ, ὃ ἔδει με
 δοῦναι εὐαγγέλια. ¹¹ καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν 11
 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ
 χειρὸς ὑμῶν καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. ¹² καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς 12
 παιδαρίοις αὐτοῦ καὶ ἀποκτένουσιν αὐτούς, καὶ κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν
 καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἐκρέμασαν αὐτούς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρών,
 καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσῆ ἔβαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ.

V.

Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών καὶ
 εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ ὅσα σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ² καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος 2
 Σαοὺλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ, καὶ
 εἶπε κύριος πρὸς σέ Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔση εἰς
 ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι 3
 Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέβητο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ
 διαστήκην ἐν Χεβρών ἐνώπιον κυρίου, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ
 πάντα Ἰσραὴλ. ⁴ υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Δαυὶδ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τεσ- 4
 σαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν· ⁵ ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών 5
 ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁶ καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερου- 6
 σαλήμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, καὶ ἐβρέθη τῷ Δαυὶδ
 Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ λέγοντες ὅτι οὐκ
 εἰσελεύσεται Δαυὶδ ὧδε. ⁷ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν Σιών, αὕτη 7
 ἡ πόλις τοῦ Δαυὶδ. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Πᾶς τύπτων Ἰεβου- 8
 σαῖον ἀπέσσω ἐν παραξίφιδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μι-
 σοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυὶδ· διὰ τοῦτο ἐροῦσι Τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰσελεύ-
 σονται εἰς οἶκον κυρίου. ⁹ καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη 9
 ἡ πόλις Δαυὶδ· καὶ ὠκοδόμησεν αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ τὸν
 οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ διεπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ 10
 κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγ- 11
 γέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ τέκτονας ξύλων καὶ τέκτονας λίθων,
 καὶ ὠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ. ¹² καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτόν κύριος 12
 εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαόν αὐ-
 τοῦ Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἐξ Ἱερουσαλήμ 13
 μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτόν ἐκ Χεβρών· καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυίδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγα-
 τέρεις. ¹⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμ- 14
 μούς καὶ Σωβάβ καὶ Νάθαν καὶ Σαλωμών, ¹⁵ καὶ Ἐβεάρ καὶ Ἐλισουὲ καὶ 15
 Ναφὲκ καὶ Ἰεφιάς, ¹⁶ καὶ Ἐλισαμὰ καὶ Ἐλιδαὲ καὶ Ἐλιφαλάς, Σαμαέ, Ἰεσ- 16

10. ενωπ. εμου ... σικελαγ 12. αποκτενουσιν ... μεμφιβοσσαι V. 2. om
 και pg. ... εφ ημων ... ο εισαγ. κ. εξαγων ... ποιμαινεις ... ηγουμενον επι
 τον ισραηλ 3. εν χεβρ. εν. κυρ. διαστηκ. 4. ** (* ?) ην δαυειδ εν τω βασι-
 λευειν ... τεσσερακοντα 5. εν χεβρ. εβασ. επι τον ιουδ. επτα ετη κ. εξ
 μηνας, κ. εν ιερουσ. εβασιλ. τριακ. και τρ. ετ. επι π. ισρ. κ. ιουδ. 6. om
 δαυιδ εχιγ. 7. κατελαβετο 8. παραξιδι (προ παραξιφιδι?) ... μισουντας
 ψυχην 9. η πολις αυτη 10. επορευετο ... κυριος ο θεος παντ. 11. λιθων
 τοιχου 13. παλλακ. κ. γυναικας ... ετι τω δαυιδ 14. σαμμουε κ. σωβα-
 δαν 15. κ. ιεβαρ κ. ελισους κ. ν. κ. αφιε 16. ελιφααδ προ ελιφαλαδ ...
 om σαμαε usque ελιφααδ

σιβάδ, Νάθαν, Γαλαμαάν, Ἰεβαάρ, Θεησοῦς, Ἐλφαλάτ, Ναγέδ, Ναφέκ, 17 Ἰανάθαν, Λεασαμύς, Βααλιμάδ, Ἐλιφαάδ. 17 καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι 18 ζητεῖν τὸν Δαυὶδ· καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχὴν. 18 καὶ οἱ 19 ἀλλόφυλοι παραγίνονται καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων. 19 καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου λέγων Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ Ἀνάβαινε, ὅτι 20 παραδιδούς παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου. 20 καὶ ἦλθε Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν καὶ ἔκοψε τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ, καὶ εἶπε Δαυὶδ Διέκοψε κύριος τοὺς ἐχθροὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς διακόπτεται ὕδατα· 21 διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἐπάνω διακοπῶν. 21 καὶ καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ. 22 καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συνέπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων. 23 καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου, καὶ εἶπε κύριος Οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ 24 παρέσθῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. 24 καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκούσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συγκλισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλσους τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται κύριος ἔμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν 25 ἀλλοφύλων. 25 καὶ ἐποίησε Δαυὶδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαὼν ἕως τῆς γῆς Γαζηρά.

VI.

Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ἰσραὴλ ὡς ἐβδομήκοντα 2 χιλιάδας. 2 καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τῶν δυνάμεων κατῆ- 3 μένου ἐπὶ τῶν Χερουβὶν ἐπ' αὐτῆς. 3 καὶ ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐφ' ἅμαξαν καινὴν καὶ ἦσαν αὐτὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ· καὶ 4 Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδάβ ἦσαν τὴν ἅμαξαν 4 σὺν τῇ κιβωτῷ, 5 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ. 5 καὶ Δαυὶδ καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὄργανοις ἠρμωμένοις ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις 6 καὶ ἐν αὐλοῖς. 6 καὶ παραγίνονται ἕως ἄλλω Ναχώρ· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν, καὶ ἐκράτησεν αὐ- 7 τὴν ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μύσχος. 7 καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος τῷ Ὀζᾶ, καὶ ἔπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ θεός, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυ- 8 ρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 8 καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Ὀζᾶ· καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκείνος Διακοπὴ Ὀζᾶ ἕως τῆς ἡμέρας 9 ταύτης. 9 καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰς- 10 ελεύσεται πρὸς μετ' ἐμὴν κιβωτὸς κυρίου; 10 καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ· καὶ ἀπέκλινεν

17. ηκουσαν αλλοφυλοι 18. κοιλαδαν 20. και διεκοψεν ... και δαυ. ειπεν ... τ. εχθ, μου τους αλλ. 21. κ. ελαβεν δαυ. αυτους 23. ** (* ?) αποστρεφου αυτων ... περιπεση αυτοις 24. του συγκλισμου του αλσους 25. της γαζης γαζηρα VI. 2. κ. αν. δαυ. κ. επορ, κ. π. ο λαος μετ αυτου απο ... αναγειν ... χερουβειν 3. επεβιβασεν ... επ αμαξαν ... ηρεν α. εις οικον ... αζα ... ηγον τ, αμ. την καινην και ηραν αυτην απο οικου αμιναδαβ εν βουνω 4. οπι επορευοντο usque κιβωτου 5. οι υιοι ... και εν οργανοις ηρ. και εν ... εν κινυρα 6. οπι και ηρ. ... αλωμωνος (lege αλωνος) γαχων ... αζζα ... περισπασεν ... ο μοςχος του κατασχειν αυτην 7. οπι οργη ... τω αζζαν ... ο θεος επι προπετεια 8. ηθυμωσεν ... αζζα bis ... ε. της σημερον ημερας 9. κιβ. του κυρ,

αὐτήν Δαυὶδ εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου. ¹¹ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς· καὶ εὐλόγησε κύριος ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. ¹² καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ λέγοντες Εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδάρᾳ εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹³ καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἄφροντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ καὶ θυμὰ μύσχος καὶ ἄρνες. ¹⁴ καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὄργάνοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκῶς στολήν ἔξαλλον. ¹⁵ καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κρουθῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. ¹⁶ καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἕως πόλεως Δαυὶδ καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ διεκυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὄρχούμενον καὶ ἀνακρούμενον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ¹⁷ καὶ φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ ἀνέστηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ· καὶ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου, εἰρηνικάς. ¹⁸ καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ συναναφέρων τὰς ὀλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὴν ἕως Βηρσαβεὲ καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς ἐκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου· καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπε Τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἑαυτοῦ καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὄρχουμένων. ²¹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχὸλ Ἐνώπιον κυρίου ὄρχήσομαι· εὐλογητὸς κύριος ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ καταστῆσαι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ· καὶ παίζομαι καὶ ὄρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου, ²² καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν εἶπάς με μὴ δοξασθῆναι. ²³ καὶ τῇ Μελχὸλ θυγατρὶ Σαοὺλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν.

VII.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ, ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην Ἰδοὺ δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθεται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. ³ καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα Πάντα ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου βιάδιζε καὶ ποιεῖ, ὅτι κύριος μετὰ σοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Νάθαν λέγων ⁵ Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς τὸν δούλόν μου Δαυὶδ Τάδε λέγει κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με. ⁶ ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ ⁷ ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ

10. γεθθαιου 11. κ. εκαθ. εκει γλωσσοκομον κυριου εις οικ. αβεδδα-
δομ τ. γεθθαιου ... ευλογ. κυ. τον αβ. και ολον τον οικον αυτου. 12. ενε-
κεν 13. μετ αυτων ... αρνα 15. ανηγαγεν 16. κιβωτ. κυριου ... ανα-
κρουομ. κ. ορχουμενον (... καρδ. αυτου) 17. οτι του ... τοπον εαυτης ...
ανηγαγεν δαυιδ ... και ειρηνικας 19. βηρσαβее απο ... οτι εκαστω ...
κ. εσχαριτης (sic) post τηγανουρον. 21. 22. οτι ορχησομαι· ευλογ. κυριος
... οτι ενωπιον κυρ. και αποκαλυφθησομαι ... οτι μη VII. 1. δαυιδ ο
βασιλευς ..., οτι των κυκλω 2. εμμεσω 3. οτι αν 4. εν τη 5. ειπε προς

8 Ἰσραὴλ ὡς ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαὸν μου Ἰσραὴλ λέγων Ἴνα τί οὐκ
 8 ὠκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον; ⁹ καὶ νῦν τάδε ἔρεις τῷ δούλῳ μου Δαυίδ
 Ἰάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων
 9 τοῦ εἶναί σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν μου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ⁹ καὶ ἤμην
 μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου
 ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων
 10 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ καὶ θῆσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ἰσραὴλ καὶ κατα-
 φυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι,
 11 καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ¹¹ ἀπὸ
 τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαὸν μου Ἰσραὴλ· καὶ ἀναπαύσω σε
 ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἀπαγγελεῖ σοι κύριος ὅτι οἶκον οἰκοδομή-
 12 σεις αὐτῷ. ¹² καὶ ἔσται ἐάν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῆσῃ μετὰ
 τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ ὃς ἔσται ἐκ τῆς
 13 κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹³ αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶ-
 κον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.
 14 ¹⁴ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ ἐάν ἔλθῃ *He. 1, 5.*
 ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτόν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν καὶ ἐν ἀφαις υἱῶν ἀν-
 15 θρώπων, ¹⁵ τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ καθὼς ἀπέστησα ἀφ'
 16 ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου. ¹⁶ καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ἡ
 βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρῶ-
 17 μένος εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁷ κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν
 18 τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθεν ὁ βα-
 σιλεὺς Δαυίδ καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπε Τίς εἰμι ἐγώ, κύριέ μου
 19 κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων; ¹⁹ καὶ κατεσμι-
 κρύνθῃ μικρὸν ἐνώπιόν σου, κύριέ μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου
 τοῦ δούλου σου εἰς μακρὰν· οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, κύριέ μου κύ-
 20 ριε. ²⁰ καὶ τί προσθήσει Δαυίδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἶδας
 21 τὸν δοῦλόν σου, κύριέ μου κύριε, ²¹ καὶ διὰ τὸν δοῦλόν σου πεποίηκας· καὶ
 κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι
 22 τῷ δούλῳ σου ²² ἐνεκεν τοῦ μεγαλῦναί σε, κύριέ μου· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σύ,
 καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν.
 23 ²³ καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῆ; ὡς ὠδήγησεν αὐτόν
 ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαόν, τοῦ θεῆσαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι με-
 24 γαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὐς
 ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη καὶ σκηνώματα; ²⁴ καὶ ἠτοίμασας σε-
 25 αὐτῷ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ εἰς λαόν ἕως αἰῶνος, καὶ σύ, κύριε, ἐγένου αὐ-
 26 τοῖς εἰς θεόν. ²⁵ καὶ νῦν, κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου
 καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πίστωσον ἕως τοῦ αἰῶνος, κύριε παντοκράτωρ θεὸς τοῦ
 26 Ἰσραὴλ, καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας ²⁶ μεγαλυνθεῖ τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος.
 27 ²⁷ κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὄτιον τοῦ δούλου σου λέ-
 γων Οἶκον οἰκοδομήσω σοι· διὰ τοῦτο εὔρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυ-

7. ὡν ἐνετειλ. π. τ. λ. τον ισρ. ... οπι ινα 8. απο οπισθεν των προβ.
 ... οπι επι τον λ. μου ... επι ισραηλ 9. εξωλεθρευσα 10. καταφυτ. αυτ.
 εν κατασχ. καθ αυτον ... προσθησει ετι 11. τον ισραηλ 14. αφεσει προ
 αφαις 16. ανορθωμενος 18. ηγαπηκας 19. κατεσμικρυνθη ... οπι κυριε
 his post κυρ. μου 20. οπι μου κυριε 21. οπι και ... λογον προ δουλον
 ... μεγαλωσ. σου ταυτην γν. τον δουλον σου 22. μεγαλυνθησαι σε κυριε
 κυριε μου 24. οπι εις απισ λαον 25. εως αιωνος ... post αιωνος udd και
 ποιησον καθως ελαλησας· και μεγαλυνθειη το ονομα σου εως αιωνος κυριε
 παντοκρατωρ θεε επι τον ισραηλ· ο οικος του δουλου σου δαυιδ εσται ανωρ-
 θωμενος ενωπιον σου οτι ... ο θεος προ θεε 27. λεγει κυριος προ κυριε

τοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σέ τὴν προσευχὴν ταύτην. ²⁸ καὶ νῦν, κύριέ μου ²⁸ κύριε, σὺ εἶ θεός, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁹ καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ ²⁹ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου· ὅτι σὺ, κύριέ μου κύριε, ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα.

VIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἄλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς· καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἄλλοφύλων. ² καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωάβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτούς ἐν σχοινίοις ² κοιμίσας αὐτούς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανάτωσαι καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγησε· καὶ ἐγένετο Μωάβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. ³ καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ υἱὸν Ῥαάβ βασιλέα ³ Σουβά, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ⁴ ἵππέων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ καὶ παραγίνεται Συρία Δα- ⁵ μασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἰκοσιδύο χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ καὶ ἔζητο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ ⁶ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια· καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς ⁷ χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν ἡμέραις Ῥοβοὰμ υἱοῦ Σολομῶντος. ⁸ καὶ ἐκ τῆς Μετεβάκ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ ⁸ Ἀδρααζάρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐν αὐτῷ ἐποίησε Σαλομών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ τοὺς στύλους καὶ τοὺς λουτήρας καὶ πάντα τὰ σκεύη. ⁹ καὶ ἤκουσε Θεοῦ ὁ βασιλεὺς Ἡμὰδ ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ ⁹ πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀδρααζάρ, ¹⁰ καὶ ἀπέστειλε Θεοῦ Ἰεδδουράμ τὸν υἱὸν αὐ- ¹⁰ τοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη χαλκᾶ. ¹¹ καὶ ταῦτα ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ¹¹ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἠγάσεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν, ¹² ἐκ τῆς Ἰδουμαίας καὶ ἐκ τῆς Μωάβ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμῶν ¹² καὶ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων καὶ ἐξ Ἀμαλήκ καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζάρ υἱοῦ Ῥαάβ βασιλέως Σουβά. ¹³ καὶ ἐποίησε Δαυὶδ ὄνομα, καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν ¹³ αὐτὸν ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελὲμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. ¹⁴ καὶ ¹⁴ ἔζητο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰν, ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ, καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δούλοι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ¹⁵ καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν ¹⁵

28. κυριε μου, συ ει ο θεος 29. post συ add ει ... οπι του ειναι sec. loco VIII. 2. διεμετρ. αυτην σχοινοις ... εγενοντο ... οπι του θαν. και τα δ. σχοινισματα ... εξωγησαν ... οπι τω δαυιδ 4. επτα pro χιλια ... υπελ. αυτω εξ αυτων 5. εικοσι χιλιαδας 7. (εποιησαν pro οι ησαν ...) ... παιδ. του αδρααζαρ ... σουσακειμ 8. κ. ε. της μασβαχ εκ των ... σαλωμων 9. θαι 10. θαι τον ιεδδουραν ... επαταξεν pro επολεμησε 11. οπ μετα sec. 12. κ. εκ τ. αλλοφυλ.ρον. post αμαληκ ... σωβα 13. εν γη μαλα (γημελα?) 14. post παση τ. ιδουμ. add εζηκεν εστηλωμενους ... παντες ιδουμ. 15. οπι παντα

16 κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρούιας
 17 ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλοῦδ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, ¹⁷ καὶ
 Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτώβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάβαρ ἱερεῖς, καὶ Σασά ὁ γραμ-
 18 ματεὺς, ¹⁸ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωθαὲ σύμβουλος, καὶ ὁ Χελεΐ καὶ ὁ Φελετι
 καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ ἀυλάρχει ἦσαν.

IX.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ Εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαούλ, καὶ
 2 ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἐνεκεν Ἰωνάθαν; ² καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαούλ ἦν παῖς
 καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβᾶ, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ· καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
 3 τὸν ὁ βασιλεὺς Σὺ εἶ Σιβᾶ; καὶ εἶπεν Ἐγὼ δοῦλος σός. ³ καὶ εἶπεν ὁ βα-
 σιλεὺς Εἰ ὑπολείπεται ἐκ τοῦ οἴκου Σαούλ ἔτι ἀνὴρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ
 ἔλεος θεοῦ; καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς τὸν βασιλέα Ἔτι ἔστιν υἱὸς τῷ Ἰωνάθαν
 4 πεπληγῶς τοὺς πόδας. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ποῦ οὗτος; καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς
 5 τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχίρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοδάβαρ. ⁵ καὶ ἀπέστει-
 λεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχίρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς
 6 Λοδάβαρ. ⁶ καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθῆ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ πρὸς τὸν
 βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ εἶ-
 7 πεν αὐτῷ Δαυὶδ Μεμφιβοσθῆ· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Δαυὶδ Μὴ φοβοῦ, ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ἰωνάθαν τὸν πατέρα
 σου, καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἀγρὸν Σαούλ πατρὸς τοῦ πατρὸς σου, καὶ
 8 σὺ φαγῆ ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διὰ παντός. ⁸ καὶ προσεκύνησε Μεμφι-
 βοσθῆ καὶ εἶπε Τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τε-
 9 θνητότα τὸν ὅμοιον ἐμοί; ⁹ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβᾶ τὸ παιδάριον Σαούλ
 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Πάντα ὅσα ἐστὶ τῷ Σαούλ καὶ ὅλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δέ-
 10 δωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. ¹⁰ καὶ ἐργᾶ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου
 καὶ οἱ δοῦλοί σου, καὶ εἰσίοσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους καὶ ἔδεται
 ἄρτους, καὶ Μεμφιβοσθῆ υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διὰ παντός ἄρτον ἐπὶ
 τῆς τραπέζης μου. καὶ τῷ Σιβᾶ ἦσαν πεντεκαίδεκα υἱοὶ καὶ εἴκοσι δοῦλοι.
 11 ¹¹ καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλτα ὁ κύριός μου
 ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ Μεμφιβοσθῆ
 12 ἦσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυὶδ καθὼς εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ¹² καὶ
 τῷ Μεμφιβοσθῆ υἱὸς μικρὸς ἦν καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχᾶ, καὶ πᾶσα ἡ κατοί-
 13 κησις τοῦ οἴκου Σιβᾶ δοῦλοι τοῦ Μεμφιβοσθῆ. ¹³ καὶ Μεμφιβοσθῆ κατῴκει ἐν
 Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως αὐτὸς διὰ παντός ἦσθιεν, καὶ
 αὐτὸς ἦν χλωδὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

X.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐβα-
 2 σίλευσεν Ἀννῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ Ποιήσω ἔλεος μετὰ
 Ἀννῶν υἱοῦ Ναάς, ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ
 ἀπέστειλε Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πα-
 3 τρὸς αὐτοῦ, καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμών. ³ καὶ

16. ιωσαφ υι. αχιμελεχ 17. σαδουχ ... σαραιας 18. βαναγαιας ...
 συμβολος ... χερεΐθει κ. ο φελεΐθει υιοι IX. 1. om ετι ... om εν 2.
 παις ην ... Ει συ ει 3. υπολειπται τω οικω 4. μαχειρ ... λαβαδαρι
 5. μαχειρ ... λαδαβαρ 6. μεμφιβοσθαι his ... προσεκ. αυτων (ita) ... om
 ιδου 7. ελεος μετα σου ... πατρος post σαουλ 8. μεμφιβοσθαι 9. δεδ.
 τω οικω τω κυριω (sic) σου 10. (κ. εργα ...) κ. εδεται αυτους, κ. μεμφι-
 βοσθαι ... φαγεται αρτους δια π. επι 11. om αυτου post υιων 12. μεμ-
 φιβοσθαι his (non vn. 11. 13.) ... om ην (... αυτου pro του) ... δουλ. τω
 μεμφ. 13. κατοικει ... ησθιεν δια παντος X. 1. αυων pro αννων 2. αυων

εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀννῶν τὸν κύριον αὐτῶν Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου ὅτι ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς παιδᾶς αὐτοῦ πρὸς σέ; ⁴ καὶ ἔλαβεν Ἀννῶν τοὺς παιδᾶς Δαυὶδ καὶ ἐξύρῃσε τοὺς πώγωνας αὐτῶν καὶ ἀπέκοψε τοὺς μανδύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν ἰσχιῶν αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. ⁵ καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἠτιμασμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίσατε ἐν Ἱεριχῶ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεσθε. ⁶ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ· ⁶ καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθραὰμ καὶ τὴν Συρίαν Σουβὰ καὶ Ῥοῶβ εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλεῖα Ἀμαλῆκ χιλίους ἄνδρας, καὶ Ἰστώβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁷ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, ⁷ καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοὺς δυνατούς. ⁸ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης Συρίας Σουβὰ καὶ Ῥοῶβ καὶ Ἰστώβ καὶ Ἀμαλῆκ μόνοι ἐν ἀγρῶ. ⁹ καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὀπίσθεν, καὶ ἐπελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανιῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας Συρίας. ¹⁰ καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμὼν, ¹¹ καὶ εἶπεν Ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ εἰ ἂν κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμὼν ὑπὲρ σέ, καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαί σε. ¹² ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ. ¹³ καὶ προσῆλθεν Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδαν ὅτι ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσὰ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ παρεγένετο εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ καὶ εἶδε Συρία ὅτι ἔπταισεν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹⁶ καὶ ἀπέστειλεν Ἀδρααζὰρ καὶ συνήγαγε τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμάκ, καὶ παρεγένοντο εἰς Αἰλάμ· καὶ Σωβὰκ ἄρχων τῆς δυνάμεως Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην καὶ παρεγένετο εἰς Αἰλάμ· καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυὶδ καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἔφυγε Συρία ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· καὶ ἀνεῖλε Δαυὶδ ἐκ τῆς Συρίας ἑπτακόσια ἄρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἵππέων, καὶ τὸν Σωβὰκ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ¹⁹ καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δούλοι Ἀδρααζὰρ ὅτι ἔπταισαν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ ἠύτομόλησαν μετὰ Ἰσραὴλ καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶσαι ἔτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν.

XI.

Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἰωάβ καὶ τοὺς παιδᾶς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν· καὶ διεκάτισαν

3. om οἱ ... ανων ... παρακαλουντ. ουκ ινα ερευνησωσιν 4. ανων 5. ανηγγελαν ... εις απαντησιν 6. ειδαν ... ο λ. εν δαυιδ ... om βαιθρααμ ... και ροωβ κ. τ. συρ. σουβα ... μαχα ργο αμαληκ 7. om τον 8. ροαβ ... μαχα ργο αμαληκ 9. om εξεναντίας ... επελεξεν ... om των 10. αβισαι 11. οι υι. αμμων κραταιωθ. 13. om μετ αυτου ... εφυγον ... in fine add συρια 14. ειδον ... αβισαϊ ... εισηλθαν ... παρεγενοντο 16. συριαν εκ ... om χαλαμακ ... om εις ... σαβαχ 17. ανηγγελη ... κατεναντι 18. δαυιδ ργο ισραηλ ... τεσσερακοντα XI. 1. τον απαντα

2 ἐπὶ Ῥαββάδ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐγένετο πρὸς ἑσπέραν
 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ
 οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶδε γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ
 3 καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. ³ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα, καὶ
 4 εἶπεν Οὐχὶ αὕτη Βηρσαβεὲ θυγάτηρ Ἐλιὰβ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου; ⁴ καὶ
 ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν καὶ
 ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ αὕτη ἀγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς καὶ ἀπέ-
 5 στρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ ἀποστείλασα
 6 ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἐγὼ εἶμι ἐν γαστρὶ ἔχω. ⁶ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ
 πρὸς Ἰωάβ λέγων Ἀπόστειλον πρὸς μετὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον· καὶ ἀπέ-
 7 στειλεν Ἰωάβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δαυὶδ. ⁷ καὶ παραγίνεται Οὐρίας καὶ εἰσῆλθε πρὸς
 αὐτόν, καὶ ἐπρωῶτησε Δαυὶδ εἰς εἰρήνην Ἰωάβ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ εἰς
 8 εἰρήνην τοῦ πολέμου. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Οὐρίᾳ Κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ
 νύφαι τοὺς πόδας σου· καὶ ἐξῆλθεν Οὐρίας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν
 9 ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Οὐρίας παρὰ τῆς θύρας τοῦ βα-
 σιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 10 ¹⁰ καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ λέγοντες ὅτι οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐ-
 τοῦ. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν Οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ κατέβης
 11 εἰς τὸν οἶκόν σου; ¹¹ καὶ εἶπεν Οὐρίας πρὸς Δαυὶδ Ἡ κιβωτὸς καὶ Ἰσραὴλ
 καὶ Ἰούδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ἰωάβ καὶ οἱ δούλοι τοῦ
 κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσι, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι
 εἰς τὸν οἶκόν μου τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναίκός μου;
 12 πῶς; ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹² καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐ-
 ρίαν Κάθισον ἐνταῦθα καὶ γε σήμερον, καὶ αὔριον ἐξαποστελῶ σε· καὶ ἐκά-
 13 θισεν Οὐρίας ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον. ¹³ καὶ ἐκά-
 λεσεν αὐτὸν Δαυὶδ, καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἔπιε, καὶ ἐμέθυσεν αὐτόν·
 καὶ ἐξῆλθεν ἑσπέρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων
 14 τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη. ¹⁴ καὶ ἐγένετο πρῶτὸν καὶ
 15 ἔγραψε Δαυὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Οὐρίου. ¹⁵ καὶ ἔγρα-
 ψεν ἐν βιβλίῳ λέγων Εἰσάγαγε τὸν Οὐρίαν ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κρα-
 ταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται.
 16 ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ἰωάβ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἔθηκε τὸν Οὐρίαν
 17 εἰς τὸν τόπον οὗ ἦδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεῖ. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς
 πόλεως καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ἰωάβ· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων
 18 Δαυὶδ, καὶ ἀπέθανε καὶ γε Οὐρίας ὁ Χετταῖος. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ καὶ
 ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βα-
 19 σιλέα. ¹⁹ καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀγγέλῳ λέγων Ἐν τῷ συντελέσαι πάντας τοὺς λό-
 20 γους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα, ²⁰ καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῆ ὁ θυμὸς
 τοῦ βασιλέως καὶ εἶπη σοὶ Τί ὅτι ἠγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι; οὐκ
 21 ἦδeite ὅτι τοξεύουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους; ²¹ τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ
 υἱὸν Ἱεροβάαλ υἱοῦ Νήρ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτόν ἀπὸ
 ἄνωθεν τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ
 22 τεῖχος; καὶ ἐρεῖς Καὶ γε ὁ δούλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. ²² καὶ
 ἐπορεύθη ὁ ἀγγελὸς Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρεγένετο
 καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ, πάντα τὰ ῥή-

1. εκαθισαν (2. λουμενην) 3. βηρσαβее η θυγ. ελ. η γυνη 4. απε-
 στρεψεν αυτην 7. οτι και εισηλθε 9. θυρα οικου του 10. καταβης 11.
 Ει η κιβωτος ... παρεμβαλουσιν καγω ... μου φαγειν ... και πως 13. κοι-
 μηθ. και επι ... τ. κυρ. αυτων 14. απεστειλ. δαυιδ 17. απο του λαου
 18. βασιλει ργο δαυιδ ... οτι λαλησαι πρ. τ. βασιλ. 20. Τι ηργασατε ...
 του πολεμησαι ... τοξευουσιν 21. ιεροβοαμ ... επ αυτον κλ. μυλ. απανω-
 ζεν ... απεθανεν θαμασει ... ουριας ο δουλ. σου

ματα τοῦ πολέμου. καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγε-
 λον Ἰνα τί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ἤδeite ὅτι πλη-
 γήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ; οὐχὶ γυνὴ
 ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί;
 ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; ²³ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυὶδ Ὅτι ²³
 ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἐξήλθον ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρόν, καὶ
 ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης. ²⁴ καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύον- ²⁴
 τες πρὸς τοὺς παῖδάς σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον τῶν παίδων
 τοῦ βασιλέως, καὶ γε ὁ δούλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. ²⁵ καὶ εἶπε ²⁵
 Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον Τάδε ἐρεῖς πρὸς Ἰωάβ Μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλ-
 μοῖς σου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μά-
 χαιρα· κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν καὶ κατάσπασον αὐτήν, καὶ
 κραταίωσον αὐτήν. ²⁶ καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι ἀπέθανεν Οὐρίας ὁ ἀνὴρ ²⁶
 αὐτῆς, καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ²⁷ καὶ διῆλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε ²⁷
 Δαυὶδ καὶ συνήγαγεν αὐτήν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυ-
 ναῖκα καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν· καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν
 ὀφθαλμοῖς κυρίου.

XII.

Καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Νάθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἰσῆλθε
 πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ, εἰς πλούσιος καὶ
 εἰς πένης. ² καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποιμνία καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα. ³ καὶ ^{2 3}
 τῷ πένητι οὐδὲν ἀλλ' ἡ ἀμνάς μία μικρά, ἣν ἐκτήσατο καὶ περιποιήσατο καὶ
 ἐξέθρεψεν αὐτήν, καὶ ἠδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ
 αὐτό, ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἤσθιε καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε καὶ ἐν τῷ
 κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ. ⁴ καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ ⁴
 τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων
 αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὀδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν
 ἀμνάδα τοῦ πένητος καὶ ἐποίησεν αὐτήν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν.
⁵ καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Δαυὶδ σφόδρα τῷ ἀνδρὶ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν Ζῆ ⁵
 κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο, ⁶ καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει ⁶
 ἑπταπλασίονα ἀνθ' ὧν ὅτι ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ περὶ οὐ οὐκ ἐφείσατο.
⁷ καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο· τάδε λέγει κύριος ⁷
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἐγὼ εἰμι ὁ χρίσας σε εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ εἰμι
 ἐρρύσαμήν σε ἐκ χειρὸς Σαούλ, ⁸ καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου ⁸
 καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον
 Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ εἶ μικρὸν ἐστὶ προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα. ⁹ τί ὅτι ⁹
 ἐφάυλισας τὸν λόγον κυρίου τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν
 Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες
 σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Ἀμμών. ¹⁰ καὶ νῦν ¹⁰
 οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶνος, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξου-
 δένωσάς με καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τοῦ εἶναί σοι
 εἰς γυναῖκα. ¹¹ τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴ- ¹¹
 κου σου, καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου καὶ δώσω τῷ

22. αβιμελεχ ... ιεροβοαμ ... θαμασει 23. εξηλθον προς 24. ουριας
 ο δουλ. σου 25. καταφαγεται ... τ. πολεμον συ προς την ... κραταιωσ.
 αυτον 26. εκοψ. επι τον 27. και ηλθεν ... εφανε πονηρον XII. 4. ειπεν
 προς αυτον ... ανδρες ησαν 4. λαβειν αυτην εκ τ. ποιμν. και ... τω ποι-
 ησαι τω ξενω ελθοντι 5. οργη τω ανδρι σφοδρα σφοδρα δαυιδ 6. επτα-
 πλασιον 7. σε βασιλεα 8. τον οικ. τ. κυρ. σου, εν τω κολπω σου εδωκα
 τας γυν. του κ. σου ... σοι και ταυτα 9. οπι οτι 10. αποστησαι 11. *εξε-
 γερω ... λημψομαι

πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου
 12 τούτου· ¹² ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῆ, καὶ γὰρ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον παν-
 13 τὸς Ἰσραὴλ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν Ἠμάρ-
 τηκα τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ Καὶ κύριος παρεβίβασε τὸ ἀμάρ-
 14 τημά σου, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ¹⁴ πλὴν ὅτι παροργίζων παρώργισας τοὺς ἐχθροὺς
 κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, καὶ γὰρ ὁ υἱός σου ὁ τεχθεὶς σοι θανάτῳ ἀπο-
 15 θανεῖται. ¹⁵ καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἔβραυσε κύριος τὸ
 παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ ἠρρώστησε.
 16 ¹⁶ καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νη-
 17 στεῖαν καὶ εἰσῆλθε καὶ ἠύλισθη ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ
 πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγείραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἠθέλησε,
 18 καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ
 ἀπέθανε τὸ παιδάριον· καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι
 19 τέθνηκε τὸ παιδάριον, ὅτι εἶπον Ἴδοὺ ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐλαλήσα-
 μεν πρὸς αὐτὸν καὶ οὐκ εἰσῆκουσε τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς
 20 αὐτὸν ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ ποιήσει κακά; ¹⁹ καὶ συνῆκε Δαυὶδ ὅτι
 οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον· καὶ
 εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Εἰ τέθνηκε τὸ παιδάριον; καὶ εἶπαν Ἰέ-
 21 θνηκε. ²⁰ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο καὶ ἠλείψατο καὶ ἡλ-
 λαξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ προσεκύνησεν
 αὐτῷ· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέ-
 21 θηκαν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε. ²¹ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν Τί
 τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἐνεκα τοῦ παιδαρίου; ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ
 22 ἔκλαιες καὶ ἠγγύπνεις, καὶ ἠνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες
 ἄρτον καὶ πέπωκας; ²² καὶ εἶπε Δαυὶδ Ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνή-
 23 στευσα καὶ ἔκλαυσα, ὅτι εἶπα Τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος, καὶ ζήσεται τὸ
 24 παιδάριον; ²³ καὶ νῦν τέθνηκεν, ἵνα τί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνησομαι ἐπι-
 στρέψαι αὐτὸν ἔτι; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει
 24 πρὸς μέ. ²⁴ καὶ παρεκάλεσε Δαυὶδ Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθε
 πρὸς αὐτήν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκά-
 25 λεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμών, καὶ κύριος ἠγάπησεν αὐτόν. ²⁵ καὶ ἀπέστειλεν
 ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδδεδὶ ἐνεκεν
 26 κυρίου. ²⁶ καὶ ἐπολέμησεν Ἰωάβ ἐν Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμών, καὶ κατέλαβε τὴν
 27 πόλιν τῆς βασιλείας. ²⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν
 28 Ἐπολέμησα ἐν Ῥαββὰθ καὶ κατελαβόμεν τὴν πόλιν τῶν ὑδάτων· ²⁸ καὶ νῦν
 συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ προκα-
 29 ταλαβοῦ αὐτήν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν καὶ κληθῆ τὸ ὄνομά
 30 μου ἐπ' αὐτήν. ²⁹ καὶ συνήγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ῥαβ-
 30 βὰθ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατέλαβετο αὐτήν. ³⁰ καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον
 Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ
 31 τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. ³¹ καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε
 καὶ ἔστηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ ὑποτομεῦσι

12. κρυβδην ... τουτου του ηλιου 13. οπι ου 14. παροξυνων παρω-
 ξυνας ... του κυριου 15. το παιδαριον ... οπι του χετταιου 16. ηυλισθ.
 και εκοιμηθη επι 17. κ. ανεστ. οι πρ. τ. οικ. αυτ. επ αυτον του εγειραι
 18. ειπαν ... ετι ζην το παιδ. 20. παρεθνηκεν 12. ενεκεν ... οτι προ ετι
 23. τεθνηκεν το παιδαριον ... επιστρ. αυτο ετι 24. την βησσαβζε γυν.
 25. ειεδιδια 26. ραβαθ 27. προς ραβαθ 28. συ αγαγε ... παρεμβαλλε
 ... αυτου προ μου 29. προς ραββαθ 30. οπι μολχομ 31. οπι οντα ...
 εξηγαγον

σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου· καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Ἀμμών. καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλήμ.

XIII.

Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀβεσσαλώμ υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφῇ καλῇ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν Ἀμμών υἱὸς Δαυὶδ. ² καὶ ἐβλήβετο Ἀμμών ὥστε ἀρρώστειν διὰ Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ² ὅτι παρθένος ἦν αὕτη, καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀμμών τοῦ ποιῆσαι τι αὐτῇ. ³ καὶ ἦν τῷ Ἀμμών ἐταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωναδάβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ³ ἀδελφοῦ Δαυὶδ· καὶ Ἰωναδάβ ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα, ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί σοι ⁴ ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενῆς, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τὸ πρῶτ' πρῶτ'; οὐκ ἀπαγγέλλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμμών Θημάρ τὴν ἀδελφὴν Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωναδάβ Κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοιτίης σου καὶ μαλα- ⁵ κίσθητι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ἐλ- ⁵ θέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου, καὶ ψωμισάτω με καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλ- ⁵ μούς μου βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς. ⁶ καὶ ἐκοιμήθη ⁶ Ἀμμών καὶ ἠρρώσθησε, καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτόν· καὶ εἶπεν Ἀμμών πρὸς τὸν βασιλέα Ἐλθέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου πρὸς μέ, καὶ κολλυρι- ⁶ σάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. ⁷ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Θημάρ εἰς τὸν οἶκον λέγων Πορεύθητι δὴ εἰς τὸν ⁷ οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα. ⁸ καὶ ἐπορεύθη Θημάρ εἰς ⁸ τὸν οἶκον Ἀμμών ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος· καὶ ἔλαβε τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε καὶ ἐκολλύρισε κατ' ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ ἤψησε τὰς κολλυρί- ⁸ δας. ⁹ καὶ ἔλαβε τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤθελησε ⁹ φαγεῖν· καὶ εἶπεν Ἀμμών Ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθεν μου· καὶ ⁹ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἀμμών πρὸς Θημάρ Εἰσε- ¹⁰ νεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμειεῖον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου· καὶ ἔλαβε ¹⁰ Θημάρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε καὶ εἰσήνεγκε τῷ Ἀμμών ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς ¹⁰ τὸν κοιτῶνα, ¹¹ καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς καὶ ¹¹ εἶπεν αὐτῇ Δεῦρο κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ἀδελφὴ μου. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ Μή, ¹² ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσης με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραὴλ, μὴ ¹² πειθήσης τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ¹³ καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; καὶ ¹³ σὺ ἔση ὡς εἰς τῶν ἀφρόνων ἐν Ἰσραὴλ· καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βα- ¹³ σιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. ¹⁴ καὶ οὐκ ἤθελησεν Ἀμμών τοῦ ἀκοῦ- ¹⁴ σαι τῆς φωνῆς αὐτῆς, καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν καὶ ἐταπεινώσεν αὐτήν, ¹⁴ καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. ¹⁵ καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Ἀμμών μῖσος μέγα σφόδρα, ¹⁵ ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν αὐτήν, ¹⁵ ὅτι μεῖζων ἢ κακία ἢ ἐσχάτη ἢ ἡ πρώτη, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμμών Ἀνάστηθι ¹⁵ καὶ πορεύου. ¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ¹⁶ ὑπὲρ ἑτέραν ἣν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ τοῦ ἐξαποστεῖλαι με· καὶ οὐκ ἤθελησεν ¹⁶ Ἀμμών ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. ¹⁷ καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προε- ¹⁷ στηκότα τοῦ οἴκου καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, ¹⁷ καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. ¹⁸ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρπωτός, ¹⁸

31. απηγαγεν αυτους ... πασιν τοις πολεσιν (κοιγ. εν πολ.?) XIII. 1. Θα-
μαρ ... αμμων 2. αμμων bis ... θαμαρ ... κ. υπερογκ. και ... ποι. αυτη τι
3. αμμων 4. ασθενεις ... απαγγελεις ... αμμων ... θαμαρ 5. ελθατω θαμαρ
6. αμμων bis ... ελθατω δη θαμαρ 7. οικον αμμων του ... το βρωμα
8. θαμαρ ... το στεαρ ... και ηψεν 9. ανδρα επανωθεν ... απο επαν. αυ-
του 10. αμμων πρ. θαμαρ Εισενεγκατε ... ταμειον ... θαμαρ ... κοιτωναν
11. οτι αυτη 13. εν ιερουσαλημ 14. εκραταιωθη 15. οτι ο ... οτι οτι
μειζων usque πρωτη ... αναστηθι πορευου 16. θαμαρ ... οτι του 17. του
οικ. αυτου

ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπεν-
 19 δύτας αὐτῶν· καὶ ἐξήγαγεν αὐτήν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω καὶ ἀπέκλεισε τὴν
 20 θύραν ὀπίσω αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἔλαβε Θημάρ σποδὸν καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὴν κεφα-
 λὴν αὐτῆς, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέβρηξε καὶ ἐπέ-
 στηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ
 20 κρᾶζουσα. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἀβεσσαλὼμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Μὴ Ἀμνῶν
 ὁ ἀδελφὸς σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν, ἀδελφὴ μου, κώφευσον, ὅτι ἀδελ-
 21 φός σου ἐστὶ· μὴ σῆς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλήσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐκά-
 21 θησε Θημάρ χηρεύουσα ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. ²¹ καὶ
 ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐθυμώθη σφόδρα,
 καὶ οὐκ ἐλύπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνῶν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι ἠγάπα αὐτόν, ὅτι πρω-
 22 τότοκος αὐτοῦ ἦν. ²² καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβεσσαλὼμ μετὰ Ἀμνῶν ἀπὸ πονηροῦ
 ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Ἀβεσσαλὼμ τὸν Ἀμνῶν ἐπὶ λόγου οὗ ἐταπείνωσε Θημάρ
 23 τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐγένετο εἰς διητηρίδα ἡμερῶν καὶ ἦσαν κείροντες
 τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐν Βελασῶρ τῇ ἐχόμενα Ἐφραΐμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεσσαλὼμ
 24 πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ²⁴ καὶ ἦλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα
 καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δὴ κείρουσι τῷ δούλῳ σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 25 παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀβεσσαλὼμ
 Μὴ δὴ, υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν
 ἐπὶ σέ· καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε τοῦ πορευθῆναι καὶ εὐλόγησεν
 26 αὐτόν. ²⁶ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτόν Καὶ εἰ μὴ, πορευθήτω δὴ μετ'
 ἡμῶν Ἀμνῶν ὁ ἀδελφός μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰνα τί πορευθῆ μετὰ
 27 σοῦ; ²⁷ καὶ ἐβιάσατο αὐτόν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν Ἀμνῶν
 καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὼμ πότον κατὰ τὸν
 28 πότον τοῦ βασιλέως. ²⁸ καὶ ἐνετείλατο Ἀβεσσαλὼμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέ-
 γων Ἰδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῆ ἡ καρδία Ἀμνῶν ἐν τῷ οἴνῳ καὶ εἶπω πρὸς ὑμᾶς,
 πατάξατε τὸν Ἀμνῶν καὶ θανατώσατε αὐτόν· μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγὼ εἰμι
 29 ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως. ²⁹ καὶ ἐποίη-
 σαν τὰ παιδάρια Ἀβεσσαλῶν τῷ Ἀμνῶν καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἀβεσσαλὼμ·
 καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν
 30 ἡμίονον αὐτοῦ καὶ ἔφυγον. ³⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἡ ἀκοὴ
 ἦλθε πρὸς Δαυὶδ λέγων Ἐπάταξεν Ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασι-
 31 λέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ³¹ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ
 διέβρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες
 32 αὐτοῦ οἱ περιστώτες αὐτῷ διέβρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ³² καὶ ἀπεκρίθη Ἰω-
 ναδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ καὶ εἶπε Μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βα-
 σιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἀμνῶν
 33 μονώτατος ἀπέθανεν· ὅτι ἐπὶ στόματος Ἀβεσσαλὼμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέ-
 ρας ἧς ἐταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ³³ καὶ νῦν μὴ θέσσω ὁ κύριός
 μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα λέγων Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βα-
 34 σιλέως ἀπέθανον, ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνῶν μονώτατος ἀπέθανε. ³⁴ καὶ ἀπέδρα Ἀβεσ-
 σαλὼμ. καὶ ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ
 ἰδοὺ λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους
 ἐν τῇ καταβάσει· καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ καὶ εἶ-
 35 πεν Ἄνδρας ἐώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ὠρωνῆν ἐκ μέρους τοῦ ὄρους. ³⁵ καὶ εἶπεν
 Ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεισι, κατὰ τὸν λόγον

19. Σαμαρ ... ἐπι τῆς κεφαλῆς 20. ὁ ἀδελφ. μου ... λαλήσ. εἰς το
 ... Σαμαρ ... ἐν οἴκῳ 21. κ. ὁ βασ. δαυ. ἤκουσεν 22. Σαμαρ 23. βεδ-
 λασῶρ 25. καταβαρυνθῶμεν ... ὅτι του 26. ὅτι πρὸς αὐτόν 29. ἐπεκα-
 θισεν ἕκαστος ἐπὶ 31. αὐτοῦ περιστώτες 32. σαμα ... ὅτι καὶ εἶπε ...
 μὴ εἰπῶς (εἶπω οἱ) κύριος ... τὰ παιδία ... Σαμαρ 33. τὸ ῥῆμα ... ὅτι
 ἀλλ' ἢ 34. ἐκ πλευροῦ ... εώρακα ... ὁδοῦ των ὠρωνῆν

τοῦ δούλου σου οὕτως ἐγένετο. ³⁶ καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ³⁶
 ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἤλθον, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἐκλαυ-
 σαν, καὶ γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν
 σφόδρα. ³⁷ καὶ Ἀβεσσαλώμ ἔφυγε καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμί υἱὸν Ἐμιούδ βα- ³⁷
 σιλέα Γεδσοῦρ εἰς γῆν Χαμααχάδ· καὶ ἐπένησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ³⁸ καὶ Ἀβεσσαλώμ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη εἰς ³⁸
 Γεδσοῦρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. ³⁹ καὶ ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελ- ³⁹
 θεῖν πρὸς Ἀβεσσαλώμ, ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Ἀμνῶν ὅτι ἀπέθανε.

XIV.

Καὶ ἔγνω Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ὅτι ἡ καρδιά τοῦ βασιλέως ἐπὶ Ἀβεσσα-
 λώμ. ² καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ εἰς Θεκωέ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν ²
 καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Πένθησον δὴ καὶ ἐνδυσαι ἱμάτια πενθικὰ καὶ μὴ ἀλείψῃ
 ἔλαιον, καὶ ἔση ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλάς, ³ καὶ ³
 ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ
 ἔστηκεν Ἰωάβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. ⁴ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ ⁴
 Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν καὶ
 προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπε Σῶσον, βασιλεῦ, σῶσον. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν ⁵
 ὁ βασιλεὺς Τί ἔστι σοι; ἡ δὲ εἶπε Καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπέ-
 θανεν ὁ ἀνὴρ μου. ⁶ καὶ γε τῇ δούλῃ σου δύο υἱοί, καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφο- ⁶
 τεροὶ ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἔπαισεν
 ὁ εἰς τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. ⁷ καὶ ἰδοὺ ἐπανέστη ὅλη ⁷
 ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου καὶ εἶπαν Δὸς τὸν παῖσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 τοῦ καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐ ἀπέκτεινε,
 καὶ ἐξαροῦμεν καὶ γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν· καὶ σβέσουσι τὸν ἀνδρακά μου
 τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ
 προσώπου τῆς γῆς. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα Ὑγιαίνουσα βιάδιζε ⁸
 εἰς τὸν οἶκόν σου, κἀγὼ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις ⁹
 πρὸς τὸν βασιλέα Ἐπ' ἐμέ, κύριέ μου βασιλεῦ, ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον
 τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῶος. ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ¹⁰
 βασιλεὺς Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξις αὐτὸν πρὸς ἐμέ, καὶ οὐ προσθήσει
 ἔτι ἄψασθαι αὐτοῦ. ¹¹ καὶ εἶπεν Μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν κύριον θεὸν ¹¹
 αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγγιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι
 τὸν υἱὸν μου· καὶ εἶπε Ζῆ κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ υἱοῦ σου
 ἐπὶ τὴν γῆν. ¹² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν ¹²
 μου βασιλέα ῥῆμα· καὶ εἶπε Λαλησον. ¹³ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Ἴνα τί ἐλογίσω ¹³
 τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν θεοῦ; ἡ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημ-
 μέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ; ¹⁴ ὅτι θανάτω ¹⁴
 ἀποθανούμεθα, καὶ ὡς περ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ὃ οὐ συν-
 αχθήσεται, καὶ λήψεται ὁ θεὸς ψυχὴν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ
 ἐξεωσμένον. ¹⁵ καὶ νῦν ὃ ἤλθον λαλήσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ¹⁵
 ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὄψεται με ὁ λαός, καὶ ἐρεῖ ἡ δούλη σου Λαλησάτω δὴ πρὸς
 τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἴ πως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης
 αὐτοῦ, ¹⁶ ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς· ῥυσάσω τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ¹⁶

37. Σολομαι ... γην μαχαδ ... οπι ο βασιλευς 38. απεδρα αβεσσ.
 39. δαυ. ο βασιλ. XIV. 2. τουτ. ημ. πολλ. πενθ. επι τεθνηχ. 3. εις το
 στομα 4. επι την γην ... οπι και ειπε 6. επαισεν εις 7. μου ονομα και
 λημμα 8. οπι προς τ. γυν. 9. επι οικον 10. και ου μη 11. πληθυναι
 ... οπι απο 12. τον βασιλεα 13. τοιουτον ... επιστρ. προς τον βασ. 14.
 λημψεται ... την ψυχην ... διαλογιζομενος λογισμους του ... εξωσμενον
 15. ερει ο λαος σου ... οπι κυριον μου τον ... ποιηση 16. ακουει ... ρυ-
 σασω δη

17 ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος ἐξᾶραι με καὶ τὸν υἱὸν μου ἀπὸ κληρονομίας Θεοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Εἰ ἤδη ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίας, ὅτι καθὼς ἄγγελος Θεοῦ οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν
18 καὶ τὸ πονηρὸν, καὶ κύριος ὁ Θεὸς σου ἔσται μετὰ σοῦ. ¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα Μὴ δὴ κρύψης ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ὃ ἐγὼ
19 ἐπερωτῶ σε· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μὴ ἡ χεὶρ Ἰωάβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ
γυνὴ τῷ βασιλεῖ Ζῆ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ
δοῦλός σου Ἰωάβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς
20 δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους· ²⁰ ἔνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ἰωάβ τὸν λόγον τούτον· καὶ ὁ
κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ τοῦ γινῶναι πάντα τὰ ἐν
21 τῇ γῆ. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ Ἴδού δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν
22 λόγον σου τούτον· πορεύου ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ. ²² καὶ ἔπεσεν Ἰωάβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησε καὶ εὐλόγησε
τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν Ἰωάβ Σήμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὗρον χάριν ἐν
ὄφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν
23 λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ. ²³ καὶ ἀνέστη Ἰωάβ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ
24 ἤγαγε τὸν Ἀβεσσαλώμ εἰς Ἱερουσαλήμ. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀποστραφήτω
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλεπέτω· καὶ ἀπέστρεψεν Ἀβε-
25 σαλώμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. ²⁵ καὶ
ὡς Ἀβεσσαλώμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἔχθους
26 ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος. ²⁶ καὶ ἐν τῷ
κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέ-
ρας ὡς ἂν ἐκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν, καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησε
τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ.
27 ²⁷ καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀβεσσαλώμ τρεῖς υἱοὶ καὶ θυγάτηρ μία, καὶ ὄνομα αὐτῇ
Θημάρ· αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ σφόδρα, καὶ γίνεται γυνὴ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλω-
28 μῶν καὶ τίττει αὐτῷ τὸν Ἀβιά. ²⁸ καὶ ἐκάθισεν Ἀβεσσαλώμ ἐν Ἱερουσαλήμ
29 δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. ²⁹ καὶ ἀπέστειλεν
Ἀβεσσαλώμ πρὸς Ἰωάβ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠθέλη-
30 λησε παραγενέσθαι. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἴδετε
ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ἰωάβ ἐχόμενά μου, καὶ αὐτῷ ἐκεῖ κριθαι, πορεύεσθε
καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρὶ· καὶ ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβεσσαλώμ τὴν με-
ρίδα. καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ἰωάβ πρὸς αὐτὸν διεβρῆχότες τὰ ἱμάτια
31 αὐτῶν καὶ εἶπον Ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι Ἀβεσσαλώμ τὴν μερίδα ἐν πυρὶ. ³¹ καὶ
ἀνέστη Ἰωάβ καὶ ἦλθε πρὸς Ἀβεσσαλώμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν
32 Ἴνα τί ἐνεπύρισαν οἱ παῖδες σου τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρὶ; ³² καὶ εἶπεν
Ἀβεσσαλώμ πρὸς Ἰωάβ Ἴδού ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων Ἦκε ὡδε καὶ ἀπο-
στελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Ἴνα τί ἦλθον ἐκ Γεδσοῦρ; ἀγαθόν μοι ἦν
εἶναι ἐκεῖ· καὶ νῦν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον· εἰ δέ ἐστιν ἐν
33 ἐμοὶ ἀδικία, καὶ θανάτωσόν με. ³³ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ

16. μου κατα το αυτο απο 17. Ειηδη (Ειη δη?) ... εις θυσιαν ...
αγγ. του Θεου 19. μετα σου εν παντι τουτω ... παντων τουτων ων ...
στοματι μου της 20. περιελειν ... μου ιωαβ σοφος 21. και πορευθητι και
επιστρ. 24. επεστρεψεν ο αβεσσ. 25. ανηρ καλος εν (26. καερεσθαι)
27. βασιλει προ αβεσσαλωμ ... θαμαρ ... αυτη η γυνη ... τω ροβοαμ ...
αβιαν 30. προς τ. παιδ. αυτ. αβεσσαλωμ ... ιδ. ει μερις ... αυτω κριθαι
εισιν ... ενεπρησαν αυτας ... ιματ. εαυτων κ. ειπαν 32. του ετι ειναι με
εκει ... ουκ ειδον το πρ. του βασιλεως ... οτι εν

ἀπήγγειλεν αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ.

XV.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβεσσαλώμ ἄρματα καὶ ἵππους καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ² καὶ ὤρθησεν ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης· καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ ὃς ἐγένετο κρίσις ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ καὶ ἔλεγεν αὐτῷ Ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ; καὶ εἶπεν Ἐκ μιᾶς φυλῶν Ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβεσσαλώμ Ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐχολοί, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. ⁴ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ Τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔλευσεται πᾶς ἀνὴρ ὃς ἐάν ἢ ἀντιλογία καὶ κρίσις καὶ δικαιώσω αὐτόν; ⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν ἄνδρα τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁶ καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλώμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλώμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχὰς μου ἃς ἠῤῥάμην τῷ κυρίῳ ἐν Χεβρών· ⁸ ὅτι εὐχὴν ἠῤῥατο ὁ δοῦλός σου ἐν τῷ οἰκεῖν με ἐν Γεδσοὺρ ἐν Συρίᾳ λέγων Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ λατρεύσω τῷ κυρίῳ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Βάδιζε εἰς εἰρήνην· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρών. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλώμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἐν τῷ ἀκούσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρεῖτε Βεβασίλευκε βασιλεὺς Ἀβεσσαλώμ ἐν Χεβρών. ¹¹ καὶ μετὰ Ἀβεσσαλώμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλήμ κλητοί· καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότῃ αὐτῶν καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ῥῆμα. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλώμ τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκωνὶ σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλὰ ἐν τῷ θυσιάζειν αὐτόν· καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρόν, καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Ἀβεσσαλώμ. ¹³ καὶ παρεγένετο ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ λέγων Ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. ¹⁴ καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλήμ Ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλώμ· ταχύνατε τοῦ πορευθῆναι ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι μαχαίρας. ¹⁵ καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα ὅσα αἰρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ οἱ παῖδές σου. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ πεζῇ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακρᾷ. ¹⁸ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθί, καὶ ἔστη-

33. ἀνηγγειλεν ... ἐκάλεσεν ἀβεσσαλώμ XV. 1. ἐποίησεν αὐτῷ 2. ἀβεσσ. πρ. αὐτόν ... εἰ σὺ; κ. εἶπ. ὁ ἀνηρ 3. ἀβεσσ. sicut ὁ ... καὶ ἀκούων σου οὐκ ε. παρὰ 4. ἐν τῇ γῇ· ἐπ' ἐμοῦ ἐπελευσεται π. α. οὐ εἰαν ... κατελαμβάνετο 7. τεσσαράκοντα ... εὐξάμην 8. ἐπιστρέψει με ὁ κυρ. 10. πασαις sicut ἐν ... οὐκ βασιλεὺς 11. πορευομ. ἐν τῇ 12. τ. ἀχ. τῷ γιλιωναιῶ τῷ συμβούλῳ δαυ. ἐν πόλει αὐτ. ἐν γωλὰ ... θυσ. αὐτόν τὰς θυσίας ... σύντριμμα ... ὁ λαὸς πορευόμενος 13. ἀγγέλλων 14. ἀναστατε ... καὶ ταχύνατε ... οὐκ ἐν 15. εἶπαν ... ἐρεῖται 16. τὰς δε γυν. (corr. τὰς δεκα γυν.?) 17. πεζοί 18. παρῆγον ἀνα γ. αὐτοῦ καὶ π. ὁ χερεθθί κ. π. ὁ φελεθθί

σαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἄδρῳι καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἐξακόσιοι ἄνδρες, καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ Χελεβὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεβὶ καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν
 19 αὐτῶν ἐκ Γεθ· καὶ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐβὶ τὸν Γεθαῖον Ἰνα τί πορεύῃ καὶ σὺ μετ' ἡμῶν; ἐπίστρεφε καὶ οἴκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ ὅτι μετώκηκας σὺ ἐκ τοῦ
 20 τόπου σου. ²⁰ εἰ ἐχθρὸς παραγέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μετ' ἡμῶν; καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου· χθρὸς ἢ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μετ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὐ ἔάν ἐγὼ πορευθῶ· ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, καὶ κύριος
 21 ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ²¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐβὶ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὐ ἔάν ᾤ ὁ κύριός μου, καὶ ἔάν εἰς θάνατον καὶ ἔάν εἰς ζωὴν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου.
 22 ²² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐβὶ Δεῦρο καὶ διάβαινε μετ' ἐμοῦ· καὶ παρῆλθεν Ἐβὶ ὁ Γεθαῖος καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ
 23 πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ. ²³ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλαιε φωνῇ μεγάλῃ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν κέδρων, καὶ ὁ βασιλεὺς διεβῆ τὸν χειμάρρουν Κέδρων· καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον
 24 ὁδοῦ τὴν ἔρημον. ²⁴ καὶ ἰδοὺ καὶ γε Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐτοῦ αἵροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἀπὸ Βαιθάρ· καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν
 25 ἐκ τῆς πόλεως. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδὼκ Ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἔάν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ
 26 ἐπιστρέψει με καὶ δεῖξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς· ²⁶ καὶ ἔάν εἴπη οὕτως Οὐκ ἤθελῃκα ἐν σοί, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι, ποιείτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.
 27 ²⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ Ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μετ' ὑμῶν· ²⁸ ἴδετε, ἐγὼ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβῶν τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαι μοι.
 29 ²⁹ καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνὴρ τὴν
 31 κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. ³¹ καὶ ἀνηγγέλη Δαυὶδ λέγοντες Καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλώμ· καὶ
 32 εἶπε Δαυὶδ Διασκέδασον δὴ τὴν βουλήν Ἀχιτόφελ, κύριε ὁ θεός μου. ³² καὶ τὴν Δαυὶδ ἐρχόμενος ἕως τοῦ Ῥώς, οὐ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσι ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ, διεῤῥηχώς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ
 33 καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Ἐάν μὲν διαβῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα. ³⁴ καὶ ἔάν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν

18. οπι και εστησαν επι usque και πας ο φελεβι ... οι γεθθαιοι εξακοσ. α. οι ελθ. εν ταις πολεσιν αυτων εις γεθ 19. πρ. εθθει τ. γεθθαιου 20. οπι και γε μεταναστησεις usque μετακιν. σε μ. ημων ... εφ ου αν εγω 21. εθθει ... ου αν η ο κυρ. μ. ο βασιλευς 22. πρ. εθθει ... παρηλθ. εθθει ο γεθθαιος ... οπι και ο βασιλευς 23. οπι εν τω χειμ. τ. κεδρων ... κ. ο βασ. παρερχομενος εν τω χειμαρρω των κεδρων· κ. πας ο λα. παρεπορευοντο 24. σαδδωκ 25. ο βασ. τω σαδδωκ ... εις τ. πολ. και καθισατω εις τον τοπον αυτου· εαν ευρω ... οπι μοι 27. τω ιαβοκ ... οπι υμων 29. απεστρεψαν 30. εκ της αναβασεως ... ο λαος οι μετ 31. δαυ. ανηγγ. λεγοντ. Αχ. 32. εισερχομενος ε. τ. ρως ... εις απαντησιν αυτου χουσει διερρ. τα ιματια αυτ. 33. οπι μεν 34. εις την πολιν επιστρεψης

πόλιν, καὶ ἐρεῖς τῷ Ἀβεσσαλώμ Διελήλυθαι οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθ' ἐμοὶ διελήλυθεν ὁ πατήρ σου· καὶ νῦν παῖς σου εἰμι, βασιλεῦ, ἕασόν με ζῆσαι· παῖς τοῦ πατρὸς σου ἤμην τότε καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δοῦλος σός· καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλήν Ἀχιτόφελ. ³⁵ καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ ³⁵ σου Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς· καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσης ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. ³⁶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάς υἱὸς τῷ Σαδὼκ καὶ Ἰωνά- ³⁶ θαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς μὲ πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσητε. ³⁷ καὶ εἰσῆλθε Χουσί ὁ ἐταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ³⁷ Ἀβεσσαλώμ ἄρτι εἰσπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

XVI.

Καὶ Δαυὶδ παρῆλθε βραχὺ τι ἀπὸ τῆς Ῥώς, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθὲ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι καὶ ἑκατὸν σταφίδες καὶ ἑκατὸν φοίνικες καὶ νέβελ οἴνου. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβὰ Τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε Σιβὰ Τὰ ² ὑποζύγια τῆ οἰκίας τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικατήσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἴνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε Σιβὰ ³ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ κάθεται ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἶπε Σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς μου. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασι- ⁴ λεὺς τῷ Σιβὰ Ἰδοὺ σοὶ πάντα ὅσα ἐστὶ Μεμφιβοσθὲ· καὶ εἶπε Σιβὰ προσ- ⁵ κυνήσας Εὐροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ. ⁵ καὶ ἦλθεν ὁ ⁵ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως Βαουρίμ· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαούλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά· ἐξῆλθεν ἐκπορευόμενος καὶ καταρώμενος ⁶ καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ καὶ πάντας τοὺς παῖδας ⁶ τοῦ βασιλέως Δαυὶδ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τοῦ βασιλέως. ⁷ καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεὶ ἐν τῷ καταρᾶσθαι ⁷ αὐτόν Ἐξελθε ἐξελθε, ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. ⁸ ἐπέστρεψεν ἐπὶ ⁸ σὲ κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαούλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλώμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σύ. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαὺ υἱὸς Σαρούλας ⁹ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰνα τί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκώς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ¹⁰ βασιλεὺς Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρούλας; καὶ ἄφετε αὐτόν καὶ οὕτως καταρᾶσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυὶδ, καὶ τίς ἐρεῖ Ὡς τί ἐποίησας οὕτως; ¹¹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσαὺ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖ- ¹¹ δας αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱὸς μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί· ἄφετε αὐτόν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κύριος. ¹² εἰ πως ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ¹² ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹³ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ¹³ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ Σεμεὶ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλα-

34. κατοπισθεν μου και εληλυθεν ... σου προ σος 35. μετα σου εκει ... αναγγελεις 37. χουσει ο αρχιεταυρος ... κ. αβεσσ. επορευετο εις την πολιν. XVI. 1. ρως ... σιββα ... μεμφιβοσθαι ... απαντησιν 2. σιββα sec. loco 3. σιββα ... ο οικος 4. σιββα his ... τω μεμφιβοσθαι 5. βαουρειμ ... σεμει 6. λιθαζων λιθοις ... οπι ην ... εκ δεξ. αυτου 7. σεμει ... οτι εξελθε allegum 8. κυριος επι σε 9. αβεισα 10. οτι και απτε αφετε 11. αβισαι ... ειμενει ... αφ. αυτων (ila) καταρασθω 12. επιστρ. κυριος μοι ... καταρας ταυτης εν τη 13. οτι παντες ... σεμει ... εις πλευρας

14 γίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῖ πάσων. 14 καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ'
 15 αὐτοῦ ἐκλελυμένοι, καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ. 15 καὶ Ἀβεσσαλώμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
 16 εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ. 16 καὶ ἐγενήθη ἡνίκα
 ἦλθε Χουσί ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβεσ-
 17 σαλώμ Ζήτησθε ὁ βασιλεὺς. 17 καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς Χουσί Τοῦτο τὸ ἐλεός
 18 σου μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; ἵνα τί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; 18 καὶ
 εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβεσσαλώμ Οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὐ ἐξελέξατο κύριος καὶ
 ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, αὐτῷ ἔσομαι καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι.
 19 19 καὶ τὸ δεύτερον τί με ἐγὼ δουλεύσω, οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; κατὰπερ
 20 ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρὸς σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιον σου. 20 καὶ εἶπεν
 21 Ἀβεσσαλώμ πρὸς Ἀχιτόφελ Φέρετε ἑαυτοῖς βουλήν τί ποιήσωμεν; 21 καὶ εἶπεν
 Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλώμ Εἰσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς σου ἃς
 κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι κατή-
 σχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σου.
 22 22 καὶ ἐπηξάν τὴν σκηνὴν τῷ Ἀβεσσαλώμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰσῆλθεν Ἀβεσ-
 σαλώμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραὴλ.
 23 23 καὶ ἡ βουλή Ἀχιτόφελ ἦν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις ὅτι
 τρόπον ἐπερωτήσῃ τις ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ· οὕτως πᾶσα ἡ βουλή τοῦ Ἀχιτόφελ
 καὶ γε τῷ Δαυὶδ καὶ γε τῷ Ἀβεσσαλώμ.

XVII.

Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλώμ Ἐπιλέξω δὴ ἑμαυτῷ δώδεκα χι-
 λιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα.
 2 καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος χερσὶ, καὶ
 ἐκστήσω αὐτόν, καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ πατάξω τὸν
 3 βασιλεῖα μονώτατον. 3 καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπι-
 στρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· πλήν ψυχὴν ἀνδρὸς ἐνὸς σὺ ζητεῖς,
 4 καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. 4 καὶ εὐθύς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβεσσα-
 5 λώμ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ. 5 καὶ εἶπεν Ἀβεσσα-
 λώμ Καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσί τὸν Ἀραχί, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στό-
 6 ματι αὐτοῦ καὶ γε αὐτοῦ. 6 καὶ εἰσῆλθε Χουσί πρὸς Ἀβεσσαλώμ· καὶ εἶπεν
 Ἀβεσσαλώμ πρὸς αὐτόν λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ· ποιή-
 7 σομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μή, σὺ λάλησον. 7 καὶ εἶπε Χουσί πρὸς
 Ἀβεσσαλώμ Οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλή ἦν ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ τὸ ἅπαξ
 8 τοῦτο. 8 καὶ εἶπε Χουσί Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ ὅτι
 δυνατοὶ εἰσι σφόδρα καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν ὡς ἄρκος ἠτεκνωμένη
 ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ὕς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστῆς
 9 καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. 9 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν
 βουνῶν ἢ ἐν ἐνὶ τῶν τόπων· καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ καὶ
 ἀκούσῃ ἀκούων καὶ εἶπη Ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ·
 10 10 καὶ γε αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὐ ἡ καρδία κατὰ τὴν ἡ καρδία τοῦ λέοντος
 11 δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ. 11 ὅτι οὕτως συμβουλεύων ἐγὼ συνεβούλευσα· καὶ
 συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σέ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεῖ,

13. (τω χοσι πασων) 14. και πας ο εκλελυμενος ... ανεψυχαν 15. πας ο λαος ισραηλ εισηλθεν 16. εισηλθεν 18. ουτως προ αυτω ... μετ αυτου 19. εσομ. και ενωπ. 21. κατελειπεν ... ακουσονται ... ησχυνας 22. τω αβεσσ. την σκηνην (... οπι προς τας παλλακας) 23. (επηρωτηση ...) οπι τις ... τω αχιτοφελ XVII. 2. χερσιν· εκστησω α. κ. εκφευξεται 3. ενος ανδρος 4. ευθης 5. χουσει τ. αραχει ... ακουσομαιν 6. χουσει 8. οπι και ως υς usque πεδιω ... οπι και ο 9. ο ακουων 10. οι υιοι 11. οπι συμβουλευων ... συνεβουλευσατο (συνεβούλευσα τό?)

ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν· ¹² καὶ ἤξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν τόπων οὐ ἔαν εὗρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν ὡς πίπτει δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ γε ἓνα· ¹³ καὶ ἔαν εἰς τὴν πόλιν συναχθῆ, καὶ λήψεται πᾶς Ἰσραὴλ ¹³ πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην σχοινία καὶ συροῦμεν αὐτὴν ἕως εἰς τὸν χειμάρρουν, ὅπως μὴ καταλειφθῆ ἐκεῖ μηδὲ λίθος. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ καὶ ¹⁴ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ Ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσι τοῦ Ἀραχί ὑπὲρ τὴν βουλήν Ἀχιτόφελ· καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλήν τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν ἐπαγάγη κύριος ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ τὰ κακὰ πάντα. ¹⁵ καὶ ¹⁵ εἶπε Χουσι ὁ τοῦ Ἀραχί πρὸς Σαδώκ καὶ Ἀβιάσαρ τοὺς ἱερεῖς Οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβεσσαλώμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραὴλ, καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ. ¹⁶ καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχύ καὶ ¹⁶ ἀναγγείλατε τῷ Δαυιδ λέγοντες Μὴ αὐλισθῆς τὴν νύκτα ἐν Ἀραβῶν τῆς ἐρήμου, καὶ γε διαβαίνων σπεῦσον μὴ ποτε καταπέιση τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἰστήκεισαν ἐν τῇ ¹⁷ πηγῇ Ῥωγήλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυιδ, ὅτι οὐκ ἠδύναντο ὀφθῆναι τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁸ καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον καὶ ἀνήγγειλε τῷ ¹⁸ Ἀβεσσαλώμ· καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ, καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ. ¹⁹ καὶ ἔλα- ¹⁹ βεν ἡ γυνὴ καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ Ἀραφῶν, καὶ οὐκ ἐγινώσθη ῥῆμα. ²⁰ καὶ ἦλθον οἱ παῖδες ²⁰ Ἀβεσσαλώμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶπαν Ποῦ Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνὴ Παρηλθον μικρὸν τοῦ ὕδατος· καὶ ἐζήτησαν καὶ οὐχ εὔραν, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ. ²¹ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ²¹ ἀπελθεῖν αὐτοὺς καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυιδ, καὶ εἶπαν πρὸς Δαυιδ Ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὑμῶν Ἀχιτόφελ. ²² καὶ ἀνέστη Δαυιδ ²² καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ διεβήσαν τὸν Ἰορδάνην ἕως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωῒ, ἕως ἐνὸς οὐκ ἔλαθεν ὅς οὐ διεῆλθε τὸν Ἰορδάνην. ²³ καὶ Ἀχιτόφελ εἶδεν ²³ ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγατο καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁴ καὶ Δαυιδ διεῆλθεν εἰς Μαναίμ, καὶ Ἀβεσσαλώμ διεβή τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς ²⁴ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ τὸν Ἀμεσσαῖ κατέστησεν Ἀβεσσαλώμ ²⁵ ἀντὶ Ἰωάβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως· καὶ Ἀμεσσαῖ υἱὸς ἀνδρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεθέρ ὁ Ἰεζραηλίτης, οὗτος εἰσῆλθε πρὸς Ἀβιγαίαν θυγατέρα Νάας ἀδελφῆν Σαρουίας μητρὸς Ἰωάβ. ²⁶ καὶ παρενέβαλε πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβεσσαλώμ εἰς τὴν ²⁶ γῆν Γαλαάδ. ²⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθε Δαυιδ εἰς Μαναίμ, καὶ Οὐεσβὶ υἱὸς ²⁷ Νάας ἐκ Ῥαββάδ υἱῶν Ἀμμῶν καὶ Μαχίρ υἱὸς Ἀμιήλ ἐκ Λωδαβάρ καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ῥωγελλίμ ²⁸ ἤνεγκαν δέκα κόϊτας ἀμφιτάπους καὶ λέ- ²⁸

11. εμμεσω 12. ηξομ. επ αυτον ... η δροσος ... εν αυτω εν πασιν και τοις ανδρ. τοις 13. λημψεται πας ανηρ ισρ. 14. χουσει τ. αραχει ... τ. βουλην αχιτοφελ 15. οπι ο του αραχει 16. απαγγελιατε ... καταπιη ... οπι παντα 17. ιστηκεισαν (... αναγγελουσιν ... ουκ ενεδυσαντο) 18. απηγγειλεν ... εισηλθον ... βαουρειμ 19. εκυψεν επ αυτω αραβωθωθ 20. ηλθαν ... ειπον ... παρηλθον ... ευρον ... ανεστρεψεν 21. ανηγγειλαν 22. οπι ο απτε μετ 23. αχειτοφελ ... οικω προ ταφω 24. μαναειμ ... διεηλθεν προ διεβη ... οπι ανηρ 25. αμεσσαει his ... αβεσσ. τω ιωαβ ... ιεθερ ο ισραηλειτης ... αδελφου σαρουιας 27. μααναειμ, ουεσβει ... υιοσ αμμων ... μαχειρ υι. αμιηρ ... βερζελλει ο γαλααδειτης εκ ρωγελειμ 28. κοιτ. και αμφ.

βητας δέκα καὶ σκεύη κεράμου, καὶ πυρούς καὶ κριζὰς καὶ ἄλευρον καὶ ἄλ-
29 φιτον, καὶ κύαμον καὶ φακὸν ²⁹ καὶ μέλι καὶ βούτυρον, καὶ πρόβατα καὶ Σαφωῶ
βοῶν· καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυίδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ φαγεῖν, ὅτι
εἶπεν Ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

XVIII.

Καὶ ἐπεσκέψατο Δαυίδ τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ'
2 αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους. ² καὶ ἀπέστειλε Δαυίδ τὸν λαὸν τὸ τρί-
τον ἐν χειρὶ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἀβεσσαῦ υἱοῦ Σαρούλας ἀδελφοῦ
Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἐθὶ τοῦ Γεθθαίου· καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς τὸν λαόν
3 Ἐξελεθῶν ἐξελεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μετ' ὑμῶν. ³ καὶ εἶπον Οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι
ἐὰν φυγῇ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ
ἡμῖς ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιά-
4 δες· καὶ νῦν ἀγαθὸν ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. ⁴ καὶ
εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ὁ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ποιήσω· καὶ
ἔστω ὁ βασιλεὺς ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἑκα-
5 τοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας. ⁵ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωάβ καὶ τῷ Ἀβεσσαῦ
καὶ τῷ Ἐθὶ λέγων Φείσασθε μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Ἀβεσσαλώμ· καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ.
6 ⁶ καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἐξεναντίας Ἰσραὴλ· καὶ ἐγένετο ὁ
7 πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Ἐφραῖμ. ⁷ καὶ ἔπταισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον
τῶν παιδῶν Δαυίδ, καὶ ἐγένετο ἡ θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι
8 χιλιάδες ἀνδρῶν. ⁸ καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον
πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ
9 οὓς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχιρα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁹ καὶ συνήντησεν
Ἀβεσσαλώμ ἐνώπιον τῶν παιδῶν Δαυίδ· καὶ Ἀβεσσαλώμ ἦν ἐπιβεβηκώς ἐπὶ
τοῦ ἡμιόνου αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς με-
γάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυϊ καὶ ἐκρεμάσθη ἀνὰ μέ-
σον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ
10 παρῆλθε. ¹⁰ καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἷς καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἰωάβ καὶ εἶπεν Ἴδοὺ ἐώ-
11 ρακα τὸν Ἀβεσσαλώμ κρεμάμενον ἐν τῇ δρυϊ. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ ἀνδρὶ
τῷ ἀναγγέλλοντι αὐτῷ Καὶ Ἴδοὺ ἐώρακας, τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ
εἰς τὴν γῆν; καὶ ἐγὼ ἂν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν.
12 ¹² εἶπε δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ἰωάβ Καὶ ἐγὼ εἶμι ἴσθημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χι-
λίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βα-
σιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὤσιν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοὶ καὶ τῷ Ἀβεσσαῦ καὶ
13 τῷ Ἐθὶ λέγων Φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ, ¹³ μὴ ποιῆσαι ἐν
τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον· καὶ πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ
14 σὺ στήσῃ ἐξεναντίας. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἰωάβ Τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ
ἐνώπιόν σου· καὶ ἔλαβεν Ἰωάβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ
15 ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλώμ, ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυὸς. ¹⁵ καὶ
ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἶροντα τὰ σκεύη Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβεσ-

28. οπι και σκευη κεραμου 29. σαφωῶ ... πειν. και διψ. κ. εκλε-
λυγμενος XVIII. 4. εκατονταρχ. κ. χιλ. 2. (τον λαον τον τριτον ...) αβι-
σαι ... εθθει τ. γεθθαιου 3. ειπαν ... οπι του βοηθειν 5. τω αβισαι κ.
τω εθθει λ. φ. μου ... οπι και πας ο λαος usque υπ. αβεσσ. 6. εναντιον
7. πας ο λαος 8. οπι εν τω λαω ... εν τη η. εκ. 9. οπι ην ... υπο δρα-
σος της ... κ. εκρεμασεν η κεφαλη ... ο υποκατω 10. ιδεν ... ανηγγειλεν
ιωαβ ... εορακα ... επι τη δρυι 11. αγγελλοντι ... εορακας ... οπι εκει
... σοι και αβισαι κ. τω εθθει 13. πας λογος 14. εγω αρξομαι ενωπιον
και ελαβεν ... εις την καρδιαν 15. επαταξεν

σαλώμ και ἐθανάτωσαν αὐτόν. ¹⁶ και ἐσάλπισεν Ἰωάβ ἐν κερατίνῃ, και 16
ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὀπίσω Ἰσραήλ, ὅτι ἐφείδετο Ἰωάβ τοῦ λαοῦ.
¹⁷ και ἔλαβε τὸν Ἀβεσσαλώμ και ἔρριψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυ- 17
μῶ εἰς τὸν βόβυνον τὸν μέγαν, και ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν
σφόδρα· και πᾶς Ἰσραήλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκηνώμα αὐτοῦ. ¹⁸ και Ἀβεσ- 18
σαλώμ ἐτι ζῶν ἔλαβε και ἔστησεν ἑαυτῷ τὴν στηλὴν ἐν ἣ ἑλήφθη και ἐστή-
λωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στηλὴν τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶπεν
ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἕνεκα τοῦ ἀναμνησαί τὸ ὄνομα αὐτοῦ· και ἐκάλεσε
τὴν στηλὴν Χεῖρ Ἀβεσσαλώμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹ και Ἀχιμάας υἱὸς 19
Σαδώκ εἶπε Δράμω δὴ και εὐαγγελιωῦ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἔκρινε κύριος ἐκ χει-
ρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. ²⁰ και εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν 20
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, και εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ
εὐαγγελιῇ οὐ εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανε. ²¹ και εἶπεν Ἰωάβ τῷ 21
Χουσί Βαδίσας ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες· και προσεκύνησε Χουσί τῷ
Ἰωάβ και ἐξῆλθε. ²² και προσέθετο ἐπι Ἀχιμάας υἱὸς Σαδώκ και εἶπε πρὸς 22
Ἰωάβ Καὶ ἔστω ὅτι δράμω και γε ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί· και εἶπεν Ἰωάβ
Ἰνα τί σὺ τοῦτο τρέχεις, υἱέ μου; δεῦρο, οὐκ ἔστι σοι εὐαγγέλια εἰς ὠφέ-
λειαν πορευομένῳ. ²³ και εἶπεν Ἰὶ γὰρ εἰάν δραμῶ; και εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ 23
Δράμε· και ἔδραμεν Ἀχιμάας τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχάρ και ὑπερέβη τὸν Χουσί.
²⁴ και Δαυιδ ἐκάθητο ἀνά μέσον τῶν δύο πυλῶν· και ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς 24
τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος, και ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ και εἶδε,
και ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁵ και ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς και 25
ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ· και εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εἰ μόνος ἐστίν, εὐαγγέλια ἐν τῷ
στόματι αὐτοῦ. και ἐπορεύετο πορευόμενος και ἐγγίζων. ²⁶ και εἶδεν ὁ σκοπὸς 26
ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα, και ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τὴν πύλην και εἶπεν Καὶ
ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος τρέχων μόνος· και εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καὶ γε οὗτος εὐαγγε-
λιζόμενος. ²⁷ και εἶπεν ὁ σκοπὸς Ἐγὼ ὀρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρό- 27
μον Ἀχιμάας υἱοῦ Σαδώκ· και εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος και γε
εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται. ²⁸ και ἐβόησεν Ἀχιμάας και εἶπε πρὸς τὸν 28
βασιλέα Εἰρήνη· και προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
γῆν και εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς σου ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἄνδρας τοὺς
ἐπαραμένους τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. ²⁹ και εἶπεν ὁ 29
βασιλεὺς Εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; και εἶπεν Ἀχιμάας Εἶδον τὸ
πληθὺς τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δοῦλον τοῦ βασιλέως Ἰωάβ και τὸν δοῦ-
λόν σου, και οὐκ ἔγνω τί ἐκεῖ. ³⁰ και εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐπίστρεψον, στηλώ- 30
θητι ὠδε· και ἐπεστράφη και ἔσθη. ³¹ και ἰδοὺ ὁ Χουσί παρεγένετο και εἶπε 31
τῷ βασιλεῖ Εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκρινέ σοι κύριος
σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. ³² και εἶπεν ὁ βασιλεὺς 32
πρὸς τὸν Χουσί Εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; και εἶπεν ὁ Χουσί
Ἰένοντο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως και πάντες
ὅσοι ἐπανεστήσαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά. ³³ και ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς, και ἀνέβη 33
εἰς τὸ ὑπερῶν τῆς πύλης και ἔκλαυσε, και οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι

15. εθανατωσεν 16. *απεστρεψαν 17. om αυτον 18. om eti ζων usque
στηλην εν η ... ελημφθη ... λαβ. την στηλωσιν ... ως στι ειπεν ουκ ... ενεκεν
... το ονομ. μου ... απτε και εκαλεσεσe ad d και εκαλεσεν την στηλην επι τω ονο-
ματι αυτου 20. ου ενεκεν 21. χουσει his ... om τω βασιλει 22. εσται
... om γε ... χουσει ... τουτο συ ... προς ωφελειαν 23. εαν δραμουμαι
... αχιμαας οδον ... καιχαρ ... χουσει 25. και εγενετο πορευομενος 26.
ειπεν Ιδου 27. ειπεν δε ο σκοπος 28. τ. ανδρ. τους ανταραντας 29. om
τω sec. 30. om ωδε 31. ο χουσει ... κ. ειπ. ο χουσει τω ... Ευαγγ. δη
... εγειρομενων 32. χουσει Ειρηνη τω ... ειπεν χουσει

αὐτόν Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, τίς δώη τὸν θάνατον μου ἀντὶ σοῦ; ἐγὼ ἀντὶ σοῦ, Ἀβεσσαλώμ υἱέ μου υἱέ μου.

XIX.

Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάβ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ. ² καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ³ καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυρόμενοι ἐν τῷ αὐτοῦ φεῦγειν ἐν τῷ πολέμῳ. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλη λέγων Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλώμ υἱέ μου. ⁵ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπε Κατήσχυνας σήμερον τὰ πρόσωπα πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαιρουμένων σε σήμερον καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου καὶ τῶν παλλακῶν σου, ⁶ τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε, καὶ ἀνήγγειλας σήμερον ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ ἄρχοντές σου οὐδὲ παῖδες· ὅτι ἐγνώκα σήμερον ὅτι εἰ Ἀβεσσαλώμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σήμερον νεκροί, ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁷ καὶ νῦν ἀναστὰς ἔξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν κυρίῳ ὤμοσα ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ ἀυλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην· καὶ ἐπίγνωσι σεαυτῷ καὶ κακὸν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν. ⁸ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθεται ἐν τῇ πύλῃ· καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγοντες Ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβόησεν ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐξείλετο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἀπὸ Ἀβεσσαλώμ. ¹⁰ καὶ Ἀβεσσαλώμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ νῦν ἵνα τί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα; καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. ¹¹ καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλε πρὸς Σαδῶκ καὶ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς λέγων Λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα λέγοντες Ἰνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹² ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὅσα μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς, ¹³ ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ¹³ καὶ τῷ Ἀμεσσαϊ εἶρετε Οὐχὶ ὀστοῦν μου καὶ σὰρξ μου σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθήη, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ ¹⁴ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ. ¹⁴ καὶ ἔκλινε τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἐνός· καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες Ἐπιστράφησι σὺ καὶ πάντες οἱ δοῦλοί σου. ¹⁵ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἄνδρες Ἰούδα ἦλθαν εἰς Γάλαγα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τὴν τοῦ βασιλέως, διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ἰορδάνην. ¹⁶ καὶ ἐτάχυνε

33. om υιε μ. υιε μ. αβεσσ. ante τις ... om εγω αντι σου XIX. 3. ο αισχυνομενος εν τω φυγειν αυτους εν πολεμω 4. επεκρυφεν ... εν φωνη ... Υιε μ. αβεσσ., υιε μ. υιε μ. 5. το προσωπον ... εξαιρουτων ... om την sec. ... κ. ψυχην τ. παλλακ. σ. 6. εγνωκαν ... νεκροι σημερον (... το ευθης) 7. μετα σου ανηρ 8. om επι την πυλην 9. ημας εκ χειρος απο ... ερρυσατο ργο εξειλετο ... om και οχι. 10. επιστρ. προς τον 11. om απεστειλε ... om προς sec. ... επιστρ. προς τον ... παντι ισραηλ ... om in f. εις τ. οικ. αυτου 13. αμισσαι 14. εως ανδρος 15. ηλθον ... ε. απαντησιν ... om τον βασιλεα

Σεμεΐ υἱὸς Γηρὰ υἱοῦ τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Βαουριμ καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυίδ, ¹⁷ καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βε- 17
 νιαμίν, καὶ Σιβὰ τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαούλ καὶ πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ
 μετ' αὐτοῦ καὶ εἴκοσι δούλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδά-
 νην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ¹⁸ καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβι- 18
 βάσαι τὸν βασιλέα· καὶ διέβη ἢ διάβασις τοῦ ἐξεγεῖραι τὸν οἶκον τοῦ βασι-
 λέως καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ Σεμεΐ υἱὸς Γηρὰ
 ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορ-
 δάνην, ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν, 19
 καὶ μὴ μνηστῆς ὅσα ἠδίκησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ κύριός μου ἐξε-
 πορεύετο ἐξ Ἱερουσαλήμ, τοῦ θῆσαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ·
²⁰ ὅτι ἔγνω ὁ δούλός σου ὅτι ἐγὼ ἤμαρτον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἤλθον σήμερον πρὸ- 20
 τερὸς παντὸς Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσήφ τοῦ καταβῆναί με εἰς ἀπαντὴν τοῦ
 κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ²¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεσσαὲ υἱὸς Σαρούας καὶ εἶπε 21
 Μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεΐ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου;
²² καὶ εἶπε Δαυίδ Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρούας, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον 22
 εἰς ἐπίβουλον; σήμερον οὐ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ οἶδα
 εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεΐ 23
 Οὐ μὴ ἀποθάνης· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ²⁴ καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς υἱοῦ 24
 Σαούλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἐθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ
 οὐδὲ ὠνυχίσαστο οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ
 ἀπέπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς
 παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ. ²⁵ καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς ἀπάν- 25
 τησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ'
 ἐμοῦ, Μεμφιβοσθὲ; ²⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθὲ Κύριέ μου βασιλεῦ, 26
 ὁ δούλός μου παρελογίσαστό με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ Ἐπίσαξόν μοι τὴν
 ὄνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτὴν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ
 δούλός σου, ²⁷ καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βα- 27
 σιλέα· καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ ποίησον τὸ ἀγα-
 θὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ²⁸ ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἀλλ' ἦ ὅτι 28
 ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔθηκας τὸν δούλόν σου ἐν τοῖς
 ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· καὶ τί ἔστι μοι ἔτι δικαίωμα καὶ τοῦ κεκραγέ-
 ναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα; ²⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἴνα τί λαλεῖς ἔτι 29
 τοὺς λόγους σου; εἶπον Σὺ καὶ Σιβὰ διελεῖσθε τὸν ἀγρόν. ³⁰ καὶ εἶπε Μεμ- 30
 φιβοσθὲ πρὸς τὸν βασιλέα Καί γε τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι
 τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³¹ καὶ Βερζελλὶ ὁ 31
 Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλίμ καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην
 ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην. ³² καὶ Βερζελλὶ ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς 32
 ὀγδοήκοντα ἑτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Μα-
 ναίμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα. ³³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζελλὶ Σὺ 33

16. σεμεει ... ιεμενει εκ βαουρειμ ... εις απαντησιν ... οπι δαυιδ in f.
 17. βενιαμειν ... και δεκαπεντε ... οπι κ. εικοσι δουλ. α. μετ αυτ. 18. τ.
 λειτουργιαν του βασιλεως του διαβιβ. αυτον ... διεβη διαβασις ... σεμεει
 ... οπι αυτου ενωπιον 19. Μη διαλογισασθω ... η εξεπορ. ο κυρ. μου ο βα-
 σιλευς εξ 20. οπι ισραηλ και 21. ο αβισαϊ υι. σαρ. λεγων Μη ... σεμεει
 22. οπι μοι ... ει σημερον εμοι εγω βασιλευω 23. σεμεει 24. μεμφιβο-
 σθαι υιος σαουλ ... ε. απαντησιν ... ουκ επλυνεν ... οπι αυτος 25. 26.
 μεμφιβοσθαι 26. οπι μου prius ... ο δουλός σου 27. κ. μεθωδ. ο δουλός
 σου προς ... ο βασιλ. εποιησεν το καλον ενωπιον ως αγγελ. του θεου· κ.
 ποιησον 28. ουκ ην παροικος του πατρ. σου 30. μεμφιβοσθαι ... οπι γε
 31. βερζελλει ... ρωγελλειμ 32. βερζελλει ... μαναειμ ... εστιν προ ην
 33. ο βασιλευς βερζελλει

διαβήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ
 34 καὶ εἶπε Βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλέα Πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀνα-
 35 βήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλήμ; 35 υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγὼ
 εἰμι σήμερον· εἰ μὴν γνώσομαι ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ; εἰ γεύσεται ὁ
 δοῦλός σου ἔτι ὃ φάγομαι ἢ πίομαι; ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ἀδόντων καὶ
 36 ἀδουσῶν; καὶ ἵνα τί ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου
 τὸν βασιλέα; 30 ὡς βραχὺ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ
 βασιλέως· καὶ ἵνα τί ἀνταποδίδωσί μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύ-
 37 την; 37 καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ
 τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου· καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου Χα-
 μαὰμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ ποιήσον αὐτῷ τὸ
 38 ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. 38 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χα-
 μαὰμ, καὶ γὰρ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ πάντα ὅσα ἂν
 39 ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοὶ ποιήσω σοι. 39 καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ
 βασιλεὺς διέβη· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλὶ καὶ εὐλόγησεν αὐ-
 40 τόν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 40 καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γάλ-
 γαλα, καὶ Χαμαὰμ διέβη μετ' αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα διαβαίνοντες
 41 μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ. 41 καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ
 Ἰσραὴλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Τί ὅτι ἐκλε-
 ψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν
 42 οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ πάντες ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ; 42 καὶ ἀπε-
 κρίθη πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ καὶ εἶπαν Διότι ἐγγίζει πρὸς μὲ
 ὁ βασιλεὺς· καὶ ἵνα τί οὕτως ἐθυμώθησθε περὶ τοῦ λόγου τούτου; μὴ βρώσει
 43 ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα ἔδωκεν ἢ ἄρσιν ἤρεν ἡμῖν; 43 καὶ ἀπε-
 κρίθη ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα καὶ εἶπεν Δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασι-
 λεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σύ, καὶ γε ἐν τῷ Δαυίδ εἰμι ὑπὲρ σέ· καὶ ἵνα τί
 τοῦτο ὕβρισάς με καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα ἐπι-
 στρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; καὶ ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρὸς Ἰούδα ὑπὲρ τὸν
 λόγον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ.

XX.

Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεὲ, υἱὸς
 Βοχορὶ ἀνὴρ ὁ Ἰεμινί, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν ἡμῖν
 μερὶς ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ἰεσσαί· ἀνὴρ εἰς τὰ σκη-
 2 νώματά σου, Ἰσραὴλ. 2 καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀπισθεν Δαυὶδ ὀπίσω
 Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορὶ· καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
 3 Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἱερουσαλήμ. 3 καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς
 Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ,
 αἷς ἀφῆκε φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτάς ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ διέ-
 4 θρεψεν αὐτάς καὶ πρὸς αὐτάς οὐκ εἰσῆλθε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας
 5 θανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι. 4 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαὶ Βήσόν
 5 μοι τὸν ἄνδρα Ἰούδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στήθι. 5 καὶ ἐπορεύθη Ἀμεσσαὶ
 τοῦ βοηθῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὐ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυίδ.

33. διαθρέψω τον οικον σου εν ιερ. 34. βερζελλει ... εν ιερουσ. 35. σημερον· μη γνωσομαι ... η γευσεται ο δ. σ. οτι ο φαγ. η πιομ. και ακουσομαι ... οπι και απιε ινα ... εσται ο δουλ. σ. ετι 37. χανασαν 38. χανασαν ... εν οφθαλμ. σου ... οσα εκδεξηται (corr. εκλεξ.?) 39. βερζελλει 40. κ. διεβ. πας ο λαος εις ... χανασαν 41. ειπαν 42. ο βασιλ. μου προς με ... τουτο προ ουτως ... βρωσιν εφαγομεν ... δεδωκεν 43. οπι ιουδα XX. 1. επικαλ. εκει ... αβει υι. βοχορει ... ειμενει ... εν τη κερατινη ... μερις ημιν 2. βοχορει 3. παλλακιδας 4. αμεσσαει 5. αμεσσαει ... οπι δαυιδ

6 και εἶπε Δαυιδ πρὸς Ἀμεσσαϊ Νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ ὑπὲρ 6
 Ἀβεσσαλῶμ· καὶ νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου καὶ
 καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μὴ ποτε ἑαυτῷ εὐρῆ πόλεις ὀχυρὰς καὶ σκιάσει
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. 7 καὶ ἐξῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ Ἀβεσσαϊ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωάβ 7
 καὶ ὁ Χερεθὶ καὶ ὁ Φελεθὶ καὶ πάντες οἱ δυνατοί, καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσα-
 λὴμ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορὶ. 8 καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ 8
 τῷ ἐν Γαβαὼν, καὶ Ἀμεσσαϊ εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ Ἰωάβ περιε-
 ζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐζωσμένος μάχαιραν ἐζευ-
 γμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν χολεῳ αὐτῆς· καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθε, καὶ
 αὐτὴ ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε. 9 καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Ἀμεσσαϊ Εἰ ὑγιαίνεις σὺ, ἀδελφέ; 9
 καὶ ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωάβ τοῦ πύγωνος Ἀμεσσαϊ τοῦ καταφιλήσαι
 αὐτόν. 10 καὶ Ἀμεσσαϊ οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ· 10
 καὶ ἔπαισεν αὐτόν ἐν αὐτῇ Ἰωάβ εἰς τὴν ψοάν, καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ
 εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. καὶ Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσαϊ
 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορὶ. 11 καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' 11
 αὐτόν τῶν παιδαρίων Ἰωάβ καὶ εἶπε Τίς ὁ βουλόμενος Ἰωάβ, καὶ τίς τοῦ
 Δαυιδ ὀπίσω Ἰωάβ; 12 καὶ Ἀμεσσαϊ πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι ἐν μέσῳ τῆς 12
 τρίβου, καὶ εἶδεν ἀνὴρ ὅτι εἰστήκει πᾶς ὁ λαός· καὶ ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσ-
 σαϊ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρὸν καὶ ἐπέβριψεν ἐπ' αὐτόν ἱμάτιον, καθότι εἶδε
 πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν ἐστηκότα. 13 ἦνίκα δὲ ἔφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, 13
 παρῆλθε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωάβ τοῦ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βο-
 χορὶ. 14 καὶ διεῖλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς Ἀβὲλ καὶ εἰς Βεθμαχά, καὶ 14
 πάντες ἐν Χαρρὶ καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν καὶ ἦλθον κατόπισθεν αὐτοῦ. 15 καὶ 15
 παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτόν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχά, καὶ ἐξέχεαν
 πρόσχωμα πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ
 μετὰ Ἰωάβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. 16 καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ 16
 τείχους καὶ εἶπεν Ἀκούσατε ἀκούσατε, εἶπατε δὴ πρὸς Ἰωάβ Ἐγγισσον ἕως
 ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν. 17 καὶ προσήγγισε πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ 17
 Εἰ σὺ εἶ Ἰωάβ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀκουσον τοὺς λόγους τῆς
 δούλης σου· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ἀκούω ἐγώ εἰμι. 18 καὶ εἶπε λέγουσα Λόγον ἐλά- 18
 λησαν ἐν πρώτοις λέγοντες Ἡρωτημένος ἠρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δὰν εἰ
 ἐξέλειπον ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραὴλ· ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Ἀβὲλ,
 καὶ οὕτως εἰ ἐξέλειπον. 19 ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ἰσραὴλ, σὺ δὲ 19
 ζητεῖς θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραὴλ· ἵνα τί καταποντίζεις κλη-
 ρονομίαν κυρίου; 20 καὶ ἀπεκρίθη Ἰωάβ καὶ εἶπεν Ἰλεῶς μοι Ἰλεῶς μοι, εἰ κα- 20
 ταποντιῶ καὶ εἰ φθερῶ· 21 οὐχ οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραῖμ, 21
 Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα
 Δαυιδ· ὁδὸτε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. καὶ
 εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ Ἴδου ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφήσεται πρὸς σὲ διὰ τοῦ
 τείχους. 22 καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν 22

6. αβισαει ... βοχορει ... οτι συ ... οτι μετα σεαυτου ... ποτε ευρη
 αυτω 7. εξηλθεν ... οτι αβεσσαϊ ... χορεθθει ... φελεθθει εξαν (εξηλθαν?)
 ... αβει υι. βοχορει 8. (αυτω προ αυτοι ...) των εν γαβαων ... αμεσσαει
 ... περιεζωσμενος προ εξωσμενος ... οτι και αυτη εξηλθε 9. αμεσσαει
 Υγιαινεις αδελφε μου αμεσσαει ... οτι ιωαβ ... αμεσσαει 10. αμεσσαει
 ... επι την ψοαν ... αβισαει ... εδιωξαν ... βοχορει 11. οτι ιωαβ prim.
 12. αμεσαϊ ... εμμεσω ... ιδεν ο ανηρ οτι ιστηκει ... απεστρεψαν τε αμεσ-
 σαει ... επερριψαν 13. βοχορει 14. βηθμαχα ... χαρρει 15. εν αβελ εν
 βηθμαχα ... προχωμα ... ο λαος μετα 16. οτι ακουσατε allegum ... προς
 τον ιωαβ ... οτι εως 17. ηγγισεν 18. ηρωτητην ... εξελειπον bis 19.
 και ινα τι 20. Ιλεως ιλεως μοι ... διαφθειρω 21. ουχ ουτος ... βοχορει
 ... ιδου κεφαλη ... οτι προς σε

τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί, καὶ ἀφείλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· καὶ Ἰωάβ 23 ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς τὸν βασιλέα. 23 καὶ ὁ Ἰωάβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί, 24 καὶ Ἀδωνιὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ Ἰωσαφὰθ υἱὸς Ἀχιλὸυθ ἀναμνηστικῶν, 25 26 25 καὶ Σουσὰ γραμματεὺς, καὶ Σαδώκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς, 26 καὶ γε Ἰρὰς ὁ Ἰαρίν ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

XXI.

Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυίδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐζήτησε Δαυίδ τὸ πρόσωπον κυρίου· καὶ εἶπε κύριος Ἐπὶ Σαούλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐθανά- 2 τωσε τοὺς Γαβαωνίτας. 2 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ τοὺς Γαβαωνίτας καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ Γαβαωνῖται οὐκ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰσιν ὅτι ἀλλ' ἦ ἐκ τοῦ ἐλλείμματος τοῦ Ἀμορραίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς· καὶ ἐζήτησε Σαούλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλώσει αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ 3 Ἰούδα. 3 καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας Τί ποιήσω ὑμῖν καὶ ἐν τίνι 4 ἐξιλάσωμαι, καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου; 4 καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνῖται Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον ἢ χρυσίον μετὰ Σαούλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατῶσαι ἐν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπε Τί 5 ὑμεῖς λέγετε καὶ ποιήσω ὑμῖν; 5 καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα Ὁ ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς, ὃς παρελογίσαστο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, 6 ἀφανίσωμεν αὐτὸν τοῦ μὴ ἐστάναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὄρει Ἰσραὴλ. 6 δότω ἡμῖν ἐπτὰ ἀνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ κυρίῳ ἐν τῷ 7 Γαβαὼν Σαούλ ἐκλεκτοὺς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐγὼ δώσω. 7 καὶ ἐφείσαστο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ διὰ τὸν ὄρκον κυρίου τὸν ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἀνὰ μέσον Δαυίδ καὶ ἀνὰ μέσον Ἰωνάθαν 8 υἱοῦ Σαούλ. 8 καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ῥεσφὰ θυγατρὸς Αἰᾶ οὓς ἔτεκε τῷ Σαούλ, τὸν Ἑρμωνοῖ καὶ τὸν Μεμφιβοσθὲ, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαούλ οὓς ἔτεκε τῷ Ἐσδριήλ υἱῷ Βερζελλὶ τῷ Μου- 9 λαζί, 9 καὶ ἔδωκεν αὐτούς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν· καὶ ἐξηλίασαν αὐτούς ἐν τῷ ὄρει ἔναντι κυρίου, καὶ ἔπεσαν οἱ ἐπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ αὐτοὶ δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν. 10 καὶ ἔλαβε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Αἰᾶ τὸν σάκκον καὶ ἔπηξεν αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν ἕως ἕσταξεν ἐπ' αὐτούς ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτούς ἡμέρας 11 καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός. 11 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ ὅσα ἐποίησε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Αἰᾶ παλλακὴ Σαούλ· καὶ ἐξελύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτούς 12 Δάν υἱὸς Ἰωᾶ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων. 12 καὶ ἐπορεύθη Δαυίδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀσᾶ Σαούλ καὶ τὰ ὀσᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαάδ, οἱ ἔκλεψαν αὐτούς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσάν, ὅτι

22. βοχορει ... εν τη κερατινη 23. και ιωαβ ... χερεθθει και οφελεθ-
θει 24. ιωσαφατ 25. ισους ο γραμματευς 26. ειρας ο ιαιρει ... του
δαιιδ XXI. 1. ενιαυτος εχομενος ... του κυριου ... αδικια· δια το αυτον
θανατω αιματων περι 2. ουχι υιοι ... εκ του αιματος αμορραιου ... πατα-
ξαι αυτον 3. εξιλασομαι 4. αργ. και χρυσιον ... κ. ειπεν αυτοις 5. ειπεν
... οτι ος prius ... εξολοθρευσαι 6. δοτε ... εν γαβαων ... εκλεκτος
7. μεμφιβοσθαι ... υιον σαουλ δια 8. ιωναθαν προ ο βασιλευς ... ρεσφαθ
θυγ. ... ερμωνιει ... μεμφιβοσθαι ... υιους μελχολ ... τω εσδρι υιω βερζελλει
τω μουλαζειτη 9. εναντιον ... αρχη προ εν αρχη 10. υδωρ επ αυτους
12. ιαβεις γ. οι εθαψαν ... βηθσαν

ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαοὺλ ἐν Γελβουέ. ¹³ καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖθεν τὰ ὄστᾱ Σαοὺλ καὶ τὰ ὄστᾱ ¹³ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὄστᾱ τῶν ἐξηλιασμένων. ¹⁴ καὶ ¹⁴ ἔθαψαν τὰ ὄστᾱ Σαοὺλ καὶ τὰ ὄστᾱ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ὄστᾱ τῶν ἠλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμὴν ἐν τῇ πλευρᾷ ἐν τῷ τάφῳ Κις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα. ¹⁵ καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ἰσραήλ· ¹⁵ καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ. ¹⁶ καὶ Ἰεσβὶ ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ ¹⁶ Ῥαφά, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ τριακοσίων σίκλων ὀλκῆ χαλκοῦ, καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην, καὶ διενοεῖτο τοῦ πατάξαι τὸν Δαυὶδ. ¹⁷ καὶ ¹⁷ ἐβοήθησεν αὐτῷ Ἀβεσσά υἱὸς Σαρούας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν· τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ λέγοντες Οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσης τὸν λύχνον Ἰσραήλ. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη μετὰ ¹⁸ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σεβοχὰ ὁ Ἀστατωὴ τὸν Σέφ ἐν τοῖς ἐγγόνοις τοῦ Ῥαφά. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν ¹⁹ Ῥὸμ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἀριωργίμ ὁ Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιάθ τὸν Γεθαῖον, καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινότων. ²⁰ καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ· καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδῶν, καὶ οἱ ²⁰ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῶ· καὶ γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ῥαφᾷ. ²¹ καὶ ὠνείδισε τὸν ²¹ Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν Ἰωνάθαν υἱὸς Σεμεὶ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. ²² οἱ τείσ- ²² σαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γέθ τῷ Ῥαφᾷ οἶκος, καὶ ἔπεσαν ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

XXII.

Καὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὥδης ταύτης ἐν ἡμέρᾳ ἐξείλετο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ. ² καὶ εἶπεν ὥδῃ Κύριε, πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ² ἐμοί, ³ ὁ θεὸς μου φύλαξ μου ἔσται μοι, πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ· ὑπερ- ³ ασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγή μου σωτηρίας μου, ἐξ ἀδίκου σώσεις με. ⁴ αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἐκ ⁴ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. ⁵ ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, χεῖμαρβροι ⁵ ἀνομίας ἐθάμβησάν με· ⁶ ὠδίνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, προέφθασάν με σκλη- ⁶ ρότητες θανάτου. ⁷ ἐν τῷ ἠλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι τὸν κύριον καὶ πρὸς τὸν ⁷ θεόν μου βοήσομαι, καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσεισθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια ⁸ τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη κύριος αὐτοῖς. ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδεται· ⁹ ἄνδρακες ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη, καὶ ¹⁰ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ¹¹ καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ Χερουβὶμ καὶ ¹¹ ἐπετάσθη, καὶ ὤφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου· ¹² καὶ ἔβητο σκότος ἀποκρυφῆν ¹²

12. εν ημερα η επ. αυτον οι αλλ. εν γ. τον σαουλ 14. εθαψεν ... οπι
τα οστα tertium ... εν τη γη βενιαμειν ... κεις 15. εξελυθη pro επορευθη
16. ιεσβι εν νοβ ος ... ολκης ... διενοειτο παταξαι 17. αβισαι ... μου
pro ισραηλ 18. σεβοχαι ο αουσαστωνζει τον σεφε τον εν τ. εκγονοις
19. εν γοβ μετα ... αριωργειμ ο βηθλ. ... γεθθαιον 20. αυτου εξ και ειχ.
τ. αρ. και γεθ ουτος 21. σεμει 22. οπι ετεχθησαν ... τω ραφα εν γεθ,
και XXII. 1. εν ημερα η εξειλατο 2. οπι ωδη 3. φυλαξ εσται μου ...
αντιλημπτωρ ... σωτηρια μου 7. επικαλεσομαι κυριον 8. ουρανου ετα-
ραχθησαν κ. εταραχθησαν, οτι 11. εκαθισεν επι χερουβειμ ... ανεμων

αὐτοῦ, κύκλω αὐτοῦ ἢ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος.
 13 14 ¹³ ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνδρακες πυρός. ¹⁴ ἐβρόν-
 15 τησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλε
 βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, καὶ ἤστραψεν ἀστραπτὴν καὶ ἐξέστησεν αὐτούς.
 16 ¹⁶ καὶ ὤφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης
 17 ἐν τῇ ἐπιτιμῆσει κυρίου ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ. ¹⁷ ἀπέστειλεν ἐξ
 18 ὕψους καὶ ἔλαβέ με, ἐλκυσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁸ ἐρρύσατό με ἐξ ἐχθρῶν
 19 μου ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. ¹⁹ προέφθα-
 20 σάν με ἡμέραι θλίψεώς μου, καὶ ἐγένετο κύριος ἐπιστήριγμά μου. ²⁰ καὶ ἐξή-
 21 γαγέ με εἰς πλατυσμὸν καὶ ἐξείλετό με, ὅτι ἠυδόκησεν ἐν ἐμοί. ²¹ καὶ ἀν-
 ταπέδωκέ μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα
 22 τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέ μοι. ²² ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέ-
 23 βησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. ²³ ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναντίον μου,
 24 καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἔσομαι ἄμωμος
 25 αὐτῶ, καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. ²⁵ καὶ ἀποδώσει μοι κύριος
 κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώ-
 26 πιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²⁶ μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου
 27 τελειωθήσῃ. ²⁷ καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλω-
 28 θήσῃ. ²⁸ καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων τα-
 29 πεινώσεις. ²⁹ ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου κύριε, καὶ κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος
 30 μου. ³⁰ ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι
 31 τεῖχος. ³¹ ὁ ἰσχυρὸς ἄμωμος ἢ ὁδὸς αὐτοῦ, τὸ ῥῆμα κυρίου κραταιὸν πεπυ-
 32 ρωμένον· ὑπερασπιστὴς ἐστὶ πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. ³² τίς ἰσχυρὸς
 33 πλὴν κυρίου; καὶ τίς κτίστης ἔσται πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; ³³ ὁ ἰσχυρὸς ὁ κρα-
 34 ταιῶν με δυνάμει, καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδὸν μου. ³⁴ τρεῖς τοὺς πόδας
 35 μου ὡς ἐλάφων, καὶ ἐπὶ τὰ ὕψη ἰστῶν με. ³⁵ διδάσκων χεῖράς μου εἰς πό-
 36 λεμον, καὶ κατάξας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου. ³⁶ καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερ-
 37 ασπισμὸν σωτηρίας μου, καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με ³⁷ εἰς πλατυσμὸν
 εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου.
 38 ³⁸ διώξω ἐχθρούς μου καὶ ἀφανιῶ αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἕως ἂν συν-
 39 τελέσω αὐτούς. ³⁹ καὶ θλάσω αὐτούς καὶ οὐκ ἀναστήσονται, καὶ πεσοῦνται
 40 ὑπὸ τοὺς πόδας μου. ⁴⁰ καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, κάμψεις τοὺς
 41 ἐπιστανομένους μοι ὑποκάτω μου. ⁴¹ καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον,
 42 τοὺς μισοῦντάς με καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς. ⁴² βοηθήσονται καὶ οὐκ ἔστι βοηθός,
 43 πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῶν. ⁴³ καὶ ἐλέανα αὐτούς ὡς χοῦν γῆς,
 44 ὡς πηλὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς. ⁴⁴ καὶ ῥύσῃ με ἐκ μάχης λαῶν, φυλάξεις
 45 με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσάν μοι. ⁴⁵ υἱοὶ ἀλλότριοι
 46 ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ἤκουσάν μου. ⁴⁶ υἱοὶ ἀλλότριοι ἀποβρίφησον-
 47 ται καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν αὐτῶν. ⁴⁷ ζῆ κύριος καὶ εὐλογητὸς ὁ
 48 φύλαξ μου, καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου. ⁴⁸ ἰσχυ-
 49 ρὸς κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου, ⁴⁹ καὶ
 50 ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου· καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με, ἐξ
 ἀνδρῶν ἀδικημάτων ῥύσῃ με. ⁵⁰ διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν τοῖς

12. conj. σκοτ. υδατ. επαχ. ... αερων 15. οπι και ηστραψεν 17. ανε-
 λαβεν 18. ισχυρος pro ισχυος 20. εξειλατο ... ευδοκησεν (23. απεστη-
 σαν) 25. μου εναντιον των 27. μετα στρεβλ. διαστρεψεις 29. και κυριος
 μου 30. οπι μου 31. οπι κραταιον ... επ αυτω 33. δυναμιν κ. εξετεινεν
 34. χαλκουν τους βραχιονας μου 36. και υπακοη 38. αφανισω ... οπι αν
 39. ab init. add και τελεσω αυτους 40. δυναμι ... καμψει τους επανιστα-
 μενους 42. ουκ εσται ... ουχ υπηκουσεν 43. χνουν 44. εγνων εδουλευσεν
 45. υπηκουσαν 47. υψωθητω ο θεος ο φυλαξ σωτ. μ. 48. υψηλος κυριος
 49. οπι και εξαγων με εξ ε. μου ... επανισταμενων μοι

ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ, ⁵¹ μεγαλύνων τὰς σωτηρίας βασιλέως δι' αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυίδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

XXIII.

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυίδ οἱ ἔσχατοι Πιστὸς Δαυίδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησε κύριος ἐπὶ χριστὸν θεοῦ Ἰακώβ, καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραήλ. ² πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου. ³ λέγει ὁ θεὸς Ἰσραήλ· ἐμοὶ ἐλάλησε φύλαξ ἐξ Ἰσραήλ παραβολήν, ³ εἶπον ἐν ἀνθρώπῳ Πῶς κραταιώσητε φόβον χριστοῦ, ⁴ καὶ ἐν φωτὶ θεοῦ ⁴ πρῶτας; ἀνατεῖλαι ἥλιος τὸ πρῶτῳ, οὐ κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ ὑπετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς. ⁵ οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ ἰσχυροῦ· διαθή- ⁵ κην γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἐτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην, ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θῆλημα ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος. ⁶ ὥσπερ ⁶ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες οὗτοι, ὅτι οὐ χειρὶ ληφθήσονται, ⁷ καὶ ἀνὴρ οὐ ⁷ κοπιᾶσει ἐν αὐτοῖς· καὶ πλήρες σιδήρου καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει, καὶ καυθήσονται αἰσχύνῃ αὐτῶν. ⁸ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυίδ· ⁸ Ἰεβοσῆ ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν· Ἀδινῶν ὁ Ἀσωναῖος, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους στρατιώτας εἰς ἀπαξ. ⁹ καὶ μετ' ⁹ αὐτὸν Ἐλεανὰν υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ υἱὸς Δουδὶ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς μετὰ Δαυίδ· καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραήλ. ¹⁰ αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ¹⁰ ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις ἕως οὐ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν· καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ πλὴν ἐκδιδύσκειν. ¹¹ καὶ μετ' αὐτὸν ¹¹ Σαματὰ υἱὸς Ἄσα ὁ Ἀρουχαῖος· καὶ συνήχθησαν οἱ ἄλλοφύλοι εἰς Θηρία, καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἄλλοφύλων. ¹² καὶ ἐστηλώθη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἐξείλατο αὐτὴν καὶ ¹² ἐπάταξε τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. ¹³ καὶ κατ- ¹³ ἔβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα καὶ κατέβησαν εἰς Κασῶν πρὸς Δαυίδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ· καὶ τάγμα τῶν ἄλλοφύλων, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ῥαφαῖν. ¹⁴ καὶ Δαυίδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἄλλο- ¹⁴ φύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁵ καὶ ἐπεθύμησε Δαυίδ καὶ εἶπε Τίς ποιεῖ με ὕδωρ ¹⁵ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; τὸ δὲ σύστημα τῶν ἄλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁶ καὶ διεῖρξεν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ ¹⁶ τῶν ἄλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβαν καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό· καὶ ἔπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ ¹⁷ καὶ εἶπε Ἰλεώς μοι, κύριε, τοῦ ποιῆ- ¹⁷σαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι· καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ¹⁸ καὶ ¹⁸ Ἀβεσσά ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισὶ, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας· καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς

51. omi τας XXIII. 1. ο ανηρ ... χριστον κυριου θεου 3. φυλαξ ισραηλ ... παραβ. ειπον σοη. ... π. κραταιωσατε φοβ. κυριου 4. εν θεω φωτι πρ. ... ο ηλιος ... omi κυριος 5. ουτος ... ετοιμην εθετο μοι ... πεφυλαγμενον ... βλασταση 6. παντες αυτοι ... λημφθησονται 7. omi ου ... κοπασει ... κ. καυθησεται αισχυνη αυτων 8. του δαυιδ ... ιεβοσσαι ... τριτου· αυτος εστιν αδειν ο ασωναος επι οκτακ. τραυματιας εισαπαξ 9. ελεαζαρ ... σωσει προ δουδι ... μετα δαυιδ· εν τω ... ανεβοησεν 10. εκοπασεν 11. omi και ... σαμμεας υι. αγοα 13. εις κασωαρ ... οδολαμ ... αλλοφυλων παρενεβαλον ... ραφαιεν 16. ελαβον (... πιειν αυτον κ. επισεν) 18. αβισαι αδελφος

19 τρισίν, ¹⁹ ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἐνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ
 20 ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθε. ²⁰ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστός
 ἔργοις ἀπὸ Καβεσεήλ, καὶ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριήλ τοῦ Μωάβ·
 καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 21 τῆς χιόνος. ²¹ αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον ἄνδρα ὀρατόν, ἐν δὲ
 τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάσρας· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν
 ῥάβδῳ καὶ ἤρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐ-
 22 τὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²² ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ αὐτῷ
 23 ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς, ²³ ἐκ τῶν τριῶν ἐνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς
 τρεῖς οὐκ ἦλθε, καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα
 24 τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. ²⁴ Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος
 ἐν τοῖς τριάκοντα· Ἐλεανὰν υἱὸς Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ·
 25 26 ²⁵ Σαίμα ὁ Ῥουδαῖος· ²⁶ Σελλῆς ὁ Κελωθί· Ἰρας υἱὸς Ἰσκα ὁ Θεκωίτης·
 27 28 ²⁷ Ἀβιέζερ ὁ Ἀνωθίτης, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀνωθίτου· ²⁸ Ἐλλῶν ὁ Ἀωίτης·
 29 Νοερέ ὁ Νετωφατίτης· ²⁹ Ἐσθαὶ υἱὸς Ῥιβὰ ἐκ Γαβαὲθ υἱὸς Βενιαμὴν τοῦ
 31 32 Ἐφραθαίου· ³¹ Ἀσμῶθ ὁ Βαρδιαμίτης· ³² Ἐμασοῦ ὁ Σαλαβωνίτης· υἱὸς
 33 Ἀσάν, Ἰωνάθαν· ³³ Σαμνὰν ὁ Ἀρωδίτης· Ἀμνὰν υἱὸς Ἀραὶ Σαραουρίτης·
 34 ³⁴ Ἐλιφαλέθ υἱὸς τοῦ Ἀσβίτου υἱὸς τοῦ Μαχαχαχί· Ἐλιάβ υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ
 35 36 Γελωνίτου· ³⁵ Ἀσαραὶ ὁ Καρμηλῖος τοῦ Οὐραιοερχί· ³⁶ Γάαλ υἱὸς Ναθανά·
 37 Πολυδυναμέως υἱὸς Γαλααδδί· ³⁷ Ἐλιέ ὁ Ἀμμανίτης· Ἄδρωι ἀπὸ χειμάρρων·
 Γαδαβιήλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθαίου· Γελωρέ ὁ Βηθωραῖος αἵρων τὰ σκευῆ·
 38 39 Ἰωάβ υἱὸς Σαρούλας· ³⁸ Ἰρας ὁ Ἐθραῖος· Γηράβ ὁ Ἐθναῖος· ³⁹ Οὐρίας
 ὁ Χετταῖος· οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἑπτὰ.

XXIV.

Καὶ προσέειπε ὁ κύριος ἐκκαῆσαι ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσειε τὸν Δαυὶδ
 2 ἐν αὐτοῖς λέγων Βάδιζε ἀριθμήσον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδα. ² καὶ εἶπεν
 ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ Δίειθε δὴ πάσας
 φυλάς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαόν,
 3 καὶ γνῶσομαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. ³ καὶ εἶπεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα Καὶ
 προσείη κύριος ὁ θεὸς πρὸς τὸν λαὸν ὡς περ αὐτοὺς καὶ ὡς περ αὐτοὺς ἑκα-
 4 τονταπλασίονα, καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὀρῶντες· καὶ ὁ
 κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνα τί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; ⁴ καὶ ὑπερίσχυσεν
 ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυναμέως· καὶ
 ἐξῆλθεν Ἰωάβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἰσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι
 5 τὸν λαὸν τὸν Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ διεβήσαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροθρ
 6 ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος Γὰδ καὶ Ἐλιέζερ· ⁶ καὶ

19. επ αρχοντα 20. ιωιαδαε ... transilit ab επαταξε ad επαταξε
 21. ορατην ... a δορυ ad δορυ transilit 22. ιωιαδαε 23. δαυιδ βασιλεως
 24. υιος λουδει ... εκ βηθλεεμ 25. σαμμαι ο αρουδαιος· εναχα ο αρω-
 δαιος 26. ελλησ ο φελλωνει ... υιος εκκας ο θεκωειτης 27. ο αναθωθει-
 της ... του ασωθειτου 28. σελλωμ ο ελωειτης· μαεραει ο νεπωφαθειτης
 29. plene αλαφ υιος βαανααι του εφραθαιου 30. αθθαι εκ νααλεας
 31. αιειλβων ο αρωβωθειας· μωθ (corr. αρωβωθει· ασμωθ) ο βαρωμειτης
 32. ελιαβ ο σαλαβωνειτης 33. σαμνας ο αρωδειτης· αμναν υ. αραδ ο αρα-
 ρειτης 34. ελιφαλετ υ. του αιτουε υ. του μαχαται· ουελιαφ (corr. μαχα-
 ταιου· ελιαφ) ... γελωνιτου 35. ασαραι ο κ. φαραι ο αραχειεις 36. υι.
 ναθαν πολλυς δυναμειωσ υι. γαδδι 37. plene σβλεγι ο αμανιτης· γεδωρε ο
 βηρωθαιος αιρ. τα σκ. ιωαβ υιου σαρουιασ 38. ειρας ο εθραιος· γαρηθ υ
 τεθριτης 39. om οί XXIV. 1. προσειθ. οργη κυριου 2. φυλασ του ισραηλ
 απο 3. ο θεοσ σου προς ... om και ωσπερ αυτουσ ... εκατονταπλασιον ...
 οι οφθαλμοι 4. τον λαον ισραηλ 5. ελιαζηρ

ἦλθον εἰς Γαλαὰδ καὶ εἰς γῆν Θαβασῶν ἣ ἐστὶν Ἀδασαί, καὶ παρεγένοντο εἰς Δαυιδὰν καὶ Οὐδάν, καὶ ἐκύκλωσαν Σιδῶνα· ⁷ καὶ ἦλθον εἰς Μάψαρ Γύ- 7
ρου καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐλάου καὶ τοῦ Χαναναίου· καὶ ἦλθον κατὰ νότον Ἰούδα εἰς Βηρσαβεέ, ⁸ καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ παρεγέν- 8
οντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἔδω- 9
κεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐγένε-
το Ἰσραὴλ ὀκτακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμειος σπωμένων ῥομφαίων, καὶ ἀνὴρ Ἰούδα πεντακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν. ¹⁰ καὶ ἐπάταξε καρδία 10
Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον Ἡμαρ-
τον σφόδρα ὃ ἐποίησα νῦν, κύριε· παραβίβασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα. ¹¹ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τὸ πρωί· καὶ λόγος κυρίου 11
ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν ὀρώντα λέγων ¹² Πορεύθητι καὶ λάλησον 12
πρὸς Δαυὶδ λέγων Τάδε λέγει κύριος Τρία ἐγώ εἰμι αἶρω ἐπὶ σέ, καὶ ἐκλε-
ξαι σεαυτῶ ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. ¹³ καὶ εἰσῆλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ 13
ἀνήγγειλε καὶ εἶπεν αὐτῶ Ἐκλεξαι σεαυτῶ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου καὶ ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου· νῦν οὖν γινῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα. ¹⁴ καὶ εἶπε 14
Δαυὶδ πρὸς Γὰδ Στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστίν· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁵ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῶ Δαυὶδ τὸν θάνατον· καὶ ἡμέραι θερῆσμου πυ- 15
ρῶν καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ὥρας ἀρίστου, καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεέ ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁶ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ 16
θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθεῖροντι ἐν τῷ λαῷ Πολύ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἦν παρὰ τῇ ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον 17
τὸν τύπτοντα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ἠδίκησα, καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω δὴ ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁸ καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῶ 18
Ἀνάβηθι καὶ στῆσον τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβου-
σαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ κατ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο 19
αὐτῶ κύριος. ²⁰ καὶ διέκυψεν Ὀρνὰ, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας 20
αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Ὀρνὰ καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ καὶ εἶπεν Ὀρνὰ Τί ὅτι ἦλθεν 21
ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ; καὶ εἶπε Δαυὶδ Κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ συσχεθῆ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ. ²² καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυὶδ Λαβέτω καὶ ἀνε- 22
νεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· ἰδοὺ οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βοῶν εἰς ξύλα. ²³ τὰ πάντα ἔδωκεν Ὀρνὰ τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς τὸν βασιλέα 23
Κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησαι σε. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀρνὰ Οὐχί 24

6. γην εζαων αδασαι ... εις δανιαραν και ιουδαν ... εκυκλ. εις σιδωνα την μεγαλην 7. και πασας ... κ. ηλθαν κατα τον ιορδανην εις βηρσαβαιε 10. σφοδρα οτι εποιησα το ρημα τουτο· νυν ... οπι δη 11. ορωντα τον δαυιδ λεγων 12. οπι ταδε λεγει κυριος ... ερω 13. ανηγγειλεν αυτω ... οπι εκλεξ. σ. γενεσθαι ει ... Εισελθη ... εσονται διωκειν σε 14. στενο (στενον?) ... εν χειρι κυριου 15. δαυιδ εαυτω ... εν ισραηλ θανατον ... οπι ωρας 16. οπι του θεου ... εν τη κακια ... Πολυν ανες 17. ηδικησα, και εγω ο ποιμην εκακοποιησα 18. εν τη αλωνι 21. την αλωνα ... και συνεσχεσθη 22. εις ολοκαυτωματα 23. οπι σου

ὅτι ἀλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρά σου ἐν ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ κυρίῳ μου θεῷ ὀλοκαύτωμα ὄρωρα· καὶ ἐκτήσατο Δαυὶδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς
25 βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πενήκοντα. ²⁵ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς· καὶ προσέθηκε Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις· καὶ ἐπέκτισσε κύριος τῇ γῆ, καὶ συνεσχέθη ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ἰσραὴλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΤΡΙΤΗ.

I.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρεσβύτερος προβεβηκῶς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον
2 αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμαίνετο. ² καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ Ζητησάτωσαν τῷ βασιλεῖ παρθένον νεάνίδα καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα καὶ κοιμηθήσεται μετ' αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσεται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ³ καὶ ἐζήτησαν νεάνίδα καλὴν ἐκ παντὸς ὄριου Ἰσραὴλ, καὶ ⁴ εὔρον τὴν Ἀβισάγ τὴν Σωμανίτιν, καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα. ⁴ καὶ ἡ νεᾶνις καλὴ ἕως σφόδρα· καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα καὶ ἐλειτούργει ⁵ αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτὴν. ⁵ καὶ Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίθ ἐπήρετο λέγων Ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἄρματα καὶ ἵππεις καὶ πενήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶ καὶ οὐκ ἀπεκάλυψεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ οὐδέποτε λέγων Διὰ τί σὺ ἐποίησας; καὶ γε αὐτὸς ὠραῖος τῇ ⁷ ὄψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. ⁷ καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωάβ τοῦ υἱοῦ Σαρούιας καὶ μετὰ Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ⁸ ἐβόηθουν ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁸ καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ καὶ Νάθαν ὁ προφήτης καὶ Σεμεὶ καὶ Ῥησί καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ οὐκ ἦσαν ⁹ ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁹ καὶ ἐθυσίασεν Ἀδωνίας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνas μετὰ αἰσῆ τοῦ Ζωελεσί, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς Ῥωγήλ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀδρούς Ἰούδα παιδας τοῦ βασιλέως· ¹⁰ καὶ Νάθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναίαν καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τὸν Σαλωμών ἀδελφὸν ¹¹ αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσε. ¹¹ καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμών λέγων Οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίθ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυὶδ οὐκ ἔγνω; ¹² καὶ νῦν δεῦρο συμβουλεύσω σοι δὴ συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν ¹³ ψυχὴν σου καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμών. ¹³ δεῦρο εἰσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ καὶ εἶρεῖς πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὐχὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ,

24. omi αλλα ... εν αλλαγματι ... τω κυρ. θεω μου ... την αλω
25. omi εκει ... τω κυριω ... συνεσχεσθη

Subscriptio: βασιλειων β

Inscriptio: βασιλειων γ

I. 2. ειπαν ... τω κυριω ημων τω βασιλει ... παρσπ. ενωπιον τω βασιλει ... ο κυρ. ημων 3. την σωμανιτην 4. τον βασιλ. θαλπουσα 5. αγιθ ... παρατρεχοντας 6. απεκωλυεν ... omi τη οψει 8. ιωιαδαε ... σεμει 9. ρησει 9. εθυσασεν (sic) ... προβ. κ. βοας κ. αρν. παρα τον λιθον του ζωελεθ ... της πηγης ρωγηλ ... αδελφ. αυτ. τους ανδρας (** omi τους ανδρ.) τους μious του βασιλεως κ. παντ. τ. ανδρας ιουδα παιδας (ιουδα παιδ ge-scripla) τ. β. 10. κ. τον ναθαν ... τ. σαλωμωντα τον 11. βηρσαβее ... ο κυρ. ημ. ο βασιλευς δαυ.

ᾧμοσας τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας; 14 καὶ ἰδοὺ ἔτι λαλούσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι 14 ὀπίσω σου καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. 15 καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν 15 βασιλέα εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα, καὶ Ἀβισάγ ἡ Σωμανίτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. 16 καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ καὶ προσεκύ- 16 νησε τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί ἔστι σοι; 17 ἡ δὲ εἶπε Κύριε, σὺ 17 ᾧμοσας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. 18 καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδω- 18 νίας ἐβασίλευσε, καὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ, οὐκ ἔγνωσ· 19 καὶ ἐθύσασε μό- 19 σχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱούς τοῦ βασιλέως καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα καὶ Ἰωάβ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν Σαλωμών τὸν δούλόν σου οὐκ ἐκάλεσε. 20 καὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ, οἱ 20 ὀφθαλμοὶ παντὸς Ἰσραὴλ πρὸς σέ· ἀπάγγειλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. 21 καὶ ἔσται ὡς ἂν κοιμηθῇ 21 ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σα- λωμών ὁ υἱός μου ἁμαρτωλοί. 22 καὶ ἰδοὺ ἔτι αὐτῆς λαλούσης μετὰ τοῦ βασι- 22 λέως καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἦλθε. 23 καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰδοὺ Νάθαν 23 ὁ προφήτης· καὶ εἰσῆλθε κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. 24 καὶ εἶπε Νάθαν Κύριέ μου 24 βασιλεῦ, σὺ εἶπας Ἀδωνίας βασιλεύσει ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; 25 ὅτι κατέβη σήμερον καὶ ἐθύσασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ 25 πρόβατα εἰς πλήθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱούς τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτη ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας. 26 καὶ ἐμὲ αὐτόν 26 τὸν δούλόν σου καὶ Σαδώκ τὸν ἱερέα καὶ Βαναϊαν υἱὸν Ἰωδαὲ καὶ Σαλωμών τὸν δούλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. 27 εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε 27 τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν; 28 καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ 28 καὶ εἶπε Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεὲ· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. 29 καὶ ᾧμοσεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε Ζῆ κύριος ὃς ἔλυ- 29 τρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης ὑλίψεως, 30 ὅτι καθὼς ᾧμοσά σοι ἐν κυρίῳ 30 θεῷ Ἰσραὴλ λέγων ὅτι Σαλωμών ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμέ καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 31 καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε τῷ βασι- 31 λεῖ καὶ εἶπε Ζήτη ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα. 32 καὶ εἶπεν 32 ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ Καλέσατέ μοι Σαδώκ τὸν ἱερέα καὶ Νάθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναϊαν υἱὸν Ἰωδαὲ· καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. 33 καὶ εἶπεν ὁ 33 βασιλεὺς αὐτοῖς Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μετ' ὑμῶν καὶ ἐπιβι- βάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμήν καὶ καταγάγετε αὐτόν εἰς τὴν Γιών, 34 καὶ χρισάτω αὐτόν ἐκεῖ Σαδώκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν 34 ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ σαλπύσατε κερατίνῃ καὶ ἐρεῖτε Ζήτη ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. 35 καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ βασιλεύσει ἀντ' 35 ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν.

13. οτι σαλωμων ο υιος σου 14. σου λαουσης 15. η σουμανιτις ... οπι ην 17. Κυριε μου βασιλευ ... εν κυριω θεω ... οτι σαλωμων ο υι. σου ... και αυτοσ καθησεται 21. και ο υιος μου σαλωμων 23. λεγοντων Ιδου ... εισηλθεν κατα το (24. αδωνιασ συ βασιλευσει) 25. εθυμιασεν ... τον αρχιερεα ... ο βασ. αδωνιου 30. ουτως 32. ιωιαδαε 33. μεθ υμ. τους δουλ. τ. κυρ. υμων ... σαλωμων τον υι. μου ... εις τον γιων 34. χρισα- τωσαν 35. και αναβησεσθε οπισω αυτου, και εισελευσεται κ. καθησ. επι ... κ. αυτοσ βασιλευσει ... οπι εις ... κ. επι ιουδαν

36 ³⁶ καὶ ἀπεκρίθη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Γένοιτο οὕτως·
 37 πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ³⁷ καθὼς ἦν κύριος
 μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἶη μετὰ Σαλωμών, καὶ μεγα-
 λύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυίδ.
 38 ³⁸ καὶ κατέβη Σαδώκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰω-
 39 δαὲ καὶ ὁ Χερεθὶ καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίο-
 40 νον τοῦ βασιλέως Δαυίδ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν Γιών. ³⁹ καὶ ἔλαβε Σα-
 δώκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμών,
 καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ· καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.
 40 ⁴⁰ καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραινό-
 41 μενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἐρράγη ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν. ⁴¹ καὶ ἤκου-
 σεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν· καὶ
 ἤκουσεν Ἰωάβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ εἶπε Τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως
 42 ἠκούσης; ⁴² ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως
 εἰσῆλθε, καὶ εἶπεν Ἀδωνίας Εἰσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σύ, καὶ ἀγαθὰ
 43 εὐαγγέλισαι. ⁴³ καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν καὶ εἶπε Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ
 44 βασιλεὺς Δαυίδ ἐβασίλευσε τὸν Σαλωμών· ⁴⁴ καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ ὁ βα-
 σιλεὺς τὸν Σαδώκ τὸν ἱερέα καὶ Νάθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναίαν τὸν υἱὸν
 Ἰωδαὲ καὶ τὸν Χερεθὶ καὶ τὸν Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίο-
 45 νον τοῦ βασιλέως· ⁴⁵ καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδώκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προ-
 φῆτης ἐν τῇ Γιών, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις·
 46 αὕτη ἡ φωνὴ ἦν ἠκούσατε. ⁴⁶ καὶ ἐκάθισε Σαλωμών ἐπὶ θρόνον βασιλείας,
 47 ⁴⁷ καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασι-
 λέα Δαυίδ λέγοντες Ἀγαθῦναι ὁ θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμών ὑπὲρ τὸ ὄνομα σοῦ,
 καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σοῦ· καὶ προσεκύνησεν ὁ
 48 βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην. ⁴⁸ καὶ γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εὐλογητὸς κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ
 49 θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσι. ⁴⁹ καὶ ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ
 50 τοῦ Ἀδωνίου, καὶ ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁵⁰ καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη
 ἀπὸ προσώπου Σαλωμών, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπελάβετο τῶν κερά-
 51 των τοῦ θυσιαστηρίου. ⁵¹ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμών λέγοντες Ἰδοὺ Ἀδωνίας
 ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου
 λέγων Ὁμοσάτω μοι σήμερον Σαλωμών εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον αὐτοῦ
 52 ἐν ῥομφαίᾳ. ⁵² καὶ εἶπε Σαλωμών Ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πε-
 σεῖται τῶν τριῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐὰν κακία εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανα-
 53 τωθήσεται. ⁵³ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν
 ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ εἰσῆλθε καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλω-
 μών, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμών Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

II.

Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυίδ ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ ἀπεκρίνατο Σαλω-
 2 μών υἱῷ αὐτοῦ λέγων ² Ἐγὼ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς· καὶ
 3 ἰσχύσεις καὶ ἔση εἰς ἄνδρα, ³ καὶ φυλάξεις φυλακὴν κυρίου θεοῦ σου τοῦ πο-
 ρεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ-

36. ιωιαδαε 37. οπι ουτως 38. ιωιαδαε ... χερεθζει κ. ο φελεθζει
 ... οπι δαυιδ ... εις τον γιων 42. ηλθεν 43. κ. ειπεν τω αδωνια 44. τον
 ναθαν τον ... βαναϊαν υιον ιωιαδαε ... χερεθζει ... φελεθζει 45. εχρισεν
 ... εις βασιλεαν εν τω γιων 46. της βασιλειας 47. σαλωμων του υιου σου
 υπερ ... κοιτην αυτου 48. εδωκεν μοι σημερον ... θρονου, και οι 49. κ.
 εξ. και εξανεστησαν ... απηλθεν 51. σημερ. ο βασιλευς σαλωμων 53. σα-
 λωμων ο βασιλευς ... κατηνεγκεν II. 1. οπι αυτον ... τω σαλωμων 3. την
 φυλακην

ματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως· ἵνα συνήσης ἅ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· ³ ἵνα στήσῃ κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησε λέγων· Ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγων Οὐκ ἐξολοθρευθήσεται σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν θρόνου Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ γε σὺ ἔγνωσ ὅσα ἐποίησέ μοι· Ἰωάβ υἱὸς Σαρούλας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραὴλ, τῷ Ἀβεννήρ υἱῷ Νήρ καὶ τῷ Ἀμεσαΐ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀζῶον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὄσφύϊ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἄδου. ⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁸ καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεΐ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς κατηράσατό με κατὰ-
⁹ ραν ὁδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς ἀπαντήν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ λέγων· Εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ. ⁹ καὶ οὐ μὴ ἀζωώσης αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σύ, καὶ γνώση ἅ ποιήσεις αὐτῷ καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου. ¹⁰ καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ. ¹¹ καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρών ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τριακοντατρία ἔτη. ¹² καὶ Σαλωμών ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἤτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. ¹³ καὶ εἰσῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίθ πρὸς Βηρσαβεὶ μητέρα Σαλωμών καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ· ἡ δὲ εἶπεν· Εἰρήνη ἡ εἰσοδός σου; καὶ εἶπεν· Εἰρήνη, ¹⁴ λόγος μοι πρὸς σέ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δάλησον. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Σὺ οἶδας ὅτι ἐμοὶ ἦν βασιλεία καὶ ἐπ' ἐμέ ἐθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλείαν, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγενήθη αὐτῷ. ¹⁶ καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεὶ· Λάλει. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰπὸν δὴ πρὸς Σαλωμών τὸν βασιλέα ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισάγ τὴν Σωμανίτιν εἰς γυναῖκα. ¹⁸ καὶ εἶπε Βηρσαβεὶ· Καλῶς, ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ. ¹⁹ καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὶ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών λαλήσαι αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου· καὶ ἐξάνεστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντήν αὐτῇ καὶ κατεφίλησεν αὐτήν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς· Αἴτησαι, μήτηρ ἐμή, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε. ²¹ καὶ εἶπε· Δοθήτω δὴ Ἀβισάγ ἡ Σωμανίτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα. ²² καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμών καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Καὶ ἵνα τί σὺ ἤτησαι;

3. δικαιομ. αὐτοῦ κ. τὰ κρ. καὶ τὰ μαρτυρία αὐτοῦ τὰ ... ἵνα συνήσης ... οἱ αν ἔ ἵνα στήσῃ ... ον ελαλ. περι εμου λεγων ... καρδ. αυτ. και ευ ολη ψυχη αυτων ... εξολοθρευθησεται ... του θρονου 5. μοι εποιησεν ... τω αμμεσα (... του εν τω ργο τω ε. τ.) 7. βερζελλει ... ομι με 8. σεμει ... ιεμενει εκ βαθουρειμ ... κατηρησατο ... εις απαντησιν 9. αζωωσσης 11. τεσσερακοντα ... εβασιλευσεν τριακοντα και τρια ε. 12. σολομων ... επι του θρονου δ. τ. π. αυτ. ετων δωδεκα 13. υι. αγειθ ... προσεχ. αυτην 14. και ειπεν Λογος 15. ην η βασιλεια ... εγενηθη τω ... εγενετο αυτω 16. το προσωπ. μου 17. την σουμανιτην γυναικα 19. απαντησιν ... επι τ. θρ. αυτου 20. το προσωπ. σου ... ομι αυτη ... εμη, οτι ουκ 21. σουμανιτις 22. ινα συ

τὴν Ἀβισαγ τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἶτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελ-
 φός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς καὶ αὐτῷ Ἰωάβ
 23 υἱὸς Σαρούιας ἀρχιστράτηγος ἑταῖρος. 23 καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κατὰ
 τοῦ κυρίου λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθίη, ὅτι κατὰ τῆς
 24 ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον. 24 καὶ νῦν ζῆ κύριος ὃς
 ἠτοίμασέ με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς
 ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδω-
 25 νίας. 25 καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδαῆ
 26 καὶ ἀνείλεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 26 καὶ τῷ Ἀβιά-
 θαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀπότρεχε σὺ εἰς Ἀναθώθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι
 ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἤρας τὴν
 27 κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθη
 28 ἐπὶ τὸν οἶκον Ἡλὶ ἐν Σηλώμ. 28 καὶ ἡ ἀκοή ἦλθεν εἰς Ἰωάβ υἱοῦ Σαρούιας,
 ὅτι Ἰωάβ ἦν κεκληκὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμών οὐκ ἔκλινε· καὶ
 ἔφυγεν Ἰωάβ εἰς τὸ σκηνώμα τοῦ κυρίου καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυ-
 29 σιαστηρίου. 29 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμών λέγοντες ὅτι πέφευγεν Ἰωάβ εἰς τὴν
 σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέ-
 στειλε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ λέγων Τί γέγονέ σοι ὅτι πέφευγας
 εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ
 ἔφυγον πρὸς κύριον· καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαῆ λέγων
 30 Πορεύου καὶ ἄνελε αὐτόν, καὶ θάψον αὐτόν. 30 καὶ ἦλθε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ
 πρὸς Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει ὁ βασι-
 λεὺς Ἐξέλθε· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὡδε ἀποθανοῦμαι· καὶ
 ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ λέγων Τάδε λελάληκεν
 31 Ἰωάβ καὶ τάδε ἀποκέκριται μοι. 31 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Πορεύου καὶ
 ποίησον αὐτῷ καθὼς εἶρηκε, καὶ ἄνελε αὐτόν καὶ θάψεις αὐτόν, καὶ ἐξαρεῖς
 σήμερον τὸ αἷμα ὃ ὠρεῖν ἐξέχεεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός
 32 μου. 32 καὶ ἐπέστρεψε κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ,
 ὡς ἀπήντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτόν καὶ
 ἀπέκτεινεν αὐτούς ἐν ῥομφαίᾳ· καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα
 αὐτῶν, τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νῆρ ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἀμεσσά υἱὸν
 33 Ἰεζέρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα. 33 καὶ ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν
 αὐτοῦ καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῷ Δαυὶδ
 καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰ-
 34 ρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ κυρίου. 34 καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ καὶ ἀπῆν-
 τησεν αὐτῷ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἔθαψεν αὐτόν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν
 35 τῇ ἐρήμῳ. 35 καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαῆ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ
 τὴν στρατηγίαν· καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ Σαδὼκ τὸν
 ἱερέα ἔδωκεν αὐτόν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ Ἀβιάθαρ. καὶ Σαλω-
 μὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔδωκε

22. τὴν ἀβισαγ τὴν σουμανιτιν ... ἰωαβ ὁ υἱ. σαρ. ὁ ἀρχιστρ. 23. ευ-
 χῆς προ ψυχῆς 25. βανίου υἱ. ἰωιαδαε 26. εἰς ἀναθώθ ἀποτρ. συ ... κι-
 βωτον διαθήκης 27. ἡλεῖ 28. οπι υιου σαρουιας ... κεκληκως ... ἀβεσσαλωμ
 προ σαλωμων 29. οτι εφυγεν ... οπι ὁ βασιλευς ... οτι πεφυγας ... προς τον
 κυριον ... σαλωμων ὁ βασιλευς τ. βαναιαν υἱ. ἰωιαδαε 30. βαναιου υἱ. ἰω-
 ιαδαε ... ἐκπορευσομαι ... ἀπεστρεψεν βαναιου υἱ. ἰωιαδαε ... ἐλάληκεν
 (ita) 31. ἐξεχεεν ἰωαβ 32. ἀπεστρεψεν ... ab ἀρχιστρ. transiit ad ἀρχιστρ.
 33. ἀπεστραφη ... κ. ε. τὴν κεφ. του 34. ἰωιαδαε κ. ἀπηντ. ἰωιαδαε τω
 ἰωαβ 35. ἰωιαδαε ... στρατηγειαν ... τον σαδωκ ... ἐδωκεν ὁ βασιλευς
 ... οπι και σαλωμων υἱ. δαυ. usque ἱερουσαλημ

κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμών καὶ σοφίαν πολλήν σφόδρα καὶ πλάτος καρδίας
ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.

III.

¹ Καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμών σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάν-
των υἱῶν ἀρχαίων καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε τὴν θυ-
γατέρα Φαραώ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις καὶ τὸ τεῖχος
Ἱερουσαλήμ κυκλόθεν· ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. [5]

Καὶ ἦν τῷ Σαλωμών ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὀγδοή-
κοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει· καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν καὶ
τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τοὺς λουτήρας τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς στύλους καὶ
τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν· καὶ ὠκοδόμησε τὴν
ἄκραν ἔπαλξιν ἐπ' αὐτῆς, δέκοψε τὴν πόλιν Δαυὶδ· οὕτως θυγάτηρ Φα- [10]
ραὼ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ.
τότε ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν· καὶ Σαλωμών ἀνέφερε τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὀλο-
καυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ
ἑνυμία ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ
καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπι- [15]
στάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα. καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ἀσσοῦρ καὶ
τὴν Μαγδώ καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὴν Βαιθωρῶν ἐπάνω καὶ τὰ Βαλλάθ· πλὴν
μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ
κύκλω, μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας.

Καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυὶδ ζῆν ἐνετείλατο τῷ Σαλωμών λέγων Ἴδου μετὰ [20]
σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Χεβρών· οὗτος κατη-
ράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐπορευομένη εἰς παρεμβολάς, καὶ
αὐτὸς κατέβαινεν εἰς ἀπαντὴν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ κατὰ
τοῦ κυρίου λέγων Εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ νῦν μὴ ἀθώωσης αὐτόν,
ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος σύ, καὶ γνώση ἃ ποιήσεις αὐτῷ καὶ καταξέεις τὴν πο- [25]
λιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου. ³⁶ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεὶ καὶ εἶπεν
αὐτῷ Οἰκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ
ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ. ³⁷ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ δια- 37
βήσῃ τὸν χειμαρρὸν Κέδρων, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ, τὸ αἷμά
σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου· καὶ ὤρκισεν αὐτόν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ. ³⁸ καὶ εἶπε Σεμεὶ πρὸς τὸν βασιλέα Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας, κύ- 38
ριέ μου βασιλεῦ, οὕτω ποιήσει ὁ δοῦλός σου· καὶ ἐκάτισε Σεμεὶ ἐν Ἱερου-
σαλήμ τρία ἔτη. ³⁹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὰ τρία ἔτη καὶ ἀπέδρασαν δύο δοῦλοι 39
τοῦ Σεμεὶ πρὸς Ἀγγούς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεὶ
λέγοντες Ἴδου οἱ δοῦλοί σου ἐν Γέθ. ⁴⁰ καὶ ἀνέστη Σεμεὶ καὶ ἐπέσαξε τὴν 40
ὄνον αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γέθ πρὸς Ἀγγούς τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους
αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Σεμεὶ καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γέθ. ⁴¹ καὶ 41
ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμών λέγοντες ὅτι ἐπορεύθη Σεμεὶ ἐξ Ἱερουσαλήμ εἰς Γέθ

35. τω σαλ. φρονησιν III. 1. οπι σφ. υπερ τ. φρονησιν 2. αρχαιων
υιων 3. εις την πολιν 4. οπι οικοδομησαι 5. οπι εν απτε επτα 6. κ.
ησαν τω ... a χιλιαδες ad χιλιαδες transilit 12. τρεις τω ενιαυτω 14. 15. οι
κατεσταμενοι 16. επισταται τω λαω 17. αζερ ... βαιθωρωθ ... βαλαλαθ 20.
ζην δαυιδ 21. σεμει ... υιος σπερματος τ. ιεμενει ... κατηρησατο 23. απαν-
τησιν 24. αθωσης 25. φρον. ει συ 36. κ. αποστειλας ο βασ. εκαλ. τ. σε-
μει 37. της εξοδιας ... χειμαρρουν 38. σεμει bis ... ουτως 39. μετα
τρια ετη ... δουλ. τω σεμει πρ. αγχισ ... τω σεμει 40. σεμει bis ...
αγχισ 41. σεμει

42 καὶ ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐτοῦ. ⁴² καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεὶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐχὶ ὤρμισά σε κατὰ τοῦ κυρίου καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι λέγων Ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ πορευθῆς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ; ⁴³ καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὄρκον κυρίου καὶ τὴν ἐντολὴν τὴν ἐνετειλάμην κατὰ σοῦ; ⁴⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου τὴν οἶδεν ἡ καρδιά σου, ἃ ἐποίησας Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλὴν σου. ⁴⁵ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εὐλογημένος, καὶ ὁ θρόνος Δαυὶδ ἔσται ἑτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁴⁶ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Βαναία υἱῷ Ἰωδαέ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνείλεν αὐτόν.

Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός· καὶ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα ὡς ἡ ἄμμος ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πληθός, ἐσθιόντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες· καὶ Σαλωμὼν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις, καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμὼν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· καὶ Σαλωμὼν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου, καὶ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμὼν· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως καὶ ἐξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων· ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ῥαφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν· καὶ κατώκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκὴν αὐτοῦ, ἐσθιόντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμὼν. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμὼν· Ἀζαρίου υἱὸς Σαδὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφρονησάντων καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σουβὰ γραμματεὺς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλάμ ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραὶ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ ἐπὶ τῆς ἀυλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλυνθίου, καὶ Καχοὺρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος. καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων· καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἄλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου.

Καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ. ² πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμιῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ὠκοδομήθη οἶκος τῷ κυρίῳ ἕως τοῦ νῦν. ³ καὶ ἠγάπησε Σαλωμὼν τὸν κύριον πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔβυε καὶ ἔθυμια. ⁴ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι αὕτη ὑψηλοτάτη καὶ μεγάλη· χιλίαν ὀλοκαύτωσιν ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Γαβαὼν. ⁵ καὶ ὥφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμὼν Αἴτησαι τι αἴτημα σεαυτῷ. ⁶ καὶ εἶπε Σαλωμὼν

41. επεστρεψεν 42. σεμει ... in fine add και ειπας μοι Αγαθον το ρημα ο ηκουσα 43. του κυριου 44. σεμει Συ εγνωσ ... ην εγνω ... τω δαυιδ 45. οτι εσται 46. ιωιαδαε ... post ανεειλεν αυτον add και απεδανεν. Pro omnibus iis quae sunt inde a Και ην ο βασ. usque και ιουδα εν ιερουσαλημ haec habet: Της δε βασιλειας εδρασθεισης εν χειρι σαλωμων επιγαμιαν εποιησατο σαλωμων προς φαραω βασιλεα αιγυπτου· και ελαβεν την θυγατερα φαραω, και εισηγαγεν αυτην εις την πολιν δαυιδ εως ου συνετελεσεν οικοδομων τον οικον εαυτου και τον οικον κυριου και το τειχος ιερουσαλημ κυκλω. [De rell. cf. cod. alex. ad III, 20. 21. 25. 26.] 2. εν τοις υψηλοις ... τω ονοματι κυριου εως των ημερων εκεινων 3. αυτος εβυεν 4. επορευθη ο βασιλευς εις ... μεγαλη λιαν· ολοκαυτωσιν ... θυσιαστηρ. εκεινο εν 5. τω σαλωμων ο κυριος

Σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καθὼς διήλθην ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῶ τὸ ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο δοῦναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ καὶ νῦν, κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἔδω- 7 κας τὸν δούλόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου· καὶ ἐγὼ εἶμι παιδάριον μικρόν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἐξοδὸν μου καὶ τὴν εἰσοδὸν μου. ⁸ ὁ δὲ δούλός σου ⁸ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω λαὸν πολὺν ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται. ⁹ καὶ ⁹ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συνιεῖν ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· ὅτι τίς δυναθήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον; ¹⁰ καὶ ἤρρεσεν ἐνώπιον κυρίου ὅτι ἤτή- 10 σατο Σαλωμών τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν Ἄνδ' ὧν ἤτήσω ¹¹ παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἤτήσω σεαυτῶ ἡμέρας πολλὰς καὶ οὐκ ἤτήσω πλοῦτον οὐδὲ ἤτήσω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ἤτήσω σεαυτῶ τοῦ συνιεῖν τοῦ εἰσακούειν κρίμα, ¹² ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ἰδοὺ δέδωκά ¹² σοι καρδίαν φρονιμὴν καὶ σοφήν· ὡς σὺ οὐ γέγονεν ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι. ¹³ καὶ ἂ οὐκ ἤτήσω δέδωκά σοι, καὶ πλοῦ- 13 τον καὶ δόξαν, ὡς οὐ γέγονεν ἀνὴρ ὅμοιός σοι ἐν βασιλεῦσι. ¹⁴ καὶ ἐὰν πο- 14 ρευθῆς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ὡς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου. ¹⁵ καὶ ἐξυπνί- 15 σθη Σαλωμών, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον· καὶ ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐν Σιών, καὶ ἀνήγαγεν ὀλοκαυτώσεις καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποίησε πότον μέγαν ἑαυτῶ καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ¹⁶ τότε ὤφθη- 16 σαν δύο γυναῖκες πόρνοι τῷ βασιλεῖ καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπεν ¹⁷ ἡ γυνὴ μία Ἐν ἐμοί, κύριε· ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ὠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἐνί, καὶ ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου ¹⁸ ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη· καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτό, καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μετ' ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁹ καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυ- ¹⁹ ναικὸς ταύτης τὴν νύκτα ὡς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν. ²⁰ καὶ ἀνέστη μέσης τῆς ²⁰ νυκτὸς καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν μου ἐκ τῶν ἀγκάλων μου καὶ ἐκοίμισεν αὐτόν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ κόλ- ²¹ πῳ μου. ²¹ καὶ ἀνέστη τὸ πρωὶ θηλάσαι τὸν υἱὸν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν ²¹ τεθνηκώς· καὶ ἰδοὺ κατενόησα αὐτόν πρωί, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός μου ὃν ἔτεκον. ²² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱός ²² σοῦ ὁ τεθνηκώς· καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²³ καὶ εἶπεν ὁ βασι- ²³ λεὺς αὐταῖς Σὺ λέγεις Οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός ταύτης ὁ τεθνη- ²⁴ κώς· καὶ σὺ λέγεις Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σοῦ ὁ τεθνη- ²⁴ κώς. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λάβετε μάχαιραν· καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ²⁴

6. μετα δούλου ... εφυλ. αυτ. το ελεος σου το ... κατημενον επι του θρ. α. 7. τ. εισοδον μ. κ. τ. εξοδ. μ. 8. εμμεσω ... in f. add και ου ψηφισθησεται απο πληθους 9. διακριν. τ. δουλον σ. εν δικαιοσυνη του συνιεναι ... δυνασεται 10. ηρ. ο λογος ενωπ. 11. σαυτω ημερας ... σεαυτω πλουτον ... σαυτω του συνιειν 12. σοφην κ. φρονιμην 13. εδωκα ... οτι ανηρ ... in f. add πασας τας ημερας σου 14. τα προσταγμ. μ. κ. τας εντ. μ. 15. παισιν εαυτου 17. η γυν. η μια ... κυριε μου 18. και ετεκεν και αυτη η γυνη ... το αυτο, ουκ ... post μετ ημων add εν τω οικω 19. οτι της γυναικος ... κοιμηθη ... post αγκλων μου add και η δουλη σου υπνου 21. το πρωι pro πρωι 22. post η ετερα add Ουχι αλλ η ο υιος σου εστιν ο νεκρος, υιος δε εμος ο ζων· η δε αλλη και αυτη ελεγεν 23. οτι και ante συ λεγεις ... Ουχι αλλ η ο υι. σου ο τεθνηκ. κ. ο υι. μου ο ζων 24. Ααβ. μοι

25 ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. 25 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Διέλετε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τὸ
 26 26 καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἧς ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι
 27 27 καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε Δότε τὸ παιδίον
 28 28 καὶ ἡκούσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ
 ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν αὐτῷ
 τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

IV.

2 Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών βασιλεύων ἐπὶ Ἰσραὴλ. 2 καὶ οὗτοι ἄρχον-
 3 τες οἱ ἦσαν αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς Σαδῶκ, 3 Ἐλιάφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σηβὰ γραμ-
 4 ματεῖς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοῦδ ἀναμιμνήσκων, 4 καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ
 5 ἐπὶ τῆς δυνάμεως, καὶ Σαδῶκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς, 5 καὶ Ὀρνία υἱὸς Νάθαν
 6 ἐπὶ τῶν καθεσταμένων, καὶ Ζαβούθ υἱὸς Νάθαν ἑταῖρος τοῦ βασιλέως, 6 καὶ
 7 Ἀχισάρ ἦν οἰκονόμος, καὶ Ἐλιάκ ὁ οἰκονόμος, καὶ Ἐλιάβ υἱὸς Σάφ ἐπὶ τῆς
 8 πατριᾶς, καὶ Ἀδωνιράμ υἱὸς Λυδῶν ἐπὶ τῶν φόρων. 7 καὶ τῷ Σαλωμών δώ-
 9 δεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐ-
 10 τοῦ· μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγένετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν. 8 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
 9 αὐτῶν· Βεὲν υἱὸς Ὠρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ εἰς· 9 υἱὸς Δακάρ ἐν Μακὲς καὶ ἐν
 10 Σαλαβὶν καὶ Βαιθσαμύς καὶ Ἐλών ἕως Βηθσανάν εἰς· 10 υἱὸς Ἐσθὶ ἐν Ἀρα-
 11 βῶθ, αὐτοῦ Σωχῶ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφέρ· 11 υἱοῦ Ἀμιναδάβ πᾶσα Νεφθαδώρ,
 12 Γεφάθ θυγάτηρ Σαλωμών ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἰς· 12 Βαναὰ υἱὸς Ἀχιλοῦθ
 13 τὴν Ἰσαανὰ καὶ Μαγεδδώ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σάν ὁ παρὰ Σεσαζάν ὑποκάτω
 14 τοῦ Ἐσραέ, καὶ ἐκ Βηθσανάν ἕως Σαβελμαουλά ἕως Μαεβέρ Λουκάμ, εἰς·
 15 13 υἱὸς Ναβέρ ἐν Ῥαβῶθ Γαλαάδ, τούτῳ σχολίσμα Ἐργάβ ἐν τῇ Βασάν,
 16 14 ἐξήκοντα πόλεις μεγάλαι τειχῆρεις καὶ μοχλοὶ χαλκοῖ, εἰς· 14 Ἀχιναδάβ υἱὸς
 15 Σαδδώ Μααναίμ· 15 Ἀχιμαὰς ἐν Νεφθαλίμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν Βασεμαθ
 16 θυγατέρα Σαλωμών εἰς γυναῖκα, εἰς· 16 Βαανὰ υἱὸς Χουσί ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν
 17 18 (18· 19) Βααλῶθ εἰς· 17 Σεμεὶ υἱὸς Ἡλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν· 18 Γαβέρ υἱὸς Ἀδαί
 19 ἐν τῇ γῆ Γὰδ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἐσεβών καὶ Ὠγ βασιλέως τοῦ Βασάν·
 20 (17) καὶ Νασέφ εἰς ἐν γῆ Ἰούδα· 19 Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φουασοῦδ ἐν Ἰσάχαρ.
 20 (27) 20 καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ πάντα

25. το δηλαδ. το ζων 26. ο υιος ην ... το παιδιον το ζων ... διε-
 λετε αυτο 27. Δοτε αυτη τ. π. το ζων τη ειπουση 28. ηκουσεν ... τουτο
 εκρινεν IV. 2. και ουτοι οι αρχ. οι ησαν αυτου ... σαδωκ ο ιερευς
 3. εναρεφ ργο ελιαφ ... υιος σεισα ... υιος αχιμα 4. υιος ιωιαδαε ε. της
 στρατειας 5. αζαριας ργο ορνια ... ζαββουθ ... ιερευς εταιρος 6. υιος σα-
 φατ ... υιος αβδω 7. μηνα ενιαυτω 8. βεν ... οπι εις 9. εν μαχμας
 κ. ε. σαλαβειμ κ. βεθσαμυς κ. αιαλωμ ... οπι εις 10. εσδ ... σοχλω 11.
 αβιναδαβ πασαν νεφαδδωρ, ταφατα ... οπι εις 12. βαανα υι. ελουδ την
 θασαναχ κ. μεμαγεδαω ... ο παρα εσλιανθαν υπ. του ιεζραελ ... βεθσαν ...
 αβελμαουλα ε. μεμβραδειεχμααν 13. υι. γαβερ εν ραμωθ γαλααδ· αυτω ο
 αυωθ ιαρειρ υκου (υιου?) μαναση γαλααδ· τουτω ... εργαβ η εν ... οπι
 εις 14. αιναδαβ υ. σαδωκ μααναιμ 15. νεφθαλει ... μασεμαθ ... οπι εις
 16. βαανας υ. χουσει ... εν μααλωτ ... οπι εις 17. 18. 19. plene: ιωσα-
 φατ υι. φαρρου εν ισσαχαρ· σεμει υ. η. εν τ. βενιαμειν· γα. υ. αδαι ε. τ.
 γη γαλααδ τη σηων βασ. εσεβων του αμορραιου κ. ωγ β. τ. β. κ. ενασιφ
 (* νασιφ) εν γη ιουδα 20. 21. Pro his vv. habet haec: (20.) και ισραηλ
 πολλοι ως η αμμος η επι της θαλασσης εις πληθος, εσθοντες και πινοντες
 και ευφραινομενοι.

τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ οὐ πα-
ραλλάσσουσι λόγον· ²¹ καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ⁽²⁸⁾ 21
ἄρμασιν ἦρον εἰς τὸν τόπον οὐ ἂν ἢ ὁ βασιλεὺς ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν
αὐτοῦ. ²² καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμών ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ· τριάκοντα κόροι ²²
σεμιδάλεως καὶ ἐξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, ²³ καὶ δέκα μόσχοι ²³
ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορ-
κάδων ἐκλεκτῶν σιτευτά· ²⁴ ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ ²⁴
εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν. ²⁵ καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ ⁽²⁹⁾ ²⁵
Σαλωμών καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ
τὴν θάλασσαν. ²⁶ καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμών σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν ⁽³⁰⁾ ²⁶
πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ⁽³¹⁾ ²⁷
ἔσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔσοφίσατο ὑπὲρ Γαϊθάν τὸν Ζα-
ρίτην καὶ τὸν Αἰνάν καὶ τὸν Χαλκάδ καὶ Δαράλα υἱοῦς Μάλ. ²⁸ καὶ ἐλά- ⁽³²⁾ ²⁸
λησε Σαλωμών τρισεχίας παραβολάς, καὶ ἦσαν ὡδαὶ αὐτοῦ πεντακισχίλιαι.
²⁹ καὶ ἐλάλησεν ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ⁽³³⁾ ²⁹
ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου, καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν
κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἐρπετῶν καὶ περὶ τῶν ἰχθύων.
³⁰ καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας Σαλωμών· καὶ ⁽³⁴⁾ ³⁰
παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε
Σαλωμών τὴν θυγατέρα Φαραῶ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὴν εἰς
τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ
καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ. τότε ἀνέβη Φαραῶ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προ-
κατελάβετο τὴν Γαζέρ καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοι-
κοῦντα ἐν Μεργάβ· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραῶ ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυ-
ναικὶ Σαλωμών· καὶ Σαλωμών ὠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

V.

Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρῖσαι τὸν Σα-
λωμών ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιράμ τὸν Δαυὶδ πά-
σας τὰς ἡμέρας. ² καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ λέγων ³ Σὺ οἶδας ^{2 3}
τὸν πατέρα μου Δαυὶδ ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου
θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτόν, ἕως τοῦ δοῦ-
ναι κύριον αὐτοῦς ὑπὸ τὰ ἰχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ καὶ νῦν ἀνέπαυσε κύριος ⁴
ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα πο-
νηρόν. ⁵ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, ⁵

(21.) και σαλωμων ην εξουσιαζων εν πασιν τοις βασιλαιοις απο του ποταμου γης αλλοφυλων και εως οριου αιγυπτου· προσεγγιζοντες δωρα και δουλευοντες τω σαλωμων πασας ημερας ζωης αυτου. 22. δεοντα σαλωμων 23. ab inif. om και ... ante εκλεκτων add και ορνιθων εκλεκτα 24. ο. η. αρχ. εν παντι περαν τ. π. απο θαψα και εως του ποταμου ... ειρ. ην αυτω ... post κυκλοθεν add (25.) και κατωκει ιουδας και ισραηλ πεποιθotes εκαστος υπο την αμπελον αυτου και υπο την συκην αυτου εσθιοντες και πινοντες απο δαν και εως βηρσαβее πασας τας ημερας σαλωμων. (26.) και ην τω σαλωμων τεσσερακοντα χιλιαδες τοκαδες ιππων εις αρματα και δωδεκα χιλιαδες ιππεων. Jam sequuntur vv. 20. 21. ... τον αχυρον ... ηγον ηρον 25. σοφιαν τω σαλ. και φρονησιν ... χυμμα 26. η σοφια σαλωμων 27. γαιθαν τ. εζραηλιτην και ημαν κ. τ. χαλγαλ κ. τον δαραα υιους μαουλ· και ην ονομαστος εν πασιν τοις εθνεσιν κυκλω 29. περι των ξυλων ... υσωπου 30. σολομων ... ηκουον την σοφιαν αυτου ... om και ελαβε σαλωμων usque ad ωκοδομησε την γαζερ V. 1. χειραμ bis ... τ. παιδ. αυτ. προς σαλωμων· ηκουσεν γαρ οτι αυτον εχρισαν εις βασιλεια αντι 2. χειραμ 3. δαυιδ τον πατ. μου ... προσωπου πολεμων 4. απαντημα πονηρον 5. λεγω οικοδομησω

καθώς ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου λέγων Ὁ υἱός σου ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὄνοματί μου. ⁶ καὶ νῦν ἐντείλαι καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ δούλοι μου μετὰ τῶν δούλων σου, καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδώς ξύλα ⁷ κόπτειν καθὼς οἱ Σιδώνιοι. ⁷ καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χιράμ τῶν λόγων Σαλωμών, ἐχάρη σφόδρα καὶ εἶπεν Εὐλόγητος ὁ θεὸς σήμερον ὃς ἔδωκε τῷ ⁸ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον. ⁸ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμών λέγων Ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρὸς μέ, ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά σου· ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα ⁹ οἱ δούλοι μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σχεδίας ἕως τοῦ τόπου οὗ ἂν ἀποστείλῃς πρὸς μέ, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ καὶ σὺ ἀρείς· καὶ ποιήσεις τὸ θέλημά μου τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. ¹⁰ καὶ ἦν Χιράμ διδούς ¹¹ τῷ Σαλωμών κέδρους καὶ πεύκας καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. ¹¹ καὶ Σαλωμών ἔδωκε τῷ Χιράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχεῖρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ εἴκοσι χιλιάδας βαλῆ ἐλαίου κεκομμένου· κατὰ τοῦτο ἐδίδου Σαλωμών ¹² τῷ Χιράμ κατ' ἐνιαυτόν. ¹² καὶ κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμών καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ· καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Χιράμ καὶ ἀνὰ μέσον Σαλωμών, καὶ ¹³ διέθεντο διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτῶν. ¹³ καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ ¹⁴ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι· μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν· καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου. ¹⁵ ¹⁵ καὶ ἦν τῷ Σαλωμών ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὀγδοήκοντα ¹⁶ χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, ¹⁶ χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες ¹⁷ (18) τὰ ἔργα. ¹⁷ καὶ ἠτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

VI.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου Αἰθ. 7, ¹⁷ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασι- ¹⁷
² (5, 17) λεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμών ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ² καὶ ἐνετείλατο ὁ ¹⁷
³ βασιλεὺς ἵνα αἴρωσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ ¹⁷
⁴ (5, 18) λίθους ἀπελεκήτους· ³ καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών καὶ οἱ υἱοὶ ¹⁷
⁴ (37) Χιράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς. ⁴ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον ¹⁷
⁵ (38) κυρίου ἐν μηνὶ Ζιού καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. ⁵ ἐν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ ἐν μηνὶ ¹⁷
⁶ Βαάλ, οὗτος ὁ μῆν ὁ ὀγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ καὶ ¹⁷
⁶ (2) εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ὁ οἶκος ὃν ὠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ,

6. εστωσαν μετα των ... και μισθον δουλιας δουλευσω σοι ... ανηρ
ειδως κοπτ. ξυλα 7. χειραμ ... σημερον ο δους τω 8. απεστειλεν χειραμ
... επεσταλκας ... εις ξυλα 9. και εγω θησομαι ... σχεδιας εν τη θαλασση
εως ... ου αν ... οση εκει 10. χειραμ 11. χειραμ bis ... κορων π. και
μαχαλ τω ... βεθ 12. χειραμ ... ανα μ. εαυτων 13. ο βασιλ. σαλωμων
14. χιλιαδας ... αλλασσομεναι 16. χωρις αρχοντων καθεσταμενων τω σαλ.
επι των εργ. τρ. χ. κ. πεντακοσιοι επ. του λαου οι 17. plene: και ενετει-
λατο ο βασιλευς και αιρουσιν λιθους μεγάλους, λιθους τιμιους εις τον θεμε-
λιον του οικου και λιθους απελεκητους· (18.) και επελεκησαν οι υιοι σαλω-
μων και οι υιοι χειραμ και οι βιβλιοι, κ. ητοιμ. τα ξυλα κ. τους λιθ. τρ.
ετη VI. 4. τεσσαρακοστω ... των υιων ισραηλ ... επι ισραηλ 2. 3. οση
hos vv. [cf. V, 17. 18.] 4. 5. pon. hos vv. in f. capitis ita ut sint 37. 38.
... ζειου ... εν μηνι βουλ ... ο μην ογδοος ... διαταξ. αυτου· και ωκοδο-
μησεν αυτον εν επτα ετεσιν. 6. και ωκοδομει τον οικον τω κυριω· και ο
οικος ον ωκ. ο βασ. σαλωμων τ. κ.

τεσσαράκοντα ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι ἐν πῆχει πλάτος αὐτοῦ,
 καὶ πέντε καὶ εἴκοσι ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. ⁷ καὶ τὸ αἰλᾶμ κατὰ πρόσωπον ⁽³⁾ 7
 τοῦ ναοῦ εἴκοσι ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρό-
 σωπον τοῦ οἴκου. καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. ⁸ καὶ ⁽⁴⁾ 8
 ἐποίησε τῷ οἴκῳ θυρίδας παρακυπτομένας κρυπτάς. ⁹ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν ⁽⁵⁾ 9
 τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ. ¹⁰ ἡ πλευρὰ ἡ ⁽⁶⁾ 10
 ὑποκάτω πέντε πῆχεων ἐν πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἕξ, καὶ ἡ
 τρίτη ἐπτά ἐν πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλό-
 θεν ἕξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ¹¹ καὶ ⁽⁷⁾ 11
 ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτόμοις ἀργοῖς ὠκοδομήθη· καὶ
 σφῦρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἤκουσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ
 οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν. ¹² καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν ὑπὸ τὴν ⁽⁸⁾ 12
 ἀμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἐλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκ τῆς
 μέσης ἐπὶ τὰ τριόροφα. ¹³ καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐ- ⁽⁹⁾ 13
 τόν· καὶ ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον κέδροις. ¹⁴ καὶ ὠκοδόμησε τοὺς ἐν- ⁽¹⁰⁾ 14
 δέσμον δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν
 σύνδεσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις. ¹⁵ καὶ ὠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσω- ¹⁵
 ζεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ
 ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάθμησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν, καὶ περιέσχε τὸ
 ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευκίνοις. ¹⁶ καὶ ὠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πῆχεις ¹⁶
 ἀπ' ἄκρου τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν·
 καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ δαβίρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. ¹⁷ καὶ τεσσαράκοντα πῆ- ¹⁷
 χεων ἦν ὁ ναὸς ¹⁸ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν ⁽¹⁹⁾ 18
 δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. ¹⁹ εἴκοσι πῆχεις μῆκος, καὶ ⁽²⁰⁾ 19
 εἴκοσι πῆχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πῆχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχε αὐτὸ
 χρυσίῳ συγκεκλισμένῳ· καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ
 καὶ περιέσχε αὐτὸ χρυσίῳ. ²⁰ καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ ἕως ⁽²¹⁾ 20
 συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου. ²¹ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβίρ δύο Χερουβίμ ⁽²³⁾ 21

6. ἐξηκοντα πηχων μῆκος α. ... τριακοντα ργο πεντε κ. εικοσι ... om το
 ante υψος 7. κ. το αιλ. κ. πρ. του ναου του οικου, και (deest εικοσι?) εν
 πηχει μῆκος αυτου κατα προσωπον εις το υψος του οικου, δεκα πηχεις πλα-
 τος αυτου κατα πρ. τ. οικ. etc. 9. μελαθρα κυκλοθεν συν τυχοις (i. e. τοι-
 χοις) του οικου κυκλοθ. τ. ν. κ. τ. δαβειρ 10. ab init. add και εποιησεν
 πλευρας κυκλοθεν ... εξ ργο πεντε ... om εν πηχει ... post εξ add πη-
 χεων πλατος ... διαστηματα 11. ουκ ηκουσται ... om εν τω οικω 12. ει-
 λικτη ... τριωροφα 13. ante κεδροις add φατωσεσιν και διαταξεσιν 14.
 ενδεσμον ργο συνδεσμον ... Post v. 14. (10.) add haec: (11.) και εγενετο
 λογος κυριου προς σαλωμων λεγων (12.) Ο οικος ουτος ον συ ωκοδομεις,
 εαν οδευτς τοις προσταγμασιν μου και τα κριματα μου ποιησ και φυλασσης
 πασας τας εντολας μου αναστρεφεισθαι εν αυταις, στησω τον λογον μου συν
 σοι ον ελαλησα προς δαυιδ τον πατερα σου· (13.) και κατασκηνωσω εμ-
 μεσω υιων ισραηλ, και ουκ εγκαταλειψω τον λαον μου ισραηλ. (14.) και
 ωκοδομησεν σαλωμων τον οικον και συνετελεσεν αυτον. 16. εδαφους του
 οικου εως ... εποιησ. αυτω εσωθεν του δαβειρ 17. κ. τεσσερακοντα πηχων
 ην ο οικος ουτος ο ναος ο εσωτατος· ei pergit (18.) και δια κεδρου προς
 τον οικον εσω πλοκην επαναστησεις, και πεταλα και αναγλυφα παντα κεδρινα,
 ουκ εφαινετο λιθος. 18. δαβειρ ... εσωθ. ητοιμασεν δουναι 19. ab init.
 add και εις προσωπον του δαβειρ (... om και εικοσι post μῆκος) ... συγ-
 κεκλισμενω· κ. εποιησ. θυσ. κεδρου· και περιεπιλησεν σαλωμων τον οικον
 ενδοθεν χρυσιω αποκλιστω· και παρηγαγεν εν καθηλωμασιν χρυσιου κατα
 προσωπον τ. δαβειρ κ. περ. α. χρ. 20. post οικου add (22.) και ολον το
 εσω του δαβειρ επεταλωσεν χρυσιω 21. δαβειρ ... χερουβειν

22 (24) δέκα πήχεων μέγεθος ἐσταθμωμένον. 22 καὶ πέντε πήχεων πτερυγίων τοῦ
 21 Χερουβὶμ τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πήχεων πτερυγίων αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐν πήχει
 21 (25) δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ. 23 οὕτως τῷ
 24 (26) Χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ ἐν μέτρῳ ἐνὶ συντέλεια μία ἀμφοτέροις. 24 καὶ τὸ
 ὕψος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἐνός δέκα ἐν πήχει, καὶ οὕτω τῷ Χερουβὶμ τῷ δευ-
 25 (27) τέρῳ. 25 καὶ ἀμφοτέρα Χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου· καὶ
 διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἤπτετο πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ
 Χερουβὶμ τοῦ δευτέρου ἤπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου· καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν
 26 (28) ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἤπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. 26 καὶ περιέσχε τὰ Χερουβὶμ
 27 (29) χρυσίῳ. 27 πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολαπτὰ ἔγραψε γραφίδι·
 28 (30) Χερουβὶμ καὶ φοίνικας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτερῳ. 28 καὶ τὸ ἔδαφος
 29 (31) τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου. 29 καὶ τῷ συ-
 30 (33) ρώματι τοῦ δαβὶρ ἐποίησε θύρας ξύλων ἀρκευδίνων, 30 στοαὶ τετραπλῶς,
 31 (34) 31 ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα· δύο πτυχαὶ ἢ θύρα ἢ μία
 32 (35) καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἢ θύρα ἢ δευτέρα· στρεφόμενα 32 ἐγκε-
 κολαμμένα Χερουβὶμ καὶ φοίνικες καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, καὶ περιεχό-
 33 (36) μενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. 33 καὶ ὠκοδόμησε τὴν αὐ-
 λὴν τὴν ἐσωτάτην, τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κατειργασμένης
 κέδρου κυκλόθεν. καὶ ὠκοδόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἰλάμ τοῦ
 οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

VII.

1 (13) Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών καὶ ἔλαβε τὸν Χιράμ ἐκ Τύ-
 2 (14) ρου 2 υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος· ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Νεφθαλὶμ, καὶ
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης
 καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ· καὶ εἰσηνέχθη
 3 (15) πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα. 3 καὶ ἐχώνευσε
 τοὺς δύο στύλους τῷ αἰλάμ τοῦ οἴκου, ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὕψος τοῦ στύλου·
 καὶ περίμετρον τεσσαρεςκαίδεκα πήχεις ἐκύκλου αὐτὸν τὸ πάχος τοῦ στύλου·
 4 (16) τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα· καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δεύτερος. 4 καὶ
 δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων χωνευτά· πέντε
 πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπι-
 5 (17) θέματος τοῦ δευτέρου. 5 καὶ ἐποίησε δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα
 τῶν στύλων, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἐνὶ καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ

21. ξύλων κυπαρισινων δ. π. μ. εσταθμωμενων 22. πτερυγιων αυτου
 το εν, και πεντε ... δεκα εν πηχει απο μ. πτ. αυτ. και εως μέρους πτ. α.
 23. ab init. add και δεκα εν πηχει ... τω χερουβ ... in f. add τοις χε-
 ρουβειν 24. του χερουβ ... και ουτως του χερουβ του δευτερου 25. κ. εση-
 κεν αμφοτ. τα χερουβειν ... η πτερυξ του ενος του τοιχου κ. η πτερυξ του
 χερουβ του ... και πτερυγες αυτ. αι εν ... ηπτετο 26. χερουβειν 27. και
 παντας ... ενκολαμτα (ενκολαμπα?) ... χερουβειν κ. φοινικες και περιγλυφα
 εγκυπτοντα τω 29. δαβειρ ... θυρας εκ ξυλων ... in f. add και φλιας
 πενταπλας et pergit sic: (32.) και δυο θυρας ξυλων πυκινων, και ενκολαπτα
 επ αυτων ενκεκολαμμενα χερουβειν και φοινικας και πεταλα διαπεπετασμενα,
 και περιεσχεν χρυσιω, και κατεβαινεν επι τα χερουβειν και επι τους φοι-
 νικας το χρυσιον 30. (33.) και ουτως εποιησεν τω πυλωνι (* add του ναου)·
 φλιας ξυλων αρκευδου στοαι τετραπλως 31. και αιη (corr. εν) αμφοτεραις
 ... οπι και ηπτε δυο 32. ειςκεκολαμμενα χερουβειν 33. κατειργασμενης
 ... οπι κυκλοθεν ... οπι και ωκοδομησε usque του ναου [cf. VII, 12. codicis
 alex.] ... In fine cap. sequuntur vv. 4. 5. de quibus vide supra. VII. Hoc
 caput incipit a vv. 38 — 49., ita ut v. 1. vaticani cod. sit in alex. v. 13...
 1. χειραμ 2. υιου ... νεφθαλειμ ... τιμιος pro τυριος ... εισηχθη 4. χω-
 νευτα χαλκα 5. ab επιθεματι ad επιθεματι transilit. 7. Ante h. v. pon. vv. 8. 9.

δευτέρω. ⁶ καὶ ἔργον κρεμαστόν, δύο στίχοι ῥῶν χαλκῶν, δεδιχτυωμένοι, ⁽¹⁸⁾ 6
 ἔργον κρεμαστόν, στίχος ἐπὶ στίχον· καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ
 δευτέρω. ⁷ καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἰλάμ τοῦ ναοῦ· καὶ ἔστησε τὸν ⁽²¹⁾ 7
 στῦλον τὸν ἕνα καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰαχούμ, καὶ ἔστησε τὸν στῦ-
 λον τὸν δεύτερον καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βολώζ. ⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ⁽¹⁹⁾ 8
 κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρῖνου κατὰ τὸ αἰλάμ τεσσάρων πηγῶν. ⁹ καὶ ⁽²⁰⁾ 9
 μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων, καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα
 τὸ μέλαθρον τῷ πάχει. ¹⁰ καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ ⁽²³⁾ 10
 τοῦ χεῖλους αὐτῆς ἕως τοῦ χεῖλους αὐτῆς, στρογγύλον κύκλω τὸ αὐτό· πέντε
 ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτῆς, καὶ συνηγμένη τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐν πήχει.
¹¹ καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χεῖλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν ⁽²⁴⁾ 11
 αὐτὴν δέκα ἐν πήχει κυκλόθεν· καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χεῖλους ποτηρίου
 βλαστός κρῖνου, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστῆς. ¹² καὶ δώδεκα βόες ὑπο- ⁽²⁵⁾ 12
 κάτω τῆς θάλασσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βορβᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες
 θάλασσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατο-
 λήν· καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπά-
 νωθεν. ¹³ καὶ ἐποίησε δέκα μεχωνῶν χαλκᾶς· πέντε πήχεις μήκος τῆς ⁽²⁷⁾ 13
 μεχωνῶν τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πήχεις τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ ἕξ ἐν πήχει
 ὕψος αὐτῆς. ¹⁴ καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεχωνῶν συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ ⁽²⁸⁾ 14
 συγκλειστὸν ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεχομένων. ¹⁵ καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν ⁽²⁹⁾ 15
 ἀνὰ μέσον ἐξεχομένων λέοντες καὶ βόες καὶ Χερουβίμ· καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχο-
 μένων οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν γῶραι,
 ἔργον καταβάσεως. ¹⁶ καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοὶ τῇ μεχωνῶν τῇ μιᾷ, καὶ ⁽³⁰⁾ 16
 τὰ προσέχοντα χαλκᾶ καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὠμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων.
¹⁷ καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μεχωνῶν. ¹⁸ καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ ⁽³¹⁻³²⁾ 17 18
 τοῦ ἐνὸς πήχεος καὶ ἡμίσεος. ¹⁹ καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν ⁽³³⁾ 19
 ἄρματος· αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν πάντα
 χωνευτά. ²⁰ αἱ τέσσαρες ὠμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνῶν ⁽³⁴⁾ 20
 τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μεχωνῶν οἱ ὠμοὶ αὐτῆς, ²¹ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ⁽³⁵⁾ 21
 μεχωνῶν ἡμισυ τοῦ πήχεος μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον κύκλω ἐπὶ τῆς κε-
 φαλῆς τῆς μεχωνῶν· καὶ ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς·
 καὶ ἠνοιγέτο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. ²² καὶ τὰ συγκλείσματα ⁽³⁶⁾ 22
 αὐτῆς Χερουβίμ καὶ λέοντες καὶ φοίνικες ἐστῶτα, ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ

(8.) και επιθεματα επι των κεφαλων ... (9.) των πλευρ. επιθεμα μελαθρον·
 και των ρωνν πεντε σιχοι κυκλω επι της κεφαλιδος της δευτερας 7. ια-
 χουν ... βοος ... post v. 7. add (22.) και επι των κεφαλων εργον κρινους
 (κρινου?) και ετελειωθη το εργον των στυλων. 10. τ. θαλασσαν αυτην δεκα
 ... οπι το απλε υψος ... συνηγμενοι ... in f. add εκυκλου αυτην κυκλω
 11. pro και το χειλ. usque παλαιστης hab. δυο σιχοι των υποστηριγματων
 κεχυμενοι εν τη χυσει αυτης εστωτες 12. ανατολην· κ. η θαλ. επ. αυτ.
 επανωθεν· κ. παντα τα οπ. εις τ. οικον· atque add (26.) και το παχος αυ-
 του παλαιστης και το χειλος αυτης ως εργον χειλους ποτηριου βλαστος κρι-
 νου· διςχιλιους χοεις χωρουντας· 13. τας μεχωνωθ δεκα ... πλατος sine το
 14. συγκλιστον his 15. συγκλιματα ... χερουβειν 16. τεσσαρα ... ωμιαι
 αυτοις ... in f. add αι ωμιαι κεχυμεναι απο περαν ανδρος προσκειμεναι
 17. plene sic: και στομα αυτου εσωθεν της κεφαλιδος ανωθεν εν πηχει,
 και στομα αυτου στρογγυλουν· ποιημα ουτως πηχεος και ημισους του πη-
 χεως (*· πηχεος)· και γε επι στοματος αυτου διατορευματα και διαπηγα
 αυτων τετραγωνα, ου στρογγυλα· 18. ab init. add και τεσσαρες τροχοι εις
 υποκατωθεν των διαπηγων· ... εν τω μεχωνωθ ... και ημισ. του πηχεος
 19. αι χ. αυτ. και αυχενες αυτων κ. οι ... πραγματια ... ισα παντα 21
 οπι αυτης ... συγκλισματα αυτ. εξ αυτης 22. συγκλισματα ... χερουβειν
 ... λεοντας

- 23 ⁽³⁷⁾ πρόσωπον ἔσω καὶ τὰ κυκλόεν. ²³ κατ' αὐτὴν ἐποίησε πάσας τὰς δέκα
 24 ⁽³⁸⁾ μεχωνῶν τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἕν πάσαις. ²⁴ καὶ ἐποίησε δέκα χυτρο-
 καύλους χαλκοῦς, τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν ἕνα χυτρόκαυλον μετρή-
 σει τεσσάρων πηχῶν· χυτρόκαυλος ὁ εἷς ἐπὶ τῇ μεχωνῶν τῇ μιᾷ ταῖς δέκα
 25 ⁽³⁹⁾ μεχωνῶν. ²⁵ καὶ ἔθετο τὰς πέντε μεχωνῶν ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ
 δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν· καὶ ἡ θάλασσα
 ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ νότου.
 26 ⁽⁴⁰⁾ ²⁶ καὶ ἐποίησε Χιράμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας·
 καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών
 27 ⁽⁴¹⁾ ἐν οἴκῳ κυρίου. ²⁷ στύλους δύο καὶ τὰ στρεπτὰ τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κε-
 φαλῶν τῶν στύλων δύο· καὶ τὰ δίχτυα δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφοτέρα τὰ
 28 ⁽⁴²⁾ στρεπτὰ τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων· ²⁸ τὰς ῥοὰς τετρακοσίας
 ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στίχοι ῥοῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ περικαλύπτειν
 ἀμφοτέρα τὰ ὄντα τὰ στρεπτὰ τῆς μεχωνῶν ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις·
 29 ⁽⁴³⁾ ²⁹ καὶ τὰ μεχωνῶν δέκα, καὶ τοὺς χυτροκαύλους δέκα ἐπὶ τῶν μεχωνῶν·
 30 ⁽⁴⁴⁾ ³⁰ καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς βόας δώδεκα ὑποκάτω τῆς θαλάσσης·
 31 ⁽⁴⁵⁾ ³¹ καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ
 σκευῆ ἃ ἐποίησε Χιράμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών τῷ οἴκῳ κυρίου· καὶ οἱ στῦλοι
 τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου κυρίου· πάντα
 32 ⁽⁴⁷⁾ τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως ἃ ἐποίησε Χιράμ χαλκᾷ ἄρδην. ³² οὐκ ἦν σταθμὸς
 τοῦ χαλκοῦ οὐ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα ἐκ πλήθους σφόδρα· οὐκ ἦν
 33 ⁽⁴⁶⁾ τέρμα τῶν σταθμῶν τοῦ χαλκοῦ. ³³ ἐν τῷ περιοίκῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώ-
 νευσεν αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀνὰ μέσον Σοκῶν καὶ ἀνὰ μέσον Σειρά.
 34 ⁽⁴⁸⁾ ³⁴ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὰ σκευῆ ἃ ἐποίησεν ἐν οἴκῳ κυρίου,
 τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προς-
 35 ⁽⁴⁹⁾ φορᾶς χρυσοῦν, ³⁵ καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐξ ἀριστερῶν καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν
 κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσοῦς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια καὶ τοὺς
 36 ⁽⁵⁰⁾ λύχνους καὶ τὰς ἐπαρύστρις χρυσοῦς· ³⁶ καὶ τὰ πρόθυρα καὶ οἱ ἦλοι καὶ
 αἱ φιάλαι καὶ τὰ τρυβλία καὶ αἱ θυῖσαι χρυσαῖ, συγκλειστά· καὶ τὰ θυρώ-
 37 ⁽⁵¹⁾ ματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου ἁγίου τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θυράς
 τοῦ ναοῦ χρυσοῦς. ³⁷ καὶ ἀνεπληρώθη τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμών οἴκου
 κυρίου· καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ πάντα
 τὰ ἅγια Σαλωμών, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκευῆ ἔδωκεν εἰς τοὺς
 38 ⁽¹⁾ θησαυροὺς οἴκου κυρίου. ³⁸ καὶ τὸν οἶκον ἑαυτῷ ἠκοδόμησε Σαλωμών τρις-
 39 ⁽²⁾ καίδεκα ἔτεσι. ³⁹ καὶ ἠκοδόμησε τὸν οἶκον δρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἑκατὸν
 πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πενήτηκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα
 πηχῶν ὕψος αὐτοῦ· καὶ τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὠμιαί κέδριναι

22. προσωπ. αυτου 23. ταξις μια κ. μ. εν, τερμα εν πασαις 24. χυ-
 τρογαυλους ... τεσσερακοντα ... τον χυτρογαυλον τον ενα· τεσσαρων πηχ. ο
 χυτρογαυλος ο εις επι της μ. της μιας 25. τας μεχωνων πεντε απο ...
 κ. πεντε επ ωμιαν τ. ο. τ. αριστ. αυτου ... της ωμιδος 26. χειραμ bis
 29. τας μεχωνων ... χυτρογαυλους δ. ε. της μεχωνων 31. χειραμ bis ...
 τεσσερακοντα οκτω ... του κυριου ... οπι α 32. in f. add στιλβοντος
 33. αυτα ο βασιλευς εν ... σιαραμ προ σειρα 34. κ. εδωκεν ο βασ. σαλ.
 επι παντα τα σκευη· απο του πληθους σφοδρα σφοδρα ουκ ην σταθμος του
 χαλκου· και εποιησεν σαλωμων παντα τα σκευη τα εν τω οικ. κυρ. 35.
 πεντε εκ δεξ. κ. π. εξ αριστ. ... δαβεερ ... συγκαιομενας ... επαρυστριδας
 χρ. τρεις 36. συγκλιστα ... αγιου αγιων ... του οικου του ναου 37. παν
 το εργον ο επ. ο βασιλευς σαλωμων .. De vv. 38. usque 49. cf. ad VII, 1.
 38. αυτου προ εαυτω ... in f. add και συνετελεσεν ολον τον οικον αυτου
 39. δρυμου ... το μηκος

τοῖς στύλοις. ⁴⁰ καὶ ἐφάτνωσε τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύ- ⁽³⁾ 40
λων· καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος, ⁴¹ καὶ ⁽⁴⁾ 41
μέλαθρα τρία, καὶ χῶρα ἐπὶ χῶραν τρισσῶς. ⁴² καὶ πάντα τὰ θυρώματα ⁽⁵⁾ 42
καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμένοι, καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν
τρισσῶς. ⁴³ καὶ τὸ αἶλαμ τῶν στύλων πεντήκοντα μῆκος καὶ πεντήκοντα ἐν ⁽⁶⁾ 43
πλάτει ἐξυγωμένα, αἶλαμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ
πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἶλαμιν. ⁴⁴ καὶ τὸ αἶλαμ τῶν θρόνων οὐ κρινεῖ ἐκεῖ, ⁽⁷⁾ 44
αἶλαμ τοῦ κριτηρίου. ⁴⁵ καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθήσεται ἐκεῖ, αὐλὴ μία ⁽⁸⁾ 45
ἐξελισσομένη τούτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο· καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραῶ ἣν
ἔλαβε Σαλωμών κατὰ τὸ αἶλαμ τοῦτο. ⁴⁶ πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων ⁽⁹⁾ 46
κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος ἔσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γείσων·
καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην ⁴⁷ τὴν θεμελιωμένην ἐν τιμίσις ⁽¹⁰⁾ 47
λίθοις μεγάλοις, λίθοις δεκαπήχεσι καὶ τοῖς ὀκταπήχεσι· ⁴⁸ καὶ ἐπάνωθεν ⁽¹¹⁾ 48
τιμίσις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεκήτων καὶ κέδροις. ⁴⁹ τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης ⁽¹²⁾ 49
κύκλω τρεῖς στίχοι ἀπελεκήτων καὶ στίχος κεκολαμμένης κέδρου. καὶ συνετέ-
λεσε Σαλωμών ὄλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

VIII.

Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου
καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλω-
μών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ἐν Σιών τοῦ ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν
διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη ἐστὶ Σιών, ² ἐν μηνὶ Ἀβανί. ³ καὶ ² 3
ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν ⁴ καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ σκεύη ⁴ 3
τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρτυρίου· ⁵ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ⁵
ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες πρόβατα βόας ἀναριθμητά. ⁶ καὶ εἰσφέρουσιν ⁶
οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια
τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν Χερουβίμ. ⁷ ὅτι τὰ Χερουβίμ διαπεπετα- ⁷
σμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ· καὶ περιεκάλυπτον τὰ Χερου-
βίμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν, ⁸ καὶ ὑπερεῖχον τὰ ⁸
ἡγιασμένα· καὶ ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς
πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, καὶ οὐκ ὠπτάνοντο ἔξω. ⁹ οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν ⁹
δύο πλάκες λίθιναι, πλάκες τῆς διαθήκης ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ἃς
διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς

40. (εταφνωσεν ...) τεσσαρακοντα κ. πεντε· δεκα και πεντε ο στιχ.
43. ** (* ?) στυλ. εποιησεν πεντηκ. πηχων μηκ. και τριακοντα εν πλατει ...
επι προσωπ. αυτων τοις ελαμμειμ 44. το αιλαμ του κριτηρ. εποιησεν και
ωροφωσεν εν κεδρω απο του εδαφους εως του εδαφους 45. και οικος αυτω
εν ω 46. τιμιων μετρον απελεκητων κεκολαμμενα εκ δ. εσωθ. και εξωθεν
47. οπι εν 48. λιθοις τιμιοις ... και κεδροις c. seqq. conj. ... pgo και
συντεελ. usque οικον αυτου habet: και οικοδομησεν αυλην οικου κυριου την
εσωτατην των αιλαμ του οικου του κατα προσωπον του ναου VIII. 1. Και
εξεκκλησιασεν omissis Και εγενετο usque tote ... inter ισραηλ et εν σιων
add συνπασας κεφαλας των ραβδων επησημενους των πατερων των υιων ισραηλ
προς τον βασιλεα σαλωμων ... ανενεγκειν 2. plene: και εξεκκλησιασθησαν
προς τον βασιλεα σαλωμων πας ανηρ ισραηλ εν μηνι αβανειμ εν τη εορτη·
αυτος ο μην εβδομηκοστος εβδομος· 3. και ηλθον παντες οι πρεσβυτεροι
ισραηλ κ. ηρ. οι 4. και ανεβιβασαν την κιβωτον κυριου κ. το ... παντα
τα σκευη ... in f. add και ανεβιβασαν αυτα οι ιερεις και οι λευιται 5. κ.
ο. β. κ. πασα συναγωγή ισραηλ οι συντεταγμενοι επ αυτον συν αυτω εμ-
προσθεν ... προβατα και βοας α ου ψηφισθησεται αναριθμητα απο πληθους
6. τ. κιβ. διαθηκης κυριου ... δαβειρ ... χερουβειν 7. χερουβειν bis ...
την pgo επι την 8. δαβειρ ... οπτανοντο εξω· και εγενοντο εκει εως της
ημερας ταυτης 9. μωσης εκει εν γ. α διεθετο κ. μετα υιων

10 Αιγύπτου. ¹⁰ και ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἁγίου, και ἡ νεφέλη
 11 ἐπλησε τὸν οἶκον· ¹¹ και οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ πρὸς-
 12 ὤπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον. ¹⁴ και ἀπέστρεψεν ὁ
 βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, και εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραὴλ· και
 15 πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ εἰστήκει· ¹⁵ και εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ
 σήμερον, ὅς ἐλάλησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου και
 16 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε λέγων ¹⁶ Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν λαόν
 μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἐνὶ σκῆπτρῳ Ἰσραὴλ
 τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· και ἐξελεξάμην ἐν Ἱερου-
 σαλήμ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, και ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν
 17 λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁷ και ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ πατρὸς μου οἰκο-
 18 δομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁸ και εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ
 τὸν πατέρα μου Ἄνδ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον
 19 τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου· ¹⁹ πλὴν
 σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὁ ἐξελεῖσθων ἐκ τῶν πλευρῶν
 20 σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ²⁰ και ἀνέστησε κύριος τὸ
 ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· και ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, και ἐκά-
 21 θισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραὴλ καθὼς ἐλάλησε κύριος, και ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον
 21 τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ²¹ και ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ ἐν ἣ
 ἐστὶν ἐκεῖ διαθήκη κυρίου ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ
 22 ἔξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ²² και ἀνέστη Σαλωμών κατὰ πρὸς-
 23 ὠπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, και διεπέ-
 24 τασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ²³ και εἶπε Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ
 ἐστὶν ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω και ἐπὶ τῆς γῆς κάτω φυλάσσων δια-
 25 θήκην και ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν ὄλῃ τῇ καρ-
 26 διά αὐτοῦ, ²⁴ ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου· και γὰρ ἐλά-
 λησας ἐν τῷ στόματί σου και ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
 25 ²⁵ και νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί
 μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐξαρῶνται σοι ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου
 26 καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τὰ τέχνα σου τὰς ὁδοὺς
 26 αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ. ²⁶ και
 νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί
 27 μου. ²⁷ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ
 οὐρανὸς και ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν και ὁ οἶκος οὗτος
 28 ὃν ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου; ²⁸ και ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούειν τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δούλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν
 29 σου πρὸς σὲ σήμερον, ²⁹ τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἠνεωγμένους εἰς τὸν
 οἶκον τοῦτον ἡμέρας και νυκτός, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας Ἔσται τὸ ὄνομά μου
 30 τοῦτον ἡμέρας και νυκτός. ³⁰ και εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου και
 τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· και σὺ εἰς-

40. οἶκον κυρίου 41. ἐδυναντο ... στήναι ... in f. add κυρίου 42. τότε
 εἶπεν σαλωμων Κυριος εἶπεν του σκηνωσαι ἐν γιοφω· 43. οἰκοδομησα οἰ-
 κον κατοικητηριου σοι, ἐδρασμα της καθεδρας σου αιωνος· 44. ἰστηκει
 45. ἐν στοματι 46. οἱ και ἐξελεξ. ἐν ἱερ. usque ἐκεῖ ... οἱ ἐπὶ 47. καρδ.
 δαυιδ του 48. οἱ του 49. πλ. οὐ σου 22. ἐστη 23. οἱ τῇ 24. μου·
 οσα ἐλαλησας αὐτῷ και ἐλαλησας ἐν στοματι σου 25. μου p^{ro} ἐμοῦ 26.
 πιστωθη δὴ ... σου ὁ ἐλαλησας τῷ δούλῳ σου δ. τῷ 27. κατοικησει θεος
 ... και οὐρανός ... οἱ τῷ ὀνοματι σου 28. κ. ἐπιβλ. ἐπὶ προσευχην δου-
 λου σου και την δεησ. μου ὁ θ. ἱερ. ἀκ. της τερψεως και τ. προσευχ.
 29. οἱ τους ... ἀνεωγμενους ... νυκτ. κ. ημερας ... ἧς ὁ δουλ. σ. προς-
 ευχεται 30. εἰσακ. της φωνης του ... οἱ και του λαου σου ... προσευχωνται

ακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἴλεως ἔσῃ. ³¹ ὅσα ἂν ἀμάρτη ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ³¹ ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³² καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ³² ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἀνομηθῆναι ἀνομον δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιοῦσαι δίκαιον δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ³³ ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν ³³ ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ ἐπιστρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³⁴ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ ³⁴ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψεις αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ³⁵ ἐν τῷ συσχε- ³⁵ θῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, ³⁶ καὶ εἰσακούσῃ ³⁶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. ³⁷ λιμὸς ³⁷ ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμὸς, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν ἐλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πάντα πόνον, ³⁸ πᾶσαν προσευχὴν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται ³⁸ παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἀφὴν καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁹ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ³⁹ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἴλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καθὼς ἂν γνῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἰῶν ἀνθρώπων, ⁴⁰ ὅπως φοβῶνται σε πάσας τὰς ⁴⁰ ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁴¹ καὶ ⁴¹ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος, ⁴² καὶ ἤξουσι καὶ προσεύξονται ⁴² εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁴³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου καὶ φοβῶνται σε καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ὠκοδόμησα. ⁴⁴ ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ ⁴⁴ ἐν ὁδῷ ἧ ἐπιστρέψεις αὐτούς, καὶ προσεύξονται ἐν ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ τοῦ οἴκου οὗ ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ⁴⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς ⁴⁵ αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς. ⁴⁶ ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ⁴⁶ ἔστιν ἀνθρωπος ὃς οὐχ ἀμαρτήσεται, καὶ ἐπάξεις αὐτούς καὶ παραδώσεις αὐτούς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιοῦσιν οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ⁴⁷ καὶ ἐπιστρέψουσι καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὐ μετήχθησαν ἐκεῖ, ⁴⁷ καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν καὶ δεηθῶσί σου λέγοντες Ἠμάρτο-

30. ἐν τῷ οὐρ. κ. ποιήσης 33. ἐπιστρέψ. πρὸς σε ... δεηθῆσ. πρὸς σε
34. ἀποστρέψεις 35. ἐπιστρέψουσιν 36. ἀμαρτ. τοῦ λαοῦ σου κ. τοῦ λαοῦ
σου ἰσραηλ ... γῆν σου ἡν 37. λιμὸς ε. γ. ἐν τῇ γῇ ... ἐμπ. ἰκτερος βρου-
χος ... καὶ ἐκλίψει αὐτ. ἐχθρὸς 38. παντὶ ἀνθρ. παντος λαοῦ σου ἰσραηλ
39. κατὰ πάσας τὰς 40. (οἱμ ὅσας ...) ζῶσιν ἐπὶ προσώπου πασης τῆς
41. σου ἰσραηλ οὗτος, καὶ ἐλθῆ ἀπο γῆς μακροῦ ἐνεκα ὀνοματος σου, ὅτι
ἀκουσοῦσιν τὸ ὄνομα σου τὸ μέγα καὶ τὴν χεῖρα σου τὴν ἰσχυροῦσαν καὶ
βραχίονα σου τὸν ἐκτεταμένον 43. οἱμ συ ... λαοὶ τῆς γῆς ... οἱμ τοῦτον
44. ὁδοσ προ ὁδον 45. οἱμ συ ... τῆς προσευχ. αὐτ. κ. τῆς δεησ. α.
46. ἀμαρτ. σοι κ. ἐπαρεῖς ἐπ αὐτοὺς κ. παρ. ... αἰχμαλ. αὐτοὺς οἱ αἰχμ.
αὐτοὺς ε. τὴν γῆν τοῦ ἐχθροῦ μακρ. καὶ ἐγγ. 47. κ. ἐπιστρ. καὶ δεηθῆ. σου
ἐν γῇ μετοικίας αὐτ. λέγοντες

48 μεν ἠδικήσαμεν ἠνομήσαμεν, ⁴⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὄλῃ καρδίᾳ αὐ-
 τῶν καὶ ἐν ὄλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῆ ἐχθρῶν αὐτῶν οὐ μετήγαγες αὐτούς,
 καὶ προσεύξονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν
 καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὐ ὠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου,
 49 ⁵⁰ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, ⁵⁰ καὶ ἴλεως
 ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν αἷς ἡμαρτόν σοι καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετήματα
 αὐτῶν ἃ ἠθέτησάν σοι, καὶ δώσεις αὐτούς εἰς οἰκτιρμούς ἐνώπιον αἰχμαλω-
 51 τευόντων αὐτούς καὶ οἰκτειρήσουσιν εἰς αὐτούς· ⁵¹ ὅτι λαός σου καὶ κληρονο-
 52 μία σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου. ⁵² καὶ
 ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὠτά σου ἠνεωγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δού-
 λου σου καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, εἰσακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν
 53 οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. ⁵³ ὅτι σὺ διέστειλας αὐτούς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν
 ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωυσῆ,
 ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, κύριε κύριε. τότε
 ἐλάλησε Σαλωμών ὑπὲρ τοῦ οἴκου ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν Ἥλιον
 ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ· κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνώφῳ· οἰκοδόμησον οἶκόν
 μου, οἶκον εὐπρεπῆ σαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. οὐκ ἰδοὺ αὕτη γέ-
 54 γραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ᾠδῆς; ⁵⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσ-
 ευχόμενος πρὸς κύριον ὄλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, καὶ ἀνέ-
 στη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὀκλακῶς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ
 55 καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμένα εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵⁵ καὶ ἔστη καὶ εὐλό-
 56 γησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλη λέγων ⁵⁶ Εὐλογητὸς κύριος σῆ-
 μερον, ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλη-
 57 λησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. ⁵⁷ γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετ' ἡμῶν
 καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· μὴ ἐγκαταλίποιτο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέ-
 58 ψοιτο ἡμᾶς, ⁵⁸ ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν ἐπ' αὐτόν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις
 ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ
 59 ἃ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁵⁹ καὶ ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς δεδήμα·
 ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυ-
 κτός, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ Ἰσραὴλ
 60 ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ· ⁶⁰ ὅπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς ὅτι
 61 κύριος ὁ θεὸς αὐτὸς θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι. ⁶¹ καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν
 τέλειαι πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν, καὶ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν
 62 αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν ἐντολάς αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁶² καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ
 63 πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου. ⁶³ καὶ ἔθυσεν ὁ βασι-
 λεὺς Σαλωμών τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ἃς ἔθυσεν τῷ κυρίῳ βοῶν δύο καὶ
 εἴκοσι χιλιάδας, προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον
 64 κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁶⁴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἠγάσεν ὁ
 βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου· ὅτι ἐποίη-
 σεν ἐκεῖ τὴν ὀλοκαύτωςιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηλικῶν, ὅτι
 τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρὸν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν

47. ηνομησ. ηδικησ. 48. προσευξωνται ... οπι και αντε της πολεως
 ... ωκοδομησα 49. in f. add την προσευχην αυτων και την δεησιν αυτων
 και ποιησεις χρεισιν αυτων 50. ημαρτοσαν ... οικτειρησουσιν αυτους 51. σου
 εισιν ους 52. οισ εαν 53. σαυτω ... μωση δουλου σου ... εξ αιγυπτου
 ... οπι κυριε κυριε ... εκπρεπη σαυτω ... ουχι αυτη γεγ. εν βιβλω (54.
 οκακλωσ ει γονα) 56. α pro οσα ... μωση δουλου αυτου 57. εγκαταλει-
 ποιτο ... αποστρεψαιτο 58. προς pro επ ... οπι τα 59. οι λογ. μου ουτοι
 ους ... λσου σου ισραηλ ... αυτου pro ενιαυτου 60. οτι κυρ. αυτος ο θεος
 61. τον θεον 62. μετ αυτου εθυσαν 63. εικοσι και δυο ... και προβατ.
 εκατον εικοσι 64. post ολοκαυτωςιν add και το δωρον υιροque loco

ὀλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ὑπενεγκεῖν. ⁶⁵ καὶ ἐποίησε Σαλω- ⁶⁵
μῶν τὴν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία
μεγάλῃ ἀπὸ τῆς εἰσόδου Ἡμὰθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον κυρίου θεοῦ
ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραίνόμενος ἐνώ-
πιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁶⁶ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέ- ⁶⁶
στελλε τὸν λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὰ
σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες· καὶ ἀγαθὴ ἦ καρδία ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε
κύριος τῷ Δαυιδ δούλῳ αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

IX.

Καὶ ἐγενήθη ὡς συνετέλεσε Σαλωμῶν οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου καὶ
τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμῶν ὅσα ἠθέλησε
ποιῆσαι, ² καὶ ᾤφθη κύριος τῷ Σαλωμῶν δευτέρον καθὼς ᾤφθη ἐν Γαβαὼν, ²
³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος Ἠκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς ³
δεήσεώς σου ἧς ἐδεήθη ἐνώπιόν μου· πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσ-
ευχὴν σου, ἠγάπα τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θῆσαι τὸ ὄνομά μου
ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πάσας
τὰς ἡμέρας. ⁴ καὶ σὺ ἐὰν πορευθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ καθὼς ἐπορεύθη Δαυιδ ὁ ⁴
πατήρ σου, ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα
ἃ ἐνετείλαμην αὐτῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξης,
⁵ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καθὼς ⁵
ἐλάλησα Δαυιδ πατρὶ σου λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἀνὴρ ἠγούμενος ἐν
Ἰσραὴλ. ⁶ ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ⁶
ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἔδωκε
Μωυσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσ-
κυνήσητε αὐτοῖς, ⁷ καὶ ἐξαρῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ ⁷
τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἠγάπα τῷ ὀνόματί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου, καὶ
ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς. ⁸ καὶ ὁ ⁸
οἶκος οὗτος ἔσται ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ
συριεῖ, καὶ ἐροῦσιν Ἐνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ
οἴκῳ τούτῳ; ⁹ καὶ ἐροῦσιν Ἄνθ' ὧν ἐγκατέλειπον κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅς ἐξή- ⁹
γαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο
θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο
ἐπήγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην. τότε ἀνήγαγε Σαλωμῶν τὴν
θυγατέρα Φαραῶ ἐκ πόλεως Δαυιδ εἰς οἶκον αὐτοῦ ὃν ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ¹⁰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμῶν τοὺς δύο ¹⁰
οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, ¹¹ Χιράμ βασιλεὺς Τύ- ¹¹
ρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμῶν ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις καὶ
ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιράμ
εἴκοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹² καὶ ἐξῆλθε Χιράμ ἐκ Τύρου καὶ ἐπο- ¹²

64. om υπενεγκειν 65. εν τη ημ. εκ. την εορτην ... αιμαθ ... οικο-
δομησεν ... επτα ημερ. και επτα ημερας· τεσσαρεςκαιδεκα ημερας 66.
απηλθον ... αγαθη καρδια ε. πασιν τοις αγαθοις ... κ. τω λαω ισρ. αυτου
IX. 1. οικοδομων ... πραγματιαν 2. καθως ωφθη αυτω 3. κυρ. πρ. αυτον
... δεησεως ης εν. εμου ... ηγιασα ... οι οφθ. μου και η καρδ. μ. εκει
4. ενωπιον μου ... εν οσιοτ. καρδ. εν ευθυτ. του π. 5. om της βασιλειας
... επι ισραηλ ... τω πατρι ... σου προ σοι 6. δουλευσετε (7. τω ον. σου)
8. εσται υψηλος ... ενεκα 9. εγκατελειπον τον ... δουλιας ... θεων ετε-
ρων ... om κ. εδουλ. αυτοις ... συμπασαν την κακ. ταυτην ... εις τον οικ. α.
9. 10. ωκοδ. εαυτω. και εγενετο εν ταις ημ. εκ. εικοσι 11. χειραμ ... om
κ. εν ξυλ. πευκινοις ... και παντι ... τοτε ωκοδομησεν ο βασ. σαλωμων τω
χειραμ εικ. πολ. εν τη γαλιλ. 12. χειραμ

ρεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών·
 13 καὶ οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ, ¹³ καὶ εἶπε Τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι, ἀδελφέ;
 14 καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὀριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴ καὶ ἤνεγκε Χιράμ τῷ
 26 Σαλωμών ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ. ²⁶ καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν
 ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν Γασίων Γαβὲρ τὴν εὖσαν ἐχομένην Αἰλάδ ἐπὶ τοῦ
 27 χείλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῆ Ἐδώμ. ²⁷ καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν τῇ
 νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικούς ἐλαύνειν εἰδότας θάλασσαν μετὰ τῶν
 28 παίδων Σαλωμών· ²⁸ καὶ ἦλθον εἰς Σωφιδά, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσοῦ
 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

X.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, ^{Μι. 12.}
 2 καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν ἀίνιγμασι. ² καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν δυνά- ⁴²
 μει βαρέλα σφόδρα· καὶ κάμηλοι αἴρουναι ἡδύσματα καὶ χρυσὸν πολὺν σφό-
 δρα καὶ λίθον τίμιον· καὶ εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμών καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα
 3 ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ³ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς
 λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως ὃν οὐκ ἀπήγ-
 4 γειλεν αὐτῇ. ⁴ καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμών, καὶ
 5 τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησε, ⁵ καὶ τὰ βρώματα Σαλωμών καὶ τὴν καθέδραν
 παίδων αὐτοῦ καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ καὶ
 τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου,

13. εκαλ. αυτα 14. χειραμ

15. Αυτη η πραγματια της προνομης της ανηνεγκεν ο βασιλευς σαλωμων οικοδομησαι τον οικον κυριου και τον οικον του βασιλεως και συν την μελω και την ακραν του περιφραξαι τον φραγμα τον πολεως δαυιδ και την ασσουρ και την μεδαν και το τειχος ιερουσαλημ και την εσερ και την μαγδω και την γεζερ. 16. φαραω βασιλευς αιγυπτου ανεβη και κατελαβετο την γεζερ και ενεπρησεν αυτην εν πυρι, και συν τον χαναναιον τον καστημενον εν τη πολει απεκτεινεν· και εδωκεν αυτην αποστολας τη θυγατρι αυτου γυναικι σαλωμων. 17. και ωκοδομησεν σαλωμων την γαζερ και την βαιθωρων την κατωτατην, 18. και την βαλαδ και την θερμαδ εν τη ερημω, 19. και εν τη γη πασας τας πολεις των σκηνωματων αι ησαν τω σαλωμων, και τας πολεις των αρματων και πασας τας πολεις των ιππεων, και την πραγματιαν σαλωμων ην επραγματευσαντο (** επραγματευσατο) οικοδομησαι εν ιερουσαλημ και εν τω λιβανω και εν παση τη γη του μη καταρξαι αυτου. 20. παντα τον λαον τον υπολελιμμενον υπο του αμορραιου και του χετταιου και του φερεζαιου και του χαναναιου και του ευαιου και του ιεβουσαιου και του γεργεσαιου του μη εκ των υιων ισραηλ οντων, 21. τα τεχνα αυτων τα υπολελιμμενα μετ αυτους εν τη γη ους ουκ ηδυναντο οι υιοι ισραηλ εξολεθρευσαι αυτους, και ανηγαγεν αυτους σαλωμων εις φορον δουλειας εως της ημερας ταυτης. 22. και εκ των υιων ισραηλ ουκ εδωκεν σαλωμων εις πραγμα, οτι αυτοι ησαν ανδρες πολεμειστοι και παιδες αυτου και αρχοντες αυτου και τρισσοι αυτου και αρχοντες αυτου των αρματων και ιππεις (ah αυτου κ. τρισσ. usque ιππεις rescripta) αυτου. 23. ουτοι οι αρχοντες οι εστηλωμενοι οι επι του εργου του σαλωμων, πεντηκοντα και πεντακοσιοι επικρατουντες εν τω λαω οι ποιουντες εν τω εργω. 24. πλην θυγατηρ φαραω ανεβη εκ πολεως δαυιδ προς οικον αυτης ον ωκοδομησεν συν την μελω. 25. και ανεβιβασεν σαλωμων τρεις καθοδους εν τω ενιαυτω ολοκαυτωμα και ειρηνικας επι του θυσιαστηριου ον (pro ο) ωκοδομησεν τω κυριω, και εθυμια αυτος εις προσωπον κυριου, και απηρτισεν συν τον οικον. (cf. X, 22.)

27. χειραμ 28. σωφαρα ... ελαβεν ... τετρακοσια pro εκατον X. 2. ηδυσματα χρυσιον πολυν 3. υπο pro παρα 4. πασαν φρονησιν 5. των παιδων αυτου

καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁶ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών Ἀληθινὸς ὁ ⁶
λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῆ μου ⁷ περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς ⁷
σου· καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ ἐωρά-
κασιν οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἡμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι,
προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοήν ἣν ἤκουσα ἐν τῇ γῆ μου.
⁸ μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ⁸
ἐνώπιόν σου διόλου οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. ⁹ γένοιτο κύριος ὁ ⁹
θεός σου εὐλογημένος ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, διὰ
τὸ ἀγαπᾶν κύριον τὸν Ἰσραὴλ στήσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔβλετό σε βασιλέα
ἐπ' αὐτούς τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ¹⁰
ἔδωκε τῷ Σαλωμών ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφό-
δρα καὶ λίθων τίμιον· οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πληθὺς
ἂ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹¹ καὶ ἡ ναὺς Χιράμ ἡ αἰ- ¹¹
ρουσα τὸ χρυσοῖον ἐκ Σουφίρ ἠνεγκε ξύλα πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθων ¹¹
τίμιον. ¹² καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ ¹²
οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ὤδοις·
οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀπελεκητὰ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὠφθησάν που ἕως
τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹³ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασίλισσῃ Σαβὰ ¹³
πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὅσα ἠτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἐδεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς
τοῦ βασιλέως Σαλωμών· καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτῇ
καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς. ¹⁴ καὶ ἦν ὁ στασμός τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐληλυθότος ¹⁴
τῷ Σαλωμών ἐν ἑναυτῷ ἐνὶ ἑξακόσια καὶ ἐξηκονταεξὶ τάλαντα χρυσοῦ, ¹⁵ χρ- ¹⁵
ρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασι-
λέων τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. ¹⁶ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τρια- ¹⁶
κόσια δόρατα χρυσοῦ ἐλατά· τριακόσιοι χρυσοὶ ἐπέσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἐν· ¹⁷ καὶ ¹⁷
τριακόσια ὄπλα χρυσοῦ ἐλατά· καὶ τρεῖς μναὶ ἐνήσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὄπλον τὸ
ἐν· καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁸ καὶ ἐποίη- ¹⁸
σεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχύρωσεν αὐτὸν χρυσίῳ
δοκίμῳ. ¹⁹ ἔξ ἀναβαθμῶν τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ¹⁹
ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ χεῖρες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ
δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας, ²⁰ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐκεῖ ²⁰
ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν· οὐ γέγονεν οὕτως πάση βασιλείᾳ.
²¹ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμών γεγονότα χρυσοῦ, καὶ λουτήρες ²¹
χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ συγκεκλει-
σμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογισζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμών.
²² ὅτι ναὺς Θαρσίς τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν τῇ Σαλάσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιράμ· ²²
μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναὺς ἐκ Θαρσίς χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου
καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν. αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς

7. εορακασιν ... ουκ εστιν καθ. απηγγ. μοι το ημισυ, πρ. σοφιαν και
αγαθα 8. οι παραστηκοντες 9. κριμα και δικαιοσυνην (ila) και εν κρ. εαυ-
των 10. οτι ετι ... οτι βασιλει 11. χειραμ ... εκ σουφειρ ηνεγκεν εκ
σουφειρ ξυλα πελεκητα 12. τα απελεκητα ... κ. κινυρ. κ. ναβλαις ... οπι
απελεκ. επι τ. γ. ο. ωφθ. 13. ων δεδωκει ... οπι αυτη 14. την στασμος
... του σαλωμων ... εξακοσια εξηκονταεξ 15. εμπορων των ροποπωλων ...
του περα 16. ο βασιλευς σαλωμων 17. οπι χρυσα ... χρυσιου ενησαν εις
(18. δοκιμου) 19. χειρες επι του θρονου ενθεν κ. ενθ. ε. τ. θρονου της
19. 20. α λεοντες ad λεοντες transilit 21. σκευη του ποτου του βασιλευς
σαλωμων χρυσα γεγονοτα ... οπι και ante παντα ... του δρυμου του λαβανω
(sic inepte ut saepe) χρυσ. συγκεκλισμενω ... λογισμενον (ila) ... σαλω-
μων εις οτιουν 22. θαρσεις his ... οπι σαλωμων ... χειραμ ... προ λιθ.
τορ. κ. πελεκ. habet οδοντων ελεφαντινων και πιθηκων και ταωνων ... οπι
inde ab αυτη την η πραγματεια usque των αρματων αυτου και ιππεις αυτου

ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν ἄκραν τοῦ περιφράξει τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ τὴν Ἀσσοῦρ καὶ τὴν Μαγδάλ καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὴν Βαιθωρών τὴν ἀνωτέρω καὶ τὴν Ἰεθερμάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἰππέων· καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμών ἦν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῆ τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ὑπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέχνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρισ-
21 σοὶ αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ καὶ ἰππεῖς αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐμεγα-
22 λύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει.
23 ²⁴ καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτησαν τὸ πρόσωπον Σαλωμών τοῦ ἀκοῦσαι
24 τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ αὐτοὶ ἔφερον
25 ἕκαστος τὰ δῶρα σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν καὶ ἠδύσματα καὶ
26 ἵππους καὶ ἡμιόνους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτῷ. ²⁶ καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσ-
27 σαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἰππέων, καὶ
28 ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἀρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερου-
29 σαλήμ· καὶ ἦν ἠγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως
27 γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον
28 καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συ-
28 καμίλους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλήθος. ²⁸ καὶ ἡ ἐξοδος Σαλωμών τῶν ἰππέων
29 καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ Θεκουὲ ἔμποροι τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλάμβανον ἐκ Θε-
29 κουὲ ἐν ἀλλάγματι· ²⁹ καὶ ἀνέβαινον ἡ ἐξοδος ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἀντὶ ἑκατῶν
ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου· καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασι-
λεῦσι Χεττιν καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

XI.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἦν φιλογύνης. ⁽³⁾ καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρ-
χουσαι ἑπτακόσαι καὶ παλλακαὶ τριακόσαι. ⁽¹⁾ καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας,
καὶ τὴν θυγατέρα Φαραώ, Μωαβίτιδας, Ἀμμανίτιδας, Σύρας καὶ Ἰδουμαίας,
2 Χετταίας καὶ Ἀμορραίας· ² ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπέειπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
Οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκ-
κλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σα-
3 ⁽⁴⁾ λωμών τοῦ ἀγαπήσαι. ³ καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμών καὶ οὐκ
ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ καθὼς ἡ καρδία Δαυίδ
4 ⁽³⁾ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ⁴ καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ

25. εφερ. προς αυτον τα δωρα αυτου σκευη αργυρα και σκευη χρυσα ... κατ ενιαυτ. ενιαυτον 26. και συνελεξεν σαλωμων αρματα και ιππους· και ησαν τω σαλ. τεσσερακοντα χιλ. θηλ. ιππ. και εις αρματα (inde ab αυ τω σαλ. usque αρματα ") 27. το αργ. κ. το χρυσ. 28. εξοδ. των ιππων σαλωμων εξ αιγ. και εκ θεκουεεμ ποροι (sic dist.) ... εκ θεκουεεμ εν 29. η εξοδ. αρματα εξ αιγ. αντι ... οπι και ιππος α. π. αργυρ. και ... οπι χεττιν XI. 1. φιλογυναιος ην ... οπι και ησαν usque τριακ. (cf. ad v. 3.) ... αλλοτρ. πολλας ... και αμμανιτ. και ιδουμ. συριας 2. τας καρδ. αυτων οπισω 3. plene: και ησαν αυτω γυναικες αρχουσαι επτακοσαι και παλλακαι τριακοσαι· (cf. ad v. 1.) και εκκλιναν γυναικες αυτου την καρδιαν αυτου. 4. plene: και εγενηθη εν καιρω γηρωσ σαλωμων και αι γυναικες αυτου εξεκλιναν την καρδιαν αυτου

ὀπίσω θεῶν αὐτῶν. ⁵ τότε ὠκοδόμησε Σαλωμών ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς εἰ- ⁽⁷⁾ 5
 δῶλω Μωάβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδῶλω υἱῶν Ἀμμών, ⁶ καὶ τῇ Ἀστάρτῃ ⁽⁵⁾ 6
 βδελύγματι Σιδωνίων· ⁷ καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ ⁽⁸⁾ 7
 ταῖς ἄλλοτρίαις, αἱ ἔθνυμιων καὶ ἔθνον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ⁸ καὶ ἐποίησε ⁽⁶⁾ 8
 Σαλωμών τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου ὡς Δαυὶδ
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμών, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐ- 9
 τοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ δις ¹⁰ καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ 10
 ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ
 φυλάξασθαι ποιῆσαι ἃ ἐντειλάτο αὐτῷ κύριος ὁ θεός· οὐδ' ἦν ἡ καρδία αὐ-
 τοῦ τελεία μετὰ κυρίου κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹¹ καὶ 11
 εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών Ἄνδ' ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ καὶ οὐκ ἐφύ-
 λαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐντειλάμην σοι διαρρήξ-
 σων διαρρήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ
 σου. ¹² πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· 12
 ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν. ¹³ πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· 13
 σκῆπτρον ἐν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου καὶ διὰ Ἱερουσα-
 λὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην. ¹⁴ καὶ ἤγειρε κύριος Σατὰν τῷ Σαλωμών τὸν Ἄδερ 14
 τὸν Ἰδουμαῖον καὶ τὸν Ἑσρώμ υἱὸν Ἐλιαδαὲ τὸν ἐν Ῥαεμὰ Ἀδαδέξερ βασιλεῖα
 Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων
 συστρέμματος καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασέκ· καὶ ἦσαν Σατὰν τῷ Ἰσραὴλ
 πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών, καὶ Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς
 βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξολοθρευσαί Δαυὶδ τὸν Ἐδώμ 15
 ἐν τῷ πορευθῆναι Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυματίας,
 καὶ ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ· ¹⁶ ὅτι ἕξ μῆνας ἐνεκάθητο ἐκεῖ 16
 Ἰωάβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, ἕως ὅτου ἐξωλόθρευσε πᾶν ἀρσενικὸν
 ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁷ καὶ ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν 17
 παιδῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον· καὶ Ἄδερ
 παιδάριον μικρόν. ¹⁸ καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιάμ καὶ ἔρ- 18
 χονται εἰς Φαραν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας μετ' αὐτῶν καὶ ἔρχονται πρὸς
 Φαραὼ βασιλεῖα Αἰγύπτου· καὶ εἰσῆλθεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
 οἶκον καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ. ¹⁹ καὶ εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραῶ 19
 σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θε-
 κεμίνας μεῖζω. ²⁰ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἄδερ τὸν Γα- 20
 νηβὰδ υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ, καὶ
 ἦν Γανηβὰδ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ. ²¹ καὶ Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κε- 21
 κοιμήται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ὅτι τέθνηκεν Ἰωάβ ὁ ἄρχων
 τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ Ἐξαπόστειλόν με καὶ ἀποστρέψω

οπισω θεων ετερων· και ουκ ην καρδια αυτου τελεια μετα κυριου θεου
 αυτου καθως η καρδια δαυ. πατρος αυτου 5. plene: και επορευθη σαλωμων
 οπισω της ασταρτης βδελυγματι σιδωνιων και οπισω των βασιλεων αυτων
 ειδωλου υιων αμμων. 6. est alexandrino qui vaticano est v. 8. ... και ουκ
 επορευθη 7. (cf. v. 5.) τοτε ωκοδ. σαλ. υψηλ. τω χαμωσ ειδ. μωαβ εν τω
 ορει ο επι προσωπον ιερουσαλημ και τω μελχο ειδωλω υιω (lege υιων) αμ-
 μων και τη ασταρτη βδελυγματι σιδωνιων. 8. est alexandrino qui v. 7.
 vaticano est. 10. και φυλαξαι και ποιησαι ... om ουδ ην usque πατρος
 αυτου 11. τα προσταγμ. μ. κ. τας εντ. μ. ας ενετ. σοι, διαρρ. διαρρησω
 (σ est *; *ζ?ξ?) 12. λημψομαι 13. ολην τ. βασ. ολην 14. om και τον
 εσρωμ usque αδερ ο ιδουμαιος (cf. vv. 23. 24.) 15. εξολεθρευσαι ... τον
 αρχοντα της δυναμειωσ ... om και 16. εκαθητο ... εωσ ου εξολεθρευσεν
 ... εκ της ιδουμαιας 17. εισηλθεν 18. μετ αυτων απο φαραν κ. ερχ. εις
 αιγυπτον προς ... in f. add και γην εδωκεν αυτω 19. την μειζω 20. εμ-
 μεσω ... om και ην usque φαραω 21. στρατειας

22 εἰς τὴν γῆν μου. 22 καὶ εἶπε Φαραῶ τῷ Ἄδερ Τίνι σὺ ἐλαττονῆ μετ' ἐμοῦ; καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστελεῖς με· καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία ἣν ἐποίησεν Ἄδερ· καὶ ἐβαρυθύμησεν Ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν 26 γῇ Ἐδῶμ. 26 καὶ Ἰεροβοάμ υἱὸς Ναβάτ ὁ Ἐφραΐ ἐκ τῆς Σαριρὰ υἱὸς γυναικὸς χήρας δούλος Σαλωμών. 27 καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπήρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλεῖα Σαλωμών· καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν, συνέκλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 28 καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἰεροβοάμ ἰσχυρὸς δυνάμει· καὶ εἶδε Σαλωμών τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων 29 ἐστὶ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. 29 καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ Ἰεροβοάμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν Ἀχιά ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ 30 Ἀχιά περιβεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, καὶ ἀμφότεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ. 30 καὶ ἐπελάβετο Ἀχιά τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ διέβρῆξεν 31 αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, 31 καὶ εἶπε τῷ Ἰεροβοάμ Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς 32 Σαλωμών, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα· 32 καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ διὰ τὸν δούλόν μου Δαυὶδ καὶ διὰ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν 33 αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ· 33 ἀνδ' ὧν ἐγκατέλιπέ με, καὶ ἐποίησε τῇ Ἀστάρτη βδελύγματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμῶς καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωάβ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμών, καὶ οὐκ ἐπορευθῆ ἐν ταῖς ὁδοῖς 34 μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 34 καὶ οὐ μὴ λάβω τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δούλόν μου ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν. 35 καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ 36 αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα· 36 τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ἢ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἑμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου 37 ἐκεῖ. 37 καὶ σὲ λήψομαι καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ σὺ 38 ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 38 καὶ ἔσται ἐὰν φυλάξης πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι καὶ πορευθῆς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ ποιήσης τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ φυλάξασθαι τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δούλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστὸν 40 καθὼς ὠκοδόμησα τῷ Δαυίδ. 40 καὶ ἐζήτησε Σαλωμών θανατῶσαι τὸν Ἰεροβοάμ· καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσακίμ βασιλεῖα Αἰγύπτου,

22. om tω αδερ ... ante αυτη η κακια haec add (cf. supra v. 14.) (23) και ηγειρεν κυριος σαταν τω σαλωμων τον ραζων υιον ελιαδαε τον βα-
ραμеед· адаδεξер βασιлеа σουβα κυριον αυτου· (24) και συνηθροισθησαν
εν (lege επ) αυτον ανδρες· και ην αρχων συστρεμματος εν τω αποκτεννειν
δαυιδ αυτους· και επορευθησαν δαμασκον και εκαθισαν εν αυτη· και εβα-
σιλευσαν εν δαμασκω· (25) και εγενετο αντικειμενος τω ισραηλ πασας τας
ημερας σαλωμων ... om ην εποιησεν ... εν τω εδωμ 26. εκ της σαριδα·
και ονομα της μητρος αυτου σαρουα γυνη χηρα ... post δ. σαλ. add και υψω-
σεν χειρα εν τω βασιλει 27. χειρα ... om και ο βασ. σαλωμων ... και
συνεκλ. 28. om τας 29. αχιας ... και ο αχιας ... om μονοι 30. διερρ.
αυτα 31. ρηγματα pro σκηπτρα 33. κατελειπεν ... τοις χαμως ... εпор.
ενωπιον κυριου εν ταις ... ενωπ. εμου και διακριβειας μου και χρεις (corr.
κρισεις?) μου ως 34. ολην τ. βασιλ. ... δια δαυιδ ... εξελεξ. αυτ. ος εφυ-
λαξεν εντολας μου και ακριβασμον 35. λημψομαι 36. δωσω δυο 37. λημ-
ψομαι 38. ποιησεις ... ενωπ. μου ... om του ... τας εντ. μ. και τα
προστ. μου ... om σοι ... in f. add και δωσω σοι τον ισραηλ 39. και κα-
κουχησω το σπερμα ισραηλ δια ταυτην πλην ου πασας τας ημερας 40. post
ανεστη add ιεροβοαμ ... σουσακειμ

καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ ἀπέθανε Σαλωμών. ⁴¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ⁴¹ Σαλωμών καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμών; ⁴² καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε ⁴² Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁴³ καὶ ἔκοι- ⁴³ μήθη Σαλωμών μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἐφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμών καὶ ἐκάστητο ἐν Αἰγύπτῳ, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. ⁴⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων ⁴⁴ αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XII.

Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. ³ καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ³ λέγοντες ⁴ Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ ⁴ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρῆως οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπέλ- ⁵ θετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθον. ⁶ καὶ ἀπήγ- ⁶ γειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμών, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; ⁷ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐν τῇ ⁷ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔση δούλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονται σοι δούλοι πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ καὶ ⁸ ἔγκατέλιπε τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς συμβουλευέτε; καὶ τί ⁹ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λέγουσι πρὸς μέ λεγόντων Κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παι- ¹⁰ δάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ οἳ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ λέγοντες Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασιν πρὸς σέ λέγοντες Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν· τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς Ἡ μικρότης μου παχυτέρα τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου. ¹¹ καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσσετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ ¹¹ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹² καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ¹² ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς λέγων Ἀναστράφητε πρὸς μέ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρᾶ, ¹³ καὶ ἔγκατέλιπε Ῥοβοὰμ τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, ¹⁴ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς κατὰ τὴν βουλήν τῶν παιδαρίων λέγων Ὁ πατήρ ¹⁴ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ

41. ουχ ιδου τ. γεγραμμενα 42. εβασιλευσεν ... τεσσερακοντα 43. 44. οπι και εγενηθη usque των πατερ. αυτου (cf. XII, 2.) 44. ροβοαμ υιος XII. 1. ο βασιλευς ... ηρχετο 2. και εγενετο ως ηκουσεν ιεροβοαμ υιος ναβατ, και αυτου ετι οντος εν αιγυπτω ως εφυγεν εκ προσωπου τουτου βασιλευωσ σαλωμων, και επεστρεψεν ιεροβοαμ εξ αιγυπτου. 3. και απεστειλαν και εκαλεσαν αυτον· και ηλθεν ιεροβοαμ και πασα η εκκλησια ισραηλ. κ. ελαλ. ο 4. το κλοιον 5. απελθετε ε. τρ. ημερ. 6. παρηγγειλεν ο βασ. ροβοαμ ... βουλευσθε 7. δουλευσης α. κ. ειξις αυτοις κ. λαλ. αυτοις 8. εγκατελειπεν 9. βουλευετε ... τοις λαλησασιν προς 10. παχυτερα υπερ την οσφυν 13. εγκατελειπεν 14. κ. ελ. πρ. αυτ. και συνελαλησεν προς αυτους κατα

15 μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ γὰρ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. ¹⁶ καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ βασιλεὶ λέγων Ἔτις ἡμῖν μερίς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἀπότρεχε, Ἰσραὴλ, εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκει τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁸ ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐφθασεν ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυίδ ἕως τῆς ²⁰ ἡμέρας ταύτης. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω οἴκου Δαυίδ πᾶρεξ σκήπτρου ²¹ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν μόνοι. ²¹ καὶ Ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὴν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιοῦντων πόλεμον τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών. ²² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ²³ Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών βασιλεὶ Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ λέγων ²⁴ Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἀποστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, υἱὸς ὢν ἑξακίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμάν, θυγάτηρ Ἄνα υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ δοῦλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἱεροβοὰμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρά, γυνὴ πόρνη. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμών εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ· καὶ ὠκοδόμησε τῷ ^[5] Σαλωμών τὴν Σαριρά τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἄρματα ἵππων· οὗτος ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραΐμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυίδ καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. καὶ ἐξῆτει Σαλωμών θανατῶσαι αὐτόν· καὶ ἐφοβήθη καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακίμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. καὶ ἤκουσεν Ἱερο- ^[10] βοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα Σουσακίμ βασιλέως Αἰγύπτου λέγων Ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακίμ Αἴτησαι τι αἴτημα καὶ δώσω σοι. καὶ Σουσακίμ ἔδωκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὴν Ἄνω ἀδελφὴν Θεκεμίναν τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα· αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων ^[15] τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὸν Ἀβιά υἱὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς Σουσακίμ Ὅντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι. καὶ ἐξῆλθεν

15. ἐλάλησεν κύριος ἐν 16. λογον λεγων ... ἐστιν ὑμῖν ... ἰσραηλ ροβ. post σκ. σου 17. καὶ υἱων ἰσραηλ των καθημενων ἐν πολεσιν ἰουδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ αὐτων ροβοαμ. 18. ο βασιλ. ροβοαμ ... πας ἰσραηλ ἐν λιθοῖς ... αναβ. ἐπὶ το ἄρμα του 20. οπι πας ... οπι ἐξ αἰγυπτου ... εισηγαγεν ργο ἐκαλεσαν ... οπισω του οικου ... βενιαμειν 21. βενιαμειν ἑκατον ογδοηκοντα χιλιαδες 23. βενιαμειν 24. ουδε μη πολεμησαιτε ... ε. τ. οικον αὐτου ... Inde a Καὶ ὁ βασιλεὺς σαλωμων usque ad κατα το ρημα κυριου in fine versus (p. 434.) omnia desunt. (Cf. capp. XI. XII.)

Ἰεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ
 συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Ἐφραΐμ· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἰεροβοὰμ χά-
 ρακα. καὶ ἠρρώστησε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἀρρώστια κραταιᾶ σφόδρα· καὶ ἐπο-
 ρεύθη Ἰεροβοὰμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ εἶπε πρὸς Ἀνῶ τὴν γυναῖκα [25]
 αὐτοῦ Ἀνάστηθι πορεύου ἐπερώτησον τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου εἰ ζήσεται
 ἐκ τῆς ἀρρώστιας αὐτοῦ. καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλώμ καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά,
 καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἐξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα κυρίου μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
 Ἰεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἀνάστηθι καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ
 ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ καὶ σταφυλὴν καὶ [30]
 στάμνον μέλιτος. καὶ ἀνέστη ἡ γυνή, καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους
 καὶ δύο κολλύρια καὶ σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος τῷ Ἀχιά· καὶ ὁ ἄνθρω-
 πος πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμβλυώπουν τοῦ ἰδεῖν. καὶ ἀνέστη
 ἐκ Σαριρὰ καὶ πορεύεται· καὶ ἐγένετο ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιά
 τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιά τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἐξελθε δὴ εἰς ἀπαντὴν [35]
 Ἀνῶ τῇ γυναικὶ Ἰεροβοὰμ καὶ ἐρεῖς αὐτῇ Εἰσελθε καὶ μὴ στήσῃς, ὅτι τάδε λέγει
 κύριος Σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ σέ. καὶ εἰσῆλθεν Ἀνῶ πρὸς τὸν ἄνθρω-
 πον τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀχιά Ἴνα τί ἐνήνοχάς μοι ἄρτους καὶ στα-
 φυλὴν καὶ κολλύρια καὶ στάμνον μέλιτος; τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ σὺ ἀπελεύση
 ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰσελθούσης σου τὴν πόλιν εἰς Σαριρὰ, καὶ τὰ κοράσια [40]
 σου ἐξελεύσονται σοι εἰς συνάντησιν καὶ ἐροῦσί σοι Τὸ παιδάριον τέθνηκεν.
 ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἰεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς
 τοῖχον, καὶ ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἰεροβοὰμ ἐν τῇ πόλει καταφάγονται οἱ
 κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
 καὶ τὸ παιδάριον κόψεται Οὐαὶ κύριε, ὅτι εὐρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ [45]
 τοῦ κυρίου. καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνή ὡς ἠκουσεν· καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν εἰς
 τὴν Σαριρὰ, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε, καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς ἀπαντὴν.
 καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβοὰμ εἰς Σίχιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ
 τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών. καὶ λόγος
 κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν Ἐνλαμὲ λέγων Λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον και- [50]
 νὸν τὸ οὐκ εἰσεληλυθὸς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα καὶ δώ-
 σεις τῷ Ἰεροβοὰμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα
 τοῦ περιβαλέσθαι σε. καὶ ἔλαβεν Ἰεροβοὰμ· καὶ εἶπε Σαμαίας Τάδε λέγει
 κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ υἱὸν
 Σαλωμών Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε τὰ [55]
 βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ· καὶ νῦν κουφιεῖς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομεν
 σοι. καὶ εἶπε Ῥοβοὰμ πρὸς τὸν λαόν Ἐτι τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀποκριθήσομαι
 ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπε Ῥοβοὰμ Εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμ-
 βουλευσομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.
 καὶ ἐλάλησε Ῥοβοὰμ εἰς τὰ ὄτα αὐτῶν καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν· [60]
 καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ Οὕτως ἐλάλησε πρὸς σέ ὁ λαός. καὶ διεσκέ-
 δασε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἀπέ-
 στειλε καὶ εἰσῆγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Ταῦτα καὶ
 ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς πρὸς με λέγων. καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ Οὕτως
 λαλήσεις πρὸς τὸν λαὸν λέγων Ἡ μικρότης μου παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφύν τοῦ [65]
 πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγει ὑμᾶς μάστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς
 ἐν σκορπίοις. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοὰμ· καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ κα-
 θὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια. καὶ εἶπε πᾶς ὁ
 λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες λέγοντες
 Οὐ μερίς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἕκαστος εἰς τὰ σκη- [70]
 νώματά σου, Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγού-
 μενον. καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σιχίμων, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸ
 σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησε Ῥοβοὰμ, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ

ἄρμα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν
 [75] σκῆπτρον Ἰούδα καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμίν. καὶ ἐγένετο ἐνισταμένον τοῦ
 ἐνιαυτοῦ καὶ συνήθροισε Ῥοβοὰμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ ἀνέβη
 τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Σα-
 μαλαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ βασιλεῖ Ἰούδα καὶ πρὸς
 πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμίν καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ λέγων
 [80] Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν
 υἱοὺς Ἰσραὴλ· ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε
 τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι·
 25 κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. 25 καὶ ὠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει
 Ἐφραῖμ, καὶ κατώκει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ὠκοδόμησε τὴν Φα-
 26 νουήλ. 26 καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βα-
 27 σιλεία εἰς οἶκον Δαυίδ· 27 ἂν ἀναβῆ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν θυσίαν ἐν οἴκῳ
 κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον καὶ
 28 κύριον αὐτῶν πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀποκτενοῦσί με. 28 καὶ ἐβου-
 λεύσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσαῖς, καὶ εἶπε
 πρὸς τὸν λαόν Ἰκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· Ἰδοὺ θεοί σου,
 29 Ἰσραὴλ, οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 29 καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαι-
 30 θήλ, καὶ τὴν μίαν ἔδωκεν ἐν Δάν. 30 καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἀμαρτίαν·
 καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕως Δάν, καὶ εἶασαν τὸν οἶκον
 31 κυρίου. 31 καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐφ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ
 32 τοῦ λαοῦ οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Λευί. 32 καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν
 τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν
 τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθῆλ τοῦ
 θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθῆλ τοὺς ἱερεῖς τῶν
 33 ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε. 33 καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε τῇ πεντε-
 καιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ἣ ἐπλάσατο ἀπὸ καρ-
 διας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσια-
 στήριον τοῦ ἐπιθῦσαι.

XIII.

Καὶ Ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς
 2 Βαιθῆλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἰστήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιθῦσαι. 2 καὶ ἐπεκά-
 λεσε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ κυρίου καὶ εἶπε Θυσιαστήριον θυσιαστή-
 ριον, τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐ-
 τῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σέ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθύνοντων ἐπὶ σέ, καὶ
 3 ὅσα ἄνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ· 3 καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων
 Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος λέγων Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ
 4 ἐκχυθήσεται ἡ πίστις ἡ ἐπ' αὐτῷ. 4 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱερο-
 βοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσια-
 στήριον τὸ ἐν Βαιθῆλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
 θυσιαστηρίου λέγων Συλλάβετε αὐτόν· καὶ Ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἢ
 5 ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς αὐτόν. 5 καὶ τὸ
 θυσιαστήριον ἐβράβη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πίστις ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ τὸ

26. εἰς τον οἶκον 27. θυσίας ... καρδια λαου ... in f. add καὶ ἐπι-
 στραφησονται πρὸς ροβοαμ βασιλεα ἰουδα 28. om κ. εβουλευσ. ο βασιλευς
 ... κ. επορ. ο βασιλευς ... ικανουσαι ... οι θεοι σου ... οι ανηγαγον τε
 (σε?) εκ 30. om και ειασαν τ. ο. κυρ. 31. επι υψηλων (... om ουκ)
 33. ο εποιησεν εν βαιθηλ τη ... * * καρδ. εαυτου ... επεβη XIII. 4. πα-
 ρεγ. εξ ἰουδα ... ιστηκει ... θυσιαστ. αυτου 2. επιθυσει ... om και οστα
 usque επι σε 3. κ. εδωκεν ... Τουτο τερας ο ελαλησεν ... η εν αυτω
 4. ηδυνηθη ... πρὸς εαυτον

τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. ⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς 6
 Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Δεήθητι τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
 καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χεὶρ μου πρὸς ἐμέ. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ
 προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο
 καθὼς τὸ πρότερον. ⁷ καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ 7
 θεοῦ Εἰσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα. ⁸ καὶ 8
 εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐὰν δῶς μοι τὸ ἡμισυ τοῦ οἴκου
 σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον οὐδὲ μὴ πῖω ὕδωρ ἐν
 τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁹ ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι κύριος ἐν λόγῳ λέγων Μὴ φάγῃς 9
 ἄρτον καὶ μὴ πίης ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπορευῆς ἐν αὐτῇ.
¹⁰ καὶ ἀπηλθὲν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἦλθεν ἐν αὐτῇ 10
 εἰς Βαιθήλ. ¹¹ καὶ προφήτης εἰς πρεσβύτης κατώκει ἐν Βαιθήλ, καὶ ἔρχονται 11
 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος
 τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθήλ καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βα-
 σιλεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹² καὶ ἐλάλησε πρὸς 12
 αὐτοὺς ὁ πατήρ αὐτῶν λέγων Ποῖα ὁδῷ πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ
 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ἣ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα.
¹³ καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἐπιστάξατέ μοι τὸν ὄνον· καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν 13
 ὄνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν. ¹⁴ καὶ ἐπορευῆς κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ 14
 θεοῦ, καὶ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ δρυὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ σὺ εἶ ὁ ἄν-
 ἄθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐληλυθὼς ἐξ Ἰούδα; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ. ¹⁵ καὶ εἶπεν 15
 αὐτῷ Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ φάγε ἄρτον. ¹⁶ καὶ εἶπεν Οὐ μὴ δύνωμαι τοῦ ἐπι- 16
 στρέψαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ
 τούτῳ. ¹⁷ ὅτι οὕτως ἐντέταλται μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων Μὴ φάγῃς ἄρτον 17
 ἐκεῖ καὶ μὴ πίης ὕδωρ, καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπορευῆς ἐν
 αὐτῇ. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Κἀγὼ προφήτης εἰμὶ καθὼς σὺ, καὶ ἄγγελος 18
 λελάληκε πρὸς μέ ἐν ῥήματι κυρίου λέγων Ἐπιστρεψον αὐτόν πρὸς σεαυτὸν
 εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον καὶ πιέτω ὕδωρ· καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ.
¹⁹ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν, καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἔπιεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐ- 19
 τοῦ. ²⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος 20
 κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν. ²¹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄν- 21
 ἄθρωπον τοῦ θεοῦ τὸν ἦκοντα ἐξ Ἰούδα λέγων Γάδε λέγει κύριος Ἄνδ' ὧν
 παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό
 σοι κύριος ὁ θεός σου, ²² καὶ ἐπέστρεψας, καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ ἔπιες ὕδωρ 22
 ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ λέγων Οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ
 πίης ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσελθῇ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων σου.
²³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτόν ἄρτον καὶ πιεῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ 23
 τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπηλθὲ. ²⁴ καὶ εὗρεν αὐτόν λέων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ 24
 ἐθανάτωσεν αὐτόν· καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος
 εἰστήκει παρ' αὐτό, καὶ ὁ λέων εἰστήκει παρὰ τὸ σῶμα. ²⁵ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες 25
 παραπορευόμενοι καὶ εἶδον τὸ θησιμαῖον ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων

(ὁ. om ὅ) 6. τω προσωπω ... και προσευξαι περι εμου κ. επιστρ. η χ.
 μ. προς με ... καθως προτερον 7. αριστη (ita) 9. εν λογω κυριος ... αρ-
 τον, μη πιης 11. om εκεινη ... om και post βαιθηλ 12. προς αυτον ...
 δεικνουςιν ... απηλθεν ... ο εξελθων 13. την ονον his ... επ αυτην 14.
 om και επορευθη ... επι δρυν ... om του θεου sec. loco 15. εμου εις την
 οικιαν 16. om του ... ουδε φαγομαι 17. Ου μη φαγης εκει αρτον 18.
 λελαληκεν μοι εν ... επιστρεψαι αυτον (... om εις τον) ... φαγεται ει πιεται
 19. αυτον συν εαυτω ... εν τω οικ. αυτ. pon. ante κ. επιεν υ. 22. τουτω
 ως ελαλησεν ... λεγων Μη 23. αυτω την ονον τω προφητη 24. ιστηκει
 παρ αυτο το σωμα omissis reliquis 25. ιδον ... εριμμενον

εἰστήκει ἐχόμενα τοῦ θνησιμαίου· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει
 26 οὐ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτερος κατώκει ἐν αὐτῇ. ²⁶ καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας
 αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἶπεν Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ οὗτός ἐστιν ὃς παρεπί-
 28 κρανε τὸ ῥῆμα κυρίου. ²⁸ καὶ ἐπορεύθη καὶ εὔρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβριμμένον
 ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος καὶ ὁ λέων εἰστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα, καὶ οὐκ ἔφα-
 γεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον.
 29 ²⁹ καὶ ἦρεν ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπέβηκεν αὐτὸ
 30 ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ³⁰ ὁ προφήτης τοῦ θάψαι
 31 αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ ἑαυτοῦ, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν Οὐαὶ ἀδελφέ. ³¹ καὶ ἐγένετο
 μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτὸν καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Ἐὰν ἀποθάνω, θά-
 ψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ οὐ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τέθραπται ἐν αὐτῷ·
 παρὰ τὰ ὄστα αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὄστα μου μετὰ τῶν ὄστων
 32 αὐτοῦ. ³² ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυρίου ἐπὶ τὸ θυ-
 σιαστήριον ἐν Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς ἐν Σαμαρεία.
 33 ³³ καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ,
 καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλόμε-
 34 νος ἐπλήρου τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά. ³⁴ καὶ ἐγένε-
 το τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἀμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἱεροβοὰμ καὶ εἰς ὄλεθρον καὶ εἰς
 ἀφανισμόν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

25. ἰστηκει ... εἰσῆλθεν κ. ἐλάλησεν 26. in f. add καὶ εἰσῆλθεν αὐτὸν
 ο κυριος τῷ λεοντι καὶ συνέτριψεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν κατὰ τὸ ῥη-
 μα κυρίου ο ἐλάλησεν αὐτῷ 27. καὶ ἐλάλησεν πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τῷ
 λεγειν Ἐπισαξατέ μοι τὴν ὄνον· καὶ ἐπεσαξάν 28. καὶ ὄνος ... ἰστηκεισαν
 ... οπι καὶ οὐ συνετρ. τ. ο. 29. οπι καὶ ἦρεν usque τοῦ θεοῦ ... ἐπεστρ.
 αὐτὸν· καὶ ἦλθεν εἰς τ. πόλιν τοῦ προφήτου τοῦ πρεσβυτεροῦ τοῦ κοψασθαι
 καὶ τοῦ θάψαι αὐτὸν 30. ab init. add καὶ ἀνεπαύσεν τὸ νεκρῖμα αὐτοῦ
 ... ταφῷ αὐτοῦ ... ἐκοψάτο 31. οπι τούτῳ ... παρ αὐτοῦ ῥγο ἐν αὐτῷ
 32. ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐν 33. ἐγένετο XIV. 1. Ἐν τῷ καιρῷ
 ἐκείνῳ ἠρρωσθησεν ἀβιά υἱὸς ἱεροβοὰμ 2. καὶ εἶπεν ὁ ἱεροβοὰμ πρὸς τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ Ἀναστηθὶ καὶ ἀλλοιωθῆσθαι, καὶ οὐ γινώσκονται ὅτι σὺ γυνὴ
 ἱεροβοὰμ, καὶ πορεύθη εἰς σὴλῳ· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ ἀχία ὁ προφήτης, αὐτὸς
 ἐλάλησεν ἐμὲ τοῦ βασιλευσαί ἐπὶ τὸν λαὸν τούτον. 3. καὶ λαβὲ εἰς τὴν χεῖρα
 σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους καὶ κολλυρίδα τοῖς τεχνοῖς αὐτοῦ καὶ
 σταφίδας καὶ σταμνον μελιτός, καὶ ἐλευσθὲ πρὸς αὐτὸν· αὐτὸς ἀναγγεῖλη σοὶ
 τί ἐστὶ τῷ παιδί. 4. καὶ ἐποίησεν οὕτως γυνὴ ἱεροβοὰμ· καὶ ἀνεστῆ καὶ
 ἐπορεύθη εἰς σὴλῳ, καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ ἀχία· καὶ ὁ ἀνθρώπος πρεσβυτε-
 ρος τοῦ ἰδεῖν, καὶ ἠμβλυώπου οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ γῆρους αὐτοῦ. 5. καὶ
 κυριος εἶπεν πρὸς ἀχία Ἰδοὺ γυνὴ τοῦ ἱεροβοὰμ εἰσερχεται τοῦ ἐκζητήσαι
 ῥῆμα παρὰ σοῦ υἱοῦ (περὶ υἱοῦ;) αὐτῆς, ὅτι ἀρρωστος ἐστίν· κατὰ τοῦτο
 καὶ κατὰ τοῦτο λαλήσεις πρὸς αὐτήν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσερχεσθαι αὐτήν,
 καὶ αὐτὴ ἀπεξένουτο. 6. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἀχία τὴν φωνὴν ποδῶν
 αὐτῆς, εἰσερχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ανοιγμάτι, καὶ εἶπεν Εἰσελθε, γυνὴ ἱερο-
 βοὰμ· ἵνα τί σὺ τοῦτο ἀπεξένουσαι; καὶ ἐγὼ εἰμι ἀποστολὸς πρὸς σε σκλη-
 ρος. 7. πορεύθεις εἰπὸν τῷ ἱεροβοὰμ Ταδε λέγει κυριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ
 Ἀνθ' οὐ ὅσον ὑψώσα σε ἀπὸ μεσοῦ λαοῦ καὶ ἔδωκα σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν
 λαὸν μου ἰσραὴλ, 8. καὶ ἐρρηξά σου τὸ βασιλεῖον ἀπὸ τοῦ οἴκου δαυὶδ καὶ
 ἔδωκα αὐτὸ σοὶ, καὶ οὐκ ἐγένου ὡς ὁ δούλος μου δαυὶδ ὃς ἐφυλάξεν τὰς
 ἐντολάς μου, καὶ ὃς ἐπορεύθη ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ποιήσαι
 ἕκαστος (ἕκαστον;) τὸ εὐθὺς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, 9. καὶ ἐπονηρεύσω τοῦ
 ποιήσαι παρὰ πάντος ὅσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπον σου, καὶ ἐπορεύθης καὶ
 ἐποίησας σεαυτῷ θεοὺς ἑτεροὺς χωνευτὰ τοῦ παροργίσει με, καὶ ἐμε ἐρρι-
 ψας ὀπίσω σώματος σου· 10. διὰ τοῦτο ἐγὼ ἀγῶ κακίαν πρὸς σε εἰς οἴ-
 κον ἱεροβοὰμ, ἐξολέθρευσω τοῦ ἱεροβοὰμ οὐρουτὰ πρὸς τοίχον ἐχθρὸν καὶ

XIV.

21 Καὶ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· υἱὸς τεσσαρά- 21
κοντα καὶ ἑνὸς ἑνιαυτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ ἑπτακαίδεκα
ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελέξατο κύριος ἡθεῖσαι τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς
αὐτοῦ Νααμὰ ἢ Ἀμμωνίτις. 22 καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον 22
κυρίου· καὶ παρεζήλωσεν αὐτόν ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν
ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν αἰς ἡμαρτον. 23 καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ 23
στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συ-
σκίου. 24 καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐποίησαν ἀπὸ πάντων τῶν 24
βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. 25 καὶ 25
ἐγένετο ἐν τῷ ἑνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ ἀνέβη Σουσακιμ
βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, 26 καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴ- 26
κου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ
ἃ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παιδῶν Ἀδραζαὰρ βασιλέως Σουβὰ καὶ εἰσῆνεγκεν
αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ πάντα ἃ ἔλαβεν ὄπλα τὰ χρυσᾶ ὅσα ἐποίησε Σα-
λωμών, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον. 27 καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ ὁ βασι- 27
λεὺς ὄπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν· καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτόν οἱ ἠγούμενοι τῶν
παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου βασιλέως. 28 καὶ ἐγένετο ὅτε 28
εἰσεπορευέτο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἤρῶν αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες
καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ θεῖ τῶν παρατρεχόντων. 29 καὶ τὰ λοιπὰ τῶν 29
λόγων Ῥοβοὰμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἴδου ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ
λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 30 καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον 30

εγκαταλελιμμενον εν ισραηλ, και επιλεξω οικου ιεροβοαμ καθως επιλεγεται η
κοπρος ως (εως?) τελειωθῆναι αυτον. 11. οι τεθνηκοτες του ιεροβοαμ εν
τη πολει καταφαγονται οι κυνες, και τον τεθνηκοτα εν τω αγρω καταφα-
γονται τα πετεινα του ουρανου, οτι κυριος ελαλησεν. 12. και συ αναστασα
πορευθητε εις τον οικον σου· εν τω ειςερχεσθαι ποδα σου την πολιν απο-
θανειται το παιδαριον. 13. και κοιπονται αυτον πας ισραηλ και θαψουσιν
αυτον, οτι ουτος μονος ειςελευσεται τω ιεροβοαμ προς ταφον, οτι ευρεθη εν
αυτω ρημα καλον περι του κυριου θεου ισραηλ εν οικω ιεροβοαμ. 14. και
αναστησει κυριος εαυτω βασιλεια επι ισραηλ, ος πληξει τον οικον ιεροβοαμ
ταυτη τη ημερα· και τι και νυν; 15. κυριος πληξει τον ισραηλ καθα κι-
νειται ο ανεμος (ο καλαμος?) εν τω υδατι, και εκτελει (εκτιλει?) τον ισραηλ
απο ανω της χθονος της αγαθης ταυτης ης εδωκεν τοις πατρασιν αυτων,
και λιχησει αυτους απο περαν του ποταμου· ανθ ου οσον εποηισαν τα αλση
αυτων παροργιζοντες τον κυριον. 16. και παραδωσει κυριος τον ισραηλ χα-
ριν αμαρτιων ιεροβοαμ, ος ημαρτεν και ος εξημαρτεν τον ισραηλ. 17. και
ανεστη η γυνη ιεροβοαμ και επορευθη εις γην σαριρα· και εγενετο ως εις-
ηλθεν εν τω προθυρω του οικου, και το παιδαριον απεθανεν. 18. και εθα-
ψαν αυτον και εκοψαντο αυτον πας ισραηλ, κατα το ρημα κυριου ο ελαλη-
σεν εν χειρι δουλου αυτου αχια του προφητου. 19. και περισσον ρηματων
ιεροβοαμ οσα επολεμησεν και οσα εβασιλευσεν, ιδου αυτα γεγραμμενα επι
βιβλιου ρηματων των ημερων των βασιλεων ισραηλ. 20. και αι ημεραι ας
εβασιλευσεν ιεροβοαμ εικοσι δυο ετη· και εκοιμηθη μετα των πατερων αυ-
του και εβασιλευσεν ναβατ υιος αυτου αντ αυτου. 21. τεσσερακοντα ...
εκει και εκ ... και ονομα ... η αμανιτις 22. παρεζηλωσαν ... οι πατ.
αυτου και εν 23. κ. ωκ. και αυτοι εαυτοις ... βουνον υψηλου 24. παντων
βδελυγματων 25. σουσακειμ 26. οπι παντας ... αδρααζαρ ... τα παντα
ελαβεν, και ελαβεν οπλα ... οπι και απηνεγκεν α. ε. αιγ. 27. ο βασ. ροβ.
αντ αυτ. οπλα χαλκα ... οικ. του βασιλ. 28. ηραν ... απηριδοντο 29.
παντα οσα ... ουχ ιδου

31 Ῥοβοάμ καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοάμ πάσας τὰς ἡμέρας. ³¹ καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοάμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβίου ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XV.

Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ βασι-
 2 λεύει Ἀβίου υἱὸς Ῥοβοάμ ἐπὶ Ἰούδα, ² καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἱερου-
 3 σαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχά, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ³ καὶ
 ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ,
 καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ καρδία τοῦ
 4 πατρὸς αὐτοῦ. ⁴ ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ
 5 τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλήμ, ⁵ ὡς ἐποίησε Δαυὶδ
 τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας
 7 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁷ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβίου καὶ πάντα ἃ
 ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς
 βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ἀβίου καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοάμ.
 8 ⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἀβίου μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ
 ἔτει τοῦ Ἱεροβοάμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ·
 9 καὶ βασιλεύει Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁹ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκο-
 10 στῷ τοῦ Ἱεροβοάμ βασιλέως Ἰσραὴλ βασιλεύει Ἀσὰ ἐπὶ Ἰούδα, ¹⁰ καὶ τεσ-
 σαράκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς
 11 αὐτοῦ Ἀνά, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ¹¹ καὶ ἐποίησεν Ἀσὰ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυ-
 12 ρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹² καὶ ἀφείλε τὰς τελετὰς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ
 13 ἐξαπέστειλε πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ¹³ καὶ τὴν
 Ἀνά τὴν μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησε
 σύνοδον ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς· καὶ ἐξέκοψεν Ἀσὰ τὰς καταδύσεις αὐτῆς καὶ
 14 ἐνέπρησε πυρὶ ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κέδρων. ¹⁴ τὰ δὲ ὑψηλά οὐκ ἐξῆρε· πλὴν
 15 ἡ καρδία Ἀσὰ ἦν τελεία μετὰ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἰς-
 ἤνεγκε τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰσήνεγκεν εἰς
 16 τὸν οἶκον κυρίου ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ σκεύη. ¹⁶ καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον
 17 Ἀσὰ καὶ ἀνὰ μέσον Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ
 ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ
 18 μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ἀσᾶ βασιλεὶ Ἰούδα. ¹⁸ καὶ ἔλα-
 βεν Ἀσὰ σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν τοῖς θησαυροῖς
 οἴκου κυρίου καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ
 εἰς χεῖρας παίδων αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πρὸς υἱὸν
 19 Ἄδερ υἱὸν Ταβερεμὰ υἱοῦ Ἀζὶν βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Δαμα-
 σκῷ λέγων ¹⁹ Διάθου διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ ἀνὰ
 μέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ τοῦ πατρὸς σοῦ· ἰδοὺ ἐξαπέσταλκά σοι δῶρα ἀρ-
 γύριον καὶ χρυσίον· δεῦρο διασκέδασον τὴν διαθήκην σου τὴν πρὸς Βαασὰ
 20 βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰ καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ

31. post dauid addi kai onoma tēs mētros autou naama η αμανιτις ...
 αβιου υιος XV. 2. κ. δεκαεξ ε. εβ. εν ιερ. 3. εν πασαις ταις ... δαυιδ
 του πατρ. α. 4. κυρ. ο θεος καταλ. εν ισραηλ 5. in f. add εκτος εν ρη-
 ματι ουριου του χετταιου 6. και πολεμος ην μετοξυ (ila bis) ροβοαμ και
 μετοξυ ιεροβοαμ πασας τας ημερας της ζωης αυτων 7. παντα οσα ...
 ουχ ιδου ... επι βιβλιου 8. om εν τω usque ετει ... om μετα τ. π. αυτ.
 9. και εν ετει εικοστου (sic) του ιεροβ. 10. τεσσερακοντα ... μααχα προ
 ανα 13. τ. μααχα τ. μ. αυτου (... om μη) ... ενεπρησεν εν πυρι 14. πλην
 καρδια 16. ημερ. αυτου 17. την ραμμαν 18. ευρεθεν εν θησαυροις ...
 om του αντε οικου ... om αυτα ... om και εξαπ. αυτους ... υιου ταβεν-
 ραημα (ταβ εν ρ.?) υιου αζαηλ 19. δωρον ... om βαασα

βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ ἐπάταξαν τὴν Ἀίν, τὴν Δάν καὶ τὴν Ἀβέλ οἴκου Μααχὰ καὶ πᾶσαν τὴν Χεννερὲθ ἕως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. ²¹ καὶ ἐγένετο ὡς ²¹ ἤκουσε Βαασά, καὶ διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά. ²² καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσά παρήγγειλε παντὶ Ἰούδα εἰς Ἐνακίμ, καὶ αἶ- ²² ρουσι τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ὠκοδόμησε Βαασά, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἀσά πᾶν βουνὸν Βενιαμὴν καὶ τὴν σκοπιάν. ²³ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσά, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ ἦν ἐποίησε, ²³ καὶ τὰς πόλεις ἃς ὠκοδόμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ γῆρως αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων ²⁴ αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ Ναβὰτ υἱὸς Ἱεροβοάμ ²⁵ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἔτη δύο. ²⁶ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ²⁶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ αἰς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ περιεκάθησεν αὐτὸν Βαασά υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ τὸν οἶκον Βε- ²⁷ λαάν υἱοῦ Ἀχιά, καὶ ἐχάραξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθῶν τῇ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ Ναβὰτ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθῶν. ²⁸ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν ²⁸ Βαασά ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ἀσά υἱοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσεν, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἱερο- ²⁹ βοάμ, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἱεροβοάμ ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιά τοῦ Ση- ³⁰ λωνίτου ³⁰ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν Ἱεροβοάμ, ὅς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ³⁰ τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ὃ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ τὰ ³¹ λοιπὰ τῶν λόγων Ναβὰτ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ³² καὶ ἐν τῷ ἔτει ³² τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Βαασά υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσά εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. ³³ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ³³ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

XVI.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς Βαασά ² Ἀνθ' ² ὧν ὕψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύσης ἐν τῇ ὁδῷ Ἱεροβοάμ καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσει με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν, ³ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βαασά ³ καὶ ὀπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἱερο- ⁴ βοάμ υἱοῦ Ναβὰτ. ⁴ τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασά ἐν τῇ πόλει καταφάγονται

20. τ. δυναμ. των αυτου ... την ναϊν και την δαν ... χεννερεθ ... νεφθαλει
21. (ομι και διελιπε ...) την ραμμα 22. παντι τω λαω ιουδα εις αννακειμ ...
της ραμμα ... ομι εν αυτοις ... ομι ασα ... βενιαμειν 23. δυναστια (cf.
Prolegg.) αυτ. και παντα α εποιησαν ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου ... γηρους
24. δαυιδ του ... κ. εβασιλευσεν 25. και ναδαβ ... επι ισραηλ δυο ετη
27. οικον εισαχαρ, και επαταξεν αυτ. βαασα εν ... ναβαδ (v. 34. habel ναβατ)
28. τριτω ασα ... ομι υιου ασα 29. επαταξ. τον συμπαντα οικου (ita) ιεροβ.
εως ου εξολεθρευσαι αυτον· και ουχ υπελειπετο πασ. πν. του ιεροβοαμ 29.
30. ομι κατα το usque ιεροβοαμ ... ος ημαρτεν και ος εξημ. τ. ισρ. ...
ως προ ω ... θεον ισρ. 31. ναδαβ ... παντα οσα ... ουχι ταυτα ... ομι
εστιν 32. και πολεμος ην μεταξυ ασα και μεταξυ βαασα βασιλεως ισραηλ
πασας τας ημερας αυτων 33. επι παντα ισραηλ ... τεσσαρα 34. ομι αυτου
XVI. 1. εν χειρι ειηου 2. επι τον δουλον μου ισρ. ... τ. λαον μου ισραηλ

αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ καταφάγονται αὐτὸν
 5 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασά καὶ πάντα ἃ ἐποίησε
 καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν
 6 ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ⁶ καὶ ἐκοιμήθη Βαασά μετὰ τῶν πατέρων
 αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσά· καὶ βασιλεύει Ἡλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 7 ⁷ καὶ ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Βαασά καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον
 αὐτοῦ πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτὸν ἐν
 τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ καὶ ὑπὲρ
 8 τοῦ πατάξαι αὐτόν. ⁸ καὶ Ἡλὰ υἱὸς Βαασά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη
 9 ἐν Θερσά. ⁹ καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρὶ ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσεος τῆς
 Ἰππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσά πίνων μεθύων ἐν τῷ οἴκῳ Ὡσὰ τοῦ οἰκονό-
 10 μου ἐν Θερσά. ¹⁰ καὶ εἰσῆλθε Ζαμβρὶ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν
 11 αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν
 ἐν τῷ καλῶσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον
 12 Βαασά, ¹² κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βαασά καὶ πρὸς
 13 Ἰοῦ τὸν προφήτην ¹³ περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Βαασά καὶ Ἡλὰ τοῦ υἱοῦ
 αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσει κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ἐν
 14 τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ¹⁴ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἡλὰ ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοῦ
 15 ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ¹⁵ καὶ
 Ζαμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐν Θερσά ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ ἐπὶ
 16 Γαβαζῶν τὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶ καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ λεγόν-
 των Συνεστράφη Ζαμβρὶ καὶ ἔπαισε τὸν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Ἰσραὴλ
 τὸν Ἀμβρὶ τὸν ἠγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν
 17 τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷ καὶ ἀνέβη Ἀμβρὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γαβαζῶν
 18 καὶ περιεκάτισαν ἐπὶ Θερσά. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδε Ζαμβρὶ ὅτι προκατε-
 ληπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ πορεύεται εἰς ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ
 19 ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ¹⁹ ὑπὲρ τῶν ἁμαρ-
 τιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου πορευθῆναι
 ἐν ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν
 20 Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρὶ καὶ τὰς συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆ-
 ψεν, οὐκ ἰδοῦ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων
 21 Ἰσραὴλ; ²¹ τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ· ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω
 Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται
 22 ὀπίσω Ἀμβρὶ. ²² ὁ λαὸς ὁ ὧν ὀπίσω Ἀμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω
 Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ· καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ καὶ Ἰωράμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ

4. omi αυτον prius 5. παντα οσα ... ουχι ταυτα ... επι βιβλιω 6. in f. add εν τω εικοστω ετει βασιλεως ασα 7. ειηου υι. ανανια του προφητου ... περι βαασα ... ομη και επι τον usque πασαν ... του ειναι κατως ο οικος 8. εν ετει εικοστω και εκτω επι του ασα βασιλεως ιουδα εβασιλευσεν ηλα υι. β. επι ισρ. εν θερσα δυο ετη 9. παις αυτου ζαμβρι ... οικω ασα 10. post εθαν. αυτ. add εν ετει εικοστω και εβδομω του ασα βασιλεως ιουδα 11. omi και εγενηθη ε. τ. β. αυτον ... omi και ... οικον αυτου του βαασα· ουχ υπελειπεν αυτω ουρουντα προς τοιχον και αγγειστεις αυτου και εταιρον αυτου 12. και εξετριψεν ζαμβρι ολον τον οικον βαασα κατα το ρημα κυριου ο ελαλησεν επι ... ειηου 13. αυτου ου ημαρτον, και ως ... κυριον θεον του ισραηλ και τοις 14. ηλα και παντα α ... ουχ 15. εν ετει εικοστω και εβδομω του ασα βασιλεως ιουδα κ. εβασ. ζαμβρι επτα ημ. εν θερσα ... γαβαζων τη 16. ζαμβρι pgo αμβρι ... εν τη ημερα εκεινη επι ισρ. εν τη η. εκ. 17. ζαμβρι 18. προκατηληπται ... εισπορευονται ... ενεπυρισαν ... τ. βασιλ. εν πυρι 19. του πορευθησαι ... αυτου αις εποισησεν ως εξημαρτ. 20. ουχι ταυτα ... επι βιβλιου 21. ισραηλ· το ημισυ ... ζαμβρι 22. και υπερισχυσεν ο λαος ο ακολουθων τω ζαμβρι, και ηττηθη ο λαος ο ων οπισω θαμνι· και ο ιωραμ αδελφος

καιρῶ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμβρὶ μετὰ Θαμνί. ²³ ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακο- 23
 στῷ καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλείως Ἀσὰ βασιλεύει Ἀμβρὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα ἔτη·
 ἐν Θερσὰ βασιλεύει ἕξ ἔτη. ²⁴ καὶ ἐκτήσατο Ἀμβρὶ τὸ ὄρος τὸ Σεμερῶν παρὰ 24
 Σεμήρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους ἐν δύο ταλάντων ἀργυρίου, καὶ ὠκοδόμησε τὸ
 ὄρος· καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους οὐ ὠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 Σεμήρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους Σεμηρῶν. ²⁵ καὶ ἐποίησεν Ἀμβρὶ τὸ πονηρὸν 25
 ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν
 αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρ- 26
 τίας αὐτοῦ αἰς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσει τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ
 ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ²⁷ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμβρὶ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε 27
 καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων
 τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλείων Ἰσραὴλ; ²⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἀμβρὶ μετὰ τῶν πατέ- 28
 ρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ βασιλεύει Ἀχαάβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Ἀμβρὶ βασιλεύει Ἰωσα-
 φὰτ υἱὸς Ἀσὰ ἐτῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰκοσι-
 πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβά,
 θυγάτηρ Σελί. καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέ-
 κλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου· πλην τῶν ὑψηλῶν οὐκ
 ἐξῆραν, ἔθυσον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐθυμίων. καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφὰτ μετὰ
 βασιλείως Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία ἣν ἐποίησε, καὶ οὐς ἐπολέμησεν,
 οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλείων Ἰούδα;
 καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν ἃς ἐπέθετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ ἐξῆρην ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ Νασίβ· καὶ ὁ βασι-
 λεὺς Ἰωσαφὰτ ἐποίησε ναῦν εἰς Θαρσίς πορεύεσθαι εἰς Σωφίρ ἐπὶ τὸ χρυ-
 σίον. καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναὺς ἐν Γασιῶν Γαβέρ. τότε εἶπεν
 ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ Ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς σου καὶ τὰ παι-
 δάριά μου ἐν τῇ νηί· καὶ οὐκ ἐβούλετο Ἰωσαφὰτ. καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ
 μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει 29
 Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹ ἐν ἔτει δευτέρῳ
 τοῦ Ἰωσαφὰτ βασιλείως Ἰούδα Ἀχαάβ υἱὸς Ἀμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ
 ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. ³⁰ καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον 30
 κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³¹ καὶ οὐκ ἦν 31
^{Ἄρ. 2.} αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ
^{20.} ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα Ἰεθεβαὰλ βασιλείως Σιδωνίων, καὶ ἐπο-
 ρεύθη καὶ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ³² καὶ ἔστησε θυσια- 32
 στήριον τῷ Βάαλ ἐν οἴκῳ τῶν προσοχθισμάτων αὐτοῦ ὃν ὠκοδόμησεν ἐν Σα-
 μαρείᾳ. ³³ καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ ἄλλος· καὶ προσέθηκεν Ἀχαάβ τοῦ ποιῆσαι 33
 παροργίσματα τοῦ παροργίσει τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὴν ψυχὴν
 αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρευθῆναι· ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ἰσραὴλ
 τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὠκοδόμησεν 34

22. ζαμβρι 23. πρωτω ετει τω ασα βασιλεως ιουδα ... ζαμβρι ... οπι
 ετη prius 24. ζαμβρι ... το εμερων ... επεκαλεσεν ... σομηρων 25. ζαμβρι
 26. εν παση τη οδω 27. ζαμβρι ... και αι δυναστιαι αυτου ην εποιησεν,
 ουχι ταυτα 28. ζαμβρι ... σαμαρια ... εβασιλευσεν αχααβ ο υιος ... οπι
 omnia inde ab και εν τω ενιαυτω usque ιωραμ υιος αυτου αντ αυτου 29.
 plene: ο δε αχααβ υιος ζαμβρι εβασιλευσεν επι ισραηλ εν ετει τριακοστω
 και ογδω του ασα βασιλεως ιουδα· βασιλευσας δε αχααβ υιος ζαμβρι επι
 ισραηλ εν σαμαρια εικοσιδυο ετη 30. αχααβ υιος ζαμβρι ... οπι και επο-
 νηρευσατο 31. οπι του ... θυγατ. ιαβααλ βασιλευς σιδ. 32. τω βααλ ενω-
 πιον των πρ. αυτ. ων 33. οπι παροργισματα ... θεον ισραηλ ... οπι και
 την ψυχην usque εκακοποιησεν 34. οπι και

Ἀρχιὴλ ὁ Βασιλιτῆς τὴν Ἱεριχώ· ἐν τῷ Ἀβιρῶν πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίω-
σεν αὐτήν, καὶ τῷ Σεγοῦβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆς, κατὰ
τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ.

XVII.

Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ ὁ προφήτης Θεσβίτης ὁ ἐκ Θεσβῶν τῆς Γαλααδ πρὸς
Ἀχαάβ Ζῆ κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς παρέστη ἐνώ- *Ja. 5.
πιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετὸς ὅτι εἰ μὴ διὰ στόματος 17.
2 3 λόγου μου. 2 καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ 3 Πορεύου ἐντεῦθεν κατὰ
ἀνατολάς, καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορράθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορ-
4 δάνου. 4 καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦ-
5 μαι διατρέφειν σε ἐκεῖ. 5 καὶ ἐποίησεν Ἡλιοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐκά-
6 θισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορράθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου. 6 καὶ οἱ κόρακες
ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τὸ πρῶν καὶ κρέα τὸ δεῖλης, καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἐπι-
7 νεν ὕδωρ. 7 καὶ ἐγένετο μετ' ἡμέρας καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάρρος, ὅτι οὐκ ἐγένε-
8 9 νετο ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς. 8 καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ 9 Ἀνάστηθι *Lc. 4,
καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρα 25 sq.
10 τοῦ διατρέφειν σε. 10 καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτά, καὶ ἦλθεν εἰς
τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγε ξύλα, καὶ ἐβόη-
σεν ὀπίσω αὐτῆς Ἡλιοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Λάβε δὴ μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος
11 καὶ πίομαι. 11 καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἡλιοῦ καὶ εἶπεν
12 Λήψη δὴ μοι ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ σου. 12 καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Ζῆ
κύριος ὁ θεὸς σου, εἰ ἔστι μοι ἐγκρυφίας ἀλλ' ἢ ὅσον δραξ ἀλεύρου ἐν τῇ
ὑδρίᾳ, καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέξω δύο ξυλάρια,
καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἑμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγό-
13 μεθα, καὶ ἀποθανούμεθα. 13 καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἡλιοῦ Θάρσει, εἰσελθε καὶ
ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰποίησόν μοι ἐκεῖθεν ἐγκρυφίαν μικρὴν καὶ
ἐξοίσαις μοι ἐν πρώτοις, σαυτῇ δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ' ἐσχάτῳ.
14 14 ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐκλείπει καὶ ὁ καψάκης
τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλαττονήσει ἕως ἡμέρας τοῦ δοῦναι κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ τῆς
15 γῆς. 15 καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε, καὶ ἦσθιεν αὐτῇ καὶ αὐτὸς καὶ
16 τὰ τέκνα αὐτῆς. 16 καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καψάκης τοῦ
ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἡλιοῦ.
17 17 καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἠρρώστησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας
τοῦ οἴκου· καὶ ἦν ἡ ἀρρώστια αὐτοῦ κραταιὰ σφόδρα ἕως οὐχ ὑπελείφθη
18 ἐν αὐτῷ πνεῦμα. 18 καὶ εἶπε πρὸς Ἡλιοῦ Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ;
εἰσῆλθες πρὸς μὲ τοῦ ἀναμνησαί ἀδικίας μου καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου;
19 19 καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα Δός μοι τὸν υἱόν σου. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν
ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῶον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκά-
20 θητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. 20 καὶ ἀνεβόησεν Ἡλιοῦ καὶ

34. ο βασιλιτῆς τ. ιεριχω ... αβειρων τω πρωτοτοκω XVII. 1. οπι
θεσβιτης 2. εγενετο λογος 3. κατ ανατολας ... χορραθ επι 5. και επο-
ρευθη κ. εποιησεν ... οπι ηλιου κατα το ρ. κυριου ... επι προσωπον 6. αρτους
και κρεας το πρωι και αρτον και κρεας το δειλῆς 7. μετα ημερας 8. in
f. add λεγων 9. πορευθητι ε. σεφθα τ. σιδ. και καθση εκει 10. οπι και
ηλθεν 11. λημψη ... ψωμον αρτον εν τη 12. ει εσται ... καμψακη ... κ.
ιδου συλλεγω 8. ξυληρια ... φαγομ. αυτο 13. ηλιου προς αυτην ... εν πρωτ.
και εξοισ. μοι ... επ εσχατων 14. κυριος ο θεος ισραηλ ... κυριον υετον
επι προσωπου της γης 15. εποιησεν κατα το ρημα ηλιου ... αυτος κ. αυτη
... in f. add και απο της ημερας ταυτης 16. εξελειπεν ... ελαττονηθη
17. μετα τα ρηματα ταυτα ... οπι ην ... εως ου ουχ 18. τας αδικιας
19. (υιον σοι ...) ανηγαγεν ... εκοιμησεν ... κλινης αυτου

εἶπεν Οἱ μοι κύριε, ὁ μάρτυς τῆς γῆρας μετ' ἧς ἐγὼ κατοικῶ μετ' αὐτῆς, σὺ κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐνεφύσησε τῷ παιδαρίῳ ²¹ τρίς, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. ²² καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον. ²³ καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερώου εἰς τὸν οἶκον ²³ καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἐπιπέτε, ζῆ ὁ υἱός σου. ²⁴ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἐπιπέτε Ἰδοὺ ἐγνώκα ὅτι σὺ ἄνθρωπος θεοῦ, καὶ ²⁴ ῥῆμα κυρίου ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο μετ' ἡμέρας πολλὰς καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἐπιπέτε ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ λέγων Πηρεύσητι καὶ ὄφθητι τῷ Ἀχαάβ, καὶ δώσω ¹ ὑπέτον ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ² καὶ ἐπορεύθη Ἐπιπέτε τοῦ ὄφθῆναι τῷ Ἀχαάβ, ² καὶ ἡ λιμὸς κραταία ἐν Σαμαρεία. ³ καὶ ἐκάλεσεν Ἀχαάβ τὸν Ἀβδίου τὸν οἰκονόμον· καὶ Ἀβδίου ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα. ⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ⁴ τυπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου καὶ ἔλαβεν Ἀβδίου ἑκατὸν ἄνδρας προφήτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι. ⁵ καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἀβδίου Δεῦρο καὶ ⁵ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χειμάρρους, ἐάν πως εὕρωμεν βοτάνην καὶ περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσονται ἀπὸ τῶν σκηνῶν. ⁶ καὶ ἐμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελθεῖν αὐτήν· Ἀχαάβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ, καὶ Ἀβδίου ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ ⁶ μόνος. ⁷ καὶ ἦν Ἀβδίου ἐν τῇ ὁδῷ μόνος, καὶ ἦλθεν Ἐπιπέτε εἰς συνάντησιν ⁷ αὐτοῦ μόνος· καὶ Ἀβδίου ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ αὐτός, κύριέ μου Ἐπιπέτε; ⁸ καὶ εἶπεν Ἐπιπέτε αὐτῷ Ἐγὼ πορεύου ⁸ λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἐπιπέτε. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀβδίου Τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως ⁹ τὸν δούλόν σου εἰς χεῖρα Ἀχαάβ τοῦ θανατῶσαί με; ¹⁰ ζῆ κύριος ὁ θεός σου, ¹⁰ εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία οὐ οὐκ ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζῆτεῖν σε, καὶ εἰ εἶπον Οὐκ ἔστι· καὶ ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὕρηκέ σε. ¹¹ καὶ νῦν σὺ λέγεις Πορεύου ἀνάγγελε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἐπιπέτε. ¹¹ ¹² καὶ ἔσται ἐάν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ σε εἰς τὴν ¹² γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἀχαάβ, καὶ οὐχ εὕρησει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ ὁ δούλός σου ἔστι φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ¹³ ἢ οὐκ ἀπηγγέλη σοι τῷ κυρίῳ μου οἷα πεποίηκα ἐν τῷ ἀπο- ¹³ κτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου, καὶ ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι; ¹⁴ καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι Πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἐπιπέτε, ¹⁴ καὶ ἀποκτενεῖ με; ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἐπιπέτε Ζῆ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ¹⁵

21. *εις αυτο 22. pro το παιδ. hab. και ηκουσεν κυριος εν φωνη ηλια· και απεστραφη η ψυχη του παιδαριου προς εγκατον αυτου, και εξησεν 23. και ελαβεν ηλιου το παιδ. κ. κατ. αυτον 24. Ιδου τουτο εγν. οτι ανθρ. 2. ει ... οπι τω XVIII. 2. τω οφθῆναι ... και την λιμος κραταιος εν σαμαρια 3. αχααβ αδβιου ... αδβιου 4. τυπτειν ιεζαβελ ... αδβιου ... εκρυψεν 5. αδβιου ... διελθωμ. εις το πεδιον επι τας ... επι παντας χειμαρρους ... ευρομεν ... περιποιησομεθα ... εξολοθρευθησονται α. τ. κτηνων 6. εμερισεν αυτοις ... αλλη μονος pro μια ... αδβιου 7. αδβιου bis (v. 9. est αβδίου) ... εν τη οδω, και απηλθεν 8. οπι αυτω ... πορευου ειπον τω 9. δωσεις ... χειρας 10. εθνη ... απεσταλκεν με ... και ειπον ... τας χωρας αυτης και την βασιλειαν 11. κ. νυν Πορευου συ λεγεις και α. 12. εις γην ... ουκ ευρησει (?) 13. και ουκ απηγγελη ... αποκτεννειν ιεζαβελ ... πεντηκ. ανδρας εν ... εθρ. αυτους εν αρτω 14. οπι μοι ... πορευου και λεγε

16 ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθῆσομαι αὐτῷ. ¹⁶ καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιου εἰς
 συναντήν τῷ Ἀχαάβ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἐξέδραμεν Ἀχαάβ καὶ ἐπο-
 17 ρεύθη εἰς συνάντησιν Ἡλιοῦ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἀχαάβ τὸν Ἡλιοῦ, καὶ
 18 εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἡλιοῦ Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραήλ; ¹⁸ καὶ
 εἶπεν Ἡλιοῦ Οὐ διαστρέφω τὸν Ἰσραήλ ὅτι ἀλλ' ἢ σὺ καὶ οἶκος τοῦ πατρός
 σου ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω
 19 τῶν Βααλῖμ. ¹⁹ καὶ νῦν ἀπόστειλον συνάθροισον πρὸς μὲ πάντα Ἰσραήλ εἰς
 ὄρος τὸ Καρμήλιον καὶ τοὺς προφήτας τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πεν-
 20 τήκοντα, καὶ τοὺς προφήτας τῶν ἁλσῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν Ἰεζά-
 20 βελ. ²⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαάβ εἰς πάντα Ἰσραήλ, καὶ ἐπισυνήγαγε πάντας
 21 τοὺς προφήτας εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. ²¹ καὶ προσήγαγεν Ἡλιοῦ πρὸς πάντας·
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡλιοῦ Ἔως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς
 ἰγνύαις; εἰ ἔστι κύριος ὁ θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ Βαάλ, πορεύεσθε
 22 ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. ²² καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς τὸν
 λαόν· Ἐγὼ ὑπολέλειμμαι προφήτης τοῦ κυρίου μονώτατος, καὶ οἱ προφῆται
 τοῦ Βαάλ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἁλσους
 23 τετρακόσιοι. ²³ δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα,
 καὶ μελισάτωσαν καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν· καὶ
 24 ἐγὼ ποιήσω τὸν βούν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. ²⁴ καὶ βοᾶτε ἐν ὀνό-
 ματι θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου·
 καὶ ἔσται ὁ θεὸς ὃς ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρὶ, οὗτος θεός. καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς
 25 ὁ λαὸς καὶ εἶπον Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ τοῖς προ-
 φῆταις τῆς αἰσχύνης Ἐκλεξάσθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα καὶ ποιήσατε
 πρῶτοι, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς, καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ
 26 μὴ ἐπιθῆτε. ²⁶ καὶ ἔλαβον τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνό-
 ματι τοῦ Βαάλ ἐκ πρωῒθεν ἕως μεσημβρίας καὶ εἶπον Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ
 Βαάλ, ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις, καὶ διέτρε-
 27 χον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὐ ἐποίησαν. ²⁷ καὶ ἐγένετο μεσημβρία καὶ ἐμυκτή-
 ρισεν αὐτοὺς Ἡλιοῦ ὁ Θεοβίτης καὶ εἶπεν Ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλη, ὅτι
 θεός ἐστιν, ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστίν, καὶ ἅμα μὴ ποτε χρηματίζει αὐτός,
 28 ἢ μὴ ποτε καθεύδει αὐτός, καὶ ἐξαναστήσεται. ²⁸ καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ
 μεγάλη, καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμόν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ σιρο-
 29 μάσταις ἕως ἐκχύσεως αἵματος ἐπ' αὐτούς, ²⁹ καὶ προεφήτευον ἕως οὗ παρ-
 ἤλθε τὸ δειλινόν. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν, καὶ ἐλά-
 λησεν Ἡλιοῦ ὁ Θεοβίτης πρὸς τοὺς προφήτας τῶν προσοχθισμάτων λέγων
 Μετάστῃτε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὀλοκαύτωμά μου· καὶ μετέστη-
 30 σαν καὶ ἀπῆλθεν. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς τὸν λαόν Πρὸς ἀγαγάτε πρὸς μέ-
 31 καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. ³¹ καὶ ἔλαβεν Ἡλιοῦ δώδεκα λίθους
 κατὰ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὡς ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν λέγων
 32 Ἰσραήλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. ³² καὶ ὠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι κυρίου,

16. αββίου ε. συναντησιν 17. οπι κ. εγεν. ως ε. α. τ. ηλιου 18. και ο οικος ... καταλειμμανειν ... επορευθη οπ. του βααλειμ 19. προς το ορος το κ. και τους προφητας του βααλ τετρακοσιους πενήκοντα και προφητ. της αισχ. τετρ. κ. πεντ., τους πρ. των 20. συνηγαγεν 21. προς παντα τον λαον ... υμεις χωλαν. υμεις ... ει κυρ. εστιν ο θεος ... ει δε ο βααλ αυτος ... αυτω λογον 22. και προφητ. τ. αλσους ... οπι τετρακ. in fine 23. οπι κ. επιθ. επι τ. ξυλων ... post αλλον add και δωσω επι τα ξυλα 24. θεου υμων ... οπι τω ... ος εαν ... ειπαν 25. επικαλεισθε 26. ελαβεν τ. μ. ον εδωκεν αυτοις 28. κατα το κριμα αυτων ε. μ. και εν σιρομ. 29. και εγενετο ως παρηλθεν το δειλινον, και επροφητευον ως ο καιρος του α. τ. θυσ. και ουκ ην φωνη και ελαλησεν ... καγω 31. ab initio add και ιασατο το θυσιαστηριον κυριου το κατεσκαμμενον ... φυλων του ιακωβ

καὶ ἴασατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκαμμένον, καὶ ἐποίησε θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετρητὰς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. ³³ καὶ ἐστοίβασε τὰς 33 σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, καὶ ἐμέλισε τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ ἐπέστηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ³⁴ καὶ εἶπε 34 Λάβετε μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας· καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ εἶπε Δευτερώσατε· καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπε Τρισώσατε· καὶ ἐτρίσσευσαν. ³⁵ καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ 35 θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θάλασσαν ἐπλησεν ὕδατος. ³⁶ καὶ ἀνεβόησεν Ἡλιοῦ εἰς 36 τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρὶ, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ δοῦλός σου καὶ διὰ σέ πεποίηκα τὰ ἔργα ταῦτα. ³⁷ ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου, καὶ γνώτω 37 ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεός, καὶ σὺ ἔστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω. ³⁸ καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε 38 τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ. ³⁹ καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρός- 39 ὤπων αὐτῶν καὶ εἶπον Ἀληθῶς κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ὁ θεός. ⁴⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ 40 πρὸς τὸν λαὸν Συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βαάλ, μηδεὶς σωθῆτω ἐξ αὐτῶν· καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ κατάγει αὐτούς Ἡλιοῦ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισσῶν καὶ ἔσφαξεν αὐτούς ἐκεῖ. ⁴¹ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ τῷ Ἀχαάβ Ἀνάβηθι καὶ 41 φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ἕτεοῦ. ⁴² καὶ ἀνέβη Ἀχαάβ τοῦ φα- 42 γεῖν καὶ πιεῖν· καὶ Ἡλιοῦ ἀνέβη ἐπὶ τὴν Κάρμηλον, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἔστηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀνά μέσον τῶν γονάτων αὐτοῦ, ⁴³ καὶ εἶπε τῷ 43 παιδάρῳ αὐτοῦ Ἀνάβηθι καὶ ἐπίβλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν οὐδέν· καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ Καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἐπτάκις. ⁴⁴ καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἐπτάκις· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐβδόμῳ, 44 καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἴχνος ἀνδρὸς ἀνάγουσα ὕδωρ· καὶ εἶπεν Ἀνάβηθι καὶ εἶπὸν Ἀχαάβ Ζεῦξον τὸ ἄρμα σου καὶ κατάβηθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ἕτεός. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις καὶ 45 πνεύματι, καὶ ἐγένετο ἕτεός μέγας· καὶ ἔκλαιε καὶ ἐπορεύετο Ἀχαάβ ἕως Ἰεζράελ. ⁴⁶ καὶ χεὶρ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἡλιοῦ καὶ συνέσφιγξε τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, 46 καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζράελ.

XIX.

Καὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαάβ τῇ Ἰεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα ἃ ἐποίησεν Ἡλιοῦ καὶ ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφήτας ἐν ῥομφαίᾳ. ² καὶ ἀπέστειλεν Ἰεζάβελ πρὸς Ἡλιοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ Ἡλιοῦ καὶ ἐγὼ Ἰεζάβελ, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσβείη, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐριον θήσομαι τὴν ψυχὴν σου καθὼς ψυχὴν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. ³ καὶ ἐφοβήθη Ἡλιοῦ, καὶ ἀνέστη καὶ 3

32. om και ιασατο usque κατεσκαμμενον 34. om και εποιησαν ουτως ... κ. ετρισσωσαν 36. και εγενετο κατα αναβασιν το υδωρ κ. ανεβοησεν ... ιακωβ pro ισραηλ ... om επακουσ. μου κ., επακ. μ. σ. εν πυρι και ... σημερον γνωτωσαν ... om πας ο λαος ουτος ... καγω 37. κ. γνωτωσαν ο λαος οτι συ ει κ. ο θ. μονος κ. συ επεστρεψας 38. και το υδωρ usque θαλασση rop. post χουν 39. και ειδαν πας ο λαος κ. επεσαν επι ... ειπαν Αλ. κυρ. αυτος εστιν ο θεος 40. μηθεις ... om ηλιου sec. ... κεισων 41. προς αχααβ 42. ανεβη εις την κορυφην του καρμηλου ... εστηκεν προς-ωπον ... γονατ. εαυτου 43. παιδαρ. εαυτου ... και ανεβη κ. επεβλ. 44. τω αχααβ 45. εως ωδε κ. εως ωδε ... ο υετος ... επορευθη αχ. εις ιεζρ. 46. εγενετο επι ... αχ. του ελθειν εις ιεζαβελ XIX. 1. παντας τους 2. ιεζ. αγγελον προς ... ηλιας καγω ιεζ. ταδε ποιησαισαν μοι οι θεοι κ. τ. προσβειησαν ο. την ωρ. ταυτην

ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβεὲ γῆν Ἰουδα, καὶ
 4 ἀφῆκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ. ⁴ καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέ-
 ρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω Ῥαῤμέν· καὶ ἠτήσατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 ἀποθανεῖν καὶ εἶπεν Ἰκανούσῳ νῦν, λάβε δὴ τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, κύριε,
 5 ὅτι οὐ κρείσσων ἐγὼ εἰμι ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου. ⁵ καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὑπνω-
 σεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν· καὶ ἰδοὺ τις ἤψατο αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ
 6 φάγε. ⁶ καὶ ἐπέβλεψεν Ἡλιοῦ, καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας δλυ-
 ρίτης καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπινε, καὶ ἐπιστρέψας
 7 ἐκοιμήθη. ⁷ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἤψατο αὐτοῦ
 8 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστα φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. ⁸ καὶ ἀνέστη καὶ
 ἔφαγε καὶ ἔπινε· καὶ ἐπορεύθη ἐν ἰσχυί τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα
 9 ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους Χωρήβ. ⁹ καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς
 τὸ σπήλαιον καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε
 10 Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἡλιοῦ; ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παν-
 τοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκα-
 ψαν καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαί ἐγὼ
 11 μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσθη
 αὔριον καὶ στήση ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ ὄρει· ἰδοὺ παρελεύσεται κύριος. καὶ
 ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταῖδον διαλυῶν ὄρη καὶ συντριβὸν πέτρας ἐνώπιον κυρίου,
 οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσ-
 12 σεισμῷ κύριος· ¹² καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ κύριος· καὶ
 13 μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς. ¹³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἡλιοῦ, καὶ ἐπε-
 κάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ὑπὸ
 14 σπήλαιον· καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν φωνὴ καὶ εἶπε Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἡλιοῦ; ¹⁴ καὶ
 εἶπεν Ἡλιοῦ Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν
 15 διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου καθεῖλαν καὶ τοὺς
 προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαί ἐγὼ μονώτατος, καὶ
 16 ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν Πορεύου
 ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδὸν σου, καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ· καὶ
 16 ἤξεις καὶ χρίσεις τὸν Ἀζαήλ εἰς βασιλέα τῆς Συρίας· ¹⁶ καὶ τὸν Ἰοὺ υἱὸν
 Ναμεσοὶ χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ χρί-
 17 σεις εἰς προφῆτην ἀντὶ σοῦ. ¹⁷ καὶ ἔσται τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαήλ
 θανατώσει Ἰοῦ, καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰοῦ θανατώσει Ἐλισαιε.
 18 ¹⁸ καὶ καταλείψεις ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα αὐτῶν οὐκ
 19 ὠκλάσαν γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁹ καὶ
 ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ εὗρισκει τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἠροτρία ἐν
 βουσί· δώδεκα ζεύγη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα· καὶ ἀπῆλ-
 20 θεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπέρριψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. ²⁰ καὶ κατέλιπεν
 Ἐλισαιε τὰς βόας, καὶ κατέδραμεν ὀπίσω Ἡλιοῦ καὶ εἶπε Καταφυλήσω τὸν
 πατέρα μου καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου· καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ Ἀνάστρεφε, ὅτι

3. ψυχην εαυτου ... βερσαβее την ιουδα 4. υποκατω ραμαθ ... νυν, κυριε, λαβε την 5. αναστηθι φαγε 6. καμψακης 7. αναστηθι φαγε 8. εν τη ισχυι ... τεσσερακοντα bis ... εως ορους του θεου του χωρηβ 10. εξηλωσα ... εγκατελειπον ... κατεσκαψαν, τους ... υπολελειμμε 11. εν τω ορει ενωπ. κυριου· και ιδου κυριος παρελ. και πνευμα 12. in f. add κακει κυριος 13. μηλωτη εαυτου ... υπο το σπηλαιον 14. εξηλωσα ... εγκατελειπον σε οι υι. ισρ., τα ... εν ρομφαιαις 15. κ. χρησης εκει αζαηλ 16. τον ηιου ... οπι υιον ναμ. χρ. εις ... ελισσαιε υι. σα. απο αβελ μαουλ χρησης προφ. 17. ιηου ... οπι και τ. σωζ. εκ ρομφ. ιου ... ελισσαιε 18. οπι γονυ ... προσκυνησει 19. ελισσαιε ... δωδεκα βων ενωπιον ... κ. απηλθ. ελισσαιε επ 20. κατελειπεν ελισσαιε ... επεδραμεν ... ειπεν αυτω Πορευου αναστρεφε

πεποίηκά σοι. ²¹ καὶ ἀνέστρεψεν ἐξ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν καὶ ἔβησε καὶ ἤψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

XX. (XXI.)

Καὶ ἀμπελῶν εἰς ἣν τῷ Ναβουθαὶ τῷ Ἰεζραηλίτῃ παρὰ τῇ ἄλῳ Ἀχαάβ βασιλέως Σαμαρείας. ² καὶ ἐλάλησεν Ἀχαάβ πρὸς Ναβουθαὶ λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἄλλαγμα ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων. ³ καὶ εἶπε Ναβουθαὶ πρὸς Ἀχαάβ Μὴ γένοιτό μοι παρὰ θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί. ⁴ καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Ἀχαάβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον. ⁵ καὶ εἰσηλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν Τί τὸ πνεῦμά σου τεταραγμένον, καὶ οὐκ εἶ σὺ ἐσθίων ἄρτον; ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν ὅτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου· εἰ δὲ βούλη, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου. ⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ; ἀνάστηθι καὶ φάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου. ⁸ καὶ ἔγραψε βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἀχαάβ καὶ ἐσφραγίσαστο τῇ σφραγιδι αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί. ⁹ καὶ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις λέγων Νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσαστε τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹⁰ καὶ ἐγκαθίσαστε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ λέγοντες Εὐλόγησε θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτόν καὶ λιθοβολησάτωσαν αὐτόν, καὶ ἀποθανέτω. ¹¹ καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰεζάβελ, καὶ καθὰ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς. ¹² καὶ ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹³ καὶ εἰσηλθόν δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων καὶ ἐκάθισαν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτύρησαν αὐτοῦ λέγοντες Εὐλόγησας θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξήγαγον αὐτόν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ λέγοντες Λελιθοβόληται Ναβουθαὶ καὶ τέθνηκε. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἰεζάβελ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀχαάβ Ἀνάστα κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου ὅς οὐκ ἔδωκέ σοι ἀργυρίου, ὅτι οὐκ ἔστι

21. το ζευγος ... κ. εβησεν εν τοις σκ. τ. βοων ηψησεν αυτα XX. Hoc caput postponit capiti sequenti. 1. και εγενετο μετα τα ρηματα ταυτα αμπελων ην εις τ. ν. τ. ισραηλιτη π. τω αλω 2. εγγιων ... ανταλλαγμα του αμπ. τουτου 3. οτι μοι 4. και ηλθεν αχααβ προς οικον αυτου συγκεχυμενος και εκλελυμενος επι τω λογω ως ελαλησεν προς αυτον ναβουθαι ο ισραηλιτης και ειπεν Ου δωσω σοι κληρονομιαν πατερων μου· κ. εκοιμ. επι β. και εισηλθεν προς αυτον ιεζαβελ η γυνη αυτου και εισηλθεν προς αυτον κ. ελαλ. 6. ισραηλιτην ... αλλον αντι τουτου ... in f. add σοι 7. οτι συ ... ουτως ... βασιλειαν ... αναστηθι φαγε ... οτι δε ... ισραηλιτου 8. κ. προς τους ελευθερ. οι εν τη πολει αυτου τους 9. νηστιαν 10. καθισατε ... ηυλογησεν 11. ανδρες πολεως ... ελευθ. οι καθημενοι εν πολει α. καθα απεστ. πρ. α. ιεζ., καθα γεγραπται 12. οτι και ab initio ... εκαλεσεν νηστιαν ... εν κεφαλη 13. ηλθον ... οι υιοι ... καταμαρτυρ. ανδρες της αποστασιας του ναβουθαι κατεναντι του λαου λεγοντες Ηυλογησεν ναβουθαι 15. ηκ. ιεζ. οτι λελιθοβοληται ναβουθαι και απεθανεν, κ. ειπ. ιεζαβελ προς ... ισραηλιτου

16 Ναβουθαί ζῶν, ὅτι τέθνηκε. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀχαάβ ὅτι τέθνηκε Να-
 βουθαί ὁ Ἰεζραηλίτης, καὶ διέβρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον·
 καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀνέστη καὶ κατέβη Ἀχαάβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Να-
 17 βουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου κληρονομησαὶ αὐτόν. ¹⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἡλιοῦ
 18 τὸν Θεοβίτην λέγων ¹⁸ Ἀνάστησι καὶ κατὰβησι εἰς ἀπαντὴν Ἀχαάβ βασιλέως
 Ἰσραὴλ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι Ναβουθαί, ὅτι καταβέβηκεν
 19 ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτόν. ¹⁹ καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτόν λέγων Ἰάδε λέγει κύ-
 ριος Ὡς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐν-
 20 παντὶ τόπῳ ᾧ ἔλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαί, ἐκεῖ λείξουσιν
 αἱ κύνες τὸ αἷμα σοῦ καὶ αἱ πόρνοι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου. ²⁰ καὶ εἶπεν
 Ἀχαάβ πρὸς Ἡλιοῦ Εἰ εὐρηκάς με ὁ ἐχθρὸς μου; καὶ εἶπεν Εὐρηκα, διότι
 21 μάτην πέπρασαι ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου παροργίσει αὐτόν. ²¹ Ἴδου
 ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακά, καὶ ἐκκαύσω ὀπίσω σου καὶ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἀχαάβ
 22 οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραὴλ, ²² καὶ
 δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ὡς τὸν οἶκον Βασσά
 υἱοῦ Ἀχιά, περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραὴλ.
 23 ²³ καὶ τῇ Ἰεζάβελ ἐλάλησε κύριος λέγων Οἱ κύνες καταφάγονται αὐτὴν ἐν τῷ
 24 προτειχίσματι τοῦ Ἰεζράελ. ²⁴ τὸν τεθνηκότα τοῦ Ἀχαάβ ἐν τῇ πόλει φάγονται
 οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
 25 ρανοῦ. ²⁵ πλὴν ματαίως Ἀχαάβ ὅς ἐπράσθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου,
 26 ὡς μετέθνηκεν αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα πο-
 ρεύεσθαι ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος, ὃν
 27 ἐξολόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου ὡς κατε-
 νύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἐπορεύετο κλαίων, καὶ διέβρηξε τὸν
 χιτῶνα αὐτοῦ καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνήστευσεν· καὶ
 περιεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπάταξε Ναβουθαί τὸν Ἰεζραηλίτην, καὶ
 28 ἐπορεύθη. ²⁸ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιοῦ περὶ Ἀχαάβ,
 29 καὶ εἶπε κύριος ²⁹ Ἐώρακας ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου μου; οὐκ
 ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
 ἐπάξω τὴν κακίαν.

XXI. (XX.)

Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἄδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἀνέβη καὶ πε-
 ριεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ τριακονταδύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ πᾶς
 ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολέ-
 2 μησαν ἐπ' αὐτήν. ² καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν
 3 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰάδε λέγει υἱὸς Ἄδερ ³ Ἰὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον
 4 σου ἐμόν ἐστί, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμά ἐστί. ⁴ καὶ ἀπε-
 κρίθη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Καθὼς ἐλάλησας, κύριέ μου βασιλεῦ, σὸς ἐγὼ
 5 εἶμι καὶ πάντα τὰ ἐμά. ⁵ καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ εἶπαν Ἰάδε λέγει ὁ
 υἱὸς Ἄδερ Ἐγὼ ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων Ἰὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον

16. ισραηλιτης ... αν. αχααβ κ. κατεβη εις ... ισραηλιτου 18. εις
 απαντησιν ... οπι οτι sec. (... κατεβηκεν) ... οπι εκει 19. ελιξαν οι κυνες
 και αι υες ... λιξουσιν ... οπι αι κυνες sec. ... και πορναι 24. καταφα-
 γονται bis 25. πλ. ματ. επραθη αγ., ως επραθη ποιησαι 26. ων εξολε-
 θρευσεν 27. λογου ου κατενυγη ... προσωπου κυριου ... α σακκον ad σακ-
 κον transilit ... ισραηλιτην ... in f. add κεκλιμενος 29. εορακας ... και
 pro αλλ ... in f. add επι τον οικον αυτου XXI. Hoc caput ante cap. XX.
 ponit. 1. K. vi. αδ. βασιλευς συριας συνηθροισεν πασαν ... σαμαριαν (rg.
 loco) ... περιεκαθισεν ει επολεμησεν 2. απεστ. αγγελους προς ... ο υιος
 αδερ ... τ. τεκνα σ. τα καλα 4. ο βασιλευς ... ελαλησας μοι ... ειμι· εγω
 5. ειπαν προς αυτον ... Εγω απεστρεψα το αργ. σου

σου καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐμοί, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν 6
 αὖριον ἀποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐρευνησοῦσι τὸν οἶκόν σου
 καὶ τοὺς οἴκους τῶν παίδων σου, καὶ ἔσται πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλ-
 μῶν αὐτῶν ἐφ' ἃ ἂν ἐπιβάλλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ λήψονται. 7 καὶ ἐκά- 7
 λεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς καὶ εἶπε Γνωθε
 δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρὸς μὲ περὶ τῶν γυναι-
 κῶν μου καὶ περὶ τῶν υἱῶν μου καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου· τὸ ἀργύριόν 8
 μου καὶ τὸ χρυσιόν μου οὐκ ἀπεκάλυσα ἀπ' αὐτοῦ. 8 καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύ- 8
 τεροι καὶ πᾶς ὁ λαὸς Μὴ ἀκούσης καὶ μὴ θελήσης. 9 καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις 9
 υἱοῦ Ἄδερ Λέγετε τῷ κυρίῳ ὑμῶν Πάντα ὅσα ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δοῦλόν 10
 σου ἐν πρώτοις ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι· καὶ ἀπή-
 ραν οἱ ἄνδρες καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον. 10 καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν υἱὸς 10
 Ἄδερ λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθίη, εἰ ἐκποιήσει ὁ 11
 χοὺς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπεξι παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου. 11 καὶ ἀπε- 11
 κρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἰκανοῦσθω· μὴ καυχᾶσθω ὁ κυρτὸς ὡς 12
 ὁ ὀρθός. 12 καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς 12
 καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ 13
 Οἰκοδομήσατε χάρακα· καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν. 13 καὶ ἰδοὺ προφή- 13
 της εἰς προσῆλθε τῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Εἰ 14
 ἐώρακας τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χει- 14
 ρας σὰς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. 14 καὶ εἶπεν Ἀχαάβ Ἐν τίνι; καὶ εἶπε 14
 Τάδε λέγει κύριος Ἐν τοῖς παιδαρῖοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν 15
 Ἀχαάβ Τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπεν Σύ. 15 καὶ ἐπεσκέψατο Ἀχαάβ 15
 τοὺς ἄρχοντας τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακόσια τριάκοντα· καὶ 16
 μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο τὸν λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως, ἑπτὰ χιλιάδας. 16 καὶ 16
 ἐξῆλθε μεσημβρίας· καὶ υἱὸς Ἄδερ πίνων μεθύων ἐν Σοκῶθ αὐτὸς καὶ οἱ 17
 βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοητοὶ αὐτοῦ. 17 καὶ ἐξῆλθον ἄρχον- 17
 τες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις· καὶ ἀποστέλλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ 18
 βασιλεῖ Συρίας λέγοντες Ἄνδρες ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας. 18 καὶ εἶπεν αὐ- 18
 τοῖς, εἰ εἰς εἰρήνην ἐκπορεύονται, συλλαβεῖν αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰ εἰς πόλεμον,
 ζῶντας συλλαβεῖν αὐτούς. 19 καὶ μὴ ἐξεληθάτωσαν ἐκ τῆς πόλεως ἄρχοντα τὰ 19
 παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν 20 ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν 20
 παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐδευτέρωσεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε Συρία· καὶ
 κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραὴλ, καὶ σώζεται υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ' ἵππου 21
 ἱππέως. 21 καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ 21
 τὰ ἄρματα, καὶ ἐπάταξε πληγὴν μεγάλην ἐν Συρία. 22 καὶ προσῆλθεν ὁ προ- 22
 φήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Κραταιοῦ καὶ γνώθι καὶ ἴδε τί ποιή-
 σεις, ὅτι ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ

5. γυναικ. σου ... εμοι δωσεις 6. αποστελλω ... εραυνησουσιν ...
 εσται τα επιθυμητα οφθαλμων ... λημψονται 7. το χρυσ. μου κ. το αργ. μ.
 9. τω κυρ. υ. τω βασιλει ... οπι εν πρωτοις ... ανεστρεψαν 10. ανταπε-
 στειλεν ... ποιησαισαν μοι οι θεοι κ. τ. προσθειησαν ... σαμαριας 14. απε-
 κριθη βασιλευς ... οπι και ειπεν 12. ως προ οτε ... βάσιλεις μετ αυτου
 13. τω βασιλει ... εορακας παντα τον ... εις χειρ. σας σημερον 14. πο-
 λεων προ χωρων 15. επεσκεψ. τους παιδας των αρχοντων των χωρων ...
 τριακοσιοι τριακοντα δυο ... συμπαντα τον λαον παντα 16. εν σοκχω ...
 συνβοηθοι μετ αυτου 17. εξ. παιδαρια αρχοντων των ... κ. απεστειλεν υιοσ
 αδερ κ. ανηγγειλαν αυτω λεγοντες ... σαμαριας 18. συλλαβετε ... και η
 εις πολ. εξηλθον ... συλλαβετε. 19. εξηλθ. τα παιδ. εκ της πολ. αρχον-
 των των χωρων 20. οπι και εδευτερ. εκ. τ. π. αυτου ... εφ ιππων συν
 ιππευσιν τισιν 21. εξηλθεν βασιλ. συριας (ila) ... οπι παντας ... εν συρια
 πληγ. μεγ. 22. κ. ειπεν αυτω ... επιστρεψαντος ... συριας ανεισιν επι

23 σέ. ²³ καὶ οἱ παῖδες βασιλέως Συρίας καὶ εἶπον Θεὸς ὀρέων θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ
 θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἐὰν δὲ πολεμήσωμεν αὐτούς
 24 κατ' εὐθύ, εἰ μὴν κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. ²⁴ καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον·
 ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ τοῦ ἀντ' αὐτῶν σα-
 25 τράπας, ²⁵ καὶ ἀλλάξομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν καὶ ἵππον
 κατὰ τὴν ἵππον καὶ ἄρματα κατὰ τὰ ἄρματα, καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτούς
 κατ' εὐθύ, καὶ κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ
 26 ἐποίησεν οὕτως. ²⁶ καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἐπεσκέψατο υἱὸς
 27 Ἄδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς Ἀφεκά εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ οἱ
 υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν· καὶ παρενε-
 28 βαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὡσεὶ δύο ποίμνια αἰγῶν, καὶ Συρία ἐπλησε
 τὴν γῆν. ²⁸ καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ
 Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ' ὧν εἶπε Συρία Θεὸς ὀρέων κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ καὶ
 οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτός, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρα
 29 σὴν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ²⁹ καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων
 ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ προσήγαγεν ὁ πόλε-
 30 μος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ.
 καὶ ἔφυγον οἱ καταλοίποι εἰς Ἀφεκά εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ
 31 εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων· καὶ υἱὸς Ἄδερ ἔφυγε καὶ
 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸ ταμειῖον. ³¹ καὶ εἶπε τοῖς παισὶν
 αὐτοῦ Οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσίν· ἐπιθώμεθα δὴ σάκ-
 32 κους ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καὶ ἐξέλθω-
 μεν πρὸς βασιλεῖα Ἰσραὴλ, εἴ πως ζωογονήσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν. ³² καὶ περι-
 ζώσαντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν καὶ ἔβησαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
 αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Δουλός σου υἱὸς Ἄδερ λέγει Ζησάτω δὴ ἡ
 33 ψυχὴ ἡμῶν· καὶ εἶπεν Εἰ ἔτι ζῆ, ἀδελφός μου ἐστί. ³³ καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο
 καὶ ἐσπέισαντο, καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ εἶπον
 Ἄδελφός σου υἱὸς Ἄδερ. καὶ εἶπεν Εἰσελάσατε καὶ λάβετε αὐτόν· καὶ ἐξῆλθε πρὸς
 34 αὐτόν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτόν πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ³⁴ καὶ εἶπε
 πρὸς αὐτόν Τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου ἀπο-
 δώσω σοι, καὶ ἐξόδους θῆσεις σεαυτῷ ἐν Δαμασκῷ καθὼς ἔβητο ὁ πατήρ
 35 μου ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε· καὶ διεβήτο αὐτῷ
 διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν. ³⁵ καὶ ἄνθρωπος εἰς ἕκ τῶν υἱῶν τῶν προφη-
 36 τῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ κυρίου Πάταξον δὴ με· καὶ οὐκ ἤσέ-
 λησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν. ³⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἄνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας
 τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πατάξει σε λέων·
 37 καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὗρσκει αὐτόν λέων καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. ³⁷ καὶ
 εὗρσκει ἄνθρωπον ἄλλον καὶ εἶπε Πάταξόν με δὴ· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ὁ
 38 ἄνθρωπος, πατάξας καὶ συνέτριψε. ³⁸ καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ ἔστη τῷ
 βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς

23. συριας ειπαν προς αυτον Θ. ορ. κυριος ο θ. ισραηλ ... εαν δε πο-
 λομησομεν ... ει μη 24. σατραπ. αντ. αυτων 25. πεσοουσαν απο σου ...
 ** (? potius *) ακουσεν ... φων. αυτων 26. εις αφεκαν 27. επεσχ. και
 διοικηθησαν κ. παρεγ. ε. απαντησιν α. κ. παρενεβαλον οι υιοι ισραηλ 28.
 προσηλθεν ανθρωπος τ. θ. προς βασιλεα ισραηλ Ταδε (... ομη ειπε) ... Ο
 θεος ορειων ... δωσει προ και δωσω 29. παρεμβ. αυτοι ... εν τη εβδομη
 ημερα ... εν ημερα μια 34. και ειπαν προς αυτον παιδες αυτου Ιδου δη
 οιδαμεν οτι βασ. οικου ισραηλ ... επιθωμ. ουν 32. εβηκαν σχοινια ... ει-
 παν ... ζητω δη η ψυχη μου 33. ανελεξαν ... ειπεν προ ειπον ... λεγει
 και ειπεν ... in f. add προς αυτον 34. θησεις σαυτω ... καγω ... εν δα-
 μασκω προ εν διαθηκη 35. με δη 36. om και ante ιδου 36. 37. ab
 επαταξ. αυτον transilit ad επαταξ. αυτον 38. κατεδησατο ταλαμωνι

αὐτοῦ. ³⁹ καὶ ἐγένετο ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεὺς, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν ³⁹
 βασιλέα καὶ εἶπεν Ὁ δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιάν τοῦ πολέμου, καὶ
 ἰδοὺ ἀνὴρ εἰσῆγαγε πρὸς μεῖ ἄνδρα καὶ εἶπε πρὸς μεῖ Φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα·
 εἰάν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἢ
 τάλαντον ἀργυρίου στήσεις. ⁴⁰ καὶ ἐγενήθη περιεβλέψατο ὁ δοῦλός σου ὡςδε καὶ ⁴⁰
 ὡςδε, καὶ οὗτος οὐκ ἦν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ καὶ
 τὰ ἐνεδρα παρ' ἐμοὶ ἐφόνευσας. ⁴¹ καὶ ἔσπευσε καὶ ἀφείλε τὸν τελαμῶνα ἀπὸ ⁴¹
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπέγνω αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὅτι ἐκ τῶν προ-
 φητῶν οὗτος. ⁴² καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Διότι ἐξήνεγκας σὺ ⁴²
 ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ τῆς χειρὸς σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς ⁴³
 αὐτοῦ, καὶ ὁ λαὸς σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁴³ καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
 συγχεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς Σαμάρειαν.

XXII.

Καὶ ἐκάθισε τὰ τρία ἔτη καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀνά μέσον Συρίας καὶ ἀνά
 μέσον Ἰσραὴλ. ² καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ καὶ κατέβη Ἰωσαφάτ ²
 βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. ³ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς ³
 παῖδας αὐτοῦ Εἰ οἴδατε ὅτι ἡμῖν Ῥεμμαῶν Γαλαάδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λα-
 βεῖν αὐτήν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας; ⁴ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰω- ⁴
 σαφάτ Ἀναβήσῃ μεθ' ἡμῶν εἰς Ῥεμμαῶν Γαλαάδ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν
 Ἰωσαφάτ Καθῶς ἐγώ, καὶ σὺ οὕτως, καθῶς ὁ λαὸς μου ὁ λαὸς σου, καθῶς
 οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. ⁵ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα ⁵
 Ἰσραὴλ Ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν κύριον. ⁶ καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς ⁶
 Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
 βασιλεὺς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμαῶν Γαλαάδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπον
 Ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰω- ⁷
 σαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Οὐκ ἔστιν ὡςδε προφήτης τοῦ κυρίου, καὶ ἐπε-
 ρωτήσομεν τὸν κύριον δι' αὐτοῦ; ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ ⁸
 Εἰς ἐστὶν ἀνὴρ εἰς τὸ ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ τὸν κύριον, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα
 αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ ἀλλ' ἢ κακὰ, Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλαά. καὶ
 εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα Μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁹ καὶ ἐκάλεσεν ⁹
 ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἕνα καὶ εἶπε Τὸ τάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλαά.
¹⁰ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐκάστηντο ἀνὴρ ἐπὶ ¹⁰
 τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται
 ἐπροφήτεον ἐνώπιον αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν ¹¹
 κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτοις κεραιεῖς τὴν Συρίαν
 ἕως συντελεσθῆ. ¹² καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτεον οὕτως λέγοντες Ἀνά- ¹²
 βαινε εἰς Ῥεμμαῶν Γαλαάδ, καὶ εὐοδώσει καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας σου
 καὶ τὸν βασιλέα Συρίας. ¹³ καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαίαν ¹³
 ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ δὴ λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ
 καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως· γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς τοὺς λόγους σου κατὰ τοὺς
 λόγους ἐνὸς τούτων καὶ λάλησον καλὰ. ¹⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας Ζῆ κύριος ὅτι ¹⁴

39. ως ο βασ. παρεπορευετο ... και ειπεν Φυλαξον τον ανδρα τουτον
 ... οπι δε 41. ταλαμωνα ... οφθ. αυτων, και εγνω 42. εξηγαγες ... εκ
 χειρος μου 43. proti israhel add προς οικον αυτου XXII. 4. οπι τα
 2. εγενετο 4. αναβηθι μ. ημ. εις πολεμον ρεμμαθ γαλααδ ... ιωσαφατ
 προς βασιλεα ισραηλ 6. ωστε τριακοσιους ... ειπαν Αναβενναι, οτι διδωσ
 δωσει 7. προς τον βασιλεα ισρ. Αρα ουκ ... τ. κυρ. ουκετι, και 8. Ετι
 προ Εις ... τον κυριον δι αυτου ... ιεμαα 9. ιεμαα 10. εκαστητο ... θρο-
 νου αυτων ... εν ταις πυλεσιν 11. εποιησ. αυτω ... υι. χανανα (ποη v. 24.)
 12. προεφητεουν ... οπι και exir. ... οπι συριας 13. (καινου προ γινου
 ...) εις λογους

15 ἂν εἶπῃ κύριος πρὸς μέ, ταῦτα λαλήσω. 15 καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμαῖθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσει κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως. 16 16 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ηοσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε ὅπως λαλήσης πρὸς 17 17 μὲ ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; 17 καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως· ἐώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποῖμνιον ᾧ οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶπε ^{Μι. 9} κύριος Οὐ κύριος τούτοις θεός; ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἀνα- 35. στρεφέτω. 18 καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα Οὐκ 18 εἶπα πρὸς σέ ὅτι οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλὰ διότι ἀλλ' ἢ κακά; 19 καὶ 19 εἶπε Μιχαίας Οὐχ οὕτως, οὐκ ἐγώ· ἄκουε ῥῆμα κυρίου· οὐχ οὕτως. εἶδον θεὸν Ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ 20 εἰστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 20 καὶ εἶπε κύ- 20 ριος Τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν 21 Ῥεμμαῖθ Γαλαὰδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος οὕτως. 21 καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα 22 καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. 22 καὶ εἶπε πρὸς αὐ- 22 τὸν κύριος Ἐν τίνι; καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδές εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἀπατήσεις καὶ γε δυνησῇ 23 ἐξελθε καὶ ποιήσον οὕτως. 23 καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδές ἐν 23 στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακά. 24 24 καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν 25 σιαγόνα καὶ εἶπε Ποῖον πνεῦμα κυρίου τὸ λαλήσαν ἐν σοί; 25 καὶ εἶπε Μι- 25 χαίας Ἰδοὺ σὺ ὄψῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅταν εἰσέλθῃς ταμεῖον τοῦ ταμείου τοῦ 26 κρυβῆναι ἐκεῖ. 26 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀπο- 26 στρέψατε αὐτόν πρὸς Σεμῆρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως· καὶ τῷ Ἰωᾶς υἱῷ τοῦ 27 βασιλέως 27 εἶπόν θεσθαι τοῦτον ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως 28 καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. 28 καὶ εἶπε Μιχαίας Ἐάν 29 ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ λελάληκε κύριος ἐν ἐμοί. 29 καὶ ἀνέβη 29 βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥεμμαῖθ Γα- 30 λαὰδ. 30 καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα Συγκαλύ- 30 ψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδυσαι τὸν ἱματισμὸν μου· 31 καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. 31 καὶ βα- 31 σιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δυοὶ 32 λέγων Μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονώτατον. 32 32 καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, 32 καὶ αὐτοὶ εἶπαν Φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτόν πο- 33 λεμῆσαι· καὶ ἀνέκραξεν Ἰωσαφάτ. 33 καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν 33 ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀνέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. 34 34 καὶ ἐπέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνά 34 μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνά μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἡμιόχῳ αὐτοῦ Ἐπίστρεψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι

14. οπι ᾱ 15. ο βασιλ. αυτω ... κ. ειπ. προς αυτον Αν. κ. ευ. και δωσει κ. ε. χειρας 16. Ετι δεεις εγω ... λαλησεις 17. εορακα ... οπι θεος ... ανα- στρεφετω εκαστ. ε. τ. οικ. α. εν ειρηνην 18. ο βασιλευς 19. ειδον τον κυριον θεον ισρ. κ. επι του ... ιστηκει ... οπι αυτου post δεξιων 20. ραμμαθ ... οπι και ουτος ουτως 22. κυριος προς αυτον ... ψευδ. εν στοματι 24. ποιον τουτο παρηλθεν πνευμα κυριου παρ εμου το λαλ. ε. σοι 25. ιδου οψη εν τη ... ταμειον του ταμειου ... οπι εκει 26. οπι ισραηλ ... προς αμ- μων τον αρχοντα της πολεως, και προς ιωας υιον 27. ειπον Ταδε λεγει ο βασιλευς θεσθαι ... και εσθιετω αρτον ... εως του επιστρεψωμεν εν 28. ουκ ελαλησεν ... in f. add και ειπεν Ακουσατε λαοι παντες 30. Συγκαλυψον με ... ο βασιλευς 31. τριακοντα και δυο 32. ιδον ... ειπον 33. κ. εγε- νοντο ως ιδον ... απεστρεψαν 34. κ. ενετεινεν εις τοξον ... την χειρα σου

35 καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐστηκώς 35
ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξεναντίας Συρίας ἀπὸ πρωῆ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέχυνε τὸ
αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἄρματος, καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας,
καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα τῆς τροπῆς ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἄρματος. 36 καὶ ἔστη 36
ὁ στρατοκῆρυξ δύνωντος τοῦ ἡλίου λέγων Ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ
εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν, 37 ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς. καὶ ἦλθον εἰς Σαμαρείαν, καὶ 37
ἔθαψαν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ. 38 καὶ ἀπένιψαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν κρήνην 38
Σαμαρείας, καὶ ἐξέλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρνοι ἐλού-
σαντο ἐν τῷ αἵματι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε. 39 καὶ τὰ λοιπὰ τῶν 39
λόγων Ἀχαάβ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ὠκοδόμησε, καὶ
πάσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ λόγων
τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; 40 καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαάβ μετὰ τῶν πα- 40
τέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 41 καὶ Ἰωσα- 41
φάτ υἱὸς Ἀσά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαάβ βασιλέως
Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν 42 Ἰωσαφάτ, υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βα- 42
σιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ
ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλαῖ. 43 καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ 43
Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν
ὀφθαλμοῖς κυρίου. 44 πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ 44
ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. 45 καὶ εἰρήνευσεν Ἰωσαφάτ μετὰ βασιλέως Ἰσραὴλ. 45
46 καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφάτ καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, 46
οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰούδα;
51 καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς 51
πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ
υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 52 καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ 52
ἐν Σαμαρείᾳ· ἐν ἔτει ἑπτακαίδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα Ὀχοζίας υἱὸς
Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. 53 καὶ ἐποίησε τὸ πο- 53
νηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
ἐν ὁδῷ Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοὰμ
υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. 54 καὶ ἐδούλευσε τοῖς Βααλὶμ καὶ προσε- 54
κύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ γε-
νόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

35. απεχυνηε ... εκ της πληγης ... εκ της τροπης 36. απιθε δυ-
νοντος add εν τη παρεμβολη ... in f. add αποτρεχετω 37. ηλθεν ε. σα-
μαριαν ... εν σαμαρια 38. το αρμα επι ... εξελειξαν ... το αιμα αυτου
39. εποιησεν, και ιδου ... εν βιβλιου (sic) 41. οπι εν ... τω αχααβ
42. ιωσαφ ... θυγ. σαλαλα 43. ευθες ενωπιον κυρ. 45. βασιλειων 46.
δυναστιαι ... εποιησεν και οσα επολεμησεν, ουχι ταυτα ... των βασι-
λειων 47. και περισσον του ενδιηλλαγμενου ουχ (corr. ο?) υπελειφθη
εν ημεραις ασα πατρος αυτου επελεξεν απο της γης 48. και βασιλευς
ουκ ην εν εδωμ εστηλωμενος 49. και ο βασιλευς ιωσαφατ εποιησεν
νηας του πορευθησαι ωφειρδε εις χρυσιον· και ουκ επορευθησαν, οτι συνε-
τριβησαν νηες εν ασεωνγαβερ. 50. τοτε ειπεν οχοζιας υιος αχααβ προς ιω-
σαφατ Πορευθητωσαν δουλαι σου μετα των δουλων μου και ταις ναυσιν·
και ουκ ηθελησεν ιωσαφατ. 52. εν σαμαρια ... οπι οχοζιας υιος αχααβ
... και εβασιλευσεν ... οπι εν σαμαρια 53. ενωπιον κυριου ... οπι οικου
54. βαλειμ

Subscriptio: βασιλειων γ

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ.

I.

- 2 Καὶ ἠθέτησε Μωάβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ. ² καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠβρώστησε· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀβρώστιας μου
- 3 ταύτης· καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ. ³ καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκάλεσεν Ἡλιοῦ τὸν Θεσβίτην λέγων Ἀναστάς δεῦρο εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Ὀχοζίου βασιλέως Σαμαρείας καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν;
- 4 καὶ οὐχ οὕτως. ⁴ ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ. καὶ ἐπορεύθη Ἡλιοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ⁵ καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἴί ὅτι ἐπεστρέψατε;
- 6 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς Δεῦτε ἐπιστρέφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς καὶ λαλήσατε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ σὺ πορεύῃ ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ. καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ κατὰ ἐλάλησεν Ἡλιοῦ.
- 7 καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς Τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους;
- 8 καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Ἀνὴρ δασύς καὶ ζώντην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὄσφυν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ ὁ Θεσβίτης οὗτός ἐστι.
- 9 καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ Ἡλιοῦ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν Ἀνδρῶπε τοῦ θεοῦ, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατὰβηθι.
- 10 καὶ ἀπεκρίθη Ἡλιοῦ καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον Καὶ εἰ ἄνθρωπος θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεται σέ καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτόν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ.
- 11 καὶ προσέειπε ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν Ἀνδρῶπε τοῦ θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Τάδε κατὰβηθι.
- 12 καὶ ἀπεκρίθη Ἡλιοῦ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν Εἰ ἄνθρωπος θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεται σέ καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτόν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ.
- 13 καὶ προσέειπε ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀποστεῖλαι ἡγούμενον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος

Inscriptio: βασιλειων δ

I. 1. δικτυουτου ... αυτου του εν ... δευτε και επερωτησατε εν τη βααλ ... δι αυτων 3. Αναστηθι και πορευθηθι εις ... σαμαριας 4. η κλινη σου ... οτι εκει θανατω 5. τι οτι επεστραφητε 6. θεον εν ιερουσαλημ (ιλημ pro ιηλ) ... ζητησαι εν τη ... οπι η κλινη ... ανεβης οτι ου ... οπι και επιστρεψαντες usque ηλιου 8. οπι αυτου ... εστιν ουτος 9. ηγουμενον πεντηκονταρχον ... κ. ανεβη και ηλθεν πρ. αυτ. 10. ανθρωπος του θεου 11. προσεδηκεν ... και ανεβη και ελαλησεν 12. ανθρ. του θεου ειμι εγω 13. προσεδηκεν ... οπι ετι ... ηγουμενον πεντηκονταρχον τριτον και τους ... και αναβας ηλθεν προς αυτον ο πεντηκ.

καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ κατέναντι Ἡλιοῦ, καὶ ἐδέησεν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἐντιμωθήτω ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου τούτων τῶν πεντήκοντα ἐν ὀφθαλμοῖς σου·
 14 Ἰδοὺ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους 14
 τοὺς πρώτους, καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου. 15 καὶ 15
 ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ καὶ εἶπε Κατάβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φο-
 βησῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀνέστη Ἡλιοῦ καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς
 τὸν βασιλέα. 16 καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ Τάδε λέγει κύριος 16
 17 Τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐκζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; οὐχ
 οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ
 ἀποθανῆ. 17 καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν Ἡλιοῦ. 18 καὶ τὰ 17 18
 λοιπὰ τῶν λόγων Ὀχοζίου ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ
 λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ; καὶ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ βασι-
 λεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δεκαδύο ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφάτ
 βασιλέως Ἰούδα. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ
 ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ συνέτριψεν αὐτάς· πλὴν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις
 οἴκου Ἱεροβοάμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν·
 καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.

II.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἡλιοῦ ὡς εἰς τὸν
 οὐρανόν, καὶ ἐπορεύθη Ἡλιοῦ καὶ Ἐλισαίε ἐκ Γαλαγάλων. 2 καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ 2
 πρὸς Ἐλισαίε Κάρου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθῆλ·
 καὶ εἶπεν Ἐλισαίε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ
 ἦλθον εἰς Βαιθῆλ. 3 καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθῆλ πρὸς Ἐλι- 3
 σαιε καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνωσ ὅτι κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν
 σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε Καγὼ ἔγνωκα, σιωπάτε. 4 καὶ εἶ- 4
 πεν Ἡλιοῦ πρὸς Ἐλισαίε Κάρου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς
 Ἱεριχώ· καὶ εἶπεν Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ
 ἦλθον εἰς Ἱεριχώ. 5 καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχώ πρὸς 5
 Ἐλισαίε καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνωσ ὅτι σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν
 κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε Καὶ γε ἐγὼ ἔγνω, σιωπάτε.
 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡλιοῦ Κάρου δὴ ᾧδε, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως εἰς τὸν 6
 Ἰορδάνην· καὶ εἶπεν Ἐλισαίε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω
 σε. καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι, 7 καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν 7
 καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν· καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου.

13. γονατα εαυτου 14. πρωτους και τους πεντηκοντα αυτων ... δη η ψυχ.
 των δουλων σου εν 16. οπι ηλιου ... Ανθ των εξαπεστειλας αγγ. επερωτησαι
 εν τη βααλ μ. θ. ακκ. παρα το μη ειναι θεον εν ισραηλ του εκζητησαι εν ρη-
 ματι αυτου ουχ ουτως 17. κ. απεθανεν οχοζιας κατα 18. οπι και τα us-
 que βασιλευσιν ισραηλ (vide ad finem capitis) ... εβασιλευσεν ... εν σαμαρια
 ετη δυο εν ... ουδ ως η ... in f. add και εβασιλευσεν ιωραμ αδελφος αυ-
 του αντ αυτου εν ετει δευτερω ιωραμ υιω ιωσαφατ βασιλει ιουδα, οτι ουκ
 ην αυτω υιος. και τα λοιπα των λογων οχοζιου οσα εποιησεν, ουχ ιδου ταυτα
 γεγραμμενα επι βιβλιου λογων των ημερων τοις βασιλευσιν ισραηλ; II. 1.
 τον ηλιου εν συνοισμω εις τον ... ελισσαιε 2. ελισσαιε bis ... οτι κυριος
 απεστειλεν με ... καταλειψω ... ηλθεν 3. οι εις βαιθηλ πρ. ελισσαιε κ.
 ειπ. πρ. α. οι υιοι των προφητων ... απανωθεν Και εγω 4. ελισσαιε ...
 ιερειχω· κ. ειπ. ελισσαιε 5. ιερειχω πρ. ελισσαιε ... απανωθεν ... εγνωκα
 6. οπι εως ... ελισσαιε

8⁸ καὶ ἔλαβεν Ἡλιοῦ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ ἔλησε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ
 9 διηρέστη τὸ ὕδωρ ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἐρήμῳ. ⁹ καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς καὶ Ἡλιοῦ εἶπε πρὸς Ἐλισαιέ Αἰτήσαι τί ποιήσω
 σοι πρὶν ἢ ἀναληφθῆναι με ἀπὸ σοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Γενηθήτω δὴ διπλά
 10 ἐν πνεύματί σου ἐπ' ἐμέ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ Ἐσκήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι·
 ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβάνομενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὕτως· καὶ ἐὰν μὴ, οὐ
 11 μὴ γένηται. ¹¹ καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων, ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν· καὶ
 ἰδοὺ ἄρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρός, καὶ διέστειλεν ἀνά μέσον ἀμφοτέρων· καὶ
 12 ἀνελήφθη Ἡλιοῦ ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. ¹² καὶ Ἐλισαιέ εἶδεν, καὶ
 ἐβόα Πάτερ πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι,
 13 καὶ ἐπελάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτὰ εἰς δύο ῥήγματα. ¹³ καὶ
 ὕψωσε τὴν μηλωτὴν Ἡλιοῦ, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν Ἐλισαιέ. καὶ ἐπέστρεψεν
 14 Ἐλισαιέ, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁴ καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν
 Ἡλιοῦ, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ καὶ εἶπε Που ὁ θεὸς
 Ἡλιοῦ ἀφώ; καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ διεβράγησαν ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ
 15 διέβη Ἐλισαιέ. ¹⁵ καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἰεριχώ ἐξε-
 ναντίας καὶ εἶπον Ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ἡλιοῦ ἐπὶ Ἐλισαιέ· καὶ ἦλθον
 16 εἰς συναντήν αὐτοῦ καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ¹⁶ καὶ εἶπον πρὸς
 αὐτὸν Ἰδοὺ δὴ μετὰ τῶν παίδων σου πενήτηντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμεως· πο-
 17 ρευθέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μὴ ποτε ἦεν αὐτὸν πνεῦμα κυ-
 ρίου καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἢ ἐφ' ἐν τῶν ὀρέων ἢ ἐφ' ἓνα τῶν
 18 βουνῶν· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Οὐκ ἀποστελεῖτε. ¹⁷ καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἕως
 οὐ ἤσχύνετο, καὶ εἶπεν Ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν πενήτηντα ἄνδρας, καὶ
 18 ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ εὗρον αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν,
 καὶ αὐτὸς ἐκάστητο ἐν Ἰεριχώ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς Μὴ
 19 πορευθῆτε; ¹⁹ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἐλισαιέ Ἰδοὺ ἡ κατοί-
 κησις τῆς πόλεως ἀγαθή, καθὼς ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ καὶ
 20 ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. ²⁰ καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Λάβετε μοι ὑδρίσκην καινὴν καὶ
 21 θέτε ἐκεῖ ἄλλα· καὶ ἔλαβον καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. ²¹ καὶ ἐξῆλθεν Ἐλισαιέ
 εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἄλλα καὶ εἶπε Ἰάδε λέγει κύ-
 ριος Ἰαμαὶ τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη.
 22 ²² καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιέ ὃ
 23 ἐλάλησε. ²³ καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθλ· καὶ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ
 καὶ παιδάρια μικρὰ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ καὶ εἶπον
 24 αὐτῷ Ἀνάβαινε, φαλακρέ, ἀνάβαινε. ²⁴ καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτῶν καὶ εἶδεν
 αὐτά, καὶ κατηράσατο αὐτοῖς ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι
 25 ἐκ τοῦ δρυμοῦ καὶ ἀνέβρῃξαν ἀπ' αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παῖδας. ²⁵ καὶ
 ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, κάκειθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σα-
 μάρειαν.

8. διερρεστη 9. ελισσαιε Αιτησαι με τι ... προ του αναλημφθηναι ...
 ελισσαιε 10. αιτησασθαι σε 11. διεστειλαν ... ανελημφθη ... εν συσεισμῳ
 εις (* ut videtur alteris curis ewos εις) 12. ελισσαιε εορα ... ουχ ιδεν (...
 εις διορηγματα) 13. ** om ἢ ... επεστρ. ελισσαιε (anlea ελισσαιε) 14. Που
 κυριε ο θεος ... * το υδωρ προ τα υδατα ... ενθεν κ. ενθεν ... ελισσαιε
 15. ιδαν ... ελισσαιε ... ε. συναντησιν 16. σου οι υιοι δυναμεως πεντηκ.
 ανδρες ... om ἢ post ιορδανη ... om η εφ ενα τ. βουνων ... ελισσαιε
 17. ewos οτου 18. επεστρεψαν ... ελισσαιε προς αυτους Ειπον υμιν 19.
 20. 21. 22. ελισσαιε 20. ** καινην προ καινην ... om κ. ηνεγκ. 23. πο-
 λεως καταπαιζειν αυτου ... ειπεν ... in f. addi φαλακρε 24. ιδεν ... κυ-
 ριου, και ειπεν Ἰεχνα παραβασεως και αργιας· και ιδου ... εξ αυτων δυο
 και τεσσαρακοντα παιδες (illa) 25. και εκειθεν υπεστρεψεν ε. σαμαρειαν

III.

Καὶ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³ πλὴν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. ⁴ καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωάβ ἦν Νωκῆθ, καὶ ⁵ ἐπέστρεψε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. ⁶ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ ⁷ καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωάβ ἐν βασιλείᾳ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμαρείας καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραὴλ, ⁹ καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα λέγων Βασιλεὺς Μωάβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί· εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωάβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν Ἀναβήσομαι· ὅμοιος μοι ὅμοιος σοί, ὡς ὁ λαὸς μου ὁ λαὸς σου, ὡς οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. ¹⁰ καὶ εἶπε Ποῖα ὀδῶ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Ὀδὸν ἔρημον Ἐδώμ. ¹¹ καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ, καὶ ἐκύκλωσαν ὀδὸν ἑπτὰ ἡμερῶν· καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. ¹² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὦ, ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωάβ. ¹³ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδῶν τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ὡδε Ἐλισαιὲ υἱὸς Σαφάτ, ὃς ἐπέχυσεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας Ἡλιοῦ. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Ἔστιν αὐτῷ ῥῆμα κυρίου· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ βασιλεὺς Ἐδώμ. ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρὸς σου καὶ τοὺς προφήτας τῆς μητρὸς σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Μὴ ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωάβ; ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ Ζῆ κύριος τῶν δυνάμεων ὧ παρέστη ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σὲ καὶ εἶδόν σε. ¹⁷ καὶ νῦν λάβε μοι ψάλλοντα· καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλον ὁ ψάλλον, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεὶρ κυρίου, ¹⁸ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ποιήσατε τὸν χειμάρβρον τοῦτον βοθρύνους βοθρύνους. ¹⁹ ὅτι τάδε λέγει κύριος Οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα καὶ οὐκ ὄψεσθε ὑετόν, καὶ ὁ χειμάρβρος οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. ²⁰ καὶ κούφη αὐτὴ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· καὶ παραδώσω τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ὑμῶν. ²¹ καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὄχυράν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πᾶσας πηγὰς ὕδατος ἐμφράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. ²² καὶ ἐγένετο πρῶτῃ ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδώμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος. ²³ καὶ πᾶσα Μωάβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ τρεῖς βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτοὺς· καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένοι ζώνην καὶ εἶπον Ὡ· καὶ ἔστησαν

III. 1. ab εβασιλευσεν transilit ad εβασιλευσεν 2. ab ο πατηρ αυτου transilit ad ο πατηρ αυτου 3. * απ αυτων 4. νωκηθ ... επεστρεψεν ... α χιλιαδας ad χιλιαδας transilit 6. εκ σαμαριας 10. ειπεν βασιλευς ... βασιλ. κατεχομενους δουναι 11. Ει ουκ ... παιδων βασιλεως ... ελισσαιε 12. συν αυτω ... κατεβησαν 13. σου και προς τους ... βασιλεις παρερχομενους δουναι 14. ιδον 15. ιδε ργο λαβε 17. ουκ οψ. πνευμ. και ... πιετε 19. παταξατε πασαν την πολ. οχ. και πασαν πολιν εκλεκτην ... εμφραξετε ... αχριωσατε 21. οτι τρεις ... και ανεβησαν εκ π. περ. ζων. και επανω· και εστησαν

22 ἐπὶ τοῦ ὀρίου. ²² καὶ ὤρῃσαν τὸ πρωί, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα·
 23 καὶ εἶδε Μωάβ ἐξεναντίας τὰ ὕδατα πυρρὰ ὡς αἷμα, ²³ καὶ εἶπον Αἷμα τοῦτο
 τῆς ῥομφαίας. καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξεν ἀνὴρ τὸν πλησίον
 24 αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα Μωάβ. ²⁴ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν
 Ἰσραὴλ· καὶ Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ
 25 προσώπου αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωάβ, ²⁵ καὶ
 τὰς πόλεις καθεῖλον, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἔρριψαν ἀνὴρ τὸν λίθον καὶ
 ἐνέπλησαν αὐτήν, καὶ πᾶσαν πηγὴν ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέ-
 26 βalon ἕως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου κατηρημένους· καὶ ἐκύκλω-
 26 σαν οἱ σφενδονῆται καὶ ἐπάταξαν αὐτήν. ²⁶ καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωάβ ὅτι
 ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβε μετ' ἑαυτοῦ ἑπτακοσίους ἄν-
 27 δρας ἐσπασμένους ῥομφαίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδώμ· καὶ οὐκ ἠδυνή-
 27 σησαν. ²⁷ καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
 καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μετὰμελος
 μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

IV.

Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς τὸν Ἐλισαιὲ λέ-
 γουσα Ὁ δοῦλός σου ἀνὴρ μου ἀπέθανε, καὶ σὺ ἔγνωσ ὅτι δοῦλός σου τῆ
 φοβούμενος τὸν κύριον· καὶ ὁ δανειστής ἤλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου ἑαυτῶ
 2 εἰς δούλους. ² καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Τί ποιήσω σοι; ἀνάγγελόν μοι τί ἔστι σοι
 ἐν τῷ οἴκῳ· ἢ δὲ εἶπεν Οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ ὅτι ἀλλ'
 3 ἢ ὁ ἀλείψομαι ἔλαιον. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Δεῦρο αἰτησαι σεαυτῇ σκεύη
 4 ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων σκεύη κενά, μὴ ὀλιγώσης. ⁴ καὶ εἰσελεύσῃ
 καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ ἀποχεεῖς
 5 εἰς τὰ σκεύη ταῦτα, καὶ τὸ πληρωθὲν ἄρεις. ⁵ καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ, καὶ
 ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς· αὐτοὶ προστήγ-
 6 γιζον πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἐπέχεεν ἕως ἐπλήσθησαν τὰ σκεύη. ⁶ καὶ εἶπε
 πρὸς τοὺς υἱούς αὐτῆς Ἐγγίσατε ἔτι πρὸς μὲ τὸ σκεῦος· καὶ εἶπον αὐτῇ Οὐκ
 7 ἔστιν ἔτι σκεῦος· καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον. ⁷ καὶ ἤλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ
 τοῦ θεοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον καὶ ἀποτίσεις τοὺς
 8 τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου ζήσεσθε ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἔλαιῳ. ⁸ καὶ ἐγένε-
 νετο ἡμέρα καὶ διέβη Ἐλισαιέ εἰς Σωμάν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη καὶ ἐκρά-
 9 τησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν
 9 ἐξέκλινε τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν. ⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἴδου δὲ
 ἔγνω ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς διὰ παντός·
 10 ¹⁰ ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶον τόπον μικρόν, καὶ θῶμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην
 καὶ τράπεζαν καὶ δίφρον καὶ λυχνίαν, καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι πρὸς
 11 ἡμᾶς καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν
 12 εἰς τὸ ὑπερῶον καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹² καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ
 Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔσθη ἐνώπιον
 13 αὐτοῦ. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰπόν δὲ πρὸς αὐτήν Ἴδου ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν

22. ιδεν ... ωσει αιμα 23. οπι και sec. ... επαταξαν 25. πηγην υδα-
 τος ... καταλειπειν ... κατημενους ... σφενδονησται ... επαταξεν 26. ιδεν
 ... μετ αυτου 27. ος εβασιλευσεν ... υπεστρεψαν IV. 1. προς ελισσαιε
 ... ο ανηρ μου ... οτι δουλός την ... ο δανιστις μου ... αυτω προ εαυτω
 2. κ. ειπ. προς αυτον ελισσαιε ... οπι σοι prius ... οπι οτι 3. αιτησον
 ... παρα των γιτονων σου 4. αποκλισης ... αποχεεις παντα τα 5. απ αυ-
 του ... κατ αυτης ... υιων εαυτης 6. προς με σκευος 7. ανεστη προ ηλθεν
 ... απηγγ. κυριω του θεου ... ελισσαιε ... και υιοι σου ... εν τω υπολειπω
 (ila) 8. ελισσαιε εις σιωμαμ ... οπι εκει ολιγ. 9. εγνωκα ... οπι δια παντος
 10. οπι δη 12. γιεζει ... την σουμανιτην 13. εξεστ. ημας

τὴν ἔκστασιν ταύτην, τί δεῖ ποιῆσαι σοι; εἰ ἔστι λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἢ δὲ εἶπεν Ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγὼ εἰμι οἰκῶ. ¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. ¹⁵ καὶ ¹⁵ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν. ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ πρὸς αὐτήν ¹⁶ Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα σὺ περιειληφυῖα υἱόν· ἢ δὲ εἶπε Μῆ, κύριε, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. ¹⁷ καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή, καὶ ¹⁷ ἔτεκεν υἱόν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτήν Ἐλισσαιέ. ¹⁸ καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθε πρὸς τὸν ¹⁸ πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερύζοντας, ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Τὴν ¹⁹ κεφαλὴν μου, τὴν κεφαλὴν μου· καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ Ἄρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἤρεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ ²⁰ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε. ²¹ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ²¹ καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπέκλεισε κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε. ²² καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ εἶπεν Ἀπόστειλον ²² δὴ μοι ἓν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιστρέψω. ²³ καὶ εἶπε Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν ²³ σήμερον; οὐ νεομηνία οὐδὲ σάββατον· ἢ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. ²⁴ καὶ ἐπέσαξε τὴν ²⁴ ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς Ἄγε πορεύου, μὴ ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι ὅτι ἐὰν εἶπω σοι· ²⁵ δεῦρο καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἀν- ²⁵ ἄθρωπον τοῦ θεοῦ εἰς ὄρος τὸ Καρμηλίον. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἐλισσαιέ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἴδου δὴ ἡ Σωμανίτις ἐκείνη. ²⁶ νῦν δράμε εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς καὶ ἔρεῖς Ἡ εἰρήνη σοι; ἢ εἰρήνη τῷ ἀνδρὶ ²⁶ σου; ἢ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἢ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. ²⁷ καὶ ἦλθε πρὸς Ἐλισσαιέ ²⁷ εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ· καὶ ἠγγισε Γιεζὶ ἀπόσασθαι αὐτήν. καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ Ἄφες αὐτήν· ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατώδυνος αὐτῇ, καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. ²⁸ ἢ δὲ εἶπε Μῆ ἦτη- ²⁸ σάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; ὅτι οὐκ εἶπα Οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ; ²⁹ καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ τῷ Γιεζὶ Ζῶσαι τὴν ὄσφυν σου καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν ²⁹ μου ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ δεῦρο, ὅτι ἐὰν εὖρης ἄνδρα οὐκ εὐλογῆσεις αὐτόν, καὶ ἐὰν εὐλογῆσῃ σε ἀνὴρ οὐκ ἀποκριθήσῃ αὐτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. ³⁰ καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου ³⁰ Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἀνέστη Ἐλισσαιέ καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς. ³¹ καὶ Γιεζὶ διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἐπέστηκε ³¹ τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων Οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον. ³² καὶ εἰσῆλθεν Ἐλισσαιέ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παι- ³² δάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ³³ καὶ εἰσῆλθεν Ἐλισσαιέ ³³ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν, καὶ προσ- ἠύξατο πρὸς κύριον. ³⁴ καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον, καὶ ἔστηκε ³⁴ τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ διέκαμψεν ἐπ'

13. λαου μου εἰμι· ἐγὼ οἰκῶ 14. om πρὸς γιεζι ... γιεζει ... αὐτῆς οὐκ ἔστιν πρεσβ. 15. ab init. add καὶ εἶπεν Καλεσον αὐτὴν 16. ελισσαιε ... κυριε ἀνθρώπε τοῦ θεοῦ 17. ελισσαιε 20. om καὶ ἤρεν usque μητέρα αὐτοῦ 21. ἠνεγκεν 24. παιδαρ. εαυτῆς 25. om καὶ ἐπορεύθη usque εἰς τὸ ὄρος ... ελισσαιε ... γιεζει ... om δη ... * σουμανιτις 26. ἀπαντησιν ... εἰρηνη ter sine ἡ 27. πρὸς τὸν ελισσαιε ... γιεζει ... ελισσαιε 28. οτι εἶπον 29. ελισσαιε ... γιεζει ... om σου sec. ... ἐὰν εὐλογῆσει σε 30. ελισσαιε 31. γιεζει ... ἐπεστρ. εἰς ἀπαντησιν 32. ελισσαιε ... κεκοιμημενον 33. ελισσαιε ... δυο αὐτῶν 34. τὸ στόμα εαυτοῦ ἐπι ... χεῖρ. εαυτοῦ ἐπι

35 αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. ³⁵ καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδᾶριον ἕως
36 ἐπτάκις, καὶ ἤνοιξε τὸ παιδᾶριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁶ καὶ ἐξεβόησεν
'Ελισαιὲ πρὸς Γιεζὶ καὶ εἶπε Κάλεσον τὴν Σωμανίτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν,
37 καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν 'Ελισαιὲ Λάβε τὸν υἶόν σου. ³⁷ καὶ εἰσῆλ-
θεν ἡ γυνὴ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν,
38 καὶ ἔλαβε τὸν υἶόν αὐτῆς καὶ ἐξῆλθε. ³⁸ καὶ 'Ελισαιὲ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλαγαλα·
καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῆ, καὶ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάστηντο ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ
εἶπεν 'Ελισαιὲ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ 'Ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν, καὶ
39 ἔψε ἔψημα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. ³⁹ καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξαι
ἀριώθ· καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπη
ἀγρίαν πλήρης τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἐψέματος,
40 ὅτι οὐκ ἔγνωσαν. ⁴⁰ καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν
αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐψέματος, καὶ ἰδοὺ ἀνεβόησαν καὶ εἶπαν Θάνατος ἐν τῷ λέβητι,
41 ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν. ⁴¹ καὶ εἶπε Λάβετε ἄλευρον καὶ
ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα· καὶ εἶπεν 'Ελισαιὲ πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδᾶριον 'Ἐγγει
τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν· καὶ οὐκ ἐγενήθη ἐκεῖ ἔτι ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι.
42 ⁴² καὶ ἀνὴρ διεῆλθεν ἐκ Βαιθαρῖσα καὶ ἤνεγκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ
πρωτογεννημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάσας, καὶ εἶπε Δότε τῷ
43 λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. ⁴³ καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ Τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον
ἐκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπε Δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος
44 Φάγονται καὶ καταλείψουσι. ⁴⁴ καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

V.

Καὶ Ναιμᾶν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ
κυρίου αὐτοῦ καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔδωκε κύριος σωτη-
2 ρίαν Συρίᾳ· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχυρῶς λελεπρωμένος. ² καὶ Συρία ἐξῆλθον
μονόζωνοι καὶ ἠγματούχουσαν ἐκ γῆς 'Ισραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον
3 τῆς γυναικὸς Ναιμᾶν. ³ ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς 'Ὁφελον ὁ κύριός μου ἐνώ-
πιον τοῦ προφήτου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ
4 τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἰσῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς καὶ εἶπεν
5 Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεάνις ἡ ἐκ γῆς 'Ισραὴλ. ⁵ καὶ εἶπε βασιλεὺς
Συρίας πρὸς Ναιμᾶν Δεῦρο εἰσελθε καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλεῖα
'Ισραὴλ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου
6 καὶ ἑξακισχιλίους χρυσοῦς καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς. ⁶ καὶ ἤνεγκε τὸ
βιβλίον πρὸς τὸν βασιλεῖα 'Ισραὴλ λέγων Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο
πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ Ναιμᾶν τὸν δούλόν μου, καὶ ἀποσυνάξει
7 αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς 'Ισραὴλ τὸ
βιβλίον, διεῆρξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν 'Ὁ θεὸς ἐγὼ τοῦ θανατῶσαι καὶ
ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρὸς με ἀποσυνάξαι ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας
8 αὐτοῦ; ὅτι πλὴν γινώτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι προφασίζεται οὗτός μοι. ⁸ καὶ ἐγένε-

35. συνεκαλυψεν ἐπι το ... οφθαλμ. εαυτου 36. ελίσσαιε bis ... γιεζει ... σωμανιτην ... κ. εκαλεσ. αυτην 37. επεπεσεν 38. ελίσσαιε bis ... οι υιοι ... εψημα 39. οπι αγριαν ... πληρεις το ιμ. αυτ. ελθων· και ... εψαματος 40. ενεχεαν ... εψηματος 41. λαβε α. κ. εμβαλλετε ... ελίσσαιε πρ. γιεζει ... οπι ετι 42. ** βαθσαρι, * βαθσαρισα ... αρτους πρωτογεννηματων· ει- κοσι αρτους ... παλασας βακελλεθ 43. Τινι δω ταυτα ... Δοτε 44. ab inif. add και εφαγον και εδωκεν εις προσωπον αυτων ... κατελειπον V. 1. της συριας ... εσηκεν κυρ. σωτ. συριας 2. εξηλθεν 3. σαμαρια 5. ειπεν ο βασιλευς συρ. πορευου προς ναιμαν δευρο (ih) ... * εξαποστελλω 6. εκ ργο απο 7. ο βασιλευς ... τα ιμ. εαυτου ... * η ζωοποιησαι ... εκ της λεπρ. ... ουτος με

νετο ὡς ἤκουσεν Ἐλισαιέ ὅτι διέβρηξεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Ἴνα τί διέβρηξας τὰ ἱμάτιά σου; ἔλθétω δὴ πρὸς με Ναιμάν καὶ γνώτω ὅτι ἐστὶ προφήτης ἐν Ἰσραὴλ. 9 καὶ ἦλθε Ναιμάν ἐν ἵππῳ καὶ ἄρματι, καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ἐλισαιέ. 9 10 καὶ ἀπέστειλεν Ἐλισαιέ ἄγγελον πρὸς αὐτὸν λέγων Πορευθεὶς λούσαι ἐπτά- 10 κισ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σὰρξ σου σοι καὶ καθαρισθήσῃ. 11 καὶ 11 ἐθυμώθη Ναιμάν, καὶ ἀπήλθε καὶ εἶπεν Ἴδού εἶπον Πρὸς με πάντως ἐξελεύσεται καὶ στήσεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιστή- σει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ ἀποσυναξίει τὸ λεπρόν. 12 οὐχὶ ἀγα- 12 θὸς Ἀβανά καὶ Φαρφάρ ποταμοὶ Δαμασκοῦ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραὴλ; οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ ἐξέκλινε καὶ ἀπήλθεν ἐν θυμῷ. 13 καὶ ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν 13 Μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ· οὐχὶ ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σέ Λούσαι καὶ καθαρισθήσῃ. 14 καὶ κατέβη Ναιμάν καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ 14 Ἰορδάνῃ ἐπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιέ· καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη. 15 καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἐλισαιέ αὐτὸς 15 καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἴδού ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ ὅτι ἀλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου. 16 καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ζῆ 16 κύριος ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι· καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἠπειθήσῃ. 17 καὶ εἶπε Ναιμάν Καὶ εἰ μὴ, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου 17 γόμος ζευγὸς ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δούλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυ- σίασμα θεοῖς ἑτέροις ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ τῷ ῥήματι τούτῳ. 18 καὶ ἰλάσεται κύριος 18 τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ῥεμμάν προσ- κυνῆσαι ἐκεῖ· καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου, καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν, καὶ ἰλάσεται δὴ κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. 19 καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ πρὸς Ναιμάν 19 Δεῦρο εἰς εἰρήνην· καὶ ἀπήλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς Δεβραδὰ τῆς γῆς. 20 καὶ εἶπε 20 Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαιέ Ἴδού ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμάν τοῦ Σύρου τούτου τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνήνοχε· ζῆ κύριος ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ καὶ λήψομαι ἀπ' αὐτοῦ τι. 21 καὶ ἐδίωξε Γιεζὶ ὀπίσω 21 τοῦ Ναιμάν· καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμάν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Εἰρήνη· 22 ὁ κύριός μου ἀπέ- 22 στείλέ με λέγων Ἴδού νῦν ἦλθον πρὸς με δύο παιδάρια ἐξ ὄρους Ἐφραῖμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου καὶ δύο ἀλ- λασσομένας στολάς. 23 καὶ εἶπε Λάβε διτάλαντον ἀργυρίου· καὶ ἔλαβε δύο 23 τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυσὶ θυλάκοις καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς, καὶ ἔδω- κεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦσαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ. 24 καὶ ἦλθεν εἰς τὸ 24

8. ελισσαιε ανθρωπος του θεου ... τα ιμ. εαυτου 9. επι της θυρ. του οικ. ελισσαιε 10. προς αυτον ελισσαιε αγγελον ... και καθαρισθητι 11. οτι ιδου ειπον ... κυριου αυτου ... συναξει 12. ουχι αγαθοι ναεβανα κ. φαρφαρα ... ου πορευθεις 13. Πατερ, μεγαν ... οτι και απτε οτι 14. 15. 16. ελισσαιε 15. εστη εις προσωπον αυτου Ιδου δη ... οτι παρα 16. λημψομαι ... οτι αυτον 17. γομορ ζευγους ημ. απο της γης ... θυσιαν 18. ρεμμαδ προσκυνησαι αυτον· και επαναπαυσεται ... ab ρεμμαν ad ρεμμαν transilit ... ιλασθησεται 19. ελισσαιε ... απ αυτου απο της γης ισραηλ. 20. γιεζει ... ελισσαιε ... ων εννηοχεν ... λημψομαι παρ 21. γιεζει ... οπισω τρεχοντα αυτου ... εις απαντησιν αυτω απο του αρμ. 22. ab init. add και ειπεν Ειρηνη ... απεστ. προς σε λεγων Νυν τουτο ηλθον 23. ab init. (per- regam) add και ειπεν ναιμαν οικουν (ita) λαβε διταλαντον αργυριου και δυο αλλασσομενας στολας ... κ. ειπεν ναιμαν Ουκουν λαβε ... αργυριου· και εβιασαντο αυτον· και εδησεν διταλαντον αργ. εν 24. ηλθαν (sed * ναθαν)

σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἔξα-
 25 πέστειλε τοὺς ἄνδρας. 25 καὶ αὐτὸς εἰσῆλθε καὶ παρειστήκει πρὸς τὸν κύριον
 αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ Πόθεν Γιεζί; καὶ εἶπε Γιεζί Οὐ πεπό-
 26 ρευται ὁ δοῦλός σου ἔνθα καὶ ἔνθα. 26 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ Οὐχὶ ἡ
 καρδία μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς
 συναντήν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἱμάτια καὶ
 ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας,
 27 27 καὶ ἡ λέπρα Ναϊμᾶν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν
 αἰῶνα. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ προσώπου αὐτοῦ λελεπρωμένος ὡσεὶ χιῶν.

VI.

Καὶ εἶπον υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ἐλισαιέ Ἴδου δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς
 2 οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἀφ' ἡμῶν· 2 πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου
 καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ
 3 οἴκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπε Δεῦτε. 3 καὶ εἶπεν ὁ εἰς ἐπιεικῶς Δεῦρο μετὰ τῶν δού-
 4 λων σου· καὶ εἶπεν Ἐγὼ πορεύσομαι. 4 καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθον
 5 εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ ἔτεμον τὰ ξύλα. 5 καὶ ἰδοὺ ὁ εἰς καταβάλλων τὴν δο-
 κόν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ ἐβόησεν Ὡ κύριε, καὶ αὐτὸ
 6 κεκρυμμένον. 6 καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ποῦ ἔπεσε; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ
 τὸν τόπον· καὶ ἀπέκνισε ξύλον καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασε τὸ σιδήριον.
 7 8 καὶ εἶρηκεν Ὑψωσον σεαυτῷ· καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβεν αὐτό. 8 καὶ
 ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖ-
 9 δας αὐτοῦ λέγων Εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ ἐλμῶνι παρεμβαλῶ. 9 καὶ ἀπέστει-
 λεν Ἐλισαιέ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ
 10 τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. 10 καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
 εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαιέ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ
 11 δύο. 11 καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ
 ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς
 12 προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσραὴλ; 12 καὶ εἶπεν εἰς τῶν παιδῶν αὐτοῦ Οὐχί, κύριέ
 μου βασιλεῦ, ὅτι Ἐλισαιέ ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ
 Ἰσραὴλ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐὰν λαλήσης ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου.
 13 13 καὶ εἶπε Δεῦτε ἴδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήψομαι αὐτόν· καὶ ἀπήγ-
 14 γειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἴδου ἐν Δωθαιμ. 14 καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἄρμα
 15 καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν. 15 καὶ
 ὠρῆρισεν ὁ λειτουργὸς Ἐλισαιέ ἀναστῆναι καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἰδοὺ δύναμις κυ-
 κλοῦσα τὴν πόλιν καὶ ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν
 16 Ὡ κύριε, πῶς ποιήσομεν; 16 καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ
 17 μετ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. 17 καὶ προσήξατο Ἐλισαιέ καὶ εἶπε Κύριε,
 διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ ἰδέτω· καὶ διήνοιξε κύριος
 18 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλήρες ἵππων καὶ ἄρμα
 πυρὸς περικύκλω Ἐλισαιέ, 18 καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν. καὶ προσήξατο πρὸς

24. in f. add καὶ ἐπορευθησαν 25. ελισσαιε ... γιεζει bis 26. ελισ-
 σαιε ... οπι μετα σου ... εἰς συναντησιν σου ... απιε τα ιμ. add καὶ ...
 ελαιωνα ... αμπελωνα 27. εκ του προσωπου VI. 1. οι υιοι ... ελισσαιε
 2. ανηρ δοκον 3. ο εἰς δορευ (corrige δευρο) επιεικ. δευρο ... ο δε ειπεν
 5. καταβαλων ... κ. εβοησ. και ειπεν 6. απεκνιξεν ... το σιδηρον 7. και
 ειπεν ... την χειρ. αυτου 8. οπι ο ... εν ιερουσαλημ 9. ελισσαιε ... συρια
 εχει 10. ελισσαιε, και διεστειλατο αυτω κ. εφυλ. εκ. ου μ. ου δυο 12. ελισ-
 σαιε προφητης εν ισρ. αναγγελει ... ταμειω 13. που αυτος ... ληψομαι
 ... ανηγγειλαν ... δωθαιμ 14. ** ηλθαν 15. ωρῆρισεν λειτουργειν (corr.
 λειτουργος?) ελισσαιε ... ιπποι ... πρ. αυτον Κυριε, πως ποιησωμεν 16.
 17. ελισσαιε 17. κ. ιδεν ... πληρης 18. προσηυξ. ελισσαιε προς

κύριον καὶ εἶπε Πάταξον δὴ τὸ ἔθνος τοῦτο ἀορασίᾳ· καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀορασίᾳ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιέ. ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἐλισαιέ Οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἄξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖτε· καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς Σαμάρειαν. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὡς εἰσηλθόν ²⁰ εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἄνοιξον δὴ, κύριε, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἰδέτωσαν· καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἐλισαιέ, ὡς ²¹ εἶδεν αὐτοὺς Εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ; ²² καὶ εἶπεν Οὐ πατάξεις, εἰ μὴ, ²² οὐς ἤχημαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου σὺ τύπτεις· παράδες ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ²³ καὶ παρέστηκεν αὐτοῖς παράδεσιν μεγάλην, καὶ ἔφα- ²³ γον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν· καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ²⁴ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἤθροισεν υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν. ²⁵ καὶ ἐγένετο ²⁵ λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἰδοὺ περιεκάθηντο ἐπ' αὐτὴν ἕως οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πεντήκοντα ἀργυρίου καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστε- ²⁶ ρῶν πέντε ἀργυρίου. ²⁶ καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ ²⁶ τείχους, καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν λέγουσα Σῶσον, κύριε βασιλεῦ. ²⁷ καὶ ²⁷ εἶπεν αὐτῇ Μὴ σε σῶσαι κύριος· πόθεν σῶσω σε, μὴ ἀπὸ ἄλωνος ἢ ἀπὸ ληνοῦ; ²⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Τί ἔστι σοι; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Αὕτη ²⁸ εἶπε πρὸς μέ Δὸς τὸν υἱὸν σοῦ καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱὸν μου φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον. ²⁹ καὶ ἠψήσαμεν τὸν υἱὸν μου καὶ ἐφάγομεν ²⁹ αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ Δὸς τὸν υἱὸν σοῦ καὶ φάγομεν αὐτόν· καὶ ἔκρυψε τὸν υἱὸν αὐτῆς. ³⁰ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ ³⁰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναίκος, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν. ³¹ καὶ εἶπεν Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθελή, ³¹ εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ἐλισαιέ ἐπ' αὐτῷ σήμερον. ³² καὶ Ἐλισαιέ ἐκάθητο ³² ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθηντο μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸ προσώπου αὐτοῦ πρὶν ἐλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Εἰ εἶδετε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν καὶ παρασλίψατε αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ· οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; ³³ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ³³ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου, τί ὑπομένω τῷ κυρίῳ ἔτι;

VII.

Καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἄκουσον λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος Ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον μέτρον σεμιδάλεως σίχλου καὶ δίμετρον κριθῶν σίχλου ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας. ² καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ² ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ Ἐλισαιέ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ποιήσει κύριος καταράκτας

18. τουτο το εθνος ... ελισσαιε 19. ελισσαιε Ουκ αυτη η οδος και ουκ αυτη η πολις ... απαξω ... εις σαμαριαν 20. εισηλθεν ... ελισσαι ... ειδετωσαν ... ειδαν ... σαμαριας 21. ελισσαιε 22. ομη συ 24. σαμαριαε 25. εν σαμαρια ... περι αυτην εως εγενηθη ... και τεσσαρες καβοι ... πεντηκοντα πεντε αργ. 26. κυριε βασιλευς 27. ομη αυτη ... Μη σε σωση ... απο της αλωνος η απο της ληνου 28. φαγομεθα αυριον 29. εψησαμεν ... (ειπεν ...) φαγομεν 31. ελισσαιε υιου σαφατ 32. ελισσαιε ... Μη οιδετε οτι ... ειδετε 33. ο αγγελος ... τι υπομενω ετι VII. 1. ελισσαιε (... σιμιδαλεως) 2. προς τον ελισσαιε

ἐν οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ Ἐλισαιὲ εἶπεν Ἴδου οὐ ὄψει τοῖς
 3 ὄφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγη. ³ καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ
 παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τί
 4 ἡμεῖς καθήμεθα ὧδε ἕως ἀποθάνωμεν; ⁴ ἐὰν εἴπωμεν Εἰσέλθωμεν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει καὶ ἀποθάνομεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν
 ὧδε, καὶ ἀποθάνομεθα. καὶ νῦν δεῦτε καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν
 Συρίας, ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς καὶ ζησόμεθα, καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς
 5 καὶ ἀποθάνομεθα. ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμ-
 βολὴν Συρίας· καὶ ἦλθον εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν
 6 ἀνὴρ ἐκεῖ. ⁶ καὶ κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε παρεμβολὴν τὴν Συρίας φωνὴν ἄρ-
 ματος καὶ φωνὴν ἵππου, φωνὴν δυνάμεως μεγάλης· καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν
 ἀδελφὸν αὐτοῦ Νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλέας
 7 τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλέας Αἰγύπτου τοῦ εἰσεῖν ἐφ' ἡμᾶς. ⁷ καὶ ἀνέ-
 στησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει, καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηνας αὐτῶν καὶ
 τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἔστι, καὶ ἐφυ-
 8 γον πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν. ⁸ καὶ εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς
 παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἦραν
 ἐκεῖθεν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπέστρεψαν
 9 καὶ κατέκρυψαν. ⁹ καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Οὐχ οὕτως ἡμεῖς
 ποιούμεν; ἡ ἡμέρα αὕτη ἡμέρα εὐαγγελίας ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ
 μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωί, καὶ εὐρήσομεν ἀνομίαν· καὶ νῦν δεῦρο καὶ
 10 εἰσελθόμεν καὶ ἀναγγεῖλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. ¹⁰ καὶ εἰσῆλθον καὶ
 ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς λέγοντες Εἰσῆλ-
 11 θόμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ καὶ φωνὴ
 ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσὶ.
 12 ¹¹ καὶ ἐβόησαν οἱ Συρωροὶ καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω.
 12 ¹² καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτὸς καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἀναγγεῖλω
 δὴ ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ὑμῖν Συρία· ἔγνωσαν ὅτι πεινώμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθον
 ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγοντες ὅτι ἐξελεύσονται ἐκ
 τῆς πόλεως, καὶ συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσελευσόμεθα.
 13 ¹³ καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ εἶπε Λαβέτωσαν δὴ πέντε τῶν
 ἵππων τῶν ὑπολελειμμένων οἳ κατελείφθησαν ὧδε, ἰδοὺ εἰσὶ πρὸς πᾶν τὸ
 14 πληθὸς Ἰσραὴλ τὸ ἐκλείπον, καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὀψόμεθα. ¹⁴ καὶ ἔλα-
 βον δύο ἐπιβάτας ἵππων καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀπίσω τοῦ βασι-
 15 λέως Συρίας λέγων Δεῦτε καὶ ἴδετε. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως
 τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν ἔρριψε
 Συρία ἐν τῷ θάμβεισθαι αὐτούς· καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν
 16 τῷ βασιλεῖ. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασαν τὴν παρεμβολὴν Συρίας·
 καὶ ἐγένετο μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ δίμετρον
 17 κριθῶν σίκλου. ¹⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς
 ἐπανεπαύετο τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πύλης, καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς
 ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν

2. ελισσαιε ειπ. Ἰδου οψη ... * φαγης 3. και ιδου τεσσαρες 5. μεσον
 προ μέρος 6. εποιησεν ακουστην ... παρεμβολη συριας ... οπι ιππου, φω-
 νην ... επι ημας βασιλευς 7. εγκατελειπον ... εαυτων 1ε προ αυτων 8. κ.
 επορευθησ. και εκρυψαν κ. επεστρ. και εισηλθ. 10. και ονος δεδεμενος
 12. Αναγγειλω ... εποιησεν ημιν ... πεινωμεν και ημεις ... εξηλθον ... εξελ.
 εκ της γης κ. συλλημψομεθα ... εισελευσομ. και εξελευσομεθα 13. δη
 παντες απο των ... υπολελειμμενων 14. οπι ισραηλ 16. διηρπασεν ... κατα
 το ρ. κ. προσ σικλ. 17. επανεπ. επι τη ... ο λαος επι της πυλης
 ... καθως ελαλησεν

ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ἐλι- 18
σαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Δίμετρον κριῦτης σίκλου καὶ μέτρον σεμιδάλεως
σίκλου, καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὐρίου ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας· ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη 19
ὁ τριστάτης τῷ Ἐλισαιὲ καὶ εἶπεν Ἴδου κύριος ποιεῖ καταράκτας ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ Ἴδου ὄψει τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς σου, καὶ ἐκείθεν οὐ μὴ φάγη. ²⁰ καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησαν 20
αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε.

VIII.

Καὶ Ἐλισαιὲ ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν λέγων
Ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ παροίκει οὐ ἐὰν παροικήσης, ὅτι
κέκληκε κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ ἔτη. ² καὶ 2
ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος
αὐτῆς, καὶ παρίκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη. ³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος 3
τῶν ἑπτὰ ἐτῶν καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν, καὶ
ἦλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν
αὐτῆς. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαιὲ τοῦ ἀνθρώ- 4
που τοῦ θεοῦ λέγων Διήγησαι δὴ ἐμοὶ πάντα τὰ μεγάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλι-
σαιέ. ⁵ καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ ὡς ἐζωπύρησεν υἱὸν τεθνη- 5
κότα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ, ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἐλισαιέ, βοῶσα πρὸς
τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς· καὶ εἶπε
Γιεζὶ Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ καὶ οὗτος ὁ υἱὸς αὐτῆς ὃν ἐζωπύρησε,
Ἐλισαιέ. ⁶ καὶ ἐπηρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα, καὶ διηγήσατο αὐτῷ 6
καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα λέγων Ἐπίστρεψον πάντα τὰ αὐτῆς
καὶ πάντα τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς κατέλιπε τὴν γῆν
ἕως τοῦ νῦν. ⁷ καὶ ἦλθεν Ἐλισαιὲ εἰς Δαμασκόν· καὶ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς 7
Συρίας ἠρρώσθη· καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἦκει ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ
ἕως ὧδε. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀζαήλ Λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου μαναά, 8
καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιζήτησον τὸν κύριον
παρ' αὐτοῦ λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης; ⁹ καὶ ἐπορεύθη 9
Ἀζαήλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε μαναά ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πάντα
τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἄρσιν τεσσαράκοντα καμῆλων, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώ-
πιον αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς Ἐλισαιέ Υἱὸς σου υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέ-
στείλε με πρὸς σὲ ἐπερωτῆσαι λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου
ταύτης; ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Δεῦρο εἰπόν Ζωῆ ζήση, καὶ ἔδειξέ μοι κύριος 10
ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆ. ¹¹ καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ ἔστηκεν ἕως 11
αἰσχύνης· καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. ¹² καὶ εἶπεν Ἀζαήλ Τί ὅτι ὁ 12
κύριός μου κλαίει; καὶ εἶπεν Ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κακά·
τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστελεῖς ἐν πυρὶ, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν
ρομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνσεῖσεις, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχού-

18. καθως ελαλησεν ελισσαιε ... ως η ημερα αυτη αυριον ε. τ. πυλει
σαμαριας 19. ελισσαιε bis ... οψη ... ου φαγη (* φαγης) 20. αυτω ου-
τως ... συνεπατησεν VIII. 1. ελισσαιε ... ου εαν παροικησεις ... κεκλη-
κεν 2. ελισσαιε, και επορευθη αυτη 3. η γυνη εκ των αλλοφυλων, και
ηλθεν ... οικου αυτης ... αγρων εαυτης 4. ελαλησεν πρ. γιεζει ... ελισσαιε
bis ... δη μοι ... οπι α 5. ελισσαιε bis ... γιεζει ... ουτος υιος 6. παντα
αυτης τα γεννηματα και παντα τα γεννηματα του αγρου ... ενκατελειπεν
7. ελισσαιε ... ηρωσται 8. ε. απαντησιν τω ανθρωπω 9. απαντησιν ...
τεσσαρακοντα ... ενωπ. αυτων ... ελισσαιε Ο υιος ... οπι επερωτησαι 10.
ειπ. προς αυτον ελισσαιε ... ειπον αυτω Ζων ζηση 12. αζαηλ οτι κυριος
μου κλαει ... οπι Οτι ... και προ κακα ... εξαποστελεις ... αποκτενεεις

13 σας αὐτῶν ἀναβήξει. ¹³ καὶ εἶπεν Ἀζαήλ Τίς ἐστὶν ὁ δούλος σου ὁ κύων
ὁ τεθνηκώς ὅτι ποιήσει τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ Ἐδειξέ μοι κύ-
14 ριός σε βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. ¹⁴ καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἐλισσαιέ, καὶ εἰσῆλθε
πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί εἶπέ σοι Ἐλισσαιέ; καὶ εἶπεν Εἶπέ
15 μοι Ζωῆ ζήση. ¹⁵ καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἔλαβε τὸ μαχβάρ καὶ ἔβαψεν
ἐν τῷ ὕδατι καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔβα-
16 σίλευσεν Ἀζαήλ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁶ ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ἰωράμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ
Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς Ἰωσαφάτ βα-
17 σιλεὺς Ἰούδα. ¹⁷ υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν,
18 καὶ ὀκτῶ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων
Ἰσραὴλ καθὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα,
19 καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ¹⁹ καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι
τὸν Ἰούδαν διὰ Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ, καθὼς εἶπε δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ
20 τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ²⁰ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἠθέτησεν Ἐδῶμ
21 ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτὸν βασιλεῖα. ²¹ καὶ ἀνέβη
Ἰωράμ εἰς Σιών καὶ πάντα τὰ ἄρματα τὰ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο αὐτοῦ
ἀναστάντος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδῶμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ' αὐτόν καὶ τοὺς
22 ἄρχοντας τῶν ἄρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ²² καὶ
ἠθέτησεν Ἐδῶμ ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε
23 ἠθέτησε Λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ²³ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωράμ
καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν
24 ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁴ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωράμ μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐ-
25 τοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ
26 Ἰωράμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ. ²⁶ υἱὸς εἴ-
κοσι καὶ δύο ἐτῶν Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἐν αὐτῷ ἓνα ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρί βασιλέως
27 Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώ-
28 πιον κυρίου καθὼς ὁ οἶκος Ἀχαάβ. ²⁸ καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ
εἰς πόλεμον μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως ἀλλοφύλων ἐν Ῥεμμώθ Γαλαάδ, καὶ ἐπά-
29 ταξαν οἱ Σύροι τὸν Ἰωράμ. ²⁹ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ τοῦ ἱατρευ-
θῆναι ἐν Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτόν ἐν Ῥεμμώθ ἐν τῷ
πολεμῶν αὐτόν μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ κατέβη
τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ ἐν Ἰεζράελ, ὅτι ἠρρώσκει αὐτός.

IX.

Καὶ Ἐλισσαιέ ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἓνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ζῶσαι τὴν ὄσφυν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν
2 τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμώθ Γαλαάδ. ² καὶ εἰσελεύσῃ ἐκεῖ, καὶ ὄψει
ἐκεῖ Ἰοῦ υἱὸν Ἰωσαφάτ υἱοῦ Ναμεσί, καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτόν

13. post σου add ω κυριε ... omi ο κυων ο τεθν. ... ελισσαιε ... επι
ισραηλ 14. ελισσαιε ... ο τι ειπεν ελισσαιε 15. το ναβρα ... om εν 16.
του ιωραμ υιου (postea βασιλει) ... βασιλευς ιουδα και εβασιλευσεν ... βα-
σιλεως ιουδα 17. τεσσερακοντα pro οκτω 18. βασιλεως 19. καθ. ειπ.
αυτω 20. της χειρος ... εβασιλευσεν εφ εαυτου 21. om εις σιωρ ... omi
τα bis ... ανασταντος νυκτος ... επαταξεν εδωμ 22. υποκατωθεν χειρος
... λομνα 23. ουχ ιδου ... εν βιβλιω 24. om και εταφη. μ. τ. πατ. αυτ.
25. του ιωραμ υιω ... in f. add βασιλεως ιουδα 26. om υιος ... ετων ην
... εβασιλ. εν ισραηλ 27. in f. add γαμβρος γαρ οικου αχααβ εστιν 28.
εν ραμωθ 29. ιωραμ προ του ... αυτον οι συροι εν ραμωθ ... ιωραμ βα-
σιλευς ιουδα κατεβη ... εις ιεζραελ IX. 1. ελισσαιε ... omi εν τη χειρι
σου 2. οψη ... ιηου ... υιον αμεσει

ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν ταμείῳ.
 3 καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ 3
 εἰπὸν Ἔαδε λέγει κύριος Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀνοίξεις
 τὴν θύραν, καὶ φεύξῃ καὶ οὐ μενεῖς. 4 καὶ ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὃ προφή- 4
 τῆς εἰς Ῥεμμῶθ Γαλαάδ. 5 καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως 5
 ἐκάθηντο, καὶ εἶπε Λόγος μοι πρὸς σέ, ὁ ἄρχων· καὶ εἶπεν Ἰοῦ Πρὸς τίνα
 ἐκ πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπε Πρὸς σέ, ὁ ἄρχων. 6 καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς 6
 τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεε τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Ἔαδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν κυρίου
 ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. 7 καὶ ἐξολοθρεύσεις τὸν οἶκον Ἀχαάβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προσω- 7
 που μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν καὶ τὰ
 αἵματα πάντων τῶν δούλων κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ 8 καὶ ἐκ χειρὸς ὄλου 8
 τοῦ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐξολοθρεύσεις τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον
 καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραὴλ. 9 καὶ δώσω τὸν οἶκον 9
 Ἀχαάβ ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ὡς τὸν οἶκον Βασαά υἱοῦ
 Ἀχιά· 10 καὶ τὴν Ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ, καὶ 10
 οὐκ ἔστιν ὃ θάπτων. καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔφυγεν. 11 καὶ Ἰοῦ ἐξῆλθε πρὸς 11
 τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπαν αὐτῷ Εἰρήνη; τί ὅτι εἰσῆλθεν ὁ
 ἐπίληπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν
 ἀδολεσχίαν αὐτοῦ. 12 καὶ εἶπον Ἄδικον, ἀπάγγελον δὴ ἡμῖν. καὶ εἶπεν Ἰοῦ πρὸς 12
 αὐτοὺς Οὕτω καὶ οὕτω ἐλάλησε πρὸς μὲ λέγων, καὶ εἶπε Ἔαδε λέγει κύριος
 Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. 13 καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ ἔλαβεν 13
 ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἔστηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γαρῆμ τῶν ἀνα-
 βάδμων, καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ καὶ εἶπαν Ἐβασίλευσεν Ἰοῦ. 14 καὶ συνε- 14
 στράφη Ἰοῦ υἱὸς Ἰωσαφὰτ υἱοῦ Ναμεσσὶ πρὸς Ἰωράμ· καὶ Ἰωράμ αὐτὸς
 ἐφύλασσαν ἐν Ῥεμμῶθ Γαλαάδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἀζαήλ βα-
 σιλέως Συρίας. 15 καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωράμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευθῆναι ἐν Ἰεζράελ 15
 ἀπὸ τῶν πληγῶν ἧν ἔπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμῆν αὐτὸν μετὰ Ἀζαήλ
 βασιλέως Συρίας. καὶ εἶπεν Ἰοῦ Εἰ ἔστι ψυχὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἐξελεθῆτω
 ἐκ τῆς πόλεως διαπεφευγῶς τοῦ πορευθῆναι καὶ ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζράελ. 16 καὶ 16
 ἔσπευσε καὶ ἐπορεύθη Ἰοῦ, καὶ κατέβη εἰς Ἰεζράελ, ὅτι Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
 ἐθεραπεύετο ἐν τῷ Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν τοξευμάτων ἧν κατετόξευσαν αὐτὸν οἱ
 Ἀραμίτι ἐν τῇ Ῥαμμῶθ ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐ-
 τὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμεως· καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη ἰδεῖν
 τὸν Ἰωράμ. 17 καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον Ἰεζράελ, καὶ εἶδε τὸν κο- 17
 νιορτὸν Ἰοῦ ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτόν, καὶ εἶπε Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω· καὶ
 εἶπεν Ἰωράμ Λάβε ἐπιβάτην καὶ ἀπόστειλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω
 Ἡ εἰρήνη. 18 καὶ ἐπορεύθη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν καὶ εἶπεν Ἔαδε 18
 λέγει ὁ βασιλεὺς Ἡ εἰρήνη· καὶ εἶπεν Ἰοῦ Τί σοὶ καὶ εἰρήνη; ἐπίστρεφε

2. ἐν τῷ ταμείῳ (ἀπὸ τῶν ταμείων) 3. ληψῆ ... οἱ εἰς 4. ρεμμῶθ
 5. εἰσῆλθον ... ἰηου 6. ἐπὶ τὸν λαόν 7. ἐκ προσώπ. σου 8. τοῦ οἴκου
 πρὸ τῷ οἴκῳ ... ἐγκαταλελειμμένον 9. ἐπιδουναὶ πρὸ δώσω ... τοῦ ἀχααβ
 ... τοῦ ἱεροβοαμ 10. μερίδι τοῦ Ἰσραὴλ 11. ἰηου ... εἶπον αὐτῷ ... ἐπι-
 λημπτος 12. εἶπεν πρὸ εἶπον ... ἰηου ... οὕτως bis ... οἱ καὶ εἶπε ἀπὸ
 Ἔαδε ... οἱ εἰς 13. ἐλαβον ... αὐτοῦ· ἐπὶ γὰρ ἐνα τῶν ἀναβ. ἐκάθηντο
 ... εἶπον ... ἰηου 14. ἰηου ... *ναμεσσει, *ναμεσσα ... καὶ αὐτὸς ἰω-
 ραμ ... ραμμῶθ ... αὐτὸς καὶ πᾶς 15. ὁ βασιλ. ἰωραμ ... πολεμῆν αὐτοὺς
 ... ἰηου ... διαπεφ. ἐκ τ. πόλεως ... ἀπηγγεληναί 16. ἐσπευσε πρὸ ἐπ-
 πευσε ... ἰηου καὶ ἐπορεύθη ... ἐθεραπ. ἐν ἰεζρ. ... οἱ ραμμῶθ ἐν τῇ ρεμ-
 μαθ ... post δυνάμεως add ἐκοιμηθη ἐκεῖ 17. πυργ. ἐν ἰεζραελ ... ἰηου
 ... αὐτὸν παραγίνεσθαι ... οἱ Η 18. ε. ἀπαντησιν αὐτῷ ... οἱ Η ...
 ἰηου

εἰς τὰ ὀπίσω μου. καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων Ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν
 19 καὶ οὐκ ἀνέστρεψε. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε πρὸς
 αὐτὸν καὶ εἶπε Ἔαδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἡ εἰρήνη, καὶ εἶπεν Ἰοὺ Τί σοι
 20 καὶ εἰρήνη; ἐπιστρέφου εἰς τὰ ὀπίσω μου. ²⁰ καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς λέ-
 γων Ἦλθεν ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψε, καὶ ὁ ἄγων ἦγε τὸν Ἰοὺ υἱὸν
 21 Ναμεσί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο. ²¹ καὶ εἶπεν Ἰωράμ Ζεῦσον· καὶ ἐξευξεν
 ἄρμα. καὶ ἐξῆλθεν Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα,
 ἀνὴρ ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπαντὴν Ἰοὺ, καὶ εὗρον αὐτὸν
 22 ἐν τῇ μερίδι Ναβουζαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου. ²² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἰωράμ τὸν
 Ἰοὺ, καὶ εἶπεν Ἡ εἰρήνη Ἰοὺ; καὶ εἶπεν Ἰοὺ Τί εἰρήνη; ἔτι αἱ πορνεῖαι * Ἀποκ.
 23 Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλὰ. ²³ καὶ ἐπέστρε- 2, 20.
 ψεν Ἰωράμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔφυγε, καὶ εἶπε πρὸς Ὀχοζίαν Δόλος, Ὀχο-
 24 ζία. ²⁴ καὶ ἔπλησεν Ἰοὺ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰωράμ
 ἀνὰ μέσον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας
 25 αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. ²⁵ καὶ εἶπε πρὸς Βαδεκάρ τὸν τρι-
 στάτην αὐτοῦ Ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουζαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου,
 ὅτι μνημονεύω, ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ζεύγη ὀπίσω Ἀχαάβ τοῦ πα-
 26 τρός αὐτοῦ, καὶ κύριος ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο ²⁶ Εἰ μὴ τὰ αἵματα
 Ναβουζαὶ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησὶ κύριος, καὶ ἀν-
 ταποδώσω αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ κύριος· καὶ νῦν ἄρας δὴ ῥίψον
 27 αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ²⁷ καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα
 εἶδε, καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθγάν· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἰοὺ καὶ εἶπε Καί
 γε αὐτόν· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν πρὸς τῷ ἄρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαῖ, ἣ ἐστὶν
 28 Ἰεβλαάμ· καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδῶ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἐπεβίβασαν αὐ-
 τὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρμα καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
 29 ἐθάψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. ²⁹ καὶ ἐν ἔτει ἐνδεκάτῳ
 30 Ἰωράμ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας ἐπὶ Ἰούδαν. ³⁰ καὶ ἦλθεν Ἰοὺ
 ἐπὶ Ἰεζράελ· καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε καὶ ἐστοιμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς
 31 καὶ ἠγάσυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψε διὰ τῆς θυρίδος. ³¹ καὶ Ἰοὺ
 εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπεν Ἡ εἰρήνη Ζαμβρὶ ὁ φονεὺς τοῦ κυρίου
 32 αὐτοῦ; ³² καὶ ἐπῆρε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα καὶ εἶδεν αὐτήν,
 καὶ εἶπε Τίς εἶ σὺ; κατάρβηθι μετ' ἐμοῦ· καὶ κατέκυψαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐ-
 33 νοῦχοι. ³³ καὶ εἶπε Κυλίσατε αὐτήν· καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἐβράντισθη τοῦ
 αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐ-
 34 τήν. ³⁴ καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ εἶπεν Ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατη-
 35 ραμένην ταύτην καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἐστὶ. ³⁵ καὶ ἐπο-
 ρεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ
 36 οἱ πόδες καὶ τὰ ἴχνη τῶν χειρῶν. ³⁶ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ,
 καὶ εἶπε Λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου λέγων Ἐν
 37 τῇ μερίδι Ἰεζράελ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ἰεζάβελ. ³⁷ καὶ ἔστα:
 τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι
 Ἰεζράελ, ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτοὺς Ἰεζάβελ.

18. προς το οπισω μου 19. ηλθεν μετ αυτον ... ομη Η ... ιηου ...
 ομη επιστρ. ε. τ. οπ. μ. 20. ιηου υιου ναμεσιου 21. εξευξαν ... ε. απαν-
 τησιν ιηου ... ιζραηλιτου 22. ιδεν... ιηου ιερ (ει ν. 24.) ... ομη Η 23.
 προς οχοζει Δουλος οχοζει 25. ριψαι αυτον ... του αγρου ... ρημα προ
 λημμα 27. ιηου ... εν τω αρματι προς τω ... μαχεδδω 28. ενεβιβασαν
 ... ομη επι το α. κ. ηγ. αυτον ... αυτου μετα των πατερων αυτου εν 29.
 υιου ιωραμ 30. ιηου εις ιεζραελ ... εστιβεισατο 31. ιηου 32. ομη κ. ει-
 δεν αυτην ... τρεις ευνουχ. 33. ομη κ. εκυλισ. αυτην ... ηραντισθη 35. ουχ
 ευρον 36. ιεζαβελ προ ιεζραελ 37. ομη ιεζραελ ... ως τι μη

X.

Καὶ τῷ Ἀχαάβ ἐβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν Ἰοὺ βιβλίον καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σαμαρείας καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς Ἀχαάβ λέγων ² Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, καὶ μετ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μετ' ὑμῶν τὸ ἄρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὀχυραὶ καὶ τὰ ὄπλα· ³ καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθὴν ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. ⁴ καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ εἶπον Ἴδου οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς; ⁵ καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ἰοὺ λέγοντες Παῖδες σου ἡμεῖς. καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν, οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν. ⁶ καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς Ἰοὺ βιβλίον δευτέρον λέγων Εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ ἐνέγκατε πρὸς με ὡς ἡ ὥρα αὔριον ἐν Ἰεζράελ. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἐβδομήκοντα ἄνδρες, οὗτοι ἄδροι τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς. ⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθε τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἔσφαξαν αὐτούς ἐβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις καὶ ἀπέστειλαν αὐτὰς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἰεζράελ. ⁸ καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε λέγων Ἦνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπε Θέτε αὐτὰς βουνοὺς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης εἰς πρῶν. ⁹ καὶ ἐγένετο πρῶν καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν Δίκαιοι ὑμεῖς, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι συνεστράφημ ἐπὶ τὸν κύριόν μου καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν· καὶ τίς ἐπάταξε πάντας τούτους; ¹⁰ Ἴδετε ἀφῶ, ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος κυρίου εἰς τὴν γῆν οὐ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ· καὶ κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιοῦ. ¹¹ καὶ ἐπάταξεν Ἰοὺ πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ ἐν Ἰεζράελ καὶ πάντας τοὺς ἄδρους αὐτοῦ καὶ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατάλειμμα. ¹² καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν, αὐτὸς ἐν Βαιθακάδ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ. ¹³ καὶ Ἰοὺ εὗρε τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου βασιλέως Ἰουδα καὶ εἶπε Τίνες ὑμεῖς; καὶ εἶπον Ἀδελφοὶ Ὀχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευούσης. ¹⁴ καὶ εἶπε Συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας· καὶ ἔσφαξαν αὐτούς εἰς Βαιθακάδ τεσσαράκοντα καὶ δύο ἄνδρας· οὐ κατέλιπεν ἄνδρα ἐξ αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν καὶ εὗρε τὸν Ἰωναδάβ υἱὸν Ῥηχάβ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰοὺ Εἰ ἔστι καρδία σου μετὰ καρδίας μου εὐθεῖα καθὼς ἡ καρδία μου μετὰ τῆς καρδίας σου; καὶ εἶπεν Ἰωναδάβ Ἔστιν· καὶ εἶπεν Ἰοὺ Καὶ εἰ ἔστι, δὸς τὴν χειρὰ σου· καὶ ἔδωκε τὴν χειρὰ αὐτοῦ· καὶ ἀνεβίβασεν αὐτόν πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὸ ἄρμα,

X. 1. ιηου ... ομ και post σαμαρειας ... ομ προς εχθρ. 2. ομ και sec. ... και αι πολεις 3. και ευθην ... ομ και post υμων ... καταστησατε 4. σφοδρα σφοδρα ... ημεις αυτοι 5. οι απο τ. οικ. κ. απο της ... ιηου ... ημεις αυτοι 6. ομ ιου ... ομ των υιων ... εις ιεζραελ 7. ομ αυτους post εσφαξαν ... εν ιεζραελ 8. πολεως pro πυλης 9. εν πρωια ... υμιν pro υμεις 10. ου ποιησαι απο ... ο τι pro ου 11. ιηου παντ. τ. εν τω οικω αχ. καταλειφθεντας εν τω ιεζραελ ... γνωστας ... καταλειπιν αυτου καταλειμμα 12. post ανεστη add και ηλθεν ... σαμαριαν ... βαιθακαδ 13. ιηου ... Οι αδελφοι 14. ζωντας· και συνελαβοντο αυτους ζωντας και ... βαιθακαδ ... τεσσαρακοντα δυο 15. απαντησιν ... ιηου Ει ε. μετα σου καρδια σου ευθεια καθως ... κ. ειπ. ιηου Ει εστιν ... ομ αυτον

16 ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλωσαί με τῷ κυρίῳ·
 17 καὶ ἐπεκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς Σαμάρειαν,
 καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀχαάβ ἐν Σαμαρείᾳ ἕως τοῦ
 18 ἀφανίσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε πρὸς Ἡλιοῦ. ¹⁸ καὶ συνή-
 θροισεν Ἰοῦ πάντα τὸν λαὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀχαάβ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ
 19 ὀλίγα, Ἰοῦ δουλεύσει αὐτῷ πολλὰ. ¹⁹ καὶ νῦν πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ
 πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρὸς μέ, ἀνὴρ μὲ,
 ἐπισκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ Βάαλ· πᾶς ὃς ἐὰν ἐπισκεπή οὐ ζήσε-
 ται. καὶ Ἰοῦ ἐποίησεν ἐν πτερικισμῷ ἐν ἀπολέσῃ τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.
 20 ²⁰ καὶ εἶπεν Ἰοῦ Ἀγιασάτε ἱερείαν τῷ Βάαλ· καὶ ἐκήρυξαν. ²¹ καὶ ἀπέστειλεν
 Ἰοῦ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ λέγων Καὶ νῦν πάντες οἱ δούλοι καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς
 αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγά-
 λην ποιῶ· ὃς ἂν ἀπολειφθῆ οὐ ζήσεται. καὶ ἦλθον πάντες οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ
 καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· οὐ κατελείφθη
 ἀνὴρ ὃς οὐ παρεγένετο· καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ ἐπλήσθη
 22 ὁ οἶκος τοῦ Βάαλ στόμα εἰς στόμα. ²² καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσῴαλ
 Ἐξάγαγε ἔνδυμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στο-
 23 λιστής. ²³ καὶ εἰσῆλθεν Ἰοῦ καὶ Ἰωναδάβ υἱὸς Ῥηχάβ εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ,
 καὶ εἶπε τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ Ἐρευνήσατε καὶ ἴδετε, εἰ ἔστι μεσ' ὑμῶν
 24 τῶν δούλων κυρίου ὅτι ἀλλ' ἢ οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι. ²⁴ καὶ εἰσῆλθε
 τοῦ ποιῆσαι τὰ θύματα καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα· καὶ Ἰοῦ ἔταξεν ἑαυτῷ ἔξω
 25 ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἢ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐγένετο
 ὡς συνετέλεσε ποιῶν τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ εἶπεν Ἰοῦ τοῖς παρατρέχουσι καὶ
 τοῖς τριστάταις Εἰσελθόντες πατάξατε αὐτούς, μὴ ἐξελθᾶτω ἐξ αὐτῶν ἀντὶ
 καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἔρριψαν οἱ παρατρέχοντες καὶ
 26 οἱ τριστάται, καὶ ἐπορεύθησαν ἕως πύλεως οἴκου τοῦ Βάαλ. ²⁶ καὶ ἐξήνεγκαν
 27 τὴν στήλην τοῦ Βάαλ καὶ ἐνέπηρσαν αὐτήν. ²⁷ καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας
 28 τοῦ Βάαλ, καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτρώνα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁸ καὶ ἠφά-
 29 νισεν Ἰοῦ τὸν Βάαλ ἐξ Ἰσραὴλ. ²⁹ πλὴν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ ὃς
 ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη Ἰοῦ ἀπὸ ὀπισθεν αὐτῶν, αἱ δαμάλεις αἱ
 30 χρυσαῖ ἐν Βαιζήλ καὶ ἐν Δάν. ³⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰοῦ Ἀνθ' ὧν ὅσα ἠγά-
 θυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ
 μου ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ.
 31 ³¹ καὶ Ἰοῦ οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρ-
 32 δία αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἀπάνωθεν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.
 32 ³² ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος συγκόπτειν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπά-
 33 ταξεν αὐτούς Ἀζαήλ ἐν παντὶ ὀρίῳ Ἰσραὴλ, ³³ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνα-
 τολὰς ἡλίου πᾶσαν τὴν γῆν Γαλααδ τοῦ Γαδδὲ καὶ τοῦ Ῥουβὴν καὶ τοῦ
 Μανασσῆ, ἀπὸ Ἀροθὴρ ἢ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν Γα-
 34 λααδ καὶ τὴν Βασάν. ³⁴ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰοῦ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε

17. σαμαριαν 18. καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱερου ... ἱερου 19. οἱ πας ... ὃς ἀν
 ... ἱερου ... ἵνα 20. ἱερου 21. ἱερου ... οἱ λέγων Καὶ usque ου ζήσεται
 ... οἱ π. παντ. οἱ ἱερεῖς α. κ. π. οἱ προφ. α. 22. κ. εἰπ. ἱερου τοῖς ἐπι
 του μεσῴαλ Εξάγαγετε .. ἀπασιν 23. ἱερου ... α Βααλ ad Βααλ transilit
 ... εστ. ὠδε μεσ' 24. τα θυμιαματα ... ἱερου ... ἐξω οκτω ανδρας ... ὃς
 αν ... ἐπι χερας 25. ἱερου ... ανηρ μη ἐξελθτω ἐξ αυτων· κ. ἐπαταξεν
 ... βασιλευς pro Βααλ 26. τ. στολην οικου του 27. post βααλ add καὶ
 καθειλον τον οικον του βααλ ... λυτρωνας 28. ἱερου (non v. 29.) 29. των
 αμαρτιων ... οἱ ἀπο ... αἱ ἐν βαιζηλ 30. ἱερου 31. ἱερου ... ἐπάνωθεν
 32. ἐν παντι οριω ισραηλ pro ἐν τῷ ισρ. 33. γαλααδ του γαλααδδαι ...
 του χειμαρρ. 34. ἱερου

καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ τὰς συνάψεις ἃς συνῆψεν, οὐχὶ ταῦτα γε-
γραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ³⁵ καὶ ἔκοι- 35
μήτην Ἰοῦ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ
ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ³⁶ καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν 36
Ἰοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰκοσιοκτῶ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

XI.

Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ
ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας. ² καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ ²
βασιλέως Ἰωράμ ἀδελφῆ Ὀχοζίου τὸν Ἰωᾶς υἱὸν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἔκλε-
ψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ
τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώ-
που Γοθολίας καὶ οὐκ ἐθανατώθη. ³ καὶ ἦν μετ' αὐτῆς κρυβόμενος ἐν οἴκῳ ³
κυρίου ἕξ ἔτη· καὶ Γοθολία βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ⁴
ἐβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὲ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορβὶ καὶ τῶν
Ῥασιμ καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ διέδετο αὐ-
τοῖς διαθήκην κυρίου καὶ ὤρκωσε. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἰωδαὲ τὸν υἱὸν τοῦ
βασιλέως, ⁵ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε· τὸ τρί- ⁵
τον ἐξ ὑμῶν εἰσελθέτω τὸ σάββατον καὶ φυλάξατε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασι-
λέως ἐν τῷ πυλῶνι, ⁶ καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον τῆς ⁶
πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξατε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. ⁷ καὶ ⁷
δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσι τὴν
φυλακὴν οἴκου κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα. ⁸ καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα ⁸
κύκλω ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰς
σαδηρώσ' ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἐκπορευέσθαι
αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰσπορευέσθαι αὐτόν. ⁹ καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρχοι πάντα ⁹
ἃσα ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ συνετός· καὶ ἔλαβεν ἀνὴρ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ καὶ
τοὺς εἰσπορευομένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον, καὶ
εἰσῆλθον πρὸς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα. ¹⁰ καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις ¹⁰
τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοὺς ἐν οἴκῳ κυ-
ρίου. ¹¹ καὶ ἔστησαν οἱ παρατρεχόντες ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ ¹¹
αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς
εὐωνύμου τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλω. ¹² καὶ ἐξα- ¹²
πέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύ-
ριον, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν· καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ καὶ
εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. ¹³ καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων ¹³
τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον κυρίου. ¹⁴ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ¹⁴
ὁ βασιλεύς εἰστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα, καὶ οἱ ὠδοὶ καὶ αἱ σάλ-
πιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν
σάλπιγγι· καὶ διέβησε Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, καὶ ἐβόησε Σύνδεσμος σύν-
δεσμος. ¹⁵ καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐπισκόποις ¹⁵
τῆς δυνάμεως καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐξαγάγετε αὐτὴν ἔσωθεν τῶν σαδηρώσ'·

34. δυναστια ... ουχ ιδου 35. ιηου 36. ιηου ... σαμαρια XI. 1. απε-
θαναν οι υιοι 2. ιωραμ υιον οχοζ. τ. ι. υιον αζια, και ... ταμειω 3. εν
οικ. κυρ. κρυβ. 4. εν ετει ... ιωιαδαε ... τον χορρει κ. τον ρασειμ ... οπι
προς αυτον ... διαθ. κυρ. κ. ωρκισεν αυτους εν τη διαθηκη κυριου ... ιω-
ιαδαε (5. εποιησετε) 6. εν πυλη ... οπι και extr. 7. οπι το σαββατον
8. *προς προ επι ... κυκλω· ανηρ (ita disting., ed. rom. κυκλω ανηρ.) ...
εγενετο προ εσονται 9. ιωιαδαε bis ... επηλθεν 11. ανεστησαν ... εν
χειρι ... οπι της δεξ. εως τ. ωμ. τ. οικου 12. το εξερ ... και εκρατησεν
τη χ. και ειπεν 14. ιστηκει 15. ιωιαδαε ... την σαδηρωσ'.

ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ· ὅτι εἶπεν
 16 ὁ ἱερεὺς Καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁶ καὶ ἐπέστηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ
 εἰσῆλθον ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.
 17 ¹⁷ καὶ διέβητο Ἰωθαὲ διαθήκην ἀνά μέσον κυρίου καὶ ἀνά μέσον τοῦ βασι-
 λέως καὶ ἀνά μέσον τοῦ λαοῦ τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνά μέσον
 18 τοῦ βασιλέως καὶ ἀνά μέσον τοῦ λαοῦ. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς
 εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ καὶ κατέσπασαν αὐτόν, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς
 εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς, καὶ τὸν Μαθάν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ ἀπέκτει-
 ναν κατὰ πρόσωπον τῶν θυσιαστηρίων· καὶ ἔστηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς
 19 τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁹ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους καὶ τὸν Χορρί καὶ τὸν Ῥασίμ
 καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου,
 καὶ εἰσῆλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκά-
 20 θισαν αὐτόν ἐπὶ θρόνου τῶν βασιλέων. ²⁰ καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ
 ἡ πόλις ἠσύχασε· καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ
 21 βασιλέως. ²¹ οὐδὲς ἐπτά ἐτῶν Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.

XII.

Ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἰοῦ ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβα-
 σίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαβιά ἐκ τῆς Βηρσα-
 2 βεέ. ² καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αἱ
 3 ἐφώτισεν αὐτόν Ἰωθαὲ ὁ ἱερεὺς. ³ πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, καὶ
 4 ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωᾶς πρὸς
 τοὺς ἱερεῖς Πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου
 ἀργύριον συντιμήσεως, ἀνήρ ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον ὃ ἐὰν
 5 ἀναβῆ ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου, ⁵ λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ
 ἱερεῖς ἀνήρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βεδέκ τοῦ οἴ-
 6 κου εἰς πάντα οὐ ἐὰν εὐρεθῆ ἐκεῖ βεδέκ. ⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ
 τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωᾶς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου.
 7 ⁷ καὶ ἐκάλεσεν Ἰωᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰωθαὲ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε
 πρὸς αὐτούς Τί ὅτι οὐκ ἐκραταίωτε τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε
 ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό.
 8 ⁸ καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
 9 μὴ ἐνισχυσαί τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁹ καὶ ἔλαβεν Ἰωθαὲ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν,
 καὶ ἔτρησε τρώγλην ἐπὶ τῆς σανίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ Ἀμμα-
 ζεῖβι ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου κυρίου· καὶ ἔδωκαν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες
 10 τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὐρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς
 εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βα-
 σιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἐσφιγξάν καὶ ἠρτίμησαν τὸ ἀργύριον τὸ
 11 εὐρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹¹ καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἐτοιμασθὲν ἐπὶ χεῖρας
 ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων οἴκου κυρίου· καὶ ἐξέδοσαν τοῖς τέκτοσι
 12 τῶν ξύλων καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιούσιν ἐν οἴκῳ κυρίου ¹² καὶ τοῖς τει-
 χισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατο-

15. και ο ε. ο. αυτ. θανατωθησ. ρομφαια... Και ει μη 16. ** εισηλ-
 θαν 17. ιωαδαε 18. τον μαχαν 19. χορει ... ρασρειμ ... εισηλθεν ...
 εκαθισεν 21. οπι αυτον XII. 1. του ιηου ... τεσσερακοντα ... αβια
 2. ιωαδαε 4. εν οικω κυρ. αργ. παρεχομενον ανηρ ψηφω ψυχων συντιμη-
 σεως· ανηρ· παν αργυριον ο εαν 5. λαβητ. αυτοις ... πραξεως αυτων ...
 κρατησωσιν του βεδεκ 7. ο βασιλ. ιωας ιωιαδαε ... μη λαβετε 9. ιωα-
 δαε ... τρωγλην εν τη τρωγλη αυτης ... παρα αμμασβη ... in f. add
 κυριω 10. ως ιδεν αυτον (lege ιδον αυτοι?) οτι 11. των ποιουντων τ.
 ε. τ. επισκευων ... εδοξασαν προ εξεδοσαν 12. post τειχισταις add και
 τοις τεχνειταις

μητούς τοῦ κατασχεῖν τὸ βεδεκ οἴκου κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ κραταιῶσαι. ¹³ πλὴν οὐ ποιηθήσονται οἴκῳ κυρίου ὑψαί ἀργυ- 13
ραῖ, ἤλιοι, φιάλαι καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν ἐκ
τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσενεχθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου, ¹⁴ ὅτι τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα ¹⁴
δώσουσιν αὐτό· καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁵ καὶ οὐκ ἐξε- 15
λογίζοντο τοὺς ἄνδρας οἷς ἐδίδουσαν τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς
ποιούσι τὰ ἔργα, ὅτι ἐν πίστει αὐτῶν ποιούσιν. ¹⁶ ἀργύριον περὶ ἁμαρτίας ¹⁶
καὶ ἀργύριον περὶ πλημμελείας, ὅ τι εἰσηνέχθη ἐν οἴκῳ κυρίου, τοῖς ἱερεῦσιν
ἐγένετο. ¹⁷ τότε ἀνέβη Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ Γέζ, καὶ ¹⁷
προκατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔταξεν Ἀζαήλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ
Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα πάντα τὰ ἅγια ὅσα ἡγία- ¹⁸
σεν Ἰωσαφὰτ καὶ Ἰωράμ καὶ Ὀχοζίας, οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ἰούδα,
καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ καὶ πᾶν τὸ χρυσοῦν τὸ εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου
καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ Ἀζαήλ βασιλεῖ Συρίας, καὶ ἀνέβη
ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ¹⁹
οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν
Ἰούδα; ²⁰ καὶ ἀνέστησαν οἱ δούλοι αὐτοῦ καὶ ἔδησαν πάντα σύνδεσμον, καὶ ²⁰
ἐπάταξαν τὸν Ἰωᾶς ἐν οἴκῳ Μαλλῶ τῷ ἐν Σελαῖ. ²¹ καὶ Ἰεζιρχὰρ υἱὸς Ἰε- ²¹
μουᾶς καὶ Ἰεζεβούδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμῆρ οἱ δούλοι αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν
καὶ ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ·
καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XIII.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωᾶς υἱῷ Ὀχοζίου βασιλεῖ Ἰούδα
ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς Ἰοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε ²
τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ
υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. ³ καὶ ὠργίσθη ³
ὕμῳ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας
καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἀδερ υἱοῦ Ἀζαήλ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴ καὶ ἐδεήθη Ἰωάχαζ ⁴
τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδε τὴν ἑλπίσιν Ἰσραήλ,
ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας. ⁵ καὶ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ, ⁵
καὶ ἐξῆλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας· καὶ ἐκάτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ ἐν τοῖς
σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης. ⁶ πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἁμαρ- ⁶
τιῶν οἴκου Ἱεροβοάμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη· καὶ γε τὸ
ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ. ⁷ ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς ἀλλ' ἦ ⁷
πεντήκοντα ἵππεῖς καὶ δέκα ἄρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπόλεσεν
αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν. ⁸ καὶ ⁸
τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐ-
τοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν
Ἰσραήλ; ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐ- ⁹
τὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁰ ἐν ἔτει ¹⁰
τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωᾶς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς υἱὸς

12. τον βεδεκ 13. ποιηθησεται οικου 15. εδιδου αργυριον 16. οπι
αργυριον allegum ... ο τι ουκ εισηνεχθη 17. πορευθηται pro αναβηναι 18.
αργιον (lego αργυριον) pro χρυσιον 19. ουχ ιδου ... επι βιβλιου 20. μακλω
τον καταμενοντα γαλααδ 21. ιωζαχαρ ... υιος pro ο υιος ... ωσσωμηρ
... αμεσσιας XIII. 1. τριτω ιωας υιου οχ. βασιλεως ... ιηου επι ισραηλ
εν σαμαρια 2. το πονηριον ... απ αυτων 6. απο αμαρτιας ... ιεροβοαμ
υιου ναβατ ... εν αυταις επορευθησαν (... και τε το αλσ. ο ενσταθη) (7. χι-
λιαδας) 8. δυναστιαι (v. 12. δυναστειαι) ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου 9.
αυτον μετα των πατερων αυτου εν 10. οπι ετει secundum

11 Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκαίδεκα ἔτη. ¹¹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ἀμαρ-
 12 τίας ὅς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη. ¹² καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς ἐποίησε μετὰ Ἀμεσ-
 13 σίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ¹³ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ Ἐλισαῖ ἐῆρώσθη τὴν ἀρώσταν αὐτοῦ δι' ἣν ἀπέθανε· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Πάτερ πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαῖ Λάβε τόξον καὶ βέλη· καὶ ἔλαβε πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ βέλη. ¹⁶ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον· καὶ ἐπεβίβασεν Ἰωὰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπέστηκεν Ἐλισαῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἄνοιξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς· καὶ ἤνοιξε. καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ Τόξευσον· καὶ ἐτόξευσε. καὶ εἶπε Βέλος σωτηρίας τῷ κυρίῳ καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν ¹⁸ Ἀφῆκ ἕως συντελείας. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαῖ Λάβε τόξα· καὶ ἔλαβε. καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Πάταξον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τρίς καὶ ἔστη. ¹⁹ καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἕως συντελείας, καὶ νῦν τρίς πατάξεις τὴν Συρίαν. ²⁰ καὶ ἀπέθανεν Ἐλισαῖ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν· καὶ μονόζωνοι Μωάβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. ²¹ καὶ ἐγένετο αὐτῶν θραπτόντων τὸν ἄνδρα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, καὶ ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισαῖ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἤψατο τῶν ὀστέων Ἐλισαῖ, ²² καὶ ἔζησε καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²² καὶ Ἀζαήλ ἐξέβλιψε τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωάχαζ. ²³ καὶ ἠλέησε κύριος αὐτούς καὶ ὠκτείρησεν αὐτούς, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπ' αὐτούς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπέρριψεν αὐτούς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἀπέθανεν Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς Ἄδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ καὶ ἔλαβε τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς υἱοῦ Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαήλ, ἃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· τρίς ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωὰς καὶ ἐπέστρεψε τὰς πόλεις Ἰσραὴλ.

XIV.

Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ἰωὰς υἱῷ Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ ἐβασίλευ-
 2 σεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα. ² υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, ³ καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὶμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ ἐποίησε τὸ εὖζες ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα ὅσα ⁴ ἐποίησεν Ἰωὰς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίησεν. ⁴ πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵ καὶ ἐγένετο ὅτε κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας

10. omi επι ισραηλ ... σαμαρια 11. αμαρτιας ρον. post πασης ... εν αυταις
 12. αμεσιου ... επι βιβλιου 13. εταφη ιωας εν 14. ελισσαιε 15. ελισσαιε
 ... προς αυτον 16. βασιλει ισραηλ ... επι τοξον ... τ. χ. αυτου επι το τοξον
 ... ελισσαιε την χειρα αυτου 17. ελισσαιε Ροιζησον· και εροιζησεν 18. 20.
 21. ελισσαιε 22. αζ. βασιλευς συριας 23. οικτειρησεν ... επεβλ. προς
 αυτους 24. υιος αζερ 25. απεστρεψεν ... αδαδ ργο αδερ XIV. 1. (υιω
 αχαζ ...) αμασιας 2. εικοσι εννεα ... εβασ. εν ισραηλ (ιηλ ργο ιλημ) ...
 τη μητρι α. ιωαδειν 3. omi ο πατηρ prius 4. οτι ργο ετι

τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁶ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσε, καθὼς ⁶
 γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων Οὐκ ἀποθα-
 νοῦνται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθάνουσι ὑπὲρ πατέρων, ὅτι ἀλλ'
 ἢ ἕκαστος ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθάνειται. ⁷ αὐτὸς ἐπάταξε τὴν Ἐδὼμ ⁷
 ἐν Γεμελὲδ δέκα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκά-
 λεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰεσοῆλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁸ τότε ἀπέστειλεν Ἀμεσ- ⁸
 σίας ἀγγέλους πρὸς Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰού βασιλέως Ἰσραὴλ λέγων Δεῦρο ⁸
 ὄφθῶμεν προσώποις. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμεσσίαν ⁹
 βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον ⁹
 τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα· ⁹
 καὶ διῆλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ συνεπάτησαν τὴν ⁹
 ἄκανα. ¹⁰ τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπῆρέ σε καρδία σου· ἐνδο- ¹⁰
 ξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; καὶ ¹⁰
 πεσῆ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ. ¹¹ καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμεσσίας· καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς ¹¹
 βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν προσώποις αὐτὸς καὶ Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ¹¹
 ἐν Βαιθσαμὺς τῆ τοῦ Ἰούδα· ¹² καὶ ἔπαισεν Ἰούδας ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, ¹²
 καὶ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ. ¹³ καὶ τὸν Ἀμεσσίαν υἱὸν Ἰωᾶς υἱοῦ ¹³
 Ὀχοζίου συνέλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς· καὶ ἤλθεν εἰς Ἱερου- ¹³
 σαλήμ, καὶ καθεῖλεν ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ πύλῃ Ἐφραΐμ ἕως πύ- ¹³
 λης τῆς γωνίας τετρακοσίου πῆχους. ¹⁴ καὶ ἔλαβε τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον ¹⁴
 καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὐρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ ¹⁴
 βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. ¹⁵ καὶ ¹⁵
 τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε ¹⁵
 μετὰ Ἀμεσσοῦ βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ¹⁵
 ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ¹⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωᾶς μετὰ τῶν πατέρων ¹⁶
 αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ· καὶ ἐβασίλευσεν ¹⁶
 Ἰεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἔζησεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὺς ¹⁷
 Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθάνειν Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ πεντεκαίδεκα ¹⁷
 ἔτη. ¹⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσσοῦ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα ¹⁸
 γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁹ καὶ συνε- ¹⁹
 στράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχίς· καὶ ¹⁹
 ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχίς καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁰ καὶ ἦσαν ²⁰
 αὐτὸν ἐφ' ἑπτῶν, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλήμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν ²⁰
 πόλει Δαυίδ. ²¹ καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐκ- ²¹
 καίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσσοῦ. ²² αὐτὸς ²²
 ὠκοδόμησε τὴν Αἰλώθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι ²²
 τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ²³ ἐν ἔτει πεντεκαίδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσ- ²³
 σοῦ υἱῷ Ἰωᾶς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ἰωᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ²³
 ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἕν ἔτος. ²⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον ²⁴
 κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξῆμαρτε ²⁴
 τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ αὐτὸς ἀπέστησε τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ ἕως τῆς ²⁵
 θαλάσσης τῆς Ἀραβα, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ

6. τον βασιλεα τον πατ. αυτου 6. εν βιβλω νομω μωση 7. τον εδωμ εν
 γαιμελα ... ιεσοηλ 8. αμασιας (... ιας) ... ιηου 9. αμασιαν ... διηλθεν ...
 αγρου εν τω ... την ακαναν 10. η καρδια ... οτι και απιε ινα 11. αμασιας
 ... αμασιας ... βηθσαμυε της ιουδαιας 13. τ. αμεσσιαν βασιλεα ιουδα υιον
 ιω. υι. ααζια ελαβεν ιω. υιος ιωαχαζ βασ. ισρ. εν βεθσαμυε ... κ. διεκοψεν
 εν τειχει ... εως της πυλης των γωνιων 15. ουχ ιδου ... εν βιβλιω 16.
 οτι πατερων 17. αμασιας 18. αμεσσιου 18. συστρατευμα ... λαχεις bis
 21. εξ και δεκα ... εβασιλευσεν αυτος 22. ελωθ ... απεστρεψεν 23. υιου
 ιωας βασιλειωσ ... υιος ιωας βασιλειωσ ισραηλ επι ... τεσσερακοντα 25. ος
 ελαλησεν

26 δούλου αὐτοῦ Ἰωνά υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεζχοφέρ. ²⁶ ὅτι εἶδε κύριος τὴν ταπεινώσιν Ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα καὶ ὀλιγοστοὺς συνεγομένους καὶ ἐσπανισμένους καὶ ἐγκαταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ Ἰσραὴλ. 27 ²⁷ καὶ οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ἰωάς. ²⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰεροβοάμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Δαμασκὸν καὶ τὴν Αἰμάζ τῷ Ἰούδα ἐν Ἰσραὴλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ; ²⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰεροβοάμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XV.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἐβδόμῳ τῷ Ἰεροβοάμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν 2 Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσίου βασιλέως Ἰούδα. ² υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντηκονταδύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα 3 τῆ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἐξ Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὄφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμεσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴ πλήν τῶν 4 ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐτυσίαζε καὶ ἐτυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵ καὶ 5 ἤψατο κύριος τὸν βασιλέα, καὶ ἦν λελεπρωμένος ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ ἀφρουσῶν· καὶ Ἰωάσαμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ 6 οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰούδα; ⁷ καὶ ἐκοιμήθη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάσαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁸ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδῶ τῷ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἰεροβοάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ 9 ἐξάμηνον. ⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὄφθαλμοῖς κυρίου καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτόν Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβίς, καὶ ἐπάταξαν αὐτόν Κεβλαάμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν 11 ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαρίου ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ. ¹² ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς Ἰοὺ λέγων Υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, καὶ 13 ἐγένετο οὕτως. ¹³ καὶ Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβίς ἐβασίλευσεν· καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Σελλοὺμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ. ¹⁴ καὶ ἀνέβη Μαναῆμ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλά καὶ ἦλθεν εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλοὺμ υἱὸν Ἰαβίς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἐθανάτωσεν 15 αὐτόν. ¹⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλοὺμ καὶ ἡ συστροφή αὐτοῦ ἢ συνεστράφη ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν 16 Ἰσραὴλ. ¹⁶ τότε ἐπάταξε Μαναῆμ καὶ τὴν Θερσά καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ

26. γεζ̄ αχοβερ 26. συγκεχυμενους ... εγκαταλελιμμενους 27. εκ χειρος 28. δυναστιαι 29. εβασιλ. αζαριας υιοσ αμεσσιου αντι του πατροσ αυτου XV. 1. post εβδομω add ετει 2. πεντηκ. και δυο ... οπι τη ... ιεχεμα 3. αγασ̄ον προ ευθες 4. οτι προ ετι (... ο λαοσ σου) 5. του βασιλεωσ ... οπι αυτου ... ιωασ̄αν ... κρινειν 6. εν βιβλιω 7. οπι και εθαψ. usque πατερ. αυτου 8. ογδω ετει του αζαριου βασιλεωσ ... αζαριασ ... σαμαρια 9. οπι πασων των 10. υιοσ αβεισ και κεβλααμ και επαταξαν αυτον κατεναντι του λαου κ. εθαν. αυτ. και σελλουμ εβασ. α. α. 11. αζαριου ιδου εστιν γ. ε. βιβλιου 12. ιηου 13. αβεισ ... οπι και alterum ... ενατω του οχοζιου βασιλεωσ ιουδα εβ. σ. οκτω ημερασ 14. υιοσ γεδδει εκ θερσιλα ... σαμαριαν ... ιαβεισ ... in f. add και εβασιλευσεν αντ αυτου 15. ην συνεστραφη ... επι βιβλιου 16. μαναην την θαιρα

τὰ ὄρια αὐτῆς ἀπὸ Θερσά, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἀνέρρηξεν. ¹⁷ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ τῷ Ἀζαρία ¹⁷ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Μαναῆμ υἱὸς Γαδδὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δέκα ἔτη. ¹⁸ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ¹⁸ ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁹ ἐν ταῖς ἡμέραις ¹⁹ αὐτοῦ ἀνέβη Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναῆμ ἔδωκε τῷ Φουὰ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐξήνεγκε ²⁰ Μαναῆμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ πᾶν δυνατὸν ἰσχυῖ δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων πενήτηντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνί· καὶ ἀπέστρεψε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ. ²¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μα- ²¹ ναῆμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ²² καὶ ἐκοιμήθη Μαναῆμ μετὰ ²² τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²³ ἐν ²³ ἔτει πενηθοστῷ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς Μαναῆμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ²⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλ- ²⁴ μοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεὺ υἱὸς Ῥομελίου ὁ τριστάτης ²⁵ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρία, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήτηντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν τετρακοσίων, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ²⁶ καὶ τὰ ²⁶ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ. ²⁷ ἐν ἔτει πενηθοστῷ ²⁷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεὺ υἱὸς Ῥομελίου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι ἔτη. ²⁸ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ²⁸ κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁹ ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὺ βασιλέως Ἰσραὴλ ἦλθε Θαλαγαθφελλα- ²⁹ σάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἔλαβε τὴν Αἴν καὶ τὴν Ἀβέλ καὶ τὴν Θαμααχά καὶ τὴν Ἀνιὼχ καὶ τὴν Κενέξ καὶ τὴν Ἀσὼρ καὶ τὴν Γαλαὰν καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν γῆν Νεφθαλί, καὶ ἀπώκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. ³⁰ καὶ συνέ- ³⁰ στρεψε σύστρεμμα Ὡσηὺ υἱὸς Ἠλὰ ἐπὶ Φακεὺ υἱὸν Ῥομελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν καὶ ἐθανάτωσεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἀζαρίου. ³¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεὺ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ³¹ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ. ³² ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεὺ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ ³² υἱὸς Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα. ³³ υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βα- ³³ σιλεύειν αὐτόν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσά θυγάτηρ Σαδώκ. ³⁴ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλ- ³⁴ μοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀζαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁵ πλὴν τὰ ³⁵ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθύσιαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ἐπάνω. ³⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων ³⁶ Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων

17. ενατω αζαρια βασιλεως ιουδ. και εβασ. μαναην υι. γαδδει ... δεκα ετη εν σαμ. 19. μαναην ... την χ. αυτου συν αυτω του ενισχυσαι το βασιλειον εν τη χειρι αυτου 20. μαναην ... εν ισχυει ... σικλους αργυριου 21. μαναην ... ουχι ταυτα ... επι βιβλιου 22. μαναην ... φακειας υι. μαναην 23. βασιλεως ... φακειας ... μαναην ... εν σαμαρια δεκα ετη 25. μετα του (* μετ αυτου) αριε. ... ανδρας 26. φακειου ... επι βιβλιου 27. βασιλεως ... σαμαρια 29. η βασιλεως ad ασσυριων transiit ... κ. τ. καβελ· βερμαχαχ· κ. την ιανωχ ... γαλααδ ... νεφθαλειμ 30. εθανατωσ. αυτον ... αυτου. Και εν ... ιωναθαν 31. εστιν προ ταυτα ... επι βιβλιου 32. βασιλεως ... ιωαθαν 33. εξ και δεκα ... ιερους 35. οτι προ ετι 36. επι βιβλιου

37 τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ³⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ἰούδα τὸν Ῥαασῶν βασιλέα Συρίας καὶ τὸν Φακεὲ υἱὸν Ῥομελλίου. ³⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάσαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XVI.

Ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελλίου ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς Ἰωάσαμ βασιλέως Ἰούδα. ² υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτόν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὺς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ διήγειν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. ⁵ τότε ἀνέβη Ῥαασῶν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελλίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς πόλεμον καὶ ἐπολιόρχουν ἐπὶ Ἄχαζ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν. ⁶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψε Ῥαασῶν βασιλεὺς Συρίας τὴν Αἰλάθ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ Αἰλάθ, καὶ Ἰδουμαῖοι ἦλθον εἰς Αἰλάθ καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἄχαζ ἀγγέλους πρὸς Θαλγαθφελλασάρ βασιλέα Ἀσσυρίων λέγων Δουλὸς σου καὶ υἱὸς σου ἐγώ, ἀνάβηθι σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραὴλ τῶν ἐπισταμένων ἐπ' ἐμέ. ⁸ καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ ἀργύριον καὶ χρυσιὸν τὸ εὗρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ δῶρα. ⁹ καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν καὶ ἀπώκισεν αὐτήν, καὶ τὸν Ῥαασῶν βασιλέα ἐθανάτωσε. ¹⁰ καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἄχαζ εἰς Δαμασκόν εἰς ἀπαντήν Θαλγαθφελλασάρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν· καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον ἐν Δαμασκῷ· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα τὸ ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸν ῥυθμὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσανποίησιν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ὠκοδόμησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐκ Δαμασκοῦ. ¹² καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτό, ¹³ καὶ ἐθυμίασε τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ¹⁴ τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι κυρίου. καὶ προσήγαγε τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου ἀπὸ τοῦ ἀνά μέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνά μέσον τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βορρᾶν. ¹⁵ καὶ ἐνετέλατο ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ τῷ Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ λέγων Ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν ὀλοκαύτωσιν τὴν πρωινήν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινήν, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τὴν θυσίαν

37. om εν ιουδα XVI. 1. αχαζ ... om αυτου post θεου 3. εν οδω ιεροβοαμ υιου ναβατ βασιλεως ισραηλ 6. απεστρεψεν ... αιλαμ ier 7. om θαλγαθφελλασαρ ... αναβ. και σωσον 8. το αργυριον κ. το χρυσιον ... οικου βασιλεως ... τ. βασιλει ασσυριων 9. ab ασσυριων transilit ad ασσυριων ... αυτην· κυρηνην δε και τον ραασων 10. αχαζ εις απαντησιν τω αγλαθ φαλλασαρ βασ. ασσ. εις δαμασκον ... το θυσ. το εν ... om αυτου post ρυθμον 11. in f. add ουτως εποιησεν ουριας ο ιερευς εως ερχεσθαι τον βασιλεα αχαζ απο δαμασκου 12. ab inilio add και ηλθεν ο βασιλεως απο δαμασκου ... post θυσιαστηρ. add και προσηλθεν ο βασιλεως επι το θυσιαστηριον 13. ante την σπονδην add εσπισεν 14. κυριου· και απο του 15. om παντος ... του λαου της γης

αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὀλοκαυτώσεως καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ' αὐτῷ ἐκχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τὸ πρῶν. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ ¹⁶ βασιλεὺς Ἀχαζ. ¹⁷ καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν με- ¹⁷ χωνῶν καὶ μετῆρεν ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτήρα, καὶ τὴν θάλασσαν καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐπὶ βᾶσιν λιθίνην. ¹⁸ καὶ τὸν θημέλιον τῆς καθέδρας ὠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ¹⁸ τὴν εἴσοδον τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ¹⁹ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁰ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ· ²⁰ καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XVII.

Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἀχαζ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ὡσηὲ υἱὸς Ἡλᾶ ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὄφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³ ἐπ' ³ αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασσάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ὡσηὲ δούλος καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναά. ⁴ καὶ εὔρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ ⁴ Ὡσηὲ ἀδικίαν, ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγῶρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνεγκε μαναά τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ· καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς. ⁵ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῆ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν ⁵ καὶ ἐπολιόρκησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη. ⁶ ἐν ἔτει ἐνάτῳ Ὡσηὲ συνέλαβε βα- ⁶ σιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν, καὶ ἀπώκισεν Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατώκησεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαῆ καὶ ἐν Ἀβῶρ ποταμοῖς Γωζᾶν καὶ ὄρη Μήδων. ⁷ καὶ ἐγένετο ὅτι ἤμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγα- ⁷ γόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἑτέρους, ⁸ καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιο- ⁸ μασι τῶν ἔθνων ὧν ἐξῆρε κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσοι ἐποίησαν, ⁹ καὶ ὅσοι ἠμφιέσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους ⁹ οὐχ οὕτως κατὰ κυρίου θεοῦ αὐτῶν· καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὀχυρᾶς· ¹⁰ καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ¹⁰ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους· ¹¹ καὶ ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς ¹¹ καθὼς τὰ ἔθνη ἃ ἀπώκησε κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κωνοὺς καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον· ¹² καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰ- ¹² δώλοις οἳς εἶπε κύριος αὐτοῖς Οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ. ¹³ καὶ ¹³ διεμαρτύρατο κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παντὸς ὀρώντος λέγων Ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. ¹⁴ καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκήρυναν ¹⁴

15. και σπονδην ... επ αυτο προσχεεις ... εις πρωι 17. ab αχαζ v. 16. transilit ad αχαζ ... συνκλισματα ... χαλκων των δεκα υποκατω 18. του βασιλεως 20. post εταφη add μετα των πατερων αυτου XVII. 1. om τω ... βασιλει 3. σαλαμανασσαρ 4. σωα pro σηγωρ ... επολιορκ. αυτην 5. σαμαριαν ... επολιορκ. εν αυτη 6. ενατω ... τον ισραηλ ... αλλαε 7. οτε pro οτι 8. απο προσωπου 9. ημφιασαντο ... και ων ωκοδομησαν ε. υψηλων 11. απωκισεν κυρ. απο ... om και exlg. 12. om τω 13. εν ιουδα ... ημων pro υμων ... απεστ. αυτους προς υμας εν 14. ηκουσ. αυτων

15 τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων αὐτῶν· ¹⁵ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικυκλῶ αὐτῶν ὧν
 16 ἐνετείλατο κύριος αὐτοῖς μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα· ¹⁶ ἐγκατέλειπον τὰς ἐντολὰς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν ἄλση, καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐλάτρευσαν
 17 τῷ Βάαλ· ¹⁷ καὶ διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, ἐμαντεύοντο μαντείας καὶ οἰωνίζοντο· καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσει αὐτόν· ¹⁸ καὶ ἐθυμώθη κύριος σφόδρα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ Ἰούδα μονωτάτη· ¹⁹ καὶ γὰρ Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, ²⁰ καὶ ἀπεώσαντο τὸν κύριον. καὶ ἐθυμώθη κύριος παντὶ σπέρματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτούς, ἕως οὗ ἀπέβριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· ²¹ ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἱεροβοὰμ υἱὸν Ναβὰτ· καὶ ἐξέωσεν Ἱεροβοὰμ τὸν Ἰσραὴλ ἐξόπισθε κυρίου καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην· ²² καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πάσῃ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ ἧς ἐποίησεν· οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς· ²³ ἕως οὗ μετέστησε κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν· καὶ ἀπωκίσθη Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ²⁴ καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος τὸν ἐκ Χουζά, ἀπὸ Αἰῶ καὶ ἀπὸ Αἰμάδ καὶ Σεφφαραουαῖμ, καὶ κατωκίσθησαν ἐν πόλεσι Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Σαμάρειαν καὶ κατωκίσθησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς· ²⁵ καὶ ἐγένετο ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας αὐτῶν οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτείνοντες ἐν αὐτοῖς· ²⁶ καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων λέγοντες Ἰὰ ἔθνη ἃ ἀπώκισας καὶ ἀντεκάθισας ἐν πόλεσι Σαμαρείας οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδοὺ εἰσι θανατοῦντες αὐτοὺς καθότι οὐκ οἶδασι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς· ²⁷ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων λέγων Ἀπαγάγετε ἐκεῖθεν, καὶ πορευέσθεσιν καὶ κατοικήτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς· ²⁸ καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπώκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πῶς φοβηθῶσι τὸν κύριον· ²⁹ καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔθνη ἔθνη θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔστηκαν ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Σαμαρεῖται ἔθνη ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς κατώκουν· ³⁰ καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σοκχώδ Βενιζ, καὶ οἱ ἄνδρες Χουζ ἐποίησαν τὴν Ἐργέλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἰμάδ ἐποίησαν τὴν Ἀσιμάδ, ³¹ καὶ οἱ Εὐαῖοι ἐποίησαν τὴν Ἐβλαζερ καὶ τὴν Θαρζάκ,

14. in f. add οἱ οὐκ ἐπιστευσαν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν 15. ab initio add καὶ ἀπερριψαν τοὺς ἀκρεῖβασμούς αὐτῶν καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ τὴν ἐκοψεν συν πατρασιν αὐτῶν ... οἱ τῶν ματαίων κ. ἐματ. καὶ ... οπίσω ἐθνῶν τ. περικυκλωσαντων αὐτοὺς ... τοῦ μὴ ποιῆσαι 16. ἐγκατέλειπον ... οἱ καὶ ἐποίησ. ἄλση 17. οἱ μαντείας κ. οἰωνίζοντο 19. τοῦ κυρίου θεοῦ 20. ἀπωκίσαντο ... οἱ κ. ἐθυμ. κύριος ... ἐν παντί 21. οἱ καὶ primum 22. ἡ ἐποίησεν 24. ἐκ χουζα καὶ ἀπο ... σεφφαραουαῖμ ... τὴν σαμαρῖαν κ. κατωκίσαν ἐν 25. αὐτῶν ἐκεῖ οὐκ 26. εἶπον ... ἀντεκάθισαν ... τὰ κρίματα ... ἀπεστειλ. κύριος 27. Ἀπαγαγετε 28. ἤγαγον pro ἀπωκίσαν ... ὅπως pro πῶς 29. σαμαρεῖται ... οἱ ἐθνη sec. ante ἐν ... ἐν αἷς αὐτοὶ κατώκουν ἐν αὐταῖς 30. σοκχώδ βενιζει ... οἱ κ. οἱ α. χουζ ἐπ. τ. ἐργέλ 31. τὴν ἀβλαζερ κ. τὴν ναίβας κ. τ. θαρζάκ

καὶ ὁ Σεφφαρουαῖμ ἠνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Ἀδραμελεχ καὶ Ἀνημελεχ θεοῖς Σεφφαρουαῖμ. ³² καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· ³³ καὶ κατώκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει ἐν ἣ κατώκουν ἐν αὐτῇ· καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν. ³⁴ καὶ τὸν κύριον ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐ- ³⁵ τῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἔθνῶν ὃν ἀπόκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. ³⁶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποίουν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν· αὐτοὶ φο- ³⁷ βοῦνται, καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον· καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακώβ οὐ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. ³⁸ καὶ διέθετο κύριος μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς, ³⁹ ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ ὃς ἀνήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχυί μεγάλη καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· αὐτὸν φοβηθήσεσθε καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, αὐτῷ θύσετε. ⁴⁰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς ἃς ἔγραψεν ὑμῖν ποιεῖν φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους. ⁴¹ καὶ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο μεθ' ὑμῶν οὐκ ἐπιλήσεσθε· καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, ἀλλ' ἢ τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴² καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν ὃ αὐτοὶ ποιοῦσι. ⁴³ καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες· καὶ γε οἱ υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τῷ Ὠσηὲ υἱῷ Ἡλᾶ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἐζεκιᾶς υἱὸς Ἀχαζ βασιλέως Ἰουδα. ² υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἄβου θυγάτηρ Ζαχαρίου. ³ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυιδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴ αὐτὸς ἐξῆρε τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ὃν ἐποίησε Μωυσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμῶντες αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν Νεεσθάν. ⁵ ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἠλπισε, καὶ μετ' αὐτόν οὐκ ἐγενήθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν βασιλεύειν Ἰουδα καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, οὐκ ἀπέστη ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο Μωυσῆς. ⁷ καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ἐπὶ αὐτοῦ· καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. ⁸ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἀλοφύλους ἕως Γάζης καὶ ἕως ὀρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως πόλεως ὀχυρᾶς. ⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Ἐζεκιᾶ, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἕβδομος τῷ Ὠσηὲ υἱῷ Ἡλᾶ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἀνέβη Σαλαμανασάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν, ¹⁰ καὶ κατελάβετο αὐτήν ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Ἐζεκιᾶ, 10

31. καὶ τὴν σεφφαρουαῖμ· ἠνίκα κατέκαιον ... ἀδραμελεχ καὶ ἀνημελεχ ... σεφφαρουαῖμ 33. οἱ καὶ prius ... ἀπώκεισεν 34. οἱ τοῖς 35. οἱ μετ' αὐτῶν ... θυμιασετε pro θυσιάσετε 36. ἀνηγ. υμᾶς ... καὶ προσκυν. αὐτῷ καὶ αὐτῷ θυμιασετε 37. ab init. add καὶ ... ὑμῖν φυλάσσεσθε. ποιεῖν 39. οἱ ἀλλ' 41. οἱ καὶ υἱοὶ XVIII. 1. οἱ τῷ 2. ἐτῶν τὴν ἐν ... εἴκοσι ἐννέα ... θυγ. ζαχχαίου 4. πάσας τὰς στήλας ... ἐξωλόθρευσεν ... μωυσῆς ... ἐκαλ. αὐτοὺς νεεσθάν 5. ἐν πᾶσιν βασιλ. ἰουδα καὶ τοῖς 6. μωυσῆς 7. οἱ καὶ primum 9. αὐτ. ο ἐνιαυτὸς ἕβδομος ὡσηε (... σαμανασσαρ)

αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἑννατος τῷ Ὡση βασιλεῖ Ἰσραήλ, καὶ συνελήφθη Σαμάρεια.
 11 ¹¹ καὶ ἀπώκισε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους, καὶ ἔζηκεν
 12 αὐτοὺς ἐν Ἀλαῖ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμῷ Γωζάν καὶ ὄρη Μήδων· ¹² ἀνθ' ὧν ὅτι
 οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην
 αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ δούλος κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ
 13 οὐκ ἐποίησαν. ¹³ καὶ τῷ τεσσαρεςκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλείως Ἐζεκιίου ἀνέβη
 Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς ὀχυράς καὶ συνέλαβεν
 14 αὐτάς. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας βασιλεὺς Ἰούδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα
 Ἀσσυρίων εἰς Λαχίς λέγων Ἠμάρτηκα, ἀποστράφησι ἀπ' ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπι-
 15 θῆς ἐπ' ἐμὲ βαστάσω. καὶ ἐπέστηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐζεκιάν βα-
 16 σιλέα Ἰούδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσοῦ.
 15 ¹⁵ καὶ ἔδωκεν Ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν
 16 θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. ¹⁶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐζεκίας
 τὰς θύρας ναοῦ καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐχρύσωσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα,
 17 καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσσυρίων. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν
 Θαρζάν καὶ τὸν Ῥαφίς καὶ τὸν Ῥαψάκην ἐκ Λαχίς πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζε-
 18 κίαν ἐν δυνάμει βαρεῖα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον εἰς Ἱερου-
 19 σαλήμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἣ ἐστὶν ἐν
 18 τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφείως. ¹⁸ καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐζεκιάν, καὶ ἦλθον πρὸς
 αὐτὸν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σωμνάς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωᾶς
 19 ὁ υἱὸς Σαφατ ὁ ἀναμιμνήσκων. ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης Εἶπατε
 20 δὴ πρὸς Ἐζεκιάν Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων Τί ἡ
 20 πεποιθήσις αὕτη ἦν πέποιθας; ²⁰ εἶπας Πλὴν λόγοι χειλέων, βουλή καὶ δύ-
 21 ναμὶς εἰς πόλεμον· νῦν οὖν τίμη πέποιθώς ἠδέτησας ἐν ἐμοί; ²¹ νῦν ἰδοὺ πέποι-
 θας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυ-
 πτον; ὃς ἂν στηριχθῆ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ,
 καὶ τρήσει αὐτήν· οὕτως Παραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν
 22 ἐπ' αὐτόν. ²² καὶ ὅτι εἶπας πρὸς μέ ἐπὶ κύριον θεὸν πεποιθασμεν· οὐχὶ αὐ-
 τὸς οὗτος ἀπέστησεν Ἐζεκίας τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ,
 καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τῇ Ἱερουσαλήμ Ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου
 23 προσκυνήσετε ἐν Ἱερουσαλήμ; ²³ καὶ νῦν μίχθητε δὴ τῷ κυρίῳ μου βασιλεῖ
 Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι διςχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβά-
 24 τας ἐπ' αὐτούς. ²⁴ καὶ πῶς ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἐνὸς τῶν δού-
 λων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; καὶ ἤλπισας σαυτῷ ἐπ' Αἴγυπτον εἰς
 25 ἄρματα καὶ ἵππεῖς. ²⁵ καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον
 τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπε πρὸς μέ Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ
 26 διάφθειρον αὐτήν. ²⁶ καὶ εἶπεν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου καὶ Σωμνάς καὶ Ἰωᾶς
 πρὸς Ῥαψάκην Δάλησον δὴ πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί, ὅτι ἀκούομεν
 ἡμεῖς, καὶ οὐ λαλήσεις μεθ' ἡμῶν Ἰουδαῖστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖς ἐν τοῖς ὡσὶ
 27 τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους; ²⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης Μὴ ἐπὶ τὸν
 κύριόν σου καὶ πρὸς σὲ ἀπέστείλε με ὁ κύριός μου λαλήσαι τοὺς λόγους τού-
 τους; οὐχὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καθήμενους ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ φαγεῖν τὴν

10. ουτος ενιαυτος ενατος ... συνελημφθη σαμαρια 11. σαμαριαν 12. ομη ανθ' ων ... μωσης δουλός 13. σεναχηρειμ 14. λαχεις ... ομη ο 16. ναου κυριου ... ομη ο ante βασιλευς 17. ab ασσυριων v. 16. transilit ad ασσυριων ... ραβσαρεις pro ραφίς ... λαχεις ... * εν pro εις (videtur) 18. ελιακειμ ο υι. χαλκιου ... σομνας ο γρ. και ιωσαφατ ο αναμ. 19. Τις η 20. δυναμεις ... και νυν τιμη π. ηδετης 21. τρυγησει pro τρησει 22. ου (i. e. ου) απεστησεν ... προσκυνησατε 23. τω βασιλει ... σαυτω 24. ηλπισας αυτω εις αιγ. 25. ομη και ab initio ... νυν ουν μη 26. ελιακειμ υι. χελκειου x. σομνας x. ιωσαφατ προς ... συριστει ... προς ημας pro μεθ' ημων ... ομη x. ινα τι λαλεις ... τ. λαου τουτου επι 27. Μη προς τον

κόπρον αὐτῶν καὶ πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν μετ' ὑμῶν ἅμα; ²⁸ καὶ ἔστι Ῥα- 28
ψάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστί, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν Ἀκούσατε
τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων ²⁹ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Μὴ 29
ἐπαιρέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὑμᾶς ἐξελεῖσθαι ἐκ χειρὸς
αὐτοῦ. ³⁰ καὶ μὴ ἐπελπίζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας πρὸς κύριον λέγων Ἐξαιρούμενος 30
ἐξελεῖται κύριος, οὐ μὴ παραδοθῆ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.
³¹ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ποιήσατε μετ' 31
ἐμοῦ εὐλογίαν καὶ ἐξέλθατε πρὸς μέ, καὶ πίεται ἀνὴρ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ,
καὶ ἀνὴρ τὴν συκὴν αὐτοῦ φάγεται, καὶ πίεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ³² ἕως 32
ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου
καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀπο-
θάνητε· καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς λέγων Κύριος ῥύσεται ὑμᾶς.
³³ μὴ ῥύσμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ 33
χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; ³⁴ ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς Αἰμάθ καὶ Ἀρφάδ; ποῦ ἔστιν 34
ὁ θεὸς Σεφφαραουαῖμ Ἀνά καὶ Ἀβά, ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρὸς μου;
³⁵ τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν οἱ ἐξείλαντο τὰς γᾶς αὐτῶν ἐκ χειρὸς 35
μου, ὅτι ἐξελεῖται κύριος τὴν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς μου; ³⁶ καὶ ἐκώφευσαν 36
καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως λέγων Οὐκ ἀπο-
κριθήσεσθε αὐτῷ. ³⁷ καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σωμνάς 37
ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωᾶς υἱὸς Σαφάτ ὁ ἀναμνησκων πρὸς Ἐζεκίαν διεβή-
χότες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου.

XIX.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, καὶ διεβήρηξε τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου. ² καὶ ἀπέστει- 2
λεν Ἐλιακίμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σωμνὰν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους
τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην υἱὸν Ἀμώς,
³ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει Ἐζεκίας Ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ 3
παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ ἰσχύς οὐκ ἔστι
τῇ τικτούσῃ. ⁴ εἰ πως εἰσακούσεται κύριος ὁ θεὸς σου πάντας τοὺς λόγους Ῥαψά- 4
κου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὄνειδίζειν θεὸν
ζῶντα καὶ βλασφημεῖν ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε κύριος ὁ θεὸς σου, καὶ λήψῃ
προσευχὴν περὶ τοῦ λείμματος τοῦ εὐρισκομένου. ⁵ καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ 5
βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν, ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας Τάδε ἐρεῖτε πρὸς 6
τὸν κύριον ὑμῶν Τάδε λέγει κύριος Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας,
ὧν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάκια βασιλέως Ἀσσυρίων. ⁷ Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ 7
πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ
καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ 8
εὔρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λοβνά, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἐκ
Λαχίς. ⁹ καὶ ἤκουσε περὶ Θαρακά βασιλέως Αἰθιοπίων λέγων Ἰδοὺ ἐξῆλθε πο- 9
λεμεῖν μετὰ σοῦ· καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν λέγων

27. om αμα 28. ιουδαῖσται (non v. 26.) ... του βασιλεως του μεγα-
λου βασιλεως ασσ. 29. om λογοις ... εκ χειρ. μου 30. Εξελουμενος εξελ.
τημας κυριος 32. ως η γη υμων ... κ. αμπελ. κ. αρτων 34. αρφατ ...
σεφφαραουαιμ ... αυα προ αβα ... μη προ οτι ... σαμαριαν 35. τας γαιας
αυτων 37. ελιακειμ ο του χελκειου ο οικ. ο υιος χελκειου ... σομνας ...
ασαφ προ σαφατ ... προς τον εξεκιαν XIX. 1. εαυτου 2. ελιακειμ ...
σομναν ... υιος αμμως 3. και ειπεν ... om η 4. om παντας ... βλασφη-
μειν λογους ους ... λημψη ... λιμματος 6. Μη φοβου απο προσωπου των
λογων ... in f. add εμε 7. αγγελιας ... καταβαλλω 8. απεστρεψεν ...
απο λαχεις 9. εξηλθον ... απεστρεψεν

10 ¹⁰ Μὴ ἐπαιρέτω σε ὁ θεὸς σου, ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας ἐν αὐτῷ λέγων Οὐ μὴ
 11 παραδοθῆ Ἱερουσαλήμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹¹ Ἴδοὺ σὺ ἤκουσας πάντα
 ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαίαις τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς,
 12 καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; ¹² μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξείλαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν εἰδῶν οὓς
 διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζὰν καὶ τὴν Χαρράν καὶ τὴν Ῥαφίς
 13 καὶ υἱοὺς Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θασσέν; ¹³ ποῦ ἔστιν ὁ βασιλεὺς Διμάς καὶ ὁ βα-
 σιλεὺς Ἀρφάδ; καὶ ποῦ ἔστιν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως Σεπφαρουαῖν Ἀνά καὶ
 14 Ἀβά; ¹⁴ καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω
 αὐτά· καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Ἐζεκίας ἐναντίον κυ-
 15 ρίου, ¹⁵ καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σὺ
 εἶ ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρα-
 16 νὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁶ κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον, ἄνοιξον κύριε τοὺς
 ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἄκουσον τοὺς λόγους Σενναχηρίμ οὓς ἀπέστειλεν
 17 ὀνειδίξειν θεὸν ζῶντα. ¹⁷ ὅτι ἀληθεῖα κύριε ἠρῆμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ
 18 εἶδη, ¹⁸ καὶ ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ θεοὶ εἰσιν ἀλλ' ἡ
 19 ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων ξύλα καὶ λίθος, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. ¹⁹ καὶ νῦν κύ-
 ριε ὁ θεὸς ἡμῶν σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ βα-
 20 σιλεῖαι τῆς γῆς ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς μόνος. ²⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαίας υἱὸς
 Ἰσραὴλ ἄ προσηύξω πρὸς με περὶ Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσυρίων ἤκουσα.
 21 ²¹ οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε κύριος ἐπ' αὐτόν Ἐξουδένωσέ σε καὶ ἐμυκτη-
 ρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε θυγάτηρ
 22 Ἱερουσαλήμ. ²² τίνα ὠνειδίσας καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας
 φωνὴν καὶ ἤρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου; εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ.
 23 ²³ ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνειδίσας κύριον καὶ εἶπας Ἐν τῷ πλήθει τῶν ἀρ-
 μάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὀρέων μηρῶν τοῦ Διβάνου καὶ ἔκοψα
 24 τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ ἤλθον εἰς
 25 μέσον δρυμοῦ καὶ Καρμήλου· ²⁴ ἐγὼ ἔψυξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ
 25 ἐξερῆμωσα τῷ ἔχρει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμούς περιοχῆς. ²⁵ ἔπλασα αὐ-
 τήν, συνήγαγον αὐτήν· καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν μαχίμων πόλεις
 26 ὀχυράς. ²⁶ καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσθένησαν τῇ χειρὶ, ἐπτηξαν καὶ κατη-
 σχύνθησαν· ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ ἢ χλωρὰ βοτάνη, χλόη δωματίων καὶ πά-
 27 τημα ἀπέναντι ἐστηκότος. ²⁷ καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν ἐξοδὸν σου ἐγνων
 28 καὶ τὸν θυμὸν σου ἐπ' ἐμέ, ²⁸ διὰ τὸ ὀργισθῆναί σε ἐπ' ἐμέ, καὶ τὸ στρη-
 νός σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὠσί μου· καὶ θῆσω τὰ ἄγκιστρά μου ἐν τοῖς μυκτῆράς
 σου καὶ χαλινὸν ἐν τοῖς χεῖλεσί σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤλθες
 29 ἐν αὐτῇ. ²⁹ καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐναυτὸν αὐτόματα,
 καὶ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα, καὶ ἔτει τρίτῳ σπορὰ καὶ ἀμητὸς

10. ab initio add Ταδε ερειτε προς εξεκίαν βασιλεα ιουδα τω λεγειν ... (επερωτη σε) ... επ προ εν 11. ταις γενεαις 12. om εξαιρουμενοι ... την ραφεθ ... εδων τ. ε. θαλασσαρ 13. αιθαμ ... post αρφαδ; και om που εστιν ο ... σεφφαρουαιμ αινα και αυτα 14. χειρος αγγελων ... ανεπτυξ. αυτο 15. ab init. add και προσευξατο εξεκίας εις προσωπον κυριου ... χερουβειμ 16. σενναχηρειμ 17. τα εδη και την γην αυτων 18. οτι οι θεοι 19. οτι συ ει 20. σενναχηρειμ 21. κυριος προς αυτον ... επι σε ... om αυτης 22. και εβλασφημησας ... ηρες 23. εγω ανεβην ... ορειων μου μερους ... και εισηλθον ε. μερος τελους αυτου δρυμου καρμηλου αυτου 24. εφυλαξα προ εψυξα ... εξηρωμωσα (corrige εξηρημωσα) ... παντ. τους ποταμ. 25. ab init. add μη ουκ ηκουσας απο μακροθεν αυτην εποιησα εις απο ημερων αρχηθεν ... και ηγαγον 26. η χλωροβοτανη η ... πατηματα 27. ante εγνων add και την εισοδον σου ... om επ εμε 28. om εν post χαλινον 29. φαγη ... κ. τω ετει τω τριτω

καὶ φυτεία ἀμπελώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³⁰ καὶ προσθήσει τὸν 30
 διασεσωσμένον οἴκου Ἰούδα τὸ ὑπολειφθὲν ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσει καρπὸν
 ἄνω. ³¹ ὅτι ἐξ Ἱερουσαλήμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ 31
 ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο. ³² οὐχ οὕτως; τάδε 32
 λέγει κύριος πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων Οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην,
 καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προφθάσει ἐπ' αὐτὴν θυρεός, καὶ οὐ μὴ
 ἐκχέῃ πρὸς αὐτὴν πρόσχωμα. ³³ τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, 33
 καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, λέγει κύριος. ³⁴ καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ 34
 τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. ³⁵ καὶ ἐγένετο 35
 νυκτὸς καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀσ-
 συρίων ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ὤρρισαν τὸ πρωί, καὶ ἰδοὺ πάν-
 τες σώματα νεκρά. ³⁶ καὶ ἀπῆρε καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρίμ βα- 36
 σιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῆ. ³⁷ καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προσκυνουῦτος 37
 ἐν οἴκῳ Μεσεράχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασάρ οἱ υἱοὶ αὐ-
 τοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Ἀραράβ· καὶ
 ἐβασίλευσεν Ἀσορδάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XX.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠβρώστησεν Ἐζεκίας εἰς θάνατον· καὶ εἰσῆλθε
 πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφήτης καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Τάδε λέγει
 κύριος Ἐντειλαὶ τῷ οἴκῳ σου, ἀποθνήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. ² καὶ ἀπέστρεψεν 2
 Ἐζεκίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἠύξατο πρὸς κύριον λέγων ³ Κύριε, μνήσθητι 3
 δὴ ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγα-
 θὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ. ⁴ καὶ 4
 ἦν Ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγων
⁵ Ἐπίστρεψον καὶ ἔρεῖς πρὸς Ἐζεκίαν τὸν ἠγούμενον τοῦ λαοῦ μου Τάδε λέ- 5
 γει κύριος ὁ θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον
 τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαι σε, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον
 κυρίου. ⁶ καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ ἐκ χειρὸς 6
 βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. ⁷ καὶ εἶπε Λαβέτωσαν 7
 παλάθην σύκων καὶ ἐπιτέτωσαν ἐπὶ τὸ ἔλκος, καὶ ὑγιάσει. ⁸ καὶ εἶπεν Ἐζε- 8
 κίας πρὸς Ἡσαΐαν Τί τὸ σημεῖον ὅτι ἰάσεται με κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς
 οἶκον κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; ⁹ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας Τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ 9
 κυρίου ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλησε· πορεύσεται ἡ σκιά δέκα
 βαθμούς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Κοῦφον τὴν σκιάν 10
 κλῖναι δέκα βαθμούς· οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφήτω ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς
 δέκα βαθμούς εἰς τὰ ὀπίσω. ¹¹ καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, 11
 καὶ ἀπέστρεψεν ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς. ¹² ἐν 12
 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδάχ Βαλαδὰν υἱὸς Βαλαδὰν βασιλεὺς Βα-
 βυλῶνος βιβλία καὶ μαναὰ πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἠβρώστησεν Ἐζεκίας.
¹³ καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ 13

30. το διασεσωσμενον ... οπι και 31. καταλιμμα 32. προφθασει αυ-
 την 33. ταυτης του σωσαι αυτην 35. εως νυκτος 36. σενναχηρειμ 37.
 εοθραχ ... αδρεμελεχ ... υιοι sine οί ... διεσωθησαν ... αραδαδ ... υιος
 sine οί XX. 1. αμμως ... οτι αποθνησκ. 2. επεστρεψεν 3. ab init.
 add ω δη και εν καρδια ... ενωπιον σου pro εν οφθαλμοις σου ... οπι
 μου ... εν τη ημερα ... αναβησεται ε. τον οικ. 6. δια με 7. κ. ειπ.
 ησαΐας ... post συκων add και ελημφθη 8. κυριος με ... εις τον οικον
 9. αναβαθμους ... οπι εαν επιστρ. δ. βαθμ. 10. αναβαθμους his ... αλλα
 ... οπι εν τοις αναβαθμοις 11. post αναβαθμους add κατεβη εν αναβαθμοις
 αχαζ 12. μερωδαχ ... (παναα)

νεχωθά, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν, καὶ ὅσα ἠύρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· οὐκ ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ
 14 αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἦ ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; καὶ
 15 εἶπεν Ἐζεκίας· Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασι πρὸς με ἐκ Βαβυλῶνος. ¹⁵ καὶ εἶπε Ἦ εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπε Ἡσαΐας· ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.
 16 ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν· Ἄκουσον λόγον κυρίου. ¹⁷ Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται καὶ ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς Βαβυλῶνα· καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται
 18 ῥῆμα ὃ εἶπε κύριος. ¹⁸ καὶ οἱ υἱοὶ σου οἳ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ οὓς γεννήσεις
 19 λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν· Ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν, ἔστω εἰ-
 20 ρῆνῃ ἐν ταῖς ἡμέραις μου. ²⁰ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐποίησε, τὴν κρήνην καὶ τὸν ὑδραγωγόν, καὶ εἰσῆ-
 21 γαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν
 21 ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²¹ καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXI.

Υἱὸς δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀψιβά.
 2 ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνων
 3 ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε τὰ ἄλλα καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐ-
 4 τοῖς. ⁴ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου ὡς εἶπεν Ἐν Ἱερουσαλήμ
 5 θῆσω τὸ ὄνομά μου. ⁵ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ
 6 οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν ἀυλαῖς οἴκου κυρίου. ⁶ καὶ διῆγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκληθονίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησε τεμένη, καὶ γνώστας ἐπλή-
 7 θυνε τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσει αὐτόν. ⁷ καὶ ἔστηκε τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ ὃ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ· Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἢ ἐξελεξάμην
 8 ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ θῆσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα, ⁸ καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτινες φυλάξουσι πάντα ὅσα ἐνετείλαμην κατὰ πᾶσαν τὴν
 9 ἐντολήν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δοῦλός μου Μωυσῆς. ⁹ καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου
 10 ὑπὲρ τὰ ἔθνη ἃ ἠφάνισε κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἐλάλησε

13. και τα αρωματα ... τοπος pro λογος 15. post ειπε sec. add εξε-
 χιας ... μου ιδον ... οπ τα 16. τον λογον 17. λημφθησεται ... ουχ
 υπολημφθησεται ... ο κυριος 18. λημψεται 19. post ελαλησεν pergit: και
 ειπεν Μη ουκαιαν (ου· και αν? ουκ· εαν?) ειρηνη και αληθεια εσται εν
 ταις ημ. μ. 20. δυναστια ... εισηνεγκεν ... οπ λογων XXI. 1. οφσιβα
 3. απεστρεψεν ... α κατεσκαψεν ... κ. απεστρεψεν το θυσιαστηριον ...
 εποιησεν αλση 4. το θυσιαστηριον ... θησω τον θρονον μου 5. το θυσια-
 στηριον ... εν πασαις αυλαις 6. εποιησ. θελητην 7. το κρυπτον του οικου
 εν τω αλσει ως εποιησεν εν τω οικω· ως ειπεν κυριος ... και ιερουσαλημ
 ην εξελ. ... φυλων ισραηλ ... μου εκει εις 8. γης η εδωκα ... φυλαξ. του
 ποιειν π. ο. ενετ. αυτοις κ. πασαν εντολην ... μωσης

κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν λέγων ¹¹ Ἄνς' ὧν ὅσα ἐποίησε 11
 Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων
 ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ ἔμπροσθεν, καὶ ἐξήμαρτε καὶ γε τὸν Ἰούδαν ἐν
 τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ¹² οὐχ οὕτως· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ 12
 ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς ἀκούοντος ἠχῆσει
 ἀμφότερα τὰ ὠτα αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ τὸ μέτρον Σαμα- 13
 ρείας καὶ τὸ στάθμιον οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλήμ καθὼς
 ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον
 αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπεώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω 14
 αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνο-
 μὴν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν. ¹⁵ ἄνς' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλ- 15
 μοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς
 πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁶ καὶ γε αἷμα ἀνῶν 16
 ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα ἕως οὐ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ στόμα εἰς
 στόμα, πλὴν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι
 τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. ¹⁷ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ 17
 πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ ἦν ἠμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα
 ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁸ καὶ ἐκοιμήθη Μα- 18
 νασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ,
 ἐν κήπῳ Ὁζά· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμώς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁹ υἱὸς εἴκοσι 19
 καὶ δύο ἐτῶν Ἀμώς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν
 Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλάμ θυγάτηρ Ἀροῦς ἐξ Ἰετέβα.
²⁰ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου καθὼς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ 20
 πατὴρ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἧ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ 21
 ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐ-
 τοῖς. ²² καὶ ἐγκατέλιπε τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη 22
 ἐν ὁδῷ κυρίου. ²³ καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Ἀμώς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐβα- 23
 νάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς 24
 πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμώς· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς
 τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμώς 25
 ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς
 βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁶ καὶ ἔθαψαν αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὁζά· 26
 καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXII.

Υἱὸς ὀκτῶ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν
 ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεδία θυγάτηρ
 Ἐδεϊᾶ ἐκ Βασουρώθ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπο- 2
 ρεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ καὶ ἀριστερά.
³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωσίᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ 3
 ὀγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σαφφάν υἱὸν Ἐζελλίου υἱοῦ Μεσολλάμ τὸν
 γραμματέα οἴκου κυρίου λέγων ⁴ Ἀνάβηθι πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν ⁴
 καὶ σφράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰσνεχθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ

11. ο αμαρραιος εμπροσθεν ... και γε ιουδας 12. επι ιερουσ. κακα
 και επι ιουδαν 13. το σταθμον ... το αλαβαστρον 14. υπολιμμα 15. οση
 οσα ... ab ημερας ad ημερας transiit 16. πολυη 18. οση τω ... αμμων
 19. αμμων ... 22. δωδεκα ετη προ δυο ετη ... μασσαλαμειθ ... εξ ιεταχαλ
 23. εγκατελειπεν 23. αμμων 24. επατ. πας ο λαος ... αμμων 25. αμμων
 ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου 26. εν τω ταφω εν κηπω XXII. 1. εδιδα
 θυγ. ιεδιδα 2. δεξ. η αριστ. 3. εβδομω προ ογδω ... εξαπεστειλεν ...
 σεφφαν υι. εσσελιου υιον μεσσαλην τ. γραμματαιαν του οικου λεγων 4. εις
 οικον

5 φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, ⁵ καὶ δότωσαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούν-
 των τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιούσι
 6 τὰ ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ κατισχύσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου, ⁶ τοῖς τέκτοσι
 καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους
 7 λατομητοῦς τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁷ πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐ-
 8 τοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσι. ⁸ καὶ εἶπε
 Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαπφάν τὸν γραμματέα Βιβλίον τοῦ νόμου
 εὔρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον πρὸς Σαπφάν, καὶ ἀνέγνω
 9 αὐτό. ⁹ καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέστρεψε τῷ βα-
 σιλεῖ ῥῆμα καὶ εἶπεν· Ἐχώνευσαν οἱ δούλοι σου τὸ ἀργύριον τὸ εὑρέθην ἐν
 οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα καθεσταμένων
 10 ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε Σαπφάν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων
 Βιβλίον ἔδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαπφάν ἐνώπιον τοῦ
 11 βασιλέως. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους βιβλίου τοῦ νό-
 12 μου, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ. ¹² καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ
 τῷ ἱερεῖ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαπφάν καὶ τῷ Ἀχοβὼρ υἱῷ Μιχαίου καὶ τῷ
 13 Σαπφάν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐα δούλῳ τοῦ βασιλέως λέγων ¹³ Δεῦτε
 ἐκζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ περὶ παντὸς
 τοῦ Ἰούδα καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη
 ἡ ὀργὴ κυρίου ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν ὑπὲρ οὗ οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν
 τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα κατ'
 14 ἡμῶν. ¹⁴ καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς καὶ Ἀχικὰμ καὶ Ἀχοβὼρ καὶ Σαπ-
 φάν καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὀλδαν τὴν προφῆτιν μητέρα Σελλῆμ υἱοῦ Θεκουάν υἱοῦ
 Ἀράς τοῦ ἱματιοφύλακος, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ μασενᾶ,
 15 καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς
 16 Ἰσραὴλ· Εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ ¹⁶ Τάδε λέγει κύριος
 Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν
 17 πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὓς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰούδα, ¹⁷ ἀνθ' ὧν ἐγ-
 κατέλιπόν με καὶ ἐθυμίων θεοῖς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις
 τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ
 18 σβεσθήσεται. ¹⁸ καὶ πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς ἐπιζητήσαι
 τὸν κύριον, τάδε ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· Οἱ λό-
 19 γοι οὓς ἤκουσας, ¹⁹ ἀνθ' ὧν ὅτι ἠπαλύνθη ἡ καρδίᾳ σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ
 προσώπου, ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοι-
 κούντας αὐτόν τοῦ εἶναι εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διέρρηξας τὰ
 ἱμάτιά σου καὶ ἐκλαυσας ἐνώπιόν μου, καὶ γε ἐγὼ ἤκουσα, λέγει κύριος.
 20 ²⁰ οὐχ οὕτως· Ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς
 τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι
 τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ εἶμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον.

XXIII.

Καὶ ἀπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ
 συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.
 2 ² καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα καὶ πάντες οἱ

5. om τοις post εργα 7. αυτο pro αυτοι 8. σαφφαν his ... om το
 βιβλιον 9. εις οικον ... επεστρεψεν ... εν τω οικω ... των καθεσταμενων
 10. σαφφαν 11. του βιβλιου ... ερρηξεν 12. σαφφαν his ... ιασαι (non
 v. 14.) 13. om και post ιουδα ... η εκκεκαυμενη 14. σαφφαν ... γυναικα
 σελλουμ υι. θεκκουε 15. κ. ειπ. προς αυτους 16. om εγω ... της βιβλου
 17. εγκατελειπον ... ο θυμος 19. προσωπου κυριου ... om γε 20. εγω
 pro ιδου ... συναχθ. εις τον τοπον σου εν ιερουσαλημ

κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὐρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. ³ καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον κυρίου τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τοῦτο· καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. ⁴ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ ⁴ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσοις τὸν σταθμὸν τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ἱερουσαλήμ ἐν σαδημῶσιν Κέδρων, καὶ ἔβαλε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθῆλ. ⁵ καὶ κατέκαυσε τοὺς Χωμαρίμ οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, ⁵ καὶ ἑβυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ τοῖς περικύκλω Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς μαζουρώσιν καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. ⁶ καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ⁶ ἐξ οἴκου κυρίου ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κέδρων καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ ἔβριψε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. ⁷ καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν ⁷ Καθηρίμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, οὓς αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ χεττίμ τῷ ἄλσει. ⁸ καὶ ἀνήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων Ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ⁸ ὑψηλὰ οὓς ἑβυμίαςαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ Γαιβάλ καὶ ἕως Βηρσαβεέ· καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἄρχοντος τῆς πόλεως τῶν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. ⁹ πλὴν οὐκ ⁹ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐμίανε τὸν ¹⁰ Γαφὲθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ τοῦ διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἄνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολδὺ ἐν πυρὶ. ¹¹ καὶ κατέκαυσε τοὺς ἔππους ¹¹ οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάθαν βασιλέως τοῦ εὐνούχου ἐν Φαρουρίμ· καὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσε πυρὶ. ¹² καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερώου ¹² Ἀχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔβριψε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. ¹³ καὶ τὸν οἶκον ¹³ τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλήμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ Μοσθᾶσ, ὃν ὠκοδόμησε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμῶς προσοχθίσματι Μωᾶθ καὶ τῷ Μολδὺ βδελύγματι υἱῶν Ἀμμὼν ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς. ¹⁴ καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση ¹⁴ καὶ ἐπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀστέων ἀνθρώπων. ¹⁵ καὶ γε τὸ θυσιαστήριον ¹⁵ τὸ ἐν Βαιθῆλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοᾶμ υἱὸς Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος. ¹⁶ καὶ ἐξέ- ¹⁶

XXIII. 2. post laos add μετ αυτου ... om και ante εως ... εν τοις ωσιν 3. και του φυλασσειν 4. om τον σταθμον του 5. χωμαρειμ ους εδωκεν βασιλευς ... και εν τοις περικυκλω ... τη βααλ 6. εις το χειμαρρουν ... u κεδρων ad κεδρων transilit 7. των καθησιν ... χεττιειμ 8. εκ πολεως ... εμιαναν ... απο γαβαα ... βηρ σαβειαι ... των παρα την ... αρχοντος της πυλης 9. εμμεσω 10. και μιανει τις τον θοφθα ... εννομομ ... διαγειν 11. κατεκαυσαν ... εδωκεν βασιλευς ... ος εν φαρουρειμ 11. 12. πυρι, και τα et βασιλεις ιουδα. Sic interp. ed. rom. 12. και καθειλεν 13. om τον sec. et tertium ... μοσθο ... σιδωνιων x. τ. μαχως ... αμελομ pro μολοχ 14. εξωλεθρευσεν 15. post εκεινο add και

νευσεν Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐμίανεν αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐστά-
 ναι Ἰεροβοὰμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας ἤρε τοὺς
 17 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς
 λόγους τούτους, ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἴδὲ τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὄρω; καὶ εἶπον
 αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃ ἐξεληλυθὼς ἐξ Ἰούδα
 καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
 18 ριον Βαιθὴλ. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἄφετε αὐτόν, ἀνὴρ μὴ κινήσατέωσαν τὰ ὀστᾶ αὐ-
 τοῦ· καὶ ἐρύσθησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ προφήτου τοῦ ἦκον-
 19 τος ἐκ Σαμαρείας. ¹⁹ καὶ γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς
 πόλεσι Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζεῖν κύριον, ἀπέστη-
 σεν Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ.
 20 ²⁰ καὶ ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυ-
 σιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστᾶ τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτά, καὶ ἐπεστράφη
 21 εἰς Ἱερουσαλήμ. ²¹ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ λέγων Ποιήσατε
 πάσχα τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν καθὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύ-
 22 τῆς. ²² ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἳ ἔκρινον
 τὸν Ἰσραὴλ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα·
 23 ²³ ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου ἐγενήθη τὸ πάσχα
 24 τῷ κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁴ καὶ γε τοὺς θελητὰς καὶ τοὺς γνωριστὰς καὶ τὰ
 θεραφῖν καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ
 Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐξῆρεν Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου
 τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου.
 25 ²⁵ ὁμοίος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεὺς ὃς ἐπέστρεψε πρὸς
 κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ
 26 κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτόν οὐκ ἀνέστη ὁμοίος αὐτῷ. ²⁶ πλὴν
 οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἐθυμώθη
 ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς οὓς παρώργισεν αὐτόν Μα-
 27 νασσῆς. ²⁷ καὶ εἶπε κύριος Καὶ γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου
 μου καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξε-
 λεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸν οἶκον οὗ εἶπον Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.
 28 ²⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γε-
 29 γραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁹ ἐν δὲ ταῖς
 ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλεῖα Ἀσσυ-
 ρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ
 30 ἐθανάτωσεν αὐτόν Νεχαὼ ἐν Μαγεδδῶ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. ³⁰ καὶ ἐπεβίβασαν
 αὐτόν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδῶ, καὶ ἤγαγον αὐτόν εἰς Ἱερουσα-
 λήμ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν
 Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτόν ἀντὶ τοῦ πατρὸς
 31 αὐτοῦ. ³¹ υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ
 32 τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυ-
 γάτηρ Ἰερεμίου ἐκ Λοβνά. ³² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου

16. ταφους οι εκει 17. ειπαν ... θεου εστιν ο εξελ. εκ του ιουδα
 18. κινήσατω ... ευρεθησαν προ ευρεθησαν ... σαμαριας 19. εις παντας
 ... σαμαριας ... ιωσιας βασιλευς ιερουσαλημ· και απεστησεν εν ... εποιη-
 σαν 21. επι βιβλιω 22. εκριναν ... πασων ημερων 23. το πασχα τουτο
 24. και γνωριστας και θεραφειν ... του γεγραμμενου επι τω βιβλιω ω 25.
 εγεννηθη ... μωυσεως 26. εν τη οργη αυτου 27. ιουδαν ... απωσομαι
 28. των ημερων 29. εις απαντησιν αυτω ... οπα νεχαω allegum 30. νε-
 κρον οι παιδες αυτου ... εβασιλευσεν 31. τρεις μηνας προ τριμηνον ...
 λοβενα

κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ³³ καὶ μετέστησεν αὐτὸν Παραῶ 33
 Νεχαῶ ἐν Ῥαβλαὰμ ἐν γῆ Ἐμαῶ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδω-
 κε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσοῦ.
³⁴ καὶ ἐβασίλευσε Παραῶ Νεχαῶ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακίμ υἱὸν Ἰωσίου βα- 34
 σιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 Ἰωακίμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν
 ἐκεῖ. ³⁵ καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῦν ἔδωκεν Ἰωακίμ τῷ Παραῶ· πλὴν ἐτι- 35
 μογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Παραῶ· ἀνὴρ κατὰ
 τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῦν μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς
 γῆς τοῦ δοῦναι τῷ Παραῶ Νεχαῶ. ³⁶ υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν 36
 τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑνδεκά ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα
 τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδάφ θυγάτηρ Φαδαίλ ἐκ Ῥουμά. ³⁷ καὶ ἐποίησε τὸ πο- 37
 νηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

XXIV.

Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ
 ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακίμ δοῦλος τρεῖς ἔτη, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἠΐετησεν ἐν αὐτῷ.
² καὶ ἀπέστειλε κύριος αὐτῷ τοὺς μονοζώνους τῶν Χαλδαίων καὶ τοὺς μονο- 2
 ζώνους Συρίας καὶ τοὺς μονοζώνους Μωᾶβ καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμών,
 καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῆ Ἰούδα τοῦ κατισχυῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυ-
 ρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ³ πλὴν ἐπὶ τὸν 3
 θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα ἀποστήσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν
 ἀμαρτίαις Μανασσῆ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε. ⁴ καὶ γε τὸ αἷμα ἀΐων ἐξέ- 4
 χεε, καὶ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ αἵματος ἀΐων, καὶ οὐκ ἠΐελησε κύριος
 ἰλασθῆναι. ⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακίμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ 5
 ἴδου ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;
⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακίμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωακίμ 6
 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ οὐ προσέβητο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξελθεῖν ἐκ 7
 τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου
 ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου. ⁸ υἱὸς ὀκτω- 8
 καίδεκα ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν
 Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νέσθα θυγάτηρ Ἑλληνασθὰμ ἐξ
 Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα 9
 ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασι- 10
 λεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ. ¹¹ καὶ εἰσήλθε 11
 Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρ-
 κουν ἐπ' αὐτήν. ¹² καὶ ἐξῆλθεν Ἰωακίμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βασιλέα Βαβυ- 12
 λῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ
 καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ὀγδόῳ
 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐξήνεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς 13
 οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ

33. εν δεβλαα εν γη αιμαθ ... βασιλευειν αυτον 34. ελιακειμ υιον ιω-
 σιας ... ιωακειμ ... ιωαχας 35. ιωακειμ τω φαρ. νεχαιω ... ετιμογραφη-
 σαν ... οπι του εκει. 36. ιωακειμ ... ειελδαφ θυγ. ειεδδιλα εκ ρυμα 37.
 ενωπιον ργο εν οφθαλμοις XXIV. 1. ιωακειμ ... ηΐετησεν αυτω 2. οπι
 τους μονοζ. τ. χαλδ. και ... εν γη 3. αποστηναι α. απο προσωπου (... εν
 αμαρτιαι μανασσης) 4. και γε αιμα 5. ιωακειμ ... ουχ ιδου 6. ιωακειμ
 ... οπι αυτου ριμιμη ... εβασιλ. ιωακειμ 7. οπι αιγυπτου ... εκ γης
 8. ιωακειμ ... ναισθα θυγ. ελλαμαθαμ 10. οπι ναβουχοδονοσορ 11. οπι
 ναβουχοδονοσορ ... ο βασιλευς ... την πολιν ... την επ αυτην 12. ιωα-
 κειμ ... οπι οι αντε ευνουχοι ... ελαβεν αυτους ... εν ετει ογδωω 13. οπι
 εκειθεν

σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου
 14 κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ¹⁴ καὶ ἀπόκισε τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ πάντας τοὺς ἄρ-
 χοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυρῶς αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας καὶ
 πᾶν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς.
 15 ¹⁵ καὶ ἀπόκισε τὸν Ἰωαχὶμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ
 τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς
 16 γῆς ἀπήγαγεν εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερουσαλήμ εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁶ καὶ πάντας τοὺς
 ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα χι-
 17 λίους, πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυ-
 λῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁷ καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν
 Βαθθανιάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σεδεκία.
 18 ¹⁸ υἱὸς εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑνδεκα
 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ
 19 Ἱερεμίου. ¹⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίη-
 20 σεν Ἰωακίμ. ²⁰ ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τῷ Ἰουδα,
 ἕως ἀπέβριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βα-
 σιλεῖ Βαβυλῶνος.

XXV.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ
 δεκάτῳ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις
 αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' αὐ-
 2 τὴν περίτειχος κύκλω. ² καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους
 3 τοῦ βασιλέως Σεδεκίου ἐνάτῃ τοῦ μηνός, ³ καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πό-
 4 λει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁴ καὶ ἐβράβη ἡ πόλις, καὶ πάντες
 οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀνα μέσον τῶν τειχῶν,
 αὕτη ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλω.
 5 καὶ ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν Ἀραβα, ⁵ καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω
 τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτόν ἐν Ἀραβῶν Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις
 6 αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ⁶ καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐ-
 τὸν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Πεβλαθά· καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν.
 7 ⁷ καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἔσφαξε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
 8 μοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδωκεν αὐτόν ἐν πέδαις καὶ ἤγαγεν εἰς Βα-
 9 βυλῶνα. ⁸ καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἐβδόμη τοῦ μηνός, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐν-
 νεακαιδέκατος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ
 9 ἀρχιμάγειρος ἐστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἐνέ-
 10 πρησε τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πάντας τοὺς οἴκους
 11 Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹⁰ καὶ τὸ τεῖχος Ἱε-
 12 ρουσαλήμ κυκλόθεν κατέσπασεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων. ¹¹ καὶ τὸ περισσὸν
 τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἱ ἐνέπεσον πρὸς
 τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρε Ναβουζαρδάν
 12 ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹² καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς ὑπέλειπεν ὁ ἀρχιμάγειρος

13. σαλωμων βασιλευς 14. πασαν την ιερουσαλημ 15. ιωακειμ ...
 απηγαγεν αποικεσιαν 17. τον μεθθανιαν ... εζηκεν ... σεδεκιαν 18. υι.
 εικοσι ετων σεδεκιας ... αμιταθ ... ιηρεμιου απο λομνα 19. εν οφθαλμοις
 ργο ενωπιον ... ιωακειμ 20. ως ργο εως XXV. 1. εγενετο ... ενατω
 ... μηνι τω δευτερω τεσσαρεςκαιδεκατη του μηνος ... οτι ο 2. εις πολιν
 περιοχης ... ενατη 4. πυλης την ... αυτη η εστιν 5. εν ραβωθ 6. προς
 τον βασιλεα ... εις δεβλαθα 8. οτι ενιαυτος ... και ηλθεν 9. παντα ργο
 παν ... οτι ο αρχιμαγειρος (cf. ad v. seq.) et add εν πυρι 10. κυκλω κατε-
 λυσαν πασα ευπορεια χαλδαιων et add (cf. ad v. 9.) ο αρχιμαγειρος 11.
 ενεπεσαν προς βασιλεα ... ο ναβουζαρδαν 12. υπελειπεν

εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γαβίν. ¹³ καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν ¹³
οἴκῳ κυρίου καὶ τὰς μεχωνῶν καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν τὴν ἐν οἴκῳ
κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἦραν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα.
¹⁴ καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰ λαμῖν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυσοκας καὶ πάντα ¹⁴
τὰ σκευὴ τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἔλαβε. ¹⁵ καὶ τὰ πυρεῖα ¹⁵
καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσαῖς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, ¹⁶ στύ- ¹⁶
λους δύο καὶ τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τὰς μεχωνῶν ἃς ἐποίησε Σαλωμὼν τῷ
οἴκῳ κυρίου· οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. ¹⁷ ὀκτωκαί- ¹⁷
δεκα πήχεων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός, καὶ τὸ χωθάρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλ-
κοῦν, καὶ τὸ ὕψος τοῦ χωθάρ τριῶν πήχεων σαβαχά, καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τῷ χω-
θάρ κύκλῳ, τὰ πάντα χαλκᾶ· καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ
τῷ σαβαχά. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραίαν ἱερέα τὸν πρῶτον καὶ ¹⁸
τὸν Σοφονίαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν στα-
θμὸν· ¹⁹ καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβον εὐνοῦχον ἕνα ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀν- ¹⁹
δρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὀρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως
τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως
τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς
εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει· ²⁰ καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος ²⁰
καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαθά. ²¹ καὶ ἔπαισεν ²¹
αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς εἰς Ῥεβλαθά ἐν γῇ Αἰ-
μάθ· καὶ ἀπωκίσθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. ²² καὶ ὁ λαὸς ὁ κατα- ²²
λειφθεὶς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα οὓς κατέλιπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος,
καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικάμ υἱὸν Σαφάν. ²³ καὶ ²³
ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι
κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν· καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς
Μασσηφάθ, καὶ Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου καὶ Ἰωνά υἱὸς Καρήθ καὶ Σαραίας
υἱὸς Θαναμάθ ὁ Νετωφαθίτης καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ Μαχαθί, αὐτοὶ καὶ οἱ
ἄνδρες αὐτῶν. ²⁴ καὶ ὤμοσε Γοδολίαις αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ ²⁴
εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε πάροδον τῶν Χαλδαίων· καθίσατε ἐν τῇ γῇ καὶ
δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. ²⁵ καὶ ἐγενήθη ἐν ²⁵
τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμά ἐκ τοῦ σπέρ-
ματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν
καὶ ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν
Μασσηφάθ. ²⁶ καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες ²⁶
τῶν δυνάμεων καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν
Χαλδαίων. ²⁷ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικίας ²⁷
τοῦ Ἰωαχίμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ
μηνός, ὕψωσεν Εὐιαλμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἑνιαυτῷ τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ἰωαχίμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν
ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθά, καὶ ἔδωκε τὸν ²⁸

12. γηβειν 13. τους μεχωνωθ 14. ιματια pro ιαμιν 15. πυρια ...
τας αργυρ. κ. τας χρυσ. 16. δυο· η θαλασσα μια· και τα μεχωνωθ α
17. πηχων bis ... σαβαχ ... ροαι επι του ... κατα τα αυτα 18. τον σα-
ραια ιερεα 19. ελαβεν ... επιστατης επι ... γραμματαιαν ... επτα pro εξη-
κοντα 20. απηγαγεν ... εις δεβλαθα 21. αυτους βασιλευς ... εν δεβλαθα
εν γη αιθαμ 22. εν τη ιουδαια ους κατελειπεν ... επ αυτω ... υιου σαφαν
23. αυτου pro αυτοι ... μασσηφα ... ισμαηλ υι. μαθανιου κ. ιωαναν υι.
καρης κ. σ. υι. θανεμαν ο νετωφαθειτης ... μαχαθει 24. αυτοις γοδολιας
... παροδον χαλδαιων 25. οτι εν ... επαταξαν 26. και εως ... της δυ-
ναμεως ... γαναναιων pro χαλδαιων 27. της μετοικεσις του ιωακειμ ...
ευειαναρωδαχ ... ιωακειμ βασιλευς

Ἐρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν ἑρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυ-
 29 λῶνι. ²⁹ καὶ ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ
 30 παντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἡ ἐστιατο-
 ρία αὐτοῦ ἐστιατορία διὰ παντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον
 ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

Π Ρ Ω Τ Ο Ν .

I.

2 3 Ἀδάμ, Σήμ, Ἐνώσ, ² καὶ Καϊνᾶν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ, ³ Ἐνώχ, Μασου-
 4 5 σάλα, Λάμεχ, ⁴ Νῶε. υἱοὶ Νῶε· Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ. ⁵ υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ,
 6 Μαγώγ, Μαδαῖμ, Ἰωύαν, Ἐλισά, Θοβέλ, Μοσὸχ καὶ Θίρας. ⁶ καὶ οἱ υἱοὶ Γα-
 7 μέρ· Ἀσχανάξ καὶ Ῥιφάθ καὶ Θοργαμά. ⁷ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωύαν· Ἐλισά καὶ
 8 Θάρσις, Κίτιοι καὶ Ῥόδιοι. ⁸ καὶ υἱοὶ Χάμ· Χοὺς καὶ Μεσραῖμ, Φοῦδ καὶ
 9 Χαναάν. ⁹ καὶ υἱοὶ Χοὺς· Σαβὰ καὶ Εὐιλὰ καὶ Σαβαθὰ καὶ Ῥεγμά καὶ Σε-
 10 βεθαχά. καὶ υἱοὶ Ῥεγμά· Σαβὰ καὶ Δαδάν. ¹⁰ καὶ Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ·
 17 οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ υἱοὶ Σήμ· Αἰλάμ καὶ Ἀσ-
 24 25 26 σούρ καὶ Ἀρφαξάδ. ²⁴ Σαλά, ²⁵ Ἐβερ, Φαλέγ, Ῥαγάν, ²⁶ Σερούχ, Ναχώρ,
 27 28 29 Θάρρά, ²⁷ Ἀβραάμ. ²⁸ υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ· Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαήλ. ²⁹ αὗται δὲ αἱ
 γενέσεις αὐτῶν· πρωτότοκος Ἰσμαήλ, Ναβαϊῶθ καὶ Κηδάρ, Ναβδεήλ, Μασ-
 30 31 σάμ, ³⁰ Μασμά, Ἰδουμά, Μασσῆ, Χονδάν, Θαιμάν, ³¹ Ἰεττούρ, Ναφές, Κε-
 32 δμά· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ. ³² καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ, καὶ ἔτεκεν

29. ἠλλοιωσαν 30. Σεραποντος pro δια παντος
 Subscriptio: βασιλειων δ

Inscriptio: παραλειπομενων βασιλεων ιουδα α

I. 2. om και 5. μαγωα, μαδαῖ ... Σερας 6. και υιοι ... ασχενεζ
 κ. ριφασ κ. Σορραμ 7. και υιοι ... Σαρσεις ... *κητιοι (?) 8. μεσραῖμ,
 φουτ 10. του ειναι 11. Και μεσραῖμ εγεννησεν τους λωδιειμ και τους ανα-
 μιειμ και τους λαβειν και τους νεφθαλιμ 12. (v. 12. totus rescriptus est)
 και τους πατροσωνιειμ και τους χασλωνιειμ, οθεν εξηλθεν εκειθεν φυλιστιειμ,
 και τους χαφοριειμ. 13. Και χανααν εγεννησεν τον σιδωνα πρωτοτοκον και
 τον χετταιον 14. και τον ιεβουσαιον και τον αμορραιον και τον γεργεσαιον
 15. και τον ευαιον και τον αρουκαιον και τον ασενναιον 16. και τον αρα-
 διον και τον σαμαραιον και τον αμασι. 17. Υιοι σημ· αιλαμ και ασσουρ
 και αρφαξαδ και λουδ και αραμ. Και υιοι αραμ· ως και ουδ και γαζερ και
 μοσοχ. 18. και αρφαξαδ εγεννησεν τον καϊναν, και καϊναν εγεννησεν τον
 σαλα, και σαλα εγεννησεν τον εβερ. 19. Και τω εβερ εγεννηθησαν δυο υιοι·
 ονομα τω ενι φαλεκ, οτι εν ταις ημεραις αυτου διεμερισθη η γη, και ονομα
 τω αδελφω αυτου ιεκταν. 20. και ιεκταν εγεννησεν τον ελμωδαδ και τον
 σαλεφ και τον αραμωθ 21. και τον κεδουραν και τον αιζην και τον δε-
 κλαμ 22. και τον γεμιν και τον αβιμεηλ και τον σαβαν 23. και τον ου-
 φειρ και τον ευι και τον ωραμ· παντες ουτοι υιοι ιεκταν. 24. υιοι σημ·
 αιλαμ και ασσουρ και αρφαξαδ, σαλα. 25. φαλεκ ... ραγαυ 26. Σερα
 27. αβραμ αυτος αβρααμ 29. αι γενεσις πρωτοτοκου ... και ναβδεηλ ...
 μαβσαν pro μασσαμ 30. και ιδουμα ... χουδαδ pro χονδαν 31. και ιετ-
 τουρ, ναφες και κεδαμ· ουτοι εισιν οι υι. ισμ. 32. ετεκεν υιον

αὐτῷ τὸν Ζεμβρᾶμ, Ἰεξάν, Μαδιάμ, Μαδάμ, Σοβάκ, Σωέ· καὶ υἱοὶ Ἰεξάν
 Δαιδάν καὶ Σαβαί· ³³ καὶ υἱοὶ Μαδιάμ Γεφάρ καὶ Ὀφὲρ καὶ Ἐνώχ καὶ ³³
 Ἄβιδά καὶ Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττούρας. ³⁴ καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ ³⁴
 τὸν Ἰσαάκ. καὶ υἱοὶ Ἰσαάκ· Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ. ³⁵ υἱοὶ Ἡσαῦ· Ἐλιφάζ καὶ ³⁵
 Ῥαγουήλ καὶ Ἰεούλ καὶ Ἰεγλόμ καὶ Κορέ. ³⁶ υἱοὶ Ἐλιφάζ· Θαιμάν καὶ Ὠμάρ, ³⁶
 Σωφάρ καὶ Γουῶμ καὶ Κενέξ καὶ Θαμνά καὶ Ἀμαλήκ. ³⁷ καὶ υἱοὶ Ῥα- ³⁷
 γουήλ· Ναχές, Ζαρέ, Σομέ καὶ Μοξέ. ³⁸ υἱοὶ Σηίρ· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβε- ³⁸
 γών, Ἀνά, Δησών, Ὠσάρ καὶ Δισάν. ³⁹ καὶ υἱοὶ Λωτάν· Χορρί καὶ Αἰμάν· ³⁹
 ἀδελφὴ δὲ Λωτάν Θαμνά. ⁴⁰ υἱοὶ Σωβάλ· Ἀλών, Μαχανάδ, Ταιβήλ, Σωφι ⁴⁰
 καὶ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγών· Αἴθ καὶ Σωνάν. ⁴¹ υἱοὶ Σωνάν· Δαισών. υἱοὶ ⁴¹
 δὲ Δαισών· Ἐμερών καὶ Ἀσεβών καὶ Ἰεθράμ καὶ Χαρράν. ⁴² καὶ υἱοὶ Ὠσάρ· ⁴²
 Βαλαάμ καὶ Ζουκάμ καὶ Ἀκάν. υἱοὶ Δισάν· Ὠς καὶ Ἀράν. ⁴³ καὶ οὗτοι οἱ ⁴³
 βασιλεῖς αὐτῶν· Βαλάκ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δεναβά.
⁴⁴ καὶ ἀπέθανε Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβάβ υἱὸς Ζαρά ἐκ ⁴⁴
 Βοσορράς. ⁴⁵ καὶ ἀπέθανεν Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσόμ ἐκ γῆς ⁴⁵
 Θαιμανών. ⁴⁶ καὶ ἀπέθανεν Ἀσόμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ ⁴⁶
 ὁ πατάξας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθαίμ.
⁴⁷ καὶ ἀπέθανεν Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σεβλά ἐκ Μασεκκᾶς. ⁴⁸ καὶ ⁴⁷ ⁴⁸
 ἀπέθανε Σεβλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαούλ ἐκ Ῥωβώθ τῆς παρὰ
 ποταμόν. ⁴⁹ καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννώρ υἱὸς ⁴⁹
 Ἀχωβώρ. ⁵⁰ καὶ ἀπέθανε Βαλαεννώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς ⁵⁰
 Βαράδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ. ⁵¹ ἡγεμόνες Ἐδώμ· ἡγεμὼν Θαμνά, ⁵¹
 ἡγεμὼν Γωλαδά, ἡγεμὼν Ἰεθέρ, ἡγεμὼν Ἐλιβαμάς, ἡγεμὼν Ἡλάς, ἡγεμὼν
 Φινών, ἡγεμὼν Κενέξ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Βαβσάρ, ἡγεμὼν Μαγεδιήλ,
 ἡγεμὼν Ζαφωίν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

II.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· Ῥουβήν, Συμεών, Λευί, Ἰούδα,
 Ἰσάχαρ, Ζαβουλών, Ἄν, Ἰωσήφ, Βενιαμίν, Νεφθαλί, Γάδ, Ἀσήρ. ² υἱοὶ ² ³
 Ἰούδα· Ἡρ, Λύνάν, Σηλώμ· τρεῖς ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σαύας
 τῆς Χανανιτιδος. καὶ ἦν Ἡρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον κυρίου,
 καὶ ἀπέκτεινε αὐτόν. ⁴ καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρές ⁴
 καὶ τὸν Ζαρά. πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. ⁵ υἱοὶ Φαρές· Ἐσρώμ καὶ Ἰεμουήλ. ⁵
⁶ καὶ υἱοὶ Ζαρά· Ζαμβρὶ καὶ Αἰθάμ καὶ Αἰμουάν καὶ Καλχάλ καὶ Δαράδ, ⁶
 πάντες πέντε. ⁷ καὶ υἱοὶ Χαρμί· Ἀχάρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραὴλ ὃς ἤθέτησεν ⁷

32. αυτω τ. ζεμραν και ιεκσαν και μαδαν και μαδιαν, ιεσβοκ, σωυε. κ. υ.
 ιεκσαν· σαβα κ. δαιδαν. και υιοι δαιδαν· ραγουηλ και ναβδαιηλ και ασσουρειμ
 και λατουσειμ και ασωμειν. 33. γαιφαρ ... ελδαα 34. και ησαν και ιακωβ
 36. γουαμ κ. κεζεξ· θαμνα δε η παλλακη ελιφαζ ετεκεν αυτη τον αμαληκ 37.
 ναχεθ ... σομμε κ. μοχε 38. και υιοι σηθιρ ... σεβετων ... δησων και ασαρ
 κ. ρισων. 40. σωβαλ· ιωλαμ και μαναχαθ και γαοβηλ και σωφαρ κ. ωναν
 ... σεβεγων· αια και ωναμ 41. ουτοι δε υιοι ανα· δαισων και ελιβαμα
 θυγατηρ ανα. και υιοι δαισων· αμαδα κ. εσεβαν κ. ιεθραν κ. χ. 42. ασαρ·
 βαλασαν κ. αζουκαν κ. ιωακαν και ουκαμ. υιοι δε δαισων· ως και αρραν
 43. post αυτων add οι βασιλευσαντες εν εδωμ προ του βασιλευσαι βασιλεα
 τοις υιοις ισραηλ ... βαιωρ 46. εκ της γης 46. γεθθαμ 47. σαμαα προ
 σεβλα 48. απεθανεν δε σαμαα ... εκ ρωβωθ 49. βαλαεννων υι. αχοβωρ
 50. βαλαεννων υιος αχοβωρ ... οση υιος βαραδ ... in f. add και ονομα τη
 γυναικι αυτου μεταβετηλ θυγατηρ ματραδ 51. και απεθανεν αδαδ· και ησαν
 ηγεμ. εδωμ· ηγεμονες θαμανα, ηγεμων γωλα, ηγ. ιεθεθ ... μαβσαρ ...
 ηραμ προ ζαφωιν II. 1. Και ταυτα ... ιουδας 2. βενιαμειν ... νεφθα-
 λειμ 3. χαναναιτιδος ... ανηρ προ ηρ altero 6. αιθαν κ. αιμαν ... δαρα

8 9 εἰς τὸ ἀνάθεμα. ⁸ καὶ υἱοὶ Αἰζάμ· Ἀζαρίας. ⁹ καὶ υἱοὶ Ἐσρώμ οἱ ἐτέχθησαν
10 αὐτῷ· ὁ Ἱεραμεὴλ καὶ ὁ Ἀράμ καὶ ὁ Χαλέβ. ¹⁰ καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμι- ^{Μι. 1}
11 ναδάβ, καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασσῶν ἄρχοντα οἴκου Ἰούδα. ¹¹ καὶ ^{4-6.}
12 Ναασσῶν ἐγέννησε τὸν Σαλμών, καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ, ¹² καὶ Βοόζ
13 ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, καὶ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, ¹³ καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε
τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιάβ· Ἀμιναδάβ ὁ δεύτερος, Σαμαὰ ὁ τρίτος,
14 15 ¹⁴ Ναθαναὴλ ὁ τέταρτος, Ζαβδαὶ ὁ πέμπτος, ¹⁵ Ἀσάμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἑβδό-
16 μος. ¹⁶ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουία καὶ Ἀβιγαία. καὶ υἱοὶ Σαρουία· Ἀβισὰ
17 καὶ Ἰωάβ καὶ Ἀσαήλ, τρεῖς. ¹⁷ καὶ Ἀβιγαία ἐγέννησε τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ
18 Ἀμεσσάβ Ἰοθάρ ὁ Ἰσμαηλίτης. ¹⁸ καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἐσρώμ ἔλαβε τὴν Γαζουβὰ
γυναῖκα καὶ τὴν Ἱεριώθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς· Ἰασάρ καὶ Σουβάβ καὶ Ἀρ-
19 δών. ¹⁹ καὶ ἀπέθανε Γαζουβὰ, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλέβ τὴν Ἐφραΐθ, καὶ
20 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὠρ. ²⁰ καὶ Ὠρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί, καὶ Οὐρί ἐγέννησε τὸν
21 Βεσελεήλ. ²¹ καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Ἐσρών πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχίρ πα-
τρὸς Γαλααδ, καὶ αὐτὸς ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἐξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν, καὶ
22 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. ²² καὶ Σερούχ ἐγέννησε τὸν Ἰαῖρ· καὶ ἦσαν αὐτῷ
23 εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλααδ. ²³ καὶ ἔλαβε Γεδσοῦρ καὶ Ἀράμ τὰς
κώμας Ἰαῖρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἐξήκοντα πόλεις·
24 πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχίρ πατρὸς Γαλααδ. ²⁴ καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἐσρών
ἦλθε Χαλέβ εἰς Ἐφραΐθ· καὶ ἡ γυνὴ Ἐσρών Ἀβιά, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν
25 Ἀσχὼ πατέρα Θεκωέ. ²⁵ καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἱεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἐσρών ὁ
26 πρωτότοκος Ῥάμ καὶ Βαναὰ καὶ Ἀράμ καὶ Ἀσάν ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἦν
γυνὴ ἑτέρα τῷ Ἱεραμεὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀτάρα· αὕτη ἐστὶ μήτηρ Ὀζὸμ.
27 ²⁷ καὶ ἦσαν υἱοὶ Ῥάμ πρωτοτόκου Ἱεραμεὴλ Μαὰς καὶ Ἰαμὶν καὶ Ἀκόρ.
28 ²⁸ καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζὸμ Σαμαῖ καὶ Ἰαδαέ, καὶ υἱοὶ Σαμαῖ Ναδάβ καὶ Ἀβι-
29 σοῦρ. ²⁹ καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβισοῦρ Ἀβιγαία, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀγα-
30 βάρ καὶ τὸν Μωήλ. ³⁰ καὶ υἱοὶ Ναδάβ· Σαλαδ καὶ Ἀφραῖν· καὶ ἀπέθανε
31 Σαλαδ οὐκ ἔχων τέκνα. ³¹ καὶ υἱοὶ Ἀφραῖν· Ἰσεμιήλ, καὶ υἱοὶ Ἰσεμιήλ· Σω-
32 σάν, καὶ υἱοὶ Σωσάν· Δαδαί. ³² καὶ υἱοὶ Δαδαί· Ἀχισαμάς, Ἰεθέρ, Ἰωνάθαν·
33 καὶ ἀπέθανεν Ἰεθέρ οὐκ ἔχων τέκνα. ³³ καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν· Φαλέθ καὶ Ὀζάμ.
34 οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ἱεραμεὴλ. ³⁴ καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάν υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες·
35 καὶ τῷ Σωσάν παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωχήλ. ³⁵ καὶ ἔδωκε Σωσάν
τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰωχήλ παιδί αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ
36 τὸν Ἐθί. ³⁶ καὶ Ἐθί ἐγέννησε τὸν Ναθάν, καὶ Ναθάν ἐγέννησε τὸν Ζαβέδ,
37 38 ³⁷ καὶ Ζαβέδ ἐγέννησε τὸν Ἀφαμήλ, καὶ Ἀφαμήλ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, ³⁸ καὶ
39 Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰηού, καὶ Ἰηού ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, ³⁹ καὶ Ἀζαρίας
40 ἐγέννησε τὸν Χελλῆς, καὶ Χελλῆς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασά, ⁴⁰ καὶ Ἐλεασά

8. αϊθαν· αζαρια 9. ο ιραμεηλ κ. οραμ κ. ο χαλεβ και αραμ 10. του
οικου 11. σαλμαν bis 12. ιωβηδ bis 13. σαμαιο 14. ραδδαϊ ο πεμπτ.
15. ασομ 16. και αδελφη υιοι σαρουιας· αβισσα κ. ιωβαβ 17. αμεσσα
bis ... ιεθερ 18. αζουβα (ποη v. 9.) ... ιωασαρ κ. σωβαβ κ. ορα. 19.
την φραθ 21. εσρωμ ... μαχειρ ... και ουτος ελαβεν α. κ. αυτος ην εξη-
κοντα ετων ... σεγουβ 22. σεγουβ ... τον αιρ ... εικοσι τρεις 23. γεσ-
σουρ ... ιαρειρ ... μαχειρ 24. εσρωμ bis ... τον ασδωδ π. θεκωσ 25.
ησαν υιοι ιερεμειηλ πρωτοτοκος εσρωμ ... αραν ... ασομ 26. ιερεμειηλ ...
ετερα προ αταρα ... ονομα προ οζομ 27. ιερεμειηλ ... ιαβειν προ ιαμιν
28. υιοι ονομα· σαμμαϊ ... σαμμαϊ 29. αβιγαια, κ. ετ. α. τον οζα κ. τ.
μωδαδ. 30. om και ab initio ... αφραιμ 31. αφραιμ· ιεσει ... ιεσει
... ααδαϊ 32. ιεδδαε· αχισαμμα και ιεθερ και ιωναθαν 33. οζαζα ...
ιερεμειηλ 35. om τω ... ιεθθι 36. κ. ιεθθει 37. οφλαδ bis ... ιωβηδ
38. ιωβηδ

ἐγέννησε τὸν Σοσομαΐ, καὶ Σοσομαΐ ἐγέννησε τὸν Σαλούμ, ⁴¹ καὶ Σαλούμ ἐγέν- 41
 νησε τὸν Ἰεχεμίαν, καὶ Ἰεχεμίας ἐγέννησε τὸν Ἐλισαμά, καὶ Ἐλισαμὰ ἐγέν-
 νησε τὸν Ἰσμαήλ. ⁴² καὶ υἱοὶ Χαλέβ ἀδελφοῦ Ἰεραμεήλ· Μαρिसά ὁ πρωτό- 42
 τοκος αὐτοῦ, οὗτος πατὴρ Ζίφ· καὶ υἱοὶ Μαρिसά πατρὸς Χεβρών. ⁴³ καὶ υἱοὶ 43
 Χεβρών· Κορέ καὶ Θαφρούς καὶ Ῥεχὼμ καὶ Σαμαά. ⁴⁴ καὶ Σαμαὰ ἐγέννησε 44
 τὸν Ῥαῆμ πατέρα Ἰεκλάν, καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησε τὸν Σαμαΐ. ⁴⁵ καὶ υἱὸς αὐ- 45
 τοῦ Μαών, καὶ Μαών πατὴρ Βαιθσοῦρ. ⁴⁶ καὶ Γαιφὰ ἡ παλλακὴ Χαλέβ ἐγέν- 46
 νησε τὸν Ἀράμ καὶ τὸν Μοσὰ καὶ τὸν Γεζουέ. ⁴⁷ καὶ υἱοὶ Ἀδδαΐ· Ῥαγέμ καὶ 47
 Ἰωάσαμ καὶ Σωγάρ καὶ Φαλέκ καὶ Γαιφὰ καὶ Σαγαέ. ⁴⁸ καὶ ἡ παλλακὴ 48
 Χαλέβ Μωχὰ ἐγέννησε τὸν Σαβέρ καὶ τὸν Θαραίμ. ⁴⁹ καὶ ἐγέννησε Σαγαέ 49
 πατέρα Μαδμηνά καὶ τὸν Σαοῦ πατέρα Μαχαβηνά καὶ πατέρα Γαιβάλ· καὶ
 θυγάτηρ Χαλέβ Ἀσχα. ⁵⁰ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλέβ. υἱοὶ Ὠρ πρωτοτόκου Ἐφραθά· 50
 Σωβάλ πατὴρ Καριαθιαρίμ. ⁵¹ Σαλωμών πατὴρ Βαιθὰ, Λαμμών πατὴρ Βαι- 51
 θαλαέμ, καὶ Ἀρίμ πατὴρ Βεθγεδῶρ. ⁵² καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβάλ πατρὶ Καρια- 52
 θιαρίμ Ἀραὰ καὶ Αἰσί καὶ Ἀμμανίθ ⁵³ καὶ Οὐμασφαέ, πόλεις Ἰαίρ, Αἰθαλίμ 53
 καὶ Μιφιθίμ καὶ Ἡσαμαθίμ καὶ Ἡμασαραίμ· ἐκ τούτων ἐξήλθον οἱ Σαρα-
 θαῖοι καὶ υἱοὶ Ἐσθαάμ. ⁵⁴ υἱοὶ Σαλωμών· Βαιθαλαέμ ὁ Νετωφατί, Ἀταρώθ 54
 οἴκου Ἰωάβ καὶ ἡμισυ τῆς Μαλαθί, Ἡσαρί, ⁵⁵ πατριαὶ γραμματέων κατοί- 55
 κοῦντες ἐν Ἰάβις, Θαργαθίμ καὶ Σαμαθίμ καὶ Σωχαθίμ· οὗτοι οἱ Κιναῖοι
 οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἰμάθ πατρὸς οἴκου Ῥηχάβ.

III.

Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυίδ οἱ τεχθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότο-
 κος Ἀμνὼν τῇ Ἀχινάαμ τῇ Ἰεζραηλιτιδι, ὁ δεῦτερος Δαμνιήλ τῇ Ἀβιγαία τῇ
 Καρμηλίᾳ, ² ὁ τρίτος Ἀβεσσαλώμ υἱὸς Μωχὰ θυγατρὸς Θολμαΐ βασιλέως Γεδ- 2
 σοῦρ, ὁ τέταρτος Ἀδωνία υἱὸς Ἀγγίθ, ³ ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, ὁ 3
 ἕκτος Ἰεθραάμ τῇ Ἀγλᾷ γυναικὶ αὐτοῦ. ⁴ ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών, 4
 καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐξάμηνον· καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη
 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· 5
 Σαμαά, Σωβάβ, Νάθαν καὶ Σαλωμών, τέσσαρες τῇ Βηρσαβεὲ θυγατρὶ Ἀμιήλ,
⁶ καὶ Ἐβαάρ καὶ Ἐλισά καὶ Ἐλιφαλήθ ⁷ καὶ Ναγαὶ καὶ Ναφέκ καὶ Ἰαφιέ 6 7
⁸ καὶ Ἐλισαμὰ καὶ Ἐλιαδὰ καὶ Ἐλιφαλά, ἑννέα. ⁹ πάντες υἱοὶ Δαυίδ, πλην 8 9
¹⁰ υἱοῦ Σαλωμών· Ῥο- 10
¹¹ βοάμ, Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹ Ἰωράμ υἱὸς 11
 αὐτοῦ, Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάς υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζα- 12
 ρίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³ Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐ- 13

* Μι. 1, τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν· καὶ Θήμαρ ἀδελφὴ αὐτῶν. ¹⁰ υἱοὶ Σαλωμών· Ῥο- 10
 7 — ¹² βοάμ, Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹ Ἰωράμ υἱὸς 11
 αὐτοῦ, Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάς υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζα- 12
 ρίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³ Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐ- 13

40. σαλλουμ 41. σαλλουμ ... ιεχομιαν ... ιεχομίας ... οπι κ. ελισαμα
 εγ. τ. ισμ. 42. χαλεμ αδ. ιερεμεηλ ... μαρισας πρωτοτοκος ... ζειφ 43.
 θαφρου κ. ροκομ κ. σεμαα 44. οπι και σαμαα ... ιερκααν bis ... εγεννη-
 σεν σαμμαϊ 45. βηθσοουρ 46. τ. αρραν κ. τ. ιωσα κ. τ. γεζουε· και αρ-
 ραν εγεννησεν τον γεζουε 47. ιαδαϊ· ρεγεμ κ. ι. κ. γηρσωμ κ. φαλετ κ.
 γ. κ. σαγαφ 48. τ. σεβερ κ. τ. θαρχνα 49. σαγαφ ... σαουλ π. μαχαμηνα
 κ. π. γαιβαα ... αχσα 50. καριαθιαρειμ 51. βαιθ (legitur βαιθλαμμων,
 ποη βαιθ λαμμων) ... βεθλεεμ, αρει π. βαιθγεδωρ 52. καριαθιαρειμ αραι,
 εσει, αμμανιθ 53. οπι και ... θυμασφας (?), καριαθιαειρ, αιθαλειμ και ηφι-
 θειν κ. ησαμαθειν κ. ημασαραειν ... οι εσθαωλαιοι προ υιοι εσθ. 54. βαιθ-
 λεεμ και νετωφαθι ... ιωβαβ ... της μαναθ, ησαραι 55. γαβης, αργαθιειμ
 κ. σαμαθιειμ, σωχαθιειμ III. 1. ισραηλιτιδι ... ο δευτ. δαλουια 2. θολ-
 μει ... γεσοουρ ... αγγειθ 3. σαφατιας ... ιεθραμ 5. οπι και 6. ιεβααρ
 κ. ελισαμα κ. ελιφαλετ 7. κ. ναγε κ. ναφεγ 8. ελιεδα κ. ελιφαλετ 9. η
 αδελφη 10. αβια ο υι. α. 11. οζιας 12. ιωναθαν

14 15 τοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, 14 Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ. 15 καὶ
 υἱοὶ Ἰωσία· πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δεύτερος Ἰωακίμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ
 16 τέταρτος Σαλούμ. 16 καὶ υἱοὶ Ἰωακίμ· Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς
 17 18 αὐτοῦ. 17 καὶ υἱοὶ Ἰεχονία· Ἀσίρ, Σαλασιήλ υἱὸς αὐτοῦ, 18 Μελχιράμ καὶ Φα-
 19 δαίας καὶ Σανεσάρ καὶ Ἰεκεμία καὶ Ὡσαμάθ καὶ Ναβαδίας. 19 καὶ υἱοὶ
 Φαδαίας· Ζοροβάβελ καὶ Σεμεί. καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ· Μοσολλάμ καὶ Ἀνανία,
 20 καὶ Σαλωμεθὶ ἀδελφὴ αὐτῶν, 20 καὶ Ἀσουβέ καὶ Ὀδλ καὶ Βαραχία καὶ Ἀσα-
 21 δία καὶ Ἀσοβέδ, πέντε. 21 καὶ υἱοὶ Ἀνανία· Φαλεττία, καὶ Ἰεσίας υἱὸς αὐτοῦ,
 Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐ-
 22 τοῦ. 22 καὶ υἱὸς Σεχενία· Σαμαῖα. καὶ υἱοὶ Σαμαῖα· Χαττούς καὶ Ἰωήλ καὶ
 23 Βεββὶ καὶ Νωαδία καὶ Σαφάθ, ἕξ. 23 καὶ υἱοὶ Νωαδία· Ἐλιθενάν καὶ Ἐζεχία
 24 καὶ Ἐζρικάμ, τρεῖς. 24 καὶ υἱοὶ Ἐλιθενάν· Ὀδολλία καὶ Ἐλιασεβών καὶ Φαδαῖα
 καὶ Ἀκούβ καὶ Ἰωανάν καὶ Δαλααῖα καὶ Ἀνάν, ἑπτὰ.

IV.

2 Καὶ υἱοὶ Ἰούδα· Φαρές, Ἐσρώμ καὶ Χαρμὶ καὶ Ὡρ, Σουβάλ, 2 καὶ
 Ῥάδα υἱὸς αὐτοῦ· καὶ Σουβάλ ἐγέννησε τὸν Ἰεθ, καὶ Ἰεθ ἐγέννησε τὸν Ἀχι-
 3 μαῖ καὶ τὸν Λααδ· αὗται αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραβί. 3 καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάμ·
 Ἰεζραήλ καὶ Ἰεσμάν καὶ Ἰεβδάς, καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεβζών.
 4 καὶ Φανουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἰαζήρ πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὡρ τοῦ
 5 πρωτοτόκου Ἐφραθά πατρὸς Βαιθλαέν. 5 καὶ τῷ Ἀσοῦρ πατρὶ Θεκωὲ ἦσαν
 6 δύο γυναῖκες, Ἀωδὰ καὶ Θαοδά. 6 καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀωδὰ τὸν Ὡχαία καὶ
 7 τὸν Ἡφὰλ καὶ τὸν Θαιμάν καὶ τὸν Ἀασθήρ· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀωδάς. 7 καὶ
 8 υἱοὶ Θαοδάς· Σερέθ καὶ Σαάρ καὶ Ἐσθαναμ. 8 καὶ Κωὲ ἐγέννησε τὸν Ἐνώβ
 9 καὶ τὸν Σαβαθά· καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηγάβ υἱοῦ Ἰαρὶν. 9 καὶ ἦν Ἰγαβῆς
 ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 10 Ἰγαβῆς λέγουσα Ἐτεκον ὡς γαβῆς. 10 καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβῆς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ
 λέγων Ἐάν εὐλογῶν εὐλογῆσής με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἦ ἡ χεὶρ
 σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γινῶσιν τοῦ μὴ ταπεινώσαί με· καὶ ἐπήγαγεν ὁ
 11 θεὸς πάντα ὅσα ἠτήσατο. 11 καὶ Χαλέβ πατὴρ Ἀσχὰ ἐγέννησε τὸν Μαχίρ·
 12 οὗτος πατὴρ Ἀσσαθῶν. 12 ἐγέννησε τὸν Βαθραίαν καὶ τὸν Βεσσηὲ καὶ τὸν Θαι-
 μάν πατέρα πόλεως Ναῶς ἀδελφοῦ Ἐσελῶμ τοῦ Κενεζί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηγάβ.
 13 14 καὶ υἱοὶ Κενέζ· Γοθονιήλ καὶ Σαραῖα. καὶ υἱοὶ Γοθονιήλ· Ἀθάθ. 14 καὶ
 Μανασὶ ἐγέννησε τὸν Γοφερά. καὶ Σαραῖα ἐγέννησε τὸν Ἰωβὰβ πατέρα Ἀγεαδ-
 15 δαῖρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. 15 καὶ υἱοὶ Χαλέβ υἱοῦ Ἰεφοννή· Ἡρ, Ἀδὰ καὶ Νοόμ.
 16 καὶ υἱοὶ Ἀδὰ· Κενέζ. 16 καὶ υἱοὶ Ἀλεήλ· Ζιβ καὶ Ζεφὰ καὶ Θιριά καὶ Ἐσερηλ.

14. αμωσ ... ιωσιας 15. ιωακειμ ... σαλλουμ 16. ιωακειμ 17. ιεχο-
 νιου· ασειρ 18. φαδαιας (inde a φαδαιας usque ναβαδίας omnia **; *om
 φαδαιας και?) ... ιεκενια κ. ιωσαμω 19. σαλασιηλ pro φαδαίας ... σεμει
 ... μοσολλαμος 20. ασεβα ... ασοβαεσδ pro ασοβεδ 21. φαλλετια κ. ιε-
 σεΐα ... ραφαια ... *om ορνα υι. αυτ. 22. σαμαια bis ... υιος pro υιοι
 ... χεττους κ. ιωηλ, βερια ... σαφατ 23. ελιωηναι ... εσρικαμ 24. ελιων-
 ναι· ωδουια κ. ελιασειβ κ. φαλαια κ. ακκουβ κ. ιωαναμ κ. δαλαια κ. αναμ
 IV. 1. και σουβαλ 2. ρεΐα pro ραδα ... *om τον ιεθ, κ. ι. εγεννησε ...
 λαδ ... σαραθι 3. *ιεζρεαηλ, ** ιεζριηλ ... ιεσμα ... ιγαβης pro ιεβδας
 ... εσηλλεφων 3. εξερ ... ωρ πρωτοτοκου ... *βαιθλαεμ 5. ασχουρ π.
 θεκωμ ... γυναικ. αλαα κ. νοορα 6. αυτω η νοορα τ. ωχαζαμ ... ασθηρα
 ... υιοι νοορα 7. κ. υιοι αλαα· σαρεθ ... εθναδι pro εσθαναμ 8. τ. εγνωβ
 κ. τ. σωθηβα ... ιαρειμ 9. ιαγβης λεγουσα 10. γαβης ... ην pro η ...
 ποιησεις 11. ασχας ... μαχειρ 12. ab initio add και ασσαθων ... εγ. τον
 βαθρεφα κ. τ. φεσση κ. τ. θανα ... ανδρες ρηφα 14. γοφορα ... σαρια
 ... ιωαβ πατ. γησρασειμ, οτι 15. ηρα, αλα και νααμ ... αλα 16. κ. υιος
 (*ιαλλελημ, **ιαλλεληλ) ιαλλεληλ· ζιφλι και ζαιφα κ. θηρια κ. εσεραηλ

17 καὶ υἱοὶ Ἑσρί· Ἰεζέρ, Μωράδ καὶ Ἄφερ καὶ Ἰαμών. καὶ ἐγέννησεν Ἰεζέρ 17
τὸν Μαρών καὶ τὸν Σεμεὶ καὶ τὸν Ἰεσβά πατέρα Ἐσθαιμών. 18 καὶ ἡ γυνὴ 18
αὐτοῦ αὕτη Ἀδία ἔτεκε τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδώρ καὶ τὸν Ἀβέρ πατέρα Σω-
χῶν καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Βεθθία συγατρὸς Φαραῶ
ἦν ἔλαβε Μωρήδ. 19 καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουλίας ἀδελφῆς Ναχαῖμ πατρὸς 19
Κεϊλά· Γαρμί καὶ Ἐσθαιμών, Νωχαῖ. 20 καὶ υἱοὶ Σεμών· Ἀμνών καὶ Ἄνᾶ 20
υἱὸς Φανᾶ καὶ Ἰνών. καὶ υἱοὶ Σεὶ· Ζωάν, καὶ υἱοὶ Ζωάβ, 21 υἱοὶ Σηλώμ 21
υἱοῦ Ἰούδα, Ἦρ πατὴρ Ληγάβ, καὶ Λααδὰ πατὴρ Μαρισά· καὶ γενέσεις
οἰκείων Ἐφραθαβὰκ τῷ οἴκῳ Ἐσοβά, 22 καὶ Ἰωακίμ καὶ ἄνδρες Χωζηβὰ καὶ 22
Ἰωᾶς καὶ Σαράφ, οἱ κατώκησαν ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἀβεδηρὶν
ἀθουκιίμ. 23 οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀταῖμ καὶ Γαδιρὰ μετὰ τοῦ 23
βασιλέως· ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. 24 υἱοὶ Σεμεών· 24
Ναμουήλ καὶ Ἰαμίν, Ἰαρίβ, Ζαρές, Σαούλ, 25 Σαλέμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασάμ 25
υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, 26 Ἀμουήλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβοῦδ υἱὸς αὐτοῦ, 26
Ζαχχοῦρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεὶ υἱὸς αὐτοῦ. 27 τῷ Σεμεὶ υἱοὶ ἑκαταίδεκα καὶ συ- 27
γατέρες ἕξ· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ
πατρίαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὡς υἱοὶ Ἰούδα. 28 καὶ κατώκησαν ἐν Βηρσαβεὶ 28
καὶ Μωλαδὰ καὶ ἐν Ἐσερσουάλ, 29 καὶ ἐν Βαλαὰ καὶ ἐν Δισέμ καὶ ἐν Θω- 29
λάδ, 30 καὶ ἐν Βαθουήλ καὶ ἐν Ἐρμὰ καὶ ἐν Σικελάγ, 31 καὶ ἐν Βαιθμαρι- 30 31
μῶθ καὶ Ἡμισουσεωσὶν καὶ οἴκου Βαρουσεωρίμ· αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως
βασιλέως Δαυίδ. 32 καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν· Αἰτάν καὶ Ἦν, Ῥεμνών καὶ Θεοκκὰ 32
καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. 33 καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων 33
τούτων ἕως Βαάλ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν καὶ ὁ καταλογισμὸς αὐτῶν. 34 καὶ 34
Μοσωβάβ καὶ Ἰεμολόχ καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία 35 καὶ Ἰωήλ καὶ Ἰηοῦ υἱὸς 35
Ἀσαβία υἱὸς Σαραῦ υἱὸς Ἀσιήλ 36 καὶ Ἐλιωναῖ καὶ Ἰωκαβὰ καὶ Ἰασουία καὶ 36
Ἀσαῖα καὶ Ἰεδιήλ καὶ Ἰσμαήλ καὶ Βαναίας 37 καὶ Ζουζὰ υἱὸς Σαφαῖ υἱοῦ 37
Ἄλων υἱοῦ Ἰεδιὰ υἱοῦ Σεμρί υἱοῦ Σαμαίου. 38 οὗτοι οἱ διεληθόντες ἐν ὀνόμα- 38
σιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν· καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπλη-
θύνθησαν εἰς πλῆθος, 39 καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἔλθειν Γέραρα ἕως τῶν 39
ἀνατολῶν τῆς Γαὶ τοῦ ζητῆσαι νομᾶς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. 40 καὶ εὔρον νομᾶς 40
πλείονας καὶ ἀγαθὰς· καὶ ἡ γῆ πλατεία ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυ-
χία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χάμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. 41 καὶ ἤλθουσιν 41
οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα καὶ
ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὔροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνε-
θεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ᾤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ
τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. 42 καὶ ἔξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεών ἐπορεύθη- 42

17. γαφερ κ. ιαλων ... τον μαιων κ. τ. σεμμαϊ κ. τ. ιεσαβα πατ. εσθε-
μων 18. ιδια pro αδια ... ιεκθιηλ ... βεθθια 19. κ. υι. γυν. της ιου-
δαιας αδελφ. ναχεμ και δανα πατηρ κειλα και σωμειων πατηρ ιωμαν. και
υιοι ναημ πατρος κειλα οταρμι και ιεσθεμωη μαχαθα. 20. σεμειων· αμνων
και ρανων υιοσ αναν και θιλων. και υιοι εσ· ζωχαθ, κ. υι. ζωχαθ, 21.
υιοι ιουδα ... πατηρ ληχαδ ... μαρησα ... οικιων εβδαθ αββουσ τω 22. ιωα-
κειμ ... αβεδδηριν αθουκιειμ 23. κειραμεισ ... αταιειμ κ. γαδηρα 24. συ-
μειων ... ιαμειν, ιαρειβ, ζαραε 25. μαβασαν 27. ab init. add και ...
τρισ pro εξ 28. post βηρσαβεε add και σαμαα 29. βοασομ pro αισειμ
30. και βαθουλ και ερμα 31. βαιθ μαρχαβωθ και ημισυ εωσιμ κ. οικον
βαρουμ σεωρειμ ... αυται πολεισ 32. ρεμμων κ. θοχχαν κ. αισαν 33. πα-
σαι αι ... αυτων των κυκλω ... αυτη η 34. αμαληκ pro ιεμολοχ ... ιω-
σιασ 35. ισαβια υι. σαραια 36. ελιωνηι κ. ιαχαβα ... εδιηλ ... βαναια
37. υιοσ σεφειν υιου αλλων υι. εδια υι. σαμαριου υι. σ. 39. εαυτων 41.
οιη αι ... επαταξ. τουσ οικητορασ αυτων

σαν εἰς ὄρος Σηῖρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττία καὶ Νωαδία καὶ Ῥα-
 43 φαῖα καὶ Ὀζιήλ υἱοὶ Ἰεσὶ ἄρχοντες αὐτῶν· ⁴³ καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους
 τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀμαλήκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

V.

Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν
 τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκε τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ
 2 υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ υἱῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια, ² ὅτι
 Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύει καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ,
 3 καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ· ³ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· Ἐνώχ καὶ
 4 Φαλλοῦς, Ἀσρώμ καὶ Χαρμί. ⁴ υἱοὶ Ἰωήλ· Σεμεὶ καὶ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. καὶ
 5 υἱοὶ Γοῦγ υἱοῦ Σεμεὶ· ⁵ υἱὸς αὐτοῦ Μιχά, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηγά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ,
 6 ⁶ υἱὸς αὐτοῦ Βεήλ, ὃν μετώκισε Θαγλαφαλλασάρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ· οὗτος ἄρ-
 7 χων τῶν Ῥουβὴν. ⁷ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς
 8 αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἄρχων Ἰωήλ καὶ Ζαχαρία ⁸ καὶ Βαλέκ υἱὸς
 Ἀζούζ υἱὸς Σαμὰ υἱὸς Ἰωήλ. οὗτος κατώκησεν ἐν Ἀροῦρ καὶ ἐπὶ Ναβαῦ καὶ
 9 Βεελμασσῶν, ⁹ καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατώκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου ἀπὸ
 10 τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ. ¹⁰ καὶ ἐν
 ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσίν
 αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαάδ.
 11 12 ¹¹ υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατώκησεν ἐν γῇ Βασάν ἕως Σελά· ¹² Ἰωήλ
 13 πρωτότοκος, καὶ Σαφάμ ὁ δεῦτερος, καὶ Ἰανὺν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν. ¹³ καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· Μιχαήλ, Μοσολλάμ καὶ Σεβεὲ
 14 καὶ Ἰωρεὲ καὶ Ἰωαχάν καὶ Ζουὲ καὶ Ὠβήδ, ἑπτὰ. ¹⁴ οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαΐα υἱοῦ
 Οὐρὶ υἱοῦ Ἰδαὶ υἱοῦ Γαλαάδ υἱοῦ Μιχαήλ υἱοῦ Ἰεσαὶ υἱοῦ Ἰεδδαὶ υἱοῦ Βοῦζ
 15 16 ¹⁵ ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιήλ υἱοῦ Γουνί, ἄρχων οἴκου πατριῶν. ¹⁶ κατώκουν ἐν
 Γαλαάδ, ἐν Βασάν καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περὶχωρα Σα-
 17 ρῶν ἕως ἐξάδου. ¹⁷ πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ βασιλέως
 18 Ἰούδα καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ. ¹⁸ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ
 καὶ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄνδρες αἵροντες ἀσπίδας καὶ
 μάχαιραν καὶ τείνοντες τόξον καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσαράκοντα καὶ
 τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν.
 19 ¹⁹ καὶ ἐποιοῦν πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ Ἰτουραίων καὶ Ναφισαίων
 20 καὶ Ναδαβαίων, ²⁰ καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν
 Ἀγαραιῶι καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ
 21 πολέμῳ καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν. ²¹ καὶ ἠχμαλώτευσαν
 τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πεν-
 22 τήκοντα χιλιάδας, ὄνους διςχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας. ²² ὅτι
 τραυματῖαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατώκησεν ἀντ'
 23 αὐτῶν ἕως μετοιχεσίας. ²³ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ κατώκησεν ἀπὸ
 Βασάν ἕως Βαάλ Ἐρμών καὶ Σανὶρ καὶ ὄρος Ἀερμών· καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ

42. σηειρ ... φαλεττια ... υιοι ιεσει 43. post αμαληκ add και κατω-
 κησαν εκει V. 1. ο πρωτοτ. αυτου ... εδωκεν ευλογιαν ... τω ιωσηφ
 2. *ιουδα, * ιουδας 3. και υιοι ... εσρων. 4. σεμειν ... υιου σεμει 5.
 βααλ ριο ιωηλ 6. βεηρα ... θαγλαδ φαλνασαρ 7. κ. οι αδ. α. τη πατρια
 8. κ. βαλε υι. οζουζ ... βεελμαων 10. εποιησαντο ... σκηλαις εως παντες
 11. εν τη βασαν εως σελγα 12. ο πρωτοτοκος ... ιαναι 13. και μοσολ-
 λαμ κ. σοβαθε κ. ιωρες κ. ιαχαν ... ιωβηδ 14. αβιχαϊα ... υιου αδαϊ ...
 ιεσσαϊ ... αχιβουζ 15. οπι αδελφου 17. ιωσαν 18. γαδδι ... εντεινοντες
 ... τεσσαρες και τεσσερακοντα ... επτακοσιοι εξηκοντα 19. αγαραιων 20.
 οι αγοραιοι 22. πολλαι ... εως της 23. εν γη απο βασαν ... σανειρ

αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. ²⁴ καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν· Ὁφὲρ καὶ ²⁵ Σεί καὶ Ἐλιήλ καὶ Ἱερεμία καὶ Ὠδουία καὶ Ἰεδιήλ, ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοί, ἀρχοντες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἠθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα ²⁶ Φαλώχ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ τὸ πνεῦμα Θαγλαφαλλασάρ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ μετώκισε τὸν Ῥουβὴν καὶ τὸν Γαδδί καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαὰχ καὶ Χαβῶρ καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζὰν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

VI.

Υἱοὶ Λευὶ· Γεδσών, Καὰθ καὶ Μεραρί. ² καὶ υἱοὶ Καὰθ· Ἀμβράμ καὶ ² Ἰσσάαρ, Χεβρών καὶ Ὀζιήλ. ³ καὶ υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρών καὶ Μωυσῆς καὶ ³ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρών· Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. ⁴ Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεές, Φινεές ἐγέννησε τὸν Ἀβισού, ⁵ Ἀβισού ἐγέννησε τὸν ⁵ Βοκκί, καὶ Βοκκί ἐγέννησε τὸν Ὀζί, ⁶ Ὀζί ἐγέννησε τὸν Ζαραία, Ζαραία ⁶ ἐγέννησε τὸν Μαριήλ, ⁷ καὶ Μαριήλ ἐγέννησε τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτώβ, ⁸ καὶ Ἀχιτώβ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησε ⁸ τὸν Ἀχιμάας, ⁹ καὶ Ἀχιμάας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε ⁹ τὸν Ἰωανάν, ¹⁰ καὶ Ἰωανάν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν· οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ ¹⁰ οἴκῳ ὡς ὠκοδόμησε Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹¹ καὶ ἐγέννησεν Ἀζαρίας τὸν ¹¹ Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτώβ, ¹² καὶ Ἀχιτώβ ἐγέννησε τὸν Σα- ¹² δώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησε τὸν Σαλώμ, ¹³ καὶ Σαλώμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν, ¹³ καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, ¹⁴ καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Σαραία, καὶ ¹⁴ Σαραίας ἐγέννησε τὸν Ἰωσαδάκ. ¹⁵ καὶ Ἰωσαδάκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ ¹⁵ μετὰ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ. ¹⁶ υἱοὶ Λευὶ· Γεδσών, ¹⁶ Καὰθ καὶ Μεραρί. ¹⁷ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών· Λοβενὶ καὶ ¹⁷ Σεμεῖ. ¹⁸ υἱοὶ Καὰθ· Ἀμβράμ καὶ Ἰσσάαρ, Χεβρών καὶ Ὀζιήλ. ¹⁹ υἱοὶ Με- ^{18 19} ραρί· Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. καὶ αὗται αἱ πατριαὶ τοῦ Λευὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν. ²⁰ τῷ Γεδσών, τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ, Ἰὲθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαμμαθ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁰ ²¹ Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. ²¹ ²² υἱοὶ Καὰθ· Ἀμιναδάβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορε υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσῆρ υἱὸς αὐτοῦ, ²² ²³ Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισάφ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσῆρ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁴ Θαὰθ υἱὸς ^{23 24} αὐτοῦ, Οὐριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ υἱὸς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ υἱοὶ ²⁵ Ἐλκανὰ· Ἀμεσσί καὶ Ἀχιμώθ, ²⁶ Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφὶ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶ ²⁷ Καιναὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷ Ἐλιάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ ²⁷ υἱὸς αὐτοῦ. ²⁸ υἱοὶ Σαμουήλ· ὁ πρωτότοκος Σανὶ καὶ Ἀβιά. ²⁹ υἱοὶ Μεραρί· ^{28 29} Μοολί, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῖ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ, ³⁰ Σαμαὰ ³⁰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαίας υἱὸς αὐτοῦ. ³¹ καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε ³¹ Δαυιδ ἐπὶ χεῖρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. ³² καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως ³² οὗ ὠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησαν κατὰ

24. ιεσει ... post ελιηλ addi και ιεζριηλ 26. φαλωσ ... θαγλαθ φαλ-
 νασαρ ... εις χαλα VI. (1. γεδεων) 2. 3. αμραμ 5. βωκαι bis 6. ζα-
 ραιαν, ζαριασ ... μαραιωθ 7. μαραιωθ ... αμαριαν ... αμαριασ 10. ιωανασ
 11. αμαριαν, x. αμαριασ 12. 13. σελλουμ 14. σαριαν, x. σαριασ ...
 ιωσεδεκ 15. ιωσεδεκ ... ισραηλ pro ιερουσαλημ ... εν χειρσιν 16. 17. γηρ-
 σων 18. αμραμ 20. τω γηρσων ... ζαμμα 21. ιωαχ (sed in rescriptis
 est) 22. ισσααρ pro αμιναδαβ ... ασειρ 23. *om versum (videtur) ...
 * και αβιασαφ ... ** ασειρ 24. 25. 26. rescripti sunt. 24. ** οζιασ 25.
 ** αμασι 26. ** καιναθ et om υιοσ 29. αζα 30. σαμα ... ασαια 32. σκη-
 νησ οικου μαρτυριου

33 τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. ³³ καὶ οὗτοι οἱ ἐστηκότες καὶ
 υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ· Αἰμάν ὁ ψαλτωδὸς υἱὸς Ἰωήλ υἱοῦ Σα-
 34 35 μουήλ ³⁴ υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ἐλιήλ υἱοῦ Θεοῦ ³⁵ υἱοῦ Σοῦφ
 36 υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Μαάθ υἱοῦ Ἀμαθι ³⁶ υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Ἰωήλ υἱοῦ Ἀζαρία
 37 38 υἱοῦ Σαφανία ³⁷ υἱοῦ Θαάθ υἱοῦ Ἀσήρ υἱοῦ Ἀβιασάφ υἱοῦ Κορέ ³⁸ υἱοῦ Ἰσάαρ,
 39 υἱοῦ Καάθ υἱοῦ Λευὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. ³⁹ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἐστηκὼς
 40 ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσάφ υἱὸς Βαραχία, υἱοῦ Σαμαά ⁴⁰ υἱοῦ Μιχαήλ υἱοῦ Βαα-
 41 42 σία υἱοῦ Μελχία ⁴¹ υἱοῦ Ἀθανὶ υἱοῦ Ζααραῖ υἱοῦ Ἀδαῖ ⁴² υἱοῦ Αἰζάμ υἱοῦ
 43 44 Ζαμμάμ υἱοῦ Σεμεῖ ⁴³ υἱοῦ Ἰεέθ υἱοῦ Γεδσῶν υἱοῦ Λευὶ. ⁴⁴ καὶ υἱοὶ Μεραρὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αἰζάμ υἱὸς Κισά υἱοῦ Ἀβαῖ υἱοῦ Μαλώχ
 45 46 47 ⁴⁵ υἱοῦ Ἀσεβὶ ⁴⁶ υἱοῦ Ἀμεσσία υἱοῦ Βανὶ υἱοῦ Σεμῆρ ⁴⁷ υἱοῦ Μοσολὶ υἱοῦ Μουσέ
 48 υἱοῦ Μεραρὶ υἱοῦ Λευὶ. ⁴⁸ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν
 οἱ Λευῖται οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνηῆς οἴκου τοῦ Θεοῦ.
 49 ⁴⁹ καὶ Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ θυμιαῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτω-
 μάτων καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἄγια
 τῶν ἁγίων καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετεύλατο Μωυ-
 50 σῆς παῖς τοῦ Θεοῦ. ⁵⁰ καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρὼν· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεὺς
 51 υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισού υἱὸς αὐτοῦ, ⁵¹ Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σα-
 52 53 ραῖα υἱὸς αὐτοῦ, ⁵² Μαριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτάβ υἱὸς
 54 αὐτοῦ, ⁵³ Σαδώκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ. ⁵⁴ καὶ αὗται αἱ κατοικίαι
 αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν ἐν τοῖς ὄρτοις αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῇ πα-
 55 τριᾷ αὐτῶν τοῖς Κααθί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. ⁵⁵ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς
 56 τὴν Χεβρών ἐν γῇ Ἰούδα καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. ⁵⁶ καὶ τὰ
 πεδία τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλεβ υἱῷ Ἰεφονη.
 57 ⁵⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών,
 καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπόμενα
 58 αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐσθαμὼ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁵⁸ καὶ τὴν Ἰεθάρ καὶ τὰ
 59 περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὶρ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁵⁹ καὶ τὴν Ἀσάν
 καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθσαμὺς καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς,
 60 ⁶⁰ καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαῖ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Γα-
 λεμαθ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθῶθ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς·
 61 πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριᾶς αὐτῶν. ⁶¹ καὶ τοῖς
 υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσεος
 62 φυλῆς Μανασσῆ κλήρω πόλεις δέκα. ⁶² καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσῶν κατὰ πατριᾶς
 αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσάαφ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί, ἐκ φυλῆς
 63 Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν πόλεις τρισκαίδεκα. ⁶³ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ πα-
 τριᾶς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ρουβὴν, ἐκ φυλῆς Γάδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν κλήρω
 64 πόλεις δεκαδύο. ⁶⁴ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευῖταις τὰς πόλεις καὶ
 65 τὰ περισπόμενα αὐτῶν. ⁶⁵ καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐκ

32. (κρσιν προ κρσιν) 33. και οι υιοι ... οπι του 34. ιεραμ ...
 σουε 36. αμας προ αμαθι 36. αζαριου ... σαφανιου 37. ασειρ 38. ισ-
 σααρ 39. και αδελφος 41. αθανει ... αζαριου ... αδαϊα 42. ουρι προ
 αιζαμ ... ζαμμα ... σεμει 43. γηρσων 44. μεραρι αδελφου αυτων ...
 αιθαν υι. κεισαν υι. αβδι 46. υι. μαεσσια υιου χελκιου υιου αμασαϊ υι.
 βχανι υι. σεμμηρ 47. υιου ομουσι 48. οπι οι απτε αδελφοι ει απτε δε-
 δομενοι 49. οι υιοι ... αγιαν των αγιων 51. βωκα: ... ζαραϊα 52. με-
 ραωθ προ μαριηλ 54. πατρια του κααθι 57. νηλων προ σελνα 58. ιεθερ
 ... δαβειρ 59. in f. add και την βαιθσηρ και τα περισπορια αυτης 60. κ.
 απο της φυλης βενιαμειν τ. γαβее ... και γαλημεθ ... απτε κ. τ. αναθωθ
 add και την λαβее και τα περισπορια αυτης ... απτε πασαι add και την
 αγχωσ και τα περισπορια αυτης 62. γηρσων ... εκ προ απο ... πολεισ
 δεκατριεσ

φυλῆς υἱῶν Συμεὼν καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας ἃς ἐκάλεσεν αὐτὰς ἐπ' ὄνόματος. ⁶⁶ καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καὰδ, καὶ ἐγένοντο ⁶⁶ πόλεις τῶν ὀρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. ⁶⁷ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις ⁶⁷ τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχέμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁶⁸ καὶ τὴν Ἰεκμαὰν καὶ τὰ περι- ⁶⁸ σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθωρών καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁶⁹ καὶ τὴν Λιλὼν ⁶⁹ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γεζρεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσή τὴν Ἀνὰρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁰ καὶ τὴν Ἰεμβλάαν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Καὰδ τοῖς καταλοίοις. ⁷¹ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσεος φυλῆς Μανασσή ⁷¹ τὴν Γωλὰν ἐκ τῆς Βασὰν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσηρῶν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς. ⁷² καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περισπόρια ⁷² αὐτῆς, καὶ τὴν Δεβερί καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷³ καὶ τὴν Ῥαμῶν, καὶ τὴν Λινὰν καὶ τὰ περισπόρια ⁷³ αὐτῆς. ⁷⁴ καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ τὴν Μασσάλ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ ⁷⁴ τὴν Ἀβδὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁵ καὶ τὴν Ἀκάκ καὶ τὰ περισπόρια ⁷⁵ αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥοῶβ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁶ καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί ⁷⁶ τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμῶν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαίμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁷ τοῖς ⁷⁷ υἱοῖς Μεραρί τοῖς καταλοίοις ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περι- σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁸ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ⁷⁸ Ἰορδάνου τὴν Ἰεριχώ κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασὰ καὶ τὰ περι- σπόρια αὐτῆς, ⁷⁹ καὶ τὴν Καδμῶν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαεφλά ⁷⁹ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁸⁰ ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμῶν Γαλαὰδ καὶ τὰ ⁸⁰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μασααίμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁸¹ καὶ τὴν ⁸¹ Ἐσεβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

VII.

Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσαχάρ· Θωλὰ καὶ Φουὰ καὶ Ἰασοῦβ καὶ Σεμερών, τέσσαρες. ² καὶ υἱοὶ Θωλὰ· Ὁζί, Ῥαφαῖα καὶ Ἰεριήλ καὶ Ἰαμαὶ καὶ Ἰεμα- ² σὰν καὶ Σαμουήλ, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλὰ ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ εἴκοσι καὶ δύο χιλιά- ³ δες καὶ ἑξακόσιοι. ³ καὶ υἱοὶ Ὁζί· Ἰεζραῖα, καὶ υἱοὶ Ἐζραῖα· Μιχαήλ, Ἀβ- ³ διοῦ καὶ Ἰωήλ καὶ Ἰεσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. ⁴ καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ ⁴ γενέσεις αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον τριάκοντα καὶ ἕξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. ⁵ καὶ ἀδελφοὶ ⁵ αὐτῶν εἰς πάσας πατριάς Ἰσσαχάρ καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει ὄγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων. ⁶ υἱοὶ Βενιαμὴν· Βαλὲ καὶ Βαχίρ ⁶

66. om και εκ φυλ. υι. βενιαμιν 69. την ηλων 70. την εννηρ ... την ιβλααμ ... κατα πατριας 71. γηρωων ημισυς φυλης μανασση (71. inde a την γαυλων εκ της usque 75. και την ιακακ opinia rescripta sunt) ... ** τ. γαυλων ... ** περισπορια his ... * ραμωσ προ ασηρωσ 72. ** τ. κεδεε ... ** γαδερ προ δεβερι ... ** αμωσ προ δαβωρ 73. ** om κ. τ. ραμωσ ... ** την αναμ 74. ** μασαλ 75. ** ιακακ 76. νεφθαλειμ ... χαμων ... καριαθαιμ 77. post ζαβουλων add την ιεκομαν και τα περισπορια αυτης και την καδης και τα περισπορια αυτης και 78. εν τω περαν ... ιεριχω 79. χαμηδωσ ... φααδ προ μαεφλα 80. και εκ φυλης ... ραμωσ VII. 1. και ουτοι υιοι ισσαχαρ ... σαμραμ ... και ραφαια ... ιεμου κ. ιεβασαμ ... αρχ. κατ οικον 3. ιεζρια bis ... μιχ. και οβδια 4. και μετ αυτων ... οικους πατρικους αυτων 5. οι αδελφοι ... om και αυτε ισχυροι 6. plene : βενιαμειν και βογορ

καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. ⁷ καὶ υἱοὶ Βαλέ· Ἐσεβών καὶ Ὁζι καὶ Ὁζιήλ καὶ Ἰερι-
⁸ μουῦ καὶ Οὐρί, πέντε, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀρι-
⁹ θμὸς αὐτῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριακοντατέσσαρες. ⁸ καὶ υἱοὶ Βαχίρ·
Ζεμιρά καὶ Ἰωᾶς καὶ Ἐλιέζερ καὶ Ἐλιθενάν καὶ Ἀμαρία καὶ Ἰεριμουῦ καὶ
⁹ Ἀβιουδ καὶ Ἀναῶθ καὶ Ἐλημεῦ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχίρ, ⁹ καὶ ὁ ἀριθμὸς
αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει,
¹⁰ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰ καὶ υἱοὶ Ἰεδιήλ· Βαλαάν. καὶ υἱοὶ Βαλαάν·
Ἰαοὺς καὶ Βενιαμὴν καὶ Ἀῶθ καὶ Χανανὰ καὶ Ζαιζάν καὶ Θαρσοὶ καὶ Ἀχι-
¹¹ σαάρ. ¹¹ πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεδιήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει,
¹² ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει πολεμεῖν. ¹² καὶ
¹³ Σαπφὴν καὶ Ἀπφὴν καὶ υἱοὶ Ὠρ, Ἀσώμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀόρ. ¹³ υἱοὶ Νεφθαλί·
¹⁴ Ἰασιήλ, Γωνὶ καὶ Ἀσῆρ καὶ Σελλοῦμ υἱοὶ αὐτοῦ, Βαλάμ υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁴ υἱοὶ
Μανασσή· Ἐσριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ
¹⁵ Μαχίρ πατέρα Γαλαάδ. ¹⁵ καὶ Μαχίρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ Ἀπφὴν καὶ Σαπφὴν·
καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωυχά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Σαπφαάδ· ἐγεν-
¹⁶ νήθησαν δὲ τῷ Σαπφαάδ θυγατέρες. ¹⁶ καὶ ἔτεκε Μωυχά γυνὴ Μαχίρ υἱόν,
καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές, καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σούρος· υἱοὶ
¹⁷ αὐτοῦ Οὐλάμ καὶ Ῥοκόμ. ¹⁷ καὶ υἱοὶ Οὐλάμ· Βαδάμ. οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ υἱοῦ
¹⁸ Μαχίρ υἱοῦ Μανασσή. ¹⁸ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχῆθ ἔτεκε τὸν Ἰσοῦδ
¹⁹ καὶ τὸν Ἀβιέζερ καὶ τὸν Μαελά. ¹⁹ καὶ ἦσαν υἱοὶ Σεμιρά· Ἀἴμ καὶ Συχέμ
²⁰ καὶ Λακίμ καὶ Ἀνιάν. ²⁰ καὶ υἱοὶ Ἐφραῖμ· Σωθαλάθ, καὶ Βαράδ υἱὸς αὐτοῦ,
²¹ καὶ Θαὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ Ζαβὰδ
υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελέ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀζέρ καὶ Ἐλεάδ· καὶ ἀπέκτειναν αὐ-
²² τοὺς οἱ ἄνδρες Γέθ οἱ τεχνῆντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη
²³ αὐτῶν. ²² καὶ ἐπένησεν Ἐφραῖμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἦλθον
²⁴ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ²³ καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
²⁴ τοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βεριά,
²⁵ ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. ²⁴ καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σαραά, καὶ ἐν
ἐκείνοις τοῖς καταλοίοις, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ τὴν
²⁵ ἄνω. καὶ υἱοὶ Ὁζάν· Σεηρά, ²⁵ καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ, Σαράφ καὶ Θαλεῖς
²⁶ υἱοὶ αὐτοῦ, Θαέν υἱὸς αὐτοῦ. ²⁶ τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς
²⁷ 28 Ἐλισαμαῖ, ²⁷ υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησουέ, υἱοὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ κατάσχεσις αὐτῶν
καὶ κατοικία αὐτῶν· Βαιθῆλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς κατ' ἀνατολὰς Νοαράν
πρὸς δυσμαῖς Γάζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχέμ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς
²⁹ ἕως Γάζης καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ²⁹ καὶ ἕως ὀρίων υἱῶν Μανασσή, Βαιθσαάν
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θαναχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδῶ καὶ αἱ κῶμαι

6. και ιαδιηλ τρις 7. ασεβων 8. βοχορ· ζαμιριας ... ελιωηναϊ ργο
ελιθεναν ... ιεριμουθ κ. αβιου ... ελμεθεμ ... βοχορ 10. υιοι αδιηλ ... ιεως κ.
βενιαμειν κ. αμειδ κ. χαναναν κ. ηθαν κ. θαρσεις 11. * αδιηρ ... του πο-
λεμειν 12. σαφειμ κ. αφειμ ... ωρα ... ασοβ ργο ασωμ 13. και γωνυ
κ. σααρ κ. σελλουμ υιοι βαλλα ... οπι βαλ. υιος αυτ. 14. ετεκεν τον μα-
χειρ 15. μαχειρ ... αφφειν και σεφφειμ ... μοοχα ... σαλπααδ· και εγεν-
νηθησαν τω σαλπααδ 16. μοοχα η γυνη μαχειρ ... σορος· υιος αυτου ου-
λαμ ... οπι και ροκομ 17. βαδαν ... μαχειρ 18. τον σουδ ... μοολα
19. αειν κ. σ. κ. λακεια κ. ανιαμ 20. σωθαλα ... υιοι ... θασθ ... ελεαδα
... νομσε ργο σααθ 21. οπι και ργορα δυο ... ζαβεδ ... εζερ υιος αυτου ...
αυτους ανδρες γαιθ ... οπι του 22. εφραιμ πατηρ ... οι αδελφοι 23.
βαρια 24. σααρα ... οπι την ργινιυμ 25. και ρασεφ ργο σαραφ ... θαλε
... οπι θαιεν υιος αυτου 26. * τω γαλααδα, * (videtur) τω λααδα ... υιω
αυτου, καθασαν υιος αυτου, αμιουδ υιος αυτου, ελισαμα υιος αυτου 27. νουμ
υιος αυτου, ιησουε υιος αυτου 28. κατασχεσεις ... κατα ανατολας νααραν
29. βαιθσαν ... θαναχ ... αντε μαγεδδω add και βαλααδ και αι κωμαι αυτης

αὐτῆς, Δῶρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ἐν ταύτῃ κατώκησαν υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰσραήλ. ³⁰ υἱοὶ Ἀσήρ· Ἰεμνὰ καὶ Σούα καὶ Ἰσουὶ καὶ Βεριά, καὶ Σορέ ἀδελφὴ ³⁰ αὐτῶν. ³¹ καὶ υἱοὶ Βεριά· Χάβερ καὶ Μελχιήλ, οὗτος πατὴρ Βερζαῖς. ³² καὶ ³¹ ³² Χάβερ ἐγέννησε τὸν Ἰαφλήτ καὶ τὸν Σαμήρ καὶ τὸν Χωζάν καὶ τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. ³³ καὶ υἱοὶ Ἰαφλήτ· Φασέκ καὶ Βαμαήλ καὶ Ἀσίς· οὗτοι ³³ υἱοὶ Ἰαφλήτ. ³⁴ καὶ υἱοὶ Σεμμήρ· Ἀχι καὶ Ροογὰ καὶ Ἰαβὰ καὶ Ἀράμ ³⁵ καὶ ³⁴ ³⁵ Βανηελάμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σωφὰ καὶ Ἰμανὰ καὶ Σελλῆς καὶ Ἀμάλ. ³⁶ υἱοὶ ³⁶ Σωφᾶς· Σουὲ καὶ Ἀρναφάρ καὶ Σουδὰ καὶ Βαρὶν καὶ Ἰμρὰν ³⁷ καὶ Βασάν ³⁷ καὶ Ὠὰ καὶ Σαμὰ καὶ Σαλισὰ καὶ Ἰεθρὰ καὶ Βεηρά. ³⁸ καὶ υἱοὶ Ἰεθρῆ· ³⁸ Ἰεφινὰ καὶ Φασφὰ καὶ Ἀρά. ³⁹ καὶ υἱοὶ Ὀλά· Ὀρέχ, Ἀνιήλ καὶ Ρασιά. ³⁹ ⁴⁰ πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσήρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνά- ⁴⁰ μεις, ἄρχοντες ἡγούμενοι· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιῆξ χιλιάδες.

VIII.

Καὶ Βενιαμὴν ἐγέννησε Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ Ἀσβήλ τὸν δευτέ- ρον, Ἀαρὰ τὸν τρίτον, ² Νωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὰ τὸν πέμπτον. ³ καὶ ² ³ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλέ· Ἀδὶρ καὶ Γηρὰ καὶ Ἀβιούδ ⁴ καὶ Ἀβεσσουὲ καὶ Νοαμὰ ⁴ καὶ Ἀχιὰ ⁵ καὶ Γερά καὶ Σεφουφὰμ καὶ Οὐράμ. ⁶ οὗτοι υἱοὶ Ἀώδ· οὗτοι ⁵ ⁶ εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσι Γαβεέ, καὶ μετώκησαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναζὶ· ⁷ καὶ Νοομὰ καὶ Ἀχιὰ καὶ Γηρὰ· οὗτος Ἰεγλαάμ, καὶ ἐγέννησε ⁷ τὸν Ἀζὰ καὶ τὸν Ἰαχιχώ. ⁸ καὶ Σααρὶν ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ ⁸ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ὡσὶν καὶ τὴν Βααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἐγέννησεν ἐκ ⁹ τῆς Ἀδὰ γυναικὸς αὐτοῦ τὸν Ἰωλάβ καὶ τὸν Σεβιὰ καὶ τὸν Μισὰ καὶ τὸν Μελχὰς ¹⁰ καὶ τὸν Ἰεβούς καὶ τὸν Ζαβιὰ καὶ τὸν Μαρμά· οὗτοι ἄρχοντες ¹⁰ πατριῶν. ¹¹ καὶ ἐκ τῆς Ὡσὶν ἐγέννησε τὸν Ἀβιτώλ καὶ τὸν Ἀλφαάλ. ¹² καὶ ¹¹ ¹² υἱοὶ Ἀλφαάλ· Ὠβήδ, Μισαάλ, Σεμμήρ· οὗτος ὠκοδόμησε τὴν Ὠνὰν καὶ τὴν Λώδ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· ¹³ καὶ Βεριά καὶ Σαμὰ· οὗτοι ἄρχοντες τῶν ¹³ πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γέζ. ¹⁴ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωσήκ καὶ Ἀριμώθ ¹⁵ καὶ Ζαβαδία καὶ Ὠρηδ καὶ Ἔδερ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ καὶ Μιχαήλ καὶ Ἰεσφὰ καὶ Ἰωδὰ, υἱοὶ Βεριά· ¹⁷ καὶ Ζαβαδία καὶ Μοσολ- ¹⁶ ¹⁷ λάμ καὶ Ἀζακὶ καὶ Ἀβάρ ¹⁸ καὶ Ἰσαμαρὶ καὶ Ἰεξίλιας καὶ Ἰωβάβ, υἱοὶ Ἐλ- ¹⁸ φαάλ· ¹⁹ καὶ Ἰακίμ καὶ Ζαχρὶ καὶ Ζαβδί ²⁰ καὶ Ἐλιωναῖ καὶ Σαλαζὶ καὶ ¹⁹ ²⁰ Ἐλεήλ ²¹ καὶ Ἀδαῖα καὶ Βαραῖα καὶ Σαμαράς, υἱοὶ Σαμαῖς· ²² καὶ Ἰεσφάν ²¹ ²² καὶ Ὠβήδ καὶ Ἐλεήλ ²³ καὶ Ἀβδών καὶ Ζεχρὶ καὶ Ἀνὰν ²⁴ καὶ Ἀνανία καὶ ²³ ²⁴

29. εν ταυταις κατωκ. οι 30. ιεμνα κ. ιεσουα κ. ιεσουι κ. βαρια κ. σαραϊ η αδ. α. 31. βαρια ... αυτος π. βερζαιε 32. ιαφαλητ κ. τ. σωμηρ κ. τ. χωζαμ 33. ιαφαλητ bis ... φεσηχι, βαμαηλ κ. ασεις 34. σωμηρ· αχι, ουραογα και οβα και αραμ 35. και υιος ελαμ ... σω- φαρ 36. σωφα ... σουαλ προ σουδα ... βαρι κ. ιεμρα 37. βασαρ κ. ωδ κ. σαμμα κ. σαλεισα κ. ιεθερ 38. ιεθερ 39. ωλα ... και ανιηλ 40. οπι ο ... οπι αριθμος αυτων απο ανδρες VIII. 1. βενιαμειν εγ. τον βα- λε ... και ααρα 2. και νωα ... ραφη 3. αρεδ προ αδιρ 4. αβισουε κ. μααμαν ... οπι κ. αχια 5. κ. γηρα κ. σωφαν κ. αχιραν και ιωιμ 6. υιοι ωδ ... γαβες ... μαναχαζι 7. ιγλααμ ... ιαχιχαδ 8. σααρημ ... ωσιμ ... βααρα 9. ιωβαβ ... μωσα ... μελχαμ 18. ιεους ... σεβια προ ζαβια 11. ωσιμ ... αβιτωβ 12. αλφαα ... και μισααλ ... την ωνω ... λοδ 13. βαριγα ... αδαμ προ αιλαμ 14. κ. οι αδελφοι ... ιαριμουθ 15. αζαβα- δια κ. αρωδ κ. ωδερ 16. κ. μιγ. κ. εσφαγ κ. ιωαχα και ιεζια υι. βαριγα 18. ιεσαμαρι ... εζλια 19. ιακειμ ... ζεχρι 20. ελιωναϊ κ. σαλει, ελιηλι 21. κ. αλαια κ. βεριγα και βαραϊα κ. σαμαρας, υι. σαμαϊ 22. εσφαν 23. ζοχρι 24. ανανιας

25 Ἀμβρί καὶ Αἰλάμ καὶ Ἀναθῶθ 25 καὶ Ἰαθὶν καὶ Ἰεφαδίας καὶ Φανουήλ, υἱοὶ
 26 27 Σωσήκ· 26 καὶ Σαμσαρί καὶ Σααρίας καὶ Γοθολία 27 καὶ Ἰαρασία καὶ Ἐριά
 28 καὶ Ζεχρί, υἱὸς Ἰροάμ. 28 οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχον-
 29 τες· οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. 29 καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησε πατήρ
 30 Γαβαὼν, καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μοαχά· 30 καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος
 31 Ἀβδῶν, καὶ Σούρ καὶ Κίς καὶ Βάαλ καὶ Ναδάβ καὶ Νῆρ 31 καὶ Γεδούρ καὶ
 32 ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ζακχούρ καὶ Μακελώθ· 32 καὶ Μακελώθ ἐγέννησε τὸν
 Σαμαά. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερου-
 33 σαλήμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. 33 καὶ Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς ἐγέν-
 34 νησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Μελχισουὲ καὶ
 35 τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Ἀσαβάλ. 34 καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ· καὶ Μεριβαάλ
 35 ἐγέννησε τὸν Μιχά. 35 καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιθῶν καὶ Μελάχ καὶ Θαραχ καὶ Ἀχάζ.
 36 36 καὶ Ἀχάζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Σαλαιμάθ καὶ τὸν
 37 Ἀσμῶθ καὶ τὸν Ζαμβρί, καὶ Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μαισά, 37 καὶ Μαισά ἐγέν-
 38 νησε τὸν Βαανά· Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσήλ υἱὸς αὐτοῦ.
 38 38 καὶ τῷ Ἐσήλ ἕξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότο-
 39 κος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ καὶ Σαραῖα καὶ Ἀβδία καὶ Ἀνάν καὶ Ἀσά· πάντες
 39 οὗτοι υἱοὶ Ἐσήλ. 39 καὶ υἱοὶ Ἀσήλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ,
 40 καὶ Ἰὰς ὁ δεῦτερος, καὶ Ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. 40 καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλάμ ἰσχυροὶ
 ἄνδρες δυνάμει τείνοντες τόξον καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν
 ἑκατὸν πενητήκοντα. πάντες οὗτοι ἕξ υἱῶν Βενιαμίν.

IX.

Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλογισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν
 βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυ-
 2 λῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, 2 καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατα-
 σχέςεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ οἱ δεδομένοι.
 3 3 καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ κατώκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν
 4 Βενιαμίν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ. 4 καὶ Ἰνωθὶ καὶ υἱὸς
 Σαμιούδ υἱοῦ Ἀμρί υἱοῦ Ἀμβραΐμ υἱοῦ Βουνὶ υἱοῦ υἱῶν Φαρὲς υἱοῦ Ἰούδα.
 5 6 5 καὶ ἐκ τῶν Σηλωνὶ Ἀσαΐα πρωτότοκος αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. 6 ἐκ τῶν υἱῶν
 7 Ζαρά Ἰεθὶλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑξακόσιοι καὶ ἐννεήκοντα. 7 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
 8 Βενιαμίν Σαλώμ υἱὸς Μοσολλάμ υἱοῦ Ὠδουία υἱοῦ Ἀσινου, 8 καὶ Ἰεμναὰ
 υἱὸς Ἱεροβοὰμ καὶ Ἡλώ· οὗτοι υἱοὶ Ὀζὶ υἱοῦ Μαχίρ· καὶ Μοσολλάμ υἱὸς
 9 Σαφατία υἱοῦ Ῥαγουήλ υἱοῦ Ἰεμνατ, 9 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις
 αὐτῶν ἐννακόσιοι πενητηκονταεξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους
 10 11 πατριῶν αὐτῶν. 10 καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδαὲ καὶ Ἰωαρίμ καὶ Ἰαχὶν 11 καὶ
 Ἀζαρία υἱὸς Χελκία υἱοῦ Μοσολλάμ υἱοῦ Σαδώκ υἱοῦ Μαραϊώθ υἱοῦ Ἀχιτώθ

24. αηλαμ κ. αναθωθια 25. και αθειν κ. ιεφαδια 26. σαμσαρια ...
 σααρια ... γοθολιας 27. ηλια προ ερια ... υιοι ιεροαμ ... αρχηγοι προ αρ-
 χοντες sec. 29. τη γυναικι ... μααχα 30. και υιος αυτη πρωτοτοκος ...
 και ισουρ και χεις ... κ. νηρ κ. ναδαβ 31. αδελφοι ... οπι και απιε ζακ-
 χουρ ... οπι και μακελωθ rgius ... μακαλωθ ... σαμεα ... οπι γαρ 33.
 χεις bis ... ιεβααλ προ ασαβαλ 34. μεφριβααλ bis 35. φιθων κ. μαλωθ
 κ. θαρρε κ. χααζ 36. χααζ ... ιωιαδα bis ... γαλεμαθ προ σαλαιμαθ ...
 αζμωθ ... ζαμρι 37. ελεασα 38. ο πρωτοτοκος ... οπι και ασα 39. εσε-
 λεκ του αδελφου α. ουλαμ ο πρωτοτ. α. και ιαιας 40. ουλαμ ... εκατον
 εννηκοντα ... βενιαμειν IX. 3. βενιαμειν 4. οπι και bis . . γωθι ...
 αμιουδ ... οπι υιου αμβραϊμ υι. βουνι 5. απο του σηλωνι ασα ο ... και
 υιοι 6. εννηκοντα 7. βενιαμειν ... σαλω ... υιου ασανουα 8. ιεβναα υι.
 ιεροαμ κ. ηλα, υιος οζι υιου μοχορε, κ. μασαλλαμ ... υιου ιεβανααι 40.
 ιωαρε:β κ. ιαχειν 11. αζαριας υι. χελκιου ... μαριωθ

ἡγουμένου οἴκου τοῦ Θεοῦ, ¹² καὶ Ἀδαῖα υἱὸς Ἰραὰμ υἱοῦ Φασχώρ υἱοῦ Μελ- 12
 χία, καὶ Μασαία υἱὸς Ἀδιήλ υἱοῦ Ἐζιρά υἱοῦ Μοσολλάμ υἱοῦ Μασελμώθ
 υἱοῦ Ἐμμήρ, ¹³ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν χίλιοι 13
 καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα, ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου
 τοῦ Θεοῦ. ¹⁴ καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν Σαμαῖα υἱὸς Ἀσώβ υἱοῦ Ἐζρικὰμ υἱοῦ 14
 Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί, ¹⁵ καὶ Βαχβακάρ καὶ Ἀρῆς καὶ Γαλαὰλ καὶ 15
 Ματθανίας υἱὸς Μιχὰ υἱοῦ Ζεχρὶ υἱοῦ Ἀσάφ, ¹⁶ καὶ Ἀβδία υἱὸς Σαμία υἱοῦ 16
 Γαλαὰλ υἱοῦ Ἰδιθούν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὀσσὰ υἱοῦ Ἐλκανὰ ὁ κατοικῶν ἐν
 ταῖς κώμαις Νωτεφατί. ¹⁷ οἱ πυλωροὶ Σαλώμ, Ἀκούμ, Τελμῶν καὶ Διμάν 17
 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλώμ ὁ ἄρχων. ¹⁸ καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ 18
 βασιλέως κατ' ἀνατολάς· αὐταὶ αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί. ¹⁹ καὶ 19
 Σελλούμ υἱὸς Κορέ υἱοῦ Ἀβιασάφ υἱοῦ Κορέ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον
 πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορίται ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς
 φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς κυρίου φυλάσ-
 σοντες τὴν εἰσοδόν. ²⁰ καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμ- 20
 προσθεν κυρίου, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. ²¹ Ζαχαρίας υἱὸς Μοσολλαμὶ πυλωρὸς 21
 τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²² πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐν 22
 ταῖς πύλαις διακόσιοι καὶ δεκαδύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλο-
 γισμὸς αὐτῶν· τούτους ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐ-
 τῶν. ²³ καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν 23
 οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. ²⁴ κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, 24
 κατὰ ἀνατολάς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον. ²⁵ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐ- 25
 λαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ
 τούτων· ²⁶ ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. καὶ οἱ Λευῖται 26
 ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ παρεμ-
 βάλλουσιν, ²⁷ ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ φυλακὴ· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τὸ πρῶτὸν 27
 πρῶτὸν ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. ²⁸ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκευῆ τῆς λει- 28
 ουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῶ εἰσοίσουσι καὶ ἐν ἀριθμῶ ἐξοίσουσι. ²⁹ καὶ ἐξ αὐτῶν 29
 καθέσταμένοι ἐπὶ τὰ σκευῆ καὶ ἐπὶ πάντα σκευῆ τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμι-
 δάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῶν ἄρωμάτων. ³⁰ καὶ ἀπὸ 30
 τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα. ³¹ καὶ 31
 Ματθανίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλώμ τῷ Κορίτῃ, ἐν
 τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. ³² καὶ 32
 Βαναίας ὁ Κααδίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως
 τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. ³³ καὶ οὗτοι ψαλτωδοὶ ἄρχοντες τῶν 33
 πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμένοι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς
 ἐν τοῖς ἔργοις. ³⁴ οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐ- 34
 τῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³⁵ καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησε 35
 πατὴρ Γαβαὼν Ἰεθλ, καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωωχά· ³⁶ καὶ υἱὸς αὐτοῦ 36
 ὁ πρωτότοκος Ἀβδῶν, καὶ Σοὺρ καὶ Κίς καὶ Βάαλ καὶ Νῆρ καὶ Ναδάβ
³⁷ καὶ Γεδούρ καὶ ἀδελφοὶ καὶ Ζαχχοὺρ καὶ Μακελώθ. ³⁸ καὶ Μακελώθ ἐγέν- 37 38

11. ηγουμενος 12. σαδιας υι. ιερααμ ... μελχιου ... μασαι ... ιεζριου
 ... μοσολλαμωθ pro μασελμωθ 13. οι αδελφοι ... οπι αυτων ... χιλιοι
 επτακοσιοι ενενηκοντα 14. σαμαια ... ασαβιου υιου υιων 15. απες κ. γω-
 ληλ 16. οβδια υι. σαμιου υι. γωληλ υι. ιδουθων ... βαραχιας ... ασα ...
 νετωφαθι 17. σαλλωμ και ακουβ και τελμαν και αιμαν 18. κατα ... αυ-
 ται πυλαι 19. σαλωμ υι. χωρη 21. μοσολλαμ 22. εκλεκτοι ταις πυλαις
 εν ... οπι και post διακοσιοι 23. και υιοι ... οπι και απθε εν 24. τους
 τεσσαρες ... * * * κατα 26. πυλων. οι ... παρεμβολουσιν 28. εισοισουσιν
 αυτα ... εξοισ. αυτα 29. και επι παντα τα 31. ματθανιας 32. βαναιας
 34. αρχοντες· ουτοι (ita disting.) 35. ιειηλ 36. ο υιος ... ισειρ κ. κεις
 37. κ. γεδουρ κ. αδελφοι ζαχχοουρ κ. μακεδωθ 38. μακεδωθ

νησε τὸν Σαμαά· καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερου-
 30 σαλήμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ³⁹ καὶ Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς
 ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Μελχισουὲ καὶ
 40 τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Ἀσαβάλ. ⁴⁰ καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ· καὶ Μεριβαάλ
 41 ἐγέννησε τὸν Μιχά. ⁴¹ καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιζὼν καὶ Μαλάχ καὶ Θαράχ. ⁴² καὶ
 Ἀχάζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά, καὶ Ἰαδά ἐγέννησε τὸν Γαλεμέθ καὶ τὸν Ἰαζμῶθ
 43 καὶ τὸν Ζαμβρί, καὶ Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μασσά, ⁴³ καὶ Μασσά ἐγέννησε τὸν
 44 Βαανά, καὶ Ῥαφαῖα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. ⁴⁴ καὶ
 τῷ Ἐσὴλ ἕξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ,
 καὶ Ἰσμαήλ καὶ Σαραῖα καὶ Ἀβδία καὶ Ἀνάν καὶ Ἀσά· οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ.

X.

Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου
 2 ἀλλοφύλων καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουέ. ² καὶ κατεδίωξαν οἱ ἀλλό-
 φυλοι ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν
 3 Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Μελχισουὲ υἱοὺς Σαούλ. ³ καὶ ἐβαρύνθη
 ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξοὶ ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ
 4 ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴ καὶ εἶπε Σαούλ τῷ αἵρωντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπά-
 σαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίμη-
 τοι οὗτοι καὶ ἐμπαίξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι
 5 ἐφοβεῖτο σφόδρα· καὶ ἔλαβε Σαούλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν.
 6 ⁶ καὶ εἶδεν ὁ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς
 7 ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανε Σαούλ καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ
 7 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε. ⁷ καὶ εἶδε πᾶς
 ἀνὴρ Ἰσραήλ ὅ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραήλ, καὶ ὅτι ἀπέθανε Σαούλ
 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλειπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλθον
 8 οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς. ⁸ καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ καὶ ἦλθον
 ἀλλόφυλοι τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαούλ καὶ τοὺς υἱοὺς
 9 αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ. ⁹ καὶ ἐξέδυσαν αὐτόν, καὶ ἔλαβον τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ
 10 τοῦ εὐαγγελισασθαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰ καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη
 αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγῶν.
 11 ¹¹ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλό-
 12 φυλοι τῷ Σαούλ καὶ τῷ Ἰσραήλ. ¹² καὶ ἠγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυ-
 νατός, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαούλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγ-
 καν αὐτὰ εἰς Ἰαβίς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστέα αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρυῖν ἐν Ἰαβίς· καὶ
 13 ἐνήστευσαν ἐπτὰ ἡμέρας. ¹³ καὶ ἀπέθανε Σαούλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ αἰς
 ἠνόμησε τῷ θεῷ κατὰ τὸν λόγον κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν· ὅτι ἐπηρώτη-
 σε Σαούλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ
 14 ὁ προφήτης, ¹⁴ καὶ οὐκ ἐζήτησε κύριον· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψε
 τὴν βασιλείαν τῷ Δαυίδ υἱῷ Ἰεσσαί.

38. σαμα ... εμμεσω ... μετα pro εν μεσω altero 39. κεις bis ...
 βααλ pro ασαβαλ 40. μεχριβααλ 41. μαλωχ κ. βαρα 42. χααζ ... αζ-
 μωθ ... μασα 43. μασα ... βανα ... om και ante ραφ. (sed ραφ. vi. a.
 rescriptum est) ... ελεασα 44. σαρια ... om ασα X. 1. προς ισραηλ
 (... γελβουθ) 2. om οι ... οπισω υιων 3. εν τοις τοξοις ... επονεσεν
 4. τ. ρομφ. αυτου και επεσεν 5. ιδεν ... και γε αυτος ... in f. add και
 απεθανεν 7. ιδεν ... κατελειπον ... ηλθον αλλοφυλοι 8. σκυλευσαι 11.
 παντα α εποιησαν αλλοφυλοι τ. σ. εν τω 12. και τα σωματα των ... ια-
 βεις bis 13. ηνομησεν τω κυριω ... ενγαστριμυθω 14. εξεζητησεν τον κυ-
 ριον σαουλ ... post απεκτ. αυτον add καθοτι ουκ ηρωτησεν εν κυριω

XI.

Καὶ ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρών λέγοντες Ἰδοὺ ὄσῃ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ² καὶ ἐχθρὸς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλείως σὺ ἦσθα ² ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ κύριός σοι Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ³ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαστήκην ἐν Χεβρών ἐναντι κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουὴλ. ⁴ καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, αὕτη Ἰεβούς, ⁴ καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ⁵ εἶπον τῷ Δαυίδ Οὐκ εἰς- ⁵ ελεύση ὧδε. καὶ προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιών, αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. ⁶ καὶ εἶπε Δαυίδ Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα ⁶ καὶ εἰς στρατηγόν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουία, καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. ⁷ καὶ ἐκάτισε Δαυίδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ⁷ αὐτὴν πόλιν Δαυίδ· ⁸ καὶ ὠκοδόμησε τὴν πόλιν κύκλῳ. ⁹ καὶ ἐπορεύετο Δαυίδ ^{8 9} πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ¹⁰ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν οἳ ἦσαν τῷ Δαυίδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυίδ· ¹¹ Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμᾶν πρῶτος τῶν τριάκοντα, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἄπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί. ¹² καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαὶ ὁ Ἀχωχί, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς. ¹³ οὗτος ἦν μετὰ ¹³ Δαυίδ ἐν Φασοδαμίν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹⁴ καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἔσωσεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ¹⁴ ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. ¹⁵ καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ ¹⁵ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυίδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁶ καὶ Δαυίδ ¹⁶ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁷ καὶ ¹⁷ ἐπεθύμησε Δαυίδ καὶ εἶπε Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; ¹⁸ καὶ διέβρῆξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ¹⁸ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ ἤτέλησε Δαυίδ τοῦ πειν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ ¹⁹ καὶ εἶπεν Ὡς μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα ¹⁹ τοῦτο, εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν, ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἠνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πειν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ²⁰ καὶ Ἀβισὰ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο ²⁰ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί· καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστός ἐν τοῖς τρισίν, ²¹ ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἐνδοξος, καὶ ἦν ²¹ αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο. ²² καὶ Βαναία υἱὸς Ἰωδαὶ ²² υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καβασαήλ· οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο Ἀριὴλ Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ

XI. 2. ειπεν κυριος ο θεος σου σοι ... omi εση 3. εν pro εις ... *βασιλεα pro εις βασ. (videtur) 4. ανδρες ισραηλ επι ιερουσαλημ 5. ειπαν δε οι κατοικουντες ιεβους τω δαυ. 6. σαρουιας 8. in f. add και επολεμησεν και ελαβεν την πολιν 11. ισβααμ υι. αχαμανι πρωτοτοκος ... *εσπατο 12. δυνατος 13. φασοδομιν ... πληρεις 14. εμμεσω 15. οι τρεις ... η παρεμβολη τ. αλλ. παρεμβεβληκει εν 16. το υποστημα ... εν τη βηθλεεμ 19. ηνεγκαν αυτον 20. αβεσσα ο ... (πατριων pro τριων ...) *εσπατο (videtur) ... επι εξακοσιους ... omi και ante ουτος (... εν ταις τρ.) 21. αυτος pro αυτοις 22. βαναιας ... inde a — βασαηλ· ουτος incipit codex FA

23 ἐν ἡμέρᾳ χιόνος, 23 καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὄρα-
 τὸν πεντάπηχυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινότων· καὶ
 κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναία ἐν ῥάβδῳ καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυ-
 24 πτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. 24 ταῦτα ἐποίησε
 25 Βαναία υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς· 25 ὑπὲρ
 τοὺς τριάκοντα ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέ-
 26 στησεν αὐτὸν Δαυιδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. 26 καὶ δυνατοὶ τῶν δυνάμεων·
 27 Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανὰν υἱὸς Δωδωέ ἐκ Βηθλεέμ, 27 Σαμαῶν ὁ
 28 Ἀρωρί, Χελλῆς ὁ Φελωνί, 28 Ὠρὰ υἱὸς Ἐκκίς ὁ Θεκωί, Ἀβιέζερ ὁ Ἀνα-
 29 30 Ὡσὶ, 29 Σοβοχαὶ ὁ Οὔσασι, Ἥλι ὁ Ἀχωνί, 30 Μαραῖ ὁ Νετωφασί, Χθαοδ
 31 υἱὸς Νοοζά ὁ Νετωφασί, 31 Αἰρὶ υἱὸς Ρεβιέ ἐκ βουνοῦ Βενιαμίν, Βαναίας ὁ
 32 33 Παραθωνί, 32 Οὔρι ἐκ Ναχαλὶ Γάας, Ἀβιήλ ὁ Γαραβασι, 33 Ἀζβὼν ὁ Βα-
 34 ρωμί, Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνί, 34 υἱὸς Ἀσὰμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς Σωλά
 35 36 ὁ Ἀραρί, 35 Ἀχιμ υἱὸς Ἀχάρ ὁ Ἀραρί, Ἐλφάτ υἱὸς Θυροφάρ 36 ὁ Μεχωρασί,
 37 38 Ἀχία ὁ Φελλωνί, 37 Ἡσερέ ὁ Χαρμαδαί, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαί, 38 Ἰωήλ
 39 υἱὸς Νάθαν, Μεβαάλ υἱὸς Ἀγαρί, 39 Σελή ὁ Ἀμμωνί, Ναχώρ ὁ Βηρωσί αἰρων
 40 41 σκευὴ υἱὸς Σαρουία, 40 Ἰρά ὁ Ἰεθρί, Γαρθῆβ ὁ Ἰεθρί, 41 Οὔρια ὁ Χεττί, Ζα-
 42 βέτ υἱὸς Ἀχαιά, 42 Ἀδινὰ υἱὸς Σαιζά τοῦ Ρουβὴν ἀρχων καὶ ἐπ' αὐτῷ τριά-
 43 44 κοντα, 43 Ἀνὰν υἱὸς Μωωχὰ καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ Μαθθανί, 44 Ὀζία ὁ Ἀσταρωσί,
 45 Σαμαθὰ καὶ Ἰειήλ υἱοὶ Χωθὰμ τοῦ Ἀραρί, 45 Ἰεδιήλ υἱὸς Σαμερί καὶ Ἰωζαέ
 46 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαί, 46 Ἐλιήλ ὁ Μαωί καὶ Ἰαριβί καὶ Ἰωσία υἱὸς
 47 αὐτοῦ, Ἐλλαὰμ καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, 47 Δαλιήλ καὶ Ὠβήθ καὶ Ἰεσσιήλ
 ὁ Μερωβία.

23. FA αιγυπτιον α̅ (hoc puncto deletur α) ορατον ... εν τη χειρι ...
 FA ωσει αντ. των υφαινοντων ... βαναϊας, FA βανεας ... FA αφειλετο 24.
 βαναϊας, FA βανεας ... FA τουτο προ τουτω 25. *om ην (videtur), FA
 om ην 26. οι δυνατοι ... FA ιωα ... δωδωαι (... FA δωδωεκαθλαεμ)
 27. σαμαω̅· θαδι, FA σαμαω̅ ο αδι ... ο φαλλωνι, FA ο φελλωνει 28.
 ωραι υι. εκκης, FA ωραι υι. εκ της ... FA ο θεκω ... FA αναθω̅ει 29. και
 σοβοχαι ο ασω̅σι, FA σοβοχε ο ια̅σει ... ηλι ο αχωρ (sed ηλι usque νετω-
 φασι prius v. 30. est **), FA ηλει ο αναχωνει (** αχωνει) 30. μοοριμ
 (μοοραι?), FA νεερε ... FA ο νοτωφωτει ... ελαδ υι. βαανα ... FA χοσοδ
 προ χθαοδ ... FA ο νετωφασει 31. η̅θου υι. ρηβαι, FA αι̅θει υι. ραβειαι
 ... Λx FA βενιαμειν ... FA* φαραθω̅ει 32. FA ουρει ... ναχαλη, FA να-
 χαλει ... παραβε̅θει, FA γαραβε̅θ 33. αζμω̅, FA ραζβων ... βαρσαμι, FA
 βεερβειν (** βεερμειν) ... FA ελμαβα ο σωμει 34. υιοι ... ο γωυνι προ
 του γιζωνιτου ... FA βεννεας ο σομογεννουειν προ υιος ασαμ τ. γιζ. ... σα-
 γη προ σωλα ... FA ο ραρει 35. αχιαμ υι. σαχαρ ... FA σαραρει προ ο
 αραρι 35. 36. ελιφααλ υιος ωρα· φερομεχουρα̅ει (sic dist.), FA ελφατ υιος
 σουρ· ο φαρμοχορ ... FA ο φεδωνει 37. ασαραι ο καρμηλι, FA ησεραι ο
 χαρμαδα̅ι ... νοορα ... υι. αζβι, FA υι. αζωβε 38. αδελφος ναθαν ... μα-
 βαρ ... υι. αταρα̅ι, FA υι. αγαρει 39. σελληκ ... FA ο αμμωνειμ ... να-
 ρα̅ι ο βηρω̅ς, FA ναχωρ ο βερ̅θει (... FA διδωνικευη προ αιρων σκευη) ...
 σκ. ιωαβ υιου σαρουιας 40. ιρας ο ιεθ̅ρει, FA ια ο ιε̅θρει ... γ. ο ιε̅θρει,
 FA γαρθη̅βει ο θ̅θρει 41. ουριας χετ̅θι, FA ουρει ο χετ̅τει ... ζαβατ υιος
 ολι, FA ζαβετ υιος (itaque ipse * ex uiω cor̅gex̅it υιος) αχ̅εα 42. α. υι.
 σεχα, FA αδεινα υι. εζα ... επι αυτω 43. FA αν̅ναν ... μαχα ... FA* ιω-
 σαφας ... ο μα̅θ̅θ̅ανι, FA ο βε̅θ̅ανει 44. ο̅ζεια θ̅ (corrigendum ut saepe ο)
 εσταρω̅σει ... σαμμα ... ιε̅η̅λ, FA ιε̅ια ... χω̅θ̅αν, FA κω̅θ̅αν ... αραρει
 45. FA ελ̅θει̅η̅λ ... σαμαρι, FA σαμερει ... Λx FA ιωαζαε ... θω̅σαι, FA ιε̅ασει
 46. ιε̅λη̅η̅λ, FA (cf. quod praeced̅it) λι̅η̅λ ... ο μα̅ω̅ειν, FA ο μι̅ει ... ιαρι̅βα̅ι,
 FA αρι̅βι ... FA ιω̅σεια ... ελ̅να̅αμ, FA ελ̅λα̅μ ... ιε̅θε̅μα, FA ε̅θε̅μα 47. α̅λι̅η̅λ,
 FA δα̅λι̅η̅λ ... ιω̅β̅η̅δ, FA ιω̅β̅η̅λ ... ε̅σ̅σι̅η̅λ, FA ε̅σει̅η̅λ ... FA ο μ̅ει̅να̅β̅εια

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελάγ, ἐπι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ υἱοῦ Κίς. καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, ² καὶ 2 τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις, ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενιαμίν· ³ ὁ ἄρχων Ἀχιέζερ, καὶ Ἰωὰς υἱὸς Ἀσμά 3 τοῦ Γαβαζίτου, καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωφαλῆτ υἱοὶ Ἀσμῶθ, καὶ Βερχία, καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθί, ⁴ καὶ Σαμαίας ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα καὶ ἐπὶ 4 τῶν τριάκοντα, Ἰερεμία καὶ Ἰεζιήλ καὶ Ἰωανὰν καὶ Ἰωαζαβὰθ ὁ Γαδαραθίμ, ⁵ Ἀζαὶ καὶ Ἀριμουθ καὶ Βααλιά καὶ Σαμαραῖα καὶ Σαφατίας ὁ Χαραιφιήλ, ⁶ Ἐλκανὰ καὶ Ἰησουνὶ καὶ Ὀζριήλ καὶ Ἰωζαρά καὶ Σοβοκάμ καὶ 6 οἱ Κορίται, ⁷ καὶ Ἰελλία καὶ Ζαβαθία υἱοὶ Ἰροὰμ καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. ⁸ καὶ 7 8 ἀπὸ τοῦ Γαδδὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου, αἶροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει· ⁹ Ἀζὰ ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δεύτερος, Ἐλιὰβ ὁ τρίτος, ¹⁰ Μασμανὰ ὁ τέταρ- 9 10 τος, Ἰερεμίας ὁ πέμπτος, ¹¹ Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, Ἐλιὰβ ὁ ἑβδομος, ¹² Ἰωανὰν 11 12 ὁ ὄγδοος, Ἐλιαζέρ ὁ ἔννατος, ¹³ Ἰερεμία ὁ δέκατος, Μελχαβαναὶ ὁ ἐνδέκα- 13 τος. ¹⁴ οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γαδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοῖς ἑκατὸν μικρὸς 14 καὶ μέγας τοῖς χιλοῖς. ¹⁵ οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ 15 πρώτῳ, καὶ οὗτος πεπληρωκὴς ἐπὶ πᾶσαν κρηπίδα αὐτοῦ, καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἀλύωνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν. ¹⁶ καὶ ἦλθον ἀπὸ 16 τῶν υἱῶν Βενιαμίν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυὶδ. ¹⁷ καὶ Δαυὶδ ἐξῆλθεν 17 εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην ἤκατε πρὸς μέ, εἴη μοι καρδία κατ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ἴδοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο. ¹⁸ καὶ πνεῦμα ἐνέδυσσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα καὶ εἶπεν Πορευέου 18 καὶ ὁ λαὸς σου, Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ θεός σου· καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ

XII. 1. FA εις σωκλα ... Αχ FA κεις 2. Αχ FA εκ (FA εκάι, ita εκ και corr. est εκ) βενιαμειν 3. omi ὁ ... ιωρας υι. σαμαα τ. ταβαδιτου, FA ιωας υι. αμα τ. γεβωθειτου ... κ. αζιηλ κ. φαλλητ υι. αζμωθ ... βα-ραχια, FA βερχεια ... FA αναβωθι (vide ad v. 4.) 4. FA σαμαας (... FA * ο αγαβωνιτης, sed bis scriptum κ. βερχεια usque γαβαωνιτης, altero loco est αναθωθι et γαβαωνιτης) ... και ιερεμιας, FA ιερεμιηας ... FA ιε-ζηλ ... ιωζαβαδ, FA ιωζαβαβ ... ο γαδηρωθι, FA ο γαδαρα 5. ελιωζι, FA αζει ... ιαριμουθ, FA αριθμους ... βααδια, FA βαδαια ... Αχ FA σαμαρια ... σαφατια ο αρουφι, FA σαφατεια ο χαραιφιηλ 6. Αχ FA ηλκανα ... ιεσια, FA ιησουνει ... ελιηλ, FA οζρειηλ ... ιωζααρ ... FA post ιωζαρα add καινα (και να?) ... ιεσβααμ, FA σοβοαμ ... om και ante οι 7. ιωηλα ... ιε-ροαμ, FA ρααμ ... Αχ FA υιοι pto και οι ... FA γεδδωρ 8. FA γαδδει ... γαδ διεχωρισθησαν ... επι της ... FA ισχυροι ανδρες δυνατοι ... FA om τα ... ως δορκαδος ... εν ταχει 9. αζερ ... FA αβδεια ... FA ελειαβ 10. μασμαν ο тет., FA μασεμαννη ο δ ... ιερεμια, FA ιερμια 11. εθθει, FA εθθι ... ελιηλ 12. ιωναν ο ογδος FA ιωαν ογδους ... ελεζαβαδ ... Αχ FA ενατος 13. ιερεμιας, FA ιερεμια ... μαχαβαναι ο ενδ., FA μελχαβαννεα ο ια 14. FA om γαδ 15. FA * om τ. ιορδανην ... FA εδιωξαν ... FA απο 16. Αχ FA βενιαμειν 17. απαντησ. αυτοις ... ει εμοι pto ειη μοι ... FA η καρδια (... FA om ει του π. με) ... Αχ FA πατερων ημων ... ελεγξαι 18. ενε-δυναμωσεν ... FA αμασε ... τον αρχοντα ... δαυ. υι. ιεσσ. post πορευου ρον. ... FA και λαος ... om και ante ειρηνη ... FA om σου post θεος ... FA * προσεταξατο

19 κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἄλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἄλλοφύλων λεγόντων Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαοὺλ. ²⁰ ἐν τῷ πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς Σικελᾶγ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσῆ Ἐδνὰ καὶ Ἰωζαβὰθ καὶ Ῥωδιήλ καὶ Μιχαὴλ καὶ Ἰωσαβαθ καὶ Ἐλιμουθ καὶ Σεμαθί· ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶ τοῦ Μανασσῆ.

21 ²¹ καὶ αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες· καὶ ἦσαν ἠγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυνάμει, ²² ὅτι ἡμέραν ἕξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναμις τοῦ Θεοῦ. ²³ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών τοῦ ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου. ²⁴ υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι ἕξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρατάξεως. ²⁵ τῶν υἱῶν Συμεὼν δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁶ τῶν υἱῶν Λευὶ τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. ²⁷ καὶ Ἰωαδάς ὁ ἠγούμενος τῷ Ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ²⁸ καὶ Σαδώκ νέος δυνατὸς ἰσχυί, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἰκοσιδύο. ²⁹ καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου Σαοὺλ. ³⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραΐμ εἰκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχυί ἄνδρες ὀνόμαστοι κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ³¹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ δεκαοκτὼ χιλιάδες, καὶ οἱ ὀνόμασθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ.

32 ³² καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσάχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώσκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν.

33 ³³ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοήθησαι τῷ Δαυὶδ οὐ χεροκένως. ³⁴ καὶ ἀπὸ Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι τριακοσιεπτὰ χιλιάδες. ³⁵ καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι. ³⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοήθησαι εἰς πόλεμον τεσσαράκοντα χιλιάδες. ³⁷ καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν καὶ Γαδδὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς ἑκατόν εἰκοσι χιλιάδες. ³⁸ πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ, καὶ ἦλθον εἰς Χεβρών τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ. ³⁹ καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθλόντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἠτοιμάσαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ οἱ ὀμοροῦντες αὐτοῖς ἕως Ἰσάχαρ καὶ Ζαβουλῶν

19. εβοηθησαν 20. Αχ FA αυτον προ τον δαυ. ... FA εις σωκαγ ... ιωζαβαθ, FA τωζαβαθ ... ιεδιηλ ... ιωζαβεδ, FA ιωσαβεθ ... ελιουδ ... γαλαθι, FA σεμαθι 21. και ουτοι (... FA ει συνεμαχ.) ... επι τη στρατια ... οτι εν τη δυναμει 22. δυναμις θεου, FA δυναμιν θεου 23. επιστρεψαι 24. θυρεοφοροι ... οτι και δορατοφοροι ... FA δυνατοι πραξεως 26. *τετρακεσχιλιοι ... FA τετρακιχιλιαι εξακοσιαι 27. ιωδαε, FA τωαδαε ... FA οτι ο ... των ααρων ... FA τρειςχιλιοι επτακοσιοι 28. εικοσι και δυο 29. και εκ των ... Αχ FA βενιαμειν ... την φυλην 30. FA οτι και ab initio ... FA κατοικουντες προ κ. οικους 31. FA φυλους ... FA post χιλιαδες add χιλιοι ... οτι και ante οι 32. εισαχαρ ... FA τι ποιησει ... ισραηλ εις τας αρχας αυτων ... FA οτι αυτων prius 33. FA οι απο προ και απο ... FA χαιροκαινωσ 34. νεφθαλειμ, FA νεφθαλει 35. εικοσι και οκτω 36. Αχ FA τεσσερχοντα 37. FA γαδδειν ... FA *φυλους 38. FA* οι καταλοιποι ... οτι in f. του βασ. τ. δαυ. 39. FA οτι και πινοντες ... ητοιμασαν αυτοις 40. και οι ομοροουντες, FA και ομοροουντες

καὶ Νεφθαλι ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάσας, σταφίδας, οἶνον καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰσραὴλ.

XIII.

Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυὶδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων παντὶ ἡγουμένῳ. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ πάση ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ ² παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐδοκῶν, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθῆσονται πρὸς ἡμᾶς, ³ καὶ με- ³ τενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαούλ. ⁴ καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι εὐθύς ⁴ ὁ λόγος ἐν ὄφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁵ καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα ⁵ Ἰσραὴλ ἀπὸ ὄρων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσοδοῦ Ἡμαθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρίμ. ⁶ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυὶδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ⁶ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου κατῆμένου ἐπὶ Χερουβὶμ οὐ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁷ καὶ ⁷ ἐπέστηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἄμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἤγον τὴν ἄμαξαν. ⁸ καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ⁸ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλτωδοῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν σάλπιγγι. ⁹ καὶ ⁹ ἤλθον εἰς τὴν ἄλωνα· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ¹⁰ καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ ἐπὶ ¹⁰ Ὀζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν· καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ¹¹ καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὅτι ¹¹ διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν Ὀζὰ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπὴ Ὀζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹² καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ¹² ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσοίσω τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἐμαυτόν; ¹³ καὶ οὐκ ¹³ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδαρά τοῦ Γεθαίου. ¹⁴ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ¹⁴ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδαρά τρεῖς μῆνας· καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ἀβεδδαρά καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

XIV.

Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους καὶ τέκτονας ξύλων τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον. ² καὶ ² ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλεία ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠύψηθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ³ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οἱ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· ⁴

40. Αχ FA νεφθαλειμ ... * οπι και των ημιονων XIII. 2. Αχ FA τη παση ... Αχ FA κυριου θεου ... θεου υμων ... Αχ FA υπολελειμμενους ... FA προς υμας ... ** εξεζητησαν 4. Αχ FA ευθης 5. FA εκκλησιασεν ... οπι εισοδου ... Αχ FA ιαρειμ 6. χερουβειν, FA χερουβιν 7. Αχ FA επι αμαξαν ... FA αυτων προ αυτου 8. FA οπι και primum ... FA εναντι ... FA και κινυραις ... και εν τυμπανοις 9. αλωνος χειδων ... FA οπι τ. χειρα αυτ. 10. FA οργη κυριος 12. προς εμαυτ. την κιβ. τ. θεου 13. FA το προ την κιβωτον ... εις την πολιν ... του χετταιου, FA του γεθθαιου 14. τρ. ημερας ... τον αβεδδαρα, FA αβεδδαραν sec. loco XIV. 4. FA χιραμ ... FA * οπι και sec. ... οικοδομους τοιχων 2. FA ητοιμαχεν ... Αχ FA οπι εις βασιλεια 3. ετεχθησαν αυτω

5 Σαμαά, Σωβάβ, Νάθαν και Σαλωμών⁵ και Βαάρ και 'Ελισά και 'Ελιφα-
 6 7 λήθ⁶ και Ναγέθ και Ναφάθ και 'Ιαφιέ⁷ και 'Ελισαμαέ και 'Ελιαδέ και
 8 'Ελιφαλά.⁸ και ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα
 'Ισραὴλ, και ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυίδ· και ἤκουσε
 9 Δαυίδ, και ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς.⁹ και ἀλλόφυλοι ἦλθον και συνέπε-
 10 σον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.¹⁰ και ἐπηρώτησε Δαυίδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων
 Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους και δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; και
 11 εἶπεν αὐτῷ κύριος Ἀνάβηθι, και δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου.¹¹ και ἀνέβη
 εἰς Βαὰλ Φαρασὶν και ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυίδ· και εἶπε Δαυίδ Διέκοψεν
 ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς μου ἐν χειρὶ μου ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε
 12 τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Διακοπὴ Φαρασίν.¹² και ἐγκατέλειπον ἐκεῖ τοὺς
 13 θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀλλόφυλοι, και εἶπε Δαυίδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ.¹³ και προσ-
 14 ἔθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι και συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.¹⁴ και
 ἠρώτησε Δαυίδ ἔτι ἐν θεῷ, και εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐ-
 15 τῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν και παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων.¹⁵ και
 ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων,
 τότε εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεός ἐμπροσθέν σου τοῦ πατά-
 16 ξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων.¹⁶ και ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ
 ὁ θεός, και ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γα-
 17 ζηρά.¹⁷ και ἐγένετο ὄνομα Δαυίδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, και κύριος ἔδωκε τὸν φόβον
 αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

XV.

Και ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυίδ, και ἠτοίμασε τὸν τόπον τῇ
 2 κιβωτῷ τοῦ θεοῦ και ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν.² τότε εἶπε Δαυίδ Οὐκ ἔστιν
 ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἢ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος
 3 αἶρειν τὴν κιβωτὸν κυρίου και λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος.³ και ἐξεκκλη-
 σίασε Δαυίδ τὸν πάντα 'Ισραὴλ ἐν 'Ιερουσαλήμ τοῦ ἀνεγέγκαι τὴν κιβωτὸν
 4 κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἠτοίμασεν αὐτῇ.⁴ και συνήγαγε Δαυίδ τοὺς υἱοὺς
 5 'Ααρῶν τοὺς Λευίτας.⁵ τῶν υἱῶν Καὰθ Οὐριήλ ὁ ἄρχων και οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
 6 τοῦ ἑκατὸν εἴκοσι·⁶ τῶν υἱῶν Μεραρὶ Ἀσαΐα ὁ ἄρχων και οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 7 διακόσιοι εἴκοσι·⁷ τῶν υἱῶν Γεδσῶν 'Ιωὴλ ὁ ἄρχων και οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 8 ἑκατὸν τριάκοντα·⁸ τῶν υἱῶν 'Ελισαφάτ Σεμεὶ ὁ ἄρχων και οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ

4. σαμμαου και, FA σαιμαιι ... FA σοβααμ ... FA οπι και 5. ιεβααρ ...
 ελισταυ, FA εκταε ... ελιφαλετ, FA ελειφαλετ 6. FA ναγετ ... ναφαγ, FA
 ναφατ ... FA ιανουου 7. ελισταμα, FA ελεισταμαε ... βαλλιαδα, FA βαλεγ-
 δαε ... ελιφαλετ, FA ενφαλετ 8. και εξηλθεν δαυ. ως ηκουσεν εις υπαντη-
 σιν αυτοις 9. FA οι αλλοφυλοι ... AX FA συνεπεσαν ... FA οπι εν 10.
 totus vers. rescriptus est ... FA ηρωτησεν ... FA λεγων η αναβητω ...
 ** οπι κυριος 11. β. φαρασειν, FA φαλααδ φαθεισει ... FA διακοψον οmissio
 ο θεος ... φαρασειν, FA φαριειν 12. εγκατελειπεν, FA ενκατελειπον ... FA
 οπι εκει ... AX FA οπι οι αλλοφυλοι ... κατακαυσ. αυτους 13. FA προσε-
 θετο ετι αλλοφυλοις ... εκει εν προ ετι εν 14. (οτι προ ετι) ... FA των αιτιων
 15. FA οπι σε ... AX FA τ. συσεισμου των ακρων (AX του ακρου) ... FA των
 αιτιων ... AX FA εξελευση ... FA εμπροσθ. μου 16. FA μοι προ αυτω ...
 FA απο γαβων εως γαζαραν 17. το ονομα XV. 1. της κιβωτου, FA¹
 την κιβωτον 2. FA αλλα τους ... FA οπι αιρειν τ. κιβ. κυριου 3. κ. συν-
 ηγαγεν δαυ. (inde u δαυ. usque διακοσ. και πεν- in f. vers. 6. omnia **)
 ... AX** FA εις ιερουσαλημ ... ** ανεγεγκειν τ. κειβωτ. του θεου ... FA
 του κυριου 4. ** αρ. και τους 5. FA αδελφ. αυτων εκατον δεκα 6. FA
 μεραρει ... ασαϊας, FA ασαι ... διακοσ. και πενηκοντα, FA διακ. πενητ-
 κοντα 7. βηρσων, FA γηρσαμ ... εκατ. και τριακ., FA εκ. πενηκοντα 8.
 ελισταφαν, FA ελεισαφατ ... σεμαϊα (corrige σεμαϊα), FA σαμεας

διακόσιοι· ⁹ τῶν υἱῶν Χεβρών· Ἐλιήλ δ' ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὄγδοη- 9
 κοντα· ¹⁰ τῶν υἱῶν Ὀζειήλ Ἀμιναδάβ δ' ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν 10
 δεκαδύο. ¹¹ καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς 11
 Λευίτας, τὸν Οὐριήλ, Ἀσαΐαν καὶ Ἰωήλ καὶ Σεμαΐαν καὶ Ἐλιήλ καὶ Ἀμινα-
 δάβ, ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἀγνίσθητε 12
 ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ οὐ
 ἤτοίμασα αὐτῇ. ¹³ ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι διέκοψεν ὁ θεὸς ἡμῶν 13
 ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι. ¹⁴ καὶ ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ 14
 Λευῖται τοῦ ἀνενεῖγκαι τὴν κιβωτὸν θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ ἔλαβον οἱ υἱοὶ τῶν 15
 Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ θεοῦ κατὰ
 τὴν γραφήν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς. ¹⁶ καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἄρχουσι τῶν 16
 Λευιτῶν Στήσατε τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν τοὺς ψαλτωδοὺς ἐν ὄργάνοις, νάβλαις,
 κινύραις καὶ κυμβάλοις τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. ¹⁷ καὶ 17
 ἔστησαν οἱ Λευῖται τὸν Αἰμάν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ υἱὸς
 Βαραχία, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθάν υἱὸς Κισαίου. ¹⁸ καὶ 18
 μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεῦτεροι, Ζαχαρίας καὶ Ὀζειήλ καὶ Σεμι-
 ραμῶθ καὶ Ἰεῖήλ καὶ Ἐλιωήλ καὶ Ἐλιάβ καὶ Βαναία καὶ Μασσαία καὶ Ματ-
 θαθία καὶ Ἐλιφενά καὶ Μακελλία καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεῖήλ καὶ Ὀζίας, οἱ 19
 πυλωροί. ¹⁹ καὶ οἱ ψαλτωδοί· Αἰμάν, Ἀσάφ καὶ Αἰθάν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς 19
 τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι· ²⁰ Ζαχαρίας καὶ Ὀζειήλ, Σεμιραμῶθ, Ἰεῖήλ, Ὠνί, 20
 Ἐλιάβ, Μασσαίας, Βαναίας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμῶθ· ²¹ καὶ Ματθαθίας καὶ 21
 Ἐλιφαλοῦ καὶ Μακενία καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεῖήλ καὶ Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμα-
 σενίθ τοῦ ἐνισχῆσαι· ²² καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευιτῶν ἄρχων τῶν ᾠδῶν, 22
 ὅτι συνετὸς ἦν. ²³ καὶ Βαραχία καὶ Ἐλκανά πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ. ²⁴ καὶ Σομ- 23 24
 νία καὶ Ἰωσαφάτ καὶ Ναθαναήλ καὶ Ἀμασαὶ καὶ Ζαχαρία καὶ Βαναία καὶ
 Ἐλιέξερ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ.
 καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεῖα πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. ²⁵ καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ 25
 οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ οἱ χιλιάρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβω-
 τὸν τῆς διαθήκης ἐξ οἴκου Ἀβδεδὸμ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κα- 26
 τισχυῆσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευίτας αἰροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου,
 καὶ ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους καὶ ἀν' ἑπτὰ κριούς. ²⁷ καὶ Δαυὶδ περιεζωσμένος 27

9. Ax FA χεβρων ... FA ενηλ 10. FA οζειηλ ... FA εκ. δωδεκα 11.
 FA αριηλ ... ασαιαν, FA ασαια ... FA om και quater ... σεμειαν, FA σα-
 μαιαν ... FA ελημ (12. FA ητοιμασας) ... αυτην 13. FA ο θεος υμων ...
 Ax FA εξητησαμεν 14. FA οι αρχιερεις ... * ανενεγκεν, ** ανενεγκειν ...
 του κυριου θεου, FA του θεου 15. FA μωσης ... εφ εαυτους 16. οργα-
 νοις ωδων ... και κινυραις ... FA ευφροσυνης τη φωνη 17. FA βαραχεια
 ... FA μεραρει ... FA αιθाम υι. κισαιου 18. FA om οι primum ... ιηουλ
 (pro οζ.), FA οζειηλ ... σιμιραμωθ, FA σεμειραμωθ ... Ax FA ιειηλ ... ανι
 (pro ελιωηλ), FA ιωηλ ... FA* ελιβα, ** ελιαβα ... μαασια, FA μαασια
 ... ματταθιας, FA ματταθια ... ελιφαλα, FA ελειφενα ... μακενια, FA
 μακελλα ... FA αβδεδωμ ... Ax FA ιειηλ ... FA οζειας 19. FA ασαβ ...
 FA* ακ. και ποιησαι 20. FA οζειηλ, σεμειραμωθ, ειθηλ, ωνει (sed videtur
 potius scriptum: σεμειραμωθειθ, ηλωνει) ... ιειηλ και ανανι και ελιαβ
 ... και μαασιας, FA μασαιας ... και βαναιας ... αλημωθ, FA αλεμωθ 21.
 FA μετταθιας ... ελιφαλαιας, FA ενφανιας ... FA om και ante μακενια ...
 μακενιας ... ιειηλ, FA ιειηλ ... FA οζειας ... Ax FA αμασενειθ ... FA
 ισχυσαι 22. FA κωνενια 23. Ax FA ηλκανα ... FA και πυλωροι 24. σωβε-
 νια, FA σοβνεια ... FA αμασε ... ζαχαριας ... Ax FA βαναι ... FA αβδο-
 δομ ... ιεαία, FA* εια et** ιεια ... FA τη κιβωτω 25. FA* om ισραηλ ...
 om οι ante πορευομενοι ... διαθηκης κυριου ... FA αβδοδομ 26. Ax FA
 om αν' prius ... Ax FA* om αν' sec. 27. FA περιζωσαμενος

ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαστήκης κυρίου καὶ οἱ ψαλτωδοὶ καὶ Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν ἀδόντων, καὶ 28 ἐπὶ Δαυὶδ στολῇ βυσσίνῃ. 28 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαστήκης κυρίου ἐν σημασίᾳ καὶ ἐν φωνῇ σωφὲρ καὶ ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κυμβάλοις, 29 ἀναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. 29 καὶ ἐγένετο ἡ κιβωτὸς διαστήκης κυρίου καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυὶδ· καὶ Μελχὸδ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὄρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

XVI.

Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρέισαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἐπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ, καὶ προσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα καὶ σω- 2 τηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. 2 καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρων ὀλοκαυτώματα 3 καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου. 3 καὶ διεμέρισε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπι- 4 κὸν καὶ ἀμορίτην. 4 καὶ ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαστήκης κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας ἀναφωνοῦντας καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν 5 κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ· 5 Ἀσάφ ὁ ἠγούμενος, καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχα- 6 ρίας, Ἰεὶήλ, Σεμιραμὼθ καὶ Ἰεὶήλ, Ματταθίας, Ἐλιὰβ καὶ Βαναίας καὶ 7 Ἀβδεδομ, καὶ Ἰεὶήλ ἐν ὄργανοις νάβλαις κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις 8 ἀναφωνῶν, 6 καὶ Βαναίας καὶ Ὀζειήλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξι διὰ παντός 9 ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαστήκης τοῦ θεοῦ· 7 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. τότε ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 8 Ὡς ὁ ΩΔΗ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, γνω- 9 ρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. 9 ἄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ, 10 διηγήσασθε πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε κύριος. 10 αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι 11 ἀγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδίᾳ ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. 11 ζητήσατε 12 τὸν κύριον καὶ ἰσχύσατε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός. 12 μνη- 13 μονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε, τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος 14 αὐτοῦ. 13 σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. 14 αὐτὸς 15 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῆ τὰ κρίματα αὐτοῦ. 15 μνημονεύωμεν εἰς 16 αἰῶνα διαστήκης αὐτοῦ, λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς, 16 ὃν 17 διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ὄρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. 17 ἔστησεν αὐτὸν τῷ 18 Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, τῷ Ἰσραὴλ διαστήκην αἰώνιον, 18 λέγων Σοὶ δώσω τὴν 19 γῆν Χαναὰν σχολίσμα κληρονομίας ὑμῶν. 19 ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς 20 ἀριθμῷ ὡς ἐσμικρύνθησαν, καὶ παρώκησαν ἐν αὐτῇ. 20 καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ

27. Αχ FA* om εν ... FA της διαστηκης ... και χωνενιας, FA ειεχο-
νιαις omissio και 28. FA αναγοντες ... FA σωφειρ ... Αχ FA αναφωνουν-
τες ναβλαις ... * εν κιννυρα 29. Αχ FA om η ... FA μελχορλ (ipse se cor-
rexisse videtur) θυγατηρ ... ιδεν ... FA πεζονταν XVI. 1. FA* εισηνεγκαν
... εμμεσω ... εναντ. του κυριου 3. FA om ανδρι prius ... αρτοκοπιακον
4. FA* λειτουργουντων ... τον κυριον θεον, FA κυριον θεον 5. δευτερος ων αυτω,
FA δευτερων αυτω ... ο ιειηλ, FA ιειηλ ... FA σαμαριμωθ ... ιαθιηλ, FA
ιειηλ ... FA* βενιας, * βανιας ... FA αβδοδομ ... ιειηλ, FA ειειηλ ... ενναβλ.
και κιν. ... FA ασσαφ 6. FA* βαναιας και οι ιερεις, * βαν. και οζειηλ
και οι ιερ. ... FA εναντι ... FA του κυριου (Αχ FA post εκεινη, non ante
εν τη dist.) 7. FA τον κυριον ... FA αδελφ. αυτων 8. FA om ωδη ...
FA om τω κυριω ... FA γνωρισατε λαοις 9. FA υμνησ. αυτον ... FA εν
πασιν 10. FA* om αινειτε 11. FA om τον κυριον 12. μνημονευσατε 13.
FA om αυτος 15. μνημονευων, FA μνημονευομενα 16. FA ισακ 18. FA
ημων 19. εν τω λεγεσθαι ... εως εσμ.

ἔθνος εἰς ἔθνος καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. ²¹ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ ²¹
 δυναστεῦσαι αὐτούς, καὶ ἠλεγξε περὶ αὐτῶν βασιλεῖς. ²² μὴ ἄψησθε τῶν χρι- ²²
 στῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύετε. ²³ ἄσατε τῷ κυρίῳ ²³
 πᾶσα ἡ γῆ, ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ. ²⁴ ἐξηγεῖσθε ²⁴
 ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. ²⁵ ὅτι ²⁵
 μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς. ²⁶ ὅτι ²⁶
 πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν εἰδῶλα, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν οὐρανοὺς ἐποίησε. ²⁷ δόξα ²⁷
 καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχύς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ. ²⁸ δότε ²⁸
 τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν, ²⁹ δότε τῷ ²⁹
 κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ. λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ προσκυνήσατε κυρίῳ ἐν ἀύλαις ἁγίαις αὐτοῦ. ³⁰ φοβησθήτω ἀπὸ προσώπου ³⁰
 αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, κατορθωσθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευσθήτω. ³¹ εὐφρανθήτω ὁ ³¹
 οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι Κύριος βασι-
 λεύων. ³² βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι, καὶ ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα ³²
 τὰ ἐν αὐτῷ. ³³ τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ³³
 ὅτι ἦλθε κρῖναι τὴν γῆν. ³⁴ ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν ³⁴
 αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ³⁵ καὶ εἶπατε Σῶσον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ³⁵
 καὶ ἄσροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἔθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν
 σου καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνεσεσί σου. ³⁶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ³⁶
 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Ἀμήν. καὶ ἦνεσαν ³⁷
 τῷ κυρίῳ. ³⁷ καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν Ἀσάφ ³⁷
 καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διὰ παντός τὸ
 τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. ³⁸ καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐξήκοντα καὶ ³⁸
 ὀκτώ· καὶ Ἀβδεδὸμ υἱὸς Ἰδισοῦν καὶ Ὅσα εἰς τοὺς πυλωρούς. ³⁹ καὶ τὸν Σα- ³⁹
 δῶκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς κυρίου ⁴⁰
 ἐν Βαμᾶ τῇ ἐν Γαβαῶν, ⁴⁰ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ ⁴⁰
 θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων διὰ παντός τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ
 κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου ὅσα ἐνετέλιετο ἐφ' υἱοῖς Ἰσραὴλ
 ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ. ⁴¹ καὶ μετ' αὐτοῦ Αἰμᾶν καὶ Ἰδι- ⁴¹
 σοῦν καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν ⁴¹
 αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· ⁴² καὶ μετ' αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀνα- ⁴²
 φωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ψῆδων τοῦ θεοῦ, οἱ δὲ υἱοὶ Ἰδισοῦν εἰς τὴν πύλην.
⁴³ καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ ⁴³
 τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

XVII.

Καὶ ἐγένετο ὡς κατώκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς
 Νάθαν τὸν προφήτην Ἰδοῦ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς
 διαθήκης κυρίου ὑποκάτω δέρβρων. ² καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ Ἰδὲν τὸ ἐν ²
 τῇ ψυχῇ σου ποιεῖ, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ³

21. υπερ αυτων 22. FA om και εν ... Ax FA πονηρευεσθαι 23. FA
 εξ ημ. εις ημερας ... Ax FA το σωτηριον 24. Ax FA om versum 26. FA
 ιδωλα ... Ax FA ουρανον 27. FA κατα το προσωπον ... εν τω τοπω 28.
 FA πατρι pro αι πατριαι 29. ονοματος αυτου ... FA om δοτε τω usque
 ονομ. αυτου ... τω κυριω 30. FA* και κατορθωθ. 31. Κυρ. εβασιλευσεν
 32. βοησει θαλασσα 35. FA Εσωσεν ... FA* ο σωτηρ pro της σωτηριας
 ... Ax FA om κ. ασροισ. ημας 36. FA om κ. εως τ. αιωνος 37. κατε-
 λειπεν ... εναντιον 38. Ax FA αβδοδομ bis ... ιδισουμ, FA ιδετων ...
 ωση ... Ax FA om τους 39. Ax FA om της 40. FA* οσα εγενετο ...
 εφ υιους 41. FA μετ αυτων ... ιδισουμ, FA ιδισωμ ... FA εκλεγοντες
 42. FA om οι δε, Ax και οι ... FA ιδιτων (... FA* εις τ. πολιν) 43. FA
 απας ... FA* om αυτου exit. XVII. 2. Ax FA ο θεος

4 ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Νάθαν ἠπορεύου καὶ εἶπον πρὸς Δαυὶδ τὸν δοῦ-
 λὸν μου Οὕτως εἶπε κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με
 5 ἐν αὐτῷ. ὅτι οὐ κατώκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ
 6 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι ἕν παῶσιν οἷς
 διήλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ
 οἷς ἐνετειλάμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαὸν μου λέγων Ὅτι οὐκ ὠκοδομήσατέ
 7 μοι οἶκον κέδρινον; ἑ καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ Ἐὰδε λέγει
 κύριος παντοκράτωρ Ἐγὼ ἐλάβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων
 8 τοῦ εἶναι εἰς ἡγουμένον ἐπὶ τὸν λαὸν μου Ἰσραὴλ, ἑ καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν
 παῶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώ-
 9 που σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς
 9 γῆς. ἑ καὶ θῆσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ
 κατασκηνώσει κατ' ἐαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδι-
 10 κίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν κατὰ ἀρχῆς, ἑ καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κρι-
 τὰς ἐπὶ τὸν λαὸν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐταπεινώσω πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ
 11 ἀύξήσω σε καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι κύριος. ἑ καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν
 ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῆσιν μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα
 σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐ-
 12 τοῦ· ἑ αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως
 13 αἰῶνος. ἑ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ
 τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἐμ-
 14 προσθέν σου. ἑ καὶ πιστώσω αὐτόν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως
 15 αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος. ἑ κατὰ πάντας
 τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ παῶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νά-
 16 θαν πρὸς Δαυὶδ. ἑ καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι κυ-
 ρίου, καὶ εἶπε Τίς εἰμι ἐγὼ, κύριε ὁ θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἠγάπησάς
 17 με ἕως αἰῶνος; ἑ καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας
 ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπειδές με ὡς ὄρασις ἀνθρώ-
 18 που καὶ ὑψώσάς με, κύριε ὁ θεός. ἑ τί προσθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σέ τοῦ
 19 δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δούλόν σου οἶδας, ἑ καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίη-
 20 σας τὴν παῶσαν μεγαλωσύνην. ἑ κύριε, οὐκ ἔστιν ὅμοιος σοί, καὶ οὐκ ἔστι
 21 θεὸς πλὴν σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ὠσὶν ἡμῶν. ἑ καὶ οὐκ ἔστιν
 ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἕνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτόν ὁ θεός
 τοῦ λυτρώσασθαι λαὸν ἐαυτῷ, τοῦ θεῖσθαι ἐαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές,
 22 τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἕνη. ἑ καὶ
 ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ κύριος ἐγε-
 23 νήθης αὐτοῖς εἰς θεόν. ἑ καὶ νῦν, κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν
 παιδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ πιστωθήτω ἕως αἰῶνος, καὶ ποιήσον κα-
 24 τὰς ἐλάλησας· ἑ καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος

3. in f. add λεγων 4. Ax FA τον παιδα μου (... FA σου pro συ) 5. FA κατοικησα ... FA ανηγαγεν ... Ax FA καταλυματι 6. Ax FA φυλην ισραηλ ... post ισραηλ add ενι των κριτων ισραηλ ... FA om οις ενετειλαμην ... ωκοδομηκατε, FA οικοδομηκατε 7. Ax FA om Εγω ... FA ηγουμενον μου 8. Ax FA εξωλεθρευσα 9. Ax FA προσθησει αδικια του ... απ αρχης 10. απαντας ... Ax FA om οικον ... FA σε pro σοι 11. Ax FA αι ημεραι ... om και ante κοιμηθηση ... FA ὃ pro ὅς 13. FA * λαον pro υιον ... FA * μου ουκ απεστησα απ αυτων ... om οντων 14. ανορθωμενος 16. FA απεναντιον ... κυριος ο θεος 17. Ax FA επιδες 18. FA * om ετι 19. FA * και την πασαν 20. Ax FA om θεος 21. FA * ενη ... om ετι ... εαυτω λαον, FA εαυτόνω λαον ... FA θεσαι αυτω ... ου ελυτρωσω 22. Ax FA κυριε ει om εγενηθης 23. FA πιστωθ. η χιρ σου εως 23. 24. Ax FA om και ποιησον usque εως αιωνος

λεγόντων Κύριε κύριε παντοκράτωρ Θεός Ἰσραήλ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παῖδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου. ²⁵ ὅτι σύ, κύριος ὁ Θεός μου, ἤνοιξας τὸ οὖς σου τοῦ παιδός σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. ²⁶ καὶ νῦν, κύριε, σύ εἰ αὐτὸς Θεός, ²⁶ καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δούλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁷ καὶ νῦν ἤρξαι τοῦ εὐ- ²⁷ λογησάμενος τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σύ κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτρο-
πώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὴν Γῆν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλο-
φύλων. ² καὶ ἐπάταξε τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες ²
δῶρα. ³ καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ βασιλέα Σουβά Ἡμὰν, πορευο- ³
μένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ καὶ προκατε- ⁴
λάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χι-
λιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο
ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ καὶ ἤλθε Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι Ἀδρααζάρ ⁵
βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας
ἀνδρῶν. ⁶ καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἦσαν ⁶
τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα· καὶ ἔσωσε κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς
ἐπορεύετο. ⁷ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοὺς οἳ ἦσαν ἐπὶ τοὺς ⁷
παῖδας Ἀδρααζάρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτούς εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ ἐκ τῆς Ματαβέθ ⁸
καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Ἀδρααζάρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν
σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ τοὺς
στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ. ⁹ καὶ ἤκουσε Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰν ὅτι ἐπά- ⁹
ταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά, ¹⁰ καὶ ἀπέστειλε ¹⁰
τὸν Ἀδουράμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς
εἰρήνην καὶ τοῦ εὐλογησάμενος αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ καὶ ἐπά-
ταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θωὰ ἦν τῷ Ἀδρααζάρ, καὶ πάντα τὰ σκεύη
τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ. ¹¹ καὶ ταῦτα ἠγίασεν ὁ βασιλεὺς ¹¹
Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων
τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας καὶ Μωάβ καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐκ τῶν ἀλλο-
φύλων καὶ ἐξ Ἀμαλήκ. ¹² καὶ Ἀβεσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ¹²
ἐν κοιλάδι τῶν ἀλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας, ¹³ καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς· ¹³
καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυὶδ· καὶ ἔσωξε κύριος τὸν Δαυὶδ
ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ¹⁴ καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, καὶ ¹⁴
ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ Ἰωάβ υἱὸς ¹⁵

24. ο θεος ... FA και οικος 25. κυριε ommissis ο θεος μου, FA om κυρ. ο θ. μου ... om του απτε οικοδομησαι 26. αυτος ο θεος, FA ο αυτος θεος 27. Ax FA ηρξω ... FA του ευλογιν ... (FA σοι προ συ) ... FA om κυριε XVIII. 2. ησαν μωαβιται 3. αδραζαρ, FA αδραζαρει 4. Ax FA αυτω προ αυτων ... FA om πεζων ... FA υπελειπετο 5. Ax FA* αδραζαρ, FA* αδραζα ... FA om δαυιδ ... FA εικοσι δυο 6. FA κατα δαμασκω ... εσωζεν ... Ax FA τον δαυ. 7. FA pon. δαυιδ post χρυσοις ... Ax FA αδραζαρ 8. ματεβεθ, FA μεταβηγας ... των αδραζαρ, FA τω αδραζαρ 9. σου ... Ax FA αδραζαρ ... FA βασιλευς 10. τον δουραμ, FA τον ιδουραμ ... Ax FA αδραζαρ bis ... σου ... τα σκευη χρυσα και αργ., FA τα σκευη αργ. και χρυσα ... Ax FA om και τα χαλκα 11. FA* om ταυτα ... Ax FA om ο βασιλευς 12. αβισα, FA αβεσσα ... FA σαρουια ... FA εν τη κοιλαδι ... χιλιαδες 13. εσωσεν ... FA om τον δαυιδ 14. κριματα ... FA δικαιοσ. παντι τω

Σαρούιας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιούδ ὁ ὑπομνηματογράφος, 16 καὶ Σαδὰκ υἱὸς Ἀχιθάβ καὶ Ἀχιμελεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Σουσα 17 γραμματεὺς, 17 καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωθαὶ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθὶ, καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διαδόχοι τοῦ βασιλέως.

XIX.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐβα- 2 σίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 3 καὶ εἶπε Δαυὶδ Ποιήσω ἕλεος μετὰ Ἀνὰν υἱὸς Ναὰς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἕλεος· καὶ ἀπέ- 4 στείλει ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμών πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐ- 5 τόν. 6 καὶ εἶπον ἀρχόντες υἱῶν Ἀμμών πρὸς Ἀνὰν Μὴ δοξάζων Δαυὶδ τὸν 7 πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; οὐχὶ ὅπως ἐξερευ- 8 νήσωσι τὴν πόλιν καὶ τοῦ κατασκοπεῖσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς 9 σέ; καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας Δαυὶδ καὶ ἐξύρῃσεν αὐτούς, καὶ ἀπέλει- 10 πει τὸν μανθῶν αὐτῶν τὸ ἦμισυ ἕως τῆς ἀναβαλῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. 11 καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάν- 12 τησιν αὐτούς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίστατε 13 ἐν Ἱερουζὼ εἰς τὸ ἀνατεῖλαι τοὺς πύργους ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε. 4 καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμών ὅτι ἠγούνηθη Δαυὶδ· καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν 5 στρατιάν τῶν δυνατῶν. 6 καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ παρατάσσονται εἰς 7 ἐπιπέδον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέ- 8 βησαν κατ' ἑαυτούς ἐν τῷ πεδίῳ. 9 καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι γέγοναν ἀντιπρόσω- 10 ποὶ τοῦ πολυμῆν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξέπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ 11 παντὸς νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. 12 καὶ τὸ 13 καταλοκίον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβισαὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετά- 14 ξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών. 15 καὶ εἶπεν Ἐάν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμέ ὁ Σύ- 16 ρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐάν οἱ υἱοὶ Ἀμμών κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, 17 καὶ σώσω σε. 18 ἀνδρίζου καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν 19 πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει.

45. FA σαρουια ... FA υιος αχεια υπομνηματογραφος 46. FA αχιμε-
λεχ ... FA* αβιεθαρ ... Αχ FA οπι οι ... FA σους ο γραμμ. 47. FA βα-
νιας ... χερηθθι ει φαλλεθθι ... FA ιωθαε επι των ιερων και φαλια κ.
υι. δαυ. XIX. 4. FA οπι ναας ... FA αναν 2. FA υιων αμμων ... Αχ
FA οπι προς αναν 3. οι αρχοντες ... Αχ FA οπι υιων ... FA οπι δαυιδ
... FA οπι εναντ. σου ... ουχ ουτως εραυνηρουν, FA ουχ οπως εξερευ-
νωσιν ... Αχ FA οπι και post πολιν 4. FA αναν 5. FA ιεριγυρωσιν
6. FA ιδον ... οπι οι ... FA αναν και υιοι ... μισθωσ. αυτου
σθωσ. αυτοις ... μαχα, FA μσοχα ... FA παρα σωβθ, Αχ εκ
εμισθ. αυτοις ... FA οπιε δυο add αρματα και ιππεις ...
εμνεαντι του ... FA βαιδαβα ... και υιοι 9. οπι οι 10.
... Αχ FA εξοπισθεν ... οπι εξ ... παρεταξατο 11. Αχ
του αδελφου ... παρεταξατο 12. κρατησει ... Αχ
εαν υιοι 13. FA οι ανδριζου usque τ. θεου ημων
του ... FA ποιησαι

14 και παρετάξατο Ἰωάβ και ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατέναντι Σύρων εἰς πό- 14
 λεμον, και ἔφυγον ἀπ' αὐτῶν. 15 και οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν εἶδον ὅτι ἔφυγον οἱ 15
 Σύροι, και ἔφυγον και αὐτοὶ ἀπὸ προσώπου Ἀβεσαὶ και ἀπὸ προσώπου Ἰωάβ
 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, και ἦλθον εἰς τὴν πόλιν· και ἦλθεν Ἰωάβ εἰς Ἱερου-
 σαλήμ. 16 και εἶδεν ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραήλ, και ἀπέστειλεν 16
 ἀγγέλους· και ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, και Σωφὰς
 ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. 17 και ἀπηγγέλη τῷ 17
 Δαυίδ, και συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραήλ, και διέβη τὸν Ἰορδάνην και ἦλθεν
 ἐπ' αὐτοὺς και παρετάξατο ἐπ' αὐτούς· και παρατάσσεται Δαυὶδ ἐξεναντίας
 τοῦ Σύρου εἰς πόλεμον, και ἐπολέμησαν αὐτόν. 18 και ἔφυγε Σύρος ἀπὸ προσ- 18
 ῶπου Ἰσραήλ· και ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἀρμάτων
 και τεσσαράκοντα χιλιάδας πεζῶν, και τὸν Σωφὰς ἀρχιστράτηγον δυνάμεως
 ἀπέκτεινε. 19 και εἶδον παῖδες Ἀδρααζὰρ ὅτι ἐπταίκασι ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ, 19
 και διέθεντο μετὰ Δαυὶδ και ἐδούλευσαν αὐτῷ· και οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ
 βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμῶν ἔτι.

XX.

Και ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων και ἦγαγεν
 Ἰωάβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατιᾶς, και ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Ἀμ-
 μῶν· και ἦλθε και περιεκάθισε τὴν Ῥαββά, και Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερου-
 σαλήμ· και ἐπάταξεν Ἰωάβ τὴν Ῥαββά και κατέσκαψεν αὐτήν. 2 και ἔλαβε 2
 Δαυὶδ τὸν στέφανον Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,
 και εὐρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, και ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος,
 και ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυὶδ· και σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφό-
 δρα. 3 και τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε και διέπρισε πρίοσι και ἐν σκεπάρ- 3
 νοις σιδηροῖς και ἐν διασχίζουσι, και οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν υἱοῖς
 Ἀμμῶν· και ἀνέστρεψε Δαυὶδ και πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. 4 και 4
 ἐγένετο μετὰ ταῦτα και ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων·
 τότε ἐπάταξε Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφούτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων και
 ἐταπείνωσεν αὐτόν. 5 και ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, και ἐπά- 5
 ταξεν Ἐλεανάν υἱὸς Ἰαῖρ τὸν Λαχμὶ ἀδελφὸν Γολιάθ τοῦ Γεθθαίου, και ξύλον
 δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινότων. 6 και ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γ'έθ, και 6
 ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, και δάκτυλοι αὐτοῦ ἕξ και ἕξ εἰκοσιτέσσαρες, και οὗ-
 τος ἦν ἀπόγονος γιγάντων. 7 και ὠνείδισε τὸν Ἰσραήλ, και ἐπάταξεν αὐτόν 7
 Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. 8 οὗτοι ἐγένοντο τῷ Ῥαφᾶ ἐν Γ'έθ, 8
 πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, και ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυὶδ και ἐν χειρὶ παί-
 δων αὐτοῦ.

14. Αχ FA απ αυτου 15. FA ιδον ... Αχ FA εφυγον συροι ... FA και
 αυτοι α. πρ. ιωαβ κ. απο πρ. αδελφου αυτων ... προσωπ. ιωαβ κ. α. πρ.
 αβεσσα του ... εισηλθον 16. ιδεν ... Αχ FA om ὁ ... FA** απεστιλαν
 ... περα ... σωφαχ, FA* εσωφαρ, ** εσωφαχ ... αδραζαρ, FA* εδρα-
 ζαρ ... FA ενπροσθεν 17. FA παρεταξαντο επ ... παρεταξ. προς αυτους
 ... FA κ. παρεταξατο συρος εξεν. δαυ. ... Αχ FA om εις πολεμον ... Αχ
 FA επολεμησεν (Ab hoc inde versu deest FA) 18. δαυιδ pro ισραηλ ...
 τεσσερακοντα ... τ. σωβαχ τον α. δ. απεκτειναν 19. αδραζαρ XX. 1. ηλ-
 θαν ει περιεκαθισαν ... ραββαθ his ... εκαθητο 2. om του ante βασιλεως
 3. εξηνεγκεν ... om και εν διασχιζουσι ... δαυ. πασιν (fortasse addendum
 εν?) ταις πολεσιν υιων αμμων 4. σοβοχαϊ ο ουσαθι τον σεφρι 5. υιος
 αδειρ τ. λεεμεϊ ... γεθθαιου ... το ξυλον του δορατος 7. υιος σαμαα υιος
 αδελφου 8. om τω ... επεσαν

XXI.

Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμη-
 2 σαι τὸν Ἰσραὴλ. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρ-
 χοντας τῆς δυνάμεως Πορεύθητε ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ καὶ
 3 ἕως Δάν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μέ, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ³ καὶ εἶπεν
 Ἰωάβ Προςθεῖη κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ
 οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου
 παῖδες· ἵνα τί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ;
 4 ⁴ τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἴσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ· καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ καὶ διηλ-
 5 θεν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν
 ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ· καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιά-
 6 δες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν, καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρα-
 6 κόσιοι καὶ ἑβδομηκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. ⁶ καὶ τὸν
 Λεὺλ καὶ τὸν Βενιαμὴν οὐκ ἠρίσμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσε λόγος
 7 τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ. ⁷ καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος
 8 τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν Ἠμάρτηκα
 σφόδρα ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο· καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν πα-
 9 δός σου, ὅτι ἐματαιώσῃ σφόδρα. ⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Γὰδ τὸν ὄρωντα
 10 λέγων ¹⁰ Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ λέγων Οὕτω λέγει κύριος Τρία
 11 αἶρω ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἐκλεξαι σεαυτῷ ἕν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. ¹¹ καὶ ἦλθε
 12 Γὰδ πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτως λέγει κύριος Ἐκλεξαι σεαυτῷ ¹² ἢ
 τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου, καὶ
 μάχαιρα ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν κυρίου καὶ
 θάνατον ἐν τῇ γῆ, καὶ ἄγγελος κυρίου ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ·
 13 καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντι λόγον. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ
 Στενά μοι καὶ τὰ τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ
 14 οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁴ καὶ
 ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομηκοντα χιλιά-
 15 δες ἀνδρῶν. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλήμ τοῦ ἐξολοθρεῦ-
 σαι αὐτήν· καὶ ὡς ἐξωλόθρευεν, εἶδε κύριος καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ,
 καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρεύοντι Ἰκανούσῃ σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου·
 16 καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐστῶς ἐν τῷ ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁶ καὶ ἐπῆρε
 Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον κυρίου ἐστῶτα ἀνὰ μέσον
 τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
 17 ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔπεσε Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλη-
 17 μένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν Οὐκ
 ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; καὶ ἐγὼ εἶμι ὁ ἁμαρτῶν, κακοποιῶν
 ἐκακοποίησα, καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; κύριε ὁ θεός, γεννηθήτω
 ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου
 18 εἰς ἀπώλειαν, κύριε. ¹⁸ καὶ ἄγγελος κυρίου εἶπε τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ
 ἵνα ἀναβῆ τοῦ στήσαι θυσιαστήριον κυρίῳ ἐν ἄλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου.
 19 ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου.

XXI. 2. οἱη ο βασιλευς 3. οἱη του ανιε κυριου ... ζητει ο κ. μου ...
 τω λαω ισραηλ 4. εκραταιωθη επι τω ιωαβ ... εν παντι οριω ισρ. 5. και
 ιουδας ... ογδοηκοντα ριθ ο εβδομηκοντα 6. βενιαμειν ... οτι προσωχθισεν
 ο λογος 7. πονηρον εφανη 9. γαδ ορωντα δαυιδ λεγων 10. ουτως . .
 τρια ερω ... και εκλεξαι ... οἱη εξ 12. μαχαιραν ... εξολεθρευσαι ...
 εξολεθρευων παση ... αποστ. με λογον 13. τα τρια ταυτα 14. επεσαν
 15. εξολεθρευσαι ... ως εξωλεθρευσεν ... εξολεθρευοντι 16. ιδεν ... και
 ανα μεσον του ουρανου 18. τω γαδ ειπεν τω ειπειν (sed τω ειπειν usque
 ινα λα'') πρ. δαυ. κυριε ινα λαβη του ... τω κυριω

20 καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐ- 20
 τοῦ μετ' ἀχαβίν· καὶ Ὀρνά ἦν ἀλοῶν πυρούς. 21 καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, καὶ 21
 Ὀρνά ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἄλλω καὶ προσεκύνησε τῷ Δαυὶδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν
 γῆν. 22 καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλλω καὶ οἴκο- 22
 δομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν,
 καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. 23 καὶ εἶπεν Ὀρνά πρὸς Δαυὶδ Λάβε σεαυ- 23
 τῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον ἑαυτοῦ· ἴδε
 δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὀλοκαύτωσιν καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σίτον
 εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα. 24 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὀρνά Οὐχί, 24
 ὅτι ἀγοράζων ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἃ ἔστι σοὶ κυρίῳ
 τοῦ ἀνενεγκαι ὀλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ. 25 καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὀρνά ἐν 25
 τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσοῦ ὀκτῆς ἑξακοσίους. 26 καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ 26
 Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου· καὶ
 ἐβόησε πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυ-
 σιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ κατηνάλωσε τὴν ὀλοκαύτωσιν. 27 καὶ εἶπε 27
 κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον, καὶ κατέβηκε τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεδὸν αὐτῆς.
 28 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ κύριος ἐν 28
 ἄλλω Ὀρνά τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. 29 καὶ σκηνὴ κυρίου ἦν ἐποίησε 29
 Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ
 ἐκείνῳ ἐν Βαμὰ ἐν Γαβαὼν. 30 καὶ οὐκ ἐδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμ- 30
 προσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς
 ῥομφαίας ἀγγέλου κυρίου.

XXII.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυ-
 σιαστήριον εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ Ἰσραήλ. 2 καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας 2
 τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῆ Ἰσραήλ, καὶ κατέστησε λατόμους λατομήσαι
 λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ. 3 καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς 3
 ἦλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν καὶ τοὺς στροφεῖς ἠτοίμασε Δαυὶδ καὶ
 χαλκὸν εἰς πληθός, οὐκ ἦν σταθμός. 4 καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμὸς· 4
 ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδωνιοὶ καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πληθός τῷ Δαυίδ.
 5 καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλόν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ 5
 οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς
 πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἠτοίμασε Δαυὶδ εἰς πληθός ἔμπροσθεν
 τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. 6 καὶ ἐκάλεσε Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο 6
 αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. 7 καὶ εἶπε Δαυὶδ 7
 Σαλωμών Τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι
 κυρίου θεοῦ. 8 καὶ ἐγένετό μοι λόγος κυρίου λέγων Αἷμα εἰς πληθός ἐξέχεας, 8
 καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου,
 ὅτι αἷματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον ἐμοῦ. 9 Ἴδου υἱός τίκτεται σοι, 9
 οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν
 αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμών ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω
 ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. 10 οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, 10
 καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν καὶ γὰρ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον

20. x τεσσαρες υιοι ... κρυβομενοι pro μετ' αχαβιν 22. αυτο pro
 αυτον ... οπι εκ 23. εναντιον αυτου ... ιδου ... post αροτρον add και
 τας αμαξας ... in f. εδωκα 24. αγορ. αγοραζω ... ανενεγκ. εις ολοκαυτω-
 σιν 25. περι του τοπου αυτου 26. δαυ. εκει ... καταναλωσεν 27. και
 κατηκεν ... οπι αυτης 28. εισηκουσεν αυτω 29. τη εν γαβαωνι 30. ηδυ-
 νατο ... αυτου ζητησαι ... οπι ου ... αγγελος XXII. 1. οπι κυριου
 2. οπι τους sec. 4. εφορα σαν 6. τω ονοματι κυριου θεου ισρ. 8. επ εμε pro
 μοι ... επι της γης 9. * οπι αυτου ante κυκλοθεν 10. αυτω εσομαι εις

11 βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹¹ καὶ νῦν, υἱέ μου, ἔσται μετὰ σοῦ κύριος, καὶ εὐοδώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησε ¹² περὶ σοῦ. ¹² ἀλλ' ἡ δώη σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν κύριος, καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ ¹³ σου. ¹³ τότε εὐοδώσει ἐὰν φυλάξης τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ ἐπὶ Ἰσραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ ¹⁴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς. ¹⁴ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἠτοίμασα εἰς οἶκον κυρίου χρυσοῦ ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον οὐ οὐκ ἔστι σταθμός, ὅτι εἰς πληθὺς ἔστι· ¹⁵ καὶ ξύλα καὶ λίθους ἠτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόξυες. ¹⁵ καὶ μετὰ σοῦ πρόξυες εἰς πληθὺς ποιούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων καὶ τέκτο- ¹⁶ νες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ, ¹⁶ ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀρισμός· ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ σοῦ. ¹⁷ ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλω- ¹⁸ μῶν υἱῷ αὐτοῦ. ¹⁸ οὐχὶ κύριος μετ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναν- ¹⁹ τίον κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἅγια- ²⁰ σμα τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

XXIII.

Καὶ Δαυὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμῶν τὸν ² υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ² καὶ συνήγαγε τοὺς πάντας ἄρχοντας ³ Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας. ³ καὶ ἠρίθμησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ ⁴ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀρισμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐ- ⁵ τῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας· ⁴ ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ⁵ ἔργα οἴκου κυρίου εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξα- ⁶ κισχίλιοι, ⁵ καὶ τέσσαρες χιλιάδες πυλωροί, καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες ⁶ τῷ κυρίῳ ἐν ὄργανοις οἷς ἐποίησε τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς ⁷ Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευί, τῷ Γεδσῶν, Καὰθ καὶ Μεραρί. ⁷ καὶ τῷ ⁸ Γεδσῶν· Ἐδάν καὶ Σεμεῖ. ⁸ υἱοὶ τῷ Ἐδάν· ἄρχων Ἰειήλ καὶ Ζηθάν καὶ ⁹ Ἰωήλ, τρεῖς. ⁹ υἱοὶ Σεμεῖ· Σαλωμίθ, Ἰειήλ καὶ Δάν, τρεῖς· οὗτοι ἄρχοντες ¹⁰ πατριῶν τῶν Ἐδάν. ¹⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεῖ· Ἰέθ καὶ Ζιζά καὶ Ἰωᾶς καὶ ¹¹ Βεριά, οὗτοι υἱοὶ Σεμεῖ τέσσαρες. ¹¹ καὶ ἦν Ἰέθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζά ὁ δεύ- ¹² τερος· καὶ Ἰωᾶς καὶ Βεριά οὐκ ἐπλήθυναν υἱούς, καὶ ἐγένοντο εἰς οἶκον πα- ¹³ τριάς εἰς ἐπίσχεψιν μίαν. ¹² υἱοὶ Καὰθ· Ἀμβράμ, Ἰσαάρ, Χεβρών, Ὁζιήλ, ¹³ τέσσαρες. ¹³ υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς. καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ¹⁴ ἁγιασθῆναι ἅγια ἁγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμᾶν ἐναν- ¹⁵ τίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶ- ¹⁶ νος. ¹⁴ καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, υἱὸς αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ ¹⁵ 16 Δευί. ¹⁵ υἱοὶ Μωυσῆ· Γηρσάμ καὶ Ἐλιέζερ. ¹⁶ υἱοὶ Ἰηρσάμ· Σουβατήλ ὁ ¹⁷ 17 ἄρχων. ¹⁷ καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ Ῥαβιά ὁ ἄρχων, καὶ οὐκ ἦσαν τῷ

13. ευοδωθῆσει 14. πτωχίαν 16. εν χρ. εν αργυρ. εν χαλκ. και σι-
δηρω 17. τοις παισιν αρχουσιν 18. εν χειρι ... του λαου 19. post αγια-
σμα add κυριω XXIII. 1. αντ αυτου 2. συνηγ. παντας τους 4. απο
τουτων εργοδιωκται ... οπι κυριου 5. εν τοις οργανοις οις εποιησαν 6.
τω γηρσων ... οπι και 7. κ. τω γηρσων τω λεαδαν και τω σεμεϊ 8. υιω
(lege υιοι) λεαδαν ο αρχων ιειηλ κ. ζαιθομ 9. και υιοι σ. σαλωμειθ και
αζιηλ κ. αραν ... των πατριων τω λεαδαν 10. οπι κ. ιωας κ. βερια 11.
βαρια 12. αμραμ και ισσααρ, χ. και οζ. 13. αμραμ 17. ρααβια bis

Ἐλιέξερ υἱὸς ἕτερος· καὶ υἱὸς Ῥαβιὰ ἠΐξήθησαν εἰς ὕψος. ¹⁸ υἱὸς Ἰσάαρ· Σα- 18
 λωμῶθ ὁ ἄρχων. ¹⁹ υἱὸς Χεβρών· Ἱεριὰ ὁ ἄρχων, Ἀμαριά ὁ δεύτερος, Ἱεζιήλ 19
 ὁ τρίτος, Ἱεκεμίας ὁ τέταρτος. ²⁰ υἱὸς Ὀζιήλ· Μιχὰ ὁ ἄρχων καὶ Ἰσιὰ ὁ 20
 δεύτερος. ²¹ υἱὸς Μεραρί· Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. υἱὸς Μοολί· Ἐλεάζαρ καὶ Κίς. 21
²² καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἢ θογατέρες, καὶ 22
 ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κίς ἀδελφοὶ αὐτῶν. ²³ υἱὸς Μουσί· Μοολὶ καὶ Ἐδέρ καὶ 23
 Ἰαριμῶθ, τρεῖς. ²⁴ οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν 24
 πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐ-
 τῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιῶντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου κυρίου ἀπὸ
 εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁵ ὅτι εἶπε Δαυὶδ Κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ 25
 τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλήμ ἕως αἰῶνος. ²⁶ καὶ οἱ Δευί- 26
 ται οὐκ ἦσαν αἶροντες τὴν σκηνὴν καὶ τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λει-
 τουργίαν αὐτῆς· ²⁷ ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς 27
 υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ²⁸ ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χειρὶ Ἀα- 28
 ρῶν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια,
 καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμόν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας
 οἴκου τοῦ θεοῦ· ²⁹ καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σεμίδαλιν 29
 τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάβανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πε-
 φυραμένην, καὶ εἰς πᾶν μέτρον· ³⁰ καὶ τοῦ στήναι πρῶτῳ τοῦ αἰνεῖν καὶ ἔξο- 30
 μολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ οὕτω τὸ ἐσπέρας· ³¹ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφε- 31
 ρομένων ὀλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις
 καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διὰ παντὸς
 τῷ κυρίῳ· ³² καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὴν φυ- 32
 λακὴν τοῦ ἁγίου καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τοῦ λειτουρ-
 γεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου.

XXIV.

Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν διαίρεισι Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ
 Ἰθάμαρ. ² καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ 2
 υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρῶν. ³ καὶ 3
 διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ Σαδώκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀχιμέλεχ ἐκ
 τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν,
 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ⁴ καὶ εὐρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς 4
 ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ· καὶ διεῖλεν αὐτοὺς τοῖς υἱοῖς
 Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκκαίδεκα, τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ'
 οἴκους πατριῶν ὀκτώ. ⁵ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τού- 5
 τούς, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων καὶ ἄρχοντες κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεά-
 ζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ. ⁶ καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαματίας υἱὸς Ναθαναήλ 6
 ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ
 Σαδώκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν
 ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν οἴκου πατριᾶς εἰς εἰς τῷ Ἐλεάζαρ καὶ εἰς εἰς τῷ
 Ἰθάμαρ. ⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος τῷ Ἰωαρὶμ, τῷ Ἰεδία ὁ δεύτερος, 7
⁸ τῷ Χαριβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωριμ ὁ τέταρτος, ⁹ τῷ Μελχία ὁ πέμπτος, τῷ 8 9

18. ισσααρ ... σαλουμωθ 19. ιαζιηλ 20. ιεσσα 21. και μουσι ...
 ελιαζαρ (ποη v. 22.) και κεις 22. κεις 24. om αυτων post ονοματων
 25. τω ισραηλ λαω 26. κ. παντα τα 27. ο αρ. των λευιτων λευι 28. επι
 χειρα 29. om και priora duo 30. om και secundum ... ουτως 32. om
 και την φυλακην του αγιου XXIV. 1. τεις υιοις ... * om διαιρεσει, **
 διαιρεσεις υιοι ααρων ... om και ante ελεαζαρ 3. αχιμελεχ 4. om οι ...
 εκκαιδ. και 6. σαμματιας ... του ιερεως ... υιου 7. εξηλθεν ολοκληρος ...
 τω ιαρειβ, τω ιδεια 8. χαρημ ... του σεωριμ

10 11 Μείαμιν ὁ ἕκτος, ¹⁰ τῷ Κῶς ὁ ἑβδομος, τῷ Ἀβία ὁ ὄγδος, ¹¹ τῷ Ἰησοῦ ὁ
 12 ἑννατος, τῷ Σεγενία ὁ δέκατος, ¹² τῷ Ἐλιαβι ὁ ἐνδέκατος, τῷ Ἰακίμ ὁ δω-
 13 δέκατος, ¹³ τῷ Ὀφρᾶ ὁ τρισκαιδέκατος, τῷ Ἰεσβαάλ ὁ τεσσαρεςκαιδέκατος,
 14 15 ¹⁴ τῷ Βελγᾶ ὁ πεντεκαιδέκατος, τῷ Ἐμμῆρ ὁ ἕκκαιδέκατος, ¹⁵ τῷ Χηζὶν ὁ
 16 ἑπτακαιδέκατος, τῷ Ἀφεισῆ ὁ ὀκτωκαιδέκατος, ¹⁶ τῷ Φεταία ὁ ἑννεακαιδέ-
 17 κατος, τῷ Ἐζεκήλ ὁ εἰκοστός, ¹⁷ τῷ Ἀχιμ ὁ εἰς καὶ εἰκοστός, τῷ Γαμοὺλ
 18 ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστός, ¹⁸ τῷ Ἀδαλαί ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός, τῷ Μασσαί
 19 ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός. ¹⁹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν
 αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς
 20 Ἀαρῶν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς
 Λευὶ τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς Ἀμβράμ Σωβαήλ· τοῖς υἱοῖς Σωβαήλ Ἰεδία·
 21 22 ²¹ τῷ Ῥααβία ὁ ἄρχων. ²² καὶ τῷ Ἰσααρι Σαλωμῶν· τοῖς υἱοῖς Σαλωμῶν
 23 Ἰάθ. ²³ υἱοὶ Ἐκδιού· Ἀμαδία ὁ δεύτερος, Ἰαζιήλ ὁ τρίτος, Ἰεκμοάμ ὁ τέ-
 24 25 τάρτος. ²⁴ τοῖς υἱοῖς Ὀζιήλ Μιχά· υἱοὶ Μιχά Σαμήρ· ²⁵ ἀδελφὸς Μιχά Ἰσία·
 26 27 υἱὸς Ἰσία Ζαχαρία. ²⁶ υἱοὶ Μεραρι Μοολλ καὶ ὁ Μουσί· υἱοὶ Ὀζία ²⁷ τοῦ
 28 Μεραρι τῷ Ὀζία· υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοάμ καὶ Σαχχούρ καὶ Ἀβατ. ²⁸ τῷ Μοολλ
 29 Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ· καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. ²⁹ τῷ
 30 Κίς, υἱοὶ τοῦ Κίς Ἰεραμεήλ. ³⁰ καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσί Μοολλ καὶ Ἐδερ καὶ
 31 Ἰεριμῶν. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ³¹ καὶ ἔλαβον
 καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρῶν ἐναντίον τοῦ βασιλέως
 καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀχιμέλεχ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν
 Λευιτῶν πατριάρχαι Ἀραάβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

XXV.

Καὶ ἔστησε Δαυιδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα
 τοὺς υἱοὺς Ἀσάφ καὶ Αἰμάν καὶ Ἰδιθούν τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις
 καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κυμβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφα-
 2 λὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. ² υἱοὶ Ἀσάφ· Σαχχούρ, Ἰωσήφ
 3 καὶ Ναθανίας καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. ³ τῷ Ἰδιθούν,
 υἱοὶ Ἰδιθούν· Γοδολίας καὶ Σουρι καὶ Ἰσέας καὶ Ἀσαβίας καὶ Ματθαδίας,
 ἔξ μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθούν ἐν κινύρα ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ
 4 ἀψενσιν τῷ κυρίῳ. ⁴ τῷ Αἰμάν, υἱοὶ Αἰμάν· Βουκίας καὶ Ματθανίας καὶ
 Ὀζιήλ καὶ Σουβαήλ καὶ Ἰεριμῶν καὶ Ἀνανίας καὶ Ἀνάν καὶ Ἐλιαθὰ καὶ
 Γοδολλαθὶ καὶ Ῥωμετθιέζερ καὶ Ἰεσβασακά καὶ Μαλλιθὶ καὶ Ὠθηρι καὶ
 5 Μεαζῶν. ⁵ πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις
 θεοῦ ὑψῶσαι κέρας· καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς τεσσαρεςκαίδεκα καὶ
 6 θυγατέρας τρεῖς. ⁶ πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνωδοῦντες ἐν οἴκῳ

9. μεϊαμειν 10. ακκως ... ογδος 11. ενατος 12. ελιασειβ ... ελια-
 κειμ 13. οφρα ... ισβααλ 14. ιεζειρ ... αφεσση 16. φεθεϊα 17. ιαχειν
 ... γαμουηλ 18. δαλαϊα ... μοοζαλ 20. αμραμ σουβαηλ, ιαδαια, αραδεια·
 (omissis τοις υι. σωβ. ιεδ.) 21. ο αρχ. ιεσιας 22. ισσααρι ... ιναθ 23.
 και υιοι ιεδιου ... αμαριας ... ιεκεμια 24. υιοι οζιηλ 25. αδελφοις μιχα
 ασια· υιοι ισια ζαχαριας 26. και μουσι ... post οζια add υιοι βοννι 27.
 υιοι μεραρι ... ισσοαμ κ. ζακχουρ κ. ωβδι 28. om και ιθαμαρ usque αυ-
 τω υιοι 29. κεις bis ... ιραμαηλ 31. και αρχοντων πατριων ... πατριαι
 αρωσ pro πατριαρχ. αρααβ XXV. 1. ιδιθουμ 2. ζακχουρ και ι. κ. ν. κ.
 ιεσιηλ ... εχομενα 3. τω ιδιθουμ ... *om υιοι ιδιθουμ (postea est ιδιθουν)
 ... om και pprimum ... σουρι κ. ιεεϊα και σεμει κ. ασαβιας κ. ματταδιας
 4. βοκκιας ... ιεριμουθ ... ανανι pro αναν ... γεδολλαθι κ. ρωμεμθι εζερ
 κ. σεβα καιταν κ. μεαλωθι κ. ιωεθιρι κ. μοαζιωθ η. δεκατεσσαρες κ. θυ-
 γατερες τρ.

θεοῦ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ
 θεοῦ ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσάφ καὶ Ἰδιθούν καὶ Λίμάν. ⁷ καὶ ἐγένετο 7
 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν δεδιδαγμένοι ἄδειν κυρίῳ πᾶς
 συνιῶν διακόσιοι ὄγδοηκοντα καὶ ὀκτώ. ⁸ καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφη- 8
 μεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, τελείων καὶ μανθανόντων. ⁹ καὶ 9
 ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσάφ τοῦ
 Ἰωσήφ, Γοδολίας· ὁ δεῦτερος Ἠνεΐα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκα-
 δύο· ¹⁰ ὁ τρίτος Ζακχούρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹¹ ὁ τέταρ- 10 11
 τος Ἰεσρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹² ὁ πέμπτος Νάθαν, υἱοὶ 12
 αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹³ ὁ ἕκτος Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ- 13
 φοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁴ ὁ ἑβδομος Ἰσεριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 14
 δεκαδύο· ¹⁵ ὁ ὄγδοος Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁶ ὁ 15 16
 ἕννατος Ματθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁷ ὁ δέκατος 17
 Σεμεΐα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁸ ὁ ἐνδέκατος Ἀσριήλ, υἱοὶ 18
 αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ¹⁹ ὁ δωδέκατος Ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ 19
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁰ ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ- 20
 φοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²¹ ὁ τεσσαρεςκαιδέκατος Ματθαΐας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ- 21
 φοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²² ὁ πεντεκαιδέκατος Ἰεριμώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ 22
 αὐτοῦ δεκαδύο· ²³ ὁ ἕκκαιδέκατος Ἀνανία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 23
 δεκαδύο· ²⁴ ὁ ἑπτακαιδέκατος Ἰεσβασακά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκα- 24
 δύο· ²⁵ ὁ ὀκτωκαιδέκατος Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁵
²⁶ ὁ ἕνεακαιδέκατος Μαλλιζί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁷ ὁ 26 27
 εἰκοστὸς Ἐλιαΐά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁸ ὁ εἰκοστὸς πρῶ- 28
 τος Ὠθηρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ²⁹ ὁ εἰκοστὸς δεῦτερος 29
 Γοδολαΐ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ³⁰ ὁ εἰκοστὸς τρίτος Μεα- 30
 ζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· ³¹ ὁ εἰκοστὸς τέταρτος Ῥωμετ- 31
 ζιέζερ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

XXVI.

Καὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν υἱοὶ Κορεΐμ Μοσελλεμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ.
² καὶ τῷ Μοσελλαμία υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιήλ ὁ δεῦτερος, Ζα- 2
 βαδία ὁ τρίτος, Ἰενουήλ ὁ τέταρτος, ³ Ἰωλάμ ὁ πέμπτος, Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, 3
 Ἐλιωναΐ ὁ ἑβδομος, ⁴ Ἀβδεδδμ ὁ ὄγδοος. καὶ τῷ Ἀβδεδδμ υἱοί· Σαμαίας ὁ 4
 πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ ὁ δεῦτερος, Ἰωάθ ὁ τρίτος, Σαχάρ ὁ τέταρτος, Να-
 θαναήλ ὁ πέμπτος, ⁵ Ἀμιήλ ὁ ἕκτος, Ἰσάχαρ ὁ ἑβδομος, Φελαΐθ ὁ ὄγδοος, 5
 ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁶ καὶ τῷ Σαμαία υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ 6
 πρωτοτόκου Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. ⁷ υἱοὶ 7

6. om εις τ. δουλ. οικ. τ. θεου 7. μετα των αδελφων ... om και απτε
 οκτω 9. εξηλθ. ολοκληρος ... ηνια ... αδελφοι αυτου κ. υιοι αυτου δωδεκα
 10. δωδεκα 11. ιεσδρι ... δωδεκα 12. ναθανιας ... δωδεκα 13. κοκ-
 κιας ... δωδεκα 14. ισρεηλα ... δωδεκα 15. ισιας ... δωδεκα 16. ενα-
 τος ... δωδεκα 17. σεμει ... δωδεκα 18. εξριηλ ... δωδεκα 19. δωδεκα
 20. δωδεκα 21. μαθνιας ... δωδεκα 22. δωδεκα 23. ανανιας ... δω-
 δεκα 24. ιεσβακαταν ... δωδεκα 25. ανανι ... δωδεκα 26. μελληθι ...
 δωδεκα 27. ελιαθ ... δωδεκα 28. και πρωτος ... ιεθρι ... δωδεκα 29.
 γεδδελθι ... δωδεκα 30. ο τριτος και εικ. μααζιωθ ... δωδεκα 31. ο
 τεταρτ. και εικ. ρωμεθ μιεζερ ... κ. οι αδελφ. α. δωδεκα XXVI. 1. Και
 διαιρεσις τ. π. υιοις κορε μοσολλαμ υιοσ κορθε εκ των 2. μασελλαμια υιοι
 ... ζαβαδιασ ο τρ., ναθανα ο τεταρτος 3. ιενουηλωλαμ ο π. ιωναν ο εκτ.,
 ελιωηναϊ ο εβδ. 4. om αβδ. ο ογδοος ... αβδοδομ ... σαμειας ... ιωζα-
 βαδ ... ιωαα ... σαχιαρ 5. φολλαθι 6. σαμεια ... τω πρωτοτοκω ρωσαι

Σαματ' Ὄθνι καὶ Ῥαφαήλ καὶ Ὠβήδ καὶ Ἐλζαβὰθ καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνα-
 8 τοὶ Ἐλιοῦ καὶ Σαβαχία καὶ Ἰσβακώμ. ⁸ πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδομ, αὐ-
 9 τοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιῶντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργα-
 10 σίᾳ, οἱ πάντες ἐξήκονταδύο τῷ Ἀβδεδομ. ⁹ καὶ τῷ Μοσελλεμία υἱοὶ καὶ ἀδελ-
 11 φοὶ δεκακαριοκτὼ δυνατοί. ¹⁰ καὶ τῷ Ὄσα τῶν υἱῶν Μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες
 τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρ-
 11 χοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. ¹¹ Χελκίας ὁ δεύτερος, Ταβλαὶ ὁ τρίτος,
 Ζαχαρίας ὁ τέταρτος· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὄσα τρισκαίδεκα.
 12 ¹² τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν ἐφημερίαι κα-
 13 θῶς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹³ καὶ ἔβαλον κλήρους
 κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα
 14 καὶ πυλῶνα. ¹⁴ καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμία καὶ Ζα-
 χαρία· υἱοὶ Σωὰς τῷ Μελχία ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος βορβᾶ·
 15 16 ¹⁵ τῷ Ἀβδεδομ νότον κατέναντι οἴκου Ἐσεφιμ. ¹⁶ εἰς δεύτερον τῷ Ὄσα πρὸς
 δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι φυ-
 17 λακῆς. ¹⁷ πρὸς ἀνατολὰς ἔξ τὴν ἡμέραν, βορβᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες, νότον
 18 τῆς ἡμέρας τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν Ἐσεφιμ δύο ¹⁸ εἰς διαδεχομένους, καὶ τῷ
 Ὄσα πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι
 φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἕξ, καὶ τῷ βορβᾶ τέσσα-
 19 ρες, καὶ τῷ νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφιμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς
 20 δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. ¹⁹ αὗται αἱ διαιρέ-
 21 σεις τῶν πυλωρῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ Κορέ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ. ²⁰ καὶ οἱ Δευ-
 22 ται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν
 23 τῶν καθηγιασμένων. ²¹ υἱοὶ Λαδάν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί· τῷ Λαδάν ἄρχον-
 24 τες πατριῶν τῷ Λαδάν, τῷ Γηρσωνί Ἰειήλ. ²² υἱοὶ Ἰειήλ Ζεθὼμ καὶ Ἰωήλ
 23 οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου. ²³ τῷ Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαάρ Χε-
 24 βρών καὶ Ὄζιήλ. ²⁴ καὶ Σουβαήλ ὁ τοῦ Γηρσάμ τοῦ Μωυσῆ ἐπὶ τῶν θησαυ-
 25 ρῶν. ²⁵ καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐλιέζερ Ῥαβίας υἱὸς καὶ Ἰωσίας καὶ Ἰωράμ
 26 καὶ Ζεγρὶ καὶ Σαλωμῶθ. ²⁶ αὐτὸς Σαλωμῶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάν-
 27 των τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἠγάσεν Δαυιδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες
 28 τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως. ²⁷ ἃ
 ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἠγάσεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ κα-
 28 θυστερηῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. ²⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων
 τοῦ θεοῦ Σαμουήλ τοῦ προφήτου καὶ Σαούλ τοῦ Κίς καὶ Ἀβεννήρ τοῦ Νήρ
 καὶ Ἰωάβ τοῦ Σαρουία, πᾶν ὃ ἠγάσαν διὰ χειρὸς Σαλωμῶθ καὶ τῶν ἀδελ-
 29 φῶν αὐτοῦ. ²⁹ τῷ Ἰσσααρὶ Χωνενία καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν
 30 Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεῦειν καὶ διακρίνειν. ³⁰ τῷ Χεβρωνί Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελ-
 φοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ χίλιοι καὶ ἐπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ

7. σεμεῖα· γοθνι κ. ρ. κ. ιωβηδ κ. ελζαβαδ κ. αχιου ... δυνατοι ισχυι
 ε. και σαμαχιας κ. ιεβακωβ 8. οι αδελφ. αυτ. και υιοι αυτων ... τω αβδο-
 δομ (priore loco αβδεδομ) 9. μεσολλεμια ... δεκαοκτω και δυνατοι 10.
 ωσα απο των ... ην αυτω πρωτοτ. 11. χελκειας ... ταβελιας ... τω ωσα
 δεκατρις 12. η διαιρεσις 14. κατα ανατολας ... ζαχαρια υιω ιωιας τω
 15. αβδοδομ ... ασαφειν 16. τω σεφειμ (οτι εις δευτερ.) τω ωσα προς
 δυσμας ... του παστοφοριου ... οτι φυλακη κατεναντι 17. κατ ανατολας
 ... η τεσσαρες ad τεσσαρες, transilit ... το ασαφειν δυο δυο 18. τω ιας
 ... παστοφορειου ... εσεφειμ ... πρ. δυσμας 19. οτι του 21. λεδαν ...
 οτι ουτοι ... τω λεδαν ... τω λααδα, τω γηρσωνει 22. και υιοι ιειηλ ζο-
 θομ κ. ι. ο αδελφος αυτου 23. τω αμραμι κ. ισσαρι 24. απτε επι adι
 ηγουμενος 25. τω ελιεζερ ραβιας υι. αυτου κ. ωσαιας 26. ου ηγιασεν
 27. εκ των πολεμων 28. οτι του θεου ... κεις ... σαρουιας 29. τω ικααρι
 χωνενιας κ. υι. αυτου

πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹ τοῦ Χεβρωνὶ Οὐρίας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνὶ κατὰ γενέσεις ³¹ αὐτῶν κατὰ πατριάς, ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὐρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζήρ τῆς Γαλααδίτιδος. ³² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ διςχίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν ³² πατριῶν, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνὶ καὶ Γαδδὶ καὶ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ εἰς πᾶν πρόσταγμα κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

XXVII.

Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνός, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίρεσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ² καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ ² μηνός τοῦ πρώτου Ἰσβοᾶξ ὁ τοῦ Ζαβδιήλ, ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ³ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων ³ τῆς δυνάμεως τοῦ μηνός τοῦ πρώτου. ⁴ καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνός ⁴ τοῦ δευτέρου Δωδία ὁ ἐκ Χώκ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ καὶ Μακελλῶς ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵ ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ὁ ⁵ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁶ αὐτὸς Βαναίας ὁ δυνατώτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, καὶ ⁶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁷ ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα ⁷ τὸν τέταρτον Ἀσαήλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωᾶβ καὶ Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁸ ὁ πέμ- ⁸ πτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαῶς ὁ Ἰεσραέ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁹ ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ⁹ Ὀδουίας ὁ τοῦ Ἐκκῆς ὁ Θεκωίτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁰ ὁ ἑβδόμος τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ Χελλῆς ὁ ἐκ Φαλλοῦς ¹⁰ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραῖμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹¹ ὁ ὄγδος τῷ μηνὶ τῷ ὄγδῳ Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαῖ τῷ Ζαραῖ, καὶ ¹¹ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹² ὁ ἑννατος τῷ μηνὶ ¹² τῷ ἐνάτῳ Ἀβιέξερ ὁ ἐξ Ἀναῶς ὁ ἐκ γῆς Βενιαμίν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹³ ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεραῖ ¹³ ὁ ἐκ Νετωφαῖ τῷ Ζαραῖ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁴ ὁ ἐνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ Παραῶν ¹⁴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραῖμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁵ ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον Χολδαῖ ὁ ἐκ Νετωφαῖ ¹⁵ τῷ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

30. τω κυριω 31. ιωριας ο αρχ. τω χεβρ. ... τεσσαρακοστω ... εν γαζηρ
32. χιλιοι επτακοσιοι αρχοντες πατριων ... ημισεις ... εις παντα λογον του θεου και XXVII. 1. λειτουργ. τω λαω ... διαιρεσεις, και εις παντα λογον 2. ισβοαμ ... ζαβδιηλ, και επι 4. δωαϊα ο αωσι ... η διαιρ. αυτου ul διαιρ. αυτου transillit 5. βαναϊας (sed βαναϊας v. 6.) ... τεσσαρ. και εικοσι 6. om ὁ prius ... * om κ. επι των τριακοντα ... διαιρεσ. αυτων αμιραζαυ υιος αυτου (sed haec reser. sunt) 7. ζαβδιας ο ... τεσσαρ. κ. εικοσι 8. ο ιεζραε' 9. om τω prius ... εκτω ειρα υιος εκκης 10. τεσσ. και εικοσι 11. ογδος ... om ο ουσασι τω ζαραϊ ... τεσσ. κ. ειχ. 12. ενατος ... ενατω ... αναωσι εκ γης βενιαμειν 13. μοραϊ ο εκ νετουφατ ... τεσσ. κ. ειχ. 14. om εκ secundum ... τεσσ. κ. ειχ. 15. χολδαϊ ο εκ νετωφατι ... τεσσ. κ. ειχ.

16 ¹⁶ καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τῷ Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέξερ ὁ τοῦ Ζεχρί·
 17 τῷ Συμεὼν Σαφατίας ὁ τοῦ Μααχά· ¹⁷ τῷ Λευὶ Ἀσαβίας ὁ τοῦ Καμουήλ·
 18 τῷ Ἀαρὼν Σαδώκ· ¹⁸ τῷ Ἰούδα Ἐλιὰβ τῶν ἀδελφῶν Δαυίδ· τῷ Ἰσσάχαρ
 19 Ἀμβρὶ ὁ τοῦ Μιχαήλ· ¹⁹ τῷ Ζαβουλὼν Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδίου· τῷ Νεφθαλὶ
 20 Ἰεριμῶθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ· ²⁰ τῷ Ἐφραΐμ Ὡσὴ ὁ τοῦ Ὀζίου· τῷ ἡμίσει φυλῆς
 21 Μανασσῆ Ἰωήλ υἱὸς Φαδαῖα· ²¹ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ τῷ ἐν γῆ Γαλαὰδ
 22 Ἰαδαὶ ὁ τοῦ Ζαδαίου· τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν Ἰασιήλ ὁ τοῦ Ἀβεννήρ· ²² τῷ Δὰν
 23 Ἀζαριήλ ὁ τοῦ Ἰρωάβ· οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ²³ καὶ οὐκ ἔλαβε
 Δαυίδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι εἶπε κύριος πλῆ-
 24 ρῦσαι τὸν Ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴ καὶ Ἰωάβ ὁ τοῦ Σαρουία
 ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὄργη
 ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν
 25 τοῦ βασιλέως Δαυίδ. ²⁵ καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως Ἀσμῶθ ὁ τοῦ
 Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς
 26 ἐποικίσις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου. ²⁶ καὶ ἐπὶ τῶν γεωρ-
 27 γούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων Ἐσδρὶ ὁ τοῦ Χελούβ. ²⁷ καὶ ἐπὶ τῶν χω-
 ρίων Σεμεὶ ὁ ἐκ Ῥαήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου
 28 Ζαβδὶ ὁ τοῦ Σεφνί. ²⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶνων καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν
 ἐν τῇ πεδινῇ Βαλλανάν ὁ Γεδωρίτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου Ἰωάς.
 29 ²⁹ καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρῶν Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης,
 30 καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλώσι Σωφάτ ὁ τοῦ Ἀδλί. ³⁰ ἐπὶ δὲ τῶν
 31 καμήλων Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης. ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων Ἰαθίας ὁ ἐκ Μεραθῶν. ³¹ καὶ
 ἐπὶ τῶν προβάτων Ἰαζίζ ὁ Ἀγαρίτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων
 32 Δαυίδ τοῦ βασιλέως. ³² καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος Δαυίδ σύμβουλος, ἄν-
 33 ῥωπος συνετός· καὶ Ἰεὴλ ὁ τοῦ Ἀχαμὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. ³³ Ἀχι-
 τόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσί ὁ πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως.
 34 ³⁴ καὶ μετὰ τοῦτον Ἀχιτόφελ ἐχόμενος Ἰωδαὶ ὁ τοῦ Βαναίου καὶ Ἀβιάσαρ·
 καὶ Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

XXVIII.

Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυίδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ ἄρχοντας τῶν
 κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ
 βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς γαζο-
 φύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ
 βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ
 2 τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἔστη Δαυίδ ἐν μέσῳ τῆς
 ἐκκλησίας καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοί μου καὶ λαός μου. ἐμοὶ ἐγένετο
 ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου καὶ
 στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἠτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτή-
 3 ρεῖα. ³ καὶ ὁ ἕως εἶπεν Οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ
 ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστῆς εἶ σὺ καὶ αἷμα ἐξέχεας.

18. αμαρι προ αμβρι 19. σαμαϊας ... ιεριμουθ 20. τω ημισυ (v. 21. τω ημισι) ... ιωηλ ο του φαλδι 21. τω εν γαλααδ ιαδδαϊ ο του ζαβδίου ... βενιαμειν ... ασιηλ 22. εξριηλ ο του ιωραμ 23. οτι κυριος ειπεν 24. ο της σαρουια ... επι τον ισραηλ 25. αζμωθ ... ωδιηλ 26. επι δε προ και επι ... εζραϊ 27. σεμει ο ραμαθαιος 28. βαλλανα ο γεδωρ 29. ο του αδαϊ 30. ουβιας ... μαραθων 31. ιωσζιζ 32. συνετος και γραμματευσ αυτος· και ιεριηλ ο του αχαμανι 33. και αχιτοφελ ... χουσι πρωτος 34. μετ αυτον ... ιωαδαε ... βαναϊου XXVIII. 1. om και πασης της usque ευνουχοις 2. δαυ. ο βασιλευς εμμεσω ... om μου post αδελφοι 3. αιματα

4 και ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρὸς μου 4
 εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐν Ἰούδα ἠρέτικε τὸ βασίλειον,
 καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρὸς
 μου ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ γενέσθαι με εἰς βασιλέα ἐπὶ παντὶ Ἰσραὴλ. 5 καὶ 5
 ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέ μοι κύριος, ἐξελέξατο
 ἐν Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου ἐπὶ τὸν
 Ἰσραὴλ. 6 καὶ εἶπέ μοι ὁ θεὸς Σαλωμών ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν 6
 μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἠρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι μου υἱὸν κάγῳ ἔσομαι
 αὐτῷ εἰς πατέρα. 7 καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν 7
 ἰσχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα
 αὕτη. 8 καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου καὶ ἐν ὡσὶ θεοῦ 8
 ἡμῶν, φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
 ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς υἱοῖς
 ὑμῶν μετ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος. 9 καὶ νῦν, Σαλωμών υἱέ, γινῶσι τὸν θεὸν τῶν 9
 πατέρων σου καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πᾶ-
 σας καρδίας ἐτάζει κύριος καὶ πᾶν ἐνδύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν,
 εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. 10 Ἴδε 10
 νῦν, ὅτι κύριος ἠρέτικέ σε οἰκοδομήσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἀγίασμα, ἴσχυε καὶ
 ποίει. 11 καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ 11
 καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ καὶ τῶν ζακχῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπερώων καὶ τῶν ἀπο-
 θηκῶν τῶν ἐσωτέρων καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἐξίλασμοῦ, 12 καὶ τὸ παράδειγμα 12
 ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστο-
 φορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν
 τῶν ἀγίων, 13 καὶ τῶν καταλυμάτων καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν 13
 Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν
 λειτουργησίμων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου. 14 καὶ τὸν σταθμὸν τῆς 14
 ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, 15 λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ 15
 καὶ τῶν λύχνων. 16 ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπεζῶν τῆς προ- 16
 θέσεως, ἐκάστης τραπέζης χρυσῆς καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, 17 καὶ τῶν 17
 κρεαγρῶν καὶ σπονδειῶν καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν, καὶ τὸν σταθμὸν τῶν
 χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν καὶ θυίσκων κεφουρέ, ἐκάστου σταθμοῦ. 18 καὶ 18
 τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδει-
 ξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν Χερουβὶμ τῶν διαπεπετασμέ-
 νων ταῖς πτέρυξι καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. 19 πάντα 19
 ἐν γραφῇ χειρὸς κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ
 σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος. 20 καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ 20
 υἱῷ αὐτοῦ Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς, ὅτι κύ-
 ριος ὁ θεὸς μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπη ἕως τοῦ
 συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. καὶ ἰδοὺ τὸ παρά-
 δειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ζακχῶ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπερώα καὶ
 τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα
 οἴκου κυρίου. 21 καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν 21
 λειτουργίαν οἴκου κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρό-
 θυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς
 πάντας τοὺς λόγους σου.

4. του πατρος μου ... με βασιλεα επι τω παντι 5. ομη των ... δε-
 δωκεν ... επι ισραηλ 8. φυλασσεσθε ... κυριου θεου ... κατακληρονομη-
 σεται 9. υιε μου ... εξεταζει ... καταλιψεις αυτον 10. ειδε νυν 11. *ομη
 αυτου και τ. ζακχω, * habet αυτου και ζακχω 13. ομη και secundum
 16. post edωκεν αυτω interp. 17. σπονδιων ... ομη και θυισκων ... κεφ-
 φουρε 18. και τον του ... χερουβειν 20. σε ουδ ου μη εγκαταλειπη εως
 ου ... ειδον pro ιδου 21. οικου του θεου ... πραγματια

XXIX.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάση τῇ ἐκκλησίᾳ Σαλωμών ὁ υἱὸς μου, εἰς
 ὃν ἤρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ
 2 ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἢ κυρίῳ θεῷ. ² κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἠτοίμακα εἰς οἶκον
 θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοάμ καὶ πλη-
 ρώσεως, λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον καὶ Πάριον
 3 πολύν. ³ καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαι με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου ἔστι μοι ὁ περιπε-
 ποιῆμαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος,
 4 ἐκτὸς ὧν ἠτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῷ ἁγίῳ, ⁴ τρισεχίλια τάλαντα χρυσοῦ τοῦ
 ἐκ Σουφίρ καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου ἐξαλειφῆναι ἐν αὐτοῖς
 5 τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ, ⁵ εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ
 ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν. καὶ τίς ὁ προθυμούμε-
 6 νος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; ⁶ καὶ προεθυμήθησαν ἄρχοντες
 πατριῶν καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἑκατόν-
 7 ταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως. ⁷ καὶ
 ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσοῦ τάλαντα πεντακισχίλια καὶ χρυ-
 σους μυρίους, καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα
 8 μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸ καὶ οἷς εὐρέστη
 παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ἰειῆλ
 9 τοῦ Γεδσωνί. ⁹ καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ
 πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ, καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως.
 10 ¹⁰ καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων
 Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ πατήρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως
 11 τοῦ αἰῶνος. ¹¹ σοί, κύριε, ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ καύχημα καὶ
 ἡ νίκη καὶ ἡ ἰσχὺς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δε-
 12 σπόξεις· ἀπὸ προσώπου σου ταρασσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος. ¹² παρὰ σοῦ
 ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις, κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς, καὶ
 ἐν χειρὶ σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου, παντοκράτωρ, μεγαλῦναι
 13 καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα. ¹³ καὶ νῦν, κύριε, ἐξομολογούμεθά σοι καὶ αἰνοῦ-
 14 μεν τὸ ὄνομα τῆς καυχῆσεώς σου. ¹⁴ καὶ τίς εἰμι ἐγὼ καὶ τίς ὁ λαὸς μου
 ὅτι ἰσχύσαμεν προθυμηθῆναί σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν
 15 σῶν δεδώκαμέν σοι. ¹⁵ ὅτι πάροικοι ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ παροικοῦντες ὡς
 πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκιά αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν
 16 ὑπομονή. ¹⁶ κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὃ ἠτοίμακα οἰκο-
 δομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρὸς σοῦ ἐστί, καὶ σοὶ τὰ
 17 πάντα. ¹⁷ καὶ ἔγνω, κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ δικαιοσύνην ἀγα-
 πᾶς· ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ προεθυμήτην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου
 18 τὸν εὐρεθέντα ὡδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. ¹⁸ κύριε ὁ θεὸς
 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν δια-
 νοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν
 19 πρὸς σέ. ¹⁹ καὶ Σαλωμών τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς
 σου καὶ τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγα-
 20 γεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου. ²⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ πάση τῇ ἐκκλησίᾳ
 Εὐλογήσατε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν· καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία κύριον
 τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν κυρίῳ

XXIX. 1. ἀνθρώπῳ ἢ οἰκοδομῇ ἀλλ' 2. σοομ ... καὶ λιθ. πολυτελεῖς
 3. εἰς οἶκον pro ε. τὸν οἶκ. 4. σουφειρ ... ἐξαλειφθῆναι 5. οἱ εἰς τὸ
 χρυσ. usque παν ἔργον ... οἱ τῶν 6. προεθυμώθησαν α. τῶν πατριῶν ...
 οἰκονομοὶ 8. ἰεῖηλ τοῦ γηρσωνί 9. ηυφρανθη ab initio 12. δυναστεία ...
 ante παντοκράτωρ add ελεος 14. ο λαος σου 15. ἐπὶ τῆς γῆς 16. οἱη παν
 18. οἱη καὶ ante κατεύθυνον 20. τὸν κυριον θεον sec. loco ... τῷ κυρίῳ

καὶ τῷ βασιλεῖ. ²¹ καὶ ἔθυσε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυ- 21
 τώματα τῷ θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλιούς, κριοὺς
 χιλιούς, ἄρνas χιλιούς, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ
 τῷ Ἰσραήλ. ²² καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 22
 μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμών υἱὸν Δαυὶδ, καὶ
 ἔγρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλέα καὶ Σαδὼχ εἰς ἱερωσύνην. ²³ καὶ ἐκάθισε 23
 Σαλωμών ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐδοκήθη, καὶ ὑπήκουσαν
 αὐτοῦ πᾶς Ἰσραήλ. ²⁴ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ δυνάσται καὶ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ τοῦ 24
 βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ. ²⁵ καὶ ἐμεγάλυνε κύριος τὸν 25
 Σαλωμών ἐπάνωθεν παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως ὃ οὐκ
 ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁶ καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβα- 26
 σίλευσεν ἐπὶ Ἰσραήλ ²⁷ ἔτη τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρών ἔτη ἑπτὰ, καὶ ἐν Ἱερου- 27
 σαλήμ ἔτη τριακοντατρία. ²⁸ καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῆρᾳ καλῇ, πλήρης ἡμερῶν, 28
 πλούτῳ καὶ δόξῃ· καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμών υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹ οἱ δὲ 29
 λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν
 ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου καὶ
 ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος, ³⁰ περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς 30
 δυναστείας αὐτοῦ, καὶ οἱ καιροὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ
 καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

I.

Καὶ ἐνίσχυσε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ κύριος
 ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. ² καὶ εἶπε Σαλωμών 2
 πρὸς πάντα Ἰσραήλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς
 καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσι ἐναντίον Ἰσραήλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. ³ καὶ ἐπο- 3
 ρεύθη Σαλωμών καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, οὗ
 ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ θεοῦ ἣν ἐποίησε Μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν
 τῇ ἐρήμῳ. ⁴ ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθιαριμ, 4
 ὅτι ἠτοίμασεν αὐτῇ Δαυὶδ, ὅτι ἐπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ τὸ 5
 θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου υἱοῦ Ὠρ ἐκεῖ ἦν
 ἐναντι τῆς σκηνῆς κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμών καὶ ἡ ἐκκλησία,
⁶ καὶ ἤνεγκε Σαλωμών ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυρίου 6
 τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτῷ ὀλοκαύτως χιλιάν. ⁷ ἐν τῇ νυκτὶ 7
 ἐκείνῃ ὥφθη θεὸς τῷ Σαλωμών καὶ εἶπεν αὐτῷ Αἰτήσαι τί σοι δῶ. ⁸ καὶ 8
 εἶπε Σαλωμών πρὸς τὸν θεόν Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου ἔλεος
 μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς με ἀντ' αὐτοῦ. ⁹ καὶ νῦν, κύριε ὁ θεός, πιστωθήτω 9

22. ἐναντιον κυριου ... σαδωχ 23. ηυδοκηθη ... υπηκουσεν 24. του
 βασιλ. δαυ. πατρ. α. 25. επανωθεν ἐναντιον παντος 27. τεσσαρακοντα
 28. γηρει ... * σαλωμων

Subscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα α

Inscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα β

1. 2. * om κ. τοις εκατονταρχ. 3. post εκκλησια add μετ αυτου 4.
 καριαθιαριμ ... om δαυ. οτι επηξεν αυτη ... σκηνην δαυιδ εις ιερ. 5. in
 f. add ολη 6. κ. ανηνεγκεν εκει σαλωμων ... ανηνεγκεν επ αυτου 7. ο θεος

δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν
 10 πολὺν ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς. ¹⁰ νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι
 ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ ἐξελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου
 11 τὸν μέγαν τούτον; ¹¹ καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Σαλωμών Ἀνδ' ὧν ἐγένετο τοῦτο
 ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον χρημάτων οὐδὲ δόξαν οὐδὲ τὴν
 ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ἠτήσω, καὶ ἠτησας σεαυτῷ
 σοφίαν καὶ σύνεσιν ὅπως κρινῆς τὸν λαόν μου ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐ-
 12 τόν, ¹² τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα
 καὶ δόξαν δώσω σοι, ὡς οὐκ ἐγενήθη ὁμοίός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμ-
 13 προσθεν σου, καὶ μετὰ σέ οὐκ ἔσται οὕτως. ¹³ καὶ ἦλθε Σαλωμών ἐκ Βαμὰ
 τῆς ἐν Γαβαὼν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
 14 καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἄρματα καὶ ἵππους,
 καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵπ-
 15 πύων ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ καὶ ἔζηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυ-
 σίον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμί-
 16 νους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πληθῶς. ¹⁶ καὶ ἡ ἐξοδος τῶν ἵππων Σαλωμών ἐξ
 Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως πορεύεσθαι, καὶ ἠγόραζον.
 17 ¹⁷ καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίων ἀργυρίου, καὶ
 ἵππον πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου· καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν
 Χετταίων καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

II.

Καὶ εἶπε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου καὶ οἶκον
 2 τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ² καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν
 νωτοφόρων καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται
 3 ἐπ' αὐτῶν τριςχίλιοι ἑξακόσιοι. ³ καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ βασι-
 λέα Τύρου λέγων Ὡς ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἀπέστειλας
 4 αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, ⁴ καὶ ἰδοὺ
 ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου Θεοῦ μου, ἀγιάσαι αὐ-
 τὸν αὐτῷ τοῦ θυμῶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόσθεσιν διὰ παντός, καὶ
 τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διὰ παντός τὸ πρωὶ καὶ τὸ δείλης, καὶ ἐν τοῖς
 σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου Θεοῦ ἡμῶν,
 5 εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας,
 6 ὅτι μέγας κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. ⁶ καὶ τίς ἰσχύσει
 οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι
 τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἡ τοῦ θυμῶν
 7 κατέναντι αὐτοῦ. ⁷ καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆ-
 σαι ἐν τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ
 καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον
 γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ
 8 ἃ ἠτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. ⁸ καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκύ-
 ρινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἶδασιν
 κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μετὰ τῶν παίδων μου

9. οπι δη ... δαυιδ πατερα 11. ουδε ψυχην ... εβασιλευσας επ 12.
 κ. δοξαν κ. χρηματα ... ως συ ουκ 13. απο προσωπου 14. ιππων προ
 ιππεων ... κατελειπεν ... οπι εν 15. το χρυσ. και το αργ. ... συκαμινους
 εν 16. τ. ιππων των ... οπι και απτε ηγοραζον 17. ανεβαινον ... ιππων
 εκατον κ. πεντηκοντα ... ουτως ... γεβζαιων και βασιλευς II. 3. χειραμ
 ... του πατρ. μου δαυ. 4. εγω υιος ... νεομηνιαις ... εορταις κυριου του
 θ. οπι κυριος 6. αυτω οικοδ. οικον ... αυτου την δοξαν 7. του γλυ-
 ψαι ... ων ητοιμασεν

9 πορεύονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλήθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ 9 μέγας καὶ ἔνδοξος. 10 καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσι ξύλα εἰς βρώ- 10 ματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισὶ σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. 11 καὶ εἶπε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ 11 καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμών λέγων Ἐν τῷ ἀγαπήσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοῦ βασιλέα. 12 καὶ εἶπε Χιράμ Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς 12 Ἰσραὴλ ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυιδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφὸν καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 13 καὶ νῦν ἀπέστειλά σοι ἄνδρα σοφὸν 13 καὶ εἰδότα σύνεσιν Χιράμ τὸν πατέρα μου, 14 ἢ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων 14 Δάν, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ καὶ ἐν λίθοις καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν τῇ βύσσῳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα ἂν δῶς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου καὶ σοφῶν Δαυιδ κυρίου μου πατρός σου. 15 καὶ νῦν τὸν σῖτον 15 καὶ τὴν κριθὴν καὶ τὸ ἐλαιον καὶ τὸν οἶνον, ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστεί- λάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. 16 καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ 16 πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. 17 καὶ συνήγαγε Σαλωμών πάντας τοὺς ἄν- 17 δρας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρέθμησεν αὐτοῦς Δαυιδ ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ εὗρέθησαν ἑκατὸν πενήτηντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. 18 καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφό- 18 ρων, καὶ ὄγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἑξακοσίους ἐργοδιώ- κτας ἐπὶ τὸν λαόν.

III.

Καὶ ἤρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμωρία, οὗ ὠφθη κύριος τῷ Δαυιδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἠτοίμασε Δαυιδ ἐν ἄλλῳ Ὄρνᾷ τοῦ Ἰεβουσαίου. 2 καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι 2 ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. 3 καὶ 3 ταῦτα ἤρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πήχεων ἢ διαμέτρῳις ἢ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. 4 καὶ 4 ἀλλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ κατεχύρωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. 5 καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ 5 κατεχύρωσεν χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἐγλύψεν ἐπ' αὐτοῦ φοίνικας καὶ χαλαστά. 6 καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς δόξαν, καὶ ἐχρύσωσε χρυσίῳ χρυ- 6 σίου τοῦ ἐκ Φαρουίμ, 7 καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ καὶ 7 τοὺς πυλώνας καὶ τὰ ὀροφώματα καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἐγλύψε Χε- ρουβὶμ ἐπὶ τῶν τοίχων. 8 καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος 8 αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πήχεων

10. πυρου κορων ... (κριθων κορου ...) ελαιου καθων 11. χειραμ ... οπι λεγων ... εις βασιλεα 12. χειραμ ... τε (*τη) βασιλειας εαυτου 13. απεσταλχα ... τον χειραμ τον παιδα μου 14. οπι και post σιδηρω ... ante πατρος add του 15. ον ειπεν 16. σχεδιας ... συναξεις pro συ αξεις 17. προσηλυτους εν ... και εξακοσιοι 18. τους εργοδιωκτας III. 1. αμορια 3. * οπι η διαμετρ. η πρωτη πηχεων 4. * οπι κ. υψος π. εκ. εικ., ** οπι εκατον ... αυτο χρυσ. καθ. εσωθεν 5. φωνικας 6. οπι εχρυσωσε ... χρυσιω χρυσου ... φαρουαιμ 7. οπι αυτου ... χερουβειν 8. πλατους ... οπι του οικου ... το ευρος pro το μηκος

εἴκοσι, καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς Χερουβὶμ εἰς τάλαντα ἑξα-
 9 κόσια. ⁹ καὶ ὅλη τῶν ἡλῶν, ὅλη τῷ ἐνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσοῦ, καὶ
 10 τὸ ὑπερῶν ἐχρύσωσε χρυσίῳ. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων
 11 Χερουβὶμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων, καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. ¹¹ καὶ αἱ πτε-
 ρυγες τῶν Χερουβὶμ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων
 πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε
 13 ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἑτέρου. ¹³ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν
 Χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμένοι πήχεων εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἐστηκότα ἐπὶ
 14 τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴ καὶ ἐποίησε τὸ
 καταπέτασμα ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου, καὶ ὕφανε
 15 ἐν αὐτῷ Χερουβὶμ. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πή-
 16 χεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. ¹⁶ καὶ
 ἐποίησε σερσερῶν ἐν τῷ δαβὶρ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων,
 17 καὶ ἐποίησε ῥοῖσκους ἑκατὸν καὶ ἔστηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. ¹⁷ καὶ ἔστησε
 τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ τὸν ἕνα ἐξ εὐω-
 νύμων, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν Κατόρῳσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
 ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχύς.

IV.

Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ εἴκοσι
 2 πήχεων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχεων τὸ ὕψος. ² καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν
 κυτὴν, δέκα πήχεων τὴν διαμέτρῃσιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πέντε πή-
 3 χεων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα τριάκοντα πήχεων. ³ καὶ ὁμοίωμα μόσχων
 ὑποκάτω αὐτῆς κύκλω κυκλοῦσιν αὐτήν· δέκα πήχεις περιέχουσι τὸν λουτήρα
 4 κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, ⁴ ἢ ἐποίη-
 σαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμᾶς,
 καὶ οἱ τρεῖς νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολᾶς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν
 5 ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵ καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής, καὶ τὸ
 χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, χωροῦσαν
 6 μετρητὰς τρισχιλίους, καὶ ἐξετέλεσε. ⁶ καὶ ἐποίησε λουτήρας δέκα, καὶ ἔστηκε
 τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ
 ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ
 7 νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα
 κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν καὶ ἔστηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ
 8 ἀριστερῶν. ⁸ καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα καὶ ἔστηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ
 9 δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατὸν· ⁹ καὶ
 ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ θύρας τῇ
 10 αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλωμένα χαλκῷ. ¹⁰ καὶ τὴν θάλασσαν
 11 ἔστηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολᾶς κατέναντι. ¹¹ καὶ
 ἐποίησε Χιράμ τὰς κρεάγρας καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστη-
 12 ρίου καὶ πάντα τὰ σκεῦη αὐτοῦ· καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν
 ἔργασίαν ἣν ἐποίησε Σαλωμών τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ¹² στύλους δύο

8. και κατεχρυσωσεν αυτο ... χερουβειν 10. χερουβειν 11. χερουβειμ ...
 του χερουβ του ετερου 12. και η πτερυξ του χερουβ του ενος πηχεων πεντε
 απτομενη του τοιχου του οικου, και η πτερυξ η ετερα πηχεων πεντε απτομενη
 της πτερυγος του χερουβ του ετερου. 13. οπι αι ... χερουβειν ... οπι τουτων
 14. εξ υακινθου ... χερουβειν 16. σενσερωδ εν τω δαβειρ κ. εστηκεν 17. οπι του
 IV. 1. το θυσιαστηριον ... ειχ. πηχ. μηκος κ. το ευρος πηχεων δεκα ... οπι
 και δ. πηχ. το υψος 2. πηχεων δεκα ... πηχ. τριακοντα 3. υποκατωθεν
 ... αυτου προ αυτης ... περιεχουσαι 4. βλεποντες δυσμας ... βλεποντες
 νοτον ... βλεποντες κατα ανατολας 5. χωρουσα 6. επεστηκεν 9. και τας
 θυρας 11. χειραμ his ... πυρια ... ην εποιησ. ο βασιλευς σαλωμων εν

καὶ ἐπ' αὐτῶν γωλάθ τῇ χωθαρὲθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρὲθ ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ¹³ καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, ¹³ καὶ δύο γένη ῥοῖσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλάθ τῶν χωθαρὲθ ἃ ἔστιν ἐπάνω τῶν στύλων. ¹⁴ καὶ τοὺς μεχωνώθ ἐποίησε δέκα, ¹⁴ καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς μεχωνώθ, ¹⁵ καὶ τὴν θάλασσαν μίαν ¹⁵ καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς, ¹⁶ καὶ τοὺς ποδιστήρας καὶ ¹⁶ τοὺς ἀναλημπτήρας καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιράμ καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ. ¹⁷ ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἔχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασι- ¹⁷ λεύς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχώθ καὶ ἀνὰ μέσον Σαρηθαθά. ¹⁸ καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλήθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ¹⁸ ἐξέλειπεν ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹ καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη οἴκου ¹⁹ κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως, ²⁰ καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ ²⁰ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσοῦ καθαροῦ, ²¹ καὶ λαβίδες αὐτῶν ²¹ καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θύσκακας καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ, ²² καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ²² καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσαῖς. (5, 1.) καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμών ἐν οἴκῳ κυρίου.

V.

Καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῦν καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρίου. ² τότε ἐξεκκλησίασε Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ καὶ πάντας ² τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ τοῦ ἀνεύγκαι κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη Σιών. ³ καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ ³ μὴν ἑβδομος. ⁴ καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες ⁴ οἱ Λευῖται τὴν κιβωτὸν ⁵ καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη ⁵ τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. ⁶ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι ⁶ καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, οἳ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ⁷ καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ⁷ εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑποκάτω τῶν πτερύγων τῶν Χερουβίμ. ⁸ καὶ ἦν τὰ Χερουβίμ διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν ⁸ τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτε τὰ Χερουβίμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν, ⁹ καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο ⁹ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ ¹⁰ πλὴν δύο πλάκες ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρήθ, ἃ διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ¹¹ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὐρεθέντες ἡγιασθησαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. ¹² καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλ- ¹²

12. α εστιν επανω 14. τας μεχωνωθ ... επι των μεχωνωθ 16. αναλημπτορας ... χειραμ 17. σαδαθα 18. εξελειπεν 20. δαβειρ 21. πυρια 22. αγιων εις τας V. 1. om και ante εδωκεν 2. om παντας prius ... των πατριων 3. πας ανηρ ισραηλ 5. ub initio add και ανηνεγκαν την κιβωτον 6. αριθμησονται ουδε λογισθ. 7. δαβειρ ... χερουβειν 8. χερουβειν bis 9. περιειχον ... δαβειρ 10. εξελθειν αυτον

τωδοί πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσάφ τῷ Αἰμάν τῷ Ἰδιθούν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι. ¹³ καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτωδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ· καὶ ὡς ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ὄργανοις τῶν ᾠδῶν, καὶ ἔλεγον Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη ¹⁴ νεφέλης δόξης κυρίου· ¹⁴ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐπέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

VI.

² Τότε εἶπε Σαλωμών Κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνοῦσαι ἐν γνόφῳ, ² καὶ ἐγὼ ᾤκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκη-
³ νῶσαι εἰς τοὺς αἰῶνας. ³ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραήλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραήλ παρ-
⁴ ευστήκει. ⁴ καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὡς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε λέ-
⁵ γων· ⁵ Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγού-
⁶ μενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, ⁶ καὶ ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου
⁷ Ἰσραήλ. ⁷ καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου τοῦ οἰκοδομῆσαι
⁸ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. ⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα μου Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου,
⁹ καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου· ⁹ πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς δσφύος σου, οὗτος οἰ-
¹⁰ κοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰ καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον τοῦ-
¹¹ τον ὃν ἐλάλησε· καὶ ἐγενήθη ἀντὶ Δαυὶδ πατρὸς μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραήλ καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾤκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι
¹² κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, ¹¹ καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ἧ ἔκει διαθήκη κυ-
¹³ ρίου ἣν διέθετο τῷ Ἰσραήλ. ¹² καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου
¹³ ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ¹³ ὅτι ἐποίησε Σαλωμών βάσιν χαλκῆν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν
¹⁴ ¹⁴ καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσω τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισὶ σου τοῖς πο-
¹⁵ ρευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ¹⁵ ἃ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου καὶ
¹⁶ ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹⁶ καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ,

12. τω ασαφ ... αδελφοις αυτων των ... εστηκ. κατα ανατολας του ... εκατον και εικοσι ... ομη ταις 13. υψωσαν την φων. 14. prosē prosωπου usque γνοφω 6, 4. omnia rescripta ... ** νεφελης δοξης κυριου ... ** ενεπλησεν η δοξα VI. 1. ** του κατοικησαι 2. του κατοικησαι 4. ος pro ως 5. ειναι ονομα 6. εν ιερουσαλημ. γενεσθαι του ειναι ... ** ωστε ειναι επι του λαου 8. τον πατερα 10. λογον αυτου ον 12. χειρας εαυτου 13. εμμεσω ... γονατα αυτου 15. ομη ελαλησας αυτω λεγων και ... εν τω στοματι

φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυίδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ μου ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου. ¹⁷ καὶ νῦν, κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ¹⁷ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυίδ. ¹⁸ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ¹⁸ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ὠκοδόμησα; ¹⁹ καὶ ἐπιβλέψῃ ¹⁹ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε ὁ Θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, ²⁰ τοῦ εἶναι ὀφθαλμοὺς σου ἀνεωγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ- ²⁰ τον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ²¹ καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ²¹ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἴλεως ἔσῃ. ²² ἐὰν ἀμάρτη ²² ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἄρᾶν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσῃται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²³ καὶ σὺ ²³ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐὰν ²⁴ θρασυθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ ἐὰν ἀμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρα- ²⁵ νοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²⁶ ἐν τῷ ²⁶ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς, ²⁷ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ²⁷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τῶν παίδων καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. ²⁸ λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφθορία καὶ ἔκτε- ²⁸ ρος, ἀκρίς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα πόνον, ²⁹ καὶ πᾶσα προς- ²⁹ ευχή καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γινῶ ἀνθρώπος τὴν ἀφῆν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁰ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ ³⁰ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἰλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ὡς ἂν γινῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων, ³¹ ὅπως φοβῶνται πᾶσας ὁδοὺς σου πᾶσας τὰς ἡμέρας ³¹ ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ³² καὶ ³² πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτός, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλθωσι καὶ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον

16. τον παιδα σου τω δαυ. 18. ο θεος 20. ης ο παις σ. προσευχ. 23. οτι και extremum ... εκαστω προ αυτω 24. επιστρεψουσιν κ. εξομολογησονται ... προσευξονται 25. του λαου 26. *οταν s. οτε προ οτι secundo 27. των αμαρτιων τ. παιδ. σου 28. οτι και ante εαν θλιψη ... και παν πονον 30. ιαση προ ιλαση ... οτι μονωτατος 31. οπως φοβονται τας οδους ... επι προσωπου πασης της 32. και βραχιονα ... προσευξονται

33 τοῦτον, ³³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ ἀλλότριος, ὥπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαι σε ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον
 34 ὃν ὠκοδόμησα. ³⁴ ἔὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προσεύξωνται πρὸς σέ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ οἴκου οὐ ὠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως
 36 αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν. ³⁶ ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἀμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτούς καὶ παραδώσεις αὐτούς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτούς οἱ αἰχμαλω-
 37 τεύοντες αὐτούς εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ³⁷ καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν λέγοντες Ἠμάρτομεν ἠνομήσαμεν ἠδικήσαμεν,
 38 ³⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, ὅπου ἠχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ προσεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξε-
 39 λέξω καὶ τοῦ οἴκου οὐ ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ³⁹ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα καὶ ἔλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἀμαρτῶντί σοι.
 40 ⁴⁰ καὶ νῦν, κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεωγμένοι καὶ τὰ ὠτά σου
 41 ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹ καὶ νῦν ἀνάστηθι, κύριε ὁ Θεός, εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. Ἱερεῖς σου, κύριε ὁ Θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοὶ σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς.
 42 ⁴² κύριε ὁ Θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη Δαυιδ τοῦ δούλου σου.

VII.

Καὶ ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου
 2 ἔπλησε τὸν οἶκον. ² καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου
 3 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον. ³ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 4 ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ἤ-
 5 ηῶν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς
 6 καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἐναντι κυρίου. ⁵ καὶ ἐθύσασεν ὁ βασιλεὺς
 7 Σαλωμών τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, βοσκημάτων ἑκατὸν
 8 καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ
 9 πᾶς ὁ λαός. ⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἐστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται
 10 ἐν ὄργάνοις ψάλλοντες τῷ κυρίῳ τοῦ Δαυιδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἐναντι
 11 κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυιδ διὰ χειρὸς αὐτῶν
 12 καὶ οἱ ἱερεῖς σάλπιζοντες ταῖς σάλπιξι ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ
 13 ἔστηκώς. ⁷ καὶ ἠγάσεν Σαλωμών τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου ὅτι
 14 ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ
 15 θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμών οὐκ ἐξεποίησε δέξασθαι τὰ ὀλο-

33. om su ... επικεκληται το ονομα σου 34. προσεϋξονται ... ωκοδομησα 35. της δεησ. αυτ. x. της προσευχ. αυτων 36. οτι ουκ εστιν ... om αυτους tertio ei quarto loco 37. επιστρεψουσιν bis ... ηδικησαμεν ηνομησαμεν 38. επιστρεψουσιν ... ** καρδια αυτων ... om οπου ηχμαλ. αυτους ... οικοδομησα 39. αμαρτοντι 40. om και ab initio 41. οι ιερεις VII. 1. σολομων 3. παντες υιοι ... επεσαν 5. om ο βασιλευς ... σολομων ... και βοσκηματων 6. φυλακας εαυτων 7. εποιει pro εξεποιει

καυτώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα. ⁸ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν ἑορτὴν 8
 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία με-
 γάλῃ σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμαῦ καὶ ἕως χειμάρρου Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἐποίη- 9
 σεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν
 ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτὴν, ¹⁰ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου 10
 ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραينوμένους καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ
 ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ Σαλωμώντι καὶ τῷ
 Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. ¹¹ καὶ συνετέλεσε Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον 11
 τοῦ βασιλέως, καὶ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμών τοῦ ποιῆσαι ἐν
 οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ εὐωδώσῃ. ¹² καὶ ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμών 12
 τὴν νύκτα καὶ εἶπεν αὐτῷ ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ
 τόπῳ τούτῳ ἑμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας. ¹³ ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γέ- 13
 νηται ὑετός, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀπο-
 στείλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, ¹⁴ καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου ἐφ' οὓς ἐπικέ- 14
 κληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ προσεύξωνται καὶ ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν
 μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσα-
 κούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλωμαι ἕσομαι ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν καὶ ἴασομαι
 τὴν γῆν αὐτῶν. ¹⁵ καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεωγμένοι καὶ τὰ ὠτά 15
 μου ἐπήκουα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου. ¹⁶ καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα 16
 τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλ-
 μοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁷ καὶ σὺ ἐὰν πορευθῆς 17
 ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσης κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλα-
 μην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃ, ¹⁸ καὶ ἀνα- 18
 στήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου λέγων
 Οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἡγεύμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε 19
 ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα
 ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε
 αὐτοῖς, ²⁰ καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦ- 20
 τον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐ-
 τὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. ²¹ καὶ ὁ οἶκος οὗτος 21
 ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ Χάριν τίνος ἐποίησε
 κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²² καὶ ἐροῦσι Διότι ἐγκατέλιπον κύ- 22
 ριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
 καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς,
 καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

VIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ εἰκοσι ἔτη ἐν οἷς ὠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον κυ-
 ρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ² καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκε Χιράμ τῷ Σαλωμών, ²
 ὠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμών καὶ κατώκισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ³ καὶ ³
 ἦλθε Σαλωμών εἰς Βαισωβὰ καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Θεο- ⁴
 δμορ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς ἃς ὠκοδόμησεν ἐν Ἡμαῦ.

9. επτα ημερ. εποιησεν 10. εικαδι προ εικοστω ... τω σαλωμων
 11. ευωδωθη 12. ο θεος προ κυριος ... του θυσιασαι προ θυσιας 13.
 συσχω 14. επικεκληται προ post ονομα μου ... ζητησουσιν 15. ab initio
 omi και 16. επ αιωνος 17. omi και τα προσταγματα μου ... φυλαξης
 18. ανηρ ηγουμενος ... * εν ιερουσαλημ 20. ηγιακα ... απο προσωπου
 21. διαπορ. προς αυτον 22. εγκατελειπον ... omi και ultimuni ... δια το
 επηγ. VIII. 1. εαυτου 2. χειραμ ... omi ωκοδομ. αυτας σαλωμων 3.
 εις αιμαυ σωβα 4. την θεδομορ

5⁵ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω, πό-
 6 λεις ὀχυράς· τείχη, πύλαι καὶ μοχλοί· ⁶ καὶ τὴν Βαλαάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις
 τὰς ὀχυράς αἱ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ
 τὰς πόλεις τῶν ἰππέων, καὶ ὅσα ἐπέδύμησε Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν
 τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασι-
 7 λείᾳ αὐτοῦ. ⁷ πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορ-
 ραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαιου, οἳ οὐκ εἰσὶν
 8 ἐκ τοῦ Ἰσραήλ, ⁸ ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ'
 αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ οὓς οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς
 9 Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ οὐκ
 ἔδωκε Σαλωμών εἰς παιδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταί
 10 καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἰππέων. ¹⁰ καὶ οὗτοι
 ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργο-
 11 διωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. ¹¹ καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἀνήγαγε Σαλωμών ἐκ
 πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν Οὐ κατοικήσει
 ἡ γυνὴ μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὐ εἰσῆλ-
 12 θεν ἐκεῖ κιβωτὸς κυρίου. ¹² τότε ἀνήνεγκε Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ
 13 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησε κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, ¹³ κατὰ τὸν λό-
 γον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολάς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαβ-
 βάτοις καὶ ἐν τοῖς μησὶ καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἑαυτοῦ, ἐν
 τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν
 14 σκηνῶν. ¹⁴ καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὰς διαιρέ-
 σεως τῶν ἱερέων καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς
 φυλακὰς αὐτῶν τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν
 λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν εἰς
 15 πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. ¹⁵ οὐ παρῆλ-
 θον τὰς ἐντολάς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα
 16 λόγον καὶ εἰς τοὺς θησαυρούς. ¹⁶ καὶ ἠτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς
 17 ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁷ τότε ὦχετο
 Σαλωμών εἰς Γασίων Γαβὲρ καὶ εἰς τὴν Αἰλάθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῆ
 18 Ἰδουμαία. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν χειρὶ παιδῶν αὐτοῦ πλοῖα καὶ παιδας
 εἰδότας θάλασσαν, καὶ ὦχοντο μετὰ τῶν παιδῶν Σαλωμών εἰς Σωφιδά, καὶ
 ἔλαβον ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἦλθον
 πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

IX.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλθε τοῦ πειρᾶσαι
 Σαλωμών ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κά-
 μηλοι ἀφρουσαι ἀρώματα εἰς πληθὺς καὶ χρυσοῦν καὶ λίθον τίμιον· καὶ ἦλθε
 πρὸς Σαλωμών καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.
 2² καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρῆλθε
 3 λόγος ἀπὸ Σαλωμών ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ³ καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν
 4 σοφίαν Σαλωμών καὶ τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησε, ⁴ καὶ τὰ βρώματα τῶν τρα-

β. βαλαας ... * om πολεις τας οχυρας usque πασας τας ... κ. πασας
 τ. πολ. τ. ιππεων 8. om αλλ ... εξωλεθρευσαν 9. om αυτοι ανδρες ...
 και δυνατοι 10. των προσταγματων τω βασιλει 11. σαλωμων ανηγαγεν
 ... γυνη pro η γυνη 12. θυσιαστ. κυριου ο ... om κυριω 13. και κατα
 14. om του πατρος αυτου ... ιερεων κατα ... κατα τας φυλακας ... εν-
 τολη 16. ητοιμασεν ... ετελιωθη pro εθεμελιωθη 17. αιλαμ ... εν τη
 ιδουμαια 18. χειραμ ... σωφηρα ... om τα IX. 1. αρωματα κ. χρυσ.
 εις πληθος ... om ην 3. ιδεν

πεζῶν καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ οἴνοχόους αὐτοῦ καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερον ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασι-
λέα Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ
τῆς σοφίας σου. ⁶ καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἤλθον καὶ εἶδον οἱ ⁶
ὄφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας
σου, προσέζηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. ⁷ μακάριοι οἱ ἄνδρες σου, μακά-
ριοι οἱ παῖδες οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διὰ παντὸς καὶ ἀκούοντες τὴν σο-
φίαν σου. ⁸ ἔστω κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦ-
ναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλέα κυρίῳ θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον
τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στησαί αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπὶ
αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹ καὶ ἔδωκε τῷ βασι-
λεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ καὶ ἀρώματα εἰς πλήθος πολὺ καὶ λίθον
τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ
βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁰ καὶ οἱ παῖδες Σαλωμών καὶ οἱ παῖδες Χιράμ ἔφερον ¹⁰
χρυσὸν τῷ Σαλωμών ἐκ Σουφίρ καὶ ξύλα πεύκινα καὶ λίθον τίμιον. ¹¹ καὶ ¹¹
ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τῷ
οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ᾠδοῖς, καὶ οὐκ ᾠψθησαν
τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα. ¹² καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασι-
λίσῃ Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ἤτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἠνεγκε
τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς. ¹³ καὶ ἦν ὁ στα-
θμὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ ἑξακόσια ἐξη-
κονταῖς τάλαντα χρυσοῦ, ¹⁴ πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ¹⁴
ἐμπόρευομένων ὧν ἔφερον, καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σα-
τραπῶν τῆς γῆς, πάντες ἔφερον χρυσὸν καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.
¹⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών διακοσμοὺς θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατοῦς, ¹⁵
ἑξακόσιοι χρυσοὶ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν· ¹⁶ καὶ τριακοσίας ἀσπί-
δας ἐλατὰς χρυσαῖς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἐκάστην,
καὶ ἔδωκεν αὐτάς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁷ καὶ ἐποίησεν ¹⁷
ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχύρωσεν αὐτὸν χρυ-
σίῳ δοκίμῳ. ¹⁸ καὶ ἔξ ἀναβαθμοῦ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ¹⁸
ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἑστηκότες παρὰ
τοὺς ἀγκῶνας. ¹⁹ καὶ δώδεκα λέοντες ἑστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ¹⁹
ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ²⁰ καὶ πάντα τὰ ²⁰
σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ
τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ κατελιημμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις
Σαλωμών εἰς οὐθέν. ²¹ ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν ²¹
παίδων Χιράμ· ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ
γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων καὶ πιθήκων. ²² καὶ ²²
ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. ²³ καὶ ²³
πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτησαν τὸ πρόσωπον Σαλωμών ἀκοῦσαι τῆς σο-
φίας αὐτοῦ ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος ²⁴
τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ
ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμίονους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. ²⁵ καὶ ἦσαν τῷ ²⁵

4. * * ἱματισμ. αὐτοῦ ... ἀνεφερον 6. καὶ προσέζηκας 7. οἱ σου
gratum ... παιδ. σου οὗτοι ... καὶ ἀκουουσιν σοφίαν σου 8. ηυλογημενος
... ἠθέλησεν σοι ... ἐπι θρόνου α. ε. βασ. τω λαῶ σου ... εἰς τον αἰωνα
... χρυσιν pto κριμα 10. χειραμ σουφειρ 12. γην εαυτης 14. καὶ ἐμπο-
ρευομενων ... οἱ παντες 15. inier ελατους εἰ ἑξακοσιοι add ἑξακοσιοι
χρυσοι καθαροι τω ἐνι θυρεῳ 16. του δρυμου (17. ἐλεφαντινον) 19. ἐν
πασῃ βασιλειᾳ 20. κατελιημενα· καὶ οὐκ 21. βασιλ. σαλωμων ... χειραμ
... πλοιον ... γεμον 24. καὶ ἵππους ... οἱ ἐνιαυτον alterum

Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἀρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν 26 Ἱερουσαλήμ. 26 καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ 27 ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. 27 καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσοῖον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκα- 28 μίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. 28 καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου 29 τῷ Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς. 29 καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωθὴλ 30 τοῦ ὀρώντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. 30 καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμών ἐπὶ 31 πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. 31 καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

X.

Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχέμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασι- 2 λεῦσαι αὐτόν. 2 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ βασιλέως καὶ κατᾶκησεν 3 Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. 3 καὶ ἀπέστει- λαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία πρὸς 4 Ῥοβοὰμ λέγοντες 4 Ὁ πατήρ σου ἐσχλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ 5 βαρέος οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. 5 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πο- 6 ρεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός. 6 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἐστηκότας ἐναντίον τοῦ Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε 7 τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; 7 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ λέγοντες Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένη εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκῆσης καὶ λαλήσης 8 αὐτοῖς λόγους ἀγαθοῦς, καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. 8 καὶ κατ- ἔλιπε τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων οἱ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβου- λεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνετραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν ἐστηκότων 9 ἐναντίον αὐτοῦ. 9 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς βουλευέσθε καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς μέ λέγοντες Ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ 10 ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; 10 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκ- τραφέντα μετ' αὐτοῦ λέγοντες Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ λέγων Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες ἀφ' ἡμῶν, οὕτως 11 ἔρεῖς Ὁ μικρὸς δάκτυλος μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου. 11 καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ γὰρ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν 12 σκορπίοις. 12 καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων Ἐπιστρέψατε πρὸς μέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ 13 τρίτῃ. 13 καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρὰ, καὶ ἐγκατέλειπεν ὁ βασιλεὺς Ῥο- 14 βοὰμ τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων, 14 καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλήν τῶν νεωτέρων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ

25. τεσσ. μυριαδες θηλειαι ιππων 26. εως της γης ... οριου 29. οπι αυτοι 30. σαλωμων ο βασιλευς ... τεσσερακοντα X. 2. * οπι κ. απεστρ. ιεροβ. εξ αιγυπτου (?) 3. εκκλησια ισραηλ προς βασιλεα ροβοαμ 4. δου- λιας 6. εναντιον σαλωμων ... βουλευσθαι 8. κατελειπεν 9. βουλευσθαι ... τω λαω τουτω λογον 10. οπι λεγοντες 11. και εγω bis 12. με τη ημερα 13. εγκατελειπεν 14. καγω προσθησω ... μαστιξιν, εγω

παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν ¹⁵ μεταστροφή παρὰ τοῦ θεοῦ λέγων Ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ¹⁶ καὶ παντὸς ¹⁶ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Τίς ἡμῶν ἢ μερίς ἐν Δαυίδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ ¹⁷ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοάμ. ¹⁸ καὶ ¹⁸ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοάμ ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίθοις καὶ ἀπέθανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ καὶ ¹⁹ ἠδέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυίδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XI.

Καὶ ἦλθε Ῥοβοάμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιοῦντων πόλεμον, καὶ ἐπόλεμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέφαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοάμ. ² καὶ ἐγένετο ² λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ³ Εἶπὸν πρὸς Ῥοβοάμ ³ τὸν τοῦ Σαλωμών καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν λέγων ⁴ Τάδε λέγει κύριος ⁴ Οὐκ ἀναβήσεσθε καὶ οὐ πολεμήσεσθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ. ⁵ καὶ κατώκησε Ῥοβοάμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις τει- ⁵ χήρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁶ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βηθλεὲμ καὶ Αἰτάν καὶ Θεκωέ, ⁶ ⁷ καὶ Βαιθσουρά καὶ τὴν Σοχώθ καὶ τὴν Ὀδολλάμ, ⁸ καὶ τὴν Γέθ καὶ τὴν ⁷ ⁸ Μαρισάν καὶ τὴν Ζίφ, ⁹ καὶ τὴν Ἀδωραὶ καὶ Λαχίς καὶ τὴν Ἀζηκά, ¹⁰ καὶ ⁹ ¹⁰ τὴν Σαραά καὶ τὴν Αἰλώμ καὶ τὴν Χεβρών ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, πόλεις τειχήρεις. ¹¹ καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχήρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγου- ¹¹ μένους καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, ¹² κατὰ πόλιν καὶ κατὰ ¹² πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πληθὺς σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν. ¹³ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἳ ἦσαν ἐν ¹³ παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὀρίων. ¹⁴ ὅτι ἐγκατέ- ¹⁴ λιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοάμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν κυρίῳ. ¹⁵ καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς ¹⁵ εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοάμ· ¹⁶ καὶ ¹⁶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ οἳ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ θῦσαι κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ κατίσχυσεν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε Ῥοβοάμ ¹⁷ τὸν τοῦ Σαλωμών εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυίδ καὶ Σαλωμών ἔτη τρία. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοάμ γυναῖκα τὴν Μοολὰθ θυγατέρα ¹⁸

16. Τίς ἡμιν μερίς ... αποτρεχε εἰς τὰ 17. ἰσραηλ οἱ ... ἰουδα εβασιλ εφ εαυτων τον ροβοαμ 18. οπι επ αυτους ... ο βασιλ. ροβοαμ τ. αδωραμ XI. 1. βενιαμειν ... εαυτω ργο τω ροβοαμ 3. και προς παντα ἰουδα κ. βενιαμειν ... ο. αναβησετε ουδε πολεμησετε ... αποστραφητε ... υπηκουσαν 5. επι ιερουσαλημ 6. την βαιθ σεεμ κ. την αιτανι κ. την θεκωε 7. κ. την βαιθσουρα ... σοχωθ 8. ζειφ 9. αδωραιμ κ. λαχεις 10. αιθλων ... βενιαμειν 11. τειχεσιν ργο τειχηρεις ... εδωκεν αυταις 12. οπι και κατα πολιν ... βενιαμειν 14. εγκατελειπον ... προς ιουδαν ... αυτου του μη λειτ. τω κυριω 16. καρδιαν εαυτων ... τον κυριον ... κυριω τω θεω 17. ροβοαμ ο του ... επορευθη ταις 18. την μολαθ θυγ.

19 Ἰεριμούθ υἱοῦ Δαυὶδ καὶ Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἐλιὰβ τοῦ Ἰεσσαί. ¹⁹ καὶ ἔτε-
²⁰ κεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεσοῦ καὶ τὸν Σαμορία καὶ τὸν Ζαάμ. ²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα
 ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιά
²¹ καὶ τὸν Ἰεθὶ καὶ τὸν Ζηζὰ καὶ τὸν Σαλημώθ. ²¹ καὶ ἠγάπησε Ῥοβοάμ τὴν
 Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλ-
 λακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτῶ εἶχε καὶ παλλακὰς ἐξήκοντα· καὶ ἐγέν-
²² νησεν υἱοὺς εἴκοσι καὶ ὀκτῶ καὶ θυγατέρας ἐξήκοντα. ²² καὶ κατέστησεν εἰς
 ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἠγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι
²³ βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. ²³ καὶ ἠύξθη παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν
 πᾶσι τοῖς ὄροις Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὄχυραῖς, καὶ
 ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλήθους πολὺ, καὶ ἠτήσατο πλήθος γυναικῶν.

XII.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἠτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοάμ καὶ ὡς κατεκρατήθη,
² ἐγκατέλειπε τὰς ἐντολάς κυρίου καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. ² καὶ ἐγένετο ἐν
 τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοάμ ἀνέβη Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγύ-
³ πτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἤμαρτον ἐναντίον κυρίου, ³ ἐν χιλίοις καὶ διακο-
 σίοις ἄρμασι καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους
 τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Αἴβυες, Τρωγοδύται καὶ Αἰθίοπες.
⁴ ⁴ καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὄχυρῶν αἱ ἦσαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἦλθον
⁵ εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ Σαμαίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοάμ καὶ πρὸς τοὺς
 ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ προσώπου Σουσακίμ
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως εἶπε κύριος Ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐγὼ ἐγκα-
⁶ ταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. ⁶ καὶ ἠσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ
⁷ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπαν Δίκαιος ὁ κύριος. ⁷ καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετρά-
 πησαν, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν λέγων Ἐνετράπησαν, οὐ κα-
 ταφθερῶ αὐτούς, καὶ δώσω αὐτούς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ
⁸ ὁ θυμὸς μου ἐν Ἱερουσαλήμ, ⁸ ὅτι ἔσονται εἰς παιδᾶς, καὶ γνώσονται τὴν
⁹ δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς. ⁹ καὶ ἀνέβη Σουσακίμ
 βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ
 κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ
¹⁰ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοὺς οὓς ἐποίησε Σαλωμών. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ὁ
 βασιλεὺς Ῥοβοάμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτόν
 Σουσακίμ ἄρχοντας παρατρεχόντων τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασι-
¹¹ λέως. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, εἰσεπο-
 ρεύοντο οἱ φυλάσσοντες καὶ οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάν-
¹² τησιν τῶν παρατρεχόντων. ¹² καὶ ἐν τῷ ἐντραπήναι αὐτὸν ἀπεστράφη ἀπ' αὐ-
 τοῦ ὄργῃ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθοράν εἰς τέλος· καὶ γὰρ ἐν Ἰούδα ἦσαν
¹³ λόγοι ἀγαθοί. ¹³ καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐβα-
 σίλευσεν· καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ῥοβοάμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν,
 καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ πόλει ἣ ἐξελέξατο
 κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ
¹⁴ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομὰ ἢ Ἀμμανίτις. ¹⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονη-
¹⁵ ρόν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ¹⁵ καὶ λόγοι

18. ερμουθ ... αβιαϊαλ 19. ετεκον ... οπι τον ιεους ... σαμαριαν ...
 ζαλαμ 20. ιεθθι ... ζιζα 21. εικοσι οκτω 22. ροβοαμ τον αβια 23. βε-
 νιαμειν XII. 1. εγκατελειπεν 2. εν τω πεμπτω ετει ... σουσακειμ ...
 επι ισραηλ 3. τρωγλοδυται 5. σουσακειμ bis ... εγκατελειπατε με, καγω
 6. ιουδα pro ισραηλ 7. επι ιερουσαλημ 8. δουλιαν bis 9. σουσακειμ ...
 οπι επι ιερουσαλημ 10. οπι ο βασιλευς ... σουσακειμ 12. η οργη ... εν
 τω ιουδα ... in f. add και αρεστοι εν πασιν 13. οπι ο βασιλευς ... τεσ-
 σερακοντα ... οπι υιων ... και ονομα της 14. καρδ. εαυτου εκζ. κυριον

Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι οὐκ ἰδοῦ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφήτου καὶ Ἀδδώ τοῦ ὀρῶντος καὶ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἀπέθανε Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XIII.

Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιά ἐπὶ Ἰούδα. ² τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Οὐριήλ ἀπὸ Γαβαὼν· καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ἀβιά καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοὰμ. ³ καὶ παρετάξατο Ἀβιά ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμει τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν ὀκτακοσίαις χιλιάσι, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμει. ⁴ καὶ ἀνέστη Ἀβιά ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομόρων, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραήλ. ⁵ οὐχ ὑμῖν γινῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκε βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκη ἀλόγ; ⁶ καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμών τοῦ Δαυὶδ καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ⁷ καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ⁸ καὶ νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυὶδ· καὶ ὑμεῖς πληθὺς πολὺ, καὶ μετ' ὑμῶν μόσχοι χρυσοὶ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεοῦ. ⁹ ἢ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρῶν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτὰ καὶ ἐγένετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. ¹⁰ καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐν ταῖς ἑφημερίαις αὐτῶν ¹¹ θυμιῶσι τῷ κυρίῳ ὀλοκαύτωμα πρῶτῳ καὶ δευτέρῳ, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δευτέρῳ· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν. ¹² καὶ ἰδοὺ μετ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς· οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, μὴ πολεμήσητε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ εὐοδώσεται ὑμῖν. ¹³ καὶ Ἱεροβοὰμ ἀπέστρεψε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ τῶν ὀπισθεν. ¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγγι. ¹⁵ καὶ ἐβόησαν ἄνδρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιά καὶ Ἰούδα. ¹⁶ καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἐπά-

15. και οι εσχατοι ... και αι πραξεις ... επολεμει ροβ. προς ιεροβ.
 16. ροβοαμ, και εταφη μετα τ. πατερ. εαυτου εν XIII. 3. αβια τον πολεμον εν ... δυνατων πολεμιστων προ δυνατοι πολεμισται 5. δεδωκεν ... διαθηκην 6. τω δαυιδ ... κυριου εαυτου 7. αντεστη προ ανεστη ... ροβοαμ υιον σαλωμων 8. λεγετε υμεις ... ** πολλοι προ χρυσοι 9. εξεβαλετο ... γης· πας ο ... χειρ. εξ μωσχοις 10. ενκαταιλειπομεν ... υιοι sine οι ... εαυτων ... ολοκαυτωματα 11. προθεσις ... εγκατελειπατε 12. και σαλπιγγες ... εφ υμας· και οι υιοι ... οτι μη ... πολεμησεται ... ευοδωθησεται 13. οπισθεν προ οπισθε 14. ο πολεμος αυτοις ... οτι εκ των εμπροσθ. και 16. εις χειρας

ταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυ-
 18 ματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιοι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. ¹⁸ καὶ ἐταπεινώθη-
 σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι
 19 ἤλπισαν ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ἀβιά ὀπίσω
 Ἱεροβοὰμ καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιζὴλ καὶ τὰς
 κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεσυνά καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρών καὶ
 20 τὰς κώμας αὐτῆς. ²⁰ καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχύον Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας
 21 Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐτελεύτησε. ²¹ καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά,
 καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο καὶ
 22 ἑκατάδεκα θυγατέρας. ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ
 οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδώ.

XIV.

Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν
 πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις
 2 Ἀσά ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα δέκα ἔτη, ² καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς
 3 ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ³ καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων
 4 καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, ⁴ καὶ εἶπε
 τῷ Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ποιῆσαι τὸν
 5 νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. ⁵ καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν πόλεων Ἰούδα τὰ θυσια-
 6 στήρια καὶ τὰ εἰδῶλα, καὶ εἰρήνευσε ⁶ πόλεις τειχῆρεις ἐν γῆ Ἰούδα, ὅτι
 εἰρήνευσεν ἡ γῆ· καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέ-
 7 παυσε κύριος αὐτῷ. ⁷ καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας,
 καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς, ἐνώπιον τῆς γῆς
 κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐξεζήτησεν ἡμᾶς,
 8 καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν καὶ εὐώδωσεν ἡμῖν. ⁸ καὶ ἐγένετο δύναμις τῷ
 Ἀσά ὀπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῆ Ἰούδα τριακόσιοι χιλιά-
 9 χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμιστὰι δυνάμειος. ⁹ καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρὲ
 ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἄρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν
 10 ἕως Μαρησά. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν Ἀσά εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πό-
 11 λεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ βορρᾶν Μαρησά. ¹¹ καὶ ἐβόησεν Ἀσά πρὸς κύριον
 θεὸν αὐτοῦ καὶ εἶπε Κύριε, οὐκ ἄδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ
 ἐν ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποιθήσαμεν,
 καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἠλθόμεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο· κύριε ὁ θεὸς
 12 ἡμῶν, μὴ κατισχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος. ¹² καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰ-
 13 θίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον Αἰθίοπες, ¹³ καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσά
 καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ· καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς
 περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμειος αὐ-
 14 τοῦ, καὶ ἐσχύλευσαν σκῦλα πολλὰ. ¹⁴ καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ
 Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσχύλευσαν πάσας τὰς
 15 πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ γε σκηναὶς κτήσεων
 καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους,
 καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

17. επεσαν 18. εαυτων 19. αυτου πολεις ... ανα προ ιεσυνα ... θυ-
 γατερας προ κωμας ultimo 20. επι προ επι 21. δεκατεσσαρες ... και θυ-
 γατερ. δεκαεξ XIV. 1. ετη δεκα 2. εαυτου 4. εκζητησαι κυριον τον
 θ. τ. π. εαυτων 5. πασων των πολεων 6. αυτω κυριος 7. εν ω τ. γ.
 κυριευομεν ... κυριον θεον ... ευοδωσεν 8. τω ασα δυναμις ... βενιαμειν
 ... διακοσιοι πεντηκοντα 9. ζαρε αιθιοψ ... και ηλθεν bis ponit 11. ου
 δυνατει 12. οι αιθιοπες 13. οπι αυτους ... ενωπιον προ εναντιον 15.
 κτησεων τους αμαζονεις

XV.

Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ὡδῆδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. ² καὶ ἐξῆλ- 2
θεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσᾶ καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ
μου, Ἀσὰ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Βενιαμίν. κύριος μετ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς
μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτόν, εὐρεθήσεται ὑμῖν· καὶ ἐὰν ἐγκατα-
λείπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ³ καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ³
ἀληθινῷ καὶ οὐχ ἱερέως ὑποδεικνύντος καὶ ἐν οὐ νόμῳ. ⁴ καὶ ἐπιστρέψει αὐ- ⁴
τοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εὐρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ ⁵
καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις
κυρίου ἐπὶ πάντα τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. ⁶ καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ⁶
ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ ἡλίψει.
⁷ καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς ⁷
τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφη- ⁸
τείαν Ἀδαδ τοῦ προφήτου, καὶ κατέσχευε καὶ ἐξέβαλε τὰ βδελύγματα ἀπὸ
πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμίν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ἃν κατέσχευεν Ἱερο-
βοὰμ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἐνεκαίνισεν τὸ θυσιαστήριον κυρίου ὃ ἦν ἔμπροσθεν
τοῦ ναοῦ κυρίου. ⁹ καὶ ἐξεκκλησίασεν τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμίν καὶ τοὺς πρὸς- ⁹
ἡλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραΐμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ
ἀπὸ Συμεῶν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτόν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν
αὐτοὺς ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσα- ¹⁰
λήμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσά. ¹¹
¹¹ καὶ ἔθυσεν τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ἃν ἤνεγκαν,
μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. ¹² καὶ διηλθὲν ἐν διαθήκῃ ¹²
ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς αὐτῶν. ¹³ καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ¹³
ἀποθάνειται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. ¹⁴ καὶ ¹⁴
ὤμοσαν ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλη καὶ ἐν σάλπιγγι καὶ ἐν κερατίνοις. ¹⁵ καὶ ¹⁵
εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὄρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ
ἐν πάσῃ ἡελήθει ἐζήτησαν αὐτόν, καὶ εὐρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν κύριος
αὐτοῖς κυκλόθεν. ¹⁶ καὶ τὴν Μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησεν τοῦ μὴ εἶναι ¹⁶
τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἶδωλον καὶ κατέκαυσεν ἐν χει-
μάρῳ Κέδρων. ¹⁷ πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ· ¹⁷
ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσά ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἰς- ¹⁸
ἠνεγκε τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ἅγια οἴκου τοῦ θεοῦ, ἀρ-
γύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. ¹⁹ καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ ¹⁹
πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

XVI.

Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά ἀνέβη βασιλεὺς
Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὠκοδόμησεν τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ
εἰσοδὸν τῷ Ἀσᾶ βασιλεῖ Ἰούδα. ² καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ ²
σησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν

XV. 1. υἱος ἀδαδ 2. βενιαμειν ... πας ιουδας κ. βενιαμειν 3. υπο-
δεικνυοντος 5. οπι τω εκπορευομενω και 8. προφητιαν αζαριου του ...
βενιαμειν ... οπι ιεροβοαμ 9. βενιαμειν 10. εν τω πεντεκαιδ. ετει 11.
εθυσαν ... εν εκεινη τη ημερα ... μοσχους επτα, κριους και προβατα επτα
χιλιαδας 12. οπι αυτων ip f. 13. πας ο εαν ... εκζητηση κυριον θεον
ισραηλ ... και απο ανδρος 14. ωμοσεν εν τω κυριω 15. ηυφρανθησαν ...
ψυχης αυτων ... αυτοις κυριος κυκλοθ. 16. οπι μη 17. εξηραν προ απε-
στησαν ... εν τω ιουδα και ισραηλ 18. οικου κυριου του XVI. 1. ανε-
βη βαασα 2. χρυσ. και αργυρ.

3 τοῦ Ἰσραὴλ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῶ λέγων ὁ Δαυὶδ δια-
 4 στήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ ἀνὰ
 5 μέσον τοῦ πατρὸς σου· ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσὸν καὶ ἀργύριον, δεῦρο καὶ
 6 διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασά βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ.
 7 Ἐπεὶ καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἰσραὴλ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας
 8 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξε τὴν Αἴων καὶ τὴν
 9 Δάν καὶ τὴν Ἀβελμαΐν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. καὶ ἐγένετο ἐν
 10 τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ καὶ κατέπαυσε
 11 τὸ ἔργον αὐτοῦ. καὶ Ἀσά βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς
 12 λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ὠκοδόμησε Βαασά, καὶ ὠκοδόμησεν
 13 ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαεὶ καὶ τὴν Μασφά. καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ
 14 ὁ προφήτης πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τῷ πεποιθέναι σε
 15 ἐπὶ βασιλέα Συρίας καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο
 16 ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου. οὐχ οἱ Λίβιοι καὶ Λίβυες
 17 ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, εἰς ἄρσος εἰς ἵππεις εἰς πλήθος σφόδρα, καὶ ἐν
 18 τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου; ὅτι οἱ ὀφθαλ-
 19 μοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῆ κατισχυῖσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει
 20 πρὸς αὐτόν· ἠγνόηκας, ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. καὶ
 21 ἐβυσμώθη Ἀσά τῷ προφήτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη
 22 ἐπὶ τούτῳ· καὶ ἐλυμήνατο Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ ἰδοὺ
 23 οἱ λόγοι Ἀσά οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα
 24 καὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσά ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ
 25 τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλα-
 26 κίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε τὸν κύριον ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά
 27 μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασι-
 28 λείας αὐτοῦ. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὤρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει
 29 Δαυὶδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἐπλήσαν ἀρωμάτων καὶ γένη
 30 μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

XVII.

Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ· καὶ κατίσχυσεν Ἰω-
 2 σαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα
 3 ταῖς ὄχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ
 4 ἐν πόλεσιν Ἐφραΐμ ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο κύ-
 5 ριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις·
 6 καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἰδωλα, ἀλλὰ κύριον τὸν θεόν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξε-
 7 ζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τὰ
 8 ἔργα τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ κατεθύνη κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
 9 ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα
 10 πολλή. καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ κυρίου, καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ
 11 καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασι-
 12 λείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν,
 13 τὸν Ἀβδὶαν καὶ Ζαχαρίαν καὶ Ναθαναὴλ καὶ Μιχαίαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πό-

3. εμου και ανα μεσον σου ὀ. απελειπεν ... εαυτου 6. ο βασιλευς ηγαγεν 7. προς βασ. ιουδα ασα ... οτι σε allegium 8. οτι σε 9. και νυν ηγνοηκας επι τουτω· απο (ita dist.) 12. ασα εν τω ενατω κ. τριακ. ετει τ. β. εαυτου ... μαλακια εαυτου ... εξεζητησεν κυριον 13. πατερ. εαυτου ... τεσσαρακοστω και ενι ετει 14. επληρωσαν XVII. 3. εαυτου 4. εαυτου his ... ως του ισραηλ τα εργα 5. κατηθυνην 6. υψωση καρδια ... και ετι εξηρεν 7. και εν τω τριτω ετει της ... ηγουμ. εαυτου ... και τον ζαχαρ. κ. τον ναθ. ... οτι του

λεσιν Ἰούδα. ⁸ καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται Σαμαίας καὶ Ναθανίας καὶ Ζα- 8
βδίας καὶ Ἀσιήλ καὶ Σεμιραμῶθ καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀδωνίας καὶ Τωβίας καὶ
Ἰωβαδωνίας, Λευῖται καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμὰ καὶ Ἰωρὰμ οἱ ἱερεῖς. ⁹ καὶ 9
ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, καὶ μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διηλθον ἐν
ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου 10
ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς
Ἰωσαφάτ. ¹¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφάτ δῶρα καὶ ἀργύ- 11
ριον καὶ δόματα, καὶ οἱ Ἄραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἑπτακιςχιλίους
ἑπτακοσίους. ¹² καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευόμενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ὤκο- 12
δόμησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκῆσεις καὶ πόλεις ὄχυράς. ¹³ καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένε- 13
νετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερου-
σαλήμ. ¹⁴ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ 14
Ἰούδα χιλιαρχοὶ, Ἐδνας ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμει·
τριακόσαιο χιλιάδες· ¹⁵ καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ 15
διακόσαιο ὀγδοήκοντα χιλιάδες· ¹⁶ καὶ μετ' αὐτὸν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαριὶ ὁ 16
προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσαιο χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμει.
¹⁷ καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν δυνατὸς δυνάμει καὶ Ἐλιαδά, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξό- 17
ται καὶ πελτασταὶ διακόσαιο χιλιάδες· ¹⁸ καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' 18
αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. ¹⁹ οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες 19
τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὄχυραῖς ἐν πάσῃ
τῇ Ἰουδαίᾳ.

XVIII.

Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμ-
βρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. ² καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σα- 2
μάρειαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς καὶ τῷ λαῷ
τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμῶθ
τῆς Γαλααδίτιδος. ³ καὶ εἶπεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασι- 3
λέα Ἰούδα Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμῶθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν
αὐτῷ Ὡς ἐγώ, οὕτω καὶ σύ· ὡς ὁ λαὸς σου, καὶ ὁ λαὸς μου μετὰ σου εἰς
πόλεμον. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Ζήτησον δὴ σήμερον 4
τὸν κύριον. ⁵ καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας τετρακοσίους 5
ἄνδρας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμῶθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπί-
σχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.
⁶ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Οὐκ ἔστιν ὡς προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι καὶ ἐπιζητή- 6
σομεν παρ' αὐτοῦ; ⁷ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Ἐτι ἀνὴρ εἰς 7
τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προ-
φητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθόν, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὗτος
Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Μὴ λαλήτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁸ καὶ 8
ἐκάλεισεν ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα καὶ εἶπε Γάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλά. ⁹ καὶ 9
βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρό-
νου αὐτοῦ καὶ ἐνδεδυμένοι στολάς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πύλης
Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευσον ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐποίη- 10
σεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος

8. σαμουϊας ... ιασηλ ... αδωνιαν ... οτι και τωβιας ... * τωβαδω-
νιαν, ** τωβαδωνια 10. ταις κυκλω 11. in f. add τραγους επτακιςχιλιους
επτακοσιους 12. οικησεις εν τη ιουδαια 13. δυνατοι πολεμισται 14. ουτος
αριθμος ... εδνας 16. μασαιας ο του ζαχρι 17. βενιαμειν ... δυναμει
ελιαδα 18. οτι εκατον 19. οτι οι ... δεδωκεν XVIII. 2. σαμαριαν ...
ραμμωθ 3. οπι Ει ... ουτως 5. ραμμωθ ... ειπεν ργο ειπαν 7. ιεμλα
... λαλειτω 8. ο βασιλ. ισραηλ ... ιεμλα 9. σαμαριας ... επροφητευσον
10. χαναανα

11 Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῆ. ¹¹ καὶ πάντες οἱ προ-
 φῆται προεφήτευσον οὕτω λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ, καὶ εὐδο-
 12 ψήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ¹² καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευ-
 θεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαῖαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἴδου ἐλάλησαν οἱ προ-
 φῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθῇ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι
 13 σου ὡς ἐνός αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθῇ. ¹³ καὶ εἶπε Μιχαίας Ζῆ κύριος ὅτι
 14 ὁ ἐὰν εἶπῃ ὁ θεὸς πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω. ¹⁴ καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ
 εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μιχαία, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ εἰς πόλεμον
 ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐδοώσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας
 15 ὑμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ποσάκις ὀρκίζω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρὸς
 16 μέ πλην τὴν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; ¹⁶ καὶ εἶπεν Εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διε-
 σπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ εἶπε κύριος ML9.5
 Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέντων ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
 17 ἐν εἰρήνῃ. ¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι
 18 οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθῇ ἀλλ' ἢ κακῇ; ¹⁸ καὶ εἶπεν Οὐχ. οὕτως· ἀκού-
 σατε λόγον κυρίου. εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα
 δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρειστῆκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.
 19 ¹⁹ καὶ εἶπε κύριος Τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται
 καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμὼθ Γαλααδ; καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν
 20 οὕτως. ²⁰ καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπα-
 21 τήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος Ἐν τίνι; ²¹ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι
 πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀπατή-
 22 σεις καὶ δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτω. ²² καὶ νῦν Ἴδου ἔδωκε κύριος πνεῦμα
 ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ
 23 κακῇ. ²³ καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαῖαν ἐπὶ τὴν
 σιαγόνα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ποῖα τῇ ὁδῷ παρήλθε πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ
 24 λαλήσαι πρὸς σέ; ²⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας Ἴδου ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ἣ
 25 εἰσελεύσῃ ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ κατακρυβῆναι. ²⁵ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ
 Λάβετε τὸν Μιχαῖαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ
 26 πρὸς Ἰωὰς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως, ²⁶ καὶ ἐρεῖτε Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς
 Ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον ὕψιφως καὶ ὕδωρ
 27 ὕψιφως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁷ καὶ εἶπε Μιχαίας Ἐὰν ἐπι-
 στρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐν ἐμοί· καὶ εἶπεν Ἀκού-
 28 σατε λαοὶ πάντες. ²⁸ καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα
 29 εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ. ²⁹ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Κατακάλυ-
 ψόν με καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμὸν μου·
 30 καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³⁰ καὶ βασι-
 λεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ λέγων
 Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον.
 31 ³¹ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ
 εἶπαν Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόη-
 32 σεν Ἰωσαφάτ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ'
 αὐτοῦ. ³² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς

10. οπι αν 11. επροφητευσον ουτως ... ραμμωθ 14. μιχαια, εισπορευθω
 ε. ραμμωθ 15. ορκισω ... λαλησεις προς εμε πλην αληθειαν 16. διεσπαρμ.
 τον ισραηλ ... ** οπι ουτοι (ab ουκ usque ειρηνη**) ... ** αναστρεφετω 17.
 ειπα σοι ου 18. ειδον κυριον 19. ραμμωθ γαλααδ· και ειπεν ουτος ειπεν
 ουτως και 21. και γε δυνησει ... ουτως 22. παντων των προφ. 23. κ.
 εποιησεν σεδ. υι. χανανα ... οπι τη 24. ταμειον εκ ταμειου 25. προς
 σεμμηρ τον 26. αποθεσθαι 27. οπι και ειπεν ροσι εν εμοι 28. ραμμωθ
 29. συνεκαλυψ. ο βασιλευς 32. ιδον

Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³³ καὶ ἀνὴρ ἔτεινε τόξον εὐστόχως καὶ ³³ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἠνιόχῳ Ἐπίστρεφε τὴν χειρὰ σου, ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³¹ καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ³¹ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐστηκώς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἐσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντας τοῦ ἡλίου.

XIX.

Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανι ὁ προφήτης ² καὶ εἶπεν αὐτῷ Βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ, εἰ ἀμαρτωλῶ σὺ βοηθεῖς ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὀργή παρὰ κυρίου· ³ ὅτι ἀλλ' ³ ἢ λόγοι ἀγαθοὶ ἠρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ⁴ καὶ κατώκησεν Ἰω- ⁴ σαφὰτ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵ καὶ κατέστησε τοὺς κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὄχυραις ἐν ⁵ πόλει καὶ πόλει. ⁶ καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς Ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀν- ⁶ θρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷ καὶ νῦν γενέσθω φόβος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ ποιήσατε, ὅτι ⁷ οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία οὐδὲ θαυμάσαι πρόσωπον οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. ⁸ καὶ γε ἐν Ἱερουσαλήμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ τῶν ἱερέων καὶ ⁸ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς λέγων Οὕτω ποιή- ⁹ σετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ, ¹⁰ πᾶς ἀνὴρ κρίσιν ¹⁰ τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀνὰ μέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντο- λῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα· καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἀμαρ- τήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὀργή ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· οὕτω ποιήσετε, καὶ οὐχ ἀμαρτήσεσθε. ¹¹ καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμε- ¹¹ νος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς Ἰσμαὴλ ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευί- ται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἰσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

XX.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωάβ καὶ υἱοὶ Ἀμμῶν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. ² καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ ² Ἰωσαφὰτ λέγοντες Ἦκει ἐπὶ σέ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσασάν Θαμάρ, αὕτη ἐστὶν Ἐγγαδί. ³ καὶ ἐφο- ³ βήθη, καὶ ἔδωκεν Ἰωσαφὰτ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκή- ρυξε νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα. ⁴ καὶ συνήχθη Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, ⁴

32. ἰσραηλ, απεστρεψαν 33. ενετεινεν ... και εξαγαγε ... εως εσπερ. εξεναντ. συριας XIX. 1. οικον εαυτου εν ειρηνη εις 2. Βασιλευ 3. οπι οτι ab initio ... ευρεθησαν ... κατευθυνας 4. εν ιερουσαλημ 5. κατεστη- σεν κριτας 7. *ο φοβος (videtur) ... ποιησετε ... θεου υμων 8. και γαρ εν 9. ουτως ... και πληρεις καρδιας 10. ελθ. προς υμας ... υμων κατοικουντων ... ανα μεσον αιματος αμα και ανα μεσον προσταγματος ... αμαρτ. τω θεω .. εφ υμας οργη ... ουτως 11. εις παν λογον ... ισμαηλ ηγου- μενος ... προς παν λογον ... ισχυσατε ποιησατε XX. 1. οι υι. αμμων κ. οι υι. μωαβ 2. εκ του περαν ... εν ανασαν ... ενγαδδαι 3. το προσωπον ... εκηρυξαν 4. ιουδας

5 καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἤλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. ⁶ καὶ ἀνέστη
 Ἰωσαφάτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον
 6 τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς, ⁶ καὶ εἶπε Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, οὐχὶ σὺ
 εἶ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν,
 καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι πρὸς σὲ ἀντιστῆναι·
 7 οὐχὶ σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ
 προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραάμ τῷ
 8 ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; ⁸ καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ὠκοδόμησαν
 9 ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες ⁹ Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ,
 ῥομφαία, κρίς, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ
 ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ
 10 ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ σώσεις. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν καὶ
 Μωάβ καὶ ὄρος Σηεῖρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν,
 ἐξελεθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐξω-
 11 λόθρευσαν αὐτούς· ¹¹ καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκ-
 12 βαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἧς ἔδωκας ἡμῖν. ¹² κύριε ὁ Θεὸς
 ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς
 τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὼν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἶδαμεν τί ποιήσωμεν
 13 αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹³ καὶ πᾶς Ἰούδα ἐστηκὼς ἔναντι
 14 κυρίου καὶ τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. ¹⁴ καὶ τῷ Ὄζιῃ τῷ τοῦ
 Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Βαναίου τῶν υἱῶν Ἐλεῖθλ τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευῖτου
 15 ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ¹⁵ καὶ
 εἶπεν Ἀκούσατε, πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ βασι-
 λεὺς Ἰωσαφάτ. τάδε λέγει κύριος ὑμῖν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε μηδὲ πτοηθῆτε
 ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστὶν ἡ παράταξις
 16 ἀλλ' ἡ τῷ Θεῷ. ¹⁶ αὐριον κατάβητέ ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν
 ἀνάβασιν Ἀσσεῖς, καὶ εὐρήσετε αὐτούς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ἱεριγλ.
 17 ¹⁷ οὐχ ὑμῖν ἐστὶ πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεσ-
 ὑμῶν, Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ· μὴ φοβηθῆτε μηδὲ πτοηθῆτε αὐριον ἐξελθεῖν
 18 εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ κύριος μεσ' ὑμῶν. ¹⁸ καὶ κύψας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρός-
 ωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ ἔπεσον ἔναντι
 19 κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ
 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κορὲ αἰνεῖν κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.
 20 ²⁰ καὶ ὤρθησαν πρῶτ' καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν
 αὐτοὺς ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησε καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, Ἰούδα καὶ οἱ
 κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐμπιστεύσατε ἐν κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐμπι-
 21 στευσθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐδοθήσεσθε. ²¹ καὶ
 ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησε ψαλτωδοὺς καὶ αἰνοῦντας ἐξομολο-
 γεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως· καὶ ἔλε-
 22 γον Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²² καὶ ἐν
 τῷ ἀρξασθαι αὐτοὺς τῆς αἰνεσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως ἔδωκε κύριος πο-
 23 λεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμῶν ἐπὶ Μωάβ καὶ ὄρος Σηεῖρ τοὺς ἐξελεθόντας ἐπὶ Ἰού-
 23 δαν, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³ καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς

6. πατερων ημων ... ει ο θεος ... -οπι ανω 7. συ ει ο θεος ο εξολε-
 θρευσας ... προσωπου λαου 10. ιδου υιοι ... εξωλεθρευσαν 11. (επειχε-
 ρουσιν εφ υμας ...) ημας εκ γης κληρονομιας 12. ισχυς ημιν 13. ιουδας
 εστ. εναντιον ... οπι αυτων exhr. 14. υιων ελεηλ 15. κατοικουντες ιερου-
 σαλημ 16. αναβασιν ασαε ... οπι ποταμου 17. μη φοβεισθε ... οπι αυ-
 τοις 18. εαυτου ... εν ιερουσαλημ ... εναντιον 19. κυριω τω θεω 20.
 το πρωι ... οπι αυτους ... εμπιστευσατε κυριω θεω υμων 21. οπι κα-
 αινειν τα usque εξομολογεισθε 22. εναρξασθαι της αινεσεως αυτου της

κατοικοῦντας ὄρος Σηεὶρ ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτριῖψαι αὐτούς· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηεὶρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρεῦσθῆναι. 24 καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε καὶ εἶδε τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. 25 καὶ ἐξῆλθεν Ἰωσαφάτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλευσάτω τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευὴν καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητά, καὶ ἐσκυλευσαν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ ἦν. 26 καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ἠλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κοιλίᾳς Εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 27 καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰωσαφάτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. 28 καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγγιν εἰς οἶκον κυρίου. 29 καὶ ἐγένετο ἕκστασις κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς ὅτι κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ἰσραὴλ. 30 καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. 31 καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, ὧν ἔτων τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλί. 32 καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. 33 ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατέσυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. 34 καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοῦ τοῦ Ἀνανί, ὃς κατέγραψε βιβλίον βασιλέων Ἰσραὴλ. 35 καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτόν τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς· καὶ ἐποίησε πλοῖα ἐν Γασιῶν Γαβέρ. 37 καὶ προεφήτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Δωδία ἀπὸ Μαρισῆς ἐπὶ Ἰωσαφάτ λέγων Ὡς ἐφιλάσας τῷ Ὀχοζία, ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνασθη πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

XXI.

Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 2 καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφάτ ἔξ, Ἀζαρίας καὶ Ἰεϊήλ καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μιχαήλ καὶ Ζαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα. 3 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλὰ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ὄπλα μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα, καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωράμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. 4 καὶ ἀνέστη Ἰωράμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραὴλ. 5 ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἔτων, κατέστη Ἰωράμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

23. ἐξολοθρεῦσαι ... οπι αυτους ... ἐξολοθρευθηται 25. ηλθεν ... ἐσκυλευσαν εαυτοις ... εγενετο 26. οπι εγενετο 27. ηυφρανεν 29. οτι πεπολεμησεν (sic) κυριος 31. ιουδαν ετων τριακοντα εν ... εικοσι πεντε... σαλει 32. επορευθη ταις ... ασα, ουκ 33. οπι και post αλλα ... καρδιαν προς κυριον θεον τ. π. εαυτων 34. βασιλεως 35. προς οζιαν (... ηνομησαι) 36. η πορευθηται ad πορευθηται transilit ... πλοια εργασιων γαβερ 37. επροφητευσεν ... ο του ωδια ... ηδυνασθη του πορ. XXI. 1. πατερ. εαυτου ... εταφη παρα τοις πατρασιν εαυτου εν ... ιωραμ 2. μισαηλ κ. σαφατιας 3. μετα πολεων 5. ων αυτος τριακοντα ... βασιλ. εαυτου

6⁶ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυ-
 7 γάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. ⁷ καὶ
 οὐκ ἐβούλετο κύριος ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυὶδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέ-
 8 ζετο τῷ Δαυίδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
 9 πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδῶμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα,
 9 καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλεῖα. ⁹ καὶ ὤχητο Ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόν-
 των, καὶ πᾶσα ἡ ἔππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπά-
 10 ταξεν Ἐδῶμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν
 10 ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδῶμ ἕως τῆς
 ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ,
 11 ὅτι ἐγκατέλιπε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ¹¹ καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίη-
 σεν ὑψηλὰ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας ἐν
 12 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν. ¹² καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ
 Ἡλιοῦ τοῦ προφήτου λέγων Τάδε λέγει κύριος θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς σου
 Ἄνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρὸς σου καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσά
 13 βασιλέως Ἰούδα, ¹³ καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευ-
 σας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος
 Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱούς τοῦ πατρὸς σου τοὺς ἀγαθούς ὑπὲρ σὲ
 14 ἀπέκτεινας, ¹⁴ ἴδου κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν
 15 τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναιξί σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου· ¹⁵ καὶ σὺ
 ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιλάς, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλὴ σου μετὰ τῆς
 16 μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλ-
 17 λοφύλους καὶ τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς ὀμόρους τῶν Λιβυῶν· ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν
 ἐπὶ Ἰούδαν καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν
 εὔρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱούς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ,
 καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἷος ἀλλ' ἡ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ.
 18 ¹⁸ καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλὴν μαλακίαν
 19 ἣ οὐκ ἔστιν ἰατρία. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας· καὶ ὡς ἦλθε και-
 ρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλὴ αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ
 ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ· καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν κα-
 20 θῶς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. ²⁰ ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἔτων ὅτε ἐβασίλευσε,
 καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ
 ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

XXII.

Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ τὸν Ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ
 τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὼν
 ἐπ' αὐτοὺς ληστήριον, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχο-
 2 ζίας υἷος Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα. ² ὧν ἔτων εἴκοσι Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ
 ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία
 3 θυγάτηρ Ἀμβρί. ³ καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ
 4 ἦν σύμβουλος τοῦ ἀμαρτάνειν. ⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς
 οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα

6. αὐτοῦ ἡ γυνὴ 7. ἐξολοθρεῦσαι 8. ἐβασίλευσεν 10. ἀπέστη ἐδῶμ
 ἀπὸ χειρὸς ἰουδα ... λοβνα ... ἐγκατέλειπεν τὸν κυρ. θεὸν τ. π. αὐτοῦ
 11. ἐν πόλεσιν ... κατοικοῦντας ἱερουσαλήμ 12. κυρ. ὁ θεός ... ἡ πατὴρ
 σου ad πατὴρ σου transiit 13. κατοικοῦντας ἱερουσαλήμ ... ὁ οἶκος 18.
 οἱ πάντα ... μαλακίαν ἐν τῇ ... ἰατρία 19. ὁ καιρὸς 20. οἱ καὶ ὀκτὼ
 ἔτη ἐβασίλευσεν ... ἐν οὐκ ἐπαίνῳ XXII. 1. τὸν υἱὸν ... ἀπέκτεινεν τὸ
 ληστήριον τὸ ἐπελθὼν ἐπ' αὐτοὺς ... βασιλεύς 2. ὧν εἴκοσι ἔτη ἐβασίλευ-
 σεν οχοζίας, καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν ... ζαμβρι 4. ὁ οἶκος ... σύμβουλοι πρὸς
 πατέρα αὐτοῦ pōsi

αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, ⁵ καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ⁵ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμῶθ Γαλαάδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ. ⁶ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ⁶ ἐπάταξαν αὐτόν οἱ Σύροι ἐν Ῥαμῶθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτόν πρὸς Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζράελ, ὅτι ἠρρώσκει. ⁷ καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ⁷ καταστροφή Ὀχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτόν ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωράμ πρὸς Ἰηοῦ υἱὸν Ναμεσσεῖ χριστὸν κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοῦ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ εὔρε τοὺς ἄρχοντας ⁸ Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζία καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. ⁹ καὶ εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἤγαγον αὐτόν πρὸς Ἰηοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ⁹ ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπαν Ὑἱὸς Ἰωσαφατ ἐστίν, ὃς ἐζήτησε τὸν κύριον ἐν ὄλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζία κατισχυῖσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας. ¹⁰ καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, ¹⁰ καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. ¹¹ καὶ ¹¹ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάσ υἱὸν Ὀχοζίου, καὶ ἔκλειψεν αὐτόν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτόν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν· καὶ ἔκρυψεν αὐτόν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ¹² ἔκρυψεν αὐτόν ἀπὸ προσώπου τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ¹² καὶ ¹² ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἕξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβαλίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

XXIII.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὄγδῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωράμ καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανᾶν καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβῆδ καὶ τὸν Μασαϊαν υἱὸν Ἀδαῖα καὶ τὸν Ἐλισαφᾶν υἱὸν Ζαχαρίου μετ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. ² καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ διεθῆντο πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα ³ διαστήκην ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. ⁴ νῦν ὁ λόγος οὗτος ὃν ποιήσετε· τὸ τρίτον ⁴ ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων, ⁵ καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ ⁵ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ⁶ καὶ ⁶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον κυρίου ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλακὰς κυρίου. ⁷ καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ ⁷ ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀπο-

4. εξολοθρευσαι 5. αχααμ ... οπι βασ. ισραηλ ... ρεμμωθ 6. ιζραελ bis ... εν ραμα 7. κ. εν τω εξελθειν εξηλθεν ... ναμεσσει ... οπι εις τον οικον αχααβ 8. οπι οχοζιου λειτουργ. τω 9. σαμαρια ... ος εκζητησει ... ολη καρδια 10. οχοζια ... αυτης ο υιος ... βασιλειας αυτου 11. ιωσαβεθ η θυγατηρ ... υιον οχοζια ... των υιων ... εις το ταμειον ... ιωσαβεθ ... γυνη ιωιαδα ... προσωπου γοθολιας 12. μετ αυτης XXIII. 1. τω εβδομω ... εκατονταρχας ... ιωβηδ ... μασιαν υι. αδαϊα ... ελι- σαφατ ... μετ αυτου 2. των πατριων 3. πασα εκκλησια 5. *οπι και το τρ. usque βασιλ. 6. ο ιερεις ... φυλασσεσθω 7. οπι σκευος allegum

θανείται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου
 8 αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο
 αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀργῆς
 τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς
 9 τὰς ἐφημερίας. ⁹ καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ
 10 ὄπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ¹⁰ καὶ ἔστησε τὸν λαὸν
 πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὄπλοις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως
 τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα
 11 κύκλῳ. ¹¹ καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασι-
 λειον καὶ τὰ μαρτύρια· καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς
 12 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹² καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν
 φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων καὶ ἐξομολογουμένων καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα,
 13 καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου. ¹³ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασι-
 λεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλ-
 πιγγες, καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ἠυφράνθη,
 καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγγι, καὶ οἱ ἄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις ᾠδοὶ καὶ
 ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέβηξε Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησεν Ἐπιτι-
 14 θήμενοι ἐπιτίθεσθε. ¹⁴ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς· καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ
 ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχαις καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 15 Ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω
 16 αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἵππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως,
 17 καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. ¹⁶ καὶ διέβητο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀνά μέσον αὐτοῦ
 17 καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ
 λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βαάλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια
 αὐτοῦ, καὶ τὰ εἶδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθᾶν ἱερέα Βαάλ ἐθανά-
 18 τωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἐνεχείρισεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ
 ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημε-
 ρίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὡς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου
 καὶ ἀνεπέγκαι ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν
 19 εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυὶδ. ¹⁹ καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς
 20 πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα. ²⁰ καὶ
 ἔλαβε τοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ καὶ
 πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ
 εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκά-
 21 θισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. ²¹ καὶ ἠυφράνθη πᾶς ὁ λαὸς
 τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἠσύχασε· καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν.

XXIV.

Ὡν ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη
 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεέ.
 2 καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ

7. εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου sine αὐτοῦ 8. om αὐτοῖς ... ἀνδρ.
 εαυτοῦ ... om ο ἱερεὺς ἀπὸ τὰς 9. om ἰωδαε 10. παντα τον λαον ... εαυτου
 11. om ο ἱερεὺς 12. των τρεχοντων 13. ιδεν ... om και οι απὸ αρχοντες
 ... om της γης ... εσαλπ. εν σαλπιγγειν ... στολην εαυτης κ. εβ. και ειπεν
 Επιθεμενοι 14. εξελθατε 17. om αὐτου primum ... τον ιερεα της βααλ
 18. ενεχειρησεν ... ιερ. κ. των λευ. (sed inde a και των λευιτων usque
 χειρος δαυιδ omnia **; * ab ιερων ad ιερων transiluerat ut videtur) ...
 ** om ας ... ** και ανηνεγκαν ολ. τω κυρ. 20. ανεβιβασαν ... επι τον
 θρονον 21. in f. add μαχαιρα XXIV. 1. επτα ετων ... βασιλευσαι ...
 τεσσερακοντα ... αβια

ἱερέως. ³ καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῶ, καὶ ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ 3
 θυγατέρας. ⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωᾶς ἐπισκευά- 4
 σαι τὸν οἶκον κυρίου. ⁵ καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας καὶ εἶπεν 5
 αὐτοῖς Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ
 ἄργύριον κατασχῦσαι τὸν οἶκον κυρίου ἑνιαυτὸν κατ' ἑνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε
 λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἔσπευσαν οἱ Λευῖται. ⁶ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωᾶς τὸν 6
 Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα καὶ εἶπεν αὐτῷ Διὰ τί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν
 τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀν-
 θρώπου τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου;
⁷ ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, 7
 καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλίμ. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς 8
 Γενηθῆτω γλωσσόκομον καὶ τεθῆτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἕξω. ⁹ καὶ κηρυ- 9
 ξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ εἰσενέγκαι κυρίῳ καθὼς εἶπε Μωυ-
 σῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρ- 10
 χοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως
 οὗ ἐπληρώθη. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστά- 11
 τας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ
 ἄργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως
 τοῦ μεγάλου καὶ ἐξεκένωσαν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον
 αὐτοῦ· οὕτως ἐποίησαν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ συνήγαγον ἄργύριον πολὺ. ¹² καὶ 12
 ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα εἰς ἐργα-
 σίαν οἴκου κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν
 οἶκον κυρίου, καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου.
¹³ καὶ ἐποίησαν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν 13
 αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ καὶ ἐνίσχυσαν.
¹⁴ καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατά- 14
 λοιπον τοῦ ἄργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκευὴ εἰς οἶκον κυρίου, σκευὴ λειτουργικὰ
 ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυτῆρας χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώ-
 σεις ἐν οἴκῳ κυρίου διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ. ¹⁵ καὶ ἐγήρασεν 15
 Ἰωδαὲ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν
 τῷ τελευτᾷ αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, 16
 ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου
 αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαέ εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα 17
 καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ¹⁸ καὶ ἐγ- 18
 κατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς
 Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις· καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσα-
 λὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι 19
 πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν.
²⁰ καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσεν τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαέ τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέ- 20
 στη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ἰάδε λέγει κύριος Τί παραπορεύεσθε τὰς
 ἐντολάς κυρίου; καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθε· ὅτι ἐγκατελείπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκα-
 ταλείπει ὑμᾶς. ²¹ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς 21
 Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. ²² καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους 22
 οὗ ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐ-
 τοῦ· καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν Ἴδοι κύριος καὶ κρινάτω. ²³ καὶ ἐγένετο μετὰ 23

3. εαυτω ιωδαε δυο γυν. 5. ουκ επιστευσαν 6. ιωας ο βασιλευς ...
 οτε προ οτι 7. οπι γαρ ... τοις βααλειμ 9. εισενεγκειν τω κυριω 10.
 ενεβαλλον 11. ως εφερον ... εξεκεν. τον γλωσσοκομον 12. εις την εργα-
 σιαν ... οπι και χαλκεις usqwe οικον κυριου 14. ανηνεγκεν ολοκαυτωσιν
 15. ενων ετων εκατον κ. τριακ. (16. εποιησαν) 18. εγκατελειπον κυριον
 τον θεον των ... τοις ειδ. κ. ταις αστ. 19. ουκ ηκουσαν προ ουχ υπηκου-
 σαν 20. εγκατελειπετε 22. μετ αυτου ιωδ. ο πατ. αυτου ... κρινετω

τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκίου.
 24 ²⁴ ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσι παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλειπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησε κρίματα. ²⁵ καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. ²⁶ καὶ εἰ ἐπιθήμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμααῖ ὁ Ἀμμανίτης καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαρήθ ὁ Μωαβίτης ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXV.

Ὦν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωαδαὲν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. ³ καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. ⁴ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου κυρίου καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων Οὐκ ἀποθάνουσι πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθάνουσι ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθάνουσι. ⁵ καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας ἐξελεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρόν. ⁶ καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατοὺς ἰσχυροὺς ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. ⁷ καὶ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν λέγων Βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. ⁸ ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχυῖσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεται σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ παρά κυρίου καὶ ἰσχυῖσαι καὶ τροπώσασθαι. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ἔστι τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων. ¹⁰ καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. ¹¹ καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἀλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεὶρ δέκα χιλιάδας. ¹² καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημοῦ, καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημοῦ, καὶ πάντες διεβρήγγυντο. ¹³ καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὗς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ

23. κατεφθειραν ... απεστειλεν 24. παρεγινετο ... εγκατελειπον ... πατερ. εαυτων 26. ζαβεδ ο του σαμαθ ... σαμαριθ 27. (ιουδα ριθ ιδου ...) επι γραφην XXV. 1. πεντε και εικοσι ... κ. εικ. και εννεα ... ιωαδ εν ργο ιωαδαεν 3. παιδας εαυτου 4. διαθηκην νομου ... αμαρτια αποθανειται η. δυνατους εξελθ. εις πολεμον 7. ου παρελευσεται 8. τροπωσεται κυριος εναντι ... κυριου κατισχυσαι εν τουτοις και τροπωσεσθαι 10. τοπον εαυτων ... υπεστρεψεν ε. τ. τοπ. εαυτων 11. λαον εαυτου 12. κατεκρημνισεν 13. και οι υιοι ... πολεμον, επεθεντο

ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών, καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἐσχύλευσαν σκῦλα πολλά. ¹⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ¹⁴ εἰσεῖν Ἀμασίαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηείρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνη, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔβυε. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ Ἀμασίαν, καὶ ¹⁵ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτην καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ οἳ οὐκ ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρὸς σου; ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆ- ¹⁶σαι αὐτῷ πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσχε ἵνα μὴ μαστιγωθῆς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν ὅτι γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραι σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. ¹⁷ καὶ ἐβουλεύσατο Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς ¹⁷ Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰηοῦ βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Δεῦρο καὶ ὀφθῶμεν προσώποις. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ¹⁸ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ ἀρχοῦχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ μίῳ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἦλθον τὰ θηρία καὶ κατεπάτησαν τὸν ἀρχοῦχ. ¹⁹ εἶπας Ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν ¹⁹ Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῆ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; ²⁰ καὶ ²⁰ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων. ²¹ καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς βασι- ²¹λεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμύς ἣ ἔστι τοῦ Ἰούδα. ²² καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, ²² καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκηνώμα αὐτοῦ. ²³ καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα ²³ τὸν τοῦ Ἰωᾶς υἱοῦ Ἰωάχαζ κατέλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμύς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλήμ ἀπὸ πύλης Ἐφραΐμ ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις. ²⁴ καὶ πᾶν ²⁴ τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ παρὰ τῷ Ἀβδεδὸμ καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. ²⁵ καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ ²⁵ Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. ²⁶ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχα- ²⁶τοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ; ²⁷ καὶ ἐν ²⁷ τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεις, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ²⁸ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

XXVI.

Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. ² αὐτὸς ὥκο- ²δόμησε τὴν Αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ³ υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν ἐβασίλευσεν ³ Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ⁴ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ⁴

13. σαμαρίας 14. παταξαντα ... προς αυτους ... εαυτω εις θεους ... αυτοις αυτος 15. αμεισιαν ... προφητας κ. ειπον αυτω ... *om oi ... εξειλαντο 16. om προς αυτον ... om ινα 17. om ο βασιλ. ιουδα ... om και post δευρο 18. Ο οχοζ ... ηλθαν ... τον αρχουχ 19. επαταξας ... om σου primum ... καθησο 22. εφυγον 24. ab ιωας ad ιωας transilit ... κατεστησεν ... τριακοσιους 27. λαχεις bis ... επεθετο XXVI. 4. αυτος δεκα και εξ ετων 3. δεκαεξ

5 κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἦν ἐκζητῶν
 τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ κυρίου, καὶ ἐν
 6 ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν κύριον, καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ κύριος. ⁶ καὶ
 ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τεῖχη Γέθ
 καὶ τὰ τεῖχη Ἰαβνὴρ καὶ τὰ τεῖχη Ἀζώτου, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου
 7 καὶ ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις. ⁷ καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους
 καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους.
 8 ⁸ καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὄζια, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου
 9 Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω. ⁹ καὶ ὠκοδόμησεν Ὄζιας πύργους ἐν Ἱερου-
 σαλήμ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγγος καὶ
 10 ἐπὶ τῶν γωνιῶν καὶ κατίσχυσε. ¹⁰ καὶ ὠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
 ἐλατόμησε λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν σεφηλᾷ καὶ
 ἐν τῇ πεδινῇ καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὄρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωρ-
 11 γὸς ἦν. ¹¹ καὶ ἐγένετο τῷ Ὄζια δύναμις ποιοῦσα πόλεμον καὶ ἐκπορευομένη
 εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰσπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμὸν· καὶ
 ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειήλ τοῦ γραμματέως καὶ Μασαίου τοῦ
 12 κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. ¹² πᾶς ὁ ἀριθμὸς
 13 τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον διςχίλιοι ἑξακόσιοι, ¹³ καὶ μετ'
 αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ τριακόσιοι χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακό-
 14 σιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ
 15 τοὺς ὑπεναντίους. ¹⁴ καὶ ἠτοίμασεν αὐτοῖς Ὄζιας πάση τῇ δυνάμει θυρεοὺς
 καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σφεν-
 15 δόνας. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ τοῦ
 εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις·
 καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω, ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆσαι
 16 ἕως οὗ κατίσχυσε. ¹⁶ καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ κατα-
 φθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου
 17 θυμιᾶσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ
 Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί.
 18 ¹⁸ καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὄζιαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ σοί, Ὄζια, θυ-
 μιᾶσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ' ἡ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρῶν τοῖς ἡγιασμένοις θυσαι·
 ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο
 19 εἰς δόξαν παρὰ κυρίου θεοῦ. ¹⁹ καὶ ἐθυμώθη Ὄζιας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
 τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιᾶσαι ἐν τῷ ναῷ· καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς
 τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων
 20 ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψε
 πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς
 ἐν τῷ μετώπῳ· καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελ-
 21 θεῖν, ὅτι ἠλεγξεν αὐτὸν κύριος. ²¹ καὶ Ὄζιας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέ-
 ρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφουσιῶν ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπε-
 22 σχίσθη ἀπὸ οἴκου κυρίου· καὶ Ἰωάθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
 22 κρῖνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ὄζιου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχα-
 23 τοι γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσσαίου τοῦ προφήτου. ²³ καὶ ἐκοιμήθη Ὄζιας μετὰ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς

5. ευοδωσεν 6. ιαβεις προ ιαβνηρ 9. πυργον 10. υπηρχον ... οτι
 φιλογεωργος ην 11. δυναμεις ποιουσαι ... εκπορευομεναι ... η παραταξιν
 ad παραταξιν transiit ... om ην ... ιειηλ ... μασσαιου 13. επτα χιλια-
 δες προ επτακισχιλιοι 14. ητοιμαζεν ... σφενδ. εις λιθ. 16. θεω εαυτου
 18. ειπον ... τοις υιοις ... θυμιασαι προ θυσαι 19. om και post ναω
 20. επ αυτον ... om αζαριας 21. ην οζιας ο βασιλευς ... εως της ημερας
 ... ιωαθαμ 22. ** οζιου του βασιλεως ... ** ιδου εισιν γεγραμμενοι 23.
 πατερ. εαυτου ... πεδιω μετα της

ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι λεπρός ἐστὶ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXVII.

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ ἑκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγάτηρ Σαδώκ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὁζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. ³ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει Ὀπέλ ὠκοδόμησε πολλά, ⁴ ἐν ὄρει Ἰούδα καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς καὶ οἰκῆσεις καὶ πύργους. ⁵ αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερον αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶ κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἠτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ⁷ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXVIII.

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ² καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, ³ καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐν γῆ Βενενοὴμ καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐθύμια ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν δωματίων καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. ⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ καὶ ἤημαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. ⁶ καὶ ἀπέκτεινε Φακεὲ ὁ τοῦ Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχυῖ, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁷ καὶ ἀπέκτεινε Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραΐμ τὸν Μασσίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν Ἐζρικὰν ἠγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ τὸν Ἐλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. ⁸ καὶ ἤημαλώπισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ σκύλα πολλὰ ἐσχύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν τὰ σκύλα εἰς Σαμάρειαν. ⁹ καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὁδθῆδ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν

23. ιωναθαν ο υιος XXVII. 1. οση υιος ... δεκαεξ 2. παντα οσα 3. κυριου και την ... τειχει του οφλα 4. ab initio add και πολεις ωκοδομησεν 5. οση και αντε κατ ... ενιαυτον. Εν τω (ita dist.) ... και δευτερω 7. και ει λογοι ιωαθαμ οι λοιποι ... γεγραμμενοι επι βιβλιων 8. και εικοσι και πεντε ετων ην βασιλευσας, και εξ και δεκα ετη εβασιλευσεν εν ιερουσαλημ. 9. πατερ. εαυτου XXVIII. Υιος εικοσι ετων αχαβ εν τω βασιλευσαι αυτ., κ. δεκαεξ εβασιλευσεν 2. των βασιλεων 3. αυτων εθυεν εν γη βεεννομ ... παντων των εθνων των απεριτμητων τουτων και ων εξωλεθρευσεν ... των υιων (4. αλσωδου) 5. και εις τας χειρας 6. ρομελιου ... αυτους καταλιπειν τον κυριον θεον ... ** πατερ. εαυτων 7. εξεχρι ... μασιαν 8. ηχημαλωτευσαν ... γυναικας υιους ... σαμαριαν 9. σαμαριαν

ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνετε ἐν
 10 αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφραξε. ¹⁰ καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ
 Ἱερουσαλήμ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἰδοὺ
 11 εἰμι μετ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν; ¹¹ καὶ νῦν ἀκούσατέ μου καὶ
 ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἤχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι
 12 ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. ¹² καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ,
 Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ Μωσολαμῶθ καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ
 Σελλήμ καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἐλδαί, ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου
 13 ¹³ καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὡς πρὸς ἡμᾶς, ὅτι
 εἰς τὸ ἀμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἀμαρ-
 14 τίας ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἀμαρτία ἡμῶν καὶ ὀργὴ
 15 θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. ¹⁴ καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν
 καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵ καὶ ἀνέ-
 στησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας,
 καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς
 καὶ ὑπέδωκαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντελάβοντο
 καὶ ἐν ὑπόζυγιοις παντὸς ἀσθενοῦτος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἱεριχὼ πόλιν
 16 φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. ¹⁶ ἐν
 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοῦρ βοηθῆσαι
 17 αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ, ¹⁷ ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα,
 18 καὶ ἤχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. ¹⁸ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις
 τῆς πεδινῆς καὶ ἀπὸ λιβδὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιῦσαμὺς καὶ τὰ ἐν
 οἴκῳ κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν
 τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλὼν καὶ τὴν Γαληρῶ καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς
 καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Γαμζῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς·
 19 καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ¹⁹ ὅτι ἐταπεινώσει κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ Ἀχαζ βασιλέα
 20 Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. ²⁰ καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαίλα-
 21 φελλάσαρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ καὶ ἔβλιψεν αὐτόν. ²¹ καὶ ἔλαβεν Ἀχαζ τὰ ἐν οἴκῳ
 κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἔδωκε τῷ βασι-
 22 λεῖ Ἀσσοῦρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ ἦν, ²² ἀλλ' ἢ τῷ βλιβῆναι αὐτόν.
 23 καὶ προσέφηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ²³ Ἐκ-
 ζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με, καὶ εἶπεν ὁ θεὸς βασιλέως
 Συρίας αὐτοὶ κατισχύσουσιν αὐτούς, αὐτοῖς τίνυν ἔδωκα καὶ ἀντιλήψονται
 24 μου· καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ. ²⁴ καὶ ἀπέστ-
 σεν Ἀχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας
 οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ἱερουσα-
 25 λήμ, ²⁵ καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾶν θεοῖς
 26 ἄλλοτρίοις, καὶ παρώργισαν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶ καὶ οἱ
 λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται ἰδοὺ γεγραμ-
 27 μέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. ²⁷ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ
 τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, ὅτι οὐκ εἰσήμεγαλυνε
 εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ
 ἀντ' αὐτοῦ.

9. ἐπὶ τὸν Ἰούδαν 10. κατακτήσασθαι ... οὐκ ἰδοὺ ... κυρίῳ τῷ θεῷ
 11. οὐκ καὶ ab initio ... αἰχμαλωτεύσατε 12. ἀζαριας ὁ τοῦ Ἰωανᾶ ...
 μοσολλαμῶθ ... ἀδδὶ p^{ro} ελδαί 13. προσθεῖναι ... οὐκ ἡμῶν post ἄγνοιαν
 14. περιεβαλλόν . . . οὐκ καὶ post ἀντελάβοντο ... υπεστρεψαν ... σαμαριαν
 15. οὐκ ὁ βασιλεὺς 17. οὐκ οἱ ... ἠχμαλώτισαν 18. οὐκ τὰ ἐν οἴκῳ κυ-
 ρίου usque εδωκ. τῷ βασιλεῖ ... αἰλῶν ... γαδηρωθ ... καὶ θαμνα ... γαμαιζαῖ
 20. θαίλαθ φαλνασαρ ... ἐπάταξεν p^{ro} εβλιψ. 21. οὐκ ἦν 22. οὐκ σχαζ
 23. οὐκ αὐτοὺς ... ἀντιληψονται 24. ἐποίησεν αὐτῷ ... γωνία ἱερουσαλήμ
 25. * ἐποίησαν ... κυρίῳ θεῷ τ. π. εαυτῶν 27. πατερ. εαυτοῦ ... ἐζεκαίας

XXIX.

Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὧν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ εἴκοσι ἐννέα
 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιὰ θυγάτηρ
 Ζαχαρίου. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε ²
 Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ἔσθη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν ³
 τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέωξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς.
⁴ καὶ εἰσῆγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευῖτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ ⁴
 κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε οἱ Λευῖται, νῦν ἀγνί- ⁵
 σθητε, καὶ ἀγνίσαιτε τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε
 τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἀγίων. ⁶ ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἐποίη- ⁶
 σαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου θεοῦ ἡμῶν καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέ-
 στρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐχένα·
⁷ καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυ- ⁷
 μίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ
 Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ὠργίσθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ⁸
 ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς
 ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹ καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν μα- ⁹
 χαίρα, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμα-
 λωσίᾳ ἐν γῆ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστίν. ¹⁰ ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστίν ἐπὶ καρ- ¹⁰
 δίας διαδέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψει
 τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. ¹¹ καὶ νῦν μὴ διαλείπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ¹¹
 ἤρέτικε κύριος στηῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργούν-
 τας καὶ θυμιῶντας. ¹² καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται, Μαᾶθ ὁ τοῦ Ἀμασὶ καὶ ¹²
 Ἰωὴλ ὁ τοῦ Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καᾶθ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ Κίς ὁ
 τοῦ Ἀβδὶ καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰλαελλῆλ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γεδσωνὶ Ἰωδαᾶδ
 ὁ τοῦ Ζεμμᾶθ καὶ Ἰωαδάμ, οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά, ¹³ καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφάν ¹³
 Ζαμβρὶ καὶ Ἰεὶήλ, καὶ τῶν υἱῶν Ἀσάφ Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας, ¹⁴ καὶ τῶν ¹⁴
 υἱῶν Αἰμάν Ἰεὶήλ καὶ Σεμεῖ, καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθούν Σαμαίας καὶ Ὀζιήλ·
¹⁵ καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἠγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολήν ¹⁵
 τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου καθαρῆσαι τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁶ καὶ εἰς- ¹⁶
 ἤλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἀγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν
 ἀκαθαρσίαν τὴν εὐρεθεῖσαν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου,
 καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων ἔξω. ¹⁷ καὶ ἤρ- ¹⁷
 ξατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νομηνία τοῦ πρώτου μηνὸς ἀγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ
 τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἠγνισαν τὸν οἶκον κυρίου
 ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου
 συνετέλεσαν. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθον ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἠγνί- ¹⁸
 σαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ
 σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁹ καὶ ¹⁹
 πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀπο-
 στασίᾳ αὐτοῦ ἠτοιμάκαμεν καὶ ἠγνίσασαμεν, ἰδοὺ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ θυσιαστη-
 ρίου κυρίου. ²⁰ καὶ ὤρθησεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας ²⁰

XXIX. 1. αββαθυθ προ αβια 3. εν τω πρωτω μηνι 5. θεου πατερων
 6. οπι θεου ημων ... * εγκατελειπον, * * εγκατελειπον ... οπι αυτων 7.
 προσηνεγκαν τω 8. θυμω προ οργη ... και επι την ... συριγμον 9. υμων
 μαχειρα ... ουχ αυτων 10. * * οπι διαθηκην μου 11. διαλειπητε 12.
 μαεθ ... ζαχαριου προ αζαριου ... κεις ... ιαλληλ ... γεδσων ιωα ο του ζ.
 και ιωδαν ο του ιωαχα 13. σαμβρι κ. ιειηλ 14. ιειηλ ... σαμειας 16. εξε-
 βαλαν 17. ηρξαντο ... του μηνος του πρωτου ... εισηλθεν ... ναον του
 κυριου ... τη εκκαιδεκατη 18. εισηλθον 19. αχαζ ο βασιλευς ... αποστασ.
 εαυτου ... ηγνικαμεν

21 τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου. ²¹ καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἀμνοὺς ἑπτὰ, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἀγίων καὶ περὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν τοῖς ἱερεῦ-
 22 σιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου. ²² καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς
 23 ἀμνοὺς, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ. ²³ καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέ-
 24 θηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ²⁴ καὶ ἔθυσαν αὐτούς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξι-
 25 λάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὀλοκαύτωσις καὶ τὰ
 26 περὶ ἁμαρτίας. ²⁵ καὶ ἔστησε τοὺς Λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Γὰδ τοῦ ὀρῶντος τῷ βασιλεῖ καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι διὰ ἐντολῆς κυρίου
 27 τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. ²⁶ καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὄργανοις Δαυὶδ καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. ²⁷ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνεύχαι τὴν ὀλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτωσιν ἤρξαντο ἄδειν κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως
 28 Ἰσραὴλ. ²⁸ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ ἄδοντες καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτωσις. ²⁹ καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὐρεθέντες καὶ προσεκύνησαν.
 30 ³⁰ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευῖταις ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου· καὶ ὕμνον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. ³¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας καὶ εἶπε Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας αἰνέσεως εἰς οἶκον κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον
 32 κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσεις. ³² καὶ ἐγένετο ὁ ἀρισμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατόν, ἀμνοὶ διακόσιοι, εἰς ὀλοκαύτωσιν κυρίῳ πάντα ταῦτα. ³³ καὶ οἱ ἡγία-
 34 σμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια. ³⁴ ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς ἦσαν ὀλιγοὶ καὶ οὐκ ἠδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευῖται προθύμως ἡγνίσαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. ³⁵ καὶ ἡ ὀλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν
 36 τῆς ὀλοκαυτώσεως· καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου, ³⁶ καὶ ἠυφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

XXX.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἐπιστολάς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ εἰσεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἐν Ἱερουσαλήμ ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ τῷ δευτέρῳ. ³ οὐ γὰρ ἠδυνάστησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ

21. χειμαρρους 22. προσεχεον primo loco 23. χειμαρρους ... χειρ. εαυτων 24. " οτι περι παντος ισραηλ ειπεν ο βασιλευς 25. δι εντολης 27. εξεκειας ... τω κυριω ... και αι σαλπιδγγες 28. πασα εκκλησια ... οπι και οι ... και αι σαλπ. 29. και εκαμψεν 30. ο βασιλ. εξεκειας κ. παντες οι ... επεσαν 31. θυσιας και αινεσεως ... ab οικον κυριου ad οικον κυριου transiit 34. ολιγοι ησαν ... δειραι ... ηγνισθησαν προθυμως pro προθ. ηγνισαν XXX. 1. ιουδαν 2. η εν ιερουσαλημ 3. εδυνασθησαν

έκείνω, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ ἠγνίσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁴ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. ⁵ καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως Δάν ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασέκ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφήν. ⁶ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες ἅσιν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον θεὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ. ⁷ καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. ⁸ καὶ νῦν μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν· ὅτε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσελθετε εἰς τὸ ἅγιασμα αὐτοῦ ὃ ἠγάσεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. ⁹ ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἐναντι πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτούς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁰ καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ καὶ ἕως Ζαβουλῶν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκῶμενοι. ¹¹ ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς Ἰούδα. ¹² καὶ ἐγένετο χεῖρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. ¹³ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλήμ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἀνέστησαν καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι κατέσπασαν καὶ ἔβριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. ¹⁵ καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετράπησαν καὶ ἠγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁶ καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. ¹⁷ ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἠγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασέκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. ¹⁸ ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ καὶ Ἰσάακ καὶ Ζαβουλῶν οὐχ ἠγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ παρὰ τὴν γραφήν. τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν λέγων Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω ¹⁹ ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγγελίαν τῶν ἀγίων. ²⁰ καὶ ἐπήκουσε κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἴδαστο τὸν λαόν. ²¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρέθεις ἐν Ἱερουσαλήμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλη καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν κατ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὄργάνοις τῷ κυρίῳ. ²² καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ· καὶ συνε-

3. οὐκ ἠγνίσθησαν ὅ. ἐν ἱερουσαλήμ 6. (τα πρόσταγμα ...) οἱ οἱ ... οἱ οἱ κυρίου ... ἰακωβ ργο ἰσραὴλ ... καὶ ἐπιστρέφει τοὺς 7. πατέρων εαυτῶν 8. σκληρ. τοὺς τραχηλοὺς ὑμῶν· ὅτε ... εἰσελθετε 9. παντῶν αἰχμαλ. ... καὶ ἐπιστρέφει εἰς 10. οἱ τρέχοντες ἦσαν 11. καὶ ἰουδα 12. τὸ πρόσταγμα 13. πολὺς λαὸς 15. ἠγνίσθησαν ... εἰς οἶκον 16. στάσιν εαυτῶν ... κρίμα εαυτῶν 18. τὸ πλεῖστον ... ἀλλὰ ἔφαγον ... οἱ οἱ τοῦτο ... κυρίου ὁ ἀγαθὸς 19. πατέρων εαυτοῦ ... ἀγνισαν

τέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας θύοντες θυσίαν σωτηρίου καὶ
 23 ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ²³ καὶ ἐβουλεύσατο ἡ
 ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν
 24 εὐφροσύνῃ. ²⁴ ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο τῷ Ἰούδα τῇ ἐκκλησίᾳ χίλους μόσχους
 καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χί-
 25 λους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλήθος. ²⁵ καὶ
 ἠψφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα,
 καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς
 26 Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰούδα. ²⁶ καὶ ἐγένετο εὐφροσύνῃ μεγάλη ἐν Ἱε-
 ρουσαλήμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμῶν υἱοῦ Δαυίδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο
 27 τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁷ καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ εὐ-
 λόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐ-
 τῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

XXXI.

Καὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν
 πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση καὶ κατέσπα-
 σαν τὰ ὑψηλά καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὴν καὶ
 ἐξ Ἐφραΐμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος· καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ
 2 ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. ² καὶ ἔταξεν
 Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκά-
 στοῦ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν
 ὀλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου καὶ ἀίνειν καὶ ἐξομολογεῖσθαι
 3 καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ³ καὶ μερὶς τοῦ
 βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωινήν καὶ
 τὴν δειλινήν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα καὶ εἰς τὰς νομηνίας καὶ
 4 εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. ⁴ καὶ εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς
 κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν,
 5 ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου κυρίου. ⁵ καὶ ὡς προσέταξε τὸν
 λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου καὶ ρίνου καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος,
 καὶ πᾶν γέννημα ἀγροῦ καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλήθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ
 6 Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ⁶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ
 ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἠγίασαν
 7 τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔστηκαν σωροὺς σωροῦς. ⁷ ἐν τῷ μηνὶ
 τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνε-
 8 τελέσθησαν. ⁸ καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ εἶδον τοὺς σωροὺς, καὶ
 9 ἠύλογησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας
 10 τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. ¹⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζα-
 ρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶκον Σαδώκ, καὶ εἶπεν Ἐξ οὗ ἤρξεται ἡ ἀπαρχὴ
 φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν ἕως εἰς
 11 ταῦτο. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἐτοιμάσαι πασταφόρια εἰς οἶκον κυρίου· καὶ

22. θυσίας ... εξομολογουμενοι κυριω ... εαυτων 24. μοσχους χιλους
 25. ευρεθ. εξ ισραηλ ... κατοικ. εν ιουδα 26. απο των ημερων του σαλω-
 μων 27. και οι λευιται ... ηυλογησαν XXXI. 1. εξεκοψαν ... πασης
 ιουδαιας κ. βενιαμειν ... επεστρεψεν ... κληρονομ. εαυτου ... εαυτων 2.
 οιν εν ταις πυλαις 3. *ab ολοκαυτωσεις ad ολοκαυτωσεις transiit, * οτι
 και ηπτε ολοκαυτωσεις ... εις σαββατα 4. ειπεν ... κατισχυσουσιν 5. επλεο-
 νασαν οι υιοι ισραηλ ... γεννημα ... ηνεγκαν εις πληθος 6. θεω εαυτων
 7. εν τω εβδομω μηνι 8. και ειδοντες 10. οτι και ειπεν pros σαδωκ ...
 κατελειπομεν ... οιν εως εις πληθος ... λαον εαυτου, κ. κατελειπομεν ετι το

ἠτοίμασαν. ¹² καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει, καὶ ¹² ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνετίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ δια-
δεχόμενος, ¹³ καὶ 'Ιεϊήλ καὶ 'Οζίας καὶ Ναῆθ καὶ 'Ασαήλ καὶ 'Ιεριμῶθ καὶ ¹³
'Ιωζαβὰδ καὶ 'Ελιήλ καὶ ὁ Σαμαχία καὶ Μαᾶθ καὶ Βαναῆας καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
τοῦ καθεσταμένοι διὰ Χωνετίου καὶ Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέ-
ταξεν 'Εζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ 'Αζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυρίου. ¹⁴ καὶ Κορῆ ¹⁴
ὁ τοῦ 'Ιερνα ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων δοῦναι
τὰς ἀπαρχὰς κυρίου καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ¹⁵ διὰ χειρὸς 'Οδὸμ καὶ Βενια- ¹⁵
μὴν καὶ 'Ιησοῦς καὶ Σεμεὶ καὶ 'Αμαρίας καὶ Σεχονίας, διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων
ἐν πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν
καὶ τὸν μικρόν, ¹⁶ ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, ¹⁶
παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς
λειτουργίαν ἐφημερίας διατάξεως αὐτῶν. ¹⁷ οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων ¹⁷
κατ' οἴκους πατριῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαε-
τοῦς καὶ ἐπάνω, ἐν διατάξει ¹⁸ ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν ¹⁸
καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν πληθὺς, ὅτι ἐν πίστει ἤγνισαν τὸ ἅγιον. ¹⁹ τοῖς ¹⁹
υἱοῖς 'Ααρῶν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει
καὶ πόλει ἄνδρες οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ
ἐν τοῖς ἱερεῦσι καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευῖταις. ²⁰ καὶ ἐποίησεν ²⁰
οὕτως 'Εζεκίας ἐν παντὶ 'Ιουδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον
τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ ²¹
κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε τὸν θεὸν αὐτοῦ
ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐσδώθη.

XXXII.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθε Σενναχη-
ριμ βασιλεὺς 'Ασσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ 'Ιουδα καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πό-
λεις τὰς τειχήρεις, καὶ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς. ² καὶ εἶδεν 'Εζεκίας ὅτι ²
ἦκει Σενναχηριμ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ 'Ιερουσαλήμ.
³ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν ἐμφράξαι ³
τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. ⁴ καὶ ⁴
συνήγαγε λαὸν πολὺν καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν καὶ τὸν ποταμὸν τὸν
διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων Μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς 'Ασσοῦρ καὶ εὖρη ὕδωρ
πολὺ καὶ κατισχύση. ⁵ καὶ κατίσχυσεν 'Εζεκίας καὶ ἠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος ⁵
τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ
ἀνάλημμα τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ κατεσκεύασεν ὄπλα πολλὰ. ⁶ καὶ ἔβητο ἄρ- ⁶
χοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλα-
τεῖαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν λέγων
⁷ 'Ισχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου ⁷
βασιλέως 'Ασσοῦρ καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι
μετ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. ⁸ μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μετ' ἡμῶν ⁸
δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν· καὶ
κατεβάρησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις 'Εζεκίου βασιλέως 'Ιούδα. ⁹ καὶ μετὰ ⁹

12. εισηνεγκαν ... χωχενιας ... (σεμει, sed postea σεμει) 13. οζαζας ... ιωζαβαθ κ. ιειηλ και σαμαχια ... χωχενιου ... ο βασιλ. εζεκιας 14. κωρη ... κατα ανατολας 15. βενιαμειν κ. ιησου ... και μαριας ... και κατα τον μικρον 18. εν καταλοχιαις εν ... παν το πληθος ... ηγιασαν τον αγιον 20. εναντιον κυριου 27. εργω εν ω ... θεον εαυτου ... ολης της ψυχ. αυτ. εποιησεν XXXII. 1. σενναχηρειμ 2. σενναχηρειμ κατα προσωπον 3. πρεσβυτ. εαυτου και δυνατων 4. ο βασιλευς 5. κατεσπασμενον ... οπι της 6. εις την πλατειαν ... επι την καρδιαν 7. οπι και μη φοβηθητε ... μη ρπο μηδε ... παντος εθνους 8. οπι μετα αυτου

ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχίς καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ λέγων ¹⁰ Οὕτως λέγει Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποιῶσθε καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; ¹¹ οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατά ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν, λέγων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ; ¹² οὐχ οὗτός ἐστιν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ· λέγων Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσατε; ¹³ οὐ γνώσεσθε ὃ τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι ἠδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου; ¹⁴ τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὓς ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες μου; μὴ ἐδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁵ νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ πεποιθῆναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου. ¹⁶ καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὄνειδίζειν τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ λέγων Ὡς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξέλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλθεται ὁ θεὸς Ἐζεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου. ¹⁸ καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλη Ἰουδαῖστὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλήμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ θεὸν Ἱερουσαλήμ ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ²⁰ καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἡσαίας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹ καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον καὶ ἐξέτριψε πάντα δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσοῦρ· καὶ ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τῶν ἐξελεθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. ²² καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. ²³ καὶ πολλοὶ ἔφερον δώρατα τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. ²⁴ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. ²⁵ καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. ²⁶ καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ,

9. σενναχηρειμ ... λαχίς ... παντα ιουδαν 10. σενναχηρειμ ο βασιλεως ... επι τινη ... πεποιθασθε καθησθαι 11. και λιμον και εις ελιψην ... υμων σωσει υμας 12. κατοικουσιν ιερουσαλημ ... επ αυτου θυμιασετε 13. τι εγω εποιησα ... εδυναντο 14. εξωλεθρευσαν ... λαον εαυτων 15. οτι ουν ... λαον εαυτου ... οτι θεος 16. επι κυριον θεον 17. οτι οι ... τους λαους εαυτων ... λαον εαυτου 18. επι ιερουσαλημ και τον λαον τον 19. επι τον θεον 21. δυνατον πολεμιστην ... απεστρ. το προσωπον μετα αισχ. εις ... εισηλθεν ... του θεου εαυτου 22. κυριος εζεκιαν ... οτι εν ... σενναχηρειμ βασ. ασσυριων 23. δωρα ... υπηρθη 23. 24. εθνων. Και μετα ταυτα (ita dist.) 24. * οτι εκειναις (videtur) ... επηκουσ. αυτου 25. αλλ υψωθη 26. καρδιας εαυτου και οι

καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. ²⁷ καὶ ²⁷
 ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίη-
 σεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώ-
 ματα καὶ ὀπλοθήκας καὶ εἰς σκευὴ ἐπιθυμητά, ²⁸ καὶ πόλεις εἰς τὰ γεννή- ²⁸
 ματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους
 καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποιμνια, ²⁹ καὶ πόλεις ἃς ὠκοδόμησεν αὐτῷ καὶ ἀπο- ²⁹
 σκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πληθός, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν
 πολλήν σφόδρα. ³⁰ αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος γειῶν τὸ ³⁰
 ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πόλεως Δαυὶδ· καὶ εὐοδώθη
 Ἐζεκίας ἐν πάσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ³¹ καὶ οὕτως τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρ- ³¹
 χόντων ἀπὸ Βαβυλωνῶνος τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ
 τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος τοῦ πειράσαι αὐτόν,
 εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ³² καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ τὸ ³²
 ἔλεος αὐτοῦ ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαίου υἱοῦ Ἀμώς τοῦ προφή-
 του καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰουδα καὶ Ἰσραήλ. ³³ καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας ³³
 μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυὶδ·
 καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰουδα καὶ οἱ
 κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXXIII.

Ἦν δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ πεντηκοντα-
 πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυ- ²
 ρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν οὓς ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ
 προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ³ καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ ³
 κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας τοῖς Βααλμ καὶ
 ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευ-
 σεν αὐτοῖς. ⁴ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου οὗ εἶπε κύριος Ἐν ⁴
 Ἱερουσαλήμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια ⁵
 πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ⁶ καὶ αὐτὸς ⁶
 διήγαγε τὰ τέχνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γῆ Βεεννομ· καὶ ἐκκληδονίζετο καὶ οἰω-
 νίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαιδοὺς, καὶ
 ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτόν. ⁷ καὶ ⁷
 ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τὸ χωνευτόν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν ἐν οἴκῳ θεοῦ οὗ εἶπε
 θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱε-
 ρουσαλήμ, ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ, θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς ⁸
 τὸν αἰῶνα. ⁸ καὶ οὐ προσθήσω σαλευσαι τὸν πόδα Ἰσραήλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ⁸
 ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλην ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ
 ἐνετείλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρί-
 ματα ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁹ καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰουδαὶν καὶ τοὺς κατοί- ⁹
 κοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξῆρε
 κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. ¹⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ¹⁰
 ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν. ¹¹ καὶ ἤγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ¹¹
 ἄρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσοὺρ, καὶ κατέλαβον τὸν Μανασσῆ

27. εποιησ. εαυτω 28. γεννηματα σιτου κ. ελαιου κ. οινου ... οπι και
 απιε φατνας 29. ωκοδομ. εαυτω 30. γιων ... εργοις εαυτου 31. και εγ-
 κατελειπεν 32. προφητια 33. πατερ. εαυτου ... *μανασση XXXIII. 1.
 δεκα και δυο ... οπι μανασσης ... πεντηκοντα ετη 2. ενωπιον κυριου ...
 εξωλεθρευσεν 3. ταις βααλειμ 6. διηγεν ... εν γη βεεννομ ... ενγαστρι-
 μυθους ... επαοιδους εποιησεν του ποιησαι 7. και το χωνευτον ... οικω
 κυριου ου ειπεν ο θεος ... σωθητω προ θησω 8. νομον τα ... post κρι-
 ματα add και δικαιωματα 9. οπι κυριος ... των υιων 10. ηκουσαν 11.
 επ αυτον .. της δυναστειας βασιλειωσ ... κατελαβοντο μανασση

12 ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδθησαν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. ¹² καὶ ὡς
 ἐλθὼν, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφό-
 13 δρα ἀπὸ προσώπου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ. ¹³ καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν, καὶ
 ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι κύριος αὐτός
 14 ἐστι θεός. ¹⁴ καὶ μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ
 λιβάς κατὰ νότον ἐν τῷ χειμάρρῳ καὶ κατὰ τὴν εἰσοδὸν τὴν διὰ τῆς πύλης
 τῆς ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν καὶ εἰς Ὀπελ, καὶ ὕψωσε
 15 τειχῆρεσιν ἐν Ἰούδα. ¹⁵ καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυ-
 πτὸν ἐξ οἴκου κυρίου καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου
 16 κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως. ¹⁶ καὶ κατῶρθωσε τὸ θυ-
 σιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ ἀινέσεως,
 17 καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. ¹⁷ πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ
 18 τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. ¹⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
 Μανασσῆ καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων τῶν
 19 λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὄνοματι θεοῦ Ἰσραήλ, ¹⁹ ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς
 αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ ἀποστάσεις
 αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἔστησεν
 ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων
 20 τῶν ὁρώντων. ²⁰ καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθα-
 ψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼν υἱὸς
 21 αὐτοῦ. ²¹ ὧν ἔτων εἴκοσι καὶ δύο Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη
 22 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ²² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου ὡς
 ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε Μα-
 23 νασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυσεν Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ²³ καὶ οὐκ ἐτα-
 πεινώθη ἐναντίον κυρίου ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς
 24 αὐτοῦ Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλεια. ²⁴ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ,
 25 καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπι-
 θεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼν· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν
 υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXXIV.

Ἦν ὀκτώ ἑτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύσει αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἑν
 2 ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου, καὶ
 ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε δεξιὰ καὶ ἀρι-
 3 στερά. ³ καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδᾶριον,
 ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δεκα-
 4 κάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθάρσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν
 Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων καὶ
 ἀπὸ τῶν χωνευτῶν· ⁴ καὶ κατέσπασε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια

12. κυρίου του θεου αυτου ... προσωπ. του θεου πατ. εαυτου ... οπι
 και επεστρεψεν usque βασιλειαν αυτου ... μανασση ... εστιν ο θεος 14.
 ἰχθυϊκῆς, και περιεκυκλωσεν το αδυτον και πορευομενων ... και εις αυτο
 οφλα 15. και ιερουσαλημ ... εξω 17. ο λαος ετι ... οπι εθυσιαζε ...
 πλην κυριος ο θεος αυτων 18. και οι λογοι τ. ορωντων λαλούντων ... κυ-
 ριου θεου 19. και ως επηκουσεν ... και αι αποστασιαι ... οπι εν αυτοις
 ... επι λογων 20. αμως 21. αμως 22. οις εποιησ. ο πατ. αυτ. μανασσης
 ... αμως κ. εδουλευεν 23. αμως 25. επιτιθεμενους ... αμως XXXIV.
 1. βασιλευειν ... τριακοντα εν ετος ... πατρος εαυτου ... δεξια η αριστ.
 3. τω δεκατω ... οπι και απο των περιβωμιων 4. κ. κατεστρεψαν κατα
 πρ. α. τα θυσ.

τῶν Βααλίμ καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε καὶ ἐλέπτυνε καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς· ⁵ καὶ ὅσα ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδα καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, ⁶ καὶ ἐν πόλεσι Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ καὶ Συμεὼν καὶ Νεφθαλί καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλω. ⁷ καὶ κατέσπασε τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἰδῶλα κατέκοψε λεπτά, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καθάρισαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον ἀπέστειλε τὸν Σαφάν υἱὸν Ἐσελία καὶ τὸν Μαασά ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ τὸν Ἰουάχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ κραταῖῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου ἐν Ἰσραὴλ καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα οἱ καθισταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἱ ἐποίουν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπισκευάσαι καὶ κατισχύσαι τὸν οἶκον· ¹¹ καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους οὓς ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. ¹² καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰεθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρί, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλάμ ἐκ τῶν υἱῶν Καθθ ἐπίσκοπεῖν, καὶ πᾶς Λευίτης καὶ πᾶς συνιῶν ἐν ὄργανοις ᾠδῶν. ¹³ καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. ¹⁴ καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον κυρίου εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Χελκίας καὶ εἶπε πρὸς Σαφάν τὸν γραμματέα Βιβλίον νόμου εὔρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ Σαφάν. ¹⁶ καὶ εἰσήνεγκε Σαφάν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων. ¹⁷ καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὴν ἐργασίαν. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλε Σαφάν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λόγον λέγων Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφάν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διεβρόχη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικάμ υἱῷ Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδὸμ υἱῷ Μιχαία καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαῖα παιδί τοῦ βασιλέως λέγων ²¹ Πορεύθητε ζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὔρεθέντος,

4. τ. βααλειμ κ. τα υψ. επ 5. εκαθαρισεν 6. εφραιμ κ. μανασση ... νεφθαλειμ 7. τα αλση και τα θυσιαστηρια, και τα ειδωλα ... υψηλα κατεκοψεν απο της 8. τω οκτωκαιδεκατω ετει τ. βασ. α. οτε συνετελεσεν του ... οικον της βασιλειας ... υιον σελια ... μαασιαν αρχ. τ. δυναμειω κ. τ. ιωας ... υπομνημ. εαυτου ... θεου εαυτου 9. ιερεαν ... εδωκεν ... οικον κυριου ... καταλοιπ. εν ιερουσαλημ ... ιουδα και ισραηλ και βενιαμειν 10. καθισταμενοι ... επισκευασαι κατισχυσαι 11. και αγορασαι ... τετραποδους ... εξωλεθρευσαν 12. οτι εν ... οτι και πας ηπιε συνιων 14. αυτους αργυριον 15. τον γραμματαιαν ... τω ασαφ ργο τω σαφαν 16. επι ργο ετι ... in f. add το εργον 17. ποιουντων εργασιαν 18. οτι λογον ... Βιβλιον νομου εδωκεν 19. οτι και secundum 20. αβδων 21. περιλειφθεντος ... και εν ιουδα

ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκκέχαιται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων κυρίου τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ²² καὶ ἐπορεύθη Χελκίας καὶ οἱ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀλδαν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλήμ υἱοῦ Θεκωῆ υἱοῦ Ἄραξ φυλάσσουν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν μεσαναί, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ ²⁴ Οὕτω λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ²⁵ ἀνδ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμιάσαν θεοῖς ἄλλοτροῖς, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²⁶ καὶ ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ Οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, ²⁷ καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, καὶ ἐταπεινώθη ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθη ἐναντίον μου, καὶ διέβρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἐκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ κύριος. ²⁸ Ἰδοὺ προστίθην σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἱς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. ²⁹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ³⁰ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὐρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου. ³¹ καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ μαρτύρια καὶ προτάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³² καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ Βενιαμίν, καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν. ³³ καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς ἣ ἦν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὀπισθε κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

XXXV.

Καὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσεν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ² καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. ³ καὶ εἶπε τοῖς Λευῖταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἀγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ· καὶ ἔστηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν

22. χελκίας οἱς ... υἱοῦ θακουαθ υἱοῦ εσπερη ... μεσαναῖ 24. οὕτως ... κακα ἐπὶ τ. τοπ. τουτ. 25. ἐγκατελειπον ... ἐθύσαν θεοῖς ἑτεροῖς ... χειρῶν εαυτῶν 26. Οὕτως 27. εταπ. ἐναντιον ἐμου ... κατεναντ. ἐμου 28. οὐχ ὄψονται 30. ὁ βασιλ. ἰουδα ... ἀπο μεγάλου ἕως μικροῦ ... βιβλιου διαθήκης του εὐρεθέντος 31. ἀνεστη ... φυλασσειν ἐντολάς ... μαρτυρ. αὐτου καὶ τα ... οπι ὥστε ποιεῖν ... ἐνεγεγραμμενους 32. βενιαμειν ... κατοικ. εἰς ἱερουσαλημ ... πατερ. εαυτῶν 33. ἰωσίας παντα τα ... πάσης γῆς ... θεῷ εαυτῶν ... ἡμερ. εαυτου ... ὀπισθεν ... *πατερ. εαυτῶν, *πατ. εαυτου XXXV. 4. θεῷ εαυτου ... * (eliam'?) ἐθύσαν ... οπι ἡμερᾶ 2. εαυτῶν .

ᾧ κοδόμησε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
 Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἄραι οὐδέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ
 ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ· ⁴ καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν 4
 ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς ἑφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως
 Ἰσραὴλ καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ· ⁵ καὶ στήτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ 5
 τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ
 μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις· ⁶ καὶ θύσατε τὸ φασέκ, καὶ ἐτοιμάσατε 6
 τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ.
⁷ καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους 7
 ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασέκ, καὶ πάντας τοὺς εὐρεθέν-
 τας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας· ταῦτα ἀπὸ
 τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. ⁸ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ 8
 τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεϊήλ οἱ
 ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου θεοῦ, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασέκ πρόβατα καὶ
 ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους διςχίλια ἑξακόσια καὶ μόσχους τριακοσίους. ⁹ καὶ Χωνεῖας 9
 καὶ Βαναίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ Ἀσαβίας καὶ
 Ἰεϊήλ καὶ Ἰωζαβὰδ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ
 φασέκ πρόβατα πεντακισχίλια καὶ μόσχους πεντακοσίους. ¹⁰ καὶ κατορθώθη 10
 ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ
 τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. ¹¹ καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ, 11
 καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν.
¹² καὶ ἠτοίμασαν τὴν ὀλοκαύτωσιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' 12
 οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται
 ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶν. ¹³ καὶ ὤπτησαν τὸ φασέκ ἐν πυρὶ 13
 κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι,
 καὶ εὐωδώθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ μετὰ τὸ 14
 ἐτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ ὀλοκαυ-
 τώματα καὶ τὰ στέατα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν αὐτοῖς καὶ
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρῶν. ¹⁵ καὶ οἱ ψαλτωδοὶ υἱοὶ Ἀσάφ ἐπὶ τῆς στά- 15
 σεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολάς Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ καὶ Αἴμᾶν καὶ Ἰδισώμ οἱ
 προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης,
 οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
 τῶν οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ κατορθώθη καὶ ἠτοιμάσθη πᾶσα ἡ 16
 λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασέκ καὶ ἐνεγκεῖν τὰ
 ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως
 Ἰωσίου. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φασέκ ἐν τῷ καιρῷ 17
 ἐκείνῳ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας. ¹⁸ καὶ οὐκ ἐγένετο φασέκ 18
 ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ παντὸς
 βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν τὸ φασέκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας καὶ οἱ ἱερεῖς
 καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθεὶς καὶ οἱ κατοικοῦντες
 ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ. ¹⁹ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσίου 19
 ἐποιήθη τὸ φασέκ τοῦτο. μετὰ ταῦτα πάντα ᾧ ἔδρασεν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ,

3. επαραι επ ωμων ουθεν ... λειτουργησατε κυριω ... και λαω 4. βασιλεως σαλωμων 5. τοις υιοις 6. και τα αγια ετοιμασατε 8. και λευιταις· και εδωκεν ... ιειηλ ... αρχ. οικου του θεου τοις ιερευσιν 9. * χωχενιας ... σαμαϊας ... ο αδελφος ... ασαβια κ. ιειηλ 10. κατορθωθη ... στασιν εαυτων 12. * υιοις λαου ... εν βιβλιω νομω μωυση 13. χαλκιοις ... ευοδωθη 14. τα στεατα και τα ολοκαυτ. 15. ιδισουν ... της πυλης και πυλης ... λειτουργιας αγιων, οτι αδελφοι 16. ιωσια 18. παντες βασιλεις ... εποιησ. ως το φασεκ ... και λευιται 19. ιωσια ... οπι εποιηθη το φασεκ usque εν τω οικω

καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ θεραφίην καὶ τὰ εἰδωλά
καὶ τὰ καρησίμ ἃ ἦν ἐν γῆ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς
Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου
οὗ εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἐμ-
προσθεν αὐτοῦ ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὄλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὄλῃ
ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὄλῃ τῇ ἰσχυί αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ
μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος· πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ
αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ πάντα τὰ
παροργίσματα αὐτοῦ ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος Καὶ γε τὸν
Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἀπω-
σάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα Ἔσται
20 τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. 20 καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν
βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἰωσίας
21 εἰς συνάντησιν αὐτῷ. 21 καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λέγων Τί ἐμὲ
καὶ σοί, βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σέ ἦκω σήμερον πόλεμον πολεμῆσαι· καὶ
ὁ θεὸς εἶπε τοῦ κατασπεῦσαι με· πρόσεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ μὴ
22 καταφθεῖρη σε. 22 καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ,
ἀλλ' ἠ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσε τῶν λόγων Νεχαὼ διὰ
23 στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδῶ. 23 καὶ ἐτί-
ξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐ-
24 τοῦ Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. 24 καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες
αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῦον ὃ
ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ
τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν.
25 25 καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ
ἄρχουσαι θρήνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσ-
26 ταγμα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων. 26 καὶ ἦσαν οἱ λοι-
27 ποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, 27 καὶ οἱ
λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων
Ἰσραήλ καὶ Ἰούδα.

XXXVI.

Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου καὶ ἐχρῖσαν αὐτόν,
καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ
2 2 υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον
ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ
Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ
ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν
3 γῆ Αἰγύπτου τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτόν ἐν Ἱερουσαλήμ. 3 καὶ μετήγαγεν αὐτόν ὁ
βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυ-
4 ρίου καὶ τάλαντον χρυσοῦ. 4 καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακίμ υἱὸν
Ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νε-
χαὼ καὶ εἰσέγαγεν αὐτόν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ, καὶ τὸ ἀργύριον

19. ενγαστριμυθους ... θεραφειμ ... καραισειμ ... εν τη γη ιουδ. και
ιερουσ. και ενεπυρισεν ... επι βιβλιου ... καρδια εαυτου ... ψυχη εαυτου ...
ολη ισχυι εαυτου ... ανεστη ομοιος αυτω ... παροργισματα α 20. ασσυ-
ριων και επι ... ο βασιλ. ιωσιας 21. πολεμον ποιησαι ... ειπεν κατασπευ-
σαι 22. ηκουεν ... μαγεδων 23. βασιλεαν ... παισιν εαυτου 24. πατερ.
εαυτου 25. οτι και απιε ιδου 26. οτι λοιποι ... ιωσια 27. και οι λοι-
ποι λογοι XXXVI. 1. εχρῖσαν αυτ. εις βασιλ. αντι τ. πατρ. α. εν ιερουσ.
4. ελιακειμ ... βασιλεα ιουδα ... ιωακειμ

καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκε τῷ Φαραῶ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ δοῦ-
 ναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραῶ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῆτει τὸ
 ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς δοῦναι Φαραῶ Νεχαῶ. ὧν 5
 εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων Ἰωακίμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβα-
 σίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νη-
 ρίου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίη-
 σαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασι-
 λεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη
 ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους καὶ ληστήρια
 Σύρων καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν καὶ υἱῶν Ἀμμῶν καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ
 ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων
 αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν
 ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τὰς ἀμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ
 ἐν αἵματι ἀσώῳ ὃν ἐξέχεεν Ἰωακίμ, καὶ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ αἵματος
 ἀσώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. ὁ καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν 6
 Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις
 καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ἦ καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπή- 7
 νεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔστηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῶ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ὁ καὶ 8
 τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακίμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμ-
 μένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη
 Ἰωακίμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν γανοζαῖ μετὰ τῶν πατέρων
 αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ὁκτώ ἔτων Ἰεχονίας 9
 ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερου-
 σαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ὁ καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυ- 10
 τοῦ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυ-
 λῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου· καὶ ἐβασίλευσε Σεδε-
 κίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. ἑτῶν εἴκοσι 11
 υἱὸς καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβα-
 σίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ὁ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ· 12
 οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἰερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου,
 ὁ ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ ἀρετῆσαι ἃ ὤρκισεν αὐτόν 13
 κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ
 κατίσχυσε τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ὁ καὶ πάντες οἱ ἐν- 14
 δοξοὶ Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀρετῆσαι ἀρε-
 τήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσα-
 λήμ. ὁ καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ τῶν προ- 15
 φητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμε-
 νος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ. ὁ καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες 16
 τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουθενούντες τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐμπαίζοντες ἐν
 τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ
 ἦν ἴαμα. ὁ καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς 17
 νεανίσκους αὐτῶν ἐν βομφαῖα ἐν οἴκῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο

4. εδωκαν ... οπι τοτε ηρξατο usque στομα φαραω ... δουναι αυτο
 5. ιωακειμ ... ζεχωρα ... βασιλευς sine ο ... επ αυτου ... οπι και λη-
 στηρ. συρων ... σαμαριας ... αποστησαι ... προσωπου εαυτου ... ιωακειμ
 ... εξολεθρευσαι 6. ανηγαγεν 7. ναω εαυτου 8. ιωακειμ bis ... πατερων
 εαυτου bis ... εν γανοζαν 9. υιος οκτω και δεκα ετων 10. επιστραφεντος
 ... εισηγαγεν αυτον ... τον σεδεκιαν 11. ετων εικοσι ενος σεδεκιας 13.
 καρδιαν εαυτου 14. επληθυνεν 15. εν χειρι προφητων ορθριζων ... αγγελ.
 εαυτου ... λαου εαυτου ... οπι αυτου in fine 16. αγγελους sine τους ...
 ανεβη θυμος

τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλῃσε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους
 18 αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁸ καὶ πάντα τὰ
 σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου
 κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα
 19 εἰσῆνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁹ καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ κατέσκαψε
 τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν
 20 σκεῦος ὡραῖον εἰς ἀφανισμόν. ²⁰ καὶ ἀπώκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα,
 21 καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων, ²¹ τοῦ
 πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν
 γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας ἐρημώσεως αὐτῆς
 22 σαββατίσαι εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα. ²² ἔτους πρώτου Κύρου βασι-
 λέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξή-
 γειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε κηρῦξαι ἐν
 23 πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ λέγων ²³ Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς
 Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς Ἔδωκέ μοι κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρα-
 νοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ
 Ἰουδαίᾳ· τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται ἕξος αὐτοῦ μετ'
 αὐτοῦ, καὶ ἀναθήτω.

Τέλος τῶν παραλειπομένων.

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

Π Ρ Ω Τ Ο Ν .

I.

Καὶ ἤγαγεν Ἰωσίας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλήμ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔβυσσε
 2 τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ² στήσας τοὺς
 3 ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ κυρίου. ³ καὶ εἶπε τοῖς
 Λευίταις ἱεροδοῦλοις τοῦ Ἰσραὴλ ἀγιάσαι ἑαυτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θύρῃ τῆς
 4 ἀγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ὠκοδόμησε Σαλωμών ὁ τοῦ Δαυὶδ
 4 ὁ βασιλεὺς. ⁴ οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὤμων αὐτήν· καὶ νῦν λατρεύετε τῷ
 κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐτοιμάσατε
 5 κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλάς ὑμῶν κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως
 5 Ἰσραὴλ καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμών τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ⁵ καὶ στάντες
 ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν, τῶν
 6 ἔμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ⁶ ἐν τάξει θύσατε τὸ πάσχα, καὶ
 τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ
 7 πρόσταγμα τοῦ κυρίου τὸ δοθὲν τῷ Μωυσῆ. ⁷ καὶ ἔδωρῆσατο Ἰωσίας τῷ λαῷ
 τῷ εὐρεθέντι ἄρνων καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τρισχιλίους· ταῦτα
 ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις.

18. οἴκου Θεοῦ ... οἴκου κυρίου ... θησαυροὺς βασιλεως καὶ μεγα-
 19. στανων 21. τῆς ἐρημώσεως αὐτ. εσαββατισεν 22. του κηρυξαι αὐτους
 23. πασας τας βασιλειας τ. γ. ἐδωκεν ... αὐτῷ οἶκον ... ἐσται ὁ Θεός

Subscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα β

Inscriptio: ο ἱερεὺς

I. 1. τ. κυρ. εαυτου, κ. ἐβυσσαν οι υιοι ισραηλ το πασχα τη τε ιδ ημερα
 3. σαλ. ο υιος του 4. λατρευετε κυριω τω θ. ημων ... και φυλας 5. ιερω
 6. προαγμα κυριου 7. χιλιαδες

8 καὶ ἔδωκε Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Συῆλος οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς 8
 ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα δισχίλια ἑξακόσια, μόσχους τριακοσίους. 9 καὶ 9
 Ἰεχονίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφὸς καὶ Ἀσαβίας καὶ Ὀχιῆλος
 καὶ Ἰωρὰμ χιλιάρχοι ἔδωκαν τοῖς Λευίταις εἰς πάσχα πρόβατα πεντακισχι-
 λια, μόσχους ἑπτακοσίους. 10 καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ 10
 ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἔχοντες τὰ ἄζυμα κατὰ τὰς φυλάς καὶ κατὰ τὰς μερι-
 δαρχίας τῶν πατέρων ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ προσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ κατὰ τὰ
 γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ, καὶ οὕτως τὸ πρωινόν. 11 καὶ ὤπτησαν τὸ πάσχα 11
 πυρὶ ὡς καθήκει, καὶ τὰς θυσίας ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ λέβησι μετ'
 εὐωδίας, καὶ ἀπήνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ. 12 μετὰ δὲ ταῦτα ἠτοίμασαν 12
 ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. 13 οἱ γὰρ ἱερεῖς 13
 ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἀωρίας· καὶ οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς
 ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. 14 καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ ἦσαν 14
 ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ Δαυὶδ τεταγμένα, καὶ Ἀσάφ καὶ Ζαχα-
 ρίας καὶ Ἐδδινούς ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως. 15 καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυ- 15
 λῶνος· οὐκ ἔστι παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν· οἱ γὰρ ἀδελφοὶ
 αὐτῶν οἱ Λευῖται ἠτοίμασαν αὐτοῖς. 16 καὶ συνετελέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ 16
 κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀχθῆναι τὸ πάσχα καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας
 ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσιαστήριον κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου.
 17 καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα 17
 καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἡμέρας ἑπτὰ. 18 καὶ οὐκ ἦχθη τὸ πάσχα τοιοῦτον 18
 ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 19 καὶ πάντες οἱ βα- 19
 σιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἠγάγosan πάσχα τοιοῦτον ὅσον ἠγάγεν Ἰωσίας καὶ οἱ
 ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθεὶς ἐν τῇ κατοι-
 κήσει αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. 20 ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἰωσίου ἦχθη 20
 τὸ πάσχα τοῦτο. 21 καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσίου ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν 21
 καρδίᾳ πλήρει εὐσεβείας. 22 καὶ τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς ἔμ- 22
 προσθεν χρόνοις, περὶ τῶν ἡμαρτηκότων καὶ ἡσεβηκότων εἰς τὸν κύριον παρὰ
 πᾶν ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτὸν ἔστι, καὶ οἱ λόγοι τοῦ κυρίου
 ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραὴλ. 23 καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν πρᾶξιν ταύτην Ἰωσίου συνέβη 23
 Φαραὼ βασιλεῖα Αἰγύπτου ἐλθόντα πόλεμον ἐγεῖραι ἐν Χαρκαμὺς ἐπὶ τοῦ Εὐ-
 φράτου· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσίας. 24 καὶ διεπέμψατο πρὸς αὐ- 24
 τὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου λέγων Ἴε μοὶ καὶ σοὶ ἔστι, βασιλεὺ τῆς Ἰουδαίας·
 25 οὐχὶ πρὸς σὲ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου 25
 ὁ πόλεμός μου ἔστι· καὶ νῦν κύριος μετ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ κύριος μετ' ἐμοῦ
 ἐπισπεύδων ἔστιν· ἀπόστηθι, καὶ μὴ ἐναντιοῦ τῷ κυρίῳ. 26 καὶ οὐκ ἀπέστρε- 26
 ψεν ἑαυτὸν Ἰωσίας ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπεχείρει, οὐ
 προσέχων ῥήμασιν Ἱερεμίου προφήτου ἐκ στόματος κυρίου, 27 ἀλλὰ συνεστή- 27
 σατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδῶ· καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες
 πρὸς τὸν βασιλεῖα Ἰωσίαν. 28 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ Ἀποστή- 28
 σατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, ἡσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν
 οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, 29 καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέρου 29
 αὐτοῦ· καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱερουσαλήμ μετήλλαξε τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ
 ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ. 30 καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ἐπένηθησαν τὸν Ἰω- 30
 σίαν, καὶ ἐβρῆθησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης ὑπὲρ Ἰωσίου, καὶ οἱ προκαθήμενοι

8. και ησηλος 9. σαβιας προ ασαβιας ... * οζηλος 10. και του-
 των γενομενων· ευπρεπως ... * και λευιται ... μωση 11. ωπτησαν προ
 ηψησαν ... χαλκιοις 12. αδελφ. εαυτων 14. εαυτων 16. θυσ. τω κυριω
 ... προσενεχθησαι 17. ηγαγον 18. τοιουτο 19. τοιουτο ... οι ευρεθεντες
 (21. πληρεις) 22. και ελυπησαν αυτον εν αισθησει, και 23. εν χαλχαμυς
 26. * αρμα εαυτου 27. παιδιω μεταεδδους 29. εαυτου bis 30. και επεν-
 θησαν

οὐν γυναίξιν ἐβρηνοῦσαν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξεδόθη τοῦτο
 31 γίνεσθαι ἀεὶ εἰς ἅπαν τὸ γένος Ἰσραὴλ. ³¹ ταῦτα δὲ ἀναγέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ
 τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ κατ' ἐν πραχρὲν
 τῆς πράξεως Ἰωσίου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ
 νόμῳ κυρίου· τὰ τε προπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ νῦν ἱστορηται ἐν τῷ
 32 βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³² καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους
 τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσίου ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 33 ὄντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³³ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλήμ μῆνας
 τρεῖς· καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερου-
 34 σαλήμ, ³⁴ καὶ ἐξημίωσε τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσοῦ τα-
 35 λάντῳ ἐνί. ³⁵ καὶ ἀνέδειξε βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλέα Ἰωακίμ τὸν ἀδελφὸν
 36 αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ. ³⁶ καὶ ἔδθησεν Ἰωακίμ τοὺς με-
 γιστᾶνας, Ζαράκην δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλαβὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου.
 37 ³⁷ ἐτῶν δὲ ἦν εἰκοσιπέντε Ἰωακίμ ὅτε ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερου-
 38 σαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ³⁸ μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη Να-
 βουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδθησεν αὐτὸν ἐν χαλκίῳ δεσμῷ καὶ
 39 ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ³⁹ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Να-
 40 βουχοδονόσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπηρεύαστο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴⁰ τὰ
 δὲ ἱστορηθέντα περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ καὶ δυσσεβείας ἀνα-
 41 γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων. ⁴¹ καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
 42 Ἰωακίμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνεδείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. ⁴² βασιλεύει δὲ μῆ-
 νας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντι
 43 κυρίου. ⁴³ καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονόσορ μετήγαγεν αὐτὸν εἰς
 44 Βαβυλῶνα ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκεύεσι τοῦ κυρίου, ⁴⁴ καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βα-
 σιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι ἑνός. βασιλεύει δὲ ἔτη
 45 ἑνδεκα, ⁴⁵ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ τῶν
 46 ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος τοῦ κυρίου. ⁴⁶ καὶ
 ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ τῷ ὀνόματι κυρίου, ἐπιορκήσας
 ἀπέστη, καὶ σκληρύνας αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρέβη τὰ
 47 νόμιμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁷ καὶ οἱ ἠγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων
 πολλὰ ἠσέβησαν καὶ ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας πάντων τῶν ἔθνῶν, καὶ
 48 ἐμίαναν τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἀγιαζόμενον ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ ἀπέστειλεν
 ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτούς, καθότι
 49 ἐφείδετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. ⁴⁹ αὐτοὶ δὲ ἐμυκτήρισαν ἐν τοῖς
 ἀγγέλοις αὐτοῦ· καὶ ἡ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος, ἦσαν ἐκπαίζοντες τοὺς προφήτας
 αὐτοῦ, ἕως οὗ θυμῶντα αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυσσεβήματα προς-
 50 τάξαι ἀναβιβᾶσαι ἐπ' αὐτούς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. ⁵⁰ οὗτοι ἀπέκτειναν
 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ περικύκλῳ τοῦ ἁγίου αὐτῶν ἱεροῦ, καὶ οὐκ
 ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ πρεσβύτου καὶ νεωτέρου, ἀλλὰ πάντας
 51 παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁵¹ καὶ πάντα τὰ ἱερά σκεύη τοῦ κυρίου
 τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου καὶ τὰς βασιλικὰς
 52 ἀποθήκας ἀναλαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. ⁵² καὶ ἐνεπύρισαν τὸν

30. εβρηγουν 31. του κυριου ... προσπραχθεντα ... εν τη βιβλω 32. ιω-
 χαζ pro ιεχονιαν 33. ιουδα pro ισραηλ 35. * ιωακειμ (* videtur ιωκειμ)
 36. * ιωκειμ, * ιωακειμ 37. * ιωακειμ (* videtur ιωκειμ) ... εναντι κυριου
 38. επ pro μετ ... οτι ο ... και δησας α. ε. χ. δ. απηγαγεν 39. ναω
 εαυτου 41. ιωακειμ υιος ... δεκαοκτω 44. ante οντα add σεδεκιαν ...
 εβασιλευσεν 46. ονομ. του κυριου ... εαυτου bis 47. πολλα ηνομησαν και
 παρεβησαν υπερ ... το αγιασθεν εν ιεροσολυμοις 48. εαυτου bis 49. εξε-
 μυκτηριζον ... εως του θυμωθεντα ... εθνει εαυτου 50. νεωτερου αυτων
 αλλα παντα παρεδωκεν 51. μικρα και τα σκευη κιβωτου του

οἶκον τοῦ κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνε-
πύρισαν ἐν πυρὶ, ⁵³ καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἐνδοξα αὐτῆς ἀχρειῶσαι· καὶ τοὺς ⁵³
ἐπιλοίπους ἀπήγαγε μετὰ ῥομφαίας εἰς Βαβυλῶνα. ⁵⁴ καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῶ καὶ ⁵⁴
τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μέχρις οὐ βασιλεῦσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν ῥήματος τοῦ
κυρίου ἐν στόματι Ἱερεμίου, ⁵⁵ Ἔως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς, ⁵⁵
πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν
ἑβδομήκοντα.

II.

Βασιλεύοντος Κύρου Περσῶν ἔτους πρώτου, εἰς συντέλειαν ῥήματος κυρίου
ἐν στόματι Ἱερεμίου, ² ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, ²
καὶ ἐκήρυξεν ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἅμα διὰ γραπτῶν λέγων ³ Τάδε ³
λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κύρος Ἐμὲ ἀνέδειξε βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ κύ-
ριος τοῦ Ἰσραήλ, κύριος ὁ ὕψιστος, ⁴ καὶ ἐσήμηνέ μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῶ οἶκον ⁴
ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁵ εἴ τίς ἐστὶν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐ- ⁵
τοῦ, ἔστω ὁ κύριος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ τὴν
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκοδομείτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ἰσραήλ· οὗτος ὁ κύριος
ὁ κατασκηνώσας ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁶ ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰκοῦσι, βοη- ⁶
θεύτωσαν αὐτῶ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, ἐν δόσεσι
μετ' ἵππων καὶ κτηνῶν σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' εὐχὰς προστεθειμένοις εἰς
τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁷ καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχίφυλοι τῶν ⁷
πατριῶν τῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ
πάντων ὧν ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ
τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ οἱ περικύκλω αὐτῶν ἐβοήθησαν ἐν πᾶσιν, ἐν ἀργυρίῳ ⁸
καὶ χρυσίῳ, ἵπποις, κτήνεσι καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν ὧν ὁ νοῦς ἠγέρθη.
⁹ καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ ἱερά σκεύη τοῦ κυρίου, ἃ μετήνεγκε Να- ⁹
βουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπῆρῆσατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ.
¹⁰ ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν παρέδωκεν αὐτὰ Μιθραδάτῃ ¹⁰
τῷ ἑαυτοῦ γαζοφύλακι. ¹¹ διὰ δὲ τούτου παρεδόθησαν Σαμανασσάρῳ προστάτῃ ¹¹
τῆς Ἰουδαίας. ¹² ὁ δὲ τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσαῖ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ ¹²
χίλια, θυτῆσαι ἀργυραῖ εἰκοσιεννέα, φιάλαι χρυσαῖ τριάκοντα, ἀργυραῖ διςχίλια
τετρακόσκιαι δέκα, καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. ¹³ τὰ δὲ πάντα σκεύη ἐκομισθη χρυσαῖ ¹³
καὶ ἀργυρᾶ πεντακισχίλια τετρακόσκιαι ἑξήκονταεννέα. ¹⁴ ἀνηνέχθη δὲ ὑπὸ Σα- ¹⁴
μανασσάρου ἅμα τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.
¹⁵ ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ Ἀρταξέρξου τῶν Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραψαν αὐτῶ ¹⁵
κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ Βήλεμος καὶ Μι-
θραδάτης καὶ Ταβέλλιος καὶ Ῥάθυμος καὶ Βεέλτεψμος καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμ-
ματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ
τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν. ¹⁶ Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ κυρίῳ ¹⁶
οἱ παῖδες σου Ῥάθυμος ὁ τὰ προσπίπτοντα καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ
οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν καὶ Κριταὶ οἱ ἐν Κοίλῃ Συρίας καὶ Φοινίκῃ.

52. οικ. κυριου ... πυργ. αυτων 53. απο ρομφαιας 54. μεχρι του βασι-
λευσαι ... αναπληρ. λογου κυριου II. 2. βασιλεια εαυτου 4. εαυτω 5.
εστω ο κυριος κυριος αυτου ... οικον κυριου 6. οπ τους 7. κατασταντες
... βενιαμειν 8. αργυριω sine εν ... ιππ. και κτηνεσιν ... *ut videtur ως
ταις πλ., ** ωσται πλ. 9. εαυτου ειδωλιω 10. μιθριδατη 11. σαναβασσαρω
(sed αναβ rescripta sunt) τω προστ. 12. post χιλια primum add και ...
φιαλ. χρυσεαι 13. διεκομισθη 14. σαναβασσαρου ... εις ιεροσολυμα 15.
του περσων ... κατεγραψεν ... *μιθριδατης (videtur) ... ραθυμος και βαελ-
τεψμος (sed ος και βα rescripta sunt) ... σεμελλιος ... οι οικουντες (οικο*)
16. σεβελλιος ... κραταιοι pro κριται οι

17 ¹⁷ καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσι τὰς τε ἀγορὰς αὐτῆς καὶ τὰ τεῖχη θεραπεύουσι καὶ τὰ ὑποβάλλονται. ¹⁸ ἐὰν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη συντελεσθῇ φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσι δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστήσουσι καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν νόον, καλῶς ἔχειν ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπερ-ιδεῖν τὸ τοιοῦτο ἀλλὰ προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅπως ἂν φαίνηται ¹⁹ σοι ἐπισκεψθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου βιβλίοις. ¹⁹ καὶ εὐρήσεις ἐν ταῖς ὑπομνηματισμοῖς γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἡ ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη. ²⁰ νῦν οὖν ὑποδεικνυόμεν σοι, κύριε βασιλεῦ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ ταύτης τεῖχη ἀνασταθῇ, κάθοδος οὐκ ἔτι σοι ἔσται εἰς Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²¹ τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ῥαθύμῳ τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα καὶ Βεελτέμῳ καὶ Σαμελλίῳ γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ τὰ ὑπογεγραμμένα. ²² Ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν ἣν πεπόμφατε πρὸς μέ ἐπέταξα οὖν ἐπισκέψασθαι· καὶ εὐρέθη ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἔστιν ἐξ αἰῶνος βασιλεῦσιν ἀντιπαρατάσσουσα, ²³ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλήμ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²⁴ νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλύσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως μηδὲν παρὰ ταῦτα γένηται καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλείον τὰ τῆς κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. ²⁵ τότε ἀναγνωσθέντων τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων Ῥάθυμος καὶ Σαμελλίος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τούτοις συντασσομένοι ἀναζεύξαντες εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ σπουδὴν μετ' ἵππου καὶ ὄχλου παρατάξεως ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας· καὶ ἔργετο ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

III.

Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησε δοχὴν μεγάλην πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν, καὶ πᾶσι τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μεγιστάσι τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίδος, ² καὶ πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτόν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρις Αἰθιοπίας ἐν ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις ³ καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐπίσαν, καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν· ὁ δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα ἑαυτοῦ καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἔξυπνος ἐγένετο. ⁴ τότε οἱ τρεῖς νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ⁵ Εἴπωμεν ἕκαστος ἡμῶν ἓνα λόγον ὃς ὑπερισχύσει· καὶ οὐ ἐὰν φανῇ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἑτέρου, δώσει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ ἐπινίκια μεγάλα, ⁶ καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι καὶ ἐν χρυσώμασι πίνειν καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθεῦδειν καὶ ἄρμα χρυσοχάλινον καὶ κίδαριν βυσσίνην καὶ μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον, ⁷ καὶ δεύτερος καθιεῖται Δαρείου διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενὴς Δαρείου

17. κυριω μου ... διοτι ... και την πονηραν 18. εαν νυν η ... υπερ-ιδειν τοιοουτο ... εαν φανηται 19. εν τοις υπομνημασιν τα γεγραμμενα ... την εκεινη 20. υποδικνυμεν ... διοτι εαν 21. βεελτεμωσ ... οτι και συρια 22. ηυρεθη οτι εστιν η π. εκ. 24. οτι ουν ... κακίας επι τω βασι-λεις ενοχλίσσαι 25. ο ραθυμος κ. σεμελλιος ... μετ ιππου ... δαριου III. 1. δαριος 2. τοις μετ αυτων απο ... μεχρει της αιθιοπίας ... σατραπιας 3. και οτε εφαγον και επιον ... τοτε δαριος ... οτι εαυτου 4. ετε-ρος τω ετερω 6. τραχηλον αυτου 7. σοφίαν εαυτου

κληθήσεται. Καὶ τότε γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐσφραγίσαντο καὶ 8
 ἔστρωσαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπαν 9 Ὅταν ἐγεῖρῃ 9
 ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα· καὶ ὃν ἂν κρίνη ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι οὐ ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθή-
 σεται τὸ νίκος καθὼς γέγραπται. 10 ὁ εἷς ἔγραψεν Ὑπερισχύει ὁ οἶνος. 11 ὁ 10 11
 ἕτερος ἔγραψεν Ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς. 12 ὁ τρίτος ἔγραψεν Ὑπερισχύουσιν αἱ 12
 γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια. 13 καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, 13
 λαβόντες τὸ γράμμα ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. 14 καὶ ἐξαποστείλας ἐκάλεσε 14
 πάντας τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδείας καὶ τοὺς σατράπας
 καὶ στρατηγούς καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματιστη-
 ρίῳ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. 15 καὶ εἶπε Καλέσατε τοὺς 15
 νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσι τοὺς λόγους ἑαυτῶν· καὶ ἐκλήθησαν, καὶ
 εἰσῆλθουσαν. 16 καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἀπαγγεῖλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων. καὶ 16
 ἤρξατο ὁ πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, καὶ ἔφη οὕτως 17 Ἄν- 17
 δρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος. πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πίνοντας αὐτὸν
 πλανᾷ τὴν διάνοιαν, 18 τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ ὄρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν 18
 μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ ἐλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν
 τοῦ πλουσίου· 19 καὶ πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύ- 19
 νην, καὶ οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφείλημα· 20 καὶ πάσας καρδίας 20
 ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην· καὶ πάντα διὰ τα-
 λάντων ποιεῖ λαλεῖν. 21 καὶ οὐ μέμνηται ὅταν πίνωσι φιλιάζειν φίλοις καὶ 21
 ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶνται τὰς μαχαίρας· 22 καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴ- 22
 νου ἐγεῖρῶσιν, οὐ μέμνηται ἅ ἔπραξαν. 23 ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος 23
 ὅτι οὕτως ἀναγκάζει ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας.

IV.

Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος λαλεῖν ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως
 2 ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατα- 2
 κρατοῦντες καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; 3 ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει 3
 αὐτῶν καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἴπη αὐτοῖς ἐνακούουσιν. 4 ἐὰν 4
 εἴπη αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν· ἐὰν δὲ ἐξα-
 ποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσι καὶ κατεργάζονται τὰ ὄρη
 καὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους, 5 φονεύουσι καὶ φονεύονται, καὶ τὸν λόγον 5
 τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν· ἐὰν δὲ νικήσωσι, τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα
 καὶ ἐὰν προνομεύσωσι καὶ τὰ ἄλλα πάντα. 6 καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ 6
 πολεμοῦσιν ἀλλὰ γεωργοῦσι τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπεύρωσι θέρσαντες ἀναφέ-
 ρουσι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέρουσι τοὺς φόρους
 τῷ βασιλεῖ. 7 καὶ αὐτὸς εἷς μόνος ἐστίν· ἐὰν εἴπη ἀποκτεῖναι, ἀποκτείνουσιν· 7
 ἐὰν εἴπη ἀφείναι, ἀφιοῦσιν· 8 εἶπε πατάξαι, τύπτουσιν· εἶπεν ἐρημῶσαι, 8
 ἐρημοῦσιν· εἶπεν οἰκοδομῆσαι, οἰκοδομοῦσιν· 9 εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν· 9
 εἶπε φυτεῦσαι, φυτεύουσι· 10 καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ 10
 ἐνακούουσι. πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει·
 11 αὐτοὶ δὲ τηροῦσι κύκλῳ περὶ αὐτόν, καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος ἀπελθεῖν καὶ 11
 ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. 12 ὦ ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερι- 12

9. οἱ αν ... οἱ ου ... το νικημα 12. ο αλλος εγρ. 13. επεδωκαν
 14. και σατραπας (15. δηλουσουσιν) 17. πινοντας ... τη διανοια 20. πα-
 σας τας καρδιας (... βασιλεια) 21. μεμνηται 22. γενηθωσιν, ουδεμνηνται
 (sic) α επραξεν 23. οἱ οτι ... ουτως ειπων IV. 1. ο ειπων 2. ουχ
 υπερισχ. 3. κυριευει παντων ... παντα ο αν ε. α. ποιησουσιν 4. ποιησου-
 σιν 5. και οσα εαν προνομ. 7. * αποκτεινουσιν ... αφιεναι 8. οἱ ειπεν
 ερημωσαι, ερημουσιν 10. * επακουουσιν 11. ουτοι δε τηρ. περι αυτον κυ-
 κλω ... δυναται 12. πως ουχ

13 ισχύει ὁ βασιλεὺς ὅτι οὕτως ἐπάκουστός ἐστι; καὶ ἐσίγησεν. 13 ὁ δὲ τρίτος ὁ
 εἶπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀληθείας, οὗτός ἐστι Ζοροβάβελ, ἤρξατο
 14 λαλεῖν 14 Ἄνδρες, οὐ μέγας ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος
 ισχύει; τίς οὖν ὁ δεσπόζων αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεύων αὐτῶν; οὐχ αἱ γυναῖκες;
 15 15 αἱ γυναῖκες ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεύει τῆς βα-
 16 λάσσης καὶ τῆς γῆς. 16 καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὐταὶ ἐξέθρεψαν αὐτοὺς
 17 τοὺς φυτεύσαντας τοὺς ἀμπελῶνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται. 17 καὶ αὐταὶ ποιοῦσι
 τὰς στολὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐταὶ ποιοῦσι δόξαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ
 18 δύνανται οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τῶν γυναικῶν εἶναι. 18 ἔάν δὲ συναγάγῃ χρυ-
 σίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὠραῖον, καὶ ἴδῃσι γυναῖκα μίαν καλὴν
 19 τῷ εἶδει καὶ τῷ κάλλει, 19 ταῦτα πάντα ἀφέντες εἰς αὐτὴν ἐκκέχησαν, καὶ
 χάσκοντες τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἰρετίζουσι μᾶλλον
 20 ἢ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὠραῖον. 20 ἄνθρωπος τὸν ἑαυ-
 τοῦ πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτὸν καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ πρὸς
 21 τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, 21 καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφήσῃ τὴν ψυχὴν, καὶ
 22 οὔτε τὸν πατέρα μέμνηται οὔτε τὴν μητέρα οὔτε τὴν χώραν. 22 καὶ ἐντεῦθεν
 δεῖ ὑμᾶς γινῶναι ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν ὑμῶν. οὐχὶ πονεῖτε καὶ μοχθεῖτε,
 23 καὶ πάντα ταῖς γυναῖξί διδοτε καὶ φέρετε; 23 καὶ λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν
 ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ
 24 εἰς τὴν θάλασσαν πλεῖν καὶ ποταμούς, 24 καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει-
 βαδίξει· καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἀρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει.
 25 25 καὶ πλεῖον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον ἢ τὸν πατέρα καὶ
 26 τὴν μητέρα. 26 καὶ πολλοὶ ἀπενόηθησαν ταῖς ἰδίαις διανοαῖς διὰ τὰς γυναι-
 27 κας, καὶ δοῦλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς, 27 καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν
 28 καὶ ἡμάρτησαν διὰ τὰς γυναῖκας. 28 καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐχὶ μέγας
 ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ χῶραι εὐλαβοῦνται ἄψασθαι
 29 αὐτοῦ; 29 ἐξεώρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ Σαυμα-
 30 στοῦ τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως καθήμενην ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως, 30 καὶ
 ἀφαιροῦσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιτινοῦσαν ἑαυτῇ,
 31 καὶ ἐρράπιζε τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ. 31 καὶ πρὸς τούτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων
 τὸ στόμα ἐξεώρει αὐτήν· καὶ ἔάν προσγελάσῃ αὐτῷ, γελᾷ· ἔάν δὲ πακρᾶνθῇ
 32 ἐπ' αὐτόν, κολακεύει αὐτήν ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. 32 ὦ ἄνδρες, πῶς οὐχί
 33 ισχυραὶ αἱ γυναῖκες ὅτι οὕτως πράσσοις; 33 καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ με-
 34 γιστᾶνες ἐβλεπον εἰς τὸν ἕτερον· καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας 34 Ἄν-
 δρες, οὐχὶ ισχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ
 ταχὺς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάλιν
 35 ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. 35 οὐχὶ μέγας ὃς ταῦτα ποιεῖ;
 36 καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ πάντα. 36 πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλή-
 θειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ
 37 τρέμει, καὶ οὐκ ἔστι μετ' αὐτῆς ἄδικον οὐδέν. 37 ἄδικος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ
 βασιλεὺς, ἄδικοι αἱ γυναῖκες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἄδικα
 πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ ἐν
 38 τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. 38 καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ισχύει εἰς τὸν αἰῶνα,

13. ο ειπων ... ω ανδρες 16. φυτευοντας 17. *δοξας τοις ανθρω-
 ποις χωρις (οιη κ. ου δυν. οι ανθρ.), ** τας δοξας των ανθρωπων και ου
 etc. 18. οη και παν πρ. ωραιον ... ουχι αγαπωσιν προ ουκ ιδωσι 19.
 και ταυτα ... εγκεχησαν 23. λαμβανει ανθρωπος ... ** εαυτου ... εκπορ.
 εις εξοδιαν ληστευειν ... πλει 24. τη ερημωμενη 28. ante αφασθαι add
 αυτον 30. εραπιζεν 33. ενεβλεπον ετερος προς τον 34. ουχ ισχυρα: 36.
 μετ αυτου 37. add παντα ante τα τοιαυτα ... αδικια εαυτων 38. η δε
 αληθεια ... ισχυσει

καὶ ζῆ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³⁹ καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτὴν λαμ- 39
βάνειν πρόσωπα οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδί-
κων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, ⁴⁰ καὶ οὐκ ἔστιν 40
ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς οὐδὲν ἄδικον. καὶ αὕτη ἡ ἰσχύς καὶ τὸ βασίλειον καὶ ἡ
ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰῶνων· εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀλη-
θείας. ⁴¹ καὶ ἐσιώπησε τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησε, καὶ τότε 41
εἶπον Μεγάλη ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει. ⁴² τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ Αἴ- 42
τησαι ὁ θελεῖς πλείω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσομέν σοι ὃν τρόπον εὐρέθης
σοφώτερος, καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενῆς μου κληθήσῃ. ⁴³ τότε 43
εἶπε τῷ βασιλεῖ Μνήσθητι τὴν εὐχὴν ἣν ἠῤῥω οἰκοδομήσαι τὴν Ἱερουσαλήμ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ τὸ βασίλειόν σου παρέλαβες, ⁴⁴ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λη- 44
φθέντα ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισε Κύρος, ὅτε ἠῤῥωτο ἐκκόψαι
Βαβυλῶνα, καὶ ἠῤῥωτο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. ⁴⁵ καὶ σὺ ἠῤῥω οἰκοδομήσαι τὸν 45
ναδὸν ὃν ἐνεπύρισαν οἱ Ἰδουμαῖοι, ὅτε ἠρημώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλ-
δαίων. ⁴⁶ καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὃ σε ἀξιῶ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὃ αἰτοῦμαί σε, 46
καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσης τὴν
εὐχὴν ἣν ἠῤῥω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ποιῆσαι ἐκ στόματός σου. ⁴⁷ τότε 47
ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτόν, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπι-
στολάς πρὸς πάντας τοὺς οἰκονόμους καὶ τοπάρχας καὶ στρατηγούς καὶ σατρά-
πας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτόν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκο-
δομήσαι τὴν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν Κοίλῃ Συρία καὶ 48
Φοινίκη καὶ τοῖς ἐν τῷ Λιβάνῳ ἔγραψεν ἐπιστολάς, μεταφέρειν ξύλα κέδρινα
ἀπὸ τοῦ Λιβάνου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσι μετ' αὐτοῦ τὴν
πόλιν. ⁴⁹ καὶ ἔγραψε πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας 49
εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν καὶ τοπάρχην καὶ σα-
τράπην καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν, ⁵⁰ καὶ πᾶσαν 50
τὴν χώραν ἣν κρατοῦσιν ἀφορολόγητον αὐτοῖς ὑπάρχειν· καὶ ἵνα οἱ Ἰδουμαῖοι
ἀφιῶσι τὰς κώμας ἃς διακρατοῦσι τῶν Ἰουδαίων. ⁵¹ καὶ εἰς τὴν οἰκοδομήν 51
τοῦ ἱεροῦ δοῦναι κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἴκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι·
⁵² καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι κατ' ἡμέραν κατὰ 52
ἔχουσιν ἐντολήν, ἑπτακαίδεκα προσφέρειν ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυτόν.
⁵³ καὶ πᾶσι τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι τὴν πόλιν, ὑπάρ- 53
χειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι
τοῖς προσβαίνουσιν. ⁵⁴ ἔγραψε δὲ καὶ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολήν 54
ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ. ⁵⁵ καὶ τοῖς Λευίταις ἔγραψε δοῦναι τὴν χορη- 55
γίαν ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἐπιτελεσθῆ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλήμ οἰκοδομηθῆναι.
⁵⁶ καὶ πᾶσι τοῖς φρουροῦσι τὴν πόλιν ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώ- 56
νια. ⁵⁷ καὶ ἐξαπέστειλε πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐχώρισε Κύρος ἀπὸ Βαβυλῶνος, 57
καὶ πάντα ὅσα εἶπε Κύρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξε ποιῆσαι καὶ ἐξαπο-
στεῖλαι εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁸ καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον 58
εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλήμ εὐλόγησε τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ λέγων
⁵⁹ Παρὰ σοῦ νίκη, καὶ παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς 59
οἰκέτης. ⁶⁰ εὐλογητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν· καὶ σοὶ ὁμολογῶ, δέσποτα 60
τῶν πατέρων. ⁶¹ καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστολάς καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἦλθεν εἰς Βαβυ- 61
λῶνα καὶ ἀπήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσι. ⁶² καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν τῶν 62
πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν, ⁶³ ἀναβῆναι καὶ οἰκο- 63

39. παρ αὐτῆ ... διαφορὰ ... *ποιεῖν (?) ... ἀδικῶν πονηρῶν 41. εἶπεν 42. σοὶ ἀντ' ὧν εὐρέθης 44. λημφθέντα ... οἱ καὶ ἀπὸ ἐκπέμψαι ... α ἐξεχώρησεν 46. ἐστὶν μεγαλωσύνη 49. κ. σατραπήν κ. τοπάρχην ... καὶ προ μὴ 50. εὐς ἡμέρας ἐπιτελεσθῆ 57. ἐξεχώρησεν 58. ἠυλογη-
σεν 59. ἡ νίκη ... σοὶ προ σὴ 61. οἱ καὶ ἦλθεν 62. ἠυλογησαν

δομησαι την 'Ιερουσαλήμ και τὸ ἱερὸν οὐ ὠνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶ· και ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν και χαρᾶς ἡμέρας ἑπτά.

V.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν, και αἱ γυναῖκες αὐτῶν και οἱ υἱοὶ αὐτῶν, και αἱ θυγατέρες και οἱ παῖδες αὐτῶν, και αἱ παιδίσκαι και τὰ κτήνη αὐτῶν. ² και Δαρεῖος συναπέστειλε μετ' αὐτῶν ἰππεῖς χίλους ἕως τοῦ ἀποκαταστῆσαι αὐτοὺς εἰς 'Ιερουσαλήμ μετ' εἰρήνης και μετὰ μουσικῶν, τυμπάνων και αὐλῶν. ³ και πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες, και ἐποίησεν αὐτοῖς συναναβῆναι μετ' ἐκείνων. ⁴ και ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριᾶς αὐτῶν εἰς τὰς φυλὰς ἐπὶ τὴν μεριδαρχίαν αὐτῶν. ⁵ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεὲς υἱοὶ 'Ααρῶν, 'Ιησοῦς ὁ τοῦ 'Ιωσεδὲκ τοῦ Σαραίου, και 'Ιωακὴμ ὁ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φαρές, φυλῆς δὲ 'Ιουδα, ⁶ ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν λόγους σοφοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισάν τοῦ πρώτου μηνός. ⁷ εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς 'Ιουδαίας ἀναβάντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετόπισσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, ⁸ και ἐπέστρεψαν εἰς 'Ιερουσαλήμ και τὴν λοιπὴν 'Ιουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἐλθόντες μετὰ Ζοροβάβελ και 'Ιησοῦ, Νεεμίου, Ζαραίου, 'Ρησαίου, 'Ενημέου, Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, 'Ασφαράσου, 'Ρεελλίου, 'Ροῖμου, Βαανά, τῶν προηγουμένων αὐτῶν. ⁹ ἀριθμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους και οἱ προηγούμενοι αὐτῶν υἱοὶ Φόρος, δύο χιλιάδες και ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Σαφάτ, τετρακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· ¹⁰ υἱοὶ 'Αρές, ἑπτακόσιοι πεντηκονταεξ· ¹¹ υἱοὶ Φαάθ Μωάβ εἰς τοὺς υἱοὺς 'Ιησοῦ και 'Ιωάβ, διςχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο· ¹² υἱοὶ 'Ηλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· υἱοὶ Ζαθούλ, ἑνακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε· υἱοὶ Χορβέ, ἑπτακόσιοι πέντε· υἱοὶ Βανί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ· ¹³ υἱοὶ Βηβαί, ἑξακόσιοι τριακοντατρεῖς· υἱοὶ 'Αργαί, χίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο· ¹⁴ υἱοὶ 'Αδωνιχάν, ἑξακόσιοι τριακονταεπτὰ· υἱοὶ Βαγοῦ, διςχίλιοι ἑξακόσιοι ἕξ· υἱοὶ 'Αδινού, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· ¹⁵ υἱοὶ 'Ατήρ 'Εζεκίου, ἑνενηκονταδύο· υἱοὶ Κιλάν και 'Αζηνάν, ἑξηκονταεπτὰ· υἱοὶ 'Αζαρού, τετρακόσιοι τριακονταδύο· ¹⁶ υἱοὶ 'Αννίς, ἑκατὸν εἰς· υἱοὶ 'Αρόμ, τριακονταδύο· υἱοὶ Βασσαί, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ 'Αρσιφουρίθ, ἑκατὸν δύο· ¹⁷ υἱοὶ Βαιτηρούς, τριςχίλιοι πέντε· υἱοὶ ἐκ Βαιθλωμών, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· ¹⁸ οἱ ἐκ Νετωφάς, πεντηκονταπέντε· οἱ ἐξ 'Αναθώθ, ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ· οἱ ἐκ Βαιθασμών, τεσσαρακονταδύο· ¹⁹ οἱ ἐκ Καριαθιρί, εἰκοσιπέντε· οἱ ἐκ Καφείρας και Βηρώγ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς· ²⁰ οἱ Χαδιασαι και 'Αμμίδιοι, τετρακόσιοι εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Κιραμᾶς και Γαββῆς, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς· ²¹ οἱ ἐκ Μακαλών, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Βετολίω, πεντηκονταδύο· υἱοὶ Νιφίς, ²² ἑκατὸν πεντηκονταεξ· ²² υἱοὶ Καλαμωλάου και 'Ωνούς, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε·

63. omi την V. 1. οικων ... υιοι και αι θυγατερ. αυτων ... παιδισκ. αυτων 2. δαριος 3. εποιησ. αυτους 5. οι ιερεις οι ... ιωακειμ 6. δαριου 7. ουτοι εκ ... οι αναβαντες 8. ιησους ... ζαρεου ... ενημιου ... * * ρομελιου προ ροϊμου 12. τεσσερακονταπεντε προ εβδομηκονταπεντε ... βανει ... τεσσερακονταοκτω 13. εξακ. εικοσιτρεις· υι. αστια τριςχιλιοι εξακοσιοι εικοσιδυο 14. αδωνικαμ εξακ. τεσσερακονταεπτα ... βαγοι διςχ. εξηκονταεξ 15. ενενηκονταδυο ... αζητας προ αζηταν ... αζουρου 16. αννιαις ... omi τριακονταδυο ... βασσα ... αρσιφουρειθ εκατον δεκαδυο 18. νετωφαις ... βαιθασμωνθ τεσσερακονταδυο 19. καριαθιριαιος ... καφειρας κ. βηρωθ ... τεσσερακοντα τρεις 20. ουχαδιασαι προ οι χαδιασαι ... αμμιδαιοι ... κιραμα 21. βητολιω ... φινεις προ νιφεις

υἱοὶ Ἱερεχοῦ, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· ²³ υἱοὶ Σανάας, ²⁴ τριςχίλιοι τρια- 23
 κόσιοι εἰς· ²⁴ οἱ ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Ἰεδδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς υἱοὺς Σανασίβ, ²⁵ 24
 ὀκτακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Ἐμμηρούθ, διακόσιοι πεντηκονταδύο· ²⁵ υἱοὶ 25
 Φασσοῦρου, χίλιοι τεσσαρακονταεπτὰ· υἱοὶ Χαρμί, διακόσιοι δεκαεπτὰ· ²⁶ οἱ 26
 Λευῖται οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδοήλου καὶ Βάννου καὶ Σουδίου, ἑβδομηκοντα-
 τέσσαρες· ²⁷ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· ²⁸ οἱ θυρωροὶ υἱοὶ 27 28
 Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτάρ, υἱοὶ Γολμάν, υἱοὶ Δακούβ, υἱοὶ Ἀτητά, υἱοὶ Τωβίς,
 πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα· ²⁹ οἱ ἱερόδουλοι υἱοὶ Ἡσαύ, υἱοὶ Ἀσιφά, υἱοὶ 29
 Ἰαβαώθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουδά, υἱοὶ Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ Ἀγραβά,
³⁰ υἱοὶ Ἀκούδ, υἱοὶ Οὔτά, υἱοὶ Κητάβ, υἱοὶ Ἀκκαβά, υἱοὶ Συβαῖ, υἱοὶ Ἀνάν, 30
 υἱοὶ Καθουά, υἱοὶ Γεδδούρ, ³¹ υἱοὶ Ἰαῖφρου, υἱοὶ Δαισάν, υἱοὶ Νοεβά, υἱοὶ 31
 Χασεβά, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ Ὀζίου, υἱοὶ Φινοέ, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαῖ,
 υἱοὶ Ἀσσανά, υἱοὶ Μανί, υἱοὶ Ναφισί, υἱοὶ Ἀκούφ, υἱοὶ Ἀχιβά, υἱοὶ Ἀσούβ,
 υἱοὶ Παρακέμ, υἱοὶ Βασαλέμ, ³² υἱοὶ Μεεδδά, υἱοὶ Κουθά, υἱοὶ Χαρέα, υἱοὶ 32
 Βαρχουέ, υἱοὶ Σεράρ, υἱοὶ Θομοῖ, υἱοὶ Νασί, υἱοὶ Ἀτεφά· ³³ υἱοὶ παίδων 33
 Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαφιώθ, υἱοὶ Φαριρά, υἱοὶ Ἰειηλί, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ
 Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφυῖ, ³⁴ υἱοὶ Ἀγιά, υἱοὶ Φαχαρέθ, υἱοὶ Σαβιή, υἱοὶ Σαρωθί, 34
 υἱοὶ Μισαίας, υἱοὶ Γάς, υἱοὶ Ἀδδούς, υἱοὶ Σουβά, υἱοὶ Ἀφερβά, υἱοὶ Βαρω-
 δίς, υἱοὶ Σαφάγ, υἱοὶ Ἀλλώμ· ³⁵ πάντες οἱ ἱερόδουλοι καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παί- 35
 δων Σαλωμών τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· ³⁶ οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ Θερμελέθ 36
 καὶ Θελερσάς· ἡγούμενος αὐτῶν Χαρασαθάλαν καὶ Ἀαλάρ· ³⁷ καὶ οὐκ ἠδύναντο 37
 ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριάς αὐτῶν καὶ γενεάς ὡς ἐκ τοῦ Ἰσραήλ εἰσιν· υἱοὶ Δα-
 λάν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενάν, υἱοὶ Νεκωδάν, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο· ³⁸ καὶ ἐκ 38
 τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιοῦμενοι ἱερωσύνης, καὶ οὐχ εὐρέθησαν· υἱοὶ Ὀβδία, υἱοὶ
 Ἀκβώς, υἱοὶ Ἰαδδου τοῦ λαβόντος Αὐγίαν γυναῖκα τῶν θυγατέρων Φαηζελ-
 δαίου, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· ³⁹ καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενι- 39
 κῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὐρεθείσης, ἐχωρίστησαν τοῦ ἱερα-
 τεύειν· ⁴⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Νεεμίαι καὶ Ἀτθαρίας μὴ μετέχειν τῶν ἀγίων ἕως 40
 ἀναστῆ ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· ⁴¹ οἱ δὲ πάντες 41
 Ἰσραήλ ἦσαν ἀπὸ δωδεκαετοῦς καὶ ἐπάνω χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν μυ-
 ριάδες τέσσαρες διςχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα· παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι
 ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτὰ· ψάλται καὶ ψαλτωδοὶ διακόσιοι τεσ-
 σαρακονταπέντε· ⁴² κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, καὶ ἵπποι ἑπτακισ- 42
 χίλιοι τριακονταεξί, ἥμιονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε, ὑποζύγια πεντακισ-
 χίλια πεντακόσια εἰκοσιπέντε· ⁴³ καὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων κατὰ τὰς πατριάς ἐν 43
 τῷ παραγίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ ἠύξαντο
 ἐγεῖραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, ⁴⁴ καὶ δοῦ- 44

22. ιερεχου τριακοσιοι τεσσαρακονταπεντε 23. τριακοντα pro εις 24.
 om οι secundum ... ανασειβ εννακοσιοι ... χιλιοι pro διακοσιοι 25. χιλιοι
 διακοσιοι τεσσαρακονταεπτα ... χαρμη χιλιοι δεκαεπτα 26. οι δε λευιται
 υιοι ιησουε κ. καδμηηλου 27. υιοι pro οι ... εκατον τεσσαρακονταοκτω
 28. δακουβι ... σαβει pro τωβις ... οι παντες 29. ταβωθ ... σουσα ...
 αγγαβα 30. γαβα pro ακκαβα ... συβαι ... ανναν 31. δεσαν ... γαζηρα
 ... ιοζιου ... βασθαι ... ασανα ... μαανι ... ακουμ ... αχιφα ... ασουρ
 ... φαρακειμ ... βααλωθ pro βασαλεμ 32. * * θομει pro θομοι ... νασιθ
 ... ατιφα 33. ασαφιωθ ... φαριδα ... ιηηλι ... σαφυθι 34. φακαρεθ
 ... σαρωθιε ... μασιας ... σουβας ... βαρωδεις ... σαφατ ... αδλων 36.
 θελσας pro θελερσας ... χαρα αθαλαρ και αλαρ 37. * οτι pro ως (?) ...
 βαν pro βαεναν 38. υι. ακκωσ υι. ιοδδουσ ... θυγατ. ζορζελλεου 39. om
 και secundum 40. αγιων αυτους εως ου ανστη (sic) 41. ησαν ισραηλ ...
 om και επανω ... η τριακοσιοι ad τριακοσιοι transilit ... τεσσαρακονταπεντε
 42. και καμηλοι ... τεσσαρακονταπεντε 43. παραγιγνεσθαι

ναι εἰς τὸ ἱερόν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσοῦ μνᾶς χιλίας καὶ ἀργυρίου
 45 μνᾶς πεντακισχιλίας καὶ στολάς ἱερατικὰς ἑκατόν. ⁴⁵ καὶ κατοικίσθησαν οἱ
 ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ τῇ χώρᾳ,
 οἳ τε ἱεροψάλται καὶ οἱ θυρωροὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν.
 46 ⁴⁶ ἐνστάτος δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνός, καὶ ὄντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑκάστου ἐν
 τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος
 47 τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ· ⁴⁷ καὶ καταστάς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ οἱ ἀδελ-
 φοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλατιήλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοὶ
 48 ἠτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, ⁴⁸ προσενέγκαι ἐπ' αὐτοῦ ὀλο-
 καυτώσεις ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ διη-
 49 γορευμένοις. ⁴⁹ καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνων τῆς γῆς καὶ
 κατώρθωσαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν, ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐ-
 τοῖς· καὶ κατίσχυσαν αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνέφερον
 θυσίας κατὰ τὸν καιρὸν καὶ ὀλοκαυτώματα κυρίῳ τὸ πρωϊνὸν καὶ τὸ δευτερινόν.
 50 ⁵⁰ καὶ ἠγάγασαν τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν ὡς ἐπιτέτακται ἐν τῷ νόμῳ,
 51 καὶ θυσίας κατ' ἡμέραν, ὡς προσήκον ἦν· ⁵¹ καὶ μετὰ ταῦτα προσφοράς ἐν-
 δελεχισμοῦ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νομηνιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγια-
 52 σμένων. ⁵² καὶ ὅσοι ἠύξαντο εὐχὴν τῷ θεῷ ἀπὸ τῆς νομηνίας τοῦ ἑβδόμου
 μηνός, ἤρξαντο προσφέρειν θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὐπω ὤκο-
 53 δόμητο. ⁵³ καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ
 καὶ χάρρα τοῖς Σιδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Διβᾶ-
 νου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ἰόππης λιμένα, κατὰ τὸ πρὸς-
 54 ταγμα τὸ γραφέν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. ⁵⁴ καὶ τῷ δευ-
 τέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ μηνός δευτέ-
 ρου ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλατιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ τῆς
 55 αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, ⁵⁵ καὶ ἐξεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῇ νο-
 μηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνός τοῦ δευτέρου ἔτους ἐν τῷ ἔλθειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν
 56 καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁵⁶ καὶ ἔστησαν τοὺς Λευῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων
 τοῦ κυρίου· καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ Καδμιήλ ὁ
 ἀδελφός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἡμαδαβούν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωδὰ τοῦ Ἡλιαδοῦδ σὺν τοῖς
 υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργοδιῶνται, ποιοῦντες εἰς
 τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου· καὶ ὠκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ
 57 κυρίου. ⁵⁷ καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίγγων,
 καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ καὶ εὐ-
 58 λογοῦντες κατὰ Δαυὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ· ⁵⁸ καὶ ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλο-
 γοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἐν
 59 παντὶ Ἰσραὴλ. ⁵⁹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ,
 60 ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου κυρίου. ⁶⁰ καὶ ἤλυσαν ἐκ τῶν
 ἱερέων τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριάς αὐτῶν οἱ πρε-
 σβύτεροι οἱ ἑωρακότες τὸν πρὸ τούτου οἶκον πρὸς τὴν τούτου οἰκοδομίην μετὰ
 61 κλαυθμοῦ καὶ κραυγῆς μεγάλης, ⁶¹ καὶ πολλοὶ διὰ σαλπίγγων καὶ χαρᾶς με-
 62 γάλῃ τῇ φωνῇ, ⁶² ὥστε τὸν λαὸν μὴ ἀκούειν τῶν σαλπίγγων διὰ τὸν κλαυ-
 θμὸν τοῦ λαοῦ· ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι.
 63 ⁶³ καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἤλυσαν ἐπιγινῶναι

45. κατοικεισθησαν ... οπι αυτου 46. πρ. την ανατολην 47. του
 ισραηλ 48. επ αυτο 49. αυτου προ αυτων ... τω κυριω 50. ηγαγ. τας
 σκηνοπηγιας εορτ. 53. και βρωτα κ. ποτα κ. καρρα τ. σιδωνοις ... κυρου
 των 55. οικον προ ναον 56. καθωηλ ... υι. ιησου ημαδαβουν ... ιλια-
 δουν ... οικω του θεου· 57. οι υιοι 58. ομολογουντες τω 59. οικ. του
 κυριου 60. εκ των ιερων των ... οι προεωρακοτες ... κραυγης κ. κλαυθμου
 μεγαλου 61. οπι τη (62. μεγαλωστι ως τα μακροθεν) 63. βενιαμειν

τίς ἡ φωνὴ τῶν σαλπείγων, ⁶⁴ καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ⁶⁵ οἰκοδομοῦσι τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁶⁵ καὶ προσελθόντες τῷ Ζορο- ⁶⁵ βάβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν λέγουσιν αὐτοῖς Συνοι- ⁶⁵ κοδομήσωμεν ὑμῖν· ⁶⁶ ὁμοίως γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ⁶⁶ ἐπιθύομεν ἀφ' ἡμερῶν Ἀσβακαφὰς βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. ⁶⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν ⁶⁷ πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίῳ θεῷ ἡμῶν· ⁶⁸ ἡμεῖς γὰρ μόνοι οἰκοδομήσωμεν τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκολού- ⁶⁸ θως οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁶⁹ τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ⁶⁹ ἐπικαιομύμενα τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες εἶργον τοῦ οἰκοδομεῖν, ⁷⁰ καὶ βουλὰς δημαγωγοῦντες καὶ συστάσεις ποιούμενοι ἀπεκώλυσαν τοῦ ἀπο- ⁷⁰ τελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως Κύρου· καὶ εἶρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου βασιλείας.

VI.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδῶ οἱ προφῆται ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. ² τότε στὰς ² Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου βοη- ³ δούντων αὐτοῖς. ³ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίνης ὁ ἑπαρχος Συ- ³ ρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαδραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι καὶ εἶπαν αὐτοῖς ⁴ Τί- ⁴ νος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα ἐπιτελοῦντες; ⁵ καὶ ἔσχουσαν χάριν ἐπισκοπῆς γενομένης ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου ⁵ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, ⁶ καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς μέχρις ⁶ οὗ ἀποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν καὶ προσφωνηθῆναι. ⁷ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ⁷ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΗΣ ΕΓΡΑΨΕ ΔΑΡΕΙΩ ΚΑΙ ΑΠΕΣΤΕΙΛΑΝ. Σισίνης ὁ ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαδραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ ἡγεμόνες βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. ⁸ πάντα γνωστὰ ἔστω ⁸ τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ, ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν, καινὸν διὰ λίθων ξυστῶν πολυτελῶν, ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς τοίχοις, ⁹ καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐδοούμενον τὸ ἔργον ⁹ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντελούμενον. ¹⁰ τότε ¹⁰ ἐπυνθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων λέγοντες Τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θεμελιοῦτε; ¹¹ ἐπερωτήσαμεν ¹¹ οὖν αὐτοὺς εἶνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους, καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ἠτοῦμεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων. ¹² οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἐσμὲν παῖδες τοῦ κυρίου τοῦ κτί- ¹² σαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹³ καὶ ὠκοδόμητο οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν ¹³ πλειόνων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁴ καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ἡμῶν παραπικράναντες ἡμάρτον εἰς τὸν κύριον τοῦ ¹⁴

65. συνοικοδομησομεν ... ἄ αυτοις προ υμιν (?) 66. απο ημερων ασβα-
σαρεθ ... εντευθα 67. ειπαν ... κυρ. τω θεω 70. και επιβουλας και δη-
μαγωγιας και επισυστασις ποιουμενοι ... επιτελεσθηται VI. 1. της του
δαριου 3. συνεταιρ. αυτου 4. τ αλλα προ τα αλλα ... οτι και αντε τινες
... οι οικοδομοι 6. μεχρι του υποσημανθηναι 7. απεστειλεν 8. ξυστων
και πολυτελων 9. επι σπουδην γιγνομενα ... συντελουμενα 10. εθεμελιουται
11. προκαθημενων 12. ημεις εσμεν

Ἰσραὴλ τὸν οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως
 15 Βαβυλῶνος βασιλέως τῶν Χαλδαίων· ¹⁵ τὸν τε οἶκον καθελόντες ἐνεπύρισαν,
 16 καὶ τὸν λαὸν ἠχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁶ ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασι-
 λεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Κύρος τὸν οἶκον τοῦ-
 17 τον οἰκοδομησάι, ¹⁷ καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ χρυσαῖα καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε
 Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπηρεῖσατο αὐτὰ ἐν
 τῷ αὐτοῦ ναῷ, πάλιν ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν
 18 Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Σαβανασσάρῳ Ζοροβάβελ τῷ ἐπάρχῳ. ¹⁸ καὶ ἐπέ-
 τάγη αὐτῷ, καὶ ἀπήνεγκε πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ
 19 ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. ¹⁹ τότε
 ὁ Σαβανάσσαρος παραγενόμενος ἐνεβάλετο τοὺς ἑμελίους τοῦ οἴκου κυρίου
 τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβε
 20 συντέλειαν. ²⁰ νῦν οὖν εἰ κρίνεται, βασιλεῦ, ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικοῖς
 21 βιβλιοφυλακίαις τοῦ Κύρου, ²¹ καὶ ἐὰν εὑρίσκηται μετὰ τῆς γνώμης Κύρου
 τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,
 22 καὶ κρίνηται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. ²² τότε
 ὁ βασιλεὺς Δαρείος προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῖς κει-
 μένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὑρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει τῇ ἐν Μηδείᾳ χώρα
 23 τόπος εἰς ἐν ᾧ ὑπομνημάτιστο τάδε. ²³ Ἐτους πρώτου βασιλεύοντος Κύρου
 βασιλεὺς Κύρος προσέταξε τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ οἰκοδο-
 24 μῆσαι, ὅπου ἐπιθύουσι διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, ²⁴ οὐ τὸ ὕψος πηγῶν ἐξήκοντα,
 πλάτος πηγῶν ἐξήκοντα, διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶ τριῶν καὶ δόμου ξυλίνου
 ἐγγωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ
 25 βασιλέως, ²⁵ καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ οἴκου κυρίου τὰ τε χρυσαῖα καὶ ἀργυρᾶ,
 ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπήνεγκεν
 εἰς Βαβυλῶνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ οὗ ἦν κεί-
 26 μενα, ὅπως τεθῆ ἐκεῖ. ²⁶ προσέταξε δὲ ἐπιμεληθῆναι Σισίνῃ ἐπάρχῳ Συρίας
 καὶ Φοινίκης καὶ Σατραβουζάνῃ καὶ τοῖς συνεταίροις καὶ τοῖς ἀποτεταγμέ-
 νοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἡγεμόσιν ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, εἶσαι δὲ τὸν παῖδα
 κυρίου Ζοροβάβελ, ἑπαρχὸν δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν
 27 Ἰουδαίων τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκείνον οἰκοδομῆν ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁷ καὶ ἐγὼ
 δὲ ἐπέταξα ὀλοσχερῶς οἰκοδομησάι, καὶ ἀτενίσαι ἵνα συμποιῶσι τοῖς ἐκ τῆς
 αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου,
 28 ²⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν
 δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις εἰς θυσίαν τῷ κυρίῳ, Ζοροβάβελ ἐπάρχῳ,
 29 εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνas, ²⁹ ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν καὶ ἄλα καὶ οἶνον
 καὶ ἔλαιον ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτόν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ
 30 ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι κατ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως, ³⁰ ὅπως προσφέ-
 ρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν παιδῶν, καὶ
 31 προσεύχωνται περὶ τῆς αὐτῶν ζωῆς, ³¹ καὶ προστάξαι ἵνα ὅσοι ἐὰν παραβῶσι
 32 καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι βασιλικά. ³² διὰ

14. βασιλ. της βαβυλωνιας 16. οικοδομηθηναι 17. αργυρεα ... εαυτου
 ναω ... εν βαβυλωνι ... παρεδοθη ζοροβαβελ και σαναβασσαρω τω επαρχω
 18. αυτω απενεγκαντι ταυτα τα σκευη ... του κυριου τουτον 19. σαναβασσαρος
 ... του κυριου 20. κυριου pro κυρου 22. βασιλικοις βιβλιοφυλ. ... τομος
 εις εν ω υπεμνηματιστο 25. τα χρυσεα και τα αργυρεα εξηνεγκεν (sic)
 26. εασαι τον παιδα του κυριου ... τον οικον κυριου 27. οτι δε ... συν-
 ποιωσιν ... αιχμαλ. των ιουδαιων μεχρεις του 28. εις θυσιας 29. αναμ-
 φισβητως 31. και προσεταξεν ι. οσοι αν παρ. τι των προειρημενων και των
 προσγεγραμμενων η και ακυρωσωσιν λημφθηναι ... και επι τουτω κρεμα-
 σθηναι

ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὐ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπικέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσει πάντα βασιλέα καὶ ἔθνος ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κωλύσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³³ ἐγὼ βασιλεὺς Δαρείος δεδογμάτικα ³³ ἐπιμελῶς κατὰ ταῦτα γίνεσθαι.

VII.

Τότε Σισίνης ἐπαρχὸς Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι, κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δαρείου προ-
ταγεῖσιν, ² ἐπεστάτου τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυ-
τέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱεροστάταις. ³ καὶ εὐδοα ἐγένετο τὰ ἱερὰ ἔργα, προ-
φητευόντων Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν. ⁴ καὶ συνετέλεσαν ταῦτα ⁴
διὰ προστάγματος κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κύρου καὶ
Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέων Περσῶν. ⁵ συνετελέσθη ὁ οἶκος ὁ ἅγιος ἕως ⁵
τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Ἰδαρ τοῦ ἕκτου ἔτους βασιλέως Δαρείου. ⁶ καὶ ἐποίη-
σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰ-
χμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ. ⁷ καὶ προσή-
νεγκαν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατόν, κριοὺς
διακοσίους, ἄρνas τετρακοσίους, ⁸ χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ
δώδεκα πρὸς ἀριθμὸν ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. ⁹ καὶ ἔστησαν ⁹
οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται κατὰ φυλὰς ἐστολισμένοι ἐπὶ τῶν ἔργων κυρίου θεοῦ
Ἰσραὴλ ἀκολούθως τῇ Μωυσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυλῶ-
νος. ¹⁰ καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν ¹⁰
τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός, ὅτε ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
Λευῖται ἅμα ¹¹ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας· ὅτι ἠγνίσθησαν, ὅτι οἱ ¹¹
Λευῖται ἅμα πάντες ἠγνίσθησαν. ¹² καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσι τοῖς υἱοῖς τοῖς ¹²
αἰχμαλωσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. ¹³ καὶ ἐφά- ¹³
γοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ τῶν
βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν κύριον. ¹⁴ καὶ ἠγάγosan τὴν ¹⁴
ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας εὐφραινόμενοι ἔναντι κυρίου, ¹⁵ ὅτι μετέ- ¹⁵
στρεψε τὴν βουλήν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτούς, κατισχύσαι τὰς χεῖρας
αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ.

VIII.

Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστὶ, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν
βασιλέως προσέβη Ἐσδρας Ἀζαραίου τοῦ Ζαχρίου τοῦ Χελκίου τοῦ Σαλήμου
² τοῦ Σαδδούκου τοῦ Ἀχιτῶβ τοῦ Ἀμαρίου τοῦ Ὀξίου τοῦ Βοκκὰ τοῦ Ἀβι-
σαί τοῦ Φινεὲς τοῦ Ἐλεάζαρ τοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ³ οὗτος ³
Ἐσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμματεὺς εὐφυῆς ὢν ἐν τῷ Μωυσέως
νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ, ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βα-
σιλεὺς δόξαν, εὐρόντος χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ.
⁵ καὶ συνανέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ ἱερο-
ψαλτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἱερουσαλήμ, ⁶ ἔτους ἐβδόμου βασι-
λεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· οὗτος ἐνιαυτὸς ἐβδομὸς τῷ βασιλεῖ·
ἐξεληθόντες γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νομηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς παρεγένοντο

32. οικ. του κυριου VII. 1. ο επαρχος 2. των ιεραιων pro τ. ιουδ.
4. του κυριου ... γνωμης κυρου ... αρταρξερξου ... in f. add εως του εκτου
ετους δαρειου βασιλεως περσων 6. μωσεως 8. χιμαρρους 9. κυρ. του
θεου ... μωσεως 10. οτι pro οτε 12. υιοις της αιχμ. 14. του κυριου
VIII. 1. αρταρξερξου ... εζρας σαρχιου του εξερριου τ. χελκ. 2. εζιου ... ante
του βοκκα add του μαρρωβ του ζαραιου του σαουια ... αβισουαι 3. εζρας
... εν τω νομω μωσεως 5. εις ιεροσολυμα 6. αρταρξερξου ... ουτ. ο
ενιαυτος ... post μηνος add εν τη νομηνια του πεμπτου μηνος

εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐτῶ.
 7 ὁ γὰρ Ἐσδρας πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν εἰς τὸ μηδὲν παραλιπεῖν τῶν
 8 ἐκ τοῦ νόμου κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν, διδάξαι πάντα τὸν Ἰσραὴλ δι-
 9 καιώματα καὶ κρίματα. Ἐπιπέσει δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ
 10 Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἐσδραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ νόμου κυ-
 11 ρίου, οὗ ἐστὶν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον. Ἐπιπέσει δὲ Ἐσδρα τῷ
 12 ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου κυρίου χαίρειν. 13 καὶ τὰ φιλιάνθρωπα ἐγὼ κρί-
 14 νας προσέταξα τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων αἰρετίζοντας
 15 καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ συμ-
 16 πορεύεσθαι σοὶ εἰς Ἱερουσαλήμ. 17 ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται, συνεξομασώσωσαν
 18 καθάπερ δέδοκται ἐμοί τε καὶ τοῖς ἐπτά φίλοις συμβουλευταῖς, 19 ὅπως ἐπι-
 20 σκέψωνται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλήμ ἀκολουθῶν ὡς ἔχει ἐν τῷ
 21 νόμῳ κυρίου, 22 καὶ ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἃ ἠψάμην ἐγὼ
 23 τε καὶ οἱ φίλοι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὑρεθῇ
 24 ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλήμ σὺν τῷ δεδωρημένῳ
 25 ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ 26 συν-
 27 αχθῆναι, τό τε χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας
 28 καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, 29 ὥστε προσενεγκεῖν θυσίας τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυ-
 30 σιαστήριον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ. 31 καὶ πάντα ὅσα ἐὰν
 32 βούλη μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ
 33 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ σου. 34 καὶ τὰ ἱερά σκεύη τοῦ κυρίου, τὰ διδόμενά σοι
 35 εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου, 36 δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυ-
 37 λακίου. 38 καὶ ἐγὼ ἰδοὺ Ἀρταξέρξης βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας
 39 καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἐὰν ἀποστείλῃ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ
 40 νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐπιμελῶς διδώσιν αὐτῷ ἕως ἀργυρίου ταλάντων
 41 ἑκατὸν, 42 ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν καὶ οἴνου μετρητῶν ἑκα-
 43 τόν. 44 καὶ ἄλλα ἐκ πλήθους πάντα κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ νόμον ἐπιτελεσθήτω
 45 ἐπιμελῶς τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἵνα μὴ γενέσθαι ὀργὴν εἰς τὴν βασι-
 46 λείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. 47 καὶ ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι
 48 τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις καὶ ἱεροψάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδούλοις
 49 καὶ πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ τούτου μηδεμίαν φορολογίαν μηδὲ ἄλλην ἐπιβουλήν
 50 γίνηται, καὶ μηδένα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τι τούτοις. 51 καὶ σύ, Ἐσδρα,
 52 κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστάς, ὅπως δικάζωσιν
 53 ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ πάντας τοὺς ἐπισταμένους τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου,
 54 καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις. 55 καὶ πάντες ὅσοι ἂν παραβαίνωσι τὸν
 56 νόμον τοῦ θεοῦ σου καὶ τὸν βασιλικὸν ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἐὰν τε καὶ
 57 θανάτῳ ἐὰν τε καὶ τιμωρίᾳ ἢ ἀργυρικῇ ζημίᾳ ἢ ἀπαγωγῇ. 58 καὶ εἶπεν
 59 Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς Εὐλογητὸς ὁ μόνος κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου ὁ
 60 δὸς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως, δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν
 61 Ἱερουσαλήμ, 62 καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβουλευόντων

6. εἰς ἱεροσολυμα ... οἱ ἐπ' αὐτῷ 7. εἰς ... παραλιπεῖν ... οἱ ἐκ
 secundum ... τὸν πάντα Ἰσραὴλ πάντα τὰ δικ. κ. τὰ κρ. 8. ἀρταξέρξου
 τοῦ βασιλέως ... εἰς τὸν τ. ἱερεῖαν 9. ἀρταξέρξης εἰς τὸν ... λευιτ. οντων δε
 αυτων εν τη 11. συνεξομασώσωσαν 12. ὡς ἔχει ... νομῷ τοῦ κυρίου 13.
 οἱ ἐπ' αὐτῷ ... * ab Ἱερουσαλήμ ad Ἱερουσαλήμ transiluisse videtur 14.
 ** (etiam *) οἱ ἐπ' αὐτῷ 15. οἱ ἐπ' αὐτῷ 17. in f. add τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ
 18. ab initio add καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἐὰν ὑποπιπτῇ σοὶ εἰς τὴν χρείαν τοῦ
 ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου ... ἐκ τοῦ ἱεροῦ γαζοφ. 19. καὶ ἐγὼ δε ὁ βασιλεὺς ἀρ-
 ταξέρξης ... εἰς τὸν 21. ἐπὶ πρὸς εἰς 22. καὶ τοῖς ἱεροψάλταις ... μηδε
 ἀλλὰ (sic) βούλη γίνηται κ. ἐξουσ. μηδένα ἔχειν 23. εἰς ... δε διδάξεις
 24. ὅσοι ἐὰν παραβαίνουσιν 25. εἰς ... μόνος ὁ κύριος τῶν 26. συμ-
 βασιλευόντων

καὶ πάντων τῶν φίλων καὶ μεγιστάνων αὐτοῦ. ²⁷ καὶ ἐγὼ εὐζαρσῆς ἐγε- 27
νόμην κατὰ τὴν ἀντίληψιν κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἄνδρας ἐκ
τοῦ Ἰσραὴλ ὥστε συναβῆναί μοι. ²⁸ καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς 28
πατριάς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ Βαβυλῶνος
ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Φινεές, Γηρσῶν· 29
ἐκ τῶν υἱῶν Ἰαθαμάρου, Γαμαλιήλ· ἐκ τῶν υἱῶν Δαυίδ, Λαττούς ὁ Σεχε-
νίου· ³⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεγράφησαν ἄνδρες 30
ἑκατὸν πενήκοντα· ³¹ ἐκ τῶν υἱῶν Φαᾶθ Μωάβ, Ἐλιαωνίας Ζαραίου, καὶ 31
μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι· ³² ἐκ τῶν υἱῶν Ζαδόςης, Σεχενίας Ἰεζήλου, καὶ 32
μετ' αὐτοῦ ἄνδρες τριακόσιοι· ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδίν, Ὠβήθ Ἰωνάδου, καὶ μετ'
αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πενήκοντα· ³³ ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλάμ, Ἰεσίας Γοζολίου, 33
καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ³⁴ ἐκ τῶν υἱῶν Σαφατίου, Ζαραίας 34
Μιχαήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ³⁵ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβα- 35
δίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δεκαδύο· ³⁶ ἐκ τῶν υἱῶν 36
Βανίας, Σαλιμῶθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐξήκοντα καὶ ἑκατόν·
³⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Βαβί, Ζαχαρίας Βηβαί, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες εἰκοσιοκτώ· 37
³⁸ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάθ, Ἰωάννης Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν δέκα· 38
³⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνικάμ οἱ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφαλά 39
τοῦ Γεουήλ καὶ Σαμαίας, καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἑβδομήκοντα· ⁴⁰ ἐκ τῶν 40
υἱῶν Βαγῶ, Οὐθὶ ὁ τοῦ Ἰσταλκούρου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα.
⁴¹ καὶ συνήγαγον αὐτούς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Θεράν ποταμόν, καὶ παρενεβάλο- 41
μεν ἡμέρας τρεῖς αὐτόθι, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴² καὶ ἐκ τῶν ἱερέων καὶ 42
ἐκ τῶν Λευιτῶν οὐχ εὐρών ἐκεῖ, ⁴³ ἀπέστειλα πρὸς Ἐλεάζαρον καὶ Ἰδουήλον 43
καὶ Μαϊὰ καὶ Μασμάν καὶ Ἀναζάν καὶ Σαμαίαν καὶ Ἰώριβον, Νάθαν, Ἐν-
νατάν, Ζαχαρίαν καὶ Μοσόλλαμον τοὺς ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, ⁴⁴ καὶ 44
εἶπα αὐτοῖς ἔλθειν πρὸς Λοδδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ γαζο-
φυλακίου, ⁴⁵ ἐντειλάμενος αὐτοῖς διαλεχθῆναι Λοδδαίῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐ- 45
τοῦ καὶ τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξιν ἀποστεῖλαι ἡμῖν τοὺς ἱερατεύσοντας ἐν
τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ⁴⁶ καὶ ἤγαγον ἡμῖν κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ 46
κυρίου ἡμῶν ἄνδρας ἐπιστήμονας, τῶν υἱῶν Μοολὶ τοῦ Δευὶ τοῦ Ἰσραὴλ
Ἀσεβηβίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὄντας δέκα καὶ ὀκτώ·
⁴⁷ καὶ Ἀσεβίαν καὶ Ἄννουον καὶ Ὠσαίαν ἀδελφὸν ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναίου, 47
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι ἄνδρες· ⁴⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱεροδούλων ὧν ἔδωκε Δαυίδ, 48
καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευιτῶν, ἱεροδούλους διακοσίους καὶ
εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ἡ ὀνοματογραφία. ⁴⁹ καὶ εὐξάμην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς 49
νεανίσκοις ἔναντι κυρίου ἡμῶν, ⁵⁰ ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ εὐοδίαν ἡμῖν τε καὶ 50
τοῖς συνοῦσιν ἡμῖν, τέκνοις ἡμῶν καὶ κτήνεσιν. ⁵¹ ἐνετράπην γὰρ αἰτῆσαι τὸν 51
βασιλέα πεζούς τε καὶ ἵππους καὶ προπομπὴν ἕνεκεν ἀσφαλείας τῆς πρὸς τοὺς
ἐναντιούμενους ἡμῖν. ⁵² εἶπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ κυρίου ἡμῶν 52
ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³ καὶ πάλιν 53
ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλιάτου. ⁵⁴ καὶ ἐχώρισα 54

27. καγω ... αντιληψιν ... εκ τ. ισρ. ανδρας 28. αναβαινοντες ...
αρταξερξου 29. υιων ιθαμαρ γαμαηλ ... αττους 30. οπι εκ (... φορος
ζαι μετ αυτου απογραφης ανδρες) 33. ελαμ ιεσσιας 34. οπι εκ τ. υι. σα-
φατιου usque εβδομηκοντα 35. δωδεκα 36. βανι ασσαλιμωθ (ita dist.)
37. βηβαι 39. ελιφαλατος ιεουηλ 40. βαγο 41. αυτοθι ημερας τρεις
42. κ. εκ τ. υιων των ιεραιων 43. οπι και μαια ... μασμαν ... ελναζαν
44. δολδαιον 45. δολδαιω ... ιερατευσαντας εν τοπω του 46. ηγαγεν ...
οντας δεκα οκτω (sed οντας reser. est) 47. αννουον ... ανδρες εικοσι
48. ονομασθη προ εσημανθη 49. ηυξαμην εκ. τοις νεαν. νηστιαν εν. κυρ.
του θεου ημων 51. πεζους 52. οτι ισχυς 53. ημων κατα ταυτα· και
ιλιατου (* ιλαστου) ετυχομεν.

τῶν φυλάρχων τῶν ἱερέων ἄνδρας δεκαδύο, καὶ Ἑσερεβίαν καὶ Σαμίαν,
 55 καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δώδεκα. 55 καὶ ἔστησα αὐ-
 τοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ἱερά σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου
 ἡμῶν, ἃ ἐδώρησατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ μεγιστᾶνες
 56 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. 56 καὶ στήσας παρέδωκα αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια
 πενήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατόν, καὶ χρυσοῦ τάλαντα ἑκα-
 57 τόν, καὶ χρυσώματα εἴκοσι, καὶ σκεύη χάλκεα ἀπὸ χρηστοῦ χαλκοῦ στίλβοντα
 57 χρυσοειδῆ σκεύη δώδεκα. 57 καὶ εἶπα αὐτοῖς Καὶ ὑμεῖς ἅγιοι ἐστε τῷ κυρίῳ,
 καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εὐχή τῷ κυρίῳ, κυ-
 58 ρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. 58 ἀγρυπνεῖτε καὶ φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι
 ὑμᾶς αὐτὰ τοῖς φυλάρχοις τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τοῖς ἡγουμένοις
 τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν τοῖς παστοφορίοις τοῦ οἴκου τοῦ
 59 θεοῦ ἡμῶν. 59 καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὸ ἀργύριον καὶ
 τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ἱερουσαλήμ εἰσήνεγκαν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ κυ-
 60 ρίου. 60 καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θερά τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου
 μηνὸς ἕως εἰσέλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου
 ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ ἐββύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ,
 61 καὶ ἦλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. 61 καὶ γενομένης αὐτόσφι ἡμέρας τρίτης, τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ σταθὲν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ
 62 κυρίου ἡμῶν Μαμμωθὶ Οὐρία ἱερεῖ, 62 καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Φι-
 νεές· καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ Ἰωσαβδὸς Ἰησοῦ καὶ Μωέθ Σαβάννου. οἱ δὲ Λευῖ-
 ται πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὄλκην ἅπαντα· καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὄλκῃ αὐτῶν αὐτῇ
 63 τῇ ὥρᾳ. 63 οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσήνεγκαν θυσίας τῷ
 θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ κυρίῳ, ταύρους δώδεκα ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐνε-
 νηκονταεξί, ἄρνas ἐβδομηκονταδύο, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δώδεκα, ἅπαντα
 64 θυσίαν τῷ κυρίῳ. 64 καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως τοῖς βασι-
 λικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις Κολίης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν
 65 τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου. 65 καὶ τούτων τελεσθέντων προσήλθοσάν μοι
 66 οἱ ἡγούμενοι λέγοντες 66 Οὐκ ἐχώρισαν τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἄρχοντες
 καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας
 αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἔθνῶν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἱε-
 67 βουσαίων καὶ Μωαβιτῶν καὶ Αἰγυπτίων καὶ Ἰδουμαίων· 67 συνώκησαν γὰρ
 μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐπεμίγη τὸ
 σπέρμα τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετεῖχον οἱ προηγούμε-
 νοι καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πράγματος.
 68 68 καὶ ἅμα τῷ ἀκοῦσαί με ταῦτα διέβρηξα τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱεράν ἐσθῆτα,
 καὶ κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα
 69 σύννους καὶ περίλυπος. 69 καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς με ὅσοι ποτὲ ἐπεκινούντο
 ἐπὶ τῷ ῥήματι κυρίου θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ
 70 ἑκαστὴμην περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας. 70 καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νη-
 στείας, διεβρήγμένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱεράν ἐσθῆτα, κάμψας τὰ γόνατα
 71 καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον ἔλεγον 71 Κύριε, ἤσχυμαι καὶ ἐντέ-
 72 τραμαι κατὰ πρόσωπόν σου. 72 αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς

54. δωδεκα ... ασαμιαν ... ανδρ. δεκα 55. ουτως pro α 56. εξακοσ.
 και πενήκοντα ... αργυρεα ... ab εκατον ad εκατον transilit (... χρυσω-
 ματα) 57. τω κυριω, κυριος και τα σκευη αγια 58. αυτα υμας (... τοις
 ηγεμονοις) ... κυριου pro θεου 60. οπι πρωτου ... εισοδου κυριος απο
 61. τη δε ημερα ... του κυριου ημων μαμμαθι ουρι 62. μετ αυτων ιω-
 σαβδος ... σαβαννου οι λευιται 63. προσηλθον 66. οπι αυτων 67. συνη-
 κησαν ... οπι και primum 68. και εγενετο αμα 69. οσοι ησαν ζηλωται
 και οσοι ποτε ... θεου ισραηλ 71. οπι και

κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ αἱ ἄγνοιαι ἡμῶν ὑπερῆνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ ⁷³ ἔτι ἀπὸ ⁷³ τῶν χρόνων τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἔσμεν ἐν μεγάλῃ ἁμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷⁴ καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν παρεδό- ⁷⁴ θημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς εἰς ῥομφαίαν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομήν μετὰ ἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁷⁵ καὶ νῦν κατὰ πόσον ⁷⁵ τι ἐγενήθη ἡμῖν ἔλεος παρὰ τοῦ κυρίου κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ῥίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ ἁγιάσματος σου, ⁷⁶ καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῖν ⁷⁶ ἐν τῷ ὄκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ἐν τῷ καιρῷ τῆς δουλείας ἡμῶν; καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐγκατελείφθημεν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ⁷⁷ ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον τῶν βασιλέων Περσῶν, ⁷⁷ δοῦναι ἡμῖν τροφήν ⁷⁸ καὶ δοξάσαι τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἐγεῖραι τὴν ⁷⁸ ἔρημον Σιών, δοῦναι ἡμῖν στερέωμα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁷⁹ καὶ ⁷⁹ νῦν τί ἐροῦμεν, κύριε, ἔχοντες ταῦτα; παρέβημεν γὰρ τὰ προστάγματα σου ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν σου τῶν προφητῶν λέγων ⁸⁰ ὅτι ἡ γῆ εἰς ἣν ⁸⁰ εἰσέρχεσθε κληρονομησαί ἐστι γῆ μεμολυσμένη μολυσμῷ τῶν ἄλλογενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν. ⁸¹ καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ⁸¹ ὑμῶν μὴ συνοικήσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ⁸² καὶ οὐ ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα ⁸² χρόνον, ἵνα ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς τέκνοις ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ⁸³ καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν γίνεται διὰ ⁸³ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ καὶ τὰς μεγάλας ἁμαρτίας ἡμῶν· σὺ γάρ, κύριε ὁ κουφίσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ⁸⁴ ἔδωκας ἡμῖν τοιαύτην ῥίζαν, πάλιν ἀνε- ⁸⁴ κάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. ⁸⁵ οὐχὶ ὠργίσθη ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ⁸⁵ ῥίζαν καὶ σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν; ⁸⁶ κύριε τοῦ Ἰσραὴλ, ἀληθινὸς εἶ· κατ- ⁸⁶ ελείφθημεν γὰρ ῥίζα ἐν τῇ σήμερον. ⁸⁷ Ἴδου νῦν ἐσμέν ἐνώπιόν σου ἐν ταῖς ⁸⁷ ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἔστι στήναι ἔτι ἔμπροσθέν σου ἐπὶ τούτοις. ⁸⁸ καὶ ⁸⁸ ὅτε προσευχόμενος Ἐσδρας ἀνῳμολογεῖτο κλαίων χαμαιπετῆς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ ὄχλος πολὺς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίαι· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. ⁸⁹ καὶ ⁸⁹ φωνήσας Ἰεχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶπεν Ἐσδρα, ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον· συνώκισαμεν γυναῖκας ἄλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ἐπάνω πᾶς Ἰσραὴλ. ⁹⁰ ἐν τούτῳ γινέσθω ἡμῖν ὀρκωμοσία πρὸς τὸν ⁹⁰ κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἄλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ὡς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πειθαρχοῦσι τοῦ νόμου κυρίου. ⁹¹ ἀνα- ⁹¹ στάς ἐπιτέλει· πρὸς σὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹² καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας ὤρκησε τοὺς φυλάρχους τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν παν- ⁹² τὸς τοῦ Ἰσραὴλ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα, καὶ ὤμοσαν.

IX.

Καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστο-
φόριον Ἰωάνν τοῦ Ἐλιασίβου, ² καὶ αὐλισθεὶς ἐκεῖ ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ²
ὔδωρ ἔπιε, πενθῶν ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. ³ καὶ ἐγέ- ³

74. post ieruesin ημων add και 75. παρα σου κυριε, καταλειψ. ... του αγιασματος 76. αναψαι φωστρηρα ημων ... του κυριου θεου ... δουλιας ... απο ργο υπο 77. αλλ 79. αιρουμεν 80. μεμολυμμενη 81. θυγ. αυτων μη συνοικισητε τοις τεκνοις υμων κ. τ. θυγ. ημων μη δωτε τ. υι. αυτων 82. εως του αιωνος 83. γιγνεται ... κυριε εκουφισας 84. και εδωκας 85. καταλειπειν 88. εζρας ... εξ ιερουσαλημ 89. ιεηλ ο των ... εζρα ... κυριον θεον· και συνωκισαμεν ... απο ργο εκ 90. (ηγγεσθω ...) τω νομω 92. εζρας IX. 1. (εδρας ...) ιωανναν

νετο κήρυγμα ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμα-
 4 λωσίας, συναχθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ· ⁴ καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσωσιν ἐν δυσὶν
 ἢ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνερω-
 5 θήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀλλοτριωθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς
 αἰχμαλωσίας. ⁵ καὶ ἐπισυνήχθησαν πάντες οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενια-
 μὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἱερουσαλήμ· οὗτος ὁ μὴν ἔννατος τῇ εἰκάδι τοῦ
 6 μηνός. ⁶ καὶ συνεκάθισαν πᾶν τὸ πλῆθος ἐν τῷ εὐρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ τρέ-
 7 μοντες διὰ τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα. ⁷ καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
 ἠνομήσατε καὶ συνώκισατε γυναῖξιν ἀλλογενέσι τοῦ προσδεῖναι ἀμαρτίας τῷ
 8 Ἰσραήλ. ⁸ καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν,
 9 καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ χωρίσθητε ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ
 10 ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλογενῶν. ¹⁰ καὶ ἐφώνησεν ἅπαν τὸ πλῆθος καὶ εἶπον
 11 μεγάλη τῇ φωνῇ Οὕτως ὡς εἴρηκας ποιήσομεν. ¹¹ ἀλλὰ τὸ πλῆθος πολὺ καὶ
 ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύομεν στήναι αἰῶριοι· καὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔστιν ἡμῖν
 12 ἡμέρας μιᾶς οὐδὲ δύο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ ἠμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹² στήτωσαν
 δὲ οἱ προηγούμενοι τοῦ πλήθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν ὅσοι
 13 ἔχουσι γυναῖκας ἀλλογενεῖς παραγεννητήτωσαν λαβόντες χρόνον, ¹³ ἐκάστου δὲ
 τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτάς, ἕως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν κυρίου
 14 ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου. ¹⁴ Ἰωνάθας Ἀζαήλου καὶ Ἐζεκίας Θεωκα-
 νοῦ ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα, καὶ Μοσόλλαμος καὶ Λευὶς καὶ Σαββαταῖος συν-
 15 εβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλω-
 16 σίας. ¹⁶ καὶ ἐπελέξατο αὐτῷ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἠγουμένους τῶν πατριῶν
 αὐτῶν πάντας κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσθησαν τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνός τοῦ
 17 δεκάτου ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷ καὶ ἤχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς
 18 ἐπισυνέχοντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἕως τῆς νομηνίας τοῦ πρώτου μηνός. ¹⁸ καὶ
 19 εὐρέθησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς γυναῖκας ἔχοντες ¹⁹ ἐκ
 τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Μαθθίας καὶ Ἐλεά-
 20 ζαρος καὶ Ἰωρίβος καὶ Ἰωαδάνος, ²⁰ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐκβαλεῖν τὰς
 21 γυναῖκας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐξίλασμον κριοῦς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν· ²¹ καὶ ἐκ
 τῶν υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανίας καὶ Ζαβδαῖος καὶ Μάνης καὶ Σαμαῖος καὶ Ἱερεὴλ
 22 καὶ Ἀζαρίας· ²² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Φαισοῦρ, Ἐλιωναῖς, Μασσίας, Ἰσμαῆλος
 23 καὶ Ναθαναῆλος καὶ Ὠκόδηλος καὶ Σαλόας· ²³ καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζα-
 βάδος καὶ Σεμεῖς καὶ Κώϊος, οὗτός ἐστι Καλιτάς, καὶ Παθαῖος καὶ Ἰούδας
 24 καὶ Ἰωνάς, ²⁴ ἐκ τῶν ἱεροψαλτῶν Ἐλιασεβος, Βαχχοῦρος, ²⁵ ἐκ τῶν θυρω-
 25 ρῶν Σαλοῦμος καὶ Τολβάνης· ²⁶ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ἱερμάς
 καὶ Ἰεζίας καὶ Μελχίας καὶ Μαῆλος καὶ Ἐλεάζαρος καὶ Ἀσεβίας καὶ Βα-
 27 ναίας· ²⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Ἡλά, Ματθανίας, Ζαχαρίας καὶ Ἰεζριήλος καὶ Ἰωα-
 28 βδῖος καὶ Ἱερεμῶθ καὶ Αἰδίας· ²⁸ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμῶθ, Ἐλιαδάς, Ἐλιά-
 29 σιμος, Ὀθονίας, Ἱαριμῶθ καὶ Σάβαςος καὶ Ζεραλίας· ²⁹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
 30 Βηβαῖ, Ἰωάννης καὶ Ἀνανίας καὶ Ἰώζαβδος καὶ Ἀμαθίας· ³⁰ ἐκ τῶν υἱῶν
 Μανί, Ὠλαμός, Μαμοῦχος, Ἰεδαῖος, Ἰασοῦβος καὶ Ἰασαῆλος καὶ Ἱερεμῶθ·

4. όσοι εαν 5. βενιαμειν ... ενατος 6. συνεκαθισεν 7. εζρας ... γυ-
 ναικας αλλογενεις 10. εφωνησαν ... ειπαν 11. και η ωρα 12. κατοικων
 13. και εκαστ. δε ... του κυριου 14. θεωκανου 16. εαυτω εζρας ... κατ
 ονομα παντας ... συνεκαθισαν 17. εως του νομηνιας 19. οπι αυτου 20.
 γυναικας εαυτων 22. φαισου ... ελιωνας ... οπι κ. ναθαναηλος ... οικει-
 δηλος 23. σεμεις κ. κωλιος ... φαθαιος κ. ωουδας 24. ελιασιβος 25.
 σαλλουμος 26. ιεδδιας pro ιεζιας ... ασιβιος κ. βανναιας 27. ηλα και
 ματθανιας ... οπι και post ζαχαριος ... ωαβδιος ... αηδιας 28. ζαμοθ
 α/ ... ζαρδαιφς pro ζεραλιας 29. οπι και primitum ... βηβαι ... ωζαβαδος
 κ. εμαθεις 30. ασαηλος

³¹ καὶ ἐξ υἱῶν Ἀδδί, Νάαδος καὶ Μοοσίας, Λακκοῦνος καὶ Ναῖδος, Ματθὰ- 31
 νίας καὶ Σεσθήλ καὶ Βαλνοῦος καὶ Μανασσίας· ³² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀνά, 32
 Ἐλιωνάς καὶ Ἀσαῖας καὶ Μελχίας καὶ Σαββαῖος καὶ Σίμων Χοσαμαῖος· ³³ καὶ 33
 ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσόμ, Ἀλταναῖος καὶ Ματταθίας καὶ Σαβανναῖος καὶ Ἐλιφαλάτ
 καὶ Μανασσῆς καὶ Σεμεῖ· ³⁴ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βαανί, Ἰερεμίας, Μομδῖος, 34
 Ἰσμαῆρος, Ἰουήλ, Μαβδαῖ καὶ Πεδίας καὶ Ἄνω, Ῥαβασίων καὶ Ἐνάσιβος
 καὶ Μαρμιτάναιμος, Ἐλίαςις, Βαννοῦς, Ἐλιαλί, Σομεῖς, Σελεμίας, Ναθα-
 νίας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐζωρά, Σεσίς, Ἐσρίλ, Ἀζαῆλος, Σαματός, Ζαμ-
 βρί, Ἰώσηφος· ³⁵ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐσμά, Μαζιτίας, Ζαβαδαίας, Ἡδαῖς, 35
 Ἰουήλ, Βαναίας. ³⁶ πάντες οὗτοι συνώκησαν γυναῖκας ἀλλογενεῖς, καὶ ἀπέλυ- 36
 σαν αὐτάς σὺν τέκνοις. ³⁷ καὶ κατώκησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἐκ 37
 τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνός τοῦ ἐβ-
 δόμου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν. ³⁸ καὶ συνήχθη πᾶν 38
 τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἱεροῦ πυ-
 λῶνος, ³⁹ καὶ εἶπεν Ἐσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ Κόμισαι τὸν νόμον Μωυσῆ 39
 τὸν παραδοθέντα ὑπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁰ καὶ ἐκόμισεν Ἐσδρας ὁ ἀρχιε- 40
 ρεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ πλήθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναικὸς καὶ πᾶσι τοῖς
 ἱερεῦσιν ἀκοῦσαι τοῦ νόμου, νομηνίᾳ τοῦ ἐβδόμου μηνός, ⁴¹ καὶ ἀνεγίνωσκεν 41
 ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος εὐρυχώρῳ ἐξ ὄρθρου ἕως μέσης ἡμέρας ἐνώ-
 πιον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ ἐπέδωκαν πᾶν τὸ πλῆθος τὸν νοῦν εἰς τὸν
 νόμον. ⁴² καὶ ἔστη Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλί- 42
 νου βήματος τοῦ κατασκευασθέντος· ⁴³ καὶ ἔστησαν παρ' αὐτῷ Ματταθίας, 43
 Σαμμοῦς, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρίας, Ἐζεκίας, Βαάλαμος ἐκ δεξιῶν, ⁴⁴ καὶ 44
 ἐξ εὐωνύμων Φαλδαῖος καὶ Μισαήλ, Μελχίας, Λωθάσουβος, Ναβαρίας, Ζα-
 χαρίας. ⁴⁵ καὶ ἀναλαβὼν Ἐσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον τοῦ πλήθους προεκάθητο 45
 ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων, ⁴⁶ καὶ ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὄρθροι ἔστη- 46
 σαν· καὶ εὐλόγησεν Ἐσδρας τῷ κυρίῳ θεῷ ὑψίστῳ θεῷ Σαβαῶθ παντοκρά-
 τορι, ⁴⁷ καὶ ἐπεφώνησε πᾶν τὸ πλῆθος Ἀμήν· καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας 47
 προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ. ⁴⁸ Ἰησοῦς καὶ Ἀννιούς καὶ 48
 Σαραβίας καὶ Ἰαδινός καὶ Ἰάκουβος, Σαβαταῖος, Αὐταίας, Μαιάννας καὶ
 Καλίτας, Ἀζαρίας καὶ Ἰώζαβδος καὶ Ἀνανίας, Φαλίας, οἱ Λευῖται ἐδίδασκον
 τὸν νόμον τοῦ κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ κυρίου,
 ἐμφυσιούντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν. ⁴⁹ καὶ εἶπεν Ἀτθαράτης Ἐσδρα τῷ ἀρχιερεῖ 49
 καὶ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς Λευῖταις τοῖς διδασκῶσι τὸ πλῆθος ἐπὶ πάντα ⁵⁰ Ἡ 50
 ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἅγια τῷ κυρίῳ, καὶ πάντες ἐκλαίον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοῦ νόμου·
⁵¹ βαδίσαντες οὖν φάγετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκίσματα καὶ ἀποστείλατε 51
 ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσι. ⁵² ἅγια γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ, καὶ μὴ λυπεῖσθε· ὁ 52
 γὰρ κύριος δοξάσει ὑμᾶς. ⁵³ καὶ οἱ Λευῖται ἐκέλευον παντὶ τῷ δήμῳ λέγοντες 53
 Ἡ ἡμέρα αὕτη ἅγια, μὴ λυπεῖσθε. ⁵⁴ καὶ ὥχοντο πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ 54
 εὐφρανέσθαι, καὶ δοῦναι ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσι, καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως·
⁵⁵ ὅτι γὰρ ἐνεφυσιώθησαν ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς ἐδιδάχθησαν καὶ ἐπισυνήχθησαν. 55

31. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ... μοοσσίας pro μοοσίας ... ναιδός καὶ ματθα-
 νίας ... μανασσῆς 32. υἱῶν αννας ... ασιας 33. αλτανναῖος κ. μ. κ.
 βανναῖος 34. μομδεις ... μανδαι κ. παιδειας ... καραβασίων ... ελιασεις
 ... ελιαλει, σομεις ... σεσσεις, εζριλ, αζαηλ ... ζαμβρις 35. υἱῶν νοομα
 40. εζρας 41. ἀνεγίνωσκεν ... μεσου ἡμερας 42. εζρας 43. σαμμοῦς
 καὶ ἀνανίας 44. om καὶ sec. 45. εζρας τὸ βιβλ. τοῦ νομοῦ ... προεκαθ.
 γαρ 46. ὄρθροι ... ηυλογησεν εζρας ... τῷ υψίστῳ 48. αννοῦς pro αννιούς
 ... ιαδινός· ιακουβός· σαββαταῖας ... κालειτας· αζαρειας ... φιαθας pro φα-
 λιας ... εδιδ. τ. νομον κυριου ... a κυριου ad κυριου transilit 49. εζρα
 52. om καὶ ... ο γαρ θεος κυριος 53. εκελ. τα παντα τῷ 55. om γαρ
 Subscriptio: εζρας α

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

I.

Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεστήναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ γε ἐν γραπτῷ λέγων ² Οὕτως εἶπε Κύρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ³ τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον θεοῦ Ἰσραὴλ· αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁴ καὶ πᾶς ὁ καταλιπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ ἀποσκευῇ καὶ κτήνεσι μετὰ τοῦ ἐκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁶ καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσίν αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ καὶ ἐν κτήνεσι καὶ ἐν ξενίοις, πάρεξ τῶν ἐκουσίων. ⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ ἔλαβε Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου Γασβαρηνου, καὶ ἠρίθμησεν αὐτὰ τῷ Σασαβασάρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. ⁹ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῖ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἑννέα καὶ εἴκοσι, ¹⁰ κεφουρῆς χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ἀργυροῖ διπλοῖ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. ¹¹ πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργυρῷ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

II.

Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ, ² οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραίας, Ῥεελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασάν, Μασφάρ, Βαγουαί, Ῥεούμ, Βαανά. ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραὴλ· ³ υἱοὶ Φαρές, διςχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· ⁴ υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· ⁵ υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε· ⁶ υἱοὶ Φαὰν Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, διςχίλιοι ὄκτακόσιοι δεκαδύο· ⁷ υἱοὶ Ἀιλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· ⁸ υἱοὶ Ζαθθουά, ἑννακόσιοι τεσσαρακονταπέντε·

Inscriptio: ἱερευς

I. 2. αὐτῷ οἶκον 3. ἱερουσαλήμ ἡ ἐν τῇ 4. καταλειπόμενος ... ληψονται ... καὶ ἐν χρυσ. καὶ ἐν ἀποσκ. 5. βενιαμειν καὶ οἱ λευιται παντες ὧν 6. ἰσχυσαν 7. εαυτων ... καὶ ἐν ἀποσκευῇ ... παρ. των ἐν ἐκουσίοις 8. κυρος βασιλευς ... μιθριδατου γαρβαρηνου ... τῷ σασαβασσαρῷ 10. κεφουρη χρυσοι ... οτι διπλοι usque δεκα καὶ 11. τα παντα τα ... σασαβασσαρ II. 1. ἀποικισεν 2. σαραιας ... βαγουα· ἱερευς 3. φορες 8. ζαθθουα ... τεσσαρακονταπεντε

9 υἱοὶ Ζακχού, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα· 10 υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσαρακον- 9 10
ταδύο· 11 υἱοὶ Βαβαῖ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 12 υἱοὶ Ἀσγάδ, χίλιοι διακόσιοι 11 12
εἰκοσιδύο· 13 υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἐξήκονταεξ· 14 υἱοὶ Βαγουέ, διςχίλιοι 13 14
πεντηκονταεξ· 15 υἱοὶ Ἀδδίν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· 16 υἱοὶ Ἀτήρ 15 16
τῷ Ἐζεκία, ἐνενηκονταοκτώ· 17 υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 18 υἱοὶ 17 18
Ἰωρά, ἑκατὸν δεκαδύο· 19 υἱοὶ Ἀσοῦμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 20 υἱοὶ Γαβέρ, 19 20
ἐνενηκονταπέντε· 21 υἱοὶ Βεβλαέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· 22 υἱοὶ Νετωφά, πεν- 21 22
τηκονταεξ· 23 υἱοὶ Ἀναζῶ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 24 υἱοὶ Ἀζμῶ, τεσσαρακον- 23 24
τατρεῖς· 25 υἱοὶ Καριαθιάριμ, Χαφिरὰ καὶ Βηρώ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακον- 25
τατρεῖς· 26 υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς· 27 ἄνδρες Μαχ- 26 27
μάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· 28 ἄνδρες Βαιζήλ καὶ Αἰά, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 28
29 υἱοὶ Ναβού, πεντηκονταδύο· 30 υἱοὶ Μαγεβίς, ἑκατὸν πεντηκονταεξ· 31 υἱοὶ 29 — 31
Ἡλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· 32 υἱοὶ Ἡλάμ, τριακόσιοι εἰ- 32
κοσι· 33 υἱοὶ Λοδαδί καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε· 34 υἱοὶ Ἰεριχώ, 33 34
τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· 35 υἱοὶ Σεναά, τριςχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα· 35
36 καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεδουά τῷ οἴκῳ Ἰησοῦ, ἐνακόσιοι ἐβδομηκοντατρεῖς· 36
37 υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο· 38 υἱοὶ Φασσοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσ- 37 38
σαρακονταεπτὰ· 39 υἱοὶ Ἡρέμ, χίλιοι ἑπτὰ· 40 καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ 39 40
Καθμιήλ τοῖς υἱοῖς Ὠδουία, ἐβδομηκοντατέσσαρες· 41 οἱ ἄθοντες υἱοὶ Ἀσάφ, 41
ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 42 υἱοὶ τῶν πυλωρῶν υἱοὶ Σελλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελ- 42
μών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Αἰιτά, υἱοὶ Σωβαῖ, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα.
43 οἱ Ναθινίμ· υἱοὶ Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαώ, 44 υἱοὶ Κάδης, υἱοὶ 43 44
Σιαά, υἱοὶ Φαδών, 45 υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ, 46 υἱοὶ Ἀγάβ, 45 46
υἱοὶ Σελαμί, υἱοὶ Ἀνάν, 47 υἱοὶ Γεδδήλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ῥαῖά, 48 υἱοὶ 47 48
Ῥασών, υἱοὶ Νεκωδά, υἱοὶ Γαζέμ, 49 υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί, 49
50 υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μοουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ, 51 υἱοὶ Βακβούκ, υἱοὶ Ἀκουφά, 50 51
υἱοὶ Ἀρούρ, 52 υἱοὶ Βασαλώ, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρσά, 53 υἱοὶ Βαρκός, υἱοὶ 52 53
Σισάρα, υἱοὶ Θεμά, 54 υἱοὶ Νασσιέ, υἱοὶ Ἀτουφά, 55 υἱοὶ δούλων Σαλω- 54 55
μών, υἱοὶ Σωταῖ, υἱοὶ Σεφηρά, υἱοὶ Φαδουρά, 56 υἱοὶ Ἰεηλά, υἱοὶ Δαρκών, 56
υἱοὶ Γεδήλ, 57 υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἀτίλ, υἱοὶ Φαχερά, υἱοὶ Ἀσεβωείμ, υἱοὶ 57
Ἡμεῖ· 58 πάντες οἱ Ναθανιμ καὶ υἱοὶ Ἀβδησελμὰ τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο· 58
59 καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θελμελέχ, Θελαρησά, Χερούβ, Ἡδάν, Ἐμ- 59
μήρ, καὶ οὐκ ἐδυνασθήσαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα
αὐτῶν εἰ ἐξ Ἰσραὴλ εἰσὶν· 60 υἱοὶ Δαλαῖτα, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τωβίου, υἱοὶ Νε- 60
κωδά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο· 61 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ Λαβεία, 61
υἱοὶ Ἀκχούς, υἱοὶ Βερζελλαῖ, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Βερζελλαῖ τοῦ
Γαλααδίτου γυναῖκα καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν· 62 οὗτοι ἐζήτησαν 62
γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσίμ καὶ οὐχ εὑρέθησαν, καὶ ἠγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς
ἱερατείας· 63 καὶ εἶπεν Ἀθερσασῶ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν 63
ἁγίων ἕως ἀναστῆ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσι καὶ τοῖς τελείοις· 64 πᾶσα δὲ ἡ 64

9. ζακχαι 10. τεσσαρακονταδυο 11. βαβαι 12. αβγαδ 13. βαγουαῖ
22. νεφωτα 24. τεσσαρακονταδυο 25. καριαθιαρειμ· καφιρα ... τεσσαρα-
κοντατρεεις 27. χαμμας 28. αια 29. ναβω 32. ηραμ 33. υι. λυδδων
λοδαδιδ 34. ιερειχω ... τεσσαρακονταπεντε 35. σενναα 36. ιεδδουα ...
ιησου 38. φασουρ ... τεσσαρακονταεπτα 42. αττηρ ... ακουμ ... σωβαι
43. οι ναθιναιοι υι. σουαα ... ταββαωδ 44. κηραος ... ασαα 46. σελα-
μει (?) 48. νεκωδαν 49. αζα 50. μοουνειμ ... νεφουσειμ 52. μειδα
53. σισαραα 54. νεσιε ... ατιφα 55. ασεφουραδ s. ασεφοραδ pro σεφηρα
56. ιελα ... δερκων ... γεδδηλ 57. αττιλ ... φαχεραδ· ασεβωειμ 58. να-
θανειμ κ. οι υιοι 59. απο θελμεχελ ... ηδυνηθησαν 60. οπι υιοι βουα
61. οβαια pro λαβεια ... βερβελλαι ος ... απο θυγατερων ... βερζελλαι
62. μεθωεσειμ 63. αθερσαδω

65 ἐκκλησία ὁμοῦ ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες διςχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁵ χωρὶς
 δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακον-
 66 ταεπτὰ· καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι. ⁶⁶ Ἐπποὶ αὐτῶν ἑπτακόσιοι
 67 τριακονταεξί· ἡμίονοι αὐτῶν διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· ⁶⁷ κάμηλοι αὐτῶν
 68 τετρακόσιοι τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι. ⁶⁸ καὶ
 ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερου-
 σαλήμ ἠκουσιάσαντο εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ στησαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν
 69 αὐτοῦ· ⁶⁹ ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσοῦν κα-
 θαρὸν μναὶ ἕξ μυριάδες καὶ χίλια, καὶ ἀργυρίου μναὶς πεντακισχιλίας, καὶ
 70 κόθωνοι τῶν ἱερέων ἑκατόν. ⁷⁰ καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ
 ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πωλωροὶ καὶ οἱ Ναθινεὶ ἐν πόλεσιν αὐ-
 τῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

III.

Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν,
 2 καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ
 Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαδιήλ καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνεγχεῖν
 ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ
 3 θεοῦ. ³ καὶ ἠτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν κατα-
 πλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώ-
 4 σεις τῷ κυρίῳ τὸ πρῶν καὶ εἰς ἑσπέραν. ⁴ καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκη-
 νῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀρισμῶ ὡς
 5 ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ· ⁵ καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐν-
 δελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νομηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτὰς τῷ κυρίῳ τὰς ἡγα-
 6 σμένας, καὶ παντὶ ἐκουσιαζομένῳ ἐκούσιον τῷ κυρίῳ. ⁶ ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ τοῦ
 μηνὸς τοῦ ἕβδομου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ οἶκος
 7 τοῦ κυρίου οὐκ ἐθμελιώθη. ⁷ καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς
 τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις,
 ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώ-
 8 ρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτοὺς. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ
 ἔλθειν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο
 Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαδιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ κατάλοιποι
 τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς
 αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ
 9 ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου. ⁹ καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμιήλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ
 τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, υἱοὶ Ἡναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ
 10 ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται. ¹⁰ καὶ ἐθμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον
 κυρίου· καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγγι καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ
 Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χειρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ.
 11 ¹¹ καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμεινε φωνῇ
 12 μεγάλη αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θμελιώσει τοῦ οἴκου κυρίου. ¹² καὶ πολλοὶ

66. τεσσαρακονταπεντε 68. ἐν τῷ ελθεῖν ... ηκουσιασαντο ε. οικον
 θεου 69. χρυσιον δραχμας εξ μυριαδας και χιλιας· κ. αργυριον μναι πεντα-
 κισχιλιαι· και χιτωνας των 70. λαου οι ... ναθινειμ III. 4. και ο ισραηλ
 2. αδελφοι αυτων ... ἐπ αυτω ... μωυσεως 5. εορτας κυριω 6. ο οικος
 κυριου 7. και ενεγκαι 8. εἰς ιερουσαλημ ... ἐν οικω του θεου 9. και
 καδμιηλ ... οι υιοι ιουδα ... οτι οι αιτε αδελφ. αυτων 11. εσημανεν ...
 θμελιωσει οικου

ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἶδον τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδὴν. ¹³ καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν ση- 13
μασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

IV.

Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ, ² καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ ² πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς Οἰκοδομήσομεν μετ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμε-
ρῶν Ἀσαραδᾶν βασιλέως Ἀσσοῦρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. ³ καὶ εἶπε πρὸς ³ αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁴ καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας ⁴ τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, ⁵ καὶ μισθούμενοι ἐπ' ⁵ αὐτοὺς βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλήν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν. ⁶ καὶ ἐν βα- ⁶σιλείᾳ Ἀσσοῦρου καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦ-
τας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁷ καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασαστᾶ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ ⁷ Μιθραδάτῃ Ταβεήλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασαστᾶ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὴ καὶ ἡρμηνευμένην. ⁸ Ῥεοῦμ ⁸ Βαλτάμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλήμ τῷ Ἀρθασαστᾶ βασιλεῖ. ⁹ τάδε ἔκρινε Ῥεοῦμ Βαλτὰν καὶ Σαμψὰ ὁ γραμμα- ⁹τεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Ἀφαρσαθαχαῖοι, Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαυαῖοι, ¹⁰ καὶ οἱ ¹⁰κατάλοιποι ἔθνων ὧν ἀπώκισεν Ἀσσεναφάρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹ αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν. Πρὸς Ἀρθασαστᾶ ¹¹βασιλέα παῖδες σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹² γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ¹²ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθον εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσὶ, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³ νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω ¹³τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονται σοι οὐδὲ δώσουσι· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, ¹⁴ καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν. διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν ¹⁴καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ ἵνα ἐπισκέψηται ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ ¹⁵τῶν πατέρων σου, καὶ εὐρήσεις καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστά-
τις, καὶ κακοποιούσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖται δούλων γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος· διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁶ γνω- ¹⁶ρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ ὅτι ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη

12. οφθαλμοις εαυτων 13. την φωνην ... ευφροσυνης pro φωνης ...
οτι λαος IV. 1. βενιαμειν 2. τω θεω υμων ... ασαραδδων ... ασουρ
4. ενεποδ. αυτοις του οικ. 5. δαριου ... οπι περσων in f. 6. ab init. οπι
και ... ασσουηρου περσων ... εγραψεν 7. εγραψαν ... μιθραδατης ταβεηλ
συν και τοις λ. σ. αυτου ... συριστει 8. βααλταμ κ. σαμσαι ο γρ. εγρα-
ψεν 9. βααλταμ κ. σαμσαι ... διναιοι ... ταρφαλλαιοι ... δαυαίοι 10.
απωκισεν ναφαρ ο 11. (αρθα βασιλεα ...) οι παιδες 12. ιουδαιοι αναβαν-
τες 13. εν βιβλιω ... φυγαδεια δ. γινονται εμμεσω α. απο χρονων αιωνος
16. οτι εαν

17 αὐτῆς καταρτισθῆ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. 17 καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς
 'Ρεοὺμ Βαλτάμ καὶ Σαμψά γραμματέα καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐ-
 τῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ
 18 εἰρήνην, καὶ φησιν 18 Ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπρο-
 19 σθεν ἐμοῦ. 19 καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὐραμεν
 ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστά-
 20 σεις καὶ φυγαδεῖαι γίνονται ἐν αὐτῇ 20 καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν Ἱερου-
 σαλήμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις
 21 καὶ μέρος δίδονται αὐτοῖς. 21 καὶ νῦν θέτε γνώμην καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας
 22 ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι. 22 ὅπως ἀπὸ τῆς γνώ-
 μης πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μὴ ποτε πληθυνθῆ ἀφα-
 23 νισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. 23 τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρβασασιᾶ βασι-
 λέως ἀνέγνω ἐνώπιον 'Ρεοὺμ Βαλτάμ καὶ Σαμψά γραμματέως καὶ συνδούλων
 αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῆ εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήρ-
 24 γησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. 24 τότε ἤργησε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ
 τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦν ἀργοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου
 βασιλέως Περσῶν.

V.

Καὶ προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδώ προ-
 φητεῖαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐν ὄνομτι θεοῦ
 2 Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. 2 τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλασιήλ καὶ Ἰησοῦς
 υἱὸς Ἰωσεδέκ καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσα-
 3 λήμ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. 3 ἐν αὐτῷ τῷ
 καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναῖ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρ-
 βουζαναῖ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ τοιάδε εἶπαν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν
 γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτί-
 4 σασθαι; 4 τότε ταῦτα εἶποσαν αὐτοῖς Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν
 5 οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; 5 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμα-
 λωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμῃ τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη·
 6 καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου. 6 διασάφης ἐπιστολῆς ἧς
 ἀπέστειλε Θανθαναῖ ὁ ἑπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζαναῖ
 καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφασαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δαρείῳ
 7 τῷ βασιλεῖ· 7 ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ.
 8 Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. 8 γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν
 εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδο-
 μεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκείνο
 9 ἐπιδέξιον γίνεται καὶ εὐοδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 9 τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς
 πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἶπαμεν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν
 10 οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; 10 καὶ τὰ
 ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνό-
 11 ματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. 11 καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν
 ἡμῖν λέγοντες Ἡμεῖς ἐσμὲν δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ
 οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ὠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βα-
 σιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ὠκοδόμησεν αὐτόν καὶ κατηρτίσατο αὐτόν αὐτοῖς.

17. βααλταμ κ. σαμσαι ... φασιν 19. γιγνονται 20. γιγνονται επι
 ιερουσαλημ ... εσπερας προ περαν ... διδοται 22. οπι ητε 23. ρεουμ
 και σαμσαι γραμματεως συνδουλων εαυτου 24. οπι οικου ... αργων ... του
 βασιλεως V. 1. επροφητευσεν ... κυριου θεου ισρ. 2. οικοδομειν 3.
 θανθαναϊ ... τοια ειπον 4. ειπον 5. δαριω 6. θανθαναϊς ... σαθαρβου-
 ζανης 7. ρησιν απεστειλαν ... εν αυτη 8. γιγνεται ... εν χερσιν 9. ειπο-
 μεν 14. τοιουτο ρημα απεκρ. αυτοις

12 ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν 12
αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ
τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπόκισεν εἰς Βαβυλῶνα. 13 ἀλλ' ἐν 13
ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. 14 καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ χρυσᾶ 14
καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερου-
σαλήμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος
ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκε τῷ Σαβανασάρ τῷ Ψησαυ-
ροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ Ψησαυροῦ, 15 καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάντα τὰ σκεύη λάβε 15
καὶ πορεύου ἕως αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλήμ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.
16 τότε Σαβανασάρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν 16
Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν οἰκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτετέστη. 17 καὶ 17
νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάζης τοῦ βα-
σιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γινῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκο-
δομηθῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ γινούς ὁ βασιλεὺς
περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

VI.

Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔστηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιο-
θήκαις ὅπου ἡ γὰζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι. 2 καὶ εὗρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει 2
κεφαλὴς μία, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα. 3 Ἐν ἔτει πρώτῳ 3
Κύρου βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔστηκε γνώμην περὶ οἴκου ἱεροῦ θεοῦ τοῦ
ἐν Ἱερουσαλήμ. Οἶκος οἰκοδομηθήτω καὶ τόπος οὗ συσιάζουσι τὰ συσιάζματα.
καὶ ἔστηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἐξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἐξήκοντα,
4 καὶ δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἰς· καὶ ἡ δαπάνη ἐξ 4
οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. 5 καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ 5
τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ
καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθῆτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν
Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. 6 νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν 6
τοῦ ποταμοῦ Σαζαρβουζαναῖ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ
πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν, 7 νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ 7
θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον
τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον οἰκοδομήτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. 8 καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη 8
ἐτέθη μή ποτέ τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκο-
δομηθῆναι οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων
πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκεῖνοις
τὸ μὴ καταργηθῆναι· 9 καὶ ὃ ἂν ὑστέρημα, καὶ υἱοὺς βοῶν καὶ κριῶν καὶ 9
ἄμνους εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς, ἄλας, οἶνον, ἔλαιον,
κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ ἔστω διδομένον αὐτοῖς ἡμέραν ἐν
ἡμέρᾳ ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, 10 ἵνα ὡσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ θεῷ τοῦ οὐ- 10
ρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ υἱῶν αὐτοῦ. 11 καὶ ἀπ' 11
ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθή-
σεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὠρῶμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ
ὁ οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. 12 καὶ ὃ θεὸς οὐ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα 12
ἐκεῖ καταστρέψαι πάντα βασιλέα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ

12. απ οτε 14. χρυσεα ... απο οικου ... εις ναον ... απο ναου ...
τω σασαβασσαρω 16. σασαβασσαρ ... εως νυν 17. απο του βασ. κυρ.
VI. 2. εν αμασα εν πολει ... ην γεγραμμ. 3. οικου του θεου 5. χρυσεα
... απο οικου ... (εκοσμισεν ...) απελθωτω ... επι τοπου τεθη 6. σαζαρ-
βουζανε 7. και νυν ... οπι οικου 8. οικοδομησαι 9. οπι ελαιον ... των
ιερων 10. προσφεροντες ευωδιας ... των υιων 11. παγησεται 12. χειρα
εαυτου

ἀλλάξει ἢ ἀφανίσει τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρείος ἔστηκα
 13 γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται. ¹³ τότε Θανθαναϊ ὁ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ,
 Σαθαρβουζαναϊ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε Δαρείος βασιλεύς,
 14 οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. ¹⁴ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ὠκοδομοῦσαν
 καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητεία Ἀγγαίου τοῦ προφήτου καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδδῶ,
 καὶ ἀνωκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης Θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ γνώ-
 15 μης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρθασαστᾶ βασιλέων Περσῶν. ¹⁵ καὶ ἐτέλεσαν
 τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὃ ἔστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασι-
 16 λείας Δαρείου τοῦ βασιλέως. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
 Λευῖται καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν
 17 εὐφροσύνῃ. ¹⁷ καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ μόσχους
 ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, χιμάρρους αἰγῶν ὑπὲρ ἄμαρ-
 18 τίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἔστησαν
 τοὺς ἱερεῖς ἐν διαίρεσιν αὐτῶν καὶ τοὺς Λευῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν ἐπὶ
 19 δουλείας Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν γραφὴν βίβλου Μωυσῆ. ¹⁹ καὶ ἐποίη-
 σαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ
 20 πρώτου. ²⁰ ὅτι ἐκαθάρισθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, ἕως εἰς πάντες καθαρὸι·
 καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
 21 αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. ²¹ καὶ ἔφαγον υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ
 τῆς ἀποικεσίας καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς
 22 αὐτοὺς τοῦ ἐκζητῆσαι κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ. ²² καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν
 ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτοὺς κύριος, καὶ ἐπέ-
 στρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσοῦρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν
 ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.

VII.

Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασαστᾶ βασιλέως Περσῶν
 2 ἀνέβη Ἐσδρας υἱὸς Σαραίου υἱοῦ Ἀζαρίου υἱοῦ Χελκία ² υἱοῦ Σελούμ υἱοῦ
 3 4 Σαδδουκ υἱοῦ Ἀχιτῶβ ³ υἱοῦ Σαμαρία υἱοῦ Ἐσριά υἱοῦ Μαρεῶθ ⁴ υἱοῦ Ζα-
 5 ραῖτα υἱοῦ Ὀζίου υἱοῦ Βοκκὶ ⁵ υἱοῦ Ἀβισουὲ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἐλεάζαρ υἱοῦ
 6 Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ⁶ αὐτὸς Ἐσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ
 αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ ὃν ἔδωκε κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ·
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, ὅτι χεῖρ κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν
 7 οἷς ἐζήτηι αὐτός. ⁷ καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων
 καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Ναθινιμ εἰς
 8 Ἱερουσαλήμ ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἀρθασαστᾶ τῷ βασιλεῖ. ⁸ καὶ ἦλθον εἰς
 9 Ἱερουσαλήμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἑβδομον τῷ βασιλεῖ. ⁹ ὅτι
 ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βα-
 βυλῶνος, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ,
 10 ὅτι χεῖρ Θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν. ¹⁰ ὅτι Ἐσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ
 αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα
 11 καὶ κρίματα. ¹¹ καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος οὗ ἔδωκεν Ἀρθασαστᾶ τῷ
 Ἐσδρα τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ

12. Θεου εκεινον τον 13. θασθαναι επαρχος ... σαθαρβουζαναϊ ...
 δαρ. ο βασ. 14. ωκοδομευσαν (sic) ... προφητια ... βασιλεως 15. δαριου
 17. οπι του οικου ... χειμαρους αιγ. περι 18. επι δουλεια Θεου του ...
 βιβλιου μωση 20. εκαθαρισθησαν ... και οι λευιται 21. οι υιοι ... κυρ.
 τον Θεον 22. κ. κυριος επεστρεψ. VII. 1. εζρας ... χελκειου 2. σελ-
 λουμ ... σαδουκ 3. σαμαρεια ... εζρια ... μαραιωθ 4. οζιου (versu exeunte)
 υιου (corrige οζι υιου?) 6. εζρας 7. απο υιων ... ναθινειμ 8. ηλθον ...
 οπι το 9. η του μηνος ad του μηνος transilit ... ηλθον 10. εζρας εδωκεν
 καρδιαν εαυτου ... διδασκειν ισραηλ 11. τω εζρα

προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. ¹² Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς βασιλέων Ἔσ- 12
 δρα γραμματεῖ νόμου κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. τετέλεστο λόγος καὶ ἡ
 ἀπόκρισις. ¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ 13
 μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραήλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ
 μετὰ σοῦ πορευθῆναι. ¹⁴ ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐπτὰ συμβού- 14
 λων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς Ἱερουσαλήμ νόμῳ θεοῦ
 αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. ¹⁵ καὶ εἰς οἶκον κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ ὁ 15
 βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἐκουσιάσθησαν τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραήλ τῷ ἐν Ἱερου-
 σαλήμ κατασκηνοῦντι. ¹⁶ καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ τι ἐάν εὕρῃς ἐν 16
 πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσια-
 ζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁷ καὶ πάντα προσπορευόμενον 17
 τοῦτον ἐτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μύσχους, κριούς, ἀμνοὺς, καὶ θυ-
 σίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου
 τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς 18
 ἀδελφούς σου ἀγαθὴν ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ ποιῆσαι,
 ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. ¹⁹ καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς 19
 λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁰ καὶ κα- 20
 τάλοιπον χρείας οἴκου θεοῦ σου ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης
 βασιλέως ²¹ καὶ ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις 21
 ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας
 ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἐτοίμως γινέσθω, ²² ἕως ἀρ- 22
 γυρίου ταλάντων ἑκατόν, καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατόν, καὶ ἕως οἴνου βατῶν
 ἑκατόν, καὶ ἕως ἐλαίου βατῶν ἑκατόν, καὶ ἄλλας οὐ οὐκ ἔστι γραφή. ²³ πᾶν 23
 ὃ ἔστιν ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ γινέσθω. προσέχετε μὴ τις ἐπιχειρήσῃ
 εἰς τὸν οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μὴ ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ
 βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι 24
 καὶ τοῖς Λευίταις, ἄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινίμ καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ
 τοῦτο, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵ καὶ 25
 σὺ, Ἔσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν χειρὶ σου κατάστησον γραμματεῖς καὶ
 κριτάς, ἵνα ὡς κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς
 εἰδῶσι νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδῶσι γνωριεῖτε. ²⁶ καὶ πᾶς ὅς ἂν 26
 μὴ ἦ ποιῶν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται
 γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον ἐάν τε εἰς παιδείαν ἐάν τε εἰς ζη-
 μίαν τοῦ βίου ἐάν τε εἰς παράδοσιν. ²⁷ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων 27
 ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δεξάσαι τὸν οἶκον
 κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, ²⁸ καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ 28
 βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως
 τῶν ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ
 συνῆξα ἀπὸ Ἰσραήλ ἄρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

VIII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὀδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ
 ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ² ἀπὸ υἱῶν Φινεές, Ἰγρ- 2
 πών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυίδ, Ἀττούς· ³ ἀπὸ υἱῶν Σα- 3

12. εζρα ... κυριου θεου ... τετελεσται ο λογος (14. συμβολων) 15.
 χρυσιον ο βασιλευς 16. αν προ εαν 17. παν ... επι θυσιαστηριου 18. και
 χρυσιου 20. και το καταλ. 21. ο εαν αιτησει υμ. εζρας ... γραμμ. του
 νομου του θεου ... γιγνεσθω 22. οινου βαδων ... και ελαιου βαδων 23.
 του θεου ... προσεχε ... γιγνεσθω ... εις οικον του θεου 24. ναθινειμ
 25. εζρα ... θεου η εν 26. ποιων τον νομον ... γιγνομενον ... δεσμα προ
 παραδοσιν 27. ουτως προσι εδωκεν προη. 28. ως χειρ κυριου η VIII. 4. om
 oi prius 2. γηρωμ

χανία καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστρεμμα ἑκατὸν
 4 καὶ πενήκοντα· ⁴ ἀπὸ υἱῶν Φαὰθ Μωάβ, Ἐλιανὰ υἱὸς Σαρατα, καὶ μετ'
 5 αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά· ⁵ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαβόης Σεγενίας υἱὸς Ἀζειήλ,
 6 καὶ μετ' αὐτοῦ τριακόσια τὰ ἀρσενικά· ⁶ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδίν, Ὠβήης
 7 υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήκοντα τὰ ἀρσενικά· ⁷ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλάμ,
 8 Ἰσατάς υἱὸς Ἀθελία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά· ⁸ καὶ ἀπὸ
 υἱῶν Σαφατία, Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσε-
 9 νικά· ⁹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδία υἱὸς Ἰεϊήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι
 10 δεκαοκτώ τὰ ἀρσενικά· ¹⁰ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανί, Σελιμουθ υἱὸς Ἰωσεφία,
 11 καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ἐξήκοντα τὰ ἀρσενικά· ¹¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβί, Ζαχα-
 12 ρίας υἱὸς Βαβί, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτώ τὰ ἀρσενικά· ¹² καὶ ἀπὸ υἱῶν
 Ἀσγάδ, Ἰωανάν υἱὸς Ἀκκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά·
 13 ¹³ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικάμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφα-
 14 λάτ, Ἰεήλ καὶ Σαματά, καὶ μετ' αὐτῶν ἐξήκοντα τὰ ἀρσενικά· ¹⁴ καὶ ἀπὸ
 υἱῶν Βαγουαί, Οὐθαί καὶ Ζαβούδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσε-
 15 νικά· ¹⁵ καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Εὐί,
 καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς· καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς
 16 ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὐρον ἐκεῖ· ¹⁶ καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ,
 τῷ Ἀριήλ, τῷ Σεμεῖα καὶ τῷ Ἀλωνάμ καὶ τῷ Ἰαριβ καὶ τῷ Ἐλνάσαμ καὶ
 τῷ Νάθαν καὶ τῷ Ζαχαρία καὶ τῷ Μεσολλάμ καὶ τῷ Ἰωαριμ καὶ τῷ Ἐλ-
 17 νάθαν συνιέντας· ¹⁷ καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου,
 καὶ ἔστηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλήσαι πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν τῶν
 Ἀθινεῖμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ἄδοντας εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν.
 18 ¹⁸ καὶ ἦλθσαν ἡμῖν, ὡς χεῖρ θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ Σαχὼν ἀπὸ
 υἱῶν Μοολὶ υἱοῦ Λευὶ υἱοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀρχὴν ἦλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ-
 19 φοὶ αὐτοῦ δεκαοκτώ· ¹⁹ καὶ τὸν Ἀσεβία καὶ τὸν Ἰσατά ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρί,
 20 ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι· ²⁰ καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινίμ ὧν ἔδωκε Δαυιδ
 καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινίμ διακόσιοι εἴκοσι· πάντες
 21 συνήχθησαν ἐν ὀνόμασι· ²¹ καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀουὲ
 τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθειᾶν
 22 ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάση τῇ κτήσει ἡμῶν· ²² ὅτι ἠσχύθη αἰτή-
 σασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἵππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν
 τῇ ὁδῷ, ὅτι εἶπαμεν τῷ βασιλεῖ λέγοντες Χεῖρ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας
 τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ
 23 πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν· ²³ καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ
 24 τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν· ²⁴ καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρ-
 χόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαρατα, τῷ Ἀσαβία, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ
 25 ἀδελφῶν αὐτῶν δέκα· ²⁵ καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ
 τὰ σκευῆ ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι
 26 αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι· ²⁶ καὶ ἔστησα
 ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πενήκοντα, καὶ σκευῆ ἀργυρᾶ
 27 ἑκατόν, καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατόν· ²⁷ καὶ χαφουρῆ χρυσοῖ εἴκοσι εἰς τὴν
 ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκευῆ χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν

3. om και primum 4. και απο ... ελιαανα υι. ζαραια 5. om και
 prius ... τριακοσιοι 6. απο υιων ... ωβην 7. ησαια υι. αθλια 8. ζαβδίας
 υι. μαχαηλ 9. ιεειηλ 10. απο υιων βαανι σελειμουθ 11. βαβει bis 12.
 αζγαδ 13. ελιφαλαθ ειηλ και σαμαεια 14. γαβουαει 15. ευει ... λευει
 16. ιωαρειμ 17. αθανειμ εν αργυριω τοπου 19. απο υιων ... και οι υιοι
 αυτων 20. ναθινειμ bis ... δουλιαν 21. ενωπιον θεου 22. ειπομεν ...
 παντας εγκαταλ. 23. παρα θεου 24. τω σαραια τω σαβια 27. καφουρη
 χρυσαιοι ... οδον δραχμων ειη χειλειοι (sic)

χρυσίω. ²⁸ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἅγιοι τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια καὶ ²⁸
τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων ἡμῶν. ²⁹ ἀγρυ- ²⁹
πνεῖτε καὶ τηρεῖτε, ἕως στήτε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν
καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλήμ εἰς σκηναὶς οἴκου κυρίου. ³⁰ καὶ ³⁰
ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ
τῶν σκευῶν ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. ³¹ καὶ ἐξήραμεν ³¹
ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἄου ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλ-
θεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ χεῖρ θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐβρύσατο ἡμᾶς
ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ. ³² καὶ ἦλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ³²
καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ³³ καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστή- ³³
σαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα
Μεριμωῦ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεές, καὶ
μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ καὶ Νωαδία υἱὸς Βαναία οἱ Λευῖται, ³⁴ ἐν ³⁴
ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμὸς. ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ ³⁵ οἱ ἐλθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ³⁵
ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ἰσραὴλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς
ἐνενηκονταεξί, ἀμνοὺς ἐβδομηκονταεπτὰ, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ
πάντα ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ³⁶ καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς ³⁶
διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐδόξασαν τὸν
λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

IX.

Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες Οὐκ
ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν
ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανί, ὁ Ἐθί, ὁ Φερεζί, ὁ Ἰεβουσί, ὁ Ἀμ-
μωνί, ὁ Μωαβί καὶ ὁ Μοσερί καὶ ὁ Ἀμορρί. ² ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων ²
αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς
τῶν γαιῶν, καὶ χεῖρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. ³ καὶ ³
ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διεβρόχησα τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ
ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ
ἐκαθήμην ἠρεμάζων. ⁴ καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ ⁴
Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· καὶ γὰρ καθήμενος ἠρεμάζων ἕως τῆς
θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. ⁵ καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ ταπεινώσεώς ⁵
μου· καὶ ἐν τῷ διαβροχῆσαί με τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ
τὰ γόνατά μου καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν θεόν, ⁶ καὶ ⁶
εἶπα Κύριε, ἡσχύνθη καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι θεέ μου τὸ πρόσωπόν μου
πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ
πλημμελῆσαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. ⁷ ἀπὸ ἡμερῶν πατέ- ⁷
ρων ἡμῶν ἐσμέν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλη ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς
ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν
ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν διαρ-
παγῇ καὶ ἐν ἀισχύνη προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν ἐπιεικέυ- ⁸
σατο ἡμῖν ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν καὶ δοῦναι ἡμῖν
στήριγμα ἐν τόπῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦ-
ναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ ὅτι δοῦλοὶ ἐσμεν, καὶ ἐν τῇ ⁹

28. τῷ κυρ. θεῷ 29. στητε εν. των αρχοντ. 31. εν δωδεκατη ...
ερυσατο 33. μαρμωῦ ... νωαδα 35. απο της αιχμαλωσιας ... χειμαρους
36. εδωκα IX. 1. εμ μακρυμμασιν ... εθι ... ιεβουσει ... ο μωαβ,
ο μωσρι και ο αμορι 2. υιοις εαυτων 3. ερεμαζων ... in f. add ουτως
δει και νυν 4. αποικεσιας 5. απο της ταπ. 6. εις ουρανον 8. κυριος
ο θεος ημ. του καταλειπειν ημιν... δουλια

δουλεία ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλειπεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτούς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ
 10 δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ τί εἴπωμεν ὁ θεὸς ἡμῶν
 11 μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, ¹¹ ἄς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δού-
 λων σου τῶν προφητῶν λέγων Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομήσαι αὐ-
 τὴν γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακρύμμασιν
 αὐτῶν, ὧν ἐπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν.
 12 ¹² καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγα-
 τέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν
 καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐμισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς
 13 γῆς καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ¹³ καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχό-
 μενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν
 τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνο-
 14 μίας καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. ¹⁴ ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς
 σου καὶ ἐπαγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συν-
 15 τελείας τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵ κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ,
 δίκαιος σὺ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἴδου ἡμεῖς
 ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στήναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

X.

Καὶ ὡς προσηύξατο Ἐσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχό-
 μενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία
 πολλή σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἐκλαυσαν ὁ λαὸς καὶ
 2 ὑψώσε κλαίων. ² καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἡλὰμ καὶ εἶπε
 τῷ Ἐσδρα Ἡμεῖς ἠσυνῆτέσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν καὶ ἐκαθίσσαμεν γυναῖκας
 ἀλλοτρίας ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ
 3 τούτῳ. ³ καὶ νῦν διαδώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς
 γυναῖκας καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ· ἀνάστησι καὶ φοβέρισον
 4 αὐτούς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος γενηθήτω. ⁴ ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ
 5 σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον. ⁵ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας
 καὶ ὤρχισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς καὶ Λευίτας καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ

9. δουλεία... εγκατελειπεν... (inde a κυριος ο θεος ημ. rursus incipit FA)
 FA* βασιλεως (videtur) ... FA* δουναι φραγμον ... Ax FA εν ιερουσαλ. 10.
 FA* και νυν τι ... εγκατελειπομεν εντολ., FA ενκατελιπομ. ημεις εντολ. 11.
 FA*· δουλου ... FA* εν μακρυνσει αυτων ων (*· οεις, non ::) επληνησαν ...
 om αυτων prius ... FA* om αυτων exlr. 12. Ax FA δωτε... FA* εκζητησατε (?)
 ... κληρονομησητε 13. FA *· (non ::) παντα τα εισελθοντα (ελθ.?) ... FA
 εφ υμας (*· ημας) εν ποιημ. υμων ... FA *· (non ::) μεγαλη, οτι συ ο θεος
 ημων κατεπαυσας το σκηπτρον ημων δια τας αμαρτιας ημων, και ουκ εστιν
 ως συ, οτι ... FA* ημων, και εκουφισας 14. απεστρεψαμεν ... FA om
 των γαιων (*· τουτων s. τουτ. τ. γ.? ... non ::) ... FA *· (non ::) και
 ου παρ. ημιν ... FA ενκαταλιμμα 14. 15. a διασωζομενον ad διασωζο-
 μενοι transilit 15. FA *· οτι ουκ ενκατελιφθημεν ... FA* om η (*· ει)
 ... FA* om ιδου ημεις ... FA* post εναντ. σου add ως η ημερα αυτη ...
 FA* επι τουτο X. 1. εζρας ... FA* om ως sec. ... FA κλαιων προσευχο-
 μενος ... FA του οικου ... FA* om απο ισραηλ ... Ax FA εκλαυσεν 2.
 ιειηλ ... εζρα ... FA *· (non ::) ελαβομεν pro εκαθ. ... Ax FA απο
 λαων 3. FA* εκβαλλειν ... FA ::· γεννωμενα ... FA* εως αν ... FA *·
 (non ::) pro ως αν usque γενηθ. sic: εν βουλη κυριου και των τρεμον-
 των εν εντολαις αυτου· και ποιηθησεται κατα τον νομον του θεου ημων.
 4. Ax FA** (cf. Prol. codicis) αναστησι ... om οτι 5. FA ωρχισεν τους
 (*· add ιερεις και) λευιτ. κ. τους αρχοντ. κ. π. ισρ.

ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ὤμωσαν. ⁶ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ἀπὸ προσ- 6
 ὄπου οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισούβ,
 καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένηθει ἐπὶ
 τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷ καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν ⁷
 Ἱερουσαλήμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ.
⁸ πᾶς ὅς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλή τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ⁸
 πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὑπαρξίς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διαστα-
 λήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας. ⁹ καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα ⁹
 καὶ Βενιαμὴν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὗτος δὲ μὴν ὁ ἔννατος·
 ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ θεοῦ ἀπὸ θο-
 ρύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. ¹⁰ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ¹⁰
 ὁ ἱερεὺς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας
 ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμέλειαν Ἰσραήλ. ¹¹ καὶ νῦν δότε ἀίνεσιν ¹¹
 κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ,
 καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων.
¹² καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία καὶ εἶπαν Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ¹²
 ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. ¹³ ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ ¹³
 ἔστι δύναμις στήναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο,
 ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴ στήτωσαν δὲ ἄρχον- ¹⁴
 τες ἡμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὅς ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας,
 ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συναγωγῶν· καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως
 καὶ πόλεως καὶ κριταὶ τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν
 περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵ πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαήλ καὶ Ἰαζίας υἱὸς Θε- ¹⁵
 κωῆ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου, καὶ Μεσολλάμ καὶ Σαββαθαῖ ὁ Λευίτης βοηθῶν
 αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας· καὶ διεστάλησαν Ἐσδρας ¹⁶
 ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι
 ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἕως ἡμέρας μιᾶς
 τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸ καὶ εὐρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἳ ἐκάθισαν ¹⁸
 γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μα-
 σία καὶ Ἐλιέζερ καὶ Ἰαρίβ καὶ Γαδαλία· ¹⁹ καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ¹⁹
 ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν καὶ πλημμελείας κριδὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημ-
 μελήσεως αὐτῶν· ²⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανὶ καὶ Ζαβδία· ²¹ καὶ ἀπὸ ^{20 21}

6. εζρας ... FA*·*· ιωναν ... FA επι ασυνθεσεια (—σεια etiam Ax) ... της
 αποικεσιαις 7. Ax FA* om πασι τοις usque ιερουσαλημ ... FA*·*· του συνα-
 χθηναι 8. FA και πας ... ως αν η βουλη, FA* ος αν βουλη ... FA* om των
 αρχοντων 9. FA παντ. οι ανδρες ... Ax FA βενιαμειν ... Ax FA ενατός ...
 FA*·*· και εκαθισεν ... FA* om πας ... του θορυβου 10. εζρας ... FA*·*·
 (non ::) κ. ελαβετε γυν. 11. τω κυριω θεω, FA* τω θεω, FA*·*· κύ-
 ριω τω θεω ... FA*·*· πατερ. υμων 12. FA*·*· ειπαν φωνη 14. Ax FA
 οι αρχοντες ... Ax FA τη παση (FA*·*·, non ::, εν τη παση) εκκλησια κ.
 πασι ... FA ελθωσαν ... FA* απο συναγωγων ... *·*· (non ::) και παν-
 τες οι εν ταις πολεσιν οι λαβοντες γυν. ... om θυμου 15. FA* σαηλ ...
 FA* λαζεια, ** λαζειαις ... θεκουε, FA ελκεια ... μετασολλαμ καββαθαῖ, FA
 μεσουλαμ και σαβαθαι 16. οι υιοι ... FA*·*· (non ::) κ. διεστειλεν εσδρ.
 ο ιερ. αρχοντας ... εζρας ... FA* om και tertium (addidit :: ut videtur)
 ... Ax FA* των οικων ... Ax FA*·*· επ ονομασιν ... FA*·*· (non ::) δω-
 δεκατου 17. 18. FA* ab αλλοτριας ad αλλοτριας v. seq. transiit. 18.
 FA*·*· απο των υιων ... FA*·*· οι ελαβον ... FA οι αδελφοι ... μαασηα,
 FA μαασηα ... FA ιωρειμ και γαλαδεια 19. FA* om του εξενεγκαι usq.
 αυτων ... FA** περι πλημμεληματος α. 20. FA* αμμηρ ... ανανια, FA
 ανανει ... FA ζαβδεια

22 υἱῶν Ἡράμ, Μασαήλ καὶ Ἑλλία καὶ Σαμαῖα καὶ Ἰεήλ καὶ Ὀζία· 23 καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασούρ, Ἐλιωναί, Μασαία καὶ Ἰσμαήλ καὶ Ναθαναήλ καὶ Ἰωζαβὰδ καὶ Ἡλασά· 23 καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Ἰωζαβὰδ καὶ Σαμουὺ καὶ Κωλίτας, καὶ Φεθεῖτα καὶ Ἰούδας καὶ Ἐλιέζερ, 24 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν Ἑλισάβ, καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν Σολμὴν καὶ Τελμὴν καὶ Ὠδεύς· 25 καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ῥαμία καὶ Ἀζία καὶ Μελχία καὶ Μεαμίμ 26 Ἐλεάζαρ καὶ Ἀσαβία καὶ Βαναία· 26 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλάμ, Ματθανία καὶ Ζαχαρία καὶ Ἰαίηλ καὶ Ἀβδία καὶ Ἰαριμώθ καὶ Ἡλία· 27 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζουά, Ἐλιωναί, Ἐλισούβ, Ματθαναί καὶ Ἀρμώθ καὶ Ζαβὰδ καὶ Ὀζία· 28 καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεῖ, Ἰωανάν, Ἀνανία καὶ Ζαβού καὶ Θαλί· 29 καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουί, Μοσολλάμ, Μαλούχ, Ἀδαῖας, Ἰασούβ καὶ Σαλουία καὶ Γραμῖ· 30 καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαάθ Μωάβ, Ἐδνὲ καὶ Χαλήλ καὶ Βαναία, Μασαία, Μανία, Βεσελεήλ καὶ Βανουί καὶ Μανασσῆ· 31 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Ἐλιέζερ, Ἰεσία, Μελχία, Σαμαῖας, Σεμεών, 32 Βενιαμίν, Βαλούχ, Σαμαῖας 33 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσῆμ, Μετθανία, Ματθανά, Ζαδάβ, Ἐλιφαλέτ, Ἰεραμῖ 34 καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανί, Μοοδία, Ἀμράμ, Οὐήλ, 35 Βαναία, Βαδαῖα, Χελκία, 36 Οὐουανία, Μαριμώθ, Ἐλιασίφ, 37 Ματθανία καὶ ἐποίησαν 38 οἱ υἱοὶ Βανουί καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεῖ, 39 καὶ Σαδμεία καὶ Νάθαν καὶ Ἀδαῖα, 40 Μαχαδναβού, Σεσεῖ, Σαριού, 41 Ἐσρηθ καὶ Σαμαρία 42 καὶ Σελλούμ, Ἀμαρεία, Ἰωσήφ· 43 ἀπὸ υἱῶν Ζαβού, Ἰαήλ, Ματθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβεννάς, Ἰαδαῖ καὶ Ἰωήλ καὶ Βανουί· 44 πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱοὺς

21. μασειας ... FA ελεια ... Αχ FA σαμαια ... ιειηλ ... FA οζια ... ελιωναι, FA ελιωνα ... FA μασασια ... FA σαμαιηλ 23. FA * (non x. a. t. υιων των λευ. ... FA σαμουδ ... κωλαα, FA κωλεια ... FA κωλιευ, ** κωλιτα ... φεθειτα, FA φααια ... FA ιεδομ (pro ιουδ.) κ. ιωζαβ 24. FA * (non ::) ωδων pro αδοντων ... FA ελισαφ ... σελλεφ FA γαιλλειμ ... Αχ FA τελλημ ... ωδουε 25. FA * (non ::) φαρμ ... FA αδεια pro αζια ... FA μελχεια ... μεαμιμ, FA αμαμειν ... ελεαζα ... FA σαβια ... βαναια, FA μαναια 26. ματθανια, FA ματθανια ... ιαειηλ ... FA ιαβδεια ... ιεριμωθ ... FA ηλεια 27. ζαβουα, FA ζουα ... * ελιωναι, ** ελιωναι, FA ελιωναν ... FA ελισου ... ματθανια FA βαλαθανιαν ... ιαρμωθ, FA αρμων ... FA οζια 28. βαβει, FA βαβει ... FA ιωαναν ... FA ανεια, ** ανανεια ... ζαβου οθαλι, FA ζαβου θαλι 29. βανει ... σααλ pro σαλουια ... FA βανουειμ ελουσαμα ελουμα διασουλ και σαλουια κ. μηνων 30. FA εδενεχ ηλ βαναια μαση (Αχ μασασα) ... ματθανια, FA αμαθανεια (sed μ erasum) ... βεσεληλ, FA βεσσεληλ ... FA βανουει 31. ιεσσα, FA ιεσσεια ... Αχ FA μελχεια ... σαμαιας, FA σεμεα 32. FA βενιαμειν ... μαλουχ, FA μαδουχ (sed FA * videtur μαλουχ) 33. FA ιεραμει ... ματθαναι, FA ματθανια ... ματθανια ζαβαδ, FA αθαζαβελ ... FA ελιφαλεθ ... ιερεμι, FA ιεραμει ... FA σεμει 34. FA * om και ... βανει, FA ανειμο ... μοοδεια, FA δεδια ... αμβραμ και ουηλ, FA μαριμωθ 35. βαναια ... FA μαδαια ... χελια, FA χελκεια 36. ουουανια, FA ουιερε ... FA χωιεραμωθ ... ελιασειβ, FA ελιασειβ 37. ματθανια, FA ματθανια ... ματθανια, FA ματθανια 38. FA και υιοι σεμει 39. σελεμιας, FA σελεμια ... αδαιας, FA αδειαμ 40. μαχαδναβου σεσει, FA αχαδ ναβουσεσει ... σαριου FA σαρουε 41. FA εσρηθ ... σελεμιας, FA σελεμια ... σαμαριας, FA σαμαρια 42. Αχ FA om και ... FA σαλουμ ... αμαριας, FA μαρια 43. ιειηλ ... ματθανιας, FA σαμαρια ... om ζαβαδ ζεβεννας, FA σεδεμ ζαβουβειναδια ... ιαδαϊ, FA om ... βαναια

N E E M I A Σ.

I.

Λόγοι Νεεμία υίου Χελκία καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Χασελεῦ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσάν ἀβειρά· ²καὶ ἤλθεν Ἄνανι εἰς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, ² αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων οἱ κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. ³καὶ εἶπσαν πρὸς ³ μέ Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῶ, καὶ τείχη Ἱερουσαλήμ καθρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρὶ. ⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκουσαί με τοὺς λόγους τούτους ἐκάθισα καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵καὶ εἶπα ⁵ Μὴ δὴ, κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας καὶ φοβερός, φυλάσσω τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. ⁶ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ⁶ ἀνεωγμένοι τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου, καὶ ἐξαγορεύω ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ αἰς ἡμάρτομέν σοι, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν ⁷ τὰς ἐντολάς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῆ παιδί σου. ⁸μνήσθητι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῆ παιδί σου λέγων ⁸ Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνετήσητε, ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς μέ, καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ἦ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἀκροῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συναξῶ αὐτούς, καὶ εἰσαξῶ αὐτούς εἰς τὸν τόπον ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνώσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ¹⁰καὶ αὐτοὶ παῖδές σου καὶ λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ ¹⁰ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ. ¹¹μὴ δὴ, κύριε· ἀλλὰ ἔστω τὸ οὖς ¹¹ σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παιδῶν σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· καὶ εὐδῶσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον καὶ δός αὐτὸν εἰς οἰκτιροῦς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

* Liber νεεμίας a libro qui praecedit in Ax FA non separatur. In utroque λογοι νεεμια υιου αχαλια, quae verba v. 1. leguntur, in ipso textu distincta quidem sed non a textu sunt sejuncta. Inscriptio igitur quam proprie dicis non adest.

I. 1. Ax FA αχαλια (ut jam notatum est) ... FA* χεσεηλου, *.* χεσελεου, Ax χασεηλου ... FA* post χεσεηλου add τοις σουσοις μητροπολει περσων ... αβειρα, FA αβειρα 2. FA αναν 3. (FA* εποιησαν), Ax ειπον ... om οι καταλειφθεντες ... FA post χωρα add εν τη πολει ... FA *.* (non ::) και τα τειχη ... FA καθειρημενα ... Ax FA* και πυλαι 4. ενωπιον θεου 5. FA* om μη δη ... FA* om του ουρανου ... Ax FA και ο φοβερος ... Ax FA om σου 6. FA ηνεωγμενοι ... FA*.* την προσευχην ... Ax FA προσευχην δουλου ... FA* νυκταν ... Ax FA επι αμαρτιας u. i. as ... FA του πατρος 7. FA* εδιελυσαμεν ... FA* om προς σε ... παιδω σου (sic) 8. FA om τω ... τω παιδι σου μωυση ... FA* om λεγων ... FA* αθητησητε 9. FA* om η alterum ... FA*.* post ουρανου add εως ακρου του ουρανου ... FA* om και ante εισαξω 10. Ax FA εν δυναμει ... FA* om τη μεγαλη 11. Ax FA* om κυριε ... FA*.* μη δη κυριε μη αποστρεψης το προσωπον σου ... Ax FA αλλ εστω ... om τουτου ... καγω ημην ... FA* ημην ευνουχος

II.

Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισάν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρταξαστᾶ βασιλεῖ καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. ² καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων; καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας. ³ καὶ ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα, ³ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου διότι ἡ πόλις οἴκας μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρὶ. ⁴ καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς Περὶ τίνος τοῦτο σὺ ζητεῖς; καὶ προσηξάμην πρὸς ⁵ τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ⁵ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου ὥστε πέμψαι αὐτὸν ἐν Ἰουδα εἰς ⁶ πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. ⁶ καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ παλλακὴ ἡ κατημένη ἐχόμενα αὐτοῦ Ἔως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον. ⁷ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε ⁸ παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰουδαν, ⁸ καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ⁹ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ¹⁰ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμεως καὶ ἵππεις. ¹⁰ καὶ ἦκουσε Σαναβαλλάτ ὁ Ἀρωνὶ καὶ Γωβία ὁ δοῦλος Ἀμμωνί, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο ¹¹ ὅτι ἦκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ ἦλθον ¹² εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ¹² καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγεिला ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ ¹³ εἰ μὴ τὸ κτήνος ὃ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. ¹³ καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ Γωληθὰ καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν καὶ εἰς πύλῃν τῆς κοπρίας· καὶ ἦμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλήμ ὃ αὐτοὶ καθαιρούσι, καὶ πύλαι αὐτῆς ¹⁴ κατεβρώθησαν πυρὶ. ¹⁴ καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλῃν τοῦ Ἀἴν καὶ εἰς κολυμβήθραν ¹⁵ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνῃ παρελθεῖν ὑποκάτω μου. ¹⁵ καὶ ἦμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάρρου νυκτὸς, καὶ ἦμην συντρίβων ἐν τῷ ¹⁶ τείχει· καὶ ἦμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα. ¹⁶ καὶ οἱ φυλάσ-

II. 1. νεισαν, FA* νισα ... FA* (rursus ::) αρταξαστα βασιλ., :: αρταξερξη του βασιλεως ... FA* (rursus ::) ην οινος ... FA* in f. add και ημην σκυθρωπος 2. Ax FA post μετριαζων om και 3. FA ειπον ... FA εις τους αιωνας ... δια τι pro διοτι ... FA* πατερων σου omisso ηρημωθη 4. τουτο συζητεις ... προσευξαμην 5. FA* om Ει, addidit ::, sed * ex επι fecerat επισταμαι et perrexerat τ. βασιλ. αγαθον· και ει αγαθον επι τον βασιλεα και αγαθυνθησεται ο παις ... Ax FA εις ιουδα 6. FA* (non ::) post εχομ. αυτ. add ινα τι καθησαι παρ εμοι ... FA* και εως ποτε ... παρουσια, FA πορια 7. FA* εως ου ελθω 8. FA* (non ::) ασαφ τον φυλασσοντα τας ημιονους του βασιλεως και του παραδεισου ... FA* (non ::) ad πυλας add της βαρεως του οικου ... * εις ον (non ita ::) εισελευσομαι προς αυτον ... FA* (non ::) θεου μου 9. της δυναμεως 10. FA σαναβαλατ ο ανρωνει (corr. est αρωνει) ... Ax ο αμμωνι, FA αμμωνει ... Ax FA ηκει ανθρωπος 12. FA* om ουκ prius ... FA* (non ::) ουκ ην μετ εμου αλλο ... Ax FA κτην. ο εγω 13. FA* (non ::) post γωληθα add νυκτος ... Ax FA εν πυρι 14. FA του αινα 15. FA χειμαρρους ... FA εν τη πυλη

σοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθη καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἐντίμοις καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς καταλοίοις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. ¹⁷ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς 17 βλέπετε τὴν πονηρίαν ταύτην ἐν ἣ ἔσμεν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλήμ ἔρημος καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρὶ· δεῦτε καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἕτι ὄνειδος. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα 18 τοῦ Θεοῦ ἣ ἔστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· καὶ εἶπα Ἀναστῶμεν καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς τὸ ἀγαθόν. ¹⁹ καὶ ἤκουσε Σαναβαλλάτ ὁ Ἄρωνι καὶ Τωβία 19 ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνι καὶ Γησάμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς καὶ εἶπον Ἐἰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; ²⁰ καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον καὶ εἶπα αὐτοῖς Ὁ Θεὸς 20 τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσωμεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερίς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

III.

Καὶ ἀνέστη Ἐλισσοῦβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ ὠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικὴν· αὐτοὶ ἠγίασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἠγίασαν ἕως πύργου Ἀναμεήλ. ² καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἰεριχώ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζαχχοῦρ υἱοῦ 2 Ἀμαρί. ³ καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυερὰν ὠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστή- 3 γασαν αὐτήν, καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν ἐπὶ Ῥαμῶθ υἱοῦ Οὐρία υἱοῦ Ἀκκώς. ⁴ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοσολλάμ υἱὸς Βαραχίου υἱοῦ Μαζεβήλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Σαδώκ υἱὸς Βαανά. ⁵ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέ- 5 σχοσαν οἱ Θεκωίμ, καὶ ἀδωρίμ οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν. ⁶ καὶ τὴν πύλην Ἰασαναὶ ἐκράτησαν Ἰωιδά υἱὸς Φασέκ καὶ Μεσου- 6 λάμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁷ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλ- 7 τίας ὁ Γαβαωνίτης καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωδίτης, ἄνδρες τῆς Γαβαὼν καὶ τῆς Μασφά ἕως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ. ⁸ καὶ παρ' 8 αὐτὸν παρησφαλίσατο Ὀζιήλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ῥωκεῖμ, καὶ κατέλειπον Ἱερουσαλήμ ἕως τοῦ τεί- 9 χους τοῦ πλατέος. ⁹ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησε Ῥαφαῖα υἱὸς Σούρ, ἄρχων 9

16. FA εγνωσ. οτι επορ. ... FA* τοις βασιλευσιν pro τοις στρατ. κ. τ. καταλ. 17. Ax FA omi ταυτην ... FA διοικοδομησομεν (sic) 18. FA* αγαθα ... Ax FA omi προς ... Ax FA εις αγαθον 19. FA σαλαβαλλατ ο αρωνει κ. τωβεια ο δ. ο αμμωνει ... FA αραβει ... FA ηλθαν ... FA ειπαν ... FA* omi θ III. 1. Ax FA ελισσουβ ... FA* αδελφ. αυτων ... FA οικοδομησαν ... FA* και αυτοι ... FA omi αυτην ... FA* πυργους των ... FA πυργου ναεηλ 2. υιων ανδρων ... Ax FA ιερειχω ... FA ζαχχοουρ ... μιاري, FA αμαρει 3. FA* ιχθυεραν ... FA ασαναα ... εστησαν θυρας ... FA* (non ::) τα κλειθρα 4. χειρας, FA* θυρας, corr. χιρας ... Ax FA απο ραμωθ ... FA ακως ... μασεζειηλ (sed ζει in litura), FA μασεζεβηλ ... omi και επι χ. α. κ. σ. υι. βααανα ... FA σαδουκ 5. κατεσchon ... Ax FA θεκωειμ ... αδωρην, FA αδωρηεμ ... τραχ. εαυτων ... Ax FA δουλειαν 6. του αισανα, FA του αισανα ... ιωειδα, FA υιοι εδα ... FA αβδεια pro βασωδια ... omi κ. κλειθρ. α. κ. μοχλ. α. 7. Ax FA omi και επι χειρα usque πυρωτων v. 8. 8. και επειρα αυτης (confusa) ... υι. του ρωκειεμ, FA ο υι. του ιωακειμ ... κατελειπον ... FA πλατεως 9. FA** αυτου ... Ax FA ραφαια omissis υι. σουρ

- 10 ἡμίτους περιχώρου Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαῖα υἱὸς Ἐρωμάφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν
 11 Ἀττούθ υἱὸς Ἀσαβανία. ¹¹ καὶ δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς Ἡράμ καὶ
 12 Ἀσοῦβ υἱὸς Φαάτ Μωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν θανουρίμ. ¹² καὶ ἐπὶ χεῖρα
 αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοῦμ υἱὸς Ἀλλωῆς, ἄρχων ἡμίτους περιχώρου Ἱερουσα-
 13 λήμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. ¹³ τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν
 Ἄνουν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ἀποδομήσαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας
 αὐτῆς καὶ κλειῖτρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλιούς πήχεις ἐν τῷ τε-
 14 χει ἕως τῆς πύλης τῆς κοπρίας. ¹⁴ καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελ-
 χία υἱὸς Ῥηγάβ, ἄρχων περιχώρου Βηθαχαρίμ, αὐτὸς καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ
 ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειῖτρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς
 15 αὐτῆς. ¹⁵ τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἠσφαλίσατο Σαλωμών υἱὸς Χολεζέ, ἄρχων
 μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐξωκοδόμησεν αὐτήν καὶ ἐστέγασεν αὐτήν, καὶ
 ἔστησε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήτρας τῶν
 κωδίων τῆς κουρᾶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν
 16 ἀπὸ πόλεως Δαυίδ. ¹⁶ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησε Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων
 ἡμίτους περιχώρου Βηθσοῦρ ἕως κήπου τάφου Δαυίδ καὶ ἕως τῆς κολυμβή-
 17 τρας τῆς γεγούσιας καὶ ἕως Βηθαγαρίμ. ¹⁷ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται,
 Ῥαοῦμ υἱὸς Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων ἡμίτους περι-
 18 χώρου Κεῖλᾶ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐ-
 19 τῶν Βενεῖ υἱὸς Ἡναδάδ, ἄρχων ἡμίτους περιχώρου Κεῖλᾶ. ¹⁹ καὶ ἐκράτησεν
 ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζοῦρ υἱὸς Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαί, μέτρον δεύτερον
 20 πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας. ²⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε
 Βαροῦχ υἱὸς Ζαβού μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας Βηθελιασοῦβ
 21 τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. ²¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμώθ υἱὸς Οὐρία υἱοῦ
 Ἀκκώς μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελιασοῦβ ἕως ἐκλείψεως Βηθελιασοῦβ.
 22 23 ²² καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες Ἐχχεχάρ. ²³ καὶ μετ' αὐτὸν
 ἐκράτησε Βενιαμὴν καὶ Ἀσοῦβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκρά-
 24 τησεν Ἀζαρίας υἱὸς Μασσίου υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. ²⁴ μετ' αὐ-
 τὸν ἐκράτησε Βανί υἱὸς Ἀδάδ μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρία ἕως τῆς
 25 γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς ²⁵ Φαλάχ υἱοῦ Εὐζαῖ ἐξεναντίας τῆς γωνίας,
 καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς
 26 τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Ψαδαφα υἱὸς Φόρος. ²⁶ καὶ οἱ Ναθινίμ ἦσαν

10. FA ιεδδεια υι. ειωμαθ κατεναντι ... οικια ... FA* χειρας αυτων ... αυτους υι. ασβανια, FA ατουθ υι. ασβενεαμ 11. AX FA μελχιας ... FA ο υιος ... ηρμα ... φααθ, FA φααβ ... θαννουρειμ, FA ναθουρειμ 12. FA εκρατησεν οαλουμ υι. ηλεια 13. εκρατησεν ... FA τας θυρας ... FA* χιλιοι ... FA ως (corr. εως) πυλης 14. μελχια ... βηθαχαρμα, FA βηθαχαμ ... AX FA οι υιοι 15. AX FA οτι την δε πυλην usque μοχλους αυτης ... FA* κολυμβητρα των θετου σιλωαμ, * κολυμβητρας των κωλιων 16. FA νεεμειας ... αζβουχ, FA αζαβου ... FA* οτι ημισους ... FA βησορ ... βηθαγααρειμ, FA* βηθαγαρειμ, * βηθαγαβαρειμ 17. FA βαασουθ υι. βαανει ... βανει ... εκρατησαν ... κειλα, FA καιειλα 18. AX FA οτι και ... βενει υι. ην., FA βεζερ υι. ηναδαλατ ... AX FA κειλα 19. FA* αζορ ... μασφε, FA μαμφε ... οτι της απτε γωνιας 20. και μετ ... FA* μετ αυτου ... FA ζαβρου ... βηθελει ασσουβ, FA βηθαιλισουβ 21. FA υιος σουρια υιου ιακωβ ... μετρος ... θυρας βηθελησουβας, FA θυρας (sed θυρας punctis notatum) βηθαιλισου ... FA εκλιψεως (AX εκθλιψεως) βηθαιλισουβ 22. αχχεχχαρ, FA χεχαρ 23. AX FA βενιαμειν ... FA* σουβ (sed ipse* corr. videtur ασουβ) ... *οικου αυτου ... οτι και ... AX FA αζαρια ... FA μαδασηλ ... FA* υιος ανανια (videtur) 24. FA και μετ ... AX FA βανει υι. ηναδαδ ... FA βηθαζαρεια 25. φαλαξ, FA φαλακ ... FA ευει 26. ναθινειμ, FA ναθινιμ

οικοῦντες ἐν τῷ Ὠφάλ ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων. ²⁷ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωίμ μέτρον δεύτερον ²⁷ ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ Ὠφλά. ²⁸ ἀνώτερον πύλης τῶν ἔππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας ²⁸ οἴκου ἑαυτοῦ. ²⁹ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδούκ υἱὸς Ἐμμῆρ ἐξεναντίας ²⁹ οἴκου ἑαυτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαῖα υἱὸς Σεχενία, φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. ³⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς Σελεμία καὶ Ἀνώμ ³⁰ υἱὸς Σελέφ ὁ ἔκτος μέτρον δεύτερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλάμ υἱὸς Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. ³¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς ³¹ τοῦ Σαρεφί ἕως Βηθάν Ναθινίμ, καὶ οἱ ῥοποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκάδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. ³² καὶ ἀνα μέσον τῆς πύλης τῆς προ- ³² βατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ ῥοποπῶλαι.

IV.

Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. ² καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων ὅτι ² οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ἄρα θυσιάζουσιν; ἄρα δυνήσονται; καὶ σήμερον ἰάσσονται τοὺς λίθους μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς καυθέντας; ³ καὶ Ἰωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς ³ Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; ⁴ ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν ὅτι ἐγενήθημεν ⁴ εἰς μυκτηρισμὸν, ⁵ καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ ⁵ ὁ θεὸς αὐτοῦ εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῆ αἰχμαλωσίας, ⁶ καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνο- ⁶ μίαν. ⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Σαναβαλλὰτ καὶ Ἰωβία καὶ οἱ Ἀραβες καὶ ⁷ οἱ Ἀμμανῖται ὅτι ἀνέβη ἡ φυτὴ τοῖς τείχεσιν Ἰερουσαλήμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. ⁸ καὶ συνή- ⁸ χθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἰερουσαλήμ καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. ⁹ καὶ προσηξάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προ- ⁹ φύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ εἶπεν ¹⁰ Ἰούδας Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολὺς, καὶ ἡμεῖς οὐ δύνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ¹¹ καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς Οὐ γνώ- ¹¹ σονται καὶ οὐκ ὄψονται ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. ¹² καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθον οἱ Ἰουδαῖοι ¹² οἱ οἰκοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, καὶ εἶπσαν ἡμῖν Ἀναβαίνουσιν ἐκ-πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς. ¹³ καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ ¹³

26. FA εως κηπου πυλης εν τω ωφαλ του υδατος 27. Ax FA om και ... θεκωειμ, FA θεκωειν ... του σοφλα 28. οικου μετ αυτου 29. Ax FA om και ... FA σαδουχ ... FA σεμεια ... της ανατολας 30. σεεμια ... FA αν. υι. τελεμιας κ. ανουμ υι. τελεμια και τελεμιας υιος ελεφ ο εκτος (sed φ ο εκτο scripsit *.*) ... FA και μετ ... βαρια, FA βαρχεια .. FA γαζοφυλακειου 31. FA μελχεια υ. τ. σεραφειν εως (corr. add του) βηθαναδι (* videtur βηθαναδιω) ... FA* ροβοπωλαι (videtur) ... FA μαφεθαδ 32. κ. α. μεσ. (corr. add της) αναβασεως της πυλης ... FA* ροβοπωλαι (videtur) IV. 1. FA ηκουσεν αναβαλλατ ... FA* οτι ο ημεις ... Ax FA ην αυτω pro αυτ. εφανη 2. Ax FA om αρα θυσιαζ. usque καυθεντας 3. FA* τωβις ... Ειπαν προς εαυτους, FA ειπεν pr. εαυτους ... Ax FA θυσιασουσιν ... δος αυτοις ... FA*.* ονειδισμον pro μυκτηρισμον 6. FA επι ανομια 7. FA σαναβαλατ ... FA*.* post αμμανιται add και οι αζωτιοι... FA ανεβη φυη 8. ελθ. και παραταξ. ... FA εις ιερουσαλημ ... Ax FA om κ. ποιησ. α. αφανη 10. FA* και οχλος πολυς ... FA* om ημεις 11. FA* om Ου 12. FA* om οι sec. ... ειπον... FA* om παντων ... FA*.* post τοπων add επιστρεψετε ... FA*.* εις ημας 13. FA εστησαν bis

τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαιῶν
 14 αὐτῶν, λόγγας αὐτῶν καὶ τόξα αὐτῶν. ¹⁴ καὶ εἶδον, καὶ ἀνέστην καὶ εἶπα
 πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγούς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ
 λαοῦ Μὴ φοβησῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· μνησθήτε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ
 15 μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν,
 θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἰκῶν ὑμῶν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκου-
 σαν οἱ ἔχθροί ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλήν
 αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον
 16 αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡμῖσι τῶν ἐκτετιναγμένων
 ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγγαι καὶ θυροὶ καὶ
 17 τόξα καὶ θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα ¹⁷ τῶν οἰκοδο-
 μούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἵροντες ἐν τοῖς ἀρτήρησιν ἐν ὄπλοις· ἐν μιᾷ
 18 χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. ¹⁸ καὶ οἱ οἰκοδο-
 μοὶ ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐξωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ὠκοδομοῦ-
 19 σαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ εἶπα πρὸς τοὺς
 ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Τὸ
 ἔργον πλατὺ καὶ πολὺ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ
 20 ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁰ ἐν τόπῳ οὐ ἔάν ἀκούσῃτε τὴν φωνὴν τῆς κερα-
 τίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν.
 21 ²¹ καὶ ἡμεῖς ποιῶντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγγας
 22 ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἐξόδου τῶν ἀστρῶν. ²² καὶ ἐν τῷ καιρῷ
 ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ Ἐκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ ἀυλίσθητε ἐν μέσῳ
 23 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυλακὴ, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. ²³ καὶ
 ἡμῖν ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν
 ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

V.

Καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελ-
 2 φούς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. ² καὶ ἦσαν τινες λέγοντες Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ
 ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα καὶ
 3 ζησόμεθα. ³ καὶ εἶσι τινες λέγοντες Ἄγροί ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ
 4 οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. ⁴ καὶ εἶσι
 τινες λέγοντες Ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροί ἡμῶν
 5 καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. ⁵ καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν
 σὰρξ ἡμῶν, ὡς υἱοὶ αὐτῶν υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν
 τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσιν ἀπὸ θυγα-
 6 τέρων ἡμῶν καταδυναστευόμενοι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ
 6 ἀγροί ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. ⁶ καὶ ἐλυπηθῆνεν σφόδρα κα-
 7 θῶς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους. ⁷ καὶ ἐβουλεύσατο

13. FA* post σκεπεινοῖς add οπου ευ επιβατα ην ... ρομφ. εαυτων ...
 FA τα τοξα ... * τοξ. εαυτων 14. ιδον ... FA* ανεστη ... AX FA ειπον
 ... FA* οτι προς τ. στρατηγ. και ... και θυγατερων 15. ηνικα εγνωσαν
 16. AX FA εκτεταγμενων ... FA* επιου ... FA*.* αντειχον ... AX FA τα
 τοξα x. οι θωρακ. 17. FA διαιροντες ... εαυτου το εργον, FA* αυτο το
 εργ. ... FA* βολιδαν 18. ρομφ. εαυτου ... FA επι οσφους εαυτου ... οσφ.
 εαυτου ... FA* εχομ. εαυτου 19. FA* τους ενδοξους αρχοντας 21. ημισυ
 προ ημεις, FA ημισοι (προ ημεις οι? ημισυ?) ... FA οι κρατουντες 22.
 AX FA οτι εκαστος μ. τ. ν. αυτου ... εμμεσω 23. FA*.* οι οπισω ... FA*
 οτι εξ ημων ... AX FA εαυτου V. 1. AX FA και ην κραυγη ... AX FA
 αδελφ. εαυτων 2. AX FA λημψομεθα ... FA* αγομεθα 3. FA* εν υιοις
 προ αγροι ... AX FA λημψομεθα 5. FA οτι και ab initio ... FA υι. ημων
 υι. αυτων ... τοις υιοις ... FA* οτι x. τ. θυγατερ. ημ. ... FA*.* χειρος

καρδία μου ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἀπαιτήσῃ ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἢ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, ⁸ καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἡμεῖς κεκτήμεθα 8 τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίῳ ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, καὶ παραδοθήσονται ἡμῖν; καὶ ἠσύχασαν καὶ οὐχ εὔροσαν λόγον. ⁹ καὶ εἶπα Οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος 9 ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὄνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί 10 μου καὶ ἐγὼ ἐστήκαμεν ἑαυτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον, ἐγκατελείπομεν δὴ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. ¹¹ ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγρούς αὐτῶν καὶ 11 ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ ἐλαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν 12 Ἀποδώσομεν καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις. καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹³ καὶ 13 τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα καὶ εἶπα Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς πάντα ἄνδρα ὃς οὐ στήσῃ τὸν λόγον τοῦτον ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἀμήν, καὶ ἤνεσαν τὸν κύριον· καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁴ ἀπὸ ἡμέρας ἧς 14 ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρθασασά, ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. ¹⁵ καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἅς 15 πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ, ἔσχατον ἀργύριον δίδραγμα τεσσαράκοντα, καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν· καὶ ἐγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου θεοῦ. ¹⁶ καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησά- 16 μην, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν 17 καὶ πενήτηκοντα ἄνδρες καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου. ¹⁸ καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἰς, 18 καὶ πρόβατα ἕξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγένοντό μοι, καὶ ἀνὰ μέσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁹ μνήσθητί μου ὁ θεὸς εἰς ἀγα- 19 θὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

VI.

Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλάτ καὶ Γωβίλ καὶ τῷ Γησάμ τῷ Ἀραβί καὶ τοῖς καταλοίοις ἐχθρῶν ἡμῶν ὅτι ὠκοδόμησα τὸ τεῖχος καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή, ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις, ² καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλάτ καὶ Γησάμ πρὸς με λέγων Δεῦρο ²

7. ειπον ... FA ο ανηρ τ. αδ. εαυτου ... εαυτου ... Ax FA om ᾧ
8. ειπον ... FA* πωλ. τ. αδ. ημων ... Ax FA om κ. παραδοθ. ημ. 9. FA
επελευσεσθαι ... Ax FA* om τ. εθνων 10. εγκατελειπομεν 11. ως η ημε-
ρον ... om και ante ελαιωνας ... FA* ελαιας ... FA* om το ελαιον, *
habet και το ελ. και 12. FA* καθως οι λεγοντες (* καθως σοι λεγεις)
13. FA* εξετεινα ... ειπον ... FA * ηνεσ. τον λογον κυριου ... FA * ο λαος
τον λογον τουτον 14. Ax FA* απο της ημερας, FA*,* και γε απο ημερας
(videtur) ... αρθασασθαι, FA σαρσαθα et * add τω βασιλει 15. FA* ελα-
βον ... FA* αυτων αρτον και οινον ... διδραγμα ... FA τεσσαρακοντα ...
FA* εκτεταγμενοι ... FA και εγω 17. Ax FA εκατον πενήτηκοντα ... FA*
εχομενοι 18. γινομενον ... FA* om μιαν ... Ax FA χειμαρος ... εγεινοντο
... των δεκα ... Ax FA αρτος ... FA δουλια VI. 1. FA αραβει ... Ax
FA των εχθρων ... FA* ωκοδομηθη ... κατελειφθη αυτοις ... Ax FA *
και γε εως ... FA* λαου προ καιρου ... FA* επι ταις, * ταις

καὶ συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ· καὶ αὐτοὶ λογι-
 3 ζόμενοι ποιῆσαι μοι πονηρίαν. ³ καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους λέγων
 Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι μή ποτε καταπαύσῃ
 4 τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴ καὶ ἀπέστειλαν
 5 πρὸς μὲ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. ⁵ καὶ ἀπέ-
 6 στείλει πρὸς μὲ Σαναβαλλάτ τὸν παιῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεωγμένην ἐν
 8 χειρὶ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ Ἐν ἔθνεσιν ἠκούσθη ὅτι σὺ καὶ
 οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ
 7 σὺ ἔση αὐτοῖς εἰς βασιλέα. ⁷ καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῶν,
 ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα, καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται
 8 τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁸ καὶ
 ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι ὡς σὺ λέγεις,
 9 ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς λέγον-
 10 τες Ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται·
 10 καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. ¹⁰ καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεὲ υἱοῦ
 Δαλαῖα υἱοῦ Μεταβεήλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος καὶ εἶπε Συναχθῶμεν εἰς οἶκον
 τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς
 11 φονεῦσαι σε. ¹¹ καὶ εἶπα Τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰςελεύσεται εἰς τὸν οἶκον καὶ
 12 ζήσεται; ¹² καὶ ἐπέγνων, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προ-
 13 φητεία λόγος κατ' ἐμοῦ· καὶ Τωβίας καὶ Σαναβαλλάτ ἐμισθώσαντο ¹³ ἐπ'
 ἐμὲ ὄχλον, ὅπως φοβηθῶ καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἀμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς
 14 εἰς ὄνομα πονηρόν, ὅπως ὀνειδίσωσί με. ¹⁴ μνήσθητι ὁ θεὸς Τωβία καὶ Σα-
 ναβαλλάτ ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδία τῷ προφήτῃ καὶ
 15 καταλοιποῖς τῶν προφητῶν οἳ ἦσαν φοβερίζοντές με. ¹⁵ καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος
 16 πέμπτη καὶ εἰκάδι τοῦ Ἐλοῦλ μηνὸς εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. ¹⁶ καὶ
 ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ
 ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ
 17 ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. ¹⁷ καὶ
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο
 18 πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς. ¹⁸ ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα
 ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἡραε, καὶ Ἰωνᾶν υἱὸς
 19 αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλάμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα. ¹⁹ καὶ τοῖς
 λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μὲ, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ·
 καὶ ἐπιστολὰς ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

VII.

Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ὀικοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησεν τὰς θύρας, καὶ
 2 ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ Λευῖται. ² καὶ ἐνετελείαμην τῷ

2. μοι ποιησαι 3. FA* προς αυτους 4. om κ. απεστειλαν usque tunc
 5. FA απεστιλαν ... FA*.* post σαναβαλλατ add κατα τον λογον τουτου το
 πεμπτον ... παιδα εαυτου 6. FA*.* ηκουσθη και γοσεμ ειπεν ... om om
 συ ... δια τι συ οικοδομεις ... Ax FA συ γιγνη (FA γινη) αυτοις 7. Ax FA
 εν ιουδα 8. FA*.* ους συ λεγεις ... FA* om συ sec. 9. FA* φοβερουσιν
 ... αι χειρες ... FA*.* om νυν 10. FA και εγω ... σεμει, FA σεμει ...
 δαλαια ... Ax FA* υιον ... μεηταβεηλ, FA μιταηλ ... εμμεσω ... FA*.*
 ερχ. φονευσ. σε νυκτος ερχονται φονευσαι σε 11. ειπον ... FA* om ο (?)
 ... Ax FA*.* ante ος add οιος εγω φευξεται η τις οιος ανηρ (FA*.* οιος
 εγω) ... FA*.* in f. add ουκ ειςελευσομαι 12. Ax FA προφητια 14. κ. τω
 σαναβαλλατ ... FA νοαδια ... Ax FA κ. τοις καταλοιποις ... FA* των ιε-
 ρεων 15. om μηνος ... πεντηκονταδυο 16. επεσεν ... FA φοβ. μεγας
 σφοδρα ... FA τουτο το εργον 17. FA* om αι 18. ιωναθαν, FA* ιωα-
 ναν, *.* ιωναθαν ... FA βαραχεια

Ἄνανιᾶ ἀδελφῶ μου καὶ τῷ Ἄνανιᾶ ἄρχοντι τῆς βιρᾶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθῆς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν παρὰ πολλούς, ³ καὶ εἶπα αὐτοῖς Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλήμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔτι αὐτῶν γρηγορούντων κλειέσσωσαν αἱ θύραι καὶ σφηνούσῳσαν· καὶ στήσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὤκοδομημέναι. ⁵ καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνουσίας· καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις, καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ⁶ Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ ⁷ μετὰ Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ Νεεμῖα, Ἀζαρία καὶ Ρεελμά, Ναεμανί, Μαρδοχαῖος, Βαλσάν, Μασφαραῶ, Ἐσδρα, Βογουία, Ἰναοῦμ, Βαανά, Μασφάρ. ἄνδρες λαοῦ Ἰσραὴλ, ⁸ υἱοὶ Φόρος, διςχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· ⁹ υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· ¹⁰ υἱοὶ Ἡρά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο· ¹¹ υἱοὶ Φαῶθ Μωᾶθ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωᾶθ, διςχίλιοι ἑξακόσιοι δεκαοκτώ· ¹² υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· ¹³ υἱοὶ Ζαῤῥουία, ὀκτακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· ¹⁴ υἱοὶ Ζαχχού, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα· ¹⁵ υἱοὶ Βανούι, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ· ¹⁶ υἱοὶ Βηβί, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ· ¹⁷ υἱοὶ Ἀσγάδ, διςχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο· ¹⁸ υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταεπτὰ· ¹⁹ υἱοὶ Βαγοῦ, διςχίλιοι ἑξηκονταεπτὰ· ²⁰ υἱοὶ Ἡδίν, ἑξακόσιοι πεντηκονταπέντε· ²¹ υἱοὶ Ἀτήρ τῷ Ἐζεκία, ἑνενηκονταοκτώ· ²² υἱοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ· ²³ υἱοὶ Βεσεῖ, τριακόσιοι εἰκοσιτέσσαρες· ²⁴ υἱοὶ Ἀρίφ, ἑκατὸν δώδεκα· υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· ²⁵ υἱοὶ Γαβαών, ἑνενηκονταπέντε· ²⁶ υἱοὶ Βαιθσαλέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ Ἀτωφά, πεντηκονταεξί· ²⁷ υἱοὶ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· ²⁸ ἄνδρες Βηθασμῶθ, τεσσαρακονταδύο· ²⁹ ἄνδρες Καραθαρίμ, Καφίρα καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς· ³⁰ ἄνδρες Ἀραμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἴκοσι· ³¹ ἄνδρες Μαχέμας, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· ³² ἄνδρες Βαιθῆλ καὶ Ἀῖ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· ³³ ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο· ³⁴ ἄνδρες Ἡλαμαάρ, χίλιοι διακόσιοι

VII. 2. Αχ FA βειρα ... αὐτος τὴν ἀνὴρ ... FA φοβούμενοι 3. εἶπον ... Αχ FA* καὶ ὅτι αὐτῶν ἐτι ... FA*, στήσω ... Αχ FA προφυλ. εαυτοῦ ... οἰκ. εαυτοῦ 6. οἱ υἱοὶ ... Αχ FA τῆς αἰχμαλωσίας ... Αχ FA om ὁ ... ἐπέστρεψαν ... FA* om εἰς secundum ... FA* Ἰουδα εἰς πόλιν (videtur) ... πολ. εαυτοῦ 7. FA*, οἱ ἐλθόντες μετὰ ... αζαρια ... FA δαεμια pgo ρεελμα ... FA νααμμανει ... μαρδοχου, FA μαρδοχαιου ... βαασαν μασφαραθ εζρα βαγουιαθ ναουμ, FA βασφανμας φαραδες δραβατοει ναουμ (distingue potius βασφαν μασφαραθ εσδρα etc.) 10. FA ηραμ επτακοσιοι (*,* χ) ... εβδομηκονταδυο 11. FA om και ... διςχιλιοι δεκαοκτω, FA διςχ. οκτακοσιοι δεκαοκτω 12. FA ελαμ ... FA οκτακοσιοι (*,* σ) 13. ζαθουα, FA ζαθουα ... FA εννακο(κου sed u erasum)σιοι (*,* ω) ... Αχ FA τεσσαρακοντα 14. FA ζαθου ω οκτακοσιοι (*,* ψ pgo ω οκτ.) 15. Αχ FA τεσσαρακονταοκτω 16. Αχ FA βηβει 17. αγεταδ, FA ασταδ 18. FA αδενικαμ 19. βαγουει, FA βαγοει 20. FA ηδειν ... πεντηκοντατεσσαρες 22. ησαμ 23. βασι, FA βεσει 24. αρειμ, FA αρειφ ... δεκαδυο ... om υι. ασεν διακ. εικ. 26. βαιθσαλεεμ, FA βεθλεεμ (* videtur βεθλαεεμ) ... ανετωφα, FA νετωφα 27. ναθωθ 28. βηθ ... Αχ FA τεσσαρακ. 29. Αχ FA καριαθαρειμ (FA -ριμ) ... χαφيرا, FA καφειρα ... Αχ FA τεσσαρακ. 30. FA ταβαα ... εικοσιεις, FA* εικοσιμια 31. FA*, μαχμας 32. FA βηθηλ (*,* βεθηλ) και αλεια 33. FA ναβεια ... Αχ FA in f. add υιοι μαγεβωσ (FA μαγεμωσ) εκατον πεντηκονταεξ 34. FA διςχιλιοι

35 36 πεντηκονταδύο· ³⁵ υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι· ³⁶ υἱοὶ Ἱεριχώ, τριακόσιοι
 37 38 τεσσαρακοντὰ πέντε· ³⁷ υἱοὶ Λοδαδίδ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεῖς· ³⁸ υἱοὶ
 39 Σανανά, τρισχίλιοι ἑννακόσιοι τριάκοντα· ³⁹ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰωδαὲ εἰς εἶκον
 40 Ἰησοῦ, ἑννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς· ⁴⁰ υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο·
 41 42 ⁴¹ υἱοὶ Φασεούρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτὰ· ⁴² υἱοὶ Ἡράμ, χίλιοι
 43 δεκαεπτὰ· ⁴³ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ τοῦ Καδμιήλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Οὐδουία,
 44 ἑβδομηκοντατέσσαρες· ⁴⁴ οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ·
 45 ⁴⁵ οἱ πυλωροὶ υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά,
 46 υἱοὶ Σαβί, ἑκατὸν τριακονταοκτώ· ⁴⁶ οἱ Ναθινίμ υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά, υἱοὶ
 47 48 Ταβιά, ⁴⁷ υἱοὶ Κιράς, υἱοὶ Ἀσουία, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁸ υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ
 49 50 Ἀγαβά, υἱοὶ Σελμεῖ, ⁴⁹ υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδὴλ, υἱοὶ Γαάρ, ⁵⁰ υἱοὶ Ρααῖα,
 51 52 υἱοὶ Ρασσών, υἱοὶ Νεκωδά, ⁵¹ υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Ὀζί, υἱοὶ Φεσῆ, ⁵² υἱοὶ
 53 Βησί, υἱοὶ Μεινών, υἱοὶ Νεφωσασί, ⁵³ υἱοὶ Βαχβούκ, υἱοὶ Ἀχιφά, υἱοὶ Ἀρούρ,
 54 55 ⁵⁴ υἱοὶ Βασαλώ, υἱοὶ Μιδά, υἱοὶ Ἀδασάν, ⁵⁵ υἱοὶ Βαρκουέ, υἱοὶ Σισαρά, ⁵⁵
 56 57 υἱοὶ Θημά, ⁵⁶ υἱοὶ Νισιά, υἱοὶ Ἀτιφά· ⁵⁷ υἱοὶ δούλων Σαλωμών υἱοὶ Σουτεῖ,
 58 59 υἱοὶ Σαφαράτ, υἱοὶ Φεριδά, ⁵⁸ υἱοὶ Ἰελήλ, υἱοὶ Δορκών, υἱοὶ Γαδαήλ, ⁵⁹ υἱοὶ
 60 Σαφατία, υἱοὶ Ἐττήλ, υἱοὶ Φακαρά, υἱοὶ Σαβαῖμ, υἱοὶ Ἡμίμ· ⁶⁰ πάντες
 61 οἱ Ναθινίμ καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών τριακόσιοι ἑνενηκονταδύο· ⁶¹ καὶ οὗτοι
 ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελέ, Θελαρησά, Χαρούβ, Ἡρών, Ἰεμήρ, καὶ οὐκ ἐδυ-
 νάσθησαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ
 62 εἰσιν· ⁶² υἱοὶ Δαλαία, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο·
 63 ⁶³ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ Ἀκώς, υἱοὶ Βερζελλί, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ
 θυγατέρων Βερζελλί τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὀνόματι
 64 αὐτῶν· ⁶⁴ οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας καὶ οὐχ εὐρέθη, καὶ
 65 ἠγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας· ⁶⁵ καὶ εἶπεν Ἀθερσασά ἵνα μὴ φάγωσιν
 66 ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῆ ἱερεὺς φωτίσων· ⁶⁶ καὶ ἐγένετο πᾶσα

34. πεντηκοντατεσσαρες, FA πεντηκοντα, ** add δ̄ 36. Ax FA ιεριχω
 ... Ax FA τεσσαρακ. 37. FA λοδαδια ... Ax FA ωνων ... FA εικοσιμια
 39. FA οι υι. ιωδαε ... FA* εκατον προ εννακ. 40. FA χεμηρ 41. Ax FA
 τεσσαρακ. 42. FA ηρα 43. FA οι υιοι ... Ax FA τω καδμιηλ ... ουδουιδ
 44. FA οι υιοι ... Ax FA τεσσαρακ. 45. σελλουμ ... τολμων, FA τελαμων ...
 Ax FA ακουμ ... FA ατειτα ... σαβαϊ, FA σαβει 46. ναθινειμ, FA ναθιν-
 νειμ ... σιαα ... Ax FA ασειφα ... ταββαω 47. Ax FA χειρας ... σιαϊα,
 FA ιασουια 48. FA λαβαν ... αγγαβα et add Ax FA υιοι ακουδ υιοι ουτα
 υιοι κηταρ υιοι αγαβ (FA γαβα) ... σελμει, FA σαμαει 49. FA γαναν ...
 σαδηλ ... FA οπι υι. γααρ 50. ραγια, FA ραεα ... ρασων, FA ραεσων ...
 FA νεκωδαμ 51. FA οζει ... φεσση, FA φαιση 52. βησει, FA βαισει ...
 μεινωμ, FA μεσσεινωμ ... νεφωσαιμ, FA νεφωσασειμ 53. FA νεκουβ
 ... FA ακειφα ... FA αρουμ 54. Ax FA μειδα 55. σεισαρα, FA σε-
 σειρα ... FA ημα 56. νεισεια, FA ασεια ... Ax FA ατειφα 57. FA
 σουτει (*videtur σουτιη) ... σαφαρα, FA σαφαρα ... φαριδα, FA φε-
 ρειδα 58. Ax FA ιεσηλ ... γαδδηλ, FA γαδηλ 59. FA εγηλ ... φαχα-
 ρα, FA φαχαρατ ... Ax FA σαβαιμ ... Ax FA ημειμ 60. ναθινειμ, FA
 ναθινειμ ... FA οπι δουλων 61. θελμελεχ θελαρσα χερουβ, FA θερμε-
 λεθ αρησα χαρουβ (** sive *.* χερουβ) ... ιεμηρ (*εμμηρ videtur) ... FA
 ηδυνασθησαν ... FA εαυτων bis 62. Ax FA post δαλαια add υιοι βουα
 (FA βαβουα) ... FA και τεσσαρακ. (etiam Ax τεσσαρακ.) 63. εβεια, FA
 αβεια ... ακκως ... βερζελλαϊ, FA βερζελλει ... βερζελλαϊ, FA του βερζελλ-
 λει ... FA γαλααδειτου ... Ax FA εκληθη ... το ονοματι προ επ ον.
 64. Ax FA γραφ. εαυτων ... FA συνοδειας και ουκ ... Ax FA *.* ηυρεθη
 (*ηυρεθησαν) 65. Ax FA αθερσασα αυτοις ... FA εως αν αναστη (corr.
 οπι αν) ... ανεστη ... Ax FA ο ιερευς

ἡ ἐκκλησία ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες διςχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁷ παρέξ 67
 δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακον- 68
 ταεπτὰ· καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· ⁶⁹ ὄνοι δις- 69
 χίλιοι ἑπτακόσιοι. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον 70
 τῷ Νεεμῖα εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χίλιους, φιάλας πεντήκοντα καὶ χωθωνῶν 71
 τῶν ἱερέων τριάκοντα. ⁷¹ καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυ- 71
 ροὺς τοῦ ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς δις-
 χιλίας τριακοσίας, καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσοῦ δύο μυριάδας,
 καὶ ἀργυρίου μνᾶς διςχιλίας διακοσίας, καὶ χωθωνῶν τῶν ἱερέων ἐξήκοντα-
 επτά. ⁷² καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες 72
 καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ Ναθινὴμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

VIII.

Καὶ ἐφθασεν ὁ μῆν ὁ ἑβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν,
 (1) καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης 1
 τοῦ ὕδατος, καὶ εἶπαν τῷ Ἐσδρα τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου
 Μωυσῆ ὃν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἤνεγκεν Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν 2
 νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς καὶ πᾶς ὁ συνιῶν
 ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδομοῦ, ³ καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ 3
 τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμίσεως τῆς ἡμέρας ἀπέναντι τῶν
 ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες, καὶ ὠτα παντὸς τοῦ λαοῦ
 εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. ⁴ καὶ ἔστη Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος 4
 ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας καὶ Σαμαῖας καὶ Ἀνανίας
 καὶ Οὐρίας καὶ Χελκία καὶ Μαασία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φα-
 दाτας καὶ Μισαὴλ καὶ Μελχίας καὶ Ἀσὼμ καὶ Ἀσαβαδμὰ καὶ Ζαχαρίας καὶ
 Μεσολλάμ. ⁵ καὶ ἤνοιξεν Ἐσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι 5
 αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός.

66. εις (pro ωσει) τεσσαρας μυριαδας διςχιλιους τριακοσιους εξηκ. ...
 FA* διςχιλιαι τριακοσιαι 67. FA om αυτων και ... FA επτακιχλιοι ...
 τεσσερακ. (non FA) 68. 69. ιπποι επτακοσιοι τριακονταεξ· ημιονοι δια-
 κοσιοι τεσσερακονταπεντε· καμηλοι τετρακοσιοι τριηκονταπεντε· ονοι εξα-
 κισχιλιοι επτακοσιοι εικοσι, FA ονοι εξακισχιλιοι (*.* add ψκ)· ιπποι επτα-
 κοσιοι τριακονταεξ· ημιονοι διακοσιοι τεσσερακονταπεντε· καμηλοι (*.* add
 αυτων) τετρακοσιοι τριακονταπεντε 70. Ax εργον τω αδερσαθα εδωκαν,
 FA*.* εργ. τω αδερσαθα εδωκεν ... FA* χιλιας ... χοθωνωθ, FA* μεχω-
 νωθ, *.* χοθωνωθ 71. FA* εθηκα s. εθηκαι ... FA* θησαυρον ... Ax FA
 χρυσιου δυο ... αργυριου μυριας μνας διςχιλιας διακοσιας, FA αργυρ. μνας
 διςχιλιας διακοσιας (*.* ο) ... om και εδωκαν usque διακοσιας ... FA*.*
 νεθις και εδωκαν (*.* α εδωσαν) usque διακοσιας signum ✕ praefigit ...
 FA* χρυσιου εβδομηκοντα μυριαδ., *.* χρυσοι εν νομισμασιν δυο μυριαδας
 ... FA* αργυριου μνας χιλιαδας διακοσιας, *.* αργυρα σκευη διςχιλια ...
 χοθωνωθ, FA* μεχωνωθ, *.* χοθωνωθ ... FA ιερων 72. Ax FA οι λευιται
 ... ναθινειμ, FA ναθινειμ VIII. 1. πολεσιν εαυτων ... FA* post πολ.
 αυτων repetit και εφθασεν ο μην ο εβδομος ... FA om εις alterum ... ει-
 πον τω εζρα ... Ax FA ο ενετειλατο ... FA* om κυριος 2. εζρας ... om τον
 νομον ... Ax FA και εως 3. FA* φωτισαι (videtur) ... εως μεσου, FA*.*
 εως μεσουσης ... FA και τα ωτα 4. FA* εστησεν εσδρ. ο ιερευς (*.* add
 ο γραμματευς) ... εζρας ... Ax FA** (s. *.*.) ματταθιας ... Ax FA σαμιας
 ... Ax FA*.* ουρια ... FA* om και ante χελκια ... χελκεια ... FA μα-
 σαια ... και εξ ευωνυμων ... μεισαηλ ... Ax FA μελχειας ... FA* om κ.
 ασωμ (Ax FA*.* ωσαμ) κ. ασαβαδμα (Ax ασαβααμα, FA*.* ασαβδανα) ...
 FA* om κ. μεσολλαμ (Ax FA*.* μοσολλαμ) 5. εζρας

6⁶ καὶ ἠυλόγησεν Ἐσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν, καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Ἀμήν, ἐπάραντες τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν
7 τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ καὶ Ἰησοῦς καὶ Βαναίας καὶ Σαραβίας ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐ-
8 τοῦ. ⁸ καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Ἐσδρας καὶ
9 διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει. ⁹ καὶ
εἶπε Νεεμίας καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ
συνετίζοντες τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ Ἡμέρα ἅγια ἐστὶ τῷ κυρίῳ
θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαός, ὡς ἤκουσεν
10 τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε φάγετε λιπάσματα
καὶ πίετε γλυκίσματα καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἅγια
ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ μὴ διαπέσητε, ὅτι ἐστὶ κύριος ἰσχύς
11 ἡμῶν. ¹¹ καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν λέγοντες Σιωπᾶτε, ὅτι
12 ἡμέρα ἅγια, καὶ μὴ καταπίπτετε. ¹² καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν
καὶ ἀποστέλλειν μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν
13 τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. ¹³ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν
οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς
14 Ἐσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁴ καὶ
εὔροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ, ὅπως κατ-
15 οικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ¹⁵ καὶ
ὅπως σημάνωσι σάλπιγγιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ
καὶ εἶπεν Ἐσδρας Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας καὶ φύλλα
ξύλων κυπαρισίνων καὶ φύλλα μυρσίνης καὶ φύλλα φοινίκων καὶ φύλλα ξύλου
16 δασέος, ποιῆσαι σκηνας κατὰ τὸ γεγραμμένον. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ
ἤνεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνας ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ καὶ ἐν
ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐν πλατείαις τῆς
17 πόλεως καὶ ἕως πύλης Ἐφραΐμ. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἐπι-
στρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς σκηνας, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς, ὅτι οὐκ
ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέ-
18 ρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη. ¹⁸ καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου
τοῦ θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς
ἐσχάτης· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδῳ ἐξόδιον
κατὰ τὸ κρίμα.

IX.

Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ
2 Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. ² καὶ ἐχω-
ρίστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἕστησαν καὶ ἐξή-
3 γόρευσαν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ³ καὶ

6. FA ευλογησεν ... εζρας, FA* omi εσδρας ... FA* omi επαραντες τ.
χ. αυτ. ... Ax FA* omi τας 7. βαναϊας ... Ax FA σαραβια 8. Ax FA
εν τω βιβλιω ... εζρας ... διεστελλεν επιστημη ... FA ο λαος κυριου
9. εζρας ... FA εστιν αγια (*αγιαν) ... κυριω τω θεω, FA τω κυριω τω θεω
... Ax FA* ηκουσεν 10. FA* πορ. και φαγ. ... Ax FA η ημερα εστιν
... Ax FA omi κυριος ... Ax FA* ισχ. υμων 11. FA* omi παντα 12.
FA* πιν ... FA* μυριαδας ... FA* ποιειν 13. Ax FA omi συν ... εζραν
14. FA* ως προ ω ... FA* omi εν εκτρ. 15. FA* κ. πως σημαινωσιν ...
FA εν σαλπινγιεν ... εζρας ... εξελθατε ... Ax FA δασεως ... σκηνας αυ-
τοις 16. σκηνας αυτοις ... FA εαυτου ει εαυτων ... omi ταις sec. ... εως
οικου εφρ. 17. FA* εν σκηναϊς προ σκηνας 18. FA νομω ... FA* και εν
τη ... FA* omi κατα το κριμα IX. 1. FA ημερ. τεταρτη και εικαδι ...
Ax FA omi και σποδω ε. κ. αυτ. 2. FA* omi κ. εστησαν

ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἦσαν ἐξαγορευόντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν. ⁴ καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ Καδμειήλ, ⁴ Σεχενία υἱὸς Σαραβία, υἱοὶ Χωνεὶ, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλη πρὸς κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. ⁵ καὶ εἶπσαν οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμειήλ Ἀνάστητε ⁵ εὐλογεῖτε κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. ⁶ καὶ εἶπεν Ἐσδρας Σὺ εἶ αὐτὸς κύριος μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ ⁶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν. ⁷ σὺ εἶ κύριος ὁ ⁷ Θεός, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέστηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ. ⁸ καὶ εὔρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ⁸ ἐνώπιόν σου, καὶ διέδου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναανίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ. ⁹ καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυ- ⁹ γὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. ¹⁰ καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ¹⁰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῶ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνωσ ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹¹ καὶ τὴν θάλασσαν ἐρῆξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ ¹¹ παρήλθουσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς καταδιώξοντας αὐτούς ἐρῆξας εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῷ. ¹² καὶ ἐν στύλῳ νεφέ- ¹² λης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. ¹³ καὶ ἐπὶ ὄρος Σινᾶ κατέβης ¹³ καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθῆα καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς. ¹⁴ καὶ τὸ σάββατόν ¹⁴ σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου. ¹⁵ καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς ¹⁵ εἰς σιτοδοσίαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομησαὶ τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χειρὰ σου δοῦναι αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερηφανεύσαντο καὶ ¹⁶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. ¹⁷ καὶ ¹⁷ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν

3. FA om τη ... Ax FA om κυριου ... FA εαυτων ... FA* om κυριω ... FA εαυτων 4. Ax FA om οι ... σαχανια, FA παραδια ... υι. παραβαϊα ... Ax FA* (*om υι. χων.) υι. χανανι ... om μεγαλη ... FA Θεον εαυτων 5. ειπαν ... FA* οι υιοι λευιται ... FA αναστ. και ευλογ. ... τον κυριον Θεον ημων (FA* *υμων) ... om κ. εως τ. αιωνος ... FA om και ante ευλογησουσιν ... FA* * σου και υψους σου επι 6. εζρας ... FA κυριος αυτος ... om τον ουραν. και ... FA om παντα οσα εστ. ε. αυτη, FA* * om etiam την γην και 7. FA* om συ ει κυρ. ο Θεος ... FA εξελ. εν αβρααμ ... FA* om αυτω 8. FA ευρας ... FA* * δουναι τω προ και τω 9. ιδες ... FA* * κακιαν προ ταπεινωσιν 10. εδωκες ... Ax FA om και τερατα ... FA* om και εν π. τω λ. τ. γ. αυτου 11. εμμεσω ... καταδιωκοντας, FA καταδιωξαντας 12. FA* post πυρος add ωδηγησας 13. FA :: σιναι ... Ax FA ευθια 14. FA* * νομον ον ενετ. ... Ax FA* * (sive**) του δουλ. σου 15. Ax FA* * (*σιτοδοινα) σιτοδειαν (Ax σιτοδιαν) ... γην εις την 16. FA* om και αυτοι usque υπερηφαν. ... FA* om σου 17. FA* ανεμνησθησαν ... τραχηλ. εαυτων

ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ σὺ ὁ Θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰ-
 18 κτήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλειπες αὐτούς. ¹⁸ ἔτι δὲ
 καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπαν Οὗτοι οἱ Θεοὶ οἱ ἔξαγα-
 19 γόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. ¹⁹ καὶ σὺ ἐν
 οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλειπες αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν στῦλον
 τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας ὀδηγήσαι αὐτούς ἐν τῇ ὁδῷ,
 καὶ τὸν στῦλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύ-
 20 σονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς,
 καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας
 21 αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν. ²¹ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτούς ἐν τῇ
 ἐρήμῳ, οὐχ ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ
 22 πόδες αὐτῶν οὐ διεβράβησαν. ²² καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς ἐμέ-
 ρισας αὐτοῖς, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασιλέως Ἑσεβῶν καὶ τὴν
 23 γῆν Ὠγ βασιλέως τοῦ Βασάν. ²³ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς
 ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πα-
 24 τράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. ²⁴ καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν
 τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐτούς εἰς τὰς χει-
 ρας αὐτῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς
 25 ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ²⁵ καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκληρο-
 νόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμπελω-
 νας καὶ ἐλαιῶνας καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πληθὺς· καὶ ἐφάγασαν καὶ
 ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ ἐτρέψθησαν ἐν ἀγαθῶσίνῃ σου τῇ μεγάλῃ.
 26 ²⁶ καὶ ἥλλαξαν καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔβριψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω
 σώματος αὐτῶν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν οἱ διεμαρτύραντο ἐν
 αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ, καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους.
 27 ²⁷ καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς· καὶ
 ἀνεβόησαν πρὸς σέ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκου-
 28 σας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτῆρας καὶ ἔσω-
 σας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς. ²⁸ καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν
 ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλειπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν
 αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ
 29 οὐρανοῦ εἰσήκουσας καὶ ἐβρῦσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς, ²⁹ καὶ
 ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου· καὶ οὐκ ἤκουσαν,
 ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου καὶ κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄν-
 θρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα καὶ τράχηλον αὐ-
 30 τῶν ἐσκήρυναν, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³⁰ καὶ ἔλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλά, καὶ
 ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου· καὶ οὐκ ἐνω-
 31 τίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹ καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς

17. FA δουλιαν ... Ax FA συ Θεος εἰ FA*.* add αφιων ... εγκατελειπες
 19. και συν οικτειρμοις σ. τ. μεγαλοις ο. εγκατελειπες ... FA του φωτι-
 ζειν ... FA*.* και την οδον 20. FA αυτους συνετισαι ... Ax FA om εν
 21. Ax FA τεσσαρακοντα ... Ax FA ουχ υστερησαν· ιματια ... Ax FA τα
 (Ax om τα) υποδηματα pro ποδες 22. διεμερισας ... om την rgius ...
 FA* om βασιλ. εσεβων 24. FA* και τους κατοικ. ... FA* εις χειρας ...
 FA αρεστα 25. FA* (add***) om ελαιωνας και ... ενετρυφησαν (FA εγρυ-
 φησαν?) 26. FA** (vdtr** non*.* esse) ηλαλαξαν ... FA σωματ. εαυτων
 ... διεμαρτυρουντο 27. om σου post ουρανου ... Ax FA σωτηριας 28.
 εγκατελειπες ... FA εβοησαν 29. FA αλλα εν ... και τοις κριμ. σου, FA
 κ. εν τοις κριμ. σου ... FA* ημαρτον ... om εν αυτοις ... FA και εσκληρ-
 τον τραχ. αυτ. ... τραχ. εαυτων 30. ηλκυσας ... FA*.* εβνη πολλα ...
 *επεμαρτ. αυτους

σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοὺς εἰς συντέλειαν καὶ οὐκ ἐγκατέλειπες αὐτούς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οὐκ ἐκτίρμων. ³² καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν ³² ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταῖος καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλιγοσῆτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς προφῆτας ἡμῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλείων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³³ καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ ³³ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας· καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, ³⁴ καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν ³⁴ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. ³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐν βασι- ³⁵ λείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ ἢ ἔδωκας αὐτοῖς καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ἢ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. ³⁶ Ἰδοὺ σήμερόν ³⁶ ἐσμεν δούλοι, καὶ ἡ γῆ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδοὺ ἐσμεν δούλοι ἐπ' αὐτῆς, ³⁷ καὶ οἱ καρποὶ ³⁷ αὐτῆς πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. ³⁸ καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν ³⁸ καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

X.

Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας Ἀρτασασθὰ υἱὸς Ἀχαλῖα, καὶ Σεδε-
κίας ² υἱὸς Ἀραῖα, καὶ Ἀζαρία, καὶ Ἱερεμία, ³ Φασοῦρ, Ἀμαρία, Μελχία, ^{2 3}
⁴ Ἀττούς, Σεβανί, Μαλούχ, ⁵ Ἰράμ, Μεραμῶθ, Ἀβδία, ⁶ Δανιήλ, Γαννα- ^{4 5 6}
θῶν, Βαρούχ, ⁷ Μεσουλάμ, Ἀβία, Μιαμίν, ⁸ Μασζία, Βελγαῖ, Σαμαῖα, οὗτοι ^{7 8}
ἱερεῖς· ⁹ καὶ οἱ Λευῖται Ἰησοῦς υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν Ἡναδάδ, ⁹
Καδμηήλ ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαβανία, Ὠδοῦα, Καλιτάν, Φελία, Ἀνάν, ¹⁰
¹¹ Μιχά, Ροῶβ, Ἀσεβίας, ¹² Ζαχχώρ, Σαραβία, Σεβανία, ¹³ Ὠδοῦμ, υἱοὶ ^{11—13}
Βανουαῖ· ¹⁴ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φαῶθ Μωάβ, Ἡλάμ, Ζαθούα· υἱοὶ ¹⁴
Βανί, ¹⁵ Ἀσγάδ, Βηβαῖ, ¹⁶ Ἀδανία, Βαγοῖ, Ἡδίν, ¹⁷ Ἀτήρ, Ἐζεκία, Ἀζοῦρ, ^{15—17}

31. Ax FA om εις ... εγκατελειπες ... FA* om ει, *.* add post οικτειρ-
μων (sic) 32. FA* om ημων ... και φοβερος ... FA ο φυλασσων ... om
σου primum 33. Ax FA*.* δικαιος ει ... FA* εχομενοις 35. om τη post
γη ... επεστρεψαν ... om αυτων sec., FA εαυτων 36. Ax FA εσμεν ση-
μερον ... Ax FA a καρπον αυτης transillunt ad τοις βασιλευσιν v. 37.
37. FA* om και επι τα σωμ. usque κτηνεσ. ημων (*.* εν τοις κτην. ut vi-
detur, non ::) 38. FA* om ημεις ... Ax FA* παντες αρχ. ημ. et FA*
pergit και λευειται ημ. και ιερις ημ. X. 1. FA*.* εσφραγισμενων ...
Ax FA om αρτασασθα ... FA αχελια 2. υιος σαραια, FA υι. σαραια
... FA* ζαχαρια pro αζαρια ... ιερμια 3. μελχεια 4. FA* τουσαβανει
(*.* ατους σαβανει) ... FA μαλου 5. FA χειραμαμ εραμωθ αβδεια 6.
γανναθων, FA ανατωθ 7. FA αβεια ... μιαμειν, FA μειαμων 8. FA αζια
βελσια (Ax βελγαι) ... Ax FA σαμαια 9. FA om οι ... FA*.* αβαναιου
... ηνηλαδ, FA ηναδαβ 10. Ax FA σεβανια 10. 11. FA* om καλιταν (*.*
καλιτα) φελια (*.* et Ax φελεια) αναν μιχα ρωβ (*.* ροοβ) ασεβιας (*.* et
Ax εσεβιας) 12. FA* praemittit κανθαν ... FA* ζαχουρ, corr. ζαχχουρ ...
FA* ζαθαραια pro σαραβια 13. ωδουα ... βανουαιαι, FA βενιαμειν 14.
φααθ, μωαβ sic disting. ed. Rom., item FA; in Ax non liquet ... ζαθ-
θουια ... FA βανιας 15. αζγαδ, FA ταδ ... βηβαι, FA βηθαι 16. αανα, FA
εδανια ... Ax FA βαγοει ... ηδειν 17. FA αδηρ

18—20 ¹⁸ Ωδοῦα, Ἡσάμ, Βησί, ¹⁹ Ἀρίφ, Ἀναθῶς, Νωβαί, ²⁰ Μεγαφῆς, Με-
 21 22 σουλλάμ, Ἡζίρ, ²¹ Μεσωζεβήλ, Σαδούκ, Ἰεδδούα, ²² Φαλτία, Ἀνάν, Ἀναΐα,
 23—25 ²³ Ὡσηέ, Ἀνανία, Ἀσοῦβ, ²⁴ Ἀλωῆς, Φαλαί, Σωβήκ, ²⁵ Ρεούμ, Ἐσσα-
 26 27 βανά, Μασσία, ²⁶ καὶ Ἀῖα, Αἰνάν, Ἡνάμ, ²⁷ Μαλούχ, Ἡράμ, Βαανά,
 28 ²⁸ καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, οἱ πυλωροί, οἱ ἄδου-
 29 συνῶν ²⁹ ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ κατηράσαντο αὐτοὺς καὶ
 εἰσῆλθουσιν ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὄρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ Θεοῦ ὃς ἐδόξη
 ἐν χειρὶ Μωυσῆ δουλοῦ τοῦ Θεοῦ, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντο-
 30 λὰς κυρίου καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ τὰ προσταγμάτα αὐτοῦ, ³⁰ καὶ τοῦ μὴ
 δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ
 31 ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν ³¹ καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς
 καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγορῶμεν παρ'
 αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀγία· καὶ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἐβδομα-
 32 καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός. ³² καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς, δοῦναι ἐφ'
 ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,
 33 ³³ εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελειχισμοῦ, καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα
 τοῦ ἐνδελειχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νομηνιῶν, εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὰ
 ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου
 34 τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ³⁴ καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας οἱ ἱερεῖς
 καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς ἐνέγκαι εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν
 ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσια-
 35 στήριον κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, ³⁵ καὶ ἐνέγκαι τὰ
 πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν καὶ πρωτογεννήματα καρποῦ παντὸς ξύλου
 36 ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον κυρίου, ³⁶ καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ
 κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν
 καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουρ-
 37 γοῦσιν ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν. ³⁷ καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν
 παντὸς ξύλου, οἴνου καὶ ἐλαίου οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον
 οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευῖταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται
 38 δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν. ³⁸ καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀα-
 ρῶν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσι

18. Αχ FA οδοῦα ... βησει, FA βησει 19. FA αρει φαναθῶ βωναί (Αχ νωβαι) 20. μαγαφης, FA βαγαφης ... Αχ FA μεσουλαμ ηζειρ 21. FA σαδδουκ ... ιεδδουκ, FA* om ιεδδουα 22. FA* φαλδεια (corr. φαλ-
 τεια) ... FA αναια (corr. ανανια) 23. FA ωσηθα ... FA ασουθ 24. αδω
 φαλαει σωβηκ, FA αλωης φαδ αειος ωβηκ 25. ραουμ εσαβανα, FA ραου-
 μεσα βανα ... μααλσια, FA μαασαια 26. FA αινα ργο αιναν ... ηναν, FA
 ηνα 27. FA μααλουχ ... ρεουμ ργο ηραμ 28. και οι λευιται ... ναθινειμ,
 FA ναθινειμ ... Αχ FA απο του λαου της ... πρ. τον νομον ... ειδων κ.
 συνινων 29. Αχ FA αδελφ. εαυτων ... FA om και primum ... FA εισηλ-
 θον ... FA* εντολας ημων, * εντολ. του θεου ημων ... om τα απιε κρι-
 ματα ... Αχ FA* om και τα (τα om etiam *) προσταγμ. αυτ 30. Αχ
 FA λημφομεθα 31. FA* και την πρασιν ... FA* (fortasse non ::)
 αγορασωμεν 32. FA* στησ. εφ υμας ... FA δουναι ημας ... διδραγμου
 ... FA δουλιαν οικου θεου ημ. 33. θυσιαν ενδελεχ. ... τουν νομηνιων ...
 FA* οικου τα θεου 34. Αχ FA οικους πατριων 35. Αχ FA πρωτογεννηματα
 bis ... FA* παντος καρπου παντος 36. FA των υι. η. κ. των κτην. ...
 προτοτοκα bis ... ποιμνημιων 37. FA και οινου ... om γαζοφ. οικ. τ. θ. κ.
 δεκ. γης (γαμων ργο ημων) ... FA δεκατας, * δεκατην της (: : σγασι
 της) ... Αχ FA δουλιας 38. FA* om υιος ... FA* δεκατην της γης χα-
 ναν δεκατης εις

τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. ³⁹ ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκευὴ τὰ ἅγια καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

XI.

Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἓνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ πόλει τῇ ἁγίᾳ καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. ² καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ναθιναῖοι καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών. ⁴ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα· Ἀθαΐα υἱὸς Ἀζία υἱὸς Ζαχαρία υἱὸς Σαμαρία υἱὸς Σαφατία υἱὸς Μαλελεήλ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς· ⁵ καὶ Μασσία υἱὸς Βαροῦχ υἱὸς Χαλαζά υἱὸς Ὀζία υἱὸς Ἀδαΐα υἱὸς Ἰωαριβ υἱὸς Ζαχαρίου υἱὸς τοῦ Σηλωνί. ⁶ πάντες υἱοὶ Φαρὲς οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ τετρακόσιοι ἑξηκονταοκτῶ ἄνδρες δυνάμει. ⁷ καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν· Σηλὼ υἱὸς Μεσουλάμ υἱὸς Ἰωὰδ υἱὸς Φαδατα υἱὸς Κωλετα υἱὸς Μασίου υἱὸς Ἐσιήλ υἱὸς Ἰεσία, ⁸ καὶ ὀπίσω αὐτοῦ Γηβέ, Σηλί, ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτῶ. ⁹ καὶ Ἰωήλ υἱὸς Ζεχρί ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς, καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανά ἀπὸ τῆς πόλεως δεύτερος· ¹⁰ ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαθία υἱὸς Ἰωαριβ, Ἰαχίν, ¹¹ Σαραία υἱὸς Ἐλχία υἱὸς Μεσουλάμ υἱὸς Σαδδούκ υἱὸς Μαριώθ υἱὸς Αἰτώθ ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἱεροάμ υἱοῦ Φαλαλία υἱοῦ Ἀμασί υἱὸς Ζαχαρία υἱὸς Φασσοῦρ υἱὸς Μελχία, ¹³ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν διακόσιοι τεσσαρακονταδύο. καὶ Ἀμασία υἱὸς Ἐσδριήλ υἱοῦ Μεσαριμιθ υἱοῦ Ἐμμήρ, ¹⁴ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως ἑκατὸν εἰκοσιοκτῶ, καὶ ἐπίσκοπος Βαδιήλ

38. δεκατης pro δεκαδος ... FA*. θησαυρου pro θεου 39. FA λευει ... FA* απαρχας σιτου ... Ax FA* om και post ιερεις ... οικον κυριου θε. ημ. XI. 1. FA* ελαβουσαν, Ax FA*. εβαλον ... εν (videtur) pro ενα 2. FA ηυλογησεν ... FA* ο θεος pro ο λαος 3. FA*. εκαθισεν ανηρ εν κατ. εαυτου ... FA* om κ. οι ναθιναιοι 4. Ax FA βενιαμειν ... αθαΐαι υι. οζια, FA αθεε υι. αζεδνα ... FA μαλελημ ... Ax FA om των 5. μαλσια, FA* μεσεια, * αμεσεια ... FA υι. χαλεα υι. οζεια υι. δαλεα (Ax αχαια) υι. ιωρειμ (corr. ιωριβ et Ax ιωιαριβ) υι. θηδεια υι. του δηλωνει (Ax ηλωνι) 7. FA και αυτοι (** add υιοι) βενιαμειν ... βενιαμειν ... FA*. σηλωμ ... FA αμεσουλαμ υι. ιωαβ υι. ιωαδ υι. φαλαια υι. κολεια (Ax κωλεια) υι. ματαηλ υι. σεθιηλ (Ax αιθιηλ) υι. ιεσσια (Ax ιεσεια) 8. FA γηβεις (Ax γηβει) ηλει (Ax σηλει) ... FA* πεντακοσιοι 9. FA ζεχρει ... ιουδας ασανα ... FA επι της 10. FA κ. δαλεια υι ιωρειμ (Ax ιωριβ) ιαχιν (ita etiam Ax) 11. FA σαραΐα (ita etiam Ax) υι. ελκεια ... FA σαδουκ ... αιτωβ, FA αποβωχ 12. Ax FA και αδελφοι ... FA* om οκτακοσιοι εικ. (* ωκβ) κ. αδ. υι. ιερ. (* ιροαμ) υι. φαλ. υιου ... om υιου post φαλαλια ... FA αμεσσει υιος (* υιου) ... Ax FA φασσοουρ et Ax om υιος seq. ... FA μελχια 13. Ax FA* om και αδελφ. αυτου ... τεσσαρακονταδυο, FA* τεσσαρακονταοκτω (pro οκτω adscriptum est β) ... αμεσαι υι. εζριηλ ... Ax FA* om υι. μεσαριμιθ (* υιου αζαχιου· υιου μασαλιμιθ) υι. εμμηρ 14. Ax FA*. επισκ. επ αυτων ... ζοχρηλ, FA* βαζηηλ, * ζεχρηλ

15 17 υἱὸς τῶν μεγάλων· ¹⁵ καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Σαμαῖα υἱὸς Ἑσρικᾶμ, ¹⁷ Ματ-
 18 θανίας υἱὸς Μιχά, καὶ Ἰωβήβ υἱὸς Σαμουί, ¹⁸ διακόσιοι ὄγδοηκοντατέσσαρες.
 19 ¹⁹ καὶ οἱ πυλωροὶ Ἀκούβ, Τελαμίν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑκατὸν ἑβδομη-
 22 κονταδύο. ²² καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανὶ υἱὸς Ὀζὶ υἱὸς Ἀσαβία υἱὸς
 23 Μιχά. ἀπὸ υἱῶν Ἀσάφ τῶν ἀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ θεοῦ· ²³ ὅτι
 24 ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς. ²⁴ καὶ Φαθαῖα υἱὸς Βασηζᾶ πρὸς χεῖρα τοῦ
 25 βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ, ²⁵ καὶ πρὸς τὰς ἐπαυλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν.
 26 27 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καριαθαρβόκ, ²⁶ καὶ ἐν Ἰησοῦ, ²⁷ καὶ
 30 ἐν Βηρσαβεε καὶ ἐπαυλεις αὐτῶν, ³⁰ Λαχίς καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· καὶ παρενεβά-
 31 36 λωσαν ἐν Βηρσαβεε. ³¹ καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ Γαβαὰ Μαχμάς. ³⁶ καὶ ἀπὸ
 τῶν Λευιτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμίν.

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ
 2 3 Σαλαδιήλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραῖα, Ἰερεμία, Ἑσδρα, Ἀμαρία, Μαλούχ, Σε-
 7 χενία· οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερέων καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ἰησοῦ.

14. Ax FA* om ui. των μεγαλ. 15. σαμαια υιος ασουβ υιος εζρι,
 FA σ. υιος ασουβ υιος εχρει s. εζρει (*.* εζρικαν) et FA*.* add υιος ασα-
 βιου· υιου βονναί (16.) και σοββαθαιος και ιωζαβαδ· επι του εργου του
 εξωτατου οικου του θεου: απο των αρχηγων των λευιτων 17. και μαθθα-
 νιας, FA και μαθθανια (*.* x. μαθθανιας) ... FA ui. μαχα ... FA σα-
 μουει, sed FA*.* pro x. ιωβ. ui. σαμ. haec habet: υοι (corrige υιος) ζε-
 χρι· υιου ασαφ· αρχηγος του αιου του ιουδα εις προσευχην και βακβακιας.
 δευτερος εκ των αδελφων εαυτου και αβδας υιος σαμμουε υιου γαλελ· υιου
 ιδιθουν. παντες οι λευιται εν τη πολει τη αγια 19. Ax FA τελαμειν ...
 FA*.* post αυτων add οι φυλασσοντες εν ταις πυλαις ... FA*.* in f. add
 (20.) το δε λοιπον του ισραηλ οι ιερεις και οι λευιται εν πασαις ταις πο-
 λεσιν της ιουδαιας εκαστος εν τη κληρουχια αυτου (corr. εαυτου)· (21.)
 οι δε ναθιναιοι κατωκησαν εν οφελ και σιαα· και γεσφα· επι τοις ναθι-
 ναιοις: 22. FA λευιτων (*.* add εν ιερουσαλημ· αζα·) υιος βανει (*.* υιου
 βονει) οζει (*.* om οζει) υιος (*.* υιου) ασαβεια (*.* add υιου μαθθανιου)
 υιος αμειχα (*.* υιου μειχα) ... om υιος ηνιε οζι ... FA α. των υιων ...
 FA* οικου εργου του θεου 23. Ax FA επ αυτους et FA*.* add και διε-
 μεινεν επι τοις ωδοις εκαστης ημερας αυθημερον 24. FA* παθεια, *.* φα-
 θεια ... FA*.* ui. βασηζαβεηλ απο των ζαρε υιου ιουδα προς ... FA*.* ρημα
 25. καριαθαρβο, FA* καριαθαρ, *.* καριαθαρβα et add και εν ταις θυγα-
 τρασιν αυτης και την διβων και τας θυγατερας αυτης και εν καρβσηλ και
 εν ταις κωμαις αυτης 26. FA*.* x. ε. ιησου και εν μωλαδα και εν βηβφαλτ
 (27) και εν εσερσαλ 27. βερσαβее ... FA*.* post βηρσαβее add και ταις
 θυγατρασιν αυτης (28) και εν σικελεγ και εν μαχνα και εν ταις θυγατρα-
 σιν αυτης (29) και εν ρεμμων και εν σαραα· και εν ιριμουδ· (30) ζανωε·
 οδολλαμ· ... FA αι επαυλεις 30. Ax FA λαχεις x. οι αγροι αυτης· et FA*.*
 post αυτης add αζηχα και εν ταις θυγατρασιν ... FA* παρενεβαλον ... βερ-
 σαβее ... FA*.* post βηρσαβее add εως φαραγγος εννομ 31. Ax FA και
 υιοι βενιαμειν ... FA* γαβα ... Ax FA* μαχμας et FA*.* add και αιω
 και βηθρη· και των θυγατερων αυτης (32) αναθωθ· νοβ· ανανια· (33) ασωρ·
 ραμα· γεθθιμ· (34) αδωδ· σεβοειμ· ναβαλλατ· (35) λυδδα· και ωνω γη
 αρασιμ 36. Ax FA βενιαμειν XII. 1. FA* om οι tertium ... FA* ανα-
 βαινοντες ... ιερμια, FA ιερμεια ... εζρα 2. FA* απεια, *.* αμαρεια ...
 FA*.* in f. add αττους 3. FA* εενια, *.* εχενια et add ρεουμ· μαριμωθ·
 (4) αδαϊας· γεννηθου· αβιας· (5) μεϊμιν· μααδιας· βαλγας· (6) σεμειας·
 ιωιαριβ· ιδειας· (7) σαλουαι· αμουκ· χελκιας· ιδειας 7. Ax FA om οι
 ... Ax FA ιησου

⁸ καὶ οἱ Λευῖται· Ἰησοῦ, Βανουί, Καδμιήλ, Σαραβία, Ἰωδαέ, Μαθθανία, ἐπὶ 8
τῶν χειρῶν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ἑφημερίας. ¹⁰ καὶ Ἰησοῦς 10
ἐγέννησε τὸν Ἰωακίμ, καὶ Ἰωακίμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασίβ τὸν
Ἰωδαέ, ¹¹ καὶ Ἰωδαέ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδού. 11
¹² καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακίμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πα- 12
τριῶν· τῷ Σαραῖα Ἀμαρία, τῷ Ἰερεμία Ἀνανία, ¹³ τῷ Ἐσδρα Μεσουλάμ, 13
τῷ Ἀμαρία Ἰωανάν, ¹⁴ τῷ Ἀμαλούχ Ἰωνάθαν, τῷ Σεχενία Ἰωσήφ, ¹⁵ τῷ 14 15
Ἄρὲ Μαννάς, τῷ Μαριώθ Ἐλκατ, ¹⁶ τῷ Ἀδαδαὶ Ζαχαρία, τῷ Γαναθώθ 16
Μεσολάμ, ¹⁷ τῷ Ἀβία Ζεχρί, τῷ Μιαμὲν Μααδαί, τῷ Φελετί, ¹⁸ τῷ Βαλγὰς 17 18
Σαμουέ, τῷ Σεμεία Ἰωνάθαν, ¹⁹ τῷ Ἰωαριβ Μαθθαναί, τῷ Ἐδίω Ὀζί, 19
²⁰ τῷ Σαλαῖ Καλλατ, τῷ Ἀμὲκ Ἀβέδ, ²¹ τῷ Ἐλκία Ἀσαβίας, τῷ Ἰεδείου 20 21
Ναθαναήλ. ²² οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασίβ, Ἰωαδὰ καὶ Ἰωὰ καὶ Ἰωανάν 22
καὶ Ἰδούα γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δα-
ρείου τοῦ Πέρσου· ²³ υἱοὶ δὲ Λευὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ 23
βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλισουέ. ²⁴ καὶ οἱ 24
ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν· Ἀσαβία καὶ Σαραβία καὶ Ἰησοῦ, καὶ υἱοὶ Καδμιήλ
καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀν-
δρώπου τοῦ θεοῦ ἑφημερίαν πρὸς ἑφημερίαν. ²⁵ ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς 25
πυλωροὺς ²⁶ ἐν ἡμέραις Ἰωακίμ υἱοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἐν ἡμέραις 26
Νεεμία καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς. ²⁷ καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους 27
Ἰερουσαλήμ ἐζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς
εἰς Ἰερουσαλήμ, ποιῆσαι ἐγκαινία καὶ εὐφροσύνην ἐν θωλαθὰ καὶ ἐν ὠδαῖς
κυμβαλλίζοντες καὶ ψαλτήρια καὶ κινύραι. ²⁸ καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἄδόν- 28
των καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἰερουσαλήμ καὶ ἀπὸ ἐπαύλειων ²⁹ καὶ 29
ἀπὸ ἀγρῶν· ὅτι ἐπαύλεις ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ἄδοντες ἐν Ἰερουσαλήμ.
³⁰ καὶ ἐκαθάρισθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ 30

8. ιωαδε (?), FA^o· ιουδα ... μαθθανια, FA μαθανια ... FA^o· post
αυτος add και (και erasit ::) οι αδελφοι αυτου και βακβαϊας και ιαναϊ
... FA^o· post οι αδ. αυτων add αντικρυς αυτων 10. Ax FA ιωακειμ bis
... ελιασειβ bis (sec. loco etiam FA) ... ιωαδα 11. ιωαδα ... FA τον
ιωναθαν (*· ιωαναθαν), και ιωαναθαν 12. Ax FA ιωακειμ ... FA και
οι αρχοντ. κ. οι ιερ. τ. πατρ. ... σαραια ... FA μαραια pro αμαρια ...
ιερμια, FA ιερεμια ... FA om ανανια 13. εζρα ... FA αραμια 14.
Ax FA μαλουχ ... Ax FA om omnia inde ab ιωναθαν usque ναθαναηλ
v. 21; ea FA^o· supplet sub signo ✕ ... FA^o· τω σεχειου 15. FA^o· τω
ορεμ αδνας 16. FA^o· τω αδδαϊ ζαχαριας· τω γαναθωμ μοσολλαμ 17.
FA^o· τω αβια ζεχρι· τω βενιαμειν εν καιροις τω φελητει· 18. FA^o· τω
βαλγα σναμουε· τω σεμεια ιωναθαν· 19. FA^o· τω ιωιαριβ μαθθαναι· τω
ιδια οζι 20. FA^o· τω σαλλαϊ ... FA^o· τω αμου αβεδ 21. FA^o· τω
ιδειου 22. ελιασειβ, FA ελειασειβ ... FA^o· ιωιαδα ... FA^o· om και ιωα
... FA αδου pro ιδουα ... FA αρχοντες πατριων ... και ιερεις 23. υιοι
λευι, FA υιοι λευει ... FA^o· επι βιβλιου ... FA υιος ελεισουε (*· υιου
ελειασουβ) 24. και αρχοντες ... FA αβια (*· ασαβιας) ... FA και οι
αδελφοι ... εις αινειν και υμνειν εντολη, FA εις υμνιν και αινιν εντολην
(*· εντολη) ... εφημερια προς ... FA εις pro προς 25. FA^o· praemittit
μαθθανιας και βακβακιας· οβδιας· μοσολλαμ· ταλμων· ακουβ· φυλακες πυ-
λωροι φυλακης 26. FA^o· praemittit ουτοι ... Ax FA ιωακειμ ... FA om
και prius (*· add., :: rursus del. ut videtur) ... FA^o· post νεεμια add
του αρχοντος ... εζρα, FA εσδρα ... Ax FA κ. ο γραμμ. 27. εν θωλαθα ...
FA εν θωλαθας εν εξομολογησει και εν ωδαις ... Ax FA om κ. κινυραι
(*· supplet και κινυρας) 28. FA ηχθησαν ... FA^o· in f. add του νετω-
φαθε και εκβηθαγαλαγαλ 29. FA^o· post αγρων add γαβαε και αζμωθ
30. εκαθαρισθησαν

31 τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος. ³¹ καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω
 τοῦ τεύχους, καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνεσεως μεγάλους, καὶ διήλθον ἐκ δεξιῶν
 32 ἐπάνω τοῦ τεύχους τῆς κοπρίας. ³² καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ
 33 34 ἡμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, ³³ καὶ Ἀζαρίας καὶ Ἐσδρας καὶ Μεσολλάμ ³⁴ καὶ
 35 Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ Σαμαῖας καὶ Ἰερεμῖα. ³⁵ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν
 ἱερέων ἐν σάλπιγγι Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμαῖα υἱὸς Μαθθανία υἱὸς
 36 Μιχαῖα υἱὸς Ζακχοῦρ υἱὸς Ἀσάφ, ³⁶ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σαμαῖα καὶ Ὀζειλ,
 Γελῶλ, Ἰαμά, Ἀῖα, Ναθαναὴλ καὶ Ἰούδα, Ἀνανί, τοῦ αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυὶδ
 37 ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν ³⁷ ἐπὶ πύ-
 λης τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ
 ἐν ἀναβάσει τοῦ τεύχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ
 38 ὕδατος ³⁸ Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυρᾶν καὶ πύργω Ἀναμετῆλ καὶ ἕως
 39 πύλης τῆς προβατικῆς ³⁹ καὶ ἠκούσθησαν οἱ ἄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. ⁴⁰ καὶ
 ἔβυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα καὶ ἠψόφρανθησαν, ὅτι ὁ θεὸς
 ἠψόφρανεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἠψό-
 41 φρανθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρόθεν. ⁴¹ καὶ
 κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς ἡσανου-
 42 ροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς καὶ ταῖς δεκάταις καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι
 τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδα
 43 ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἐστῶτας. ⁴³ καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς
 θεοῦ αὐτῶν καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοὺς ἄδοντας καὶ τοὺς πυλω-
 44 ροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ καὶ Σαλωμῶν υἱοῦ αὐτοῦ. ⁴⁴ ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ
 45 Ἀσάφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἀδόντων καὶ ὕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ θεῷ. ⁴⁵ καὶ
 πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου διδόντες

31. Ax FA* omi και εστησαν usque κοπριας (FA*.* supplet ... εστησα ... :: ante της κοπριας add της πυλης) 32. Ax FA επορευθη 33. κ. αζα-
 ριας, εζρα κ. μοσολλαμ, FA κ. ζαχαριας, εσδρα κ. μεσουλα (*.* μεσουλλαμ)
 34. Ax FA omi και primum ... Ax FA βενιαμειν ... σαμαῖας, FA σαραῖα
 ... ιερεμιας 35. Ax FA omi των prius ... ιερων σαλπιγγειν ... FA* ιω-
 αναν ... Ax FA*.* (* μαθανια) μαθανια et Ax pergiti o uios ... μιχαῖα,
 FA μειχαῖα· 36. FA κ. οι αδελφ. ... Ax FA* οζειηλ (*.* οζρειηλ) ... Ax
 FA* omi γελωλ usq. ανανι (*.* supplet γελωλαῖ μααῖ· μαθαναηλ και ιου-
 δας· ανανι·) ... Ax FA omi του ... FA*.* εν σκευεσιν ωδης ... εζρας, FA
 εσδρα 37. FA*.* επι της πυλης ... FA* και κατεναντι ... FA omi και
 ante ανεβ. (* ανεβοθησαν) ... FA εως πυλης, Ax em pto εως της ... FA*.*
 in f. add κατα ανατολας (38) και περι αινεσεως η δευτερα επορευετο συναν-
 τωσα αυτοις και εγω οπισω αυτης και το ημισυ του λαου επανω του τει-
 χους υπερανω του πυργου των θεννουριμ· και εως του τειχους του πλατες
 (39) και υπερανω της πυλης 39. Ax FA* omi την ... FA*.* post πυλην nihil
 της ισανα και επι την πυλην ... Ax FA την ιχθυηραν ... πυργου ... FA
 ανανεηλ ... FA*.* ανανεηλ και απο πυργου του μηα και εως της πυλ. τ.
 προβ. ... FA*.* in f. add (40) εστησαν (corr. [:: ?] και εστησαν) εν
 πυλη της φυλακης (40) και εστησαν αι δυο της αιρεσεως (corrige αινε-
 σεως) εν οικω του θεου· και εγω και το ημισυ των στρατηγων μετ εμου·
 (41) και οι ιερεις ελιαχιμ· μασιας· βενιαμειν· μιχαῖας· ελιωηναῖ· ζαχαριας·
 ανανιας· εν σαλπιγγειν· (42) και μασιας· και σεμειας· και ελεαζαρ· και
 οζει· και ιωαναν· και μελχειας· και αιλαμ· και ιεζουρ· 42. FA*.* post
 αδοντες add και ιεζριας 43. FA*.* ante μεγαλως add ευφροσυνη ... FA*.*
 omi αυτων prius ... Ax FA* omi η ... FA*.* η ευφρ. η εν 44. FA* κατε-
 στησεν ... FA*.* post μεριδας add του νομου ... Ax FA ευφροσυνη την εν
 ι. και επι 45. FA* εφυλαξεν ... Ax FA θεου εαυτων et Ax omi και seq.
 47. FA* omi κ. εν τ. ημερ. νεεμιου

μερίδας τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν.

XIII.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὧσι τοῦ λαοῦ· καὶ εὗρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμωνῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ Θεοῦ ἕως αἰῶνος, ² ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτῳ ² καὶ ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαάμ καταράσασθαι, καὶ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν ³ τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ πρὸ τούτου ⁴ Ἐλιασίβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου Θεοῦ ἡμῶν ἐγγίων Τωβία. ⁵ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα, καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες ⁵ τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων. ⁶ καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρσασασθὰ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἡτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως, ⁷ καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ⁷ ἢ ἐποίησεν Ἐλιασίβ τῷ Τωβία, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐτῇ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ. ⁸ καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα, καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου ἡ Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. ⁹ καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια, καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὴν μάννα καὶ τὸν λίβανον. ¹⁰ καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν, καὶ ἐφύγισαν ἀνὴρ εἰς ¹⁰ ἀγρὸν αὐτοῦ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἄδοντες ποιῶντες τὸ ἔργον. ¹¹ καὶ ἐμαχεσάμην ¹¹ τοῖς στρατηγοῖς καὶ εἶπα Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτούς, καὶ ἔστησα αὐτούς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹² καὶ πᾶς Ἰούδα ¹² ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυρούς, ¹³ ἐπὶ χεῖρα Σελεμία τοῦ ἱερέως καὶ Σαδῶκ τοῦ γραμματέως καὶ Φαδαῖα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζαχχοῦρ υἱὸς Ματθαναίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτούς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. ¹⁴ μνήσθητί μου ὁ Θεὸς ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθῆτω ἕλεός μου ὃ ἐποίησα ¹⁴ ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδα πατοῦν- ¹⁵ τας ληνοὺς ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν. ¹⁶ καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθῦν καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ¹⁶ πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁷ καὶ ἐμαχεσά- ¹⁷

XIII. 1. FA* βιβλω ... FA* το γεγραμμενον ... FA* αμμωνιται ... FA εν εκκλησια κυριου, *.* εις εκκλησιαν του Θεου 2. κ. εν υδατι ... FA εστρεψεν 3. * εν ιερουσαλημ (ιλημ προ ιηλ) 4. Ax FA ελιασειβ ... οικ. του Θεου ... FA* εν σιων προ εγγιων 5. εποιησ. αυτω ... Ax FA μανααν ... FA* ομη και του οινου ... FA και αι απαρχαι 6. FA* και τριακ. και δευτ. ... FA αρσασαρθα ... FA μετα τελος ημερων 7. ελιασειβ, FA* ελι- σουβ (*.* s. *.* ελιασουβ) ... ομη τω 9. εκαθαρισαν ... μανααν, FA* βα- να, *.* μανα 10. FA* εγνω ... FA αγρον εαυτου 11. Ax FA* ομη τοις στρατηγοις ... Ax FA ειπον ... επι στασει 12. δεκατην πυρου ... FA* πυρρου 13. FA*.* praemittit και ενετειλαμην ... FA επι χειρας ιελεμια ... FA σαδδουκ ... FA αναν ... ματθανιου, FA* μαθανια, *.* ματθανια ... FA*.* αδελφ. εαυτων 14. FA*.* post Θεου add μου ... FA* ομη ὃ ... ο τι εποιησα ... Ax FA*.* κυριου Θεου, FA* Θεου κυριου ei *.* add και εν ταις φυλακαις αυτου 15. ιδον ... εν σαββατω ... FA* επιγεμιζοντες ... FA* φεροντες sec. loco 16. FA*.* εν τω σαββατω

μην τοῖς υἱοῖς Ἰουδα τοῖς ἐλευθέροις καὶ εἶπα αὐτοῖς Τίς ὁ λόγος οὗτος ὃ
 18 πονηρὸς ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸ οὐχὶ
 οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ
 ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προσ-
 19 τίθετε ὄργην ἐπὶ Ἰσραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατέ-
 ἔστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλήμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα καὶ ἔκλεισαν τὰς
 πύλας, καὶ εἶπα ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἐκ
 τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἶρειν βαστάγματα ἐν
 20 ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ²⁰ καὶ ἠύλισθησαν πάντες καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἕξω
 21 Ἱερουσαλήμ ἀπαξ καὶ δις. ²¹ καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπα πρὸς
 αὐτοὺς Διὰ τί ὑμεῖς ἀυλλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκ-
 τενωῦ χειρὰ μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἤλθουσαν ἐν σαββάτῳ.
 22 ²² καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες
 τὰς πύλας, ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου,
 23 ὃ θεός, καὶ φείσαι μου κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου. ²³ καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
 ραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανί-
 24 τιδας, Μωαβίτιδας, ²⁴ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἡμῖς λαλοῦντες Ἀζωτιστί, καὶ οὐκ
 εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστί. ²⁵ καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν καὶ
 κατηρασάμην αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς,
 καὶ ἔωρξισα αὐτούς ἐν τῷ θεῷ· Ἐὰν δώτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς
 26 αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶ οὐχ
 οὕτως ἤμαρτε Σαλωμών βασιλεὺς Ἰσραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βα-
 σιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς
 εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι.
 27 ²⁷ καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνετηῆσαι
 28 ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας. ²⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ
 Ἐλισούβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Οὐρανίτου,
 29 καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. ²⁹ μνήσθητι αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀγχιστεία τῆς
 30 ἱερατείας καὶ διαθήκῃ τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευίτας. ³⁰ καὶ ἐκαθάρισα αὐ-
 τοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἑφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς
 31 Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ³¹ καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν και-
 ροῖς ἀπὸ χρόνων καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς
 ἀγαθωσύνην.

18. FA* οι πατ. ημων 19. Ax FA* om εως ... Ax FA* om εκ των
 παιδαρ. μου 20. FA*.* και απαξ 21. Ax FA διεμαρτυραμην ... Ax FA
 την χειρα 23. Ax FA ιδον ... FA* αμμανωτιδας ... FA* om μωαβιτιδας
 24. ημισυ λαλουσιν αζωτιστει ... ιουδαιιστει ... FA*.* in f. add αλλα κατα
 γλωσσαν λαου και λαου 25. FA* εκατηρασαμην αυτοις ... Ax FA om κ.
 εμαδαρ. αυτοις ... ενωρξισα ... αν δωτε ... FA*.* in f. add και εαυτοις
 26. FA* om ουτως ... FA*.* τοις πολλοις ... αγαπωμενος θεω 27. Ax
 FA*.* ακουσομεθα (* ακουσμεθα) ... Ax FA την πασαν ... FA*.* πον. την
 μεγαλην ταυτ. 28. ιωιαδα ... FA*.* (sive *?) ελιασουβ ... Ax FA* om
 του ουρανιτου, *.* supplet του ωραννιτου 29. Ax FA διαθηκης 31. FA*
 βακχουροις

Subscriptio: εζρας β, FA εσδρας β

T O B I T.

I.

Βίβλος λόγων Τωβίτ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Ἀδουήλ τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ² ὅς ἤχμαλωτεύθη ἐν ἡμέ- 2
 ραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἣ ἐστὶν ἐκ δεξιῶν
 Κυδίως τῆς Νεφθαλί ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσθή. ἐγὼ Τωβίτ ὁδοῖς ἀλη-
 θείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. ³ καὶ 3
 ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει τοῖς προπορευ-
 θεῖσι μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευῆ. ⁴ καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ 4
 μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραήλ, νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλί τοῦ
 πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱεροσολύμων, τῆς ἐκλεγεῖσης ἀπὸ πασῶν
 τῶν φυλῶν Ἰσραήλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς, καὶ ἡγιάσθη ὁ ναὸς
 τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου καὶ ὠκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεάς τοῦ
 αἰῶνος. ⁵ καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθυσον τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, 5
 καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλί τοῦ πατρός μου. ⁶ καὶ ἐγὼ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκις 6
 εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραήλ ἐν προς-
 τάγματι αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων καὶ τὰς
 πρωτοκουρίας ἔχων, ⁷ καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς 7
 τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γεννημάτων· τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς
 Λευὶ τοῖς θεραπέουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρα-
 τίζομην, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱεροσολύμοις καθ' ἕκαστον
 ἑνιαυτόν, ⁸ καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββωρὰ 8

Inscriptio: in Ax periisse videtur, FA τωβειθ

1. 1. βιβλίος ... FA τωβειθ ... του ναυη του γαμαηλ προ τ. αδουηλ
 τ. γαβαηλ ... FA post γαβαηλ add του ραφαηλ του ραγουηλ ... FA εκ
 φυλης ... Ax FA νεφθαλειμ 2. FA εν ταις ημεραις ... FA των ασσυριων
 ... εκ θιβης ... κυδιων ... Ax FA νεφθαλειμ ... FA* ε. τ. ανω γαλειλαια
 ... FA ασθη et add οπισω δυσμων ηλιου εξ αριστερων φογωρ ... FA τω-
 βειθ ... FA και εν δικαιοσυναις 3. Ax FA τω εθνει μου ... τοις συνπο-
 ρευομενοις, FA τ. πορευθεισιν ... FA μετ εμου εν τη αιχμαλωσια εις την
 χωρ. των ασσυριων 4. FA εν γη ισρ. και οτε ημην νεος πασα η φυλη νε-
 φθαλειμ ... νεφθαλειμ ... FA απεστησαν α. τ. οικ. δαυειδ (h. l. plene
 scribitur) του πατρος μου. και απο ιερουσαλημ πολεωσ της εκ πασων φυ-
 λων ... FA θυσ. πασαις φυλαις ισραηλ ... FA κατασκη. του θεου κ. ωκο-
 δομηθη εν αυτη εις ... οικοδομηθη 5. FA om και ... FA* παντες οι
 αδελφοι μου προ πασαι αι φυλ. usque τη δαμαλει ... του νεφθαλειμ, FA
 νεφθαλειμ ... FA add in f. εθυσιαζον εκεινοι τω μοσχω ον εποιησεν ιερο-
 βεαμ ο βασιλευς ισραηλ εν δαν επι παντων ορειων (ms. i pro ρ vdir) της γα-
 λειλαιας 6. και εγω ... FA μονωτατος επ. πολλακις εις ... FA εν παντι
 ισραηλ ... FA τ. απαρχ. και τα πρωτογεννηματα κ. τας δεκ. των κτηνων
 κ. τ. πρωτοκουρας των προβατων εχων απετρεχον εις ιερουσολυμα ... των
 γεννηματων ... πρωτοκουριας 7. Ax FA εδιδ. αυτα ... αρων ... FA θυσι-
 αστηρ. (* add παντων των γεννηματων) και την δεκατην του οινου και του
 σιτου (* τ. σιτου κ. του οινου) και ελαιων (* ελαιου) και ρων και (* add
 των συκων και) των λοιπων κροδρυων (* ακροδρυων et add εδιδουν) τοις
 υιοις λευει τοις θεραπουσιν εν ιερουσαλημ ... γεννηματων ... λευει ... om
 εις ... FA κ. την δεκ. την δευτερ. απεδεκατιζον αργυριω των εξ ετων και
 επορευομην ... FA εν ιερουσαλημ 8. FA plene: και εδιδουν αυτα τοις ορ-
 φανοις και ταις χηραις και προσηλυτοις τοις προσκειμενοις τοις υιοις ισραηλ

ἡ μήτηρ τοῦ πατρὸς μου, διότι ὄρφανός καταλείφθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.
 9 καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνήρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πα-
 10 τριάς ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. ¹⁰ καὶ ὅτε ἠχμαλωτίσθημεν εἰς
 Νινευῆ, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἡσθιον ἐκ τῶν
 11 12 ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ φαγεῖν, ¹² κα-
 13 θότι ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν
 14 καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμεσσάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστῆς. ¹⁴ καὶ ἐπο-
 15 ρευόμην εἰς τὴν Μηδίαν, καὶ παρεδέμην Γαβαθῶ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν
 15 Ῥάγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. ¹⁵ καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐνεμεσσάρ,
 ἐβασίλευσε Σενναχηρίμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκατα-
 16 στάθησαν, καὶ οὐκέτι ἠδυνάσθη πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶ καὶ ἐν ταῖς
 17 ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. ¹⁷ τοὺς
 ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινῶσι καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ
 τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ἐρριμμένον ὀπίσω τοῦ τείχους Νινευῆ,
 18 ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινε Σενναχηρίμ ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθε
 φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν
 ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ
 19 εὑρέθη. ¹⁹ πορευθεὶς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευῆ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ
 ὅτι θάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν, φοβη-
 20 θεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰ καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ οὐ κατε-
 λείφθη μοι οὐδὲν πλὴν Ἄννας τῆς γυναικὸς μου καὶ Τωβίου τοῦ υἱοῦ μου.
 21 ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέρας πενήκοντα ἕως οὐ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ
 αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσε Σαχερδονὸς υἱὸς αὐ-
 τοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναήλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ

εισεφερον και εδιδουν αυτοις εν τω τριτω ετει και ησθιομεν αυτα κα-
 τα το προσταγμα το προστεταγμενον περι αυτων εν τω νομῳ μωση και
 κατα τας εντολας ας ενετειλατο δεββωρα η μητηρ ανανηλ του πατρος ημων
 οτι ορφανον κατελιπεν με ο πατηρ και απεθανεν ... δεμβωρα 9. FA εγε-
 νηθη ... FA οπι ανναν ... FA εξ αυτης υιον και εκαλεσα το ονομα αυτου
 τωβιαν μετα το αιχμαλωτισθηναι (corr. add με) εις ασσυριους 10. FA
 ηχμαλωτισθην (ηχμαλωτισθην eliam Ax) εις νινευη επορευομην (* επορ. εις
 νιν.) και παντες οι αδ. μου 11. FA in f. add εκ των αρτων των εθνων
 12. FA και οτε εμεμνημην τ. θ. μου εν ολη ψυχη μου 13. FA εδωκεν μοι
 ... FA ενεμεσσαρου, και ηγοραζον αυτω παντα τα προς την χρησην 14.
 FA εις μηδιαν, και ηγοραζον αυτω εκειθεν εως αυτον αποθανειν, και παρε-
 δεμην γαβηλω (* γαβαηλω) βαλλαντια τω αδελφω τω γαβρει εν τη χωρα της
 μηδιας αργυρ. τ. δ. 15. FA ενεμασσαρ (Ax ενεμασσαρ' ος sic) και εβασιλευσεν
 ... Ax FA σενναχηρειμ ... FA οπι ο ... FA οδοι της μηδιας απεστησαν (Ax
 κατεστησαν) 16. FA* οπι και ... FA εποιησα (item Ax* ut vidit) ... FA
 in f. add τοις εκ του γενους μου 17. κ. τα ιματια μου ... FA τινα των
 εκ τ. εθνους ... εριμμενον επι του τειχους εις νινευη 18. Ax FA απεκτει-
 νεν σενναχηρειμ ... FA* οπι ο βασιλευς ... FA οτε απηλθεν φ. εκ τ. ι. εν
 ημεραις της κρισεως ης εποιησεν εξ αυτου ο βασιλευς του ουρανου περι των
 βλασφημιων ων εβλασφημησεν, εθαψα· πολλους γαρ α. εν τω θ. α. εκ των
 υιων ισραηλ, και εκλεπτον τα σωματα αυτων και εθαπτον· και εξητησεν
 αυτα σενναχηρειμ και ουχ ευρεν αυτα 19. FA και επορευθη εις τις των εκ
 της νινευη (Ax των νινευιτων) και υπεδειξεν ... FA οτι εγω θ. α. και εκρ.
 και οτε επεγνω οτι εγνω περι εμου ο βασιλευς και οτι ζητομαι του απο-
 θανειν, εφοβηθη και απεδρασα ... οτι εθαπτον 20. FA* κ. ηρπαγη π.
 οσα υπηρχεν μοι ... FA ουδεν ο ουκ ανελημφθη εις το βασιλικον πλην
 ... FA τωβια 21. ημεραι πενηκ., FA ημεραι τεσσαρακοντα (* v) ... FA*
 εφυγεν ... Ax FA αραρατ ... σαχερδαν ο υιος ... FA μετ αυτου προ αντ αυτου
 ... FA αχειαχαρον (* αχειαχαρον) τον αναηλ τον του αδελφου μου υιον ... τον υιον

πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν.
 22 καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευῆ. Ἀχιάχαρος δὲ 22
 ἦν ὁ οἰνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλλοῦ καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέ-
 ἔστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

II.

Ὅτε δὲ κατηλθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ γυνὴ μου
 καὶ Ἐωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ ἣ ἔστιν ἀγία ἑπτὰ ἐβδομά-
 δων, ἐγενήθη ἄριστον καλὸν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν. 2 καὶ ἐθεασάμην 2
 ὄψα πολλά, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου Βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἂν εὐρης τῶν ἀδελ-
 φῶν ἡμῶν ἐνδεῆ ὅς μέμνηται τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε. 3 καὶ ἐλθὼν 3
 εἶπε Πάτερ, εἰς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἐβρίπται ἐν τῇ ἀγορᾷ.
 4 κἀγὼ πρὶν ἢ γεύσασθαι με ἀναπηδήσας ἀνειλόμην αὐτὸν εἰς τι οἶκημα ἕως 4
 οὗ ἔδω ὁ ἥλιος. 5 καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην, καὶ ἤσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν 5
 λύπῃ. 6 καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς, καθὼς εἶπεν Στραφήσονται αἱ 6
 ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρήνον. 7 καὶ 7
 ἔκλαυσα, καὶ ὅτε ἔδω ὁ ἥλιος, ὠχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν. 8 καὶ οἱ 8
 πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες Οὐκ ἔτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος
 τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νεκρούς. 9 καὶ ἐν αὐτῇ τῇ 9
 νυκτὶ ἀνέλυσά θάψας, καὶ ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐ-
 λῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν. 10 καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν 10
 τῷ τοίχῳ ἐστὶ· καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεωγόντων, ἀφώδευσαν τὰ στρου-
 θία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς μου· καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατρούς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος
 δὲ ἔτρεφέ με ἕως οὗ ἐπορεύθην εἰς τὴν Ἐλυμαῖδα. 11 καὶ ἡ γυνὴ μου Ἄννα 11
 ἠρώευετο ἐν τοῖς γυναικείοις, 12 καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις· καὶ ἀπέδωκαν 12
 αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθόν, προσδόντες καὶ ἔριφον. 13 ὅτε δὲ ἦλθε πρὸς μέ, 13
 ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ Πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλειψιμαῖόν ἐστιν; ἀπό-
 δος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θημιτόν ἐστι φαγεῖν κλειψιμαῖον. 14 ἡ δὲ εἶπεν 14
 Δῶρον δέδοται μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ, καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ ἔλεγον ἀπο-
 διδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυσθῆναι πρὸς αὐτήν· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέ
 μοι Ποῦ εἰσὶν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα
 μετὰ σοῦ.

III.

Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης λέγων 2 Δίκαιος 2
 εἶ, κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύναι καὶ

21. FA βασιλ. α. και αυτος ειχεν την εξουσιαν επι πασαν την διοικ.
 22. FA τοτε ηξιωσεν αχειχαρος ... FA και κατηλθον εις την νινευη. αχει-
 χαρος γαρ ην ο αρχιοινοχοος (Ax ο οינוδοχος) ... FA εκλογιστης επι σεν-
 ναχηρειμ βασιλεως (*.* βασιλεα) ασσυριων και κατεστησεν αυτον (*.* add ο)
 σαχερδονος ... ο σαχερδονοσος ... FA in f. add και εκ της συγγε-
 νιας μου II. 1. om δε ... FA και επι σαρχεδονος βασιλεως κατηλ-
 θον ... FA η γυνη μου αννα ... εν τ. π. τη εορτη ... FA και εν τη
 πεντηκοστη της εορτης ημων ... FA om επτα ... FA μοι αρ. καλον ...
 ανεπαυσαμην ... FA ανεπεσα του αριστησαι 2. FA και παρετεθη μοι η
 τραπεζα και παρετεθη μοι οψαρια πλειονα, κ. ειπα τω τωβεια τω υιω μου
 παιδιον βαδιζε και ον αν ευρης πτωχον των αδελφων ημων (ab his inde
 verbis deficit codex FA) ... ον εαν ευρ. ... om ενδετη ος μεμνηται 3.
 εστραγγαλημενος 4. πριν γευσασθαι 6. προφητιας 8. αποδρα 10. om
 και εγενηθη λευκ. εν τ. οφθ. μου 11. γυναικειοις 12. αυτην 13. κραυα-
 ζειν (sic) ... ειπον III. 1. προσηυξαμην

3 ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινήν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³ μνή-
 σθητί μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μὴ με ἐκδικῆς ταῖς ἀμαρτίαις μου καὶ
 4 τοῖς ἀγνοήμασι μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἤμαρτον ἐνώπιόν σου. ⁴ παρτή-
 κουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμα-
 5 λωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὄνειδισμοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορ-
 6 πώμεθα. ⁵ καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σου εἰσι καὶ ἀληθιναί, ἐξ ἐμοῦ ποιήσαι
 περὶ τῶν ἀμαρτιῶν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐν-
 7 τολὰς σου, οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ
 ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου,
 ὅπως ἀπολυθῶ καὶ γένωμαι γῆ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, ὅτι
 8 ὄνειδισμούς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶ πολλή ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπολυ-
 9 θῆναί με τῆς ἀνάγκης ἧδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσ-
 7 ῶπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. ⁷ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ῥαγουὴλ Σάρρα
 ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας, καὶ ταύτην ὄνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς
 8 αὐτῆς, ⁸ ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἑπτὰ, καὶ Ἄσμοδαῖος τὸ πονηρὸν δαιμό-
 νιον ἀπέκτεινεν αὐτούς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτούς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναίξει· καὶ
 εἶπαν αὐτῇ Οὐ συνιεῖς ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἄνδρας; ἧδη ἑπτὰ ἔσχες, καὶ
 9 ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης. ⁹ τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βιάδιζε μετ'
 10 αὐτῶν, μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ταῦτα ἀκούσασα
 ἐλυπήθη σφόδρα ὥστε ἀπάγξασθαι, καὶ εἶπεν Μία μὲν εἰμι τῷ πατρὶ μου·
 εἴαν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ'
 11 ὀδύνης εἰς ἄδου. ¹¹ καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἶ, κύριε
 ὁ θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἐντιμον εἰς τοὺς αἰῶ-
 12 νας· εὐλογῆσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν, κύριε,
 13 τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσῶπόν μου εἰς σέ δέδωκα. ¹³ εἶπόν ἀπολυσαί
 14 με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ ἀκούσαι με μηκέτι ὄνειδισμόν. ¹⁴ σὺ γινώσκεις, κύ-
 15 ριε, ὅτι καθαρὰ εἰμι ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας ἀνδρός, ¹⁵ καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ
 ὄνομα μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου.
 μονογενῆς εἰμι τῷ πατρὶ μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὃ κληρονομήσει
 αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγύς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱὸς ἵνα συντηρήσω ἑμαυτὴν
 αὐτῷ γυναῖκα, ἧδη ἀπώλοντό μοι ἑπτὰ· ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ
 σοι ἀποκτεῖναι με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ, καὶ μηκέτι ἐλεῆσαι με καὶ
 16 ἀκούσαι με ὄνειδισμόν. ¹⁶ καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς
 17 δόξης τοῦ μεγάλου Ῥαφαήλ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβίτ
 λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ Σάρραν τὴν τοῦ Ῥαγουὴλ δοῦναι Τωβίτ τῷ υἱῷ
 Τωβίτ γυναῖκα, καὶ δῆσαι Ἄσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβίτ
 ἐπιβάλλει κληρονομήσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβίτ εἰσηλθὼν
 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερώου αὐτῆς.

IV.

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβίτ περὶ τοῦ ἀργυρίου οὐ παρέθετο
 2 Γαβαθὴλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Ἐγὼ ἤτησάμην θάνα-
 τον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν
 3 με; ³ καὶ καλέσας αὐτόν εἶπεν Παιδίον, εἴαν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ
 ὑπερίδῃς τὴν μητέρα σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου
 4 καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴ μνήσθητι, παιδίον, ὅτι

3. εκδικησης ... οι ημαρτον 4. αρπαγην 5. εισιν αληθιναι 6. μαλ-
 λον αποθανειν 7. om τη ... απο ... του πατρος 8. ειπεν ... ωναςθης
 10. εστιν προ εσται 15. και ελεησ. με κ. μηκετι ακ. 16. κ. εισηκουσεν
 κυριος της προσευχης 17. ** πεισαι εκ λεπεισαι corr. ... υιω του τωβιτ
 IV. 2. ειπεν αυτω ... om τωβιαν

πολλοὺς κινδύνους ἐώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλῇ· ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐ-
 τὴν παρ' ἐμοῦ ἐν ἐνὶ τάφῳ. ⁵ πᾶσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, κυρίου τοῦ θεοῦ ⁵
 ἡμῶν μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς ἀμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολάς
 αὐτοῦ· δικαιοσύνην ποιεὶ πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευ-
 θῆς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας. ⁶ διότι ποιούντος σου τὴν ἀλήθειαν εὐοδαὶ ἔσον- ⁶
 ται ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι τοῖς ποιούσι τὴν δικαιοσύνην. ⁷ ἐκ τῶν ὑπαρ- ⁷
 χόντων σοὶ ποιεὶ ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ
 ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτω-
 χοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ. ⁸ ὥς σοὶ ὑπάρ- ⁸
 χοι κατὰ τὸ πλῆθος, ποίησον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοὶ ὑπάρχη,
 κατὰ τὸν ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ⁹ θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρί- ⁹
 ζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ¹⁰ διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ρύεται, καὶ ¹⁰
 οὐκ ἔα εἰσελθεῖν εἰς τὸ σκότος. ¹¹ δῶρον γὰρ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐλεημοσύνη πᾶσι ¹¹
 τοῖς ποιούσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου. ¹² πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ ¹²
 πάσης πορνείας, καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων
 σου· μὴ λάβῃς γυναῖκα ἀλλοτρίαν ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατέρος
 σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἐσμέν. Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ οἱ πατέρες
 ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος, μνήσθητι, παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας
 ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ
 σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν. ¹³ καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς ¹³
 σου, καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν
 υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα. διότι
 ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρειότητι
 ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη· ἢ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ. ¹⁴ μι- ¹⁴
 σῆδος παντὸς ἀνθρώπου ὃς ἐὰν ἐργάσῃται παρὰ σοὶ μὴ αὐλισθήτω, ἀλλ' ἀπό-
 δος αὐτῷ παραυτίκα· ἐὰν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθήσεται σοὶ πρόσεχε
 σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ
 ἀναστροφῇ σου. ¹⁵ καὶ ὁ μισεῖς μηδενὶ ποιήσης. οἶνον εἰς μέθην μὴ πῆς, ¹⁵
 καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου. ¹⁶ ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου ¹⁶
 πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισσεύσῃ σοὶ
 ποιεὶ ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλε-
 μοσύνην. ¹⁷ ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῶς ¹⁷
 τοῖς ἀμαρτωλοῖς. ¹⁸ συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ κα- ¹⁸
 ταφρονήσῃς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. ¹⁹ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει ¹⁹
 κύριον τὸν θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον ὅπως αἱ ὁδοὶ σου εὐθεῖαι γένωνται
 καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαὶ σου εὐοδωθῶσιν. διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει
 βουλήν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος δίδωσι πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ τα-
 πεινοῖ καθὼς βούλεται. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ
 μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰ καὶ νῦν ὑποδεικνύω σοὶ τὰ δέκα ²⁰
 τάλαντα τοῦ ἀργυρίου ἃ παρεθέμην Γαβαθῆλ τῷ τοῦ Γαβρία ἐν Ῥάγοις τῆς
 Μηθίας. ²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν· ὑπάρχει σοὶ πολλά, ²¹
 ἐὰν φοβηθῆς τὸν θεόν καὶ ἀποστῆς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καὶ ποιήσῃς τὸ ἀρε-
 στὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

V.

Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, ποιήσω πάντα ὅσα ἐντέταλ-
 σαί μοι. ² ἀλλὰ πῶς δυνησομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν; ²

5. καὶ δικαιοσύνην ποιεῖν 7. υπάρχοντ. σου ... ὅτι σε 8. ὡς σοὶ
 ὑπάρχει ... κατὰ τὸ ὀλίγον 11. ὅτι γὰρ 12. καὶ μὴ λαβῆς ... πρὸς i. e.
 πατρός ... καὶ ἰσαακ καὶ ἰακωβ ... ὅτι οὗτοι ... ηὐλογηθήσαν 14. ἀλλὰ
 ἀποδος ... καὶ εἰαν δουλεύσῃς 16. διαδίδου ... περισσευῆ ... ὅτι σε 19.
 καὶ αἱ βουλαὶ εὐοδωθῶσιν... ἀλλὰ αὐτός 20. γαμαθῆλ 21. φοβηθῆ. τ. κυρίου

3³ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευ-
 4 θῆεις τὸ ἀργύριον. ⁴ καὶ ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὔρε Ῥαφαήλ ὃς ἦν
 5 ἄγγελος, καὶ οὐκ ἤδει, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ
 6 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων; ⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
 7 ἄγγελος Πορεύσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ, καὶ παρὰ Γαβαήλ τὸν
 8 9 τῷ πατρί. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹ καὶ εἰσελθὼν εἶπε
 τῷ πατρί Ἰδοὺ εὗρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπεν Φώνησον αὐτὸν
 πρὸς μέ, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστὶ, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ
 10 11 σοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους. ¹¹ καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Ἀδελφέ, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατριᾶς εἶ σὺ·
 12 ὑπόδειξόν μοι. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ Φυλὴν καὶ πατριάν σὺ ζητεῖς, ἧ μίσθισται
 ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Βούλομαι, ἀδελφέ
 13 ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα. ¹³ ὃς δὲ εἶπεν Ἐγὼ Ἀζαρίας Ἀνανίας
 14 τοῦ μεγάλου τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφέ,
 καὶ μὴ μοι ὀργισθῆς ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλὴν σου καὶ τὴν πατριάν σου ἐπι-
 γνῶναι. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς·
 ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς υἱοὺς Σεμεῖ τοῦ μεγάλου,
 ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱεροσόλυμα προσκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρωτό-
 15 τοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ
 τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐκ ρίζης καλῆς εἶ, ἀδελφέ. ¹⁵ ἀλλὰ εἰπὸν μοι τίνα σοι
 ἔσομαι μισθὸν διδόναι; δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντα σοὶ ὡς καὶ τῷ
 16 υἱῷ μου, ¹⁶ καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέ-
 17 ψητε. ¹⁷ καὶ εὐδόκησαν οὕτως· καὶ εἶπε πρὸς Τωβίαν Ἔτοιμος γίνου πρὸς
 τὴν ὁδόν, καὶ εὐδοωθήητε. καὶ ἠτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν·
 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὁ δὲ
 ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐδοῦσιν τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ
 συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἐξῆλθαν ἀμφοτέρω ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παι-
 18 δαρίου μετ' αὐτῶν. ¹⁸ ἔκλαυσε δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Τω-
 βίτ Τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ράβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν
 19 ἐστὶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύ-
 20 ριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὡς
 21 γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²¹ καὶ
 εἶπεν αὐτῇ Τωβίτ Μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ἐλεύσεται, καὶ οἱ ὀφθαλ-
 22 μοί σου ὄψονται αὐτόν. ²² ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐδο-
 ωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων.

VI.

2 Καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα. ² οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐσπέρας
 3 ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμόν, καὶ ἠύλιζοντο ἐκεῖ. ³ τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περι-
 κλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν
 4 τὸ παιδάριον. ⁴ ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐπιλαβοῦ τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐκράτησε
 5 τὸν ἰχθύν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτόν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ
 ὁ ἄγγελος Ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ τὴν
 6 χολὴν θές ἀσφαλῶς. ⁶ καὶ ἐποίησε τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος,

V. 4. τον ραφαηλ 5. μηδείας 7. πατρι μου 9. πιστος εστιν 11. συ
 ει 13. και ειπεν ... οπι εγω 14. πατριαν επιγνωναι ... επιγνωσκον ... ια-
 θαν τ. υ. σεμεῖου ... γεννηματων ... επλανηθησαν την πλανην ... μεγαλης
 ργο καλης 17. οπι τουτου ... κατοικων ... εξηλθον 18. οπι αννα 22.
 συμπορευεται

τὸν δὲ ἰχθῦν ὀπτήσαντες ἔφαγον· καὶ ὠδευον ἀμφότεροι ἕως οὗ ἤγγισαν ἐν Ἐκβατάνοις. ⁷ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί ἐστὶν ἡ ⁷ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ἡ χολή τοῦ ἰχθύος; ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία ⁸ καὶ τὸ ἥπαρ, ἐάν τινα ὀχλῆ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν, ταῦτα δεῖ καπνί-
σαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, καὶ μηκέτι ὀχληθῆ. ⁹ ἡ δὲ χολή ἐγχεῖται ⁹ ἀνθρώπῳ ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται. ¹⁰ ὡς δὲ ¹⁰ προσήγγισαν τῇ Ῥάγῃ, ¹¹ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ Ἀδελφέ, σήμερον ¹¹ αὐλισθήσόμεθα παρὰ Ῥαγουήλ, καὶ αὐτὸς συγγενῆς σου ἐστίν, καὶ ἐστὶν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάρρα. ¹² λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναί σοι αὐτὴν εἰς ¹² γυναῖκα, καὶ ὅτι σοι ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμον ἐστίν. ¹³ καὶ νῦν ἄκουσόν ¹³ μου καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ῥαγῶν, ποιή-
σομεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ῥαγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ ἢ ὀφειλήσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ κατή-
κει λαβεῖν ἢ πάντα ἀνθρώπῳ. ¹⁴ τότε εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ¹⁴ ἀδελφέ, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδῶσθαι ἐπτὰ ἀνδράσι, καὶ πάντας ἐν τῷ
νυμφῶνι ἀπολωλότας. ¹⁵ καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρὶ, καὶ φοβοῦμαι μὴ ¹⁵ εἰσελθῶν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν ὃ οὐκ
ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀπο-
θάνω, καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύ-
νης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν, καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς
θάψει αὐτούς. ¹⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος Οὐ μέμνησαι τῶν λόγων ὧν ἐνετεί- ¹⁶
λατό σοι ὁ πατήρ σου ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ
νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου
μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα.
¹⁷ καὶ ἐὰν εἰσελθῆς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήψῃ τέφραν θυμιαμάτων καὶ ἐπισθήσεις ¹⁷
ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος, καὶ καπνίσῃς, ¹⁸ καὶ ὀσφραν- ¹⁸
θήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύξεται, καὶ οὐκ ἐπανελεύσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφότεροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν
ἐλεήμονα θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτοι-
μασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ,
καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδίον. καὶ ὡς ἤκουσε Τωβίας ταῦτα,
ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολληθήσθαι σφόδρα αὐτῇ· καὶ ἦλθεν εἰς
Ἐκβάτανα.

VII.

Καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ· καὶ Σάρρα δὲ ὑπήνησεν αὐτῷ,
καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν καὶ αὐτὸς αὐτούς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτούς εἰς τὴν οἰκίαν.
² καὶ εἶπε Ῥαγουήλ Ἔδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὁμοῖος ὁ νεανίσκος Τωβίτ ²
τῷ ἀνεψιῷ μου. ³ καὶ ἠρώτησεν αὐτούς Ῥαγουήλ Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ ³
εἶπον αὐτῷ Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί τῶν ἀλχημαλῶτων ἐκ Νινευῆ. ⁴ καὶ εἶπεν ⁴
αὐτοῖς Γινώσχετε Τωβίτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπον Γινώσκομεν. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Ὑγιαίνει; ⁵ οἱ δὲ εἶπαν Καὶ ζῆ καὶ ὑγιαίνει· καὶ εἶπε Τωβίας ⁵

VI. 6. εως ηγγισαν 7. το ηπαρ και η καρδια 8. ταυτα εδει ... και ουκειτι ου μη 9. λευκωμα 11. θυγατηρ μονογενης 12. γυναικα, οτι 13. υποστρεψωμεν ... οφιλεσει (14. παντες) 15. μονος εγω ... διοτι δαιμ. 16. υπερ του λογου τουτου του λαβειν (sed ο πατηρ σου usq. σε γυναι-geser. sunt, videtur om του λογ. τουτου) ... om αυτη 17. λημψη 18. προσπορευση ... σωσει ημας ... κεκολλητο σφοδρα· και ηλθον VII. 1. πα-ρεγενοντο ... om και ante σαρρα ... υπηνητ. αυτοις κ. εχ. αυτοις κ. αυτοι αυτην 2. om ραγουηλ ... τω τωβιτ 3. ειπεν pro ειπον ... νεφθαλειμ τ. αιχμ. των εν νινευη 4. γινωσκεται ... ειπαν γινωσκομεν

6 Πατήρ μου ἐστὶ. ⁶ καὶ ἀνεπήδησε Ῥαγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυ-
7 σε, ⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώ-
που υἱός· καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰωβὴτ ἀπώλεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήθη
8 καὶ ἔκλαυσε. ⁸ καὶ Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυ-
9 σαν, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως. ⁹ καὶ ἔβυσαν κρίον προβάτων, καὶ
παρέστηκαν ὄψα πλείονα. εἶπε δὲ Ἰωβίας τῷ Ῥαφαήλ Ἀζαρία ἀδελφέ, λάλη-
10 σον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα. ¹⁰ καὶ μετέδωκε
τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ· καὶ εἶπε Ῥαγουήλ πρὸς Ἰωβίαν Φάγε, πῖε καὶ ἡδέως
γίνου· σοὶ γὰρ κατῆκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν, πλην ὑποδείξω σοὶ τὴν ἀλη-
11 θειαν. ¹¹ ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ ὁπότε ἔαν εἰσεπορεύοντο
πρὸς αὐτήν, ἀπέστησκον ὑπὸ τὴν νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον ἡδέως γίνου. καὶ
εἶπε Ἰωβίας Οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε ἕως ἂν στήσητε καὶ σταθῆτε πρὸς μέ-
καὶ εἶπε Ῥαγουήλ Κομίζου αὐτήν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελ-
φός εἶ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ σοῦ ἐστίν, ὁ δὲ ἐλεήμων Θεὸς εὐδοώσει ὑμῖν τὰ
12 κάλλιστα. ¹² καὶ ἐκάλεσε Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς
αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν Ἰωβία γυναῖκα, καὶ εἶπεν Ἴδοὺ κατὰ τὸν νόμον
Μωυσέως κομίζου αὐτήν καὶ ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν
13 αὐτούς. ¹³ καὶ ἐκάλεσεν Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψε
14 15 συγγραφὴν καὶ ἐσφραγίσατο. ¹⁴ καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν. ¹⁵ καὶ ἐκάλεσε Ῥαγουήλ
Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἐτοίμασον τὸ ἕτερον τα-
16 μείον καὶ εἰσάγαγε αὐτήν. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπε, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτήν ἐκεῖ,
καὶ ἔκλαυσεν· καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ
17 ¹⁷ Θάρσει, τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δώη σοὶ χάριν ἀντὶ τῆς
λύπης σου ταύτης· θάρσει, θυγάτερ.

VIII.

2 Ὅτε δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσῆγαγον Ἰωβίαν πρὸς αὐτήν. ² ὁ δὲ
πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν τέφραν τῶν θυμια-
μάτων καὶ ἐπέστηκε τὴν καρδίαν τοῦ ἰχθύος καὶ τὸ ἦπαρ, καὶ ἐκάπνισεν.
3 ³ ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὀσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύ-
4 πτου, καὶ ἔδησεν αὐτὸ ὁ ἄγγελος. ⁴ ὡς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφοτέροι, ἀνέστη
Ἰωβίας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν Ἀνάστησι, ἀδελφή, καὶ προσευξάμεθα ἵνα
5 ἐλεήσῃ ἡμᾶς ὁ κύριος. ⁵ καὶ ἤρξατο Ἰωβίας λέγειν Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς τῶν
πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς
6 αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου. ⁶ σὺ ἐποίη-
σας Ἀδάμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὐὴν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ
τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα. σὺ εἶπας Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἀνθρώ-
7 πον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν, κύριε, οὐ διὰ
πορνείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλὰ ἐπ' ἀληθείας ἐπίταξον
8 9 ἐλεῆσαι με καὶ αὐτῇ συγκαταγηῶσαι. ⁸ καὶ εἶπε μετ' αὐτοῦ Ἀμήν. ⁹ καὶ
ἐκοιμήθησαν ἀμφοτέροι τὴν νύκτα· καὶ ἀναστὰς Ῥαγουήλ ἐπορεύθη καὶ ὤρυξε
10 11 τάφον, ¹⁰ λέγων Μὴ καὶ οὗτος ἀποθάνῃ; ¹¹ καὶ ἦλθε Ῥαγουήλ εἰς τὴν οἰκίαν
12 ἑαυτοῦ, ¹² καὶ εἶπεν Ἔδνα τῇ γυναίκα αὐτοῦ Ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν,
13 καὶ ἰδέτωσαν εἰ ζῆ· εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³ καὶ
εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, καὶ εὔρε τῆς δύο καθεύδοντας.

7. ηυλογησεν ... οπι υιος ... οπι εαυτου 8. κ. εδνα και η 9. * οπι
δε ... εν τη ενπορια, και στητω το 10. φαγε και πιε 11. οπι μου ...
οποτε αν ... απεστησχοσαν ... εχων ... γευσομαι ... συ αδελφος 12. σαρρα
την ... τω τωβια ... ηυλογησεν 15. οπι ραγουηλ ... ταμιοι 16. εισηγα-
γον 17. * δω VIII. 2. ηπαρ εκαπνισεν 3. εως εις τα ... ο κυριος ημας
7. και ταυτη συνκαταγηρασομε 10. αυτος 12. ειδετωσαν ... γνωτω

¹⁴ καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ζῆ. ¹⁵ καὶ εὐλόγησε Ῥαγουήλ τὸν θεὸν 14 15 λέγων Εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ· καὶ εὐλογείτωσάν σε οἱ ἅγιοί σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου καὶ πάντες οἱ ἄγγελοί σου καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου, εὐλογείτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. ¹⁶ εὐλογητὸς εἶ 16 ὅτι ἠῤῥαυανᾶς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθῶς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεσ' ἡμῶν. ¹⁷ εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς 17 ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος, συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλέους. ¹⁸ ἐκέλευσε δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον. ¹⁹ καὶ 18 19 ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δεκατεσσάρων. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουήλ 20 πρὶν ἢ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως, μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰ μὴ πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ²¹ καὶ τότε λαβόντα τὸ 21 ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορεύεσθαι μεσ' ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.

IX.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβίας τὸν Ῥαφαήλ καὶ εἶπεν αὐτῷ ² Ἀζαρία ἀδελφέ, 2 λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύθητι ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαήλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον. ³ διότι ὁμῶμοκε Ῥαγουήλ μὴ ἐξελθεῖν με· ⁴ καὶ ὁ πατήρ μου ἀρι- 3 4 σμεῖ τὰς ἡμέρας, καὶ εἰάν χρονίσω μέγα, ὀδυνηθήσεται λίαν. ⁵ καὶ ἐπορεύθη 5 Ῥαφαήλ, καὶ ἠύλισθη παρὰ Γαβαήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφο· ὃς δὲ προήνεγκε τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγῖσι καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁶ καὶ ὠρῆρευ- 6 σαν κοινῶς καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον, καὶ εὐλόγησε Τωβίας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

X.

Καὶ Τωβίτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἤρχετο, ² εἶπε Μὴ ποτε κατήσχυνται; 2 ἢ μὴ ποτε ἀπέθανε Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσι τὸ ἀργύριον; ³ καὶ 3 ἔλυπεῖτο λίαν. ⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ γυνή Ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικε· 4 καὶ ἤρξατο θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν ⁵ Οὐ μέλει μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε 5 τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁶ καὶ Τωβίτ λέγει αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, 6 ὑγιαίνει. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα, μὴ πλάνα με, ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. 7 καὶ ἐπορεύετο κατ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω οἴας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἤσθιε, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανε θρηνοῦσα Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὐ συνετελέσθησαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου ὡς ὥμοσε Ῥαγουήλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ. εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ῥαγουήλ Ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψεσθαι με. ⁸ εἶπε δὲ αὐτῷ 8 ὁ πενθερός Μείνον παρ' ἐμοί, κἀγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ. ⁹ καὶ Τωβίας λέγει Ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν 9 πατέρα μου. ¹⁰ ἀναστὰς δὲ Ῥαγουήλ ἔδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐ- 10 τοῦ καὶ τὰ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον, ¹¹ καὶ 11 εὐλόγησας αὐτοὺς ἐξαπέστειλε λέγων Εὐδοῶσει ὑμᾶς, τέκνα, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ μὲ ἀποθανεῖν. ¹² καὶ εἶπε τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Τίμα τοὺς πεν- 12 θεροῦς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σοῦ εἰσιν, ἀκούσαιμί σου ἀκοήν καλὴν· καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἐδνα εἶπε πρὸς Τωβίαν Ἀδελφὲ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώη μοι ἰδεῖν σου παιδία ἐκ Σάρρας

15. ηυλογησεν ... οπι εν ... εις παντας τους 17. εν υγια 20. ειπ. αυτοις 21. μετα υγιας IX. 2. οπι μοι sec. 5. γαβαηλω 6. ωρῆρισαν ... ηυλογησεν X. 1. ελογιζετο ... ποριας ... ηρχοντο 2. ειπεν τωβιας ... διδωσιν αυτω 4. γυνη αυτου ... κεχρονικεν 5. *μελει σοι (videtur) 7. απηλθαν ... νυχτας ολας 8. πενθερ. αυτου 9. ουχι αλλα εξαποστειλον 11. Ευλογησει υμας ο θεος τ. ουρ. τεκνα

τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεται
13 σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταστήκῃ, καὶ μὴ λυπήσης αὐτήν. ¹³ μετὰ
ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβίας εὐλογῶν τὸν θεὸν ὅτι εὐώδωσε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ,
καὶ κατευλόγει Ῥαγουήλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύετο μέχρι
οὐ ἐγγίσει αὐτοὺς εἰς Νινευῆ.

XI.

Καὶ εἶπε Ῥαφαήλ πρὸς Τωβίαν Οὐ γινώσκεις, ἀδελφέ, πῶς ἀφῆκας
2 τὸν πατέρα σου; ² προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναίκός σου καὶ ἐτοιμάσω-
3 μεν τὴν οἰκίαν, ³ λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύσθι-
4 σαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὀπισθεν αὐτῶν. ⁴ καὶ Ἄννα ἐκάστητο περιβλεπομένη
5 εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς, ⁵ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ εἶπε
τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ'
6 αὐτοῦ. ⁶ καὶ Ῥαφαήλ εἶπεν Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ
7 πατήρ σου· ⁷ σὺ ἐγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς
8 διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα καὶ ὄψεται σε. ⁸ καὶ προσδραμεύσα
Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἶδόν σε,
9 παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. ⁹ καὶ Τωβίτ
ἐξῆρχετο πρὸς τὴν θύραν, καὶ προσέκοπεν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν
10 αὐτῷ, ¹⁰ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέπασε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς
11 ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων Θάρσει, πάτερ. ¹¹ ὡς δὲ συνεδήχθησαν,
12 διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ¹² καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κἀνθῶν τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα. καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχη-
13 λον αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἔκλαυσε καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ
ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγιοί σου ἄγγελοι,
14 ¹⁴ ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἠλέησάς με· ἰδοὺ βλέπω Τωβίαν τὸν υἱόν μου. καὶ
εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα
15 τὰ γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ. ¹⁵ καὶ ἐξῆλθε Τωβίτ εἰς συνάντησιν τῇ
νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ Νινευῆ· καὶ ἐξῆλ-
16 μαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἐβλεψε· ¹⁶ καὶ Τωβίτ ἐξωμολο-
γεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ ὅτι ἠλέησεν αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ ὡς ἤγγισε Τωβίτ Σάρρα
τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτήν λέγων Ἐλθοις υἰγιαίνουσα, θυγατερ·
εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ἤγαγέ σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ
17 σου. καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῆ ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ παρεγέ-
18 νετο Ἀχιάχαρος καὶ Νασβάς ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ ἤχθη ὁ γάμος Τωβία
μετ' εὐφροσύνης ἡμέρας ἑπτὰ.

XII.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβίτ Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅρα, τέ-
2 κνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσδεῖναι αὐτῷ δεῖ· ² καὶ
3 εἶπεν Πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ τὸ ἡμισυ ὧν ἐνήνοχα, ³ ὅτι με ἀγήοχέ
σοι υἰγιῆ, καὶ τὴν γυναῖκά μου ἐθεράπευσε, καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκε, καὶ
4 ⁴ σὲ ὁμοίως ἐθεράπευσε. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτερος Δικαιούται αὐτῷ· ⁵ καὶ ἐκά-
λεσε τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε τὸ ἡμισυ πάντων ὧν ἐνηνόχατε, καὶ
6 ὕπαγε υἰγιαίνων. ⁶ τότε καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς Εὐλογεῖτε τὸν

12. om και post παρακαταστηκη 13. ευοδωσεν ... ραγουηλ εδναν
XI. 5. ο υιος σου 6. εγω τωβια οτι ανοιγει 7. συ ουν ενχρισον ... απο-
βαλει 8. επεσεν ... ιδον 9. om αυτου 10. εις τους 12. επεσεν 14. με-
γαλια ... μηδεια 15. προς την πυλην 16. εξομολογειτο εν. αυτων οτι ηλ.
αυτον ο θς. 17. αχειαχαρος 18. επτα ημερ. XII. 2. ειπ. αυτω 4. δε-
καιουτε 5. ενηνοχας ... om κ. υπ. υγιαιν.

Θεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε, καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ, καὶ ἐξομολο-
 γεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων περὶ ὧν ἐποίησε μετ' ὑμῶν. ἀγα-
 θὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν Θεὸν καὶ ὑψοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων
 τοῦ Θεοῦ ἐντίμως ὑποδεκνύοντες· καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷ μυ-
 στήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως.
 ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. ⁸ ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νη-
 στείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης
 ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον.
⁹ ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὕτη ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· ⁹
 οἱ ποιῶντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς· ¹⁰ οἱ δὲ ἁμαρ-
 τάνοντες πολέμοι εἰσι τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. ¹¹ οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥήμα· ¹¹
 εἴρηκα δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακα-
 λύπτειν ἐνδόξως. ¹² καὶ νῦν ὅτε προσηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη σου Σάρρα, ἐγὼ ¹²
 προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε
 ἔσταπτες τοὺς νεκρούς, ὡσαύτως συμπαρήγγημι σοι· ¹³ καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ¹³
 ἀναστῆναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς τὸν νεκρόν,
 οὐκ ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. ¹⁴ καὶ νῦν ἀπέστειλέ με ὁ ¹⁴
 Θεὸς ἰάσασθαι σέ καὶ τὴν νύμφην σου Σάρραν. ¹⁵ ἐγὼ εἰμι Ῥαφαήλ, εἰς ἐκ ¹⁵
 τῶν ἑπτὰ ἁγίων ἀγγέλων οἳ προσαναφέρουσι τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων καὶ
 εἰσπορεύονται ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου. ¹⁶ καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ¹⁶
 ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε, εἰ-
¹⁷ ρήνη ὑμῶν ἔσται· τὸν δὲ Θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁸ ὅτι οὐ τῇ ἑμαυτοῦ ¹⁸
 χάριτι ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἤλθον, ὅθεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν
 αἰῶνα. ¹⁹ πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ¹⁹
 ἀλλὰ ὄρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰ καὶ νῦν ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ, διότι ἀνα- ²⁰
 βαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς
 βιβλίον. ²¹ καὶ ἀνέστησαν, καὶ οὐκέτι εἶδον αὐτόν. ²² ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα ²¹ ²²
 τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστά αὐτοῦ, ὡς ὠφθη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος κυρίου.

XIII.

Καὶ Τωβίτ ἐγραψε προσευχὴν εἰς ἀγαλλίαισιν καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς
 ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεεῖ, ²
 κατὰγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύξεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
³ ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὅτι αὐτὸς διέσπει- ³
 ρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. ⁴ ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ, ὑψοῦτε αὐτὸν ⁴
 ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς αὐτὸς πατὴρ
 ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ⁵ καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, ⁵
 καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν οὐ ἂν σκορπισθῆτε
 ἐν αὐτοῖς. ⁶ ἂν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν ὅλῃ ⁶
 τῇ ψυχῇ ὑμῶν ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς
 καὶ οὐ μὴ κρύψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει
 μετ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλο-
 γήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.
 ἐγὼ ἐν τῇ γῆ τῆς ἀλχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ, καὶ δεικνύω τὴν

6. οπι και μεγαλωσυνην usque εξομολ. αυτω ... μετ' ημων ... υπο-
 δειγνυοντες 7. κρυπτειν ... οπι αγαθον ποιησατε usque ευρησει υμας 8.
 καλον το ποιησαι 10. εαυτων 11. ειρηκα δε 12. συνπαρημην (sed μην
 resc. est) 13. καταλειπιν ... αγαθον ποιων 16. επεσαν 17. οτι ειρηνη
 εσται υμιν 18. Θεου υμων 22. και εξωμολογουντο ... θαυμαστα του Θεου
 και ως XIII. 2. ελεα 3. εξωμολογεισθαι 4. και ο θεος ο πατηρ 5. εσκορ-
 πισθητε 6. κρυψη ... ευλογεите τ. κυριον

ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνη ἀμαρτωλῶν. ἐπιστρέψατε ἀμαρτωλοὶ
 καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ· τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς καὶ
 7 ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν; ⁷ τὸν θεόν μου ὑψώ, καὶ ἡ ψυχὴ μου τῷ βασιλεῖ
 8 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ. ⁸ λεγέτωσαν πάντες
 9 καὶ ἐξομολογείσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις. ⁹ Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου, μα-
 στιγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου, καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δι-
 10 καίων. ¹⁰ ἐξομολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώ-
 νων, ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ ἐν σοὶ μετὰ χαρᾶς, καὶ εὐφρανῶναι
 ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ἀγαπήσῃ ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους εἰς πάσας
 11 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. ¹¹ ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα κυρίου
 τοῦ θεοῦ, δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ· γενεαὶ
 12 γενεῶν δώσουσί σοι ἀγαλλίαμα. ¹² ἐπικατάρτατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε, εὐ-
 13 λογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ χάρηθι καὶ ἀγαλ-
 λιασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσι τὸν
 14 κύριον τῶν δικαίων. ¹⁴ ὦ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰ-
 ρήνῃ σου. μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μᾶστιξί σου, ὅτι ἐπὶ
 σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν
 15 16 αἰῶνα. ¹⁵ ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖτω τὸν θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, ¹⁶ ὅτι
 οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλήμ σαπφείρῳ καὶ σμαράγδῳ, καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τῆ
 17 τέλῃ σου, καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχώνες ἐν χρυσίῳ καθαρῷ, ¹⁷ καὶ αἱ
 πλατεῖαι Ἱερουσαλήμ ἐν βηρύλλῳ καὶ ἄνδρακι καὶ λίθῳ ἐκ Σουφείρ ψηφο-
 18 λογηθήσονται. ¹⁸ καὶ ἐροῦσι πᾶσαι αἱ ῥῦμαι αὐτῆς ἀλληλοῦια καὶ αἰνεσιν,
 λέγοντες Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς ὑψωσε πάντας τοὺς αἰῶνας.

XIV.

2 Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβίτ. ² καὶ ἦν ἐτῶν πεντηκονταοκτώ
 ὅτε ἀπώλεσε τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτώ ἀνέβλεψεν· καὶ ἐποίει ἐλεημοσύ-
 3 νας, καὶ προσέειπε φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν καὶ ἐξομολογεῖτο αὐτῷ. ³ με-
 γάλως δὲ ἐγήρασεν· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Τέκνον, λάβε τοὺς υἱοὺς σου, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ ἀπο-
 4 τρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμί. ⁴ ἄπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι πέπεισμαι ὅσα
 ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευῆ ὅτι καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ
 Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως καιροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ
 σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς, καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος καὶ ὁ
 5 οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαθήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. ⁵ καὶ
 πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκο-
 δομήσουσι τὸν οἶκον, οὐχ οἶος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσι καιροὶ τοῦ αἰῶνος.
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερου-
 σαλήμ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως,
 6 καθὼς ἐλάλησεν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. ⁶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν
 7 ἀληθινῶς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν, καὶ κατορύξουσιν τὰ εἰδῶλα αὐτῶν· ⁷ καὶ
 εὐλογήσουσι πάντα τὰ ἔθνη κύριον. καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ,
 καὶ ὑψώσει κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες

6. ἔθνη ἀμαρτωλῶν ... γινώσκει ... ἐλεημοσ. εἰς υμᾶς 7. τὸν βα-
 σιλεα 9. πόλις ἁγία 10. ἐξομολογοῦ τῷ ἀγαθῷ, καὶ ... πάλιν σκηνὴ ...
 εὐφρανῆ ἐν σοὶ τοὺς ἐκεῖ αἰχμαλ. 11. ὑπὲρ καὶ ἀπὸ δῶρα ... γενεὰ γε-
 νεῶν αἰνεσοῦσιν σοὶ καὶ δώσουσιν ἀγαλλιασιν 13. χάρηθι 16. σαπφείρῳ
 ... ἐπιτίμῳ 17. ὅτι ἐν 18. καὶ αἰνεσοῦσιν (sed σουσιν reser. est) λεγον-
 τες ... ὑψωσεν εἰς πάντας XIV. 2. ογδοηκονταοκτώ ... ἐξομολογεῖσθαι
 3. τοὺς ἐξ υἱοῦ ... ἀπο τοῦ ζῆν 4. ὅτι κατασκαφήσεται ... ὡς πληρω-
 θῶσιν 5. οἰκοδομηθήσεται εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος· οἰκοδομη ἐν-
 δοξῶ: καθὼς 6. κατορύξουσιν 7. τὸν κύριον

κύριον τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιῶντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς
 ἡμῶν. ⁸ καὶ νῦν, τέκνον, ἀπέλθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ 8
 προφήτης Ἰωνᾶς. ⁹ σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, καὶ γενοῦ 9
 φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾗ. ¹⁰ καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν 10
 μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ μηκέτι ἀυλισθήτε εἰς Νινευῆ. τέκνον, ἴδε τί
 ἐποίησεν Ἀμὰν Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐ-
 τὸν εἰς τὸ σκότος καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιαχάρου μὲν ἔσωσε,
 ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπέδότη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος· Μανασ-
 σῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου ἧς ἐπηξεν αὐτῷ,
 Ἀμὰν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα καὶ ἀπώλετο. ¹¹ καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί 11
 ἐλεημοσύνη ποιεῖ καὶ δικαιοσύνη ῥύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐξέλιπεν
 ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ, καὶ ἔθα-
 ψαν αὐτὸν ἐνδόξως. ¹² καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄβνα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πα- 12
 τρὸς αὐτοῦ· ἀπῆλθε δὲ Γωβίας μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ
 εἰς Ἐκβατάνα πρὸς Ῥαγουήλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως, 13
 καὶ ἔθαψε τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐσίαν αὐ-
 τῶν καὶ Γωβίτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ 14
 ἐν Ἐκβατάνοισι τῆς Μηδίας. ¹⁵ καὶ ἤκουσε πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπώ- 15
 λειαν Νινευῆ ἣν ἠχμαλώτισε Ναβουχοδονόσορ καὶ Ἀσύηρος, καὶ ἐχάρη πρὸ
 τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευῆ.

Ι Ο Υ Δ Ι Θ.

I.

Ἔτους δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀσσυ-
 ρίων ἐν Νινευῆ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρφαξάδ, ὃς ἐβασί-
 λευσε Μηδίων ἐν Ἐκβατάνοισι, ² καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' Ἐκβατάνων καὶ κύκλῳ 2
 τείχῃ ἐκ λίθων λελαξευμένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν
 ἕξ, καὶ ἐποίησε τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος
 αὐτοῦ πηχῶν πενήκοντα· ³ καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις 3
 αὐτῆς πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἑξαμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα·
⁴ καὶ ἐποίησε τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομή- 4
 κοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πήχεις τεσσαράκοντα, εἰς ἐξόδους δυνάμεων
 δυνατῶν αὐτοῦ καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἐποίησε πόλεμον ἐν ταῖς 5
 ἡμέραις ἐκείναις ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαξάδ ἐν τῷ
 πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς ὀρίοις Ῥαγαῦ. ⁶ καὶ συνήντησαν πρὸς 6
 αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν
 Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πεδίῳ Εἰριῶχ ὁ βασιλεὺς
 Ἐλυμαίων· καὶ συνῆλθον ἔθνη πολλὰ σφόδρα εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεούλ.

9. γινου 10. εν νινευη ... ηγαγ. αυτ. εις σκοτος ... x. αχιαχαρος
 μεν εσωθη 11. και τι δικαιοσυνη ... εξελειπεν αυτου η ψυχη ... εθαψεν
 12. υιων εις 15. ηχμαλωτευσεν ... ασουηρος

Subscriptio: τωβειτ

Inscriptio: ιουδεις

1. 2. om και ante κυκλω ... μηκος προ υψος ... εβδομηκοντα προ
 πενηκοντα 4. το πλατ. αυτης π. τεσσαρακοντα 5. τουτ εστιν παιδιον εν τοις
 6. συνηνητησεν ... και παιδια αριωχ ... συνηλθαν ... oim σφοδρα ... χελεουδ

7⁷ καὶ ἀπέστειλε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας Κιλικίαν καὶ Δαμασκόν, τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάν-
 8 τας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας, ⁸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου καὶ Γαλαὰδ καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν καὶ τὸ μέγα πεδῖον
 9 Ἐσδρηλώμ, ⁹ καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἱερουσαλήμ καὶ Βετάνη καὶ Χελλοὺς καὶ Κάδης καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνάς καὶ Ῥαμεσσή καὶ πᾶσαν γῆν Γεσέμ
 10 ¹⁰ ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπάνω Γάνεως καὶ Μέμφεως, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν-
 11 τας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας. ¹¹ καὶ ἐφάυλι-
 σαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονόσορ τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνῆλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφραβήθησαν αὐτὸν ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος, καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς
 12 ἀγγέλους αὐτοῦ κενούς ἐν ἀτιμία πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹² καὶ ἐθυμώθη Να-
 βουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ ἔθ-
 13 νου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃ πάντα τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκητῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῆ Μωὰβ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν δύο θαλασσῶν.
 13 ¹³ καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξάδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ· καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξάδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἄρ-
 14 ματα αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐκυρίευσε τῶν πόλεων αὐτοῦ· καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐχβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων καὶ ἐπρονόμεισε τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔστηκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς· ¹⁵ καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαξάδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ῥαγαῦ, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις αὐτοῦ, καὶ ἐξω-
 16 λόθρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ¹⁶ καὶ ἀνέστρεψε μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμμικτος αὐτοῦ, πληθὺς ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα· καὶ ἦν ἐκεῖ ῥαθυμῶν καὶ εὐωχοῦμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

II.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, δευτέρα καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐκδικῆσαι
 2 πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησε. ² καὶ συνεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ ἔθηκε μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλής αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσε πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ
 3 στόματος αὐτοῦ· ³ καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλοθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα οἱ οὐκ ἠκολού-
 4 θησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε τὴν βουλήν αὐτοῦ, ἐκάλεσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς
 5 αὐτόν· ⁵ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς Ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχυρί αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ πληθὺς ἵππων σὺν
 6 ἀναβάταις μυριάδων δεκαδύο, ⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάση τῇ γῇ ἐπὶ

7. om ὁ ... om την ... και λιβανον ... της παραλιας 8. εσδρημ 9. σαμαρια ... βλιτανη (lege ai pro li) ... χελους 11. ναβουχοδονοσορ βασιλεως ... ανηρ εις, και απεστρεψαν ... απο προσωπου 12. om ταυτην ... τα ορη της ... τους υιων αμμων 15. εξωλεθρευσεν 16. αυτων εις νενη αυτος II. 1. βασιλευς 3. ολεθρευσαι 5. λημψη ... χιλιαδας pro μυριαδων

δυσμάς, ὅτι ἠπειθήσαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου. ⁷ καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ⁷
 ἔτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς, καὶ κα-
 λύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶ τῆς δυνάμεώς μου, καὶ δώσω
 αὐτούς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς. ⁸ καὶ οἱ τραυματῖαι αὐτῶν πληρώσουσι τὰς φά- ⁸
 ραγγας καὶ τοὺς χειμάρρους αὐτῶν, καὶ ποταμοὶ ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐ-
 τῶν πληρωθήσεται. ⁹ καὶ ἄξω τὴν ἀλχημαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης ⁹
 τῆς γῆς. ¹⁰ σὺ δὲ ἐξελεύσῃ προκαταλήψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσί ¹⁰
 σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτούς εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ αὐτῶν. ¹¹ ἐπὶ ¹¹
 δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου, δοῦναι αὐτούς εἰς φόνον
 καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. ¹² ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασι- ¹²
 λείας μου, λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρὶ μου. ¹³ καὶ σὺ δὲ οὐ παρα- ¹³
 βήσῃ ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλ' ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις καθότι
 προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ¹⁴ καὶ ἐξῆλθεν Ὀλο- ¹⁴
 φέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς δυνάστας
 καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, ¹⁵ καὶ ἠρίθμησεν ¹⁵
 ἐκλεκτοὺς ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἰς
 μυριάδας δεκαδύο, καὶ ἵππεῖς τοξότας μυρίους διςχιλίους, ¹⁶ καὶ διέταξεν ¹⁶
 αὐτούς ὄν τρόπον πολέμου πλήθους συντάσσεται. ¹⁷ καὶ ἔλαβε καμήλους καὶ ¹⁷
 ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐτῶν, πλήθους πολὺ σφόδρα, καὶ πρό-
 βατα καὶ βόας καὶ αἴγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς,
¹⁸ καὶ ἐπισιτισμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλήθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου ¹⁸
 βασιλέως πολὺ σφόδρα. ¹⁹ καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς ¹⁹
 πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καὶ καλύψαι πᾶν τὸ πρόσ-
 ωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι καὶ ἵππεῦσι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις
 αὐτῶν. ²⁰ καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρις συνεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ²⁰
 τῆς γῆς, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν. ²¹ καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευῆ ²¹
 ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτιλαῖθ, καὶ ἐπεστρατοπέ-
 δευσεν ἀπὸ Βαικτιλαῖθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἄνω Κιλικίας.
²² καὶ ἔλαβε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππεῖς καὶ τὰ ²²
 ἄρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὄρεινήν. ²³ καὶ διέκοψε τὸ Φοῦδ ²³
 καὶ Λούδ, καὶ ἐπρονόμεισαν πάντας υἱοὺς Ῥασσῆς καὶ υἱοὺς Ἰσμαῆλ τοὺς
 κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς νότον τῆς Χελλαίων. ²⁴ καὶ παρῆλθε τὸν ²⁴
 Εὐφράτην, καὶ διῆλθε τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε πάσας τὰς πόλεις
 τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Ἀβρωνᾶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν.
²⁵ καὶ κατελάβετο τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας, καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντι- ²⁵
 στάντας αὐτῷ, καὶ ἦλθεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον
 τῆς Ἀραβίας. ²⁶ καὶ ἐκύκλωσε πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιάν, καὶ ἐνέπρησε τὰ ²⁶
 σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμεισε τὰς μάνδρας αὐτῶν. ²⁷ καὶ κατέβη εἰς ²⁷
 πεδῖον Δαμασχοῦ ἐν ἡμέραις θερῆσι πυρῶν καὶ ἐνέπρησε πάντας τοὺς ἀγροὺς
 αὐτῶν, καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς πό-
 λεις αὐτῶν ἐσκόλευσε καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίχθησε, καὶ ἐπάταξε πάντας
 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας. ²⁸ καὶ ἐπέπεσεν ὁ φόβος καὶ ὁ ²⁸
 τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ
 Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σοῦρ καὶ Ὀκινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν-
 τας Ἰεμναάν, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ Ἀσκάλωνι ἐφοβήθησαν
 αὐτὸν σφόδρα.

8. φαραγγ. αυτων κ. τ. χειμ., και 10. προκαταλημψη ... μοι προ
 εμοι 11. σου του δουναι 15. καθοτι προσεταξεν αυτω 19. οπι και απτε
 καλυψαι 21. εξηλθεν ... βεχτελεθ ... επεστρατοπαιδευσαν απο παχταλαι
 23. τους φουδ ... επρονομεισεν υιους παντας ρασσεις ... της χελεων 24.
 κατεσκαψεν 26. μαδιαμ 28. επεσεν ... και εν τυρω ... οκεινα

III.

2 Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγους εἰρηνικοὺς λέγοντες ² Ἴδοὺ
 ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου,
 3 χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρεστόν ἐστι τῷ προσώπῳ σου· ³ Ἴδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν
 καὶ πᾶν πεδῖον πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ μάν-
 4 δραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καθ' ὃ ἂν
 ἀρέσκη σοι· ⁴ Ἴδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δουλοὶ
 5 σοῦ εἰσιν, ἐλθὼν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· ⁵ καὶ
 παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥή-
 6 ματα ταῦτα· ⁶ καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, καὶ
 ἐφρούρησε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄν-
 7 δρας ἐπιλέκτους· ⁷ καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν
 8 μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων· ⁸ καὶ κατέσκαψε πάντα τὰ ὄρια
 αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐξέκοψε· καὶ τὴν δεδογμένον αὐτῷ ἐξολοθρεῦσαι
 πάντας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύ-
 σωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπι-
 9 καλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν· ⁹ καὶ ἦλθε κατὰ πρόσωπον Ἐσδρηλῶν πλησίον τῆς
 10 Δωταίας, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι τοῦ πρίνου τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας, ¹⁰ καὶ
 κατεστρατοπέδευσεν ἀνὰ μέσον Γαιβαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα
 ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

IV.

Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πάντα ὅσα
 ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονόσορ βασιλέως
 Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσχύλευσε πάντα τὰ ἱερά αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ
 2 εἰς ἀφανισμόν, ² καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ
 3 περὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τοῦ ναοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν· ³ ὅτι προσ-
 φάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς ἀίχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς ὁ λαὸς συνε-
 4 λέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς
 5 βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν· ⁴ καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρείας καὶ
 Κωνᾶς καὶ Βαιθωρῶν καὶ Βελμέν καὶ Ἱεριχώ καὶ εἰς Χωβὰ καὶ Λίσωρὰ
 5 καὶ τὸν αὐλῶνα Σαλήμ, ⁵ καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων
 τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέθεντο εἰς ἐπισι-
 6 σμμένα· ⁶ καὶ ἔγραψεν Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
 ναις ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι Βετυλούα καὶ Βετομεσζαίμ, ἣ ἐστὶν
 7 ἀπέναντι Ἐσδρηλῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαίμ, ⁷ λέγων
 διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν
 Ἰουδαίαν· καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς
 8 προσβάσεως οὕσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο· ⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δή-
 9 μου Ἰσραὴλ οἱ ἐκάθηντο ἐν Ἱερουσαλήμ· ⁹ καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
 πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινοῦσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκ-
 10 τενίᾳ μεγάλῃ, ¹⁰ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ
 κτήνη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισθωτὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο

III. 3. post επαυλεις ημ. add και πας τοπος ημων 6. επαρχιαν pro παραλιαν 8. δεδομενον ... λατρευσι ... και αι φυλαι 9. δωταεας 10. κατεστρατοπεδευσαν ... ταιβαν IV. 1. βασιλευς ... ορια pro ιερα 2. οπι σφοδρα allerum 4. σαμαριας ... βεθωρω κ. βελμαιν κ. ειεριχω 5. ετειχεισαν 6. ιωακειμ ... οπι εκειναις ... απεναντι εσερηχων ... δωθαειμ 7. διαβασεως 8. ιωακειμ ... παντος λαου 9. εκτενεια his 10. παρ. και μισθ.

σάγκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν. ¹¹ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνὴ τὰ παι- 11
 δία καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ
 ἐσποδῶσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάγκους αὐτῶν κατὰ
 πρόσωπον κυρίου, ¹² καὶ τὸ θυσιαστήριον σάγκω περιέβαλον· καὶ ἐβόησαν πρὸς 12
 τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νή-
 πια αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας εἰς προνομίην, καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας
 αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὄνειδισμόν, ἐπίχαρμα
 τοῖς ἔθνεσι. ¹³ καὶ εἰσῆκουσε κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ εἰσεῖδε τὴν θλί- 13
 ψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
 καὶ Ἱερουσαλήμ κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων κυρίου παντοκράτορος. ¹⁴ καὶ 14
 Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον κυρίου, ἱερεῖς
 καὶ οἱ λειτουργοῦντες κυρίῳ, σάγκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐτῶν προσέ-
 φερον τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ ἐκούσια δό-
 ματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιθάραις αὐτῶν· καὶ ἐβόων πρὸς 15
 κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον Ἰσραὴλ.

V.

Καὶ ἀνηγγέλη Ὀλοφέρνῃ ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοῦρ διότι οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς ὀρεινῆς συνέκλει-
 σαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἔστηκαν ἐν τοῖς πεδίοις
 σκάνδαλα. ² καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἄρχοντας 2
 Μωάβ καὶ τοὺς στρατηγοὺς Ἀμμῶν καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας,
³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀναγγεῖλατε δὴ μοι, υἱοὶ Χαναάν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ κατή- 3
 μενος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνας ἄς κατοικοῦσι πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς ду-
 νάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς
 ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατηγίας αὐτῶν, ⁴ καὶ διὰ τί κατε- 4
 νωτίσαντο τοῦ μὴ ἔλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
 ἐν δυσμαῖς. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν Ἀμμῶν 5
 Ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου λόγον ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγ-
 γελῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην πλη-
 σίον σοῦ οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου
 σου. ⁶ ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων, ⁷ καὶ παρώκησαν τὸ πρότερον 6 7
 ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολουθεῖν τοῖς θεοῖς τῶν πα-
 τέρων αὐτῶν οἳ ἐγένοντο ἐν γῆ Χαλδαίων, ⁸ καὶ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γο- 8
 νέων αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ
 ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποτα-
 μίαν, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς αὐτῶν ἐξελ- 9
 θεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ κατώκη-
 σαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσι πολλοῖς
 σφόδρα. ¹⁰ καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψε γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς 10
 Χαναάν λιμός, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρι οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο
 ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐπανεστῆ 11
 αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ ἐν πλίν-
 θῳ, καὶ ἐταπεινώσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους. ¹² καὶ ἀνεβόησαν 12
 πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς ἐν αἷς
 οὐκ ἦν ἴσσις· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹³ καὶ 13

11. και τα παιδια ... επεθεντο pro επεσον 13. κυριου του παντ.
 14. ιωακειμ ... ιερεις οι λιτουργ. 15. παν οικον V. 1. διοτι υιοι 2.
 ** στρατηγ. υιους αμμων 3. επ αυτ. ο βασ. ηγ. στρατειας α. 5. δη λο-
 γον ο κυρ. μου ... λαου τουτου 10. μεχρι ου 11. κατεσοφισατο αυτ. και
 εν πονω και πλινθω εταπεινωσεν α. και εθετο

14 κατεξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐμπροσθεν αὐτῶν, ¹⁴ καὶ ἤγαγεν
 αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινᾶ καὶ Κάδης Βαρνή· καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς
 15 κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ¹⁵ καὶ ὤκησαν ἐν γῇ Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς
 Ἑσβεωνίτας ἐξωλόθρευσαν ἐν τῇ ἰσχυί αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην
 16 ἐκκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὄρεινὴν. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν
 Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Συχέμ καὶ πάν-
 17 τας τοὺς Γεργεσαίους, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλάς. ¹⁷ καὶ ἕως
 οὐχ ἡμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν τὰ ἀγαθὰ μετ' αὐτῶν, ὅτι θεὸς
 18 μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν. ¹⁸ ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς διε-
 θετο αὐτοῖς, ἐξωλόθρευθησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ἡμα-
 λωτεύθησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδαφος,
 19 καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων. ¹⁹ καὶ νῦν ἐπιστρέ-
 ψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασπορᾶς οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ,
 καὶ κατέσχον τὴν Ἱερουσαλήμ οὐ τὸ ἅγιασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν
 20 τῇ ὄρεινῃ, ὅτι ἦν ἔρημος. ²⁰ καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἐστὶν ἄγνότημα
 ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπισκεψόμεθα
 ὅτι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεθα καὶ ἐκπολεμήσομεν
 21 αὐτούς. ²¹ εἰ δὲ οὐκ ἐστὶν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύ-
 ριός μου, μὴ ποτε ὑπερασπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐ-
 22 τῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὄνειδισμὸν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. ²² καὶ ἐγένετο ὡς
 ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσε πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυ-
 κλῶν τὴν σκητὴν καὶ περιεστῶς· καὶ εἶπαν οἱ μεγαστᾶνες Ὀλοφέρνηου καὶ
 23 πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωάβ συγκόψαι αὐτόν, ²³ οὐ
 γὰρ φοβηθήσομεθα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἐστὶ δύναμις
 24 οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. ²⁴ διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ἔσονται
 εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατιᾶς σου, δέσποτα Ὀλοφέρνη.

VI.

Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρείας,
 καὶ εἶπεν Ὀλοφέρνης ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμειως Ἀσσοὺρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναν-
 2 τιον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωάβ. ² Καὶ τίς
 εἰ σὺ Ἀχιὼρ καὶ οἱ μισθῶτοί τοῦ Ἐφραΐμ, ὅτι προεφήτευσας ἐν ἡμῖν κα-
 θὼς σήμερον, καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ θεὸς αὐτῶν
 ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; οὗτος ἀποστελεῖ
 τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ
 3 ρύσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς αὐτῶν. ³ ἀλλ' ἡμεῖς οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐ-
 τοὺς ὡς ἄνθρωπον ἕνα, καὶ οὐχ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν ἔπκων ἡμῶν.
 4 ⁴ κατακαύσομεν γὰρ αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρη αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν
 τῷ αἵματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν· καὶ
 οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἔχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ἀλλὰ
 ἀπωλεία ἀπολοῦνται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ κύριος πάσης τῆς
 5 γῆς. εἶπε γάρ, οὐ ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ. ⁵ σὺ δὲ Ἀχιὼρ,
 μισθῶτὲ τοῦ Ἀμμών, ὅς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου,
 οὐκ ὄψει ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἕως οὗ ἐκδικήσω τὸ

14. σεῖνα 15. τοὺς εσβεων εξωλεθρευσαν 17. ἦν μετ αυτων τα αγα-
 θα 18. οτε δη ... εξωλεθρευθησαν ... ουχ ιδιαν 21. ιδου ργο ει δε ...
 παρελθτω ο κυριος μη ποτε ... αυτ. περι αυτων ... εις ονειδος 22. λα-
 λων αχειωρ ... ο κυκλω της σκητης περιεστως 24. εις καταβρωσιν
 VI. 1. συνεδριας ... της δυναμειως ... των αλλοφυλων ... παντ. τους υιους
 2. επροφητευσας ... οση αυτων rgrinum ... εξολεθρευσει 3. εξολεθρευσω-
 μεν ργο παταξομεν 4. μεθυσθησονται ... (παιδια ...) των νεκρων ... κατα
 προσωπον των ποδων ημων 5. οψη

γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου· ⁶καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς στρατιᾶς μου 6
καὶ ὁ λαὸς τῶν Ξεραπόντων μου τὰς πλευράς σου, καὶ πεσῆ ἐν τοῖς τραυ-
ματίαις αὐτῶν ὅταν ἐπιστρέψω· ⁷καὶ ἀποκαταστήσουσί σε οἱ δοῦλοί μου 7
εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ θήσουσί σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων, ⁸καὶ 8
οὐκ ἀπολῆ ἕως οὗ ἐξολοθρευθῆς μετ' αὐτῶν. ⁹καὶ εἶ περ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ 9
σου ὅτι οὐ ληφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον. ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν
διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου. ¹⁰καὶ προσέταξεν Ὁλοφέρνης τοῖς δούλοις 10
αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιώρ καὶ
ἀποκαταστήσαι αὐτὸν εἰς Βετυλούα καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραὴλ.
¹¹καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμ- 11
βολῆς εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ
παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἱ ἦσαν ὑποκάτω Βετυλούα. ¹²καὶ ὡς εἶδαν αὐ- 12
τοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὄπλα
αὐτῶν καὶ ἀπῆλθον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς
ἄνθρωπος σφενδανητῆς διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἔβαλον ἐν λίθοις
ἐπ' αὐτούς. ¹³καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν Ἀχιώρ καὶ 13
ἀφῆκαν ἐρριμμένον ὑπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄρους, καὶ ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον
αὐτῶν. ¹⁴καταβάντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, 14
καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλούα, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ
τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, ¹⁵οἳ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Ὀζίας 15
ὁ τοῦ Μιχαῆ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν καὶ Ἀβρίς ὁ τοῦ Γοθονιῆλ καὶ Χαρμὶς
υἱὸς Μελχιήλ. ¹⁶καὶ συνεκάλεσαν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ 16
συνέδραμον πᾶς νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ
ἔστησαν τὸν Ἀχιώρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν
Ὀζίας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς 17
συνεδρίας Ὁλοφέρνου, καὶ πάντα τὰ ῥήματα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρ-
χόντων υἱῶν Ἀσσούρ, καὶ ὅσα ἐμεγαλορῆμόνησεν Ὁλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον
Ἰσραὴλ. ¹⁸καὶ πεσόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες 18
¹⁹Κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανείας αὐτῶν, καὶ ἐλέη- 19
σον τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν
ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²⁰καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιώρ, καὶ ἐπή- 20
νεσαν αὐτὸν σφόδρα. ²¹καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὀζίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς 21
οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε πότον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν θεὸν
Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

VII.

Τῇ δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὁλοφέρνης πάση τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ
παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ οἳ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν
ἐπὶ Βετυλούα καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὄρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν
πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς 2
ἄνθρωπος δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες ἀν-
δρῶν πεζῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἰπέων χιλιάδες δεκαδύο, χωρὶς τῆς
ἀποσκευῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πληθὺς πολὺ σφόδρα.
³καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βετυλούα ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ παρ- 3
έτειναν εἰς εὐρος ἐπὶ Δωθαίμ καὶ ἕως Βελθέμ, καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βετυλούα

8. ἐξολοθρευθῆς 9. οὐ συλλημφθῆσονται ... συμπεσάτω 12. ἀπῆλθεν
... ἐβαλλόν 13. περιρριμμένον 14. δε super lineam ... οἱ υἱοὶ ... ἐπέστησεν,
ἐπ' αὐτόν ... αὐτόν εἰς τοὺς 15. οζίας ο τοῦ χειμα ... χαβρεις ... χαλ-
μεις 16. ἐμμεσῶ (sed μ prius in litura) 17. ἐλάλησαν ἐμμεσῶ ... ἐμε-
γαλορρημονήσεν 19. καθεῖδε 21. οζίας VII. 1. τῇ δε επαυρ. ... παντι-
λαῷ ... βαιτυλοῦα 2. χιλιαδες πεζων 3. δωθαιμ εως βελβαιμ ... ἀπὸ
βαιτυλοῦα

4 ἕως Κυμαῶνος ἢ ἔστιν ἀπέναντι Ἐσδρηλώμ. ⁴ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὡς εἶδον
 αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα, καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλη-
 σίον αὐτοῦ Νῦν ἐκλείξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε
 5 τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ οὔτε αἱ φάραγγες οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος
 αὐτῶν. ⁵ καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκευῆ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύ-
 σαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα
 6 ἐκείνην. ⁶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππου
 7 αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἐν Βετυλούα, ⁷ καὶ ἐπεσκέ-
 ψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν
 ἐφώδευσε καὶ προκατελάβετο αὐτάς, καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀν-
 8 δρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέξευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁸ καὶ προσελθόν-
 τες αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἡσαῦ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ
 9 λαοῦ Μωᾶβ καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας εἶπαν ⁹ Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ
 10 δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται ἕραυσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ¹⁰ ὁ γὰρ λαὸς
 οὗτος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν ἀλλ' ἐπὶ τοῖς
 ὕψει τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἔστιν
 11 εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν. ¹¹ καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ
 πολέμει πρὸς αὐτοὺς καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ
 12 τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς. ¹² ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσω
 πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδες σου τῆς
 13 πηγῆς τοῦ ὕδατος ἢ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους, ¹³ διότι ἐκεῖθεν
 ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ
 ἐκδώσουσι τὴν πόλιν ἑαυτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ
 τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ παρεμβολοῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυ-
 14 λακτὴν τοῦ μὴ ἐξελεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἕνα. ¹⁴ καὶ τακθήσονται ἐν τῷ
 λιμῷ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν
 15 ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκῆσεως αὐ-
 16 τῶν, ¹⁵ καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν ἀνδ' ὧν ἕστασίασαν
 16 καὶ οὐκ ἀπήνητησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ. ¹⁶ καὶ ἤρσαν οἱ λόγοι αὐτῶν
 ἐνώπιον Ὀλοφέρνηου καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἑραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνετά-
 17 ξαν ποιεῖν καθὼς ἐλάλησαν. ¹⁷ καὶ ἀπῆρε παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ μετ'
 αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι καὶ προ-
 18 κατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ
 ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέ-
 ναντι Δωθαίμ, καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι
 Ἐκρεβήλ ἢ ἔστι πλησίον Χοῦς ἢ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ· καὶ ἡ
 λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐκάλυψαν πᾶν
 τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτῖαι αὐτῶν κατεστρατοπέ-
 19 δευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα. ¹⁹ καὶ οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὀλιγοψύχησε τὸ πνεῦμα αὐ-
 τῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου
 20 αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔμεινε κύκλω αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦρ, οἱ πεζοὶ καὶ
 τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἡμέρας τριακοντατέσσαρας· καὶ ἐξέλιπε
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βετυλούα πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων,
 21 ²¹ καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πιεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν

4. om αυτων ... πασης της γης 6. εκ βαιτυλουα 8. παντες αρχον-
 τες υιων 10. επι τοις οψεισι τ. οραιων εν οις α. κατοικουσιν 13. βαιτυ-
 λουα ... εκδ. πολιν αυτων 15. ουχ υπηνητησαν 16. οι λογοι αυτου ... συνεταξεν
 π. καθα 17. απηραν παρεμβολην 18. οι υιοι ησαυ ... δωθαιμ ... πλη-
 σιον χουσει ... om μοχμουρ ... εκαλυψεν 19. εκυκλωσαν αυτους 20. εμ-
 νον ... εξελειπαν ... βαιτυλουα ... αγγια

μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐτοῖς πιεῖν. ²² καὶ ἠθύμησαν τὰ νήπια αὐτῶν ²²
καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλειπον ἀπὸ τῆς δίψης, καὶ ἐπι-
πτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διάδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ
ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς. ²³ καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζίαν ²³
καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία,
καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων
²⁴ Κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν ²⁴
μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικᾶ μετὰ τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ. ²⁵ καὶ νῦν οὐκ ἔστι ²⁵
βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ κατα-
στρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. ²⁶ καὶ νῦν ἐπικαλέ- ²⁶
σασθε αὐτοὺς καὶ ἐκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν τῷ λαῷ Ὀλοφέρ-
νου καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁷ κρεῖσσον γὰρ ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς ²⁷
διαρπαγὴν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ
ὀψόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖ-
κας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²⁸ μαρτυρόμεθα ὑμῖν ²⁸
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν,
ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἀμαρτήματα τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σή-
μερον. ²⁹ καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμο- ²⁹
θυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. ³⁰ καὶ εἶπε πρὸς ³⁰
αὐτοὺς Ὀζίας Ἐθαρσεῖτε, ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας ἐν αἷς
ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, οὐ γὰρ ἐγκατα-
λείψει ἡμᾶς εἰς τέλος· ³¹ ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὐταὶ καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς ³¹
βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. ³² καὶ ἐσκόρπισε τὸν λαὸν εἰς τὴν ³²
ἑαυτοῦ παρεμβολήν, καὶ ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν
ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐξαπέστειλε·
καὶ ἦσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

VIII.

Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδιᾶ θυγάτηρ Μεραρὶ υἱοῦ Ὠξ
υἱοῦ Ἰωσήφ υἱοῦ Ὀζειῆλ υἱοῦ Ἐλκία υἱοῦ Ἡλιοῦ υἱοῦ Χελκίου υἱοῦ Ἐλιάβ
υἱοῦ Ναθαναὴλ υἱοῦ Σαλαμιῆλ υἱοῦ Σαρασαδαὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. ² καὶ ὁ ἀνὴρ ²
αὐτῆς Μανασσῆς, τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἀπέθανεν
ἐν ἡμέραις θερῶν κριθῶν. ³ ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ³
ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
τὴν κλίνην καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βετυλούᾳ τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθαίμ καὶ Βελαμῶν.
⁴ καὶ ἦν Ἰουδιᾶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας. ⁴
⁵ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ ἐπέ- ⁵
θηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἱμάτια τῆς χη-
ρεύσεως αὐτῆς. ⁶ καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς ⁶

22. ηθύμησεν ... om αυτων secundum ... εξελειπον 23. εβοησαν
24. μετα υιων 27. γαρ ημας γενηθηται ... ουχ οψομεθα ... om εν οφθαλμ.
ημων 29. εμμεσω ... κυριον θεον 30. οζειας ... διακαρτ. επι πεντε ...
επιστρεφει 31. εαν διελθ. 32. εαυτου πολιν· παρεμβολην· ... κ. επι τους
... εξαπεστειλαν VIII. 1. ιουδεισ θυγ. μεραρει ... οζειηλ υι. ελκεια υιου
ανανιου υιου γεδεων υιου ραφαϊν υιου ακιθων υι. ηλειου υι. ελιαβ υι. ναθ.
υι. σα. υι. σαλασαδαι υι. ιηλ (i. e. ισραηλ, sed corr. est ιεηλ) 2. κριθων
θερισμου 3. επι τους δεσμευοντας τα δραγματα ... κλινην αυτου ... βαι-
τυλουα ... δωθαειμ κ. βαλαμων 4. ιουδεισ ... τεσσαρες 6. ενηστευσεν
... της χηρευσεως

προσαββάτων και σαββάτων και προνουμηγιῶν και νουμηγιῶν και ἑορτῶν και
 7 χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ. 7 και ἦν καλὴ τῷ εἶδει και ὠραία τῇ ὄψει σφό-
 8 δρα, και ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον και ἀργύριον και
 8 παιδας και παιδίσκας και κτήνη και ἀγρούς, και ἔμενον ἐπ' αὐτῶν. 8 και
 οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ῥῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν θεὸν σφόδρα
 9 και ἤκουσε τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλιγοψύ-
 9 και ἤκουσε τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλιγοψύ-
 χησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων, και ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους Ἰουδαί-
 οὺς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ὁζίας, ὡς ὤμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν
 10 μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυριοῖς. 10 και ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν
 ἐφεστῶσαν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Ὁζίαν και Χαβρίν και Χα-
 11 μιν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. 11 και ἦλθον πρὸς αὐτήν, και εἶπε
 πρὸς αὐτοὺς Ἀκούσατε δὴ μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βετυλούσῃ,
 ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ταύτῃ, και ἐστήσατε τὸν ὄρκον ὃν ἐλαλήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ θεοῦ και ὑμῶν,
 και εἶπατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπι-
 12 στρέψῃ ὁ κύριος βοηθῆσαι ἡμῖν. 12 και νῦν τίνες ἐστέ ὑμεῖς οἱ ἐπειράσατε
 τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον, και ἴστασθε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν
 13 ἀνθρώπων; 13 και νῦν κύριον παντοκράτορα ἐξετάζετε, και οὐδὲν ἐπιγνώσεσθε
 14 ἕως τοῦ αἰῶνος, 14 ὅτι βᾶτος καρδίας ἀνθρώπου οὐκ εὐρήσετε, και λόγους
 τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ λήψεσθε· και πῶς τὸν θεὸν ὃς ἐποίησε τὰ πάντα
 ταῦτα ἐρευνήσετε, και τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, και τὸν λογισμὸν αὐτοῦ
 κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν·
 15 15 ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει
 τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θελεῖ σκεπάσαι ἡμέραις, ἢ και ὀλοθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸς
 16 προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. 16 ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλάς κυρίου
 τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐκ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀν-
 17 θρώπου διαιτηθῆναι. 17 διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπιχα-
 λεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ἡμῶν, και εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν ἐὰν
 18 ἢ αὐτῷ ἀρεστόν. 18 ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν οὐδὲ ἔστιν ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ἡμῶν
 οἱ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέ-
 19 ραις, 19 ὧν χάριν ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν και εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν,
 20 και ἔπεσον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. 20 ἡμεῖς δὲ ἕτερον θεὸν
 οὐκ ἐπέγνωμεν πλην αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐκ ὑπερόψεται ἡμᾶς οὐδ'
 21 ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν. 21 ὅτι ἐν τῷ ληφθῆναι ἡμᾶς οὕτως καθήσεται πᾶσα
 ἡ Ἰουδαία, και προνομευθήσεται τὰ ἅγια ἡμῶν, και ζητήσῃ τὴν βεβήλωσιν
 22 αὐτῶν ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, 22 και τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν και τὴν
 αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς και τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἐπιστρέψει
 εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὐ ἐὰν δουλεύσωμεν ἐκεῖ, και ἐσώμεθα εἰς
 23 πρόσκομμα και εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν κτωμένων ἡμᾶς. 23 ὅτι οὐ κατευσ-
 θήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσῃ αὐτὴν κύριος ὁ

6. * οπι και σαββατων ει και νουμηγιων, ** sic: χωρις και σαββατων και προνουμηγιων προσαββατω (προσαββατω[v] ad lineam praeced. post χωρις debebat addi) και εορτων 7. εμεινεν 9. ωλιγοψυχησεν εν τη ... ιουδειᾳ παντ. τ. λογ. ους ... οζειας 10. οπι οζιαν και ... χαβρειμ 11. κατοικουντων βαιτυλουα ... τον ορκ. ταυτον ον ... επιστρεψει κυριος βοηθ. υμιν 12. ιστατε 14. *λογον (videtur) ... διαλημψεσθε ... εποιησεν παντα ... ερευνησατε ... ** κατανοησατε 15. θελει και πασαις ημεραις ... ολεθρευσαι 17. επικαλεσομεθα 18. ουδε δημος 20. εγνωμεν ... ουτε απο 21. λημφθῆναι ... εκζητησει ... εκ του αιματος ημων 22. * οπι κ. τ. φον. τ. αδελφ. ημων (** υμων)

θεός ἡμῶν. ²⁴ καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν ὅτι ἐξ ²⁴
 ἡμῶν κρέματαί ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστή-
 ριον ἐπιστήριχται ἐφ' ἡμῖν. ²⁵ παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν κυρίῳ τῷ ²⁵
 θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς κατὰ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. ²⁶ μνήσθητε ὅσα ²⁶
 ἐποίησε μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ἐπέειρασε τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ
 Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελ-
 φοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ ὅτι οὐ κατὰ ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἐτασμὸν τῆς ²⁷
 καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέτησιν μαστιγοῖ κύ-
 ριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁζίας Πάντα ὅσα εἶπας ²⁸
 ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ ὅτι ²⁹
 οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν
 σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, κατ'ὅτι ἀγαθόν ἐστὶ τὸ πλάσμα τῆς
 καρδίας σου. ³⁰ ἀλλ' ὁ λαὸς ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς ³⁰
 κατὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀπαγαγεῖν ὄρκον ἐφ' ἡμᾶς ὃν οὐ παραβησό-
 μεθα. ³¹ καὶ νῦν δεήθητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβῆς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ ³¹
 κύριος τὸν υἱὸν εἰς πλήρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι.
³² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδαῖς Ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα ὃ ἀφί- ³²
 ξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. ³³ ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς ³³
 πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν
 ταῖς ἡμέραις μετ' ἃς εἶπατε παραδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ἐπι-
 σκέψεται κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου. ³⁴ ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνησέτε τὴν ³⁴
 πρᾶξίν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ. ³⁵ καὶ εἶπεν ³⁵
 Ὁζίας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτὴν Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ κύριος ὁ θεὸς
 ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ³⁶ καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς ³⁶
 σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

IX.

Ἰουδαῖς δὲ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 αὐτῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον
 ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμιάμα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης, καὶ
 ἐβόησε φωνῇ μεγάλη Ἰουδαῖς πρὸς κύριον καὶ εἶπε ² Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός ²
 μου Συμεῶν, ὃν ἔδωκας ἐν χειρὶ ῥομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἳ ἔλυ-
 σαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην καὶ
 ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος· εἶπας γὰρ Οὐχ οὕτως ἔσται· καὶ ἐποίησαν
³ ἀντὶ ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἢ ³
 ἠδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις
 καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν· ⁴ καὶ ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομὴν ⁴
 καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ πάντα τὰ σκυλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν ἡγα-
 πημένων ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου καὶ ἐβδελύξαντο μίασμα
 αἵματος αὐτῶν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοήθον· ὁ θεὸς ὁ θεὸς ὁ ἐμός, καὶ
 εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. ⁵ σὺ γὰρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα ⁵
 καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενσήθης, καὶ ἐγενήθησαν
 ἃ ἐνενοήθης, ⁶ καὶ παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω καὶ εἶπαν Ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶ- ⁶
 σαι γὰρ αἱ ὁδοί σου ἑτοιμοί, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει. ⁷ Ἰδοὺ γὰρ ⁷

²⁴. επιστηρισαι ²⁵. οπι παντα ²⁶. ποιμαινοντος αυτου ²⁸. οζειας
 ... εν αγαθη ³⁰. αλλα ... δεδιψηκεν ... ηναγκασεν ημας ποιησαι ... και
 επηγαγεν εφ ημας ορκον ³². ιουδεις ³⁴. εξερευνησατε ... ου γαρ αναγ-
 γελω υμιν ³⁵. οζειας IX. 1. ιουδεις ... οικον του κυριου του θυμια-
 ματος ... φωνην μεγαλην ιουδεις 3. οπι αυτων sec. ... ηδεσατο την απα-
 τηθεισαν εις ... οπι δυνασταις και 4. θυγατερ. αυτων ... σκυλα αυτων
 ... οπι οἷ ... ο θεος θεος εμοσ εισακουσον μου 5. και μετεπειτα 6. αι
 κρισεις

Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἑπὶ καὶ ἀναβάτη, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῶ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνῃ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ κύριος συντρίβων πολέμων. ⁸ κύριος ὄνομά σοι· σὺ ῥάξον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου, καὶ κάταξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἅγια σου, μὲναι τὸ σκίνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καὶ καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου σου. ⁹ βλέψον εἰς ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπέστειλον τὴν ὀργὴν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς χήρας ὁ διενότησιν κράτος. ¹⁰ πάταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹ οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ θεός, ἐλαττόνων εἶ βοηθός, ἀντιλήπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ. ¹² ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου καὶ θεὸς κληρονομίας Ἰσραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστη τῶν ὑδάτων, βασιλεὺ πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου, ¹³ καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ μάλωπα αὐτῶν, οἳ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιών καὶ οἴκου κατασχεσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά. ¹⁴ καὶ ποιήσον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ εἰ μὴ σὺ.

X.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ καὶ συνετέλεσε ² πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ² καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως καὶ ἐκάλεσε τὴν ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, ³ καὶ περιείλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρέσεως αὐτῆς, καὶ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἐχύριστο μύρω παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς ἐν οἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρός αὐτῆς Μανασσῆ. ⁴ καὶ ἔλαβε σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλλια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν. ⁵ καὶ ἔδωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς ἀσκοπιτίνην οἴνου καὶ καμψάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάσης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν. ⁶ καὶ ἐξήλθουσιν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως Βετυλούα, καὶ εὔροσαν ἐφροστώτας ἐπ' αὐτῆς Ὀζρίαν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβρίν καὶ Χαρμίν. ⁷ ὡς δὲ εἶδον αὐτήν, καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ εἶπαν αὐτῇ ⁸ Ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δώθη σε εἰς χάριν, καὶ τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ὑψωμα Ἱερουσαλήμ. καὶ προσεκύνησε τῷ θεῷ, ⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐπατάξατε ἀνοιξαί μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελειώσιν τῶν

7. om και εν γαισω 8. om και απιε καταβαλειν 10. (απαρτης ...) αναστημα 11. δυναστια ... κυριος pro θεος ... αντιληπτωρ 12. ναι ναι θεος ... βασιλευς 13. κορυφην 4. επι παντος εθνους ... ει ο θεος θεος X. 3. ον ενεδιδυσκετο ... εν αις εστολ. 4. ψελια ... εις απατησιν 5. καψακην ... αγγια ... επεθηκεν αυτη 6. βαιτυλουα ... εφροστωτα αυτη οζειαν ... χαβρειν κ. χαρμειν 7. αυτης εθαυμασαν 8. om ο θεος ulterum

λόγων ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτὴν καθότι ἐλάλησαν. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οὕτως· καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδεῖς, αὐτὴ καὶ ἡ 10 παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος, ἕως διῆλθε τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκ ἔτι ἐθεώρουν αὐτήν. ¹¹ καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθείαν, καὶ συνήνητησεν αὐτὴ προφυλακὴ 11 τῶν Ἀσσυρίων. ¹² καὶ συνέλαβον αὐτήν καὶ ἐπηρώτησαν Ἰνῶν εἶ, καὶ πόθεν 12 ἔρχη, καὶ ποῦ πορεύη; καὶ εἶπε θυγάτηρ εἰμι τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³ καὶ γὰρ 13 ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δεῖξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν κατ' ἣν πορεύσεται καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρεινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. ¹⁴ ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα αὐτῆς, 14 καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμασίον τῷ κάλλει σφόδρα, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν ¹⁵ Σέσωκας τὴν ψυχὴν σου σπεύσασα 15 καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσί σε ἕως παραδώσουσί σε εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶ ἐὰν δὲ στῆς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει. ¹⁷ καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν 17 ἄνδρας ἑκατόν, καὶ παρέξευξαν αὐτὴ καὶ τῇ ἄβρα αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου. ¹⁸ καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ, 18 διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτήν ὡς εἰστήκει ἔξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνηου, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς 19 Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς, καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Ἦίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλὸν ἔστιν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφεθῆναι δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη καὶ πάντες οἱ 20 στρατιῶται αὐτοῦ, καὶ εἰσῆγαγον αὐτήν εἰς τὴν σκηνὴν. ²¹ καὶ ἦν Ὀλοφέρνης 21 ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπιῷ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καρυφασμένων. ²² καὶ ἀνήγγειλαν 22 αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκῆνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραὶ προάγουσαι αὐτοῦ. ²³ ὡς δὲ ἦλθε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδεῖς καὶ τῶν στρατιῶ- 23 των αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτήν οἱ δούλοι αὐτοῦ.

XI.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ὀλοφέρνης Θάρσησον, γύναι, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα ἄνθρωπον ὅστις ἠρέτικε δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς. ² καὶ νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν, εἰ μὴ μὴ ἐφάυλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτούς, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα. ³ καὶ νῦν λέγε μοι τίνας ἔνεκεν ἀπέδρας ἀπ' αὐτῶν καὶ ἦλθες ³ πρὸς ἡμᾶς· ἦκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν· θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήση καὶ εἰς τὸ λοιπόν· ⁴ οὐ γὰρ ἔστιν ὃς ἀδικήσει σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς ⁴ δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονόσορ. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰου- ⁵ δεῖς Δέξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγεῖλω ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ.

9. καθότι ἐλάλησεν 10. Ιουδεῖς ... οἱ μετ' αὐτῆς ... ἕως οὗ διῆλθεν ... ἐθεώρουν 13. ἀναγγεῖλαι 14. θαυμασία 15. εἰς χεῖρας 16. καὶ εὖ σε ποιήσει 18. ἰστήκει 19. * ἀπὸ αὐτῆς (* ab ἐθαύμαζον ad ἐθαύμαζον (transiluerat) ... εἶπαν ἕκαστος ... ἐξ αὐτῶν ὑπολείπεσθαι 21. κωνωπιῷ 23. Ιουδεῖς XI. 1. ἠρετίσεν 2. ἐφάυλισεν ... ἀλλὰ αὐτοὶ 3. ἐνεκα 5. Ιουδεῖς

6 ⁶ καὶ ἐὰν κατακολουθήσης τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πράγμα
ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἀποπесεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμά-
7 των αὐτοῦ. ⁷ ζῆ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς καὶ ζῆ τὸ κράτος
αὐτοῦ, ὅς ἀπέστειλέ σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι
διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ καὶ
8 πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ ἤκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουργέ-
ματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάση τῇ γῆ ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ
9 βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασι πολέμου.
⁹ καὶ νῦν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιώρ ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἤκούσαμεν τὰ ῥή-
ματα αὐτοῦ, ὅτι περιποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βετυλούα, καὶ ἀνήγγειλεν
10 αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐξελάλησε παρὰ σοί. ¹⁰ διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς
τὸν λόγον αὐτοῦ ἀλλὰ κατάρθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἀληθὴς ἐστίν· οὐ
γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία ἐπ' αὐτοὺς ἐὰν μὴ ἀμάρ-
11 τωσιν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹¹ καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἐκβολὸς καὶ
ἄπρακτος, καὶ ἐπιπесεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ καταλάβετο αὐ-
12 τοὺς ἀμάρτημα ἐν ᾧ παροργιοῦσι τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὀπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτο-
13 πῆριον. ¹² ἐπεὶ γὰρ ἐξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβου-
λεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ
13 Θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν διεγνώσαν δαπανῆσαι. ¹³ καὶ τὰς ἀπαρ-
χὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγιά-
σαντες τοῖς ἱερεῦσι τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλήμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου
14 τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλώσαι, ὧν οὐδὲ ταις χερσὶ κατῆκεν ἄψα-
15 σθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπεστάλακασιν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι καὶ
οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφρασιν
16 παρὰ τῆς γερουσίας. ¹⁵ καὶ ἔσται ὡς ἂν ἀναγγεῖλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσι, δε-
17 στήσονται σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁶ ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπι-
γνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς
17 ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκού-
18 σωσιν αὐτά. ¹⁷ ὅτι ἡ δούλη σου Θεοσεβὴς ἐστίν, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ
ἡμέρας τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξε-
19 λεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι πρὸς
20 τὸν Θεόν, καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἐλθούσα
προσανοίσω σοι, ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀντι-
19 στήσεται σοι ἐξ αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας ἕως τοῦ ἐλθεῖν
ἀπέναντι Ἱερουσαλήμ, καὶ θήσω τὸν θίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις
αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσει αὐ-
20 τοῦ ἀπέναντί σου, ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι κατὰ πρόγνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη
21 μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαι σοι. ²⁰ καὶ ἤρσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον
Ὀλοφέρνηου καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θαυμάσιων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ
22 τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἶπαν ²¹ Οὐκ ἔστι τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου
23 τῆς γῆς καλῶ πρόσωπῳ καὶ συνέσει λόγων. ²² καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρ-
νης Εὐ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γεννηθῆναι
23 ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος ἐν δὲ τοῖς φαυλίσασιν τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν. ²³ καὶ
νῦν ἀστεία εἶ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν

7. ο βασιλευς πασ. τ. γ. ναβουχοδ. 8. πανουργηματα τ. ψ. σου, α
και ... παση τη βασ. 9. συνεδρια ... βαιτυλουα 10. δη ργο δια ...
εστιν αληθης ... ημων ος κατισχυει 11. επι προσωπου αυτων και καταλα-
βοι ... οπηνικα εαν 12. επει παρεξελειπεν α. τα βρ. αυτων ... οπι εν
13. οτι α ... ων ουδεν ταις 14. ως εαν 17. αναγγειλει ργο ερει 18. και
εξελευση 19. οτι μοι ταυτα ελαληθη ... ανηγγελη 21. εν καλω 22. απωλεια

ποιήσης καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεός σου ἔσται μοῦ θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστή παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

XII.

Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὐ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ, καὶ συνέταξε καταστρώσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. ² καὶ εἶπεν Ἰουδαῖς Οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἠκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ³ Ὁλοφέρνης Ἐὰν δὲ ἐκλίπη τὰ ὄντα μετὰ σου, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἔστι μετ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰουδαῖς ⁴ πρὸς αὐτὸν Ζῆ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ ἕως ἂν ποιήσῃ κύριος ἐν χειρὶ μου ἃ ἐβουλεύσατο. ⁵ καὶ ἤγαγον αὐτὴν οἱ θεράποντες Ὁλοφέρνου εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ὕπνωσε μέχρι μεσοῦσης τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἐωθινήν φυλακὴν, ⁶ καὶ ἀπέστειλε ⁶ πρὸς Ὁλοφέρνην λέγουσα Ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἐᾶσαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελεῖν. ⁷ καὶ προσέταξεν Ὁλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξι ⁷ μὴ διακωλύειν αὐτὴν· καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βετυλούα, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. ⁸ καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου ⁸ θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῦναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμενε τῇ σκηνῇ, μέχρις οὐ προσηέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἑσπέραν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τε- ¹⁰ τάρτῃ ἐποίησεν Ὁλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρεῖαις. ¹¹ καὶ εἶπε Βαγῶα τῷ ¹¹ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἐφροσύνη ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Πείσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἣ ἔστι παρὰ σοὶ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μετ' ἡμῶν. ¹² Ἴδου γὰρ αἰσχρὸν τῷ προσώπῳ ἡμῶν εἰ γυναῖκα ¹² τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὀμιλήσαντες αὐτῇ· ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσεται ἡμῶν. ¹³ καὶ ἐξῆλθε Βαγῶας ἀπὸ προσώπου Ὁλοφέρ- ¹³ νου, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπε Μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πιεῖσαι μετ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἴνον, καὶ γενηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὡς θυγάτηρ μίᾳ τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ. ¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδαῖς Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ ¹⁴ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστὸν σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτο ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου. ¹⁵ καὶ διανασταῖσα ἐκοσμήθη ¹⁵ τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικειῷ· καὶ προσῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ κατέναντι Ὁλοφέρνου χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβε παρὰ Βαγῶου εἰς τὴν καθημερινὴν διαίταν αὐτῆς εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν. ¹⁶ καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδαῖς, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία ¹⁶ Ὁλοφέρνου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπίθυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς, καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι αὐτὴν ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτὴν. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης Πίε δὴ καὶ ¹⁷ γενήθητι μετ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰουδαῖς Πίομαι δὴ, κύριε, ¹⁸

23. ποιήσεις XII. 1. αργυρ. αυτου και συνετ. κατ. αυτην ... πιειν
2. ιουδαις ... αλλα εκ 3. εαν εκλειπη ... ποθεν εξομεν σοι δ. τα ... γενους σου 4. ιουδαις 5. μεσοσης νυκτος ... περι την 6. εξελθ. επι προσευχ. 7. βαιτυλουα 8. κ. εως ανεβη, εδετο κυριου ... αναστημα 9. κ. ειςπ. καθα παρ. εν τη ... μεχρι ου ... τροφην 10. εις την κλησιν 13. και πιειν μετ υμων εις ευφρ. (sed inde ab εν μετ **; *οπι εις ευφρ.) 14. ιουδαις ... και εσται μοι τουτο ... οπι μου 15. αναστασα ... οπι και παντι τω κοσμω ... εναντιον ... ελαβον 16. 18. ιουδαις

ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἑμοί σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
 19 γενέσεώς μου. ¹⁹ καὶ λαβοῦσα ἔφαγε καὶ ἔπιε κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἠτοίμασεν
 20 ἡ δούλη αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἠύφρανθη Ὁλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πο-
 λὺν σφόδρα ὅσον οὐκ ἔπιε πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη.

XIII.

Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀναλύειν· καὶ Βα-
 γώας συνέκλεισε τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισε τοὺς παρεστῶτας ἐκ προς-
 ὄπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν· ἦσαν γὰρ πάν-
 2 τες κεκοπωμένοι διὰ τὸ ἐπὶ πλεῖον γεγονέναι τὸν πότον. ² ὑπελείφθη δὲ Ἰουδαίᾳ
 μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ Ὁλοφέρνης προπεπτωκῶς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ· ἦν
 3 γὰρ περιεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. ³ καὶ εἶπεν Ἰουδαίᾳ τῇ δούλῃ αὐτῆς στήναι
 ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς καθάπερ καὶ ἡμέ-
 ραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγῶα ἐλάλησε
 4 κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁴ καὶ ἀπήλθουσιν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς
 κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ σταῖσα Ἰουδαίᾳ παρὰ
 τὴν κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς Κύριε ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως,
 5 ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου εἰς ὕψωμα Ἱερου-
 6 σαλήμ, ⁵ ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ
 6 ἐπατήδευσμά σου εἰς θραῦμα ἐχθρῶν οἳ ἐπανέστησαν ἡμῖν. ⁶ καὶ προσελθοῦσα τῷ
 κανόνι τῆς κλίνης ὅς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὁλοφερνου καθεῖλε τὸν ἀκινάκην αὐ-
 7 τοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ⁷ καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς
 8 αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Κραταίωσόν με ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ⁸ καὶ
 ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δις ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς, καὶ ἀφείλε τὴν κε-
 9 φαλὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς,
 καὶ ἀφείλε τὸ κωνωπεῖον ἀπὸ τῶν στύλων· καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε, καὶ παρέ-
 10 δωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὁλοφέρνου, ¹⁰ καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν
 πύλην τῶν βρωμάτων αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἄμα κατὰ τὸν ἐθισμόν αὐ-
 τῶν. καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ
 11 προσανέβησαν τὸ ὄρος Βετυλούα, καὶ ἤλθουσιν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς. ¹¹ καὶ
 εἶπεν Ἰουδαίᾳ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν Ἀνοιξατε ἀνοιξατε
 12 καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησε. ¹² καὶ ἐγένετο ὡς
 ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ
 καταβῆναι εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ συνεχάλεσαν τοὺς πρεσβυ-
 13 τέρους τῆς πόλεως. ¹³ καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὅτι
 παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτὴν, καὶ ἠνοιξαν τὴν πύλην καὶ ὑπεδέξαντο
 14 αὐτάς, καὶ ἄψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν περιεκύκλωσαν αὐτάς. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπε πρὸς
 αὐτοὺς φωνῇ μεγάλη Αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν θεόν ὅς οὐκ ἀπέ-
 στησε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν
 15 διὰ χειρὸς μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ¹⁵ καὶ προσελθοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πύλης
 ἔδειξε καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου ἡ κεφαλὴ Ὁλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως
 Ἀσσοῦρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέσῃαις αὐτοῦ, καὶ
 16 ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. ¹⁶ καὶ ζῆ κύριος ὅς διεφύλαξέ με
 ἐν τῇ ὁδῷ μου ἧ ἐπορεύθη, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώ-

19. ἐπιεν καὶ εἶφαγεν 20. οἱ πώποτε ἐν τῇ. μιᾷ XIII. 2. ἰουδαίᾳ
 ... οἱ ἐν τῇ σκηνῇ ... κλίνην εαυτοῦ 3. ἰουδαίᾳ 4. προσώπου αὐτῆς ...
 ἰουδαίᾳ ... ἐπίβλεψον τῇ 5. θραῦσμα 6. ἀκινάκην 7. με κυριε ο 9.
 τον κωνωπιον 10. ἐθισμ. αὐτῶν ἐπὶ τὴν προσευχὴν ... φάραγγα ... βαι-
 τυλούα 11. ἰουδαίᾳ ... Ἀνοιξατε δη ἀνοιξ. τὴν 12. ἐπὶ τὴν πύλην 13.
 Αἰν. τ. κυριον, αἰν. αἰν. τ. κυριον οτι οὐκ 14. το κωνωπιον αὐτοῦ ἐν 16.
 ο κυριος

λειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς μίαισμα καὶ αἰσχύνην. ¹⁷ καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ ¹⁷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδὸν Εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξουθενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁζίας Εὐλογητὴ ¹⁸ σὺ θυγάτηρ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔκτισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέ σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἄρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν, ¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ¹⁹ ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν θεοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁰ καὶ ποιῆσαι σοι αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς ὕψος αἰώνιον τοῦ ἐπισκέψασθαι σε ἐν ²⁰ ἀγαθοῖς, ἀντ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξήλθες πτώματι ἡμῶν ἐπ' εὐθείαν πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο γένοιτο.

XIV.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδιῶν Ἀκούσατε δὴ μου, ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλλεως τοῦ τείχους ὑμῶν. ² καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν διαφανῆσθῇ ὁ ὄρθρος καὶ ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν ² γῆν, ἀναλήψεσθε ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ ὑμῶν καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς πόλεως, καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτούς, ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδῖον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ οὐ καταβήσεσθε. ³ καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν ³ αὐτῶν καὶ ἐγερῶσι τοὺς στρατηγούς τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνη, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτόν· καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ' αὐτούς φόβος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁴ καὶ ἐπακολουθήσαντες ⁴ ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ καταστρώσατε αὐτούς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ⁵ πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν ⁵ Ἀρμανίτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνῶ τὸν ἐκφραυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς. ⁶ καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ ⁶ οἴκου Ὁζία· ὡς δὲ ἦλθε καὶ εἶδε τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνη ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ⁷ ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπεσε τοῖς ποσὶν Ἰουδιῶν καὶ προσεκύ- ⁷ νησε τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνῳ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. ⁸ καὶ νῦν ⁸ ἀνάγγειλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰουδιῶν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιτηκυῖα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. ⁹ ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἠλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ ⁹ μεγάλη καὶ ἔδωκε φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ¹⁰ ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ ¹⁰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσε τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹ ἡνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέ- ¹¹ μασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνη ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὄπλα αὐτοῦ καὶ ἐξήλθον κατα σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους. ¹² οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοῦρ ὡς εἶδον αὐτούς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμέ- ¹² νους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν. ¹³ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνη, καὶ εἶπαν τῷ ¹³ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Ἐγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ

17. *ειπον 18. οζειας Ευλογημενη ει συ ... (ο εκτισεν ...) οπι ημων
20. τω πτωματι ... οπι γενοιτο alterum XIV. 1. ιουδεισ 2. ηνικα εαν
... αναλημψεσθε ... εξελευσεται ... δωσεται 3. εις τας παρεμβολας 5.
οικον ισραηλ 6. οζεια 7. ανελαβεν ... ιουδεισ 8. ιουδεισ 9. ευφροσυ-
νης 10. εις τον οικον 11. δε ορθρος ανεβη, εκρεμασαν ... οπι ισραηλ ...
σπειραν 12. επι τους στρατηγους ... εξολεσρευσωσιν

δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τέλος
 14 ¹⁴ καὶ εἰσῆλθε Βαγῶας καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ
 15 καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ἰουδαῖς. ¹⁵ ὥς δὲ οὐδεὶς ἐπήκουσε, διαστείλας εἰσῆλ-
 θεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὔρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐβρίμμενον νεκρὸν,
 16 καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφήρητο ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ μετὰ
 κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διέβρῆξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
 17 ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδαῖα καταλύουσα, καὶ οὐχ εὔρεν αὐ-
 18 τήν· καὶ ἐξεπήδησεν εἰς τὸν λαὸν κράζων ¹⁸ Ἠδέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν
 αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονό-
 19 σορ, ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. ¹⁹ ὥς
 δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χι-
 τῶνας αὐτῶν διέβρῆξαν, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτῶν σφόδρα, καὶ ἐγένετο
 αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοή μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

XV.

Καὶ ὥς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγο-
 2 νός, ² καὶ ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μέ-
 νων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον
 3 ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὄρεινῆς. ³ καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ
 ὄρεινῇ κύκλῳ Βετυλούα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 4 πᾶς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς. ⁴ καὶ ἀπέστειλεν
 Ὀζίας εἰς Βαιτομασθαίμ καὶ Χωβαῖ καὶ Χωλὰ καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ
 τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσι
 5 τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. ⁵ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
 πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτούς καὶ ἔκοπτον αὐτούς ἕως Χωβαί.
 ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλήμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὄρει-
 νῆς, ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν·
 καὶ οἱ ἐν Γαλααδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερεκέρασαν αὐτούς πληγῇ με-
 6 γάλῃ, ἕως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. ⁶ οἱ δὲ λοιποὶ οἱ
 κατοικοῦντες Βετυλούα ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοῦρ καὶ ἐπρονόμεισαν
 7 αὐτούς, καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ
 τῆς κοπῆς ἐκυρλεύσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὄρεινῃ
 8 καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἣν γὰρ πληθὺς πολὺ σφόδρα. ⁸ καὶ
 Ἰωακίμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες
 ἐν Ἱερουσαλήμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε κύριος τῷ Ἰσραὴλ,
 9 καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδαῖαν καὶ λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. ⁹ ὥς δὲ εἰσῆλ-
 θον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν·
 Σὺ ὑψώμα Ἰσραὴλ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ
 10 γένους ἡμῶν. ¹⁰ ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρὶ σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ
 μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ εὐδοκήσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός· εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ
 11 παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός Ἰένοιτο. ¹¹ καὶ
 ἐλαφύρευσεν πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἔδωκαν
 τῇ Ἰουδαῖᾳ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ τὰς κλί-
 νας καὶ τὰ ὀλκία καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ, καὶ λαβοῦσα αὕτη ἐπέ-
 θηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔζευξε τὰς ἀμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν

14. τὴν αὐλήν ... ὑπενοεῖ ... ἰουδαῖς 15. οὐδεὶς ὑπήκουσεν διαστείλας
 17. ἰουδαῖς ... λαὸν καὶ ἐβοήθησεν 19. διεβρῆξε. τοὺς χιτ. αὐτ. XV. 2.
 ἐπέπεσον 3. βετυλούα ἐτραπήσαν 4. οζείας ε. β. καὶ βηβαί κ. χωβαί κ. κωλὰ
 (... συντελεσμένων) ... ἀπεκχυθῶσιν 5. ἐκοπτοντο ... ἐν τῇ γαλααδ 6.
 βᾶιτυλούα ἐπέπεσον 7. κωμ. καὶ αἱ πόλεις ἐν 8. ἰωακείμ ... ἰδειν ἰου-
 δαῖς 9. εἰσῆλθον ... ὑψώμα ἱερουσαλήμ 10. ταῦτα πάντα ... εὐποίησας τὰ
 ... καὶ εὐδοκήσεν 11. ὅτι πᾶς ... ἰουδαῖς ... ὀλκία ... κατασκευασματα

αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. ¹² καὶ συνέδραμε πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ ¹³ εὐλόγησαν αὐτήν, καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν· καὶ ἔλαβε δῦρους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκε ταῖς γυναῖξι ταῖς μετ' αὐτῆς, ¹³ καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὕτη καὶ αἱ μετ' αὐτῆς· καὶ προῆλθε παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ ἠκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἐξήρχεν Ἰουδίθ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπεφώνει πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἰνεσιν ταύτην.

XVI.

Καὶ εἶπεν Ἰουδίθ Ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, ᾄσατε τῷ κυρίῳ μου ἐν κυμβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καινόν, ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλέσασθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ² ὅτι θεὸς συντριβῶν πολέμους κύριος, ὅτι εἰς ² παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τῶν καταδιωκόντων με. ³ ἦλθεν Ἀσσοὺρ ἐξ ὀρέων ἀπὸ βορρᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ, ὧν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξε χειμάρρους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψε βουνούς. ⁴ εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄριά μου, καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ θηλάζοντά μου θῆσειν εἰς ἔδαφος, καὶ τὰ νήπιά μου δώσειν εἰς προνομίην, καὶ τὰς παρθένους μου σκυλευσαι. ⁵ κύριος παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτούς ἐν χειρὶ θηλείας. ⁶ οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν, οὐδὲ ὑψηλοὶ Γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰουδίθ θυγάτηρ Μεραρὶ ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν. ⁷ ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ἰσραὴλ, ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, ⁸ καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ, καὶ ἔλαβε στολὴν λινῆν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ. ⁹ τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἦρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἠχμαλώτισε ψυχὴν αὐτοῦ· διῆλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ. ¹⁰ ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς, καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐβράχθησαν. ¹¹ τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοὶ μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτοήθησαν· ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν. ¹² υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτούς, καὶ ὡς ¹² παιδᾶς αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον αὐτούς· ἀπώλοντο ἐκ παρατάξεως κυρίου μου. ¹³ ὕμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καινόν. κύριε, μέγας εἶ καὶ ἐνδοξος, θαυμαστός ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπερβλήτος. ¹⁴ σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου· ὅτι ¹⁴ εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν· ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ὠκοδόμησε, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου. ¹⁵ ὄρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται, πέτραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακῆσονται· ἐπὶ δὲ τοῖς φοβουμένοις σε σὺ εὐιλατεύεις αὐτοῖς. ¹⁶ ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὄσμῃν εὐωδίας, καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαύτωμά σοι· ὁ δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέγας διὰ παντός. ¹⁷ οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου· κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτούς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει εἰς αἰῶνος. ¹⁸ ὡς δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἠνίκα ἐκαθάρισθη ὁ λαός, ἀνήνεγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν καὶ τὰ ἐκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. ¹⁹ καὶ ἀνέστηκεν Ἰουδίθ πάντα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνηου ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ

11. αὐτὰ μετ' αὐτῶν 12. οἱ αὐτὴν καὶ ἐποίησαν ... ταῖς μετ' αὐτῆς
13. ἐστεφανώσαντο ... αὐτὴ καὶ οἱ μετ' ... χορὸν 14. *ἐξήρχεν ... Ἰουδίθ
... ὑπερεφώνει XVI. 1. Ἰουδίθ ... ἐναρμόσασθαι ... καὶ ἐπικαλεῖσθαι
2. ὅτι ὁ θεὸς ... οἱ τῶν (4. δώσει) 6. Ἰουδίθ 7. *οἱ τὸ 9. διῆλθεν
ἀκινάκης 10. τόλμην ... ἐταραχθήσαν 12. παιδᾶς ... οἱ αὐτοὺς sec. 13.
ὕμν. τῷ κυρίῳ ὕμν. 15. τακῆσεται· ἐπεὶ δε ... εὐειλατεύσεις 17. ἐπανιστα-
νομενοὶς 18. ἐκαθάρισθη ... in f. add αὐτῶν 19. Ἰουδίθ

τὸ κωνωπεῖον ὃ ἔλαβεν αὕτη ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ εἰς ἀνάστημα τῷ θεῷ
 20 ἔδωκε. ²⁰ καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ κατὰ πρόσωπον τῶν
 21 ἀγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ἰουδαῖς μετ' αὐτῶν κατέμεινεν. ²¹ μετὰ δὲ τὰς
 ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ἰουδαῖς ἀπέ-
 22 σεν εἰς Βευλούα καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ
 τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ²² καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν,
 καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέ-
 23 ρας ἀπέθανε Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
²³ καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα, καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς
 αὐτῆς ἔτη ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφήκε τὴν ἄβραν αὐτῆς ἐλευθέραν. καὶ ἀπέ-
 24 θανεν εἰς Βευλούα, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
 Μανασσῆ, ²⁴ καὶ ἐπένησεν αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ ἡμέρας ἑπτὰ. καὶ διεΐλε τὰ
 ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ
 25 ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. ²⁵ καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφο-
 βῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδαῖς καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτῆς
 ἡμέρας πολλάς.

Τέλος τῆς Ἰουδαίης.

E Σ Θ Η Ρ.

I.

- * Ἔτους δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῇ μιᾷ
 τοῦ Νισάν ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Σεμείου τοῦ Κισαίου
 ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἄνθρωπος Ἰουδαῖος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρω-
 5 πος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως· ἦν δὲ ἐκ τῆς ἀλχημαλωσίας
 ἧς ἠχμαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερουσαλήμ μετὰ
 Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ
 φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμός, ταραχος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἰδοὺ δύο
 δράκοντες μεγάλοι, ἔτοιμοι προσῆλθον ἀμφοτέροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο αὐτῶν
 φωνὴ μεγάλη, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἠτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε
 10 πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλίψεις καὶ
 στενοχωρία, κάκωσις καὶ ταραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐταράχθη πᾶν
 ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακά, καὶ ἠτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, καὶ
 ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς

19. κωνωπιον ... ελαβεν εαυτη εκ τ. κ. εαυτου ... ε. αναστημα τω κυ-
 ριω εδ. 20. εις ιερουσαλημ ... ιουδαις 21. ταυτ. τας ημερας ... οπι
 εκαστος ... κληρ. εαυτου ... ιουδαις ... βαιτυλουα 22. μανασση 23. προ-
 βαιν. ην ... οπι εν ... εκατ. πεντε ετη ... βαιτυλουα 24. επενθησαν
 25. ιουδαις

Subscriptio: ιουδαις

Inscriptio: Αχ FA εσθηρ

I. 1. Αχ FA om βασιλεως 2. Αχ FA* νισα ... ιαιρου ... FA σεμειου
 ... Αχ FA κισαιου 3. Αχ FA*· εκ της φυλης ... Αχ FA βενιαμειν ... εν
 μεσουσοις 5. ναβουχ. ο βασιλευς 7. φωναι θορυβου ... Αχ FA*· και τα-
 ραχος ... FA* δυο δρ. μεγ. δυο 8. προσηλθον ... εγενοντο αυτων φωναι
 μεγαλαι 10. γνοφους, θλιψ. και κακωσις, ταραχος 12. FA δικαιον παν
 εθνος 13. οπι ωσανει, FA ως αν

πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολὺ· καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους. καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος [15] ὁ ἑωρακῶς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός. καὶ ἠσύχασε Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθὰ καὶ Θάρρα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλήν, ἤκουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐτοιμάζουσι [20] τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν· καὶ ἐζήτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν. καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων· καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. καὶ ἦν Ἀμάν [25] Ἀμαδάου Βουγαῖος ἐνδοξὸς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐζήτησε κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως. ¹ καὶ ¹* ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου, οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν. ² ἐν αὐταῖς ταῖς ² ἡμέραις ὅτε ἐβροντίστη βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ³ ἐν τῷ τρίτῳ ³ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν. ⁴ καὶ μετὰ ⁴ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα· ⁵ ὅτε δὲ ⁵ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὐρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως, ⁶ κεκο- ⁶ σμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινοῖς βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλίνας χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ λιθόστρώτου σμαραγδίτου λίθου καὶ πινίνου καὶ παρίνου λίθου, καὶ στρωμνὰ διαφανεῖς ποικίλως διηνημισμέναι, κύκλω ῥόδα πεπασμένα· ⁷ ποτήρια χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ, καὶ ἀνδράκινον κυλίκιον προκειμένον ⁷ ἀπὸ ταλάντων τριεμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδύς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπιεν. ⁸ ὁ δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκειμένον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἠθέλησεν ὁ ⁸ βασιλεὺς, καὶ ἐπέταξε τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁹ καὶ Ἀστὴν ἡ βασίλισσα ἐποίησε πότον ταῖς γυναῖξιν ἐν ταῖς βα- ⁹σιλείοις ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. ¹⁰ ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἡδέως ¹⁰

14. post πολυ FA* pergit φως ο ηλιος, φως και ο ηλιος 16. βουλευεται ... ειχεν το ενυπνιον τουτο εν καρδια 17. FA* οπι και ηπιο εν παντι ... ηθελησεν αυτο επιγν. εως νυκτος ... FA* επιγνουναι (*-γνω- ναι) αυτον 18. FA*.* ησυχαζεν ... FA* θαρα, θαρρας 19. ηκουσεν γαρ, FA*.* (non ::) ηκουσεν δε ... τους λογισμ. αυτων 20. Ax FA εξηραυνη- σεν 21. Ax FA αρταξερξει 22. Ax FA* (non *.*, sed rursus ::) εξηχθη- σαν 25. Ax FA*.* κ. εδωκεν μαρδοχαιω ... περι αυτων, FA*.* (non ::) περι τουτου 26. αμαδαδου 1. ουτος αρταξερξης ... FA*.* ινδικης εως αι- θιοπιας 2. εν ταυταις ... FA*.* ενεβροντισθη ... αρταξερξ. ο βασιλ., FA* οπι, FA*.* ο βασιλ. αρταξ. 3. FA*.* εποιησεν δοχην 4. FA* οπι μετα sec. ... FA* ευφρ. και του πλ. ... ημερας εκατ., FA επι ημερας εκατ. 5. Ax FA*.* ημερ. του ποτου ... FA*.* post πολιν add απο μεγαλου και εως μικρου ποτον (praecedens ποτον non deletur) ... οπι επι ... Ax FA του οικου 6. Ax FA* κεκοσμημενω ... FA corr. καρπασιοις ... FA* τεταγμε- νοις ... FA* κλιναι χρυσοις κ. αργυροις ... λιθωστρωτου ... σμαραγδου και παρινου και πινινου λιθου, FA* σμαραγδιτου λιθου και πινινου λιθου, *.* σμαραγδιτου και παρινου λιθου ... στρωμνης επιφανους, FA στρωμναι επιφανεις ... διτηνημισμενης ... και κυκλω δορα ... FA* πεπλασμενα 7. FA* ανδρακινον κυλικιον ... FA*.* και οινος 8. Ax FA*.* οπι ουτος ... FA* οπι ου ... εγεινετο ... ουτως γαρ 9. αρταξερξης

γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Ἀμάν καὶ Βαζάν καὶ Θαβρά καὶ Βαραζὶ καὶ Ζα-
 11 Ὑολῶ καὶ Ἀβαταζᾶ καὶ Θαραβᾶ, τοῖς ἐπὶ εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως
 12 Ἄρταξέρξου, ¹¹ εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτόν, βασιλεύειν αὐτὴν καὶ
 13 περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδημα καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς ἔθνεσι τὸ
 14 κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. ¹² καὶ οὐκ εἰσῆκουσεν αὐτοῦ Ἄστιν ἡ βασίλισσα
 15 ἔλθειν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὠργίσθη, ¹³ καὶ εἶπε
 16 τοῖς φίλοις αὐτοῦ Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἄστιν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου
 17 νόμον καὶ κρίσιν. ¹⁴ καὶ προσῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος καὶ Σαρσαθαῖος καὶ Μα-
 18 λισεᾶρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἐγγύς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι
 19 παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους ὡς
 20 δεῖ ποιῆσαι Ἄστιν τῇ βασιλίσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσ-
 21 ταχθέντα διὰ τῶν εὐνούχων. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ
 22 τοὺς ἄρχοντας Οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἄστιν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ
 23 πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως. ¹⁷ καὶ γὰρ διηγή-
 24 σατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσης, καὶ ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ. ὡς οὖν
 25 ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ, ¹⁸ οὕτω σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν
 26 ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπὸ αὐτῆς
 27 τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ¹⁹ εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ
 28 προσταξάτω βασιλικῶν καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν,
 29 καὶ μὴ ἄλλως χρῆσάσθω, μηδὲ εἰσελθῆτω εἰς τὴν βασίλισσα πρὸς αὐτόν, καὶ
 30 τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἀκου-
 31 σθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὃν εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ
 32 οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, ἀπὸ πτω-
 33 χοῦ ἕως πλουσίου. ²¹ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι· καὶ
 34 ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος, ²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν
 35 τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς
 36 ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

II.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, καὶ οὐκ
 37 εἶτι ἐμνήσθη τῆς Ἄστιν, μνημονεύων ὅσα ἐλάλησε καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτὴν.

10. ο βασιλ. γενομενος ... βαζεα, FA* μαζαν ... post βαζ. pergit
 και οαρεβωα και ζηβαδαδα και αβαταζα και θαραβζ τοις ... FA* om αρ-
 ταξερξου 11. FA*.* περιθειναι αυτη το διαδ. και βασιλ. αυτην και δειξαι
 ... Ax FA* πασι τοις αρχουσιν 12. Ax FA*.* εισηκ. αυτων ... FA* om
 αστιν ... FA* εισελθειν, *.* ελθειν κατα το ρημα του βασιλεως το ... FA*
 και ωργισθη ο βασ. και ελυπηθη ... F*.* in f. add και εξεκαυθη εν αυτω
 13. Ax FA*.* ειπ. ο βασιλευς τοις ... εαυτου ... FA* ταυτα α ελαλ. 14. FA*
 αρκεσαος ... σαρεσθεος ... Ax FA* μαλησεαρ 16. FA*.* ο μαμουχαιος ...
 ητιμασεν ... FA*.* αστιν ποimini adposuit ✕ 17. και διηγησατο, FA*.* και
 επιδιηγησατο ... και οσα αντειπε ... FA* om ως ουν αντειπε τω βασιλει, Ax
 om τω βασιλει αρταξερξη 18. αυτω pro ουτω ... αι λοιπαι αι ... FA*.*
 αιτινες ακουσασαι τα υπ αυτ. λεχθ. τω βασιλει ... αγθεντα ... τολμησω-
 σιν ... FA*.* ανδρ. εαυτων 19. FA*.* περσ. κ. μηδων ... και αλλως ...
 Ax FA*.* (non ::) εισελθωτω ... FA* αστιν pro ετι ... η βασιλισσ. προς
 τον βασιλεα αρταξερξην ... ο βασιλ. δωτω 20. Ax FA*.* λογος pro νομος
 ... om ο υπο ... Ax FA*.* ον αν, FA* ο εαν ... βασιλεια εαυτου· οτι
 αληθης ... Ax FA*.* και ουτως 21. FA* ο ευνουχος, FA* corr. ο μου-
 χεος, :: ο μαμουχεος 22. Ax FA*.* απεστ. ο βασιλευς ... εν παση τη
 βασιλεια εις χωραν και χωραν ... αυτοις φοβον II. 1. FA*.* ο βασιλ.
 αρταξερξης ... θυμου· εμνησθη γαρ της αστιν καθα εποιησεν και οσα αυτη
 κατεκριθη ... FA* ελαλησαν κ. ως κατεκριναν

2 καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα 2
καλὰ τῷ εἶδει· 3 καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις 3
τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ εἶδει εἰς
Σοῦσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτωσαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ
βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν, καὶ δοθήτω σμῆγμα καὶ ἡ λοιπὴ ἐπι-
μέλεια· 4 καὶ ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν. καὶ ἤρесе 4
τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως. 5 καὶ ἄνθρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν 5
Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαίρου τοῦ Σεμείου
τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, 6 ὃς ἦν ἀλχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλήμ ἦν 6
ἠχμαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. 7 καὶ ἦν τούτῳ παῖς 7
πτῆ, θυγάτηρ Ἀμιναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἐσθήρ· ἐν
δὲ τῷ μεταλλάξει αὐτῆς τοὺς γονεῖς ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα·
καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἶδει. 8 καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρὸς- 8
ταγμα, συνήχθησαν πολλὰ κοράσια εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαῖ, καὶ
ἤχθη Ἐσθήρ πρὸς Γαῖ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. 9 καὶ ἤρσεν αὐτῷ τὸ κορά- 9
σιον, καὶ εὔρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσε δοῦναι αὐτῇ τὸ σμῆγμα
καὶ τὴν μερίδα καὶ τὰ ἑπτὰ κοράσια τὰ ὑποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ,
καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἄβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. 10 καὶ οὐχ 10
ὑπέδειξεν Ἐσθήρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνε-
τείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. 11 καὶ ἑκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρ- 11
δοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικειάν, ἐπισκοπῶν τί Ἐσθήρ συμβήσεται.
12 οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ 12
μῆνας δεκαδύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας
ἕξ ἀλειφομέναις ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἕξ ἐν τοῖς ἀρώμασι καὶ ἐν
τοῖς σμῆγμασι τῶν γυναικῶν, 13 καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ 13
ὡ ἂν εἶπῃ, παραδώσει αὐτὴν συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως
τῶν βασιλείων. 14 δειλὴς εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν 14
γυναικῶνα τὸν δεύτερον οὗ Γαῖ ὁ εὐνούχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναι-
κῶν, καὶ οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα ἂν μὴ κληθῆ ὄνόματι. 15 ἐν 15
δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἐσθήρ τῆς θυγατρὸς Ἀμιναδάβ ἀδελφοῦ
πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὧν ἐνε-
τείλατο ὁ εὐνούχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσθήρ εὐρίσκουσα

2. διακον. προς τον βασιλεα ... καλα αφθορα ... FA* αφωρα καλα
τω ειδιν 3. FA* ομι ταις ... βασιλειας, και επιδειξατωσαν ... FA*,* παν-
τα κορασια ... FA* παρθενια ... σμιγμα 4. FA* και γυνη 5. ιουδαιος ην
... και ονομα αυτω μαρδ. ο του ιαιρου ο του σεμειου του κεισαιου, FA
κ. ον. αυτω μαρδ. ο του ιαιρου του σεμειου του κεισαιου ... Ax FA βενι-
αμειν 6. ον ηχμαλωτευσεν 7. Ax FA και το ονομα αυτης ... FA*,* αυτην
μαρδοχαιος εαυτω ... αυτω γυναικα ... FA καλη τω ειδει ει*,* add και
ωραιον τη οψει σφοδρα 8. κορασια πολλα ... FA ομι πολλ. κορ. εις
σουσ., *,* supplet τα κορασια πολλα ε. σ. 9. Ax FA αυτη δουναι ... σμι-
γμα ... αποδεδιγμενα 10. FA ουκ υπεδιξεν ... αυτης το γενος εσθηρ 11.
και καδ εκ. ημεραν ... Ax FA ο μαρδοχ. περιεπατει ... Ax FA γυναικιαν ...
FA*,* τι συμβ. εσθ., Ax τι αισθ. συμβαινει 12. και οταν η καιρος ...
FA*,* οταν ανεπληρωσεν ... FA δωδεκα ... αναπληρωθη καιρος κορασια
μηνες δεκαδυο ... FA* ουτω ... FA αλιφομεναι ... αλιφομεναι σμυρνινου
ελαιου ... ομι και εν ... FA* ομι των γυναικων 13. και ω αν ... ργο αυ-
τω Ax αυτην, FA*,* αυτη 14. FA* ου γαιος ευνουχ., *,* ου γαι ο ευν. πο-
λατο σασ super γ (?), Ax ου τε ο ευν. ... ονομαστι 15. FA* ομι της θυγ.
αμ. αδ. π. μαρδοχ. (*,* μαρδοχεου) ... ομι της ... εν τω εισελθειν, FA
του εισελθειν ... FA ων αυτη ενετειλατο (*,* ελεγεν) ο ευν. ο (ο addidisse
villr *,*) φυλαξ των, Ax ων αυτη ελεγεν ο ευνουχ. των

16 χάριν παρά πάντων τῶν βλέπόντων αὐτήν. ¹⁶ καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθήρ πρὸς Ἀρταξέρην τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθήρ, καὶ εὗρε χάριν παρά πάσας ¹⁸ τὰς παρθένους, καὶ ἐπέστηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικειῶν. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσε τοὺς γάμους Ἐσθήρ, καὶ ἄφρουν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν ¹⁹ αὐτοῦ. ¹⁹ ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ ἡ δὲ Ἐσθήρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσθαι τὸν θεὸν καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ Ἐσθήρ ²¹ οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐλυπήθησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτησαν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρην τὸν βασιλέα. ²² καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Ἐσθήρ, καὶ αὐτὴ ἐνεφάνησε τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³ ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασε τοὺς δύο εὐνοῦχους καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρῆσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἐγκωμίῳ.

III.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρητος Ἀμάν Ἀμαδάθου Βουγαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ· ² καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ, οὕτως γὰρ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει αὐτῷ. ³ καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ⁴ λεγόμενα; ⁴ καὶ ἑκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμάν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον, ⁵ καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι. ⁵ καὶ ἐπιγνοὺς Ἀμάν ⁶ ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα, ⁶ καὶ ἐβουλεύσατο ἀφαιρῆσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρητος βασιλείαν Ἰουδαίους. ⁷ καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρητος, καὶ ἔβαλε κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καὶ μῆνα ἐκ μηνῶς ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου, καὶ ἔπεσεν ὁ κλήρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην τοῦ μηνῶς ὃς ⁸ ἐστὶν Ἀδάρ. ⁸ καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρητη λέγων Ὑπάρχει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἕξαστοι παρά πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, καὶ ⁹ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ εἶσαι αὐτούς. ⁹ εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω

15. χάριν ενωπιον των βλεπ. 16. Ax FA προς τον αρταξ. τον ... FA *.* δεκατω ... FA* αδωρ, *.* τηβηθ 17. FA* om αυτη, *.* add post γυνεκιον (sic) ... γυναικιον 18. εφ ημερας 19. εθεραπευσεν 20. FA* ουτω γαρ ... ο μαρδοχαιος ... FA *.* καθ. ην παρ αυτω ... ουκ ηλλαξεν 21. FA *.* βαγασαν και θαρας οι δυο ... ο μαρδοχ. 22. μαρδοχαιω λογος ... και η βασιλισσα ενεφανισεν ... FA ενεφανισεν ... Ax FA *.* τω βασιλ. αρταξερξη 23. FA *.* ανητασεν ... om εν posterius III. 1. μετα ταυτα ... αναμ αναμαθαδου 2. FA *.* αυλη του βασιλεως ... προσεκ. αμαν, ... εκεταξεν ... FA ποιησαι ο βασιλευς ... om ου 4. Ax FA *.* ελεγον αυτω ... Ax FA *.* υπηκουσεν ... FA *.* υπεδειξαν προ υπεδειξεν ... μαρδοχ. μη υπακουοντα τοις του βασ. λογοις· υπεδειξεν γαρ 5. επεγνω ... FA* om μαρδοχαιος, *.* add post (ante?) ου ... και εθυμωθη αμαν σφ. 6. FA *.* εβουλευσ. αμαν 7. ετους δωδεκατου βασιλευοντος αρταξερξου ψηφισμα εποιησε κ. εβαλεν κληρους ημερας και ... FA *.* post ψηφισμα add εν τω μηνι τω πρωτω αυτος ο μην νισαν ... FA ο εστιν 8. FA *.* εθνος εν διεσπαρμενον ... FA* βασιλεια αυτων ... τω βασιλει ου συμφερει 9. ει δοκει ουν, FA *.* ει ουν δοκει

ἀπολέσαι αὐτούς, καὶ γὰρ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου
τάλαντα μύρια. ¹⁰ καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ἔδωκεν εἰς χεῖ- 10
ρας τῷ Ἀμάν, σφραγῖσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ καὶ 11
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Ἐγὼ μὲν ἀργύριον ἔχει, τῷ δὲ ἔσται χρῶς ὡς βούλει.
¹² καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῆς τρισκαίδεκάτης, 12
καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμάν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσι κατὰ πᾶσαν
χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἴθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χώραις, τοῖς
τε ἄρχουσι τῶν ἔθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως.
¹³ καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ 13
γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, καὶ
διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶ τὸ ἀντίγραφον τόδε· *
Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἴθιοπίας ἑκατὸν
εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. πολ-
λῶν ἐπάρχας ἔθνῶν καὶ πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθη, μὴ τῷ
Ἰσραήλ τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἠπιότητος αἰεὶ [5]
διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάντους διὰ παντὸς καταστῆσαι βίους,
τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος ἀνανεώ-
σασθαι τε τὴν ποδουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. πυθομένου δέ μου
τῶν συμβούλων πῶς ἂν ἀχθεῖη τοῦτο ἐπὶ πέρας, ὁ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν
διενέγκας καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος [10]
καὶ δευτέρου τῶν βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμάν ἐπέδειξεν ἡμῖν, ἐν
πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμίσθαι δυσμενῆ λαόν τινα,
τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τὰ τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας
διτηνεκῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνο-
μένην ἀμέμπτως συναρχίαν. διελιθηότες οὖν τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀν- [15]
τιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζου-
σαν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι τὰ χεῖριστα συντε-
λοῦν κακὰ καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν· προστετάχα-
μεν οὖν τοὺς σηματονομήτους ἡμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμάν τοῦ τε-
ταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ [20]

9. FA αυτοὺς ἀπολεσαι, καγω, AX ἀπολεσθαι, καγω ... FA*.* καγω
παραστήσω ἐπὶ χεῖρας τῶν ποιουντῶν τὰ ἔργα εἰσαγαγεῖν εἰς 10. FA*
om ο βασιλεὺς ... FA* om εἰς χεῖρας, *.* ante ἔδωκεν add ... τ. δακτυλ.
αὐτοῦ εδ. εἰς χεῖρας αμάν 12. FA*.* μηνὶ πρώτῳ αὐτοῦ ο μὴν νισαν καὶ
τῆς τρισκαίδ. ἡμερᾶ αὐτοῦ ... FA ἔγραψεν ... καὶ ἐγραφήσαν ὡς προση-
τάξεν ... FA*.* πασ. χωρ. καὶ χωρᾶν ... ἀπο τῆς Ἰνδικῆς ... αἰθιοπ. ἑκα-
τον εἰκοσι καὶ ἑπτα ... FA*.* εαυτῶν ... FA*.* (non ::) λῆξιν ... AX
FA δι ἀρταξέρξου (AX ἀταρξ.) 13. FA*.* βιβλιοφορῶν ... ἀρταξέρξου ...
FA*.* post Ἰουδαίων add ἀπο νεανισκοῦ ... FA ο ἐστίν ... FA*.* καὶ διαρπ.
καὶ τὰ [1] FA* ἐστίν ἀντιγραφόν [2] * ἀρταξέρξης [3] εἰκοσι καὶ ἑπτα
[4] * om καὶ πάσης ἐπικρ. οἰκ. ἐβουλ. μὴ τῷ Ἰσρ. τ. ἐξουσ. ἐπαιρ. ἐπιεικ. δε
... τῆς οἰκουμένης [5] ** ἐξουσ. ἐπιεικῆστερον ἐπαιρομένος (FA ἐπερομέ-
νος) καὶ μετὰ ... πιότητος ... FA*.* μετὰ πραότητος [6] AX FA ἀκυμα-
τους [7] ἡμερον κ. πορ. ἀχρὶ [8] ποδ. παρα πᾶσιν ... AX FA*.* πυ-
θομένου [9] FA om ὁ ... πέρας σωφροσύνης ο παρ [10] FA ἀποδε-
δειγμένος πιστι [11] AX FA* βασιλειῶν ... ἀπενεγκαμένος ... AX FA*.* ὑπε-
δειξεν ... FA* om ἐν πασαις [12] FA* ἀνεμειχθε [13] AX FA ἀντιτυπὸν
... FA* παραπέμποντες [14] AX FA συναρχίαν ... τοδε ἔθνος ... FA*.*
(non :: vdtg) μον. ἐναντία παραγωγή [14] FA* ἀνθρώπων κεινομένου, item
ξενίζουσα [15] FA* παραλλάσσον, AX FA*.* παραλλάξιν ... δυσνοη ...
FA*.* πράγματα χεῖριστα [16] FA* om καὶ ... AX FA εὐσταθείας [17] FA*.*
om οὖν [20] FA*.* πάντα

καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὀλορίζι ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἄνευ παντὸς οἴκτου
καὶ φειδοῦς τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδάρ τοῦ ἐνεστῶ-
τος ἔτους, ὅπως οἱ παλαιοὶ καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν ἄδην
[24] κατελθόντες εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῶν
* 14 διὰ τέλους τὰ πράγματα. 14 τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ
χώραν· καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐτοίμους εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύ-
την. 15 ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς Σούσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν
ἐκωθωνίζοντο, ἐταράσσεται δὲ ἡ πόλις.

IV.

Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντελούμενον διεβρόχηε τὰ ἱμάτια ἐπι-
τοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον καὶ κατεπάσατο σποδόν, καὶ ἐκίτηδήσας διὰ τῆς
2 πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ Αἴρεται ἔθνος μηδὲν ἠδικηκός. 2 καὶ
ἦλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἐξὸν εἰσελ-
3 θεῖν εἰς τὴν αὐλήν σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. 3 καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὐ ἐξετί-
θετο τὰ γράμματα κραυγῆ καὶ χοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκ-
4 κον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. 4 καὶ εἰσηλθὼν αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι
τῆς βασιλείας καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ· καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός,
καὶ ἀπέστειλε στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀφελῆσαι αὐτοῦ τὸν σάκκον·
5 ὁ δὲ οὐκ ἐπέστη. 5 ἡ δὲ Ἐσθήρ προσεκαλέσατο Ἀγραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐ-
τῆς, ὃς παρεστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου
7 τὸ ἀκριβές. 7 ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονός καὶ τὴν ἐπαγγε-
λίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμάν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν ταλάντων μυρίων, ἵνα
8 ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. 8 καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσαις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ
ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐντείλα-
σθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
λαοῦ, μνηστειῶσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου ὡς ἐτράφη ἐν χειρὶ μου, διότι
Ἀμάν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησε κατ' ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι
τὸν κύριον καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου.
9 10 εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀγραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. 10 εἶπε
11 δὲ Ἐσθήρ πρὸς Ἀγραθαῖον Πορευθήτι πρὸς Μαρδοχαῖον καὶ εἰπὼν 11 ὅτι τὰ
ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὃς εἰσελεύσει-
ται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλήν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ

[24] Ax FA ολορίζει ... ταις των εθνων μαχαις ... FA* οικτρου κ
φιδω [22] FA* om δωδεκατου [23] FA* βια βιαιως ... Ax FA* om
εις [24] FA* αταραχον ... παρεχουσιν [25] τα προσταγματα 14. FA*
κ. χωραν και χωραν ... προσεταγη τοις εθνεσιν πασιν 15. εν σουσαις
IV. 1. Ax FA ιματ. αυτου ... FA* ερειται εθνος ... FA* ηδικηκος πικρα
2. αυλης προ πυλης ... FA εξον αυτω ... FA* εις τ. πυλην ... εχοντα
3. FA* χωρα και τοπω ου εξ. το προσταγμα του βασιλεως ... χοπετος
ην ... και σακκον και ... FA* υπεστρωσαν 4. FA εισηλθουσαν ... FA*
το γενοσ ... om τον post στολισαι ... FA* απ αυτου ... Ax ουκ επιση
FA* ουκ επιθει 5. αγραθεον ... FA παριστηκει ... Ax FA* (non ::)
αυτον προ αυτη ... om το ακριβες, sed add επι την πλατειαν προς τα (* τη)
βασιλεα ... FA* in f. add εις την πλατειαν της πολεως η εστιν κατα
προσωπον της πυλης της πολεως 7. FA* συνπαν το γεγονος κ. τ. επαγγ.
του αργυριου η. επ. α. παραστησαι ε. τ. γ. τω βασιλει ... εις γαζαν 8.
FA* αντιγρ. γραμμα το (το erasit ::) του δογματος το εν ... om το αντε
εν ... εισελθουσαν ... Ax FA* post λαου add και της πατριδος ... εστρα-
φης εν χ. μου δια τι ... FA* δευτερεων ... επικαλεσαι κυριον ... Ax FA
και ρυσαι 9. Ax FA* ο (Ax om ο) αχραθαιος ελαλ. εσθηρ (FA* τη
εσθ.) 11. παντα τα εθνη ... FA* post βασιλειας add και λαος επαρχιων
του βασιλεως ... γινωσκει ... και γυνη ... την εντοτεραν

σωτηρία· πλὴν ὡς ἐκτείνῃ ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσὴν ῥάβδον, οὗτος σωθήσεται· καὶ ἐγὼ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὐταὶ ἡμέραι τριάκοντα. ¹² καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἐσθήρ. ¹³ καὶ ¹² ¹³ εἶπε Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραθαῖον Πορευθήτι καὶ εἰπὸν αὐτῇ Ἐσθήρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ, ὅτι σωθήσῃ μόνῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους· ¹⁴ ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ¹⁴ ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις. σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολείσῃ· καὶ τίς εἶδεν εἰ εἰς τὸν καιρὸν τούτον ἐβασίλευσας; ¹⁵ καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθήρ τὸν ¹⁵ ἥκοντα πρὸς αὐτὴν πρὸς Μαρδοχαῖον λέγουσα ¹⁶ Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς ¹⁶ Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε μηδὲ πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ἐγὼ δὲ καὶ αἱ ἄβραι μου ἀσπτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νόμον, ἐὰν καὶ ἀπολέσῃαι με δέη. ¹⁷ καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ¹⁷ Ἐσθήρ· καὶ ἐδεήθη κυρίου, μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου, καὶ εἶπε * Κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ· ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πᾶν θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν, καὶ κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεται σοι τῷ κυρίῳ· σὺ πάντα γι- [5] νώσκεις, σὺ οἶδας κύριε ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμάν, ὅτι ἠδύδσκουν φιλεῖν πέλαματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἐποίησα τοῦτο ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης Θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανείᾳ. καὶ νῦν, κύριε ὁ [10] Θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθορὰν καὶ ἐπεθύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου· μὴ ὑπεριδῆς τὴν μερίδα σου ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐπάκουσον τῆς δεησεώς μου καὶ ἰλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνωδῶμεν σου τὸ ὄνομα, κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς [15] στόμα αἰνούντων σε, κύριε. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. καὶ Ἐσθήρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη, καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων σποδοῦ καὶ κοπριῶν ἐπέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ [20]

11. Αχ FA ω εκτεινει (*.* add αυτω) ... αυτος σωθησεται· και εγω ουκ εκληρωθην ... FA ελθειν 12. αρχαθαιος, FA αχθραθαιος 13. ομη προς αχραθαιον ... FA αχθραθαιον ... Αχ FA *.* οτι σωθησομαι ... υπερ παντας 14. ομη ως ... FA *.* παρακουουσα παρακουσης ... αλλοθεν δε ... οιδεν εις τον, FA οιδεν η εις τον 15. και ειπεν εσθηρ εξαποστειλαι παλιν τον ηκοντα προς μαρδοχ. λεγουσα ... FA* τον εικοτα 16. FA *.* εκκλ. μοι παντας τους ... FA* τους ανδρας ιουδαιους ... εφ ημερας ... και εγω δε ... FA *.* ουτως και τοτε ... ομη με (? fortasse με η προ με δεη) ... FA με η προ με δεη 17. FA *.* κατα παντα οσα [1] Αχ FA *.* και μαρδοχαϊος (FA *.* -χαος) εδεηθη ... FA *.* του κυριου bis [2] κυριε θεε· κυριε βασιλευ ... FA *.* βασ. παντοκρατωρ οτι [4] ομη και post ουρανον [5] FA* αντιτασεται ... γινωσκεις, FA γεινωσκεις [6] Αχ FA υπερηφανια [7] Αχ FA ευδοκουν [8] Αχ FA αλλα εποιησα [9] FA* ανθρωπων, *.* ανθρωπω ... Αχ FA *.* θεου μου ... ουθENA [10] Αχ FA υπερηφανια ... Αχ FA *.* κυριε βασιλευ ο θεος αβρααμ [12] απολεσθαι [13] υπερειδης [15] υμν. το ονομα σου [16] το στομα, FA* το αιμα ... Αχ FA αινουντ. σοι ... FA ομη κυριε ... FA εκραξεν [17] ο θανατος [18] κατηλιμμενη [20] Αχ FA επλησεν

- τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσε σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἐπλήσσε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς· καὶ ἐδεῖτο κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Κύριέ μου, βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόνη καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ μὴ σέ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρὶ μου. ἐγὼ ἤκουον ἐκ γει-
 [25] νετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ, κύριε, ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας· καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ἀντ' ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς Θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ, κύριε· καὶ νῦν οὐχ ἰκανώθησαν ἐν
 [30] πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλ' ἐθήκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, ἐξᾶραι ὀρισμὸν στόματός σου καὶ ἀφανίσει κληρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστηρίου σου, καὶ ἀνοίξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων καὶ θουμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα. μὴ παραδῶς, κύριε, τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ
 [35] οὔσι, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλήν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' ἡμᾶς παραδειγματίσον. μνησθήτη, κύριε, γνώστητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον, βασιλεῦ τῶν θεῶν καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν· δὸς λόγον εὐρυθμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετὰθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς
 [40] εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων αὐτῷ· ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρὶ σου, καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνη καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σέ, κύριε. πάντων γινώσκων ἔχεις, καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπειριτημάτων καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας μου ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις
 [45] ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἀμάν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν· καὶ οὐκ ἠυφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν πλὴν ἐπὶ σοί, κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ. ὁ Θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον φωνὴν ἀπηλ-
 [50] πισμένων καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ
 * τοῦ φόβου μου.

V.

- * Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας καὶ περιεβάλλετο τὴν δόξαν αὐτῆς· καὶ γενήθη εἰσα ἐπιφανῆς, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτῃν θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε τὰς δύο ἄβρας, καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδεται ὡς τρυφερευομένη, ἡ δὲ
 [5] ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς· καὶ αὐτὴ ἐρυθριῶσα ἀκμῇ

[21] τοπον αγαλλ. αυτης κοσμου επληρωσεν (sed αγαλλιαμ. usque τριχ. αυτης **) [22] εδεετο [23] κυριε ο θεος μου ο βασιλευς, FA κυριε μου ο βασιλευς [24] εν τη χ. μου ... εγω ηκ. κυριε του πατρος μου οτι συ [25] FA εκ φυλης [27] Ax FA ελαλ. αυτοις ει Ax pergil οτι ημαρτηκαμεν [29] ικανωθ. τω πικρασμω [30] FA δουλιας ... Ax FA αλλα εθηκαν... FA* οτι αυτων επι τας χειρας [32] ενφραξη στ. υμνουντων ... FA στοματα ... Ax FA θυσιαστηριον σου, (Ax σοι) [34] FA* post σκηπτρ. σου add κυριε [35] γελασατωσαν ... FA* βουλ. αυτου επ αυτοις [39] FA* καρδιαν αυτων εις [40] FA* συντελειαν αυτων [41] εχουση βοηθον ει [42] a βδελυσσομαι ad βδελυσσομαι [43] transilit [44] Ax FA υπερηφανιας ... κεφαλῆς εν ημερα [45] FA καταμηνιαων [47] FA επινον [48] Ax FA ευφρανθη ... FA* οτι μου [49] Ax FA* φωνης ... FA αφηλιπισμενων V. 4. [2] Ax FA θεραπιας κ. περιεβαλλετο ... FA* και εγενηθη επιφανης [3] παρελαβε δυο, FA παρελαβετο δυο [4] επεριδεται, FA επηριδεται [5] (FA* κουφισα ...) FA* ως ακμη, " εν ακμη,

κάλλους αὐτῆς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἰλαρὸν ὡς προσφιλές, ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδύκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ [10] πεπυρωμένον δόξῃ ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν· καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα καὶ μετέβαλε τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει, καὶ κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραύτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη, καὶ παρεκάλει αὐτὴν [15] λόγοις εἰρηνικοῖς καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστίν, Ἐσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου, θάρσει, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστίν· πρόσειθε. ² καὶ ² ἄρας τὴν χρυσοῦν ῥάβδον ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἠσπάσατο αὐτὴν καὶ εἶπε Δάλησόν μοι. καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἶδόν σε, κύριε, ὡς ἄγγελον θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου ὅτι θαυμαστὸς εἶ, κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν. ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν ἔπεσεν ἀπὸ ἐκλύσεως· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὴν. ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί θέλεις, Ἐσθήρ; καὶ τί σοῦ ^{3*} ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσου τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι. ⁴ εἶπε ⁴ δὲ Ἐσθήρ Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἄμάν εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω σήμερον. ⁵ καὶ εἶπεν ὁ ὁ βασιλεὺς Κατασπεύσατε Ἄμάν ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθήρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν δοχὴν ἣν εἶπεν Ἐσθήρ. ⁶ ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ⁶ ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ Τί ἐστίν, βασίλισσα Ἐσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. ⁷ καὶ εἶπε Τὸ αἴτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμα· ⁸ εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βα- ^{7 8}σιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἄμάν ἐπὶ τὴν αὐριον εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὐριον ποιήσω τὰ αὐτά. ⁹ καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἄμάν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ⁹ ὑπερχαρῆς εὐφραινόμενος· ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Ἄμάν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον

[6] FA προσωπ. ἰλαρ. αὐτῆς ... FA προφιλεις [7] FA* ομι πασας ... Ax FA*.* ἐστῆ [8] FA*.* κατενωπιον [9] καὶ τὴν στολὴν, FA*.* κ. πασ. τὴν στολ. ... Ax FA ἐπιφανιας ... FA* ἐνεδεδυκει (... δια χρυσω) [10] FA* ομι αρας ... Ax ἠρεν pgo αρας [11] FA* πεπληρωμενη δοξη ... ομι δοξη ... Ax FA* ομι εβλεψεν [12] επεκυψεν επι τῆς κεφαλῆς [13] FA προπορευομενης et Ax FA*.* add αὐτῆς ... FA* μετελαβεν [14] ομι αὐτοῦ post θρονου 2. ἠσπασ. τὴν εσθηρ ... FA* ειπον ... ομι φοβου ... Ax FA εκλυσεως αὐτῆς 3. Ax FA*.* ειπεν αὐτῆ ... FA*.* εσθηρ ἡ βασίλισσα 4. Ax (item FA*.* ut vdlr) ἡμερα μοι ... σήμερον ἐπίσημος· εἰ ... FA ομι ουν ... Ax FA*.* ελθ. (Ax ελθτω) ο βασιλευς καὶ αμαν 5. FA*.* τον αμαν ... FA οπως ποιησομεν ... κατασπευσατω αμαν ποιησαι ... παρεγεινοντο αμφ. επι 6. FA*.* (non :: ut vdlr) ποτω του οινου ... καὶ ειπεν ο βασιλευς πρὸς εσθηρ εν τω ποτω Τι ἐστίν εσθ. ἡ βασίλισσα ... FA*.* post βασ. εσθηρ add τι το αιτημα σου καὶ δοθησεται σοι καὶ τι το αξιωμα σου εως του ημισους τῆς βασιλειας ... Ax FA*.* ἐσται σοι 7. ειπ. εσθηρ ... Ax FA αξιωμ. μου 8. FA*.* post βασιλεως (siquidem huc nota pertinere videtur) add καὶ ο (corrige ει?) επι τον βασιλεα αγαθον δουναι το αιτημα μου καὶ ποιησαι το αξιωμα μου ... FA* ab αυριον ad αυριον transilit, *.* post αμαν pergīt εις τὴν δοχην ἣν ποιησω αυτοις τὴν αυριον (sed τ. αυρ. :: super erasa scripsit) καὶ (erasit :: ?) αυριον γαρ (καὶ αυρ. γαρ etiam Ax; FA* αυρ. γαρ) 9. εξηλθεν αμαν ... FA*.* ο αμαν εν τη ημερα εκεινη ... FA*.* ευφραιν. τη καρδια ... FA ειδεν αμαν ... ομι αμαν ... FA*.* τον μαρδοχαιον ... FA*.* ε. τ. αυλη του βασιλεως καὶ ουκ ανεστη ουδε ετρομησεν απ αὐτου ... εθυμ. αμαν σφ., FA*.* εθυμ. αμαν επι μαρδοχαον (sic) σφ.

10 ἐν τῇ αὐλῇ ἐθυμώθη σφόδρα. ¹⁰ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια ἐκάλεσε τοὺς φίλους
 11 καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ¹¹ καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ
 καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέβηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρω-
 12 τεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. ¹² καὶ εἶπεν Ἀμάν Οὐ κέκληκέν ἡ βασι-
 λισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ' ἡ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν αὐ-
 13 ριον κέκλημαι. ¹³ καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰου-
 14 δαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. ¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι
 Κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πενήκοντα, ὄρθρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ καὶ κρε-
 μασθήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἰσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ
 βασιλεῖ καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμάν, καὶ ἠτοιμάσθη τὸ ξύλον.

VI.

Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην,
 καὶ εἶπε τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀνα-
 2 γινώσκειν αὐτῷ. ² εὔρε δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς
 ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο εὐνοῦχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν
 3 αὐτούς καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξη. ³ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς
 Τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποίησαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ
 4 βασιλέως Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα
 περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμάν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς
 Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμάν εἰσηλθὼν εἶπεν τῷ βασιλεῖ κρεμάσαι τὸν Μαρ-
 5 δοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ ᾧ ἠτοίμασε. ⁵ καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ἴδου
 6 Ἀμάν ἔστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καλέσατε αὐτόν. ⁶ εἶπε δὲ
 ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπε
 7 δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷ εἶπε δὲ πρὸς
 8 τὸν βασιλέα Ἄνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ⁸ ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες
 τοῦ βασιλέως στολὴν βρυσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἔπουν ἐφ' ὃν
 9 ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁹ καὶ δότω ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων
 καὶ στολισάτω τὸν ἀνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν
 ἐπὶ τὸν ἔπουν, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως λέγων Οὕτως

10. FA*.* rraemittit και ενεκρατευσατο αμαν ... εισηλθεν ε. τ. ιδ. και
 εκαλεσεν ... FA*.* αποστειλας εκαλεσεν ... σωσαραν 11. FA*.* αυτοις
 αμαν τ. πλ. α. και το πληθος των υιων αυτου ... περιεβηκ. αυτω ... εποιησ.
 αυτον πρωτον ηγεισθαι 12. om ειπεν αμαν Ου κεκληκεν ... Αχ FA*.* εσθηρ
 η βασιλισσα ... ουδενα ... FA*.* εις τ. δοχ. ην εποιησεν αλλ ... κεκληκεν
 ργο κεκλημαι ... FA*.* εγω κεκλημαι μετα του βασιλεως 13. FA* επτι
 ιδω, *.* εν παντι χρονω οταν ιδω ... FA*.* καθημενον εν τη αυλ. του βα-
 σιλεως 14. σωσαρα ... FA*.* κ. παντες οι φιλ. αυτου ... om σοι ...
 FA*.* ξυλ. υψηλον VI. 1. Αχ FA τω διδασκαλω αυτου ... εισφερων ...
 FA*.* τα γραμματα μνημ. λογων των ... αναγιγνωσκειν ... FA*.* αναγ.
 αυτα ενωπιον του βασιλεως 2. FA* om τα γραφεντα, *.* supplet γραφεντα
 ... FA*.* περι βαγαθαν και Sarras των δυο ... ευνουχ. αυτου εν ... FA*
 φυλασσ. αυτον και ... φυλ. αυτ. εν τω επιβαλ. αυτους τας ... FA αρταξερ-
 ξει ... FA*.* τω μαρδοχ. περι τουτου ... κ. ειπον οι εκ της διακονιας Ουκ
 ε. α. ουδεν 4. FA του μαρδοχαιου ... FA*.* ιδου α. εισηλθεν εν τη αυλη
 οικου του βασιλεως την εξωτεραν ειπειν τω (... κραμασαι) ... FA*.* ητοιμ.
 αυτω 5. κ. ειπον οι εκ της διακονιας του ... FA*.* βασιλεως προς αυτον
 ... FA*.* in f. add και εισηλθεν αμαν 6. ω εγω θελω ... FA ειπεν δε
 αυτω αμαν ει *.* add εν εαυτω 7. FA*.* ειπ. δε αμαν ... ειπ. δε τω βα-
 σιλει 8. ενεγκατω omissis οι παιδ. τ. βασιλεως ... FA*.* ην εν αυτη ο
 βασ. περ. κ. ιππ. εφ ον επ αυτον 9. FA*.* και δοθητω διαδημα βασιλεια
 επι την κεφαλην αυτου και δοθητω το ενδυμα και ο ιππος εν χειρι των
 φιλων του ... FA*.* στολισατωσαν ... FA* κηρυσσεται, *.* κηρυσσετωσαν

ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν ¹⁰ Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως ποιήσον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ τῷ Σεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὧν ἐλάλησας. ¹¹ ἔλαβε δὲ Ἀμάν ¹¹ τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διήλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἐκήρυσσε λέγων Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. ¹² ἐπέστρεψε ¹² δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλὴν· Ἀμάν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³ καὶ διηγήσατο Ἀμάν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσάρα ¹³ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι καὶ ἡ γυνὴ Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἤρξαι ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσῶν πεσῆ, καὶ οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. ¹⁴ ἔτι ¹⁴ αὐτῶν λαλούντων παραγίνονται οἱ εὐνοῦχοι ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμάν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἠτοίμασεν Ἐσθήρ.

VII.

Εἰσῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν συμπιεῖν τῇ βασιλίσῃ. ² εἶπε δὲ ὁ ² βασιλεὺς Ἐσθήρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ Ἴτί ἐστίν, Ἐσθήρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου καὶ τί τὸ ἀξίωμα σου; καὶ ἔστω σοι ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ³ καὶ ἀποκριθεῖσα εἶπεν Εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ³ δοθήτω ἡ ψυχὴ τῷ αἰτήματί μου, καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. ⁴ ἐπρά- ⁴ ζημεν γὰρ ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παιδᾶς καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἄξιός ἐστιν ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. ⁵ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἴτίς οὗτος ὅστις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; ⁶ εἶπε δὲ Ἐσθήρ Ἄνθρωπος ἐχθρὸς ⁶ Ἀμάν ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμάν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασι- ⁷ λίσσης. ⁷ ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κήπον· ὁ δὲ ⁸ Ἀμάν παρητεῖτο τὴν βασίλισσαν, ἕωρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. ⁸ ἐπέ- ⁸ στρεψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου, Ἀμάν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλί- ⁹ νην ἀξίων τὴν βασίλισσαν· εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ὡστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ

10. FA*.* τω αμαν Ἰαχεως λαβε συν το ενδυμα και τον ιππον καθως ελαλ. ουτως ποιησον μαρδοχαιω ... ποιησομεν μαρδοχαιω τ. ιουδ. τ. Σερ. ον ειπεν ο βασιλευς και μη ... FA*.* λογος εκ παντων ων 11. πb ιππον ad ιππον transillit 12. FA*.* αυλην του βασιλεως ... FA*.* λυπουμ. κατακεκαλυμμενος κεφαλην 13. FA διηγ. απαντα τα συμβεβηκοτα αυτω αμαν ... σωσαρα ... ειπον ... FA*.* οι φιλ. αυτου κ. η γυν. αυτου ζωσαρα ... FA*.* μαρδοχ. ου ηρξω ταπ. ... Ax FA οπι και post πεση ... ο θεος ο ζων 14. FA*.* λαλουντ. μετ αυτου π. οι ευν. του βασιλεως επισπ. αγαγειν ... FA αισθηρ VII. 1. Ax FA συνπιειν ... FA*.* τη βασ. εσθηρ 2. και ειπεν ο βασιλευς τη δευτερα ... FA*.* και γε τη δευτερα ... FA*.* ποτω του οινου ... εσθ. η βασιλισσα ... FA*.* αιτημ. σ. και δοθησεται σοι και τι ... εσται σοι ... Ax FA εως του ημισους 3. FA*.* αποκριθ. εσθηρ η βασιλισσα ... FA*.* βασιλεως και ει επι τον βασιλεα αγαθον δοθητω μοι η ψ. μου ... FA* τω αιματι μου ... Ax FA* ο λογος προ ο λαος μου 4. οπι και διαρπαγην ... FA δουλιαν ... FA*.* post παιδισκας add επραζημεν 5. FA*.* ο βασιλ. αρταξερετης τη εσθηρ τη βασιλιση ... FA τις ουτος εστιν et *.* add και ποιος εστιν ουτος ... FA ος ετολμησεν 6. FA*.* ανθρ. επιβουλος και εχθρος 7. FA*.* εξανεστη εν οργη αυτου ... Ax FA εκ του συμποσιου ... FA*.* κηπον τον συμφυτον· ο δε α. εξανεστη και παρ. περι της ψυχης αυτου την βασ. εσθηρ ... Ax FA* εωρα γαρ αυτον ... FA*.* super οντα notat παρα του βασιλεως 8. απο του κηπου ... FA*.* εκ τ. κηπ. του συμφυτου εις τον οικον του ποτου του οινου ... επιπεπτ. και επεσεν ε. τ. κλ. αξ. αυτην ... FA* γυναικαν, *.* γυναικα μετ εμου ... εκβιαζη

9 ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμάν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. ⁹ εἶπε δὲ Βουγαζᾶν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοῦ καὶ ξύλον ἠτοίμασεν Ἀμάν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ὤρῳται ἐν τοῖς Ἀμάν ξύλον πηχῶν πεν-
10 τήκοντα. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Σταυρωθήτω ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμάν ἐπὶ τοῦ ξύλου ὃ ἠτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε τοῦ θυμοῦ.

VIII.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσθήρ ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμάν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως·
2 ὑπέδειξε γὰρ Ἐσθήρ ὅτι ἐνοικεῖται αὐτῇ. ² ἔλαβε δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο Ἀμάν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἐσθήρ
3 Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμάν. ³ καὶ προσθεῖσα ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἠξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμάν
4 κακίαν καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. ⁴ ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθήρ τὴν
5 ῥάβδον τὴν χρυσοῦν· ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθήρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ. ⁵ καὶ εἶπεν Ἐσθήρ Εἰ δοκεῖ σοι καὶ εὖρον χάριν, πεμφθήτω ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμάν, τὰ γραφέντα ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους οἳ εἰσιν
6 ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶ πῶς γὰρ δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; ⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμάν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου ὅτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς Ἰου-
8 δαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; ⁸ γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος καὶ σφραγισθῆ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν.
9 ⁹ ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ὃς ἐστὶ Νισάν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν.
10 ¹⁰ ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐξάπεστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιοφόρων, ¹¹ ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς

8. FA*.* εν τη οικια· ο λογος εξηλθεν εκ του στοματος του βασιλεως· αμαν δε 9. FA* βουγαζα, *.* βουγαζαν ... FA*.* εις απο των ... του βασιλεως προ πρ. τ. βασιλεα ... Αχ FA*.* το ξυλον ο ητ. ... FA*.* λαλησ. αγαθα ... (ωρρωρωτε ...) FA* om και αντε ωρρωται ... οπι ξυλον, FA*.* υψηλον ξυλον ... Αχ FA*.* ου ητοιμασεν ... εκοπασεν ο βασιλευς VIII. 1. FA* om τω διαβολω, *.* supplet τω διαβ. των ιουδαιων ... και μαρδοχ. δε ... ενοικιωτο 2. Αχ FA*.* του αμαν ... οπι αυτον 3. FA*.* προσθεισ. εσθηρ ... FA*.* ηξιου και εδεηθη αυτου 4. και εξετεινεν ο 5. χαριν ενωπιον σου, FA*.* χαρ. ενωπιον σου και ευθης ο λογος ενωπιον του βασιλεως και αγαθη ειμι εν οφθαλμοις αυτου ... Αχ FA αποστρεψαι ... Αχ FA*.* εξαπεσταλμενα ... FA*.* αμαν υιου αμαδαθου βουγαίου ... απολεσαι τ. ιουδ. οσοι ... οπι σου 6. FA ειδιν, Αχ επιδειν 7. βασ. εσθηρ τη βασιλισση ... FA* εδωκε ... οπι εδωκα και ... επι του ξυλου ... FA* επιηνεγκα αν τοις ... οπι επι 8. Αχ FA* (rursusque ::) γραφετε και υμ. 9. FA*.* post γραμμ. add του βασιλεως εν τω καιρω εκεινω ... Αχ FA νισα ... FA*.* εν τω τριτω μηνι ο (correctum ος) εστιν σιουαν ... του αυτου μηνος, FA* του δευτερου ετους ... FA*.* ενετ. μαρδοχαιος προς ιουδαιους ... FA*.* οι ησαν απο ... FA χωρ. κ. χωρ. ροιι. αντε εκατον ... εικ. και επτα σατραπειαις, FA εικοσιεπτα σατραπειαις ... FA εαυτων λεξιν 10. και εγραφη ... FA*.* βασιλεως αρταξερξου ... Αχ FA*.* εξαπεστειλεν ... Αχ FA* βιβλιαφορων 11. Αχ FA*.* (non ::) χρησασθαι

νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει, βοηθήσαι τε αὐτοῖς καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀντιδί-
κοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν ὡς βούλονται, ¹² ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν 12
πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ὃς
ἐστὶν Ἀδάρ. ¹³ ὧν ἐστὶν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα. Βασι- 13*
λεὺς μέγας Ἀρταξέρξου τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἰκο-
σιεπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι χαίρειν.
πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι μείζον
ἐφρόνησαν, καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τόν [5]
τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχα-
ναῖσαι· καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ
καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγᾶτων κόμπους ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος
αἰεὶ θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην. πολλάκις δὲ καὶ
πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζειν φίλων τὰ [10]
πράγματα παραμυθία μετόχους αἱμάτων ἀσῶων καταστήσασα περιέβαλε συμ-
φοραῖς ἀνηκέστοις, τῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογοισμῷ παραλογισαμένων
τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην. σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦ-
τον ἐκ τῶν παλαιότερων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας
ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοι- [15]
μότητι, καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς
πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ
ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες αἰεὶ μετ' ἐπιεικεστέρως ἀπαντήσεως. ὡς
γὰρ Ἀμᾶν Ἀμαδάου Μακεδῶν ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν
αἵματος καὶ πολὺ διεστηκώς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθεὶς ἡμῖν [20]
ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀναγορεύε-
σθαι ἡμῶν πατέρα καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ
θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερηφανίαν ἐπετήδευσε τῆς
ἀρχῆς στερεῖσαι ἡμᾶς καὶ τοῦ πνεύματος, τόν τε ἡμέτερον σωτήρα καὶ διὰ
παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον καὶ τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωὸν Ἐσθήρ [25]
σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔθνει πολυπλόκοις μεθόδων παραλογοισμοῖς αἰτησάμενος

11. ἐν τῇ πόλει βοηθήσαι αὐτοῖς ... FA* (non ::) χρῆσασθαι ... οἱ
τοῖς ἀντιδ. αὐτῶν (αὐτῶν οἱ etiam FA) καὶ ... FA* in f. add πᾶσαν δυ-
ναμιν λαοῦ καὶ χωρᾶς τοὺς θλιβόντας αὐτοὺς νηπία καὶ γυναῖκας καὶ τὰ
σκυλὰ αὐτῶν εἰς προνομῆν 12. Ax FA om δωδεκάτου, FA* om etiam ος ἐστ.
αδ., FA* post μηνὸς add τοῦ ἰβ ος ἐστὶν ἀδαρ 13. FA* om ὧν ... FA*
om τῆς [2] εἰκοσι καὶ ἐπτα [3] FA* σατραπαις ἰδίων χωρῶν ... FA ἀρχουσι
... Ax FA* καὶ σατραπαις τοῖς τὰ [4] FA* ἀμινον ἐφρονῆσαν οὐ μο-
νον τ. υ. ὑμῖν αἰτοῦσιν [7] Ax FA καὶ κατὰ τὴν εὐχαρ. (Ax ευκαρ.) ...
FA* delet ἀντ ἰν ἀντανερουντες (sic) [9] Ax FA* (rursus ::) διαλαμ-
βανουσιν ... FA* om δίκην [11] FA* παραμυθίαν μετενοῦς (corrigere μετε-
τιοῦς) ... FA καταστήσας [12] FA* κακοηθ. τροπῶ ψευδει (FA* ψευ-
δει δε) ... FA παραλογισαμενος [13] FA* ἀκερ. ἐπιγνωσιν ... παραμυθία
μεταγνοῦσα μετὰ τῶν ἀσῶων καταστήσας· περιέβαλε συμφ. ἀν. τῶν τῆς
ἀληθείας ψευδει παραλογισαμενος τὴν τῶν ἐπ. ἀκ. εἰγνωμοσύνην (... FA*
τωουτων προ τοσοουτον) [14] FA* om ὡς ... FA* παρεδωκαμεν ...
FA ὅσον ἐστὶν ... (FA* παρα μέρος ὑμῖν ἐκζητοῦν ...) [15] FA* ἀξίας
(* ἀξια) δυναστευοντο (* δυναστευοντων), Ax ἀξιοδυναστευοντων [16] FA*
εἰς τὸ μετὰ ... FA* καὶ τὴν προ εἰς τὸ τὴν, :: vdr τὸ τὴν [17] Ax
FA* οὐ χρωμενοι [18] FA* δεῖ προ αἰε ... Ax FA μετὰ ἐπιεικ. ...
FA* ἀγανακτῆσεως [19] ἀμαδου [21] ὡς προ ὡστε [22] προσκυνου-
μενος [23] Ax FA ὑπερηφανίαν (ita etiam ed. rom.) ... ἐπιτηδευσεν
[24] ἡμᾶς στερεῖσαι, FA* στερεσαι ὑμας ... om καὶ ἀπὸ τοῦ πν. ... FA*
σωτήραν ([25] FA* τῆς βασιλεως [26] FA* τοῖς τούτων ἔθνει)

εἰς ἀπώλειαν· διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων ὥψθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους τὴν
 τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετέξει. ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ
 τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμόν Ἰουδαίους εὐρίσκομεν οὐ καχοῦρ-
 [30] γους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψί-
 στοῦ μεγίστου ζῶντος θεοῦ τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν
 τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθήσει. καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησά-
 μενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμᾶν Ἀμαδάου ἀποσταλεῖσι γράμμασι, διὰ τὸ αὐτὸν τὸν
 ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ,
 [35] τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος αὐτῷ
 κρίσιν· τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ
 παύρησις, εἴαν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις, καὶ συνεπι-
 σχύειν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως ἐπισημένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ
 τρισκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδάρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ· ταύτην γὰρ ὁ τὰ
 [40] πάντα δυναστεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς
 εὐφροσύνην. καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς ἐπίσημον ἡμέραν
 μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτηρία ἢ ἡμῖν
 καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι μνημόσυνον τῆς ἀπω-
 λείας. πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ δόρατι
 [45] καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ
 θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἐχθιστος κατασταθήσεται. τὰ δὲ ἀν-
 τίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἐτοιμοὺς τε εἶναι
 * πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

(IX.)

14 14 Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα
 15 ἐπιτελεῖν· ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσις. 15 ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλ-
 16 θεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διά-
 17 δημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσις ἐχάρησαν. 16 τοῖς δὲ Ἰου-
 17 δαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη 17 κατὰ πόλιν καὶ χώραν οὐ ἂν ἐξετέθη
 τὸ πρόσταγμα, οὐ ἂν ἐξετέθη τὸ ἐκθεμα· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις,
 κῶσων καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἔθνων περιετέμοντο καὶ Ἰουδαῖζον διὰ

27. omi toutων ... Αχ ωθησει, FA* ηθη ... Αχ FA* λαβειν ... τας προ-
 ημας ... Αχ FA* την τε [28] omi των [29] ευρ. κακ. ουκ οντας [30] FA*
 αναγκαιοτατους δε ... υιους υψιστου [31] FA* του κατευθυνοντα (sic) ημας τε
 κ. τ. πρ. η. την αγιαν εν [32] ποιησατε, FA ποιησητε [33] αμαδαδου ... Αχ FA*
 omi τον [35] FA* του παντα [36] εκτεθεντες, FA* εκτεθεντος [37] FA* αν-
 προ εαν ... Αχ FA νομοις [38] FA* omi αυτοις απτε αμυνωνται [39] ταυτη γαρ
 επι παντα, FA* ταυτη ο τα παντα [40] FA ολεθρειας ... FA* εἰς ευφροσυνην
 [41] omi υμων εορταις ... FA* επισημον ημερας [42] σωτηρια μεν υμων και
 ευνοουντων τοις περσ., FA* σωτηρια υμιν και τοις ευνοουσιν περσ., :: (*? ?)
 των σωτηρια μεν των ευνοουντων τοις περσ. [43] των δε τουτοις επιβουλευ-
 σαντων ... FA* υμιν επιβ. (vdfr) [45] FA* (non ::) και μετ οργης ... omi
 εις τον απαντ. χρονον ... FA* εχιστος, FA* εσχιστος, Αχ αισχιστος ... FA*
 αυτα σταθησεται ... FA* αντιγρ. της επιστολης ... FA εκτιθεσθω, Αχ
 εκτεθεισθω ... ετοιμους δε (IX.) 14. FA* ιππεις και επιβαται των πο-
 ριων οι μεγαιστανες εξ. σπ. και διωκομενοι τα υπο ... το εκθεμα ... FA*
 in f. add τη βαρει 15. FA* εξελθ. εκ προσωπου του βασιλεως εστ. τ. β.
 στ. υακινθινην αερινην κ. στεφ. χρ. εχων ... στολισμενος ... FA ειδοντες
 ... FA* εχαρ. και ευφρανθησαν 16. οτι τοις ιουδ. ... FA* in f. add και
 αγαλλιαμα και τιμη 17. χωρ. ου εαν εξετεθη το εκθεμα, FA* ου αν ο λογος του
 βασιλεως και το εκθεμα εξετεθη (* omi ου α. ε. τ. εκθ.) ... FA* omi χαρα κ.
 ευφρ. (* ευφρ. κ. χαρα) τοις ιουδ. κωσ. κ. ευφρ. ... Αχ (sed τοις ιουδ. usque
 των ιουδαιων rescir. sunl) FA* περιετεμοντο ... FA* κ. ενιουδαίζον και δια

τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. (IX.) ¹ Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τῇ τρισκαιδεκάτῃ 1
τοῦ μηνός, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασι-
λέως. ² ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς 2
γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. ³ οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν καὶ οἱ 3
τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος
Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴ προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνο- 4
μασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁵ καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰου- 6
δαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, ⁷ τὸν τε Φαρταννὲς καὶ Δελφῶν καὶ Φασγὰ ⁸ καὶ 7 8
Φαραδαθὰ καὶ Βαρεᾶ καὶ Σαρβακὰ ⁹ καὶ Μαρμασιμὰ καὶ Ῥουφαῖον καὶ Ἀρ- 9
σαῖον καὶ Ζαβουθαῖον, ¹⁰ τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμάν Ἀμαδάθου Βουγαίου τοῦ 10
ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν ¹¹ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· ἐπέδότη τε ὁ 11
ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. ¹² εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς 12
Ἐσθῆρ Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους· ἐν
δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς οἶε ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι καὶ ἔσται σοι; ¹³ καὶ 13
εἶπεν Ἐσθῆρ τῷ βασιλεῖ Δοῦτήτῳ τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὐ-
ριον, ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμάν κρεμάσαι. ¹⁴ καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, 14
καὶ ἐξέζηκε τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμάν κρεμάσαι.
¹⁵ καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ καὶ 15
ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁶ οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰου- 16
δαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο
ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πενταχιςχίλους τῇ τρισκαι-
δεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁷ καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρες- 17
καιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, καὶ ἤγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς 18
καὶ εὐφροσύνης. ¹⁸ οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ

1. Αχ FA*.* μνηι τρισκαιδεκατη, FA* μνηι τεσσαρεςκαιδ. ... FA* ο εστιν
... FA*.* in f. add και το δογμα αυτου ποιησαι 2. FA* εν αυτη τη ωρα, *.* εν
α. τ. ημερα η ... FA*.* ανεστη κατα προσωπον αυτων (... FA* φοβουμενους)
3. FA* τιμωνται ... FA*.* in f. add εμεγαλυνετο γαρ μαρδοχαιος πορευομενος
4. FA*.* επεπεσεν ... FA ως ονομασθηναι 6. FA* om τη πολ. απεκτ. ...
FA*.* απ. οι ιουδ. και απωλεσαν ... FA ανδρ. φ 7. φαρσανεσταν, FA*
(vdtr) φαρσαννεσταν, *.* φαρσαννεσταῖν ... FA* και αδελφων, *.* και τον
δελφων ... φαγα, FA* φιαγα 8. x. βαρδαθα x. βαρελ x. σαρβαχα, FA x.
φαρααθα x. βαρ. x. σαρβαχα 9. x. μαρμασιμνα x. ρουφανον x. α. x. ζα-
βουγαθα, FA x. μαρμασιμ x. ρουφαιον x. αρσειον x. ζαβουδεθαν 10. FA*
αμαναδαθου βουδεου (*.* βουγεου), Αχ αμαδαδου του βουγαιου ... (FA*
βουδεου των τους εχθρου) ... Αχ FA*.* απεκτειναν και διηρπασ. 11. Αχ
om τε ο, FA*.* om τε ... FA*.* in f. add τη πολει 12. om προς ...
FA*.* (omisso προς?) εσθ. τη βασιλισση Απ. οι ιουδ. και εφονευσαν ...
FA* om τη πολει ... FA*.* post πεντακοσ. add και τους ι υιους αμαν ...
χωρα προ περιχωρω ... FA* αιει ... Αχ FA*.* κεχρηνται ... και τι αξιοις
13. FA* χρηστε, *.* χρησασθαι ... FA*.* τη αυριον ... om δεκα ... Αχ
FA*.* κρεμασθηναι ... FA αμαν post κρεμασ. pon. et *.* add επι ξυλου
14. FA ουτω ... om x. επετρ. ουτ. γενεσθαι ... FA* επεζηκεν ... FA*
om της πολ. τα σωματα 15. FA*.* τη τρισκαιδεκατη ... FA* του μη-
νος, *.* του αδαρ μηνος ... FA*.* απεκτ. οι ιουδαιοι εν σουσοις ... ουδεν
16. συναχθεντες εαυτοις εβοηθουν ... FA*.* εβοηθ. περι της ψυχης αυτων
... FA* δυνατων προ αυτων ... FA*.* post πενταχιςχιλ. add ουδεν διηρ-
πασαν ουκ απεστειλαν τας χειρας αυτων, deletis postea και ουδεν διηρπα-
σαν ... τη τρισκαιδ. του αδ. και τη τεσσαρεςκαιδεκατη του αυτου μηνος,
FA τη τρισκαιδεκ. (*.* add του αυτου αδαρ) και τεσσαρεςκαιδεκατη (*.* om
και τεσσ.) 17. FA αυτου του μηνος ... FA αυτην την ημεραν 18. FA οι
εν σουσοις ... FA* om τη πολει ... FA συνηχθησαν (*.* add τη γ και ι
του αυτου και) omisso και

τῆ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ καὶ ἀνεπαύσαντο ἦγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτῃ μετὰ
 19 χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁹ διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ
 χώρα τῇ ἔξω ἄγουσι τὴν τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ'
 20 εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. ²⁰ ἔγραψε δὲ Μαρ-
 δοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαπέστειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅσοι
 21 ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, ²¹ στῆσαι τὰς
 ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεςκαιδεκάτῃ καὶ τὴν πεντεκαι-
 22 δεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ. ²² ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι
 ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ,
 ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγα-
 θὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς φίλοις καὶ
 23 τοῖς πτωχοῖς. ²³ καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ Μαρ-
 24 δοχαῖος, ²⁴ πῶς Ἀμάν Ἀμαδάου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτούς, καθὼς ἔβητο
 25 ψήφισμα καὶ κληρὸν ἀφανίσαι αὐτούς, ²⁵ καὶ ὡς εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλεῖα
 λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰου-
 26 δαίους κακὰ ἐπ' αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ.
 27 ²⁶ διὰ τοῦτο ἐπεκληθῆσαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κληρὸς, ὅτι
 τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραὶ, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύ-
 τῃς, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο, ²⁷ καὶ ἔστησεν·
 καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ
 τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρήσονται. αἱ δὲ ἡμέ-
 ραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν καὶ πόλιν καὶ

18. τῆ τεσσαρεςκαιδεκατῃ (*.* add του αυτου) ανεπαυσαντο (*.* και ουκ
 ανεπαουσ., sed και ουκ delevit ::) ... om και ante ανεπαουσ. ... FA* τῆ
 πεντεκαιδεκατῃ 19. Ax FA*.* δια γαρ τουτο, FA* δια τουτο, FA*.* δια
 τουτο ουν (vdtr) ... Ax FA om οι μοσι ιουδαιοι ... FA*.* διεσπαρμ. οι-
 κουντες εν ... εν τη χωρα ... FA* om τη εξω ... FA* om την ... αγ.
 και την ... FA* του μηνος, (*.* adar super μηνος notat) ημεραν ... Ax FA
 μετα ευφροσ. et FA*.* add και ποτου ... FA* μεριδα ... μεριδας τοις
 πλησιον ... Ax FA in f. add οι δε κατοικουντες εν ταις μητροπολεσιν και την
 (FA τῆ) πεντεκαιδεκατῃ (FA -τῆ) του αδαρ ημεραν ευφροσυνης αγαθην
 αγουσιν (Ax om αγουσιν) εξαποστελλοντες (FA* εξαποστελλουσιν, *.* -ου-
 τες) μεριδα (Ax FA*.* μεριδας) τοις πλησιον 20. απεστειλεν .. Ax FA*.*
 ιουδ. οι εισιν 21. om τε ... FA* τῆ τεσσαρεςκαιδεκατῃ (τεσσαρεςκ. FA*
 etiam v. 19.) (*.* τῆν τεσσ. του μηνος αδαρ) και τῆ πεντεκαιδεκατῃ (*.*
 και τῆν ημεραν πεμπτην x. δεκ.) ... om του αδαρ 22. εν ταις ημερ. αις
 ... FA*.* ημεραις ος (ita prorsus) ανεπαυσαντο οι ιουδαιοι (FA* om οι
 ιουδαιοι) εν αυταις ... FA* om απο ... Ax FA εν ω εγραφη αυτοις ...
 FA om απο πενθους usque αγαθην ημεραν ... απο οδυνης ε. χαραν· και
 απο πενθ. ε. αγαθ. ημεραν αγειν αυτας ημερας γαμων ... FA* x. ευφρο-
 συνην ... FA εξαποστελλοντας 23. om ο 24. οπως αμαν αμαδαδου μα-
 κεδων, FA οπως ο (ο *.* delevisse, :: restituisse videtur) αμαν αμαγα-
 θουν (*.* αμαδαδου) ο μακεδων (*.* ο εβουγαιος sic) ... επολεμει τους
 ιουδαιους και ως, FA* επ. αυτοις καθως, *.* επ. αυτους και ως ... FA*.* ψη-
 φισμα και εβαλεν φουρ ο εστιν κληρος απολεσαι αυτους ... απολεσαι αυτους
 25. οσα επεχειρ., FA οσα τε επεχειρησαν (*.* -σεν) ... επαξαι τοις ιου-
 δαιοις x. επ α. εγενετο· εκρεμασθη ... Ax FA*.* in f. add επι των ξυλων
 (*.* επι τοις ξυλοις) 26. om αι ημεραι αυται ... FA*.* αυται φρουριμ ...
 καλουνται τη διαλ. αυτων ... FA* καλουνται αι φρουραι, *.* καλ. φουρ
 27. Ax FA και ως προσεδεχοντο ... FA* σπερματι αυτου ... FA*.* επι
 πασιν τοις ... FA* επ αυτω ... επι τοις προτειμενοις εφ εαυτων ... FA*
 om επιτελουμενον ... μνημοσυναι επιτελουμεναι κατα γενεαν και πατριαν x.
 πολ. x. χωραν ... FA* (sed ipse * add vdr) om και post πολιν

πατριάν και χώραν. ²⁸ αἱ δὲ ἡμέραι αὐταὶ τῶν Φρουραὶ ἀχθήσονται εἰς τὸν ²⁸
 ἅπαντα χρόνον, και τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπη ἐκ τῶν γενεῶν. ²⁹ και ²⁹
 ἔγραψεν Ἐσθήρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδάβ και Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος
 ὅσα ἐποίησαν τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραί. ³⁰ και Μαρδοχαῖος ³⁰
 και Ἐσθήρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς κατ' ἑαυτῶν, και τότε στήσαντες
 κατὰ τῆς ὑγείας ἑαυτῶν και τὴν βουλήν αὐτῶν. ³¹ και Ἐσθήρ λόγῳ ἔστησεν
 εἰς τὸν αἰῶνα, και ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

X.

Ἐγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς και τῆς θαλάσσης
² και τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ και ἀνδραγαθίαν, πλοῦτόν τε και δόξαν τῆς βασιλείας ²
 αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν και Μήδων εἰς μνημόσυ-
 νον. ³ ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξη, και μέγας ἦν ἐν ³
 τῇ βασιλείᾳ και δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· και φιλούμενος διηγείτο
 τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. και εἶπε Μαρδοχαῖος Παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένε-
 νετο ταῦτα. ἐμνήσθη γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὐ εἶδον περὶ τῶν λόγων τού-
 των, οὐδὲ γὰρ παρηλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος, ἡ μικρὰ πηγὴ ἡ ἐγένετο ποτα-
 μός, και ἦν φῶς και ἥλιος και ὕδωρ πολύ. Ἐσθήρ ἐστὶν ὁ ποταμός, ἦν ἐγά-
 μησεν ὁ βασιλεὺς και ἐποίησε βασίλισσαν· οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγὼ εἰμι [5]
 και Ἀμάν· τὰ δὲ ἔθνη τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων·
 τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμόν, οὗτός ἐστιν Ἰσραὴλ οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν και
 σωθέντες. και ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, και ἐρρύσατο κύριος ἡμᾶς ἐκ
 πάντων τῶν κακῶν τούτων· και ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα και τὰ τέρατα
 τὰ μεγάλα ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσι. διὰ τοῦτο ἐποίησε κληρῶν δύο, ἕνα [10]
 τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ και ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· και ἦλθον οἱ δύο κληροὶ οὗτοι
 εἰς ὥραν και καιρὸν και εἰς ἡμέραν κρίσεως ἐνώπιον τοῦ θεοῦ και πᾶσι τοῖς
 ἔθνεσι· και ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, και ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν
 αὐτοῦ. και ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὐταὶ ἐν μηνὶ Ἀδάρ τῇ τεσσαρεςκαι-
 δεκάτῃ και τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς μετὰ συναγωγῆς και χαρᾶς και [15]
 εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ κατὰ γενεάν εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ

28. του φρουραι, FA* των φρουρων, *.* των φρουριμ ... FA* αρθη-
 σονται ... om εις ... εκλειπη 29. FA* om η βασίλισσα ... FA* αμιναδαν
 ... FA* om ο ιουδαιος ... FA* οσα εποιησεν το εστερωμα (correctum vdr
 το τε στερ.) ... το στερωμα ... των φρουραια, FA* των φρουρων, *.* τ.
 φρουριμ 30. FA* post μαρδοχαιος repetit haec: οσα εποιησεν το τε στε-
 ρωμα της επιστολης ... FA* υγιας αυτων και (*.* add την) βουλ. αυτων ...
 υγιας ... βουλ. αυτων 31. Ax FA* om και ab initio X. 4. εγραψ. γαρ
 ... FA* *.* ο βασιλ. αρταξερξης ... Ax FA* τελη επι ... FA* επι της βασι-
 λιας 2. FA* ισχ. αυτης ... FA* *.* και την ανδραγαθειαν (* και ανδραγα-
 θεια) ... FA* om ιδου, *.* ιδου ταυτα, Ax και ιδου ... εν τω βιβλιω, FA*
 εν βιβλω ... FA* βασιλεως 3. ο γαρ μαρδοχ., FA* οτε ο μαρδ. et *.* add
 ο ιουδαιος ... Ax FA* ηγειτο [1] FA* ο μαρδοχαιος [2] Ax FA* *.* εμνησθη
 περι [3] ουδεν παρηλθεν, FA* ου γαρ παρηλθεν ... om απ ... Ax FA* πηγη (*.*
 add ητις) εγενετο [5] οι δε δρακοντες ... FA* εγω ημην [6] συναχθεντα
 [7] εστιν ο ισραηλ [8] om κυριος post εσωσε ... Ax FA* ερυσατο et Ax
 FA* *.* om seq. κυριος [10] γεγονεν τοις εθνεσιν ... om δια τουτο usque τοις
 εθνεσι ... FA* ενα τω θεω του λαου [11] FA* αυτοι pro ουτοι, Ax om
 [12] Ax FA* εις ωρ. και κληρον ... FA* *.* (non *.*.) ante πασι add εν
 (vdr) ... πασιν εθνεσιν· κ. εμν. ο κυριος [15] Ax* FA* om και τη πεν-
 τεκαιδ., FA* *.* supplet και τη ε και ι ... Ax FA* του αυτου μηνος [16] FA*
 κατὰ γενεας

Ἰσραήλ. ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Δευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φρουραί, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἡρμηνευκέαι [20] Λυσίμαχον Πτολεμαίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Τέλος τῆς Ἑσθήρ.

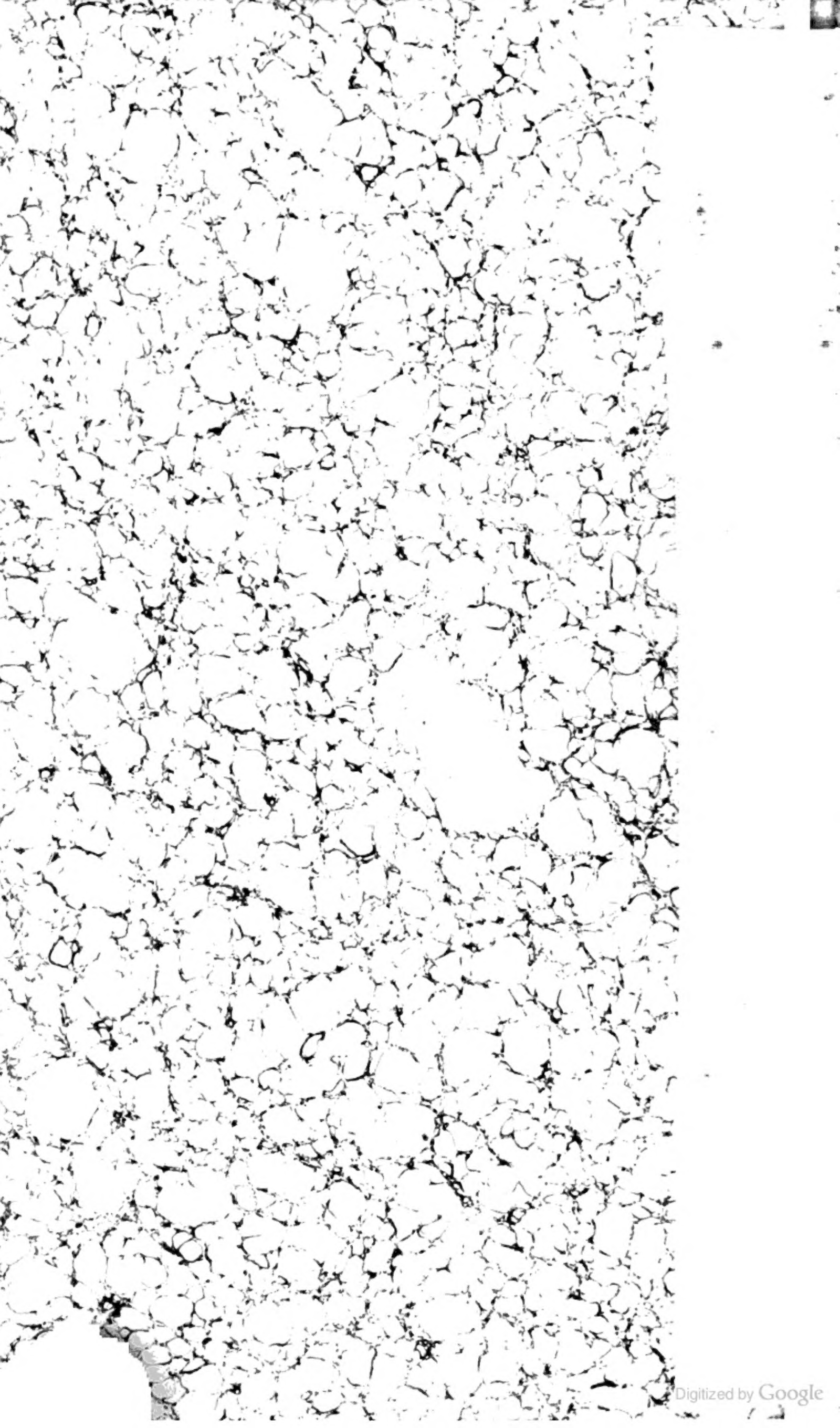
[17] κλαιοπατρας [18] δωσιθεος, FA* δωσειθε (*.* δωσειθεος) ... πτολεμαιος υιος [19] των φρουραια, FA*.* των φρουριμ ... FA ερμητευκεναι [20] Ax FA των εν ιερουσαλημ

Subscriptio: Ax FA εσθήρ

Van Ess 's ² corr.

Gen. v. 9 read ευσυγ- &

Num. iv. 34 " μαζορων

3 2044 069 569 606

